ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΝΟΥΗΛ ΕΦΕΣΙΟΥ
(† 1840)

ΠΟΛΥΕΛΕΟΙ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ
ΕΩΘΙΝΑ ΔΟΞΑΣΤΙΚΑ

Μετά βιο-εργογραφίας
του μελοποιού
υπό Εμμανουήλ Στ. Γιαννοπούλου

Θεσσαλονίκη 2019

ΠΟΛΥΕΛΕΟΙ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ

ΕΩΘΙΝΑ ΔΟΞΑΣΤΙΚΑ

ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΝΟΥΗΛ ΕΦΕΣΙΟΥ

(† 1840)

ΠΟΛΥΕΛΕΟΙ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ ΕΩΘΙΝΑ

ΔΟΞΑΣΤΙΚΑ

Μετά βιο-εργογραφίας

του μελοποιού

υπό Εμμανουήλ Στ. Γιαννοπούλου

Θεσσαλονίκη 2019

ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΝΟΥΗΛ ΕΦΕΣΙΟΥ (†1840)

ΠΟΛΥΕΛΕΟΙ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ ΕΩΘΙΝΑ ΔΟΞΑΣΤΙΚΑ

Μετά βιο-εργογραφίας του μελοποιού
υπό Εμμανουήλ Γιαννοπούλου
Επίκουρου Καθηγητή του Τμήματος Μουσικών Σπουδών
του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Πληκτρολόγηση των ψαλτικών κειμένων:

Άγγελος Σέφκας — Εμμανουήλ Γιαννόπουλος
Βασίλειος Κιαμηλίδης — Λεωνίδας Τσούκαλας
Βασίλειος Μαυράγκανος — Νικόλαος Χανουμίδης
Ειρήνη Γεωργιάδου — π. Προκόπιος Δισύλης
Ελένη Ντόβα — Χρήστος Τσακίρογλου

Τελική επεξεργασία και διαμόρφωση των ψαλτικών κειμένων:
Βασίλειος Μαυράγκανος

Σχεδιασμός έκδοσης, επιμέλεια, κριτική έκδοση των ψαλτικών κειμένων:
Εμμανουήλ Στ. Γιαννόπουλος

© Εμμανουήλ Στ. Γιαννόπουλος

(*http://users.auth.gr/mangian*, *emmgiann@gmail.com*)

ISMN ηλεκτρονικής έκδοσης: 979-0-9016152-1-2

Η εκτύπωση σε περιορισμένο αριθμό σωμάτων της έντυπης έκδοσης του παρόντος ψαλτικού βιβλίου έγινε δυνατή χάρις σε χορηγία της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου. Στον πανοσιολογιώτατο ηγούμενο αρχιμανδρίτη Εφραίμ και στην συνοδεία των μουσικολογιώτατων αδελφών της μονής εκφράζονται εγκάρδιες ευχαριστίες και θερμές ευχές.

Α΄ έκδοση (ηλεκτρονική και έντυπη): Θεσσαλονίκη 2019

ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Στην μνήμη του πρωτοψάλτου,
μελοποιού και δασκάλου
της ψαλτικής

Πέτρου

από το Κουσάνταση της Εφέσου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

τοῦ καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μεγίστης
Μονῆς Βατοπαιδίου ἀρχιμ. Ἐφραίμ.

Ὁ Πέτρος ἀπὸ τὸ Κουσάντασι τῆς Ἐφέσου (†1840) ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Γεωργίου τοῦ Κρητὸς καὶ τῶν Τριῶν Διδασκάλων (Γρηγορίου Πρωτοψάλτου, Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος καὶ Χρυσάνθου τοῦ ἐκ Μαδύτων), οἱ ὁποῖοι διαμόρφωσαν τὴν Νέα Μέθοδο τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς στὴν Κωνσταντινούπολη (1814 κ.ἑ.). Εἶναι ἀξιοσημείωτο ὅτι καὶ ὁ Ματθαῖος ὁ Βατοπαιδινὸς (1774-1849) ἦταν Ἐφέσιος καὶ μάλιστα ἔζησε τὴν ἴδια ἐποχὴ μὲ τὸν Πέτρο. Ὁ Ματθαῖος ἦταν ψάλτης, καλλιγράφος κωδικογράφος, ἐξηγητὴς τῆς σημειογραφίας, πολυγραφότατος μελοποιὸς καὶ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς, ὁ ὁποῖος εἶχε καὶ ἄμεση σχέση μὲ τοὺς δύο ἐκ τῶν Τριῶν Διδασκάλων τῆς Νέας Μεθόδου (τὸν Γρηγόριο καὶ τὸν Χουρμούζιο).

Ἀπὸ τὸ ἔτος 1816 ὁ Πέτρος ὁ Ἐφέσιος βρίσκεται στὸ Βουκουρέστι καὶ διδάσκει τὴν μέθοδο αὐτὴ τῶν Τριῶν Διδασκάλων. Κατόρθωσε νὰ ἐκδώσει ἐκεῖ τὰ δύο πρῶτα ψαλτικὰ βιβλία στὰ 1820, τὸ Ἀναστασιματάριον καὶ τὸ Δοξαστάριον τοῦ λαμπαδαρίου Πέτρου τοῦ Πελοποννησίου.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων του ἰδιοτήτων, ὁ Πέτρος Ἐφέσιος ἦταν καὶ σπουδαῖος μελοποιός. Στὸν παρόντα τόμο δημοσιεύονται ὁρισμένες ἀξιόλογες μελοποιήσεις του. Πρόκειται γιὰ πέντε πολυελέους, γιὰ 19 Ἐκλογὲς πολυελέων ποὺ ψάλλονται στὶς διάφορες ἑορτὲς τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ γιὰ τὰ ἕνδεκα ἀναστάσιμα ἑωθινὰ ἰδιόμελα, παντελῶς ἄγνωστα ἕως πρόσφατα, τὰ ὁποῖα ἐντοπίστηκαν σὲ χειρόγραφα ποὺ φυλάσσονται σὲ συλλογὲς ἐκτὸς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸν ἐπίκουρο καθηγητὴ τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἐμμανουὴλ Γιαννόπουλο. Ὁ κ. Γιαννόπουλος ἐπιμελήθηκε τὴν παροῦσα ἔκδοση, ὥστε νὰ διανεμηθεῖ δωρεὰν καὶ εἰς κοινὸν ὄφελος, σὲ ἠλεκτρονικὴ καὶ ἔντυπη μορφή.

Ἡ ἔκδοση εἶναι δὲ ἀφιερωμένη στὴν μνήμη τοῦ μελοποιοῦ Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου γιὰ τὴν προσφορά του στὴν ψαλτικὴ καὶ μάλιστα στοὺς ὁμοδόξους τῆς Βλαχίας.

Πιστεύουμε ὅτι ἡ δημοσίευση τῶν ἀγνώστων αὐτῶν ἔργων τοῦ σπουδαίου μελοποιοῦ Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου ἀποτελεῖ μία ἀξιέπαινη προσπάθεια καὶ θὰ γίνει εὐπρόσδεκτη στὸν χῶρο τῆς ψαλτικῆς, γι' αὐτὸ ἀποφασίσαμε νὰ τὴν ἐνισχύσουμε ἀναλαμβάνοντας τὰ ἔξοδα τῆς ἐκδοσης στὴν ἔντυπη μορφή της.

Εὐχόμαστε στὸν κοπιάσαντα καθηγητὴ κ. Ἐμμανουὴλ Γιαννόπουλο καὶ τοὺς συνεργάτες του, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἐντυγχάνοντες στὸ ἔργο αὐτὸ κάθε εὐλογία παρὰ τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου καὶ δοξολογουμένου Θεοῦ.

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς
Μεγίστης Μονῆς Βατοπαιδίου
ἀρχιμ. Ἐφραίμ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Πρόλογος τοῦ καθηγουμένου της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου π. Εφραίμ..... σελ. ζ′

- Εμμανουήλ Γιαννοπούλου, *Πέτρος Μανουήλ Εφέσιος (†1840), Πρωτοψάλτης, διδάσκαλος της Ψαλτικής, μελοποιός, πρωτοπόρος της ψαλτικής τυπογραφίας*..... » ιγ′

  Μαθητεία, άφιξη στην Βλαχία, μαθητές· Οι εκδόσεις του Πέτρου Εφεσίου στην Νέα Μέθοδο· Εκδόσεις σε αλφαβητική μουσική σημειογραφία· Οι μελοποιήσεις του Πέτρου του Εφεσίου (Εσπερινός, Όρθρος, Θεία Λειτουργία, Στιχηράριο, Καλοφωνικοί Ειρμοί, Επιφωνήματα)· Εξηγήσεις του Πέτρου Εφεσίου· Προσαρμογές παλαιότερων μελών στην ρουμανική γλώσσα· Στοιχεία της Κωνσταντινουπολίτικης ψαλτικής στην Βλαχία· Επιλεγόμενα.
- Βιβλιογραφία..... » νβ′
- Η έκδοση των Πολυελέων, Εκλογών και Εωθινών ιδιομέλων.. » ξα′

  Γενικά στοιχεία, συντελεστές της έκδοσης· Εκδοτική-κριτική επιμέλεια, διορθώσεις, συμπληρώσεις· Αναλυτικά για την έκδοση των μελοποιημάτων.
- *Summary*..... » οδ′

«Πολυέλεοι ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ ἁγίων, μελισθέντες παρὰ τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου, κατ' ἦχον»

ΠΟΛΥΕΛΕΟΙ

- *Δοῦλοι Κύριον*, ἦχος βαρὺς ζω..... » 1
- Θεοτοκίον..... » 11

- *Δοῦλοι Κύριον*, ἦχος βαρὺς (τετράφωνος)..... » 19
- Θεοτοκίον..... » 28
- *Δοῦλοι Κύριον*, ἦχος βαρὺς «πλέον ἐπεξεργασθείς»..... » 35
- Θεοτοκίον..... » 52
- *Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ* «ὀκτώηχος ἀσματονισθείς»..... » 69
- Τριαδικόν..... » 97
- *Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ*, ὀκτώηχος «συντομώτερος»..... » 103
- Τριαδικόν..... » 129

ΕΚΛΟΓΕΣ

- Εἰς τὴν Γέννησιν τῆς Θεοτόκου, ἦχος α΄..... » 140
- Εἰς τὴν Ὕψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἦχος λεγετος..... » 155
- Εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους, ἦχος πλ. δ΄..... » 169
- Εἰς τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς μάρτυρας, ἦχος τρίτος..... » 188
- Εἰς τὴν Σύναξιν τῶν Ταξιαρχῶν, ἦχος πλ. β΄..... » 204
- Πολυέλεος ψαλλόμενος εἰς Ἱεράρχας, ἦχος πλ. δ΄..... » 219
- Εἰς τὴν Εἴσοδον τῆς Θεοτόκου, ἦχος πλ. α΄..... » 238
- Εἰς τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν Σάββα καὶ εἰς λοιποὺς ὁσίους, ἦχος πλ. δ΄..... » 253
- Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια, ἦχος δ΄ αγια..... » 267
- Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Σωτῆρος, ἦχος βαρὺς (δ΄ φωνος).... » 285
- Εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου, ἦχος δ΄ αγια..... » 299
- Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων, ἦχος λεγετος..... » 314
- Τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ, ἦχος α΄..... » 327
- Εἰς τὴν Ἀνάληψιν, ἦχος δ΄ αγια..... » 341
- Εἰς τὴν Πεντηκοστήν, ἦχος βαρὺς ζω..... » 359
- Εἰς τὰς μνήμας τοῦ Προδρόμου, ἦχος τρίτος..... » 377
- Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεομήτορος Ἁγίας Ἄννης, ἦχος λεγετος » 395
- Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος, ἦχος πλ. α΄..... » 416
- Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου, ὀκτώηχος. » 432

«Τὰ ἑωθινὰ τοῦ ἀειμνήστου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου»

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ ΕΩΘΙΝΑ ΔΟΞΑΣΤΙΚΑ

- Εωθινόν α΄ - *Εἰς τὸ ὄρος τοῖς μαθηταῖς*..... » 459
- Εωθινόν β΄ - *Μετὰ μύρων προσελθούσαις*..... » 462
- Εωθινόν γ΄ - *Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας*..... » 466
- Εωθινόν δ΄ - *Ὄρθρος ἦν βαθύς*..... » 469
- Εωθινόν ε΄ - *Ὢ τῶν σοφῶν σου κριμάτων Χριστέ*..... » 472
- Εωθινόν ϛ΄ - *Ἡ ὄντως εἰρήνη σὺ Χριστέ*..... » 476
- Εωθινόν ζ΄ - *Ἰδοὺ σκοτία καὶ πρωΐ*..... » 480
- Εωθινόν η΄ - *Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα*..... » 483
- Εωθινόν θ΄ - *Ὡς ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν χρόνων*..... » 486
- Εωθινόν ι΄ - *Μετὰ τὴν εἰς Ἅιδου κάθοδον*..... » 489
- Εωθινόν ια΄- *Φανερῶν ἑαυτόν*..... » 492

- Το *αντί Τριαδικού Αλληλούια του «συντομώτερου» οκτώηχου πολυελέου Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ*..... » 497

Εμμανουήλ Στ. Γιαννοπούλου

Πέτρος Μανουήλ Εφέσιος (†1840). Πρωτοψάλτης, διδάσκαλος της Ψαλτικής, μελοποιός, πρωτοπόρος της ψαλτικής τυπογραφίας

Ο Πέτρος Μανουήλ Εφέσιος

Ο Πέτρος από το Κουσάνταση της Εφέσου[1] είναι ευρύτερα γνωστός στους ψαλτικούς κύκλους ως ο εκδότης του πρώτου έντυπου μουσικού βιβλίου στο Βουκουρέστι το έτος 1820, συγκεκριμένα του τόμου με τίτλο *Νέον Αναστασιματάριον* σε μελοποίηση του λαμπαδαρίου της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας Πέτρου του Πελοποννησίου (†1778), το οποίο πολλές φορές ονομάζεται λανθασμένα «Αναστασιματάριο Πέτρου Εφεσίου». Ο ίδι-

1. Τα στοιχεία για τον Πέτρο τον Εφέσιο τα οποία αναπτύσσονται στην συνέχεια, βασίζονται στην βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Συμβολαί*, 1890, σσ. 317, 327-329, 349, 351-354· ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Ιστορική επισκόπησις*, 1904, σσ. 125-126, 136· ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Λεξικόν*, 1995, σσ. 60, 189-190· ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ, «Από τας Ελληνο-Ρουμανικάς εκκλ. σχέσεις», 1953· GHEORGHIŢĂ, "Byzantine Chant in the Romanian Principalities", 2007, σσ. 24-28 της έκδοσης του 2010· POPESCU, "Notaţia Muzicală Alfabetică a lui Petru Efesiu", 1909 (τα τρία τελευταία δημοσιεύματα αντλούν απευθείας από ρουμανικές πηγές και μάλιστα από μουσικούς που γνώρισαν ή μαθήτευσαν στον Πέτρο τον Εφέσιο)· GIANNOPOULOS, "The cultivation and fruitful spread", 2006· ΣΤΑΘΗ, *Τα πρωτόγραφα Α΄*, 2016, σσ. 258, 262-265, 271-272. Ακόμη, σε πολλές μαρτυρίες οι οποίες συλλέχτηκαν από εκδεδομένους αναλυτικούς καταλόγους ψαλτικών χειρογράφων που μνημονεύονται παρακάτω, και σε ευρύτερη ημέτερη εκτενή πρωτογενή έρευνα σε άλλες συλλογές κωδίκων και σε έντυπες εκδόσεις. Σε όλα αυτά βασίστηκε και μια πρώτη σύντομη παρουσίαση της ζωής και του έργου του Πέτρου Εφεσίου στο *Ζ΄ Διεθνές Μουσικολογικό και Ψαλτικό συνέδριο* του Ιδρύματος Βυζαντινής Μουσικολογίας της Εκκλησίας της Ελλάδος το έτος 2018 (ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, «Μορφολογικές και αισθητικές παρατηρήσεις», 2018).

ος, πάλι με τους συνεργάτες του, εξέδωσε και το *Σύντομον Δοξαστάριον* του Πέτρου του Πελοποννησίου τον ίδιο χρόνο[2].

Στις δύο εκδόσεις υπογράφει στον Πρόλογο ως «Πέτρος Μανουὴλ Ἐφέσιος», όπως και σε πολλές επιγραφές χειρογράφων τον συναντούμε (κάποιες φορές και: «Πέτρος Ἐμμανουὴλ Ἐφέσιος»). Δεν είναι ξεκάθαρο εάν το «Μανουήλ» είναι το όνομα του πατέρα του, ή δικό του. Ο γνωστός μουσικός Νικηφόρος Καντουνιάρης ο οποίος από το 1814 δίδασκε την ψαλτική στο Ιάσιο, γράφει στα 1820 στο χφ. Εθνικής Βιβλιοθήκης Ρουμανίας 1747*G*: «Μάθημα ἀναστάσιμο ποιηθὲν παρὰ Νικηφόρου ἀρχιδιακόνου Ἀντιοχείας τοῦ Καντουνιάρη κατ' αἴτησιν τοῦ τε ἐξοχωτάτου ἄρχοντος ἰατροῦ κυρίου Ἀντωνίου Φωτεινοῦ καὶ ἄρχοντος καμινάρη κυρίου Μανωλάκη τοῦ Ἐφεσίου. Ἐν Ἰασίῳ ,αωκ' Γκόλια». Το αξίωμα του «Καμινάρη» είχε ο αρμόδιος για τον φόρο του κρασιού, των οινοπνευματωδών ποτών γενικότερα και του καπνού.

Μαθητεία, άφιξη στην Βλαχία, μαθητές

Ο Εφέσιος είχε μαθητεύσει στον εξαίρετο μελοποιό και δάσκαλο της ψαλτικής στις Κυδωνίες, την Χίο και την Κωνσταντινούπολη, Γεώργιο τον Κρητικό (†1815), μαθητή του Μελετίου Σιναΐτου του Κρητός και του πρωτοψάλτου Ιακώβου, και, όπως θα φανεί παρακάτω, κατέγραψε τον τρόπο ερμηνείας ορισμένων παλαιών μελών από τον δάσκαλό του. Ήταν επίσης ένας από τους πρώτους μαθητές των Τριών Διδασκάλων στην «κοινή του γένους σχολή του νέου συστήματος» δίπλα στο Φανάρι της Κωνσταντινούπολης, η οποία λειτούργησε στο διάστημα 1815-1820. Έχει γραφτεί από τον Γ. Παπαδόπουλο ότι ο Πέτρος ήταν «ἐγκρατὴς τῆς τε ἀρχαίας καὶ νέας μουσικῆς μεθόδου καὶ τῆς ἐξωτερικῆς μουσικῆς».

Πρέπει να ήταν γύρω στα 40-45 του χρόνια όταν «ὡς διακεκριμένος μουσικός» έφτασε στο Βουκουρέστι περί το έτος 1816 για να διδάξει για πρώτη φορά εκεί την Νέα Μέθοδο και να προσπαθήσει να δημιουργήσει, επίσης για

2. Όλες οι ψαλτικές και θεωρητικές εκδόσεις του 19ου και του 20ου αιώνα οι οποίες αναφέρονται στο παρόν κείμενο αναγράφονται πληρέστερα στην βιβλιογραφία μετά το τέλος του. Πλήρη στοιχεία και σύντομη περιγραφή τους υπάρχει στους δύο βασικούς τόμους του άρχοντος μαΐστορος Γεωργίου Χατζηθεοδώρου (ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ, *Βιβλιογραφία*, 1998, και, ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ, *Βιβλιογραφία*, 2018).

πρώτη φορά, τυπογραφείο ψαλτικών βιβλίων. Εκεί έψαλε, ίδρυσε («ἕνεκα τῆς μεγάλης μουσικῆς αὐτοῦ ἱκανότητος») στις 16 Ιουνίου του ίδιου έτους σχολή με πολλούς μαθητές στην ενορία του Αγίου Νικολάου στο Σελάρι (κατ' εντολήν του ηγεμόνος Καρατζά, και για τον λόγο αυτό στο Αναστασιματάριον του 1820 αναφέρει τον εαυτό του ως «διδάσκαλο της ηγεμονικής σχολής»), μελοποίησε πολλά έργα, έμαθε την ρουμανική γλώσσα και αφιέρωσε μελοποιήσεις του (ή προσαρμογές ελληνικών μελών στην ρουμανική) στον επίσης μουσικώτατο επίσκοπο Μπουζέου Καισάριο.

Ήταν πράγματι εγκρατέστατος της ψαλτικής τέχνης, άριστος ερμηνευτής, δάσκαλός της, και μελοποιός με γνώση, ταλέντο, αλλά και φαντασία η οποία τον οδηγούσε σε πιο ελεύθερες συνθέσεις που απομακρύνονταν από τα αυστηρά εκκλησιαστικά πλαίσια. Αυτό το τελευταίο χαρακτηριστικό των μελών του ήταν η αιτία για την οποία γράφτηκε από τον Γ. Παπαδόπουλο ότι στα χερουβικά και κοινωνικά του (και όχι μόνο εκεί) «εἰσήγαγε ἐξωτερικὰ μέλη». Αν δεχτούμε ότι οι μελοποιήσεις του, και μάλιστα οι εκδιδόμενες στον μετά χείρας τόμο, αντιπροσωπεύουν την προσωπική του ερμηνευτική δυνατότητα, τότε είχε μεγάλη φωνητική έκταση και πολύ εύστροφο λάρυγγα. Ακόμη, ο Εφέσιος είχε στην κατοχή του, και φρόντιζε να προμηθεύεται και μετά το 1816, πολλές μελοποιήσεις παλαιότερων μουσικών και, κυρίως, εξηγήσεις στην Νέα Μέθοδο των Δασκάλων του στην Κωνσταντινούπολη (πρωτίστως του Γρηγορίου). Αυτές τις εξηγήσεις, αλλά και τα θεωρητικά τους κείμενα, διέδωσε και δίδαξε με συστηματικότητα στην Βλαχία.

Ο Πέτρος, ο οποίος ήταν λόγιος και τον συναντούμε ως συνδρομητή και σε εκδόσεις ποικίλου περιεχομένου εκείνη την εποχή (στο *Λεξικόν διά τους μελετώντας τα των παλαιών ελλήνων συγγράμματα* του Κωνσταντίνου Κούμα, Βιέννη 1826, και στην *Εκάβη. Τραγωδία του Ευριπίδου εκ της ελληνικής εις την καθομιλουμένην... υπό Ιωάννου Χαβιαρά*, Βιέννη 1835), πέρασε από πολλές περιπέτειες, πέθανε στα 1840, και ετάφη πιθανώς στην μονή Cernica κοντά στο Βουκουρέστι, όπου, σύμφωνα με μη επιβεβαιωμένη ακόμη πληροφορία, υπάρχει ο τάφος του. Έγινε έτσι, πραγματικά, ο «Πέτρος Εφέσιος τῆς Βλαχίας» (χφφ. Παντελεήμονος 1039 και 1044)[3].

3. Για την προσέγγιση των ψαλτικών χειρογράφων του Αγίου Όρους τα οποία αναφέρονται στο παρόν κείμενο χρησιμοποιήθηκε ο περίφημος τετράτομος -έως τώρα- κατάλογος του ομοτίμου καθηγητού Γρηγορίου Στάθη (ΣΤΑΘΗ, *Τα χειρόγραφα Α΄*,

Μαθητής του ήταν ο Ρουμάνος ιερομόναχος Μακάριος, ο οποίος είχε διδαχτεί νωρίτερα την ψαλτική και από τον πρωτοψάλτη Πέτρο Βυζάντιο, περί το 1805-1807 στο Ιάσιο. Ο Μακάριος διακρίθηκε στην προσαρμογή έργων του Εφεσίου, αλλά και της ψαλτικής παράδοσης της Κωνσταντινούπολης, στα ρουμανικά, και στην καλαίσθητη έκδοση μερικών από τα δεύτερα στην Βιέννη το 1823. Επίσης, ο Παναγιώτης Εγκιρλίου (πρωτοψάλτης μητροπόλεως Βουκουρεστίου), ο Θεοδωράκης Καστρίνο, και ο πολύ γνωστός Ρουμανο-έλληνας Anton Pann ή Αντώνιος Παντολέων (όπως ο ίδιος γράφει το όνομά του στον κώδικα Βιβλιοθήκης Ρουμανικής Ακαδημίας στο Βουκουρέστι [στο εξής: BARB] 777, φ. 49α) που είχε μαθητεύσει νωρίτερα και στον περίφημο Διονύσιο Φωτεινό, και ένα Ἄξιόν ἐστιν του οποίου στην ρουμανική γλώσσα πρωτοτυπώθηκε στα 1819 (καθώς ήταν διευθυντής του τυπογραφείου του Πέτρου Εφεσίου). Άλλοι μαθητές του είναι ο πρόσφατα φανερωθείς Κωνσταντίνος διδάσκαλος από την Άρτα που έγραψε τους κώδικες Καρά 173, 174, 179, 180, 181[4], και πιθανότατα ο Δημήτριος Θεοδωρίδης που έγραψε στο Βουκουρέστι τους κώδικες του Εκκλησιαστικού μουσείου Σόφιας 1106 (έτος 1853), 1107 (έτος 1851), 1108 (έτος 1849), 541 (έτος 1853)[5]. Μαθητές του Εφεσίου έγραψαν τους κώδικες Δοχειαρίου 413, Παντελεήμονος 917, Αγ. Πετρούπολης-Ακαδημίας Επιστημών (Ρωσικού Αρχαιολογικού Ινστ.) 41[6], BARB 1171 (ίσως ο «Νικόλαος Τριανταφύλλου Λημναίος»-φ. 268α), 957 (μάλλον ο ίδιος γραφέας έγραψε και το Παντελεήμονος 917) και 1465, Αγίου Όρους-Ρουμανικής Σκήτης Προδρόμου 23/18, πιθανότατα και εκείνον του Εκκλησιαστικού μουσείου Σόφιας 1104. Γενικότερα, ο Εφέσι-

1975-για τα χειρόγραφα των μονών Ξηροποτάμου και Δοχειαρίου· ΣΤΑΘΗ, *Τα χειρόγραφα Β΄*, 1976-για τους κώδικες των μονών Παντελεήμονος, Σίμωνος Πέτρας, Ξενοφώντος, Διονυσίου· ΣΤΑΘΗ, *Τα χειρόγραφα Γ΄*, 1993-για τις μονές Αγ. Παύλου, Κουτλουμουσίου, Σταυρονικήτα) και πολλές προσωπικές σημειώσεις. Επίσης: ΖΑΧΑΡΙΑ ΞΗΡΟΠ.-ΣΩΤΗΡΟΥΔΗ, *Συμπληρωματικός Ξηροποτάμου*, 2012· ΣΩΤΗΡΟΥΔΗ, *Κατάλογος χΦΦ Σίμ. Πέτρας*, 2012, και, BARBU-BUKUR, *Manuscrisele muzicale Românești de la Muntele Athos* 2000.

4. Βλ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Κατάλογος ψαλτικών χΦΦ. Σίμ. Καρά.*

5. Βλ. *την αναλυτική περιγραφή των κωδίκων του Εκκλησιαστικού μουσείου Σόφιας στα έργα:* GETOV, *A catalogue of the Greek manuscripts-I*, 2014, και, GETOV, *A catalogue of the Greek manuscripts-II*, 2017.

6. Βλ. ΓΕΡΤΣΜΑΝ, *МУЗЫКАЛЬНЫЕ РУКОПИСИ II*, 1999.

ος ήταν «ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ διδάσκαλος» (επιγραφή πριν από χερουβικά του στα χφφ. BARB 1309 γραμμένο από τον αρχιμανδρίτη Σεραφείμ [φ. 103α] και BARB 1503 γραμμένο από κάποιον Ρουμάνο Ιωάννη [φ. 52α])[7].

Υπάρχει η σαφής πληροφορία ότι από το χέρι του ίδιου του Πέτρου του Εφεσίου είναι γραμμένα κάποια φύλλα του κώδικα BARB 1743 (βλ. παρακάτω την ενότητα περί των μελοποιήσεών του).

Οι εκδόσεις του Πέτρου Εφεσίου στην Νέα Μέθοδο

Για δύο βασικά ψαλτικά βιβλία τα οποία εξέδωσε ο Εφέσιος στα 1820 είχαν εξηγηθεί από την παλαιότερη μουσική γραφή στην Νέα Μέθοδο από τον τότε λαμπαδάριο της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας Γρηγόριο. Σε μια *Αναγγελία* και ταυτόχρονα αίτηση αποστολής συνδρομών την οποία υπογράφει την 1η Απριλίου του 1819 (*Ερμής ο Λόγιος*, 1819) ο Εφέσιος μαζί με τον συνδιδάσκαλό του (όπως ο ίδιος τον αναφέρει) στην Ηγεμονική σχολή, ιεροδιάκονο Γρηγόριο τον Χίο, δηλώνει ότι ανέλαβε να τυπώσει αυτά τα βιβλία, ότι βρήκε τελικά τον κατάλληλο χαράκτη και κατασκευαστή των τυπογραφικών στοιχείων και με πολλούς κόπους κατάφερε να δημιουργήσει ψαλτική τυπογραφία, και δημοσιοποιεί την έναρξη της εκτυπώσεως του Αναστασιματαρίου. Ανάμεσα σε όσους καταγράφει στο τέλος της *Αναγγελίας* για την επιστασία του καταλόγου των συνδρομητών αναφέρει και τους Τρεις Δασκάλους: «Γρηγόριος Λαμπαδάριος, Γεώργιος Χουρμούζης και Χρύσανθος Αρχιμανδρίτης»[8].

Στις πρώτες σελίδες αυτών των δύο εκδόσεων ο Εφέσιος δεν αναφέρει ξεκάθαρα τον εξηγητή, αλλά αποδίδει την «μετάφραση» των έργων γενικά στους τρεις εφευρέτες του νέου συστήματος. Ειδικά στο προοιμιακό κείμενο του Αναστασιματαρίου «Φιλόμουσοι ὁμογενεῖς» το οποίο υπογράφει τον Μάιο του 1820 μεταφέρει ξανά σχεδόν αυτούσια την *Αναγγελία*, αφαιρώντας

7. Για τις πάμπολλες πολύτιμες πληροφορίες από τα χειρόγραφα της Βιβλιοθήκης της Ρουμανικής Ακαδημίας στο Βουκουρέστι οι οποίες δημοσιεύονται στο παρόν κείμενο, στηρίχτηκα σε προσωπική πολυήμερη επιτόπια μελέτη και αναλυτικές σημειώσεις, αλλά και στην σημαντική βοήθεια του φίλου π. Φιλοθέου Balan, τον οποίο ιδιαιτέρως ευχαριστώ.

8. ΣΤΑΘΗ, *Τα πρωτόγραφα Α΄*, 2016, σσ. 262-265.

όμως τώρα το όνομα του Γρηγορίου του Χίου, και απολογείται στους συνδρομητές για την καθυστέρηση της έκδοσης. Σημειώνει και εκεί ότι οι τρεις δάσκαλοι συμπλήρωσαν όσα είχε αφήσει ατόνιστα ο Πέτρος Πελοποννήσιος (απολυτίκια, καθίσματα, υπακοές, αναβαθμούς, εξαποστειλάρια, μακαρισμούς, ενώ σε κάθε ήχο προστέθηκαν και τα κεκραγάρια και οι στιχολογίες τους σε μέλος του πρωτοψάλτου Πέτρου Βυζαντίου), ώστε το έργο να έχει πληρότητα. Όπως αναφέρεται στην σελίδα τίτλου του Αναστασιματαρίου, αυτή η έκδοση πραγματοποιήθηκε «σπουδῇ μὲν ἐπιμόνῳ τοῦ μουσικολογιωτάτου κυρίου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου, φιλοτίμῳ δὲ προκαταβολῇ τοῦ πανευγενεστάτου ἄρχοντος μεγάλου Βορνίκου κυρίου Γρηγορίου Μπαλλιάνου». Στις επόμενες τρεις σελίδες ο Εφέσιος αφιερώνει τον τόμο στον Μπαλλιάνο, του πλέκει το εγκώμιο και εκφράζει την ευγνωμοσύνη του. Ας σημειωθεί ότι ο Μπαλλιάνος ήταν έφορος της σχολής από τις 17 Ιουνίου του 1817.

Πράγματι λοιπόν, ο Εφέσιος που ήταν άνθρωπος ενθουσιώδης, με μεγάλη δραστηριότητα και δημιουργικότητα, κοπίασε (μαζί με κατάλληλους συνεργάτες) για τρία περίπου χρόνια μέχρι να καταφέρει να κατασκευάσει μουσικούς τυπογραφικούς χαρακτήρες, να εκδώσει τα πρώτα ψαλτικά βιβλία και να απαλλάξει έτσι τους διακόνους της εκκλησιαστικής μουσικής από τον κόπο της αντιγραφής των ψαλτικών βιβλίων σε χειρόγραφα. Αν και, όπως αναφέρει, είχε στόχο να εκδώσει τα βασικά βιβλία της ψαλτικής, οι τυπογραφικές του δραστηριότητες τον οδήγησαν στην πτώχευση. Περί το 1825 τον συναντούμε στην Τρανσυλβανία να ζει με πολλές στερήσεις, και τους συνεργάτες του να δικάζονται για χρέη. Ωστόσο, έψαχνε πάντα να βρει νέους τρόπους ώστε να υπηρετήσει την ψαλτική, και δεν σταμάτησε να διδάσκει και να μελοποιεί, κάποιες φορές κατ' αίτησιν άλλων.

Πάντως, οι δύο αυτές εκδόσεις απετέλεσαν σταθμό στην διάδοση και εξέλιξη της ψαλτικής, απαρχή πολλών άλλων σπουδαίων εκδόσεων, και οπωσδήποτε απαθανάτισαν το όνομα του Πέτρου Μανουήλ Εφεσίου. Έτσι, σε χειρόγραφα μαθητών του συναντούμε συχνά πριν από την καταγραφή μελοποιήσεών του τις επιγραφές «τοῦ πρώτου ἐκδότου τῆς μουσικῆς» (BARB 957, φ. 252α) ή «τοῦ εἰς τύπον τὴν μουσικὴν ἐκδόντος» (BARB 1465, φ. 108β) ή «τοῦ πρώτου εἰς τύπον ἐκδότου τῆς μουσικῆς» (στο ίδιο χφ., φ. 310α) ή «τοῦ πρώτου ἐκδότου τῆς μουσικῆς τυπογραφίας» (στο ίδιο χφ., φ. 354α) ή «τοῦ πρώτου ἐκδότου τῆς μουσικοτυπογραφίας» (χφφ. BARB

1171, φ. 74α και Αγίας Πετρούπολης-Ακαδημίας Επιστημών (Ρωσικού Αρχαιολογικού Ινστ.) 41).

Εκτός όμως από τα παραπάνω, τα τελευταία χρόνια ανακαλύφθηκε και επανεκδόθηκε φωτογραφικά μια *Ανθολογία* του Όρθρου την οποία εξέδωσε ο Εφέσιος στην Νέα Μέθοδο το έτος 1830[9], χρησιμοποιώντας μια ιδιαίτερη δική του τυπογραφική μέθοδο, την *χαρτογραφία*. Φαίνεται ότι η έκδοση αυτή, στην σελίδα τίτλου της οποίας αναφέρει υπερήφανος την καταγωγή του από το Κουσάντασι της Εφέσου, τυπώθηκε και κυκλοφορήθηκε σε πολύ λίγα αντίτυπα (στον κατάλογο συνδρομητών αριθμούνται μόλις 22 σώματα). Σε ένα σύνολο 500 περίπου σελίδων του τόμου αυτού, ο Εφέσιος εξέδωσε ένα παλαιότερο μέλος του Δαμιανού μοναχού του Βατοπαιδινού, πολλές μελοποιήσεις σπουδαίων δασκάλων του β΄ μισού του 18ου αιώνα (πρωτοψάλτου Ιωάννου Τραπεζουντίου, λαμπαδαρίου Πέτρου του Πελοποννησίου, πρωτοψάλτου Δανιήλ, Μελετίου Σιναΐτου του Κρητός, πρωτοψάλτου Ιακώβου), αρκετές μελοποιήσεις των μουσικών των αρχών του 19ου αιώνα (πρωτοψάλτου Μανουήλ, Γεωργίου του Κρητός, πρωτοψάλτου Γρηγορίου, Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος), αλλά και μερικές δικές του συνθέσεις και εξηγήσεις. Στον Πρόλογο του έργου αυτού ο Εφέσιος αναφέρει ότι χρησιμοποίησε κάπως αναλυτικότερη μουσική γραφή «χάριν πλείονος μελωδίας», απέφυγε όμως την «ὑπερβολὴν τῆς ἀναλύσεως» των μελωδιών για να μην δυσκολέψει τους μαθητές και να μην απομακρυνθεί «τῆς συνήθους μουσικῆς ὀρθογραφίας».

Είναι περίεργο αλλά και ενδιαφέρον το γεγονός, ότι από το 1820 έως το 1830 δεν καταγράφεται κάποια διακριτή δραστηριότητα του Πέτρου του Εφεσίου. Αναφορικά με την μη συνέχιση της έκδοσης ψαλτικών βιβλίων, πρέπει να υποθέσουμε ότι το πράγμα σχετίζεται σίγουρα με την πτώχευσή του και τον αγώνα του για επιβίωση, κάτι που θα επηρέασε γενικότερα το ρυθμό της ζωής του. Δεν πρέπει όμως να ξεχνούμε ότι μετά από την ιστορική επιτυχία του το 1820 η τεχνογνωσία αυτή διαδόθηκε, πολύ γρήγορα τυπώθηκαν πολλά ψαλτικά βιβλία από άλλους, στο Παρίσι (*Δοξαστάριον Πέτρου* 1821) και στην Κωνσταντινούπολη (δίτομο *Ταμείον Ανθολογίας* του Χουρμουζίου, *Ειρμολόγιον* αργό Πέτρου Πελοποννησίου και σύντομο Πέτρου Βυ-

9. *Τόμος δεύτερος της Ανθολογίας περιέχων άπασαν την ιεράν ακολουθίαν του Όρθρου....*

ζαντίου 1825, *Ευτέρπη* 1830, δίτομο *Ταμείον Ανθολογίας* του πρωτοψάλτου Γρηγορίου 1834, *Καλοφωνικόν Ειρμολόγιον* 1835, και αργότερα αρκετά άλλα). Ίσως λοιπόν να υπήρχε μια πικρία από μέρους του για το γεγονός ότι η τυπογραφία «ξέφυγε» από τα χέρια του και για οικονομικούς λόγους δεν μπόρεσε να είναι ο ίδιος που θα τύπωνε και τα άλλα βασικά ψαλτικά έργα, όπως είχε δηλώσει στην *Αναγγελία*.

Φαίνεται ότι, για αυτούς ή και για άλλους λόγους, ο Εφέσιος έπαψε να έχει τις παλαιότερες πολύ στενές επαφές με την Κωνσταντινούπολη και ακολούθησε τον δικό του μοναχικό δρόμο στα μέρη της Βλαχίας. Είναι ιδιαιτέρως χαρακτηριστικό ότι, αν και εφευρέτης της ψαλτικής τυπογραφίας, μέχρι τον θάνατό του δεν μοιάζει να εμφανίζεται στους καταλόγους συνδρομητών των ψαλτικών ή θεωρητικών βιβλίων που τυπώθηκαν στην Κωνσταντινούπολη (όπως τα μνημονευθέντα παραπάνω), στο Παρίσι (η *Εισαγωγή* του Χρυσάνθου, 1821) και την Τεργέστη (το *Θεωρητικόν Μέγα* του Χρυσάνθου, 1832), παρόλο ότι υπάρχουν σε αυτά εγγραφές μουσικών από το Βουκουρέστι και το Ιάσιο. Το γεγονός δεν μπορεί να οφείλεται μόνο σε οικονομικούς λόγους, αφού όπως είδαμε, την ίδια περίοδο ήταν συνδρομητής σε εκδόσεις της Βιέννης.

Από την άλλη μεριά, όταν μετά τον θάνατο του Χουρμουζίου στα 1840, ο Θεόδωρος Φωκαεύς εξέδωσε το θεωρητικό του έργο *Κρηπίς* (Κωνσταντινούπολις 1842)[10] αντιγράφοντας πολλά από τους δασκάλους του χωρίς να το μνημονεύει, προσέθεσε και τον Πέτρο τον Εφέσιο στον κατάλογο μουσικών που «ἀνέδειξεν ὁ χρόνος»[11], σημειώνοντας: «οὗτος ἦν μαθητὴς Γεωργίου τοῦ Κρητός, ἐξέδωκεν εἰς τύπον τὸ Ἀναστασιματάριον Πέτρου τοῦ Πελοποννησίου, ἀπέθανεν εἰς Βλαχίαν περὶ τὸ 1840 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ» (σ. 40 του Β′ μέρους του βιβλίου). Ο Θεόδωρος που δηλώνει επίσης «Ἐφέσιος ἐκ Φωκίας

10. *Κρηπίς του θεωρητικού και πρακτικού της εκκλησιαστικής μουσικής...*

11. Ο κατάλογος αυτός βασίζεται στον αντίστοιχο του Μεγάλου Θεωρητικού του Χρυσάνθου, αλλά και σε χειρόγραφο του Χουρμουζίου του έτους 1835 το οποίο παρουσιάστηκε πρόσφατα (ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, «Σύμμεικτα περί Νέας Μεθόδου», 2015), αφού ο Φωκαέας αντιγράφει όσα ο Χουρμούζιος έγραψε στο τελευταίο για τους πρωτοψάλτες Ιάκωβο και Πέτρο τον Βυζάντιο. Φυσικά ο Φωκαέας προσέθεσε και άλλα στοιχεία σε πολλά σημεία του καταλόγου (βλ. και ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ, «Πρὸς μιὰ νέα ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς», 2014).

τῆς Ἰωνίας» (αν και η Φώκια είναι μακρυά από την Έφεσο, και εγγύτερα στην Σμύρνη) και αναφέρει στον ίδιο τόμο ότι ξεκίνησε να διδάσκεται από τους Τρεις Δασκάλους στα 1816 (σ. 35 τοῦ Β΄ μέρους), πιθανότατα θα γνώρισε και προσωπικά τον Πέτρο. Ασφαλώς όμως, γνώριζε άριστα το εκδοτικό του έργο, μάθαινε από τον Χουρμούζιο πολλές άλλες πληροφορίες και, γενικότερα, είχε ενημέρωση για τα τεκταινόμενα στην Βλαχία.

Εκδόσεις σε αλφαβητική μουσική σημειογραφία

Μετά από την έκδοση του 1830, ο Πέτρος στράφηκε στην χρήση μιας αλφαβητικής μουσικής σημειογραφίας και εξέδωσε σε αυτήν αρκετά τεύχη με εκκλησιαστικά μέλη, περίπου στα έτη 1832-34, θεωρώντας ότι έτσι θεραπεύει ατέλειες της Νέας Μεθόδου. Ο μαθητής του Εφεσίου, Anton Pann, αναφέρει ότι η σημειογραφία αυτή είναι η παλαιότερη του Αγαπίου Παλιέρμου, η οποία όμως υπέστη τροποποιήσεις και βελτιώσεις από τον δάσκαλό του. Είναι γνωστό ότι ο Αγάπιος Παλιέρμος από την Χίο είχε προσπαθήσει να εισάγει στην ψαλτική το πεντάγραμμο και κατόπιν ένα αλφαβητικό σύστημα, δεν τα κατάφερε όμως και απέθανε στο Βουκουρέστι περί το 1815[12].

Η σύγκριση τώρα της ψαλτικής έκδοσης του 1830 με τα τεύχη της αλφαβητικής σημειογραφίας, φανερώνει ότι ο Πέτρος χρησιμοποίησε για την εκτύπωση των τελευταίων, την ίδια ακριβώς τυπογραφική μέθοδο, αλλά και τους ίδιους τυπογραφικούς χαρακτήρες για το ποιητικό κείμενο των ύμνων. Μεταξύ των άλλων, ο Εφέσιος μετέγραψε και εξέδωσε στην αλφαβητική σημειογραφία τους τέσσερις τόμους της εξηγημένης από τον λαμπαδάριο Γρηγόριο Ανθολογίας, ή έστω τα βασικότερα μέλη της.

Οκτώ από αυτά τα τεύχη σώζονται στην μονή Ξηροποτάμου του Αγίου Όρους όπου ταξινομήθηκαν μεταξύ των χειρογράφων με αριθμούς 408-415 (σύνολο τυπωμένων φύλλων: 279), στην Βιβλιοθήκη της Ρουμανικής Ακαδημίας στο Βουκουρέστι (όπως το «χειρόγραφο» BARB 722 και ένας ακόμη τόμος που αναφέρεται από τον Popescu στα 1909, περιλαμβάνει δύο βιβλία και παρότι πρόσφατα έγινε σύντονη προσπάθεια να εντοπιστεί, αυτό δεν κα-

12. Βλ. POPESCU, "Notaţia Muzicală Alfabetică a lui Petru Efesiu", 1909, και, ΣΤΑΘΗ, «Τα αλφαβητικά συστήματα μουσικής γραφής», 2001.

τορθώθηκε ακόμη), στην συλλογή εντύπων Κωνσταντίνου Ψάχου (ο αριθμός M8/95)[13], και ίσως και αλλού. Σε ένα από αυτά, το Ξηροποτάμου 415, πριν από την καταγραφή μιας μελοποίησής του ο Πέτρος δηλώνει τον δάσκαλό του στην ψαλτική: «Πέτρου Ἐφεσίου τοῦ καὶ φοιτητοῦ Γεωργίου τοῦ Κρητός»[14].

Το πρώτο από τα τεύχη της μονής Ξηροποτάμου (το οποίο αποτελείται από τρία φύλλα) είναι η «Κλεις» του συστήματος, ενώ τα άλλα επτά περιέχουν μέλη Πέτρου Πελοποννησίου (από το Αναστασιματάριο και άλλα), Πέτρου Μπερεκέτου, Ιωάννου πρωτοψάλτου Τραπεζουντίου, Δανιήλ πρωτοψάλτου, Ιακώβου πρωτοψάλτου, Μανουήλ πρωτοψάλτου, Μανουήλ Χρυσάφου, Ιωάννου Κουκουζέλους, Γεωργίου Κρητός, Γρηγορίου πρωτοψάλτου, Ιωάννου λαμπαδαρίου Κλαδά, Παναγιώτου πρωτοψάλτου Χαλάτζογλους και του ίδιου του Πέτρου του Εφεσίου. Στον τόμο BARB 722 (σύνολο φύλλων: 205) περιέχονται πολλά από τα μέλη των τευχών της μονής Ξηροποτάμου που ανήκουν στον Εσπερινό, τον Ὄρθρο και την Θεία Λειτουργία, καθώς και αρκετά επιπλέον μέλη της τελευταίας (όπως τα χερουβικά της εβδομάδος του λαμπαδαρίου Πέτρου Πελοποννησίου και του πρωτοψάλτου Γρηγορίου, μέλη του πρωτοψάλτου Δανιήλ, και άλλα), έως και το *Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου*. Το έντυπο της συλλογής Ψάχου M8/95, σε ένα σύνολο 66 φύλλων, περιέχει μέλη της Θείας Λειτουργίας τα οποία υπάρχουν και στο BARB 722.

Ο Πρόλογος ενός από τα έντυπα με αλφαβητική σημειογραφία που περιέχεται στον άλλο τόμο της Ρουμανικής Ακαδημίας (πρόκειται για μια «Ἐκλογὴ τῶν ἐπισημοτέρων μαθημάτων τοῦ ἀναστασιματαρίου») υπογράφηκε από τον Πέτρο τον Εφέσιο στα 1832[15], και αναδημοσιεύτηκε στα 1909 από τον Niculae Popescu, μαζί με κάποιους στίχους του Ιωάννου Χαβιαρά (συμ-

13. Αναλυτική περιγραφή του τόμου: ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ, «Σημειώματα Κ. Α. Ψάχου», 2000.

14. Για άλλη μια μαρτυρία για την μαθητεία του Εφεσίου στον Γεώργιο από την Κρήτη βλ. παρακάτω στην ενότητα περί των εξηγήσεών του, την αναφορά του κώδικα BARB 957, φ. 267α.

15. Ο Οικονομίδης αναφέρει αυτήν την έκδοση του Αναστασιματαρίου από τον Εφέσιο, χωρίς όμως να σημειώσει ότι έγινε στο αλφαβητικό σύστημα (ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ, «Από τας Ελληνο-Ρουμανικάς εκκλ. σχέσεις», 1953, σ. 469).

πατριώτη του Παλιέρμου) που έπονται αυτού και εξυμνούν την «νεαρὰν στολήν» της μουσικής και τον «Ἀπόλλωνα νέο» δημιουργό της, δηλαδή τον Πέτρο Εφέσιο. Μεταφέρω εδώ αυτόν τον ενδιαφέροντα Πρόλογο και τους στίχους από την έκδοση του Popescu, με μικρές διορθώσεις:

Ἀναστασιματάριον

τονισθὲν παρὰ τριῶν ποιητῶν, Πέτρου Λαμπαδαρίου τοῦ Πελοποννησίου, Πέτρου Πρωτοψάλτου τοῦ Βυζαντίου, καὶ Πέτρου Ἐφεσίου τοῦ ἐφευρετοῦ τούτου τοῦ νεωτέρου μουσικοῦ συστήματος καὶ τῆς χαρτοτυπίας ταύτης. Ἐκλογὴ τῶν ἐπισημοτέρων μαθημάτων τοῦ ἀναστασιματαρίου ἐγένετο οὕτω δι' ὑπερβάλλουσαν χρείαν πολλῶν ἄλλων ἀναγκαιοτέρων μαθημάτων, ὧν καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν πρὸ δύω ἤδη ἐτῶν τῆς χαρτοτυπώσεως τοῦ ἀναστασιματαρίου ἐχαρτοτυπώθησαν. Τὸ ἄτακτον δ' αὐτὸ πρωθύστερον τῆς ἐκδόσεως τῶν μαθημάτων ἐγεγόνει διὰ τὴν ἣν εἶχον χρείαν αὐτῶν οἱ μαθηταὶ οἱ τὸ δεύτερον σύστημα γινώσκοντες. Τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν οἱ κατ' ἀρχὰς τὸ παρ' ἐμοῦ ἐφευρεθὲν τοῦτο σύστημα παραδοθέντες. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ πρωθύστερον οὐδεμίαν βλάβην προξενεῖ, ἀλλ' ἡ ἔλλειψις τῶν μαθημάτων βλάβην ἐπιφέρει τοῖς μαθηταῖς, παρακαλοῦνται οἱ φιλόμουσοι, ὅπως δεχθῶσιν ἐξ ἀνάγκης τὴν κατὰ τὸ παρὸν ταύτην ἐκλογήν, καίτοι ὑπερτεροῦσαν τῷ μεγέθει καὶ καλλωπισμῷ τῶν μαθημάτων ἑαυτῆς τῆς προσκαίρου ζημίας τῶν παραλειφθέντων μαθημάτων, καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ῥηθέντων λοιπῶν ἀναγκαιοτέρων, Θεοῦ θέλοντος, ἐκδοθήσονται καὶ τὰ παραλειφθέντα τοῦ ἀναστασιματαρίου ἐν ἑτέρῳ τόμῳ.

ἐν τῷ ,αωλβ΄ ἔτει.
Πέτρος Μανουὴλ Ἐφέσιος, ὁ ἐκ τῆς πόλεως
Κουσαντασίου.

Οι στίχοι του Ιωάννου Χαβιαρά που ακολουθούν:

Στίχοι
ὡς ἐκ τοῦ νέου συστήματος πρὸς τοὺς μουσικοὺς παρὰ
Ἰωάννου Χαβιαρᾶ τοῦ Χίου.

Διατί τόσον μὲ ἀπορίαν, φίλε,
Μὲ βλέπεις λίαν ἐκστατικός;
Ἐγὼ ὑπάρχω ἡ θειοτάτη τέχνη,

Καὶ μὲ γνωρίζεις, ὡς μουσικός.
ἂν δὲ σ' ἐκπλήττῃ αὐτὸ τὸ ἔνδυμά μου
Καὶ ἡ στολή μου ἡ νεαρά,
Τὸ νεώτατον καὶ σοβαρόν μου ὕφος,
Καὶ ἡ πορφύρα μου ἡ λαμπρά,
Μάθε ὅτ' εἶναι νέα κ' ἔνδοξα δῶρα
Ἐξυφασμένα ἐπιμελῶς
Παρ' Ἀπόλλωνος νέου τοῦ Ἐφεσίου,
ἅπερ ἐνδύθην περιχαρῶς.
Δι' ἃ καὶ τώρα λίαν ἐπαιρομένη
Μὲ ἀφοβίαν σὲ προσκαλῶ
Εἰς τὴν χορείαν τῶν ἐμῶν νέων φίλων
Διὰ νὰ ἴδῃς τὸ καλόν.

Σύμφωνα με τον Niculae Popescu, μετά από τα παραπάνω ακολουθούν πενήντα περίπου στίχοι του ίδιου του Πέτρου Εφεσίου που απευθύνονται κάπως αυστηρά σε όσους επικρίνουν το σύστημά του, τους οποίους καλεί να το εκτιμήσουν σωστά.

Ο Εφέσιος αναγράφει λοιπόν ότι αυτός είναι ο εφευρέτης του «νεωτέρου» συστήματος (όπως και της «χαρτοτυπίας»), ενώ δεν είναι εύκολο να διαπιστωθεί με βάση ποιες μελοποιήσεις του δηλώνει (ως τρίτος κατά σειράν «Πέτρος») ένας εκ των μελοποιών του Αναστασιματαρίου αυτού. Η αποστροφή του πάντως στον παραπάνω Πρόλογο «πολλὰ ἐξ αὐτῶν πρὸ δύω ἤδη ἐτῶν τῆς χαρτοτυπώσεως τοῦ ἀναστασιματαρίου ἐχαρτοτυπώθησαν» αφορά σίγουρα στην έκδοση της *Ανθολογίας του Όρθρου* στα 1830, όπου, από την συνήθη ύλη του Αναστασιματαρίου περιέχονται τα *Θεός Κύριος*, τα Ευλογητάρια του Πέτρου του Πελοποννησίου, τα αντίφωνα των Αναβαθμών του πρωτοψάλτου Μανουήλ, οι τιμιωτέρες, τα πασαπνοάρια και τα εωθινά του πρωτοψάλτου Ιακώβου και οι σύντομες δοξολογίες του Πέτρου Πελοποννησίου. Η παρούσα όμως έκδοση στα 1832 «ἐγεγόνει διὰ τὴν ἣν εἶχον χρείαν αὐτῶν οἱ μαθηταὶ οἱ τὸ δεύτερον σύστημα γινώσκοντες» (δηλαδή το αλφαβητικό).

Από τους στίχους του Ιωάννη Χαβιαρά που ακολουθούν υπονοείται ξεκάθαρα μια σχέση μεταξύ των δύο ανδρών, που δεν αποκλείεται να ήταν σχέση δασκάλου προς μαθητή, άρα και παρουσία του Χαβιαρά στην Βλαχία

ή του Πέτρου Εφεσίου στην Βιέννη. Ο Ιωάννης Χατζηνικολάου Χαβιαράς «κάτοχος κατά τι τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς»[16] είναι γνωστός ως πρωτοψάλτης (από το 1844 και μετά) και διδάσκαλος των ελληνικών στην ελληνική κοινότητα της Βιέννης, και κυρίως ως ο μουσικός ο οποίος μετέγραψε μελωδίες της ψαλτικής στο πεντάγραμμο, ώστε ακολούθως να τετραφωνιστούν και να ερμηνεύονται πολυφωνικά.

Με βάση όσα γράφονται από τον Popescu, υποννοείται ότι η Κλεις του συστήματος (η οποία όπως είδαμε υπάρχει στην μονή Ξηροποτάμου) δεν βρέθηκε από αυτόν στην Βιβλιοθήκη της Ρουμανικής Ακαδημίας ή αλλού. Πράγματι, ο Popescu σημειώνει στο άρθρο του ότι ο Εφέσιος δεν άφησε κάποια «γραμματική» αυτής της σημειογραφίας, και ακολούθως προσπαθεί ο ίδιος να παραθέσει κάποιες βασικές λειτουργίες της. Ωστόσο, πρόσφατα ο φίλος π. Φιλόθεος Balan εντόπισε τον κώδικα BARB *mr* 4402, η μελέτη του οποίου φανέρωσε ότι περιέχει την Κλείδα του αλφαβητικού συστήματος, ακριβώς όμοια με την αντίστοιχη της μονής Ξηροποτάμου, αλλά σε χειρόγραφη μορφή[17].

Πάντως, λίγο αργότερα, παρά τις παραπάνω εκδόσεις και το Προλογικό κείμενο του 1832, ο Πέτρος ο Εφέσιος φέρεται να εγκατέλειψε το αλφαβητικό σύστημα και να επανήλθε στην χρήση της Νέας Μεθόδου της ψαλτικής[18].

Οι μελοποιήσεις του Πέτρου του Εφεσίου

Πολλά από τα μέλη του Πέτρου που έχουν δημοσιευτεί σε αλφαβητική σημειογραφία υπάρχουν και στην Νέα Μέθοδο, όπως και πολυάριθμα άλλα που απαντούν στα χειρόγραφα και στα έντυπα βιβλία αυτής

16. Για τον Ι. Χαβιαρά βλ. τα τρία έργα του Γ. Παπαδοπούλου τα οποία σημειώνονται στην Βιβλιογραφία.

17. Βλ. και ΣΤΑΘΗ, «Τα αλφαβητικά συστήματα μουσικής γραφής», 2001 όπου αναλύεται η λειτουργία του αλφαβητικού αυτού συστήματος «τοῦ Βουκουρεστίου». Στην αρχική δημοσίευση της μελέτης αυτής στην ιταλική γλώσσα υπάρχει δημοσιευμένη σε πανομοιότυπα η Κλεις του συστήματος από το έντυπο της Ξηροποτάμου (Gregorio Stathis, "I *sistemi alfabetici di scrittura musicale per scrivere la musica Bizantina nel periodo* 1790-1850", *Κληρονομία* 4 (1972), σσ. 365-402).

18. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ, «Από τας Ελληνο-Ρουμανικάς εκκλ. σχέσεις», 1953, σ. 469.

της μεθόδου. Σε λίγες περιπτώσεις χρησιμοποιεί κάποιες από τις πρώτες διαμορφώσεις της (κυρίως στην χρήση των χαρακτήρων του χρόνου), οι οποίες αργότερα εγκαταλείφθηκαν ή απλοποιήθηκαν από τους Τρεις Δασκάλους (ωστόσο, ο Εφέσιος ήταν ήδη στο Βουκουρέστι). Από την άλλη μεριά, υπάρχουν λίγες μελοποιήσεις του Εφεσίου οι οποίες είναι γνωστές μόνο από την έκδοσή τους στην αλφαβητική σημειογραφία, αφού έως σήμερα δεν έχουν εντοπιστεί σε χειρόγραφα της Νέας Μεθόδου.

Όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε από τα γραφόμενα του Anton Pann, ο Εφέσιος ενδιαφερόταν ιδιαίτερα για τον σωστό τονισμό των λέξεων και την μελωδική απόδοση του νοήματος των ύμνων, κάτι που μετέδωσε και στους μαθητές του, και οι τελευταίοι φρόντισαν να τηρούν κατά την προσαρμογή των μελών στην ρουμανική γλώσσα.

Στην ελληνόγλωσση χειρόγραφη παράδοση του 19ου αιώνα συναντούμε αρκετές φορές τις συνθέσεις του, ιδιαίτερα μέλη της Θείας Λειτουργίας και μία δοξολογία σε ήχο πλ. δ′ χρωματικό. Είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι ο γνωστός αγιορείτης μελοποιός και εξηγητής Ιωάσαφ Διονυσιάτης περιλαμβάνει πολλές φορές στα χειρόγραφά του μέλη του Πέτρου, κάτι που δείχνει ότι αυτά ψάλλονταν στο Άγιον Όρος, όπως και σήμερα άλλωστε, ιδιαίτερα τα χερουβικά του. Διαχρονικά πολλοί εξέχοντες μουσικοί, όπως επί παραδείγματι ο αείμνηστος πρωτοψάλτης της μητροπόλεως Αθηνών Σπυρίδων Περιστέρης (†1998), συνήθιζαν να ερμηνεύουν συνθέσεις του Εφεσίου.

Κάποιες μελοποιήσεις του παραμένουν σχετικά άγνωστες, καθώς περιέχονται μόνο σε χειρόγραφα τα οποία σήμερα φυλάσσονται στην Ρουμανία, για τα οποία δεν υπάρχουν αναλυτικοί κατάλογοι. Ανάμεσα σε αυτά ξεχωρίζει ο κώδικας BARB 957 ο οποίος περιέχει ιδιαίτερης αξίας άγνωστες μελοποιήσεις του Πέτρου Εφεσίου και ταυτόχρονα είναι (με βάση όσα μέχρι τώρα γνωρίζουμε) το χειρόγραφο με τα περισσότερα μέλη του. Παρόμοια, υπάρχουν λίγο ή καθόλου γνωστές μελοποιήσεις του και σε χειρόγραφα του Εκκλησιαστικού μουσείου Σόφιας, όπως αυτά που ήδη σημειώθηκαν παραπάνω, αλλά και στον αριθμό 1104. Γενικότερα, μετά από συστηματική έρευνα σε καταλόγους χειρογράφων τα οποία φυλάσσονται σε πολλές συλλογές στην Ελλάδα και σε αρκετές ακόμη χώρες, αλλά και με επιτόπιες αυτοψίες σε συλλογές στην Ελλάδα, στην Ρουμανία και αλλού, εντοπίστηκαν γνωστά

και ανακαλύφθηκαν πολλά ακόμη, άγνωστα έως σήμερα, μελοποιήματα του Πέτρου.

Τα ελληνόγλωσσα έντυπα ψαλτικά βιβλία στα οποία βρίσκουμε μελοποιήσεις του είναι κυρίως η δική του *Ανθολογία του Όρθρου* του έτους 1830, η *Ανθολογία πάσης της ενιαυσίου εκκλησιαστικής ακολουθίας...* που εκδόθηκε σε δίχρωμία στην Κωνσταντινούπολη το έτος 1846 (γνωστή ως «Κοκκινογοργούσα»), η *Πανδέκτη* του έτους 1851 (τόμος 4-Θεία Λειτουργία), το *Νεώτατον Μουσικόν Εγκόλπιον* του Κυριακού Ζαχαριάδου του Βατοπαιδινού (τόμος τρίτος-Θεία Λειτουργία, Αθήνα 1894), ο δίτομος *Μουσικός θησαυρός της Λειτουργίας* που εκδόθηκε στο Άγιον Όρος το έτος 1931, ο τόμος *Παννυχίς του Άθω* (Θεσσαλονίκη 1931), η *Καλλίφωνος Αηδών* που εκδόθηκε επίσης στο Άγιον Όρος το 1933 και λίγα ακόμη, μεταγενέστερα.

Επιπρόσθετα, μιλώντας ο Γεώργιος Παπαδόπουλος για τον πρωτοψάλτη Φιλιππουπόλεως Γεώργιο, ισχυρίζεται ότι στην *Ανθολογία* του 1846 εξέδωσε «ἐπ' ὀνόματί του» συνθέσεις «ὡς τὸ Ἄξιόν ἐστιν καὶ ἄλλα» τα οποία όμως «εἶναι ποιήματα τοῦ μουσικοδιδασκάλου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου, ὧν τὴν γραφὴν μόνον ἀνέλυσε». Στις πληροφορίες πάλι περί του Εφεσίου, ο Παπαδόπουλος σημειώνει ξανά: «Ἐμέλισε χερουβικὰ καὶ κοινωνικὰ τῶν Κυριακῶν κατὰ τοὺς ὀκτὼ ἤχους, δοξολογίας καὶ ἀσματικὰ ἔντεχνα, ὀκτὼ «Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς», τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύθησαν μετὰ τῶν λοιπῶν ποιημάτων αὐτοῦ μεταπεποιημένα καὶ δι' ἀναλυτικῆς γραφῆς παρὰ Γεωργίου πρωτοψάλτου Φιλιππουπόλεως, τοῦ καὶ οἰκειοποιηθέντος καὶ ταῦτα ἐν τῇ διὰ κοκκίνων χαρακτήρων ἐκτυπωθείσῃ Ἀνθολογίᾳ αὐτοῦ». Οι πληροφορίες αυτές εξετάζονται κριτικά παρακάτω υπό το φως των αναλυτικών ερευνών πάνω στο έργο του Εφεσίου.

Από την άλλη μεριά, είναι ένα ολόκληρο κεφάλαιο και πεδίο ιδιαίτερης έρευνας η συναγωγή και αναλυτική καταγραφή των μελοποιήσεων του Πέτρου του Εφεσίου σε ρουμανικά χειρόγραφα και έντυπα. Με το θέμα αυτό δεν θα ασχοληθώ εκτενώς στο παρόν κείμενο. Πρόκειται πάντως για προϊόντα, είτε του δικού του καλάμου στην ελληνική και στην γλώσσα του λαού που τον φιλοξένησε επί 25 περίπου χρόνια, είτε των μαθητών του και άλλων, οι

οποίοι αντέγραφαν αυτούσιες τις μελοποιήσεις του και τις προσάρμοζαν στα ρουμανικά[19].

Με βάση τα παραπάνω, ο έως τώρα κατάλογος των έργων του, με κατά το δυνατόν εκτενή αναγραφή των χειρογράφων και των παλαιότερων εντύπων όπου αυτά απαντούν, διαμορφώνεται ως εξής:

Εσπερινός

- *Μακάριος ἀνὴρ* σε ήχο βαρύ (χφ. BARB 957).
- Δογματικά Θεοτοκία του α΄ και του πλ. δ΄ ήχου σε αλφαβητικό σύστημα (Ξηροποτάμου 409).

Όρθρος

- *Θεὸς Κύριος* σε ήχο β΄ (*Ανθολογία* του 1830).
- Πέντε πολυέλεοι και δεκαεννέα Εκλογές. Πρόκειται για ογκώδες και αυτοτελές μελοποιητικό έργο του Πέτρου του Εφεσίου το οποίο εντοπίστηκε πρόσφατα στα χειρόγραφα Εκκλησιαστικού μουσείου Σόφιας 1104 (όπου περιέχονται μόνο αυτές οι συνθέσεις) και BARB 957, γραμμένα και τα δύο μετά τον θάνατο του μελοποιού.

Με βάση τον κώδικα της Σόφιας το έργο έχει τίτλο *Πολυέλεοι ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῶν τε δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ ἁγίων, μελισθέντες παρὰ τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου, κατ᾽ ἦχον* και αποτελείται από τρεις πολυελέους *Δοῦλοι Κύριον* σε ήχο βαρύ: ο πρώτος εκ του φθόγγου ζω, ο δεύτερος εκ του γα και ο τρίτος επίσης εκ του γα με την πρόχειρη σημείωση «ὁ παρὼν ἐστὶ πλέον ἐπεξεργασμένος τῶν δύο» και την δυσδιάκριτη χρονολογία «1819» η οποία πιθανώς είναι δηλωτική του έτους μελοποίησης, και δύο *Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ* οκτώηχους, ο δεύτερος με την επιγραφή «συντομώτερος». Οι τρεις πρώτοι συνοδεύονται από αργά θεοτοκία, ενώ οι δύο οκτώηχοι από αργά Τριαδικά.

Κατόπιν, υπάρχουν οι δεκαεννέα Εκλογές: *Εἰς τὴν Γέννησιν τῆς Θεοτόκου, ἦχος α΄· Εἰς τὴν Ὕψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἦχος λεγετος· Εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους, ἦχος πλ. δ΄·*

19. Πολλές τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να βρει κάποιος και σε ρουμανικά χειρόγραφα του Αγίου Όρους (επί παραδείγματι, βλ. το μνημονευθέν έργο BARBU-BUKUR, *Manuscrisele muzicale Românești de la Muntele Athos* 2000).

Εἰς τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς μάρτυρας, ἦχος τρίτος· Εἰς τὴν Σύναξιν τῶν Ταξιαρχῶν, ἦχος πλ. β΄· Εἰς Ἱεράρχας, ἦχος πλ. δ΄· Εἰς τὴν Εἴσοδον τῆς Θεοτόκου, ἦχος πλ. α΄· Εἰς τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν Σάββα καὶ εἰς λοιποὺς ὁσίους, ἦχος πλ. δ΄· Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια, ἦχος δ΄ αγια· Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Σωτῆρος, ἦχος βαρὺς τετράφωνος· Εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου, ἦχος δ΄ αγια· Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων, ἦχος λεγετος· Τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ, ἦχος α΄· Εἰς τὴν Ἀνάληψιν, ἦχος δ΄· Εἰς τὴν Πεντηκοστήν, ἦχος βαρύς· Εἰς τὰς μνήμας τοῦ Προδρόμου, ἦχος τρίτος· Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεομήτορος Ἁγίας Ἄννης, ἦχος λεγετος (χρωματικός και διατονικός)· Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος, ἦχος πλ. α΄· Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου, ὀκτώηχος.

Δύο από τους πολυελέους (ο τρίτος *Δοῦλοι Κύριον* και ο δεύτερος οκτώηχος *Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ*) είναι εκδεδομένοι στην *Ανθολογία* του 1830 (ο μεν *Δοῦλοι Κύριον* με περαιτέρω μουσική επεξεργασία, ομαλότερη μελωδική ροή και διαφορές [κυρίως προσθήκες] σε επιμέρους μουσικές φράσεις, ο δε οκτώηχος αυτούσιος, αλλά χωρίς το Τριαδικό του, αφού αντί για αυτό, στο έντυπο υπάρχει το τριπλό *Ἀλληλούια, δόξα σοι ὁ Θεός*), και είναι σχολιασμένοι από σύγχρονους μουσικολόγους[20]. Αυτός ο τελευταίος «συντομώτερος» οκτώηχος είναι και ηχογραφημένος από τον αείμνηστο πρωτοψάλτη Ματθαίο Τσαμκιράνη και από άλλους[21].

20. ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ, *Ο πολυέλεος*, 2003, σσ. 267, 294-295, 481, και, ΧΑΤΖΗΓΙΑΚΟΥΜΗ, *Μνημεία και σύμμεικτα*, 2011, σσ. 133-138 όπου θεωρείται ότι το συνθετικό ύφος του Πέτρου του Εφεσίου «αντικατοπτρίζει άριστα ένα αντίστοιχο ιστορικό και κοινωνικό περιβάλλον της ευρύτερης οθωμανικής Κωνσταντινούπολης των αρχών του 19ου αι.». Επιλογή στίχων από τον δεύτερο οκτώηχο *Ἐξομολογεῖσθε* είναι δημοσιευμένη και το έτος 2006, όταν ερμηνεύτηκε στα πλαίσια του Διεθνούς Συνεδρίου του Ιδρύματος Βυζαντινής Μουσικολογίας (*Ψάλλατε συνετῶς τῳ Θεῷ. Θεωρία και Πράξη της Ψαλτικής Τέχνης. Η οκταηχία. Ψαλτική φυλλάδα για το Γ΄ Διεθνές Μουσικολογικό-Ψαλτικό Συνέδριο...*, σσ. 51-75, όπου οι μονοί στίχοι γράφτηκαν και με «συνοπτικωτέρα» γραφή από τον Αχ. Χαλδαιάκη). Η σχετική ηχογράφηση δημοσιεύτηκε στον αντίστοιχο οπτικό δίσκο *Ψάλλατε συνετῶς τῳ Θεῷ-Γ΄, CD 1*, Αθήνα 2007.

21. Μανόλης Χατζηγιακουμής, *Μνημεία Εκκλησιαστικής Μουσικής. Ανθολογία τρίτη. Οκτάηχα μέλη και συστήματα (17ος-18ος-19ος αι.)*, Κέντρο Ερευνών και εκδόσεων, Αθήνα 1999: στίχοι των ήχων βαρύς και πλ. δ΄· Μανόλης Χατζηγιακουμής,

Ο πρώτος *Δοῦλοι Κύριον* «εκ του ζω» υπάρχει στην Νέα Μέθοδο και στο χειρόγραφο Δοχειαρίου 413, ο δεύτερος στον κώδικα BARB 1465, φ. 108β κ.ε. μαζί με το Θεοτοκίο του, και ένας από τους δύο οκτώηχους (μάλλον ο «συντομώτερος») στον κώδικα Δοχειαρίου 413. Ο τρίτος *Δοῦλοι Κύριον* υπάρχει και σε αλφαβητικό σύστημα στα έντυπα BARB 722, και Ξηροποτάμου 411, ενώ έχει προσαρμοστεί στην ρουμανική γλώσσα από τον Νεκτάριο Βλάχο[22]. Τέλος, η εκλογή της Κυριακής των Βαΐων σε ήχο λέγετο, υπάρχει και στον κώδικα Εκκλησιαστικού μουσείου Σόφιας 541 (έτος 1853).

Το χειρόγραφο του Βουκουρεστίου BARB 957 περιέχει από το φ. 111β κ.ε. ακριβώς τις ίδιες είκοσι τέσσερις μνημονευθείσες συνθέσεις με την επιγραφή *Πολυέλεοι ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῶν τε δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ ἁγίων, τονισθέντες παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου καὶ ἡμετέρου διδασκάλου, κατ᾽ ἦχον*. Η διαφορά στον κώδικα αυτόν, ο οποίος περιέχει και πολλά άλλα μέλη, είναι ότι ο γραφέας και μαθητής του Εφεσίου ξεκίνησε την ενότητα με τον τρίτο «πλέον ἐπεξεργασμένο» *Δοῦλοι Κύριον*, κατόπιν ακολούθησε την σειρά (οι δύο οκτώηχοι *Ἐξομολογεῖσθε* και οι δεκαεννέα Εκλογές) και στο τέλος κατέγραψε τον δεύτερο και τον πρώτο πολυέλεο *Δοῦλοι Κύριον* του χειρογράφου της Σόφιας. Πέραν της αρχικής επιγραφής, ο γραφέας ονομάζει τον Εφέσιο «μακαρίτη» στην επιγραφή πριν από τον πρώτο οκτώηχο *Ἐξομολογεῖσθε*, δηλώνει ξανά ότι ο Εφέσιος ήταν δάσκαλός του στον προτελευταίο *Δοῦλοι Κύριον* (φ. 233α), ενώ πριν από την τελευταία σύνθεση σημειώνει: «Ἕτερος πολυέλεος τοῦ αὐτοῦ Πέτρου Ἐφεσίου ὅστις πρότερον ἐμέλισεν αὐτὸν ἄλλως πῶς». Με τις πληροφορίες αυτές καταλαβαίνουμε γιατί στο χειρόγραφο της Σόφιας αυτός ο εκ του ζω «πρότερον»

Μνημεία Εκκλησιαστικής Μουσικής. Ανθολογία δεύτερη. Μέλη 17ου-18ου-19ου αι. Μέρος Β΄, Κέντρο Ερευνών και εκδόσεων, Αθήνα 1999: οι τελευταίοι δύο στίχοι του α΄ ήχου. Ολόκληρος ο πολυέλεος: Μανόλης Χατζηγιακουμής, *Μνημεία Εκκλησιαστικής Μουσικής. Σώμα πρώτο. Οκτάηχα μέλη και συστήματα 14*, Κέντρο Ερευνών και εκδόσεων, Αθήνα 2006. Για μια ακόμη ηχογράφηση του πολυελέου αυτού βλ. την προηγούμενη υποσημείωση.

22. BARBU-BUKUR, *Manuscrisele muzicale Româneşti de la Muntele Athos* 2000, σσ. 142 (χειρόγραφο Σκήτης Προδρόμου 66/75), 211 (χειρόγραφο Σκήτης Προδρόμου 103/25), 385, 393 και 421 (χειρόγραφα Κελλιού Αγ. Υπατίου 4, 9 και 24).

μελισθείς *Δοῦλοι Κύριον* καταγράφηκε πρώτος, κατόπιν ο εκ του γα τετράφωνος, και τρίτος ο εκ του γα αλλά «πλέον ἐπεξεργασθείς».

Συνολικά, πρόκειται για πρωτοποριακό για την εποχή του έργο, καθώς για πρώτη φορά μελοποιήθηκαν συστηματικά οι Εκλογές σε διάφορες εορτές με βάση την «Εκλογή του σοφωτάτου Νικηφόρου του Βλεμμύδους» από το Ψαλτήρι. Φαίνεται ότι ο Εφέσιος ακολούθησε κατά γράμμα τις εκδόσεις του Ψαλτηρίου που περιέχουν αυτές τις Εκλογές, όπως εκείνες στην Βιέννη τα έτη 1793 και 1817[23], καθώς κατά την μελοποίηση ακολουθεί ακριβώς τους στίχους τους (σε νεώτερες εκδόσεις οι στίχοι έχουν πολλές διαφοροποιήσεις), ακόμη και τα λάθη ή τις ελλείψεις των κειμένων τους. Από την άλλη μεριά όμως, δεν μελοποιεί την εκλογή *Εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Κυρίου...* αλλά και τον ψαλμό 136 για τις Κυριακές Απόκρεω και Τυρινής (τα οποία υπάρχουν στις δύο αυτές εκδόσεις), ενώ αφήνει ατελή την Εκλογή *Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου*, καθώς αφήνει ατόνιστους τους τελευταίους οκτώ στίχους της. Οπωσδήποτε, για κάποιους λόγους ο Εφέσιος δεν ολοκλήρωσε ή δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει την μελοποίηση αυτή.

Με αφορμή την δημοσίευση για πρώτη φορά των πολυελέων και των Εκλογών στην μετά χείρας έκδοση, σημειώνω εδώ σύντομα κάποια ειδικότερα στοιχεία, πολλά από τα οποία ήδη επισημάνθηκαν πρόσφατα[24]. Σχετικά με τους τρεις πολυελέους *Δοῦλοι Κύριον*: στον πρώτο και δεύτερο ο Εφέσιος μελοποιεί με βάση τον χωρισμό των Εκλογών στις δύο παραπάνω εκδόσεις του Ψαλτηρίου, όπου κάθε στίχος του ψαλμού χωρίζεται στα δύο ή και στα τρία. Ωστόσο, παραλείπει πολλούς στίχους ή τμήματά τους και δημιουργεί έτσι δύο συνθέσεις με δεκαέξι στίχους η καθεμιά. Στον «πλέον επεξεργασμέ-

23. *Ψαλτήριον Δαβὶδ τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως νυν πρώτον τύποις ἐκδοθὲν μετὰ τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων καὶ εὐχῶν ἐν τῷ τέλει τῶν καθισμάτων, καὶ μετὰ τῶν ἐτησίων πολυελαίων...*, Εν Βιέννη 1793, και, *Το ψυχοσωτήριον Ψαλτήριον Δαβὶδ τοῦ προφητάνακτος ἐξηγηθὲν παρὰ τοῦ μακαριωτάτου καὶ σοφωτάτου Θεοδωρήτου ἐπισκόπου Κύρου...* Εν Βιέννη 1817. Στο *Ψαλτήριον* το οποίο εκδόθηκε από το Πατριαρχικό τυπογραφείο (όπου έφορος ήταν ο γνωστός μελοποιός και θεωρητικός Βασίλειος Στεφανίδης) στα 1798 δεν υπάρχει η Εκλογή του Βλεμμύδους, όπως δεν υπάρχει και σε μια σειρά εκδόσεων του ίδιου βιβλίου: στα 1720, 1823, 1823, 1832. Άρα, αυξάνεται η πιθανότητα ο Εφέσιος να είχε ως βάση μία από τις δύο μνημονευθείσες εκδόσεις της Βιέννης, και μάλιστα αυτήν του έτους 1817.

24. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, «Μορφολογικές και αισθητικές παρατηρήσεις», 2018.

νο» τρίτο πολυέλεο μελοποιεί όλο τον ψαλμό τηρώντας σχεδόν πάντα την διαίρεσή του, δημιουργώντας έτσι μία σύνθεση με 20 στίχους.

Τα θεοτοκία των τριών αυτών μελών μοιάζουν αυτοσχέδια υμνογραφήματα με βάση άλλους γνωστούς ύμνους: *Πρόσδεξαι Δέσποινα τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου καὶ πάσης ἡμᾶς περιστάσεως ῥῦσαι. Ανενανε.... τεριρεμ.... ταῖς πρεσβείαις σου Ἀμήν.* (στον πρώτο και δεύτερο), και *Ἐπίβλεψον Δέσποινα ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ πρόσδεξαι ἄχραντε τὰς ἱκεσίας ἡμῶν καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ παντοίων κινδύνων τῇ προστασίᾳ σου ανενανε... τεριρεμ... ἐκ παντοίων κινδύνων τῇ προστασίᾳ σου.* (στον τρίτο). Έχουν ενδιαφέρουσα μελωδική εκτύλιξη με εμφαντικές επαναλήψεις λέξεων, και, όπως και στους στίχους των συνθέσεων συμβαίνει, συχνά επιμένουν στον επτάφωνο διατονικό βαρύ. Το μέλος των κρατημάτων τους είναι πιο ελεύθερο και ενίοτε πολύ πρωτότυπο, περιλαμβάνει όμως και παραδοσιακές μελωδικές εκτυλίξεις, γνωστές από παλαιότερους πολυελέους. Παρατηρούνται εντυπωσιακές ανωφερείς και κατωφερείς παλιλλογίες, διφωνίες και, κυρίως, τριφωνίες, εναλλαγή μεταξύ βαρέος τετράφωνου και επτάφωνου, συνεχόμενη ανιούσα ή κατιούσα μελωδική κίνηση (με γοργά ή χωρίς) σε πέντε και έξι βαθμίδες του μουσικού δρόμου. Το μέλος των θεοτοκίων και των κρατημάτων του πρώτου και δεύτερου *Δοῦλοι Κύριον* είναι σχεδόν αυτούσιο στην αρχή του, ακολούθως όμως διαφοροποιείται. Το θεοτοκίο και (ιδιαιτέρως) το κράτημα του τρίτου πολυελέου είναι σαφώς πολύ πιο εκτεταμένα και τεχνικά.

Σχετικά με τους δύο οκτώηχους: και στους δύο ο Πέτρος μελοποιεί τρεις στίχους του 135ου ψαλμού σε κάθε ήχο, και στους εναπομείναντες δύο στίχους επιστρέφει πάλι στον α′. Στον πρώτο πολυέλεο ο β′ ήχος μελοποιείται χρωματικά, ενώ στον «συντομώτερο» ως «β′ διατονικός, βου». Το μέλος ξεκινά συχνά σε παραδοσιακά μοτίβα, στην εκτύλιξη ωστόσο των μελωδικών τόξων και στην ανάπτυξη πριν το *Αλληλούια* εκάστου στίχου είναι ελεύθερο, και σε αρκετές περιπτώσεις πολύ εξεζητημένο. Συνεχόμενη μελωδική ροή και εναλλαγή εκφραστικών μοτίβων είναι η γενικότερη μελοποιητική πρακτική του Εφεσίου, κάτι που παρατηρείται και στους δύο αυτούς πολυελέους. Σε αρκετές περιπτώσεις βλέπουμε σαφείς επιρροές του μελοποιού από παλαιότερες συνθέσεις, όπως στον πλ. β′ ήχο του πρώτου *Ἐξομολογεῖσθε* όπου διακρίνουμε την ομοιότητα με τον γνωστό πολυέλεο *Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ* του Πέτρου Μπερεκέτου.

Τα Τριαδικά που έπονται των δύο αυτών συνθέσεων είναι μελοποιημένα σε ήχο α΄ και παρουσιάζονται σχεδόν όμοια από πλευράς ποιητικού κειμένου: *Ἡ μονὰς τῇ φύσει καὶ Τριὰς τοῖς προσώποις φώτισον καὶ φύλαξον ἡμᾶς τοὺς ὀρθῶς λατρεύοντάς σοι πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε τεεμ τεεμ τερι ρεμ ... φώτισον καὶ φύλαξον ἡμᾶς τοὺς ὀρθῶς λατρεύοντάς σοι πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε.* (και στον επόμενο ομοίως, αλλά μετά το κράτημα υπάρχει διαφοροποίηση: *σκέπε καὶ διαφύλαττε ἡμᾶς τοὺς σε πιστῶς ὑμνούντας, πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε.*). Ωστόσο, και η μελωδική τους εκτύλιξη έχει πολλά κοινά σημεία και σε μεγάλο βαθμό ακολουθείται η ίδια σειρά ατελών και εντελών καταλήξεων στην πορεία του μέλους, αν και είναι φανερό ότι το Τριαδικό του «συντομώτερου» πολυελέου είναι περαιτέρω ανεπτυγμένο, με επιπρόσθετη μελωδική επιτήδευση του ποιητικού κειμένου και, συνακόλουθα, μεγαλύτερο σε χρονική έκταση.

Σχετικά με τις δεκαεννέα Εκλογές: ακόμη και αργότερα, και ίσως τα τελευταία -κοντινά σε εμάς- χρόνια, οι μελοποιήσεις Εκλογών που υπάρχουν δημοσιευμένες είναι σύντομες και συλλαβικές, σε αντίθεση με την εργασία του Πέτρου που τις παρουσιάζει στον αργοσύντομο ψαλτικό δρόμο των πολυελέων, όπως αυτός καθιερώθηκε κατά τον 18ο αιώνα[25]. Στην μελοποίηση των δεκαεννέα συνθέσεων ο Εφέσιος χρησιμοποιεί όλους τους ήχους, βάζοντας στην θέση του δευτέρου τον διατονικό λέγετο, και στην θέση του βαρέος πάντα την διατονική εκδοχή του. Με μια γενικότερη ματιά και εκτίμηση πρέπει να πούμε ότι είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα συνθετική εργασία, στην οποία τηρούνται βασικές αρχές της μελοποιίας, αλλά παρατηρούνται και πολλές τελείως πρωτότυπες μουσικές εμπνεύσεις.

Αρκετές συνθέσεις έχουν εκκλησιαστικό χαρακτήρα, είναι εμμελέστατες, γλυκύτατες και εκφραστικότατες, ωστόσο υπάρχουν και πολλές ιδιάζουσες και προσωπικού χαρακτήρα εξωεκκλησιαστικές γραμμές. Στις αναπτύξεις και μελισματικές εκτυλίξεις της μελωδίας στην τελευταία συλλαβή της λέξης προ του Ἀλληλούια υπάρχει επίμονη και εντυπωσιακή μελωδική επιτήδευση. Η τελευταία είναι κάποιες φορές όμοια κατά ζεύγη στίχων, συνηθέστατα όμως παρουσιάζει διαφοροποιήσεις και ανά στίχο. Εκτεταμένες μου-

25. Για την μελοποίηση των Εκλογών πριν τον Πέτρο Εφέσιο βλ. ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ, *Ο πολυέλεος*, 2003, σσ. 536 κ.ε.

σικές γραμμές εμφανίζονται και δεύτερη φορά, και μάλιστα ίσως κάπως πιο αναλυτικά γραμμένες, στο ίδιο όμως γενικά μοτίβο.

Η μελωδική έκταση των συνθέσεων είναι μεγάλη, καθώς υπάρχουν περιπτώσεις όπου αγγίζει την δις διαπασών (όπως στην Εκλογή *Εἰς τὸν ὅσιον Σάββαν καὶ στοὺς λοιποὺς ὁσίους*: δι-Γα′, και σε άλλες) ή και την κατακτά (όπως στην Εκλογή *Εἰς τὴν Ὕψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ*: βου-Βου′). Πολλοί χρωματισμοί επιβάλλονται σε διάφορα σημεία των μελών ανάλογα με τις σχέσεις λόγου και μέλους και ανάλογα με την εκφραστική διάθεση του μελοποιού, ενώ η χρήση των χροών από τον τελευταίο, και μάλιστα του κλητού και δευτερευόντως του ζυγού, είναι συχνότατη. Σε πάμπολλες περιπτώσεις ο Εφέσιος χρησιμοποιεί δις παρεστιγμένα γοργά δίνοντας μια χορευτική διάσταση στα μέλη του και αποτυπώνοντας μια αισθητική που ξεφεύγει οπωσδήποτε από τα αυστηρά Πατριαρχικά πλαίσια ή και από τις λιτότερες μελοποιήσεις των μουσικών του 18ου αιώνα, παρέχει όμως το ιδιαίτερο στίγμα του το οποίο είναι πολύ αξιόλογο, άξιο μελέτης και σίγουρα επιδεκτικό ψαλμώδησης (και μάλιστα αν αγνοηθούν τα δις παρεστιγμένα και το μέλος εμφανίσει έτσι μια πιο εκκλησιαστική αισθητική).

Μίμησις προς τα νοούμενα υπάρχει σε πολλές περιπτώσεις, με εντυπωσιακές αναβάσεις ή βυθίσεις της μελωδίας στις κατάλληλες λέξεις ή στίχους των ψαλμών (όπως π.χ. *ὄρη-γῆ*, *Φωνὴ βροντῆς*, ή *Ἔφαναν αἱ ἀστραπαί-ἄβυσσος* ή *ἐν μέσῳ τῆς γῆς* στον χαμηλό βου), επιλογή μαλακού ή σκληρού χρώματος στις γνωστές λέξεις *πρέσβευε*, *ἱκέτευε*, *οἰκτειρήσαι*, μίμηση της κίνησης του ανέμου στις φράσεις *ἐπ᾽ πτερύγων ἀνέμων* ή μελωδικά πετάγματα και επαναλήψεις (*ἐπετάσθη*, *ἐπετάσθη*) και όλες οι υπόλοιπες τεχνικές που αποτελούσαν, και μάλλον αποτελούν ακόμη, σημείο αναφοράς των μελοποιών.

Ταυτόχρονα, πρόκειται γενικότερα για πολύ απαιτητική για τον ερμηνευτή μελοποίηση, με ανάγκη ιδιαίτερης προσέγγισης και προετοιμασίας σε επίπεδο κατανόησης του μέλους και των μεταβολών του, αναπνοών, έκτασης, αλλά και απρόσμενων μουσικών εκτυλίξεων που δεν απαντούν σε γνωστές συνθέσεις. Με ανάγκη ψαλμώδησης με προσεκτική και κάπως συγκρατημένη χρονική αγωγή, ώστε να μπορούν να αποδοθούν πιστότερα τα μουσικά χαρακτηριστικά των μελών. Μελοποιήσεις οι οποίες πρωτίστως προσφέρονται

για μοναστηριακά περιβάλλοντα, στα οποία είναι γνώριμες και δημοφιλείς οι πιο ελεύθερες, έως και εξωτερικές, συνθέσεις.

- Πασαπνοάριο Ευαγγελίου Όρθρου, ήχ. γ΄, στην αλφαβητική σημειογραφία (Ξηροποτάμου 412) και στην Νέα Μέθοδο (χφ. Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 541-έτος 1853, και *Ανθολογία* του 1830).
- Πασαπνοάρια των Αίνων σε ήχους γ΄ έως πλ. δ΄, στην αλφαβητική σημειογραφία (Ξηροποτάμου 409).
- Εωθινά συντετμημένα μετά καλλωπισμού, στην αλφαβητική σημειογραφία (Ξηροποτάμου 409, στην περιγραφή του οποίου υπάρχει η πληροφορία ότι το ζ΄ είναι μελοποιημένο δύο φορές, την μία σε βαρύ εναρμόνιο) και στην Νέα Μέθοδο (χφ. BARB 957, όπου υπάρχει μία σύνθεση για το καθένα, σύνολο ένδεκα). Και αυτά τα μέλη εκδίδονται για πρώτη φορά στην μετά χείρας έκδοση. Η λογική της μελοποίησης των ένδεκα εωθινών από τον Πέτρο τον Εφέσιο εντάσσεται στην κατά τον «μέσον όρον» μελοποιία, δηλαδή σε μελική μεταχείριση των ποιητικών κειμένων λίγο πιο ανεπτυγμένα από τον τρόπο του λαμπαδαρίου Πέτρου Πελοποννησίου και λίγο πιο σύντομα από εκείνον του πρωτοψάλτου Ιακώβου (βλ. και παρακάτω την ενότητα «Στιχηράριο»). Στις συγκεκριμένες πολύ ενδιαφέρουσες μελοποιήσεις ο Πέτρος χρησιμοποιεί πράγματι θέσεις και των δύο αυτών Πατριαρχικών ψαλτών, αν και ιδιαίτερα συντέμνει εκείνες του δεύτερου και αναπτύσσει και πρωτότυπες δικές του.
- Δοξολογίες: ήχ. πλ. δ΄ (χφφ.: Διονυσίου 710· Διονυσίου 806-γραφέας ο Ιωάσαφ Διονυσιάτης· Διονυσίου 825-Ιωάσαφ Διονυσιάτης-«χρωματικός»· Διονυσίου 830-Ιωάσαφ Διονυσιάτης-«χρωματικός»· Κουτλουμουσίου 593· Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 85, και *Ανθολογία* 1846, σ. 340).

Και άλλη σε ήχο πλ. α΄ (χφ. BARB 957, φ. 314β κ.ε.).

Μία στον κώδικα Ξενοφώντος 215.

Και άλλη μία στο τέλος του κώδικα BARB 957 σε «μακάμ Σεφτουταράη ήχος κ» (πάνω από το κ υπάρχει το μαρτυρικό σημείο του διατονικού πα). Επιτηδευμένη μελωδία που συνδυάζει ήχο α΄ δίφωνο, πλ. α΄ εναρμόνιο και καταλήξεις με πεντάχορδο σύστημα στον χαμηλό κε. Ωστόσο, υπάρχει μόνο ο α΄ στίχος και η αρχή του β΄, ακολούθως εμφανίζονται μόνο τα μαύρα σημάδια των υπόλοιπων στίχων· δεν ολοκληρώνεται.

Πάντως, ο Γ. Παπαδόπουλος αποδίδει στον Εφέσιο «δοξολογίας καὶ ᾄσματικὰ λίαν ἐντεχνα», τα οποία, αν υπάρχουν, δεν έχουν έως τώρα εντοπιστεί.

Θεία Λειτουργία

- Τυπικά, στάση Α′ ήχ. πλ. δ^{ν} και στάση Β′ ήχ. πλ. α′, (χφφ. Διονυσίου 645· Σταυρονικήτα 287· Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 541-έτος 1853· Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 1529Α· Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 85· BARB 1465· BARB 957 «...Πέτρου Ἐφεσίου ἡμετέρου διδασκάλου, τοῦ πρώτου ἐκδότου τῆς μουσικῆς»· και *Ανθολογία* 1846 και από εκεί στην έκδοση *ΤΥΠΙΚΑ... Βυζαντινός χορός ΡΩΜΑΪΪΚΟ*, 2014, όπου και ηχογραφημένα).
- Τυπικά, στάση Α′ ήχ. πλ. α′ ατζέμ και στάση Β′ ήχ. πλ. β′ (χφ. BARB 957· τα ίδια μάλλον και στο χφ. Δοχειαρίου 413 ανωνύμως).
- Τυπικά στάση Α′ ήχ. βαρύς και στάση Β′ σε λέγετο (χφ. BARB 957).
- Τρισάγιο και *Δύναμις* ήχ. βαρύς επτάφωνος μετά πλαγίου δευτέρου (χφφ. Δοχειαρίου 1463· Διονυσίου 645-Ιωάσαφ Διονυσιάτης· Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 1106-έτος 1853· BARB 957· και *Ανθολογία* 1846· *Καλλίφωνος Ανδών* 1933.
- Τρισάγιο και *Δύναμις* ήχ. βαρύς ζω με φθορά της μαλακής χρωματικής (χφφ. Διονυσίου 645-Ιωάσαφ Διονυσιάτης· BARB 957· και *Ανθολογία* 1846). Το *Δύναμις* αυτό επεξεργάστηκε ο Νηλεύς Καμαράδος δημιουργώντας το γνωστό διαδεδομένο «δικό του» *Δύναμις* σε ήχο β′ εκ του Δι (βλ. *Μουσικός Θησαυρός της Λειτουργίας* 1931, σ. 56: «Δύναμις Πέτρου Εφεσίου ἐπεξεργαθὲν ὑπὸ Νηλέως Καμαράδου», και, *Η Θεία και ιερά Λειτουργία... Βασιλείου Παπαρούνη*, Αθήνα 1939, σ. 16, από τον χρωματικό ζω με την επιγραφή: «Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου ὡς ἐχρωματίσθη ὑπὸ Νηλέως Καμαράδου»).
- Τρισάγιον, *Δύναμις*, ήχ. α′ (χφφ. Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 1108-έτος 1849· Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 85 (πιθανότατα εδώ υπάρχουν και τα δύο προηγούμενα σε ήχο βαρύ)· Διονυσίου 645-Ιωάσαφ Διονυσιάτης· Διονυσίου Ψαριανού 16· BARB 1171· BARB 957· μάλλον και BARB 1465 [δεν αναγράφεται ξεκάθαρα το όνομά του]· χφφ. Σίμωνος Πέτρας 15: το *Δύναμις* με κράτημα Αντωνίου Δεναξά Θηραίου· και *Ανθολογία* 1846· *Πανυχίς του Άθω* 1931). Ηχογραφημένο από το Ρωμαίικο σύνολο (CD *Η Λειτουργία ήχος α′*, 2006).

➧ *Ὅσοι εἰς Χριστὸν* και *Δύναμις*, ἠχ. α′, σε αλφαβητικό σύστημα (Ξηροποτάμου 413) και στην Νέα Μέθοδο (χφφ. Σίμ. Πέτρας 15· Διονυσίου 571· Διονυσίου 645· Διονυσίου 708· Διονυσίου 722· Διονυσίου 754 [τα τέσσερα αυτά είναι γραμμένα από τον Ιωάσαφ Διονυσιάτη]· Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 1108-έτος 1849 [δύο συνθέσεις]· BARB 957 [τρία *Δύναμις Ὅσοι εἰς Χριστὸν* του Πέτρου Εφεσίου]· BARB 1171 [τρία *Δύναμις Ὅσοι εἰς Χριστὸν* του Πέτρου Εφεσίου] και σε πολλά άλλα· και *Ανθολογία* 1846· *Νεώτατον Μουσικόν Εγκόλπιον* 1894· *Μουσικός Θησαυρός της Λειτουργίας* 1931). Στην χειρόγραφη παράδοση δεν υπάρχει πάντα η ίδια σύνθεση, αλλά κάποια ή κάποιες από τις τρεις. Στα τρία τελευταία έντυπα ωστόσο εκδίδεται η ίδια σύνθεση (προφανώς εκ διαδοχικής αντιγραφής), η οποία βρίσκεται γραμμένη δύο φορές στα φ. 95α-β και 245β-246α του χφ. BARB 957, στα φφ. 3β-4α του χφ. BARB 1171 και στις σσ. 871-873 του κώδικα Σόφιας 1108. Μια δεύτερη από τις παραπάνω υπάρχει δύο φορές στα φφ. 94β-95 και 245α του κώδικα BARB 957 και στις σσ. 528, 871 του κώδικα Σόφιας 1108.

➧ *Κύριε ἐλέησον* οκτώηχα (χφ. BARB 957, φ. 249β κ.ε.: 14 τριάδες· τρία εκ του πα, εννέα εκ του βου, τρία εκ του μαλακού Δι, τρία εκ του Γα, έξι εκ του Δι, τρία εκ του πα (πλ. α′), τρία εκ του χρωματικού Πα (πλ. β′), τρία εκ του Ζω, εννέα εκ του Νη.

➧ Χερουβικά σε πολλούς ήχους, αργά και σύντομα, στα οποία, όπως ήδη μνημονεύτηκε «εἰσήγαγε ἐξωτερικὰ μέλη». Το θέμα του ακριβούς αριθμού των χερουβικών του Πέτρου του Εφεσίου εμφανίζει μια μεγάλη δυσκολία, καθώς δεν ανθολογούνται στα χειρόγραφα πάντα σε κατ' ήχον σειρές, αλλά σε ενότητες όπου λείπουν κάποιοι ήχοι ή/και κάποιοι άλλοι εμφανίζονται με δύο ή τρεις συνθέσεις. Ακόμη, παρουσιάζεται το φαινόμενο να υπάρχουν δύο ή τρεις τέτοιες ενότητες χερουβικών του Εφεσίου σε ένα και το αυτό χειρόγραφο (κυρίως μαθητών του), ωστόσο όμως κάποιες από αυτές τις συνθέσεις να ταυτίζονται ή να είναι ελαφρά παραλλαγμένες ή αναλελυμένες. Τέλος, ενώ κάποιες συνθέσεις εμφανίζονται σε μια πρώτη εξέταση να ταυτίζονται, σε επιμέρους όμως μουσικές γραμμές τους υπάρχουν διαφοροποιήσεις.

Οι παλαιότερες και πιο γνωστές δημοσιεύσεις χερουβικών του Πέτρου υπάρχουν στην *Ανθολογία* του 1846 (μία σειρά κατ' ήχον αργά [σ. 477 κ.ε.], και άλλα τρία «σύντομα» σε ήχους α′, δ′, και βαρύ [σ. 531 κ.ε.]), στην

Πανδέκτη του 1851 (αυτούσια η σειρά των οκτώ αργών μελών της *Ανθολογίας* του 1846), στο *Νεώτατον Μουσικόν Εγκόλπιον* του 1894 (οκτώ κατ'ήχον συνθέσεις με την επιγραφή «σύντομα και συντετμημένα») και στον *Μουσικό Θησαυρό* του 1931 (αυτούσιες οι οκτώ συνθέσεις της έκδοσης του 1894, με την ίδια επιγραφή). Με βάση τώρα την ευρύτερη έρευνα είναι φανερό ότι στην έκδοση του 1894 (και εξ αντιγραφής σε εκείνη του 1931), αφενός έχει γίνει επιλογή των μελών από περισσότερες της μίας πηγές, αφετέρου ο εκδότης έχει προχωρήσει σε επεξεργασία των συνθέσεων (κυρίως αφαίρεση μουσικών περιόδων, γι' αυτό και «συντετμημένα»). Για τον λόγο αυτό οι συνθέσεις αυτές ταυτίζονται μεν με κάποιες των χειρογράφων, όχι όμως απόλυτα.

Στην χειρόγραφη παράδοση μια βασική (άγνωστη έως σήμερα) πληροφορία υπάρχει στον κώδικα BARB 1243, φ. 57β: «Ὀκτὼ χερουβικὰ ἄπινα ἐμελοποιήθησαν παρὰ τοῦ μουσικολογιωτάτου Πέτρου Ἐφεσίου δι' αἰτήσεως τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ ἄρχοντος μεγάλου Βορνίκου κυρίου Γρηγορίου Μπαλλιάνου» (μία πλήρης σειρά κατ' ήχον). Όπως είδαμε νωρίτερα, ο Βόρνικος (=δικαστής) Γρηγόριος Μπαλλιάνος ήταν αυτός που χρηματοδότησε την έκδοση του Αναστασιματαρίου το έτος 1820 και για τον λόγο αυτό ο Εφέσιος του αφιέρωσε τον τόμο στις αρχικές σελίδες του.

Σε μια σειρά κωδίκων συναντούμε χερουβικά του Πέτρου, κάποια μάλιστα με ενδιαφέρουσες επιγραφές. Επί παραδείγματι: ΧΦΦ. Δοχειαρίου 1240 («πάνυ ὡραῖα καὶ ἐντεχνα», οι ήχοι: α′, β′, γ′, δ^{ν}, βαρύς, πλ. δ^{ν} και άλλα «συντομώτερα»)· Σίμωνος Πέτρας 20 («πάνυ ὡραῖα καὶ ἐντεχνα», πλήρης σειρά, οκτώ συνθέσεις)· Παντελεήμονος 903 («ἐκδοθέντα νεωστὶ ὡς κάλλιστα», πλήρης σειρά, οκτώ)· BARB 1171 (στο φ. 9α κ.ε. ξεκινούν χερουβικά Πέτρου Εφεσίου «ἡμετέρου διδασκάλου» σε ήχους α′, β′, γ′, βαρύ, πλ. δ^{ν} [δεν φαίνεται να ταυτίζονται με εκείνα των εκδόσεων 1846, 1851], στο φ. 60α ξεκινούν έξι χερουβικά του ίδιου σε ήχους α′, β′, γ′ , δ^{ν}, βαρύ, πλ. δ^{ν} και στο φ. 74α ξεκινούν έτερα χερουβικά κατ' ήχον από τον ίδιο «καὶ πρώτου ἐκδότου τῆς μουσικοτυπογραφίας»-είναι πράγματι οκτώ συνθέσεις κατ' ήχον)· Ξηροποτάμου 402 (έτος 1839, οι ήχοι α′, β′, γ′, γ′, δ^{ν}, βαρύς, βαρύς, πλ. δ^{ν})· Ξηροποτάμου 538 (α′, δ^{ν}, βαρύς)· Καρά 174 (Κωνσταντίνος διδάσκαλος από την Άρτα, μαθητής Πέτρου Εφεσίου: βαρύς, βαρύς, πλ. δ^{ν}, πλ. δ^{ν}, α′, πλ. β′, τρίτος, δ^{ν})· BARB 1309 (οι ήχοι α′, β′, γ′, δ^{ν}, βαρύς, βαρύς, πλ. δ^{ν}, πλ. δ^{ν})· BARB 637 (μία σειρά κατ' ήχον)· BARB 1465 (δύο ενότη-

τες, στην πρώτη [φ. 354α: «ἕτερα χερουβικὰ μελοποιηθέντα παρὰ τοῦ μουσικολογιωτάτου κυρίου Πέτρου Μανουὴλ Ἐφεσίου καὶ ἡμετέρου διδασκάλου τοῦ πρώτου ἐκδότου τῆς μουσικοτυπογραφίας»] οι ήχοι α′, β′, γ′, δ^, βαρύς πλ. δ^, και στην δεύτερη οι ήχοι α′, γ′, γ′, δ^, πλ. β′, βαρύς, πλ. δ^, πλ. δ^)· BARB 371-έτος 1842 (δύο ενότητες, στην πρώτη [φ. 26α «συντομώτερα»] οι ήχοι α′, β′, γ′, δ^, πλ. β′, βαρύς, πλ. δ^, και στην δεύτερη [φ. 53α «τὰ μέγιστα»] οι ήχοι α′, β′, γ′, δ^, βαρύς)· BARB 1501 (α′, γ′, δ^, πλ. β′, βαρύς, πλ. δ^)· BARB 1502 (α′, β′, γ′, δ^, βαρύς, πλ. δ^)· BARB 777, φ. 189α κ.ε. (οι ίδιοι ήχοι από το χέρι του μαθητή του Anton Pann)· BARB 1503 (α′, β′, γ′, δ^, βαρύς, βαρύς, πλ. δ^, πλ. δ^)· BARB 1228 (α′, γ′, δ^, β′, βαρύς, πλ. δ^)· BARB 957 (δύο ενότητες, στην πρώτη-φ. 61α κ.ε. οι ήχοι α′, β′, γ′, δ^, βαρύς, πλ. δ^, και στην δεύτερη-φ. 73β κ.ε. με την επιγραφή «ἕτερα συντομώτερα» οι ήχοι α′, α′, β′, γ′, γ′, δ^, δ^, πλ. β′, βαρύς, βαρύς, βαρύς, πλ. δ^, πλ. δ^)· Προφήτου Ηλιού Ύδρας 607 (α′, β′, γ′, δ^, βαρύς, πλ. δ^)[26]· Λίλιαν Βουδούρη 10 (α′, β′, γ′, δ^, βαρύς, πλ. δ^)· Αγ. Όρους-Σκήτης Προδρόμου 23/18 (οι ήχοι α′, β′, γ′, δ^, πλ. δ^)· Διονυσίου 645-Ιωάσαφ Διονυσιάτης («σύντομα μὲν ἔντεχνα δέ», οι ήχοι α′, δ^, βαρύς, μία ακόμη πλήρης σειρά οκτώ συνθέσεων κατ᾽ήχον, και ακόμη οκτώ συνθέσεις)· Διονυσίου 740-Νικόλαος Δοχειαρίτης (οι ήχοι α′, δ^, βαρύς από την Ανθολογία του 1846 [οι ίδιοι και σε άλλα χφφ. όπως το Διονυσίου 831])· Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 67 (α′, β′, δ^)· Διονυσίου 681-Ιωάσαφ Διονυσιάτης (α′, β′, γ′, γ′, δ^, βαρύς, πλ. δ^)· Διονυσίου 708-Ιωάσαφ Διονυσιάτης· Διονυσίου 710 (κατ᾽ήχον)· Διονυσίου 722-Ιωάσαφ Διονυσιάτης· Διονυσίου 754-Ιωάσαφ Διονυσιάτης («ἔντεχνα» πλήρης σειρά, οκτώ)· Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 178 (πλήρης σειρά)· Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 83 (δύο ενότητες, στην πρώτη οι ήχοι β′, α′, δ^, βαρύς και η δεύτερη «κατ᾽ ἦχον»)· Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 85 (δύο σειρές;)· Αγίας Πετρούπολης-Ακαδημίας Επιστημών (πρώην Ρωσικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου) 40 και 41 («ἡμετέρου διδασκάλου, τοῦ πρώτου ἐκδότου τῆς μουσικοτυπογραφίας»)· Αγ. Παύλου 432 και Σταυρονικήτα 22ρ (στην ρουμανική γλώσσα), και σε πολλά άλλα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι όλες οι συνθέσεις χερουβικών του Πέτρου του Εφεσίου δεν αφορούν σε ολόκληρο το κείμενο του ύμνου, αλλά σταματούν

26. Για τα χειρόγραφα Ύδρας: ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ, *Τα χειρόγραφα Ύδρας*, 2005.

στο μέριμναν. Για τον λόγο αυτό ο Ιωάσαφ Διονυσιάτης προσθέτει στους κώδικες Διονυσίου 708 και 754 τα Ὡς τὸν βασιλέα τεριρεμ... του Πέτρου Πελοποννησίου, γράφοντας: «ἑτέρα στάσις χερουβικῶν· κὺρ Πέτρου Ἐφεσίου, τὰ δὲ κρατήματα κὺρ Πέτρου Πελοποννησίου» και «Τὰ παρόντα κρατήματα ἀναπλήρωσις τῶν χερουβικῶν τοῦ Ἐφεσίου», αντίστοιχα. Στον κώδικα Αγ. Παύλου 252 όπου υπάρχουν τα χερουβικά του Εφεσίου (πλήρης σειρά), τα κρατήματα αποδίδονται στον πρωτοψάλτη Πέτρο τον Βυζάντιο. Τέλος, στο χειρόγραφο BARB 1501 τα Ὡς τὸν βασιλέα τα οποία προστίθενται στα χερουβικά των ήχων α′, δ′, πλ. β′, βαρέος και πλ. δ′ έχουν την επιγραφή: «τοῦ Γρηγορίου».

Μετά από τα παραπάνω στοιχεία περί χερουβικών του Εφεσίου, είναι φανερή η δυσκολία στο να ειπωθεί ο τελικός λόγος για τον αριθμό των συνθέσεών του σε αυτό τον τομέα. Ωστόσο, μετά από κοπιαστική παραβολή και χρησιμοποιώντας πρωτίστως κάποια χειρόγραφα της Βιβλιοθήκης της Ρουμανικής Ακαδημίας στο Βουκουρέστι (τα: 777, 1309, 1243, 1465α: πρώτη ενότητα χερουβικών στον κώδικα, 1465β: δεύτερη ενότητα χερουβικών στον ίδιο κώδικα, 1501, 1502, 1503, 1171α: πρώτη ενότητα χερουβικών, 1171β: δεύτερη ενότητα, 1171γ: τρίτη ενότητα, 957α: πρώτη ενότητα, και 957β: δεύτερη ενότητα, 371α: πρώτη ενότητα, 371β: δεύτερη ενότητα) και τις έντυπες εκδόσεις των ετών 1846 (1846α: τα οκτώ αργά, 1846β: τα τρία σύντομα), 1851, 1894 και 1931, θα προσπαθήσω να παραθέσω στον παρακάτω πίνακα κάποιες αρχικές ταυτίσεις μελών. Εκθέτης 2 ή 3 μετά τον αριθμό χειρογράφου δηλώνει την δεύτερη ή τρίτη σύνθεση στον ίδιο ήχο στην συγκεκριμένη ενότητα χερουβικών. Με περαιτέρω έρευνα στο μέλλον, πιθανόν κάποιες από τις παρακάτω συνθέσεις να ταυτιστούν και θα μειωθούν έτσι διπλοεγγραφές ή πολυεγγραφές ήχων, ίσως όμως να προστεθούν και άλλες.

Ήχοι	Χειρόγραφα και έντυπα
α′	957α, 1465α, 371β, 1846α, 1851
α′	957β², 1846β, 1894, 1931
β′	777, 1228, 1243, 1503, 1309, 1171γ, 1465β (ως ήχ. πλ. β′), 1501 (ως ήχ. πλ. β′), 1502, 371α, 1846α, 1851
β′	957α, 371β

β′ 957β, 1894, 1931
γ′ 1228, 1243, 1501, 1502, 1503, 1465β[1]
γ′ 957α, 1465α, 1465β[2] (με τροποποιήσεις), 371β, 1846α, 1851
γ′ 957β[2], 1171α, 1171β, 1894, 1931
δ′ 1228, 1243, 1501, 1502, 1503
δ′ 957α, 1465α, 371β, 1846α, 1851
δ′ 957β[2], 1846β, 1894, 1931
πλ. α′ 777 (ως ήχ. α′), 1228 (ως ήχ. α′), 1243 (ως ήχ. α′), 1503 (ως ήχ. α′), 1465β (ως ήχ. α′), 1501 (ως ήχ. α′), 1502 (ως ήχ. α′), 1309 (ως ήχ. α′), 1846α, 1851, 1894, 1931
πλ. β′ 1243, 957β
πλ. β′ 1851, 1894, 1931
βαρύς 777, 1228, 1243, 1309, 1503[2], 957β[2], 1171γ, 1465β, 1846α, 1851
βαρύς 957β[1], 1502, 1503
βαρύς 957α, 957β[3], 1846β, 1894, 1931
πλ. δ′ 1228, 1502, 1503[1]
πλ. δ′ 1243, 1501, 1503[2]
πλ. δ′ 957α, 1465α, 1846α, 1851, 1894, 1931

Χερουβικά του Εφεσίου έχουν προσαρμοστεί στην ρουμανική γλώσσα από τον μαθητή του ιερομόναχο Μακάριο (τα μέγιστα), ενδεχομένως και από άλλους.

Αγία Αναφορά, ήχ. πλ. δ′ (*Ανθολογία* 1846 [χωρίς το όνομα του Εφεσίου]· *Νεώτατον Μουσικόν Εγκόλπιον* 1894· *Μουσικός Θησαυρός* 1931). Στην τελευταία έκδοση το *Ἀγαπήσω* σε τοποθετήθηκε ξεχωριστά, πριν την ενότητα των λειτουργικών. Τὸ *Ἄξιον καὶ δίκαιον* είναι μελοποιημένο στην πλήρη του μορφή: *Ἄξιον καὶ δίκαιον ἐστὶ προσκυνεῖν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον* όπως σε παλαιά χειρόγραφα αλλά και στην σλαβική παράδοση απαντά. Σε έκδοση του Anton Pann στα 1847 τα μέλη αυτά δημοσιεύτηκαν σε (αρκετά ελεύθερη, είναι αλήθεια) προσαρμογή στην ρουμανική γλώσσα, μετά από μια επιγραφή που αναφέρει (παρατίθεται εδώ σε μετάφραση στα ελληνικά): «Λειτουργικὰ ἀπὸ τὸ πρωτότυπο,

κανονισμένα καὶ δοσμένα [=ἑρμηνευμένα;] γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Σεμινάριο τῆς Ἁγίας Ἐπισκοπῆς Μπουζέου ἀπὸ τὸν ἱεροδιάκονο Iosif Nanie, τὸ ἔτος 1836»[27]. Πράγματι, ο π. Φιλόθεος Balan μού υπέδειξε ότι στα πρώτα φύλλα του κώδικα BARB mr 1743 περιέχονται αυτά τα μέλη από το χέρι του ιεροδιακόνου Iosif, με την σημείωση ότι τα έγραψε στο Μπουζέου στις 24 Μαρτίου του 1836.

Στον κώδικα Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 85 υπάρχει άλλη μία σειρά λειτουργικών, πιθανώς σε ήχο πλ. α΄.

❧ Ἄξιόν ἐστιν διάφορα: ἠχ. α΄ κε (χφφ. Παντελεήμονος 956 και 971), ἠχ. γ΄ φθορικός (χφφ. Παντελεήμονος 1039: «Πέτρου Ἐφεσίου τῆς Βλαχίας»· Παντελεήμονος 1044: «Πέτρου Ἐφεσίου τῆς Βλαχίας»· Αγ. Παύλου 46· Καρακάλου 222· Καρά 174: Κωνσταντίνος διδάσκαλος από Άρτα, μαθητής Πέτρου Εφεσίου), ἠχ. πλ. α΄ πα (χφφ. Καρακάλου 241· BARB 957· Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 85), ἠχ. πλ. β΄ (χφ. Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 85)· ἠχ. βαρύς διατονικός επτάφωνος (χφφ. BARB 957 και 1171)· βαρύς εναρμόνιος επτάφωνος (ξεκινά από άνω ζω: χφφ. BARB 957, 1465 και 1171)· βαρύς εναρμόνιος επτάφωνος (ξεκινά από άνω πα: χφφ. BARB 965 και 1465 [στο δεύτερο με την επιγραφή «ἐξήγησις τοῦ αὐτοῦ»])· πλ. δ΄ επτάφωνος (χφφ. Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 1107, έτος 1851· BARB 957 και 1171)· πλ. δ΄ χρωματικός (χφφ. BARB 957 και 1171).

Αναφέρθηκε παραπάνω ότι στα τρία γνωστά βιβλία του ο Γ. Παπαδόπουλος ισχυρίζεται ότι οκτώ Ἄξιόν ἐστιν του Πέτρου του Εφεσίου δημοσιεύθηκαν μεταποιημένα με αναλυτική γραφή από τον πρωτοψάλτη Φιλιππουπόλεως Γεώργιο στην *Ανθολογία* του 1846, ο οποίος και τα οικειοποιήθηκε. Στην εν λόγω *Ανθολογία* δημοσιεύονται ένδεκα τέτοια Μεγαλυνάρια, τα πρώτα οκτώ όμως προέρχονται αυτούσια από το *Ταμείον Ανθολογίας* του έτους 1837 (μέλη του πρωτοψάλτου Γρηγορίου, του Θεοδώρου Φωκαέως, το «συνηθισμένον»), ενώ τα τελευταία τρία μοιάζουν να είναι μέλη του Γεωργίου, με βάση την επιγραφή πριν από το πρώτο από αυτά: «τοῦ ἐκδότου». Επί πλέον, στην χειρόγραφη παράδοση δεν ταυτίστηκε κάποια από αυτές τις συνθέσεις

27. *Rînduiala Sfintei şi Dumnezeieştii Liturghii... Anton Pann*, Boukouresti 1847, σσ. 55-57.

ως μέλος του Εφεσίου. Με τα έως τώρα δεδομένα λοιπόν, δεν επιβεβαιώνεται ο ισχυρισμός του Γ. Παπαδοπούλου.

- *Ἐπ' σοί χαίρει* ήχ. βαρύς (ένα και το αυτό μέλος στα χφφ. Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 541-έτος 1853· Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 1108-έτος 1849· BARB 1171· BARB 957· Δοχειαρίου 413 ανωνύμως).

- «Ἐπὶ σοὶ χαίρει παρὰ Πέτρου Ἐφεσίου. Μετεφράσθη ἐκ τοῦ βλαχικοῦ εἰς τὸ σλαβωνικὸν παρά τινος ἀνωνύμου. Ἐκ δὲ τοῦ σλαβωνικοῦ εἰς τὸ ἑλληνικὸν παρ' ἐμοῦ τοῦ ἰδίου γραφέως Καλ[λινίκου] ἱεροδ[ιακόνου]· ἦχος βαρύς» (χφ. Σίμωνος Πέτρας 62 [17]-έτος 1897). Υπονοείται ξεκάθαρα ότι ο Εφέσιος το μελοποίησε στα «βλαχικά».

- *Τὴν γὰρ σὴν μήτραν* ήχος πλ. δ΄ (χφφ. Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 541-έτος 1853· BARB 1171· BARB 957· Δοχειαρίου 413 ανωνύμως).

- Ειρμοί θ΄ ωδής «εἰς τὸ ἐξαιρέτως»: *Ὁ ἄγγελος ἐβόα* (χφφ. Εθνικής Βιβλ. Σόφιας 85: «ἐμελοποιήθη παρὰ Πέτρου Ἐφεσίου ἐκ τοῦ βλαχικοῦ»· Κουτλουμουσίου 606· Παναγίας Ζούρβας-Ύδρα 8, 10, 11· Ξηροποτάμου 534 και 539, και *Νεώτατον Μουσικόν Εγκόλπιον* 1894· *Μουσικός Θησαυρός* 1931.

Μυστικὸς εἶ Θεοτόκε (χφ. Καρά 181, σε ήχο βαρύ!).

Μυστήριον ξένον (χφ. Παντελεήμονος 917 από μαθητή του).

Ύπαρξη παρόμοιων μελών του Εφεσίου και στα χειρόγραφα Ξενοφώντος 115 και 189· Σταυρονικήτα 242, αλλά με ελλιπή προσδιορισμό ύμνου και ήχου.

- Κοινωνικά Κυριακής *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*, ήχ. πλ. β΄ (χφφ. Καρά 174· BARB 1171· BARB 1465· BARB 959, και BARB 957, φ. 90β κ.ε. όπου υπάρχουν τρία κοινωνικά *Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*, όλα σε ήχο πλ. β΄, με τις διαδοχικές επιγραφές «τοῦ αὐτοῦ [Πέτρου τοῦ Εφεσίου]». Έχουν πολλές κοινές μουσικές γραμμές, αλλά και αρκετές διαφορές σε άλλα σημεία. Είναι σημαντικό το γεγονός ότι τα συγκεκριμένα μέλη έχουν βρεθεί έως τώρα σε λίγα χειρόγραφα, τα οποία, όπως σημειώθηκε παραπάνω, σχετίζονται άμεσα με μαθητές του Πέτρου του Εφεσίου. Από την άλλη μεριά, ο μνημονευθείς ισχυρισμός του Γ. Παπαδοπούλου ότι ο Εφέσιος μελοποίησε οκτώ κατ' ήχον κοινωνικά των Κυριακών (τον οποίο μεταφέρουν και νεώτεροι) μέχρι τώρα δεν επαληθεύεται.

Σπιχηράριο

Είναι ενδεικτική, όσο και εντελώς άγνωστη έως σήμερα, η επιγραφή του κώδικα BARB 957, φ. 1α: «Δοξαστάριον τὸν μέσον ὅρον ἔχον· τοῦ τονισθέντος παρὰ τε Πέτρου τοῦ Πελοποννησίου, τοῦ καὶ λαμπαδαρίου, καὶ Ἰακώβου τοῦ πρωτοψάλτου. Τονισθὲν παρὰ τοῦ ἀοιδίμου διδασκάλου μου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου. Μὴν Σεπτέμβριος. Εἰς τὴν α[ην] Συμεὼν τοῦ Στυλίτου· ἦχος πλ. β΄ πα Θεία χάρις». Ακολουθούν επιλεγμένα ιδιόμελα από εορτές των τριών πρώτων μηνών του ενιαυτού, έως και το δοξαστικό των Αίνων των Εισοδίων της Θεοτόκου. Στον ίδιο κώδικα, φ. 242β: τοῦ αὐτοῦ [Πέτρου Εφεσίου]· πλ. β΄ Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν, β΄ Δόξα... Ἐτέχθης ὡς αὐτὸς ἠθέλησας (τα δύο αυτά μαζί με το: πλ. β΄ Νάματα Ἰορδάνεια υπάρχουν και στο χφ. Καρά 171). Φ. 260α: τοῦ αὐτοῦ· πλ. β΄ Ἐκάθισεν Ἀδάμ, πλ. β΄ Ἔφθασε καιρός, πλ. δ[V] Κύριε ἐν ἡ πολλαῖς ἁμαρτίαις, γ΄ Χριστὲ ὁ Θεός, πλ. δ[V] Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην, β΄ Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον.

Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις, σε αλφαβητικό σύστημα (Ξηροποτάμου 414: «ἕτερον συντομώτερον» [από το του Πέτρου του Πελοποννησίου]) και στην Νέα Μέθοδο (χφφ. Δοχειαρίου 1238· BARB 1465· BARB 957, και *Ανθολογία* 1846).

Ἀναστάσεως ἡμέρα (χφ. Δοχειαρίου 1463).

Μέλη των Κυριακών της Τυρινής, Β΄, Γ΄ και Ε΄ Νηστειών (βλ. και παραπάνω το χφ. BARB 957), καθώς και καθίσματα του Ὄρθρου της Μεγ. Τετάρτης (χφ. Εκκλ. Μουσείου Σόφιας 541-έτος 1853).

Η εργασία αυτή του Εφεσίου της μελοποίησης κατά «τὸν μέσον ὅρον» (στην οποία εντάσσονται και τα ένδεκα εωθινά που μνημονεύτηκαν παραπάνω και δημοσιεύονται στην μετά χείρας έκδοση) είναι ιδιαιτέρως ενδιαφέρουσα. Ήδη στην εποχή του είχαν γίνει και άλλες παρόμοιες προσπάθειες (π.χ. με τις επεμβάσεις στο Αναστασιματάριο του Πέτρου του Πελοποννησίου από τον πρωτοψάλτη Κωνσταντίνο, ή άλλες από τον Παρθένιο Μικρόστομο), αλλά και διαχρονικά έως την δική μας εποχή παρατηρείται κάτι ανάλογο.

Καλοφωνικοί Ειρμοί, Επφωνήματα

Νῦν πεποιθὼς ήχος πλ. δ[V] σε αλφαβητικό σύστημα (Ξηροποτάμου 415: «Πέτρου Ἐφεσίου τοῦ καὶ φοιτητοῦ Γεωργίου τοῦ Κρητός») και στην Νέα Μέθοδο (χφφ. Παντελεήμονος 917, φ. 186β· Καρά 144-καλλωπισμός Σπυρίδωνος [Βατοπαιδινού]). Ο ίδιος ειρμός υπάρχει στην ρουμανική γλώσ-

σα στον κώδικα BARB 4402, φ. 205α κ.ε. γραμμένος από τον ιεροδιάκονο του επισκόπου Μπουζέου Καισαρίου, Iosif Naniescu (1818-1902). Στην επιγραφή ο Naniescu σημειώνει στα ρουμανικά: «αὐτὸς ὁ εἱρμὸς μελοποιήθηκε πρῶτα στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀπὸ τὸν δάσκαλο Πέτρο Ἐφέσιο καὶ μεταφράστηκε κατόπιν στὰ ρουμανικὰ ἀπὸ τὸν ἴδιο»[28].

➧ «Ἐπιφωνήματα εἰς ἕνα ἕκαστον ἦχον τῶν εἱρμῶν» σε αλφαβητικό σύστημα (Ξηροποτάμου 415, τα εξής: *Τὰς αἰτήσεις τῶν πιστῶν· Ἔθου ἡμῖν ἀκαταίσχυντον· Δακρύων καὶ στεναγμῶν· Εὖρω σε βοήθειαν· Ἐν τῷ ναῷ ἑστῶτες· Λύτρωσαι Θεοτόκε*).

Πέρα από τα χειρόγραφα που ήδη μνημονεύτηκαν στις παραπάνω ενότητες, μέλη του Πέτρου του Εφεσίου υπάρχουν και στους κώδικες Δοχειαρίου 405, Σίμ. Πέτρας 17, Γρηγορίου 44 [27] και 54 [36], Ξενοφώντος 215, Διονυσίου 768, 787, 810, 814 και 827, Μεγ. Λαύρας Μ 22, Αγ. Παύλου 432 και 541, Καρακάλου 238, Αγ. Πετρούπολης 40, Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων 37, Βουδαπέστης 18, Λίλιαν Βουδούρη 10, Εθνικού Μουσείου Ουγγαρίας 9, Ψάχου 145/286, Ιβήρων 1303-ΛΒ΄ και σε πολλούς άλλους.

Εξηγήσεις του Πέτρου Εφεσίου

Δεν είναι πολλές οι περιπτώσεις στις οποίες έχουμε σαφή αναφορά για εξηγητική δραστηριότητα του Εφεσίου, είναι όμως σημαντικές και διασώζουν παλαιότερες ερμηνευτικές προσεγγίσεις των μελών. Επίσης, δεν έχουμε ξεκάθαρες χρονολογικές αναφορές για το πότε ακριβώς εξήγησε αυτά τα μέλη, θα πρέπει όμως να θεωρήσουμε σίγουρο ότι καταγράφοντας τα παρακάτω είχε στην διάθεσή του τις εξηγήσεις των ίδιων μελών από τον Γρηγόριο και τον Χουρμούζιο. Άλλωστε, κάτι ανάλογο και μάλιστα σε πολύ μεγαλύτερη έκταση, έκανε και ο Χουρμούζιος χρησιμοποιώντας τις εξηγήσεις του Γρηγορίου[29].

➧ *Τὸν δεσπότην...* ήχ. βαρύς, με την επιγραφή: «μελοποιηθὲν παρὰ Γεωργίου τοῦ Κρητός, ἐξηγηθὲν δὲ εἰς τὴν συστηματικὴν τήνδε νέαν μουσικὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου διδασκάλου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου» (χφ. Δοχειαρίου 413).

28. Πληροφορία π. Φιλοθέου Balan.

29. Βλ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, «Πτυχές του έργου του Γεωργίου Χουρμουζίου», 2014 και άλλα σχετικά κείμενα του ίδιου.

Κύριε ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις ἦχος πλ. δ′, με την επιγραφή: «ἕτερα διάφορα ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόμου ἐπεξηγηθέντα παρὰ τοῦ ἡμετέρου διδασκάλου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ αὐτοῦ διδασκάλου Γεωργίου τοῦ Κρητός» (χφ. BARB 957, φ. 267α κ.ε.). Πρόκειται για το γνωστό αργό μέλος του λαμπαδαρίου Πέτρου Πελοποννησίου το οποίο καταγράφεται «κατὰ τὴν παράδοσιν Γεωργίου τοῦ Κρητός», δηλαδή με ελαφρώς αναλυτικότερη μουσική γραφή, χωρίς όμως πολλές διαφοροποιήσεις και ιδιαίτερα ερμηνευτικά στολίδια σε σχέση με την πρωτότυπη εξήγηση του πρωτοψάλτου Γρηγορίου. Το ίδιο υπάρχει και στον κώδικα BARB *mr.* 3942, φ. 177α κ.ε. με την επιγραφή «παρὰ Πέτρου Ἐφεσίου κατὰ μίμησιν Δανιὴλ πρωτοψάλτου» η οποία αναφέρεται βέβαια στην πρωτότυπη σύνθεση του λαμπαδαρίου Πέτρου Πελοποννησίου και όχι στην αναλυτική καταγραφή του από τον Εφέσιο.

Θεοτόκε Παρθένε οκτώηχο, «τοῦ κυρίου Πέτρου τοῦ Μπερεκέτου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ [Πέτρου Ἐφεσίου] ἐπεξηγημένον» (χφ. BARB 957, φ. 270β κ.ε.). Και αυτό το μέλος εξηγείται ελαφρώς αναλυτικότερα από τον Εφέσιο.

Τα δύο τελευταία μέλη υπάρχουν και σε άλλο χειρόγραφο ενός μαθητή του Εφεσίου, κάποια φύλλα του οποίου αναρτήθηκαν πρόσφατα στο διαδίκτυο.

Αντίφωνα (αναβαθμών) κατ᾽ ἦχον και ο ειρμός της θ′ ωδής: «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἁγίῳ τῶν κατ᾽ ἦχον ἀντιφώνων, ποιηθέντων μὲν παρὰ τοῦ μακαρίτου μουσικολογιωτάτου πρωτοψάλτου κὺρ Ἐμμανουήλ, παραδοθέντων δὲ παρὰ τοῦ μουσικολογιωτάτου δομεστίχου κὺρ Μάρκου μετὰ πάσης τῆς ἀκριβείας καὶ τοῦ ὑφους τοῦ μακαρίτου διδασκάλου τῷ μουσικολογιωτάτῳ κυρίῳ Πέτρῳ καὶ διδασκάλῳ μας, παρ᾽αὐτῷ δὲ πάλιν μετενεχθέντων εἰς τὸ τῆς μουσικῆς νέον σύστημα» (χφ. Καρά 174-Κωνσταντίνος διδάσκαλος από Άρτα, μαθητής Πέτρου Εφεσίου, και *Ανθολογία* του 1830 όπου η επιγραφή έχει ως εξής: «Ἀντίφωνα κατ᾽ ἦχον Μανουὴλ πρωτοψάλτου, μετενεχθέντα εἰς τὴν νεωτέραν γραμμὴν τῆς μουσικῆς παρὰ Πέτρου Ἐφεσίου κατὰ τὴν ἐν τῇ παλαιᾷ γραμμῇ παράδοσιν τοῦ δομεστίχου Μάρκου καὶ φοιτητοῦ τοῦ ποιητοῦ»). Στην *Ανθολογία* του 1830 δεν συμπεριλήφθηκαν οι ειρμοί της θ′ ωδής. Τα ίδια και στον κώδικα BARB 843, φ. 111β κ.ε. με την ελαφρά διαφορετική επιγραφή: «Ἐνταῦθα δὲ ἐκτίθενται τὰ κατ᾽ ἦχον ἀντίφωνα τοῦ μακαρίτου πρωτοψάλτου κυρίου Ἐμμανουήλ, ἅτινα παραδοθεὶς παρὰ τοῦ μουσικολογιωτάτου Δομεστίχου κυρίου Μάρκου μετὰ πάσης τῆς ἀκριβείας,

καὶ τοῦ δέοντος ὕφους τοῦ μακαρίτου αὐτοῦ διδασκάλου ὁ μουσικολογιώτατος κὺρ Πέτρος, εἰς τὸ τῆς μουσικῆς νέον τοῦτο σύστημα αὐτὰ μετηνέγκατο». Είναι ευρύτερα γνωστό από την χειρόγραφη παράδοση ότι ο δομέστικος του πρωτοψάλτου Μανουήλ (†1819) Μάρκος αποτύπωσε την ερμηνεία των δοξασταρίων του λαμπαδαρίου Πέτρου του Πελοποννησίου και του πρωτοψάλτου Ιακώβου από τον δάσκαλό του. Εδώ, ωστόσο, έχουμε την πληροφορία ότι ο ίδιος ο Εφέσιος διδάχτηκε τα Αντίφωνα από τον Μάρκο! Άραγε αυτό έγινε στην Βλαχία;

Ήδη σημειώθηκε παραπάνω ότι στον κώδικα BARB 1465 και ένα Ἄξιόν ἐστιν σε ήχο βαρύ αναγράφεται ως εξήγηση του Πέτρου του Εφεσίου.

Προσαρμογές παλαιότερων μελών στην ρουμανική γλώσσα

Ως παράδειγμα για το μεγάλο αυτό κεφάλαιο της δράσης του Πέτρου Εφεσίου αναφέρω ότι στον κώδικα BARB 1743, φ. 114α κ.ε. υπάρχει το δοξαστικό του Ιακώβου πρωτοψάλτου Τῶν ἁγίων Πατέρων ὁ χορὸς στα ρουμανικά. Σε σημείωσή του στην ίδια γλώσσα πριν από το μέλος αυτό, ο Iosif Naniescu δηλώνει: «τὸ δοξαστικὸ μεταφράστηκε ἀπὸ τὸ μέλος τοῦ Ἰακώβου ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο δάσκαλο Πέτρο Ἐφέσιο ὁ ὁποῖος ἦταν στὸ Βουκουρέστι, καὶ ὅπως μπορεῖ νὰ δεῖ κάποιος εἶναι γραμμένο ἀπὸ τὸ δικό του χέρι καὶ δοσμένο ἀπὸ τὸν ἴδιο στὸν ἀναπαυμένο μὲ εἰρήνη Καισάριο ἐπίσκοπο Μπουζέου, καὶ ἀπὸ τότε παραμένει στὴν κατοχὴ ἐμοῦ Iosif Naniescu ἱεροδιακόνου τῆς αὐτοῦ μακαριότητος».

Στοιχεία της Κωνσταντινουπολίτικης ψαλτικής στην Βλαχία

Η γενικότερη μελέτη του έργου του Πέτρου του Εφεσίου γίνεται ακόμη πιο ενδιαφέρουσα αν επικεντρωθεί σε στοιχεία της διδασκαλίας του τα οποία προέρχονται από την Κωνσταντινούπολη και πρωτοεμφανίστηκαν στην Βλαχία με την δική του δράση ή με εκείνη των μαθητών του.

Σχετικά με το θέμα αυτό που είναι ανεξερεύνητο ακόμη, θα ήθελα ενδεικτικά να θυμίσω τα σχεδιαγράμματα των κλιμάκων της εκκλησιαστικής μουσικής, βγαλμένα από το χέρι του πρωτοψάλτου Γρηγορίου, άγνωστα και ανέκδοτα έως πρότινος, εκδεδομένα όμως μερικώς στην ρουμανική γλώσσα,

στο θεωρητικό του μαθητή του, ιερομονάχου Μακαρίου, στα 1823. Το γεγονός επισημάνθηκε στην ημέτερη έκδοση ενός άγνωστου θεωρητικού κειμένου του Γρηγορίου και του Χουρμουζίου, καθώς και των κλιμάκων (μαζί με τα ερμηνευτικά σχόλιά τους) του πρώτου[30], και είναι ενδεικτικό για το πώς σημαντικά θέματα των χρόνων εκείνων τα οποία αγνοούσαμε στην ελληνόγλωσση βιβλιογραφία, υπάρχουν ήδη δημοσιευμένα προ δύο σχεδόν αιώνων στα ρουμανικά.

Αλλά και άλλη μια σημαντική και αναζητούμενη εργασία του πρωτοψάλτου Γρηγορίου φαίνεται ότι μέσω της ευρύτερης διδασκαλίας του Πέτρου Εφεσίου αποτυπώθηκε σε ρουμανικές πηγές. Πρόκειται για την σαφή πληροφορία περί της καταγραφής σε χειρόγραφο του πρώτου, της παραδοσιακής απαγγελίας ενός Αποστολικού («Ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι...» [προς Εβραίους, ΣΤ΄ Ὥρα Μεγ. Παρασκευής]) και ενός Ευαγγελικού αναγνώσματος («Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» [κατά Λουκά 10, 38-42, των εορτών του Γεννεσίου και της Κοιμήσεως της Θεοτόκου]), τα οποία όμως έως σήμερα δεν έχουμε καταφέρει να βρούμε και να μελετήσουμε[31]. Σε έκδοση όμως του μαθητή τού Πέτρου του Εφεσίου, ρουμανο-έλληνα Anton Pann στα 1854, περιλαμβάνονται δύο τέτοιες καταγραφές, μία ενός Ευαγγελικού και μία ενός Αποστολικού αναγνώσματος στην ρουμανική γλώσσα. Το Ευαγγελικό είναι ακριβώς εκείνο που κατέγραψε και ο Γρηγόριος (και αυτό, βέβαια, δεν μοιάζει καθόλου τυχαίο), ενώ το Αποστολικό είναι εκείνο της λ΄ Κυριακής (προς Κολασσαείς, Γ΄, 12-16)[32].

Με βάση την συγκεκριμένη δημοσίευση της εμμελούς απαγγελίας των δύο αυτών αναγνωσμάτων που δεν είχε προσεχτεί έως τώρα, αλλά μοιάζει να είναι αυτή η παλαιότερη διαθέσιμη σήμερα στην πρακτική της ψαλτικής, μπορούμε να κάνουμε σύντομες αλλά ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις. Και οι δύο περικοπές καταγράφονται ως ήχος πλ. δ΄, όπου στον φθόγγο νη΄ τοπο-

30. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Υπηχήσεις*, 2011. Βλ. και ΣΤΑΘΗ, *Τα πρωτόγραφα Α΄*, 2016, σσ. 245-249, 271.

31. Η πληροφορία αναγράφεται από τον Κυριακό Φιλοξένη (*Λεξικόν της Ελληνικής εκκλησιαστικής μουσικής*, Κωνσταντινούπολις 1868, σ. 23) και τον Γεώργιο Παπαδόπουλο στα μνημονευθέντα βιβλία του, στις ενότητες περί του Γρηγορίου.

32. *Irmologhiŭ Catavacier... Anton Pann*, Boukouresti 1854, σσ. 250-253 και 253-254.

θετείται η χρόα του κλιτού. Η καταγραφή της Ευαγγελικής περικοπής εμφανίζεται πιο ανεπτυγμένη μελωδικά, με περισσότερες υπερβατές αναβάσεις (τεσσάρων, πέντε, ακόμη και έξι φωνών) για τον τονισμό των αρμόδιων λέξεων και φράσεων, και με δύο ακόμη εναλλακτικές μελωδικές αναπτύξεις της τελικής φράσης της περικοπής. Ειδικά αν επιλεγεί η δεύτερη εναλλακτική κατάληξη, το συνολικό μελωδικό εύρος της καταγραφής ξεφεύγει από τους επτά μουσικούς φθόγγους και επεκτείνεται στους δέκα, θυμίζοντας γενικότερα και άλλες καταγραφές της Πατριαρχικής εκφωνητικής παράδοσης. Πράγματι, οι ευρύτερες μορφολογικές ομοιότητες με την γνωστή ηχογράφηση του πρωτοψάλτου Ιακώβου Ναυπλιώτου στην Κωνσταντινούπολη περίπου 60-70 χρόνια αργότερα, είναι ξεκάθαρες. Είναι φανερό ότι σε αυτή την δημοσίευση του Anton Pann μεταφέρεται, μέσω της διδασκαλίας του Εφεσίου, η παλαιότερη Πατριαρχική παράδοση και αισθητική εμμελούς απαγγελίας, σίγουρα με βάση την αρχική της αποτύπωση από τον Γρηγόριο.

Τα ίδια πάνω-κάτω δεδομένα ισχύουν και για το Αποστολικό ανάγνωσμα, πριν όμως από αυτό υπάρχει μια οδηγία, η οποία αναφέρει τα εξής: «Κάποιος πρέπει να γνωρίζει ότι στον Απόστολο δεν γίνονται επιμηκύνσεις όπως στο Ευαγγέλιο, αλλά συντομεύσεις-καταλήξεις από κόμμα σε κόμμα μόνο για μια αναπνοή, και μόνο στο τέλος κάνουμε τελική κατάληξη, όπως ακολούθως στον συγκεκριμένο, όπου παίρνει κάποιος το ίσο κατά την δύναμή του»[33]. Ακολουθούν, και πάλι στο μέλος του πλαγίου τετάρτου, ξεκινώντας από τον χαμηλό νη και αμέσως μετά διαρκώς στην επταφωνία με την χρόα του κλιτού, το προκείμενο, η αναγγελία της επιστολής και όλη η περικοπή. Πράγματι, στην καταγραφή αυτή η μουσική απαγγελία είναι λιτότερη, οι έντονες υπερβατές αναβάσεις είναι ελάχιστες, ενώ και η κατάληξη είναι απλούστερη και χωρίς δεύτερη και τρίτη εναλλακτική. Η ίδια περικοπή υπάρχει και σε ρουμανικό κώδικα γραμμένο ένα έτος μετά, το 1855, ο οποίος σήμερα βρίσκεται στην μονή Cernica, τον τόπο όπου, όπως αναφέρθηκε, πιθανώς ετάφη ο Εφέσιος.

33. Ευχαριστώ και εδώ θερμά τον π. Φιλόθεο Balan για την μετάφραση της οδηγίας αυτής.

252 ADAOC

ALT FINAL.

Το τέλος του Ευαγγελικού αναγνώσματος με την δεύτερη και την αρχή της τρίτης εναλλακτικής ανάπτυξης της τελικής φράσης της περικοπής.

ADAOC 253

MODEA DE ЧТІРЕА АПОСТОЛЪЛЪІ.

Το τέλος του Ευαγγελικού και η αρχή του Αποστολικού αναγνώσματος στην έκδοση του Anton Pann.

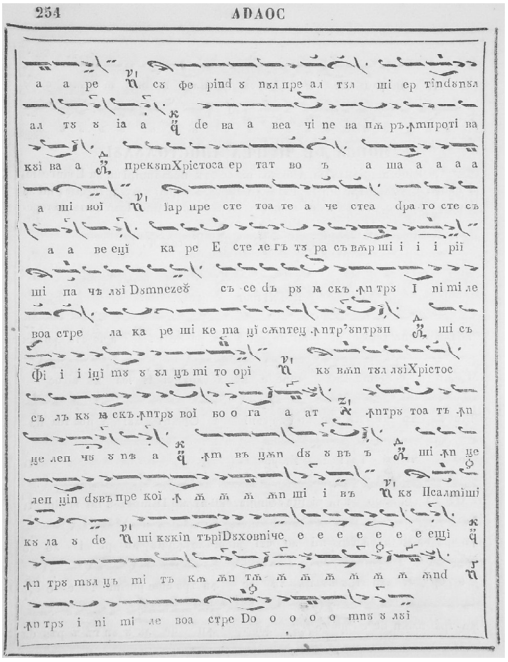

Η συνέχεια και το τέλος
του Αποστολικού
αναγνώσματος.

Επιλεγόμενα

Η έντονη και πολύπλευρη δράση, καθώς και η ιδιαίτερη και ανήσυχη προσωπικότητα του Πέτρου Μανουήλ Εφεσίου τον κατέταξαν ανάμεσα στους γνωστότερους μουσικούς του α΄ μισού του ΙΘ΄ αιώνα. Ειδικά η πρωτοπορία του στην δημιουργία της ψαλτικής τυπογραφίας, η εξαιρετική και σημαδιακή διδακτική δραστηριότητά του στην Βλαχία και το μελοποιητικό του έργο, είναι τα τρία στοιχεία που τον αναδεικνύουν και τον απαθανατίζουν στην ιστορία της ψαλτικής τέχνης. Η μουσική του παιδεία προήλθε από παραδοσιακούς δασκάλους της Ιωνίας και της Κωνσταντινούπολης και ο ίδιος μετέδωσε τις πλέον αυθεντικές διαστάσεις και τα κείμενα της ψαλτικής στην Βλαχία, συμβάλλοντας αποφασιστικά στον τρόπο προσαρμογής των κλασικών μελωδιών στην ρουμανική γλώσσα. Παράλληλα, διαμόρφωσε το δικό του ιδιότυπο όσο και πρωτοπόρο σε κάποιες περιπτώσεις μελοποιητικό στυλ, ίσως επηρεασμένο και από τοπικές μουσικές παραδόσεις της Βλαχίας. Κάλυψε συνθετικά μεγάλο μέρος των εκκλησιαστικών ακολουθιών, δείχνοντας μια ιδιαίτερη προτίμηση στην μελοποίηση σε ήχο βαρύ διατονικό. Είναι πράγματι πολλές οι περιπτώσεις στις οποίες οι μελωδίες του υπερβαίνουν ξεκάθαρα τα στενά εκκλησιαστικά όρια, και απαιτούν άλλωστε και εξαιρετικές

ερμηνευτικές δυνατότητες από όσους τα προσεγγίζουν. Είναι όμως πολλές και οι πιο εκκλησιαστικές του μελωδίες, όλες με ιδιαίτερα εκφραστικά χαρακτηριστικά και σταθερή προσπάθεια ανάδειξης του ποιητικού λόγου. Το σύνολο του έργου του το οποίο χαρακτηρίζεται από διάθεση νεωτερισμών και ανατροπής, ίσως δε και προσωπικής φιλοδοξίας, είναι πολύ ενδιαφέρον. Η μελοποιητική του, ιδιαίτερα, παραγωγή, αξίζει να δημοσιευτεί και να αποδοθεί σε λειτουργική χρήση, στον βαθμό που αυτό είναι δυνατό, αλλά και συμβατό με τους σκοπούς της ψαλτικής.

Στις προηγούμενες ενότητες παρουσιάστηκαν όσα στοιχεία έγινε δυνατόν να συλλεχτούν έως τώρα για τον Πέτρο Μανουήλ Εφέσιο, και μάλιστα μετά από εκτενή πρωτογενή έρευνα. Είναι βέβαιο ότι σταδιακά θα εντοπιστούν και άλλα συνθετικά του έργα. Θα συμπληρωθεί έτσι σταδιακά η εικόνα μας για αυτήν την σπουδαία μορφή της ψαλτικής δημιουργίας.

Ωστόσο, το παρόν κείμενο δεν σχεδιάστηκε εξ αρχής ως αυτοτελής βιο-εργογραφική εργασία, αλλά εντάσσεται στα πλαίσια δημοσίευσης δύο ανέκδοτων, εκτενών και ιδιαίτερα σημαντικών έργων του Πέτρου Εφεσίου. Έτσι, στον τόμο αυτό το κεντρικό τμήμα αποτελούν οι πέντε Πολυέλεοι, οι δεκαννέα Εκλογές και τα ένδεκα αναστάσιμα εωθινά ιδιόμελα του μελοποιού, στα οποία προτάσσεται η παρούσα βιο-εργογραφία του και έπεται ένα κείμενο όπου περιγράφεται το χρονικό και ο τρόπος έκδοσης των έργων, οι συντελεστές, η κριτική προσέγγιση των μουσικών και των ποιητικών κειμένων, τα προβλήματα και οι λύσεις που δόθηκαν σε επιμέρους θέματα.

Μακάρι να είμαστε πάντα σε θέση να ανακαλύπτουμε, να αποκαθιστούμε στην πρωτότυπη μορφή και να αποδίδουμε σε λειτουργική χρήση, «εἰς κοινὸν ὄφελος», παρόμοια έργα σημαντικών μελοποιών, οι οποίοι άφησαν ανεξίτηλο ίχνος στην μουσική μας παράδοση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΒΙΒΛΙΑ, ΑΛΛΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Θεωρητικόν Χουρμουζίου*, 2002 και 2007:

Γιαννοπούλου Εμμανουήλ Στ. (εισαγωγή, κριτική έκδοση κειμένου), *Εισαγωγή εις το θεωρητικόν και πρακτικόν της εκκλησιαστικής μουσικής κατά την νέαν της*

μουσικής μέθοδου, συντεθείσα μεν παρά Χρυσάνθου του εκ Μαδύτων, επιδιορθωθείσα εις πολλά ελλείποντα δέ, και μεταφρασθείσα εις το απλούστερον, παρά Χουρμουζίου, Χαρτοφύλακος της του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, ενός των εφευρετών της ρηθείσης νέας μεθόδου, Θεσσαλονίκη 2002 (και: β΄ έκδοση μετά προσθηκών εκ δύο νέων αυτογράφων κωδίκων του Χουρμουζίου, Θεσσαλονίκη 2007).

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, «Η εύξεινος και εύκαρπος», 2003:

Γιαννοπούλου Εμμανουήλ Στ., «Η εύξεινος και εύκαρπος διάδοση και καλλιέργεια της ψαλτικής στις περί τον Εύξεινο Πόντο περιοχές» (εισήγηση στο συνέδριο: «Χριστιανική Μακεδονία: Θεσσαλονίκη, Άγιον Όρος, Παρευξείνιες χώρες». Θεολογική Σχολή-Κέντρο Ιστορίας του Δήμου Θεσσαλονίκης. 7/8/9-12-2001), *Κατηχητική Διακονία. Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Κωνσταντίνο Δ. Φράγκο*, Θεσσαλονίκη 2003, σσ. 285-316. [βλ. και: ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Η Ψαλτική Τέχνη*, 2008, σσ. 115-145, και με προσθήκες: GIANNOPOULOS, «*The cultivation and fruitful spread*», *pp.* 156-167].

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Η Ψαλτική Τέχνη*, 2008:

Γιαννοπούλου Εμμανουήλ Στ., *Η Ψαλτική Τέχνη. Λόγος και μέλος στη λατρεία της Ορθόδοξης εκκλησίας*, β΄ έκδοση με προσθήκες, Θεσσαλονίκη 2008.

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Υπηχήσεις*, 2011:

Γιαννοπούλου Εμμανουήλ Στ., *Θεωρητικές υπηχήσεις και μουσικές κλίμακες Γρηγορίου του πρωτοψάλτου*, Θεσσαλονίκη 2011.

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, «Πτυχές του έργου του Γεωργίου Χουρμουζίου», 2014:

Γιαννοπούλου Εμμανουήλ Στ., «Πτυχές του έργου του Γεωργίου Χουρμουζίου, Χαρτοφύλακος της Μ.Χ.Ε.», εισήγηση στο Διεθνές Συνέδριο *Η Βυζαντινή Μουσική μέσα από την Νέα Μέθοδο Γραφής (1814-2014). Καθιέρωση–Προβληματισμοί–Προοπτικές*, (Θεσσαλονίκη, 30-10-14 ως 1-11-14). Δημοσιευμένη στον τόμο του ίδιου *Η Ψαλτική Τέχνη. Λόγος και μέλος στη λατρεία της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Β΄*, Θεσσαλονίκη 2016.

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, «Σύμμεικτα περί Νέας Μεθόδου», 2015:

Γιαννοπούλου Εμμανουήλ Στ., «Σύμμεικτα περί Νέας Μεθόδου», εισήγηση στο *ΣΤ΄ Διεθνές Συνέδριο Μουσικολογικό και Ψαλτικό του Ιδρύματος Βυζαντινής Μουσικολογίας της Εκκλησίας της Ελλάδος «Οἱ τρεῖς Διδάσκαλοι: Χρύσανθος, Γρηγόριος, Χουρμούζιος καὶ ἡ Νέα Μέθοδος Σημειογραφίας. 200ή ἐπέτειος: 1814/15–2015* (Αθήνα, Κεντρικό Κτίριο του Πανεπιστημίου, 21 έως 23-10-2015). Δημοσιευμένη στο ηλεκτρονικό περιοδικό του Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ. *Σύνθεσις* τόμ. 4, τεύχος ΙΙ (Δεκέμβριος 2015), σσ. 1-29.

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, «Μορφολογικές και αισθητικές παρατηρήσεις», 2018:
Γιαννοπούλου Εμμανουήλ Στ., «Μορφολογικές και αισθητικές παρατηρήσεις σε μελοποιήσεις του Πέτρου του Εφεσίου (†1840)», εισήγηση στο *Ζ΄ Διεθνές Συνέδριο Μουσικολογικό και Ψαλτικό* του Ιδρύματος Βυζαντινής Μουσικολογίας της Εκκλησίας της Ελλάδος (Αθήνα 18-20/10/2018) το οποίο είχε γενική θεματολογία το ζεύγος *Μορφολογία-Αισθητική*. Υπό δημοσίευση.

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Κατάλογος ψαλτικών χφφ. Σίμ. Καρά*:
Γιαννοπούλου Εμμανουήλ Στ., *Η συλλογή παλαιών ψαλτικών χειρογράφων του Σίμωνος Καρά. Αναλυτικός περιγραφικός κατάλογος* (υπό κυκλοφορίαν).

ΖΑΧΑΡΙΑ ΞΗΡΟΠ.-ΣΩΤΗΡΟΥΔΗ, *Συμπληρωματικός Ξηροποτάμου*, 2012:
μον. Ζαχαρία Ξηροποταμηνού και Σωτηρούδη Παναγιώτη, *Συμπληρωματικός κατάλογος ελληνικών χειρογράφων ιεράς μονής Ξηροποτάμου Αγίου Όρους (426-557)*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης-Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών, Θεσσαλονίκη 2012.

ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ, *Παράδοση και εξήγηση μέλους χερουβικών*, 2003:
Καραγκούνη Κωνσταντίνου Χαρ., *Η παράδοση και εξήγηση του μέλους των χερουβικών της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Μελοποιίας* (Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας-Μελέται 7), Αθήνα 2003.

ΚΟΜΑΣΟΥ-ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗ, «Πέτρος Εφέσιος», 1933:
Κομάσου Ι.Χ.-Χρυσοχοΐδη Ν.Α, «Πέτρος Εφέσιος», *Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια* ΙΑ΄ (1933), σελ. 838.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ, «Από τας Ελληνο-Ρουμανικάς εκκλ. σχέσεις», 1953:
Οικονομίδη Δημ., «Από τας Ελληνο-Ρουμανικάς εκκλησιαστικάς σχέσεις», *Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών* 23 (1953), σσ. 450-471.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Συμβολαί*, 1890:
Παπαδοπούλου Γεωργίου, *Συμβολαί εις την ιστορίαν της παρ'ημίν εκκλησιαστικής μουσικής*, Αθήνα 1890.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Ιστορική επισκόπησις*, 1904:
Παπαδοπούλου Γεωργίου, *Ιστορική επισκόπησις της Βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής*, Αθήνα 1904.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, *Λεξικόν*, 1995:
Παπαδοπούλου Γεωργίου, *Λεξικόν της Βυζαντινής Μουσικής*, Αθήνα 1995.

ΣΤΑΘΗ, *Τα χειρόγραφα Α΄*, 1975:
Στάθη Γρηγορίου Θ., *Τα χειρόγραφα Βυζαντινής μουσικής. Άγιον Όρος. Κατάλογος περιγραφικός των χειρογράφων κωδίκων βυζαντινής μουσικής των αποκειμένων εν ταις βιβλιοθήκαις των ιερών μονών και σκητών του Αγίου Όρους.*

Τόμος Α΄, (Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος-Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας), Αθήνα 1975.

ΣΤΑΘΗ, *Τα χειρόγραφα Β΄*, 1976:

Στάθη Γρηγορίου Θ., *Τα χειρόγραφα Βυζαντινής μουσικής. Άγιον Όρος. Κατάλογος περιγραφικός των χειρογράφων κωδίκων βυζαντινής μουσικής των αποκειμένων εν ταις βιβλιοθήκαις των ιερών μονών και σκητών του Αγίου Όρους. Τόμος Β΄*, (Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος-Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας), Αθήνα 1976.

ΣΤΑΘΗ, *Τα χειρόγραφα Γ΄*, 1993:

Στάθη Γρηγορίου Θ., *Τα χειρόγραφα Βυζαντινής μουσικής. Άγιον Όρος. Κατάλογος περιγραφικός των χειρογράφων κωδίκων βυζαντινής μουσικής των αποκειμένων εν ταις βιβλιοθήκαις των ιερών μονών και σκητών του Αγίου Όρους. Τόμος Γ΄*, (Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος-Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας), Αθήνα 1993.

ΣΤΑΘΗ, «Τα αλφαβητικά συστήματα μουσικής γραφής», 2001:

Στάθη Γρηγορίου Θ., «Τα αλφαβητικά συστήματα μουσικής γραφής για την μεταγραφή της βυζαντινής μουσικής την περίοδο 1790-1850», *"...τιμή προς τον διδάσκαλον..." Έκφραση αγάπης στο πρόσωπο του καθηγητού Γρηγορίου Θ. Στάθη. Αφιέρωμα στα εξηντάχρονα της ηλικίας και στα τριαντάχρονα της επιστημονικής και καλλιτεχνικής προσφοράς του*, Αθήνα 2001, σσ. 488-511. Αρχικά στην ιταλική γλώσσα: Gregorio Stathis, *"I sistemi alfabetici di scrittura musicale per scrivere la musica* Bizantina *nel periodo* 1790-1850*"*, *Κληρονομία* 4 (1972), σσ. 365-402.

ΣΤΑΘΗ, *Τα χειρόγραφα Δ΄*, 2015:

Στάθη Γρηγορίου Θ., *Τα χειρόγραφα Βυζαντινής μουσικής. Άγιον Όρος. Κατάλογος περιγραφικός των χειρογράφων κωδίκων βυζαντινής μουσικής των αποκειμένων εν ταις βιβλιοθήκαις των ιερών μονών και σκητών του Αγίου Όρους. Τόμος Δ΄* (Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος-Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας), Αθήνα 2015.

ΣΤΑΘΗ, *Τα πρωτόγραφα Α΄*, 2016:

Στάθη Γρηγορίου Θ., *Τα πρωτόγραφα της εξηγήσεως εις την νέαν μέθοδον σημειογραφίας. Α΄ τόμος. Τα προλεγόμενα*, Αθήνα 2016.

ΣΩΤΗΡΟΥΔΗ, *Κατάλογος χφφ Σίμ. Πέτρας*, 2012:

Σωτηρούδη Παναγιώτη, *Κατάλογος ελληνικών χειρογράφων. Ιερά μονή Σίμωνος Πέτρας, Άγιον Όρος* 2012.

ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ, «Σημειώματα Κ. Α. Ψάχου», 2000:

Χαλδαιάκη Αχιλλέως Γ., «Σημειώματα Κ. Α. Ψάχου επί των μουσικών εκδό-

σεων της βιβλιοθήκης του. Α′. 1820-1882», *Οι δύο όψεις της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς* [Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας αρ. 18] Αφιέρωμα εις μνήμην Σπυρίδωνος Περιστέρη, Αθήνα 2000, σσ. 103-150.

ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ, *Ο πολυέλεος*, 2003:

Χαλδαιάκη Αχιλλέως Γ., *Ο πολυέλεος στην Βυζαντινή και μεταβυζαντινή μελοποιία*, (Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας-Μελέται 5), Αθήνα 2003.

ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ, *Τα χειρόγραφα Ύδρας*, 2005:

Χαλδαιάκη Αχιλλέως Γ., *Τα χειρόγραφα βυζαντινής μουσικής. Νησιωτική Ελλάς. Τόμος Α′. Ύδρα*, (Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος-Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας), Αθήνα 2005.

ΧΑΛΔΑΙΑΚΗ, «Πρὸς μιὰ νέα Ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς», 2014:

Χαλδαιάκη Αχιλλέως Γ., «Προς μια νέα ιστορία της Βυζαντινής Μουσικής: Ο "κατάλογος των όσοι κατά διαφόρους καιρούς ήκμασαν επί τη μουσική ταύτη, κατά αλφάβητον"», *Βυζαντινομουσικολογικά, Τόμος Β′. Ιστορία*, Αθήνα 2014, σσ. 17-52, 517.

ΧΑΤΖΗΓΙΑΚΟΥΜΗ, *Μνημεία και σύμμεικτα*, 2011:

Χατζηγιακουμή Μανόλη Κ., *Μνημεία και σύμμεικτα εκκλησιαστικής μουσικής. Εκδοτικές σειρές. Κείμενα και σχολιασμοί (1999-2010)*, Κέντρο Μελετών και Εκδόσεων, Αθήνα 2011.

ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ, *Βιβλιογραφία*, 1998:

Χατζηθεοδώρου Γεωργίου Ι., *Βιβλιογραφία της Βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής. Περίοδος Α΄ (1820-1899)*, [Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών], Θεσσαλονίκη 1998.

ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ, *Βιβλιογραφία*, 2018:

Χατζηθεοδώρου Γεωργίου Ι., *Βιβλιογραφία της Βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής. Περίοδος Β΄ (1900-1999)*, Νεάπολις Κρήτης, 2018.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ, *Θεωρητικόν Μέγα*, 1832:

Θεωρητικόν Μέγα της μουσικής συνταχθέν μεν παρά Χρυσάνθου αρχιεπισκόπου Δυρραχίου του εκ Μαδύτων, εκδοθέν δε υπό Παναγιώτου Γ. Πελοπίδου Πελοποννησίου διά φιλοτίμου συνδρομής των ομογενών, Τεργέστη 1832.

****

BARBU-BUKUR, *Manuscrisele muzicale Româneşti de la Muntele Athos* 2000:

Barbu-Bukur Sebastian, *Manuscrisele muzicale Româneşti de la Muntele Athos*, Bucureşti 2000.

ΓΕΡΦΜΑΝ, *МУЗЫКАЛЬНЫЕ РУКОПИСИ II*, 1999:

ΓΕΡΦΜΑΝ ΕΒΓΕΝΙΫ́ Β., *ГРЕЧЕСКИЕ МУЗЫКАЛЬНЫЕ РУКОПИСИ ПЕТЕРБУРГА. Камалос Том II*, 1999 [Γκέρτσμαν Ευγένιου, *Τα Ελληνικά μουσικά χειρόγραφα της Πετρουπόλεως. Κατάλογος. Τόμος Β΄. Βιβλιοθήκη της Ρωσσικής Ακαδημίας των επιστημών. Το Αρχείον της Ρωσσικής Ακαδημίας των επιστημών. Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Ερμιτάζ*, Εν Αγία Πετρουπόλει 1999].

GETOV, *A catalogue of the Greek manuscripts-I*, 2014:

Getov Dorotei, *A catalogue of the Greek manuscripts at the Ecclesiastical historical and archival Institute of the Patriarchate of Bulgaria. Vol. I. Bačkovo Monastery*, 2014.

GETOV, *A catalogue of the Greek manuscripts-II*, 2017:

Getov Dorotei, *A catalogue of the Greek manuscripts at the Ecclesiastical historical and archival Institute of the Patriarchate of Bulgaria*. Vol. II, 2017.

GHEORGHIŢĂ, "Byzantine Chant in the Romanian Principalities", 2007:

Gheorghiţă Nicolae, "Byzantine Chant in the Romanian Principalities during the Phanariot Period (1711–1821)", *Composing and Chanting in the Orthodox Church. Proceedings of the Second International Conference on Orthodox Church Music and University of Joensuu, Finland* 4-10 June 2007, [The International Society for Orthodox Church Music & University of Joensuu] Finland 2009, pp. 65-97. Published also in: Gheorghiţă Nicolae, *Byzantine Chant between Constantinople and the Danubian principalities* [Studies in Byzantine Musicology], Bucharest 2010, pp. 1-36.

GIANNOPOULOS, "The cultivation and fruitful spread", 2006:

Giannopoulos Emmanouil St., "The cultivation and fruitful spread of Psaltic Art in the Black Sea areas", *Acta Musicae Byzantinae*, Volumul IX (Mai 2006), pp. 156-167 (βλ. παραπάνω: ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, «Η εύξεινος και εύκαρπος», 2003 και ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Η Ψαλτική Τέχνη*, 2008).

POPESCU, "Notaţia Muzicală Alfabetică a lui Petru Efesiu", 1909:

Popescu Niculae M., "Notaţia Muzicală Alfabetică a lui Petru Efesiu" *Biserica Orthodoxă Română* XXXII-lea, No 10 (1909), σσ. 1190-1198.

****

ΨΑΛΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΤΗΣ ΨΑΛΤΙΚΗΣ

(χρονολογική σειρά)

Νέον Αναστασιματάριον, μεταφρασθέν κατά την νεοφανή μέθοδον της μουσικής υπό των εν Κωνσταντινουπόλει μουσικολογιωτάτων Διδασκάλων και εφευρετών του νέου μουσικού συστήματος, Νυν πρώτον εις φως αχθέν διά τυπογραφικών χαρακτήρων της Μουσικής..., Εν τω του Βουκουρεστίου νεοσυστάτῳ τυπογραφείῳ, 1820.

Τόμος δεύτερος της Ανθολογίας περιέχων άπασαν την ιεράν ακολουθίαν του Όρθρου. Επεξηγηθείς εις το αναλυτικώτερον, και ήδη πρώτον χαρτογραφείς παρά Πέτρου Μανουήλ του εκ Κουσάντασι της Εφέσου. Εν Βουκορεστίω. Παρά τω Εφευρετή της χαρτογραφίας Πέτρω ,αωλ΄ (=1830) [φωτοαναστατική επανέκδοση από την Ελληνική Βυζαντινή Χορωδία, Αθήνα 1997 με αρχικό σημείωμα «Αντί Προλόγου» του Λυκούργου Αγγελοπούλου].

Κρηπίς του θεωρητικού και πρακτικού της εκκλησιαστικής μουσικής. Συνταχθείσα, προς χρήσιν των σπουδαζόντων αυτήν, κατά την νέαν μέθοδον, παρά των τριών ενδόξων Μουσικοδιδασκάλων, κυρίου Χρυσάνθου μητροπολίτου Προύσης, κυρίου Γρηγορίου πρωτοψάλτου της του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας και κυρίου Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος. Εκδεδομένη πρότερον μεν διηγηματικώς παρά Παναγιώτου Πελοπίδου· Νυν δε αύθις εις τύπον εκδοθείσα κατ' ερωταπόκρισιν, μετά προσθήκης πολλών ετέρων αναγκαιούντων τα μάλιστα εις φιλολογικήν γνώσιν, Παρά Θεοδώρου Παπά Παράσχου Φωκαέως, Εν Κωνσταντινουπόλει 1842.

Ανθολογία πάσης της ενιαυσίου εκκλησιαστικής ακολουθίας, Κωνσταντινούπολη 1846 (γνωστή ως «Κοκκινογρούσα»).

Rînduiala Sfintei şi Dumnezeieştii Liturghii... Anton Pann, Boukouresti 1847.

Irmologhiŭ Catavacier... Anton Pann, Boukouresti 1854.

Πανδέκτη της ιεράς εκκλησιαστικής υμνωδίας του όλου ενιαυτού, εκδοθείσα υπό Ιωάννου λαμπαδαρίου και Στεφάνου Α΄ δομεστίκου της του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας. Τόμος 4. Περιέχων όλα τα μαθήματα της ιεράς Λειτουργίας, Εν Κωνσταντινουπόλει ,αωνα΄ [1851].

Λεξικόν της Ελληνικής εκκλησιαστικής μουσικής ... Κυριακού Φιλοξένους, Κωνσταντινούπολις 1868.

Νεώτατον Μουσικόν Εγκόλπιον του Κυριακού Ζαχαριάδου του Βατοπαιδινού (τόμος τρίτος-Θεία Λειτουργία), Αθήνα 1894.

Μουσική Συλλογή αποτελούμενη εκ τριών τόμων [Εσπερινός-Όρθρος-Θεία Λειτουργία] *εκδοθείσα το πρώτον υπό Γεωργίου Πρωγάκη*, Εν Κωνσταντινουπόλει 1909.

Η Θεία και ιερά Λειτουργία... Βασιλείου Παπαρούνη, Αθήνα 1939.

Μουσικός θησαυρός της Λειτουργίας. Τόμος πρώτος και Τόμος δεύτερος, Άγιον Όρος 1931.

Παννυχίς του Άθω περιέχουσα άπασαν την ακολουθίαν της Λειτουργίας..., Θεσσαλονίκη 1931.

Καλλίφωνος Αηδών, περιλαμβάνουσα σπουδαιότατα μαθήματα της Θείας Λειτουργίας εν σπάνει ευρισκόμενα, πολλά δε τούτων και ανέκδοτα, Άγιον Όρος 1933.

Ψάλλατε συνετώς τω Θεώ. Θεωρία και Πράξη της Ψαλτικής Τέχνης. Η οκταηχία. Ψαλτική φυλλάδα για το Γ΄ Διεθνές Μουσικολογικό-Ψαλτικό Συνέδριο, Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας, Αθήνα, 17-21 Οκτωβρίου 2006.

****

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ψαλτήριον Δαβίδ του προφήτου και βασιλέως νυν πρώτον τύποις εκδοθέν μετά των κατανυκτικών τροπαρίων και ευχών εν τω τέλει των καθισμάτων, και μετά των ετησίων πολυελαίων..., Εν Βιέννη 1793.

Το ψυχοσωτήριον Ψαλτήριον Δαβίδ του προφητάνακτος εξηγηθέν παρά του μακαριωτάτου και σοφωτάτου Θεοδωρήτου επισκόπου Κύρου..., Εν Βιέννη 1817.

Η έκδοση
των Πολυελέων, Εκλογών
και αναστάσιμων Εωθινών ιδιομέλων

Γενικά στοιχεία, συντελεστές της έκδοσης

Όπως σημειώθηκε στην Βιο-εργογραφία του Πέτρου Μανουήλ Εφεσίου η οποία προηγήθηκε, η μετά χείρας έκδοση των συγκεκριμένων ψαλτικών έργων του, βασίστηκε, για μεν τους πολυελέους και τις εκλογές στα χειρόγραφα Εκκλησιαστικού Μουσείου Σόφιας 1104 και BARB 957, για δε τα αναστάσιμα ιδιόμελα εωθινά στον δεύτερο κώδικα. Προτού σημειώσω οπωδήποτε άλλο, αναφέρω προοιμιακά ότι όταν αποφάσισα να εκδώσω τις μελοποιήσεις αυτές του Εφεσίου απευθύνθηκα σε μια ομάδα μουσικολογιώτατων εραστών της ψαλτικής, και ταυτόχρονα άριστων χειριστών σχετικών προγραμμάτων υπολογιστών, ώστε να συνδράμουν εθελοντικά στην προσπάθειά μου και το έργο να προχωρήσει γρήγορα από τεχνικής, τουλάχιστον, πλευράς. Ανταποκρίθηκαν όντως με αξιέπαινη διάθεση και σταδιακά άρχισαν να ετοιμάζονται και να συγκεντρώνονται τα κείμενα.

Τα ονόματα όσων πληκτρολόγησαν τους εικοσιτέσσερις πολυελέους και Εκλογές, αλλά και τα εωθινά, σε αλφαβητική σειρά, μαζί με τις εργασίες τις οποίες διεκπεραίωσε ο καθένας/η καθεμία:

Άγγελος Σέφκας· πληκτρολόγησε το 2ο και το 3ο μέλος καθώς και την α′ και β′ διόρθωση σε αυτά.

Βασίλειος Κιαμηλίδης· πληκτρολόγησε το 12ο μέλος και βοήθησε με τεχνικές συμβουλές.

Βασίλειος Μαυράγκανος· πληκτρολόγησε το 1ο και το 4ο μέλος, την α′ και β′ διόρθωση σε αυτά, και την $δ^{ν}$ διόρθωση σε όλο τον τόμο. Εργάστηκε αόκνως και επί πάρα πολλές ημέρες συνολικά για την άρτια εμφάνιση των

ψαλτικών κειμένων και την διαμόρφωση του τελικού ηλεκτρονικού αρχείου με βάση τα έτοιμα αρχεία, κειμένων και ψαλτικών έργων.

Ειρήνη Γεωργιάδου· πληκτρολόγησε το 21ο, 22ο, 23ο και 24ο μέλος, καθώς και τις διορθώσεις στο 15ο.

Ελένη Ντόβα· πληκτρολόγησε το 6ο, 7ο, 8ο, 18ο, 19ο, και 20ο μέλος, καθώς και τις διορθώσεις στο Θεοτοκίο του 3ου, στο 6ο, 7ο, 8ο, 9ο, 10ο, 11ο, 12ο, 13ο, και 14ο μέλος, αλλά και την α′ διόρθωση στο 5ο και στο 18ο. Τροποποίησε κάποια στοιχεία της ψαλτικής γραμματοσειράς ώστε να εμφανίζονται σαφέστερα.

Εμμανουήλ Γιαννόπουλος· πληκτρολόγησε το 16ο και 17ο μέλος, και τα ένδεκα αναστάσιμα εωθινά ιδιόμελα. Έκανε όλες τις αλλεπάλληλες διορθώσεις του τόμου, πληκτρολόγησε τις α′ και β′ διορθώσεις στο 19ο, 20ο, 21ο, 22ο, 23ο, 24ο και την β′ διόρθωση στο 5ο και 18ο μέλος, καθώς και την τελική διόρθωση σε όλο τον τόμο.

Λεωνίδας Τσούκαλας· πληκτρολόγησε το 15ο μέλος.

Νικόλαος Χανουμίδης· πληκτρολόγησε το 13ο και το 14ο μέλος.

π. Προκόπιος Διδύλης· πληκτρολόγησε το 5ο μέλος.

Χρήστος Τσακίρογλου· πληκτρολόγησε το 9ο, 10ο και το 11ο μέλος.

Εκφράζονται «πάλιν και πολλάκις» εγκάρδιες ευχαριστίες σε όλους που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μου και αφιέρωσαν γνώση, χρόνο και κόπο στον κοινό σκοπό. Τους αξίζει έπαινος! Ας μου επιτραπεί ωστόσο να κάνω ιδιαίτερη μνεία, αφενός στις δύο κυρίες της ομάδας Ειρήνη Γεωργιάδου και Ελένη Ντόβα που ασχολήθηκαν με πολύ ζήλο, πολλές συζητήσεις και ειλικρινές ενδιαφέρον για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, αφετέρου στον λίαν αγαπητό Βασίλειο Μαυράγκανο για την εξαιρετική τελική διαμόρφωση των ψαλτικών αρχείων για την οποία αφιέρωσε ατέλειωτες ημέρες.

Εκδοτική-κριτική επιμέλεια, διορθώσεις, συμπληρώσεις

Τα παραπάνω αφορούν στο τεχνικό κομμάτι της έκδοσης των ψαλτικών έργων του Πέτρου Μανουήλ Εφεσίου, ωστόσο όμως η έκδοση απαίτησε πολλά παραπάνω από μια απλή πληκτρολόγηση. Οι αλλεπάλληλες διορθώσεις των δοκιμίων, οι διορθώσεις των λαθών των χειρογράφων, η κριτική θεώρηση προβληματικών σημείων και η επιλογή της κατάλληλης λύσης,

οι κανονισμοί των πολλών θεμάτων που προέκυπταν και οι αποφάσεις για την τελική μορφή των κειμένων, ο χωρισμός μόνο των μέτρων τριών χρόνων ως ελάχιστη συμπληρωματική βοήθεια προς τους ψάλλοντας (όπως, για τον ίδιο λόγο, τον συναντάμε και σε χειρόγραφα εξαίρετων ερμηνευτών της ψαλτικής), και ενδεχομένως και άλλα θέματα, αποτελούν την ημέτερη εργασία.

Επιπρόσθετα, όπως ήδη σημειώθηκε, ο Εφέσιος ακολουθεί τις εκδόσεις των στίχων των Εκλογών των ετών 1793 και (κυρίως) 1817, με συνέπεια να μελοποιεί και τα λάθη των ψαλμικών στίχων αυτών των τόμων, ή να μην μελοποιεί λέξεις και φράσεις που λείπουν. Το κατά δύναμιν αυτά διορθώθηκαν με κοπιαστική παραβολή, συμπληρώθηκαν ενδιάμεσες λέξεις που έλλειπαν, ή αφαιρέθηκαν περιττές, κ.λπ..

Με σκοπό να είναι το έργο των Εκλογών ολοκληρωμένο για λειτουργική χρήση, μελοποιήθηκαν οι οκτώ τελευταίοι στίχοι της Εκλογής «Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου» οι οποίοι δεν περιέχονται στα δύο χειρόγραφα, καθώς, όπως φαίνεται, ο Εφέσιος δεν τους ετόνισε. Χρησιμοποιήθηκαν αυτούσιες μελωδικές γραμμές του Εφεσίου ή και αυτούσιοι ολόκληροι στίχοι του από άλλες Εκλογές. Όλες αυτές οι επεμβάσεις αναφέρονται λεπτομερώς παρακάτω, ώστε να υπάρχει πλήρης εικόνα της έκδοσης των μελοποιημάτων.

Μετά από παράκλησή μου, τους πολυελέους και το μεγαλύτερο μέρος των Εκλογών είδε με κριτική ματιά ο καθηγητής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης κ. Γρηγόριος Παπαγιάννης και έκανε σημαντικές παρατηρήσεις. Τον ευχαριστώ ιδιαιτέρως!

Αναλυτικά για την έκδοση των μελοποιημάτων

Τα δύο χειρόγραφα είναι καλογραμμένα, με λίγα προβλήματα ανάγνωσης του περιεχομένου τους. Οι γραφείς τους αποτύπωσαν με μεγάλη πιστότητα τις μελοποιήσεις του Πέτρου Εφεσίου ο οποίος ήταν δάσκαλός τους, ωστόσο όμως υπάρχουν και επιμέρους προβλήματα και λάθη. Και στα δύο χειρόγραφα, αλλά πιο πολύ σε εκείνο της Ρουμανίας, οι γραφείς ξεχνούν κάποιες μελωδικές γραμμές, τις οποίες παραθέτουν αργότερα στα περιθώρια των φύλλων, βάζοντας παραπομπή. Σε άλλα σημεία των ψαλτικών κειμένων ξεχνά φθορές ο γραφέας του κώδικα της Σόφιας και σε άλλα εκείνος του χειρογράφου της Ρουμανίας, ενώ υπάρχουν και σημεία στα οποία οι δύο κώδικες παρουσιάζουν το ίδιο λάθος. Πάντως, σε μια γενικότερη θεώ-

ρηση, ο κώδικας του Βουκουρεστίου έχει κάπως περισσότερα λάθη από εκείνον της Σόφιας. Όπως πάντα συμβαίνει, η παραβολή των δύο χειρογράφων ήταν πολύ βοηθητική για την έκδοση των πολυελέων και των Εκλογών, καθώς διορθώθηκαν ή συμπληρώθηκαν πολλά ασαφή ή ατελή σημεία των μελών.

Στις αρχές των συνθέσεων συμπληρώθηκαν οι ολοκληρωμένες μαρτυρίες των ήχων, αντί για τις πιο απλές αναφορές των δύο κωδίκων (π.χ. «ήχος δ[ν] δι»). Επίσης, στην παρούσα έκδοση των μελών κρατήθηκε η ψαλτική ορθογραφία των δύο χειρογράφων που είναι ακριβώς ίδια, και μπορούμε έτσι να ισχυριστούμε ότι προέρχεται από τον ίδιο τον μελοποιό. Γενικότερα, πρόκειται για την γνωστή μουσική ορθογραφία της Νέας Μεθόδου, ωστόσο έχουμε και κάποιες διαφοροποιήσεις. Η γραφή: ίσον-ίσον με γοργό και απλή και κάτω από τα δύο ίσα ομαλόν, έγινε στην έκδοση των κειμένων: ίσον-ίσον με γοργό-ίσον και κάτω από τα δύο πρώτα ομαλόν. Πριν από το ίσον-απόστροφος με γοργό και απλή, που ακολουθεί πολλές φορές αυτή την σύνθεση, δεν τέθηκε από εμένα βαρεία (ενώ θα έπρεπε) για να κρατηθεί η ορθογραφική επιλογή των δύο κωδίκων και άρα του ίδιου του Εφεσίου. Διατηρήθηκε αυτούσια και η χρήση ή η απουσία των χαρακτήρων ποιότητος.

Αναφέρω αμέσως τις ειδικότερες παρεμβάσεις μου στους πέντε πολυελέους, τις δεκαεννέα Εκλογές και τα ένδεκα εωθινά.

Πρώτος πολυέλεος *Δοῦλοι Κύριον* εκ του ζω.

Στους στίχους *Ἀνάγων* και *Ἀστραπάς* μετακίνησα το κλείσιμο της ταχείας αγωγής μετά την απόστροφο (έτσι το έχει ο κώδικας Ρουμανίας στον πρώτο στίχο) και όχι πριν από αυτήν. Στον στίχο *Ἀστραπάς ... ἐποίησε...* έβαλα γοργόν αντί για δίγοργον το οποίο έχουν οι κώδικες στην συλλαβή ἐ[ποίησε]. Στον στίχο *Καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις* υπάρχει (και στα δύο χειρόγραφα ξεκάθαρα) μια περίεργη απλή δίεση στα πρώτα κεντήματα της συλλαβής [παρα]κλη[θήσεται] (δι μαλακής χρωματικής), την οποία αυτοβούλως μετέφερα στην προηγούμενη απόστροφο. Στον στίχο *Οἱ φοβούμενοι* υπάρχει προς το τέλος μια φθορά στα κεντήματα που μάλλον δηλώνει τον Ζω΄ της μαλακής χρωματικής, κάτι υπερβολικό. Στον επόμενο στίχο στο ίδιο σημείο υπάρχει σκληρή φθορά, κάτι πάλι περίεργο και περιττό. Τις κράτησα, ωστόσο, και τις δύο, όπως εμφανίζονται στους κώδικες.

Δεύτερος πολυέλεος Δοῦλοι Κύριον εκ του γα.

Στον στίχο Πάντα ὅσα ... ἐν τῷ οὐρανῷ υπάρχει και στα δύο χειρόγραφα στην συλλαβή οὐ μια δίεση στον φθόγγο δι (αντί, ενδεχομένως, στον προηγούμενο κε) την οποία διατήρησα. Στον στίχο Ἐν ταῖς θαλάσσαις η μελοποίηση της φράσης ταῖς ἀβύσσοις εκδίδεται όπως υπάρχει στον κώδικα της Βουλγαρίας. Στον κώδικα Ρουμανίας αυτή η μελοποίηση σημειώθηκε στο κάτω περιθώριο ως εναλλακτική, ενώ στο κυρίως μουσικό κείμενο η φράση εμφανίζεται μελοποιημένη με άλλο τρόπο, ο οποίος στην παρούσα έκδοση καταγράφηκε μετά το τέλος του στίχου. Στο τέλος των στίχων Κύριε τὸ ὄνομά σου και Καὶ τὸ μνημόσυνόν σου η εναρμόνια φθορά δεν αναιρείται στα δύο χειρόγραφα και την άφησα έτσι (αυτό είναι κάτι που συμβαίνει συχνά και σε άλλες συνθέσεις του Εφεσίου). Μάλλον ο μελοποιός την τοποθέτησε μόνο για το οξύ τετράχορδο, ενώ στο χαμηλό θέλει το μέλος διατονικό (βλ. και τον στίχο Οἶκος Ἰσραὴλ του 3ου πολυελέου όπου όταν η μελωδία κινείται στο οξύ τετράχορδο την αναιρεί, όχι όμως όταν κινείται χαμηλά).

Τρίτος πολυέλεος Δοῦλοι Κύριον εκ του γα, «πλέον ἐπεξεργασθείς».

Ο κώδικας Ρουμανίας δεν έχει διατονική φθορά του πα προς το τέλος αρκετών Ἀλληλούια ώστε να λυθούν οι προηγούμενες μεταβολές, ο κώδικας Σόφιας όμως τις έχει· τις διατήρησα. Ὅπως ανέφερα παραπάνω στην ενότητα περί των μελοποιήσεων του Πέτρου Εφεσίου, στην έκδοση αυτού του μέλους στα 1830 παρατηρούνται λεπτότερες διαφορές, αλλά και προσθήκες μελωδικών φράσεων που δεν υπάρχουν στους δύο κώδικες. Το ίδιο παρατηρείται και στο Θεοτοκίο του. Δεν προχώρησα σε αναλυτική συγκριτική παρουσίαση των διαφορών.

Πρώτος πολυέλεος Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, οκτώηχος.

Ως βάση του β΄ ήχου δηλώνεται ο φθόγγος Βου της μαλακής χρωματικής, αυτός όμως πρέπει να ψαλλεί ως από του Δι της ίδιας κλίμακας. Πρόκειται για το γνωστό θέμα της μνείας των διαστημάτων της μαλακής χρωματικής κατά διφωνίαν ομοίαν, το οποίο πρώτος ανέτρεψε ο Γεώργιος Χουρμούζιος ο Χαρτοφύλακας[34]. Σημείωσα σε παρένθεση ὡς ἀπὸ τοῦ Δι δίπλα στην μαρτυρία του ήχου. Στον στίχο Τῷ ποιήσαντι φῶτα μπαίνει μια σκλη-

34. Βλ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Θεωρητικόν Χουρμουζίου*, 2002 και 2007, σσ. 21-25, 79, και ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, *Υπηχήσεις*, 2011, σ. 75-77, 135.

ρή χρωματική φθορά που πρέπει να λογιστεί ως σκληρό χρωματικό Πα′. **Σ**τον στίχο *Καὶ ἀποκτείναντι* η πρώτη σκληρή χρωματική φθορά αρχής τετραχόρδου (συλλαβή *βα*[σιλεῖς]) υποννοεί τον φθόγγο γα. **Π**ρος το τέλος του στίχου *Καὶ δόντι*, από την εισαγωγή της σύντομης χρονικής αγωγής έως και την μαρτυρία του ζω, τα δύο χειρόγραφα δεν συμφωνούσαν ή είχαν λάθος. Προτίμησα την γραφή του κώδικα του Βουκουρεστίου αλλά με αφαίρεση μιας αποστρόφου ώστε να είναι ομαλή και σωστή η μελωδική εκτύλιξη.

Δεύτερος πολυέλεος *Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ*, οκτώηχος «συντομώτερος».

Κάποια σημεία διορθώθηκαν με βάση το χειρόγραφο Ρουμανίας, ενώ σε άλλα σημεία το χειρόγραφο Σόφιας ήταν πιο ακριβές.

Εκλογή «Εἰς τὴν Γέννησιν τῆς Θεοτόκου».

Στα Ψαλτήρια του 1793 και 1817 στον στίχο *Εἰ εἰσελεύσομαι...* γράφτηκε: *καταβήσομαι ἐπ' κλίνης*. Ο Πέτρος Εφέσιος διόρθωσε στο σωστό: *ἀναβήσομαι ἐπ' κλίνης*. **Σ**τον επόμενο στίχο *Εἰ δώσω ὕπνον* στις εκδόσεις του 1793 και του 1817 μετά το *ἀνάπαυσιν* λείπει το *κροτάφοις μου* και ο Εφέσιος δεν το μελοποίησε. Στα δύο χειρόγραφα δηλαδή το συναντούμε έτσι:

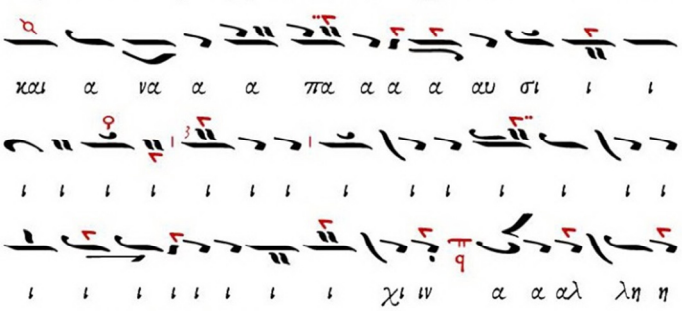

Συμπλήρωσα τον στίχο με μια απλή μελωδία, για την πληρότητά του. **Σ**τον στίχο *Ἕως οὗ εὕρω τόπον τῷ Κυρίῳ, σκήνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ* λείπουν από τα Εκλογάρια 1793 και 1817 οι λέξεις *σκήνωμα τῷ*, και ο Εφέσιος δεν τις μελοποίησε. Τις μελοποίησα με μια απλή μελωδία χωρίς να αλλάξω τα προηγούμενα και τα επόμενα. **Σ**τον στίχο *Εὕρομεν αὐτὴν* ο Εφέσιος βάζει ύφεση στον Γα (συλλαβή [δρυ]*μοῦ*), ενώ το σωστό θα ήταν να βάλει εναρμόνια, όπως στην ίδια θέση στον επόμενο στίχο. Δεν την άλλαξα, καθώς έτσι παρουσιάζεται και στα δύο χειρόγραφα.

Εκλογή «Εἰς τὴν Ὕψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ».

Στον στίχο *Τοῦ γνῶναι* οι δύο κώδικες έχουν ένα κλάσμα πάνω σε ολίγον στην αρχή της μελωδικής εκτύλιξης της συλλαβής [σ]ου (το πρώτο ολίγον μετά το σου, το οποίο ακολουθείται από ολίγον με γοργόν). Με βάση τον επόμενο στίχο όπου υπάρχει ακριβώς η ίδια εκτύλιξη και όπου τα χειρόγραφα δεν το έχουν, το αφαίρεσα.

Εκλογή «Εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον...».

Στον στίχο *Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοί τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καί τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων* μετά το *καί* παρεμβάλλεται στα δύο χειρόγραφα λανθασμένα η λέξη *γάρ* (επειδή υπάρχει στις Εκλογές του 1793 και 1817, και την μελοποίησε ο Εφέσιος). Την αφαίρεσα χωρίς να πειράξω το υπόλοιπο μέλος. **Ο** στίχος *Ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ* είχε, αντί για το σωστό *αὐτοῦ* την λέξη *ἑαυτοῦ*.

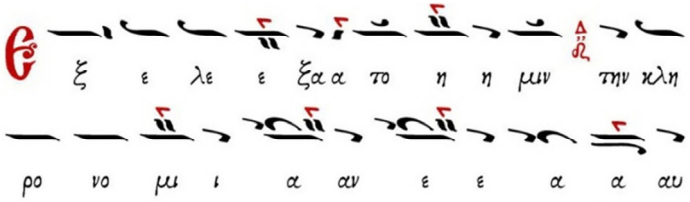

Με μια μικρή τροποποίηση της μελωδίας αντικαταστάθηκε από την σωστή λέξη.

Εκλογή «Εἰς τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον...».

Αντί *Εἰσήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα*, ο στίχος στις εκδόσεις του 1793, του 1817 και στα δύο χειρόγραφα αρχίζει λανθασμένα με: *Ἐδοκίμασαν ἡμᾶς*.

Διορθώθηκε. **Κ**αι στα δύο χειρόγραφα στον στίχο *Διήλθομεν διά πυρός* υπάρχει πάνω στον διατονικό Γα μαλακή φθορά του Δι [δεν νομίζω ότι θα έπρεπε να θεωρηθεί Βου, ή Ζω΄] στην συλλαβή *δι*[ά πυρός], και η ακόλουθη πρώτη μαρτυρία του μαλακού Γα έχει κάτω από το Γ μαρτυρικό σημείο του μαλακού χρωματικού Γα. Δύο πιθανότητες υπάρχουν: ή το μαρτυρικό σημείο είναι λάθος και πρέπει να μπει το μαρτυρικό σημείο του μαλακού Δι, (αυτό

επέλεξα), ή η φθορά θα πρέπει να αλλάξει σε μαλακή χρωματική του Γα. Φυσικά, στην κάθε περίπτωση εκτελούνται τα ανάλογα διαστήματα.

Εκλογή «Εἰς τὴν Σύναξιν τῶν Ταξιαρχῶν».

Στον στίχο *Καὶ ἐπέβη* διέγραψα το άρθρο *τῶν* [χερουβίμ] το οποίο υπάρχει και στα δύο χειρόγραφα (τοποθετημένο στην δίφωνη κατάβαση πριν την λέξη *χερουβίμ*), αλλά δεν υπάρχει στην Εκλογή 1793 ούτε στον 17ο Ψαλμό. Στις Εκλογές 1793 και 1817 προηγείται ο στίχος *Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον* και έπεται ο στίχος *Προσκυνήσατε αὐτῷ*, στα χειρόγραφα όμως Σόφιας και Ρουμανίας βλέπουμε το ανάποδο· το διατήρησα όπως στους κώδικες. Στους στίχους *Ὁ καθήμενος*, *Καὶ ἐπέβη*, *Ἐξαπέστειλε Κύριος* η μαλακή φθορά πριν το *Ἀλληλούια* πρέπει να λογιστεί ως μαλακό χρωματικό Ζω′. Στην τελική μελωδική εκτύλιξη του στίχου *Ἐξαπέστειλε*, λίγο πριν το *Ἀλληλούια*, και στα δύο χειρόγραφα αντί για τρίγοργο υπάρχει δίγοργο και λείπει ένα γοργό. Διορθώθηκε σύμφωνα με τον προηγούμενο στίχο όπου η μελωδική γραμμή είναι ακριβώς η ίδια. Στο τελικό *ὁ Θεὸς ἡ-ὁ Θεὸς ἡμῶν* της σύνθεσης υπάρχει λάθος και στα δύο χειρόγραφα το οποίο διορθώθηκε: στην δεύτερη επανάληψη της λέξης *Θεὸς* αντί για δίφωνη ανάβαση και μετά κεντήματα με γοργό, έβαλα τετράφωνη ανάβαση και κεντήματα με γοργό, ώστε να εξελίσσεται σωστά το μέλος.

Εκλογή «Εἰς Ἱεράρχας».

Στον κώδικα της Σόφιας οι δεύτερες-εναλλακτικές μελωδίες των στίχων *Στόμα δικαίου* και *Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ* έπονται των πρώτων μελωδιών αυτών των στίχων με την επιγραφή καὶ οὕτως·, ενώ στον κώδικα της Ρουμανίας γράφτηκαν χωρίς ιδιαίτερη επιγραφή μετά το τέλος της Εκλογής. Από τον στίχο *Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ* λείπει, στις εκδόσεις των ετών 1793 και 1817 και από την μελοποίηση του Εφεσίου (και στις δύο εκδοχές του), η τελική φράση (μετά την λέξη *ὑποσκελισθήσεται*): *τὰ διαβήματα αὐτοῦ*, η οποία συμπληρώθηκε στην παρούσα έκδοση με απλή μελωδία. Η αρχική μορφή των δύο στίχων στα συγκεκριμένα σημεία, ήταν:

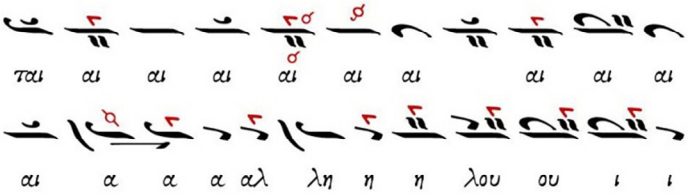

και:

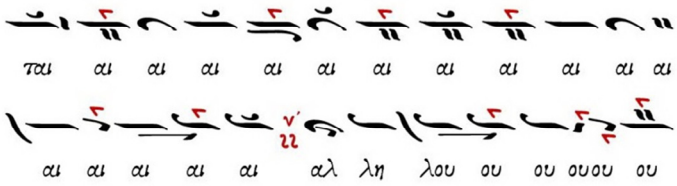

Στον στίχο *Ἀπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς* το *φοβηθήσομαι* των δύο χειρογράφων διορθώθηκε στο σωστό *φοβηθήσεται*.

Εκλογή «Εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Θεοτόκου».

Στον στίχο *Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτοῦ* διόρθωσα το *αὐτοῦ* σε *αὐτῆς*. **Σ**το χειρόγραφο της Ρουμανίας ο στίχος *Ἡγίασται* μπήκε μετά τον στίχο *Ἁγιωσύνη*. **Σ**τον στίχο *Ἐν κροσσωτοῖς* η μαρτυρία του άνω πα και στα δύο χειρόγραφα έχει το μαρτυρικό σημείο του πενταχόρδου συστήματος· διορθώθηκε. **Α**πό τον στίχο *Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ* αφαιρέθηκε ένα «καί» (*καὶ αἱ πλησίον αὐτῆς*) το οποίο υπάρχει λανθασμένα στις εκδόσεις 1793 και 1817 και στην μελοποίηση του Εφεσίου.

Εκλογή «Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν».

Και στα δύο χειρόγραφα στον στίχο *Ἡ γλῶσσά μου* υπάρχει λάθος στην αρχή: στις συλλαβές *ος γραμ*[ματέως] υπάρχει συνεχές ελαφρόν· το άλλαξα βάζοντας απόστροφο με γοργό στο *ος* και ακολούθως ίσον στο *γραμ*, και η διατονική φθορά του νη αντί για το ολίγον της συλλαβής [γραμμα]*τέ*, μπήκε στο προηγούμενο ολίγον (εκεί την έχει ο κώδικας Ρουμανίας). Μετά την διόρθωση αυτή (που με βάση την πορεία του μέλους είναι προφανής) η μελωδική εκτύλιξη είναι όμοια με εκείνην του επόμενου στίχου.

Εκλογή «Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν».

Στον στίχο: *Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας*... λείπει η λέξη *ἡμέραν* από τις εκδόσεις 1793 και 1817 και εξ αυτού του λόγου και από τα δύο χειρόγραφα· την πρόσθεσα με μια μικρή μελωδική γραμμή. **Σ**τον στίχο *Καταβήσεται* άλλαξα την φράση *ἐπ' τῆς γῆς* στο σωστό: *ἐπ' τὴν γῆν*. **Σ**τον στίχο *Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ* λείπει το άρθρο *τοῦ* από τις εκδόσεις 1793 και 1817 και από τα δύο χειρόγραφα· το πρόσθεσα. **Ο** επόμενος στίχος απαντά στις ίδιες εκδόσεις και στα δύο χειρόγραφα με την μορφή *Καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ*· το διόρθωσα στο σωστό: *Καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ*.

Εκλογή «Εἰς τὴν Ἀνάληψιν».

Στον στίχο *Ὅτι Κύριος ὕψιστος* η αρχική μορφή και στα δύο χφφ ήταν:

Πέρα από το καταφανές άτοπο της αρχικής θέσης (ύπαρξη γοργού πριν από το συνεχές ελαφρόν) όλη η γραμμή εξελισσόταν σε λάθος τονικότητα, κάτι που διορθώθηκε με την επέμβαση στο μέλος της. Ο στίχος *Καὶ ἐπέβη ἐπὶ χερουβίμ* είχε στα δύο χειρόγραφα την λανθασμένη μορφή *Καὶ ἀνέβη ἐπὶ χερουβίμ*, όπως στις εκδόσεις του 1793 και 1817. Διορθώθηκε. Στην αρχή της μελωδικής ανάπτυξης πριν το *Ἀλληλούια* του στίχου *Προσκυνήσατε αὐτῷ* προστέθηκε και τρίτη επανάληψη της μουσικής φράσης απόστροφος-ολίγον με γοργό-ολίγον-κεντήματα με ολίγον και αργό (με βάση τον επόμενο στίχο, αλλά και μία ένδειξη στον κώδικα Ρουμανίας). Στον στίχο *Ψάλλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν ψάλλατε* πρόσθεσα μια μουσική φράση που δεν είχε το χειρόγραφο της Σόφιας αλλά είχε το Ρουμανίας (άλλωστε η ίδια υπάρχει στον επόμενο στίχο και στους δύο κώδικες).

Εκλογή «Εἰς τὴν Πεντηκοστήν».

Στον στίχο *Ἐξαποστελεῖς* η μαλακή φθορά στην συλλαβή *τὸ* [*πρόσωπον*] να λογιστεί ως *Ζω΄*. Να σημειωθεί και ότι μπήκε διατονική φθορά του *πα* στο τέλος κάποιων *Ἀλληλούια* (ο κώδικας Σόφιας είχε μόνο σε ένα) ώστε να λύεται η μαλακή χρωματική φθορά και να δικαιολογείται η διατονική μαρτυρία του *ζω* που υπάρχει στα χειρόγραφα πριν τον επόμενο στίχο. Στον στίχο *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν* προστέθηκε άλλη μία επανάληψη της μουσικής φράσης που ξεκινά με δίφωνη ανάβαση με γοργό στην ανάπτυξη της συλλαβής [*εὐθεί*]*α*, αν και δεν την έχουν τα δύο χειρόγραφα, υπάρχει όμως στον επόμενο στίχο. Κάτι ανάλογο έγινε και στον στίχο *Ἀπόδος μοι* με βάση τον προηγούμενο στίχο. Τα δύο χειρόγραφα (και οι εκδόσεις του 1793 και του 1817) έχουν λανθασμένα τον στίχο *Ἀπὶ τῶν πτερύγων σου·* φυσικά αλλάχτηκε στο σωστό: *Ἀπὶ τῶν πατέρων σου.*

Εκλογή «Εἰς τὰς μνήμας τοῦ Προδρόμου».

Στον στίχο *Τὰ γόνατά μου αντικατέστησα την τρίφωνη ανάβαση στην συλλαβή [νηστεί ει]ει με τετράφωνη και το γράμμα της επόμενης μαρτυρίας σε Γ (από Ζ που είχε ο κώδικας της Σόφιας) ώστε να εξελίσσεται ομαλά το μέλος. Στον κώδικα της Ρουμανίας το μέλος είναι το ίδιο με το χειρόγραφο της Σόφιας, αλλά λανθασμένα μετά την λέξη ἠσθένησαν υπάρχει μαρτυρία του χαμηλού δι ως πα. Αν υποθέσουμε ότι η μαρτυρία αυτή πρέπει να αληθεύει, ίσως θα πρέπει να αλλάξουμε την απόστροφο στην συλλαβή ἠ[σθένησαν] με ίσον. Με τον τρόπο αυτό (και με διατήρηση της τρίφωνης ανάβασης στην λέξη νηστείας) το μέλος εξελίσσεται ομαλά και μετριάζεται κάπως η τεράστια μελωδική έκταση της εκλογής (χαμηλό γα-άνω δι΄ !!!).* **Α***ντιλαμβανόμενος, πάντως, το ευρύτερο πρόβλημα του συγκεκριμένου στίχου, ο γραφέας του κώδικα της Σόφιας σημείωσε στο κάτω περιθώριο μια διαφορετική έναρξή του: αντί για τρίφωνη κατάβαση και κατόπιν ίσον έβαλε ίσον και ολίγον. Αν προτιμηθεί αυτή η αλλαγή θα πρέπει να αλλάξουν αρκετά ακόμη στοιχεία του στίχου.* **Σ***το τέλος της Εκλογής οι γραφείς των κωδίκων παραπέμπουν «εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον» για το μέλος του Δόξα. Καὶ νῦν, κάτι τέτοιο όμως δεν υπάρχει στο συνολικό αυτό έργο του Πέτρου Μανουήλ Εφεσίου.* **Κ***άποιοι στίχοι της παρούσης Εκλογής προέρχονται όχι από το Ψαλτήριο, αλλά από το κατά Λουκάν Ευαγγέλιον, κεφ. 1.*

Εκλογή «Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ἁγίας Ἄννης».

Στον στίχο *Διεπορευόμην ἐν ἀκακίᾳ* προστέθηκε η λέξη *ἐν* και στον στίχο *Κύριος ἐξ οὐρανοῦ* προστέθηκε η φράση *τοῦ ἀκοῦσαι*. Η πρώτη λέξη παραλήφθηκε από τον Εφέσιο, ενώ η φράση *τοῦ ἀκοῦσαι* υπάρχει στην έκδοση του 1793, αλλά όχι σε εκείνη του 1817 και για τον λόγο αυτό δεν την περιέλαβε στην μελοποίησή του ο Πέτρος (ακόμη μια ένδειξη ότι είχε στην διάθεσή του την δεύτερη έκδοση). Η λανθασμένη μορφή των δύο στίχων στους κώδικες:

και:

Ο στίχος των εκδόσεων του 1793 και 1817 και των δύο ψαλτικών χειρογράφων: *Μνήσθητι Κύριε τοῦ ὀνειδισμοῦ τῶν δούλων σου οὗ ὑπέσχου ἐν τῷ κόλπῳ μου πολλῶν ἐθνῶν* διορθώθηκε: διαγράφηκε το *μου* και το *ὑπέσχου* γράφτηκε *ὑπέσχον*. **Ο** στίχος *Ἤκουσεν ἐκ ναοῦ* παραλείπεται στο χειρόγραφο της Ρουμανίας όπου υπάρχει σημείωση στο περιθώριο: Τὸν ὅμοιόν του στίχον ζήτει εἰς τὸ τέλος τοῦ πολυελέου τῆς Μεταμορφώσεως. Πράγματι, στο φ. 225β, μετά το τέλος της Εκλογής της Μεταμορφώσεως, υπάρχει αυτός ο στίχος με την σημείωση: ὁ παρὸν (sic) στίχος ἐστὶ ἐκ τοῦ προηγούμενου πολυελέου καὶ κατὰ λάθος ἐτέθη ὧδε.

Εκλογή «Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος».

Αφαίρεσα το άρθρο *Ὁ στον στίχο* [Ὁ] *ἀναβαλλόμενος* το οποίο υπάρχει και στα δύο χειρόγραφα (δεν υπάρχει όμως στον ψαλμικό στίχο του 103ου ψαλμού και στις εκδόσεις των ετών 1793 και 1817). **Ο** στίχος *Πιανθήσονται τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου* (έτσι τον βρίσκουμε στις εκδόσεις 1793, 1817 και στα δύο ψαλτικά χειρόγραφα), άλλαξε στο σωστό: *Πιανθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου*. **Σ**τον στίχο *Τίς ἀναβήσεται* το: *ἢ τίς στήσεται* (εκδόσεις 1793 και 1817 και στα δύο ψαλτικά χειρόγραφα) άλλαξε στο σωστό: *καὶ τίς στήσεται*. **Π**ροστέθηκε το άρθρο *ἡ* στην αρχή του στίχου *Σὴ ἐστιν ἡ ἡμέρα* (δεν υπάρχει στα 1817 και στα δύο ψαλτικά χειρόγραφα, υπάρχει όμως στον ψαλμικό στίχο του 73ου ψαλμού και στην έκδοση του 1793). **Τ**ροποποιήθηκε το *Σοί ἐστιν οἱ οὐρανοί* των δύο χειρογράφων και των εκδόσεων 1793 και 1817 στο σωστό: *Σοί εἰσιν οἱ οὐρανοί*. **Ο** στίχος *Καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσεται* (και στα δύο χειρόγραφα) άλλαξε σε: *ὑψωθήσονται* (σωστό στα 1793 και 1817). **Α**υτός ο τελευταίος στίχος στον κώδικα Σόφιας είχε αυτή την μορφή:

Στον κώδικα της Ρουμανίας όμως μετά την τετράφωνη ανάβαση υπάρχει ίσον και κεντήματα επάνω στο ολίγον, κάτι το οποίο δημιουργεί πολύ πιο ομαλή και γνωστή θέση. Προτιμήθηκε αυτή, και στο τέλος (συλλαβή ται) η ανάβαση έγινε δίφωνη ώστε η γραμμή να καταλήγει στον φθόγγο κε.

Εκλογή «Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου».

Στον στίχο Ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως έκανα μια μικρή παρέμβαση στο μέλος της λέξης ἐξομολογήσεως διότι και στα δύο χειρόγραφα δεν ολοκληρώνεται σωστά η παραλλαγή· λείπει μια κατιούσα φωνή και ένας κανονισμός των χρόνων (στον κώδικα της Σόφιας είναι πιο σωστό, αλλά και πάλι χρειάζεται διόρθωση). Ὅπως ήδη σημειώθηκε, η οκτώηχη αυτή Εκλογή δεν είναι ολοκληρωμένη (καθώς και από τα δύο χειρόγραφα λείπουν οι ήχοι πλ. δ΄ και α΄) και συμπληρώθηκε από εμένα ώστε να μπορεί να επανέλθει σε λειτουργική χρήση. Η μελοποίηση των οκτώ στίχων οι οποίοι έλλειπαν έγινε με βάση τις άλλες μελωδίες του Πέτρου Μανουήλ Εφεσίου σε αυτούς τους ήχους, ενώ οι στίχοι Μνησθήσομαι, Ἅγιος ὁ ναός σου, και Τῷ οἴκῳ σου αντιγράφηκαν αυτούσιοι από την Εκλογή «Εἰς τὴν Γέννησιν τῆς Θεοτόκου».

Ἀναστάσιμα Ἑωθινὰ ἰδιόμελα

Σε λίγες περιπτώσεις των μελών αυτών διορθώθηκαν ενδιάμεσες μαρτυρίες. Στα τέσσερα πρώτα και στο ζ΄ αντί για μια πλήρη μαρτυρία ήχου, στο χειρόγραφο υπάρχουν απλές αναφορές: «ἦχος πα», «ἦχος δεύτερος ἐκ τοῦ Δι» (με την μαλακή φθορά), «ἦχος τρίτος γα» (και ένα ελαφρόν), «ἦχος τέταρτος Πα», «ἦχος βαρὺς Γα». Έβαλα τις πλήρεις μαρτυρίες των ήχων αυτών.

Λίγες ειδικότερες αναφορές:

Στο β΄, στην συλλαβή [ἠ]γέ[ρθη] αντί για ολίγον-κεντήματα με γοργό έβαλα ολίγον με κέντημα και κεντήματα με γοργόν, ώστε το μέλος να ανεβαίνει δύο φωνές αρχικά και να εξελίσσεται ομαλά.

Στο ε΄, στην συλλαβή [ὀνει]δί[ζει] λίγο προ της μαρτυρίας του χρωματικού νη, η ανάβαση μίας φωνής με πεταστή έγινε δύο φωνών με πεταστή-ολίγον.

Στο ϛ΄, η κατάληξη στον διατονικό ζω στην λέξη πόδας σου γίνεται χωρίς τοποθέτηση διατονικής φθοράς νωρίτερα· την έβαλα στο τους. Ακριβώς το

ίδιο συμβαίνει και στο ι′ στην φράση ἕτοιμον ἐν γῇ, όπου και πάλι έβαλα διατονική του πα ώστε να καταλήξει σωστά.

Στο θ′, λέξη ἐξουσίαν, κράτησα την γραφή ολίγον-κεντήματα και μετά ολίγον κεντήματα με γοργό. Σωστότερα, θα έπρεπε να γίνει ολίγον, κεντήματα, ολίγον-κεντήματα με γοργό.

Στο θ′, η κατάληξη του βεβαιοῖς μετά το ολίγον-κεντήματα με γοργό είχε ολίγον-ίσον με ομαλόν. Αντί για τα τελευταία έβαλα απόστροφο, και μετά δίφωνη ανάβαση, ώστε να ομαλοποιηθεί η γραμμή.

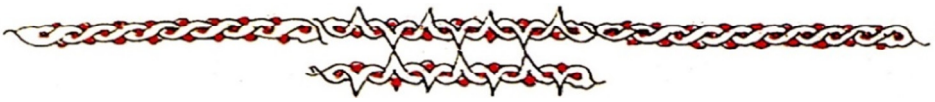

SUMMARY

Petros Manuel Ephesios was born around 1770-1780 in Kusadasi of Ephesus (today: Kuşadasi, Turkey) and was taught the ecclesiastical music from the famous composer Georgios from Crete Island (†1815). Later, he became a student of the Three Teachers who formed and established the New Analytical Method of Psaltic Art in Constantinople (1814 and on). In 1816 he moved to Bucharest, Wallachia, in order to teach this method and to be a protopsaltes in a central church there. Moreover, he tried to print psaltic books for the first time. With the help of the region's overlord (ἡγεμών), he founded a music school which he benefited the local musicians with his teaching and activities, he managed to publish the first two

printed books in the year 1820 and he raised many students such as, the hieromonk Makarios, the Romanian-Greek Anton Pann and others.

His students adapted the traditional Greek compositions and other contemporary melodies into Romanian language and published them (first in Vienna in 1823 and also during the following years). During the following years Petros abandoned the New Method and improved an alphabetical music notation belonged to Agapios Paliermos (†1815). He transcribed many compositions in this alphabetical notation and published them (1832-34) but since he did not issue many copies, these publications are very rare the present day. It seems, however, that this effort has not been widely disseminated, so we have the information that he has again dealt with the New Method.

Apart from his other activities, Petros was also a very productive composer. We can find his musical works in many musical manuscripts and since 1830 they have also been included in printed books and have been widely known. His melodies are technical (and require from the chanter to have very good musical abilities), composed in a free musical style, and often are far away from the more simple and solemn ecclesiastical style of the Constantinopolitan composers. Up to our days, there has not been a wide research on his work, and many elements about his activities and compositions have remained unknown.

In this volume, two previously unknown musical works of Petros Manuel Ephesios (who died in Bucharest in 1840) are published for the first time. These are: five *Polyeleoi*, nineteen *Eklogai* from the Psalms to be chanted in the great Feasts and the Feasts of the most prominent Saints, and the *Eleven Eastern heothina idiomela* to be chanted on Sundays in the Matins. All these melodies were recorded in manuscripts preserved in Bulgaria and Romania. They are very interesting compositions, extensive and wide, in all the eight Psaltic modes (ἦχοι), with beautiful and expressive melodic movement, but also, with a lot of difficulties for the performer-chanter. It is the first time in the history of chanting that a composer systematically set to music the *Eklogai* of verses from Psalms.

The eleven heothina composed by Ephesios in a slower way than the well-known compositions of the same hymns by the Lambadarios Petros the

Peloponnesian (†1778), but, on the other hand, in a more brief melopoeia than the melismatic compositions of the protopsaltes Iakovos (†1800), thus, in a "middle musical way".

Before these compositions, an extended text is published, in which all the elements that came to light about Petros Manuel Ephesios are presented, after an extensive research done in Greece, Romania, Bulgaria and elsewhere, especially in many manuscript collections. Furthermore, a list of his works is published, morphological observations are made on some of them, and many elements of the Constantinopolitan chant transferred through his teaching in Wallachia are reported for the first time. In a particular section, I mentioned the way the musical works were published here, the critical edits and the corrections and supplements that had to be done, as well as the volunteers who helped in the technical part (i.e. the typing of the psaltic texts).

Consequently, these exceptional musical compositions are attributed to liturgical use and, at the same time, our knowledge of a great 19th-century musician is enriched.

Emmanouil Giannopoulos

This volume is published free of charge in an electronic book and in limited printed copies.

Κατά την διάρκεια της εκτύπωσης του μετά χείρας έργου βρέθηκε τελικά στην βιβλιοθήκη της Ρουμανικής Ακαδημίας ο τόμος του έτους 1832 ο οποίος αναφέρεται στις σσ. κα'-κε' παραπάνω, μετά από προσπάθειες της διευθύντριας κ. Gabriela Dumitrescu και του π. Φιλοθέου Balan, που ανταποκρίθηκαν στην παράκλησή μου. Τους ευχαριστώ θερμά! Τον μελέτησα επί τόπου στις 5-9-19. Οι στίχοι του Πέτρου Εφεσίου που έπονται εκείνων του Ι. Χαβιαρά είναι οι εξής:

στίχοι πρὸς τοὺς περιέργους τοῦ συστήματος παρὰ τοῦ ἰδίου ἐφευρετοῦ:-

Πρὶν νὰ μάθης, πρὶν γνωρίσης,
σὲ παρακαλῶ, νὰ ζήσης!
ἐντελῶς τὴν θεωρίαν
πρᾶξίν τε καὶ μελῳδίαν,
καὶ ποιήσῃς ἔπι κρίσιν
ἐρευνῶν πολλὰ τὴν φύσιν
τῆς γραμμῆς καὶ μελῳδίας
καὶ τῆς ἄκρας σαφηνείας,
μὴ στεφάνους ἐγκωμίων,
μηδὲ πάλιν τοὐναντίον
κατηγοριῶν καὶ ψόγων
ἐκφωνήσῃς πινὰ λόγον.
ὅπ ὅπως κι'_ἄν λαλήσῃς
σφάλλεις κ'εἰς τὰ δυὼ ἐπίσης,
μὴ εἰδὼς αὐτὸς σὺ μόνος
ἂν ἡ φήμη εἶναι φθόνος,
ἢ χωρὶς ἀμφιβολία,
εἶν' ἀλήθεια τελεία.
ἂν δ' ὁ χρόνος, ἢ ὁ τόπος,
ἴσως καὶ αὐτὸς ὁ τρόπος,
δὲν σοὶ συγχωροῦν νὰ πράξῃς,
ὅπως ἀπαιτῇ ἡ τάξις,
ἄφησέ το εἰς τὸν χρόνον
τῶν σοφῶν μας ἀπογόνων,
ὅτε χάρις καὶ τὸ πάθος
κεῖντ'εἰς τάφου μέγα βάθος.
πὶς εἶ σὺ καὶ πὶς ἐκεῖνος,
ἐξετάζετ'ἀκινδύνως,
ἀφ' οὗ γῆ κατακαλύψῃ
μέσ'ς 'τὰ σπλάχνα της, καὶ κρύψῃ
πρόσωπα φιλονεικίας
καὶ γεννήματα κακίας.
ὅτ' αὐτὰ τὰ κακὰ βέλη
δὲν φροντίζουν, δὲν τὰ μέλει·
κι'_ἂν τὸν κόσμον ἀφανίζουν,
ὅταν τὸ καλὸν κρημνίζουν·
κι'_ἄλλο τι δὲν ἀποβλέπουν,
παρὰ μόνον ν' ἀνατρέπουν,
κάθε τι μικρὸν μεγάλον
ἔργον ἄριστον τῶν ἄλλων·
τοὐναντίον δ' ἂν ψηφίσουν
τι καλόν, κι'_ὁμολογήσουν,
πρέπει νᾶναι, ἢ 'δικόν των,
ἢ τινῶν ἀγαπητῶν των.
ταῦτα μὲν περὶ κακίας
μουσικῶν, καὶ φιλαυτίας.
περὶ δὲ τινῶν κνωδάλων,
ἀνδραπόδων, παπαγάλλων
δὲν εὑρίσκεται τις ὕλη,
κι'_οὕτω παύει τὸ κονδύλι.

Σε μια γενική θεώρηση πρόκειται για τόμο 241 φύλλων διαστάσεων 26x18,8 εκ., αριθμημένων χειρόγραφα από άγνωστο χέρι, ο οποίος περιλαμβάνει μέλη σε αλφαβητική μουσική σημειογραφία.

Σύντομη περιγραφή: φ. 1 άγραφο· στο φ. 2α ο τίτλος (βλ. πίσω την σ. κγ′): Ἀναστασιματάριον ... Κουσαντασίου (λέξη που διέφυγε από τον Popescu: τὴν ἔκδοσιν τῶν **ἄνω** ῥηθέντων)· στο φ. 2β οι στίχοι του Ι. Χαβιαρά (βλ. σσ. κγ′-κδ′)· στο φ. 3α οι παραπάνω στίχοι του Εφεσίου· στο φ. 3β:

δράξασθε παῖδες παιδείας μούσης,
μόνης ἀγγέλων οἰκείας οὔσης·

ΦΦ. 4α-34β: τα του τόμου Ξηροποτάμου 409 ακριβώς (τα «δεύτερα δοξαστικά» είναι τα θεοτοκία των αποστίχων· πριν από το θεοτοκίο του πλ. β′ υπάρχει η επιγραφή «εἱρμολογικὸς χρόνος»· στο σημείωμα για τις ποιότητες η διατύπωση είναι «καθὼς **φαίνονται**»)· φ. 35 άγραφο· ΦΦ. 36α-46α: τα του τόμου Ξηροποτάμου 411, ΦΦ. 59α-69α ακριβώς· ΦΦ. 46β-47β άγραφα· ΦΦ. 48α-74α: τα του τόμου Ξηροποτάμου 413, ΦΦ. 1α-26β ακριβώς· ΦΦ. 74β-75β άγραφα· ΦΦ. 76α-86α: «χερουβικὰ ἑβδομάδος Πέτρου λαμπαδαρίου Πελοποννησίου» (η γνωστή σειρά χερουβικών της εβδομάδος Πέτρου-Γρηγορίου)· ΦΦ. 86β-87β άγραφα· φ. 88α-107α: «χερουβικὰ Πέτρου πρωτοψάλτου Βυζαντίου» πλήρης σειρά-οκτώ, όπως ακριβώς στον τόμο Ψάχου Μ 8/95, ΦΦ. 1α-20α· φ. 107β άγραφο· φ. 108α κ.ε.: Ἰακώβου πρωτοψάλτου· ἦχ. β′ Ἀγαπήσω Σε..., ακολουθεί μια σειρά Ἄξιόν ἐστιν ως εξής: Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου· ἦχος α′, μέλος ἀρχαῖον· ἦχος β′, Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου· ἦχος τρίτος, τοῦ αὐτοῦ· ἦχος δ′, τοῦ αὐτοῦ· ἦχος πλ. α′, καὶ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ· πλ. α′, τοῦ αὐτοῦ· πλ. β′, τοῦ αὐτοῦ· βαρύς, ἕτερον τοῦ αὐτοῦ· βαρύς, τοῦ αὐτοῦ· πλ. δ′, ἕτερον τοῦ αὐτοῦ· πλ. δ′ χρωματικός· φ. 114β κ.ε.: Τὰ ἀντὶ τοῦ Ἄξιόν ἐστιν ψαλλόμενα θεοτοκία εἰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτάς. Ἀρχὴ τῶν πρώτων ἤχων. Τῆς Κοιμήσεως (ακολουθούν κατ᾽ ήχον: Χριστουγέννων, «καὶ ἕτερον» [η ιαμβική], Σταυροπροσκυνήσεως, Πάσχα, Κυρ. Θωμά, Θεοφανείων [και η ιαμβική], Ὑπαπαντής, Ευαγγελισμού, Εισοδίων, Μεταμορφώσεως, Βαΐων, Πεντηκοστής [*Χαίροις ἄνασσα*], Αναλήψεως, Πεντηκοστής «Πέτρου του Εφεσίου»· βαρύς [*Μὴ τῆς φθορᾶς*], Σταυρού [*Μυστικὸς εἶ* και *Ὁ διὰ βρώσεως*], Λαζάρου, Μεσοπεντηκοστής, ως το φ. 122α)· φ. 122α: τα της Θ. Λειτουργίας του Μεγ. Βασιλείου (ἦχος β′ *Ἅγιος, ἅγιος...*, *Ἀμήν, Ἀμήν, Σὲ ὑμνοῦμεν*, ἦχος α′ τετράφ. *Τὴν γὰρ*

σήν...)· φ. 125β άγραφο· φ. 126α: Κοινωνικὰ Πέτρου πρωτοψάλτου Βυζαντίου· ἦχος α΄ *Αἰνεῖτε* (και οι υπόλοιποι επτά ήχοι, αλλά στον β΄ η σύνθεση είναι του Δανιήλ· όλα όπως στον τόμο Ψάχου Μ 8/95, φφ. 21α-35α)· φφ. 140β-141α άγραφα· φ. 142α: Κοινωνικὰ ἑβδομάδος Πέτρου λαμπαδαρίου (τα έξι γνωστά)· φφ. 148β-149β άγραφα· φ. 150α κ.ε.: κοινωνικὰ εἰς μνήμας ἁγίων (Γ. Κρητός· πλ. δ΄ *Ὁ ποιῶν*, Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος· δ΄ *Εἰς μνημόσυνον*, Γρηγορίου πρωτοψάλτου· πλ. α΄ *Εἰς μνημόσυνον*, Γ. Κρητός· βαρὺς *Εἰς μνημόσυνον*, Δανιήλ· δ΄ *Ποτήριον*, Γ. Κρητός· πλ. α΄ *Ποτήριον*, Γρηγορίου πρωτοψάλτου· πλ. δ΄ *Ποτήριον*, Γ. Κρητός· βαρὺς *Εἰς πᾶσαν*, Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος· πλ. δ΄ *Εἰς πᾶσαν*)· φ. 166α-196α: Κοινωνικὰ τοῦ ἐνιαυτοῦ (όπως ακριβώς στον τόμο Ψάχου Μ 8/95, φφ. 36α-66α, δηλαδή: Γ. Κρητός· α΄ *Εὐλόγησον*, Πέτρου λαμπαδαρίου· βαρὺς *Ἐσημειώθη*, Δανιὴλ· α΄ *Λύτρωσιν*, Πέτρου λαμπαδαρίου· βαρὺς *Ἐπεφάνη*, Πέτρου λαμπ.· α΄ *Ἐξελέξατο*, Πέτρου λαμπ.· α΄ *Ἐκ στόματος*, Πέτρου λαμπ.· δ΄ *Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος*, Ἰακώβου πρωτοψάλτου· πλ. β΄ *Τοῦ δείπνου σου*, Γ. Κρητός· πλ. β΄ *Τοῦ δείπνου σου*, Ἰακώβου πρωτοψάλτου· πλ. α΄ *Σιγησάτω*, Γ. Κρητός· πλ. α΄ *Ἐξηγέρθη*, Πέτρου λαμπ.· πλ. α΄ *Σῶμα Χριστοῦ*, Γρηγορίου πρωτοψάλτου· β΄ *Σῶμα Χριστοῦ*, τοῦ αὐτοῦ· τρίτος *Σῶμα Χριστοῦ*, Πέτρου λαμπ.· πλ. α΄ *Ἐπαίνει*, Δανιήλ· δ΄ *Ὁ τρώγων μου*, Πέτρου λαμπ.· δ΄ *Ὁ τρώγων μου*, Πέτρου λαμπ.· δ΄ *Ἀνέβη*, Πέτρου λαμπ.· βαρὺς *Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον*, Πέτρου Βυζαντίου· α΄ *Τὸ Πνεῦμα σου τὸ ἀγαθόν*, Χουρμουζίου Χαρτοφύλακος καὶ Γρηγορίου πρωτοψάλτου· πλ. δ΄ *Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι*, Πέτρου λαμπ.· δ΄ *Ἐν τῷ φωτί*)· φ. 196α: ἦχος β΄ *Εἴδομεν τὸ φῶς*, ἦχος β΄ *Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου* (δύο), όπως στον τόμο Ψάχου Μ 8/95, φ. 66α· φφ. 196β-197β άγραφα· φφ. 198α-241β: τα του τόμου Ξηροποτάμου 414 ακριβώς (τα: *Ἰσθὺ ὁ Νυμφίος* και *Ὅτε οἱ ἔνδοξοι* υπάρχουν και σε σύντομη μελωδία, και, μετά το κράτημα του Πέτρου υπάρχει ένα *Χριστὸς ἀνέστη* σύντομο). Τέλος των περιεχομένων του τόμου.

Με βάση την μελέτη και την αναλυτική περιγραφή του τόμου αυτού, διαπιστώνουμε τώρα ότι τα φύλλα 76α-86α, 108α-125α και 142α-165β περιέχουν μη εντοπισμένες έως τώρα μεταφορές μελών στην αλφαβητική σημειογραφία, καθώς δεν υπάρχουν στους τόμους της μονής Ξηροποτάμου, ούτε στον τόμο Ψάχου Μ8/95. Κάποια από τα περιεχόμενα των φύλλων αυτών μάλιστα, περιέχουν και άγνωστα μέλη του Εφεσίου, καθώς δεν τα έχουμε

εντοπίσει ακόμη ούτε σε ψαλτική σημειογραφία. Πρόκειται για τα Ἄξιόν ἐστιν σε ήχους δ΄ και πλ. α΄ (η μία από τις δύο συνθέσεις) και για τον ειρμό της θ΄ ωδής της εορτής της Πεντηκοστής Μὴ τῆς φθορᾶς. Φυσικά, δεν αποκλείεται και κάποιοι άλλοι από τους ειρμούς της θ΄ ωδής των φύλλων 114β-122α στους οποίους δεν σημειώνεται όνομα μελοποιού, να είναι έργα του Εφεσίου.

Με τον εντοπισμό και του τεκμηρίου αυτού γίνεται κάπως πιο πλήρης
η γνώση μας για τον Πέτρο Μανουήλ Εφέσιο και την δράση του,
ο οποίος κατά τον μαθητή του Αντώνιο Παντολέον «έφερε
και δίδαξε στο Βουκουρέστι για πρώτη φορά
την τέχνη της εκκλησιαστικής μουσικής
σε αυτή την Νέα Μέθοδο»[35].

35. *Heruvico-chinonicar anual care cuprinde în sine deosebite heruvice şi chinonice pentru toate sărbătorile anului, lîngă care s-au adăugat şi antiaxioanele lor. Tom II.* Traducător, editor şi tipograf: Anton Pann. Bucureşti, 1847, σ. 1.

Πολυέλεοι ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ
τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ ἁγίων,
μελισθέντες παρὰ τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου
Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου, κατ' ἦχον.

Ἦχος Βαρὺς Ζω

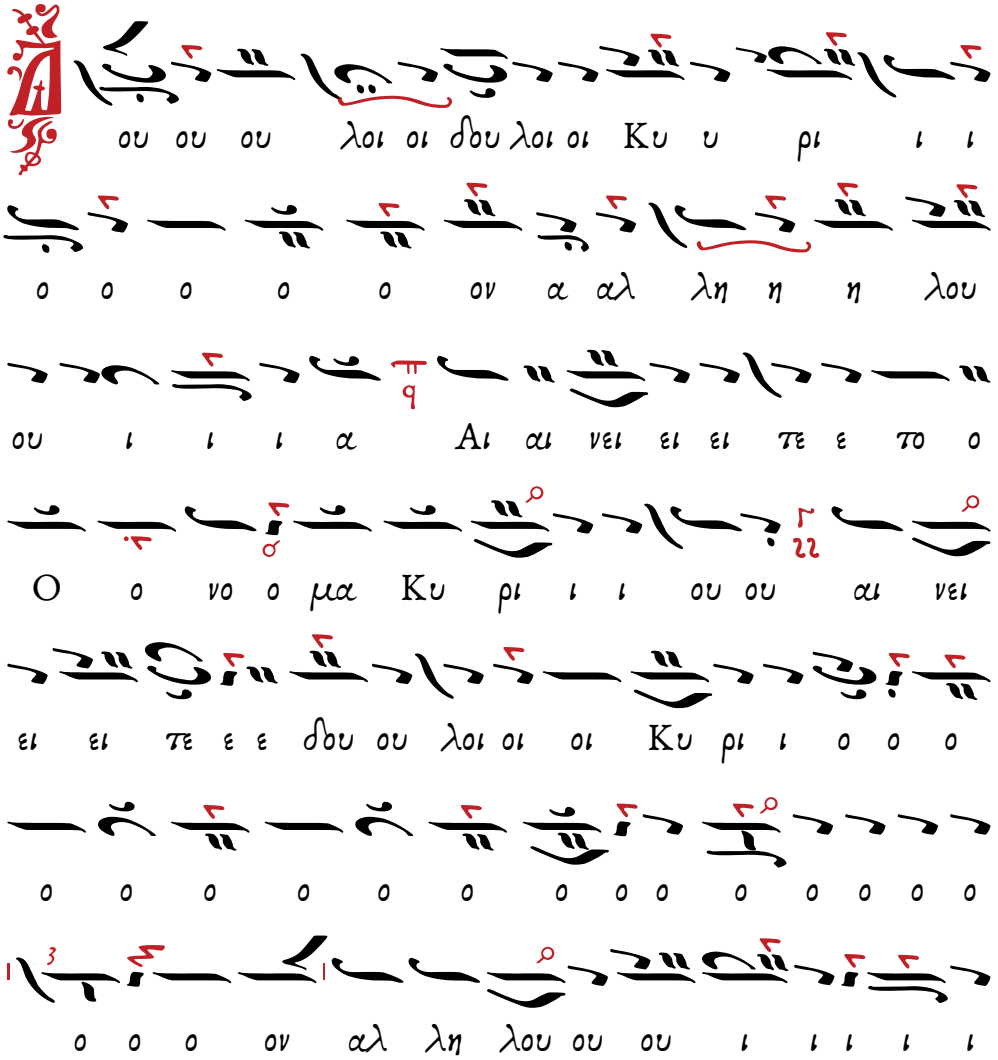

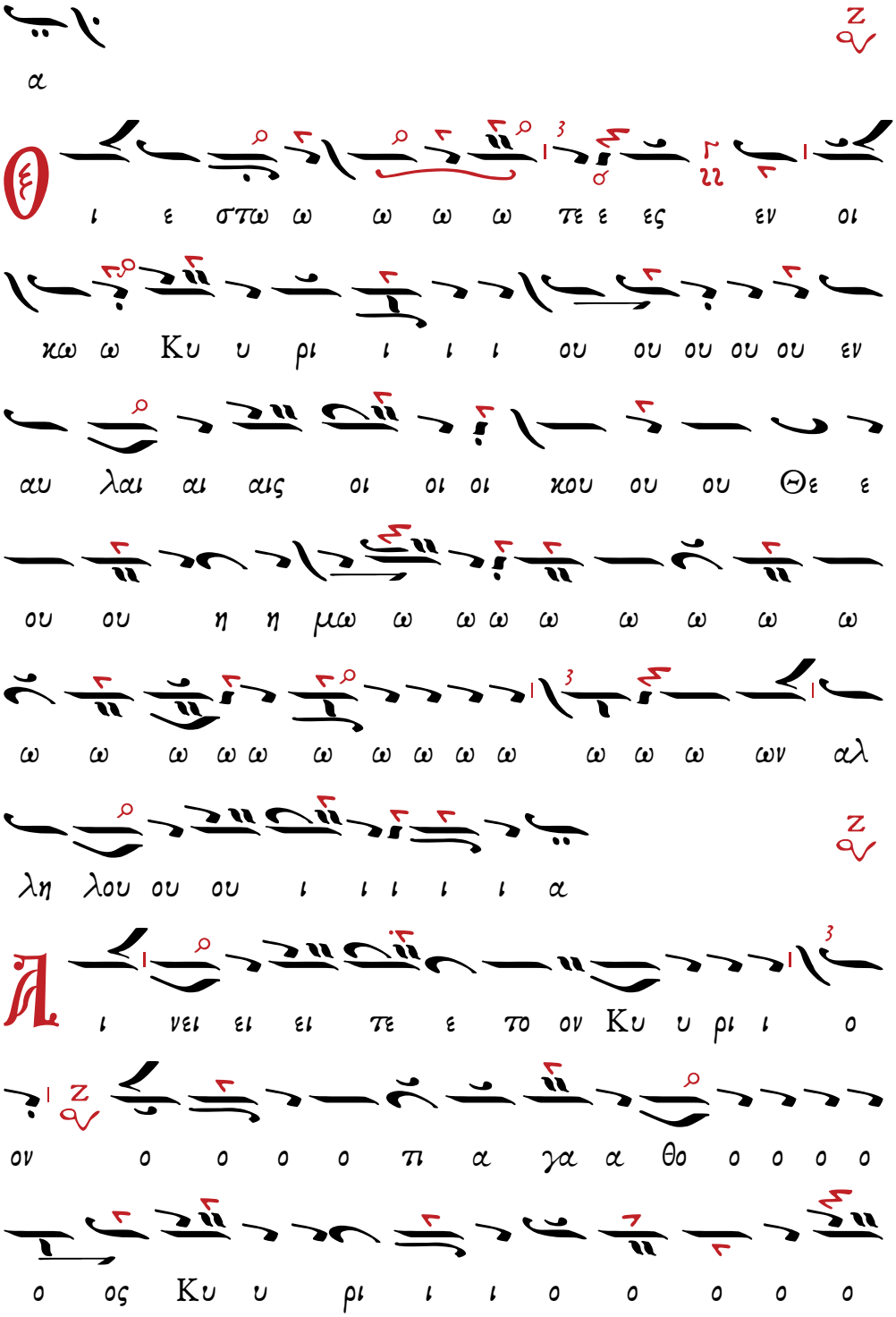
α
ι ε στω ω ω ω ω τε ε ες εν οι
κω ω Κυ υ ρι ι ι ι ου ου ου ου ου εν
αυ λαι αι αις οι οι οι κου ου ου Θε ε
ου ου η η μω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων αλ
λη λου ου ου ι ι ι ι ι α
ι νει ει ει τε ε το ον Κυ υ ρι ι ο
ον ο ο ο ο πι α γα α θο ο ο ο ο
ο ος Κυ υ ρι ι ι ο ο ο ο ο

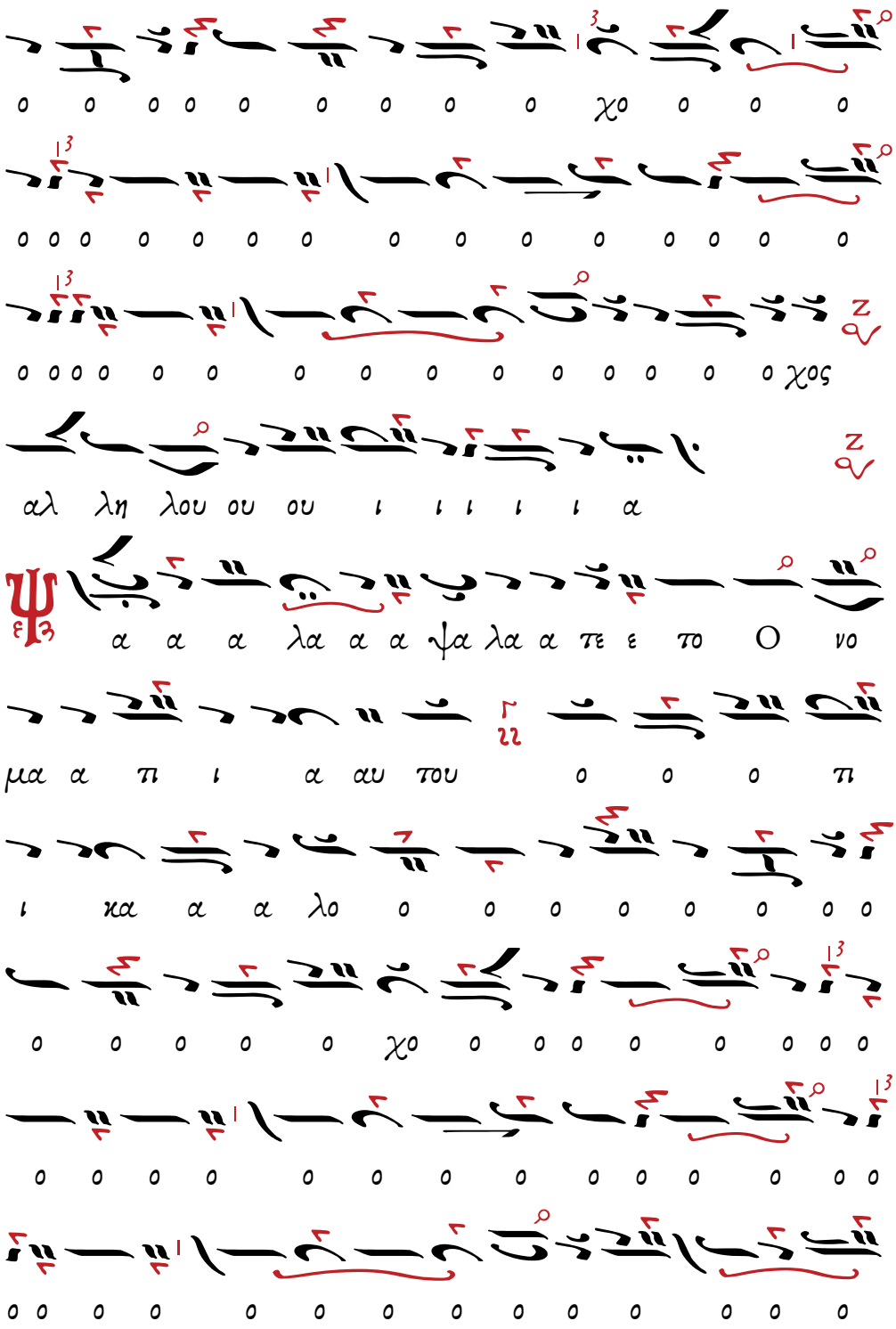
αλ λη λου ου ου ι ι ι ι ι α
α α α λα α α ψα λα α τε ε το Ο νο
μα α πι ι α αυ του ο ο ο πι
ι κα α α λο ο ο ο ο ο ο ο ο

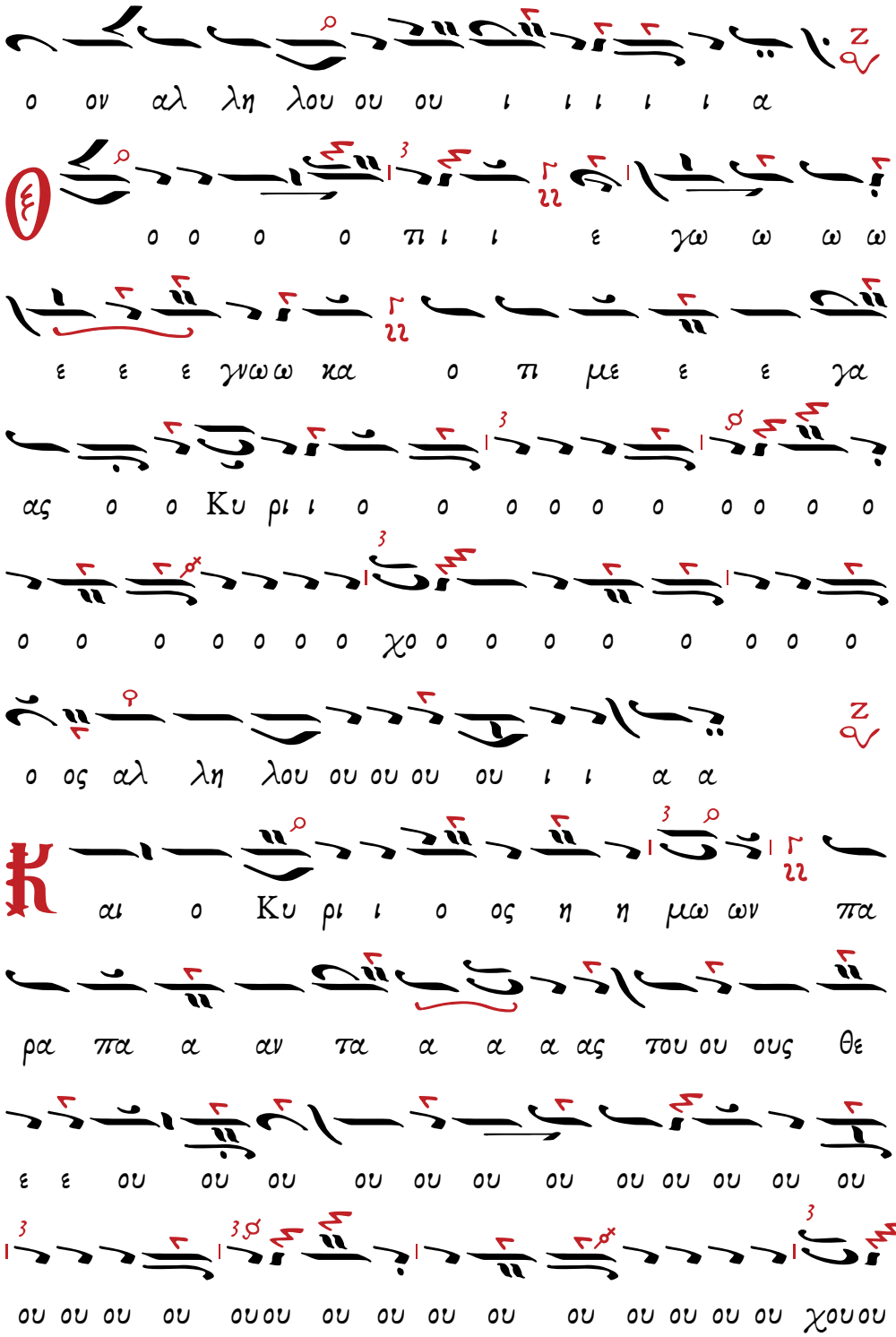
ο ον αλ λη λου ου ου ι ι ι ι ι α
ο ο ο ο πι ι ε γω ω ω ω
ε ε ε γνωω κα ο πι με ε ε γα
ας ο ο Κυ ρι ι ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο χο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ος αλ λη λου ου ου ου ου ι ι α α
αι ο Κυ ρι ι ο ος η η μω ων πα
ρα πα α αν τα α α α ας του ου ους θε
ε ε ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χουου

ου ου ου ου ου ου ου ου ους αλ λη λου ου ου ου

ου ι ι α α

α α α α α αν τα ο ο ο σα α

η θε ε λη σε εν ε ε ε ε ποι οι η

η σε ε εν εν τω ω ω ου ου ου ου ρα

α α νω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω

ω και αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι

ε ε εν τη η η γη η η η η η η

αλ λη λου ου ου ι ι ι ι ι ι α

ν ταις θα λα α α α ασ σαι αι αις και

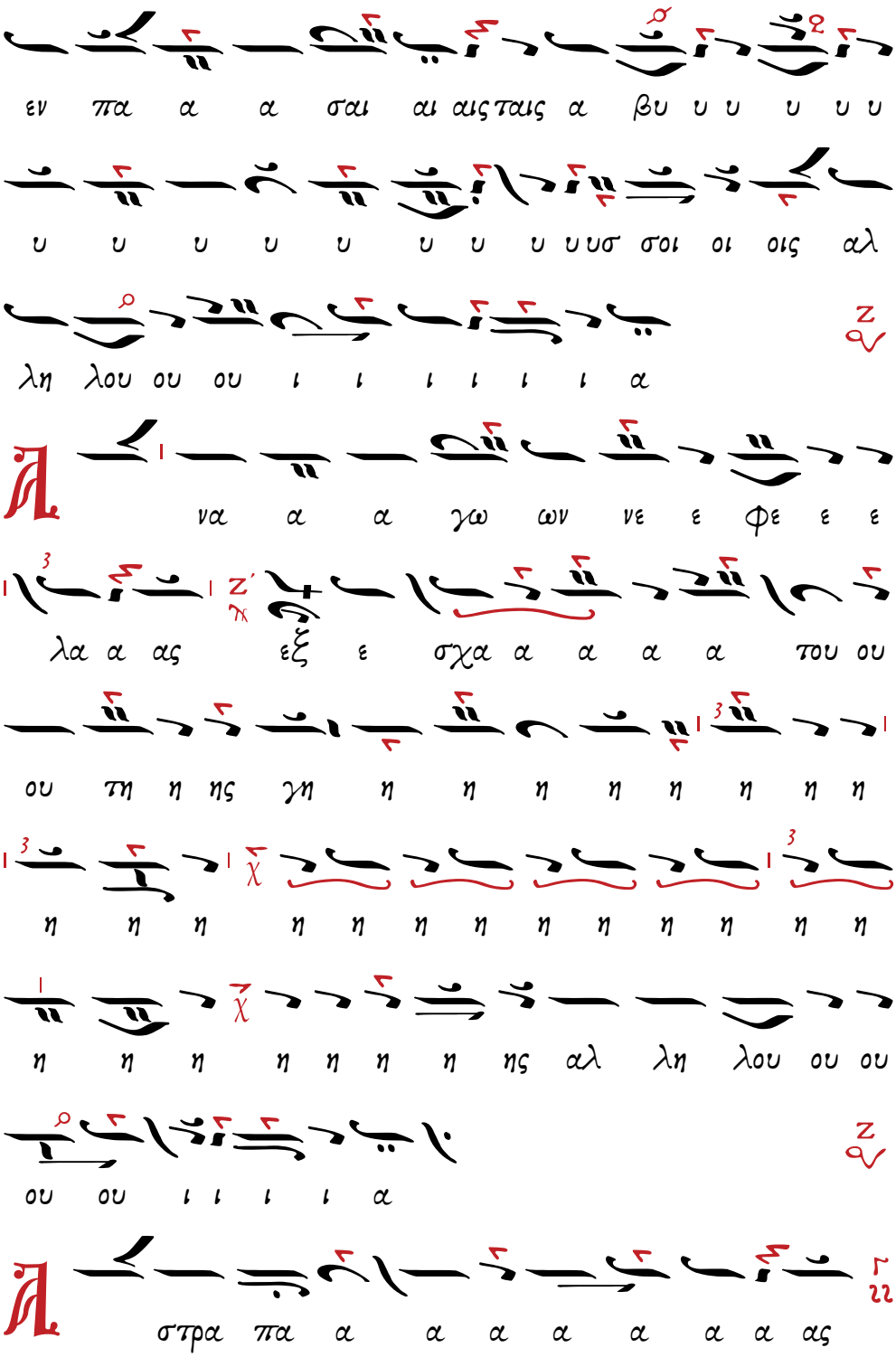
εν πα α α σαι αι αις ταις α βυ υ υ υ υ υ
υ υ υ υ υ υ υ υ υ υσ σοι οι οις αλ
λη λου ου ου ι ι ι ι ι ι α
να α α γω ων νε ε φε ε ε
λα α ας εξ ε σχα α α α α του ου
ου τη η ης γη η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η ης αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι α
στρα πα α α α α α α α ας

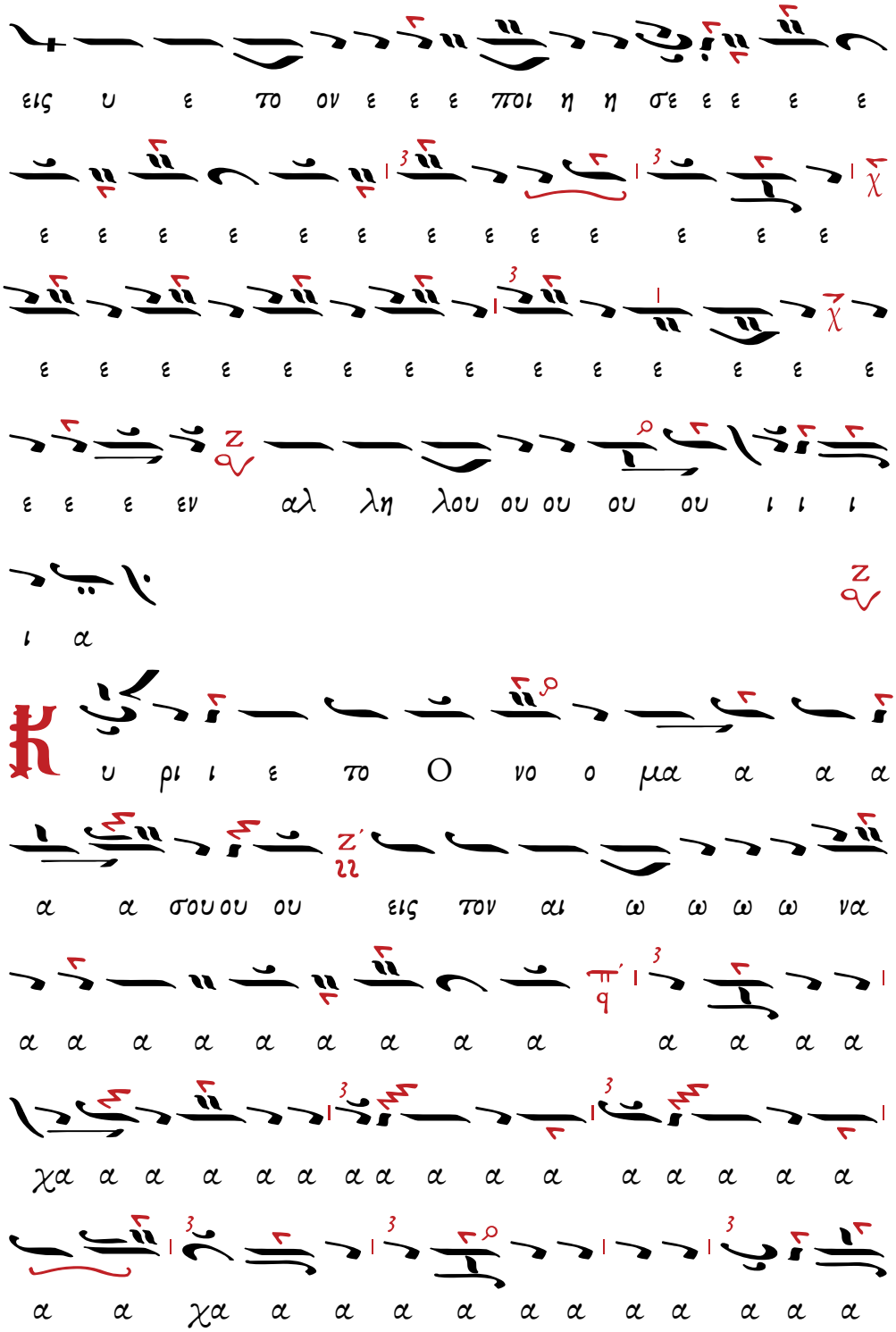
εις υ ε το ον ε ε ε ποι η η σε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε εν αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι
ι α
υ ρι ι ε το Ο νο ο μα α α α
α α σου ου ου εις τον αι ω ω ω ω να
α α α α α α α α α α α α α
χα α α α α α α α α α α α α α α
α α χα α α α α α α α α α α α

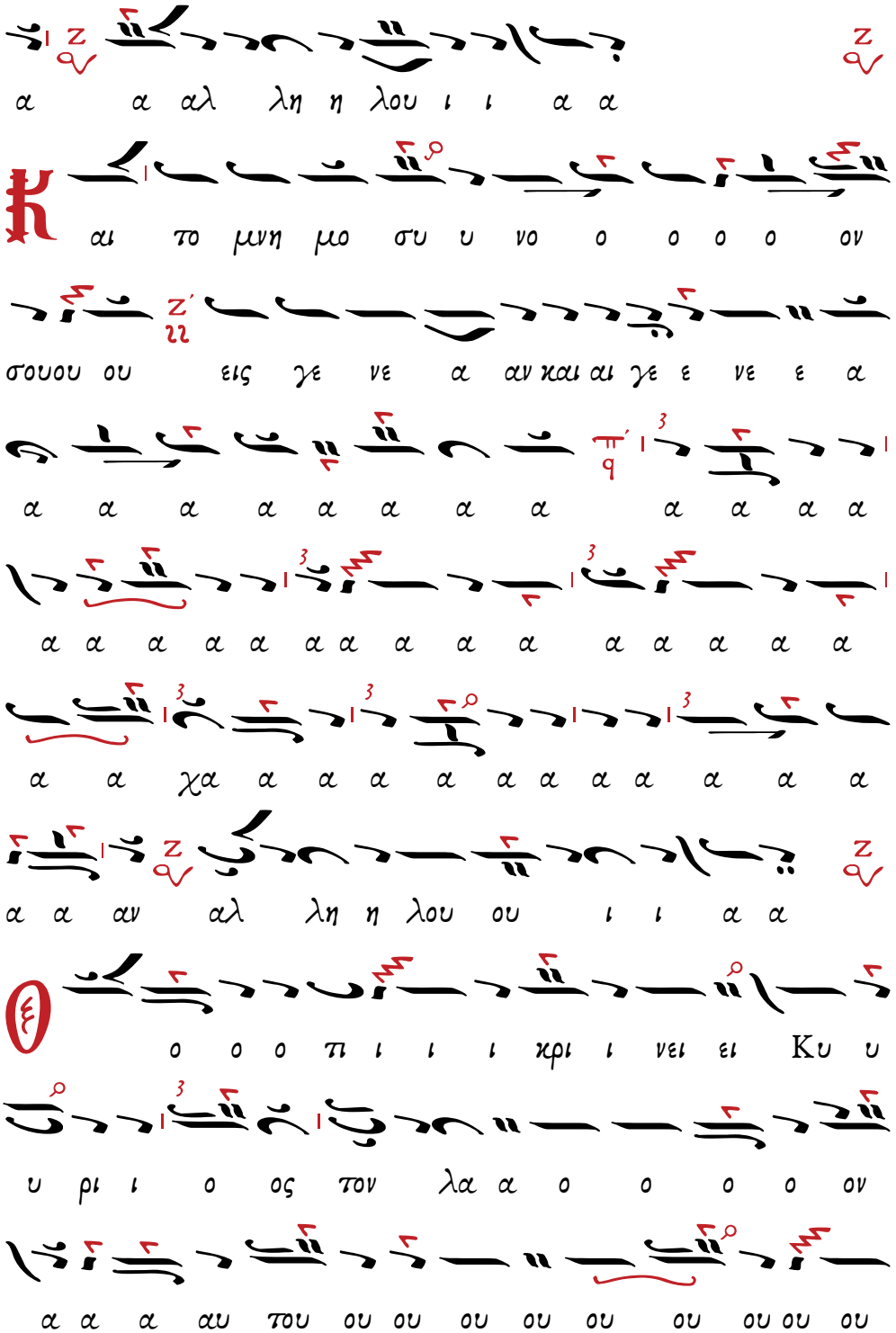
α α αλ λη η λου ι ι α α
αι το μνη μο συ υ νο ο ο ο ο ον
σουου ου εις γε νε α αν και αι γε ε νε ε α
α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α χα α α α α α α α α α α α
α α αν αλ λη η λου ου ι ι α α
ο ο ο πι ι ι ι κρι ι νει ει Κυ υ
υ ρι ι ο ος τον λα α ο ο ο ο ον
α α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου

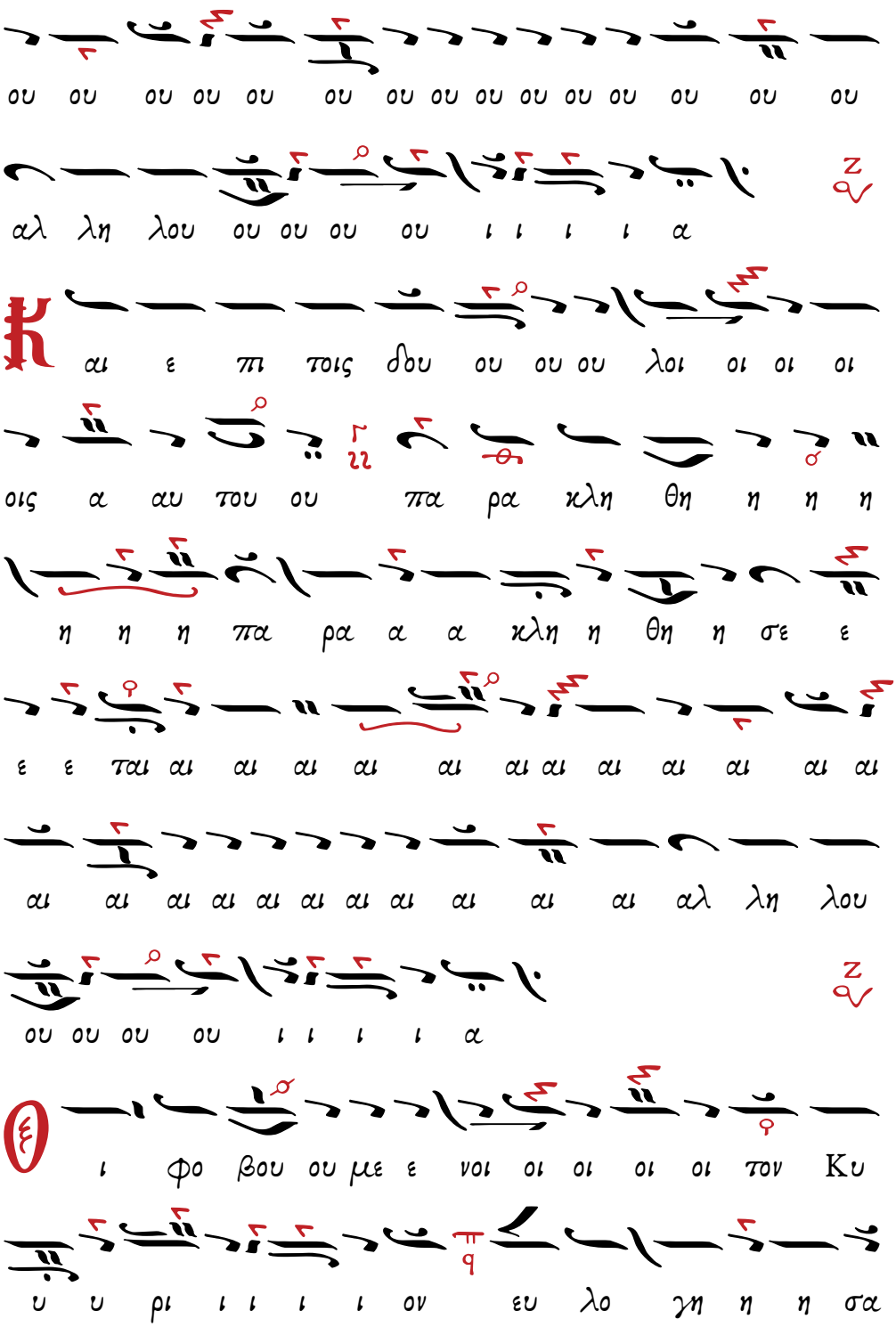
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
αι ε πι τοις δου ου ου ου λοι οι οι οι
οις α αυ του ου πα ρα κλη θη η η η
η η η πα ρα α α κλη η θη η σε ε
ε ε ται αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αλ λη λου
ου ου ου ου ι ι ι ι α
ι φο βου ου με ε νοι οι οι οι οι τον Κυ
υ υ ρι ι ι ι ι ον ευ λο γη η η σα

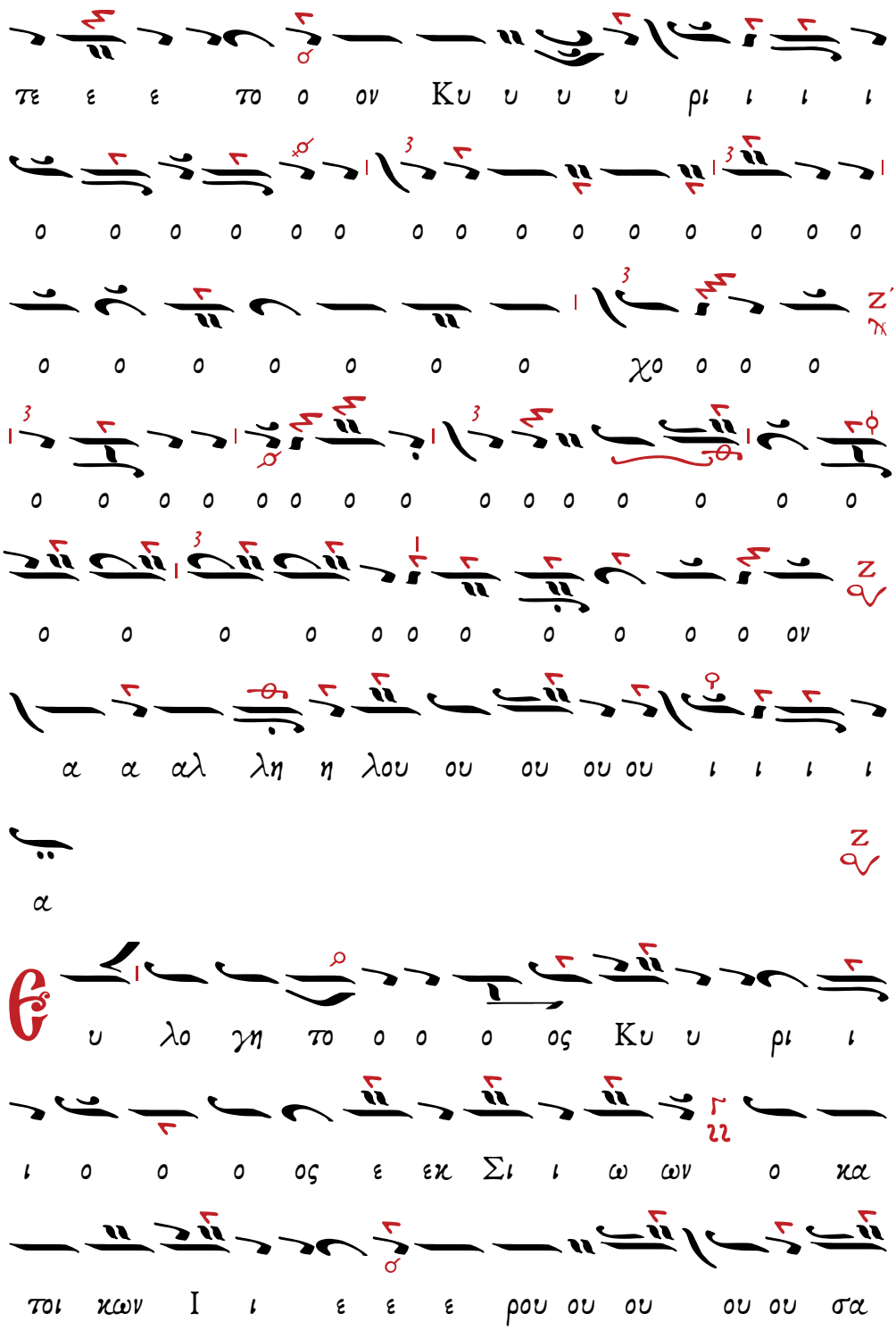
τε ε ε το ο ον Κυ υ υ υ ρι ι ι ι
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο χο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ον
α α αλ λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
υ λο γη το ο ο ος Κυ υ ρι ι
ι ο ο ο ος ε εκ Σι ι ω ων ο κα
τοι κων Ι ι ε ε ε ρου ου ου ου ου σα

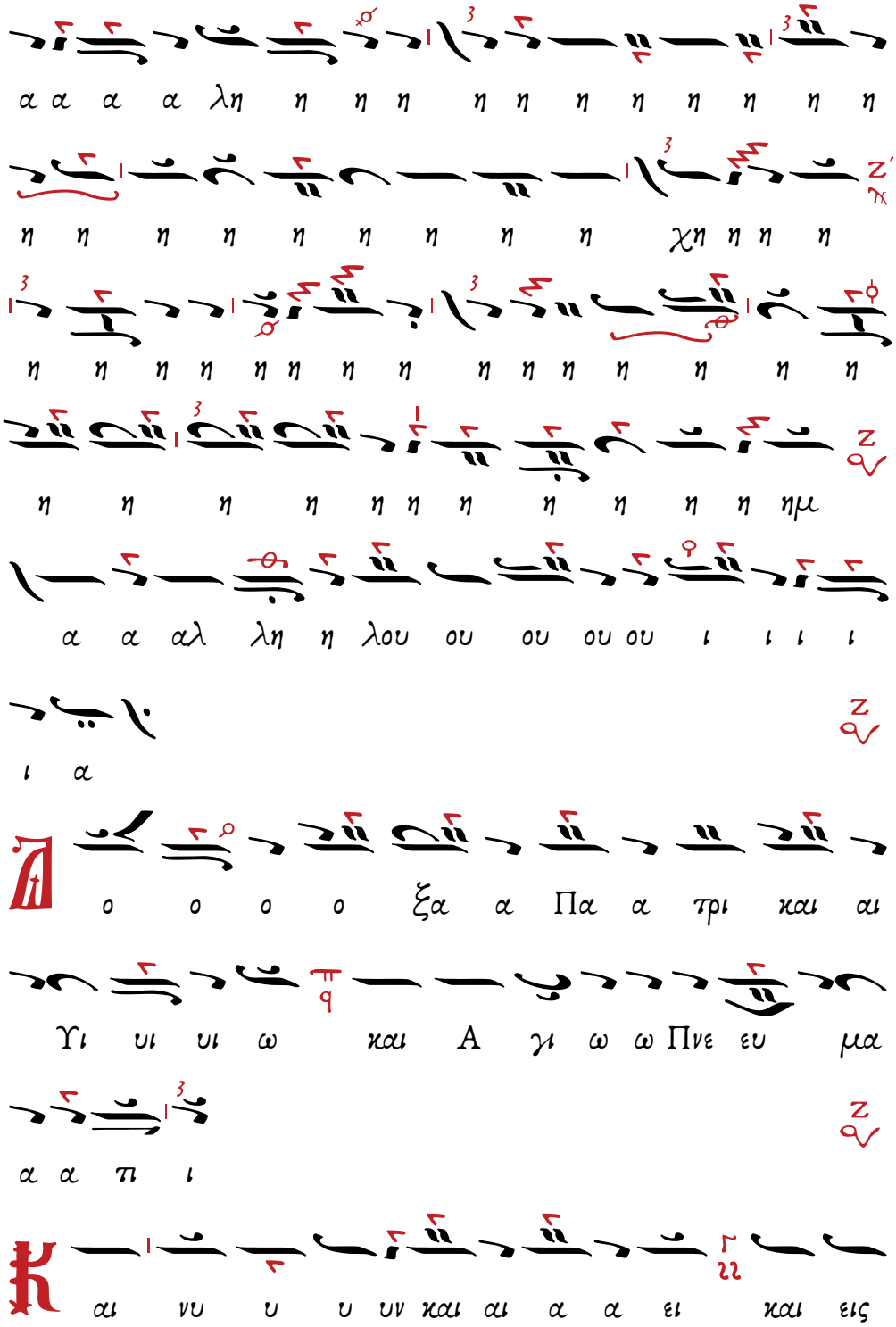
α α α α λη η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η χη η η η
η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η ημ
α α αλ λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι
ι α
ο ο ο ο ξα α Πα α τρι και αι
Υι υι υι ω και Α γι ω ω Πνε ευ μα
α α π ι
αι νυ υ υ υν και αι α α ει και εις

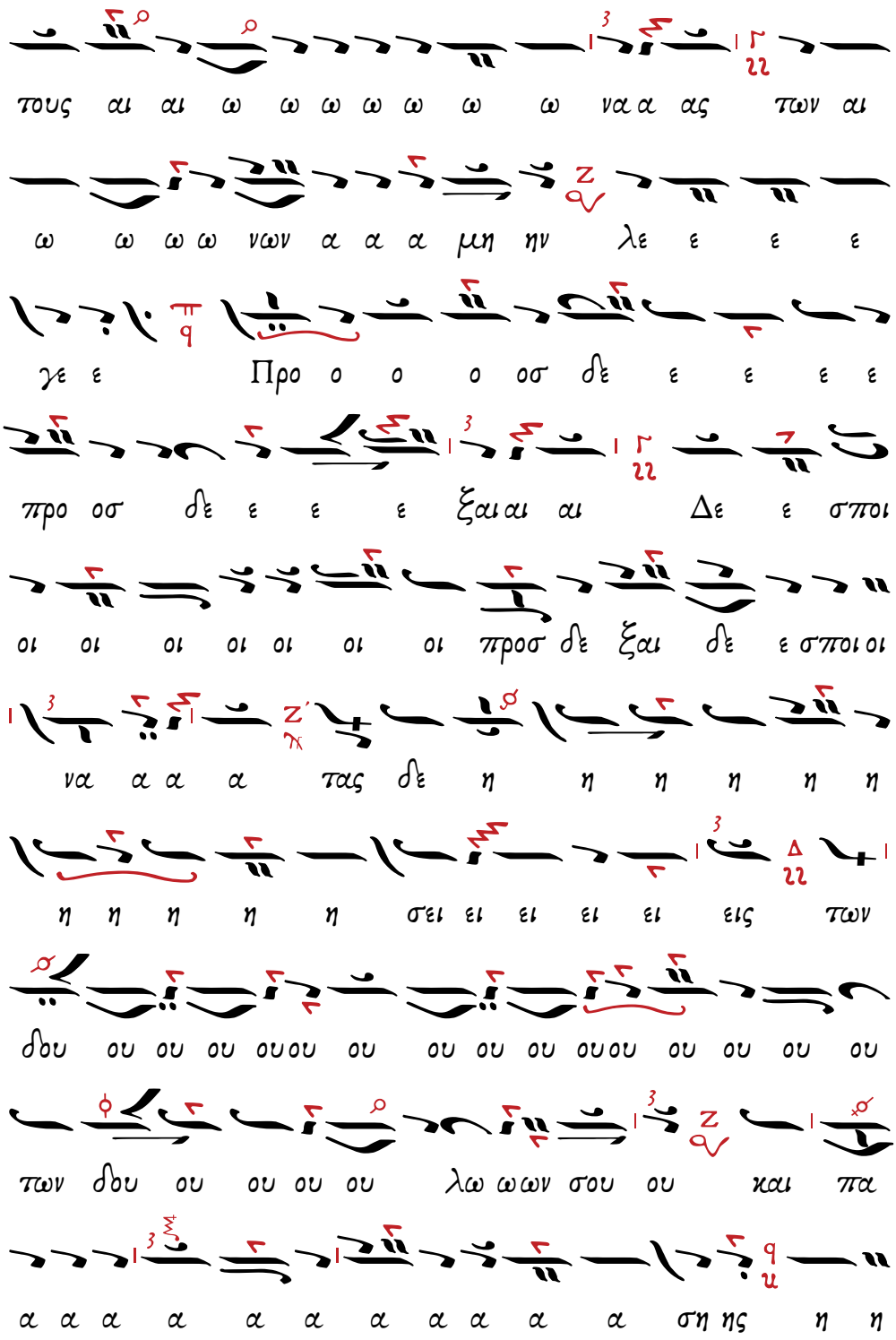
τους αι αι ω ω ω ω ω ω ω να α ας των αι
ω ω ω ω νων α α α μη ην λε ε ε ε
γε ε Προ ο ο ο οσ δε ε ε ε ε
προ οσ δε ε ε ε Ξαι αι αι Δε ε σποι
οι οι οι οι οι οι οι οι προσ δε Ξαι δε ε σποι οι
να α α α τας δε η η η η η η
η η η η η σει ει ει ει ει εις των
δου ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ουου ου ου ου ου
των δου ου ου ου ου λω ωων σου ου και πα
α α α α α α α α α α α ση ης η η

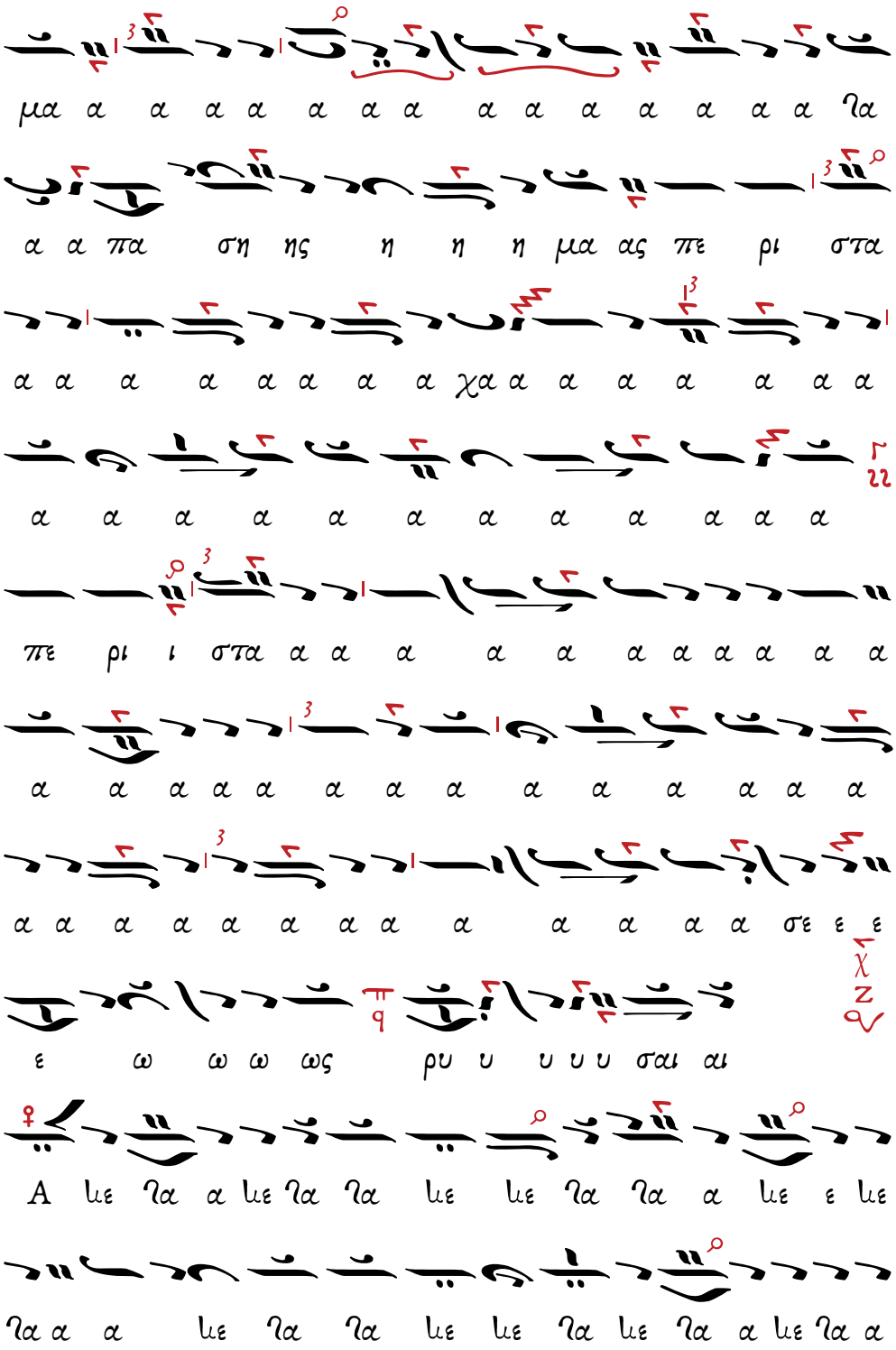
μα α α α α α α α α α α α α α α α
α α πα ση ης η η η μα ας πε ρι στα
α α α α α α α α χα α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α
πε ρι ι στα α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α σε ε ε
ε ω ω ω ως ρυ υ υ υ υ σαι αι
A ιε ζα α ιε ζα ζα ιε ιε ζα ζα α ιε ε ιε
ζα α α ιε ζα ζα ιε ιε ζα ιε ζα α ιε ζα α

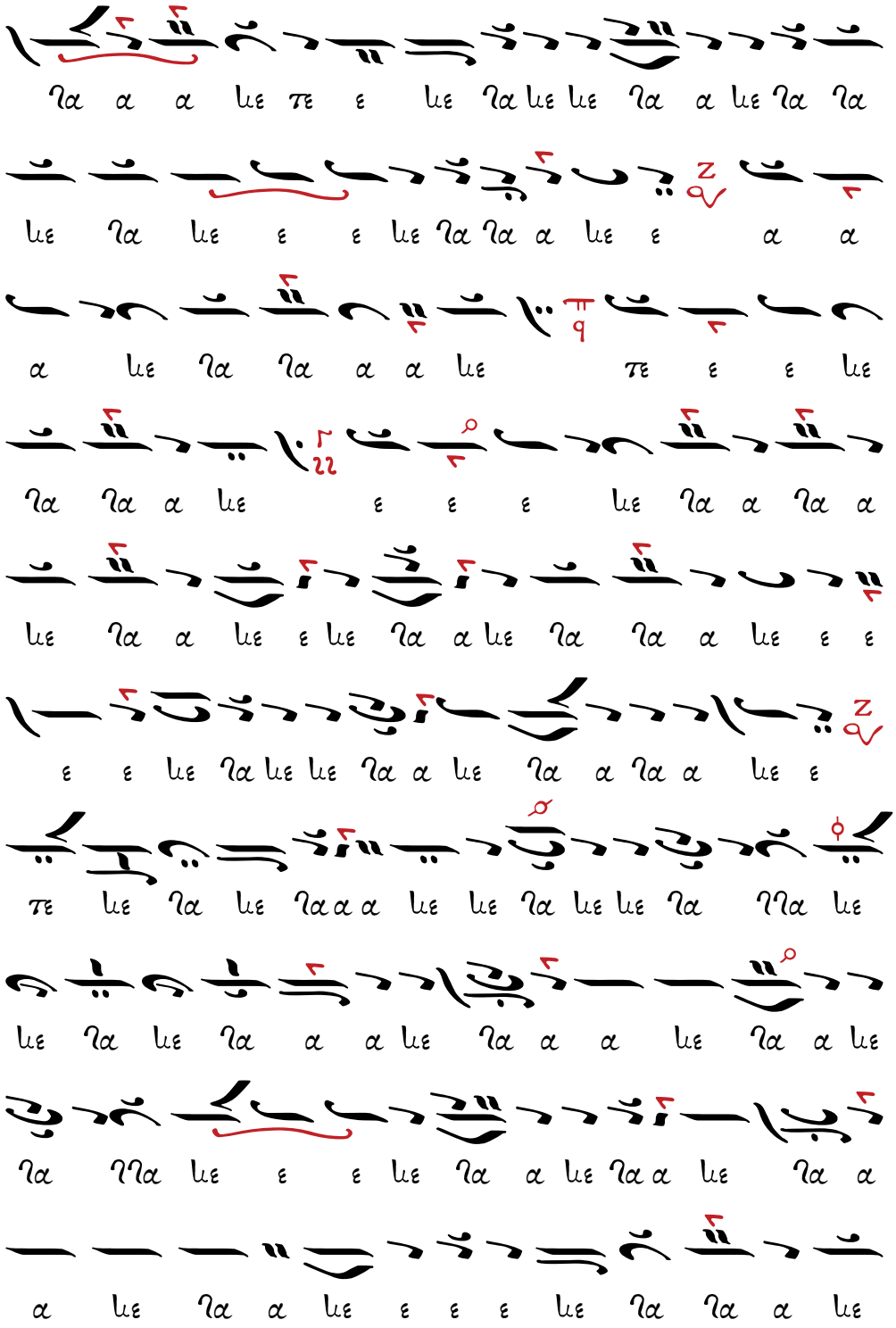
ηα α α ιε τε ε ιε ηα ιε ιε ηα α ιε ηα ηα
ιε ηα ιε ε ε ιε ηα ηα α ιε ε α α
α ιε ηα ηα α α ιε τε ε ε ιε
ηα ηα α ιε ε ε ε ιε ηα α ηα α
ιε ηα α ιε ε ιε ηα α ιε ηα ηα α ιε ε ε
ε ε ιε ηα ιε ιε ηα α ιε ηα α ηα α ιε ε
τε ιε ηα ιε ηα α α ιε ιε ηα ιε ιε ηα ηηα ιε
ιε ηα ιε ηα α α ιε ηα α α ιε ηα α ιε
ηα ηηα ιε ε ε ιε ηα α ιε ηα α ιε ηα α
α ιε ηα α ιε ε ε ε ιε ηα ηα α ιε

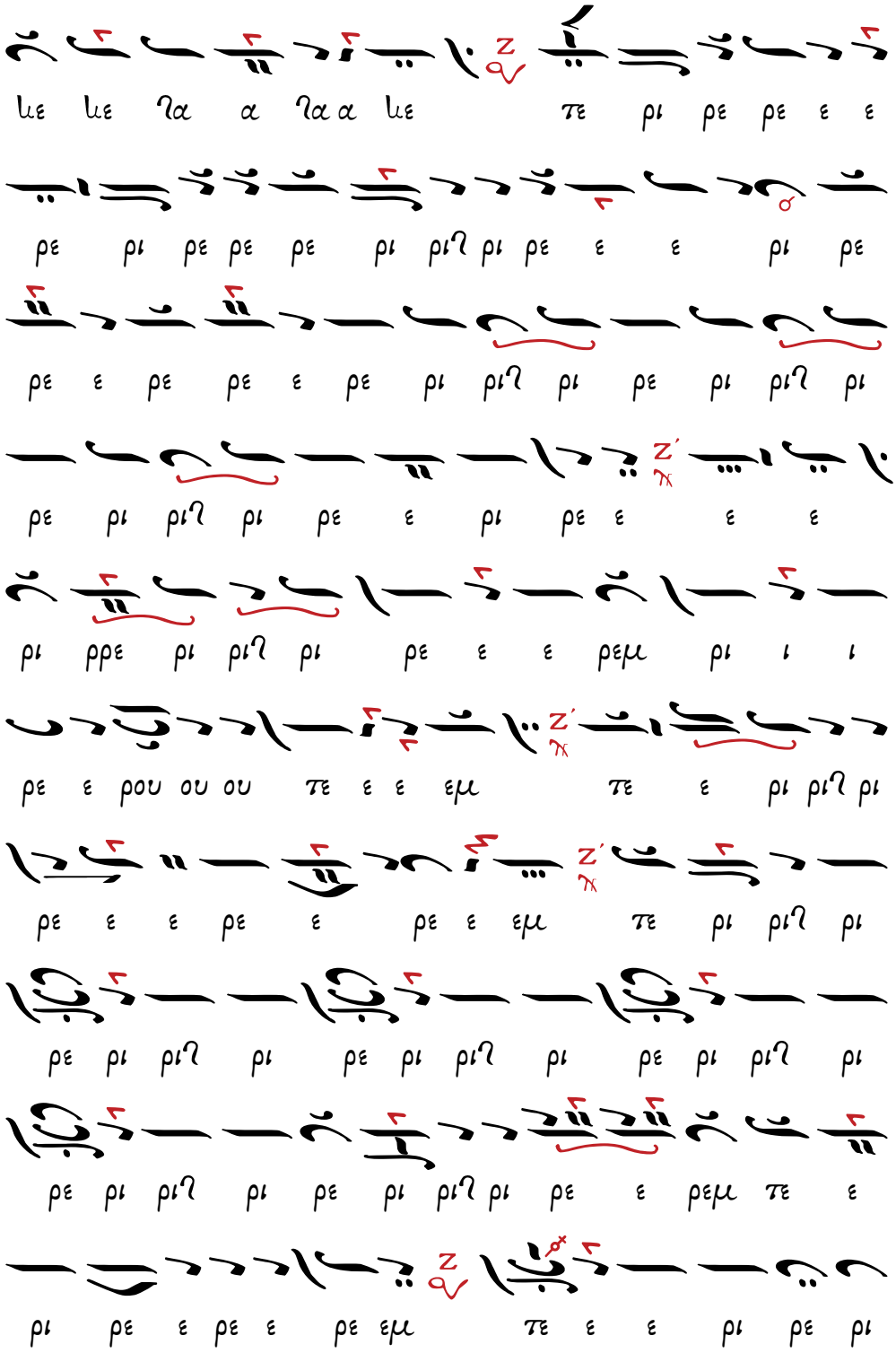

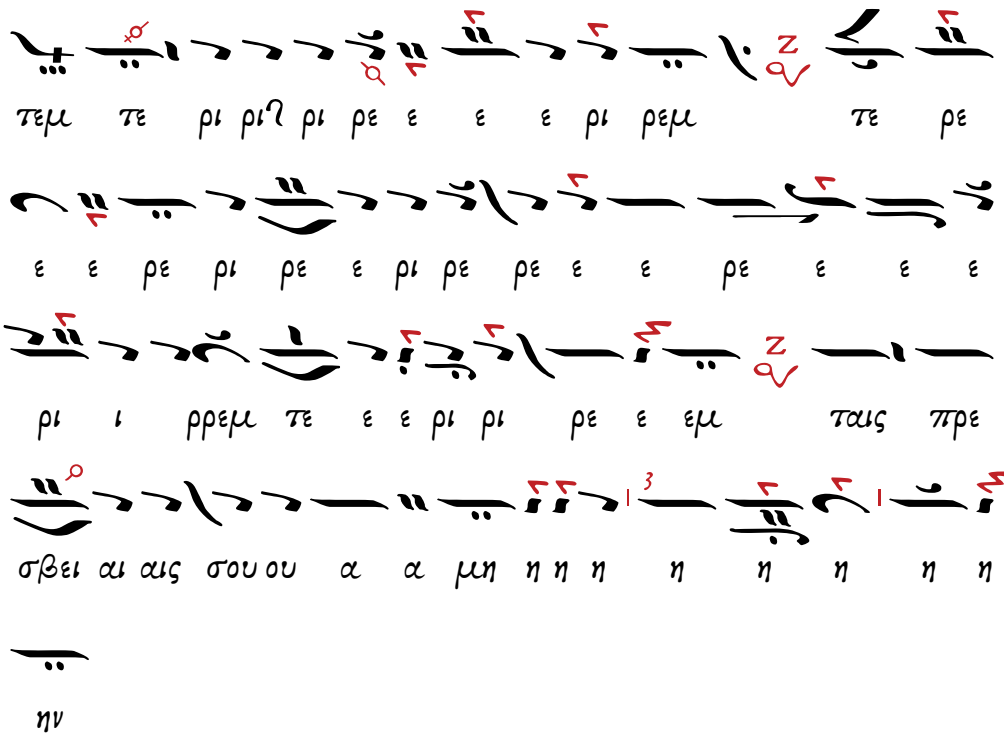
τεμ τε ρι ριη ρι ρε ε ε ε ρι ρεμ τε ρε
ε ε ρε ρι ρε ε ρι ρε ρε ε ε ρε ε ε ε
ρι ι ρρεμ τε ε ε ρι ρι ρε ε εμ ταις πρε
σβει αι αις σου ου α α μη η η η η η η η η
ην

Ἕτερος τοῦ αὐτοῦ
εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον.

Ἦχος Βαρὺς Ζω

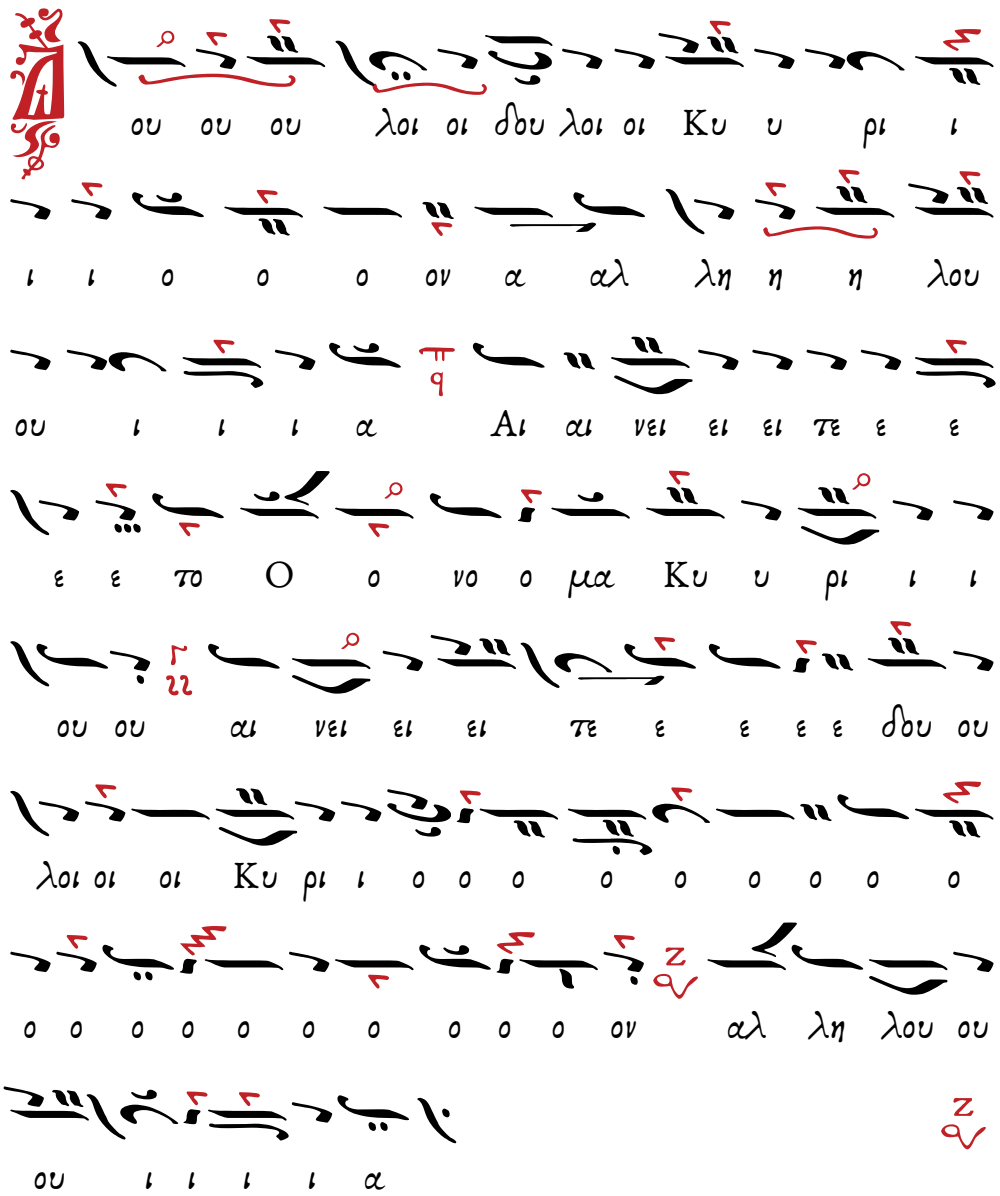

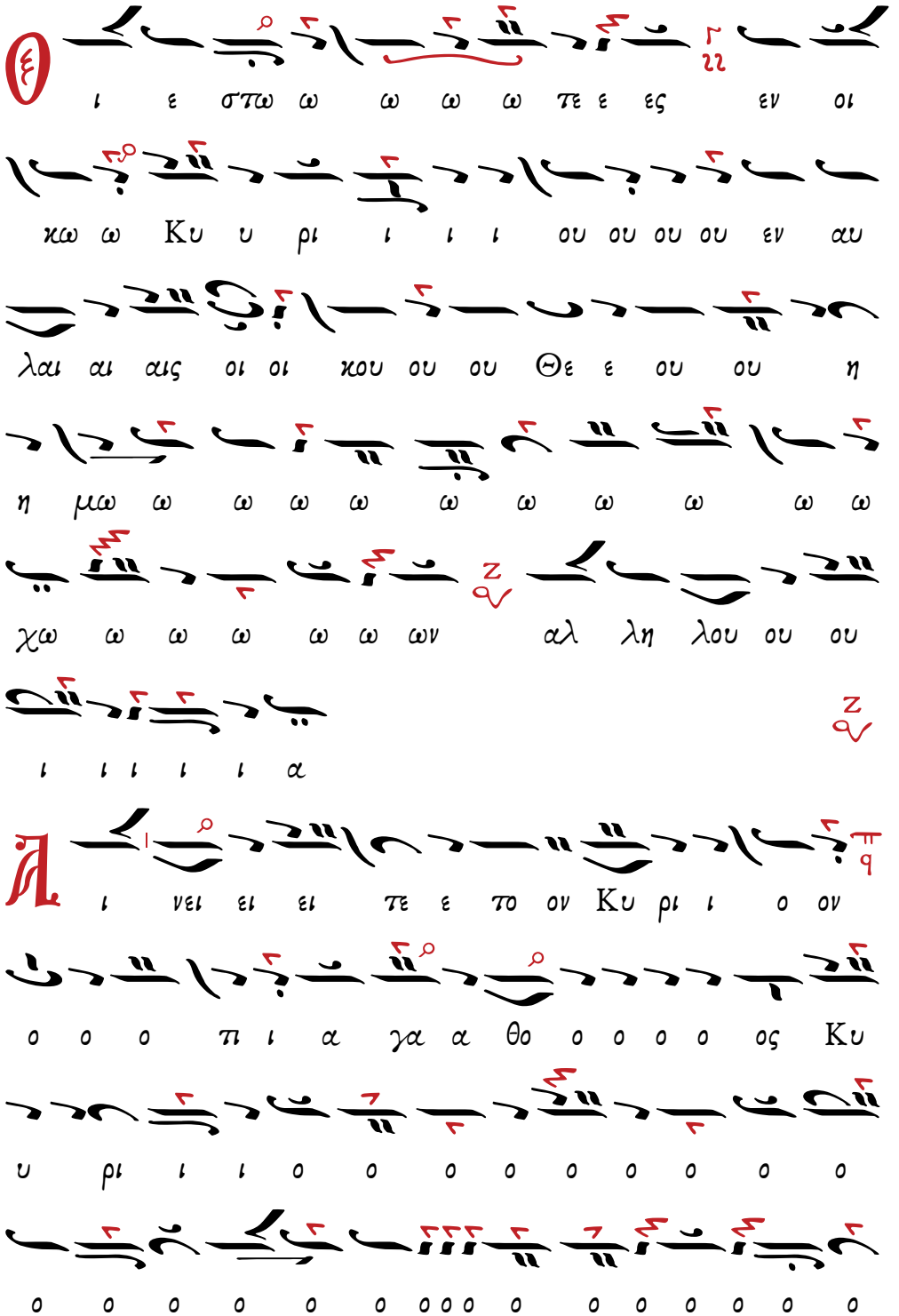
ι ε στω ω ω ω ω τε ε ες εν οι
κω ω Κυ υ ρι ι ι ι ου ου ου ου εν αυ
λαι αι αις οι οι κου ου ου Θε ε ου ου η
η μω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
χω ω ω ω ω ω ων αλ λη λου ου ου
ι ι ι ι ι α
ι νει ει ει τε ε το ον Κυ ρι ι ο ον
ο ο ο τι ι α γα α θο ο ο ο ο ος Κυ
υ ρι ι ι ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο

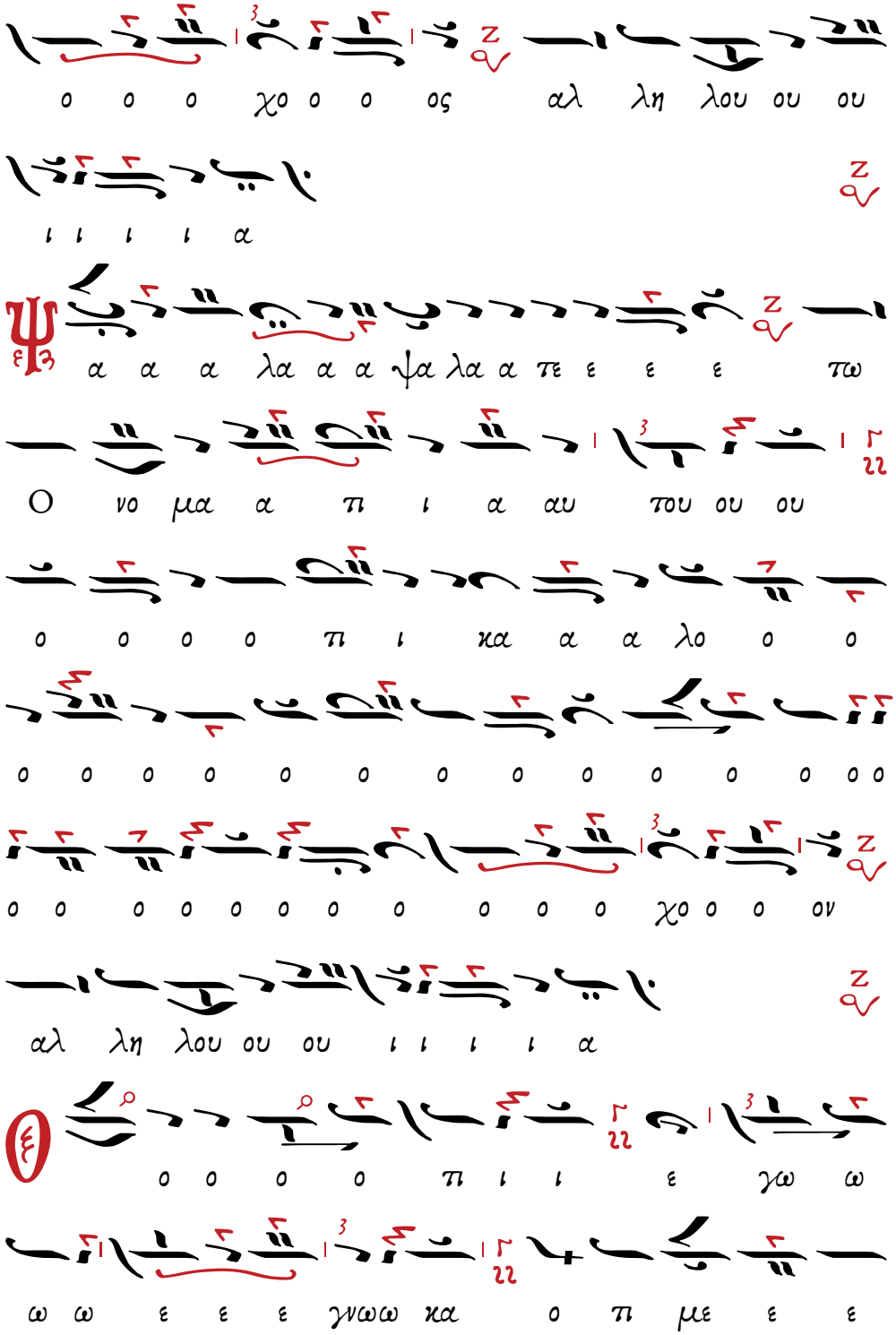
ο ο ο χο ο ο ος αλ λη λου ου ου
ι ι ι ι α
α α α λα α α ψα λα α τε ε ε τω
Ο νο μα α πι ι α αυ του ου ου
ο ο ο ο πι ι κα α α λο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο χο ο ο ον
αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α
ο ο ο ο πι ι ε γω ω
ω ω ε ε ε γνωω κα ο πι με ε ε

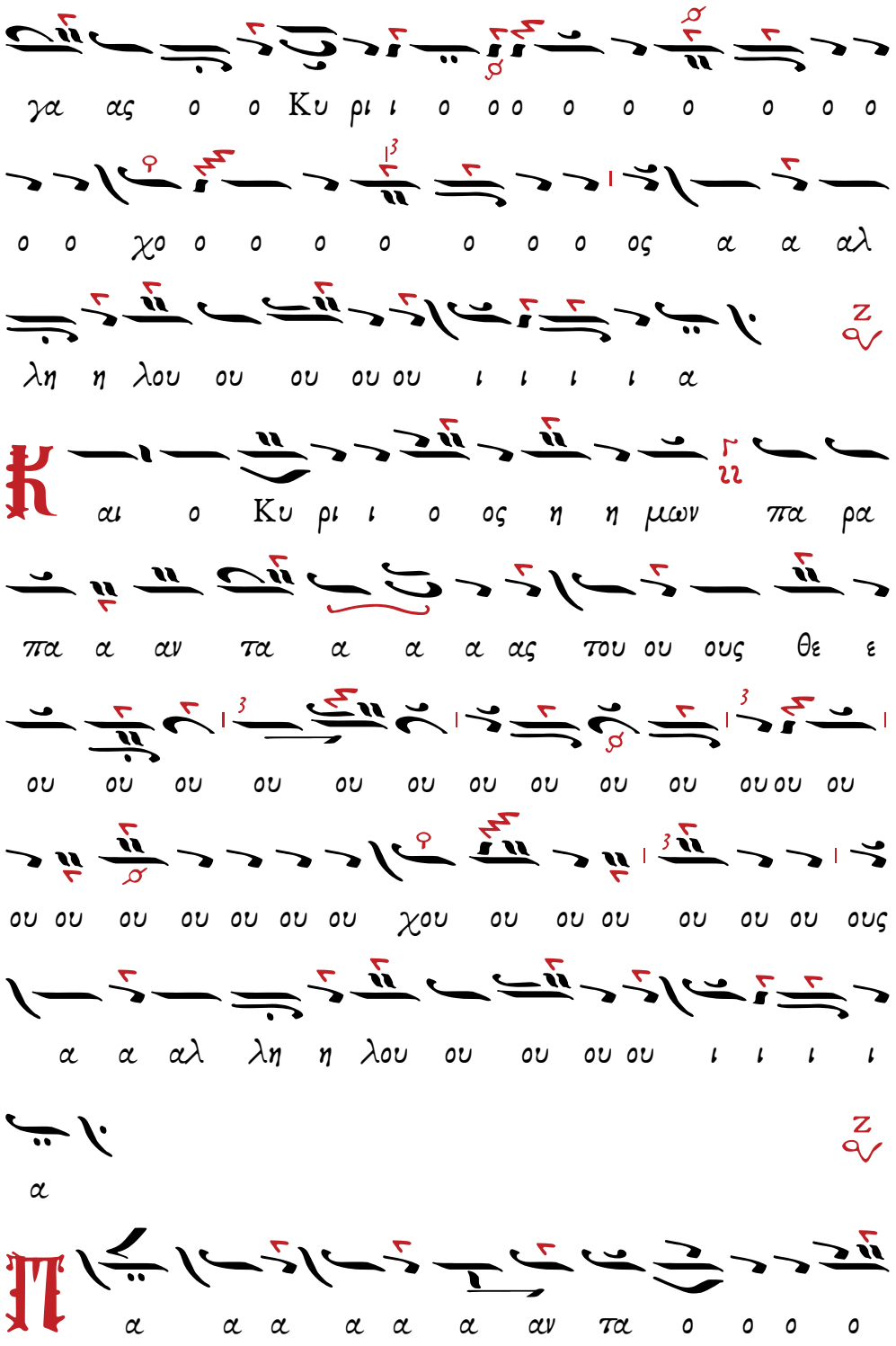
γα ας ο ο Κυ ρι ι ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο χο ο ο ο ο ο ο ο ος α α αλ
λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
αι ο Κυ ρι ι ο ος η η μων πα ρα
πα α αν τα α α α ας του ου ους θε ε
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου ους
α α αλ λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
α α α α α α αν τα ο ο ο ο

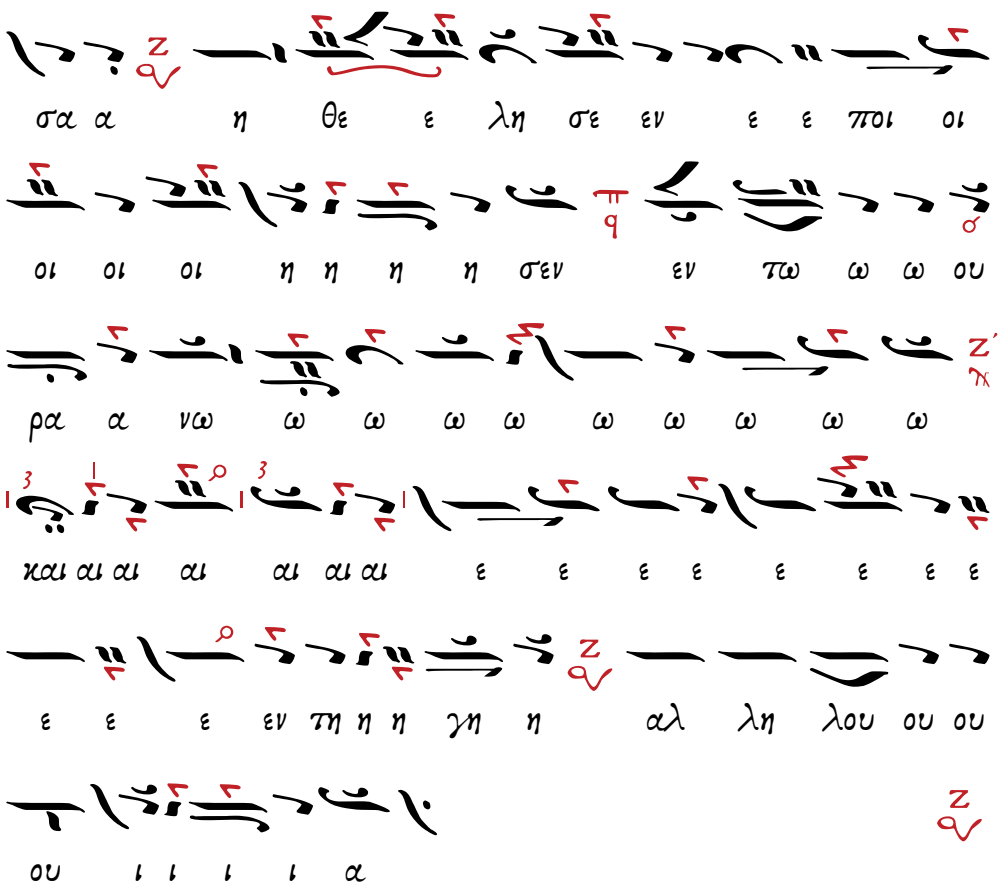
σα α η θε ε λη σε εν ε ε ποι οι
οι οι οι η η η η σεν εν τω ω ω ου
ρα α νω ω ω ω ω ω ω ω ω
και αι αι αι αι αι αι ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε εν τη η η γη η αλ λη λου ου ου
ου ι ι ι ι α

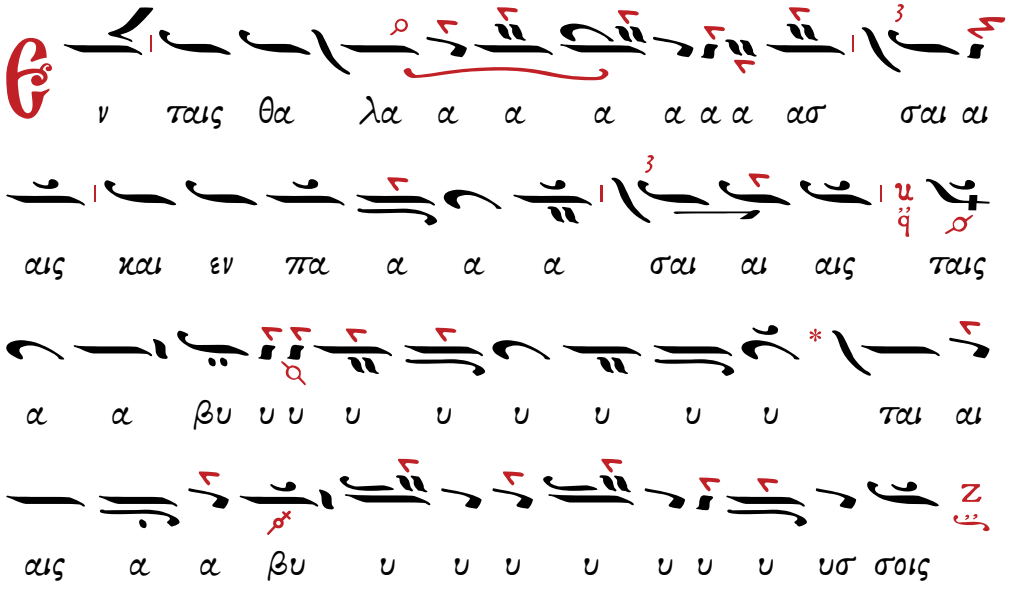
ν ταις θα λα α α α α α α ασ σαι αι
αις και εν πα α α α σαι αι αις ταις
α α βυ υ υ υ υ υ υ υ υ ται αι
αις α α βυ υ υ υ υ υ υ υ υσ σοις

αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι α

ταις α α βυ υ υ υ υ υ υ υ υσ σοις

να α α γων νε ε φε ε ε λα α

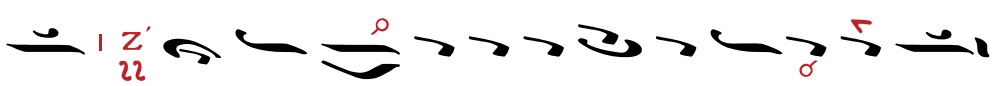
ας εξ ε σχα α α α του ου τη η ης γη

η η η η ης αλ λη λου ου ου ι ι ι

ι α

στρα πα α α α α α α α ας

εις υ ε το ον ε ε ε ε ποι η η σε ε ε

ε ε ε ε εν αλ λη λου ου ου ι ι ι

ι α

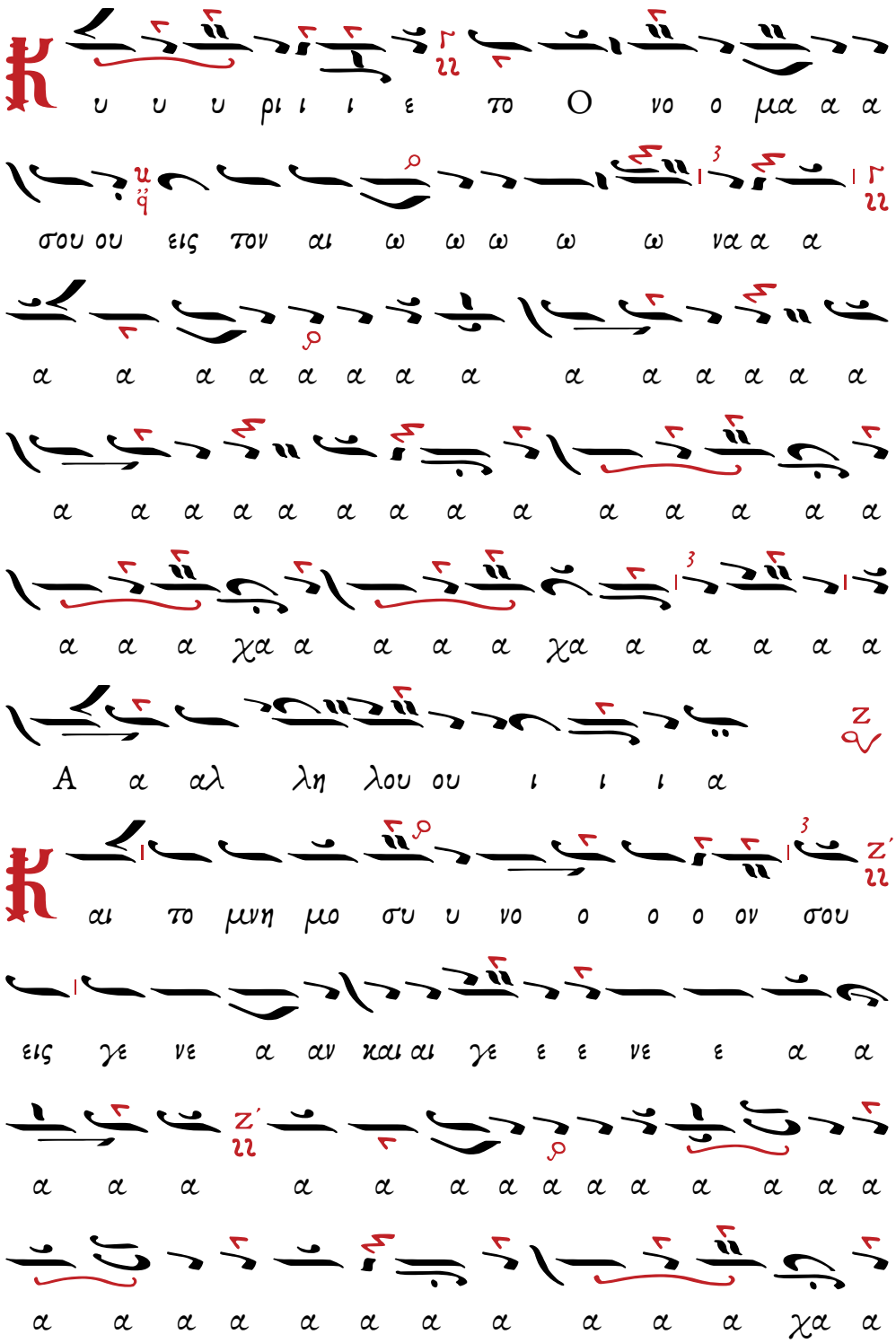
υ υ υ ρι ι ι ε το Ο νο ο μα α α
σου ου εις τον αι ω ω ω ω ω να α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α χα α α α α χα α α α α α
Α α αλ λη λου ου ι ι ι α
αι το μνη μο συ υ νο ο ο ο ον σου
εις γε νε α αν και αι γε ε ε νε ε α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α χα α

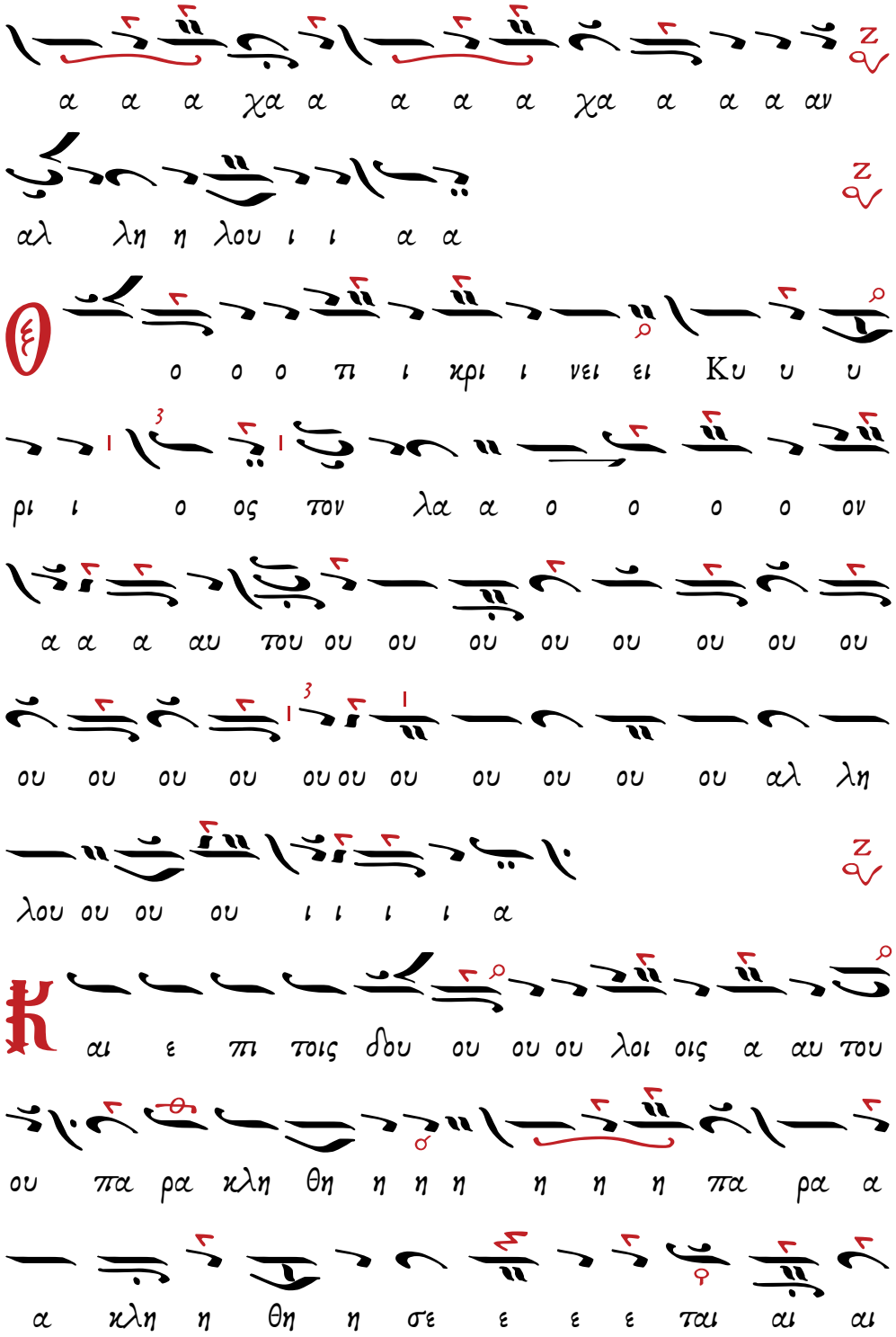
α α α χα α α α α χα α α α αν
αλ λη η λου ι ι α α
ο ο ο π ι χρι ι νει ει Κυ υ υ
ρι ι ο ος τον λα α ο ο ο ο ον
α α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη
λου ου ου ου ι ι ι ι α
αι ε π τοις δου ου ου ου λοι οις α αυ του
ου πα ρα κλη θη η η η η η η πα ρα α
α κλη η θη η σε ε ε ε ται αι αι

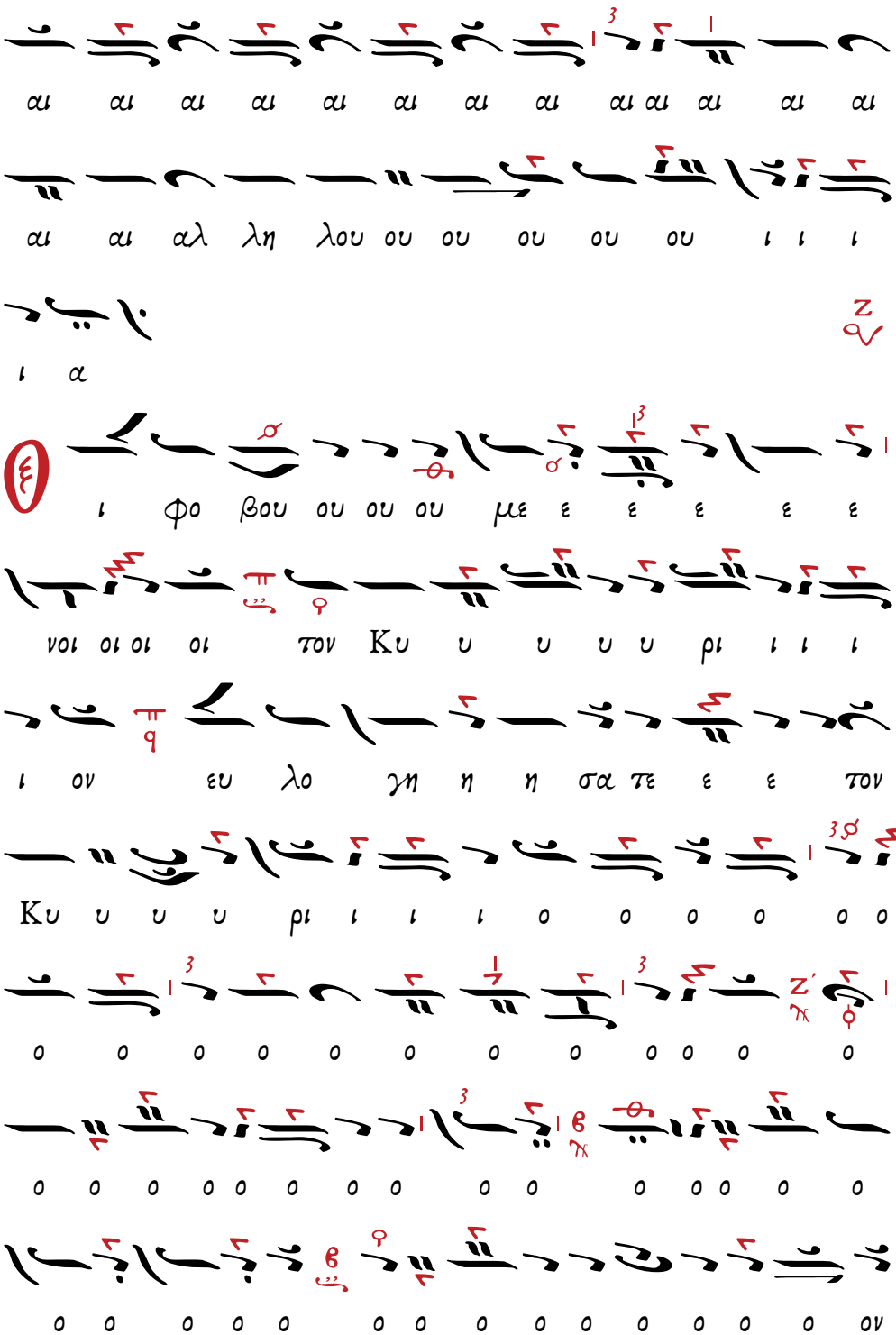
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι
ι α
ι φο βου ου ου ου με ε ε ε ε ε
νοι οι οι οι τον Κυ υ υ υ υ ρι ι ι ι
ι ον ευ λο γη η η σα τε ε ε τον
Κυ υ υ υ ρι ι ι ι ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ον

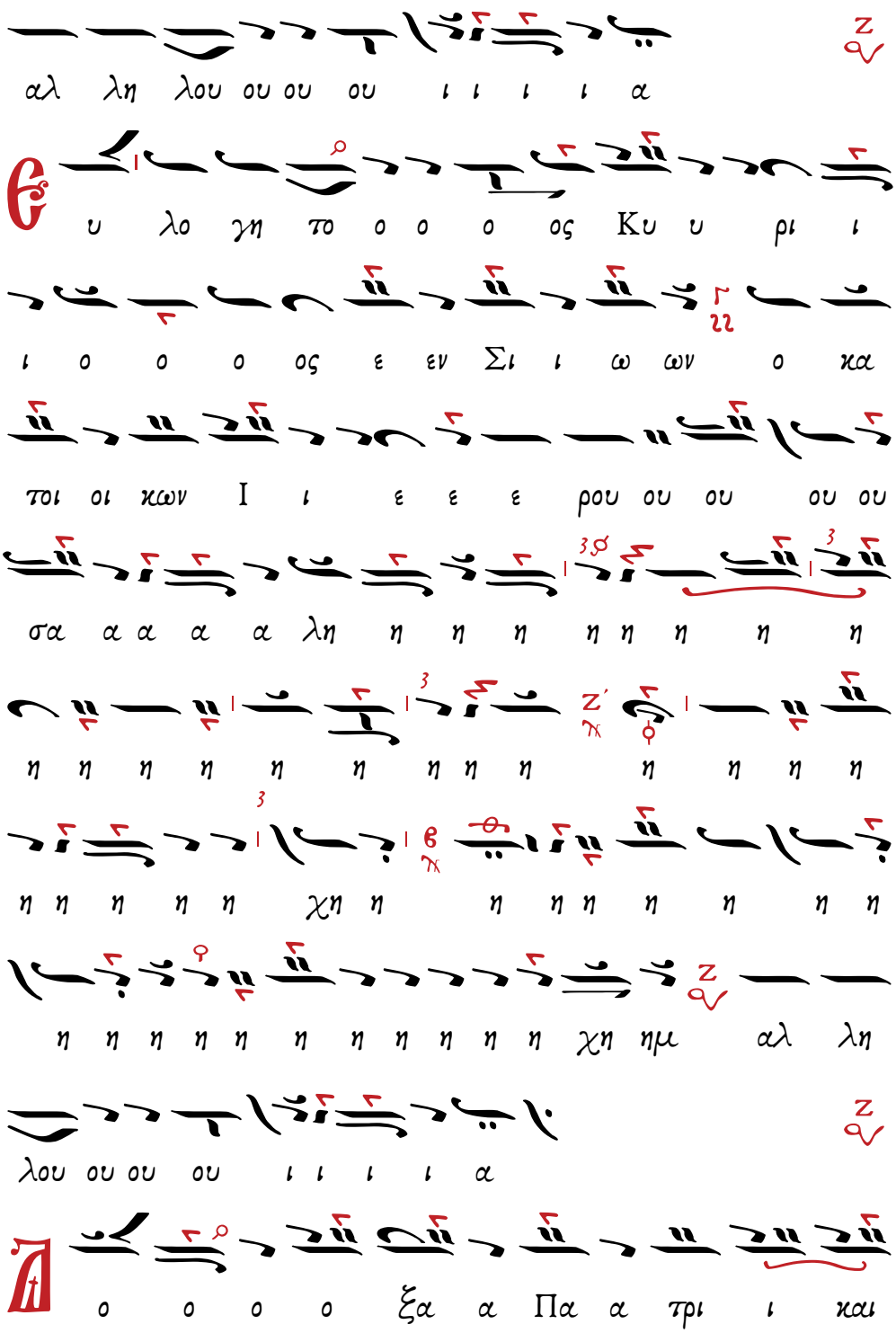
αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι α
υ λο γη το ο ο ο ος Κυ υ ρι ι
ι ο ο ο ος ε εν Σι ι ω ων ο κα
τοι οι κων Ι ι ε ε ε ρου ου ου ου ου
σα α α α α λη η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η χη η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η χη ημ αλ λη
λου ου ου ου ι ι ι ι α
ο ο ο ο ξα α Πα α τρι ι και

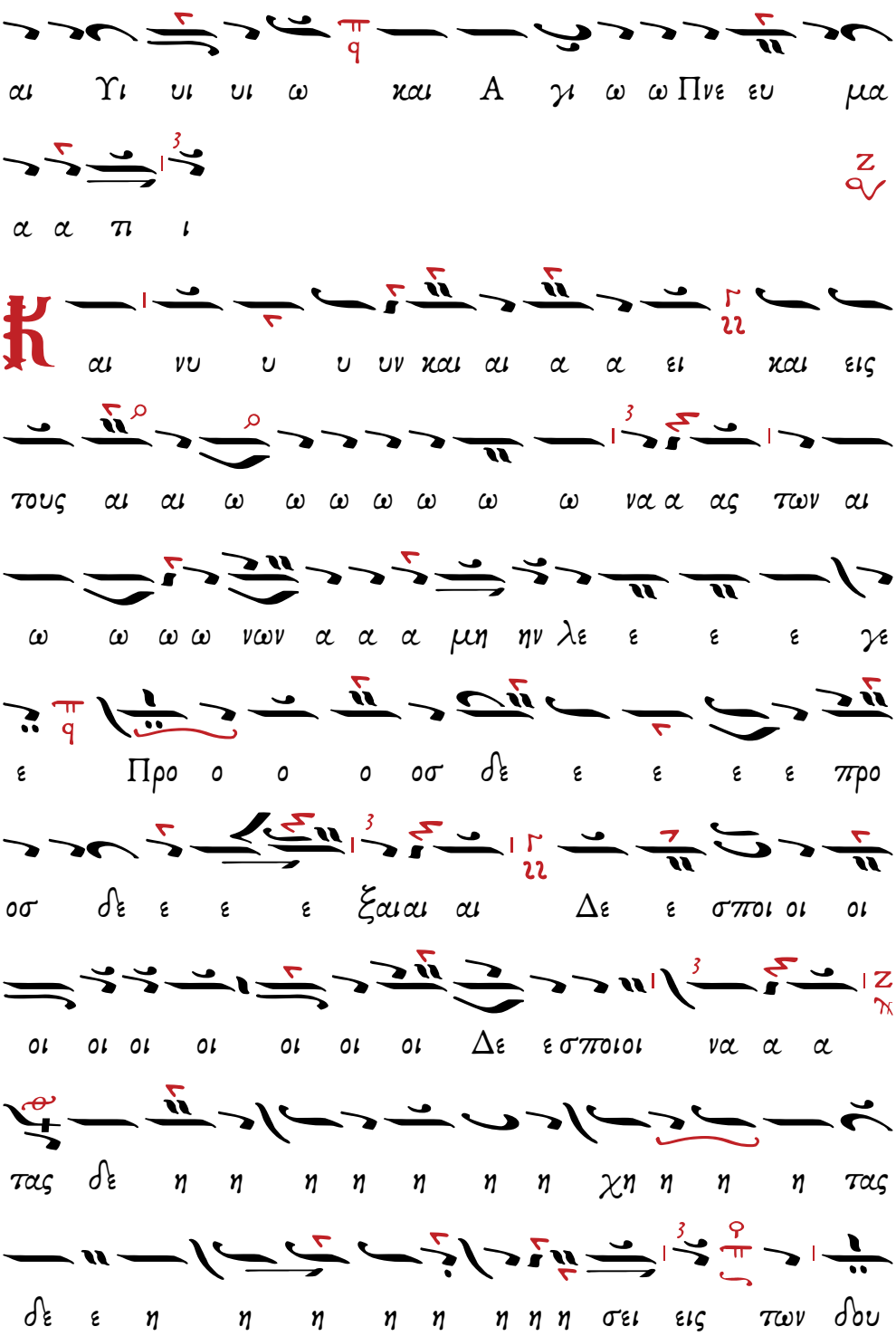
αι Υι υι υι ω και Α γι ω ω Πνε ευ μα
α α πι ι
αι νυ υ υ υν και αι α α ει και εις
τους αι αι ω ω ω ω ω ω ω να α ας των αι
ω ω ω ω νων α α α μη ην λε ε ε ε γε
ε Προ ο ο ο οσ δε ε ε ε ε προ
οσ δε ε ε ε ξαι αι αι Δε ε σποι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι Δε ε σποιοι να α α
τας δε η η η η η η η χη η η η τας
δε ε η η η η η η η η σει εις των δου

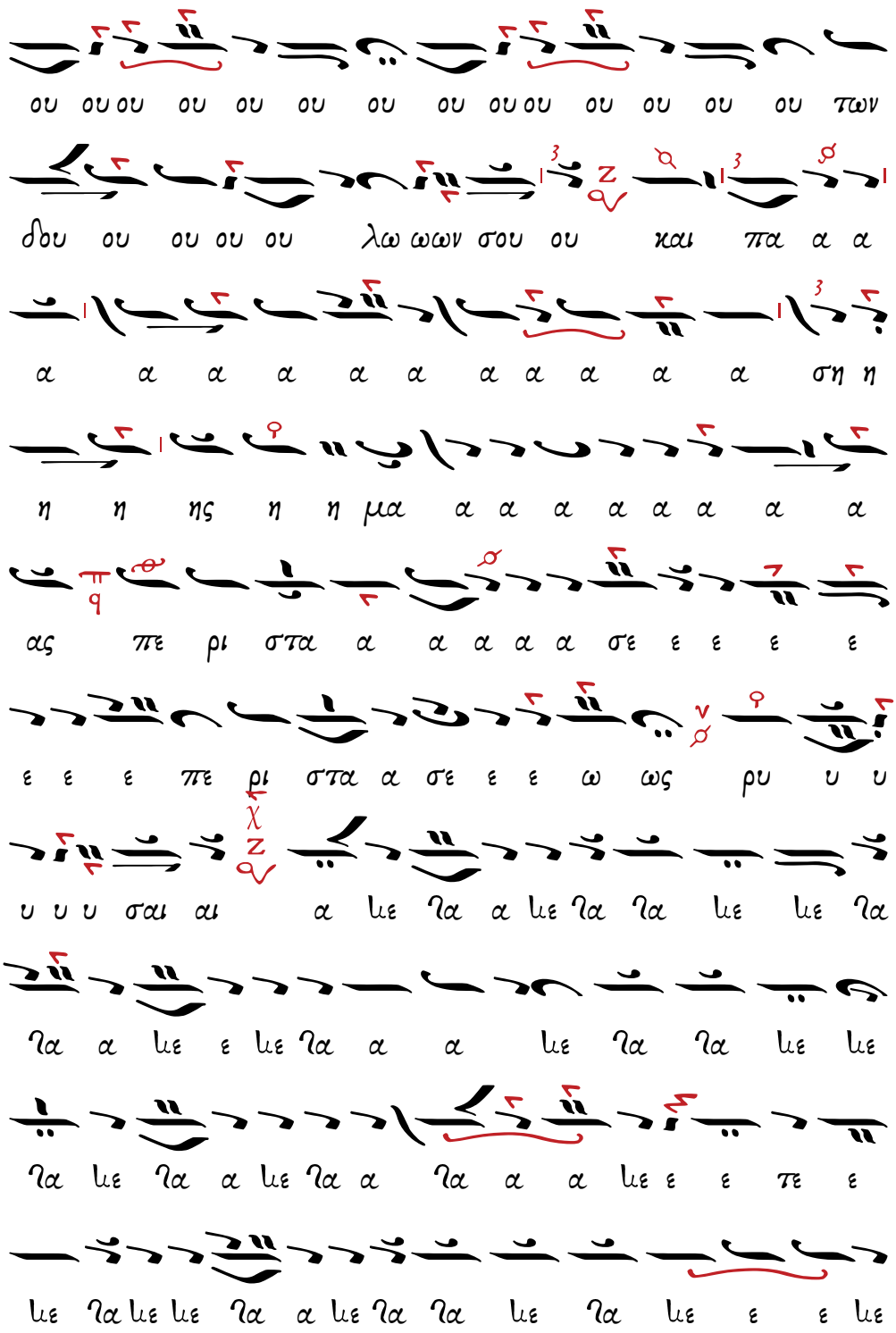
ου ουου ου ου ου ου ου ουου ου ου ου ου πων
δου ου ου ου ου λω ωων σου ου και πα α α
α α α α α α α α α α ση η
η η ης η η μα α α α α α α α
ας πε ρι στα α α α α σε ε ε ε ε
ε ε ε πε ρι στα α σε ε ε ω ως ρυ υ υ
υ υ υ σαι αι α ιε ια α ιε ια ια ιε ιε ια
ια α ιε ε ιε ια α α ιε ια ια ιε ιε
ια ιε ια α ιε ια α ια α α ιε ε ε τε ε
ιε ια ιε ιε ια α ιε ια ια ιε ια ιε ε ε ιε

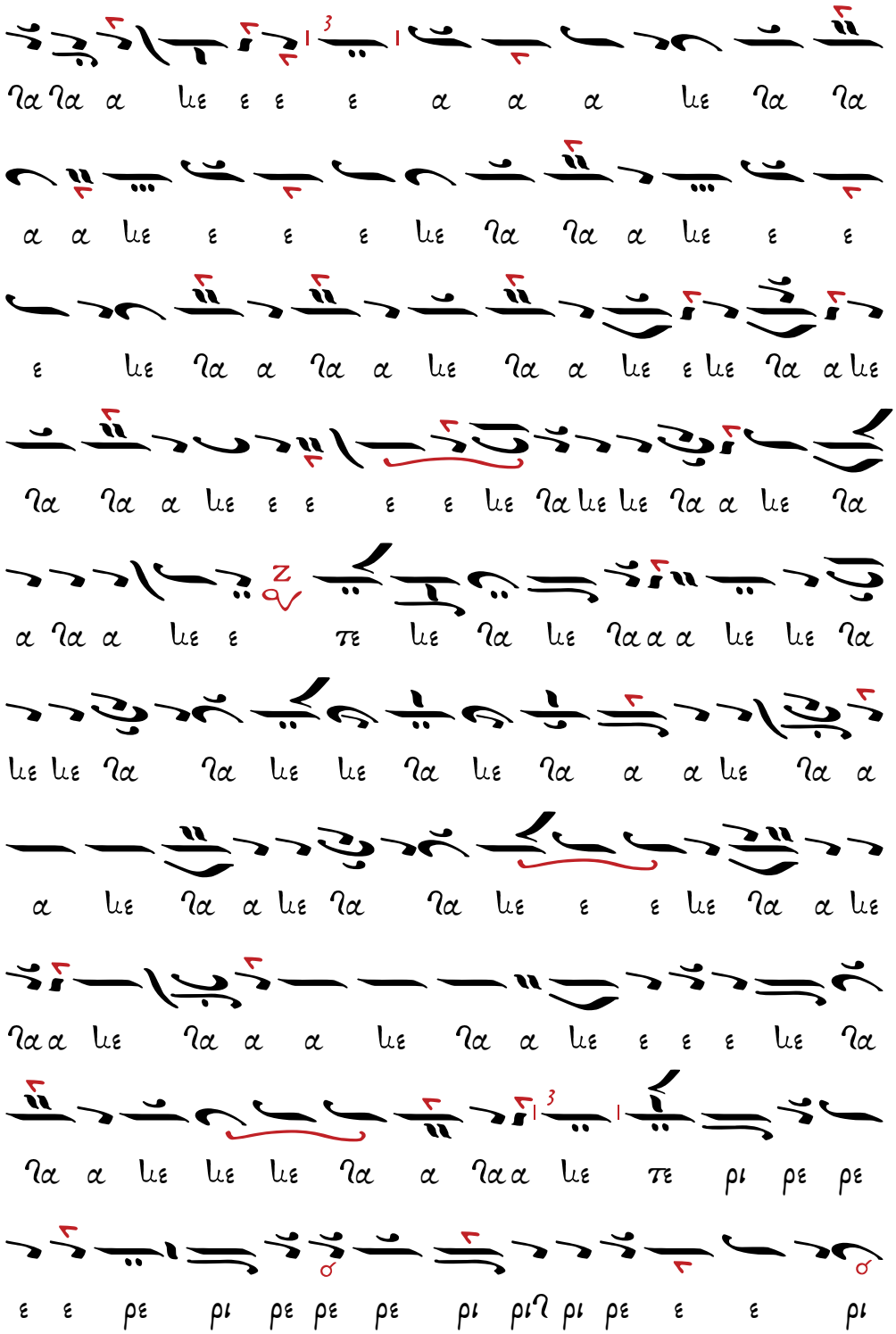
ηα ηα α ιε ε ε ε α α α ιε ηα ηα
α α ιε ε ε ε ιε ηα ηα α ιε ε ε
ε ιε ηα α ηα α ιε ηα α ιε ε ιε ηα α ιε
ηα ηα α ιε ε ε ε ε ιε ηα ιε ιε ηα α ιε ηα
α ηα α ιε ε τε ιε ηα ιε ηα α α ιε ιε ηα
ιε ιε ηα ηα ιε ιε ηα ιε ηα α α ιε ηα α
α ιε ηα α ιε ηα ηα ιε ε ε ιε ηα α ιε
ηα α ιε ηα α α ιε ηα α ιε ε ε ε ιε ηα
ηα α ιε ιε ιε ηα α ηα α ιε τε ρι ρε ρε
ε ε ρε ρι ρε ρε ρε ρι ρι ηρι ρι ρε ε ε ρι

ταις πρε σβει ει αι αις σου ου α α α μη η

η η η η ην

Ἕτερος τοῦ αὐτοῦ Πέτρου Ἐφεσίου.

Ἦχος Βαρὺς Ζω

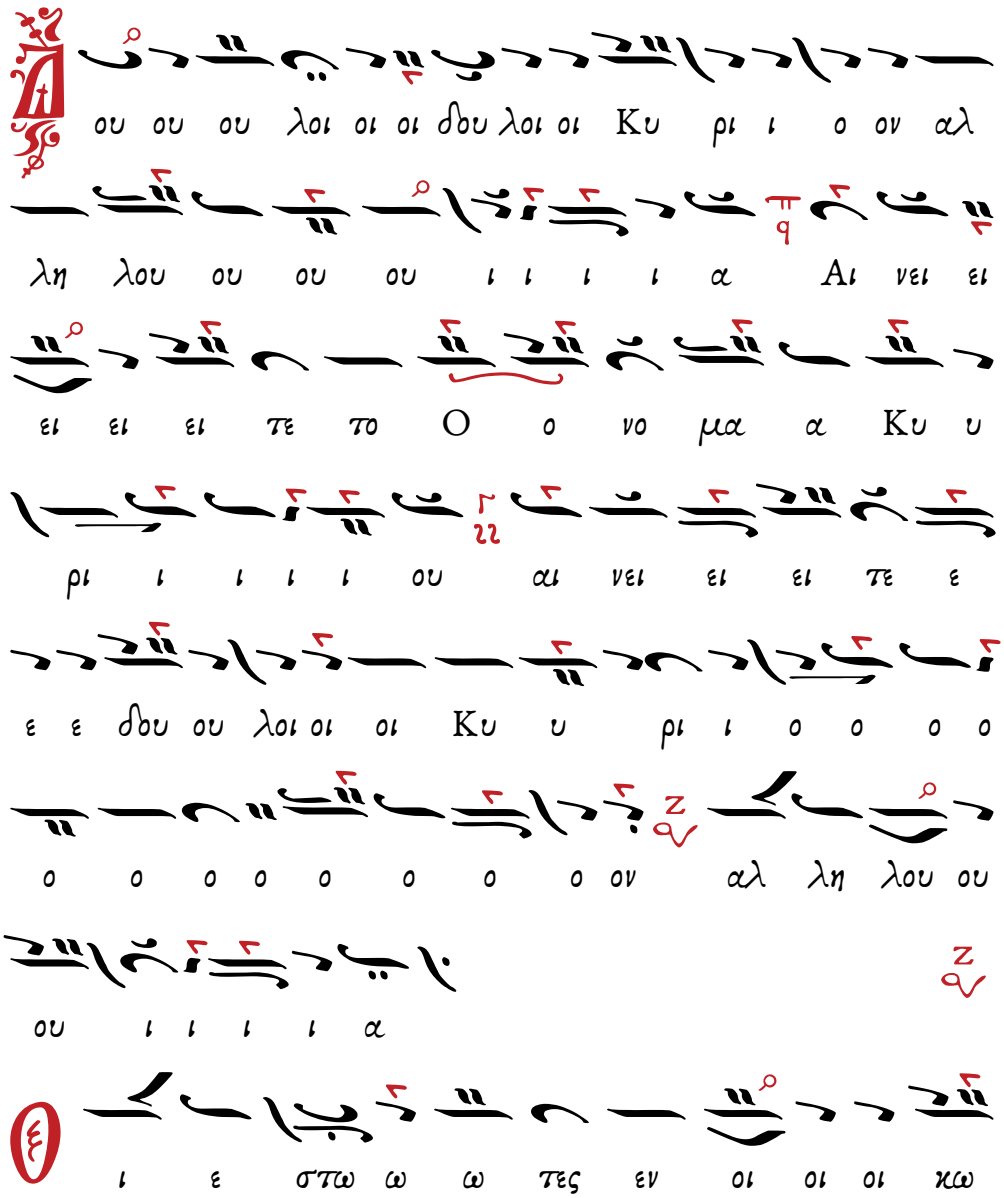

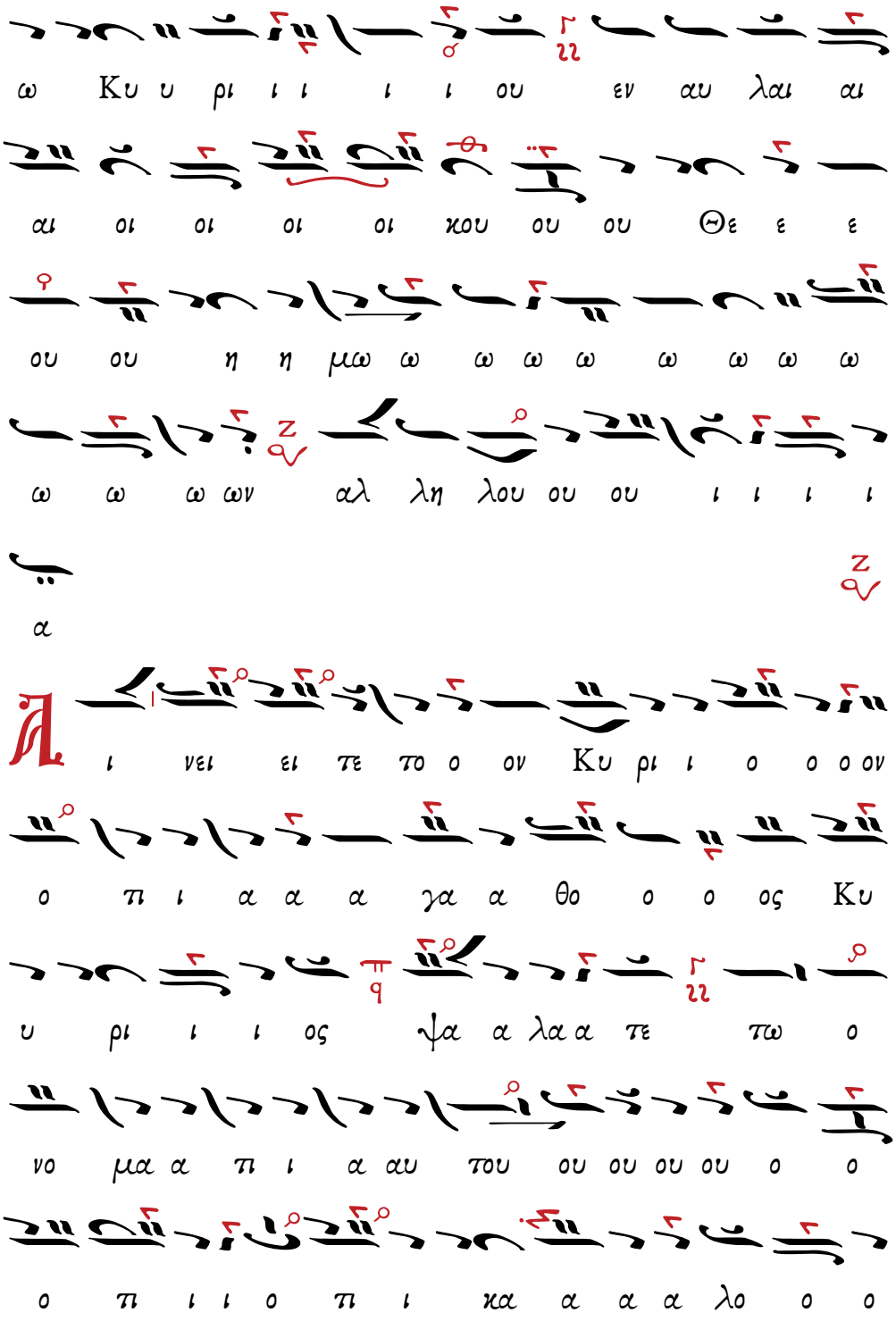
ω Κυ υ ρι ι ι ι ι ου εν αυ λαι αι
αι οι οι οι οι κου ου ου Θε ε ε
ου ου η η μω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ων αλ λη λου ου ου ι ι ι ι
α
Α ι νει ει τε το ο ον Κυ ρι ι ο ο ο ον
ο πι ι α α α γα α θο ο ο ος Κυ
υ ρι ι ι ος ψα α λα α τε τω ο
νο μα α πι ι α αυ του ου ου ου ου ο ο
ο πι ι ι ο πι ι κα α α α λο ο ο

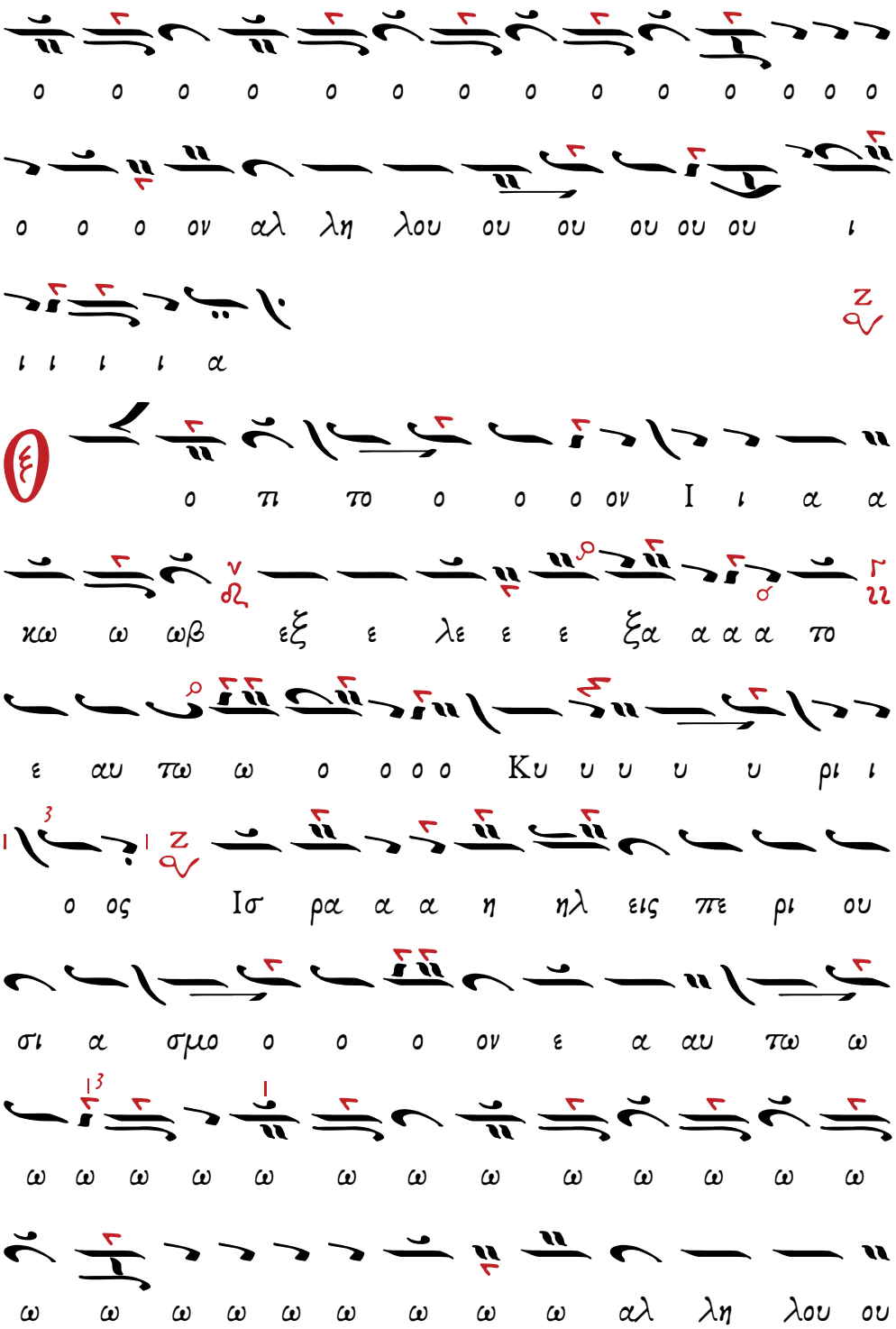
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ον αλ λη λου ου ου ου ου ου ι
ι ι ι ι α
ο πι το ο ο ο ον Ι ι α α
κω ω ωβ εξ ε λε ε ε ξα α α α το
ε αυ τω ω ο ο ο ο Κυ υ υ υ υ ρι ι
ο ος Ισ ρα α α η ηλ εις πε ρι ου
σι α σμο ο ο ο ον ε α αυ τω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω αλ λη λου ου

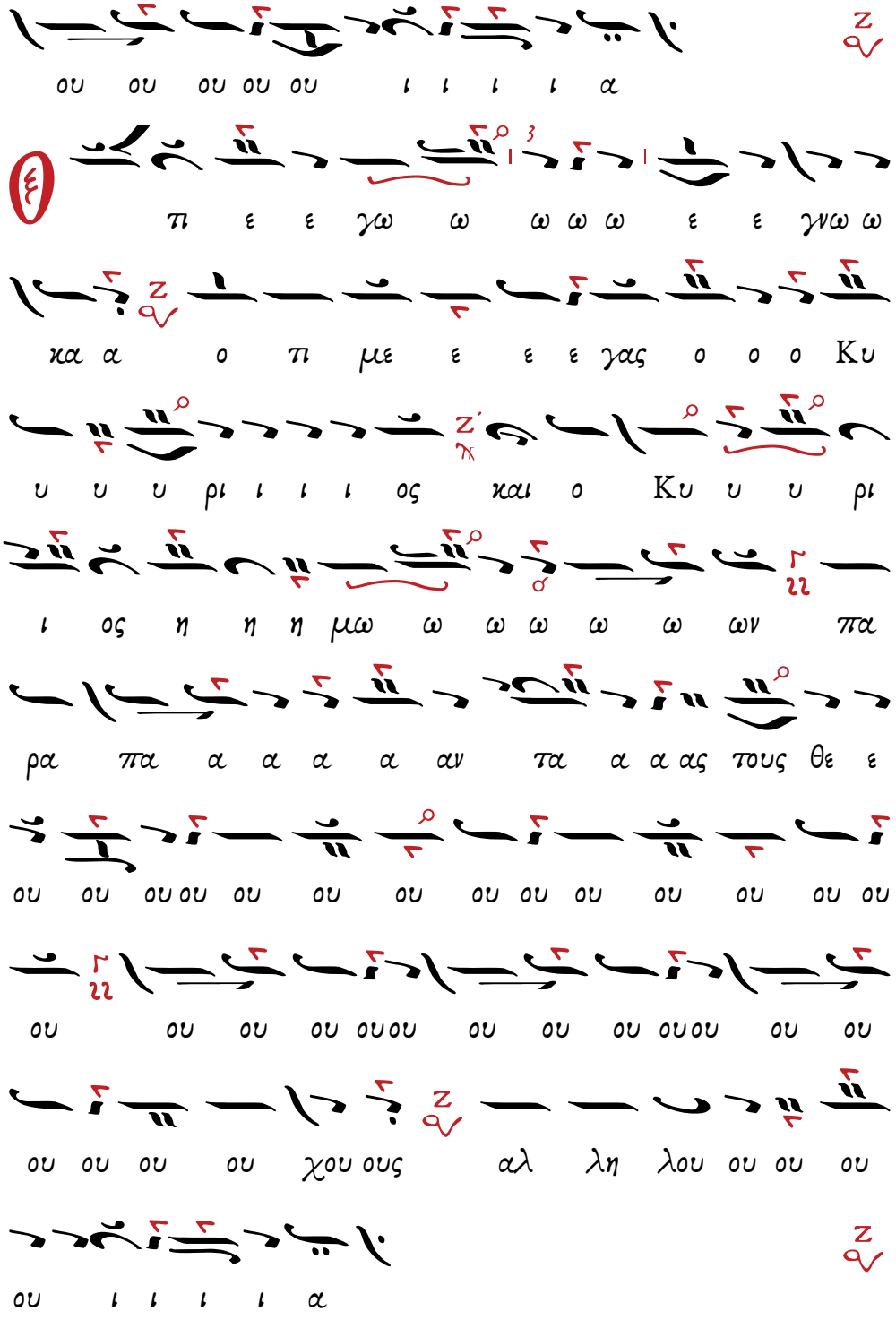
ου ου ου ου ου ι ι ι ι α
π ε ε γω ω ω ω ω ε ε γνω ω
κα α ο π με ε ε ε γας ο ο ο Κυ
υ υ υ ρι ι ι ι ος και ο Κυ υ υ ρι
ι ος η η η μω ω ω ω ω ων πα
ρα πα α α α α αν τα α α ας τους θε ε
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου χου ους αλ λη λου ου ου ου
ου ι ι ι ι α

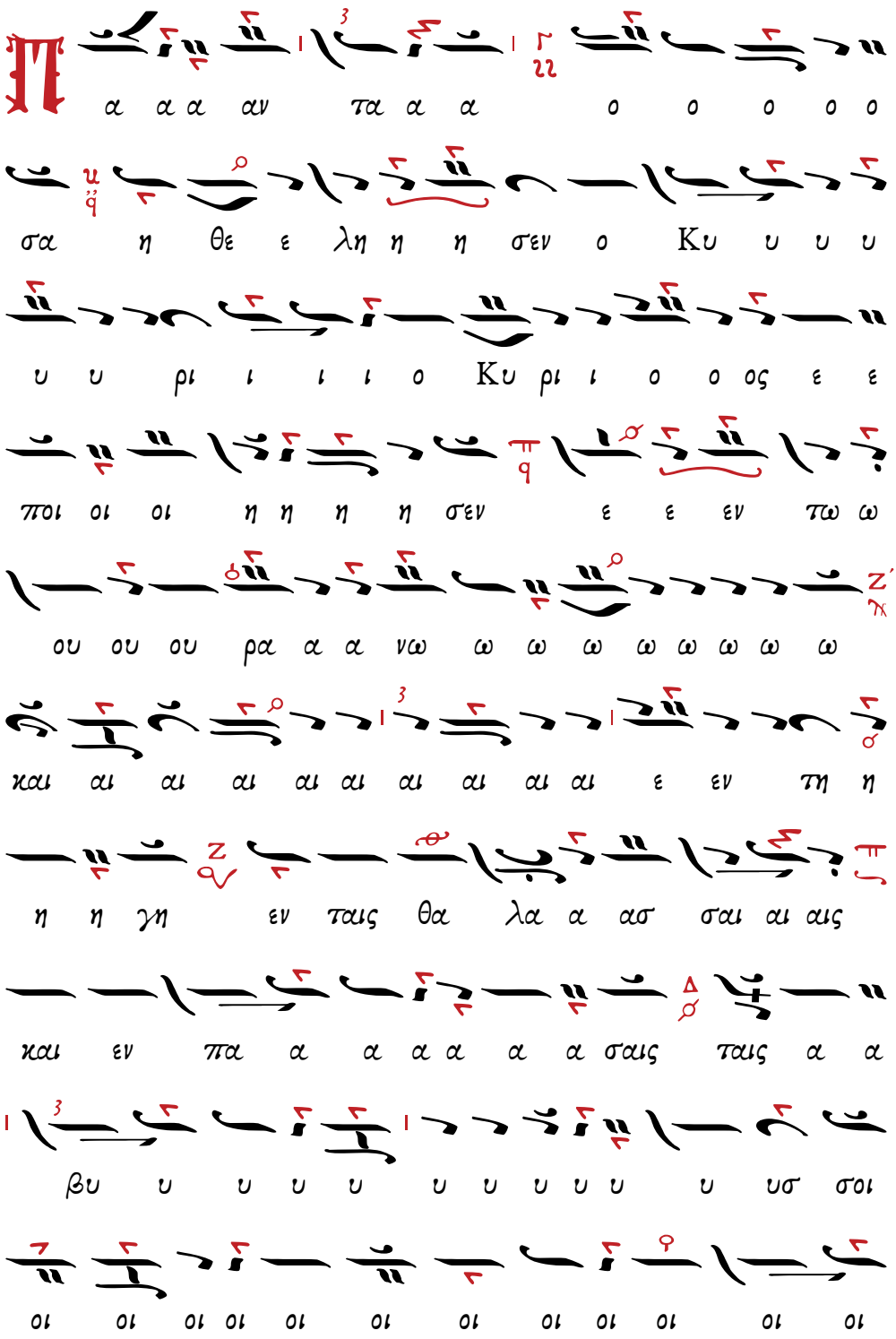
α α α αν τα α α ο ο ο ο ο
σα η θε ε λη η η σεν ο Κυ υ υ υ
υ υ ρι ι ι ι ο Κυ ρι ι ο ο ος ε ε
ποι οι οι η η η η σεν ε ε εν τω ω
ου ου ου ρα α α νω ω ω ω ω ω ω ω
και αι αι αι αι αι αι αι αι αι ε εν τη η
η η γη εν ταις θα λα α ασ σαι αι αις
και εν πα α α α α α α σαις ταις α α
βυ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υσ σοι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι

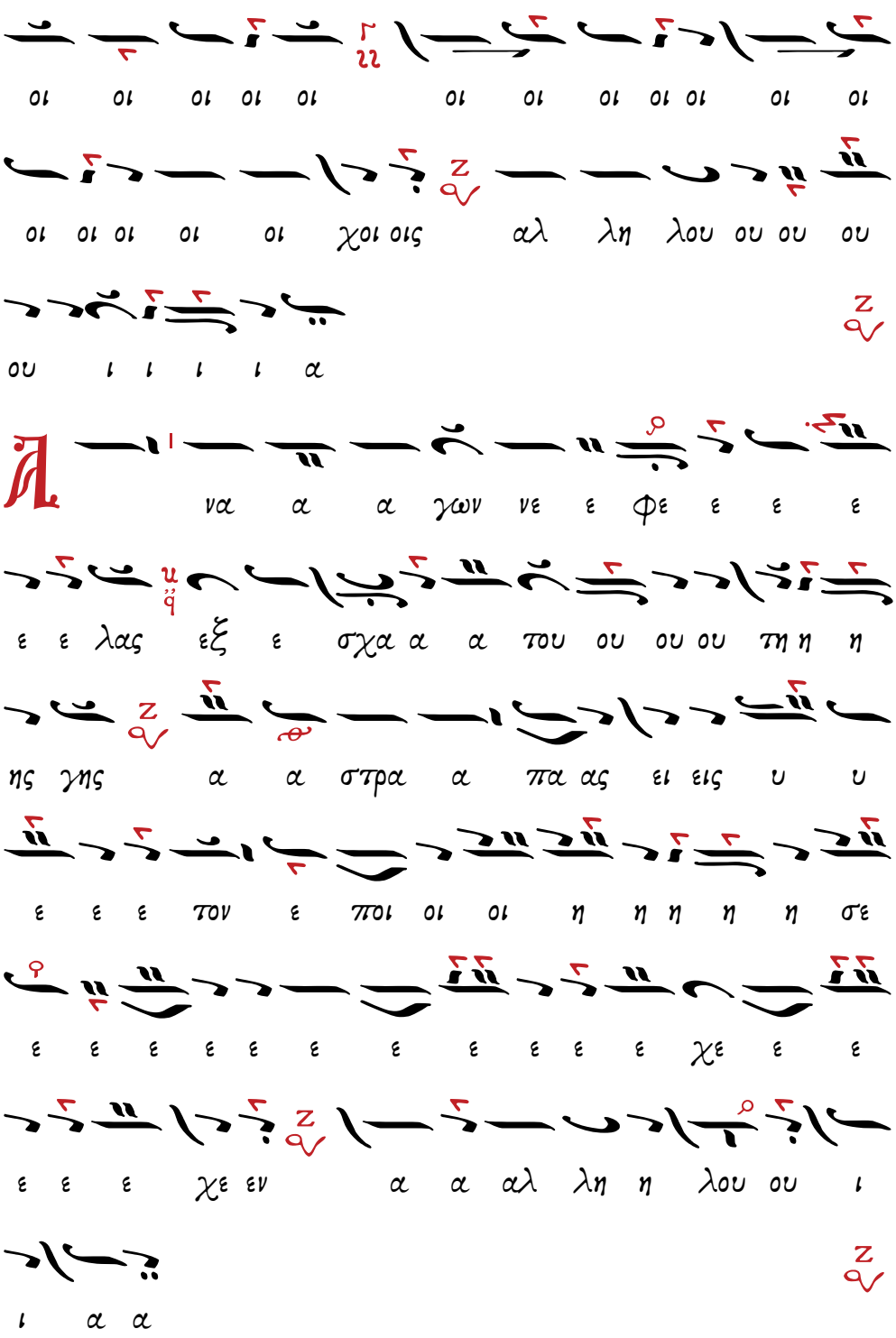

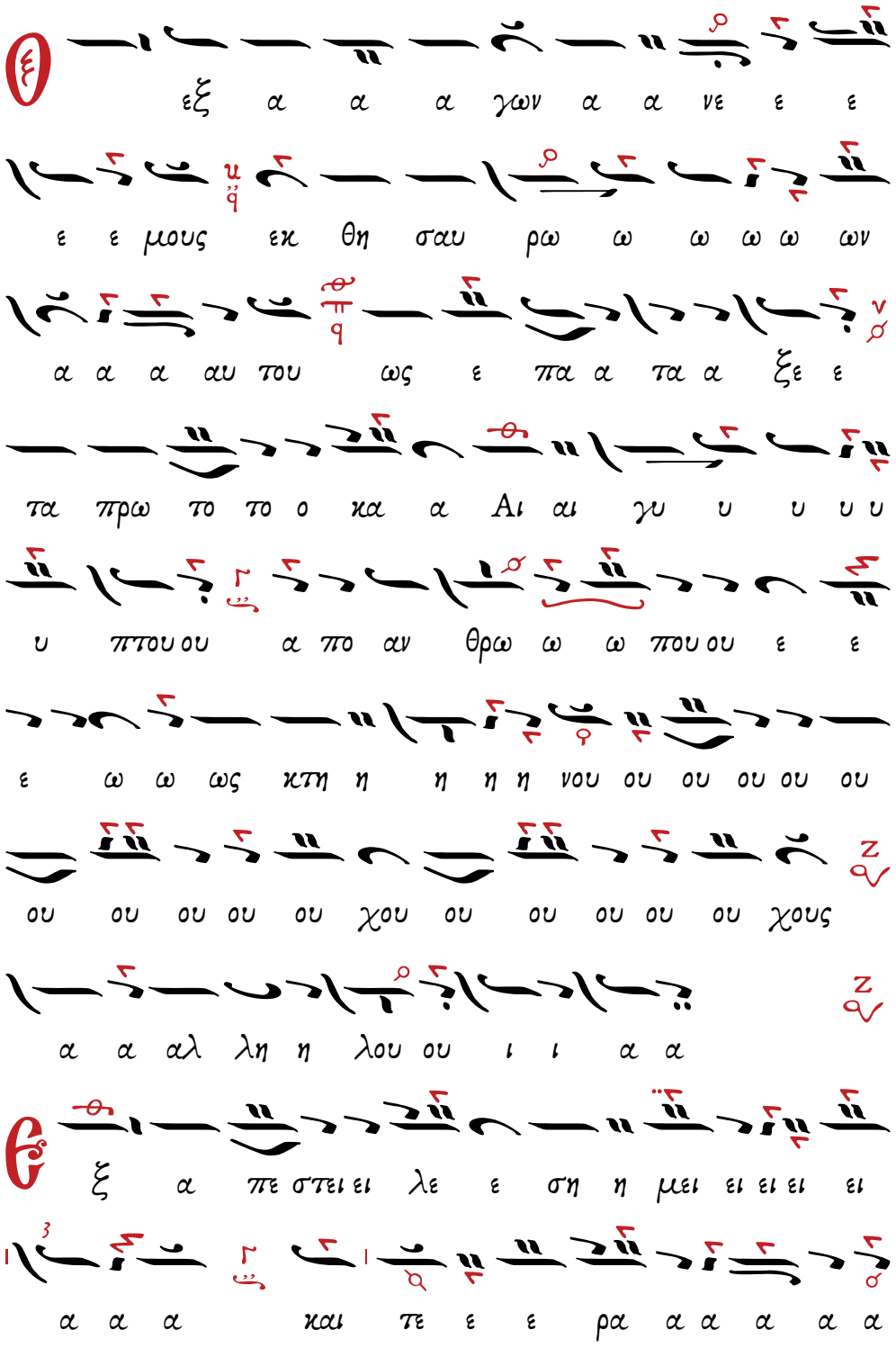
εξ α α α γων α α νε ε ε
ε ε μους εκ θη σαυ ρω ω ω ω ω ων
α α α αυ του ως ε πα α τα α ξε ε
τα πρω το το ο κα α Αι αι γυ υ υ υ υ
υ πτου ου α πο αν θρω ω ω που ου ε ε
ε ω ω ως κτη η η η η νου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου χους
α α αλ λη η λου ου ι ι α α
ξ α πε στει ει λε ε ση η μει ει ει ει ει
α α α και τε ε ε ρα α α α α

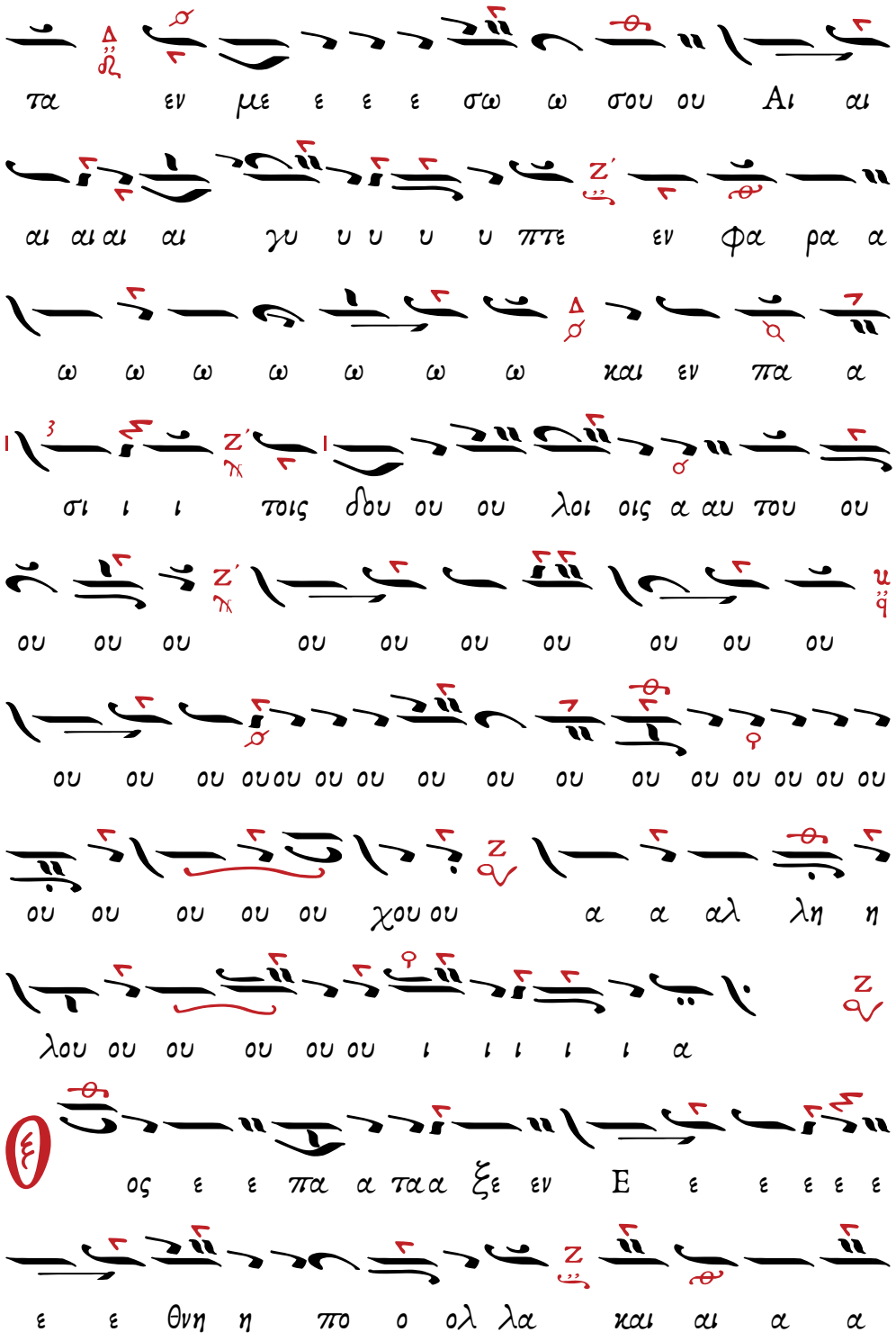
τα εν με ε ε ε σω ω σου ου Αι αι
αι αι αι αι γυ υ υ υ υ πτε εν φα ρα α
ω ω ω ω ω ω ω και εν πα α
σι ι ι τοις δου ου ου λοι οις α αυ του ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου χου ου α α αλ λη η
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ος ε ε πα α ταα ξε εν Ε ε ε ε ε ε
ε ε θνη η πο ο ολ λα και αι α α

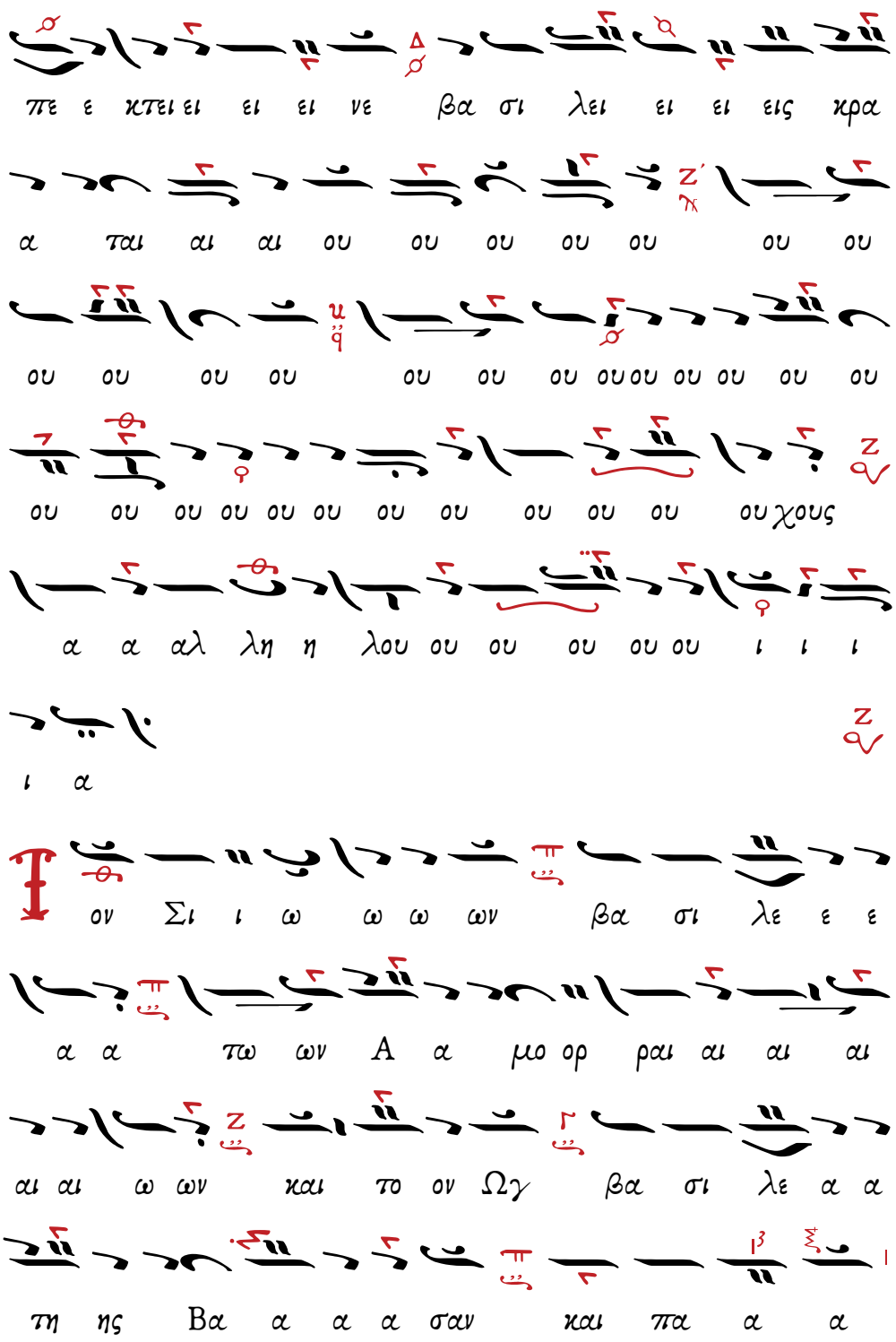
πε ε κτει ει ει ει νε βα σι λει ει ει εις κρα
α ται αι αι ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χους
α α αλ λη η λου ου ου ου ου ου ι ι ι
ι α
ον Σι ι ω ω ω ων βα σι λε ε ε
α α τω ων Α α μο ορ ραι αι αι αι
αι αι ω ων και το ον Ωγ βα σι λε α α
τη ης Βα α α α σαν και πα α α

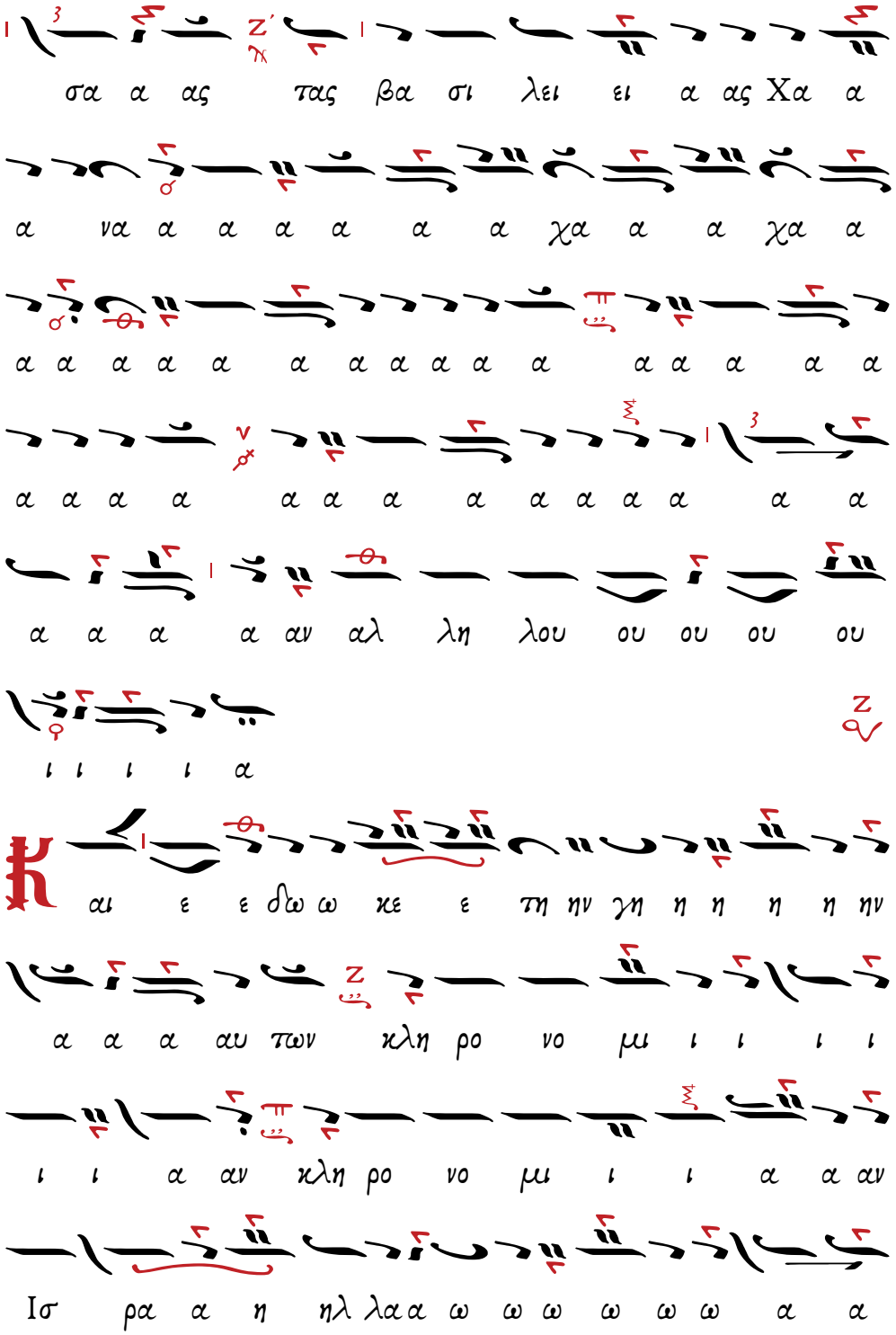
σα α ας τας βα σι λει ει α ας Χα α
α να α α α α α α χα α α χα α
α α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α
α α α α αν αλ λη λου ου ου ου ου
ι ι ι ι α
αι ε ε δω ω κε ε τη ην γη η η η η ην
α α α αυ των κλη ρο νο μι ι ι ι ι
ι ι α αν κλη ρο νο μι ι ι α α αν
Ισ ρα α η ηλ λα α ω ω ω ω ω ω α α

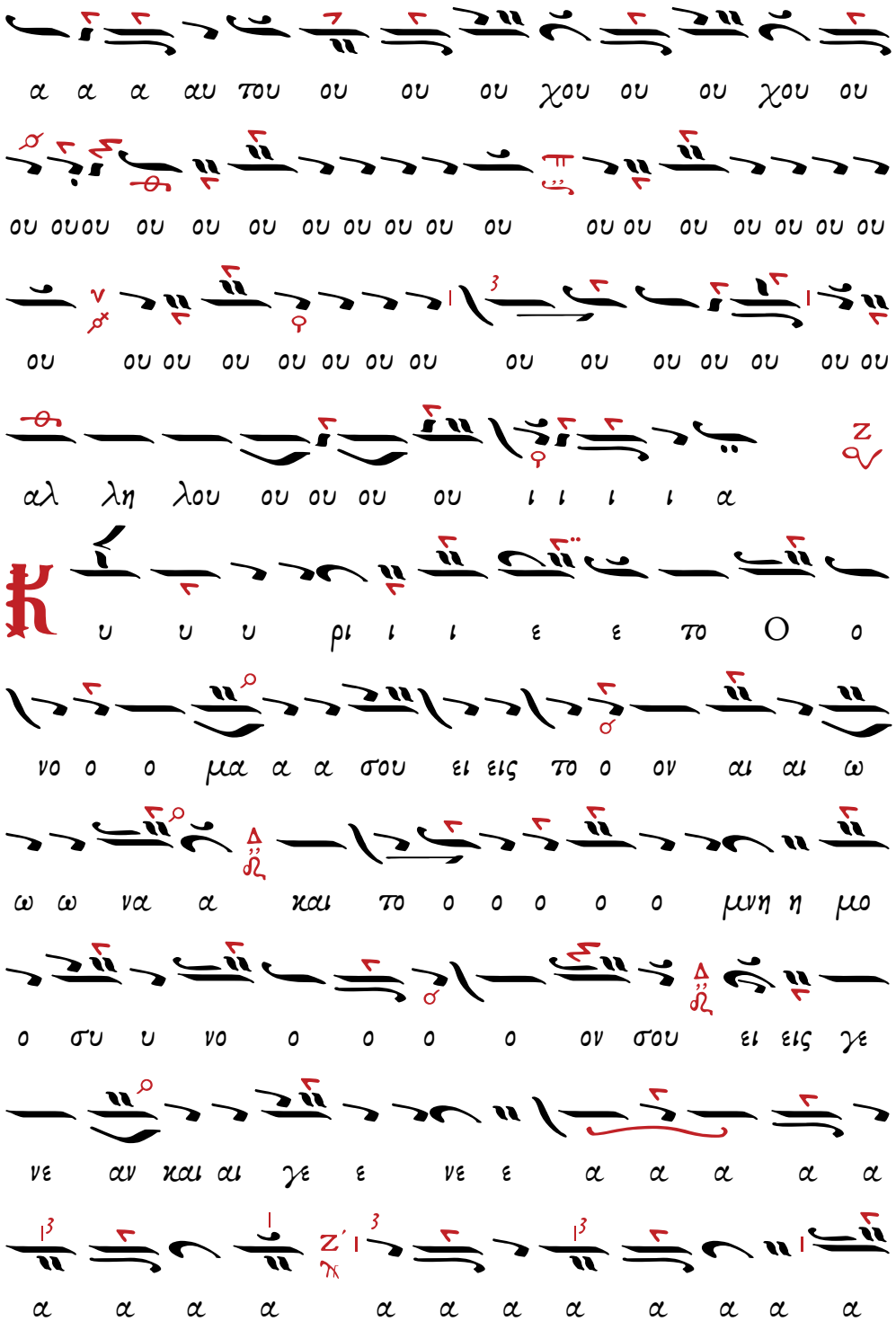
α α α αυ του ου ου ου χου ου ου χου ου
ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
υ υ υ ρι ι ι ε ε το Ο ο
νο ο ο μα α α σου ει εις το ο ον αι αι ω
ω ω να α και το ο ο ο ο ο μνη η μο
ο συ υ νο ο ο ο ο ον σου ει εις γε
νε αν και αι γε ε νε ε α α α α α
α α α α α α α α α α α α

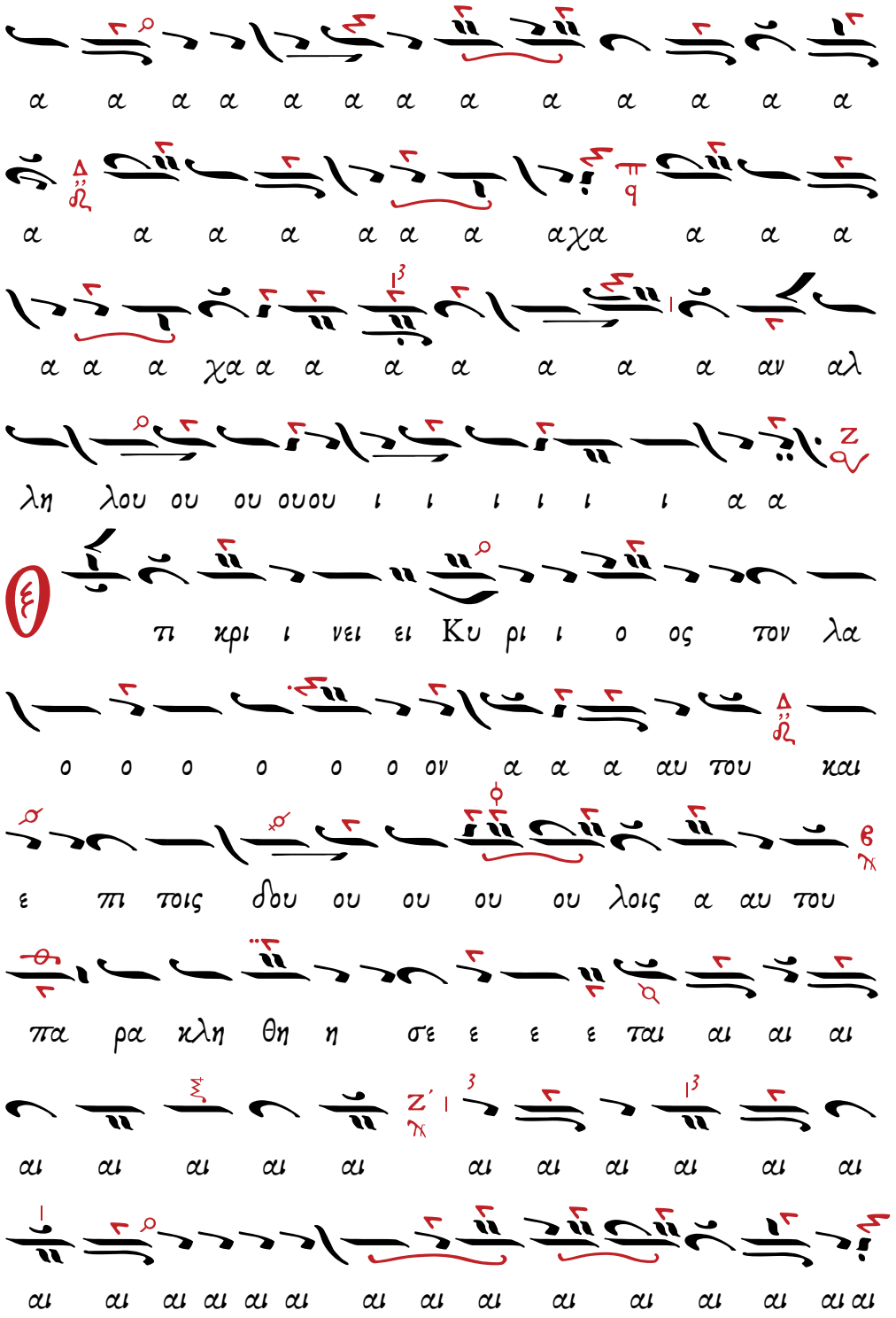
α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α αχα α α α
α α α χα α α α α α α αν αλ
λη λου ου ου ουου ι ι ι ι ι ι α α
πι κρι ι νει ει Κυ ρι ι ο ος τον λα
ο ο ο ο ο ο ον α α α αυ του και
ε πι τοις δου ου ου ου ου λοις α αυ του
πα ρα κλη θη η σε ε ε ε ται αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι

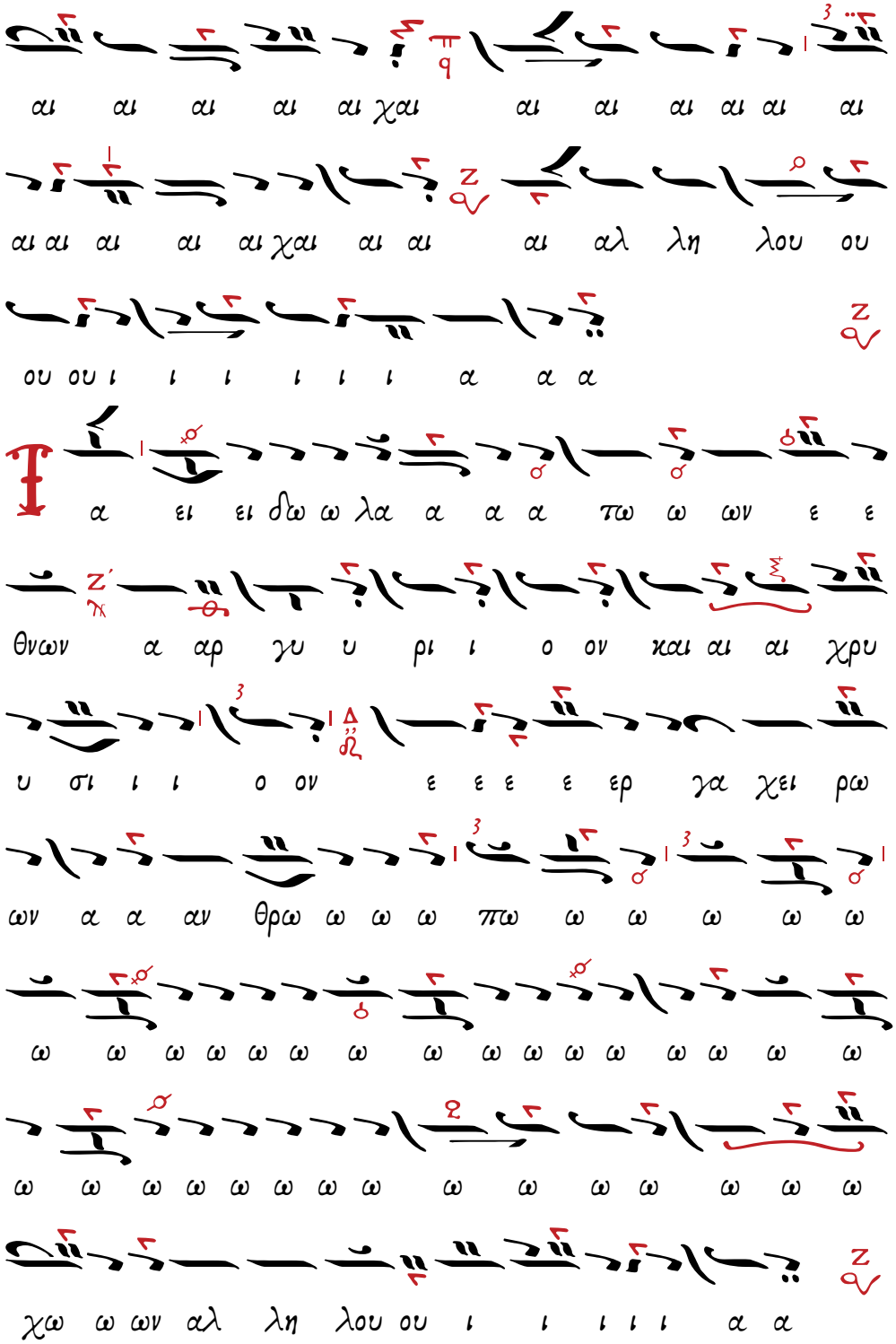
αι αι αι αι αι χαι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι χαι αι αι αι αλ λη λου ου
ου ου ι ι ι ι ι ι α α α
α ει ει δω ω λα α α α τω ω ων ε ε
θνων α αρ γυ υ ρι ι ο ον και αι αι χρυ
υ σι ι ι ο ον ε ε ε ε ερ γα χει ρω
ων α α αν θρω ω ω ω πω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
χω ω ων αλ λη λου ου ι ι ι ι ι α α

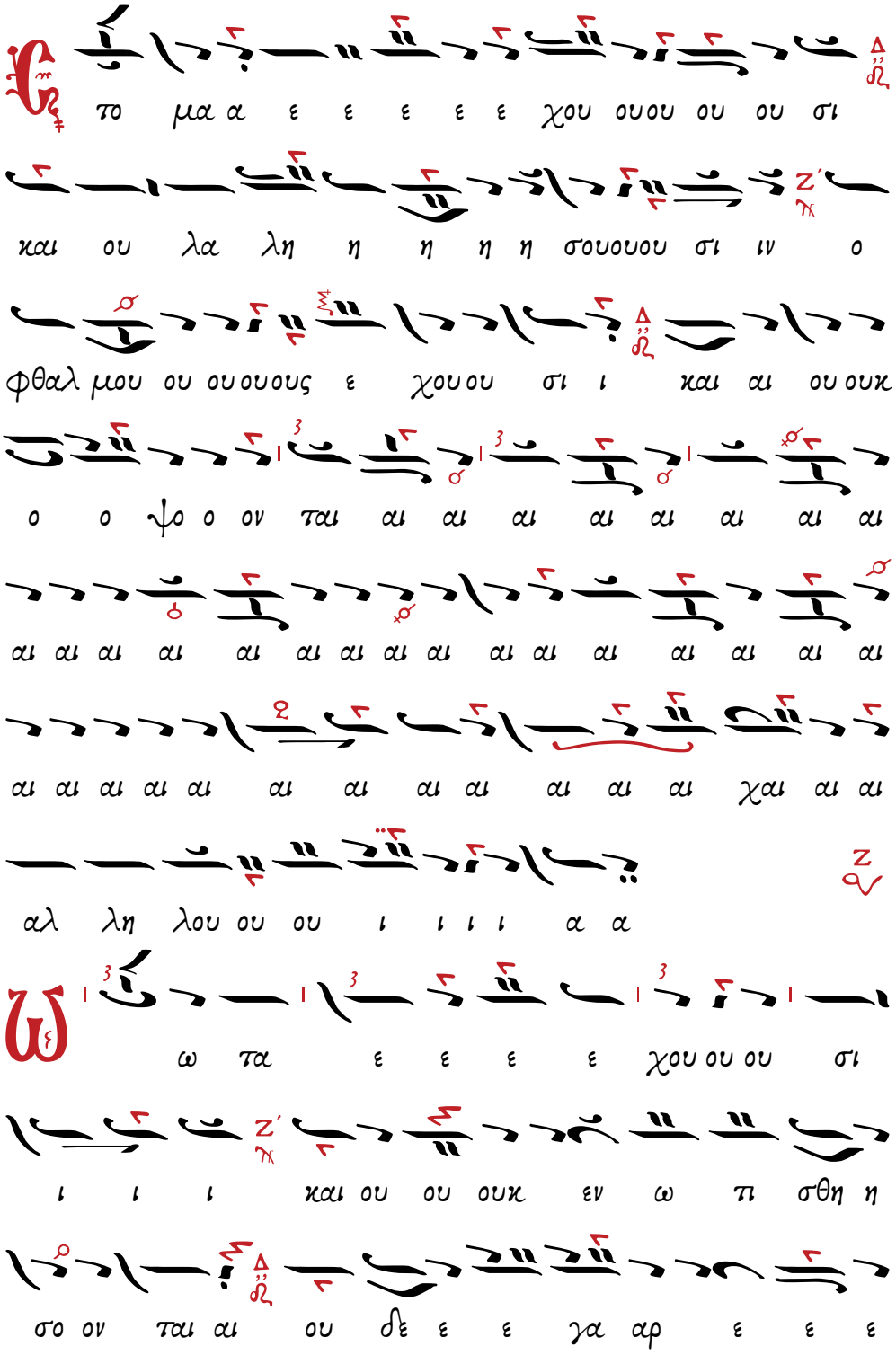
το μα α ε ε ε ε ε χου ουου ου ου σι
και ου λα λη η η η η σουουου σι ιν ο
φθαλ μου ου ουουους ε χουου σι ι και αι ουουκ
ο ο ψο ο ον ται αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι χαι αι αι
αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α α
ω τα ε ε ε ε χου ου ου σι
ι ι ι και ου ου ουκ εν ω πι σθη η
σο ον ται αι ου δε ε ε γα αρ ε ε ε

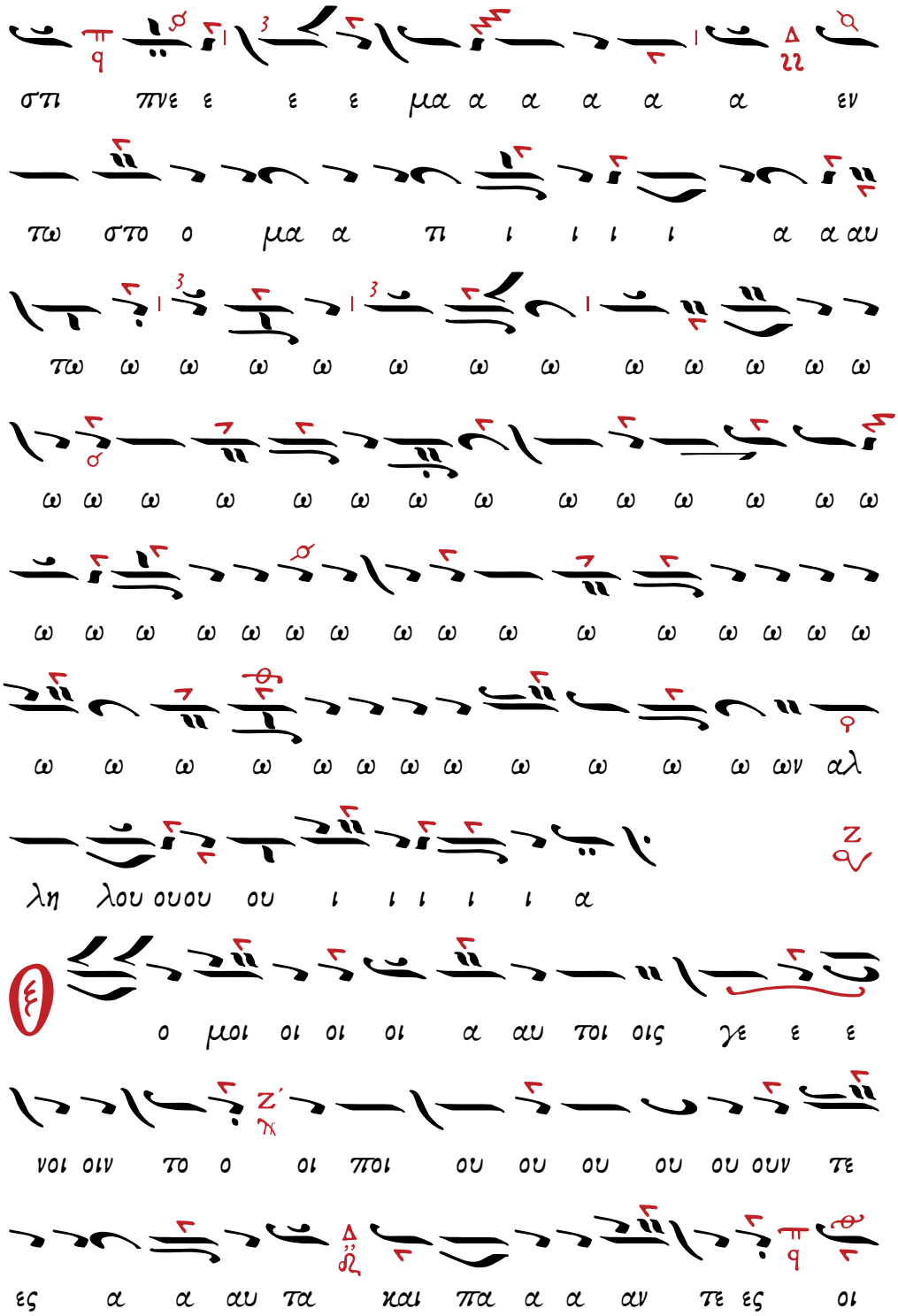
σπ πνε ε ε ε μα α α α α α εν
τω στο ο μα α π ι ι ι ι α α αυ
τω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων αλ
λη λου ουου ου ι ι ι ι α
ο μοι οι οι οι α αυ τοι οις γε ε ε
νοι οιν το ο οι ποι ου ου ου ου ου ουν τε νου νο νο ιου ιο ο ου ιο ιον
ες α α αυ τα και πα α α αν τε ες οι

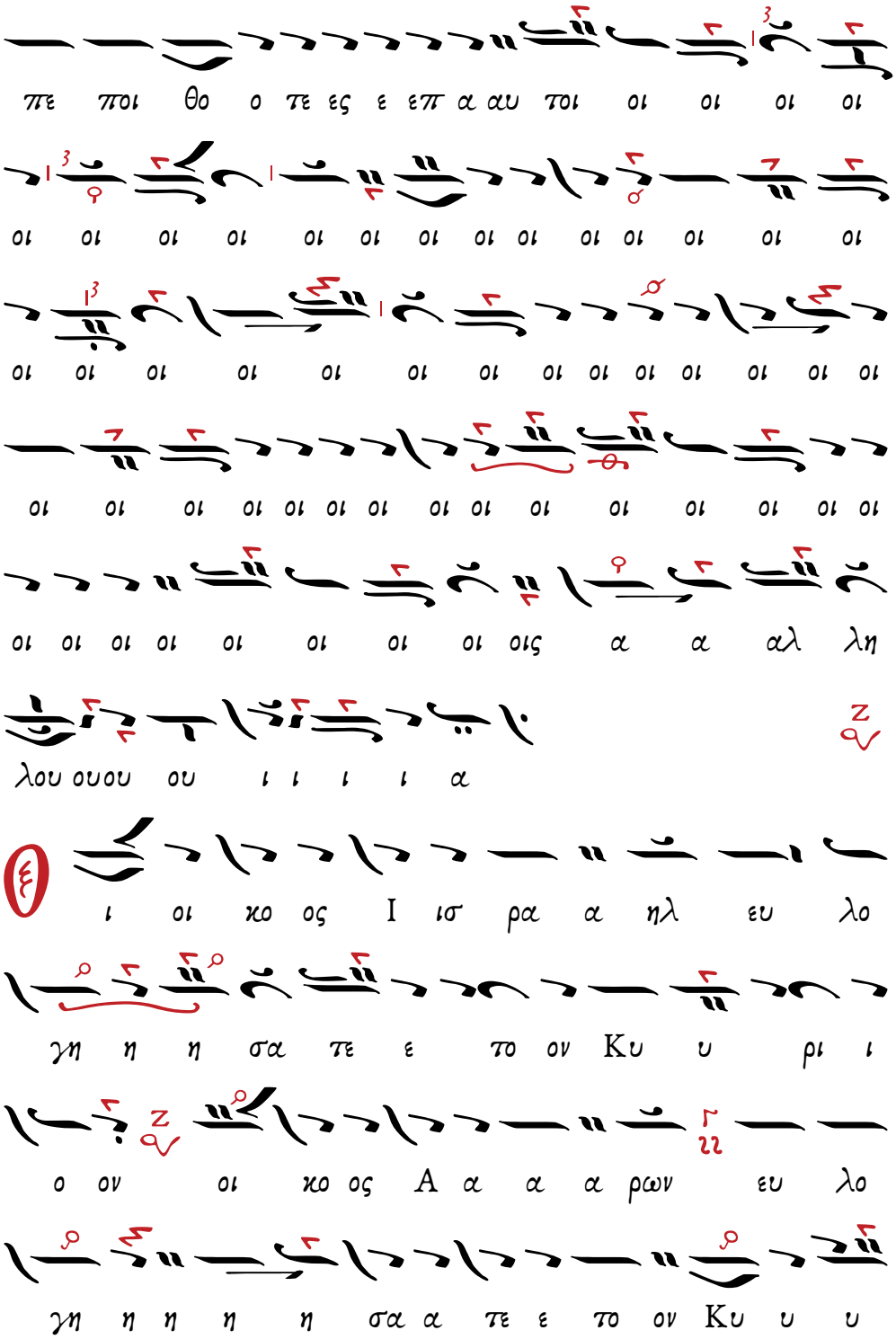
πε ποι θο ο τε ες ε επ α αυ τοι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οις α α αλ λη
λου ουου ου ι ι ι ι α
ι οι κο ος Ι ισ ρα α ηλ ευ λο
γη η η σα τε ε το ον Κυ υ ρι ι
ο ον οι κο ος Α α α α ρων ευ λο
γη η η η η σα α τε ε το ον Κυ υ υ

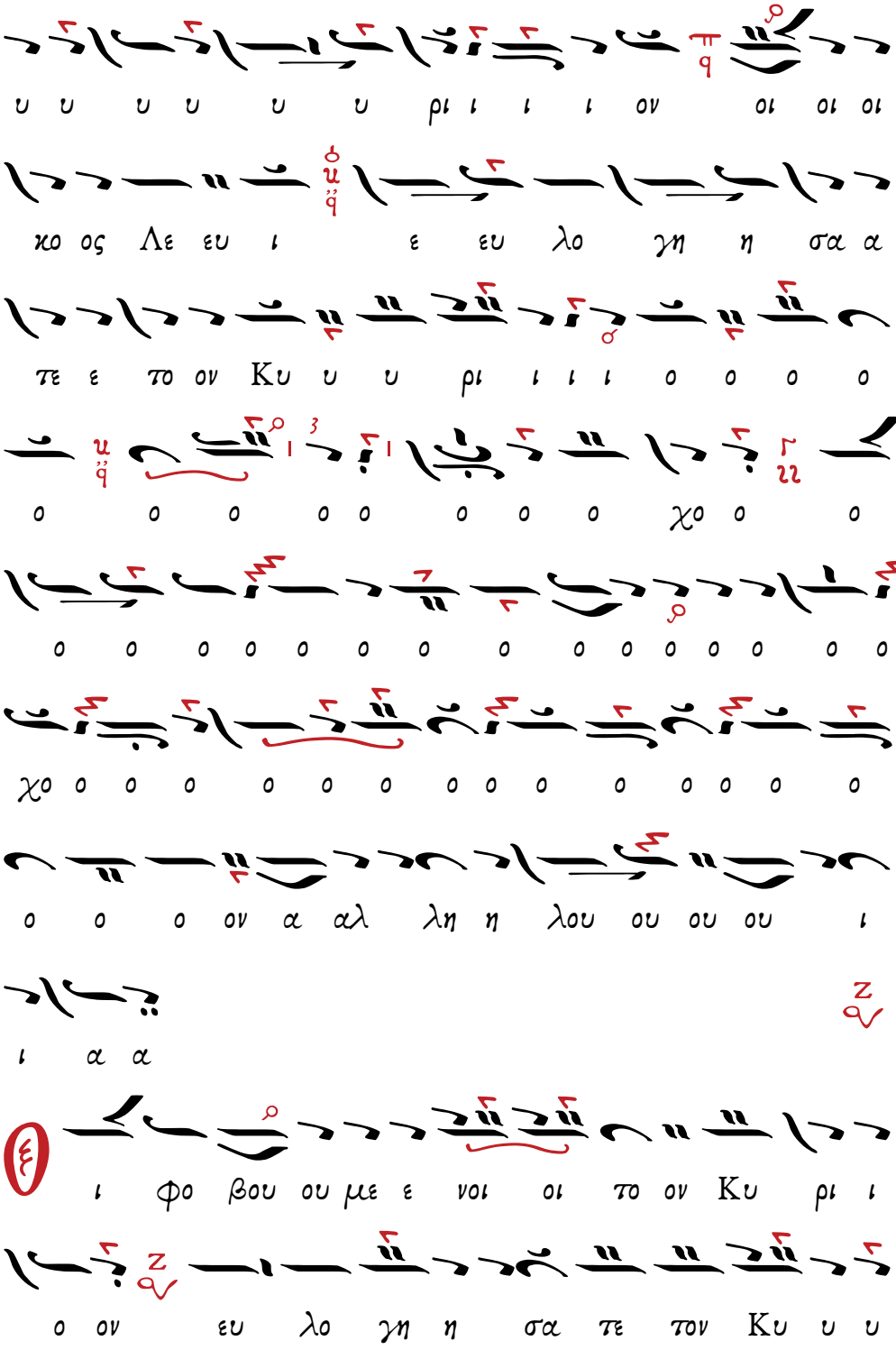
υ υ υ υ υ υ ρι ι ι ι ον οι οι οι
κο ος Λε ευ ι ε ευ λο γη η σα α
τε ε το ον Κυ υ υ ρι ι ι ι ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο χο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
χο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ον α αλ λη η λου ου ου ου ι
ι α α
ι φο βου ου με ε νοι οι το ον Κυ ρι ι
ο ον ευ λο γη η σα τε τον Κυ υ υ

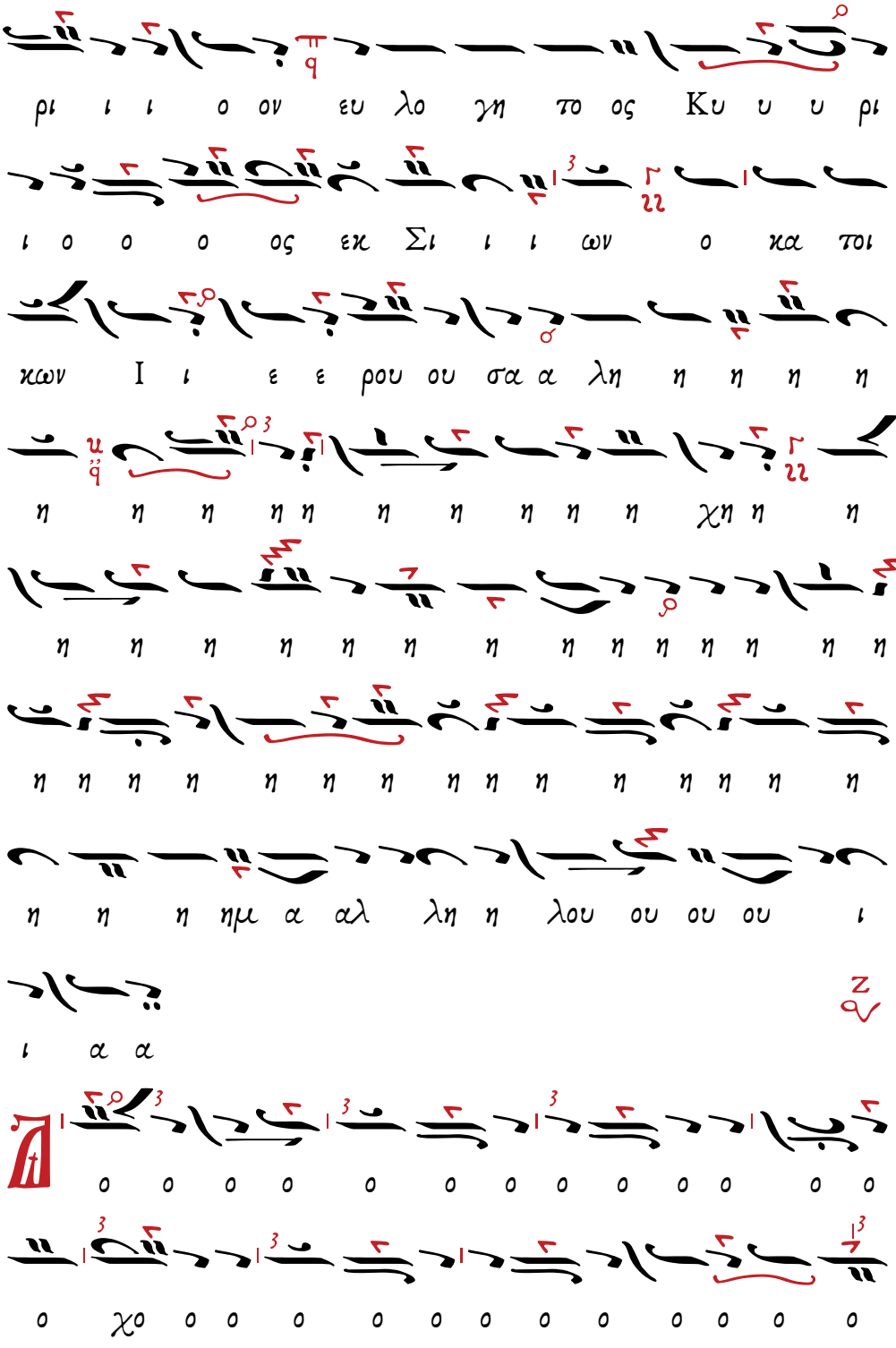
ρι ι ι ο ον ευ λο γη το ος Κυ υ υ ρι
ι ο ο ο ος εκ Σι ι ι ων ο κα τοι
κων Ι ι ε ε ρου ου σα α λη η η η η
η η η η η η η η η η χη η η
η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η
η η η ημ α αλ λη η λου ου ου ου ι
ι α α
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο χο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο

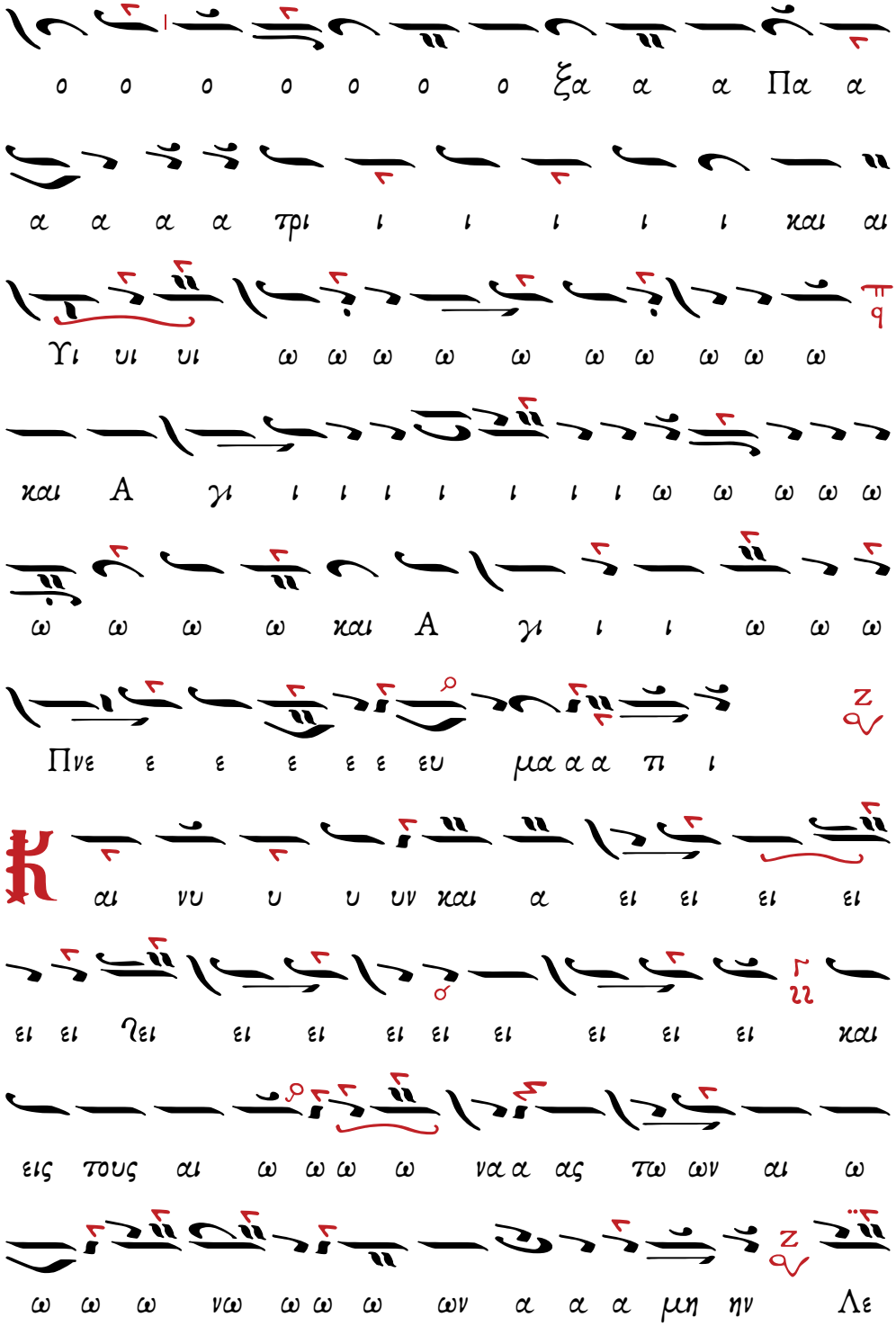
ο ο ο ο ο ο ο ξα α α πα α
α α α α τρι ι ι ι ι ι και αι
γι υι υι ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
και α γι ι ι ι ι ι ι ι ω ω ω ω ω
ω ω ω ω και α γι ι ι ω ω ω
πνε ε ε ε ε ε ευ μα α α πι ι
αι νυ υ υ υν και α ει ει ει ει ει
ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει και
εις τους αι ω ω ω ω να α ας τω ων αι ω
ω ω ω νω ω ω ω ων α α α μη ην λε

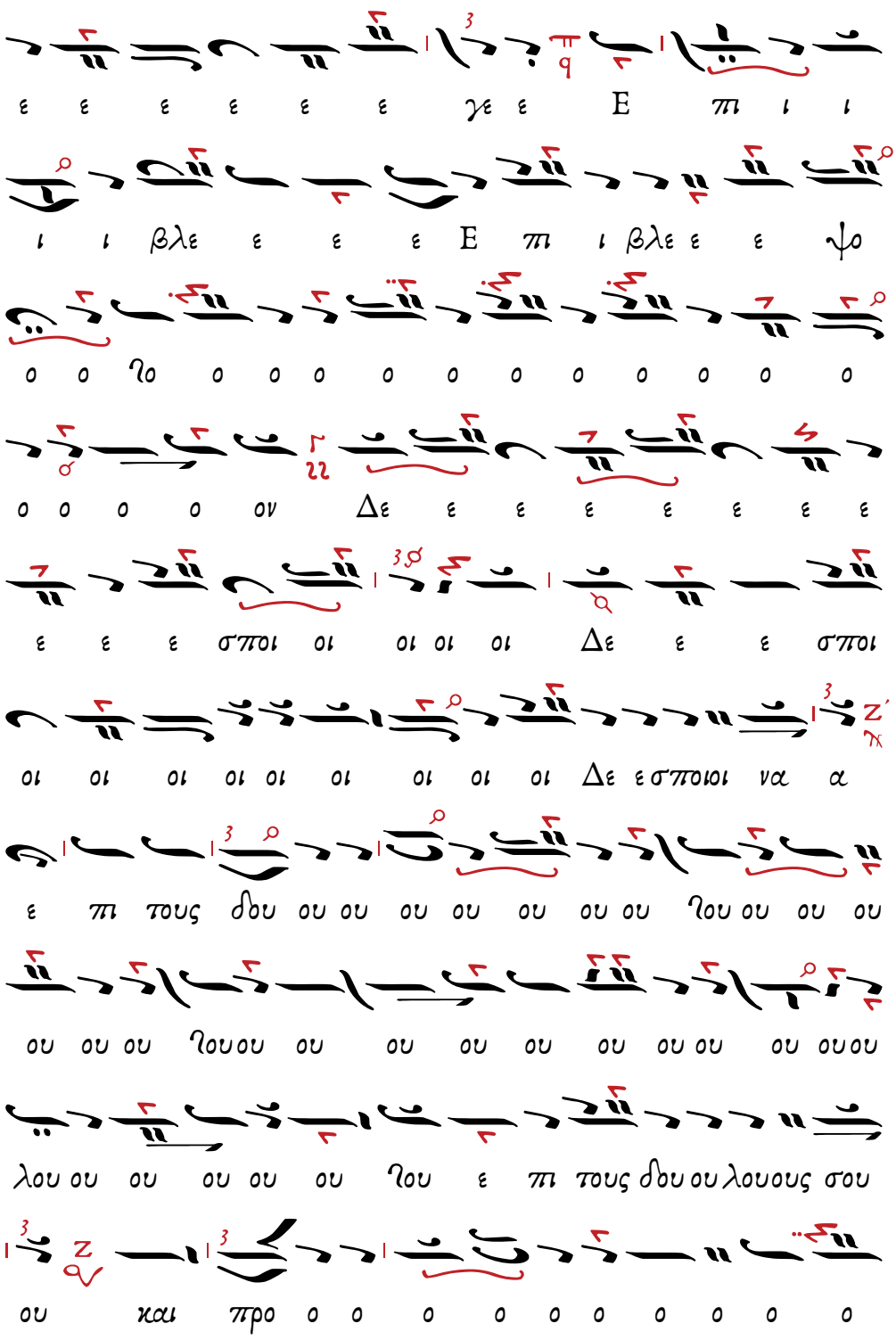
ε ε ε ε ε ε γε ε Ε πι ι ι
ι ι βλε ε ε ε Ε πι ι βλε ε ε ψο
ο ο ηο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ον Δε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε σποι οι οι οι οι Δε ε ε σποι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι Δε εσποιοι να α
ε πι τους δου ου ου ου ου ου ου ου ηου ου ου ου
ου ου ου ηουου ου ου ου ου ου ου ου ου ουου
λου ου ου ου ου ου ηου ε πι τους δου ουλουους σου
ου και προ ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο

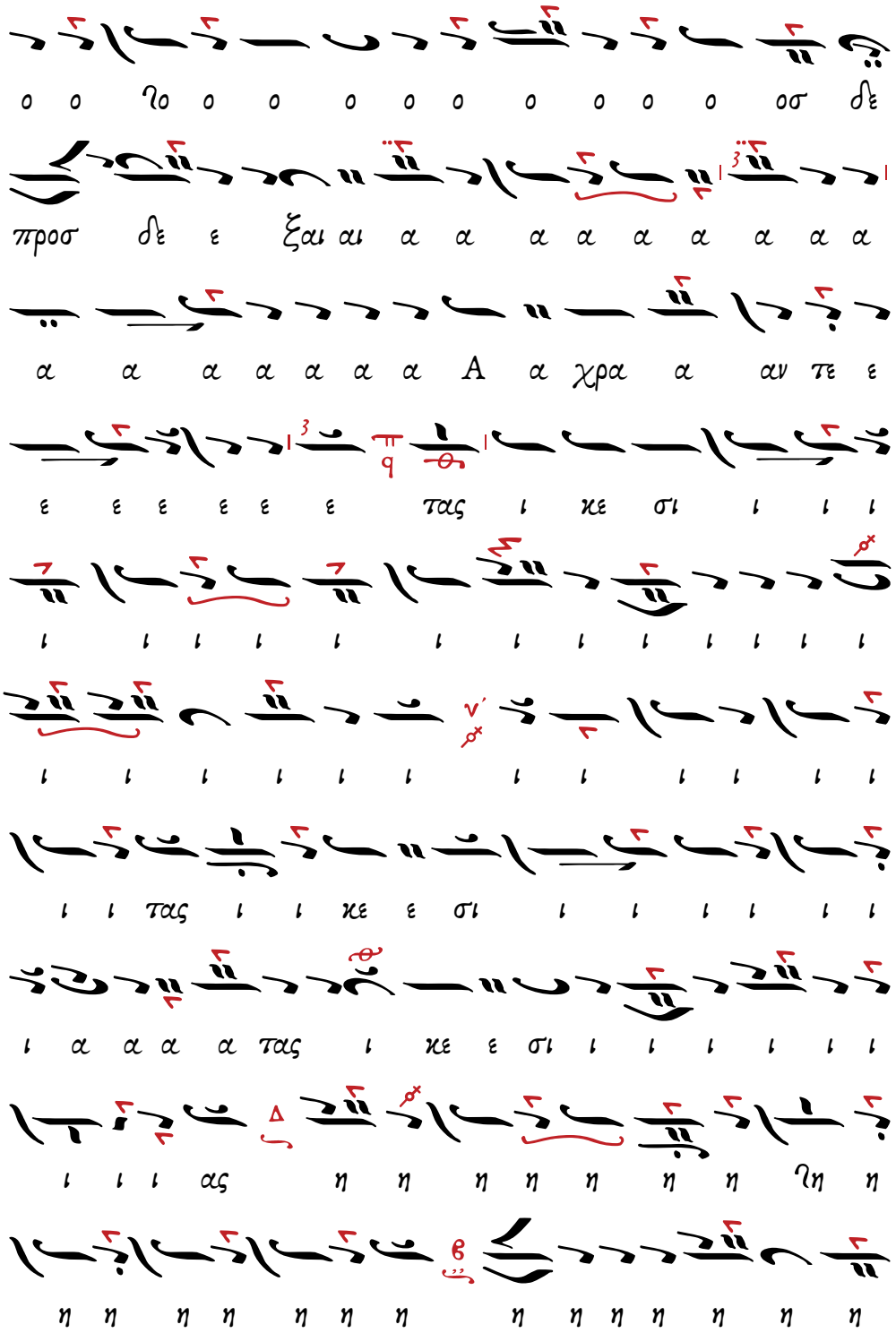
ο ο ηο ο ο ο ο ο ο ο ο ο οσ δε
προσ δε ε ξαι αι α α α α α α α α α
α α α α α α α Α α χρα α αν τε ε
ε ε ε ε ε ε ταις ι κε σι ι ι ι
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ταις ι ι κε ε σι ι ι ι ι ι ι
ι α α α α ταις ι κε ε σι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ας η η η η η η η ηη η
η η η η η η η η η η η η η η η

τας ι κε ε σι ι ι ι ι α α ας η η η η
μω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων και
ρυ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ
υ υ υ υ και αι ρυ υ υ υ υ υ
υ υ υ υ υ υ σαι αι αι ρυ υ σαι αι αι
η η μα α λα α α α ας εκ παν τοι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι ων κι ι ι ι ιν ρ υ

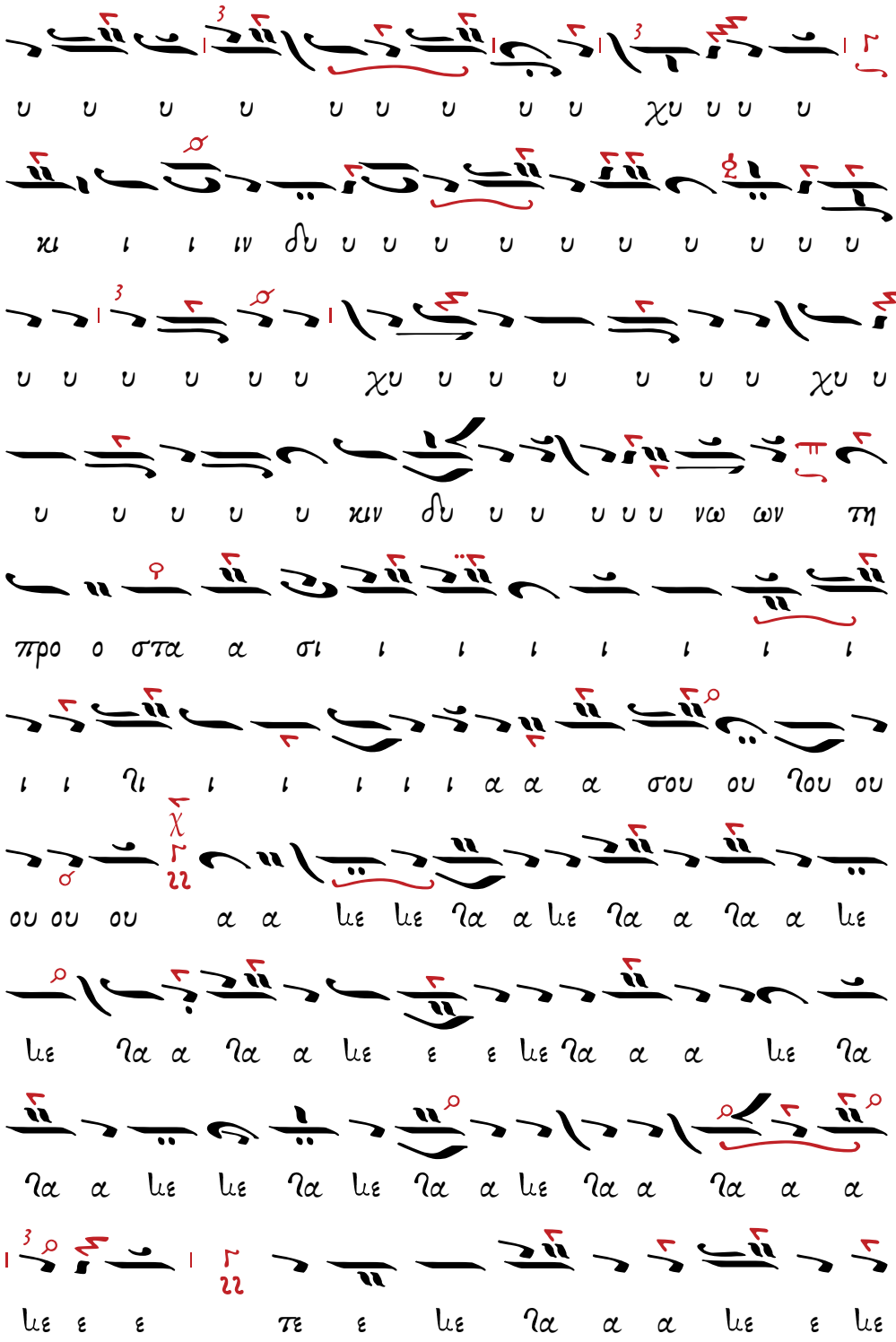
υ υ υ υ υ υ υ υ υ χυ υ υ υ
κι ι ι ιν δυ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ
υ υ υ υ υ υ χυ υ υ υ υ υ υ χυ υ
υ υ υ υ υ κιν δυ υ υ υ υ υ νω ων τη
προ ο στα α σι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ιι ι ι ι ι ι α α α σου ου ιου ου
ου ου ου α α ιε ιε ια α ιε ια α ια α ιε
ιε ια α ια α ιε ε ε ιε ια α α ιε ια
ια α ιε ιε ια ιε ια α ιε ια α ια α α
ιε ε ε τε ε ιε ια α α ιε ε ιε

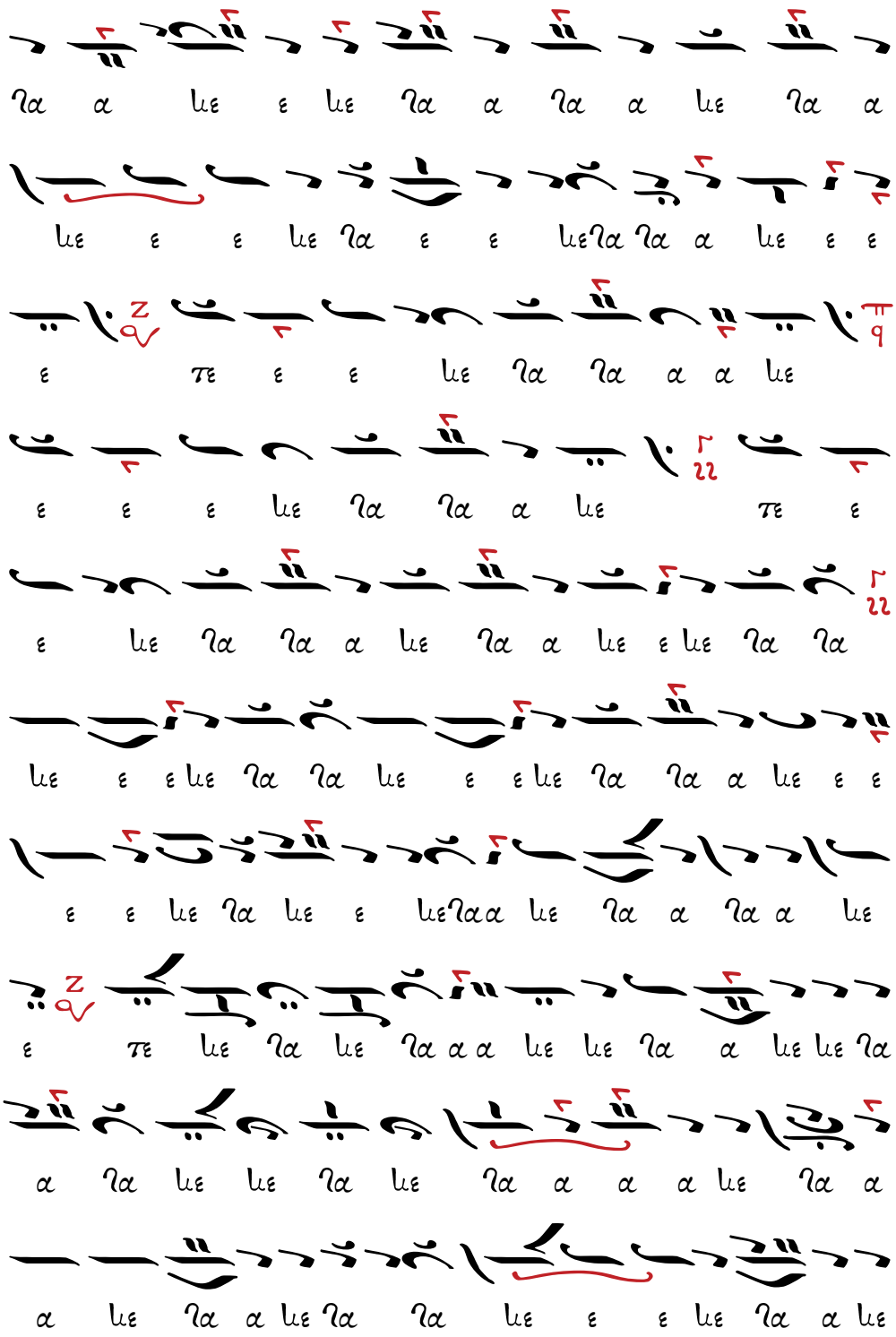

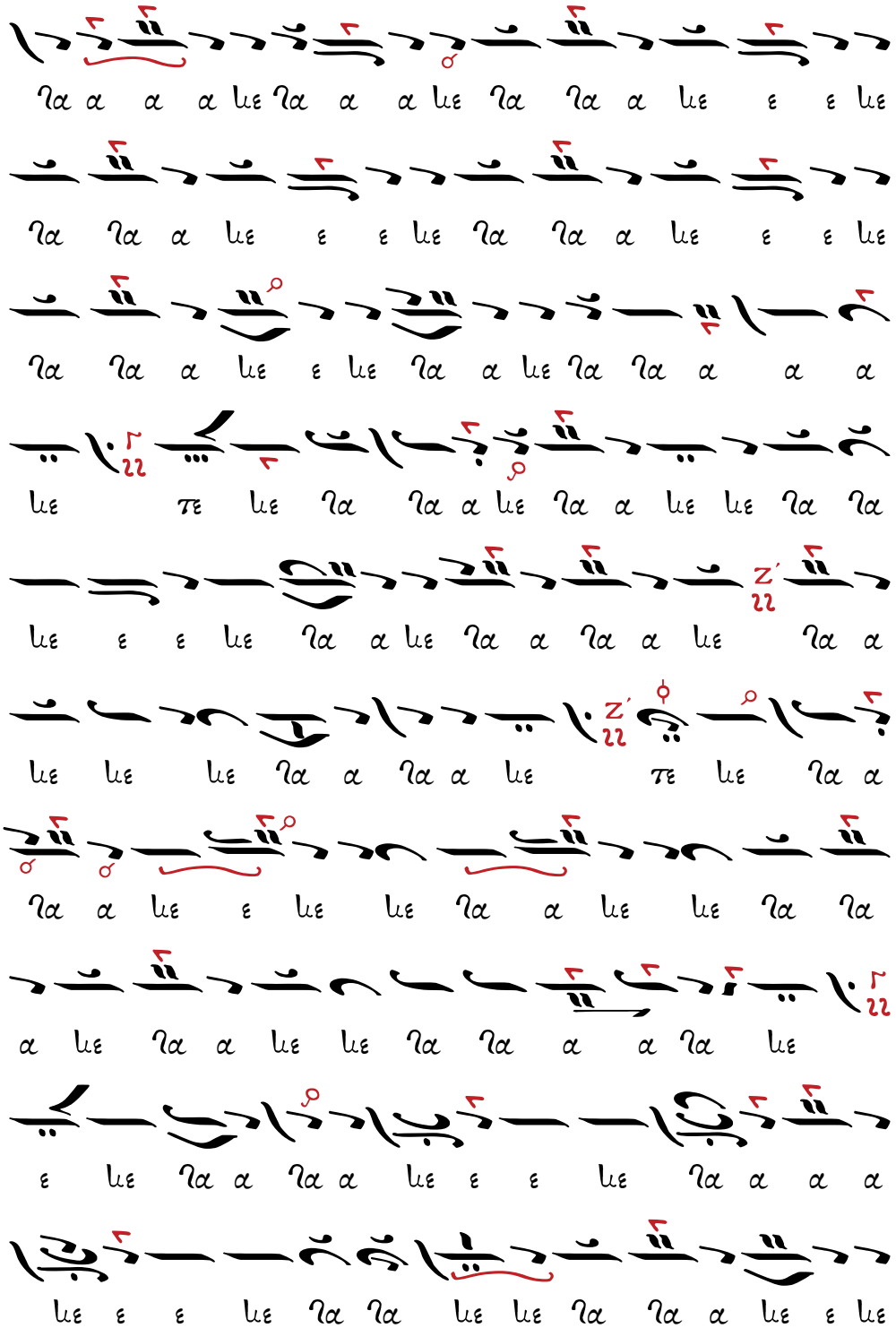
ια α α α ιε ια α α ιε ια ια α ιε ε ε ιε
ια ια α ιε ε ε ιε ια ια α ιε ε ε ιε
ια ια α ιε ε ιε ια α ιε ια ια α α α
ιε τε ιε ια ια α ιε ια α ιε ιε ια ια
ιε ε ε ιε ια α ιε ια α ια α ιε ια α
ιε ιε ιε ια α ια α ιε τε ιε ια α
ια α ιε ε ιε ιε ια α ιε ιε ια ια
α ιε ια α ιε ιε ια ια α α ια ιε
ε ιε ια α ια α ιε ε ε ιε ια α α α
ιε ε ε ιε ια ια ιε ιε ια ια α ιε ε ιε

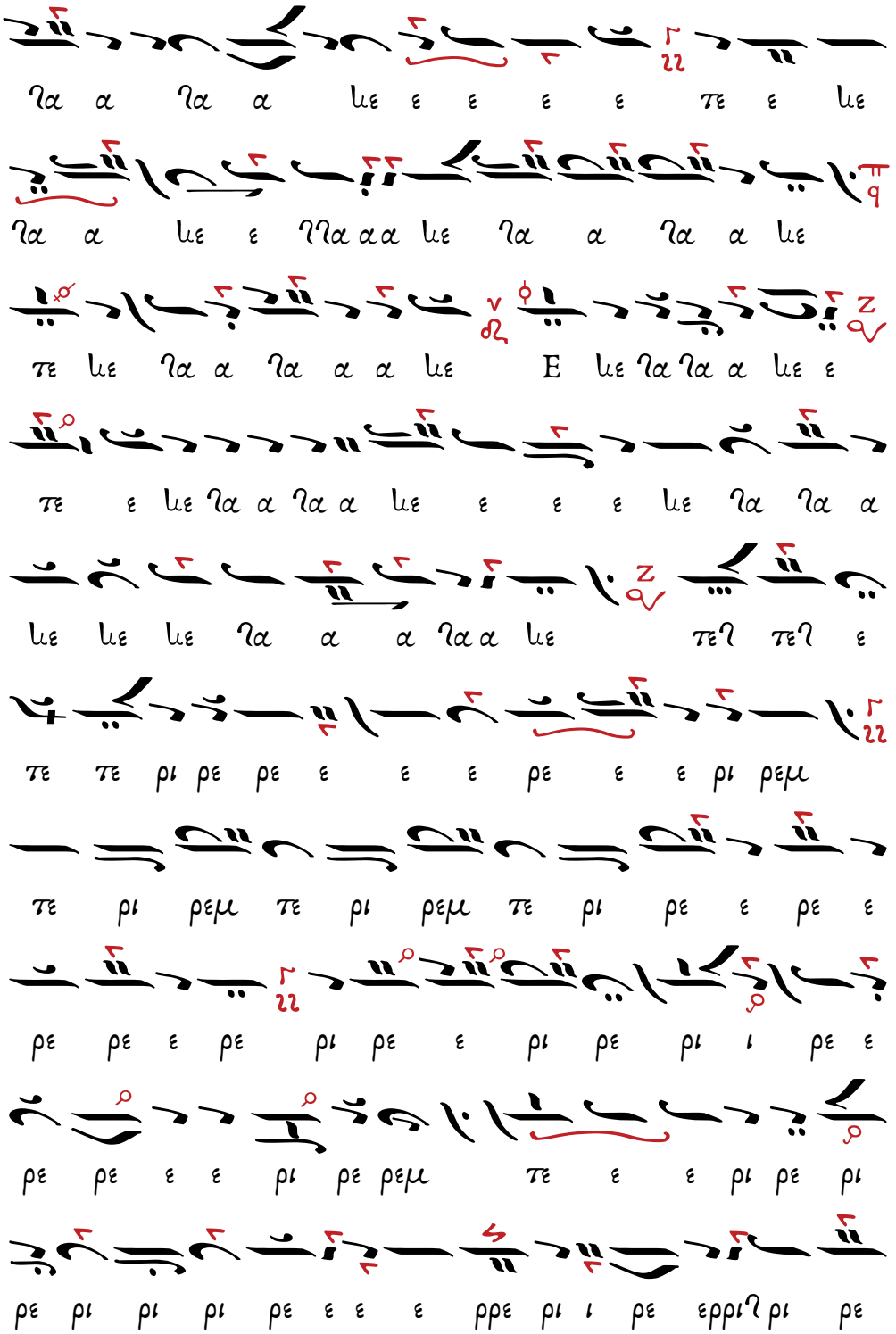

ρι ρε ρεμ E ε ρι ρι ι ρρε ρι ρε ρου τεμ π
ρι ρε ρε ε ρεμ π ρι ρε ε ρε ε ε
ρεμ π ρι ρε ε ρε ε ε ρεμ π
ρι ι ρε ρε ε ε ρεμ π ρι ρε ε ε ρε ε
ρεμ π ρι ρε ρε ε ρε εμ π ρι ρε ρε ε
ρεμ π ρι ρε ε ρε ε ρε εμ τε ρε
ρε ε ρου ου ου τε εμ τε ε ρε ρε
ε ρου ου τε εμ τε ρε ρε ε ρου ου τε
ε εμ τε ρε ρε ε ε ρουου τε ε εμ τε ρε ρε
ε ρουουου τεμ τε ρε ρε ε ρουου τε ε εμ τε ρε

ρε ρου ου τε ε ε ρρε ρρε ρι ρι ρι ρε εμ
τε ε ε ε ρι ρε ρι ρε ρεμ τε ε ρι ι
ρεμ τε τε τε τεμ τε ε ρι ρι ρεμ τε τε
ε τε τε τε ε ε ρι ρεμ τε τε τε τε
τε ε ε ρι ρε ε ε ρι ρε ε ρε εμ
τε ε ε εμ τε ε τε ε τε ε τε ε εμ τε
ε ρι ρε ε ρεμ εκ παν τοι οι οι
ω ων κι ιν δυ υ υ υ υ νων τη προ
στα σι ι ι ι ι ι α α α σου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

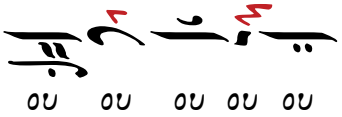
ου ου ου ου ου

Πολυέλεος ὀκτώηχος ἁσματονισθεὶς παρὰ τοῦ μακαρίου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου.

Ἦχος ⁴ Πα

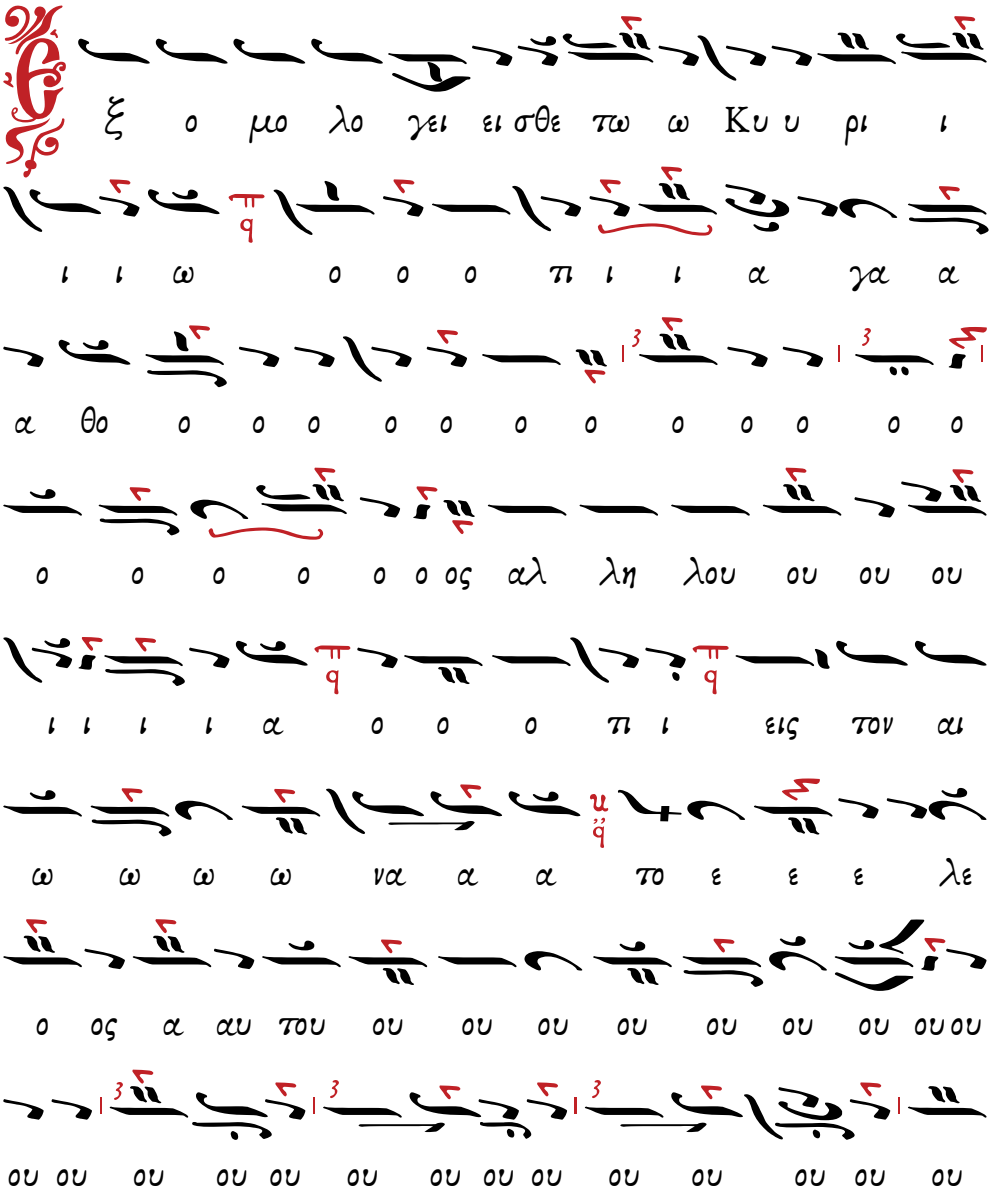

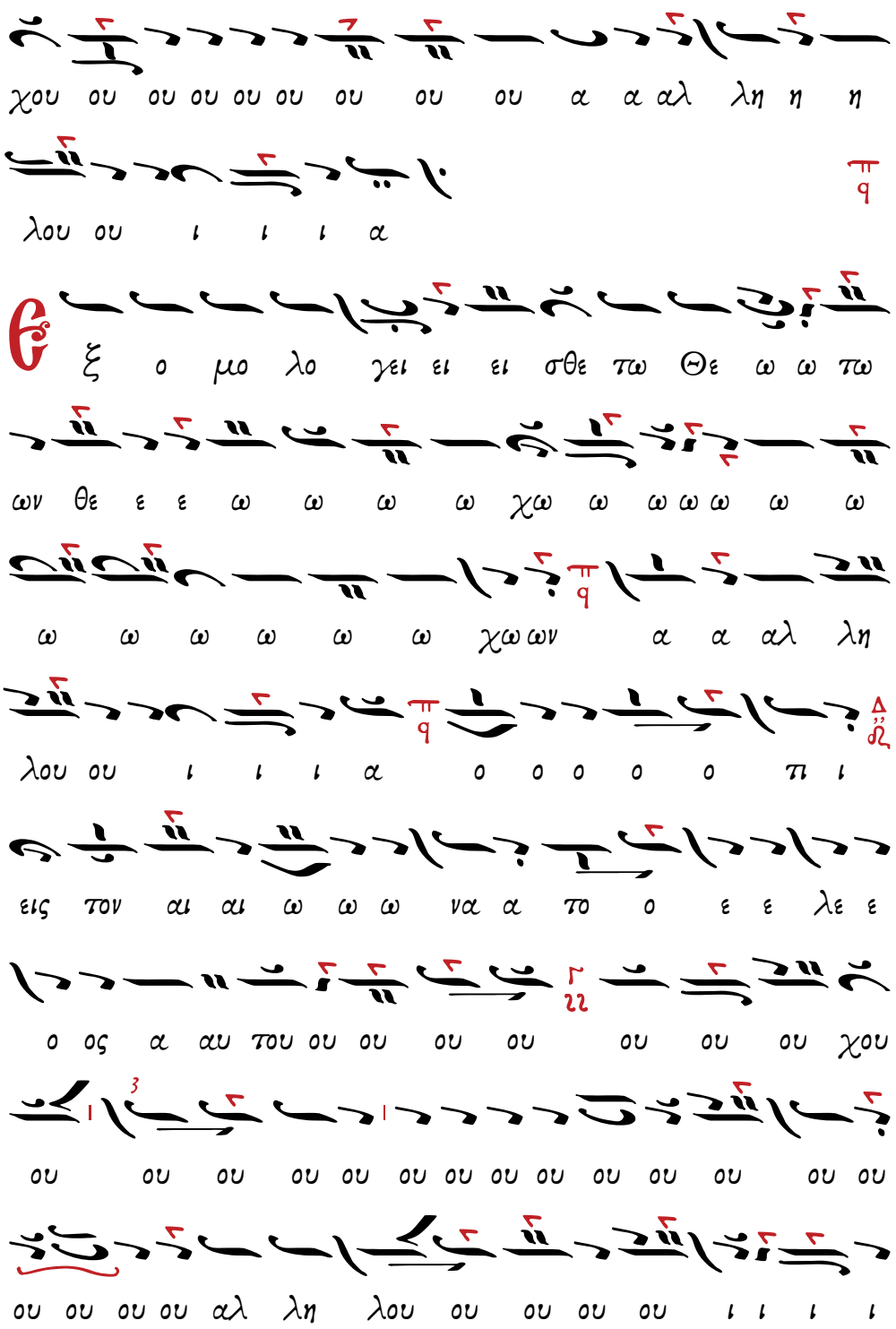
χου ου ου ου ου ου ου ου ου α α αλ λη η η
λου ου ι ι ι α
ξ ο μο λο γει ει ει σθε τω Θε ω ω τω
ων θε ε ε ω ω ω ω χω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω χω ων α α αλ λη
λου ου ι ι ι α ο ο ο ο ο π ι
εις τον αι αι ω ω ω να α το ο ε ε λε ε
ο ος α αυ του ου ου ου ου ου ου ου χου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι

α
ξ ο μο λο γει σθε ε τω Κυ ρι ι ω ω τω
ωv χυ υ ρι ι ι ι ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω χω ω ω ω
ω ωv αλ λη η λου ου ου ου ι ι ι ι α
ο ο ο ο π ι εις τον αι αι ω ω
ω ω ω να α το ε λε ε ο ος α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουουουου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουουουου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

Ἦχος Βου (ὡς ἀπὸ τοῦ Δι)

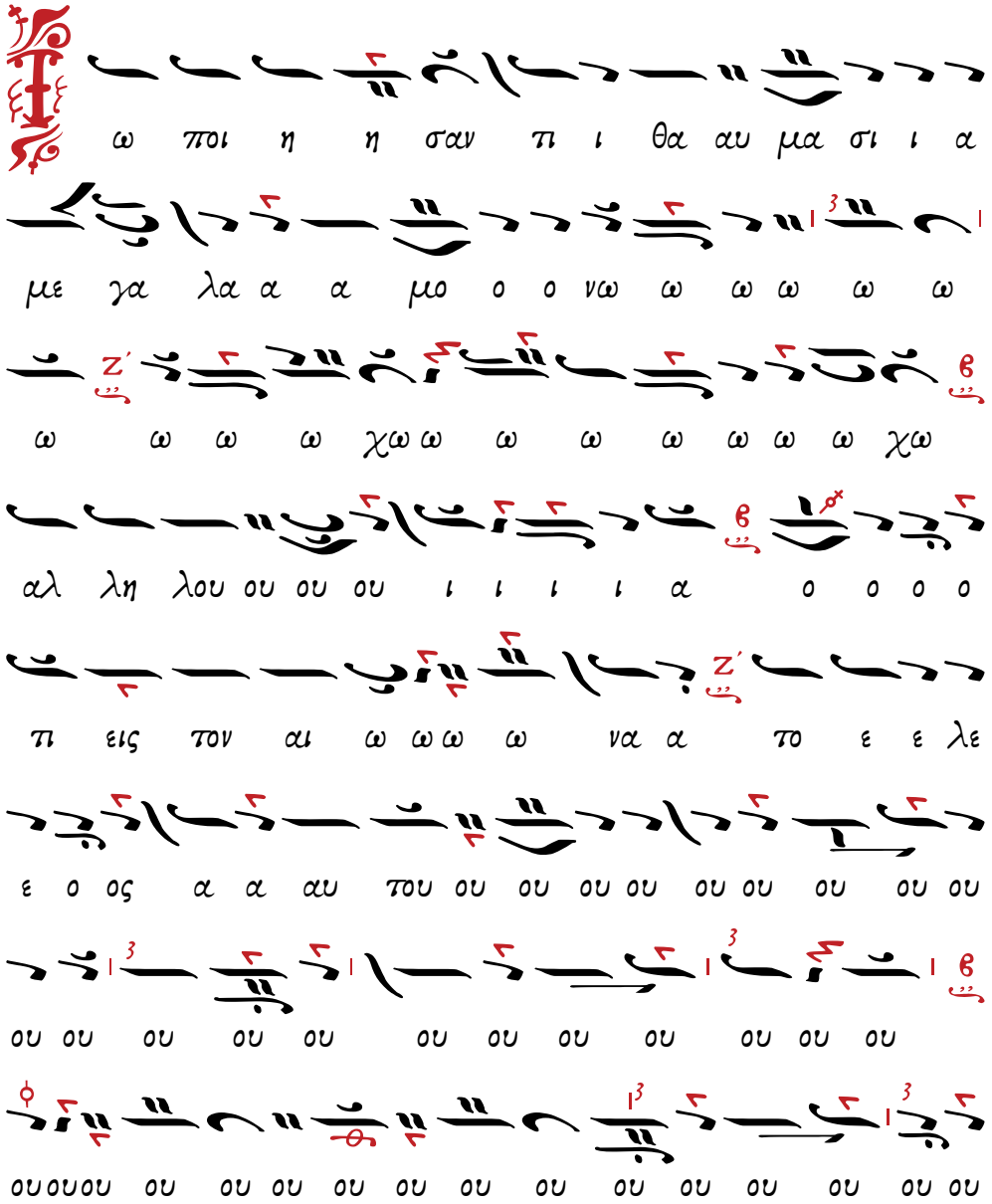

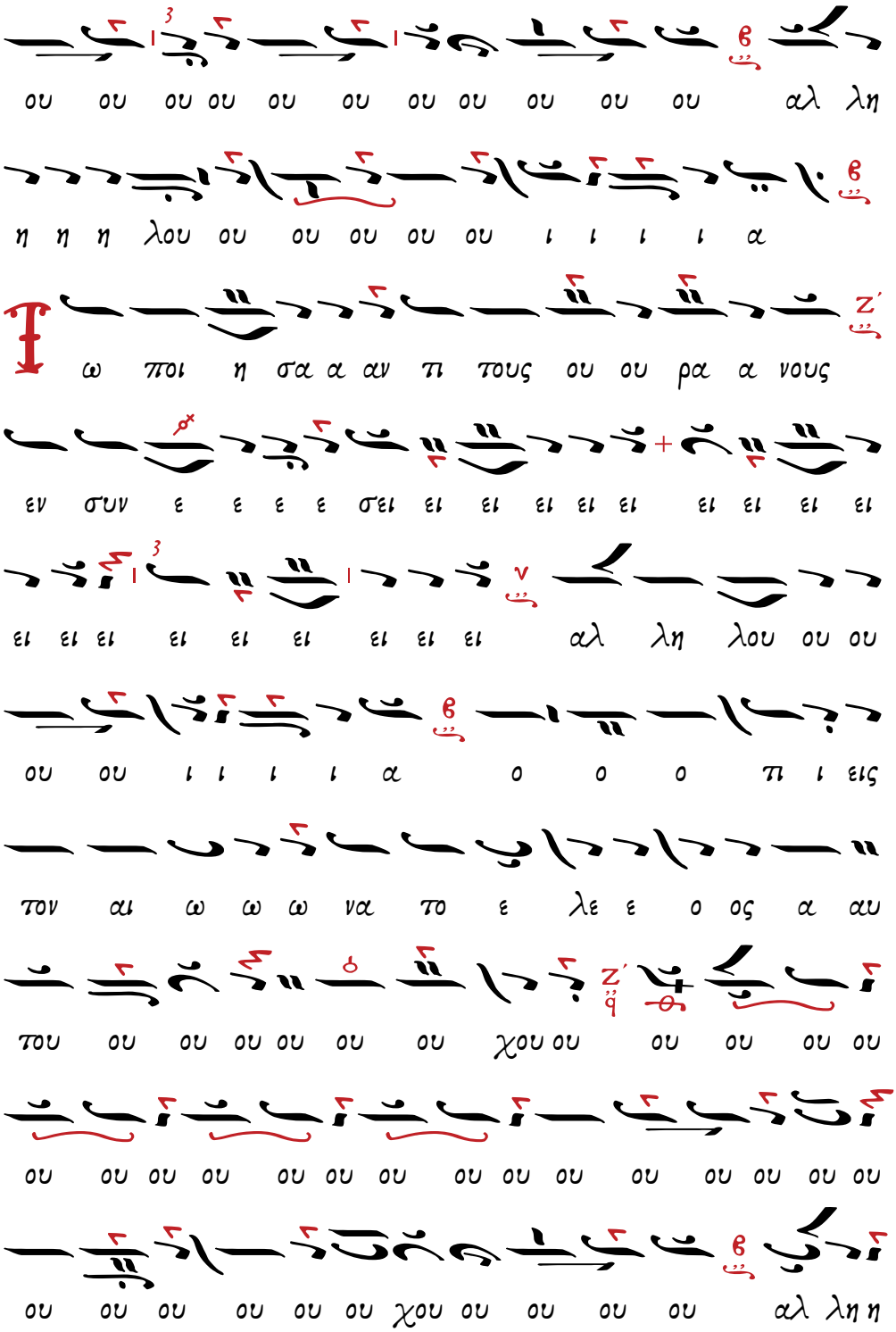
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη
η η η λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ω ποι η σα α αν πι τους ου ου ρα α νους
εν συν ε ε ε ε σει ει ει ει ει ει ει ει ει ει
ει ει ει ει ει ει ει ει αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι α ο ο ο πι ι εις
τον αι ω ω ω να το ε λε ε ο ος α αυ
του ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου αλ λη η

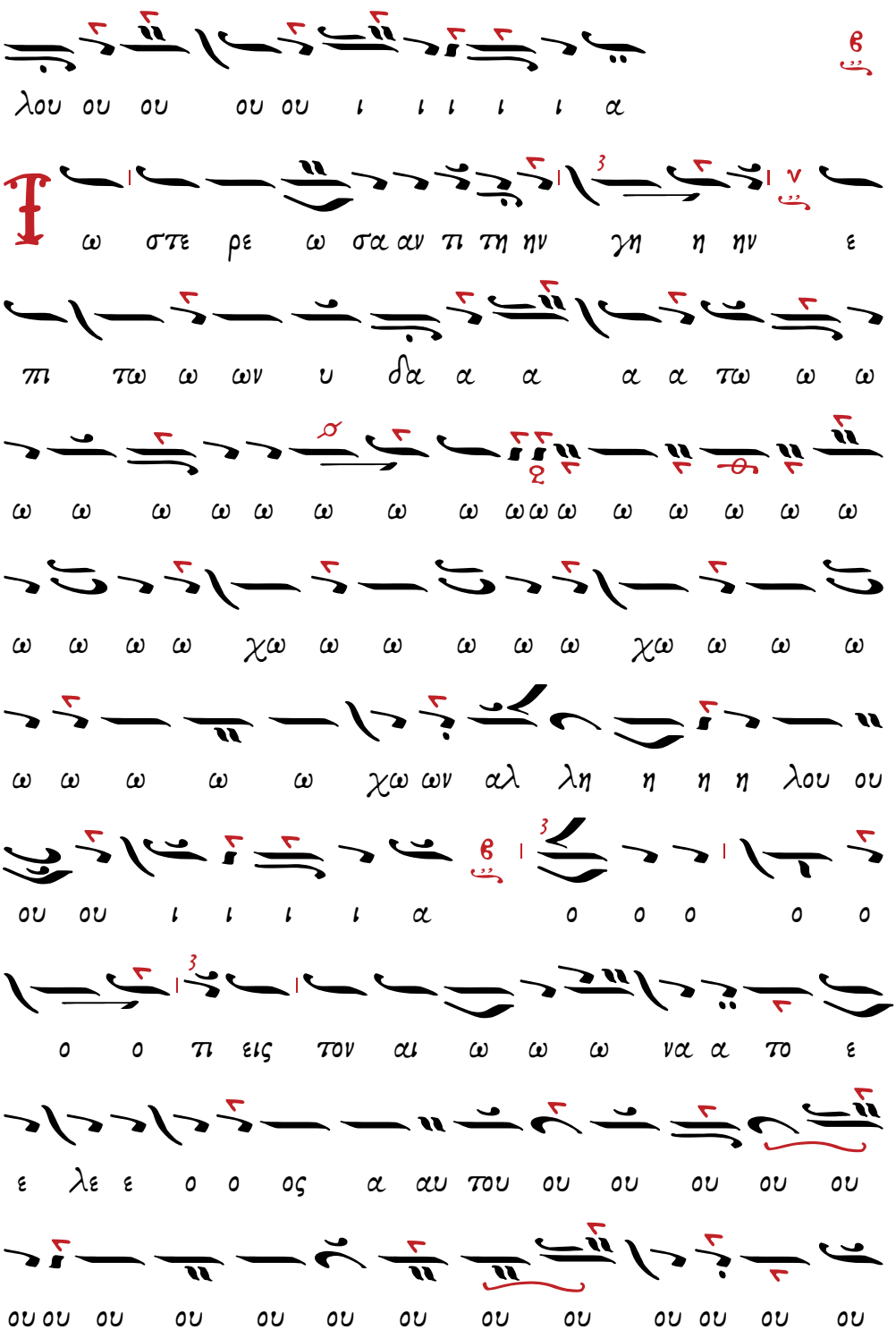
λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ω στε ρε ω σα αν τι τη ην γη η ην ε
πι τω ω ων υ δα α α α α τω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω χω ω ω ω ω ω χω ω ω ω
ω ω ω ω ω χω ων αλ λη η η η λου ου
ου ου ι ι ι ι α ο ο ο ο ο
ο ο τι εις τον αι ω ω ω να α το ε
ε λε ε ο ο ος α αυ του ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

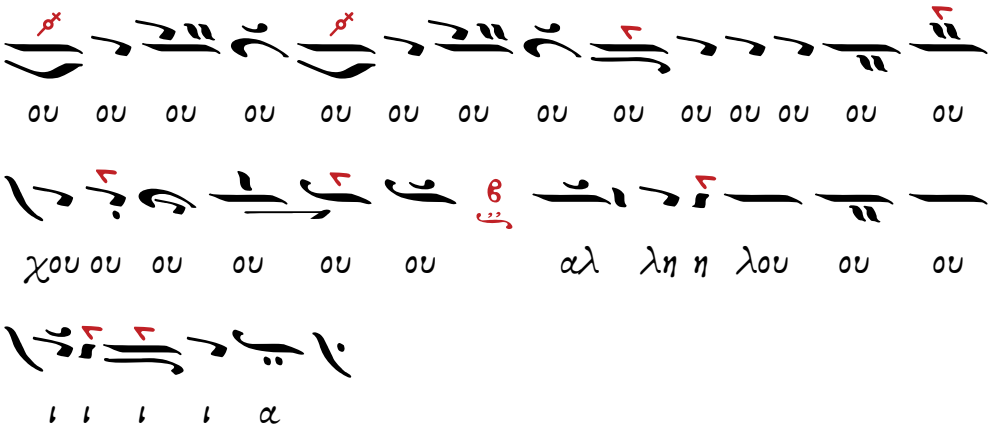
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου ου ου ου ου αλ λη η λου ου ου
ι ι ι ι α

Ἦχος ἰὶ Γα

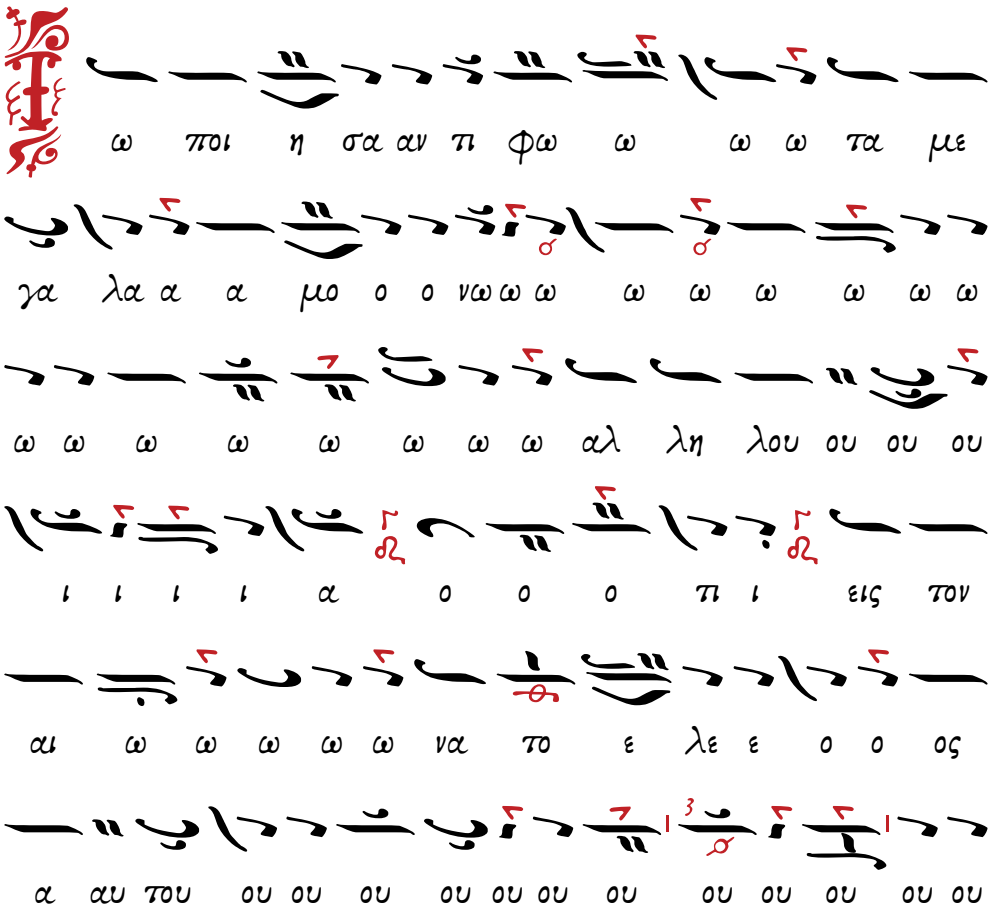
ω ποι η σα αν τι φω ω ω ω τα με
γα λα α α μο ο ο νω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω αλ λη λου ου ου ου
ι ι ι ι α ο ο ο τι ι εις τον
αι ω ω ω ω ω να το ε λε ε ο ο ος
α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

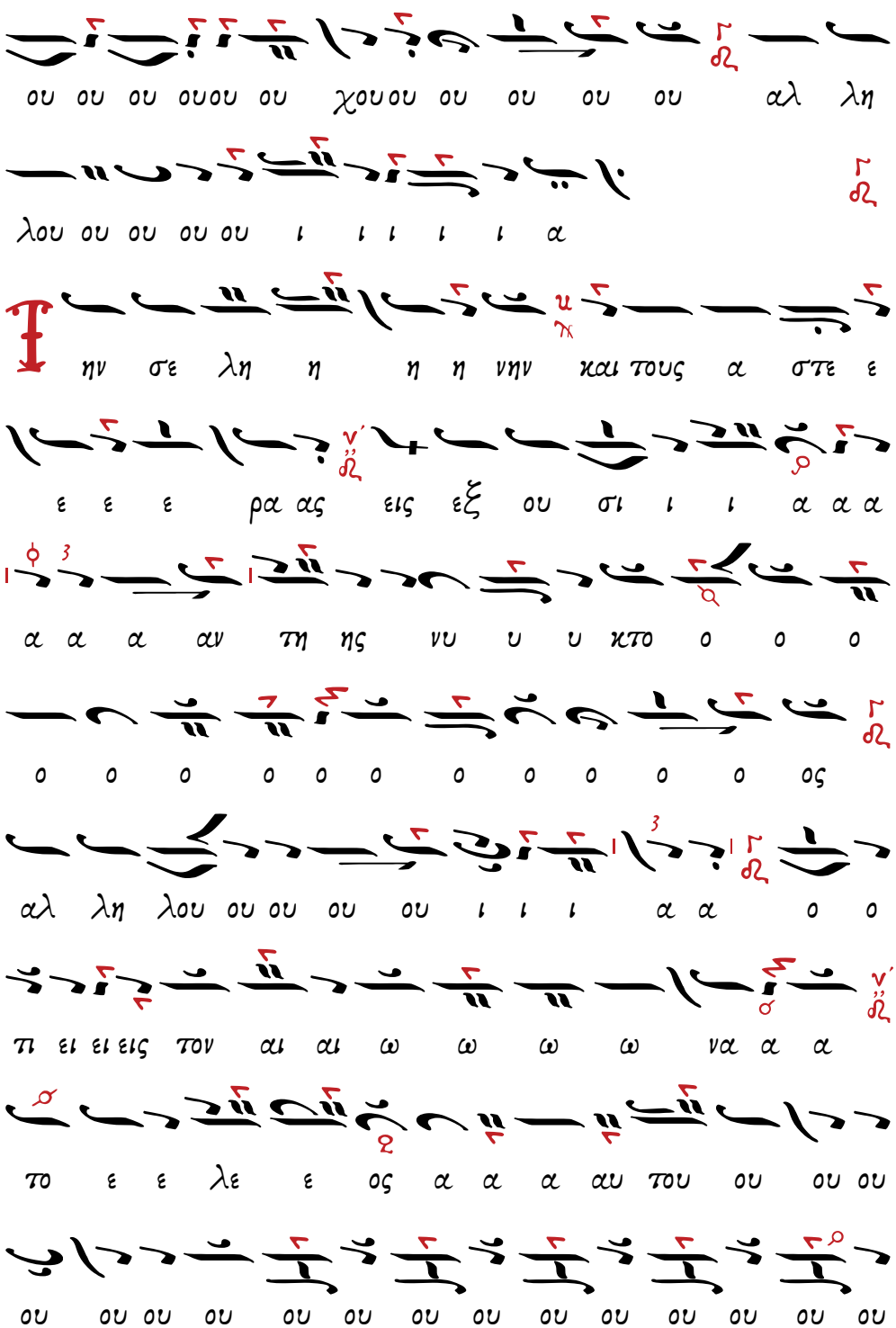
ου ου ου ουου ου χουου ου ου ου ου αλ λη
λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ην σε λη η η η νην και τους α στε ε
ε ε ε ρα ας εις εξ ου σι ι ι α α α
α α α αν τη ης νυ υ υ κτο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ος
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι α α ο ο
πι ει ει εις τον αι αι ω ω ω ω να α α
το ε ε λε ε ος α α α αυ του ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

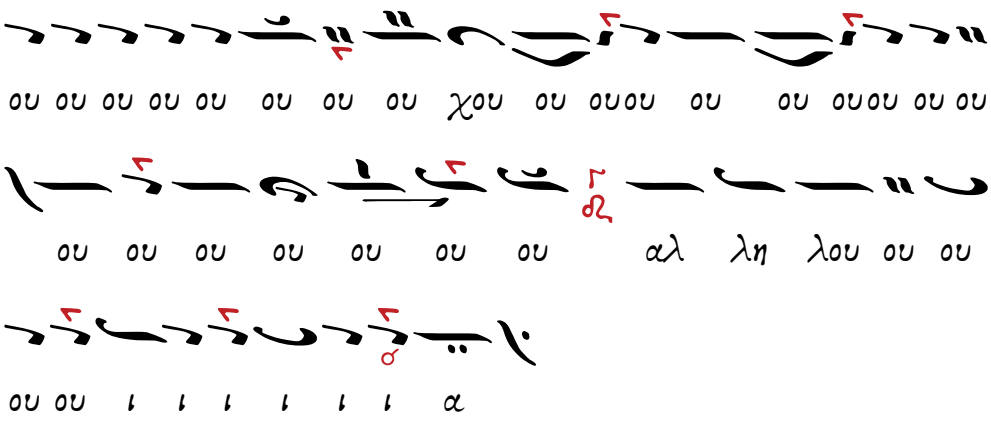
ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ουου ου ου ουου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι ι α

Ἦχος πλ. Δ

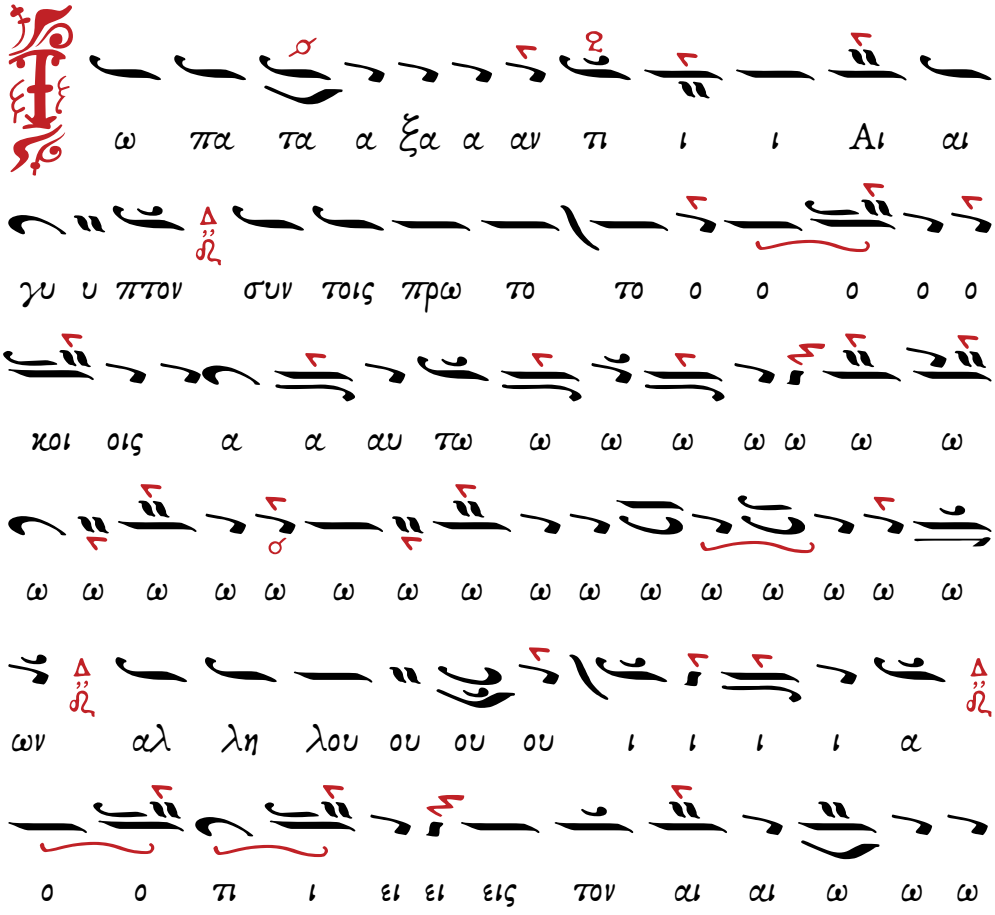
ω πα τα α ξα α αν π ι ι Αι αι
γυ υ πτον συν τοις πρω το το ο ο ο ο ο
κοι οις α α αυ τω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ων αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι α
ο ο π ι ει ει εις τον αι αι ω ω ω

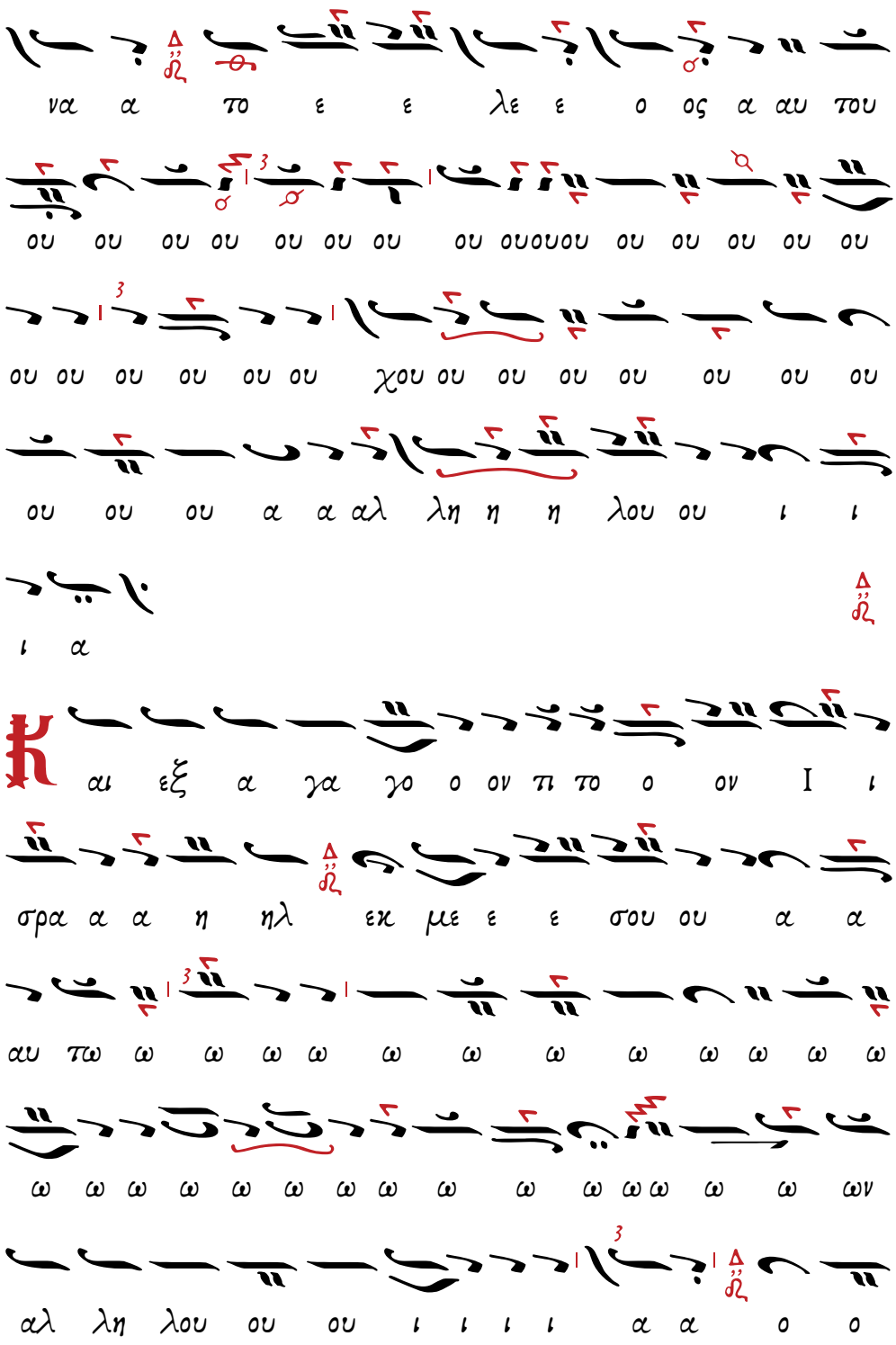
να α το ε ε λε ε ο ος α αυ του
ου ου ου ου ου ου ου ου ουουου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου α α αλ λη η η λου ου ι ι
ι α
αι εξ α γα γο ο ον π το ο ον Ι ι
σρα α α η ηλ εκ με ε ε σου ου α α
αυ τω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων
αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α α ο ο

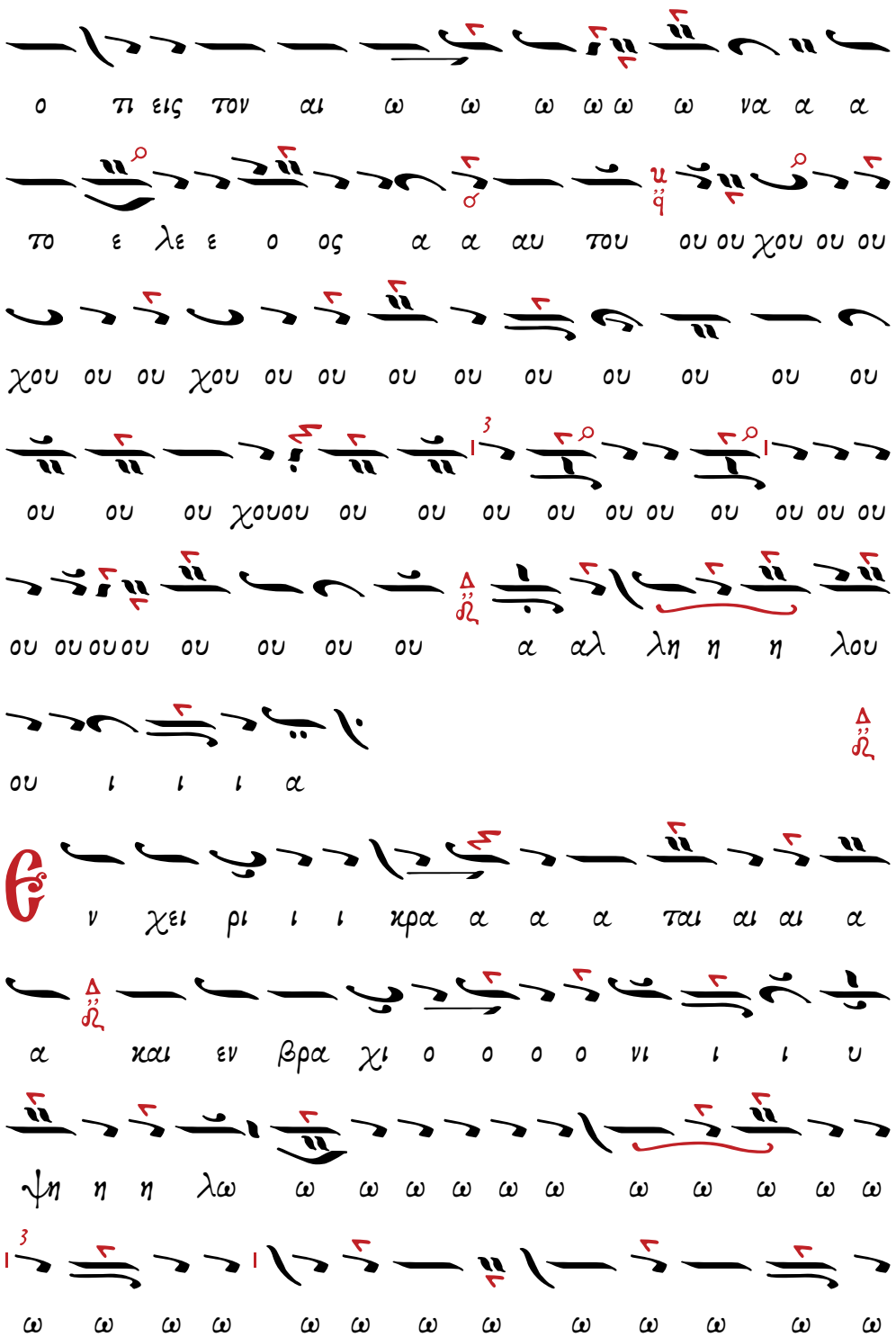
ο πι εις τον αι ω ω ω ω ω ω να α α
το ε λε ε ο ος α α αυ του ου ου χου ου ου
χου ου ου χου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου χουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ουουου ου ου ου ου α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
ν χει ρι ι ι κρα α α α ται αι αι α
α και εν βρα χι ο ο ο ο νι ι ι υ
ψη η η λω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω

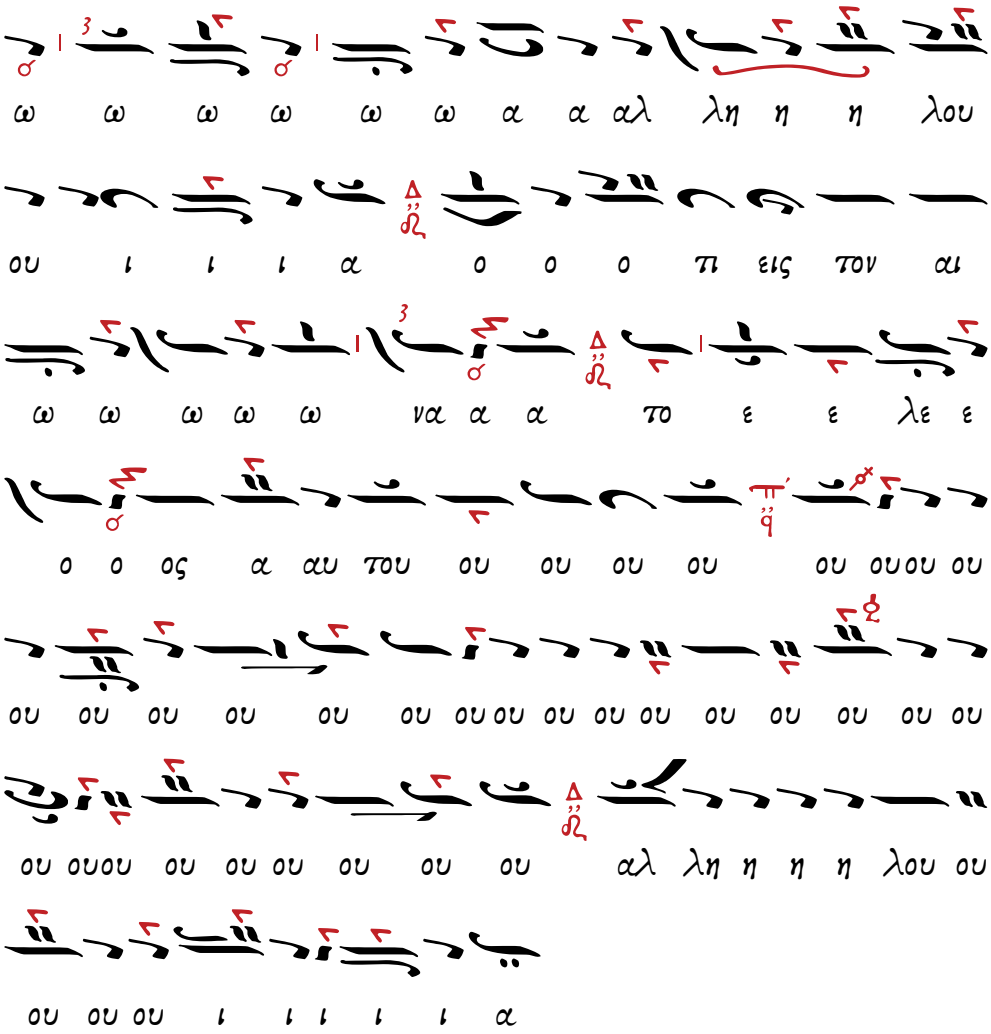
ω ω ω ω ω ω α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α ο ο ο τι εις τον αι
ω ω ω ω ω να α α το ε ε λε ε
ο ο ος α αυ του ου ου ου ου ου ουου ου
ου ου ου ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ουου ου ου ου ου ου ου αλ λη η η η λου ου
ου ου ου ι ι ι ι ι α

Ἦχος πλ. δ΄ Πα

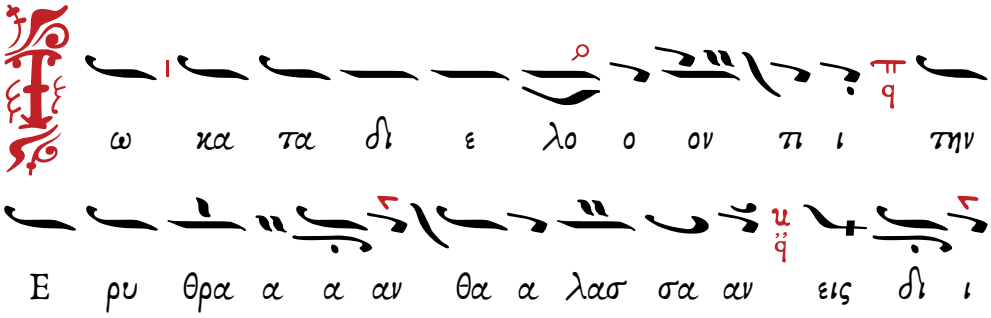
ω κα τα δι ε λο ο ον τι ι την
Ε ρυ θρα α α αν θα α λασ σα αν εις δι ι

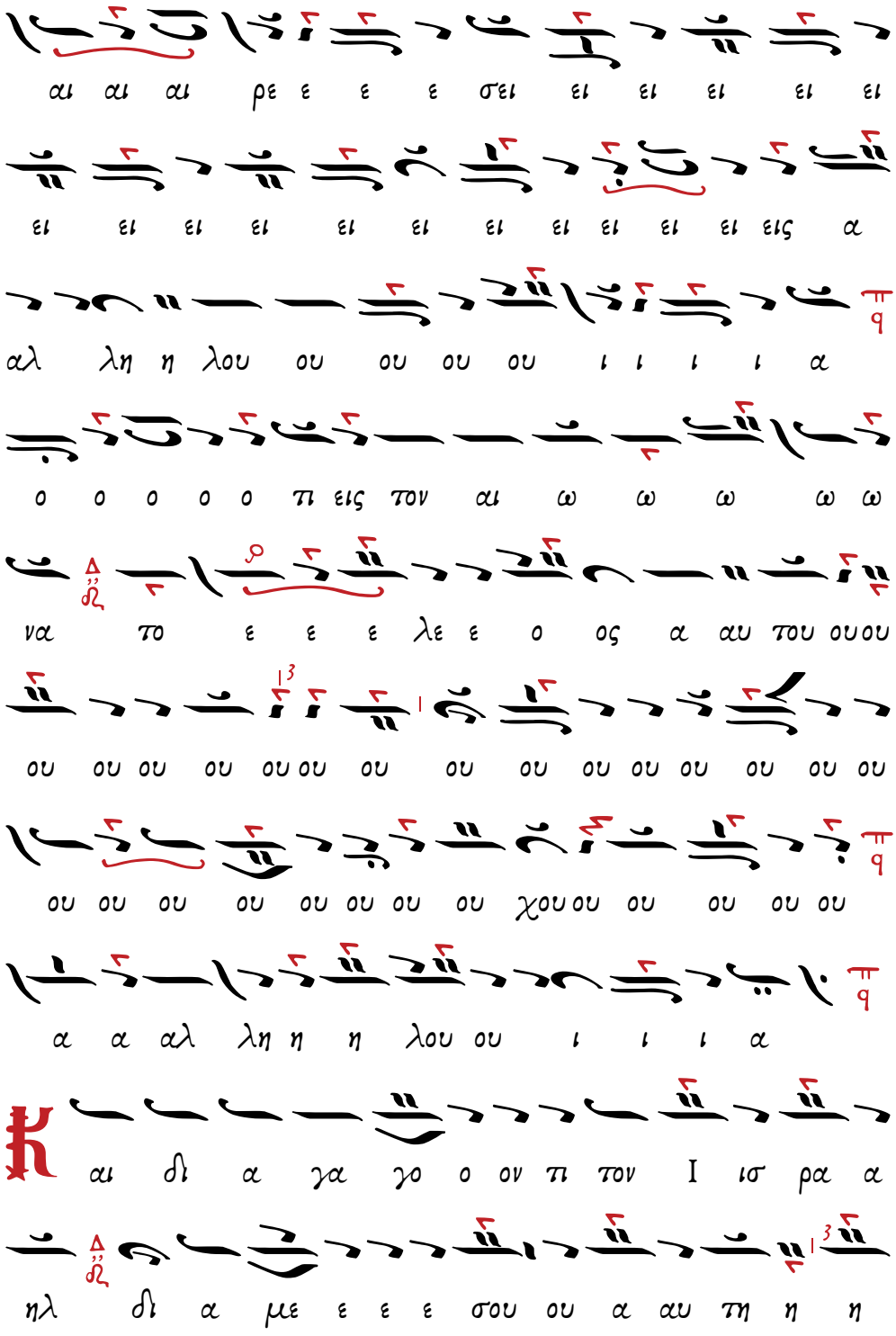
αι αι αι ρε ε ε ε σει ει ει ει ει ει
ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ειϛ α
αλ λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ο ο ο ο ο πι εις τον αι ω ω ω ω ω
να το ε ε ε λε ε ο ος α αυ του ουου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου
α α αλ λη η η λου ου ι ι ι α
αι δι α γα γο ο ον πι τον Ι ισ ρα α
ηλ δι α με ε ε ε σου ου α αυ τη η η

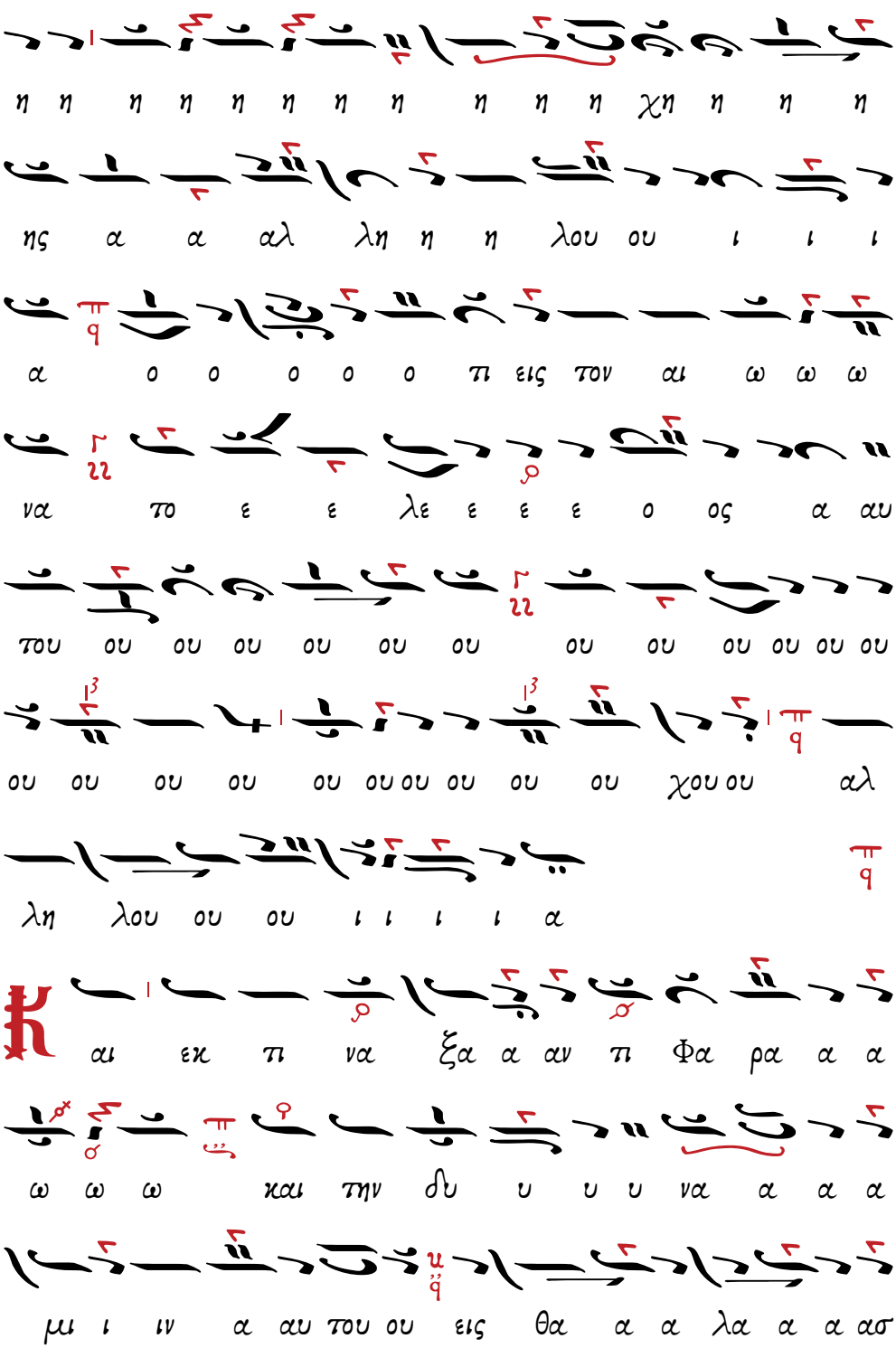
η η η η η η η η η η η χη η η η
ης α α αλ λη η η λου ου ι ι ι
α ο ο ο ο ο πι εις τον αι ω ω ω
να το ε ε λε ε ε ε ο ος α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου αλ
λη λου ου ου ι ι ι ι α
αι εκ πι να ξα α αν πι Φα ρα α α
ω ω ω και την δυ υ υ υ να α α α
μι ι ιν α αυ του ου εις θα α α λα α α ασ

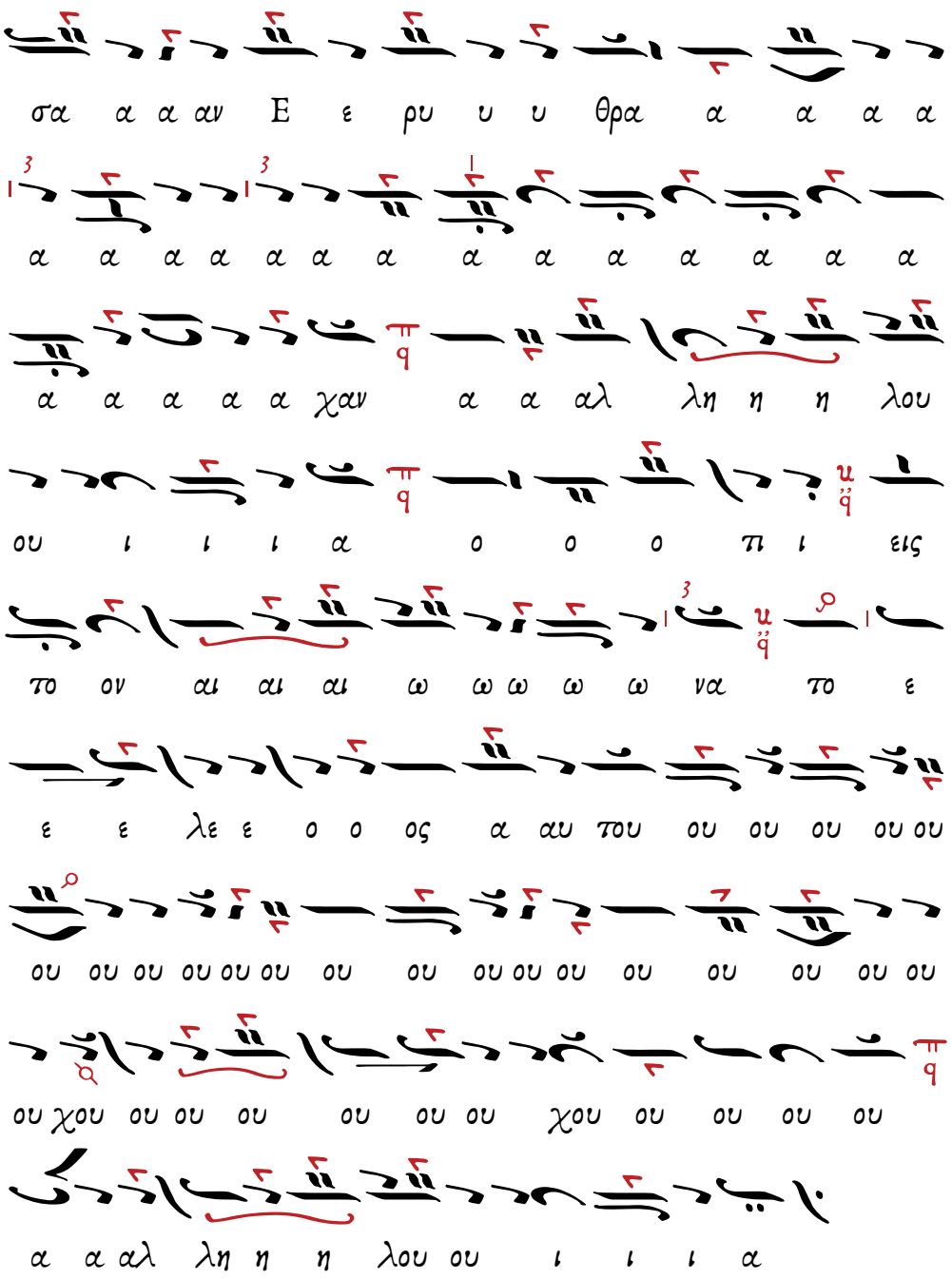
σα α α αν Ε ε ρυ υ υ θρα α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α χαν α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α ο ο ο πι ι εις
το ον αι αι αι ω ω ω ω ω να το ε
ε ε λε ε ο ο ος α αυ του ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου χου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου
α α αλ λη η η λου ου ι ι ι α

Ἦχος Πα

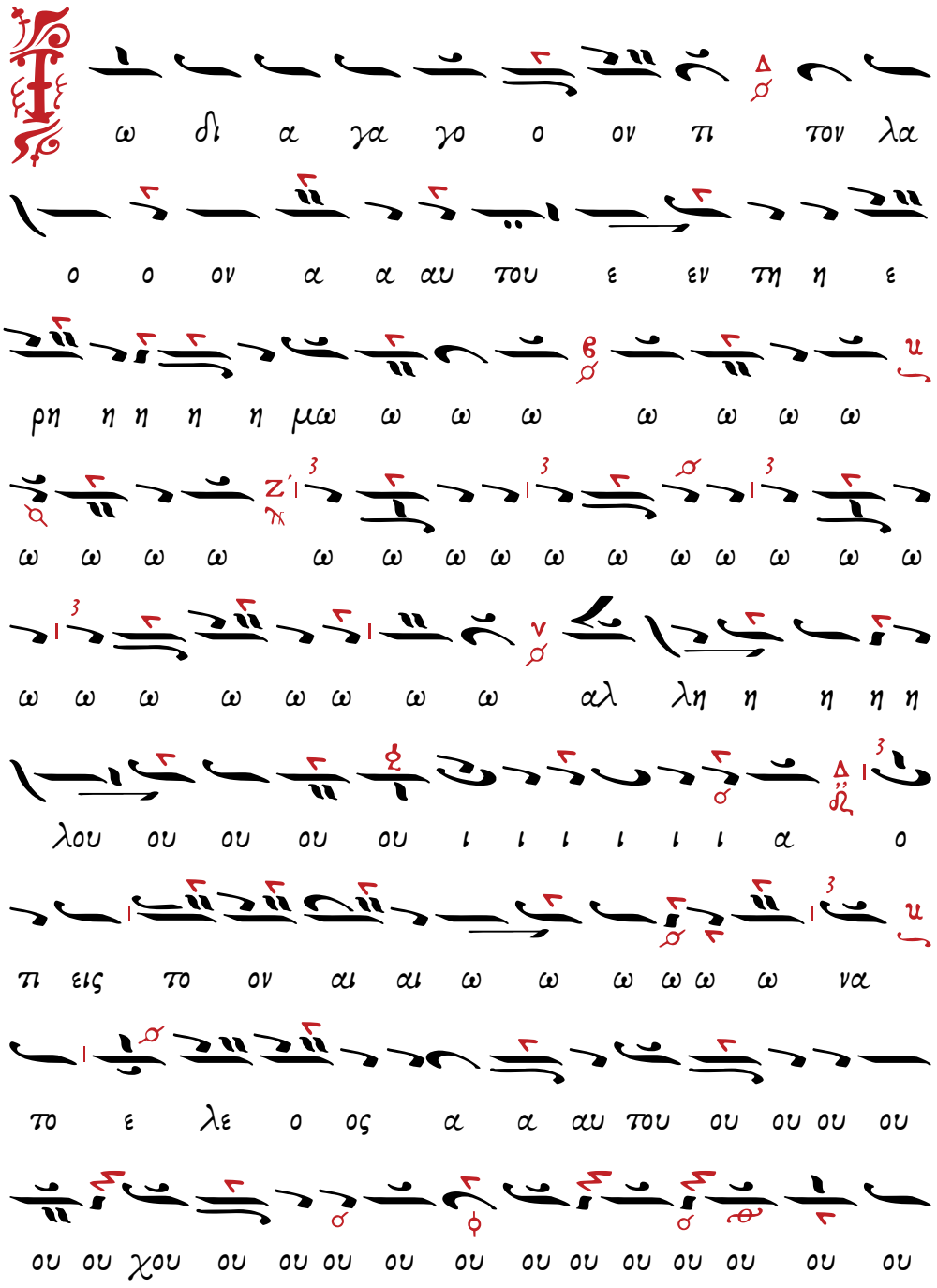
ω δι α γα γο ο ον πι τον λα
ο ο ον α α αυ του ε εν τη η ε
ρη η η η η μω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω αλ λη η η η η
λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι ι α ο
πι εις το ον αι αι ω ω ω ω ω ω να
το ε λε ο ος α α αυ του ου ου ου ου
ου ου χου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

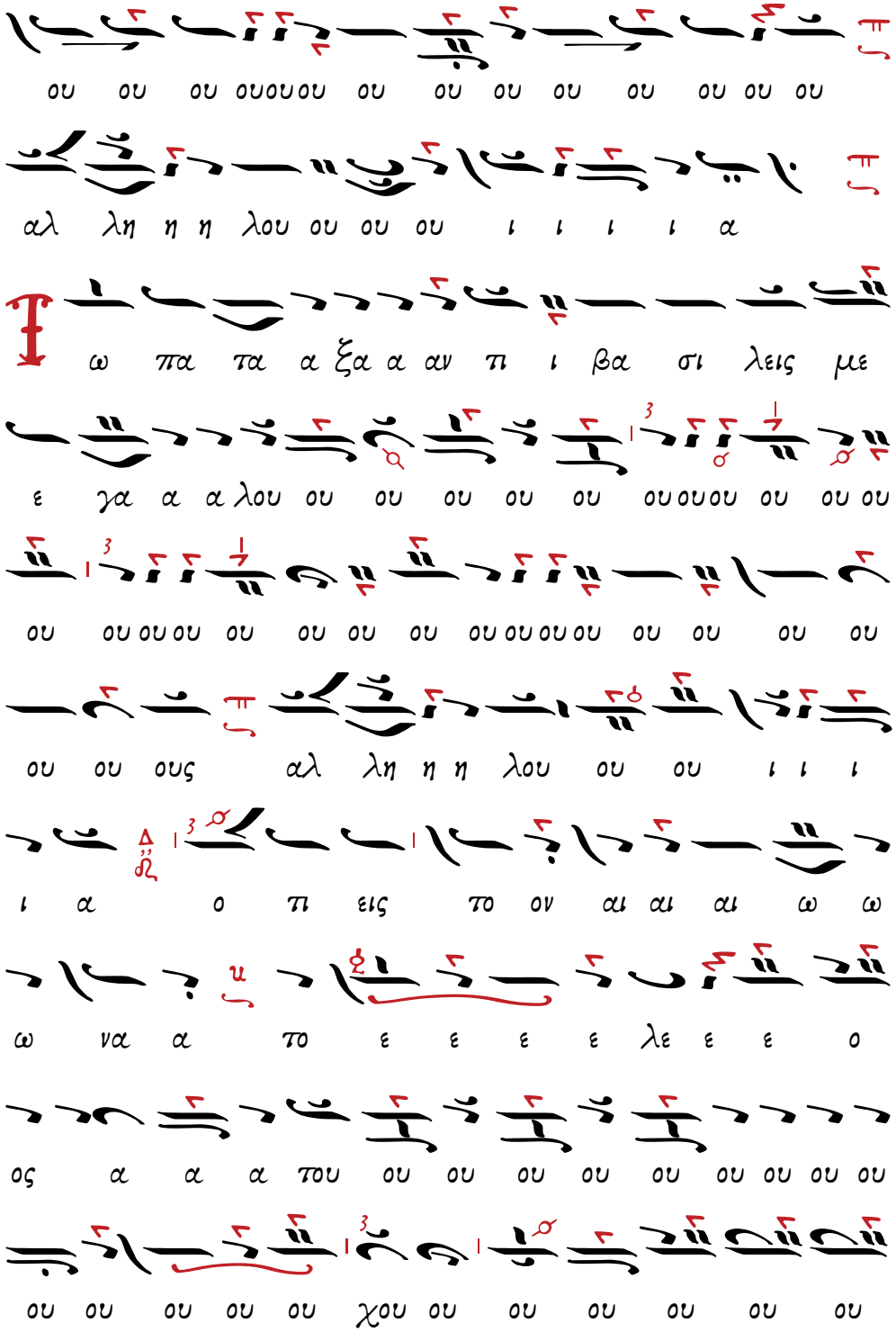
ου ου ου ουουου ου ου ου ου ου ου ου ου
αλ λη η η λου ου ου ου ι ι ι ι α
ω πα τα α ξα α αν πι ι βα σι λεις με
ε γα α α λου ου ου ου ου ου ουουου ου ου ου
ου ουου ου ου ου ου ου ου ουουου ου ου ου ου
ου ου ους αλ λη η η λου ου ου ι ι ι
ι α ο πι εις το ον αι αι αι ω ω
ω να α το ε ε ε ε λε ε ε ο
ος α α α του ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου

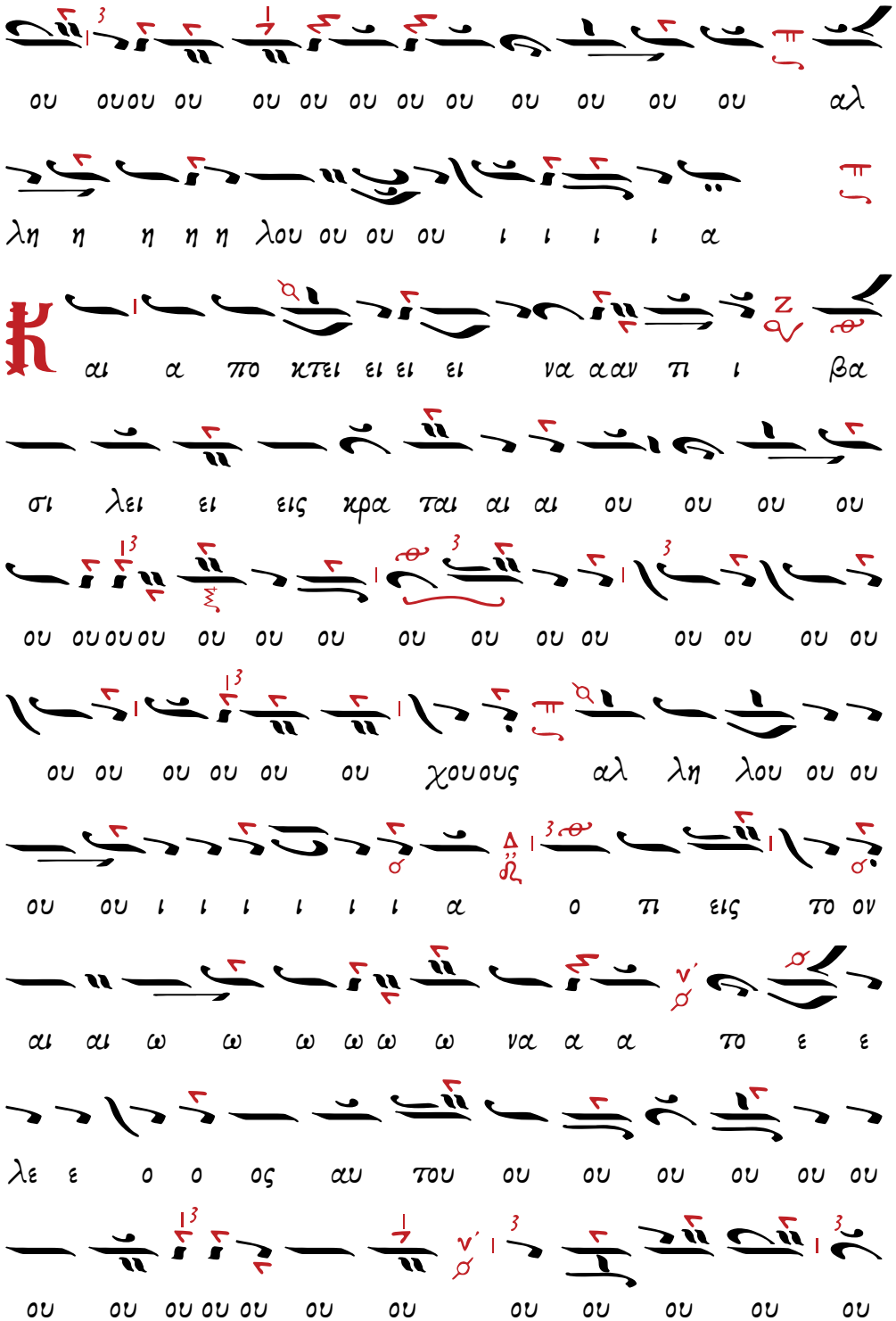
ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ
λη η η η η λου ου ου ου ι ι ι ι α
αι α πο κτει ει ει ει να αα αν πι ι βα
σι λει ει εις κρα ται αι αι ου ου ου ου
ου ουουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου χουους αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι ι α ο πι εις το ον
αι αι ω ω ω ω ω ω να α α το ε ε
λε ε ο ο ος αυ του ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

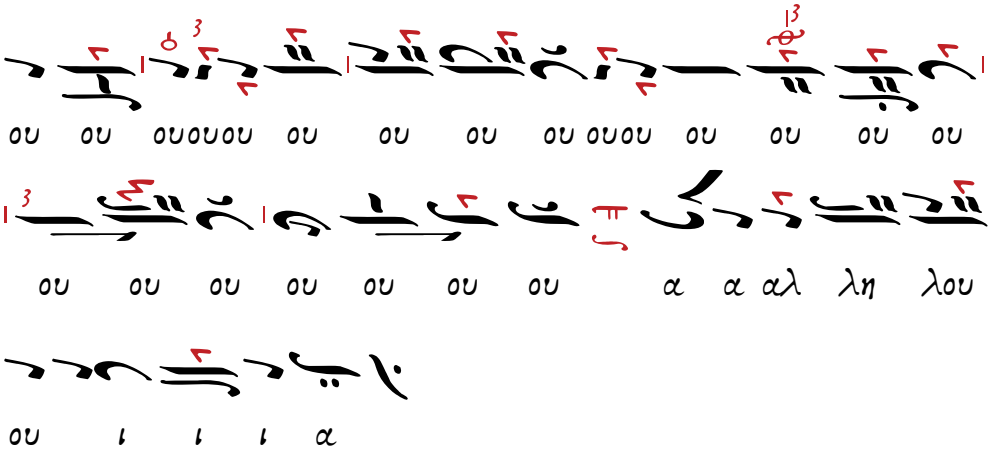

Ἦχος Βαρὺς πλ. Δ΄ Ζω

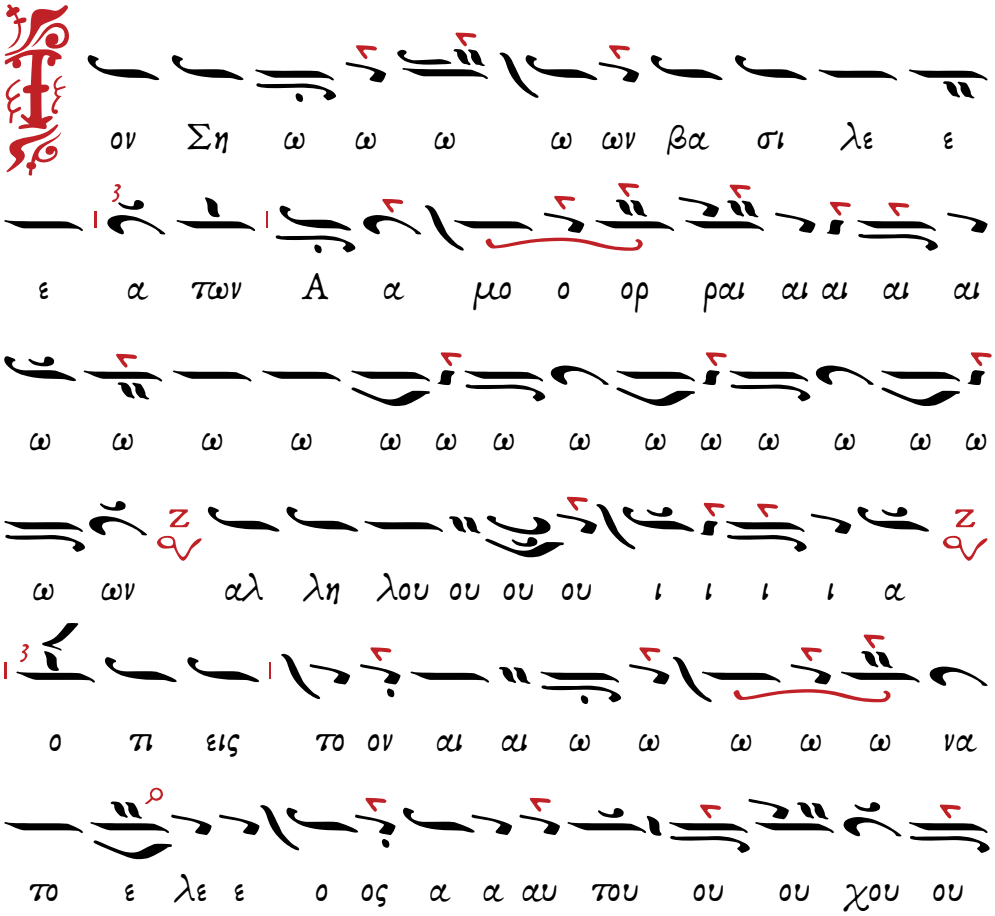

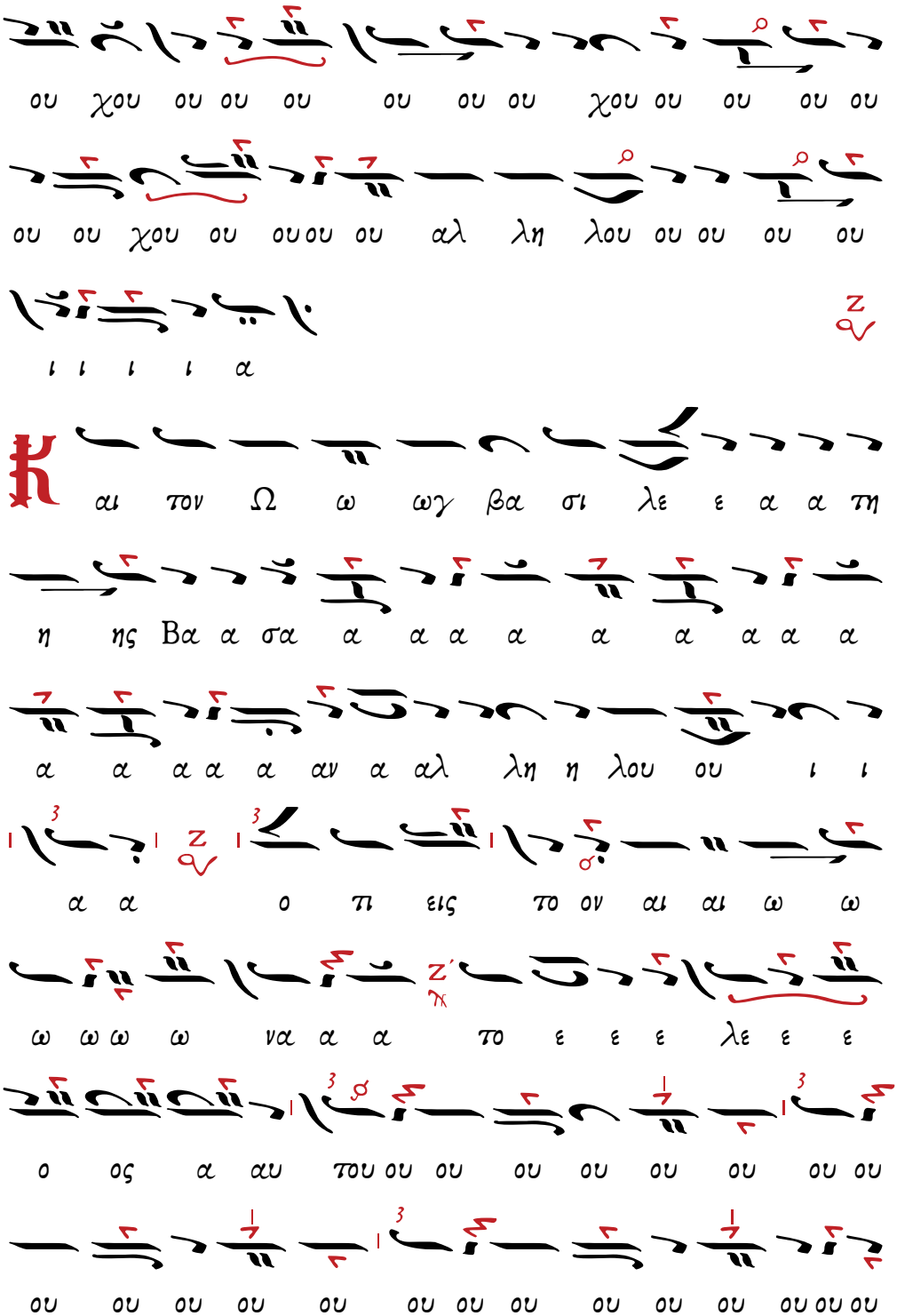
ου χου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου
ου ου χου ου ουου ου αλ λη λου ου ου ου ου
ι ι ι ι α
αι τον Ω ω ωγ βα σι λε ε α α τη
η ης Βα α σα α α α α α α α α α
α α α α α αν α αλ λη η λου ου ι ι
α α ο πι εις το ον αι αι ω ω
ω ω ω ω να α α το ε ε ε λε ε ε
ο ος α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουου ου

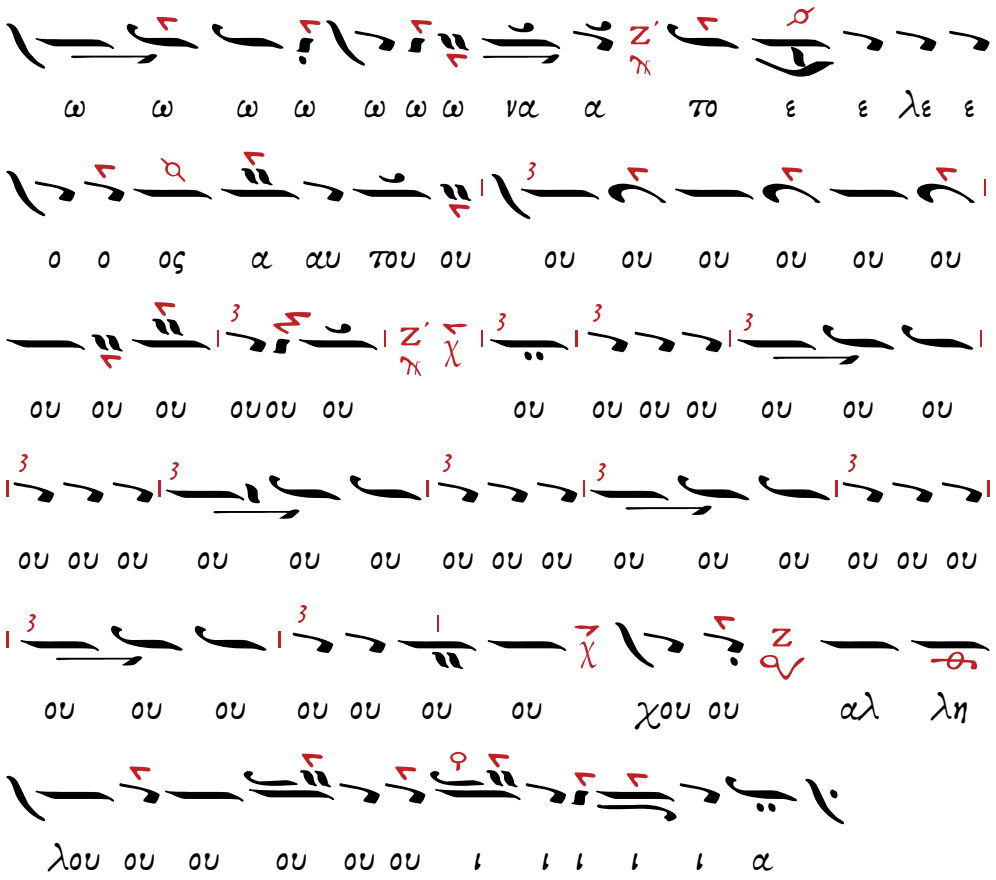
ω ω ω ω ω ω ω να α το ε ε λε ε
ο ο ος α αυ του ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α

Ἦχος πλ. Δ

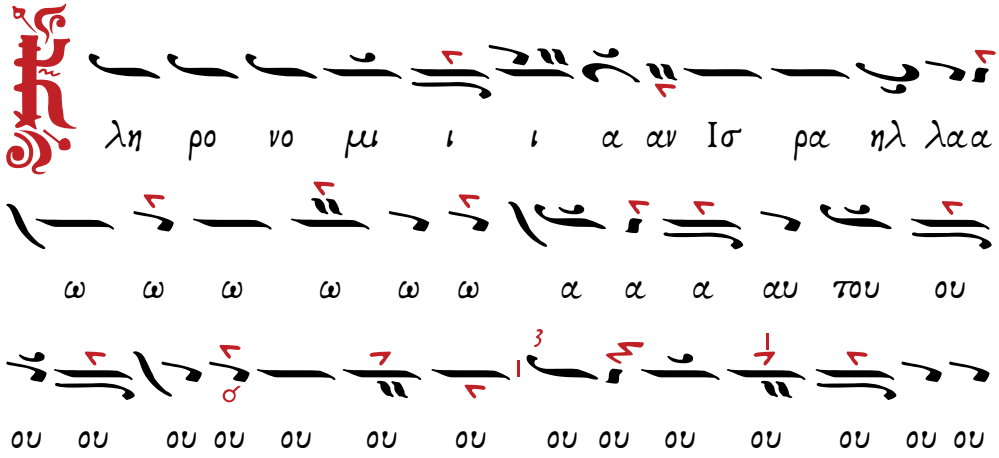
λη ρο νο μι ι ι α αν Ισ ρα ηλ λαα
ω ω ω ω ω ω α α α αυ του ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

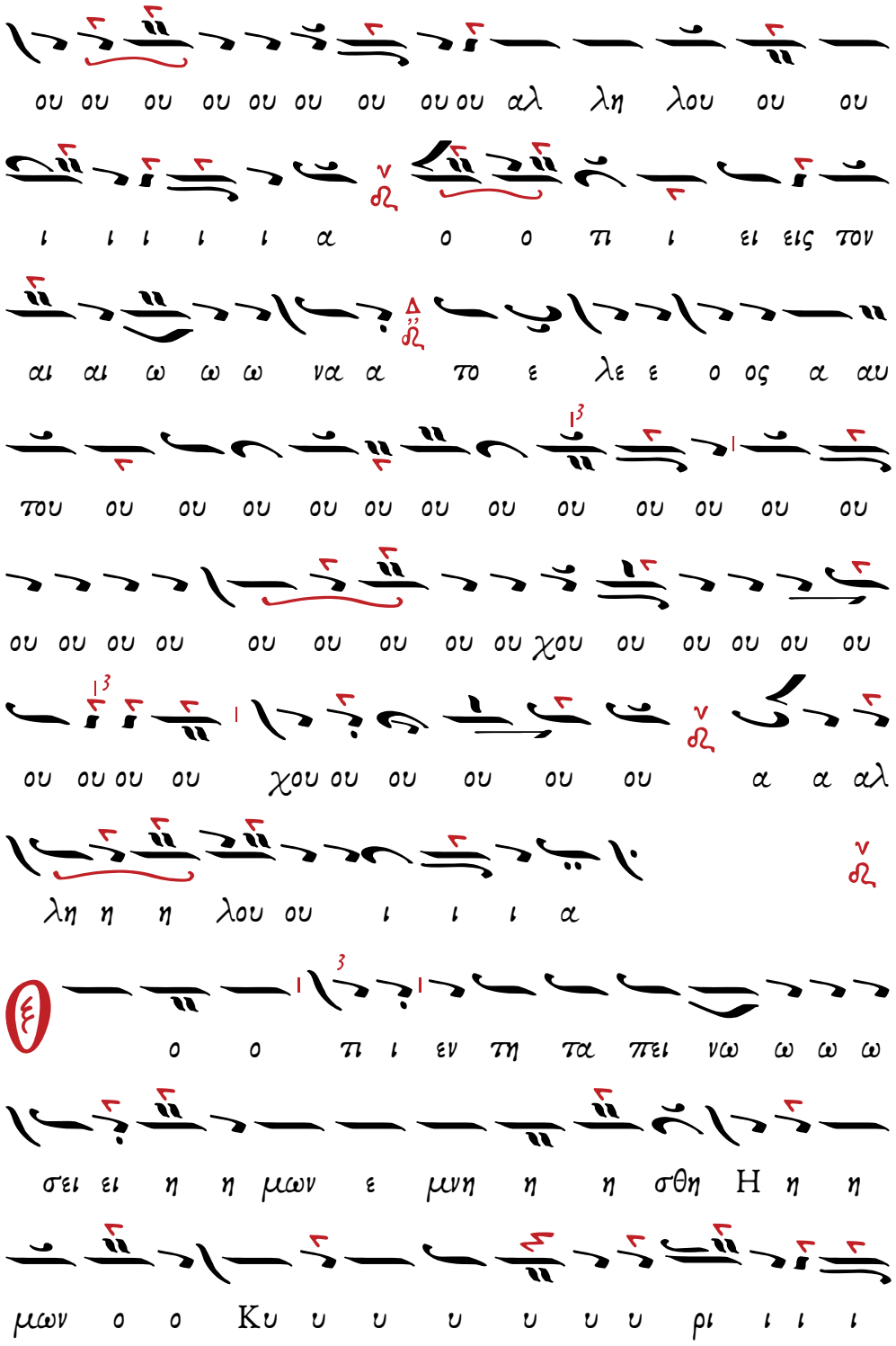
ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου ου
ι ι ι ι ι α ο ο πι ι ει εις τον
αι αι ω ω ω να α το ε λε ε ο ος α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
ο ο πι ι εν τη τα πει νω ω ω ω
σει ει η η μων ε μνη η η σθη Η η η
μων ο ο Κυ υ υ υ υ υ υ ρι ι ι ι

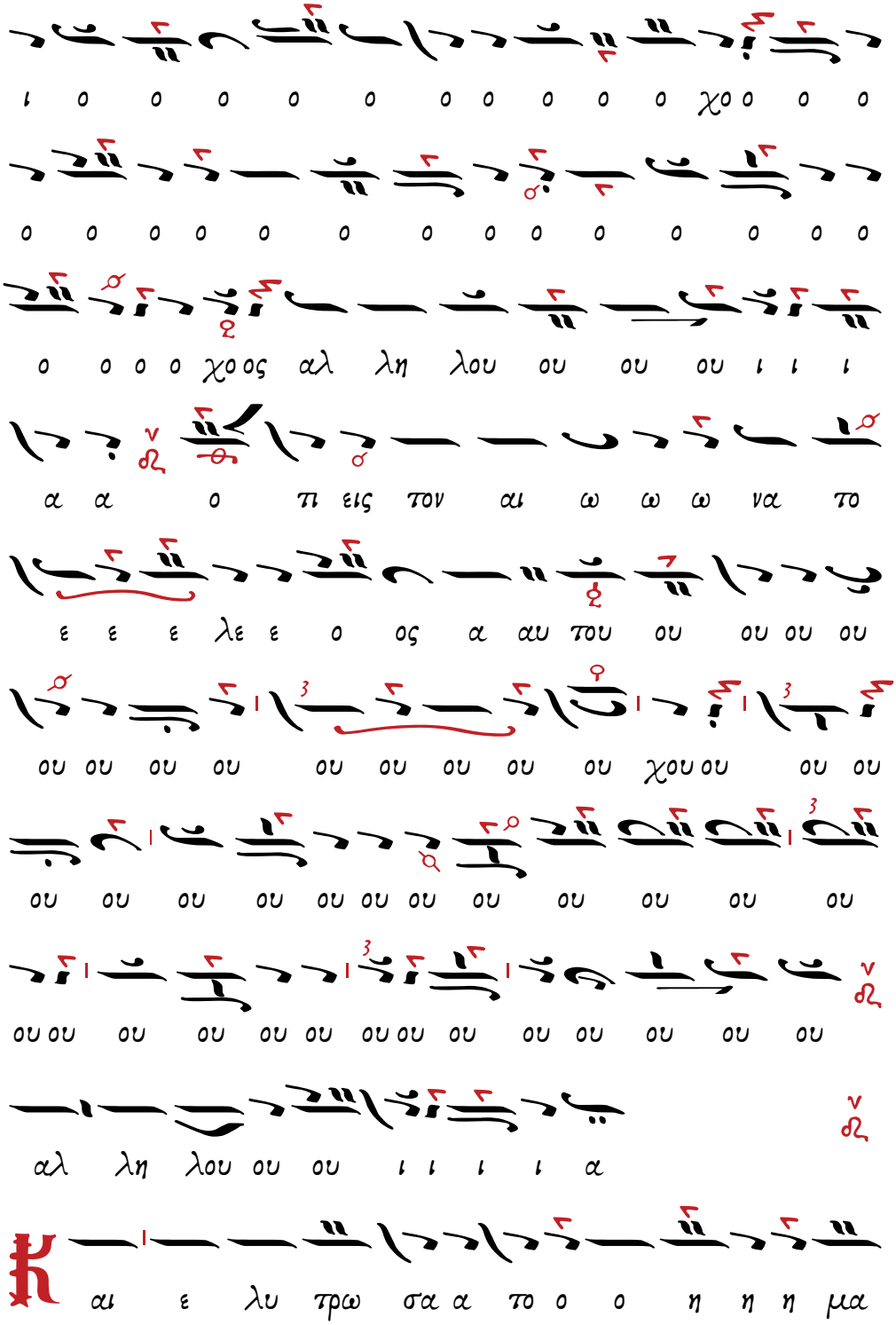
ι ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο χο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο χο ος αλ λη λου ου ου ου ι ι ι
α α ο πι εις τον αι ω ω ω να το
ε ε ε λε ε ο ος α αυ του ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α
αι ε λυ τρω σα α το ο ο η η η μα

ας εκ των ε χθρω ων η η μω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων α α αλ λη λου
ου ι ι ι α ο ο ο τι ι εις τον
αι αι ω ω ω να α το ε λε ε ο ο ος
α α αυ του ου ου ου ου ου ου χου ου ου
ου χου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου ου χουου ου ου χουου ου ου χουου ου
ου ουουουουουουουουουουουουουουχου

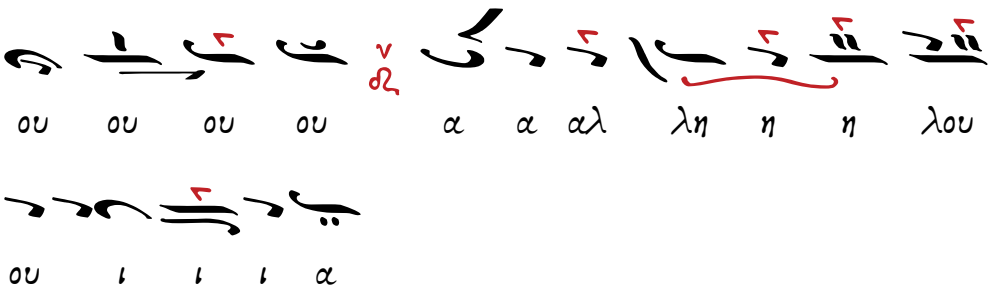
ου ου ου ου α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α

Ἦχος δ Πα

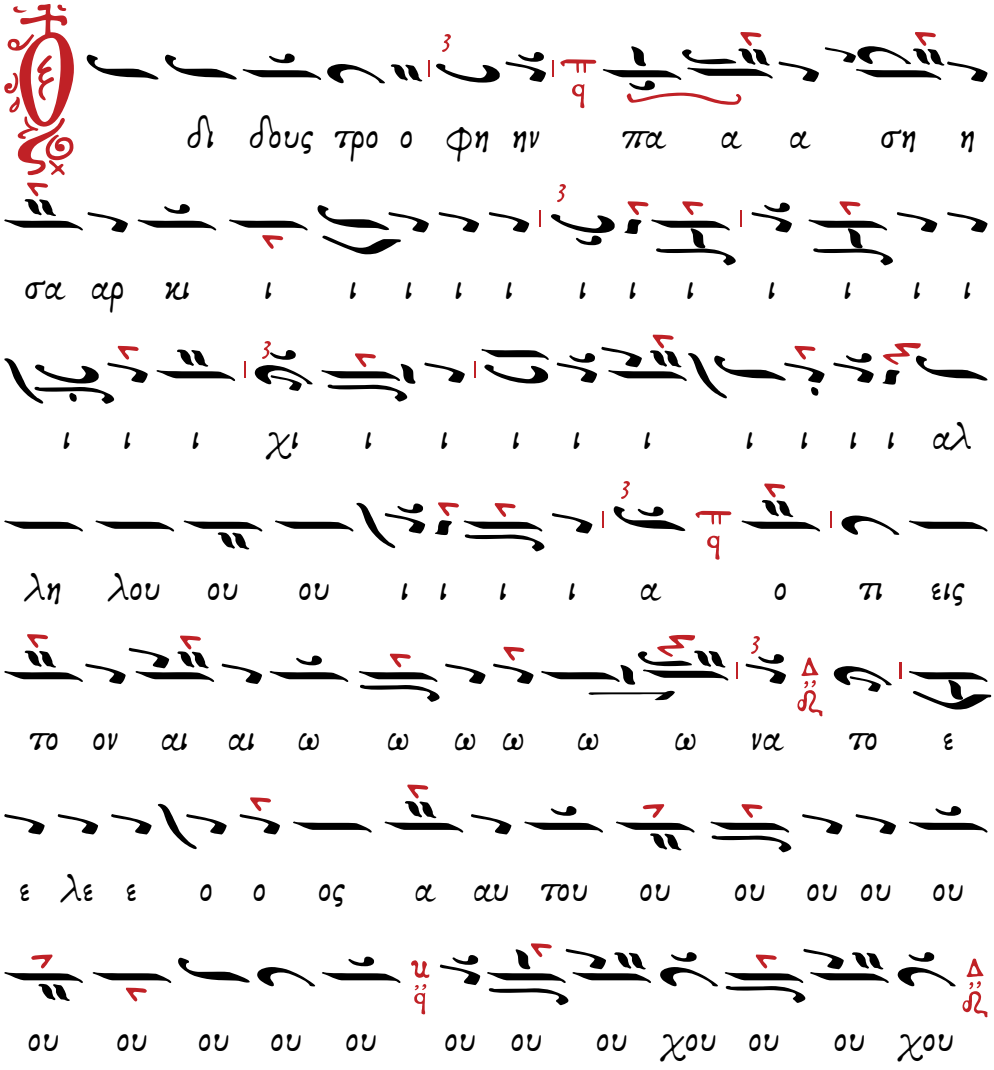
δι δους τρο ο φη ην πα α α ση η
σα αρ κι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι χι ι ι ι ι ι ι ι ι αλ
λη λου ου ου ι ι ι ι α ο πι εις
το ον αι αι ω ω ω ω ω ω να το ε
ε λε ε ο ο ος α αυ του ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου χου

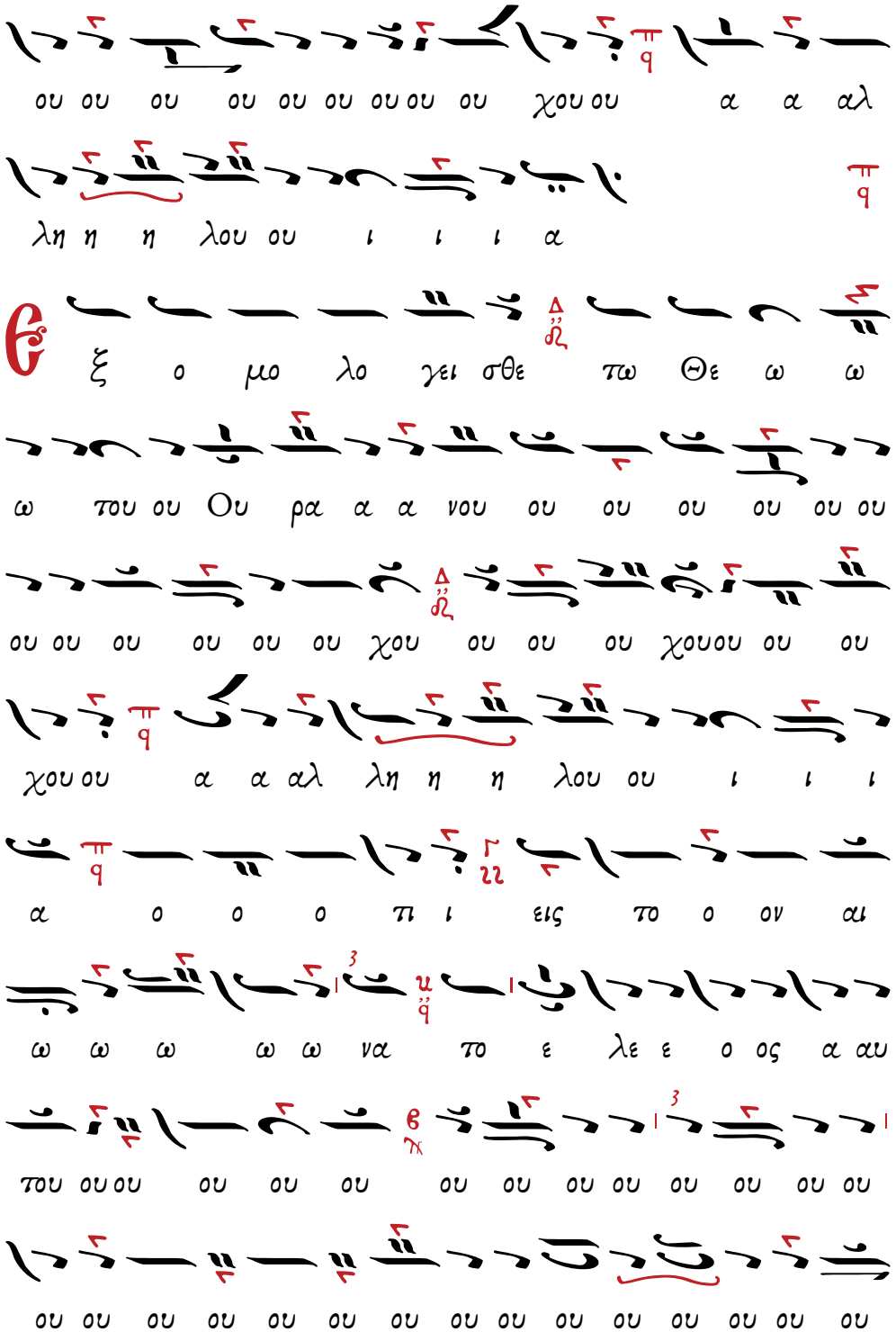
ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
ξ ο μο λο γει σθε τω Θε ω ω
ω του ου Ου ρα α α νου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου χου ου ου ου
χου ου α α αλ λη η η λου ου ι ι ι
α ο ο ο πι ι εις το ο ον αι
ω ω ω ω ω να το ε λε ε ο ος α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

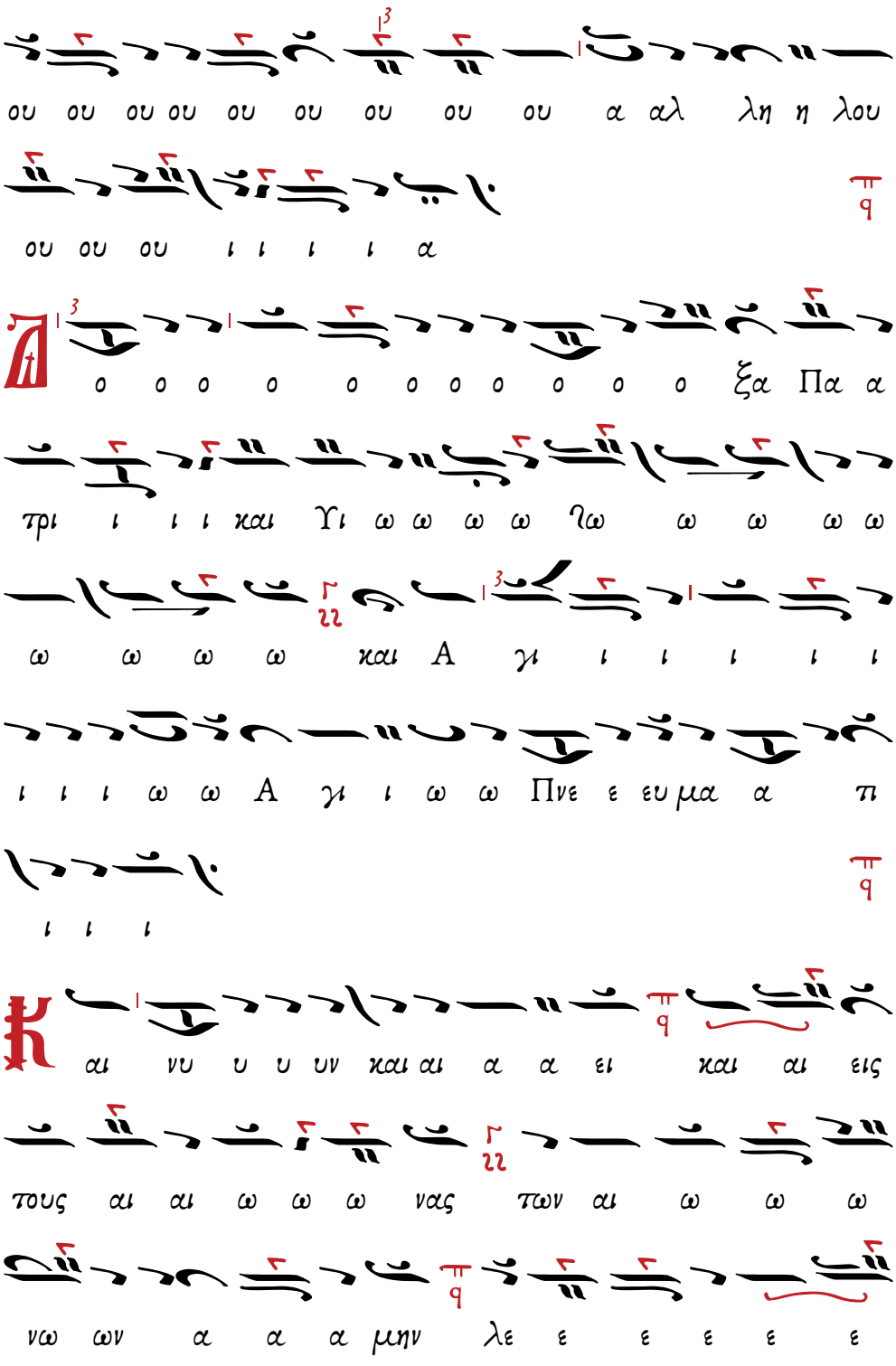
ου ου ου ου ου ου ου ου ου α αλ λη η λου
ου ου ου ι ι ι ι α
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ξα Πα α
τρι ι ι ι και Υι ω ω ω ω ϑω ω ω ω ω
ω ω ω ω και Α γι ι ι ι ι ι
ι ι ι ω ω Α γι ι ω ω Πνε ε ευ μα α π
ι ι ι
αι νυ υ υ υν και αι α α ει και αι εις
τους αι αι ω ω ω νας των αι ω ω ω
νω ων α α α μην λε ε ε ε ε ε

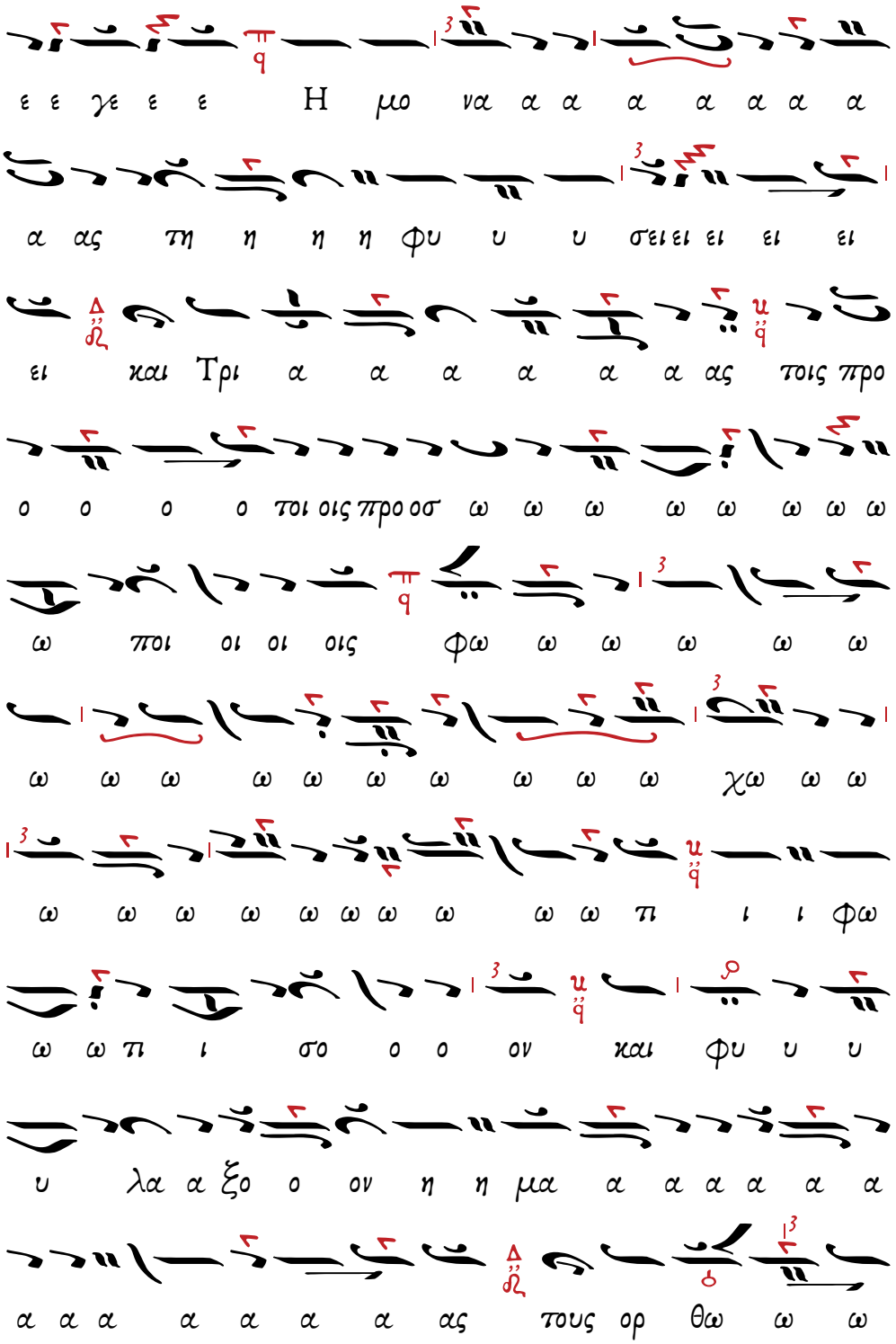
ε ε γε ε ε Η μο να α α α α α α α
α ας τη η η η φυ υ υ σει ει ει ει ει
ει και Τρι α α α α α α ας τοις προ
ο ο ο ο τοι οις προ οσ ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ποι οι οι οις φω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω χω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω τι ι ι φω
ω ω τι ι σο ο ο ον και φυ υ υ
υ λα α ξο ο ον η η μα α α α α α α
α α α α α α α ας τους ορ θω ω ω

ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ϩω ω ω
ω ω ως λα τρε ε ευ ον τα α α α
α α α α α ας σοι οι οι οι οι πρε σβει ει
ει ει ει ει αι αι αις τη ης τε ε κου ου ου
ου ση η η η η η η η της τε κου ου ου
ση η η η ης σε ε ε ε ε
Τε ε εμ τε ρι ρε ρεμ ρε ε ε ε ρεμ τε ε ρι
ρε ριϩ ρι ρεμ τε ρι ρεμ τε ρε ε ρε ριϩ ρι
ρε ε ρεμ τε ε ρι ρε ριϩ ρι ρεμ τε ρι ρε ρι
ρε ρε ε ρεμ τε τε ε ε ρι ρε ε ε ρι ρε

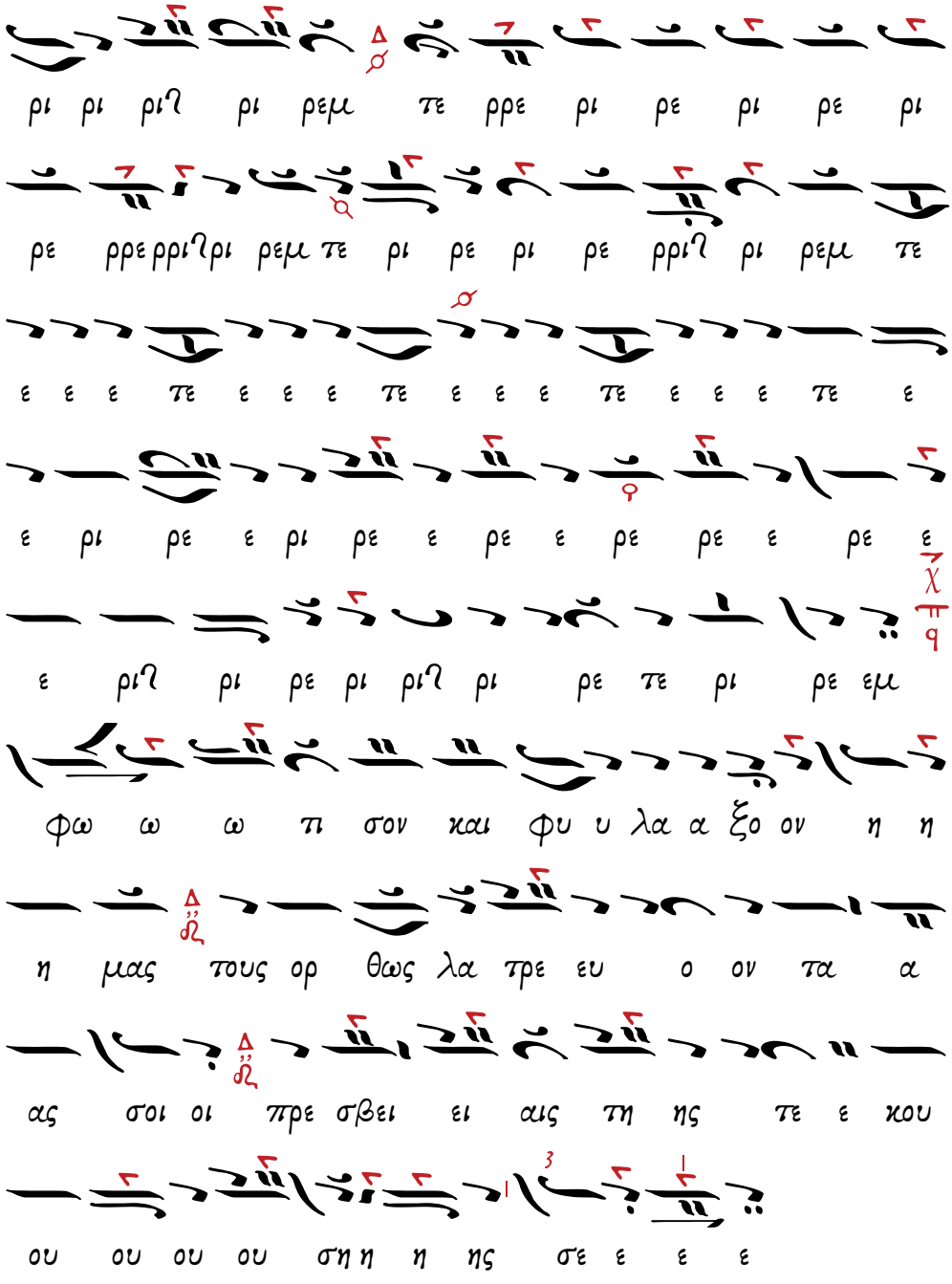
ρι ρι ρι ρι ρεμ τε ρρε ρι ρε ρι ρε ρι
ρε ρρε ρρι ρι ρεμ τε ρι ρε ρι ρε ρρι ρι ρεμ τε
ε ε ε τε ε ε ε τε ε ε ε τε ε ε ε τε ε
ε ρι ρε ε ρι ρε ε ρε ε ρε ρε ε ρε ε
ε ρι ρι ρε ρι ρι ρι ρε τε ρι ρε εμ
φω ω ω πι σον και φυ υ λα α ξο ον η η
η μας τους ορ θως λα τρε ευ ο ον τα α
ας σοι οι πρε σβει ει αις τη ης τε ε κου
ου ου ου ου ση η η ης σε ε ε ε

Ἕτερος τοῦ αὐτοῦ συντομώτερος.

Ἦχος δ Πα

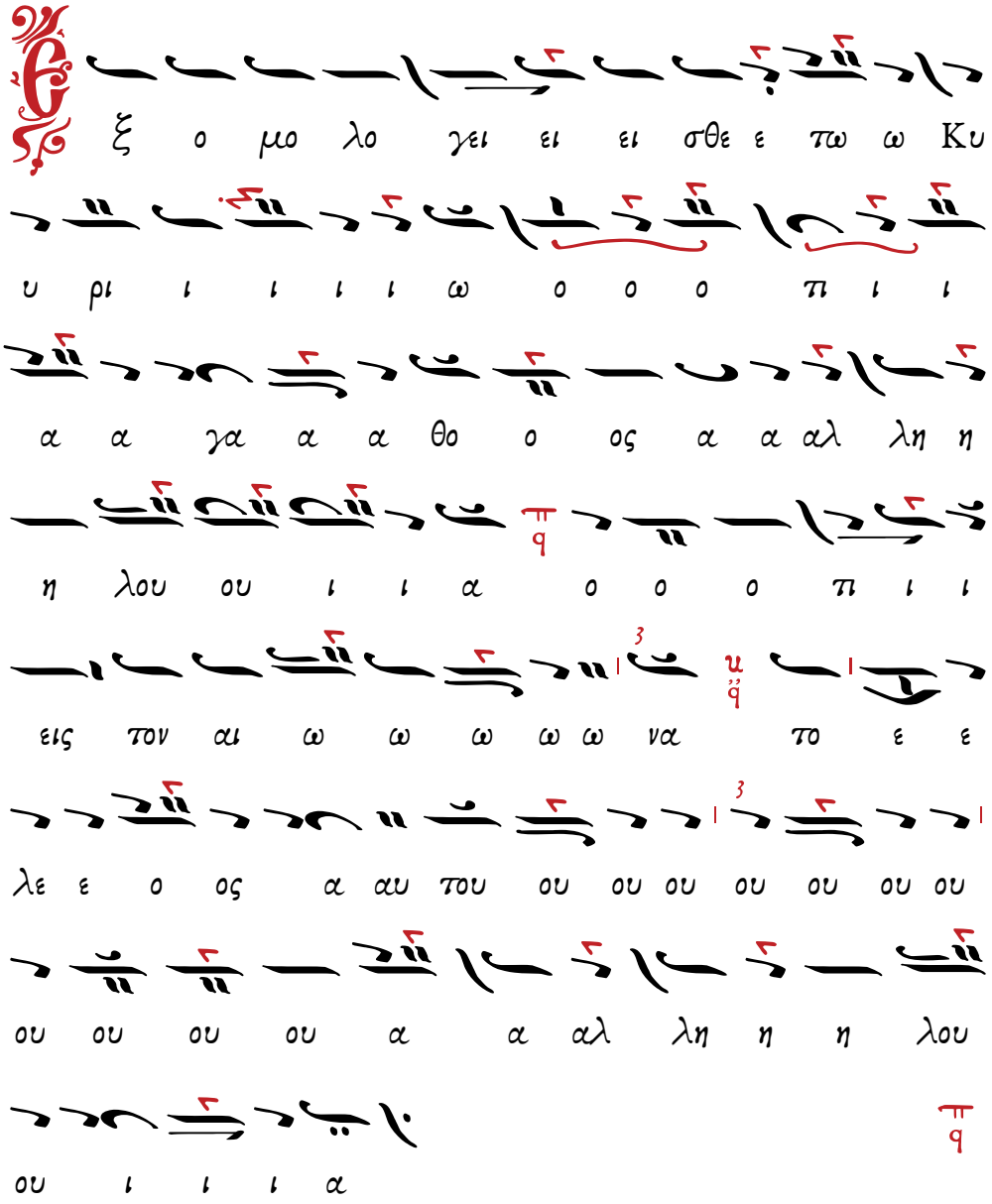

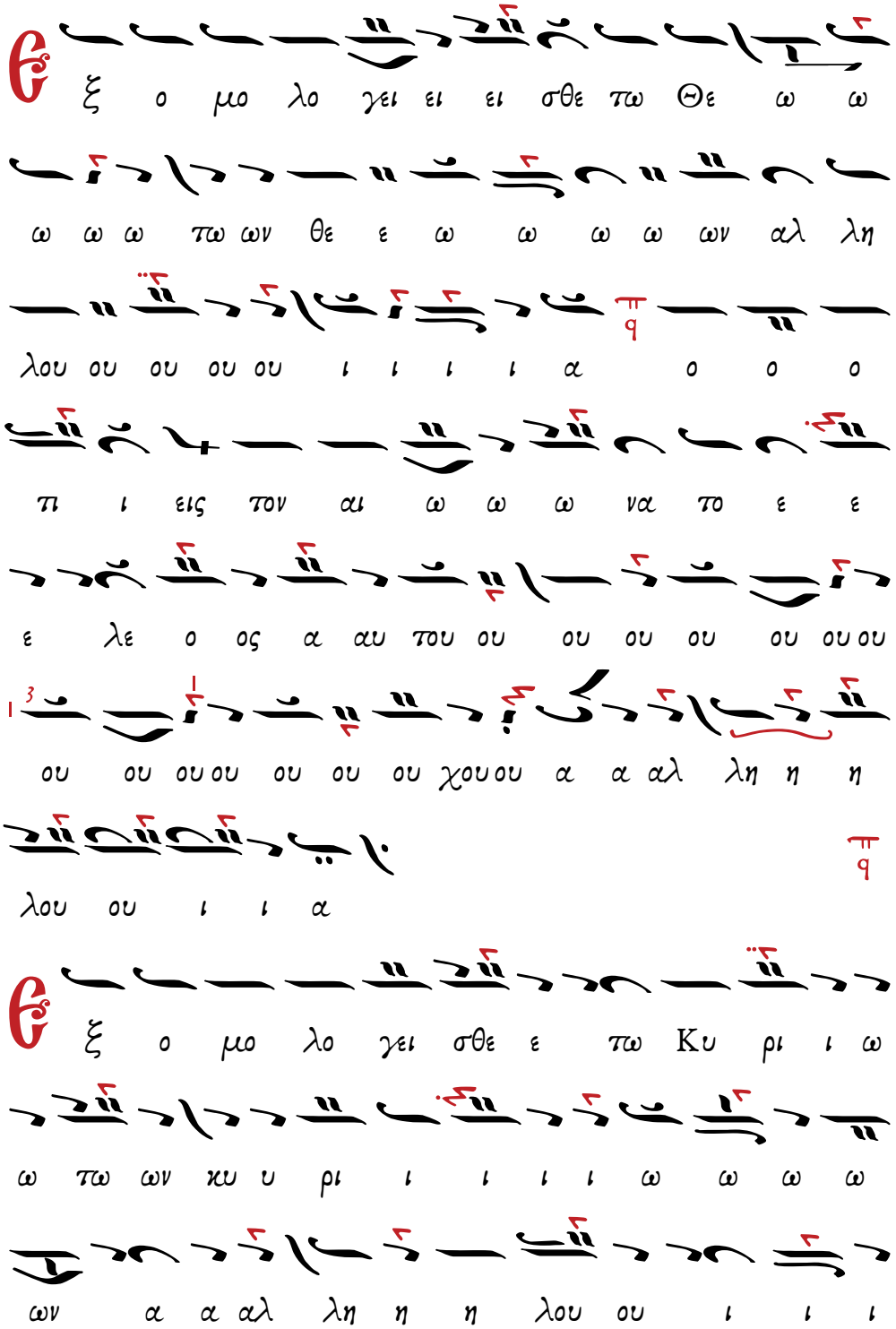
ξ ο μο λο γει ει ει σθε τω Θε ω ω
ω ω ω τω ων θε ε ω ω ω ω ων αλ λη
λου ου ου ου ου ι ι ι ι α ο ο ο
τι ι εις τον αι ω ω ω να το ε ε
ε λε ο ος α αυ του ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου χου ου α α αλ λη η η
λου ου ι ι α
ξ ο μο λο γει σθε ε τω Κυ ρι ι ω
ω τω ων κυ υ ρι ι ι ι ι ω ω ω ω
ων α α αλ λη η η λου ου ι ι ι

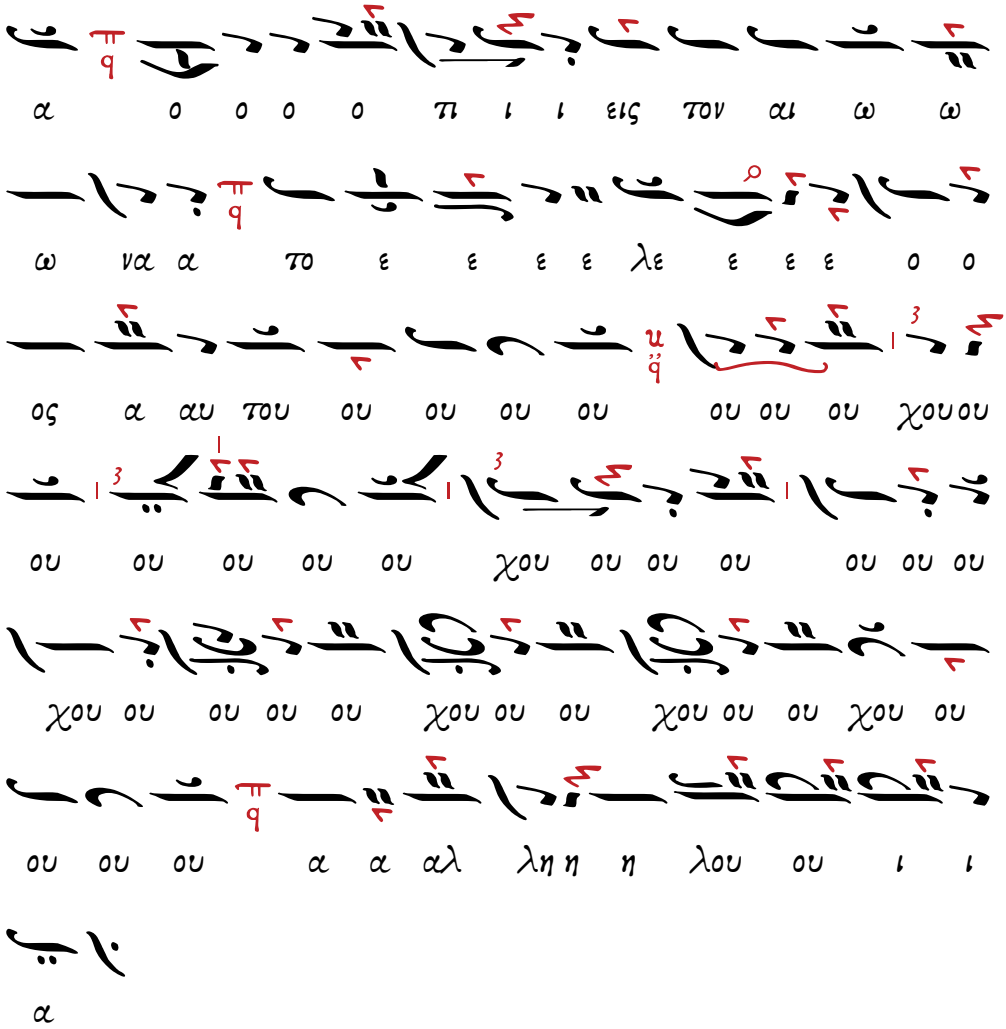

Ἦχος Β΄ διατονικὸς βου

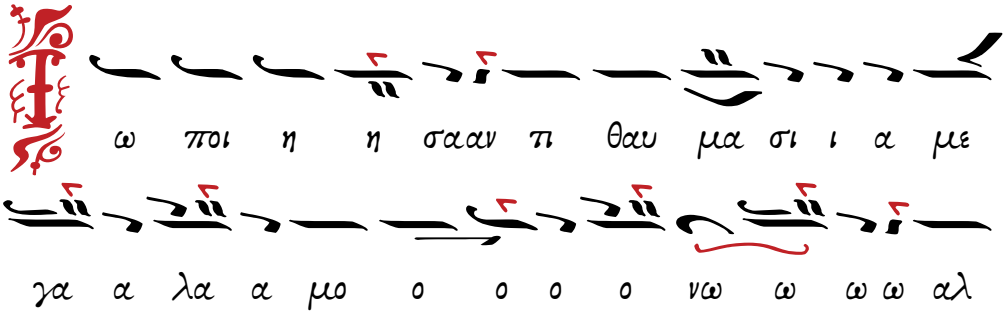

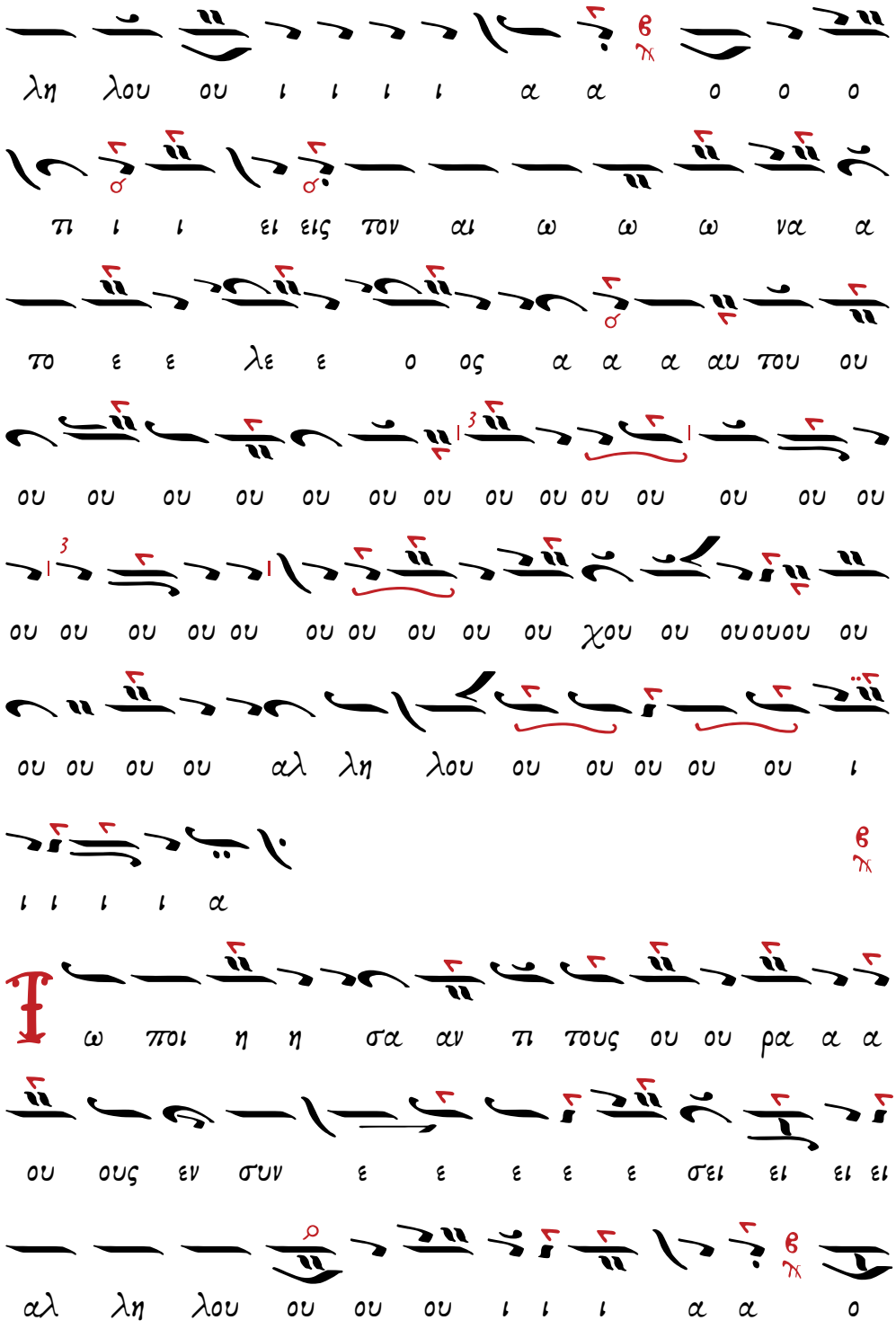
λη λου ου ι ι ι ι α α ο ο ο
πι ι ι ει εις τον αι ω ω ω να α
το ε ε λε ε ο ος α α α αυ του ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ουουου ου
ου ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου ου ι
ι ι ι ι α
ω ποι η η σα αν τι τους ου ου ρα α α
ου ους εν συν ε ε ε ε ε σει ει ει ει
αλ λη λου ου ου ου ι ι ι α α ο

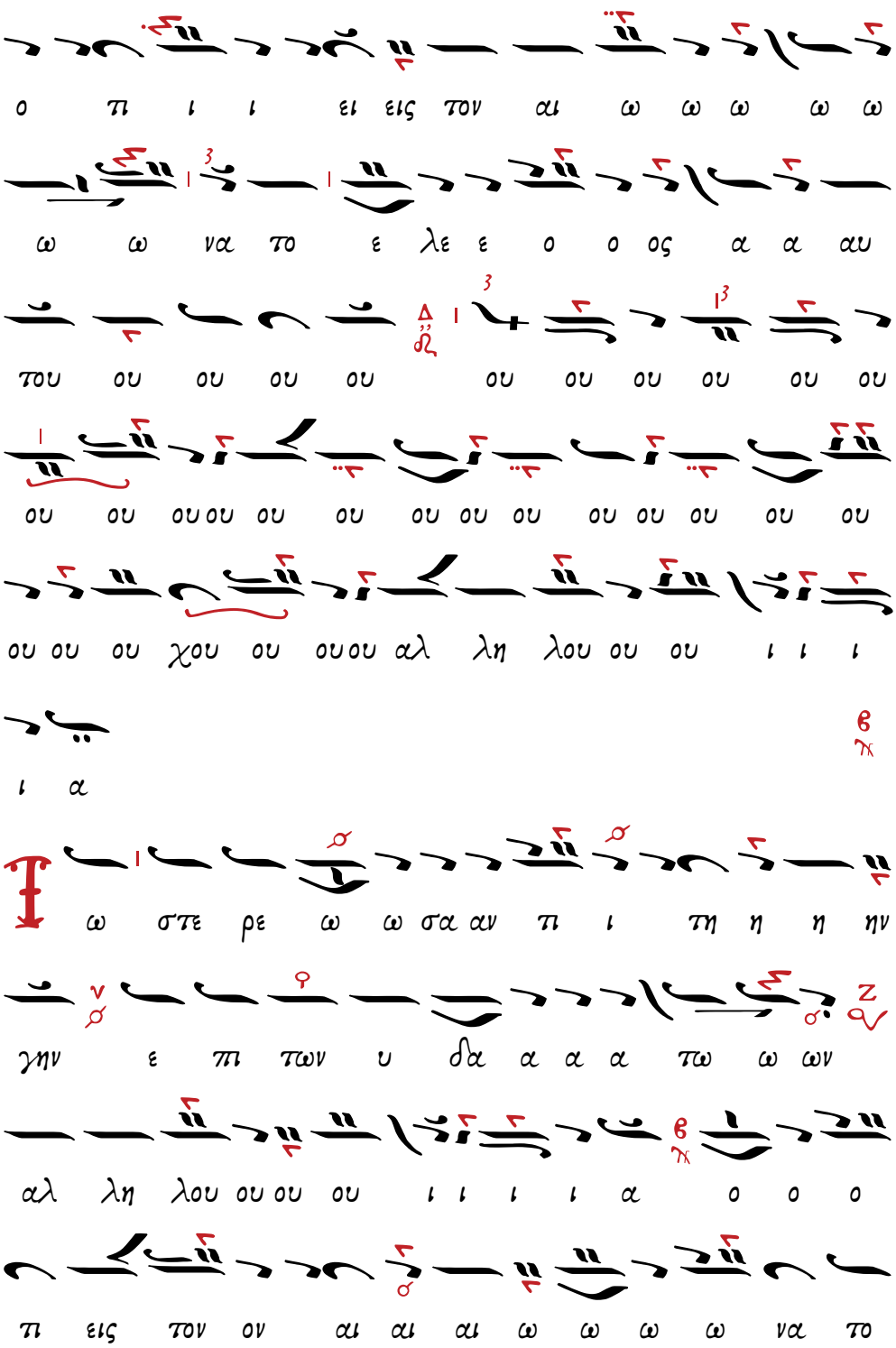
ο τι ι ι ει εις τον αι ω ω ω ω ω
ω ω να το ε λε ε ο ο ος α α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου χου ου ουου αλ λη λου ου ου ι ι ι
ι α
ω στε ρε ω ω σα αν τι ι τη η η ην
γην ε πι των υ δα α α α τω ω ων
αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι α ο ο ο
τι εις τον ον αι αι αι ω ω ω ω να το

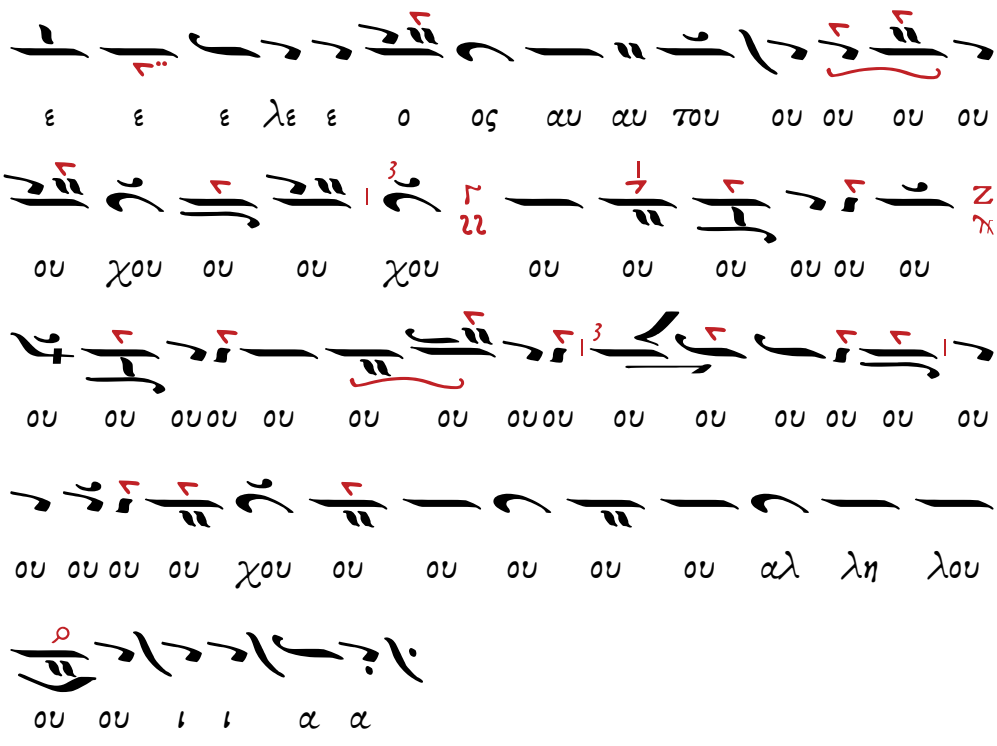
ε ε ε λε ε ο ος αυ αυ του ου ου ου ου
ου χου ου ου χου ου ου ου ου ου ου
ου ου ουου ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου
ου ου χου ου ου ου ου ου αλ λη λου
ου ου ι ι α α

Ἦχος ἰἰ Γα

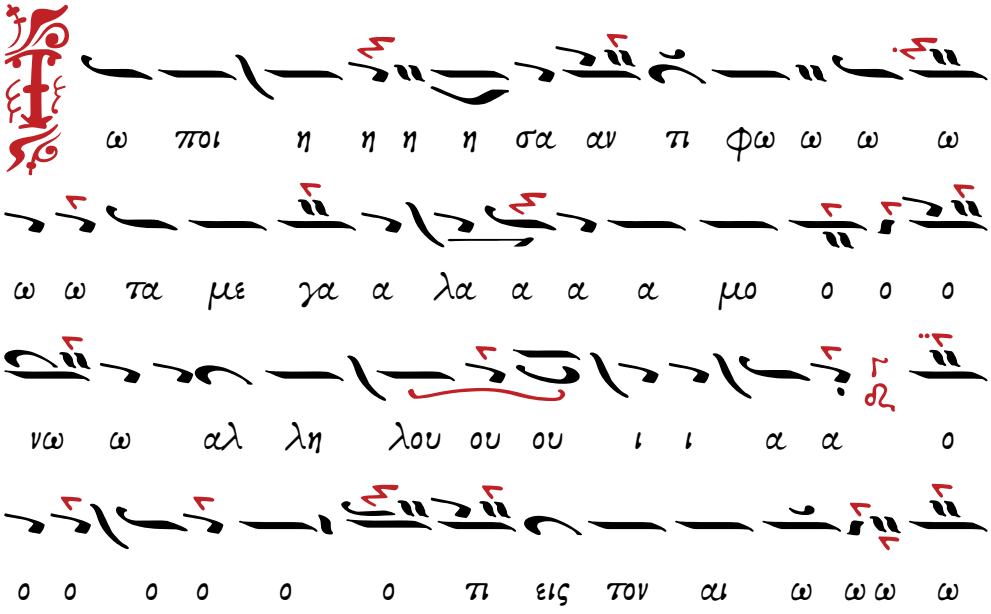
ω ποι η η η η σα αν τι φω ω ω ω
ω ω τα με γα α λα α α α μο ο ο ο
να ω αλ λη λου ου ου ι ι α α ο
ο ο ο ο ο ο τι εις τον αι ω ωω ω

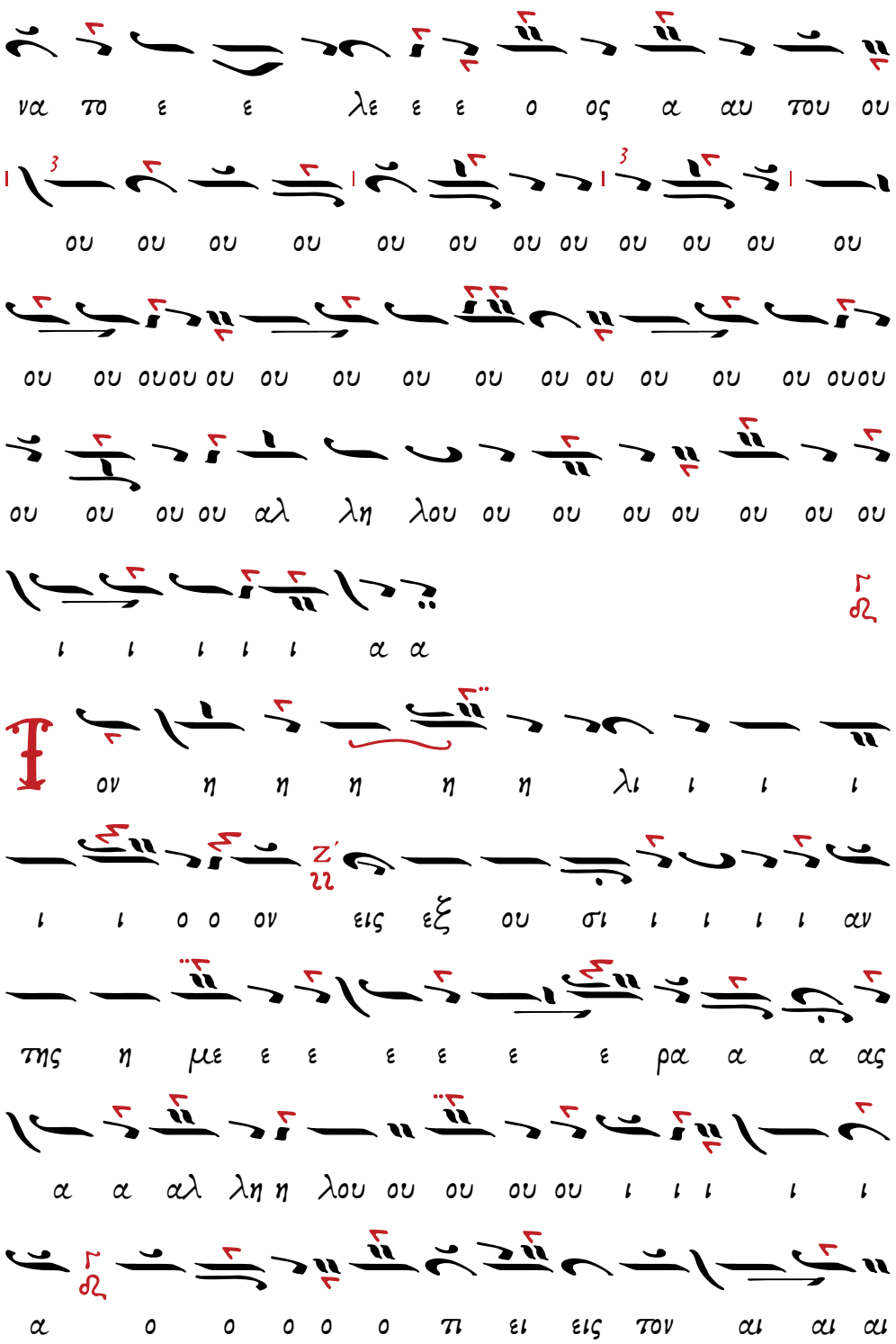
να το ε ε λε ε ε ο ος α αυ του ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουου
ου ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου ου ου ου ου
ι ι ι ι ι α α
ον η η η η η λι ι ι ι
ι ι ο ο ον εις εξ ου σι ι ι ι ι αν
της η με ε ε ε ε ε ρα α α ας
α α αλ λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι
α ο ο ο ο ο πι ει εις τον αι αι αι

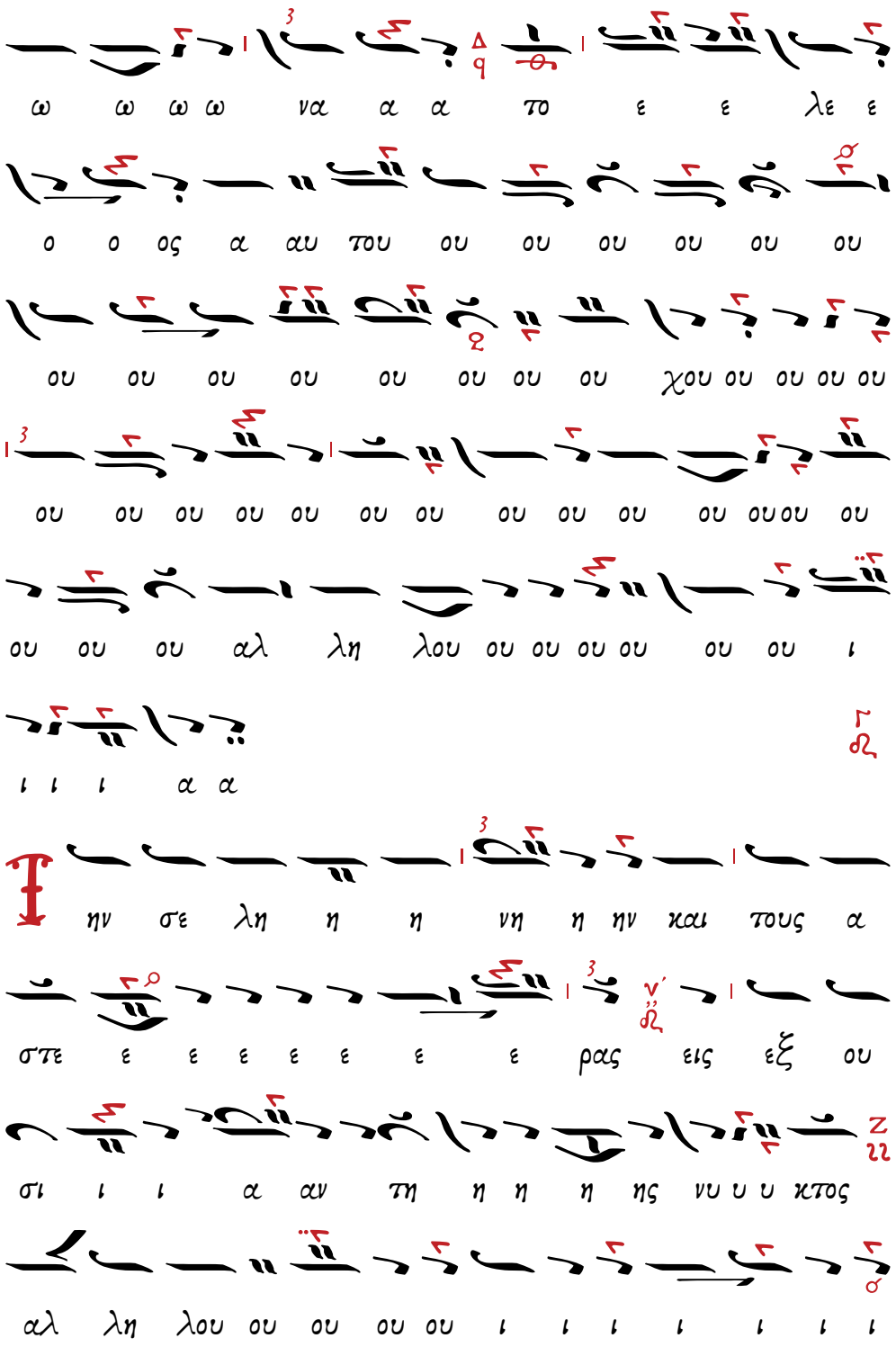
ω ω ω ω να α α το ε ε λε ε
ο ο ος α αυ του ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουου ου
ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου ου ου ι
ι ι ι α α
ην σε λη η η νη η ην και τους α
στε ε ε ε ε ε ε ρας εις εξ ου
σι ι ι α αν τη η η ης νυ υ υ κτος
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι ι ι

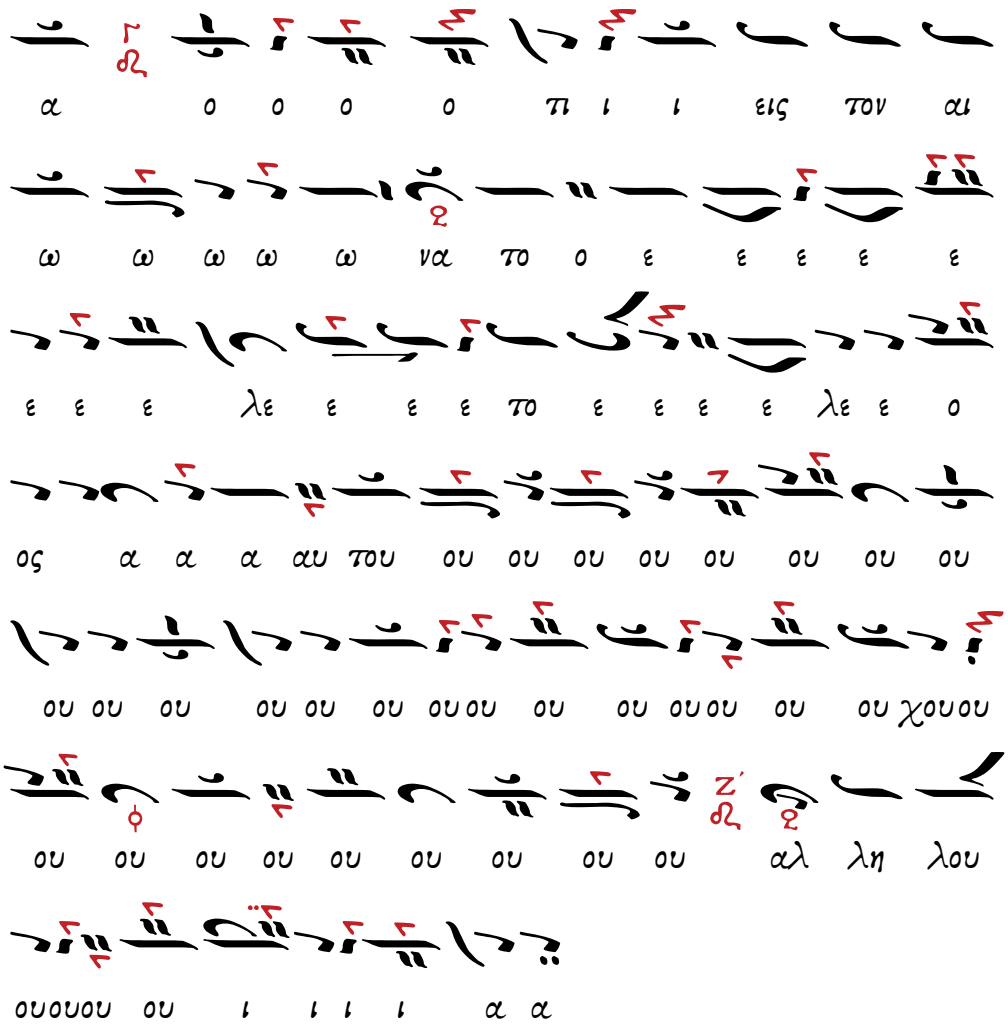

Ἦχος Δ Δι

Εἰ δὲ τὸ ἴσον ἐστὶν ὑψηλὸν ποίησον τὸν Γα, Δι

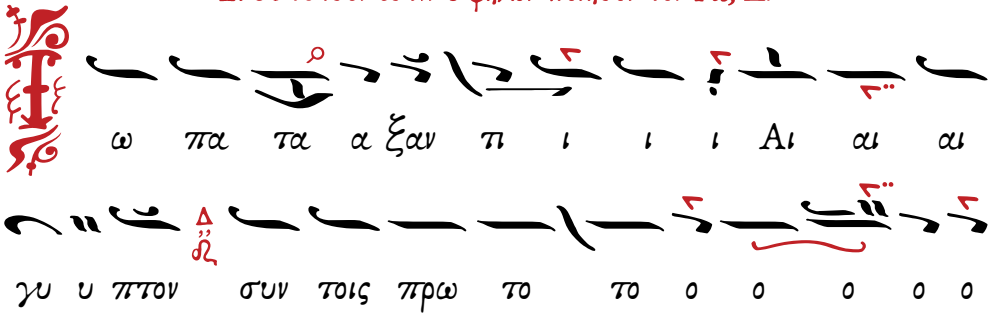

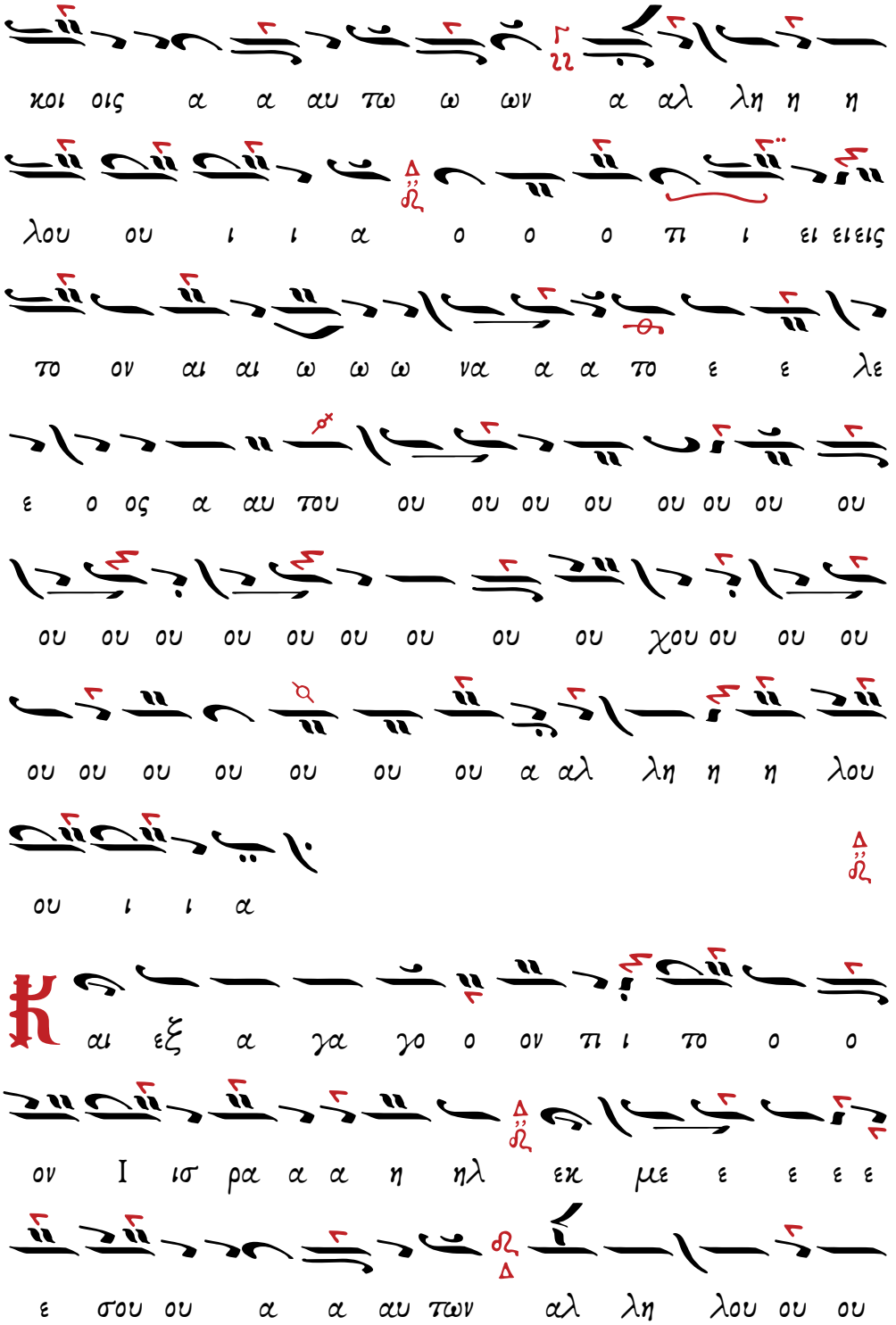
κοι οις α α αυ τω ω ων α αλ λη η η
λου ου ι ι α ο ο ο π ι ει ειεις
το ον αι αι ω ω ω να α α το ε ε λε
ε ο ος α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου α αλ λη η η λου
ου ι ι α
αι εξ α γα γο ο ον π ι το ο ο
ον Ι ισ ρα α α η ηλ εκ με ε ε ε ε
ε σου ου α α αυ των αλ λη λου ου ου

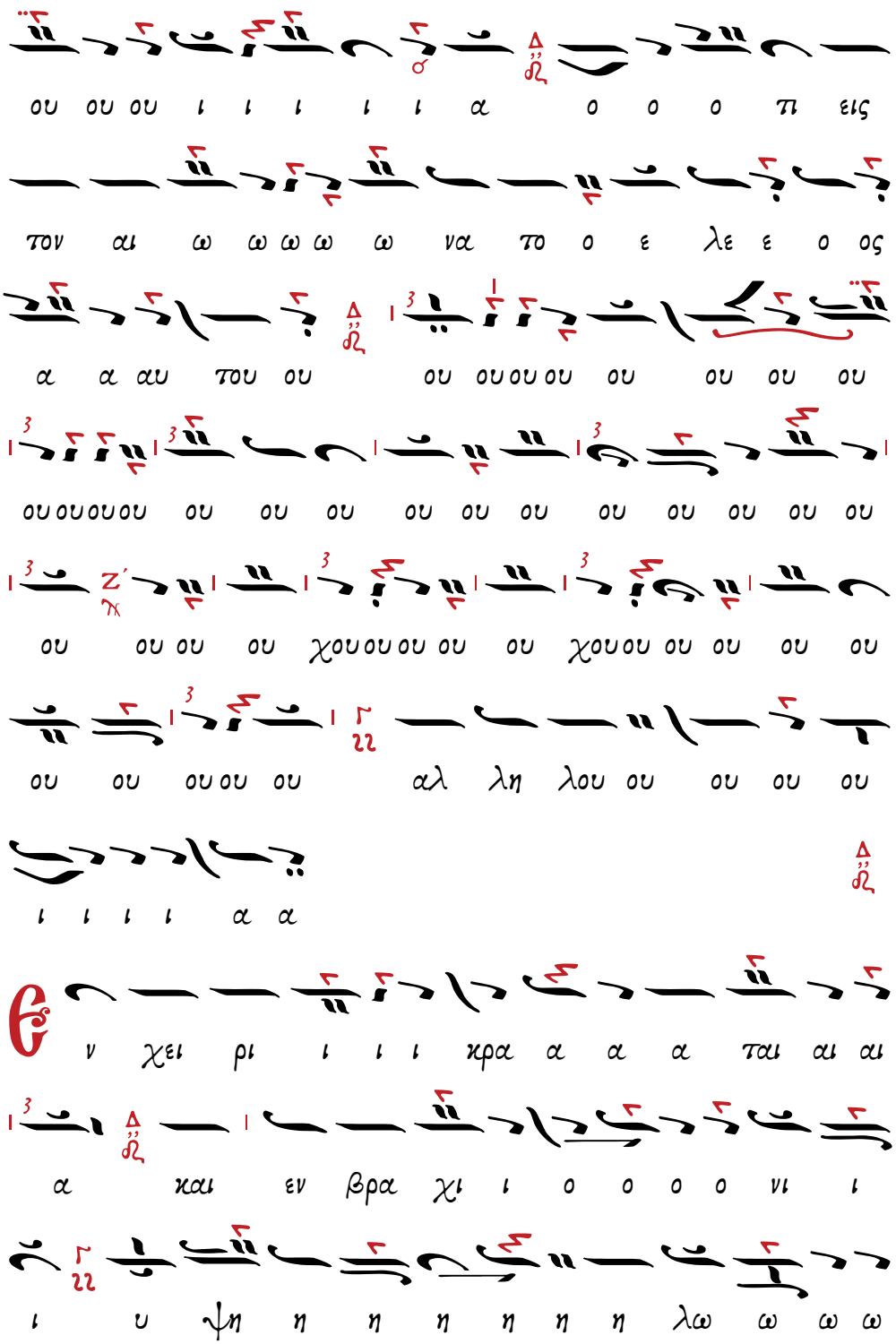
ου ου ου ι ι ι ι ι α ο ο ο πι εις
τον αι ω ω ω ω ω να το ο ε λε ε ο ος
α α αυ του ου ου ουουου ου ου ου ου ου
ουουουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου χουουου ου ου χουου ου ου ου ου ου
ου ου ουου ου αλ λη λου ου ου ου ου
ι ι ι ι α α
ν χει ρι ι ι ι κρα α α α ται αι αι
α και εν βρα χι ι ο ο ο ο νι ι
ι υ ψη η η η η η η λω ω ω ω

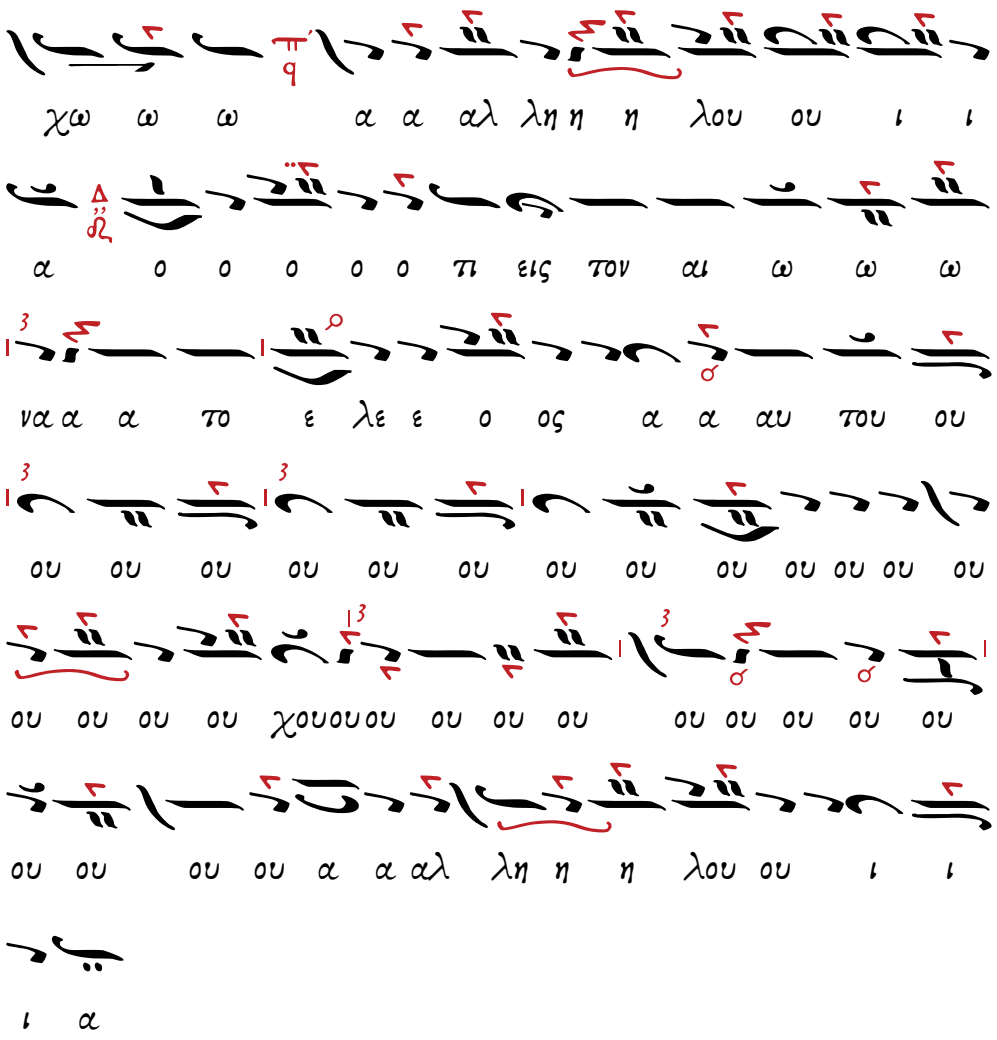
χω ω ω α α αλ λη η η λου ου ι ι
α ο ο ο ο ο τι εις τον αι ω ω ω
να α α το ε λε ε ο ος α α αυ του ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου χουουου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου α α αλ λη η η λου ου ι ι
ι α

Ἦχος πλ. δ΄ Πα

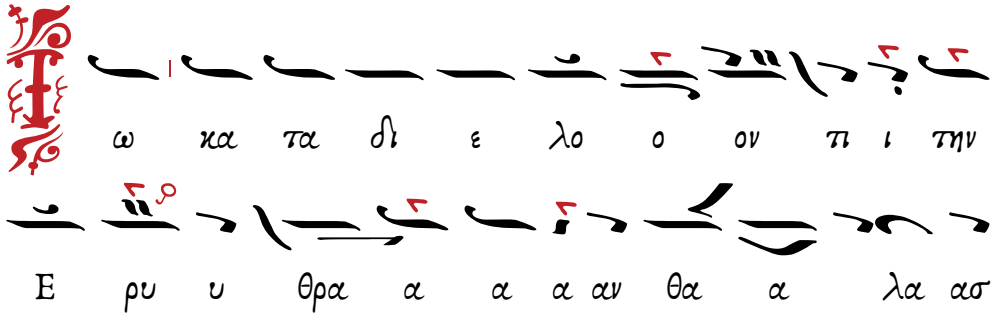
ω κα τα δι ε λο ο ον τι ι την
Ε ρυ υ θρα α α α αν θα α λα ασ

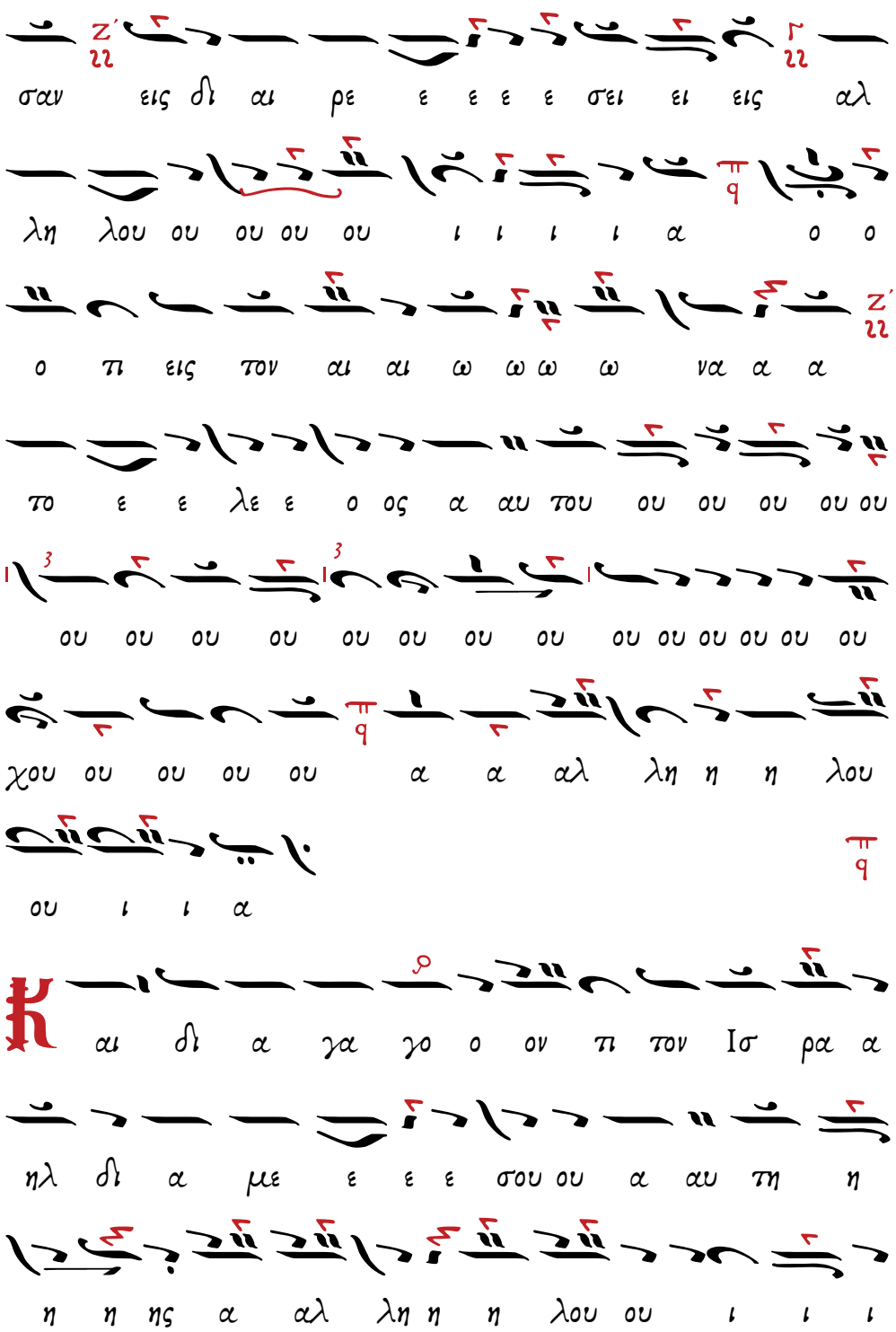
σαν εις δι αι ρε ε ε ε ε σει ει εις αλ
λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α ο ο
ο πι εις τον αι αι ω ω ω ω να α α
το ε ε λε ε ο ος α αυ του ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου ου ου ου α α αλ λη η η λου
ου ι ι α
αι δι α γα γο ο ον πι τον Ισ ρα α
ηλ δι α με ε ε ε σου ου α αυ τη η
η η ης α αλ λη η η λου ου ι ι ι

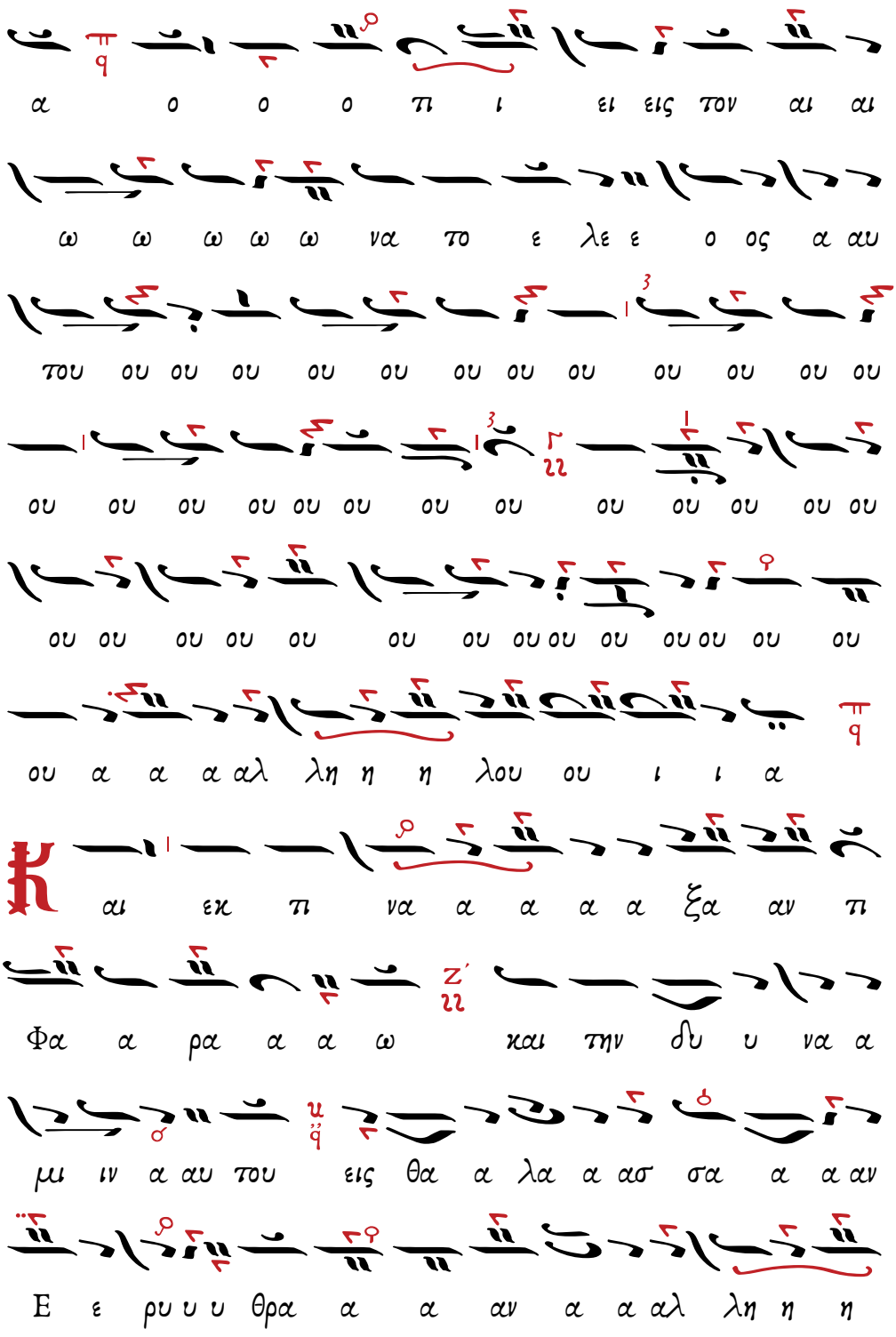
α ο ο ο πι ι ει εις τον αι αι
ω ω ω ω ω να το ε λε ε ο ος α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου α α α αλ λη η η λου ου ι ι α
αι εκ π να α α α α ξα αν π
Φα α ρα α α ω και την δυ υ να α
μι ιν α αυ του εις θα α λα α ασ σα α α αν
Ε ε ρυ υ υ θρα α α αν α α αλ λη η η

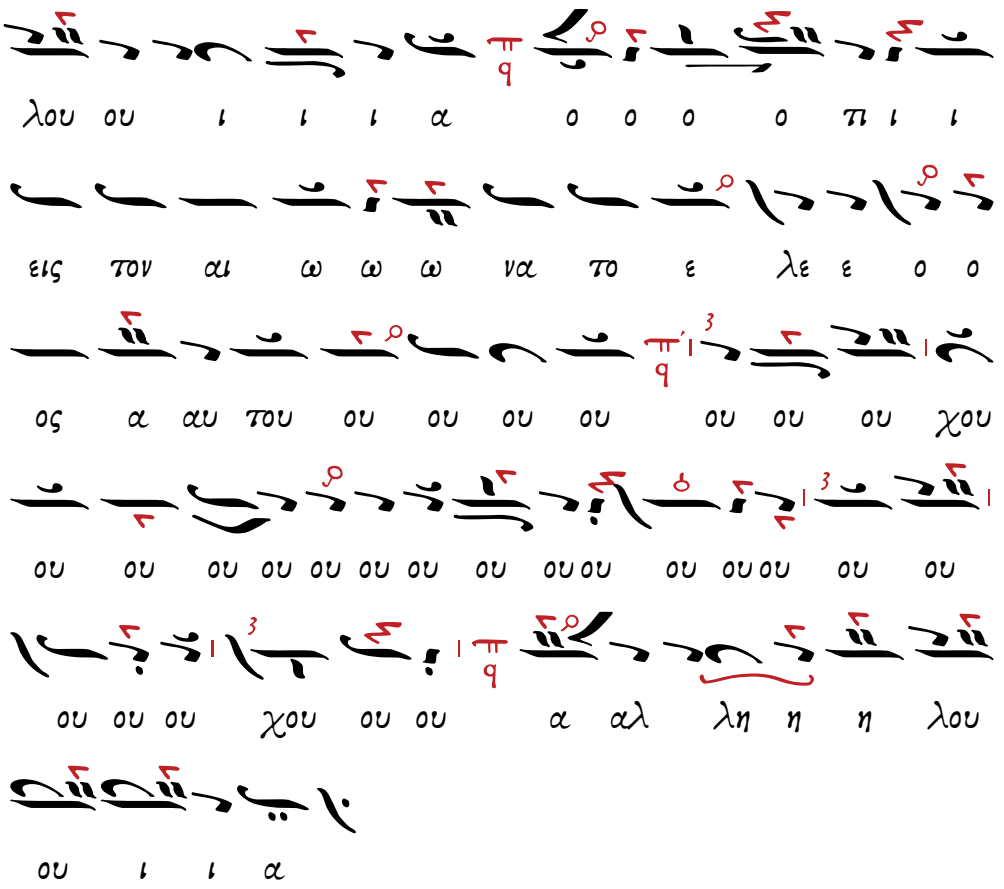
λου ου ι ι ι α ο ο ο ο πι ι ι
εις τον αι ω ω ω να το ε λε ε ο ο
ος α αυ του ου ου ου ου ου ου ου χου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου χου ου ου α αλ λη η η λου
ου ι ι α

Ἦχος πλ. Πα

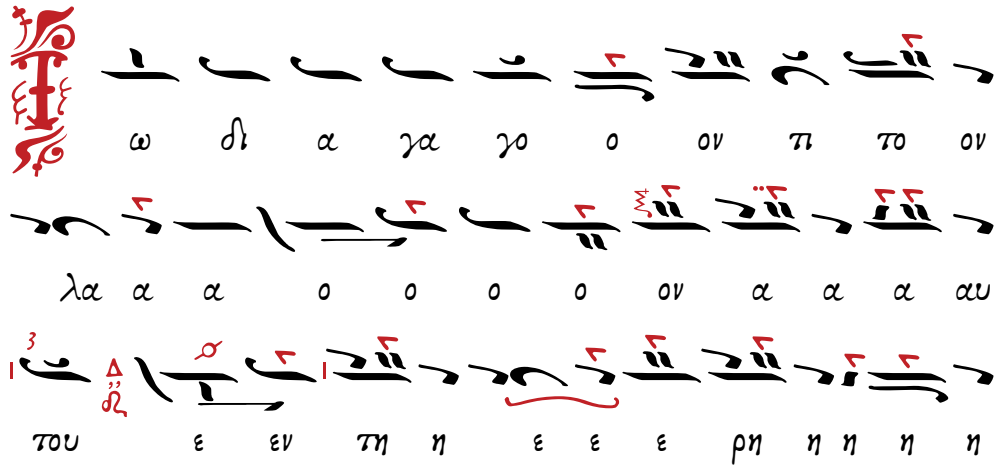
ω δι α γα γο ο ον π το ον
λα α α ο ο ο ο ον α α α αυ
του ε εν τη η ε ε ε ρη η η η

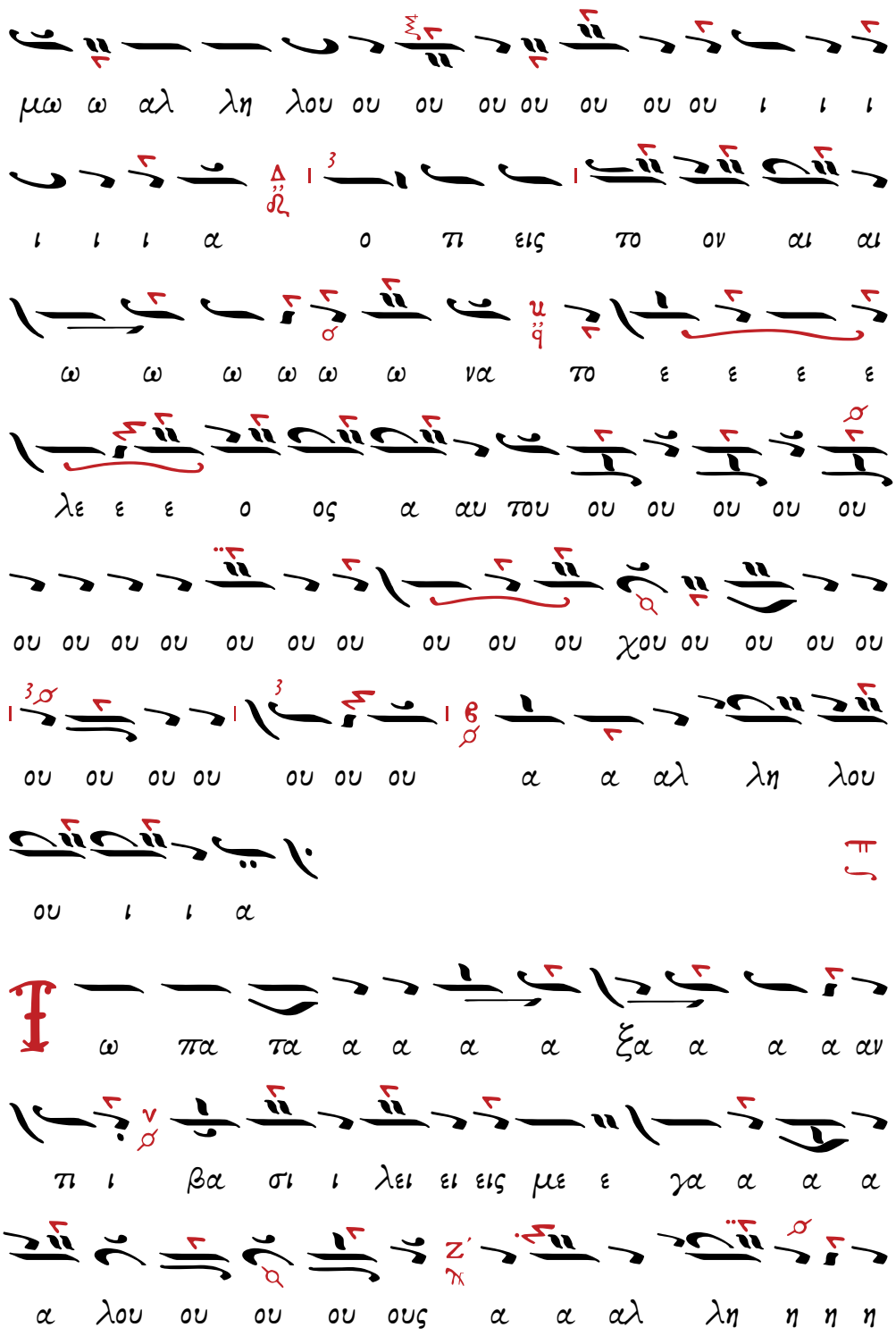
μω ω αλ λη λου ου ου ου ου ου ου ου ι ι ι
ι ι ι α ο πι εις το ον αι αι
ω ω ω ω ω ω να το ε ε ε ε
λε ε ε ο ος α αυ του ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου α α αλ λη λου
ου ι ι α
ω πα τα α α α α ξα α α α αν
πι ι βα σι ι λει ει εις με ε γα α α α
α λου ου ου ου ους α α αλ λη η η η

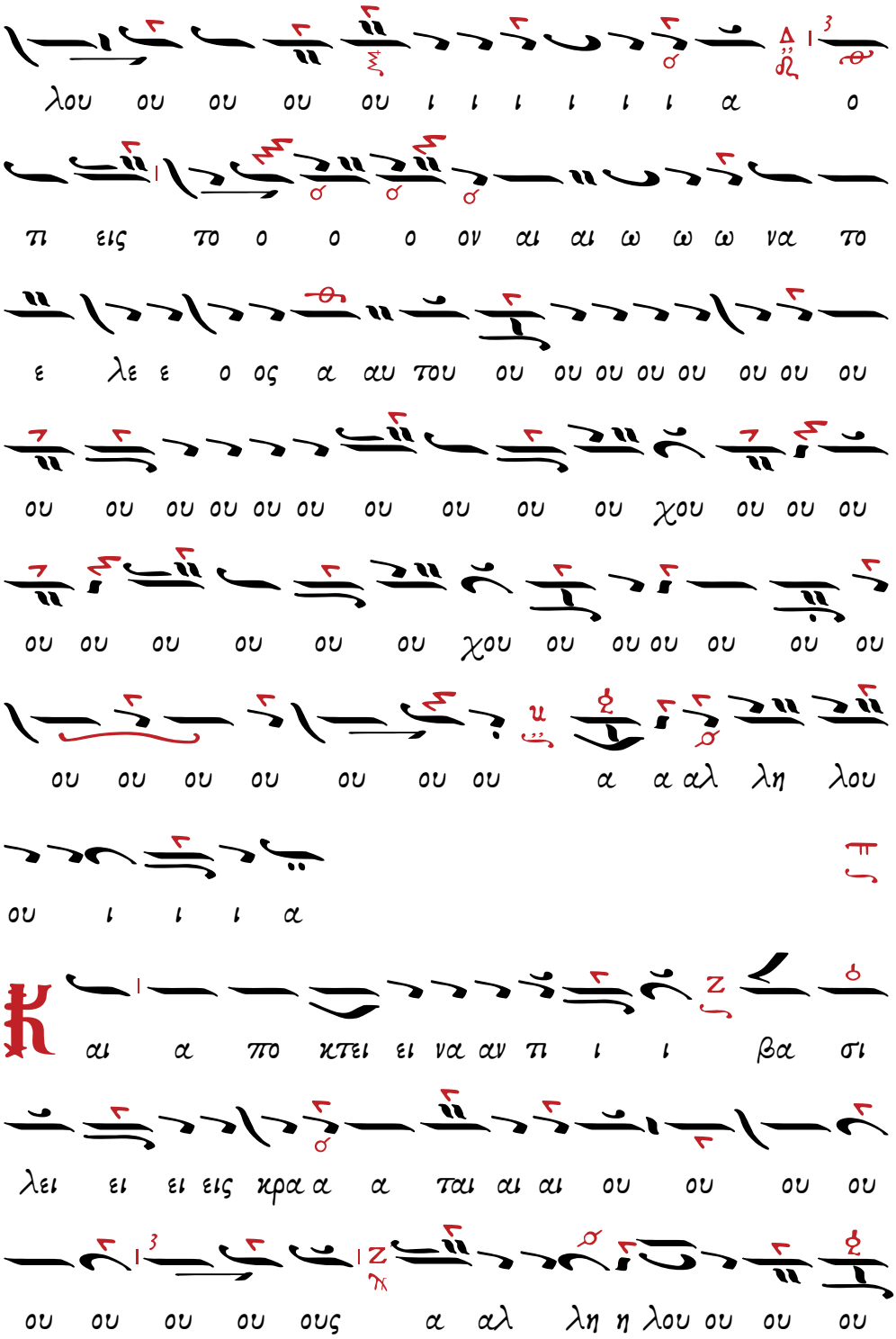
λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι ι α ο
πι εις το ο ο ο ον αι αι ω ω ω να το
ε λε ε ο ος α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου α α αλ λη λου
ου ι ι ι α
αι α πο κτει ει να αν πι ι ι βα σι
λει ει ει εις κρα α α ται αι αι ου ου ου ου
ου ου ου ου ους α αλ λη η λου ου ου ου

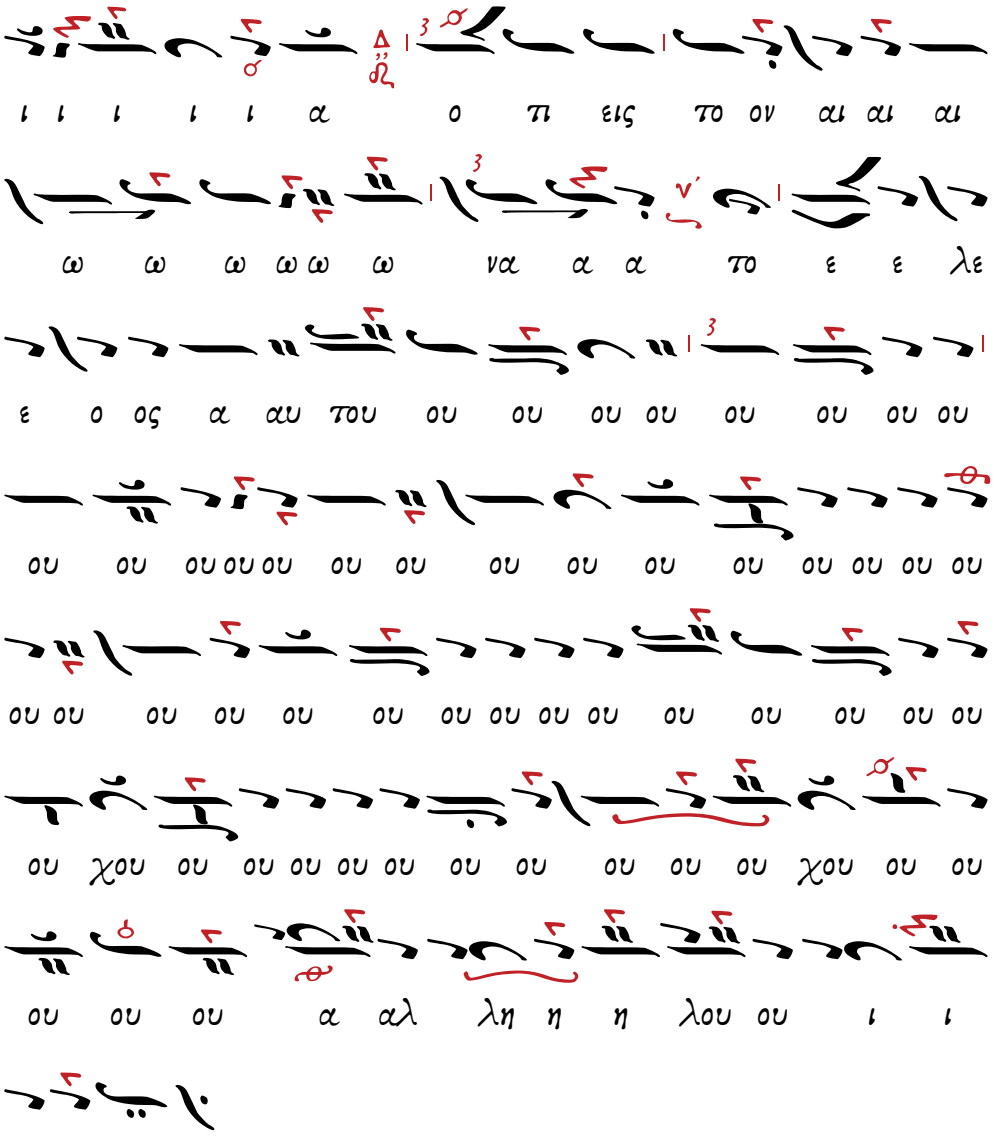

Ἦχος Βαρὺς ⁄ Ζω

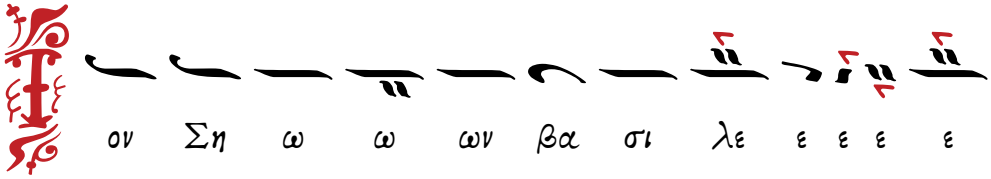

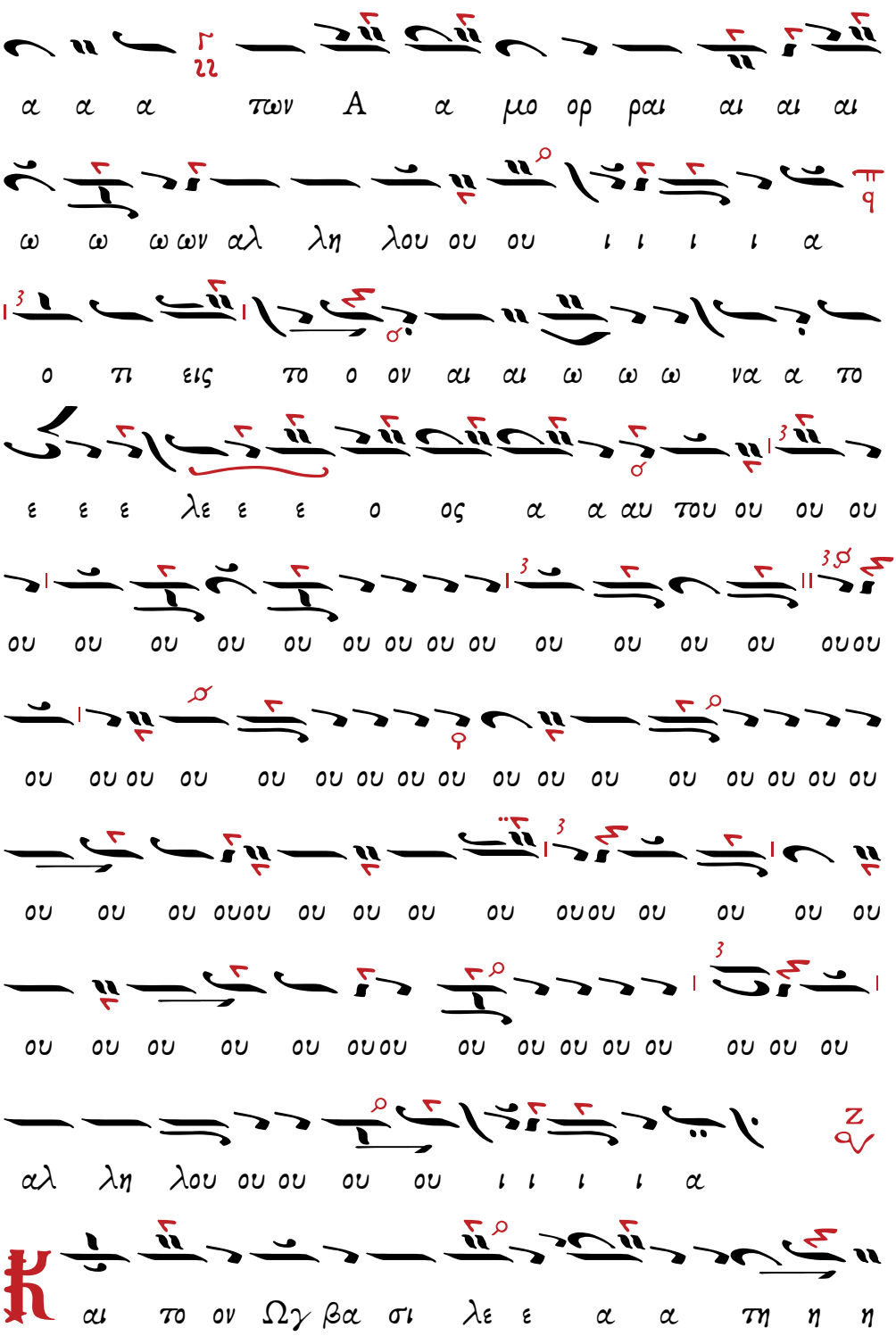
α α α των Α α μο ορ ραι αι αι αι
ω ω ω ων αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α
ο πι εις το ο ον αι αι ω ω ω να α το
ε ε ε λε ε ε ο ος α α αυ του ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ουου ου ου ου ου ουου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
αι το ον Ωγ βα σι λε ε α α τη η η

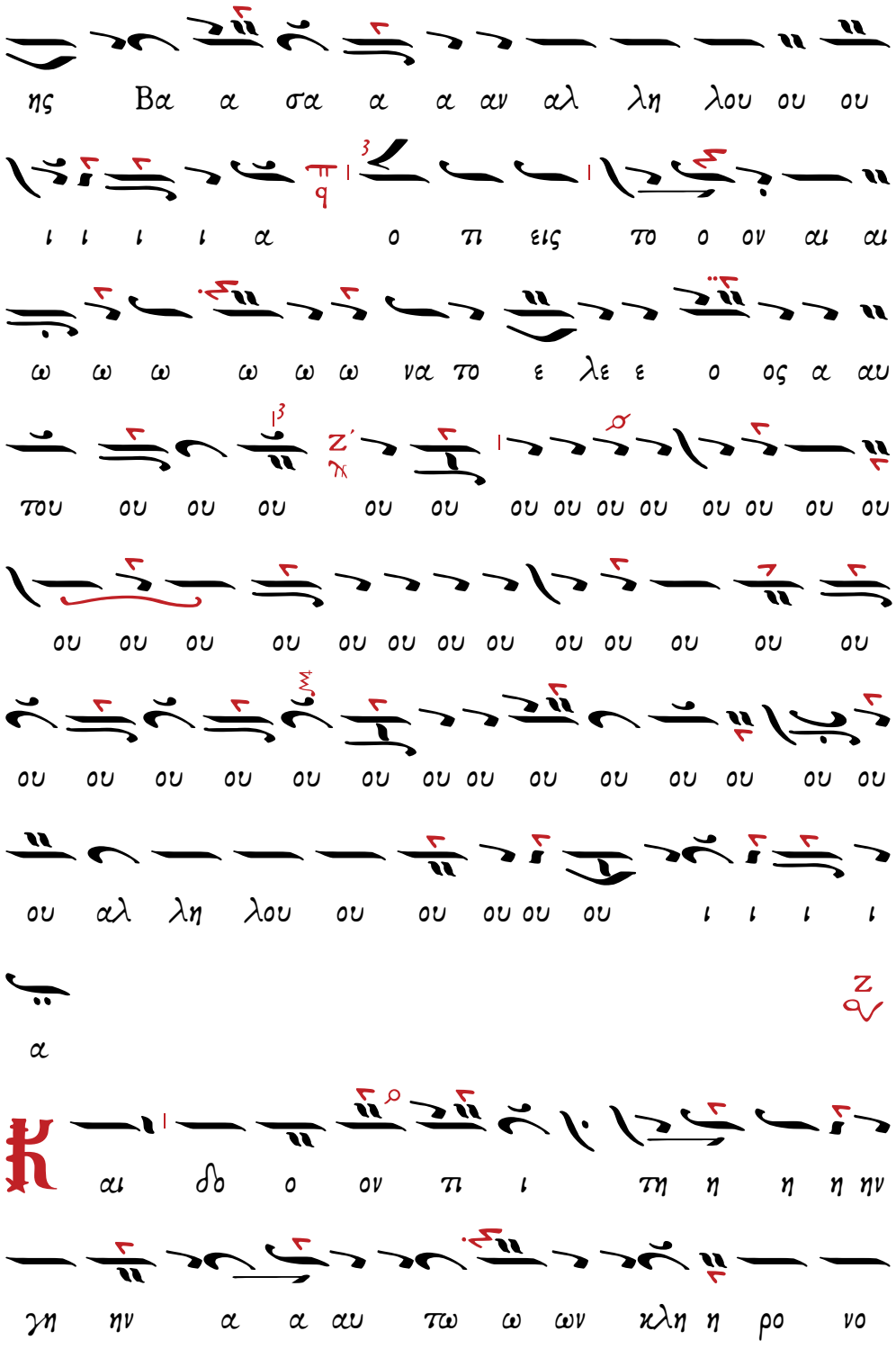
ης Βα α σα α α αν αλ λη λου ου ου
ι ι ι ι α ο πι εις το ο ον αι αι
ω ω ω ω ω ω να το ε λε ε ο ος α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
αι δο ο ον πι ι τη η η η ην
γη ην α α αυ τω ω ων κλη η ρο νο

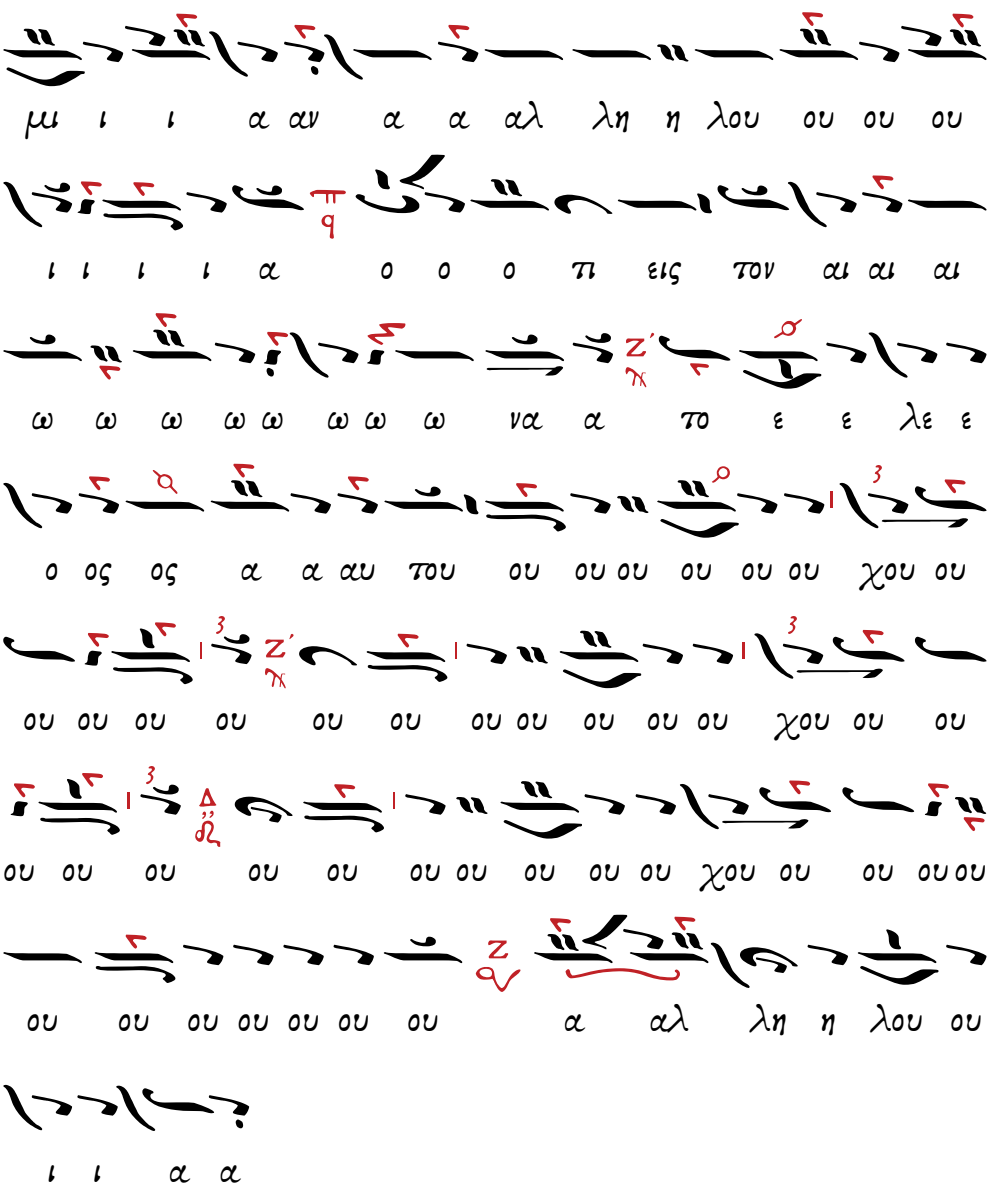
μι ι ι α αν α α αλ λη η λου ου ου ου
ι ι ι ι α ο ο ο πι εις τον αι αι αι
ω ω ω ω ω ω ω ω να α το ε ε λε ε
ο ος ος α α αυ του ου ου ου ου ου ου χου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου α αλ λη η λου ου
ι ι α α

Ἦχος πλ. Νη

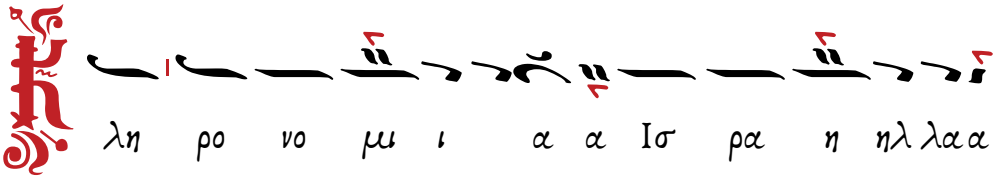
λη ρο νο μι ι α α Ισ ρα η ηλ λα α

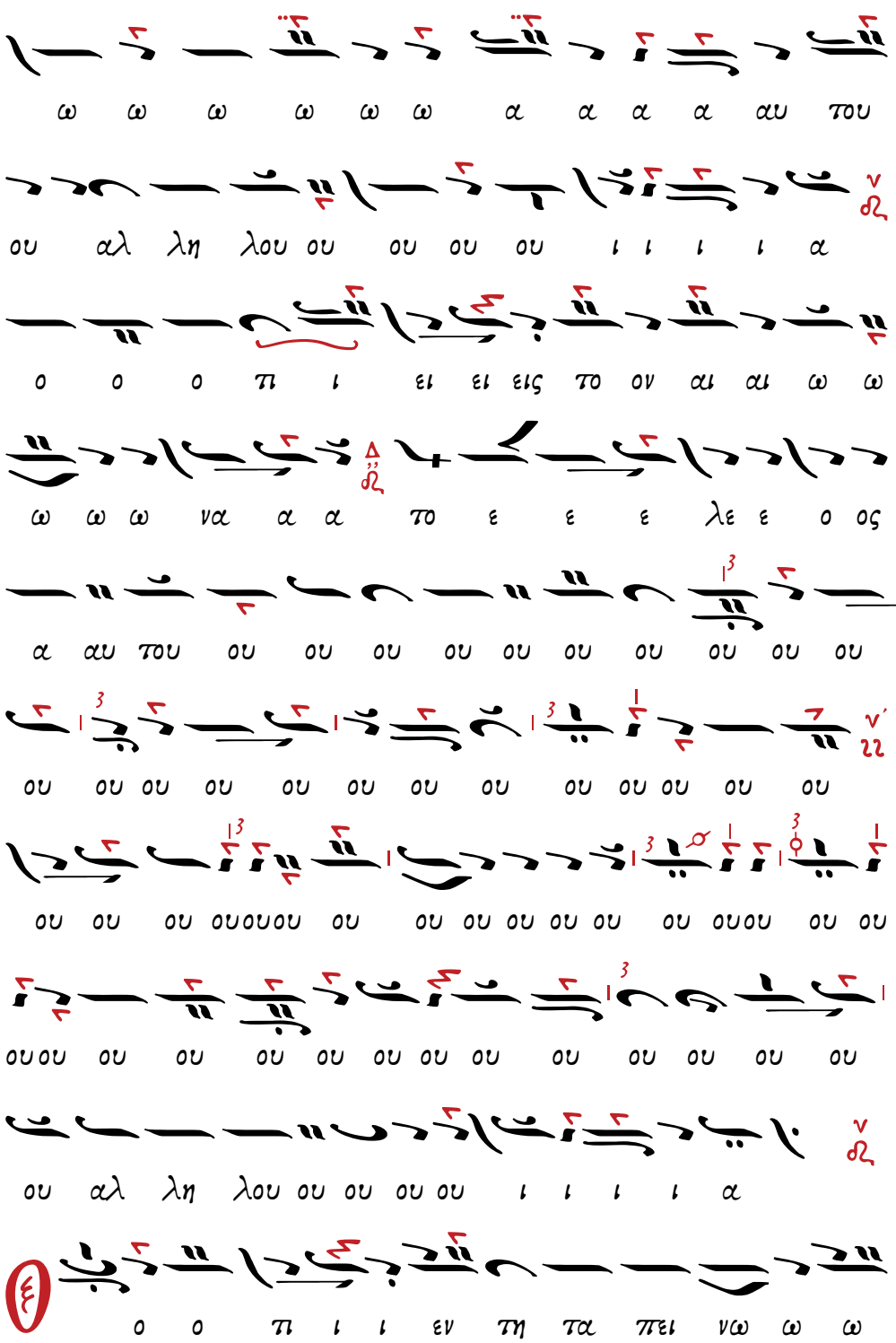
ω ω ω ω ω ω α α α α αυ του
ου αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ο ο ο πι ι ει ει ειζ το ον αι αι ω ω
ω ω ω να α α το ε ε ε λε ε ο ος
α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ουουου ου ου ου ου ου ου ου ουου ου ου
ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ο ο πι ι ι εν τη τα πει νω ω ω

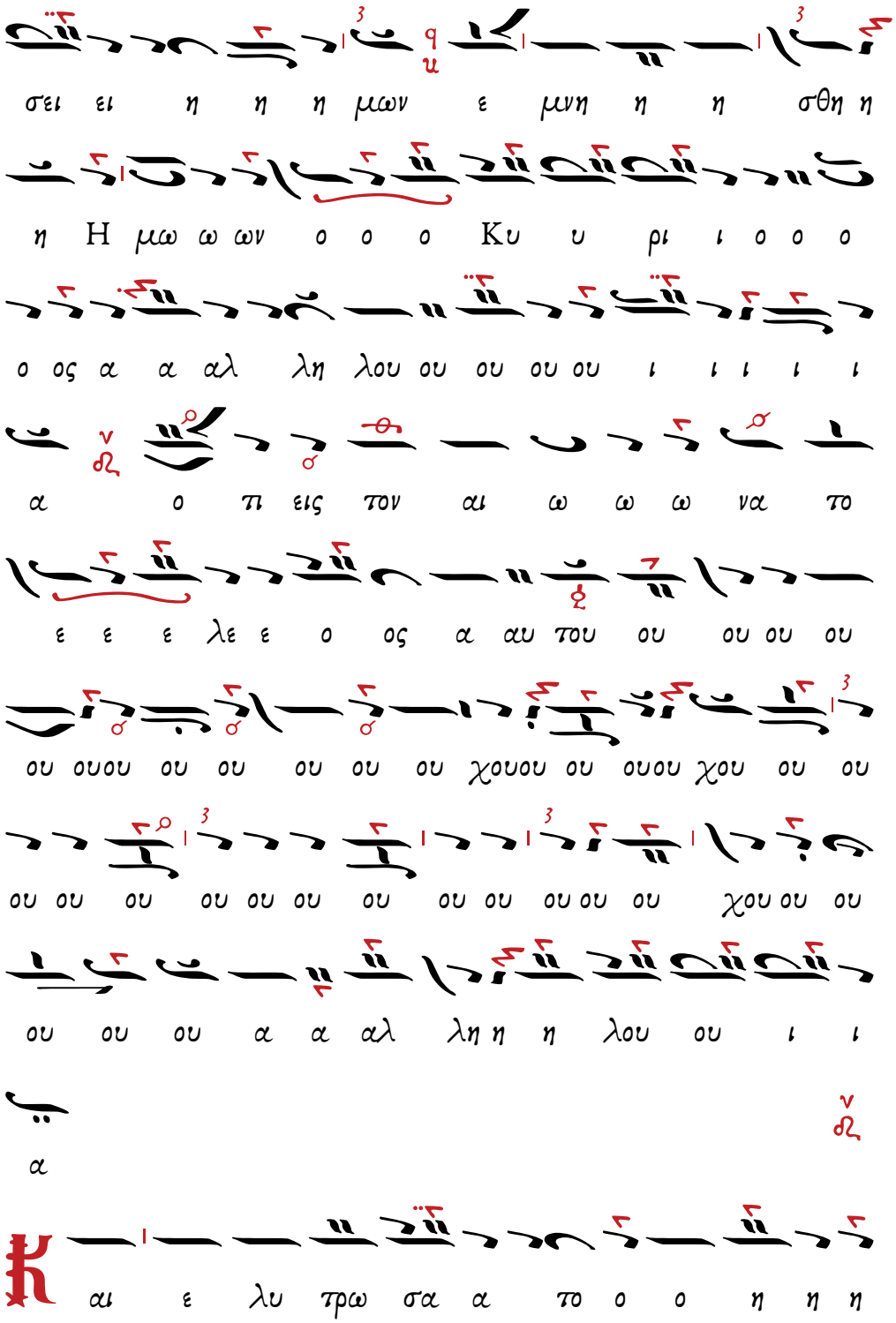
σει ει η η η μων ε μνη η η σθη η
η Η μω ω ων ο ο ο Κυ υ ρι ι ο ο ο
ο ος α α αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι
α ο τι εις τον αι ω ω ω να το
ε ε ε λε ε ο ος α αυ του ου ου ου ου
ου ουου ου ου ου ου ου χουου ου ουου χου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου
ου ου ου α α αλ λη η η λου ου ι ι
α
αι ε λυ τρω σα α το ο ο η η η

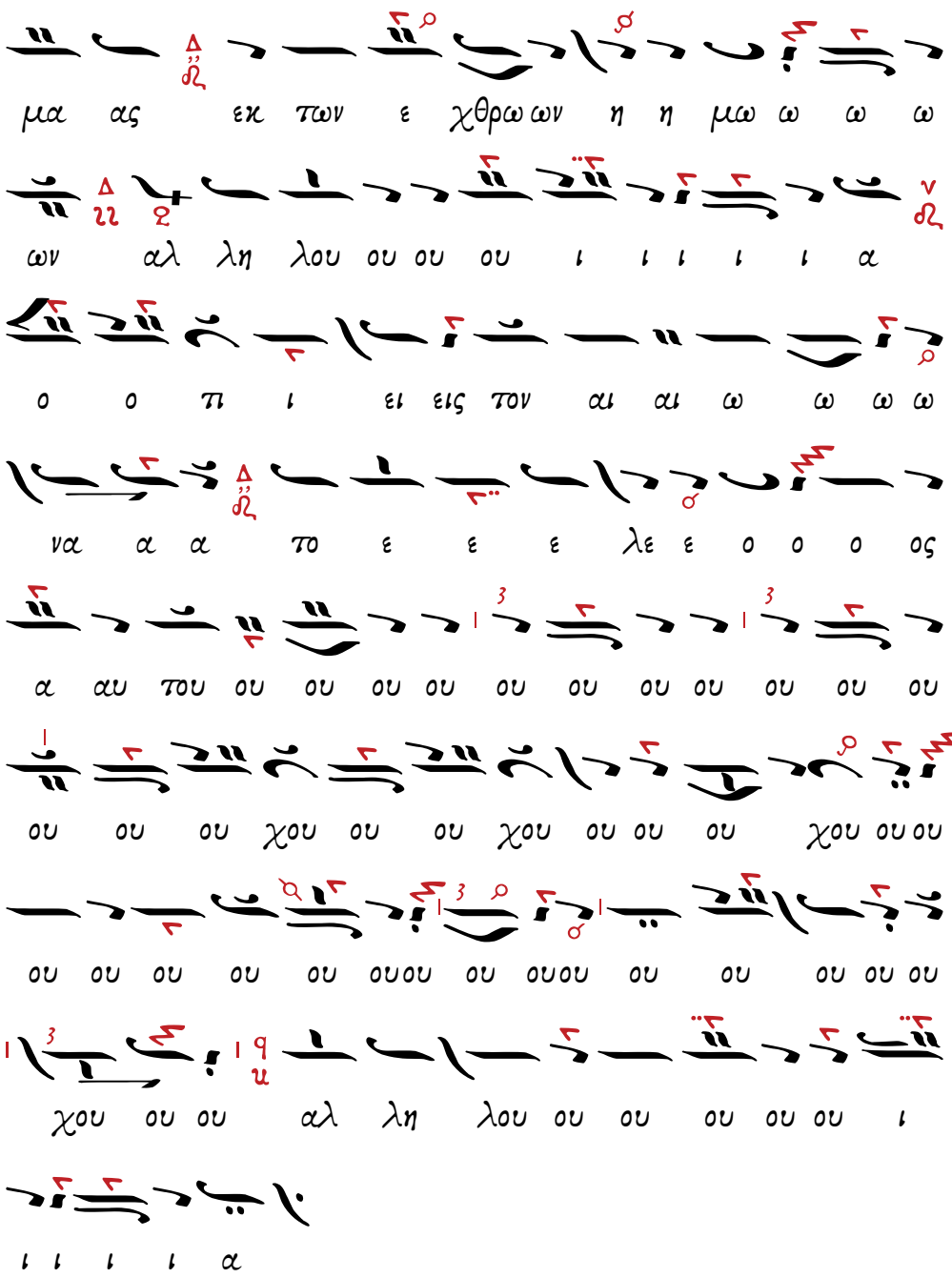
μα ας εκ των ε χθρω ων η η μω ω ω ω
ων αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ο ο π ι ει εις τον αι αι ω ω ω ω
να α α το ε ε ε λε ε ο ο ο ος
α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου χου ου ου χου ου ου ου χου ου ου
ου ου ου ου ου ουου ου ουου ου ου ου ου ου
χου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου ου ι
ι ι ι ι α

Ἦχος δ Πα

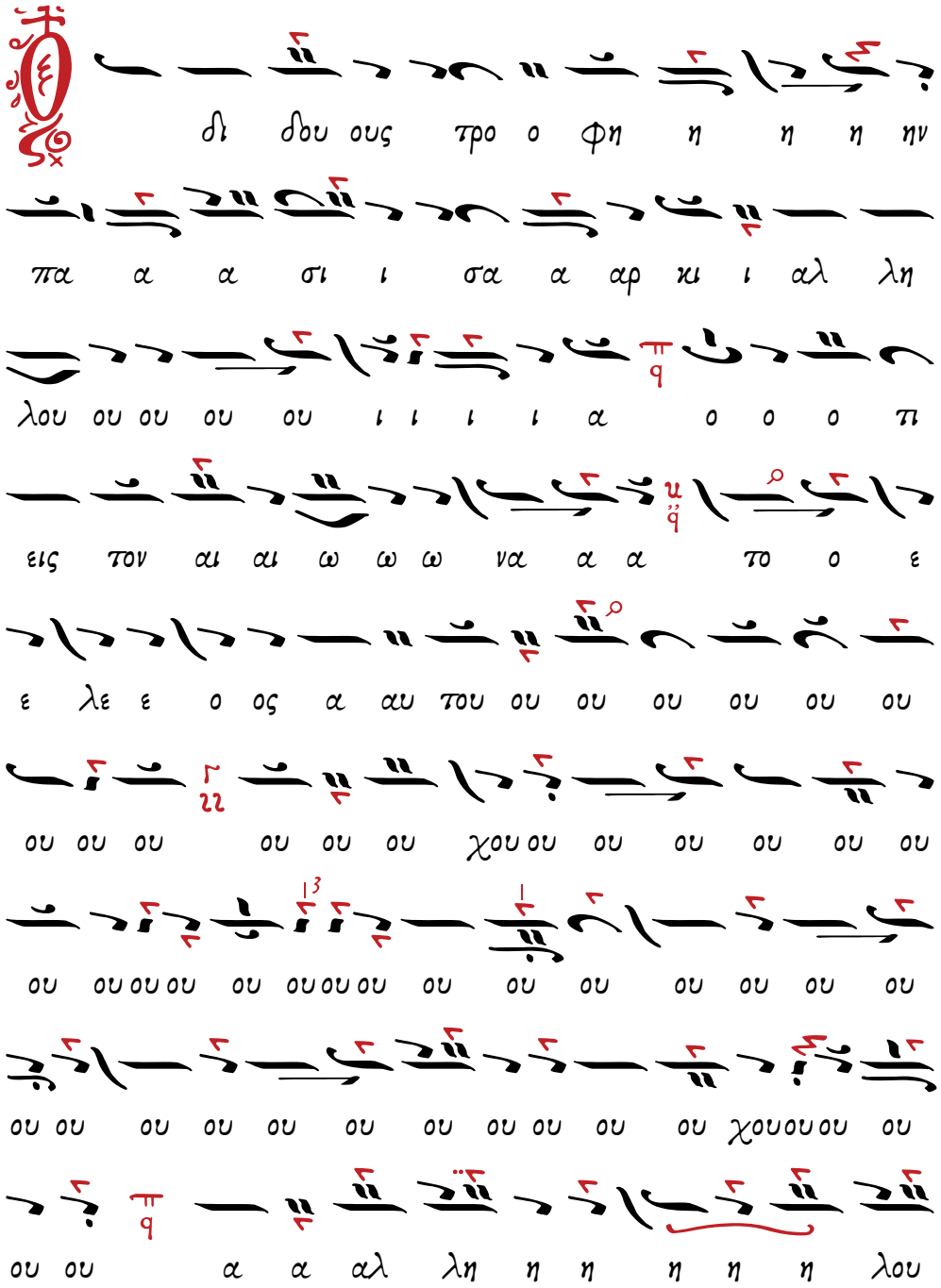
δι δου ους τρο ο φη η η η ην
πα α α σι ι σα α αρ κι ι αλ λη
λου ου ου ου ου ι ι ι ι α ο ο ο πι
εις τον αι αι ω ω ω να α α το ο ε
ε λε ε ο ος α αυ του ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου
ου ου α α αλ λη η η η η η λου

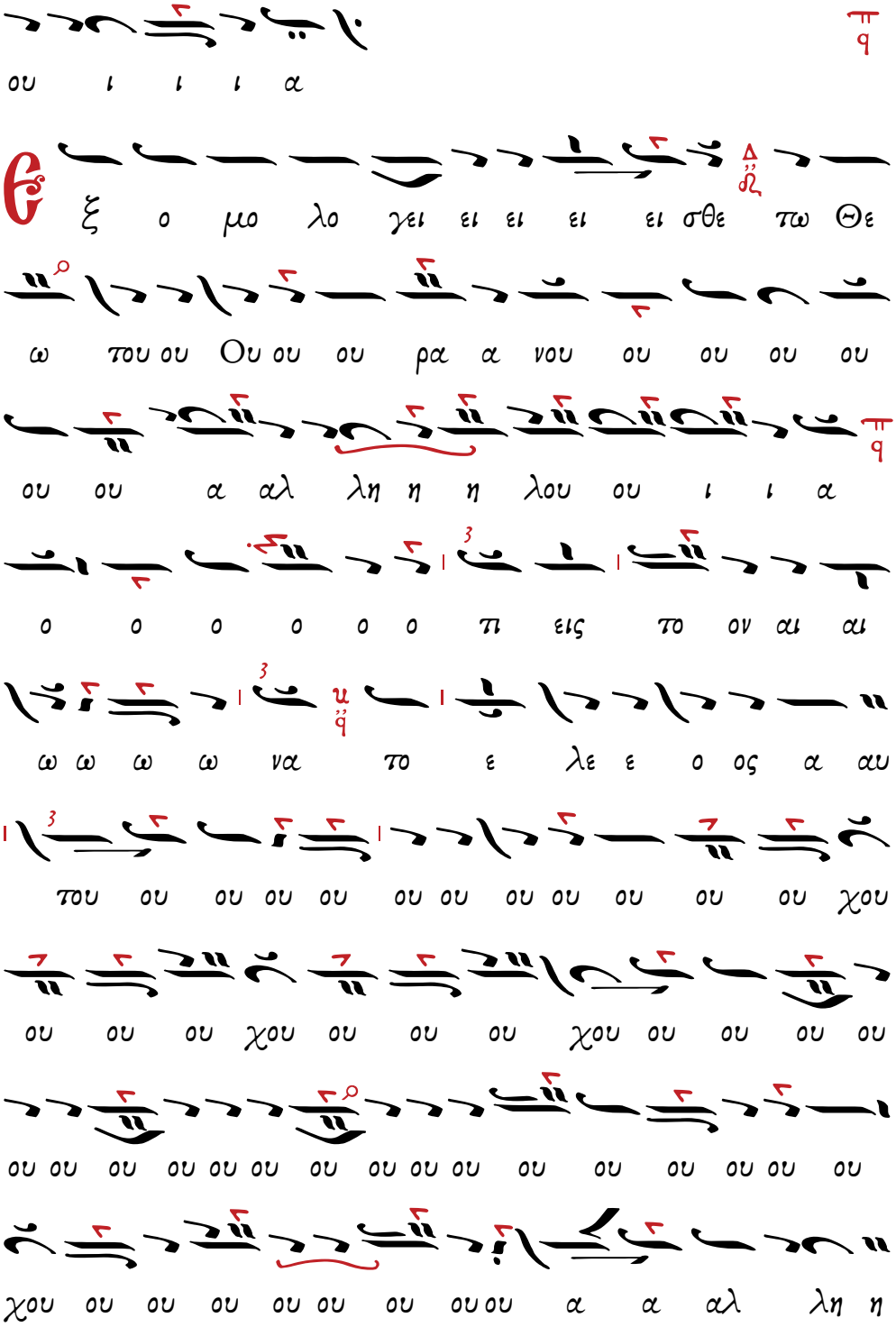
ου ι ι ι α
ξ ο μο λο γει ει ει ει ει σθε τω Θε
ω του ου Ου ου ου ρα α νου ου ου ου ου
ου ου α αλ λη η η λου ου ι ι α
ο ο ο ο ο ο π εις το ον αι αι
ω ω ω ω να το ε λε ε ο ος α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου
ου ου ου χου ου ου ου χου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου ου ου ου ου ου ου ου α α αλ λη η

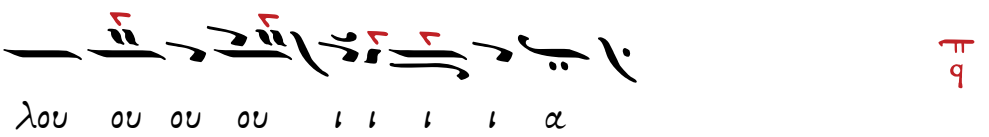

Μετὰ τὸ τέλος τῶν στίχων τοῦ πολυελέου στὰ δύο χειρόγραφα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐκδίδεται ἐδῶ, ἀκολουθεῖ τὸ παρακάτω Τριαδικό. Στὴν ἔκδοση ὅμως τοῦ ἴδιου πολυελέου στὰ 1830 ἀπὸ τὸν Πέτρο Ἐφέσιο τὸ Τριαδικὸ δὲν ἐμφανίζεται, καὶ στὴν θέση του ὑπάρχει ἡ τριπλὴ μελοποίηση τῶν τριῶν Ἀλληλούια, μὲ τὸ Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι στὸ τέλος. Γιὰ λόγους πληρότητος τῆς μετὰ χεῖρας ἔκδοσης τὸ μέλος τοῦ Ἀλληλούια ἀπὸ τὴν χαρτογραφημένη ἔκδοση τοῦ 1830 παρατίθεται στὴν σ. 497.

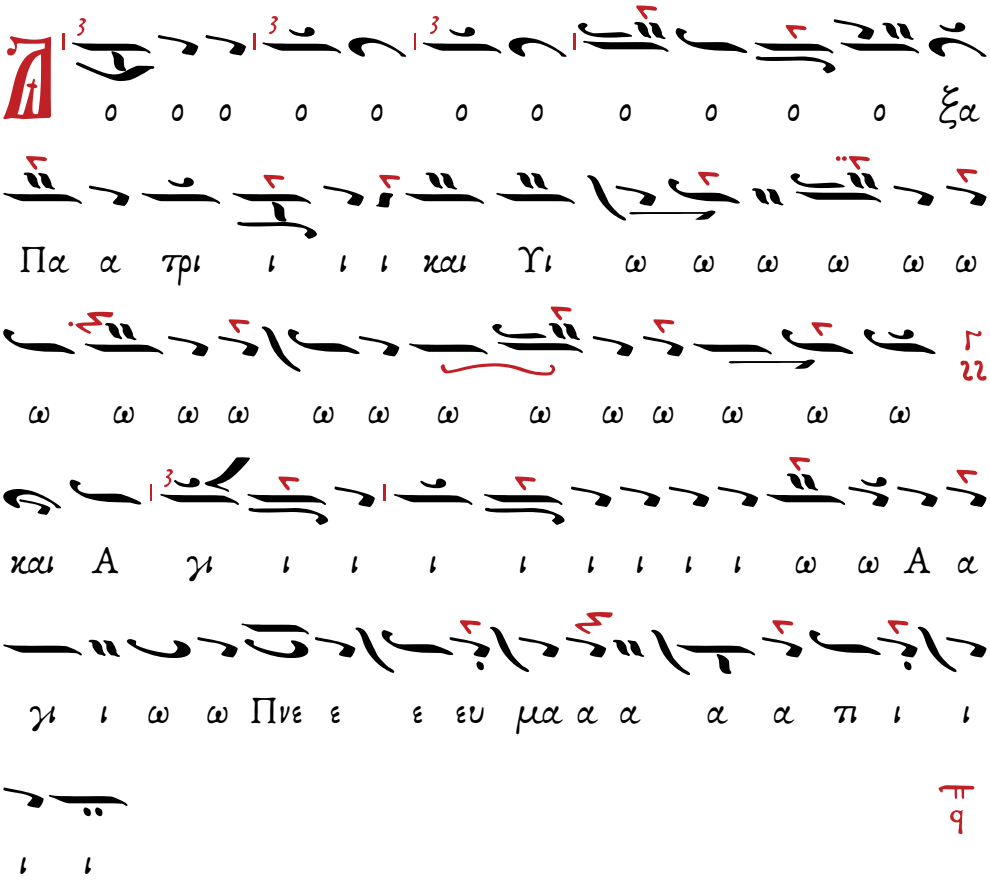

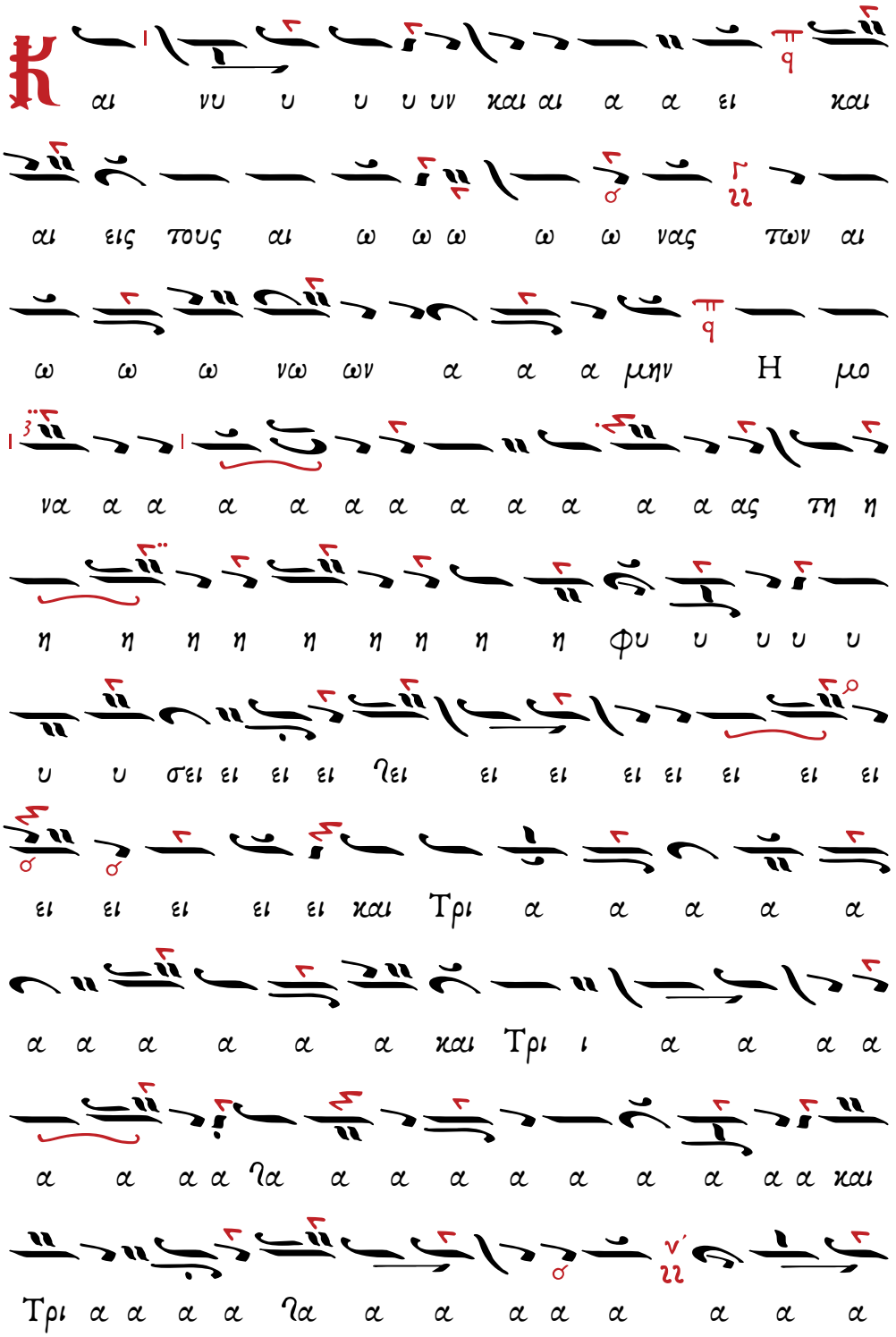

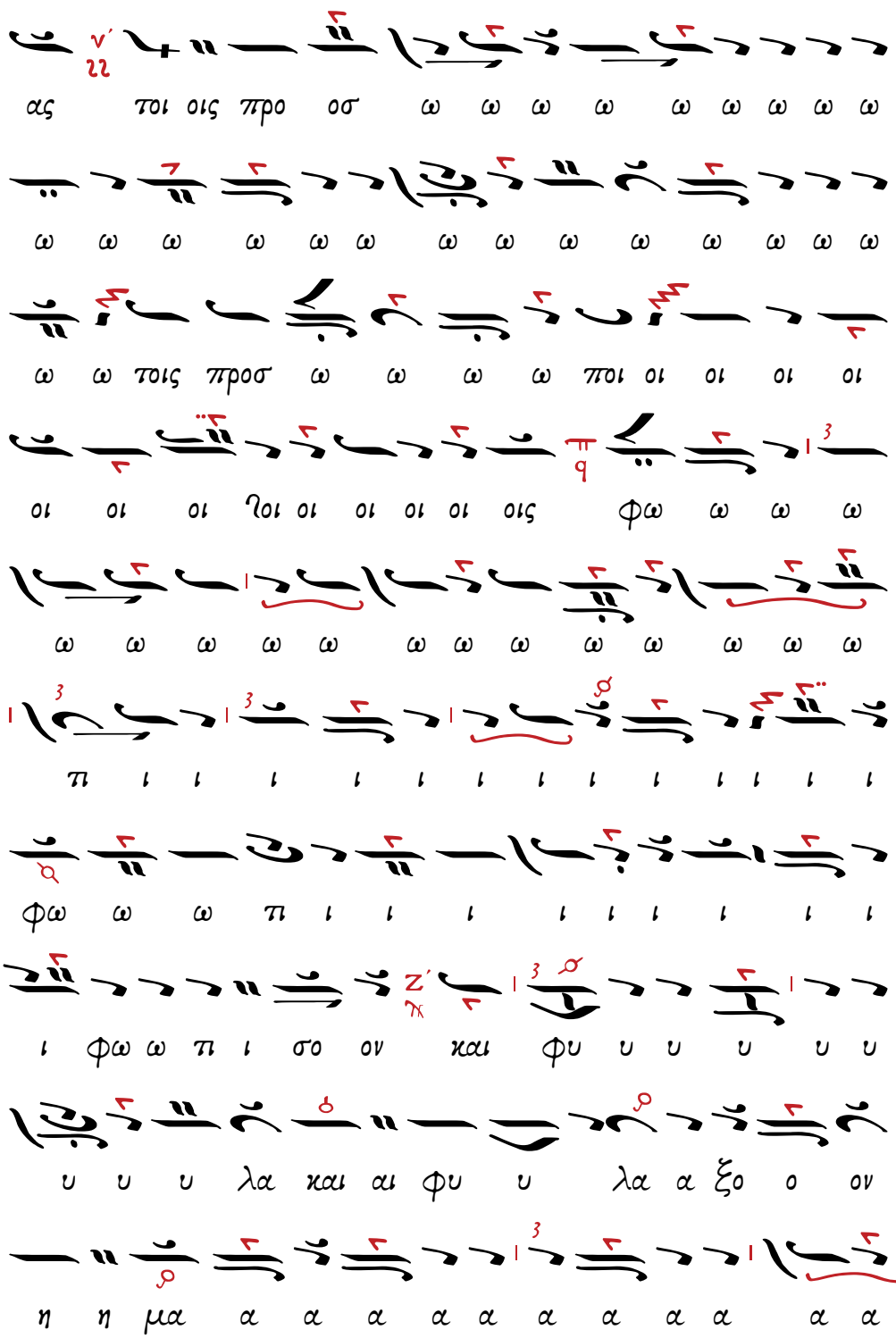
ας τοι οις προ οσ ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω τοις προσ ω ω ω ω ποι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οις φω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
π ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
φω ω ω π ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι φω ω π ι σο ον και φυ υ υ υ υ υ
υ υ υ λα και αι φυ υ λα α ξο ο ον
η η μα α α α α α α α α α α α

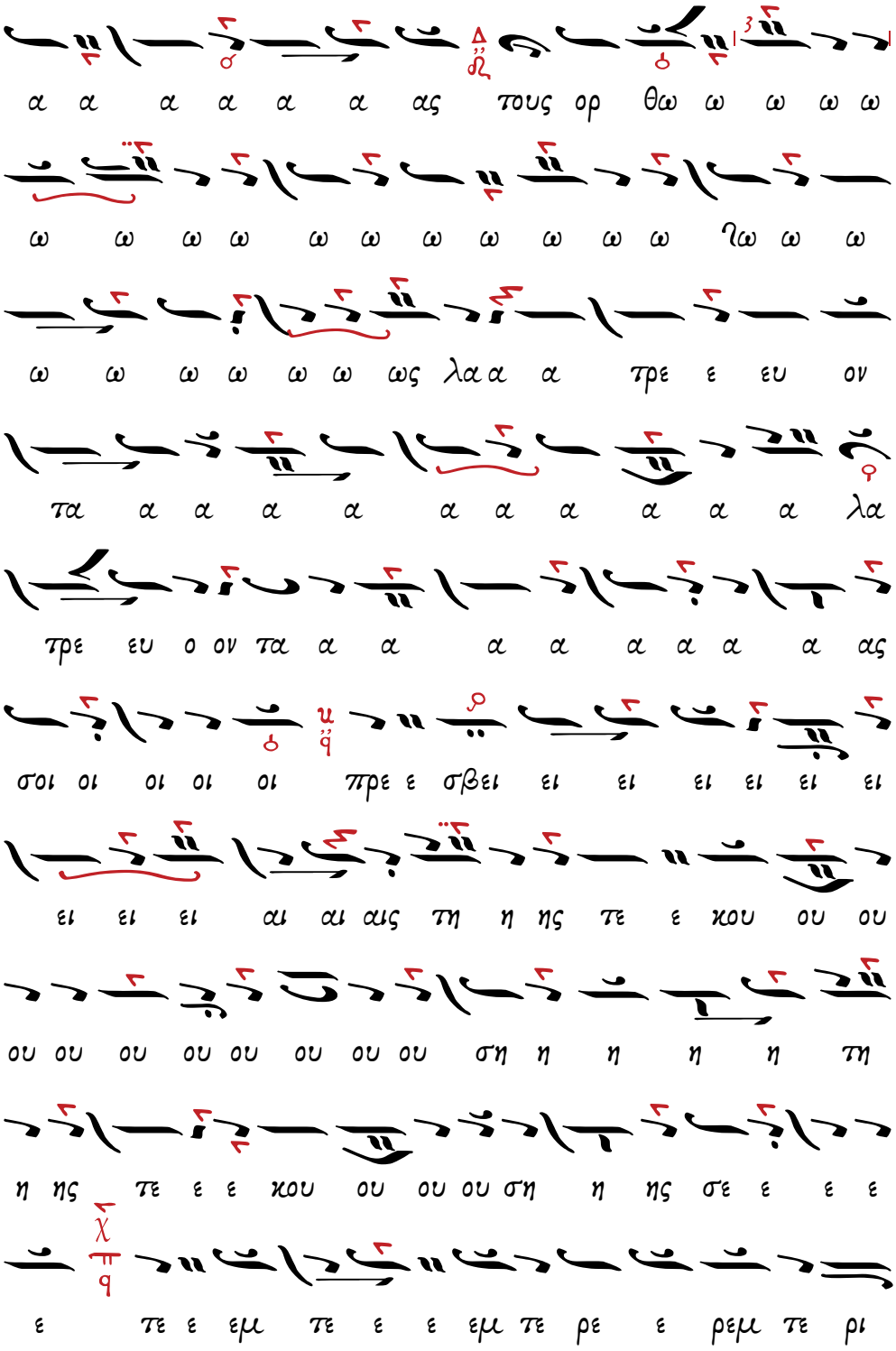
α α α α α α ας τους ορ θω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ως λα α α τρε ε ευ ον
τα α α α α α α α α α α λα
τρε ευ ο ον τα α α α α α α α α ας
σοι οι οι οι οι πρε ε σβει ει ει ει ει ει ει
ει ει ει αι αι αις τη η ης τε ε κου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ση η η η η τη
η ης τε ε ε κου ου ου ου ση η ης σε ε ε ε
ε τε ε εμ τε ε ε εμ τε ρε ε ρεμ τε ρι

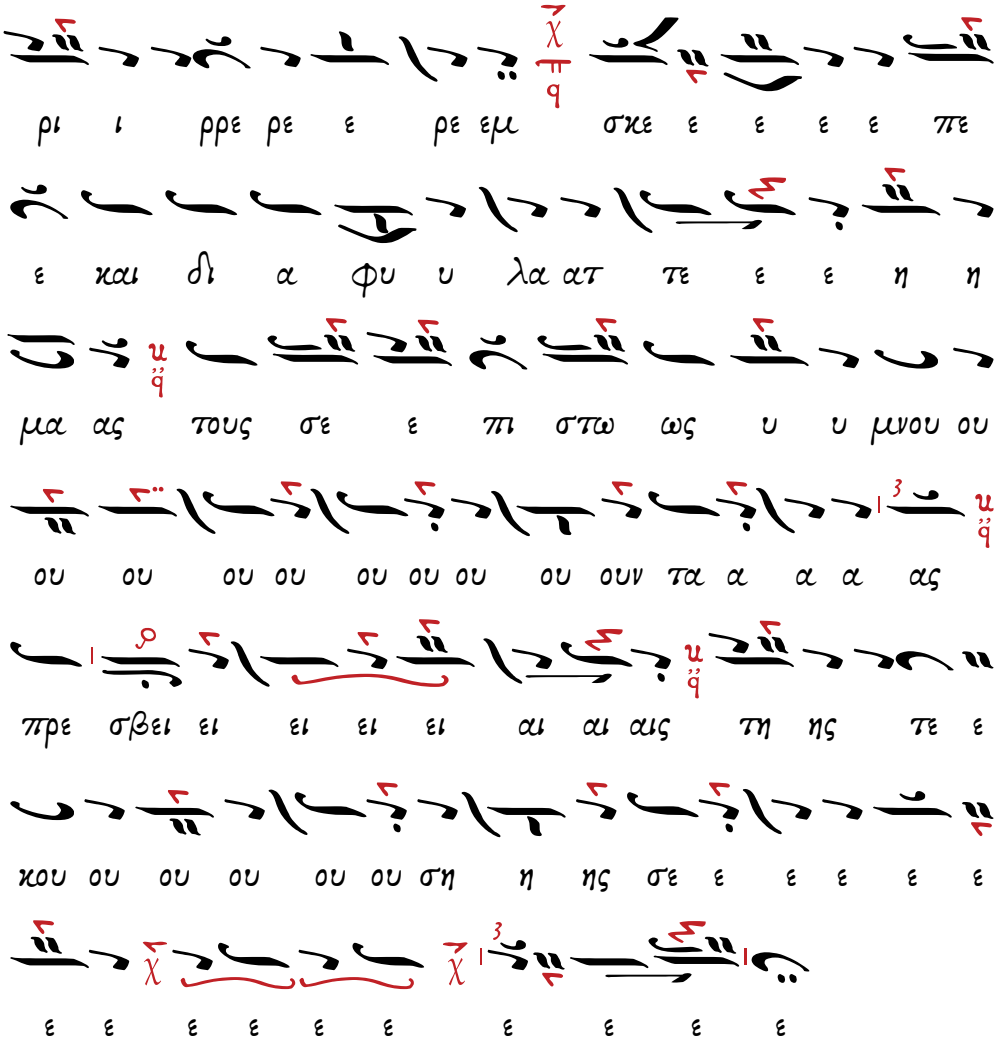
ρι ι ρρε ρε ε ρε εμ σκε ε ε ε ε πε
ε και δι α φυ υ λα ατ τε ε ε η η
μα ας τους σε ε πι στω ως υ υ μνου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ουν τα α α α ας
πρε σβει ει ει ει ει αι αι αις τη ης τε ε
κου ου ου ου ου ου ση η ης σε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε

Εἰς τὴν Γέννησιν τῆς Θεοτόκου.

Ἦχος $\frac{\text{δ}}{\text{ϙ}}$ Πα

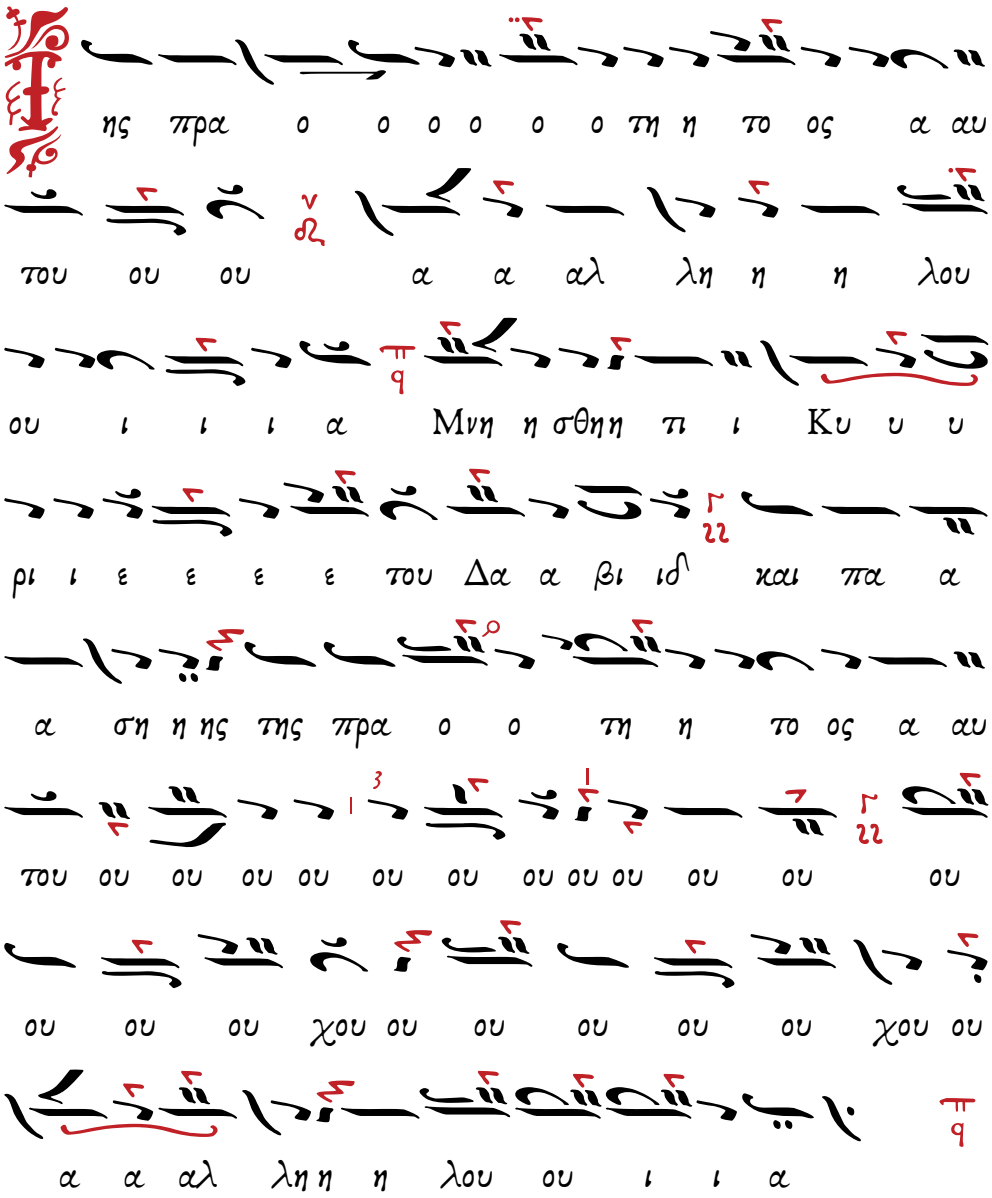

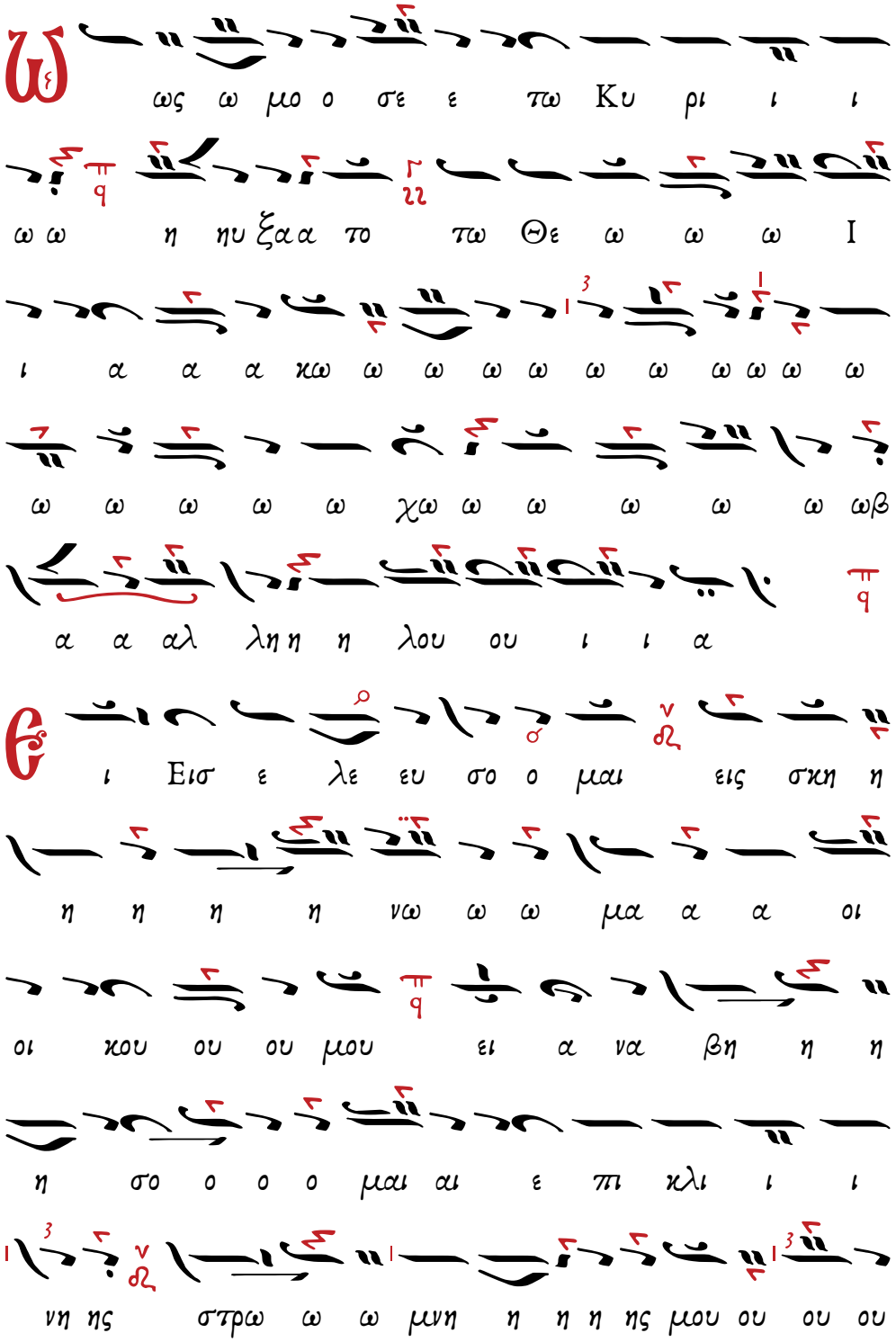
ως ω μο ο σε ε τω Κυ ρι ι ι
ω ω η ηυ ξα α το τω Θε ω ω ω Ι
ι α α α κω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω χω ω ω ω ω ω ωβ
α α αλ λη η η λου ου ι ι α
ι Εισ ε λε ευ σο ο μαι εις σκη η
η η η η νω ω ω μα α α οι
οι κου ου ου μου ει α να βη η η
η σο ο ο ο μαι αι ε πι κλι ι ι
νη ης στρω ω ω μνη η η η ης μου ου ου ου

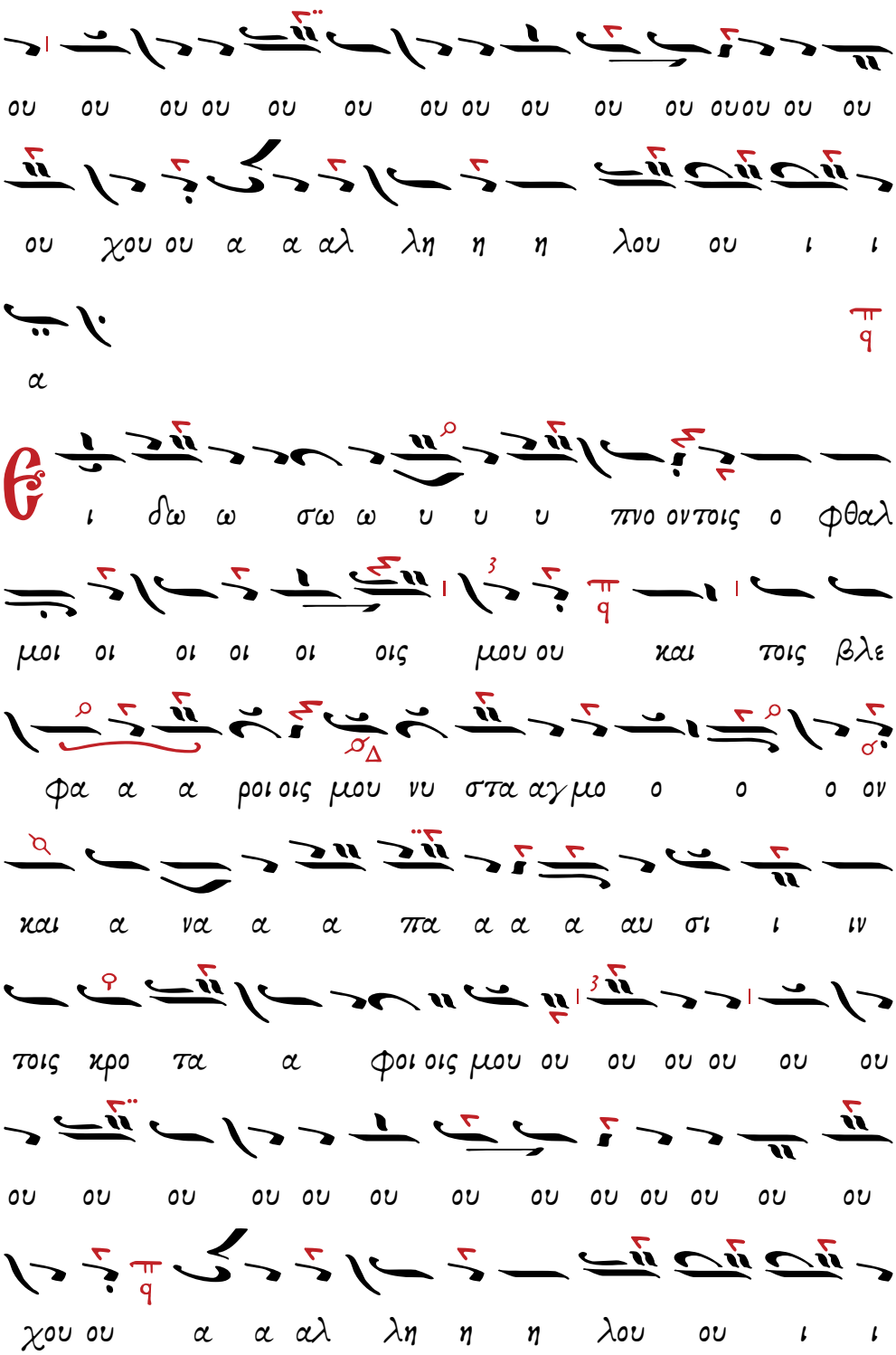
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουου ου ου
ου χου ου α α αλ λη η η λου ου ι ι
α
ι δω ω σω ω υ υ υ πνο ονπτοις ο φθαλ
μοι οι οι οι οι οις μου ου και τοις βλε
φα α α ροι οις μου νυ στα αγγμο ο ο ο ον
και α να α α πα α α α αυ σι ι ιν
τοις κρο τα α φοι οις μου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου α α αλ λη η η λου ου ι ι

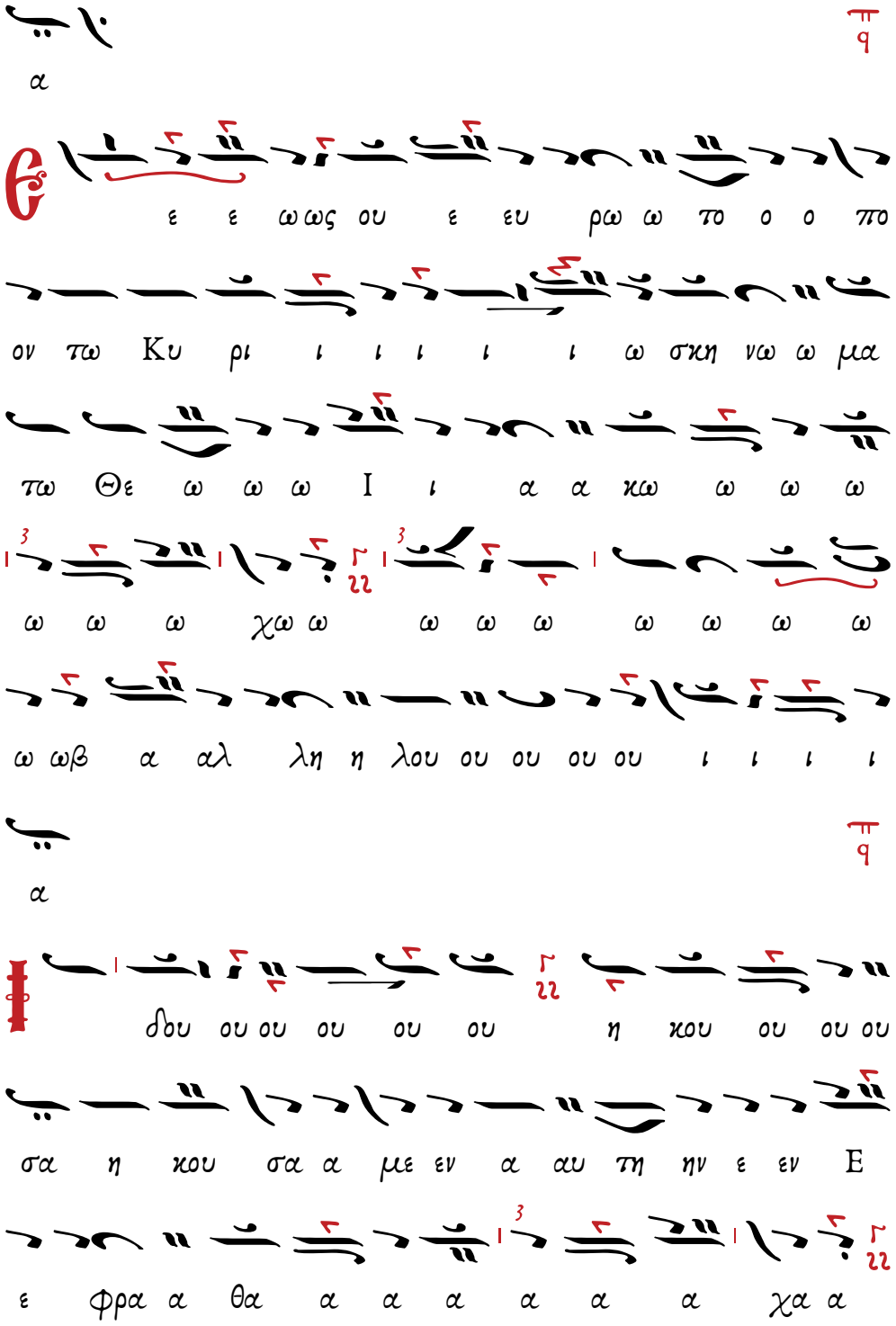
α
ε ε ωως ου ε ευ ρω ω το ο ο πο
ον τω Κυ ρι ι ι ι ι ω σκη νω ω μα
τω Θε ω ω ω Ι ι α α κω ω ω ω
ω ω ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ωβ α αλ λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
δου ου ου ου ου ου η κου ου ου ου
σα η κου σα α με εν α αυ τη ην ε εν Ε
ε φρα α θα α α α α α α χα α

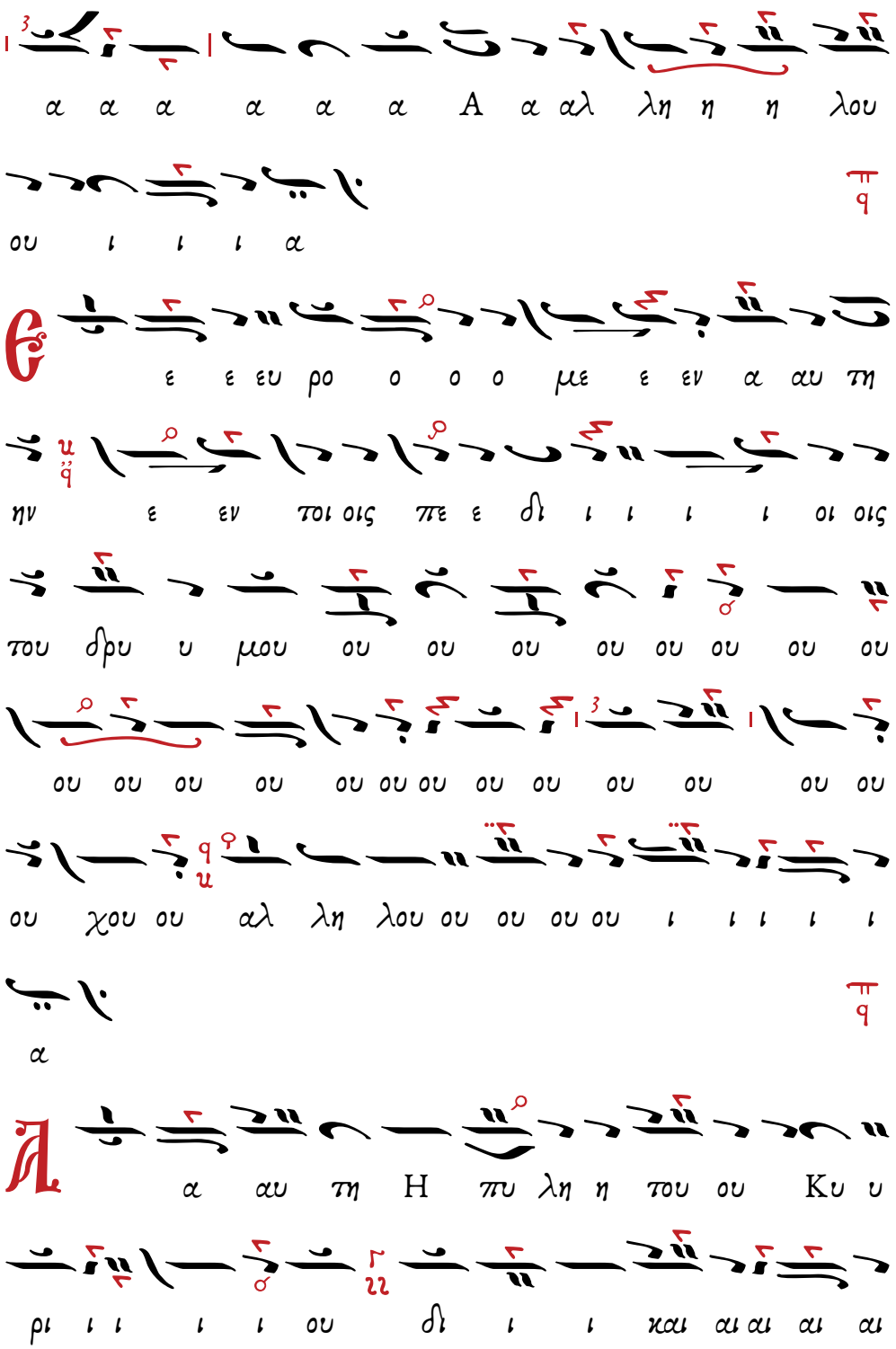
α α α α α α Α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
ε ε ευ ρο ο ο ο με ε εν α αυ τη
ην ε εν τοι οις πε ε δι ι ι ι ι οι οις
του δρυ υ μου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου χου ου αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι
α
α αυ τη Η πυ λη η του ου Κυ υ
ρι ι ι ι ι ου δι ι ι και αι αι αι αι

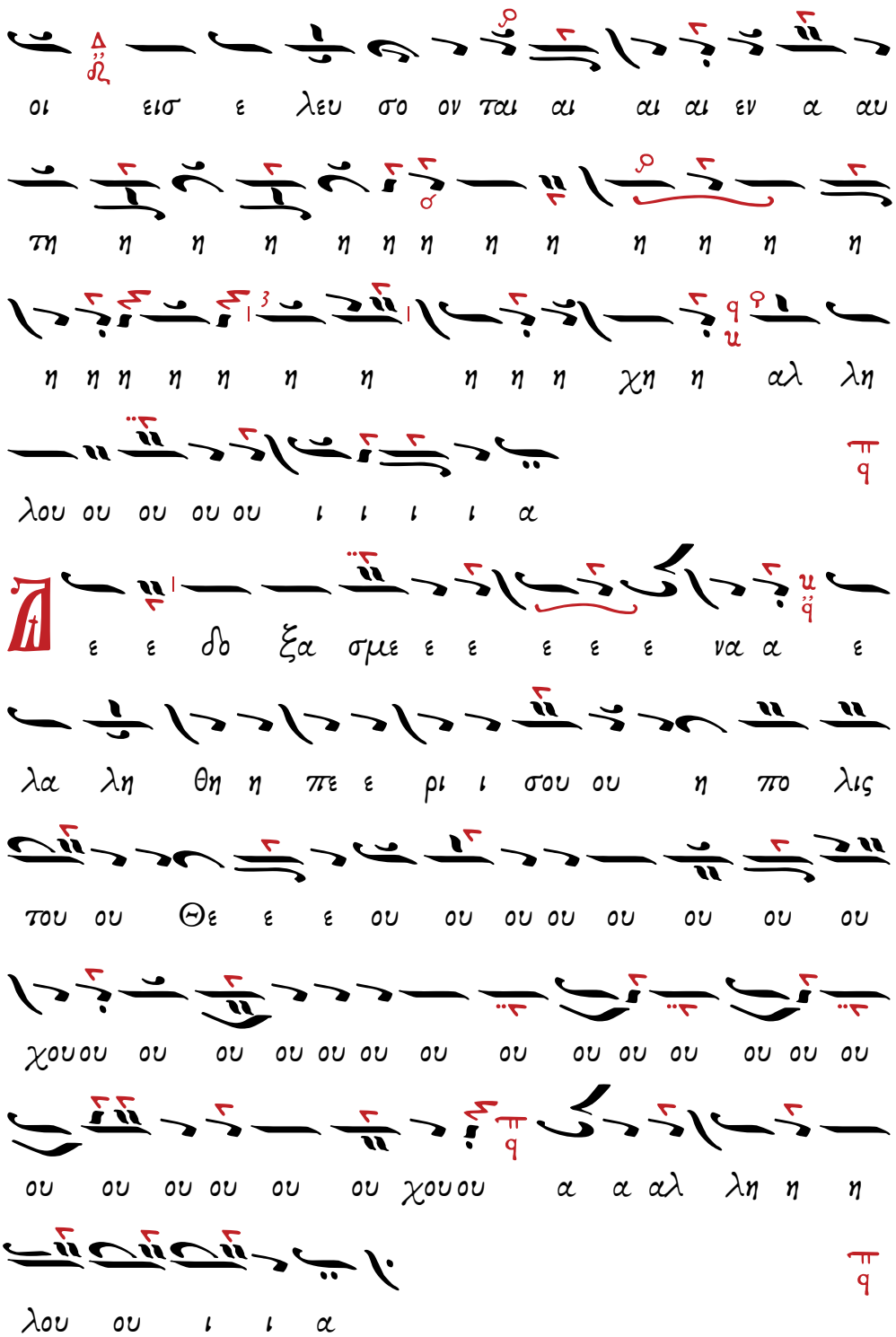
οι εισ ε λευ σο ον ται αι αι αι εν α αυ
τη η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η χη η αλ λη
λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ε ε δο ξα σμε ε ε ε ε ε να α ε
λα λη θη η πε ε ρι ι σου ου η πο λις
του ου Θε ε ε ου ου ου ου ου ου ου ου
χουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου χουου α α αλ λη η η
λου ου ι ι α

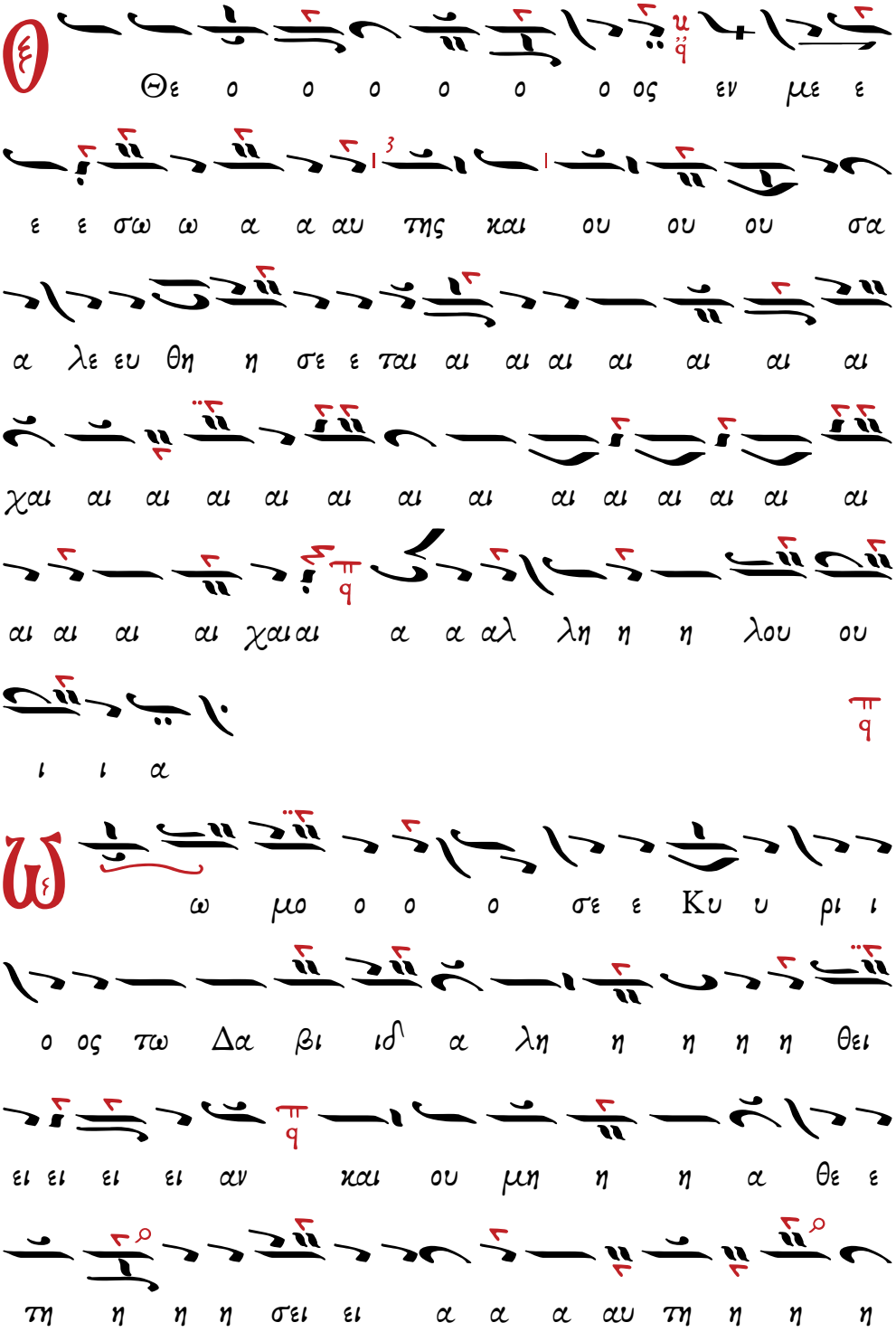
Θε ο ο ο ο ο ος εν με ε
ε ε σω ω α α αυ της και ου ου ου σα
α λε ευ θη η σε ε ται αι αι αι αι αι αι αι
χαι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι χαι αι α α αλ λη η η λου ου
ι ι α
ω μο ο ο ο σε ε Κυ υ ρι ι
ο ος τω Δα βι ιδ α λη η η η η θει
ει ει ει ει αν και ου μη η η α θε ε
τη η η η σει ει α α α αυ τη η η η

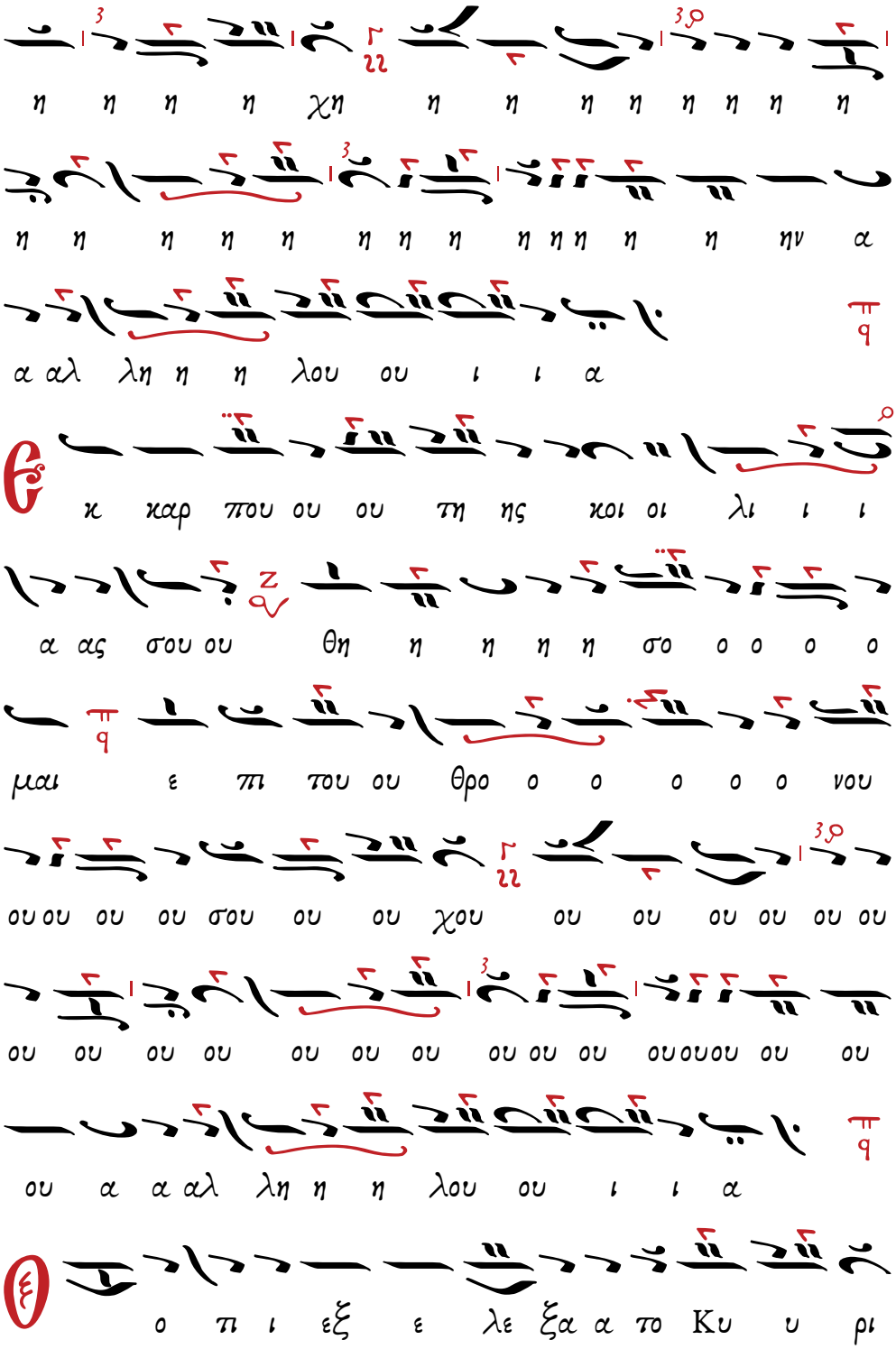
η η η η χη η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η ην α
α αλ λη η η λου ου ι ι α
κ καρ που ου ου τη ης κοι οι λι ι ι
α ας σου ου θη η η η η σο ο ο ο ο
μαι ε πι του ου θρο ο ο ο ο ο νου
ου ου ου ου σου ου ου χου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουουου ου ου
ου α α αλ λη η η λου ου ι ι α
ο πι ι εξ ε λε ξα α το Κυ υ ρι

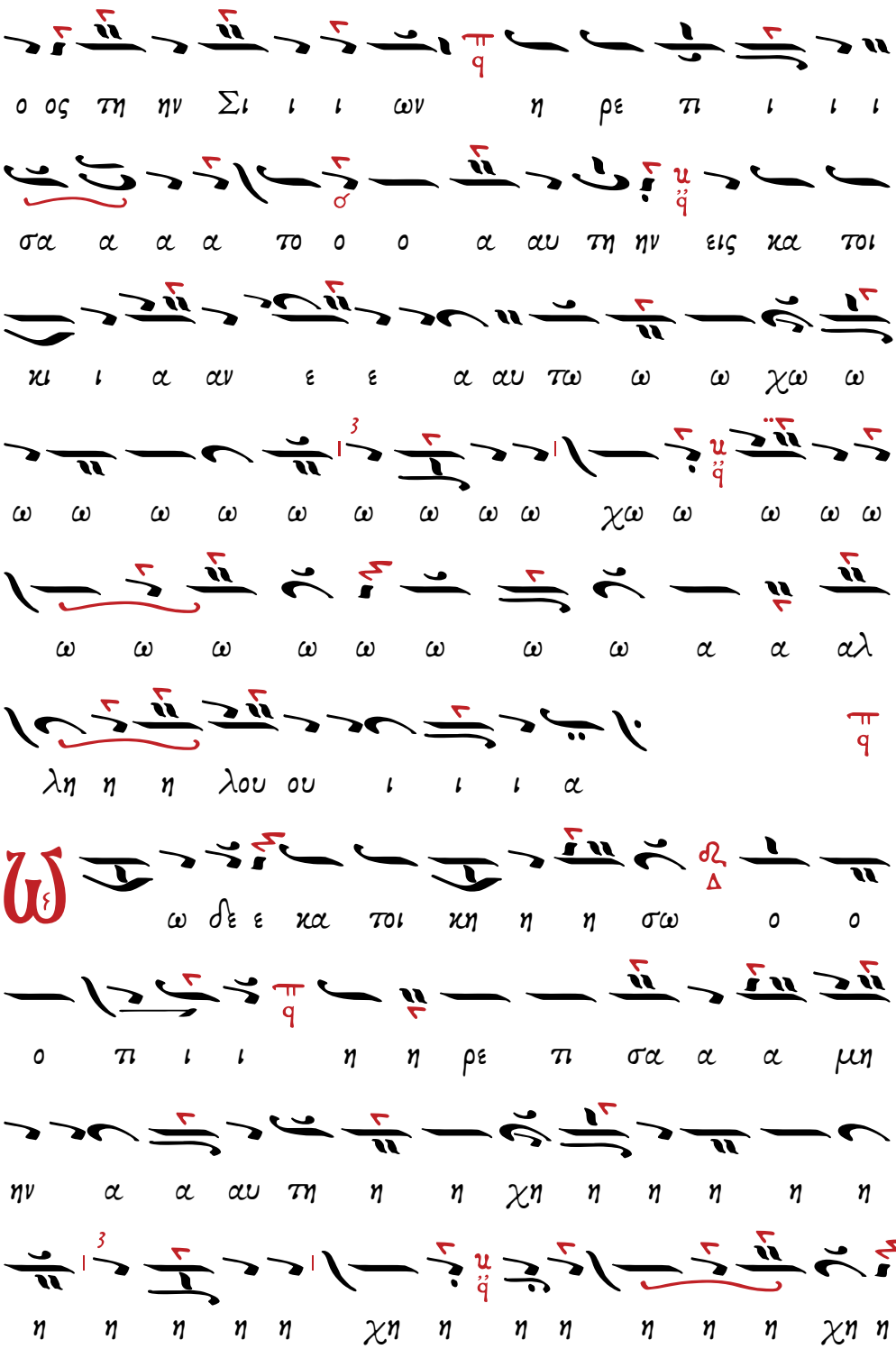

η η ην α α αλ λη η η η λου
ου ι ι ι α
γι ι ι α α σε το σκη νω ω μα α
Α αυ του ου ο υ υ υ ψι ι ι ι ι στο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ος
α α αλ λη η η λου ου ι ι α
γι ω συ υ υ υ υ νη η η και με
γα λο ο πρε ε ε ε ε ε πει ει ει ει ει
α εν τω ω α γι α σμα α πι ι α α

αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου α α αλ λη η
η λου ου ι ι α
α γι ι ος ο να ο ο ο ο ος
σου ου θαυ μα στο ο ος εν δι και αι ο
ο συ υ υ υ υ νη η η η η η η η
η η η η χη η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η
η η η α α αλ λη η η λου ου ι ι

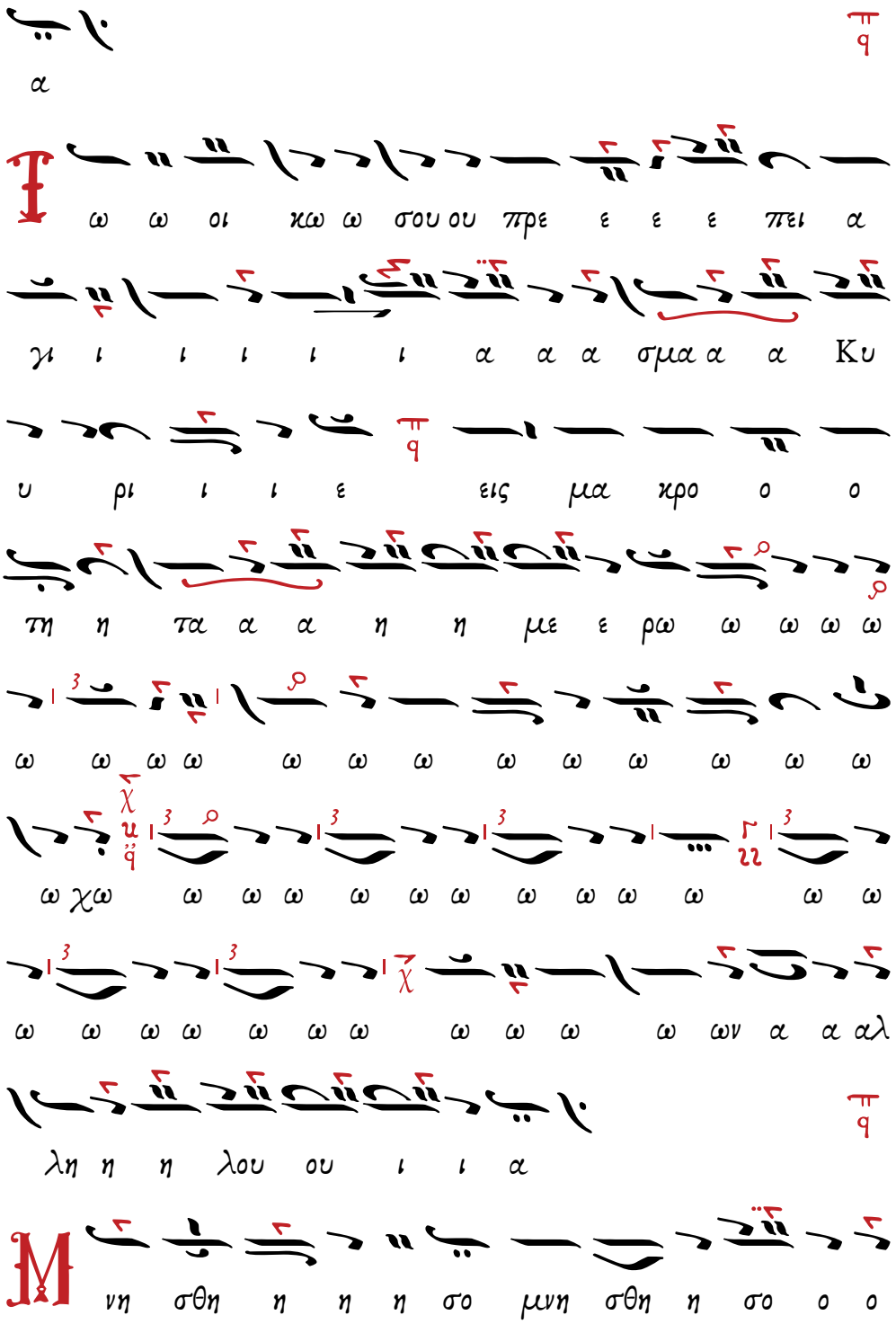
α
Τω ω οι κω ω σου ου πρε ε ε πει α
γι ι ι ι ι ι α α α σμα α α Κυ
υ ρι ι ι ε εις μα κρο ο ο
τη η τα α α η η με ε ρω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων α α αλ
λη η η λου ου ι ι α
Μ νη σθη η η η σο μνη σθη η σο ο ο

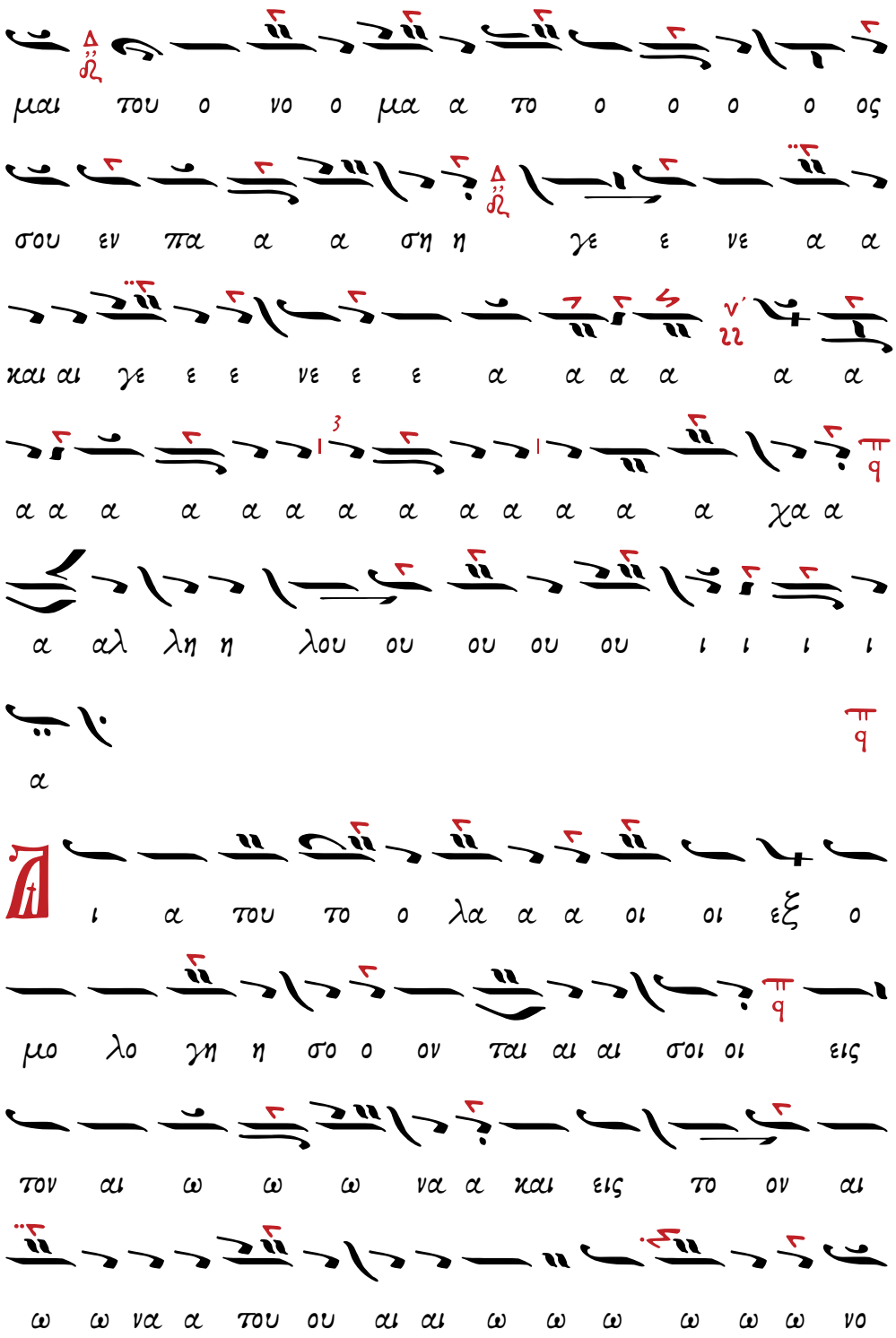
μαι του ο νο ο μα α το ο ο ο ο ος
σου εν πα α α ση η γε ε νε α α
και αι γε ε ε νε ε ε α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α χα α
α αλ λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
ι α του το ο λα α α οι οι εξ ο
μο λο γη η σο ο ον ται αι αι σοι οι εις
τον αι ω ω ω να α και εις το ον αι
ω ω να α του ου αι αι ω ω ω ω ω ω νο

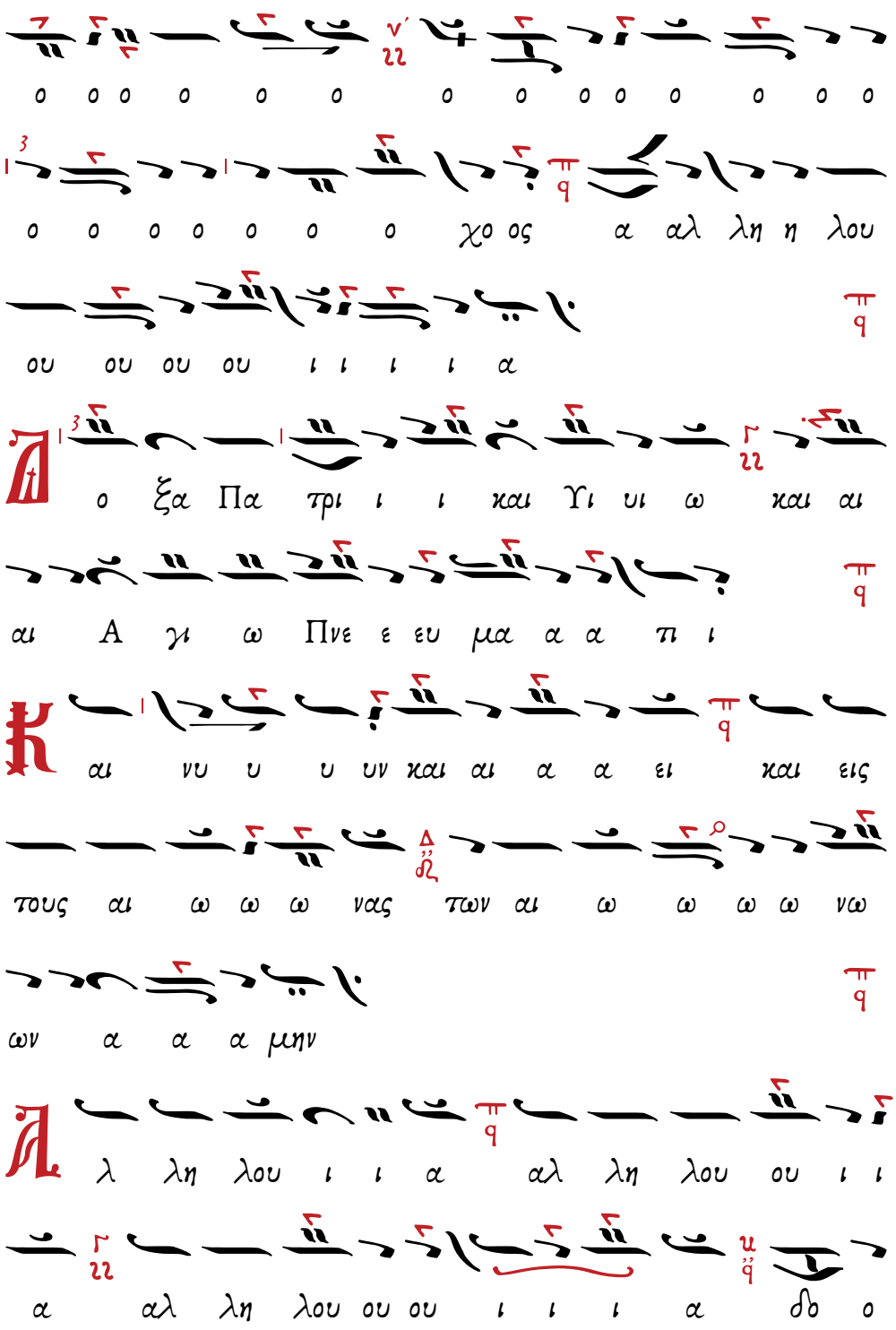
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο χο ος α αλ λη η λου
ου ου ου ου ι ι ι ι α
ο ξα Πα τρι ι ι και Υι υι ω και αι
αι Α γι ω Πνε ε ευ μα α α πι ι
αι νυ υ υ υν και αι α α ει και εις
τους αι ω ω ω νας των αι ω ω ω ω νω
ων α α α μην
λ λη λου ι ι α αλ λη λου ου ι ι
α αλ λη λου ου ου ι ι ι α δο ο

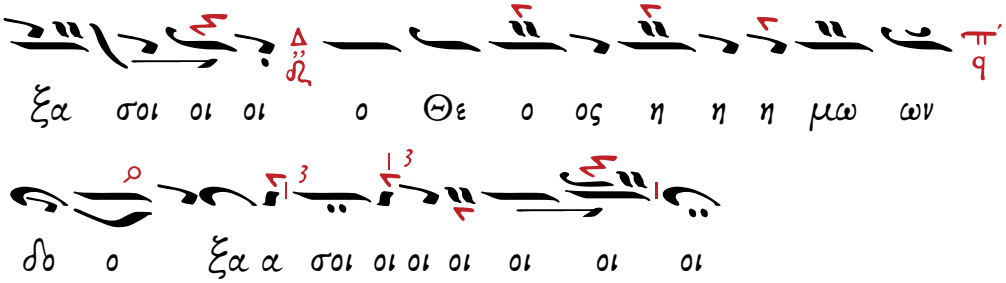
ξα σοι οι οι ο Θε ο ος η η η μω ων
δο ο ξα α σοι οι οι οι οι οι οι

Εἰς τὴν Ὕψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Ἦχος β βου

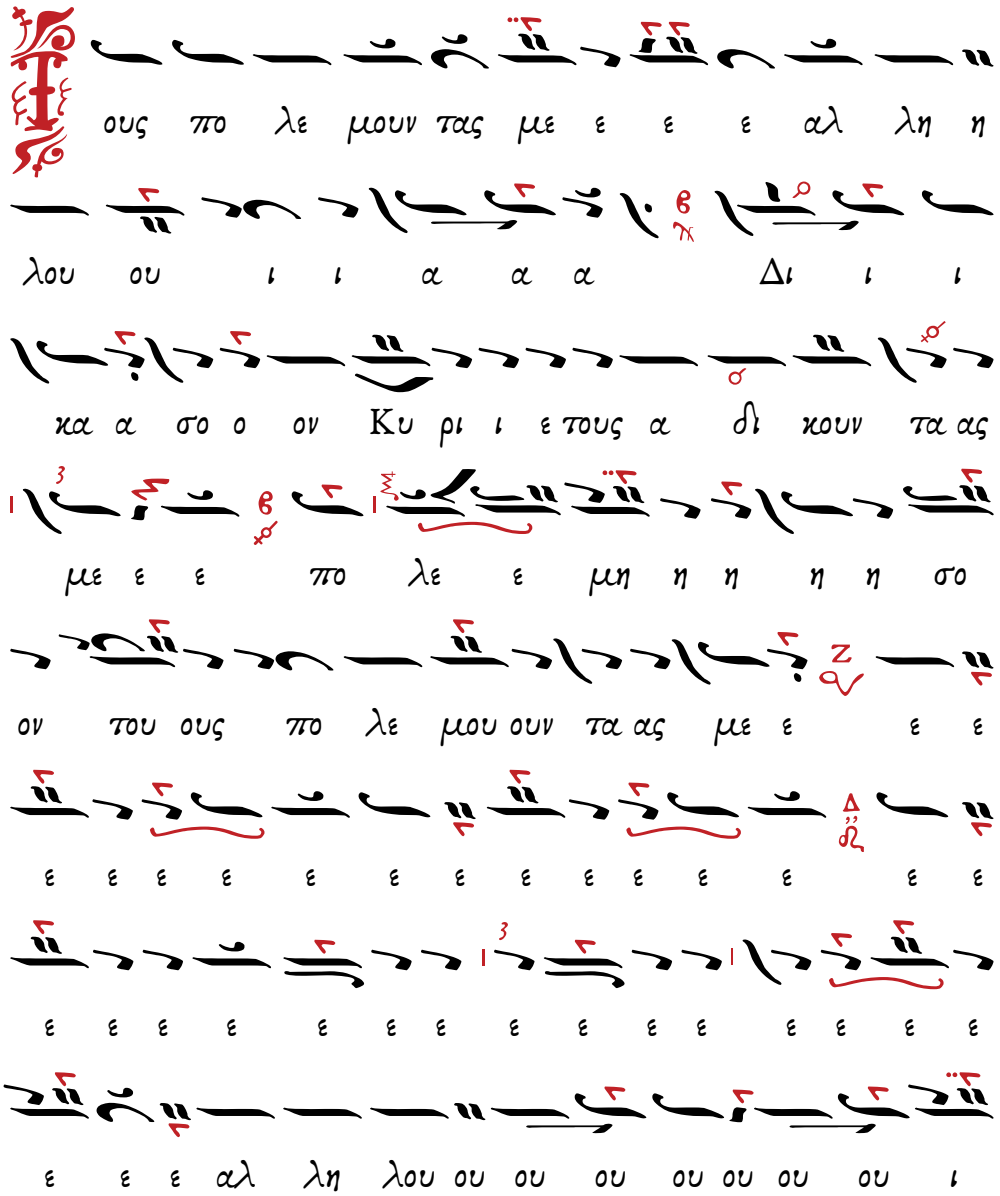

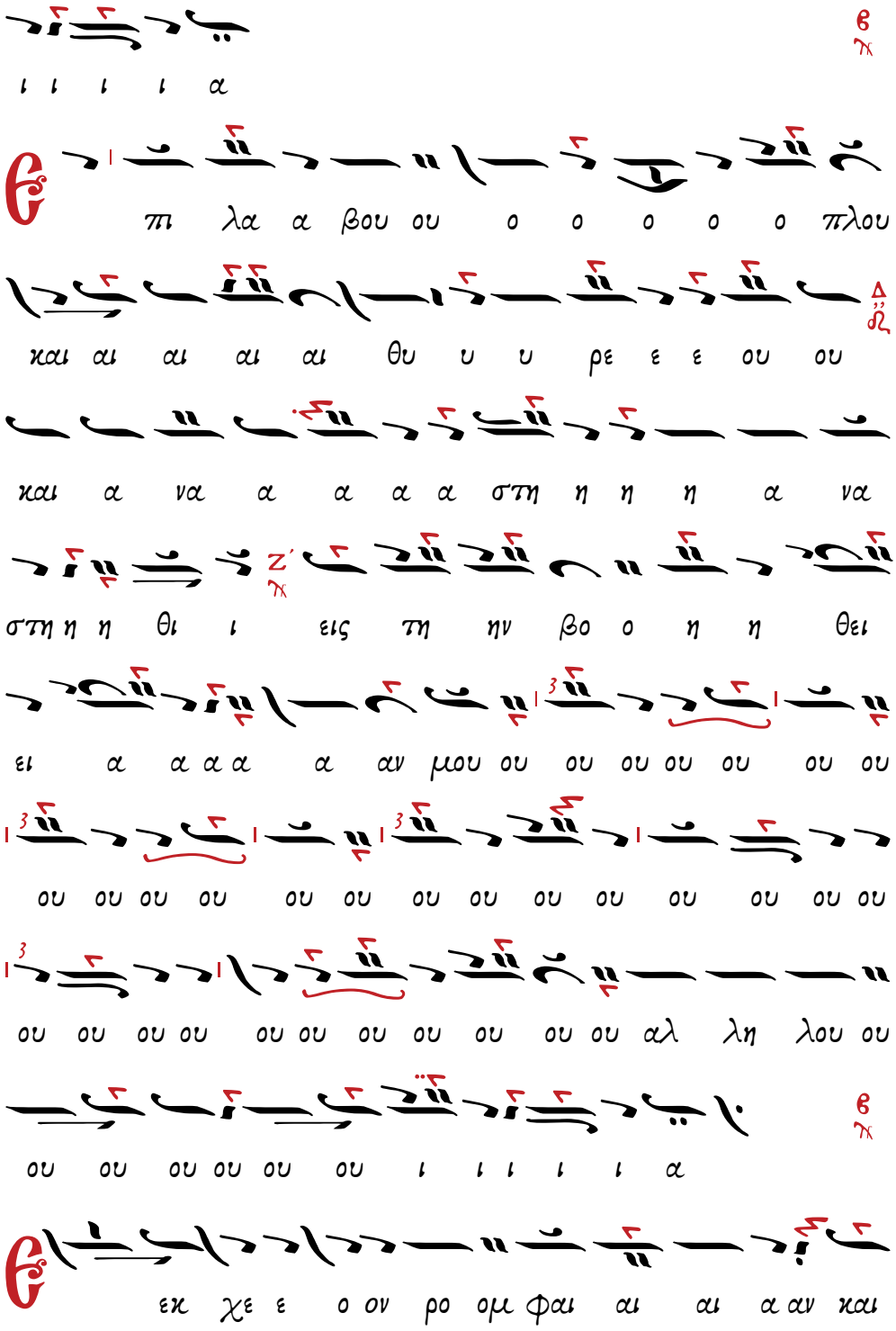
ι ι ι ι α
πι λα α βου ου ο ο ο ο ο πλου
και αι αι αι αι θυ υ υ ρε ε ε ου ου
και α να α α α α στη η η η α να
στη η η θι ι εις τη ην βο ο η η θει
ει α α α α α αν μου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου
ου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
εκ χε ε ο ον ρο ομ φαι αι αι α αν και

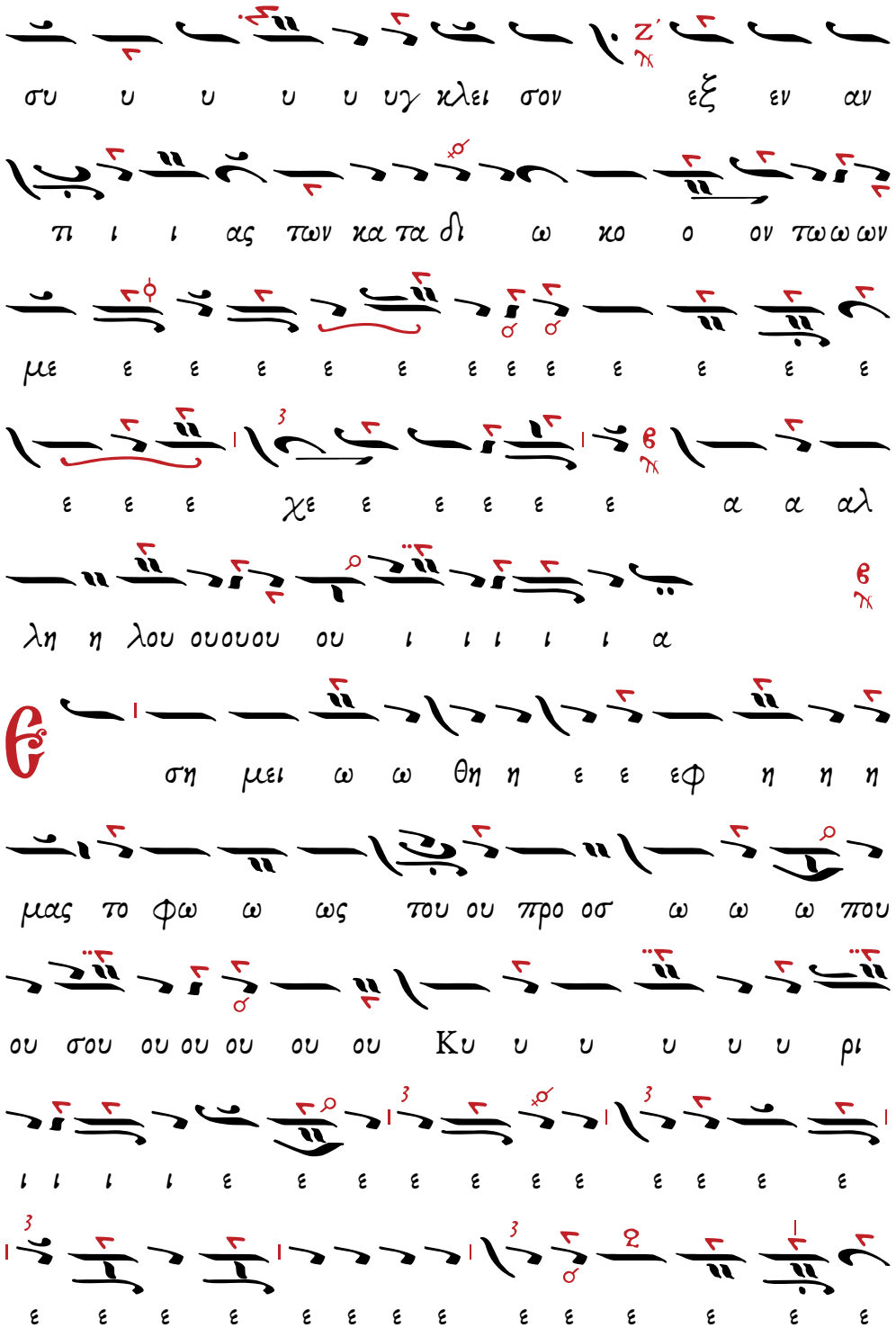
συ υ υ υ υ υγ κλει σον εξ εν αν
πι ι ι ας των κα τα δι ω κο ο ον τω ω ων
με ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε χε ε ε ε ε ε α α αλ
λη η λου ουουου ου ι ι ι ι ι α
ση μει ω ω θη η ε ε εφ η η η
μας το φω ω ως του ου προ οσ ω ω ω που
ου σου ου ου ου ου ου Κυ υ υ υ υ υ ρι
ι ι ι ι ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε

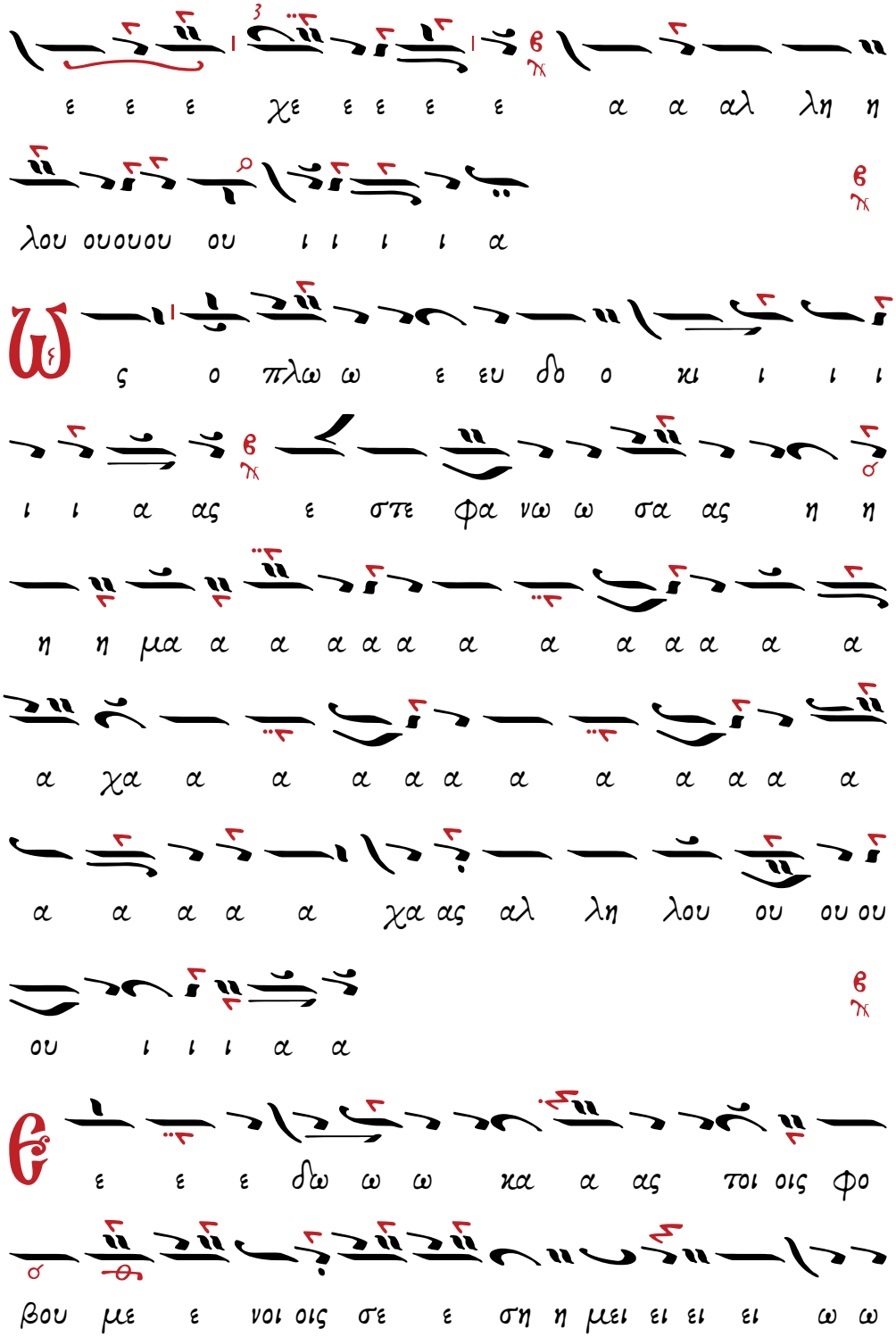
ε ε ε χε ε ε ε ε α α αλ λη η
λου ουουου ου ι ι ι ι α
ς ο πλω ω ε ευ δο ο κι ι ι ι
ι ι α ας ε στε φα νω ω σα ας η η
η η μα α α α α α α α α α α α
α χα α α α α α α α α α α α
α α α α α χα ας αλ λη λου ου ου ου
ου ι ι ι α α
ε ε ε δω ω ω κα α ας τοι οις φο
βου με ε νοι οις σε ε ση η μει ει ει ει ω ω

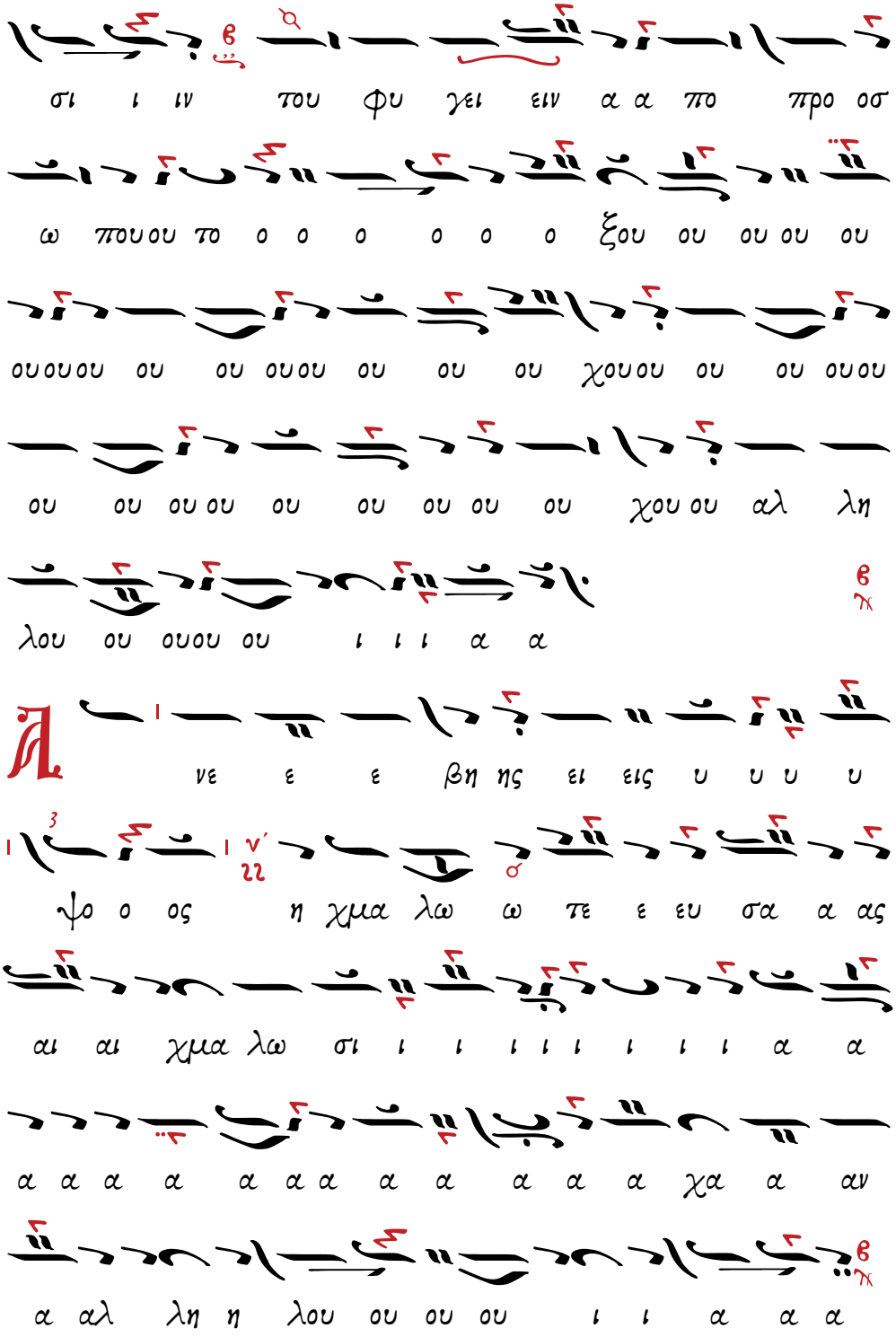
σι ι ιν του φυ γει ειν α α πο προ οσ
ω πουου το ο ο ο ο ο ο ξου ου ου ου ου
ουουου ου ου ουου ου ου ου χουου ου ου ουου
ου ου ουου ου ου ου ου ου χου ου αλ λη
λου ου ουου ου ι ι ι α α
νε ε ε βη ης ει εις υ υ υ υ
ψο ο ος η χμα λω ω τε ε ευ σα α ας
αι αι χμα λω σι ι ι ι ι ι ι ι ι α α
α α α α α α α α α α α α χα α αν
α αλ λη η λου ου ου ου ι ι α α α

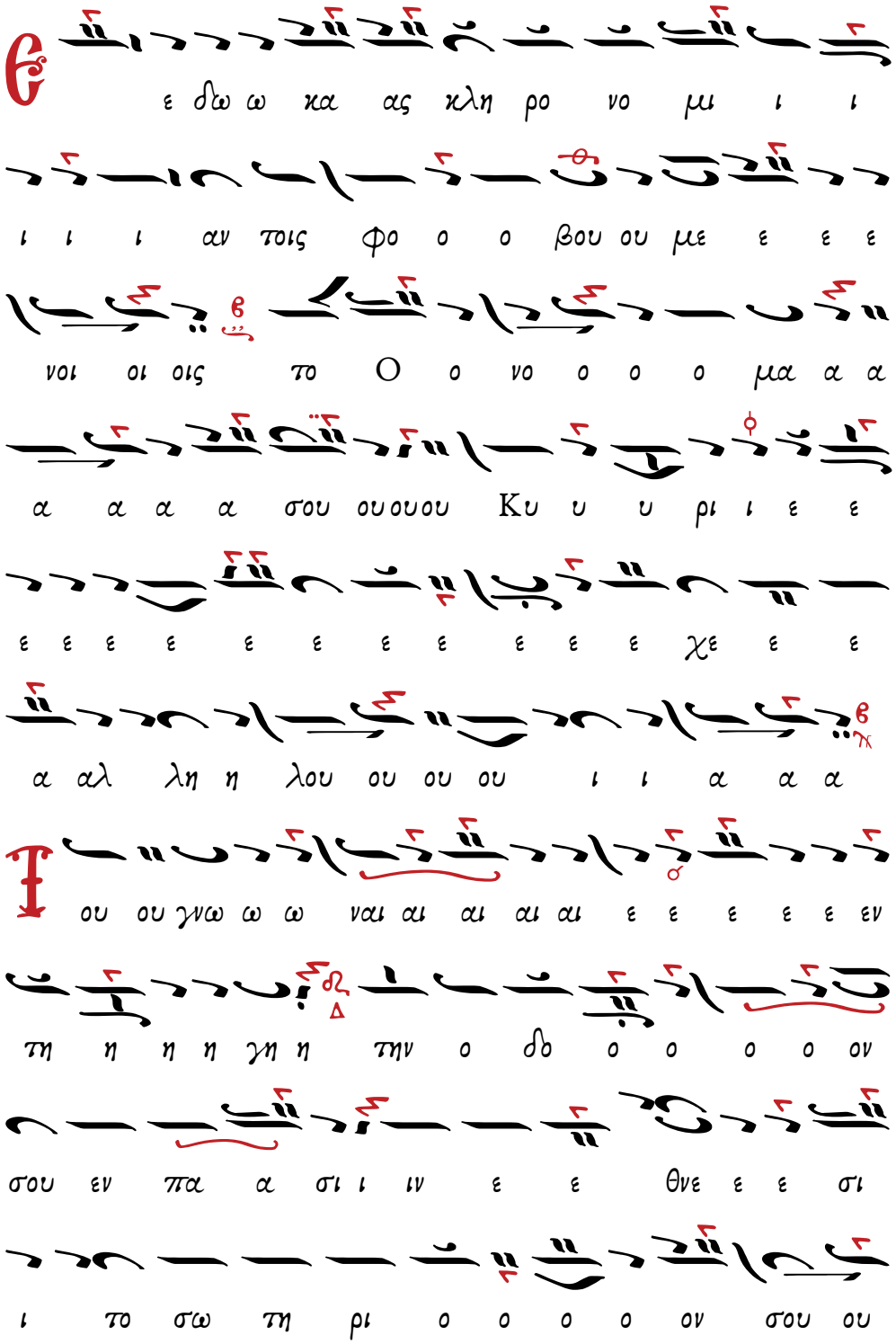
ε δω ω κα ας κλη ρο νο μι ι ι
ι ι ι αν τοις φο ο ο βου ου με ε ε ε
νοι οι οις το Ο ο νο ο ο ο μα α α
α α α α σου ουουου Κυ υ υ ρι ι ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε χε ε ε
α αλ λη η λου ου ου ου ι ι α α α
ου ου γνω ω ω ναι αι αι αι αι ε ε ε ε ε εν
τη η η η γη η την ο δο ο ο ο ο ον
σου εν πα α σι ι ιν ε ε θνε ε ε σι
ι το σω τη ρι ο ο ο ο ον σου ου

ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου χου
ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου α αλ λη η η λου ου
ου ου ου ου ι ι ι ι ι α α
ι δο σα αν πα α α α α α αν τα
α τα πε ε ρα α α α τα α α α
τη η η η ης γη ης το σω τη η η ρι
ι ι ο ο ο ον του ου Θε ε ου ου
ου ου ου ου η η η η η μω ω ω ω ω
ω ω ω χω ω ω ω ω χω ω ω ω ω

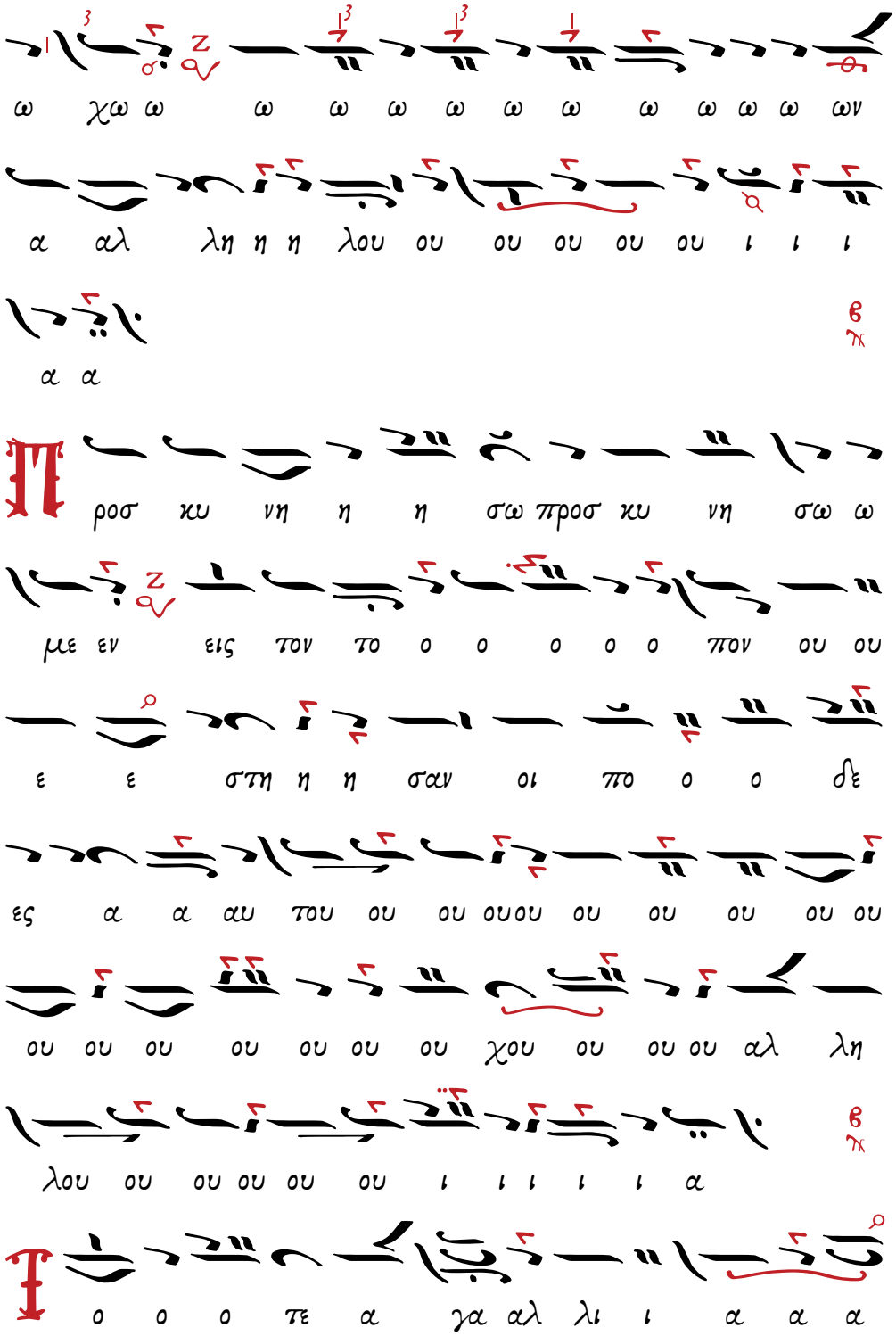
ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων
α αλ λη η η λου ου ου ου ου ου ι ι ι
α α
ρος κυ νη η η σω προσ κυ νη σω ω
με εν εις τον το ο ο ο ο ο πον ου ου
ε ε στη η η σαν οι πο ο ο δε
ες α α αυ του ου ου ουου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ο ο ο τε α γα αλ λι ι α α α

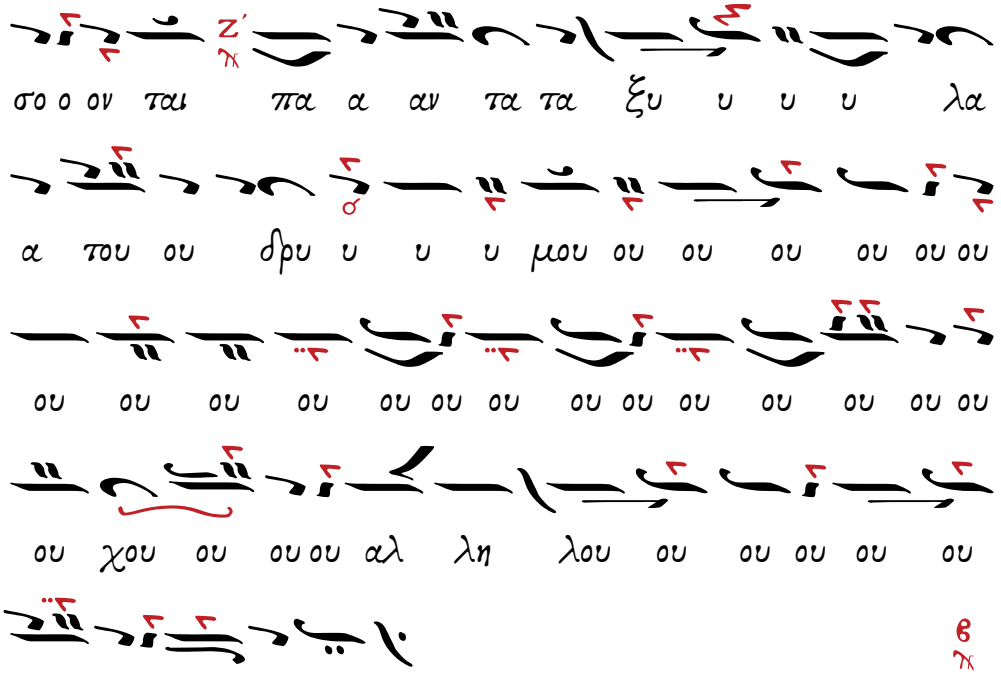
σο ο ον ται πα α αν τα τα ξυ υ υ υ λα
α του ου δρυ υ υ υ μου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου χου ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου ου
ι ι ι ι ι α
ο δε Θε ο ο ο ο ος βα σι ι
λε ευς η η μω ων προ αι ω ω ω ω
νω ων ει ειρ γα α σα α α α το ο ο σω τη
ρι ι ι α αν ε εν με ε ε ε ε σω ω
ω τη ης γη η η η η η η η η η η

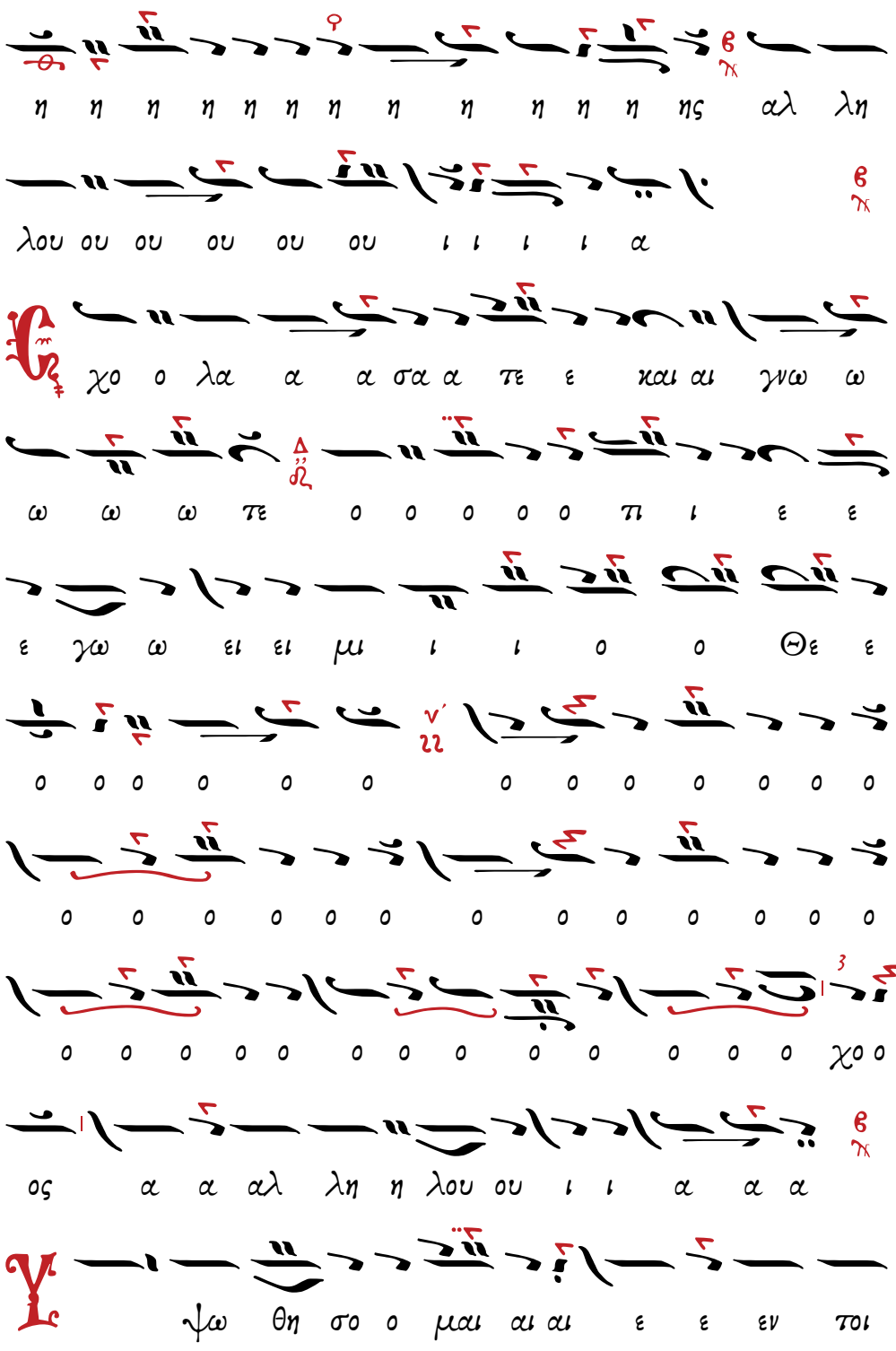
η η η η η η η η η η η η ης αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι α
χο ο λα α α σα α τε ε και αι γνω ω
ω ω ω τε ο ο ο ο ο πι ι ε ε
ε γω ω ει ει μι ι ι ο ο Θε ε
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο χο ο
ος α α αλ λη η λου ου ι ι α α α
ψω θη σο ο μαι αι αι ε ε εν τοι

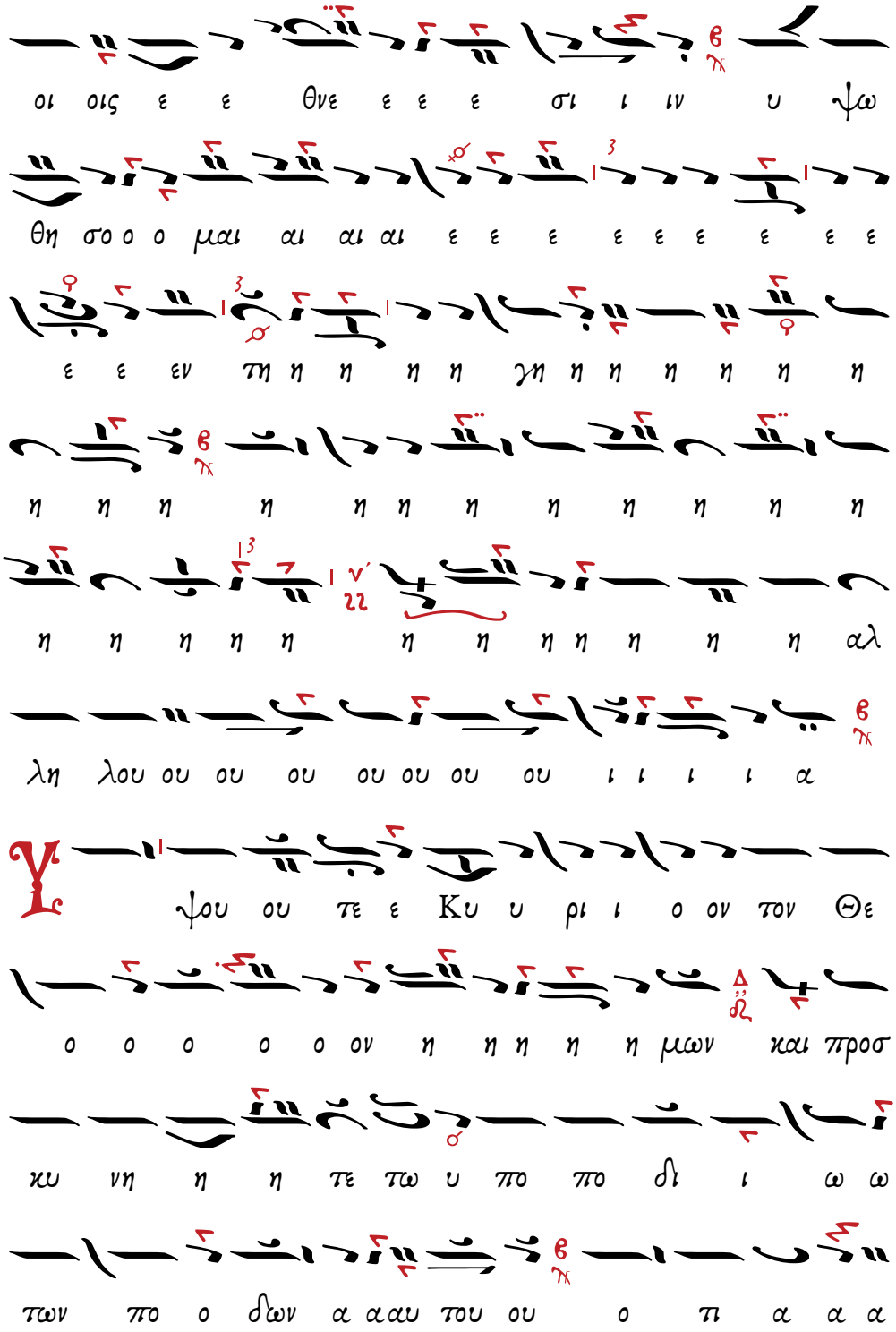
οι οις ε ε θνε ε ε ε σι ι ιν υ ψω
θη σο ο ο μαι αι αι αι ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε εν τη η η η η γη η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η αλ
λη λου ου ου ου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ψου ου τε ε Κυ υ ρι ι ο ον τον Θε
ο ο ο ο ο ον η η η η μων και προσ
κυ νη η η τε τω υ πο πο δι ι ω ω
των πο ο δων α ααυ του ου ο πι α α α

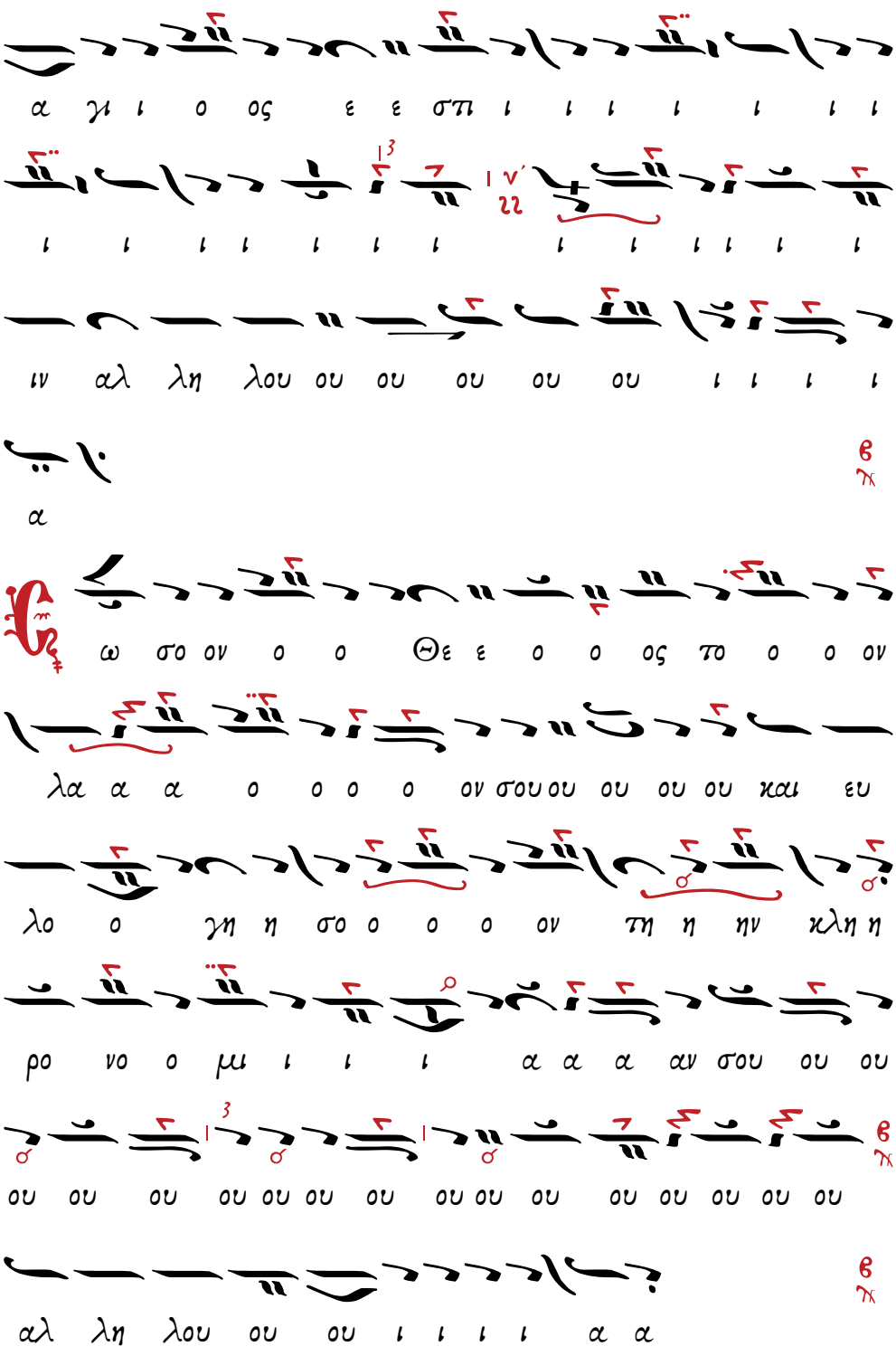
α γι ι ο ος ε ε στι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ιν αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
ω σο ον ο ο Θε ε ο ο ος το ο ο ον
λα α α ο ο ο ο ον σου ου ου ου ου και ευ
λο ο γη η σο ο ο ο ον τη η ην κλη η
ρο νο ο μι ι ι ι α α α αν σου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α α

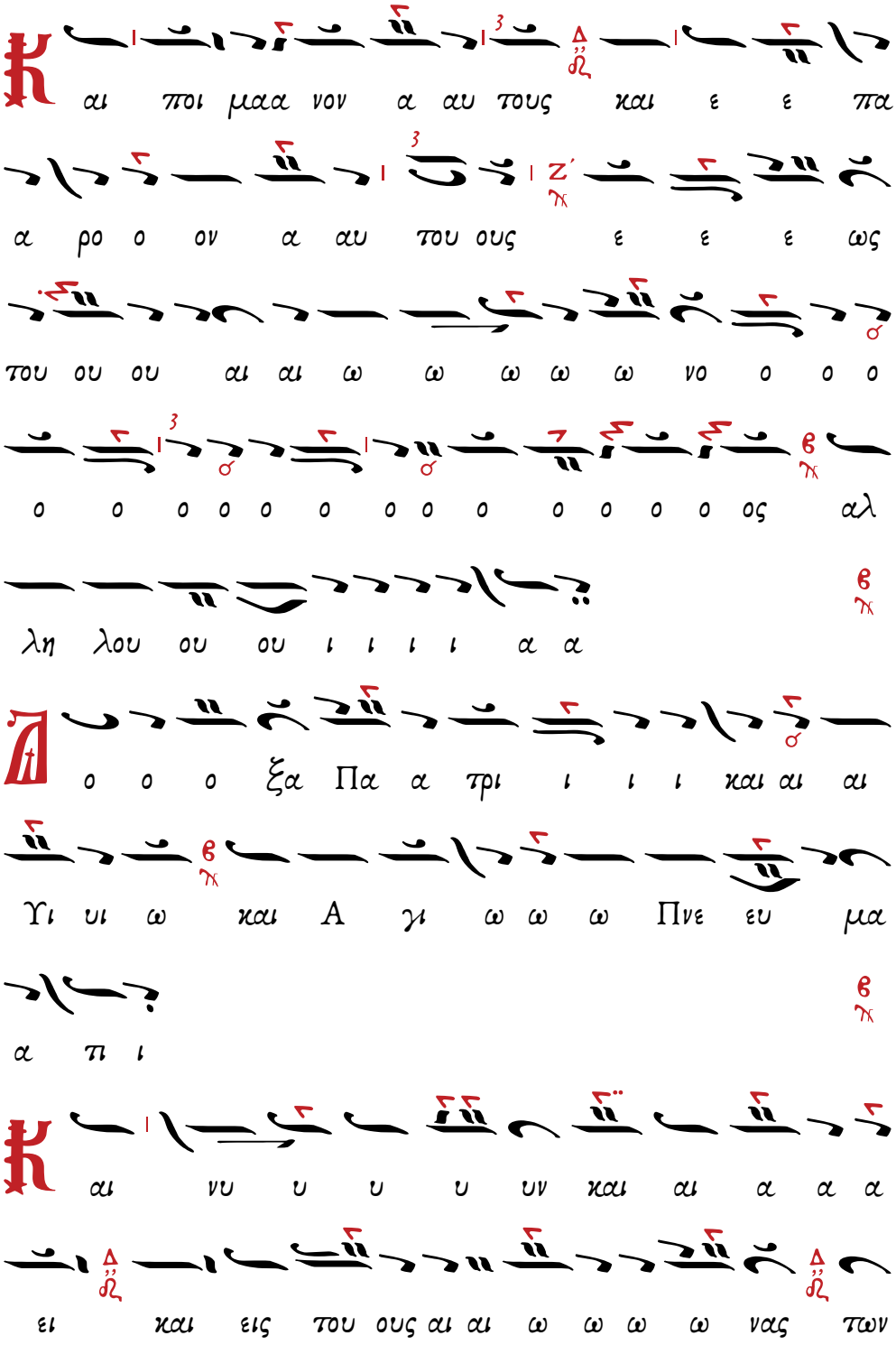
αι ποι μαα νον α αυ τους και ε ε πα
α ρο ο ον α αυ του ους ε ε ε ως
του ου ου αι αι ω ω ω ω ω νο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ος αλ
λη λου ου ου ι ι ι ι α α
ο ο ο ξα Πα α τρι ι ι ι και αι αι
Υι υι ω και Α γι ω ω ω Πνε ευ μα
α τι ι
αι νυ υ υ υ υν και αι α α α
ει και εις του ους αι αι ω ω ω ω νας των

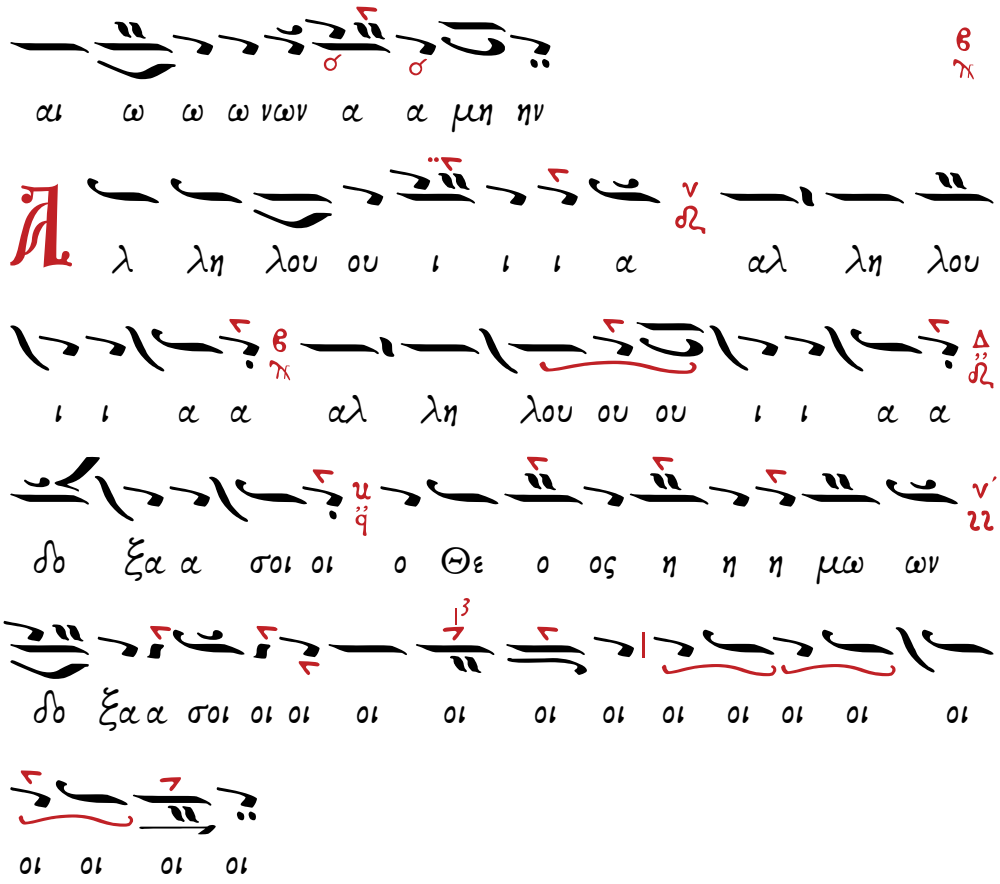
αι ω ω ω νων α α μη ην
λ λη λου ου ι ι ι α αλ λη λου
ι ι α α αλ λη λου ου ου ι ι α α
δο ξα α σοι οι ο Θε ο ος η η η μω ων
δο ξα α σοι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι

Εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους.

Ἦχος Πλ. Δ΄

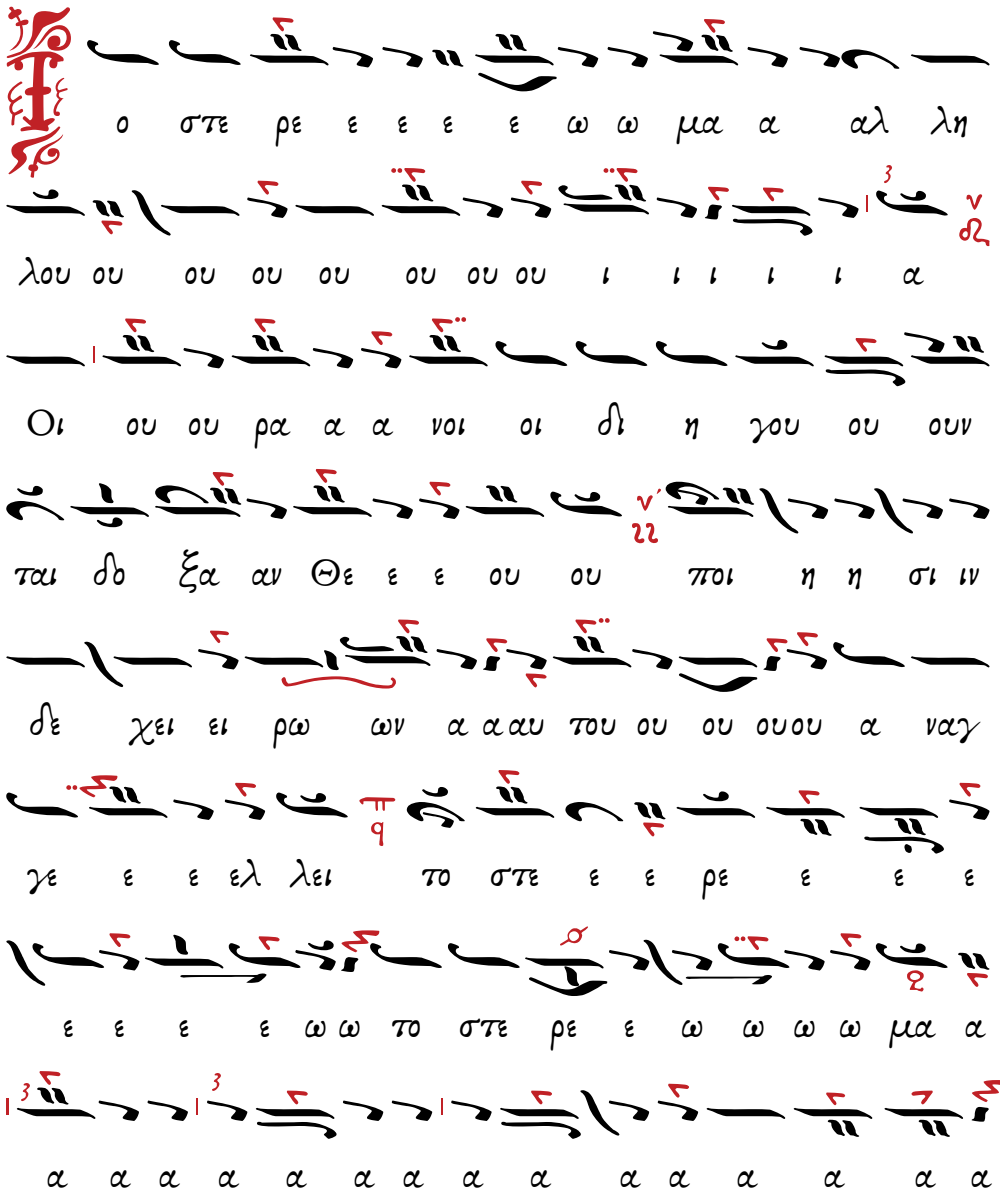

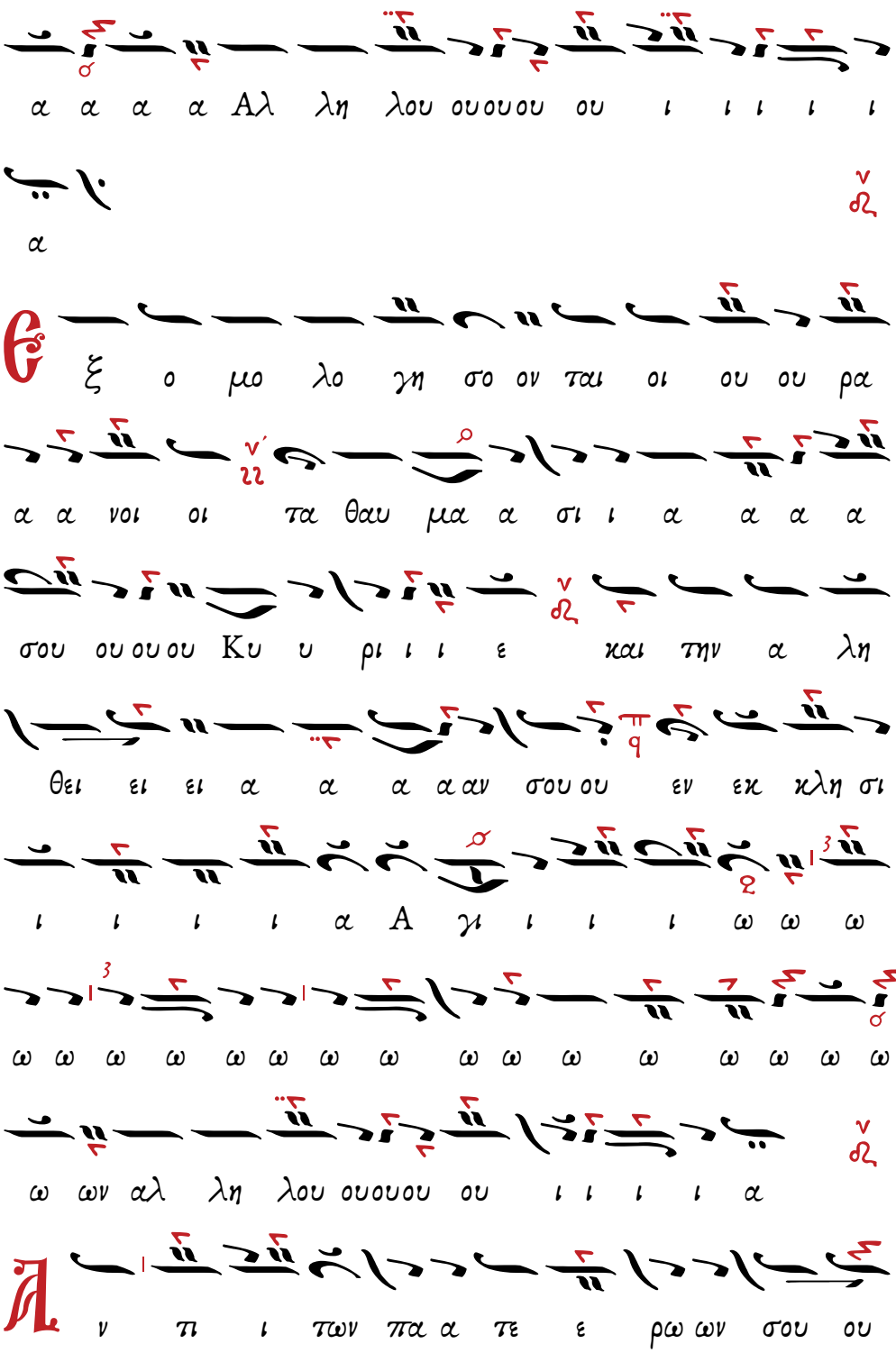
α α α α Αλ λη λου ουουου ου ι ι ι ι ι
α
Ξ ο μο λο γη σο ον ται οι ου ου ρα
α α νοι οι τα θαυ μα α σι ι α α α α
σου ου ου ου Κυ υ ρι ι ι ε και την α λη
θει ει ει α α α α αν σου ου εν εκ κλη σι
ι ι ι ι α Α γι ι ι ι ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ων αλ λη λου ουουου ου ι ι ι ι α
Λ ν τι ι των πα α τε ε ρω ων σου ου

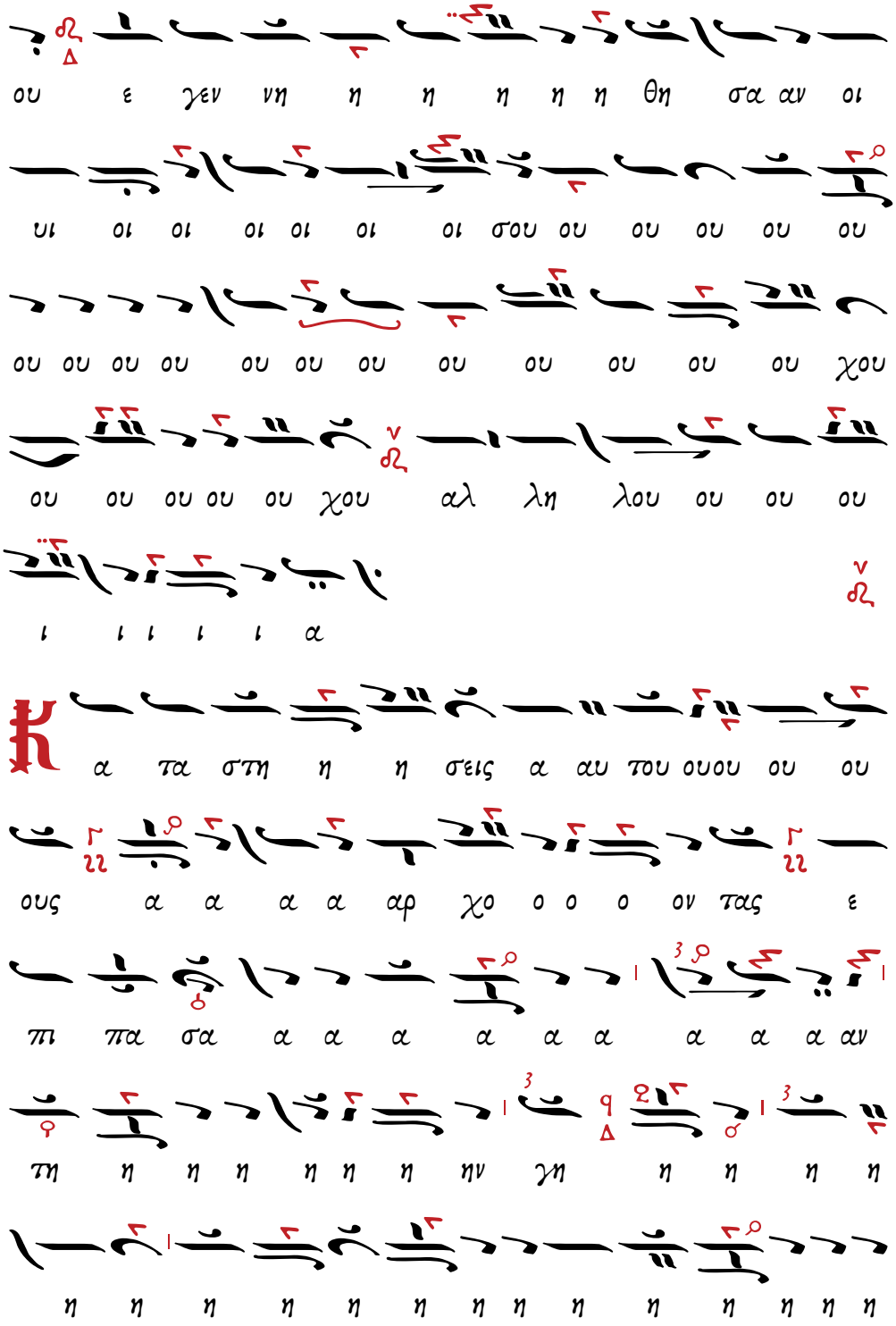
ου ε γεν νη η η η η η θη σα αν οι
υι οι οι οι οι οι οι σου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου
ου ου ου ου ου χου αλ λη λου ου ου ου
ι ι ι ι ι α
α τα στη η η σεις α αυ του ουου ου ου
ους α α α α αρ χο ο ο ο ον τας ε
πι πα σα α α α α α α α α αν
τη η η η η η η ην γη η η η η
η η η η η η η η η η η η η η

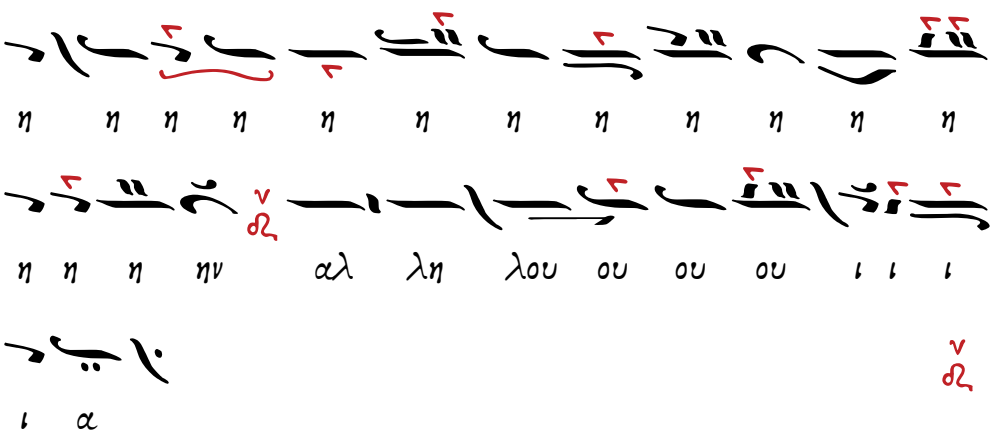
η η η η η η η η η η η η
η η η ην αλ λη λου ου ου ου ι ι ι
ι α

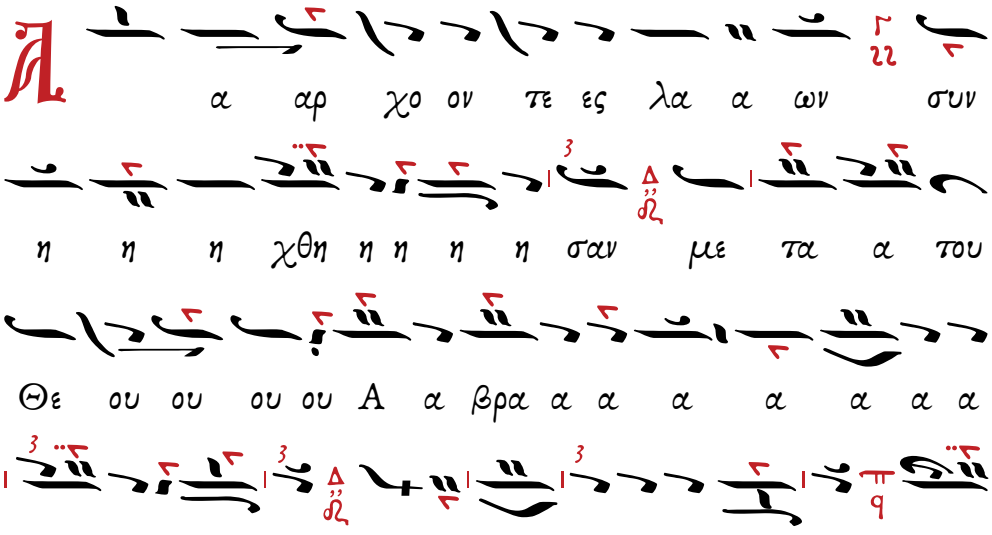
α αρ χο ον τε ες λα α ων συν
η η η χθη η η η η σαν με τα α του
Θε ου ου ου ου Α α βρα α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α
αμ αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι
α

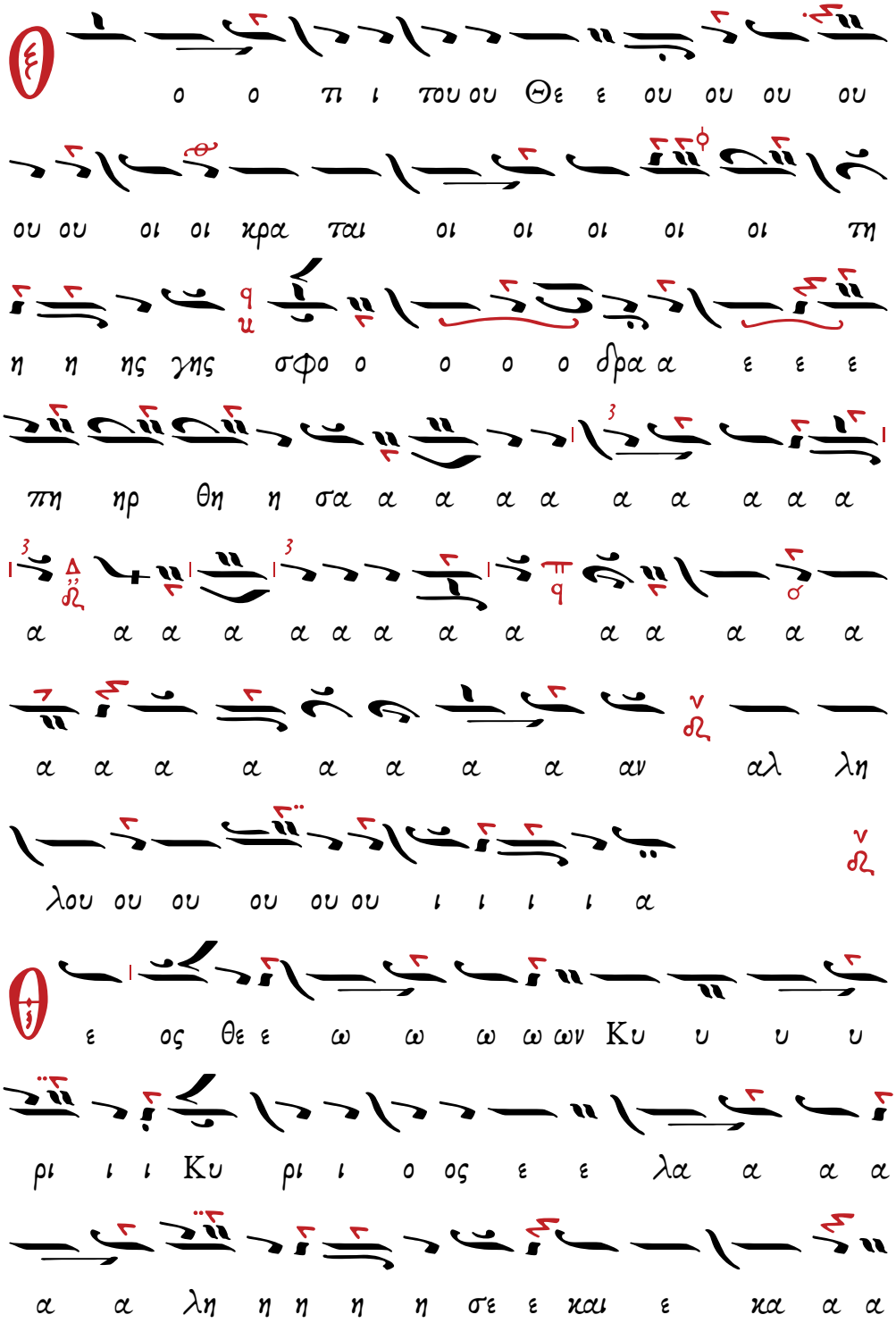
ο ο πι ι του ου Θε ε ου ου ου ου
ου ου οι οι κρα ται οι οι οι οι οι τη
η η ης γης σφο ο ο ο ο δρα α ε ε ε
πη ηρ θη η σα α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α αν αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ε ος θε ε ω ω ω ω ων Κυ υ υ υ
ρι ι ι Κυ ρι ι ο ος ε ε λα α α α
α α λη η η η η σε ε και ε κα α α

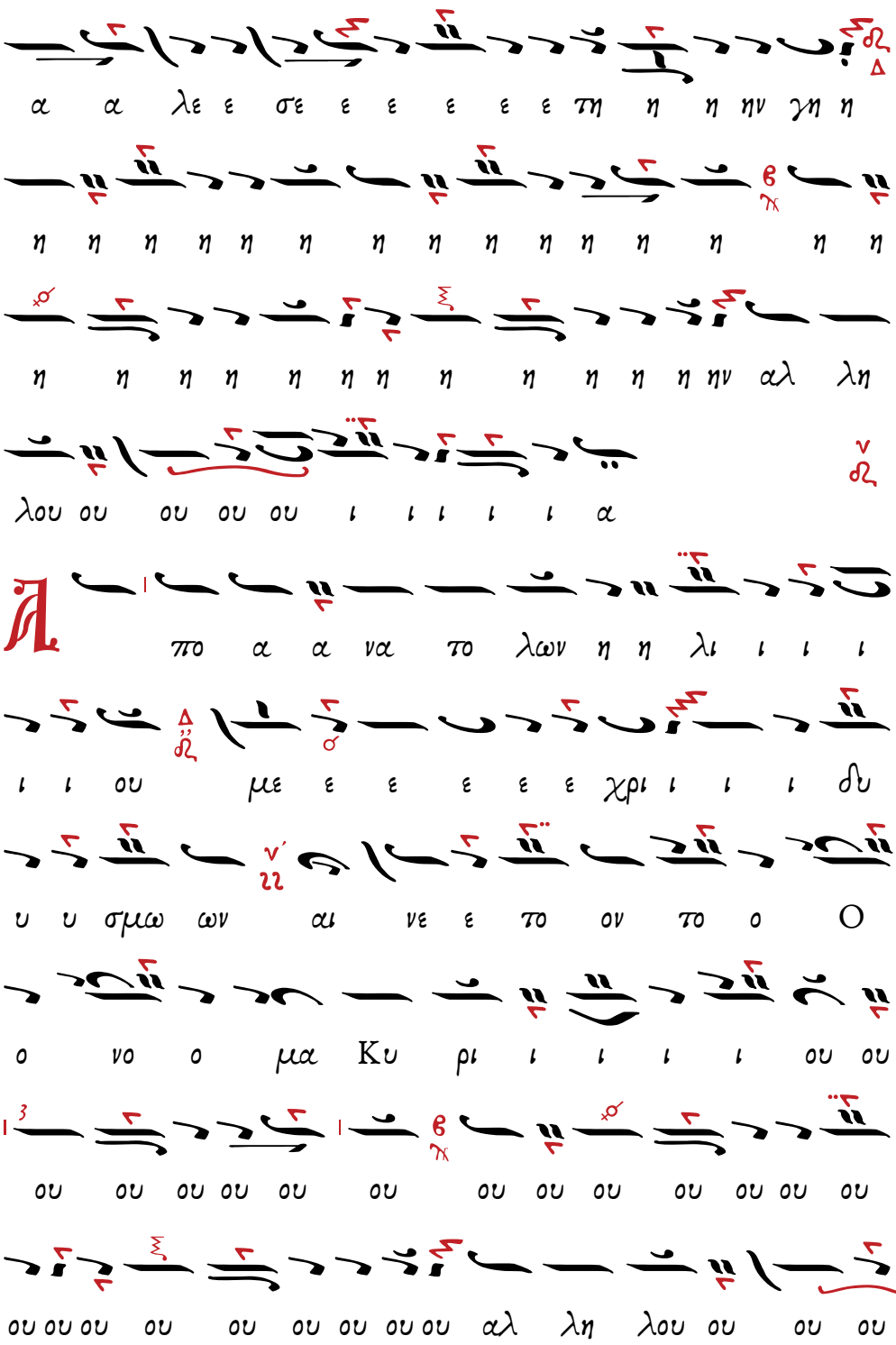
α α λε ε σε ε ε ε ε ε τη η η ην γη η
η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η ην αλ λη
λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
πο α α να το λων η η λι ι ι ι
ι ι ου με ε ε ε ε ε χρι ι ι ι δυ
υ υ σμω ων αι νε ε το ον το ο Ο
ο νο ο μα Κυ ρι ι ι ι ι ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου ου ου

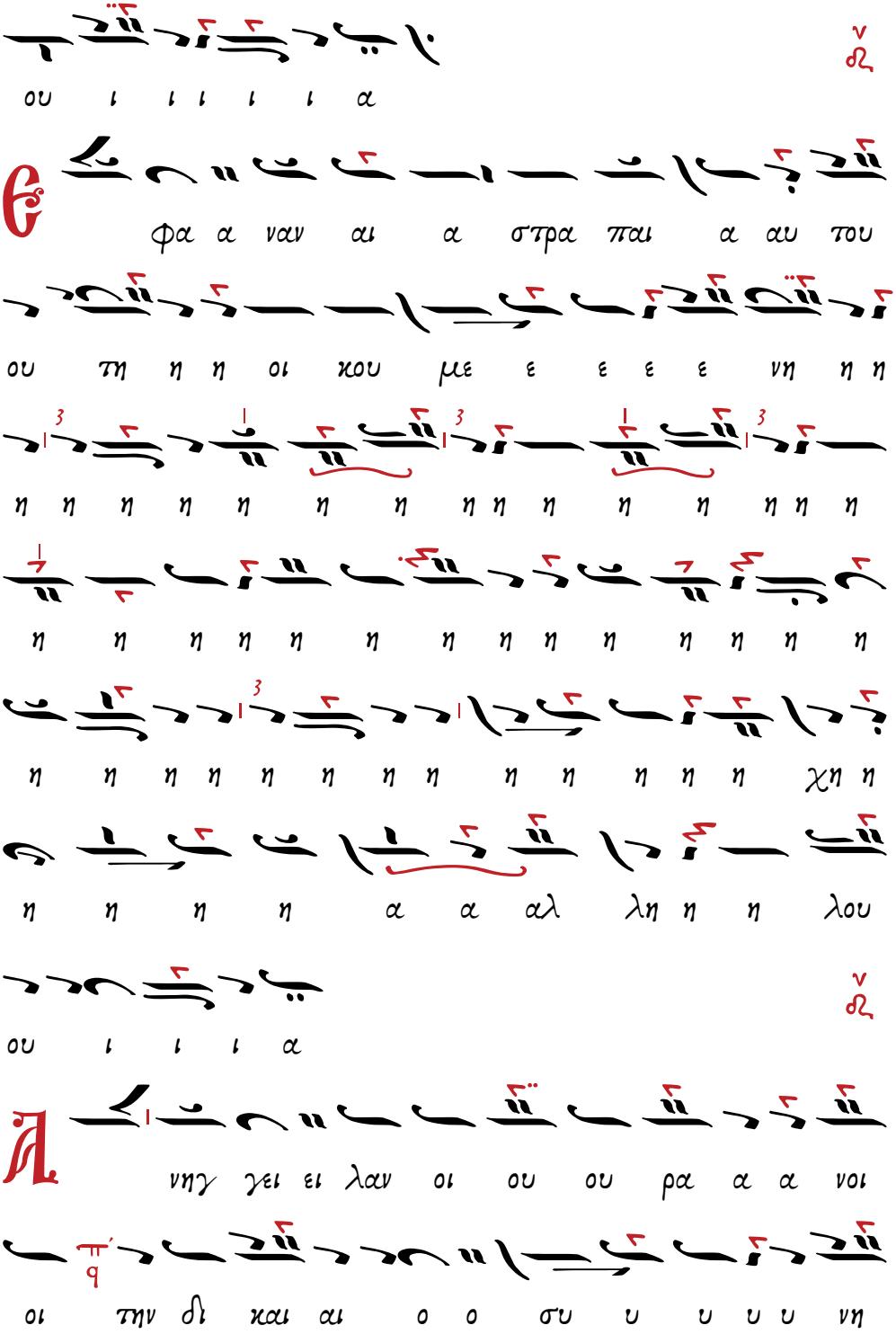
ου ι ι ι ι ι α
φα α ναν αι α στρα παι α αυ του
ου τη η η οι κου με ε ε ε ε νη η η
η η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η χη η
η η η η α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
νηγ γει ει λαν οι ου ου ρα α α νοι
οι την δι και αι ο ο συ υ υ υ υ νη

ην α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου
α α αλ λη η η λου ου ι ι ι α
αρ χο ον τες Ι ι ου ου ου ου ου δα
η γε μο νες α α αυ τω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ωv α αλ
λη η η λου ου ι ι α
αρ χο ον τες Ζα α βου ου λω ω ωv

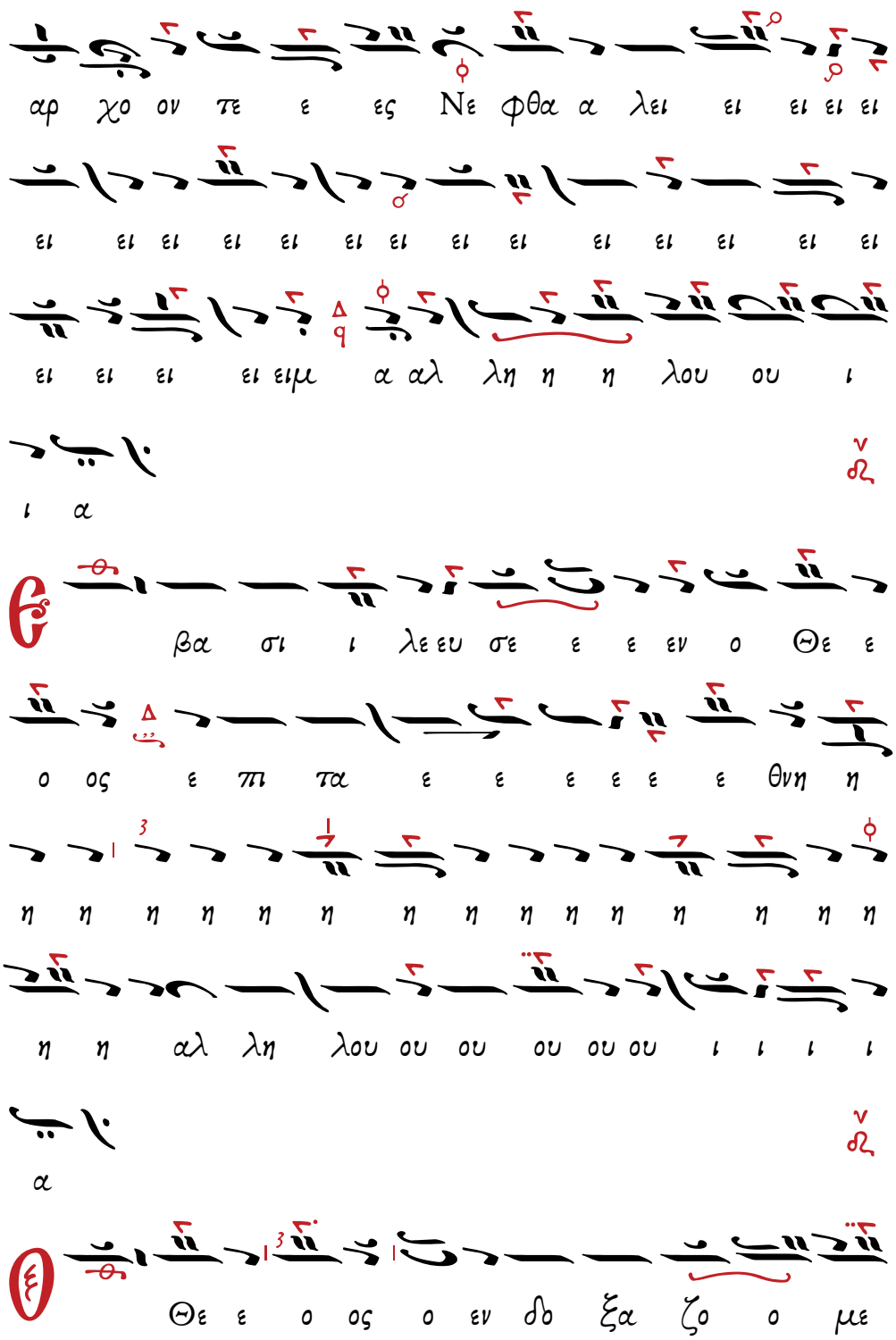
αρ χο ον τε ε ες Νε φθα α λει ει ει ει ει
ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει
ει ει ει ει ειμ α αλ λη η η λου ου ι
ι α
βα σι ι λε ευ σε ε ε εν ο Θε ε
ο ος ε πι τα ε ε ε ε ε ε θνη η
η η η η η η η η η η η η η η η η
η η αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
Θε ε ο ος ο εν δο ξα ζο ο με

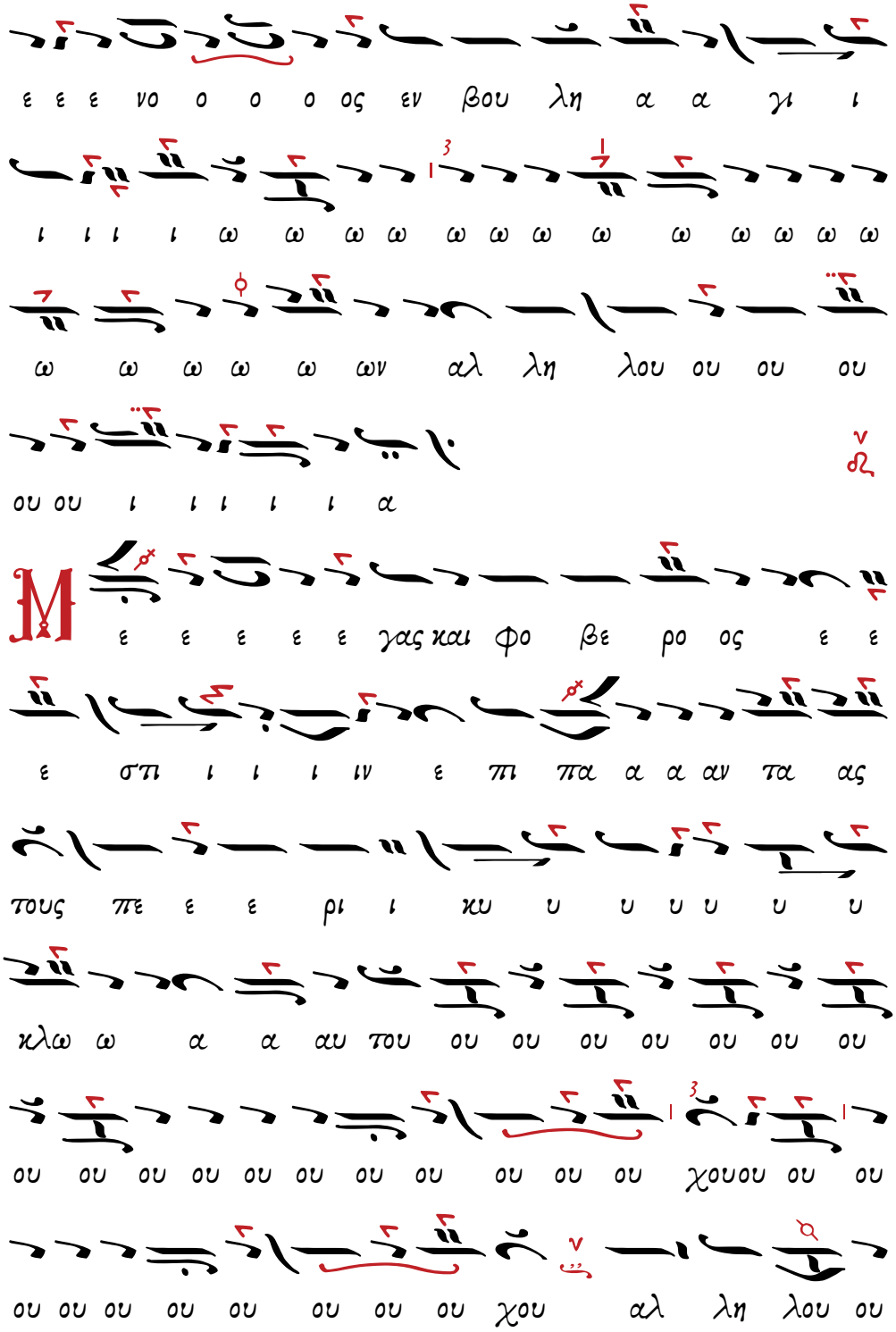
ε ε ε νο ο ο ο ος εν βου λη α α γι ι
ι ι ι ι ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ων αλ λη λου ου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι α
Μ
ε ε ε ε ε γας και φο βε ρο ος ε ε
ε στι ι ι ι ιν ε πι πα α α αν τα ας
τους πε ε ε ρι ι κυ υ υ υ υ υ υ
κλω ω α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χουου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου χου αλ λη λου ου

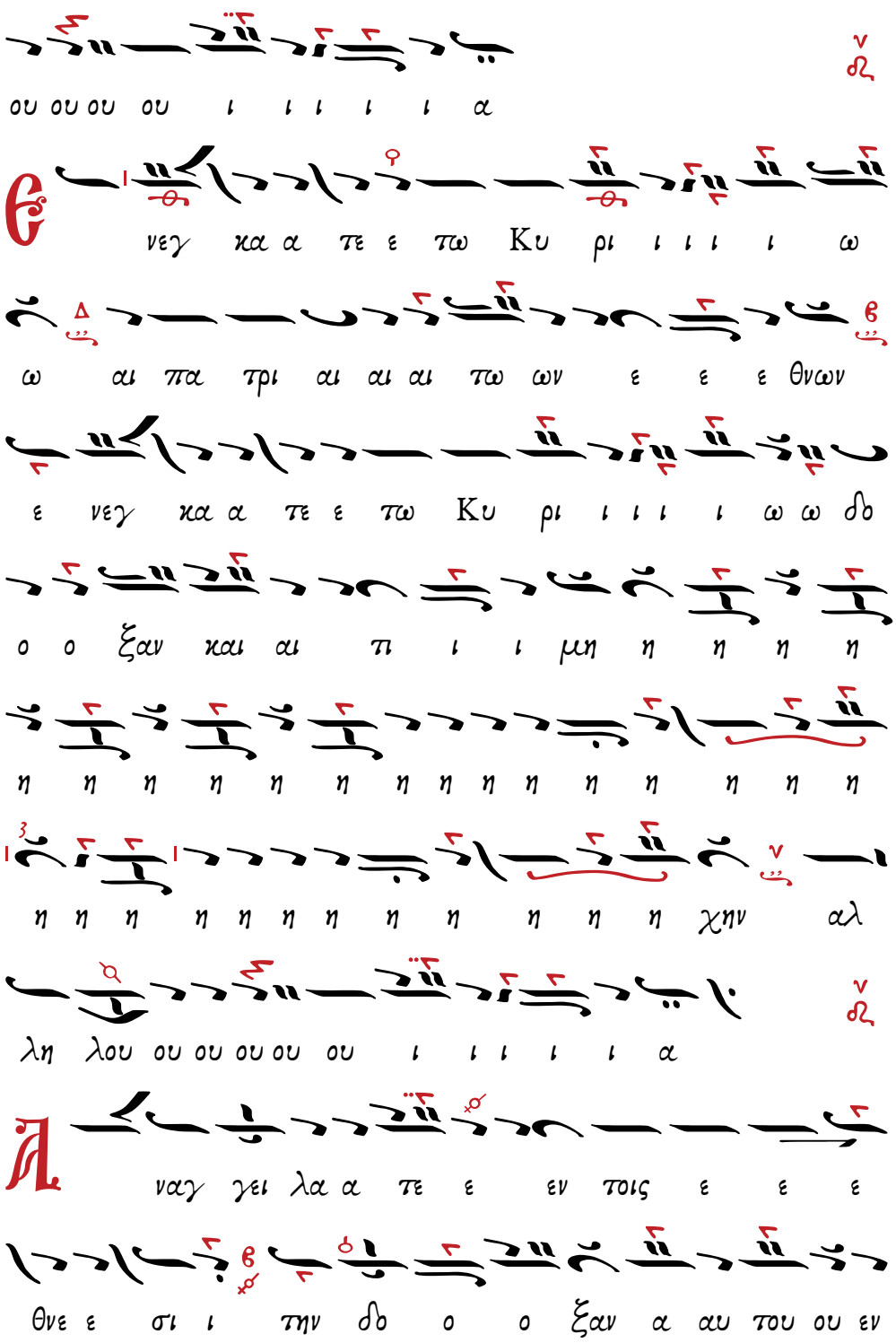
ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
νεγ κα α τε ε τω Κυ ρι ι ι ι ω
ω αι πα τρι αι αι αι τω ων ε ε ε θνων
ε νεγ κα α τε ε τω Κυ ρι ι ι ι ω ω δο
ο ο ξαν και αι τι ι ι μη η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η χην αλ
λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ναγ γει λα α τε ε εν τοις ε ε ε
θνε ε σι ι την δο ο ο ξαν α αυ του ου εν

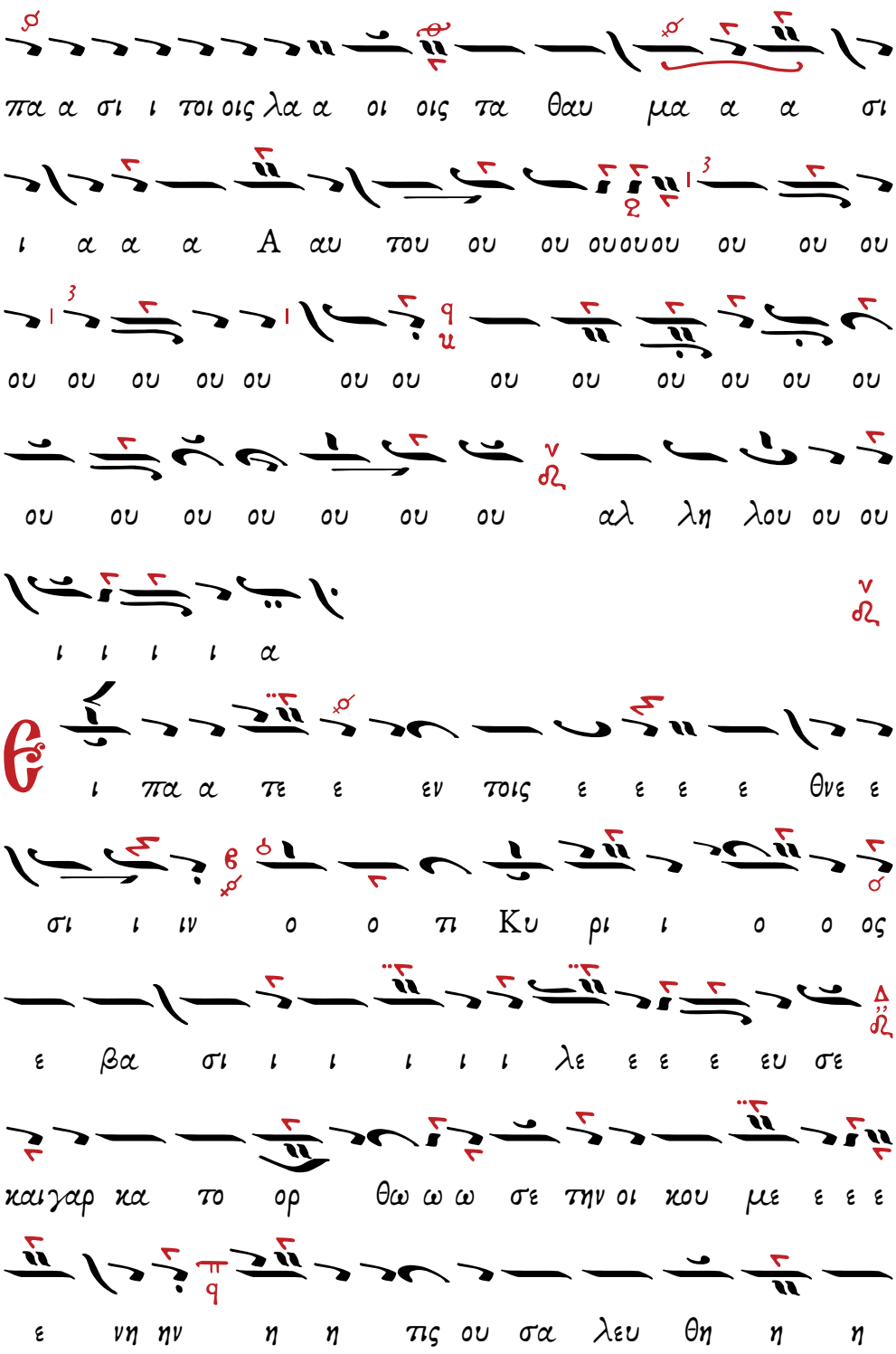
πα α σι ι τοι οις λα α οι οις τα θαυ μα α α σι
ι α α α Α αυ του ου ου ουουου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου ου
ι ι ι ι α
ι πα α τε ε εν τοις ε ε ε ε θνε ε
σι ι ιν ο ο πι Κυ ρι ι ο ο ος
ε βα σι ι ι ι ι ι λε ε ε ε ευ σε
καιγαρ κα το ορ θω ω ω σε την οι κου με ε ε ε
ε νη ην η η πις ου σα λευ θη η η

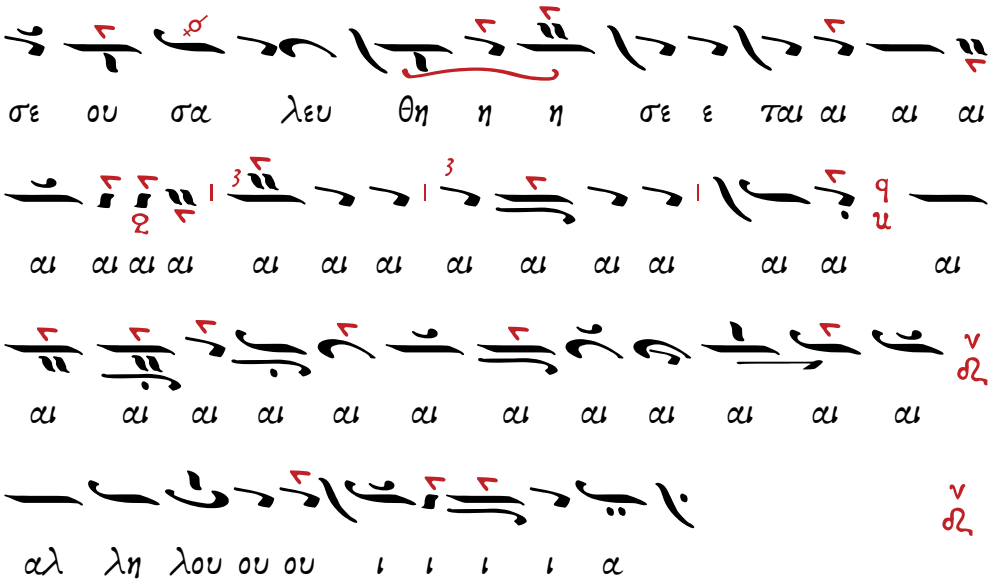
σε ου σα λευ θη η η σε ε ται αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α

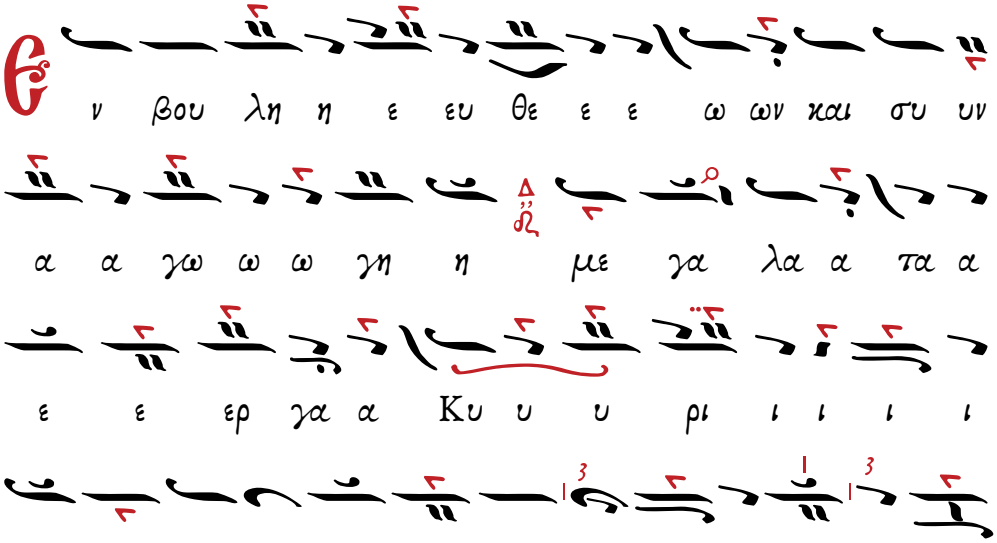
ν βου λη η ε ευ θε ε ε ω ων και συ υν
α α γω ω ω γη η με γα λα α τα α
ε ε ερ γα α Κυ υ υ ρι ι ι ι ι
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χουου α α
αλ λη η η λου ου ι ι ι α

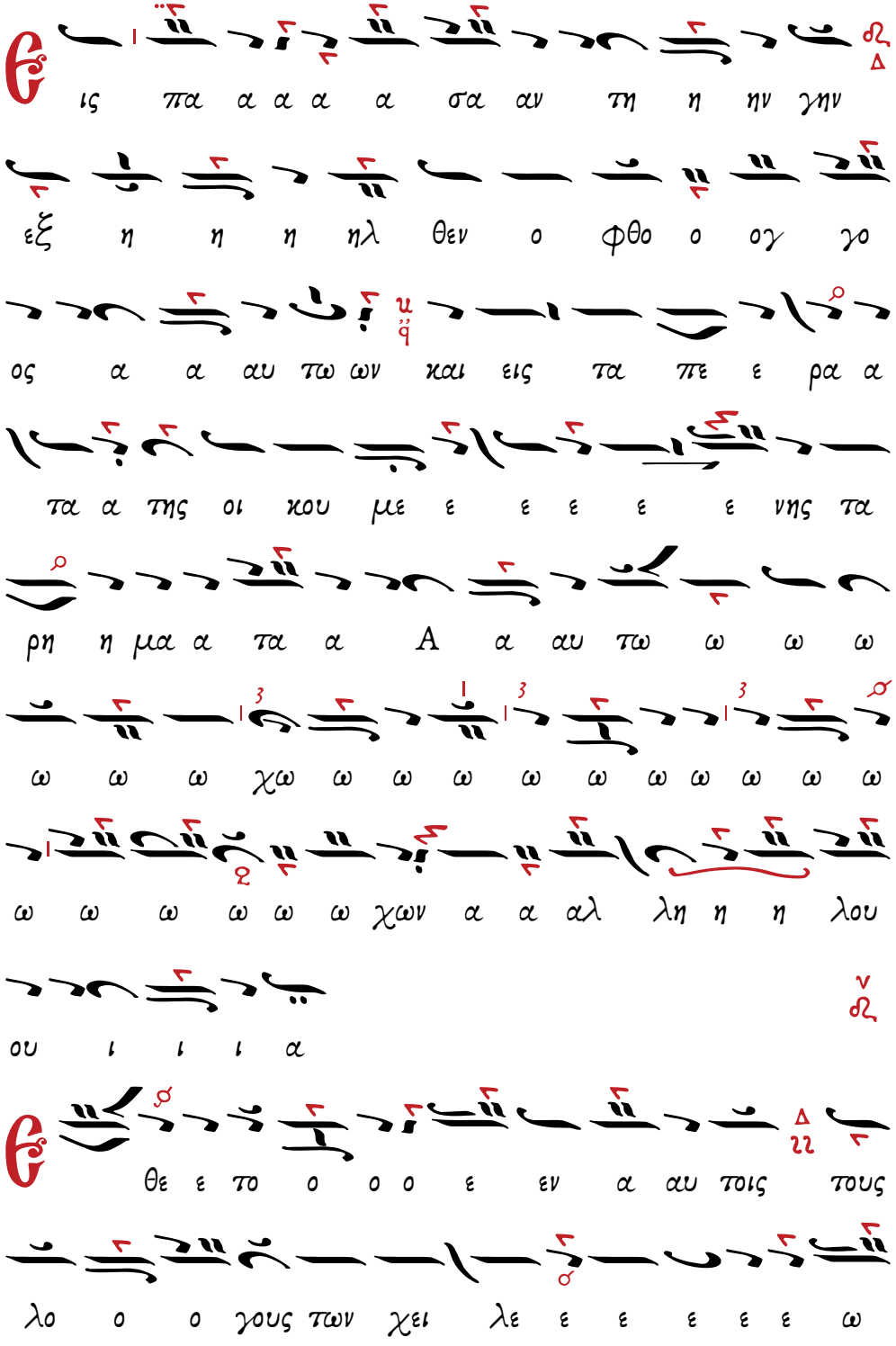
ις πα α α α α σα αν τη η ην γην
εξ η η η ηλ θεν ο φθο ο ογ γο
ος α α αυ τω ων και εις τα πε ε ρα α
τα α της οι κου με ε ε ε ε νης τα
ρη η μα α τα α Α α αυ τω ω ω ω
ω ω ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω χων α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
θε ε το ο ο ο ε εν α αυ τοις τους
λο ο ο γους των χει λε ε ε ε ε ε ω

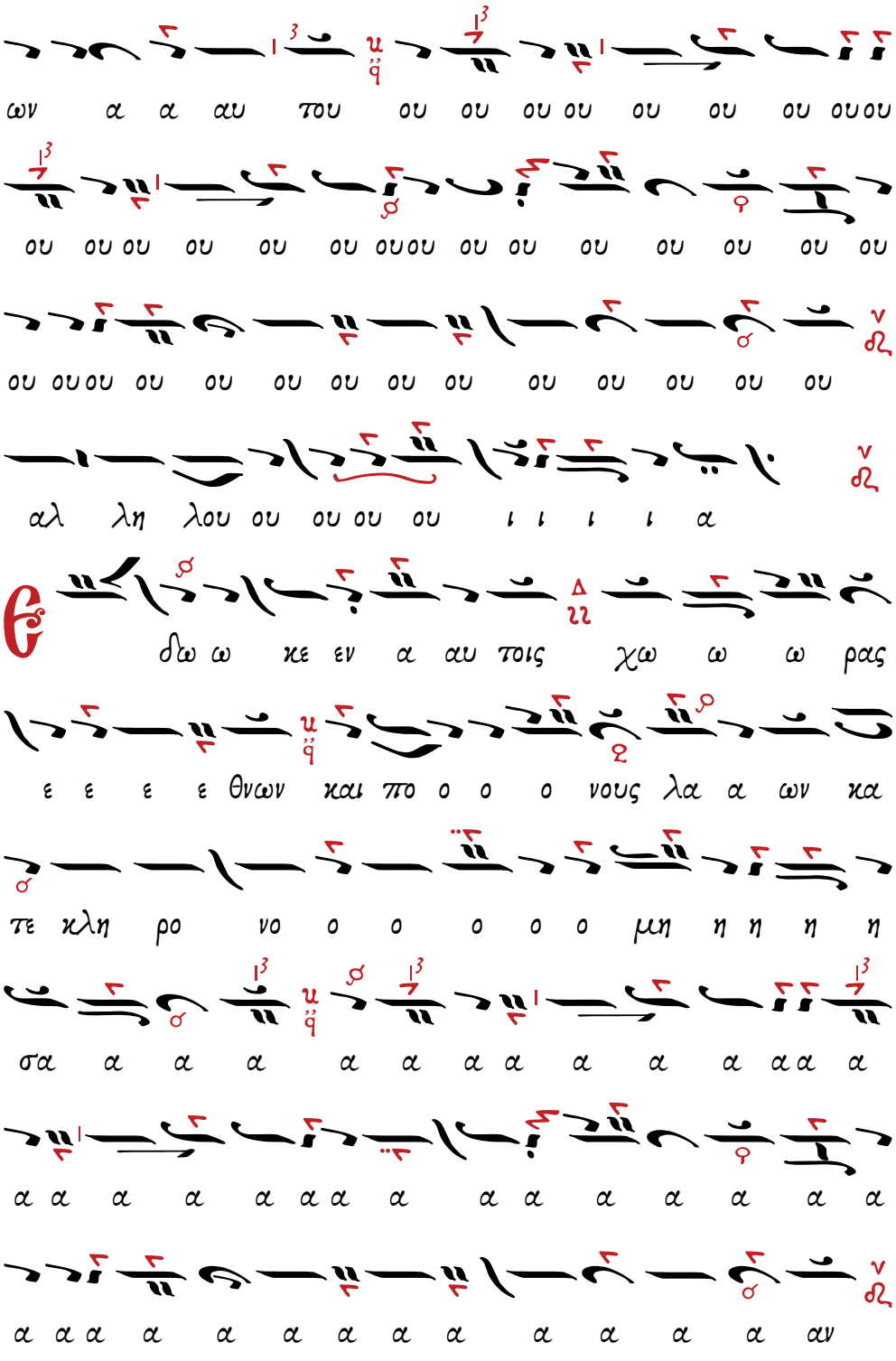
ων α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ουου
ου ου ου ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
δω ω κε εν α αυ τοις χω ω ω ρας
ε ε ε ε θνων και πο ο ο ο νους λα α ων κα
τε κλη ρο νο ο ο ο ο ο μη η η η η
σα α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α αν

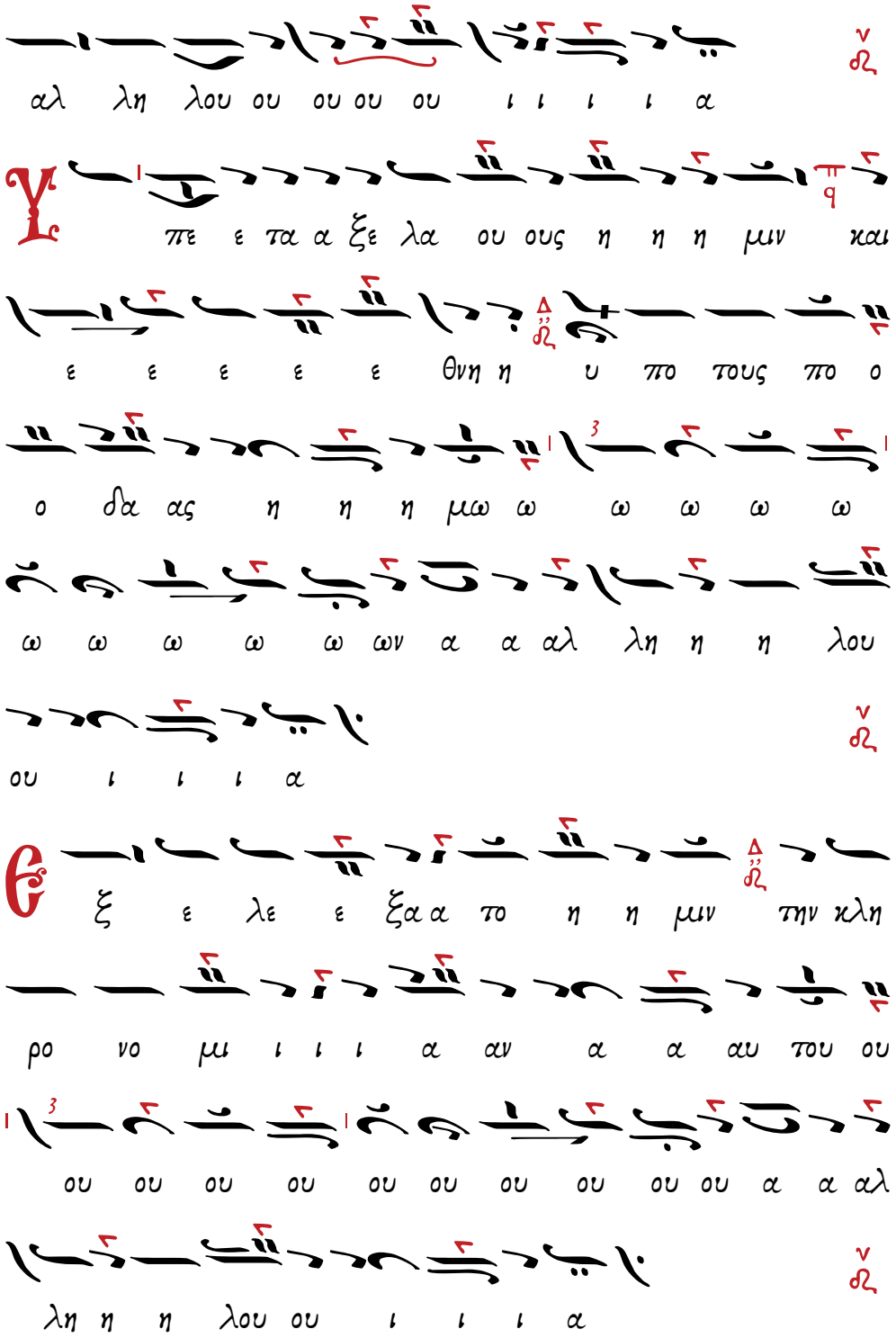
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
πε ε τα α ξε λα ου ους η η η μιν και
ε ε ε ε ε θνη η υ πο τους πο ο
ο δα ας η η η μω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ων α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
ξ ε λε ε ξα α το η η μιν την κλη
ρο νο μι ι ι ι α αν α α αυ του ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α

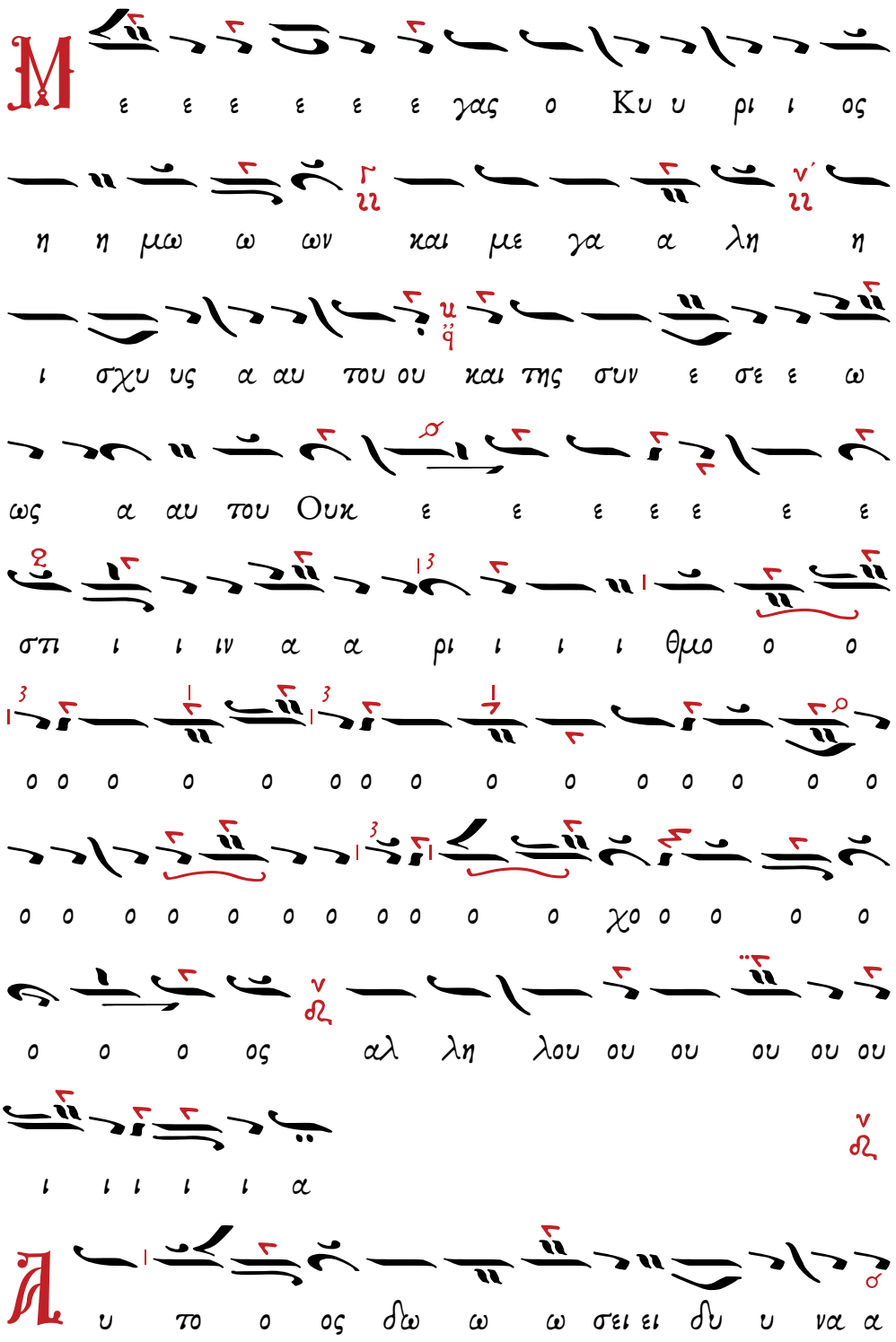
Μ ε ε ε ε ε ε γας ο Κυ υ ρι ι ος
η η μω ω ων και με γα α λη η
ι σχυ υς α αυ του ου και της συν ε σε ε ω
ως α αυ του Ουκ ε ε ε ε ε ε ε
στι ι ι ιν α α ρι ι ι ι θμο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο χο ο ο ο ο
ο ο ο ος αλ λη λου ου ου ου ου ου
ι ι ι ι ι α
Α υ το ο ος δω ω ω σει ει δυ υ να α

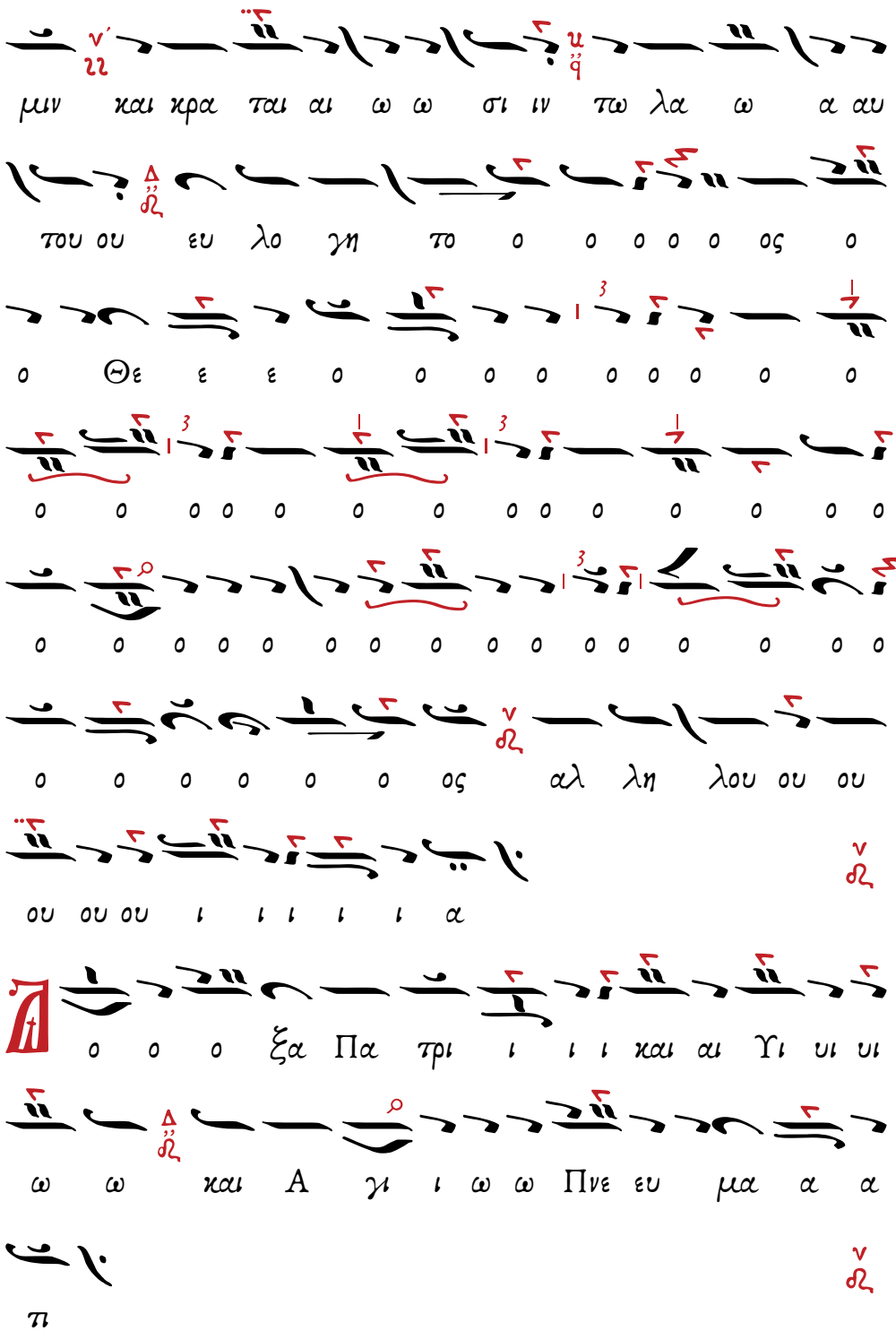
μιν και κρα ται αι ω ω σι ιν τω λα ω α αυ
του ου ευ λο γη το ο ο ο ο ο ος ο
ο Θε ε ε ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ος αλ λη λου ου ου
ου ου ου ι ι ι ι ι α
ο ο ο ξα Πα τρι ι ι ι και αι Υι υι υι
ω ω και Α γι ι ω ω Πνε ευ μα α α
π

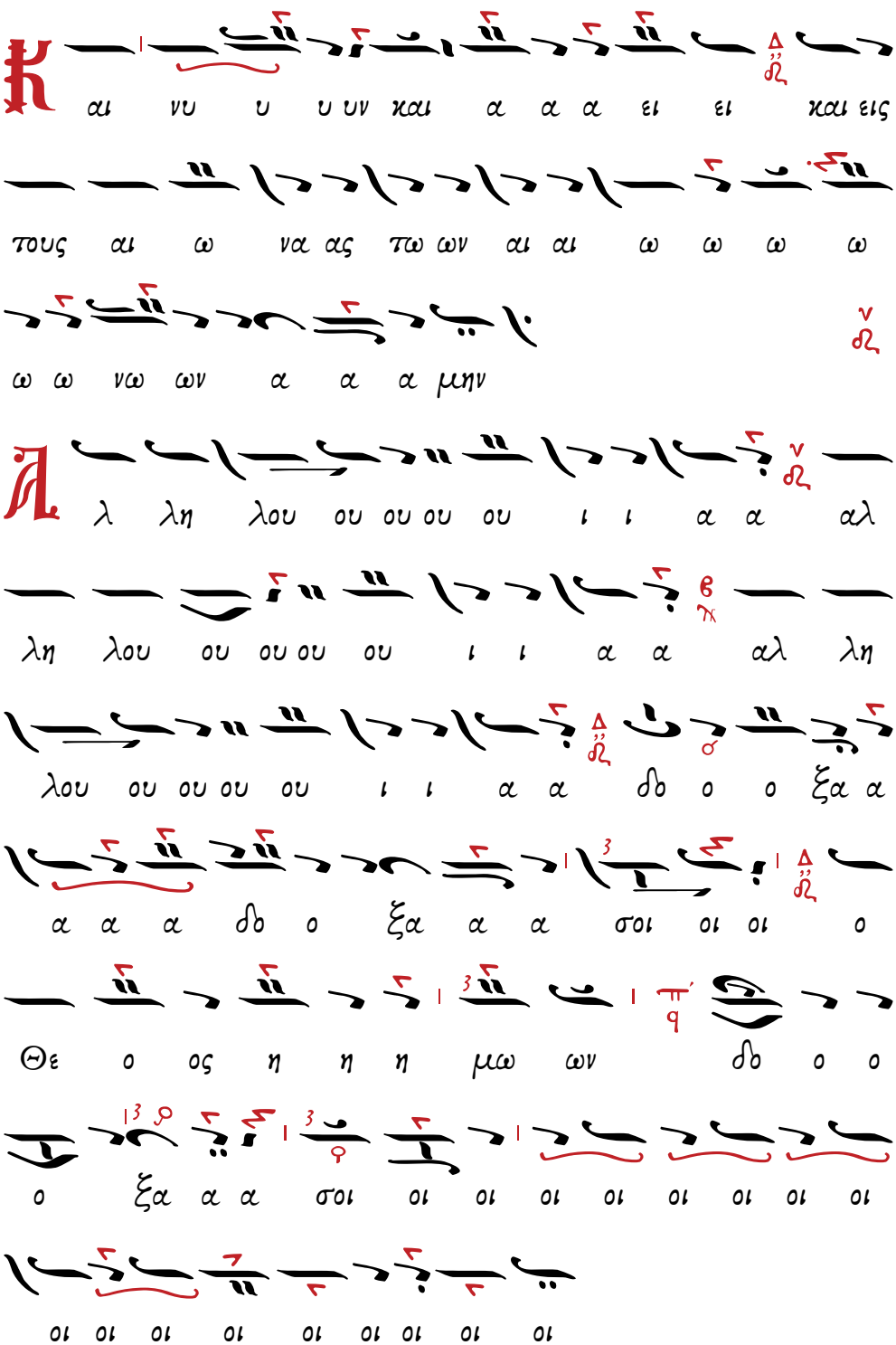
αι νυ υ υ υν και α α α ει ει και εις
τους αι ω να ας τω ων αι αι ω ω ω ω
ω ω νω ων α α α μην
λ λη λου ου ου ου ου ι ι α α αλ
λη λου ου ου ου ου ι ι α α αλ λη
λου ου ου ου ου ι ι α α δο ο ο ξα α
α α α δο ο ξα α α σοι οι οι ο
Θε ο ος η η η μω ων δο ο ο
ο ξα α α σοι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι

Εἰς τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς μάρτυρας.

Ἦχος ἰὶ Γα

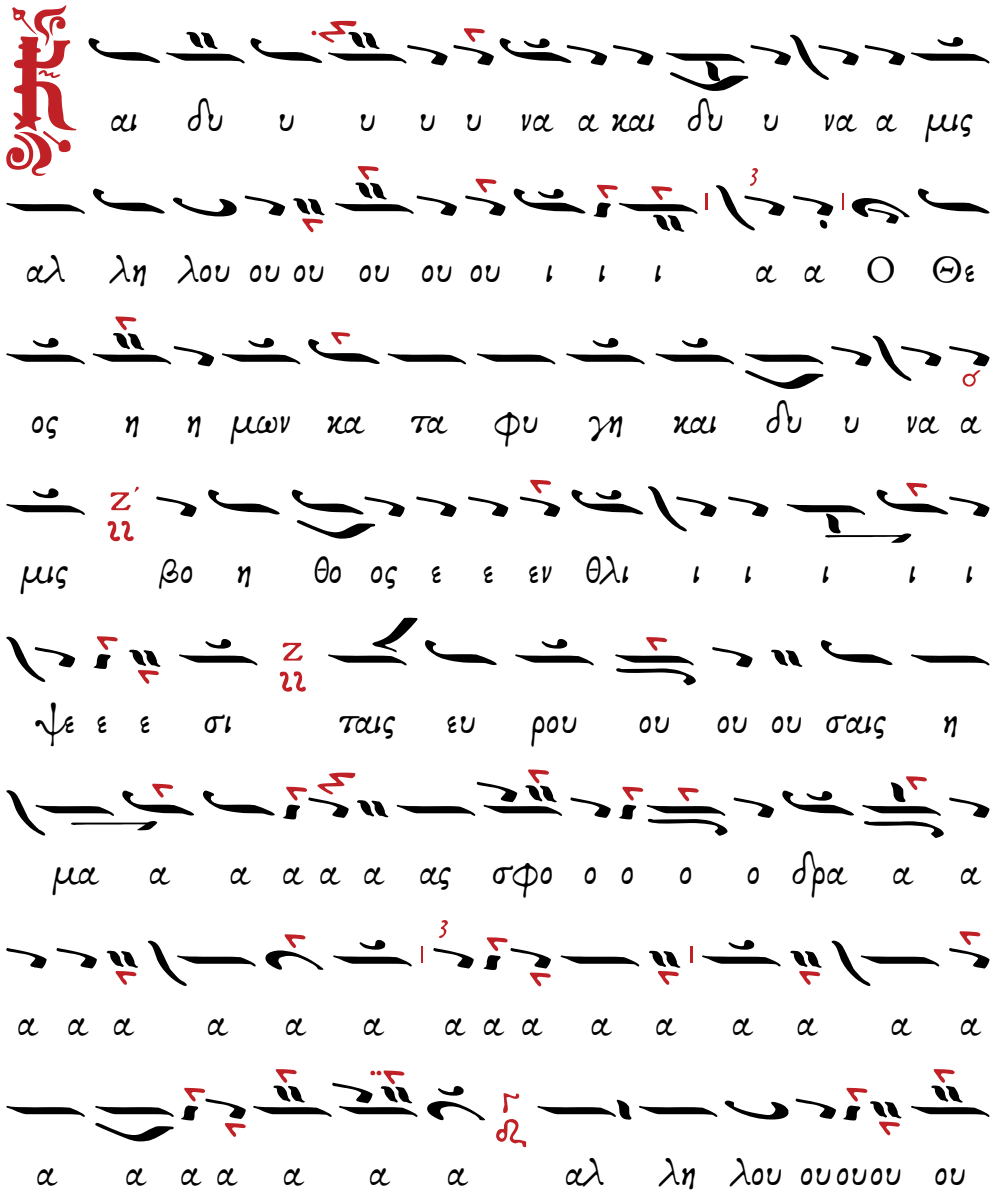

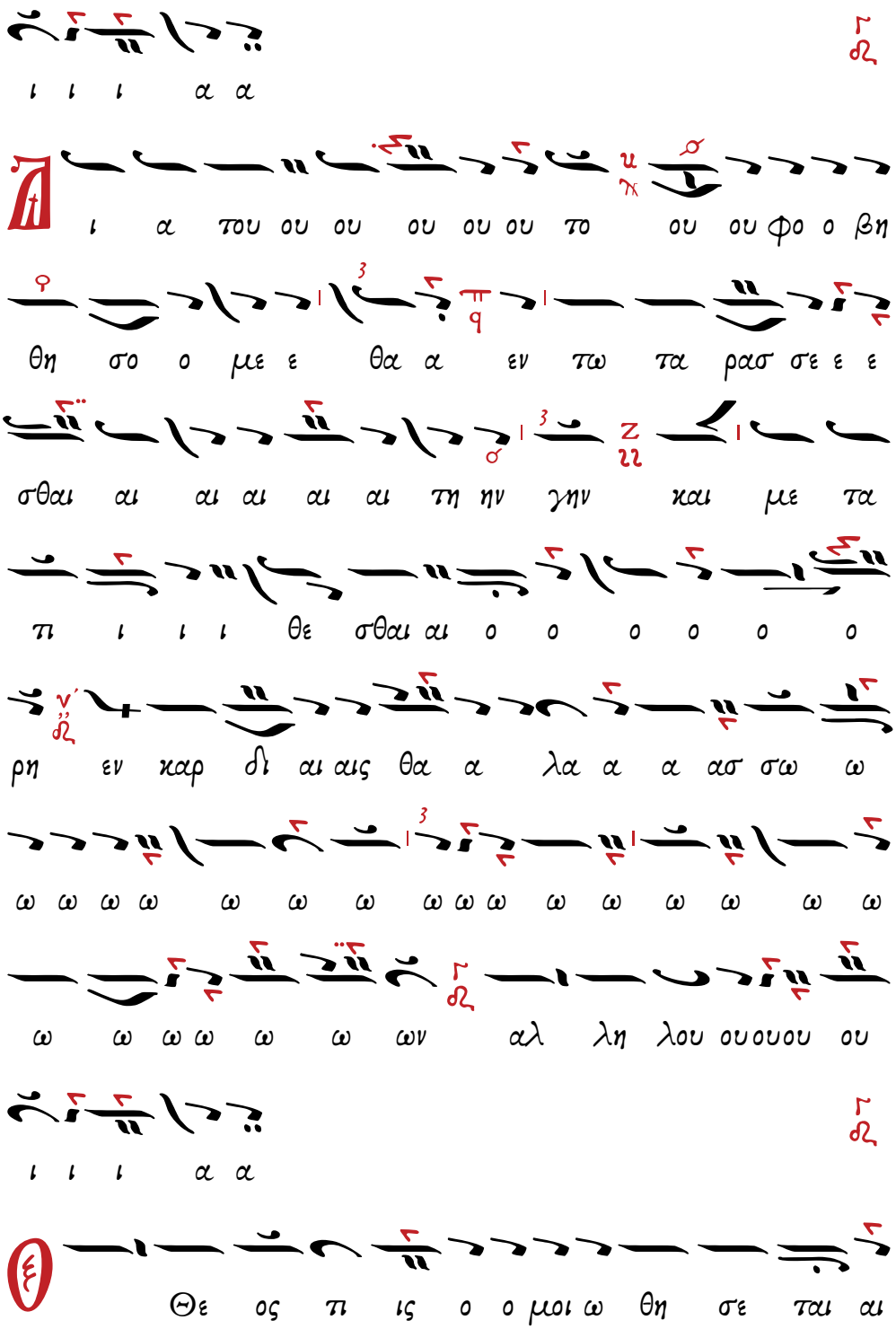
ι ι ι α α
ι α του ου ου ου ου ου το ου ου φο ο βη
θη σο ο με ε θα α εν τω τα ρασ σε ε ε
σθαι αι αι αι αι αι τη ην γην και με τα
πι ι ι ι θε σθαι αι ο ο ο ο ο ο
ρη εν καρ δι αι αις θα α λα α α ασ σω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ων αλ λη λου ουουου ου
ι ι ι α α
Θε ος πι ις ο ο μοι ω θη σε ται αι

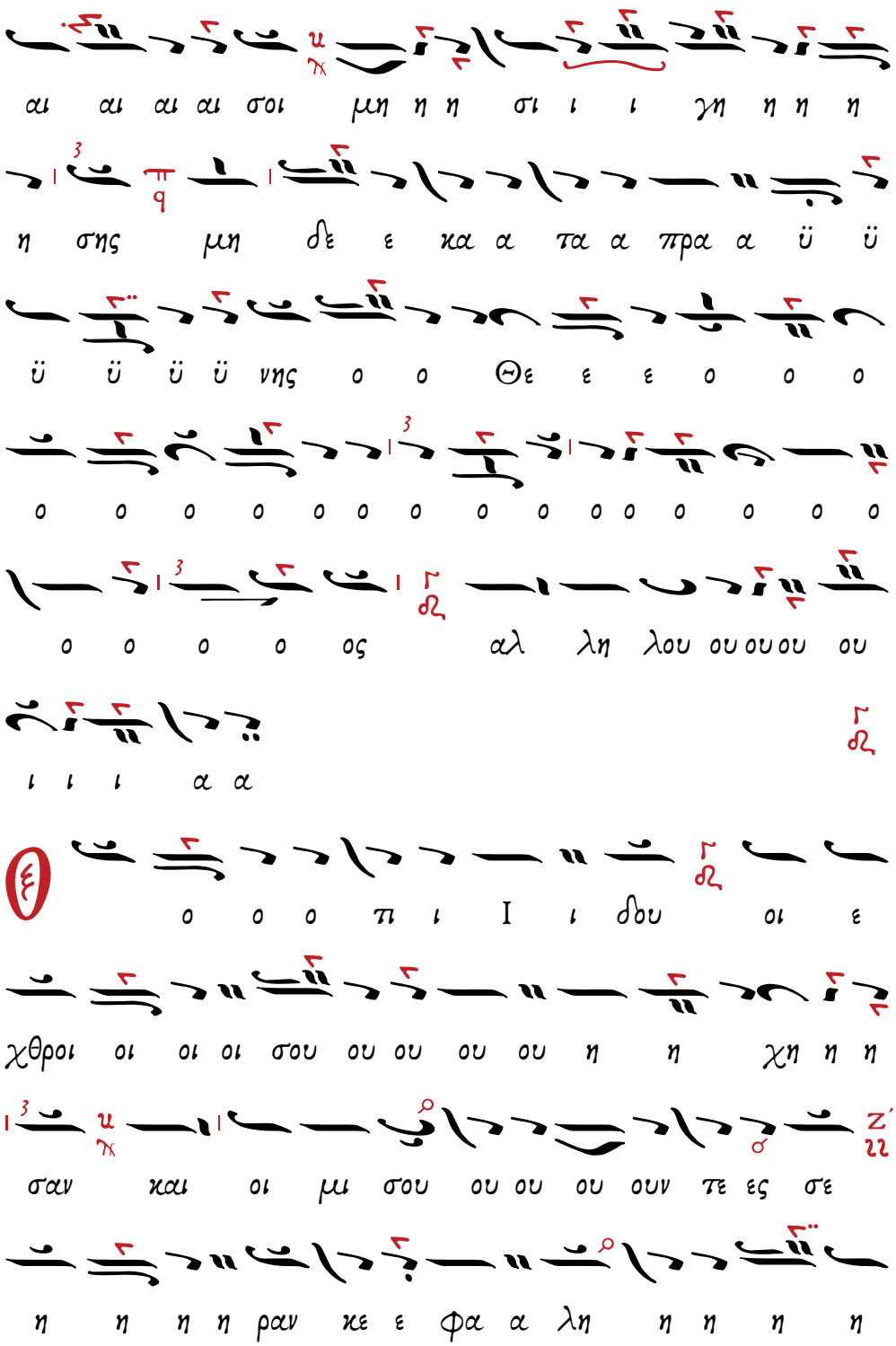
αι αι αι αι σοι μη η η σι ι ι γη η η η
η σης μη δε ε κα α τα α πρα α ϋ ϋ
ϋ ϋ ϋ ϋ νης ο ο Θε ε ε ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ος αλ λη λου ου ου ου ου
ι ι ι α α
ο ο ο π ι Ι ι δου οι ε
χθροι οι οι οι σου ου ου ου ου η η χη η η
σαν και οι μι σου ου ου ου ουν τε ες σε
η η η η ραν κε ε φα α λη η η η η

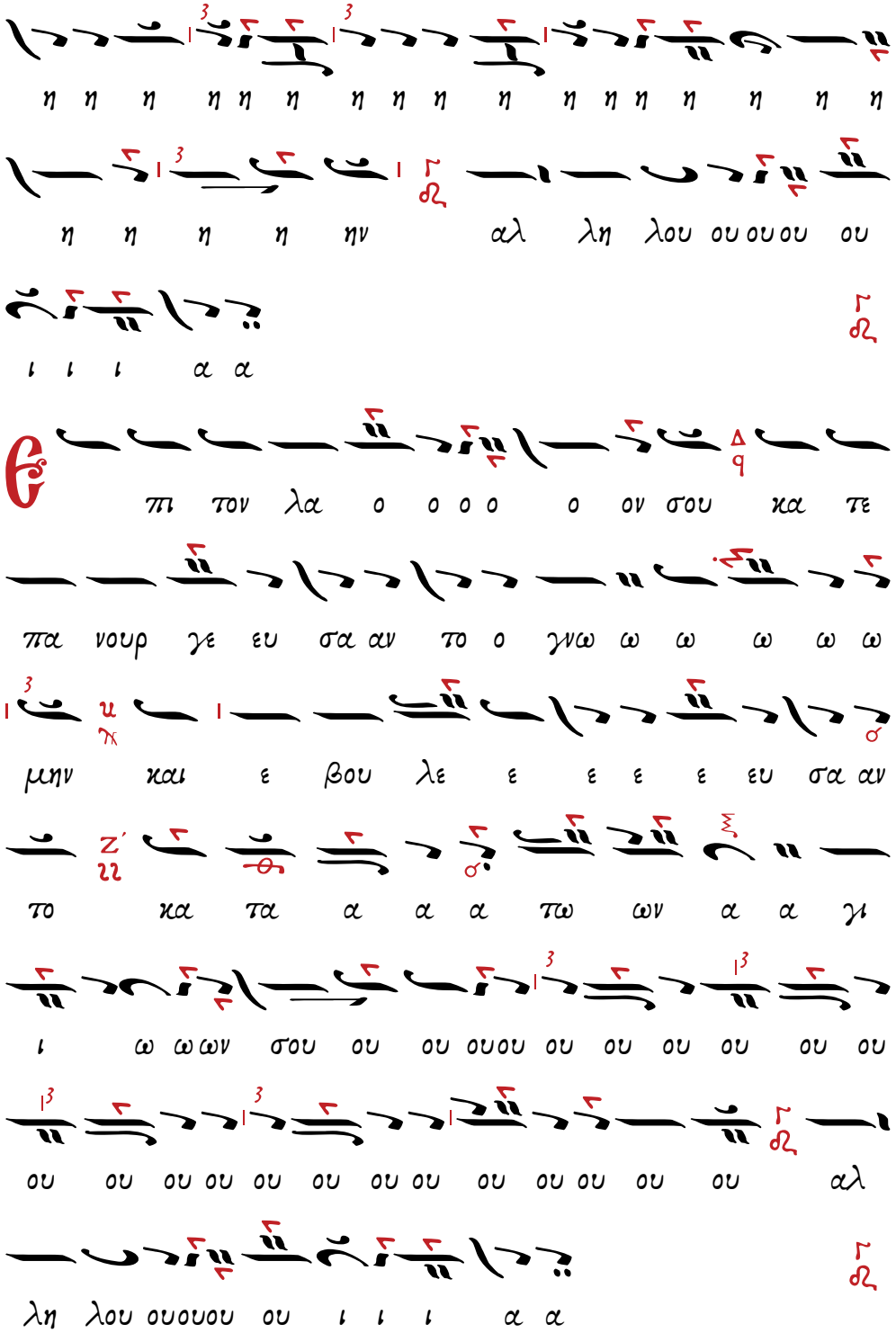
η η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η ην αλ λη λου ουουου ου
ι ι ι α α
π τον λα ο ο ο ο ο ον σου κα τε
πα νουρ γε ευ σα αν το ο γνω ω ω ω ω ω
μην και ε βου λε ε ε ε ευ σα αν
το κα τα α α α τω ων α α γι
ι ω ωων σου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ
λη λου ουουου ου ι ι ι α α

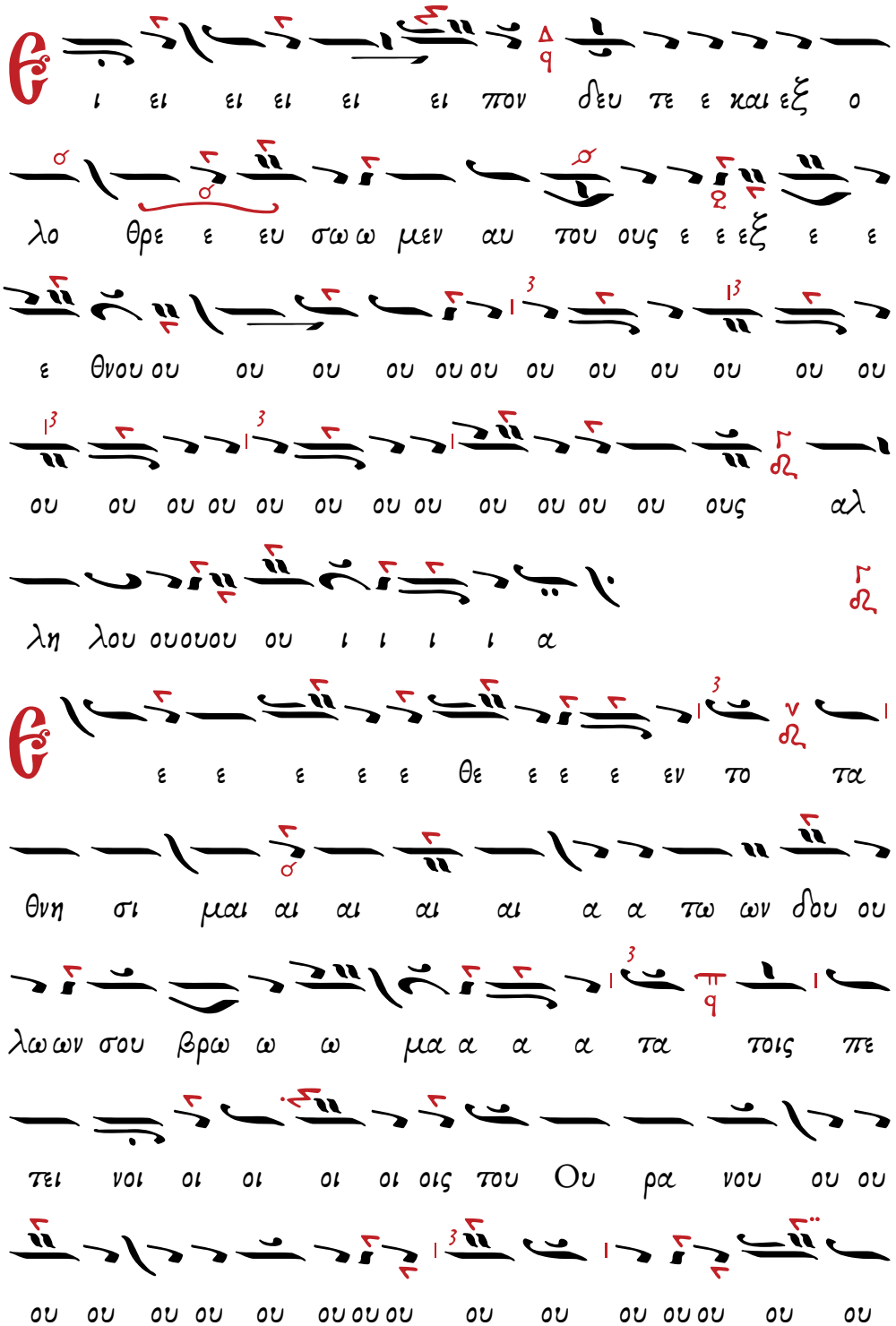
ι ει ει ει ει ει πον δευ τε ε και εξ ο
λο θρε ε ευ σω ω μεν αυ του ους ε ε εξ ε ε
ε θνου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ους αλ
λη λου ουουου ου ι ι ι ι α
ε ε ε ε ε θε ε ε ε εν το τα
θνη σι μαι αι αι αι αι α α τω ων δου ου
λω ων σου βρω ω ω μα α α α τα τοις πε
τει νοι οι οι οι οι οις του Ου ρα νου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

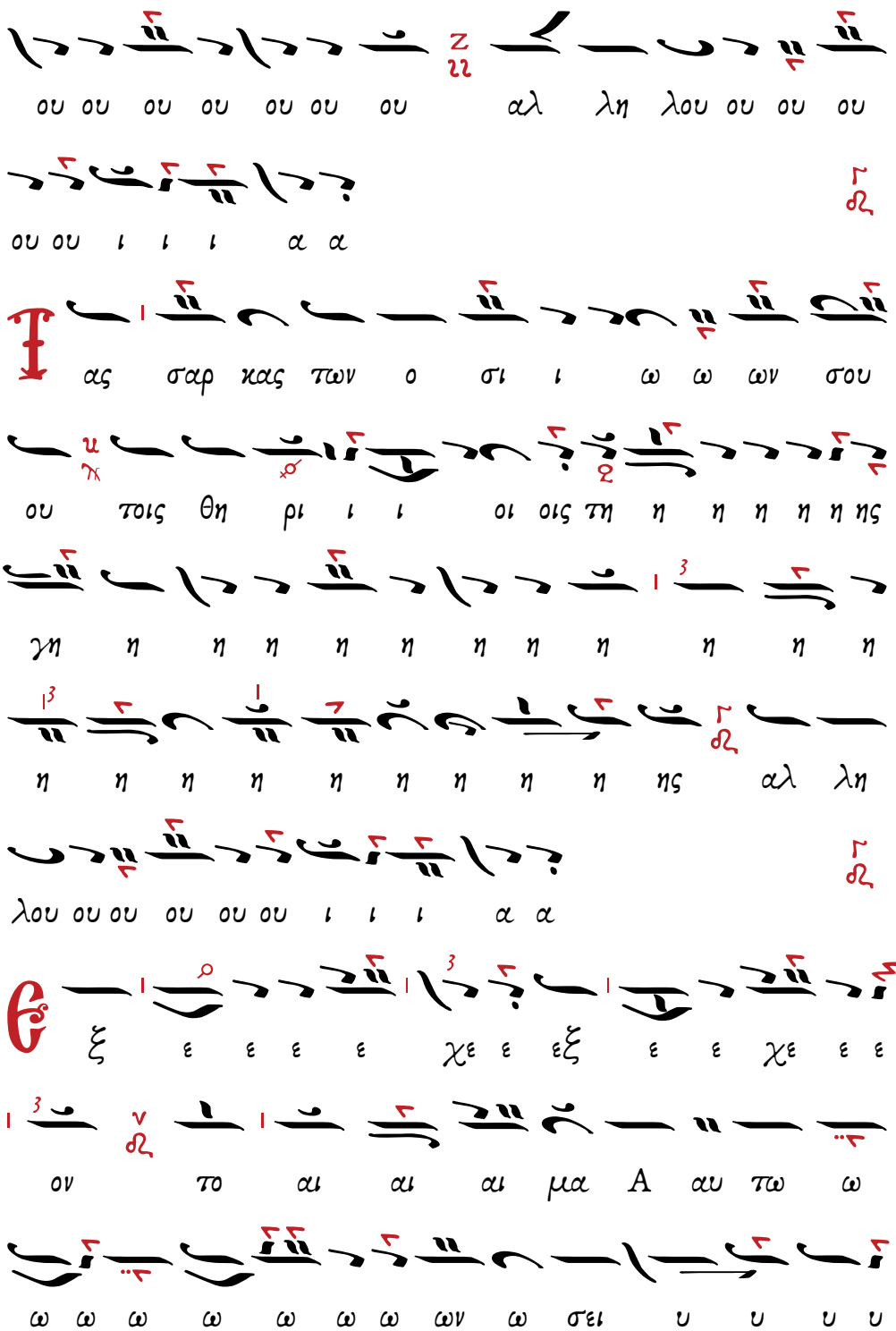
ου ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου ου ου
ου ου ι ι ι α α
ας σαρ κας των ο σι ι ω ω ων σου
ου τοις θη ρι ι ι οι οις τη η η η η η ης
γη η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η ης αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι α α
ξ ε ε ε ε χε ε εξ ε ε χε ε ε
ον το αι αι αι μα Α αυ τω ω
ω ω ω ω ω ω ω ων ω σει υ υ υ υ

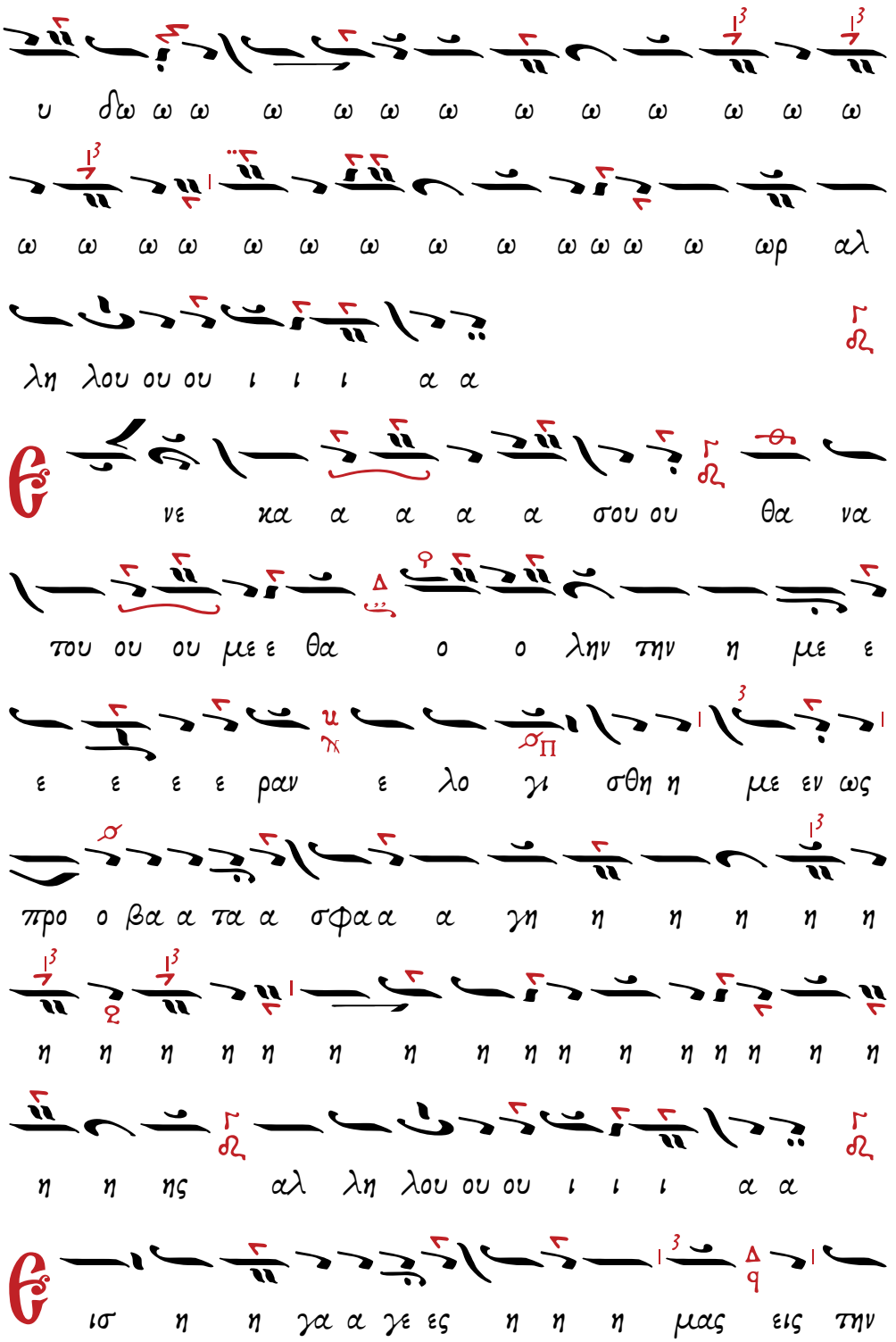
υ δω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ωρ αλ
λη λου ου ου ι ι ι α α
νε κα α α α α σου ου θα να
του ου ου με ε θα ο ο λην την η με ε
ε ε ε ε ραν ε λο γι σθη η με εν ως
προ ο βα α τα α σφα α α γη η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η η
η η ης αλ λη λου ου ου ι ι ι α α
ισ η η γα α γε ες η η η μας εις την

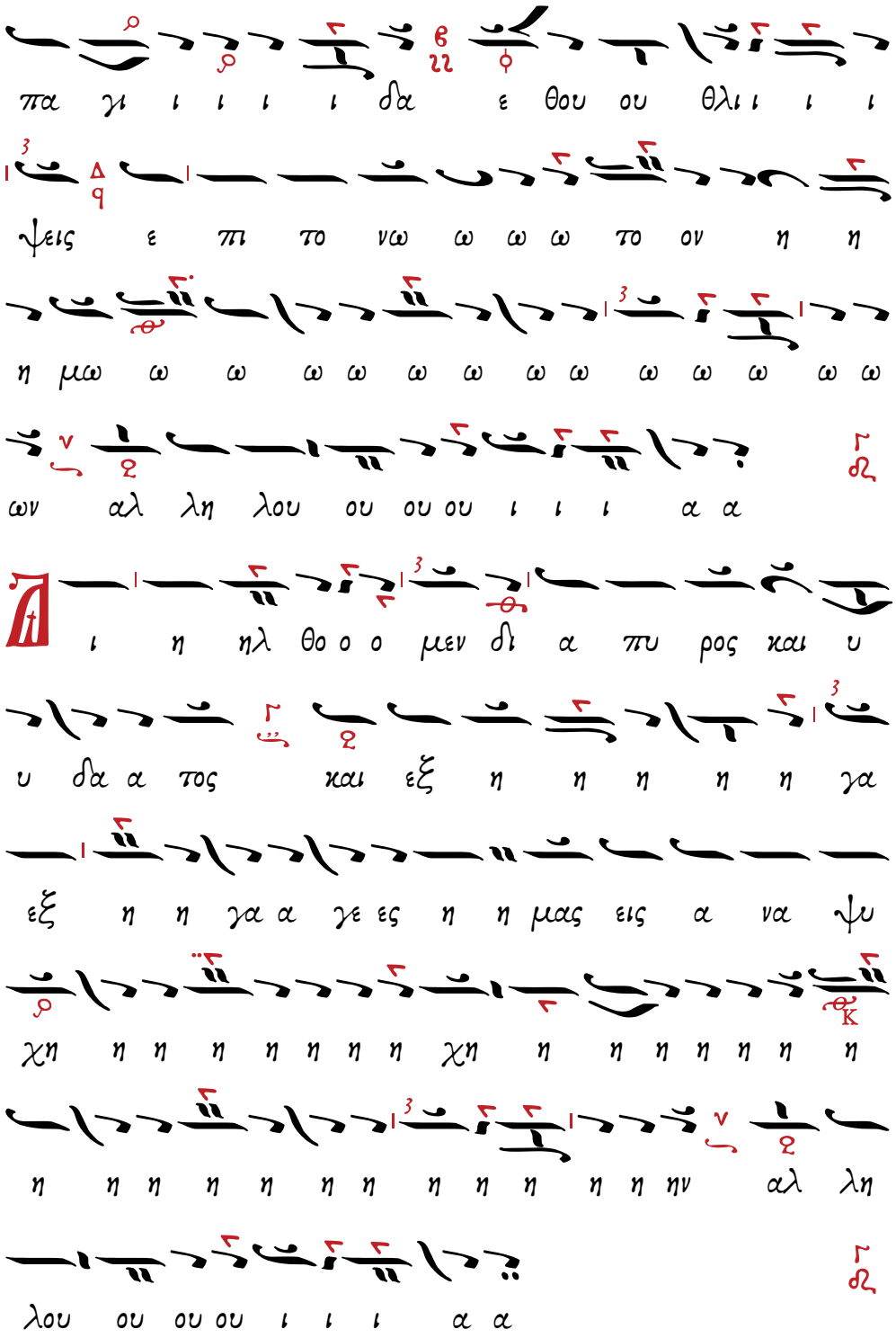
πα γι ι ι ι ι δα ε θου ου θλι ι ι ι
ψεις ε πι το νω ω ω ω το ον η η
η μω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ων αλ λη λου ου ου ου ι ι ι α α
ι η ηλ θο ο ο μεν δι α πυ ρος και υ
υ δα α τος και εξ η η η η η γα
εξ η η γα α γε ες η η μας εις α να ψυ
χη η η η η η η η χη η η η η η η η
η η η η η η η η η η η ην αλ λη
λου ου ου ου ι ι ι α α

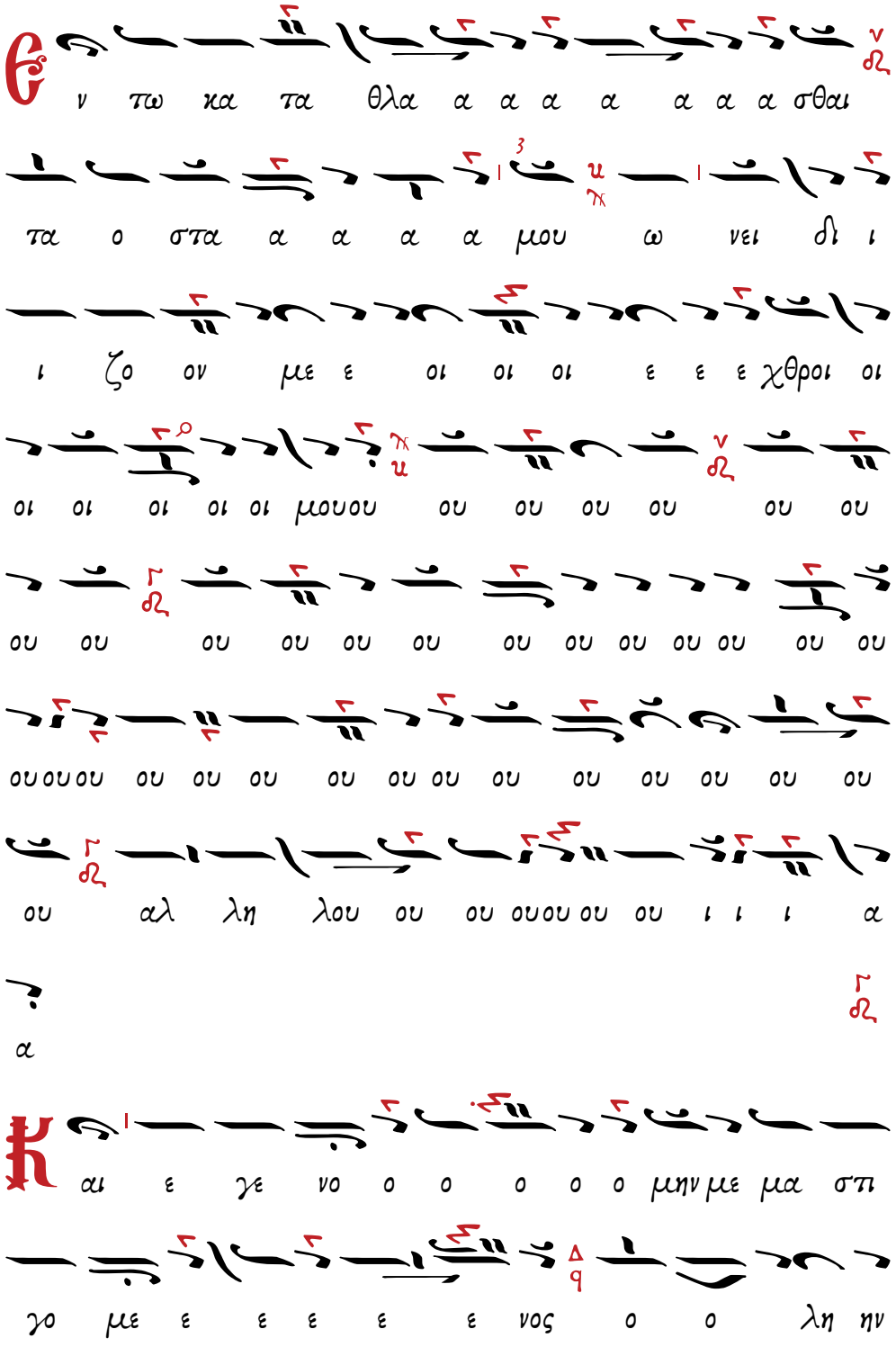
ν τω κα τα θλα α α α α α α α σθαι
τα ο στα α α α α μου ω νει δι ι
ι ζο ον με ε οι οι οι ε ε ε χθροι οι
οι οι οι οι οι μουου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ουουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου αλ λη λου ου ου ουουου ου ι ι ι α
α
αι ε γε νο ο ο ο ο μην με μα στι
γο με ε ε ε ε ε νος ο ο λη ην

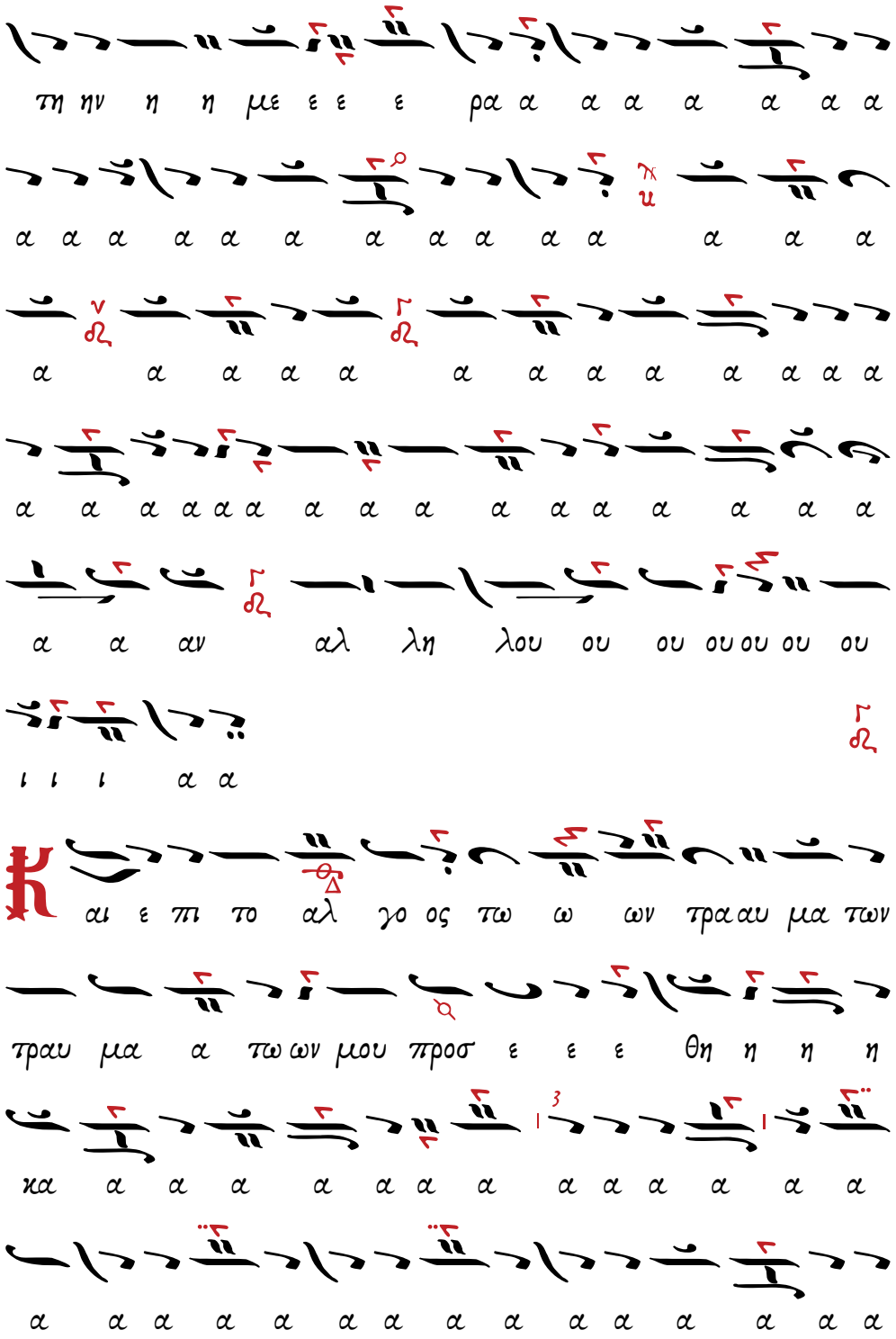
τη ην η η με ε ε ε ρα α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α αν αλ λη λου ου ου ου ου ου ου
ι ι ι α α
αι ε πι το αλ γο ος τω ω ων τραυ μα των
τραυ μα α τω ων μου προσ ε ε ε θη η η η
κα α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α

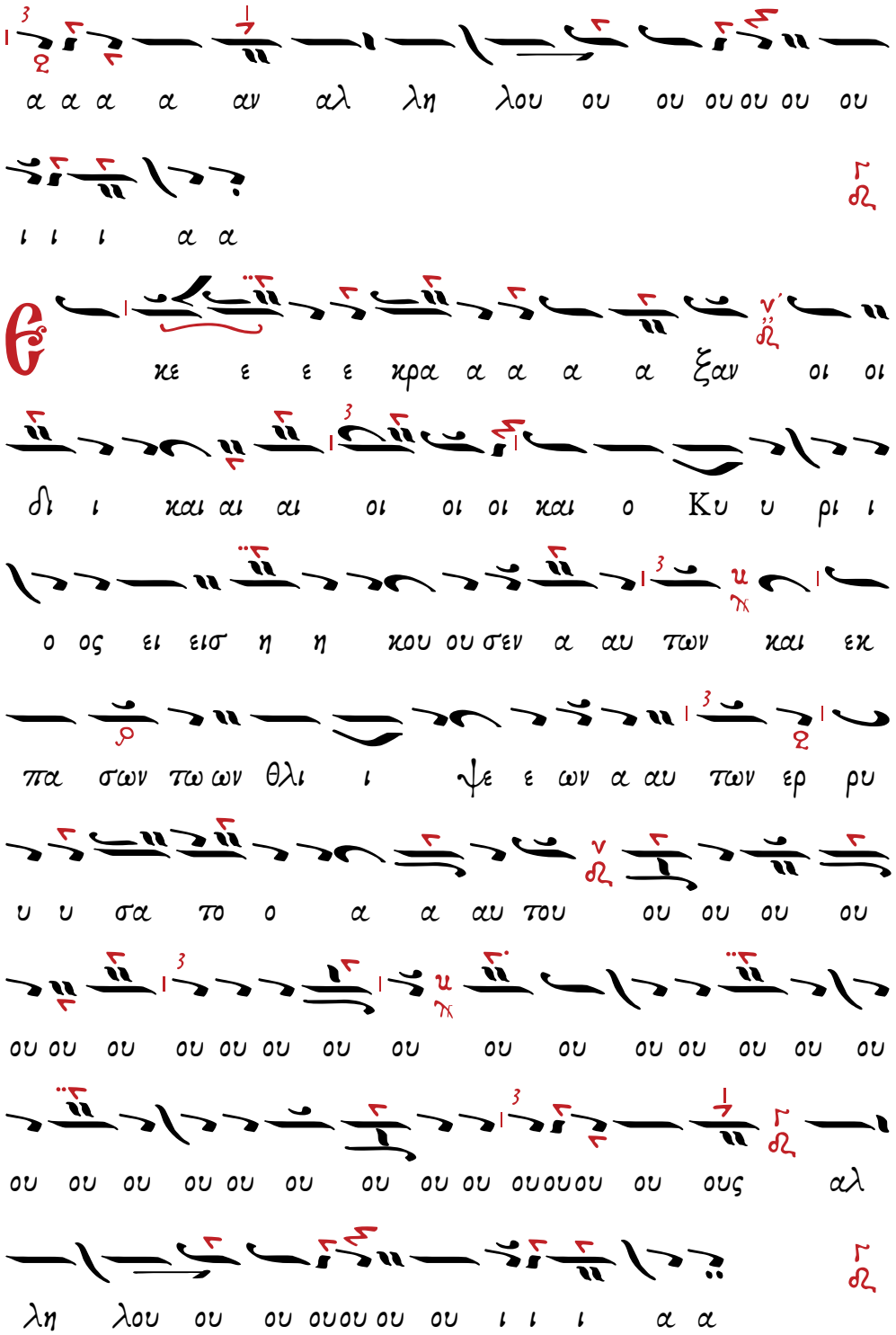
α α α α αν αλ λη λου ου ου ου ου ου ου
ι ι ι α α
κε ε ε ε κρα α α α α ξαν οι οι
δι ι και αι αι οι οι οι και ο Κυ υ ρι ι
ο ος ει εισ η η κου ου σεν α αυ των και εκ
πα σων τω ων θλι ι ψε ε ων α αυ των ερ ρυ
υ υ σα το ο α α αυ του ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουουου ου ους αλ
λη λου ου ου ουου ου ου ι ι ι α α

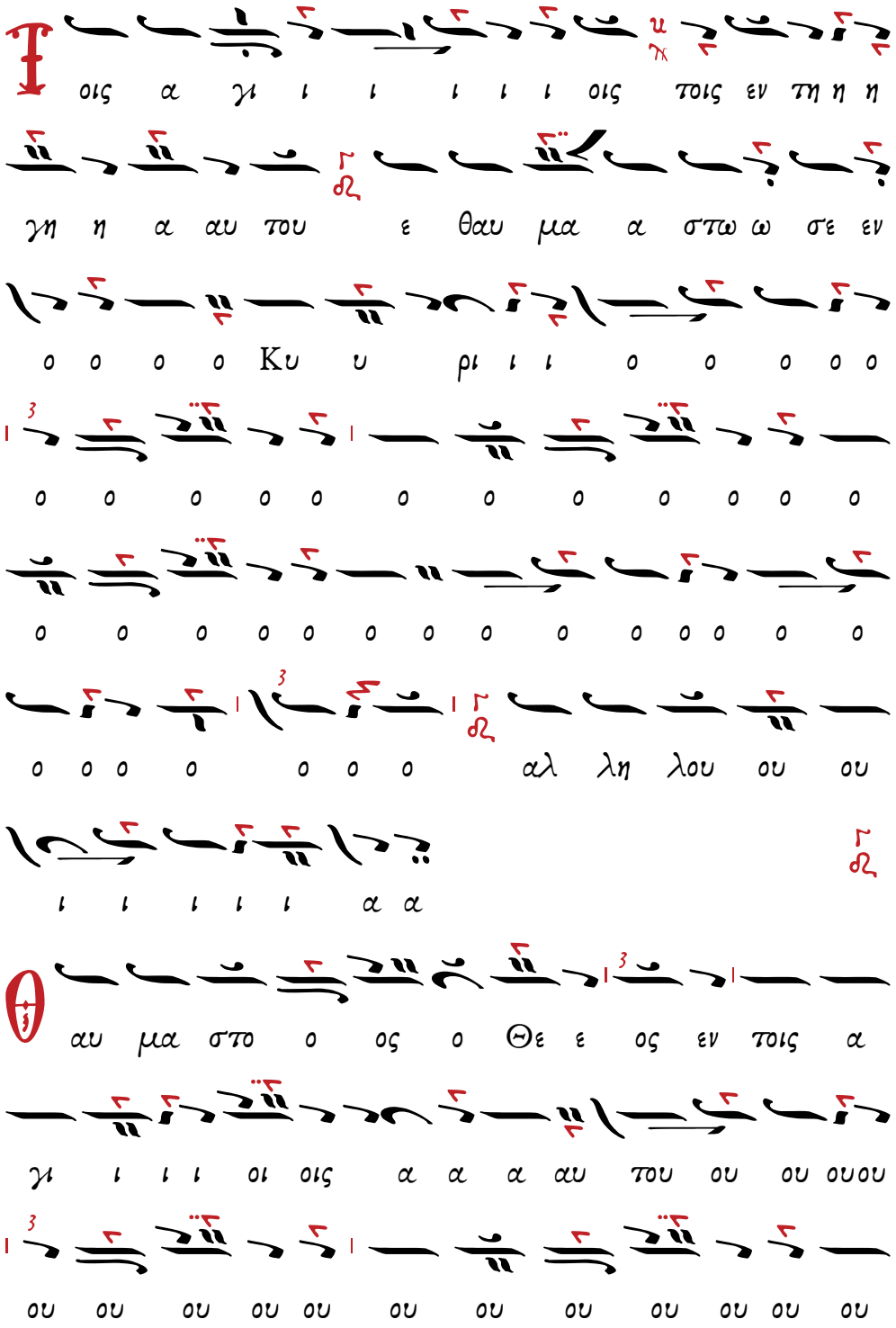
οις α γι ι ι ι ι ι οις τοις εν τη η η
γη η α αυ του ε θαυ μα α στω ω σε εν
ο ο ο ο Κυ υ ρι ι ι ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο αλ λη λου ου ου
ι ι ι ι ι α α
αυ μα στο ο ος ο Θε ε ος εν τοις α
γι ι ι ι οι οις α α α αυ του ου ου ουου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

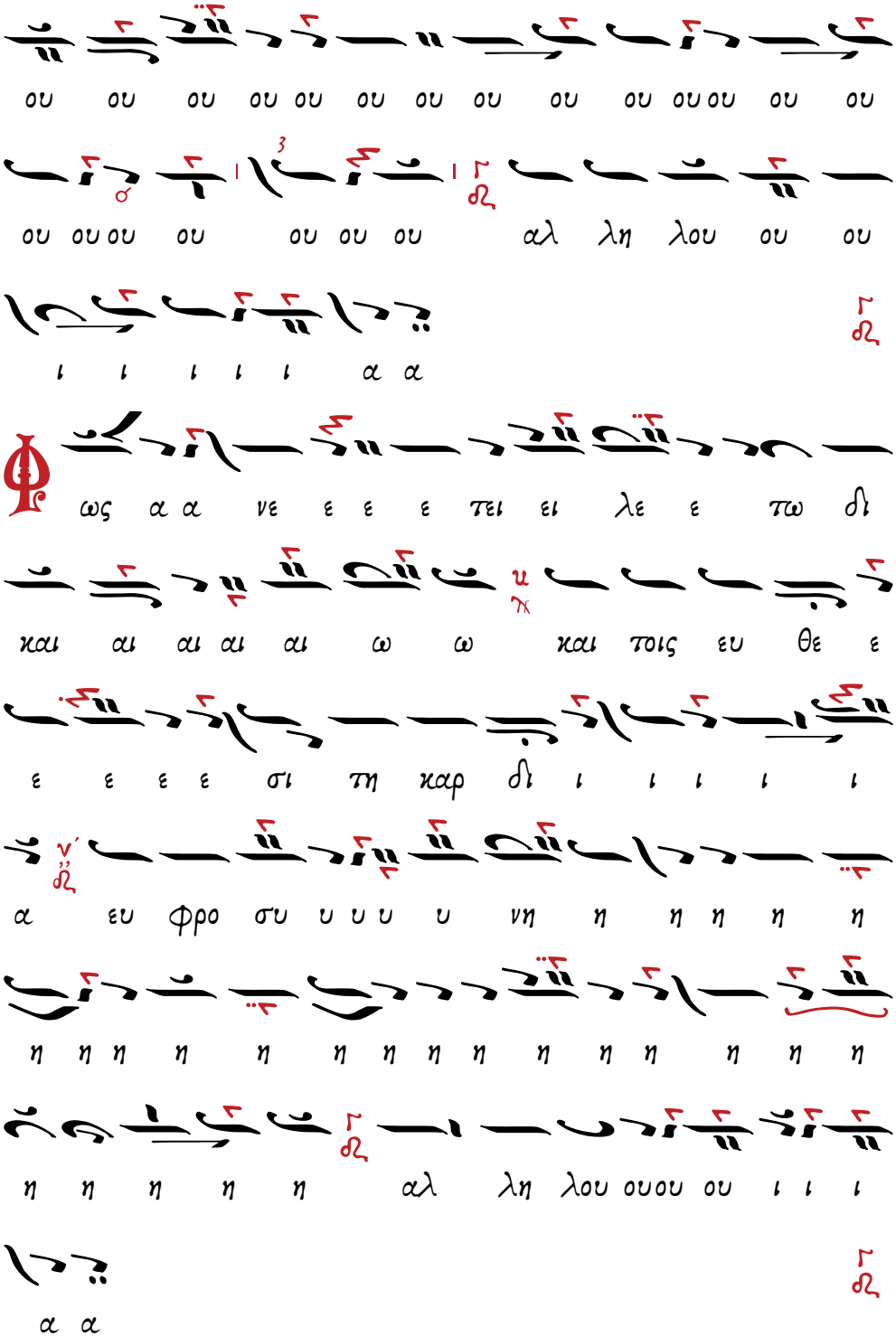
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου ου
ι ι ι ι ι α α
ως α α νε ε ε ε τει ει λε ε τω ου
και αι αι αι αι ω ω και τοις ευ θε ε
ε ε ε ε σι τη καρ δι ι ι ι ι ι
α ευ φρο συ υ υ υ υ νη η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η αλ λη λου ουου ου ι ι ι
α α

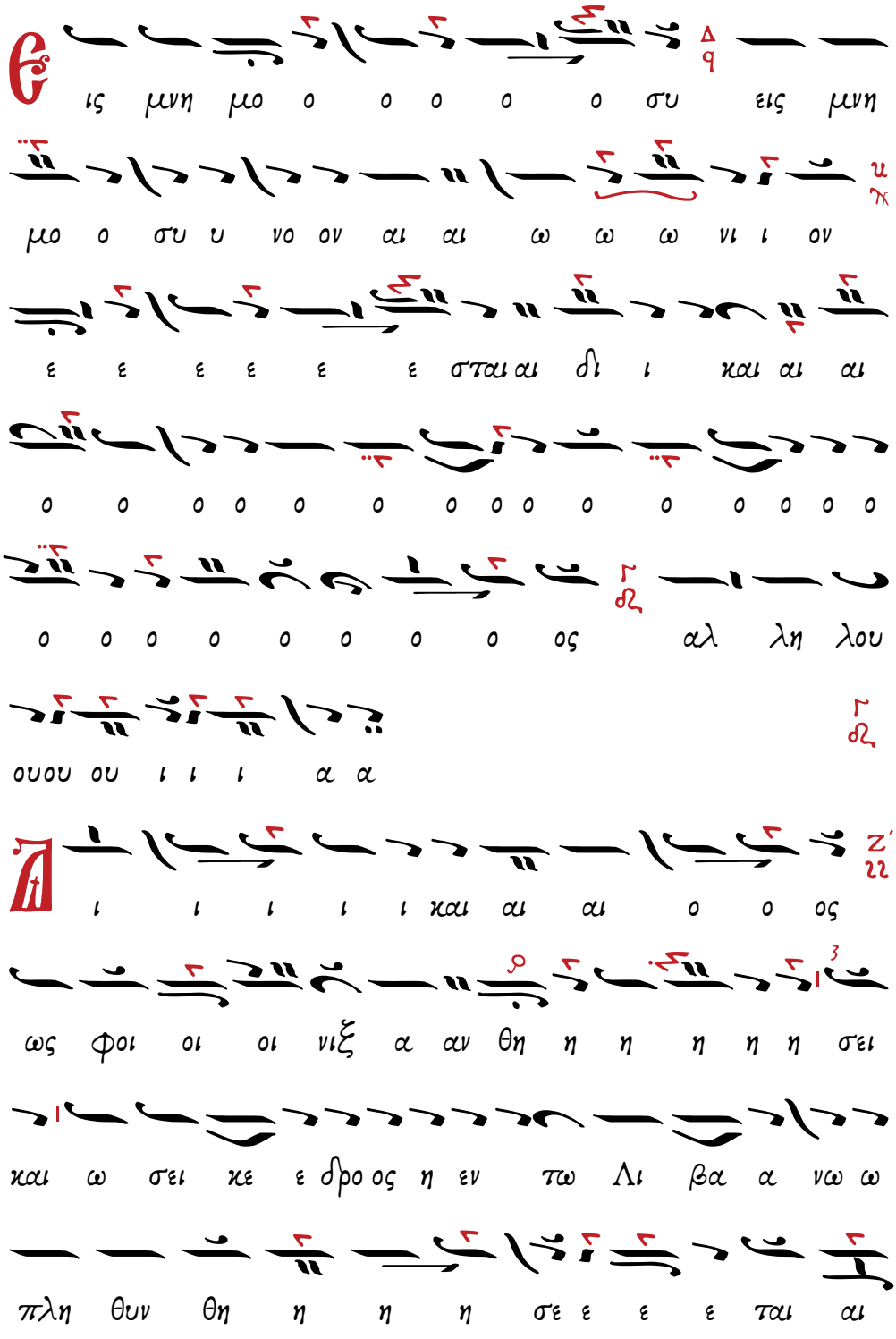
ις μνη μο ο ο ο ο ο συ εις μνη
μο ο συ υ νο ον αι αι ω ω ω νι ι ον
ε ε ε ε ε ε σται αι δι ι και αι αι
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ος αλ λη λου
ουου ου ι ι ι α α
ι ι ι ι ι και αι αι ο ο ος
ως φοι οι οι νιξ α αν θη η η η η η σει
και ω σει κε ε δρο ος η εν τω Λι βα α νω ω
πλη θυν θη η η η σε ε ε ε ται αι

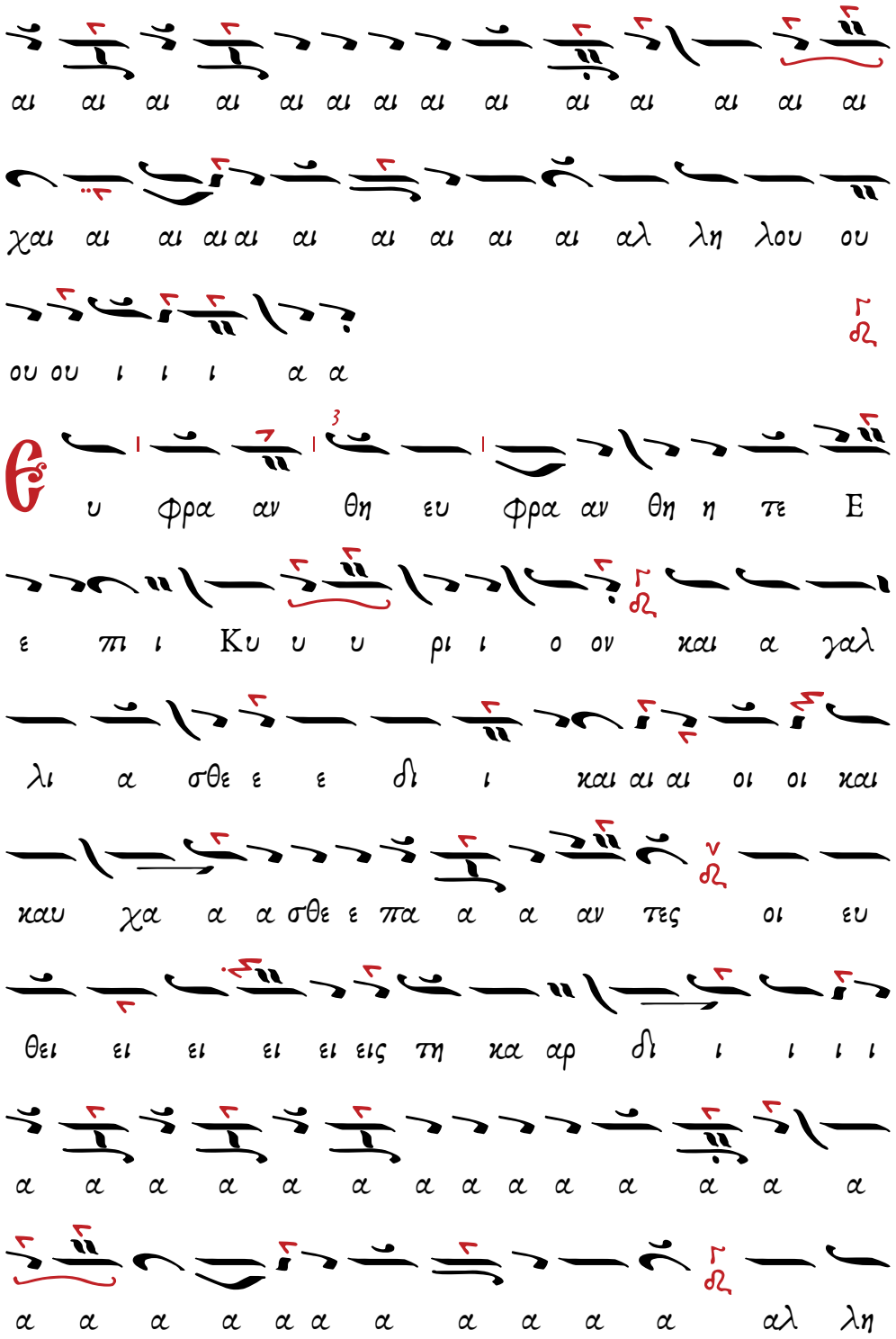
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
χαι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αλ λη λου ου
ου ου ι ι ι α α
υ φρα αν θη ευ φρα αν θη η τε Ε
ε πι ι Κυ υ υ ρι ι ο ον και α γαλ
λι α σθε ε ε δι ι και αι αι οι οι και
καυ χα α α σθε ε πα α α αν τες οι ευ
θει ει ει ει ει εις τη κα αρ δι ι ι ι ι
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α αλ λη

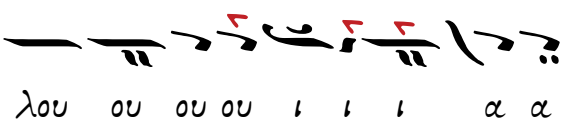

λου ου ου ου ι ι ι α α

Εἰς τὴν Σύναξιν τῶν Ταξιαρχῶν.

Ἦχος Πα

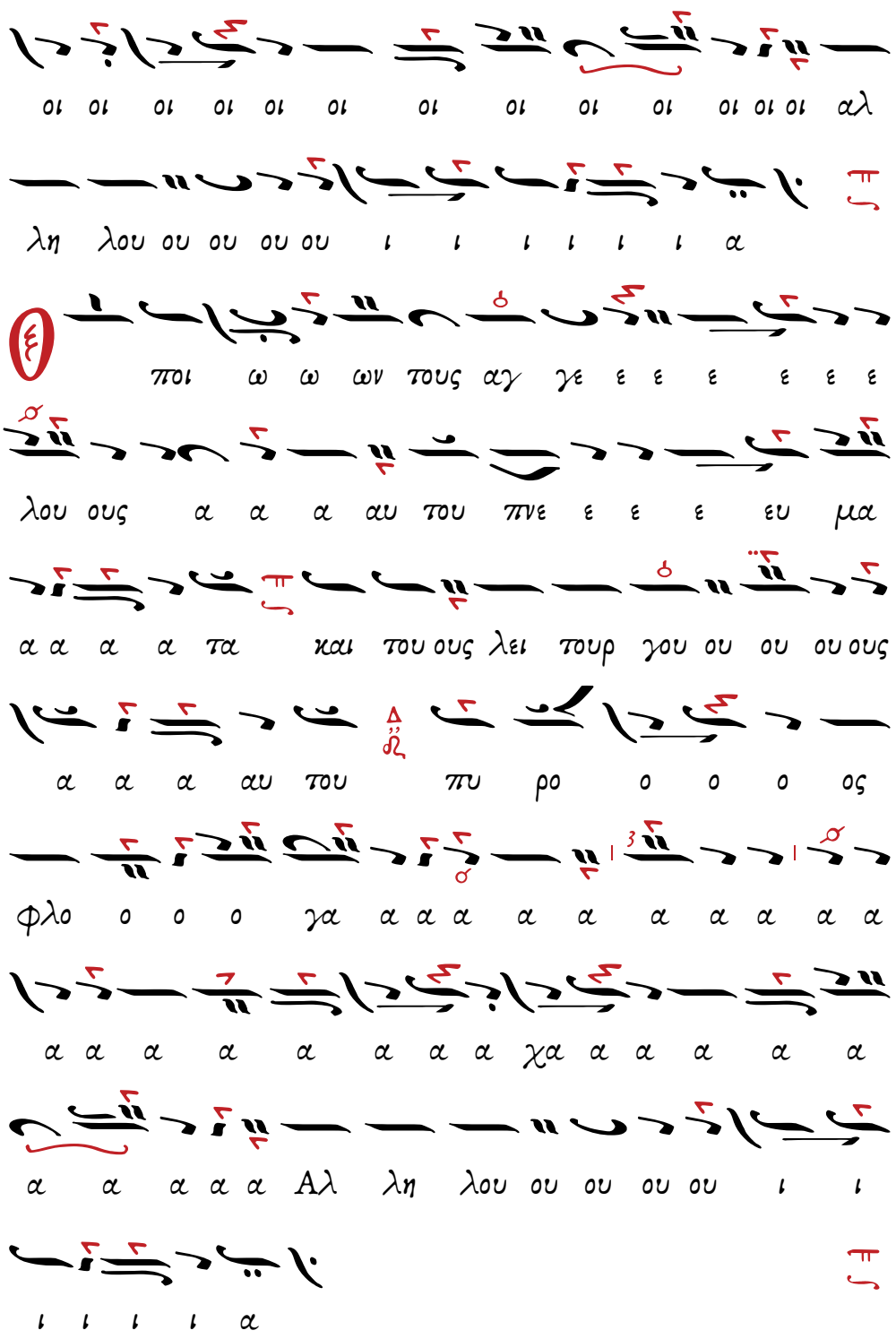
οι οι οι οι οι οι ιο ιο ιο ιο ιο ιο οι οι οι αλ
λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι ι α
ποι ω ω ων τους αγ γε ε ε ε ε ε ε
λου ους α α α αυ του πνε ε ε ε ευ μα
α α α α τα και του ους λει τουρ γου ου ου ουους
α α α αυ του πυ ρο ο ο ο ος
φλο ο ο ο γα α α α α α α α α α α
α α α α α α α α χα α α α α α
α α α α α Αλ λη λου ου ου ου ου ι ι
ι ι ι ι α

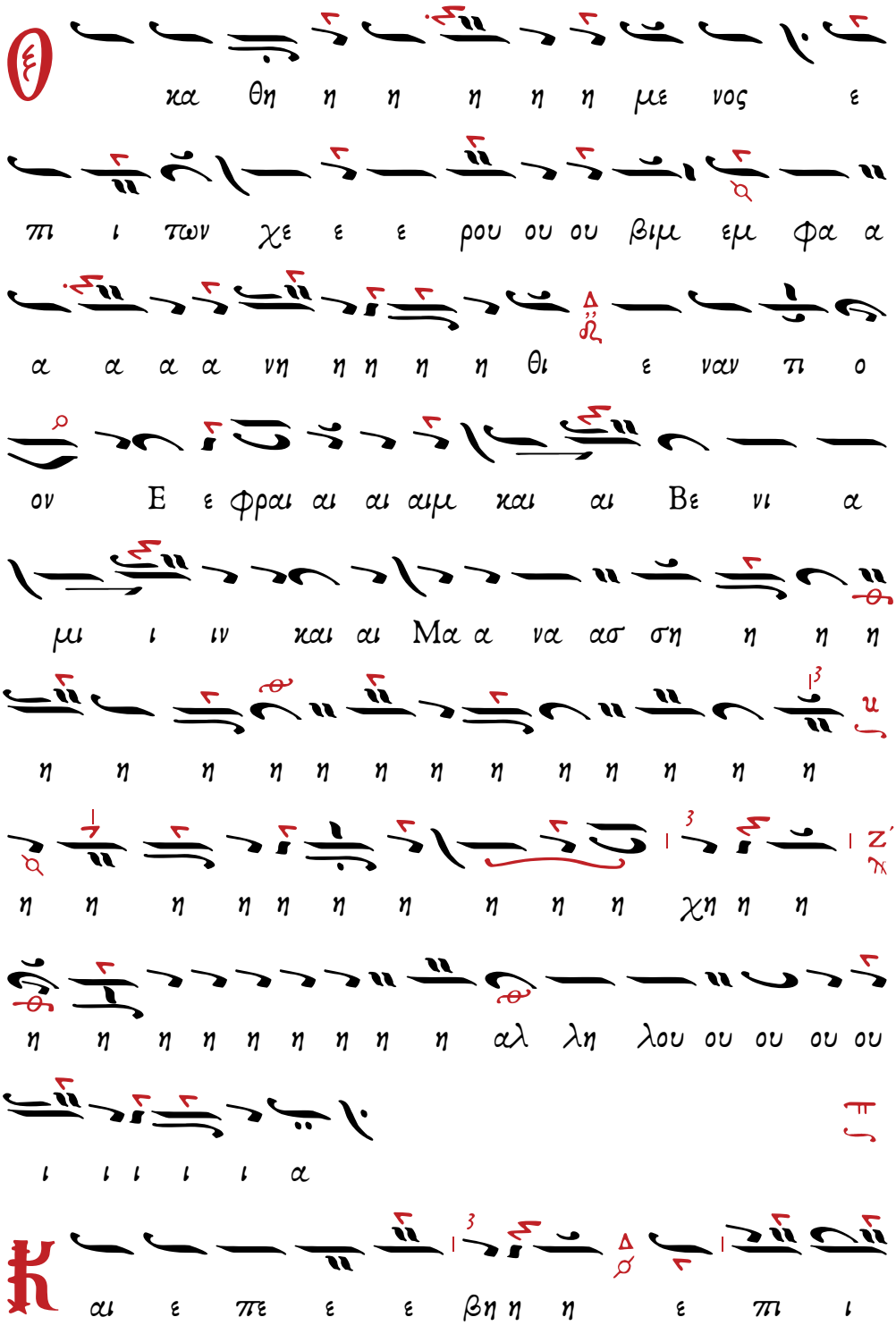
κα θη η η η η η με νος ε
πι ι των χε ε ε ρου ου ου βιμ εμ φα α
α α α α νη η η η η θι ε ναν πι ο
ον Ε ε φραι αι αι αιμ και αι Βε νι α
μι ι ιν και αι Μα α να ασ ση η η η
η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η χη η η
η η η η η η η η η αλ λη λου ου ου ου ου
ι ι ι ι ι α
αι ε πε ε ε βη η η ε πι ι

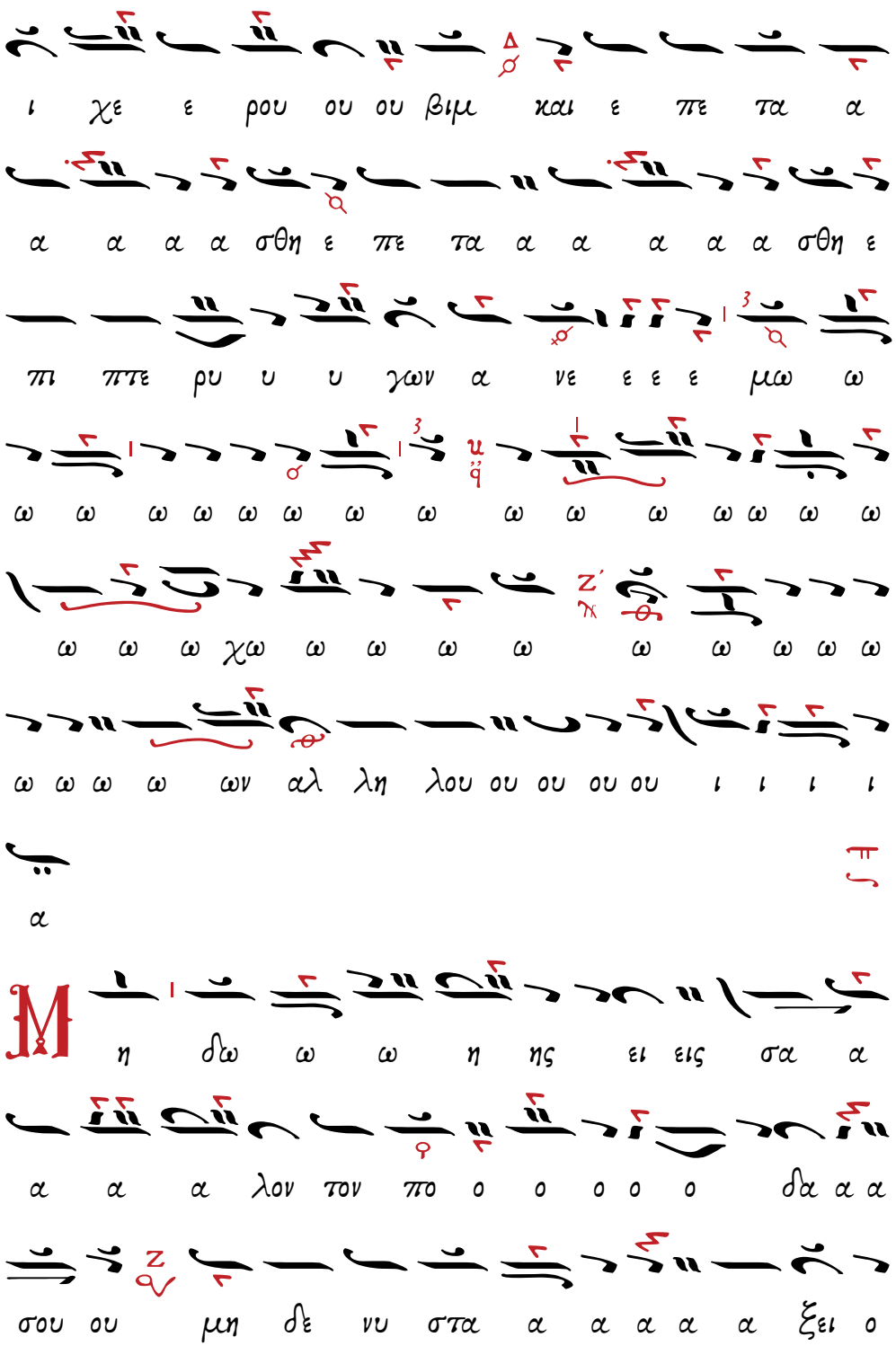

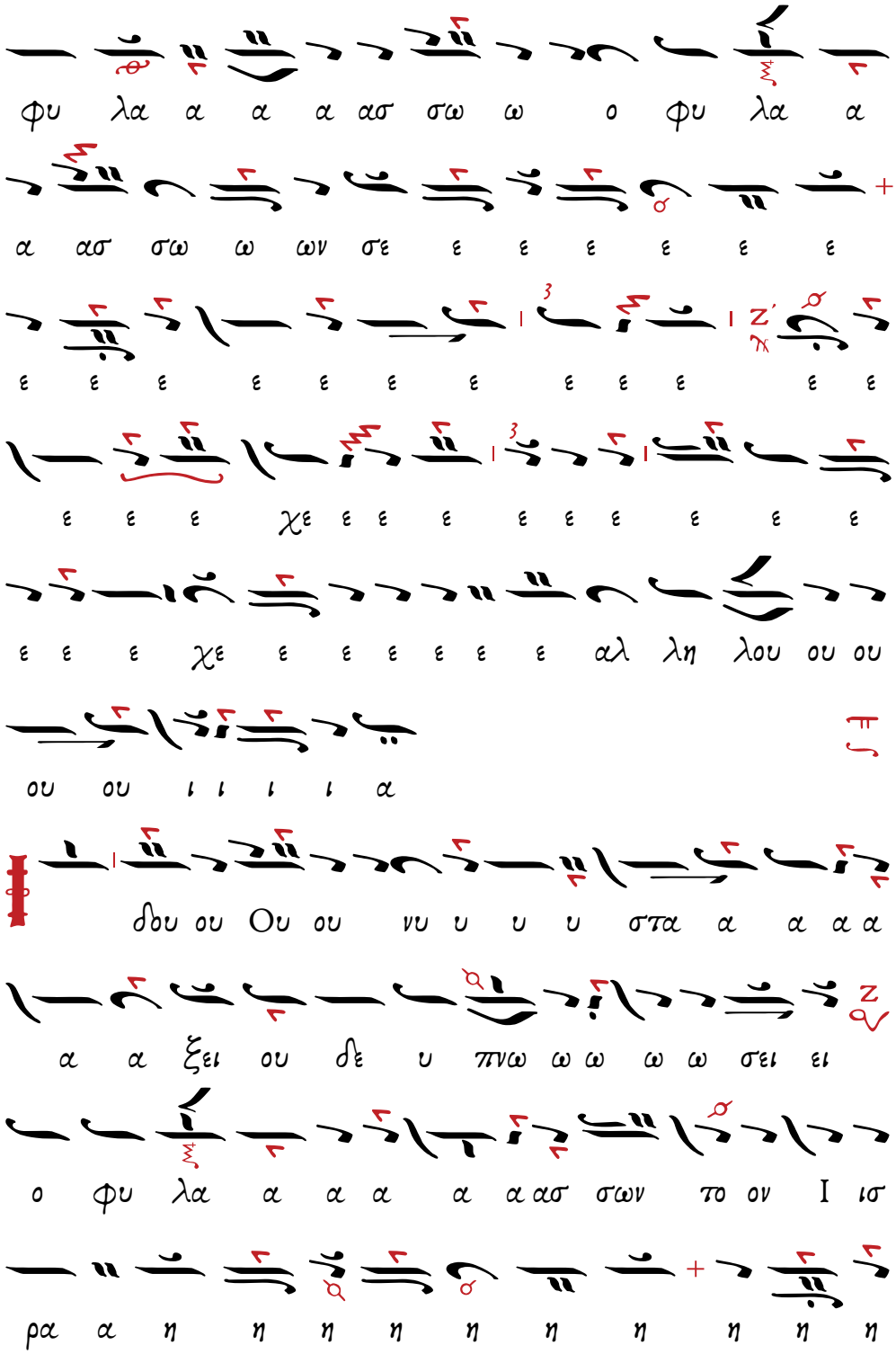
φυ λα α α α ασ σω ω ο φυ λα α
α ασ σω ω ων σε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε χε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε χε ε ε ε ε ε ε αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι α
δου ου Ου ου νυ υ υ υ στα α α α α
α α ξει ου δε υ πνω ω ω ω ω σει ει
ο φυ λα α α α α α ασ σων το ον Ι ισ
ρα α η η η η η η η η η η η

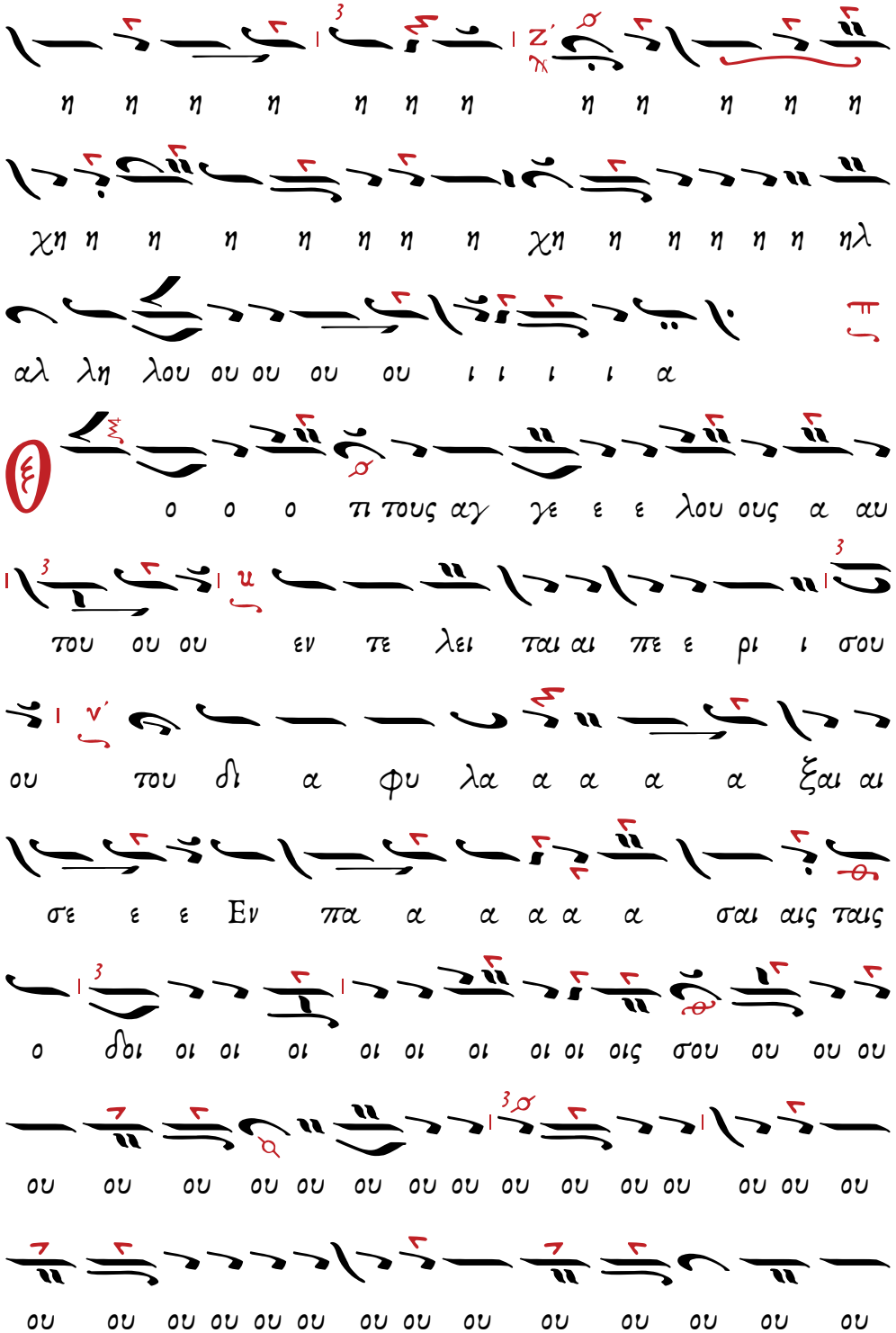
η η η η η η η η η η η η
χη η η η η η η η χη η η η η η ηλ
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ο ο ο τι τους αγ γε ε ε λου ους α αυ
του ου ου εν τε λει ται αι πε ε ρι ι σου
ου του δι α φυ λα α α α α ξαι αι
σε ε ε Εν πα α α α α α σαι αις ταις
ο δδι οι οι οι οι οι οι οι οι οις σου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

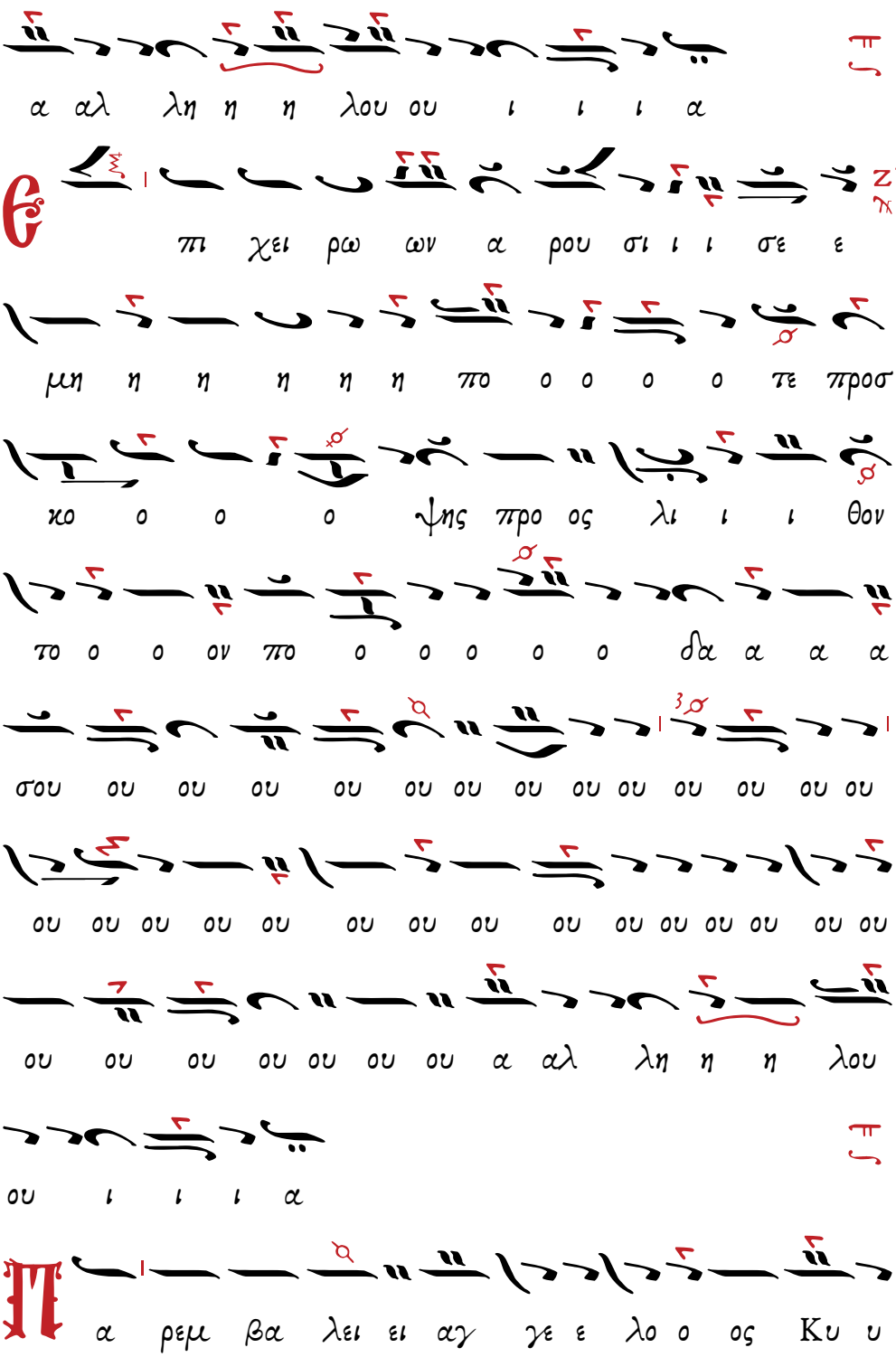
α αλ λη η η λου ου ι ι ι α
πι χει ρω ων α ρου σι ι ι σε ε
μη η η η η η πο ο ο ο ο τε προσ
κο ο ο ο ψης προ ος λι ι ι θον
το ο ο ον πο ο ο ο ο ο δα α α α
σου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
α ρεμ βα λει ει αγ γε ε λο ο ος Κυ υ

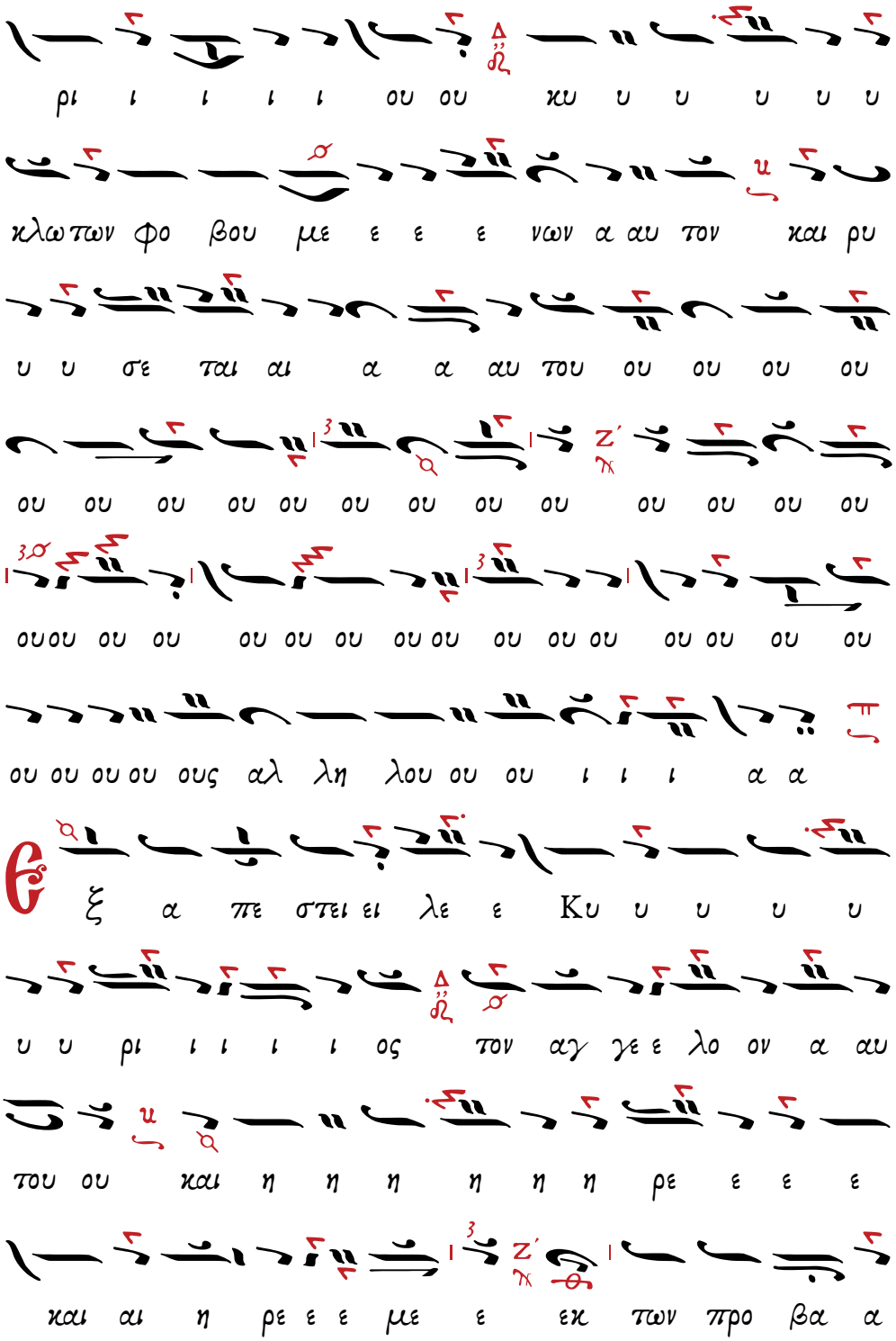
ρι ι ι ι ι ου ου κυ υ υ υ υ υ
κλωτων φο βου με ε ε ε νων α αυ τον και ρυ
υ υ σε ται αι α α αυ του ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ους αλ λη λου ου ου ι ι ι α α
ξ α πε στει ει λε ε Κυ υ υ υ υ
υ υ ρι ι ι ι ι ος τον αγ γε ε λο ον α αυ
του ου και η η η η η η ρε ε ε ε
και αι η ρε ε ε με ε εκ των προ βα α

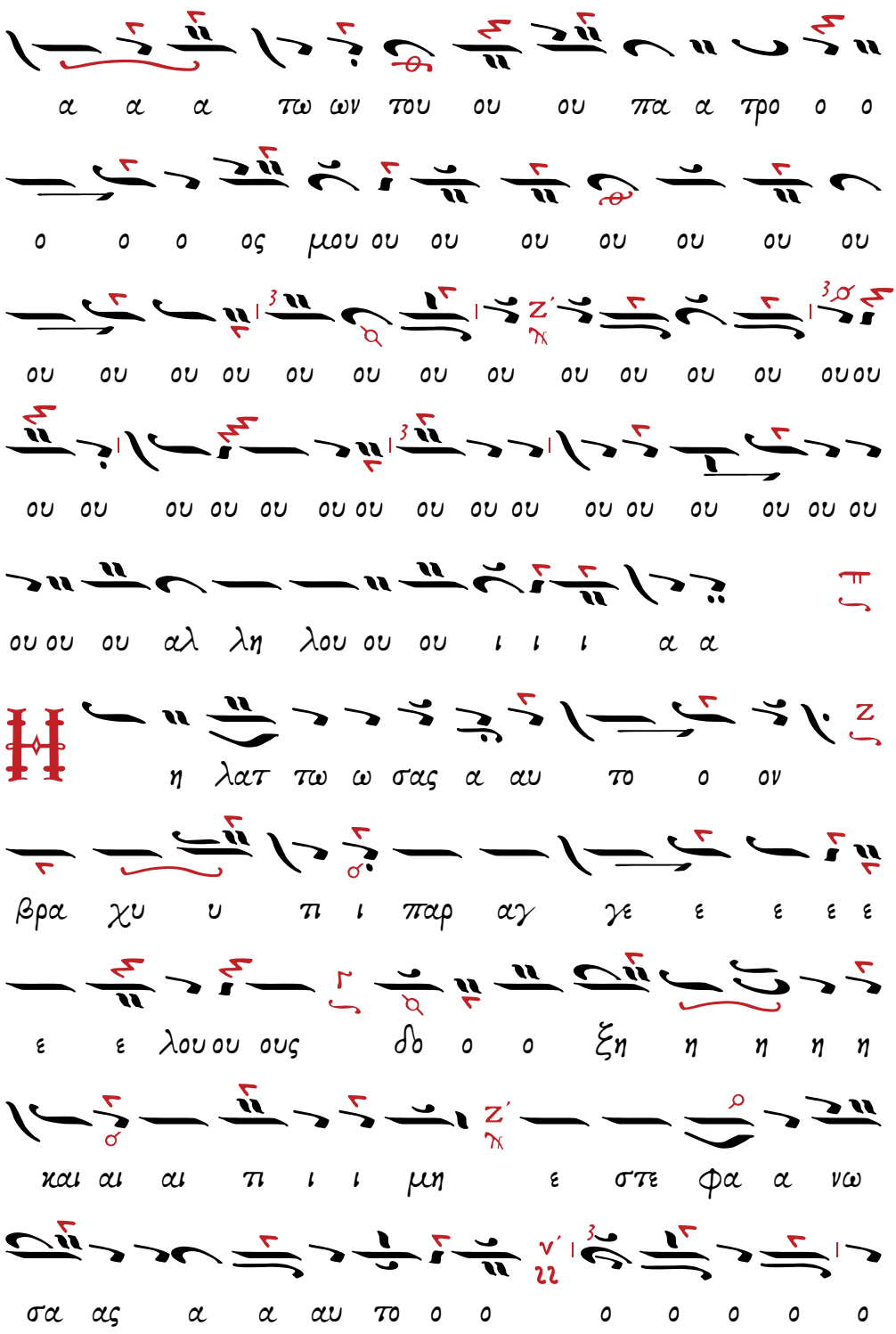
α α α τω ων του ου ου πα α τρο ο ο
ο ο ο ος μου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου αλ λη λου ου ου ι ι ι α α
η λατ τω ω σας α αυ το ο ον
βρα χυ υ π ι παρ αγ γε ε ε ε ε
ε ε λου ου ους δο ο ο ξη η η η η
και αι αι π ι ι μη ε στε φα α νω
σα ας α α αυ το ο ο ο ο ο ο ο

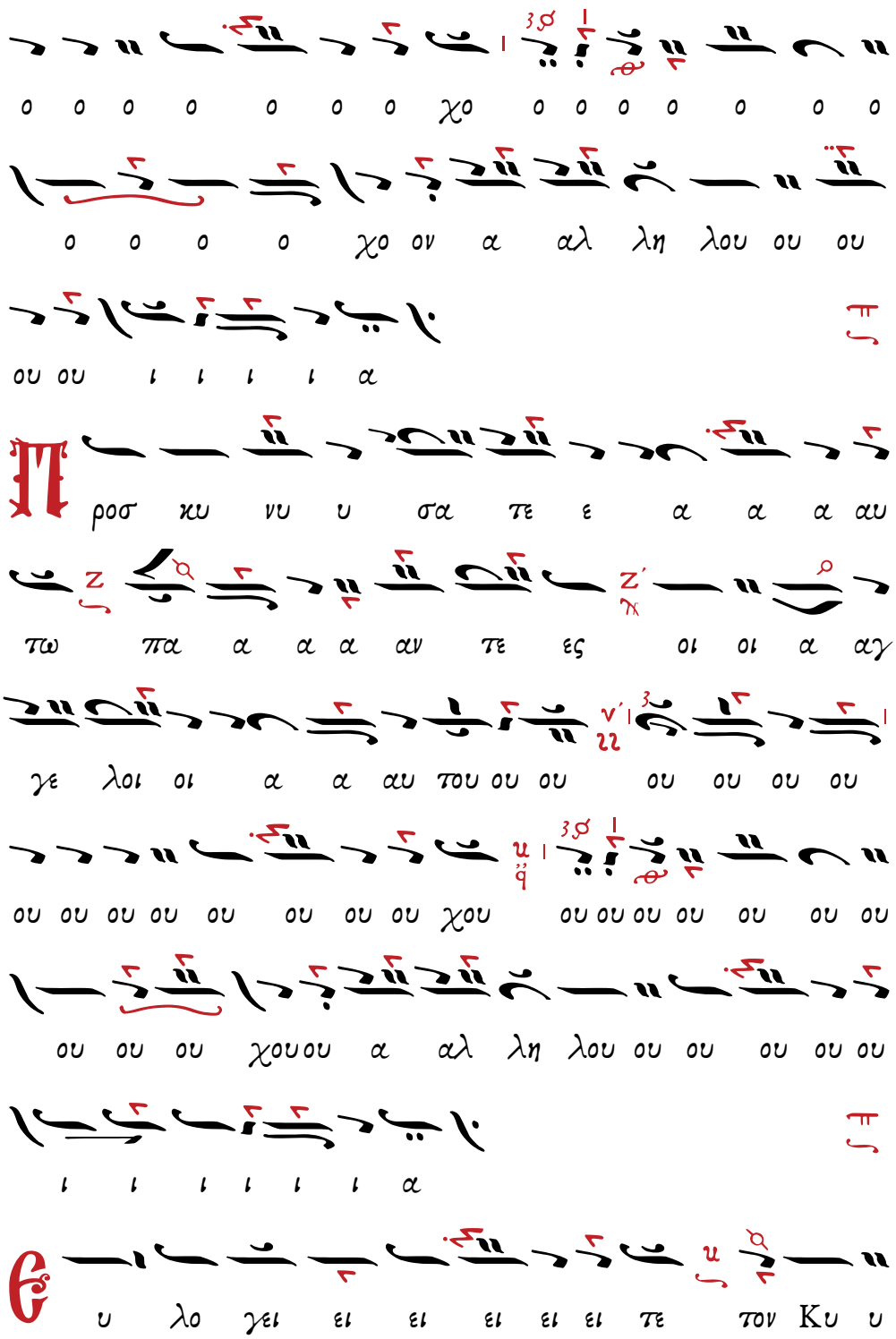
ο ο ο ο ο ο ο χο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο χο ον α αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι α
Προσκυνουμεν σα τε ε α α α αυ
τω πα α α α αν τε ες οι οι α αγ
γε λοι οι α α αυ του ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου χου ου α αλ λη λου ου ου ου ου ου
ι ι ι ι ι ι α
υ λο γει ει ει ει ει ει τε τον Κυ υ

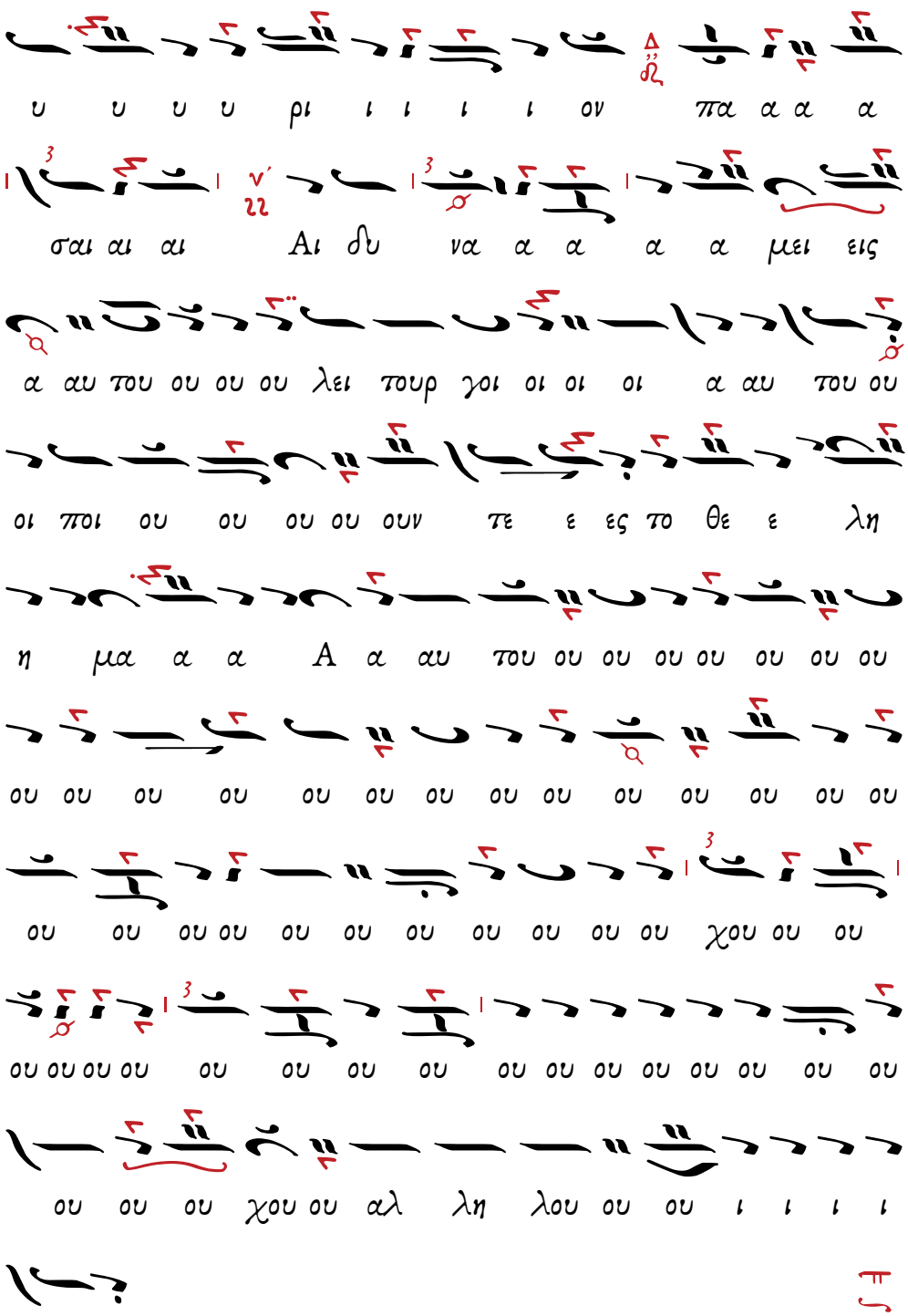
υ υ υ υ ρι ι ι ι ι ον πα α α α
σαι αι αι Αι δυ να α α α α μει εις
α αυ του ου ου ου λει τουρ γοι οι οι οι α αυ του ου
οι ποι ου ου ου ου ουν τε ε ες το θε ε λη
η μα α α Α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου χου ου αλ λη λου ου ου ι ι ι ι
α α

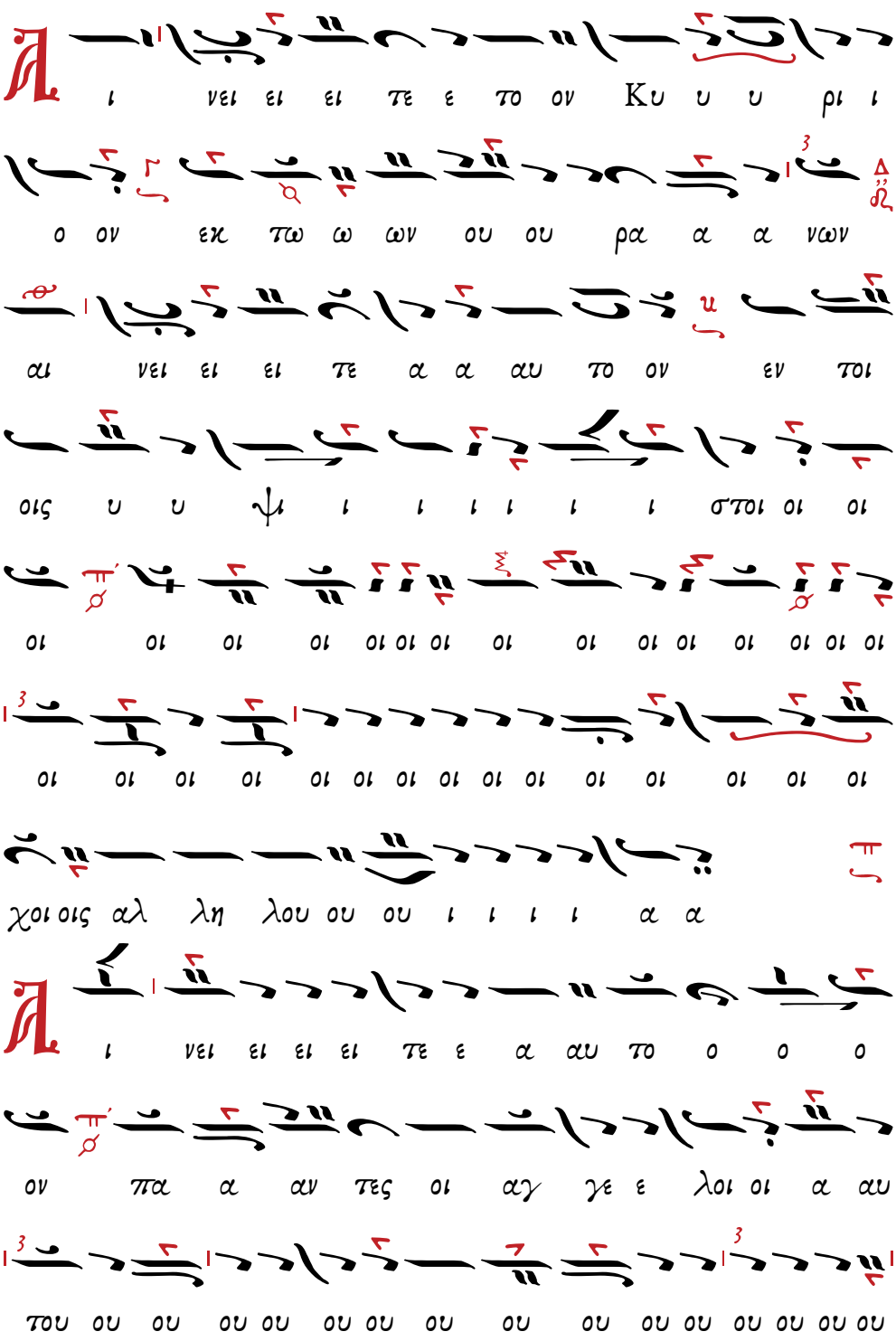
ι νει ει ει τε ε το ον Κυ υ υ ρι ι
ο ον εκ τω ω ων ου ου ρα α α νων
αι νει ει ει τε α α αυ το ον εν τοι
οις υ υ ψι ι ι ι ι ι στοι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
χοι οις αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α α
ι νει ει ει ει τε ε α αυ το ο ο ο
ον πα α αν τες οι αγ γε ε λοι οι α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

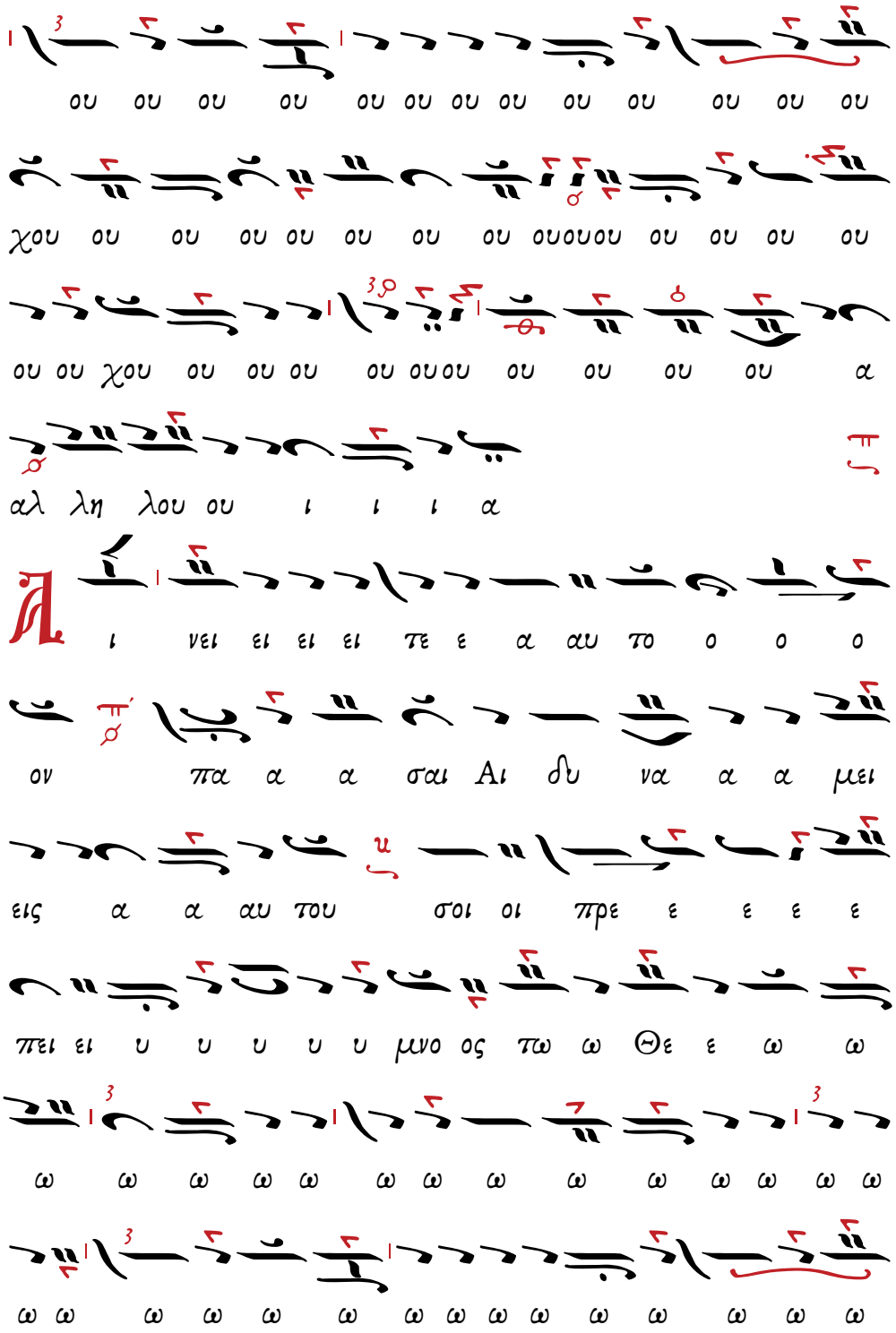
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου ου ου ου ου ου ου ουουου ου ου ου ου
ου ου χου ου ου ου ου ουου ου ου ου ου α
αλ λη λου ου ι ι ι α
ι νει ει ει ει τε ε α αυ το ο ο ο
ον πα α α σαι Αι δυ να α α μει
εις α α αυ του σοι οι πρε ε ε ε ε
πει ει υ υ υ υ υ μνο ος τω ω Θε ε ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω

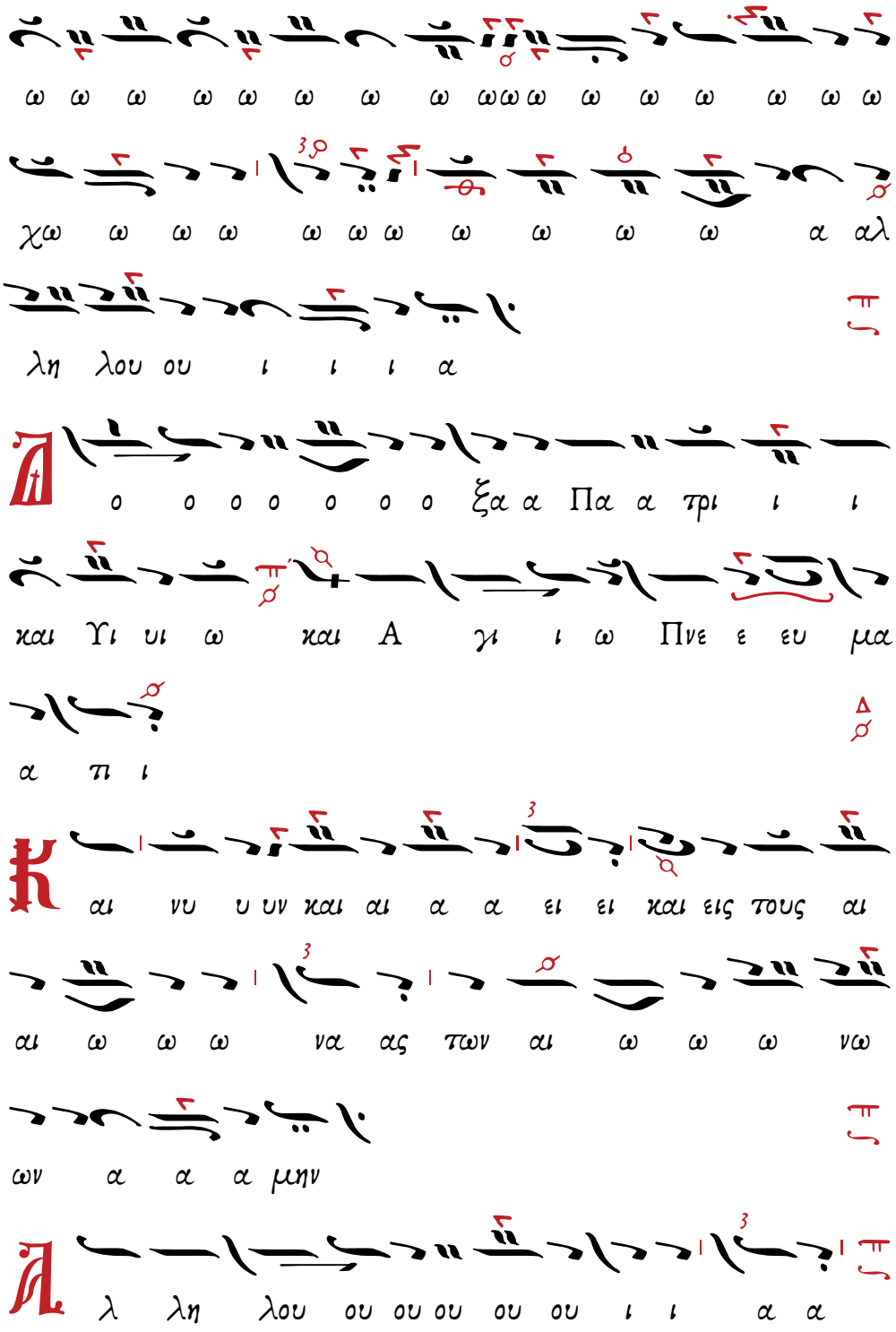
ω ω ω ω ω ω ω ω ωω ω ω ω ω ω ω ω
χω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω α αλ
λη λου ου ι ι ι α
ο ο ο ο ο ο ο ξα α Πα α τρι ι ι
και Υι υι ω και Α γι ι ω Πνε ε ευ μα
α τι ι
αι νυ υ υν και αι α α ει ει και εις τους αι
αι ω ω ω να ας των αι ω ω ω νω
ων α α α μην
λ λη λου ου ου ου ου ου ι ι α α

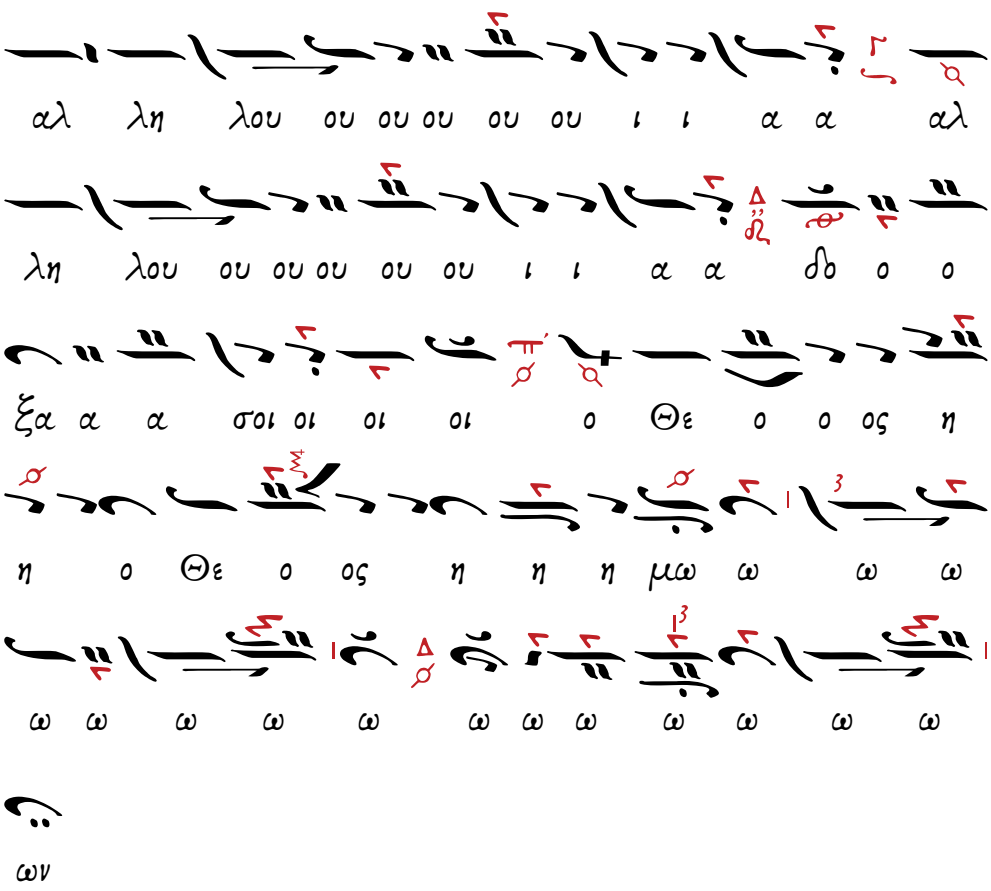
αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι α α αλ
λη λου ου ου ου ου ου ι ι α α δο ο ο
ξα α α σοι οι οι οι ο Θε ο ο ος η
η ο Θε ο ος η η η μω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ων

Πολυέλεος ψαλλόμενος εἰς ἱεράρχας, παρὰ Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου.

Ἦχος πλ. Νη

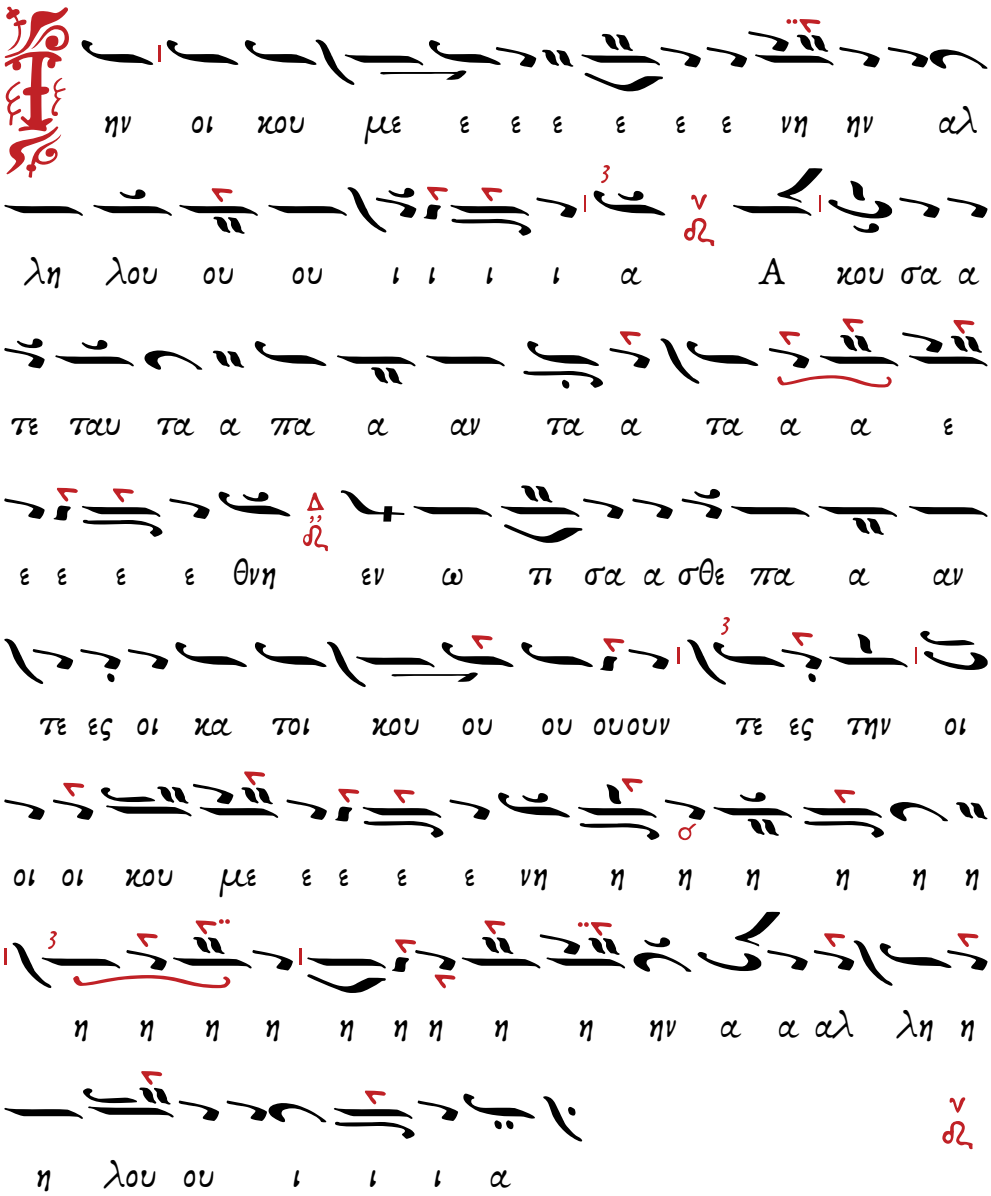

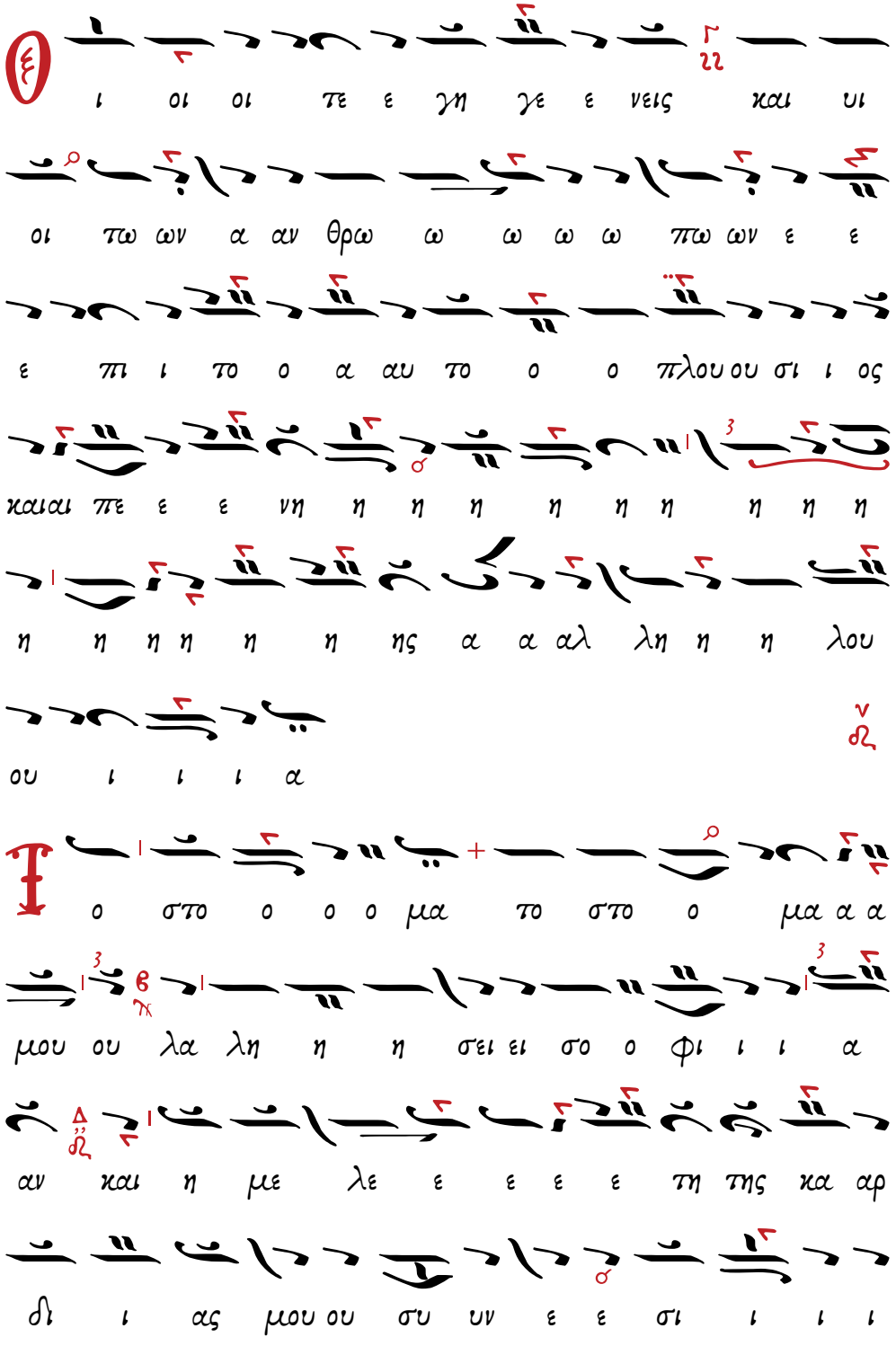
ι οι οι τε ε γη γε ε νεις και υι
οι τω ων α αν θρω ω ω ω ω πω ων ε ε
ε πι ι το ο α αυ το ο ο πλου ου σι ι ος
καιαι πε ε ε νη η η η η η η η η η
η η η η η η ης α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
ο στο ο ο ο μα το στο ο μα α α
μου ου λα λη η η σει ει σο ο φι ι ι α
αν και η με λε ε ε ε ε τη της κα αρ
δι ι ας μου ου συ υν ε ε σι ι ι ι

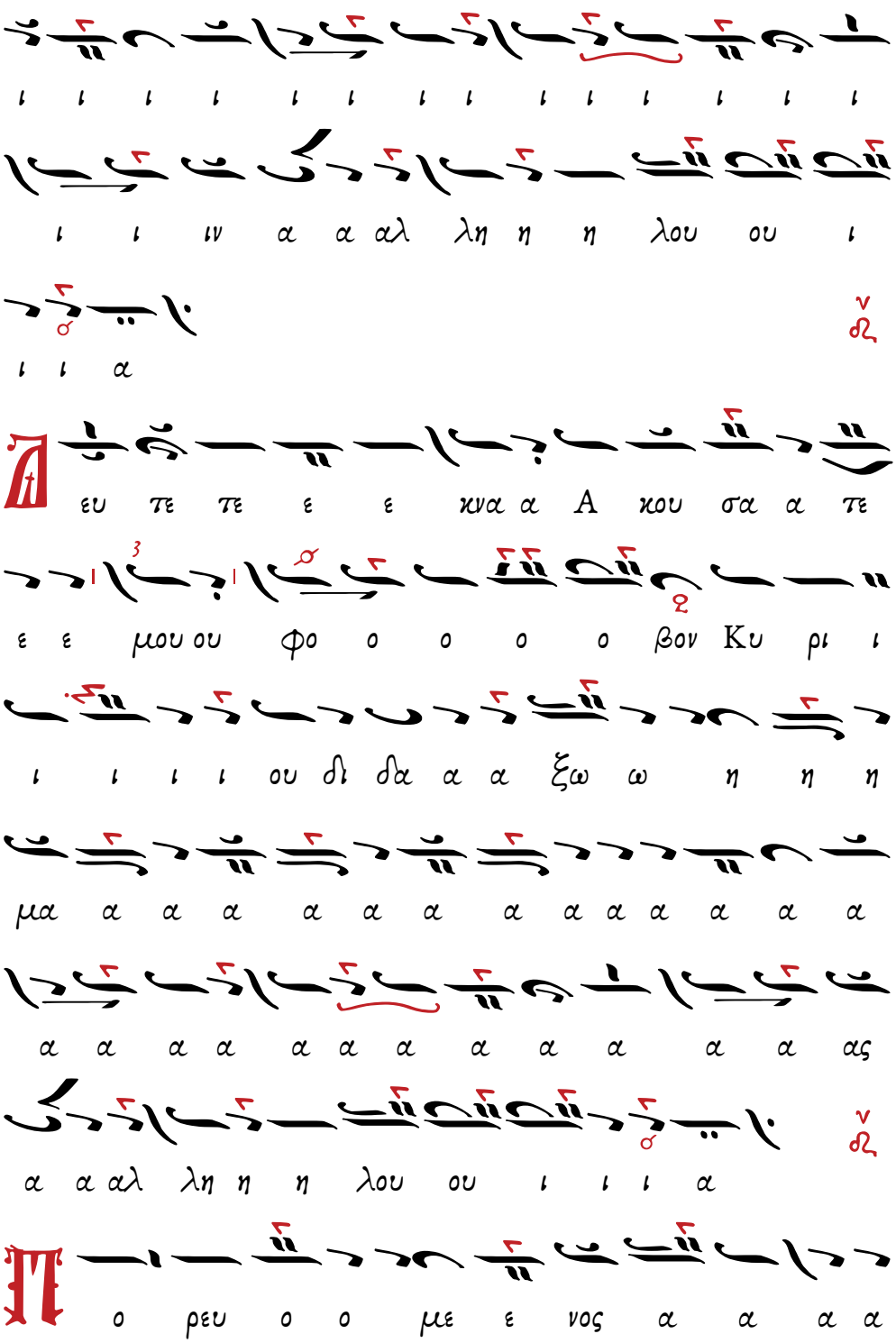
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ιν α α αλ λη η η λου ου ι
ι ι α
ευ τε τε ε ε κνα α Α κου σα α τε
ε ε μου ου φο ο ο ο ο βον Κυ ρι ι
ι ι ι ι ου δι δα α α ξω ω η η η
μα α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α ας
α α αλ λη η η λου ου ι ι ι α
ο ρευ ο ο με ε νος α α α α

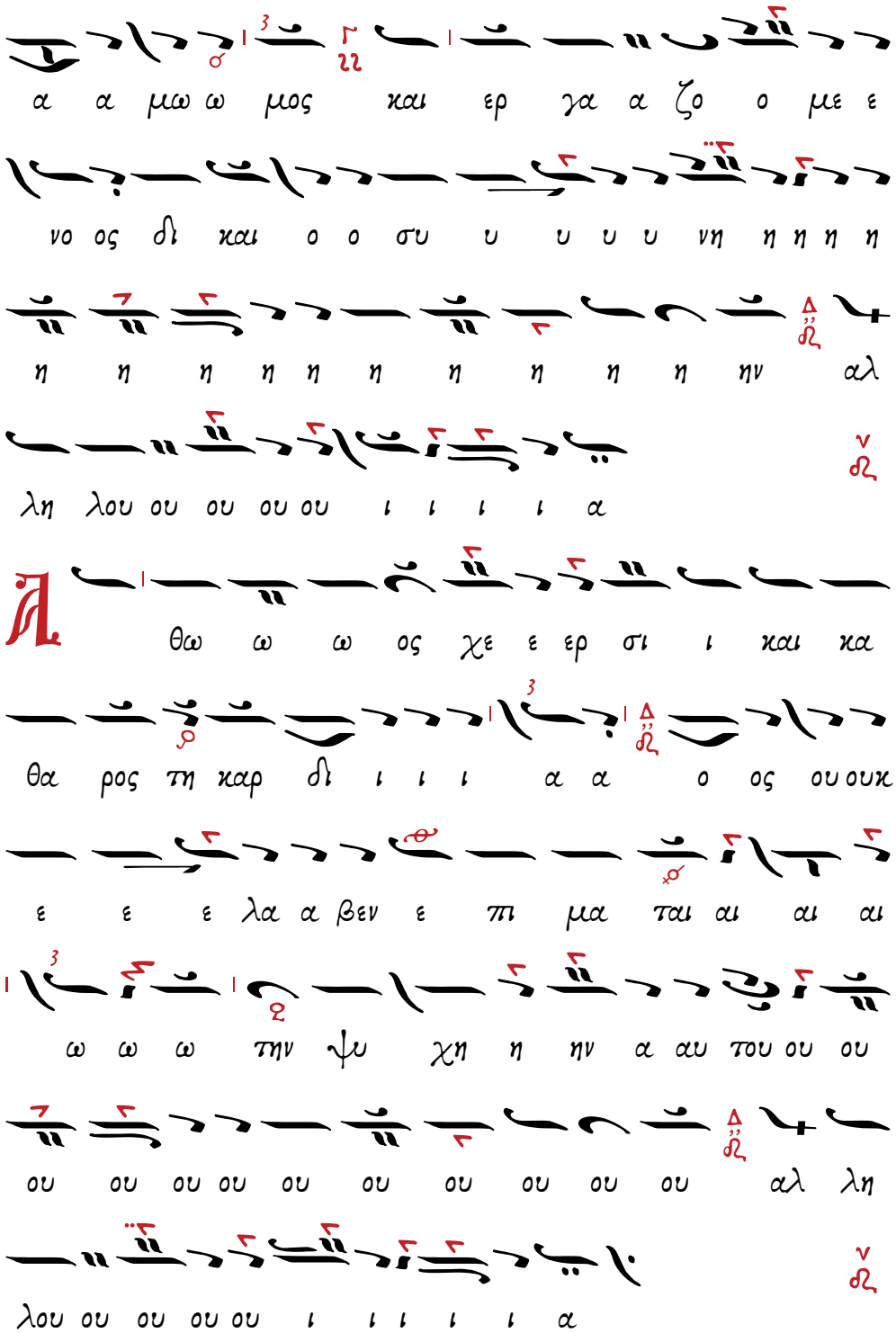
α α μω ω μος και ερ γα α ζο ο με ε
νο ος δι και ο ο συ υ υ υ υ νη η η η η
η η η η η η η η η ην αλ
λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
θω ω ω ος χε ε ερ σι ι και κα
θα ρος τη καρ δι ι ι ι α α ο ος ουουκ
ε ε ε λα α βεν ε πι μα ται αι αι αι
ω ω ω την ψυ χη η ην α αυ του ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη
λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α

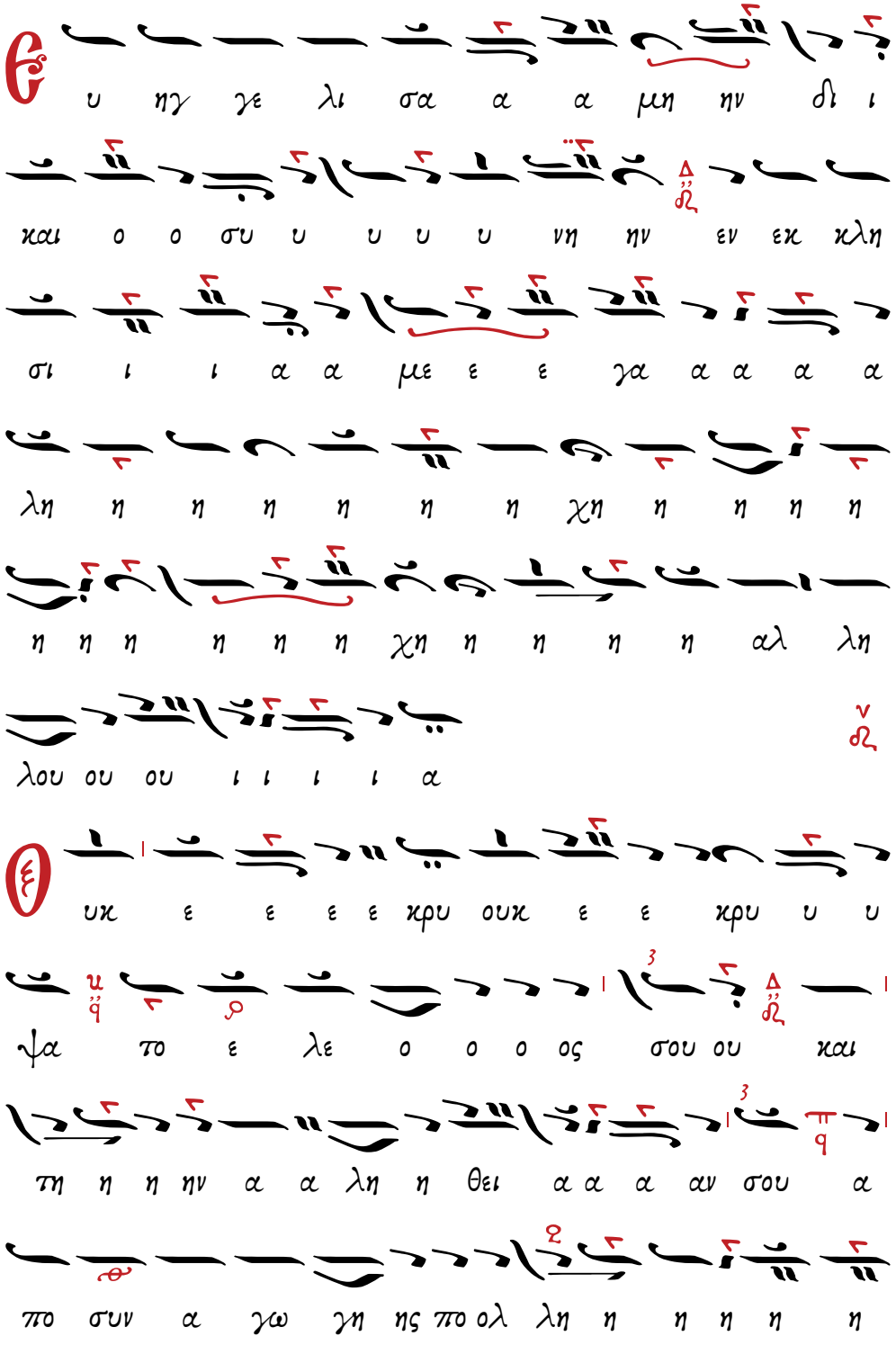
υ ηγ γε λι σα α α μη ην δι ι
και ο ο συ υ υ υ υ νη ην εν εκ κλη
σι ι ι α α με ε ε γα α α α α
λη η η η η η η χη η η η η
η η η η η η χη η η η η αλ λη
λου ου ου ι ι ι ι α
υκ ε ε ε ε κρυ ουκ ε ε κρυ υ υ
φα το ε λε ο ο ο ος σου ου και
τη η η ην α α λη η θει α α α αν σου α
πο συν α γω γη ης πο ολ λη η η η η η

η η η η η η η χη η η η η
η η η η χη η η η ης αλ λη λου ου
ου ι ι ι ι α
ην δι και ο συ υ νη ην σου Ου ου ουκ
ε ε ε κρυυ υ ψα εν τη η η κα αρ δι ι
α α α μου ου ουου ου ου ου ουου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ουου ου ου ου αλ λη λου
ου ου ι ι ι ι ι α
ην α λη θει α α α αν σου ου ου και
το σω τη ρι ι ο ον σου ου ει ει ει ει ει

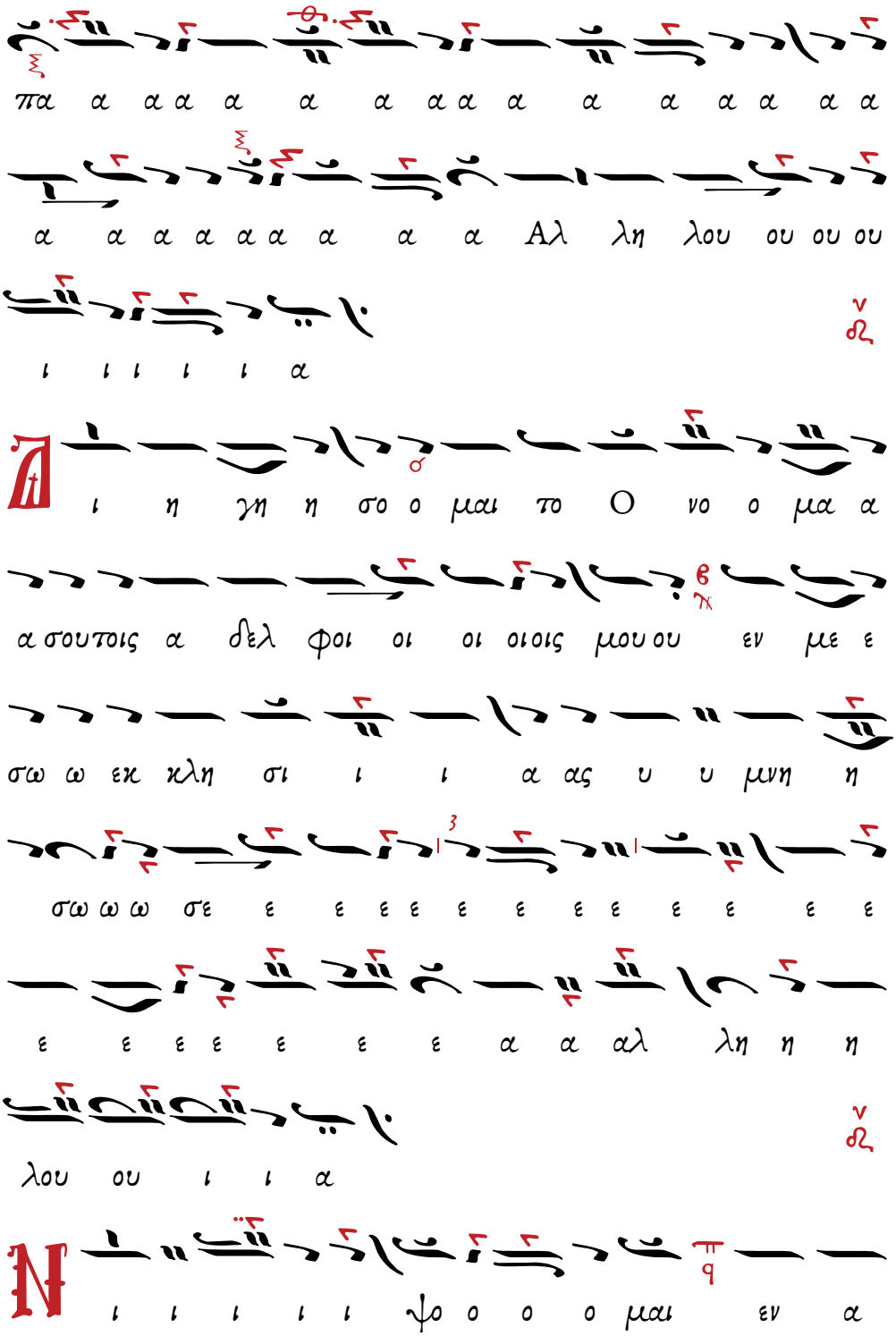
πα α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α Αλ λη λου ου ου ου
ι ι ι ι ι α
ι η γη η σο ο μαι το Ο νο ο μα α
α σουτοις α δελ φοι οι οι οιοις μουου εν με ε
σω ω εκ κλη σι ι ι α ας υ υ μνη η
σω ω ω σε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε α α αλ λη η η
λου ου ι ι α
ι ι ι ι ι ψο ο ο ο μαι εν α

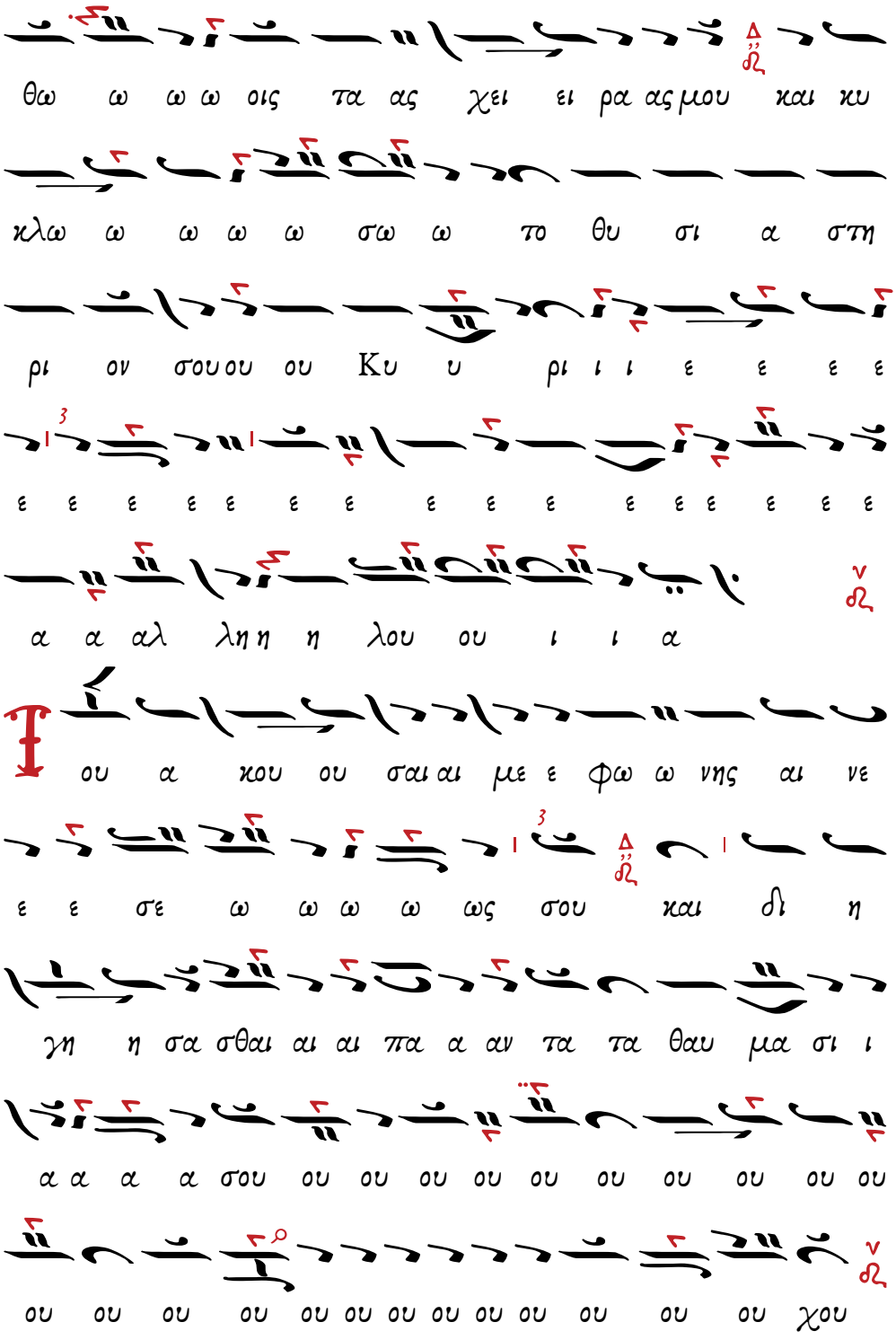
θω ω ω ω οις τα ας χει ει ρα ας μου και κυ
κλω ω ω ω ω σω ω το θυ σι α στη
ρι ον σου ου ου Κυ υ ρι ι ι ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
α α αλ λη η η λου ου ι ι α
ου α κου ου σαι αι με ε φω ω νης αι νε
ε ε σε ω ω ω ω ως σου και δι η
γη η σα σθαι αι αι πα α αν τα τα θαυ μα σι ι
α α α α σου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου

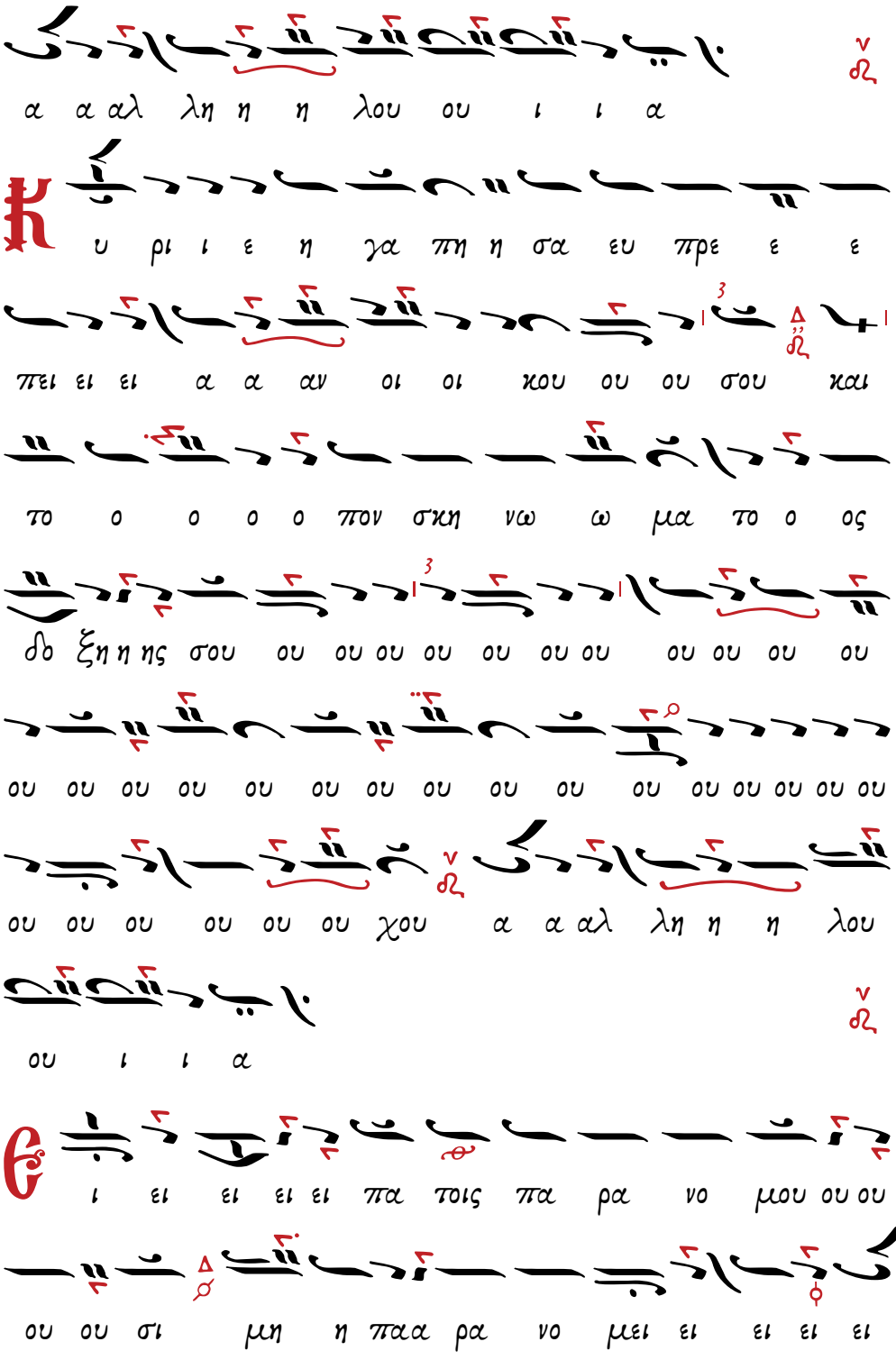
α α αλ λη η η λου ου ι ι α
υ ρι ι ε η γα πη η σα ευ πρε ε ε
πει ει ει α α αν οι οι κου ου ου σου και
το ο ο ο ο πον σκη νω ω μα το ο ος
δο ξη η ης σου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου χου α α αλ λη η η λου
ου ι ι α
ι ει ει ει ει πα τοις πα ρα νο μου ου ου
ου ου σι μη η παα ρα νο μει ει ει ει ει

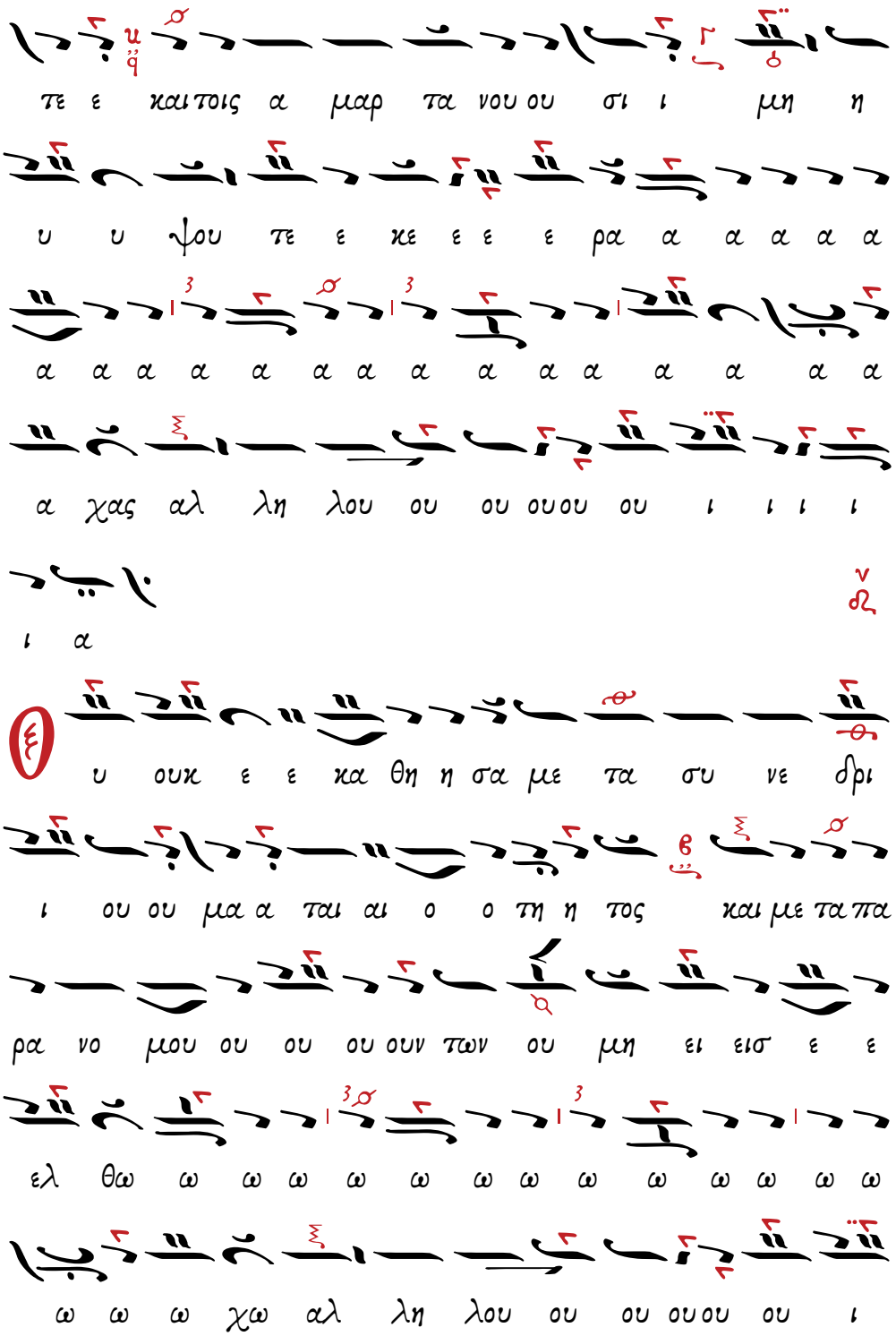
τε ε καιτοις α μαρ τα νου ου σι ι μη η
υ υ ψου τε ε κε ε ε ε ρα α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α α
α χας αλ λη λου ου ου ουου ου ι ι ι ι
ι α
υ ουκ ε ε κα θη η σα με τα συ νε δρι
ι ου ου μα α ται αι ο ο τη η τος και με τα πα
ρα νο μου ου ου ου ουν των ου μη ει εισ ε ε
ελ θω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω χω αλ λη λου ου ου ουου ου ι

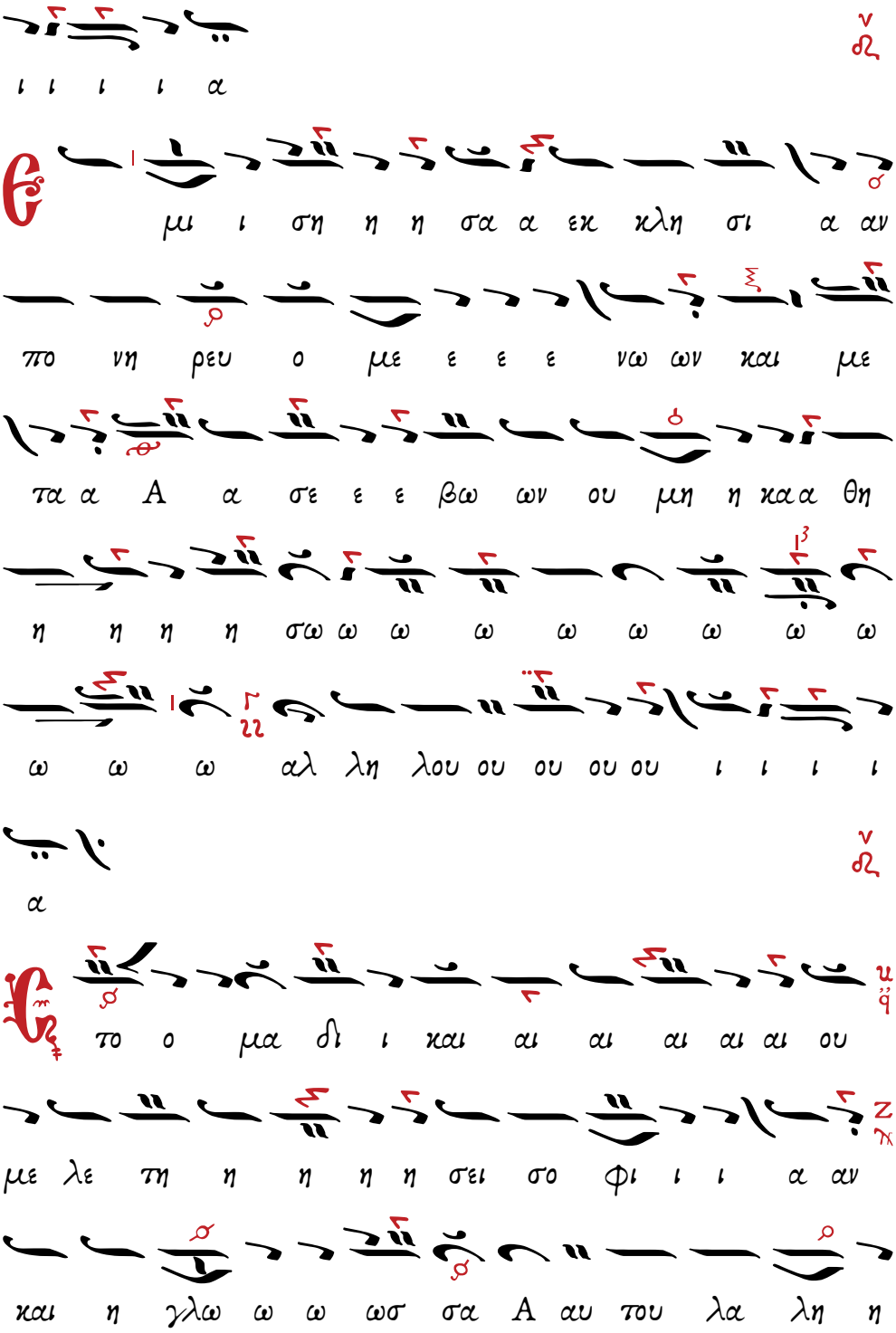
ι ι ι ι α
μι ι ση η η σα α εκ κλη σι α αν
πο νη ρευ ο με ε ε ε νω ων και με
τα α Α α σε ε ε βω ων ου μη η κα α θη
η η η η σω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
το ο μα δι ι και αι αι αι αι αι ου
με λε τη η η η η σει σο φι ι ι α αν
και η γλω ω ω ωσ σα Α αυ του λα λη η

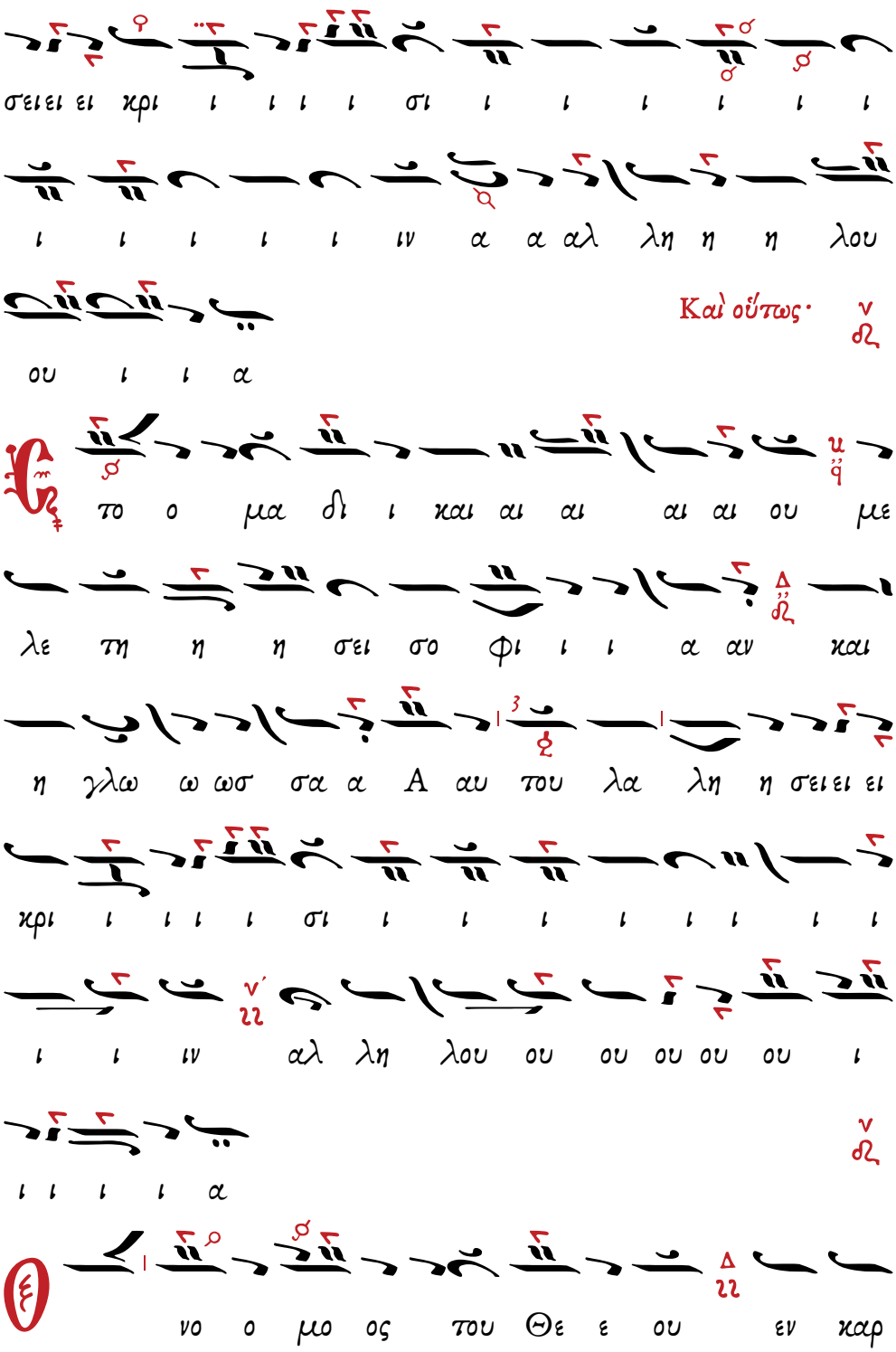
σειει ει κρι ι ι ι ι σι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ι ι ιν α α αλ λη η η λου
ου ι ι α
Καὶ οὕτως·
το ο μα δι ι και αι αι αι αι ου με
λε τη η η σει σο φι ι ι α αν και
η γλω ω ωσ σα α Α αυ του λα λη η σειει ει
κρι ι ι ι ι σι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ιν αλ λη λου ου ου ου ου ου ι
ι ι ι ι α
νο ο μο ος του Θε ε ου εν καρ

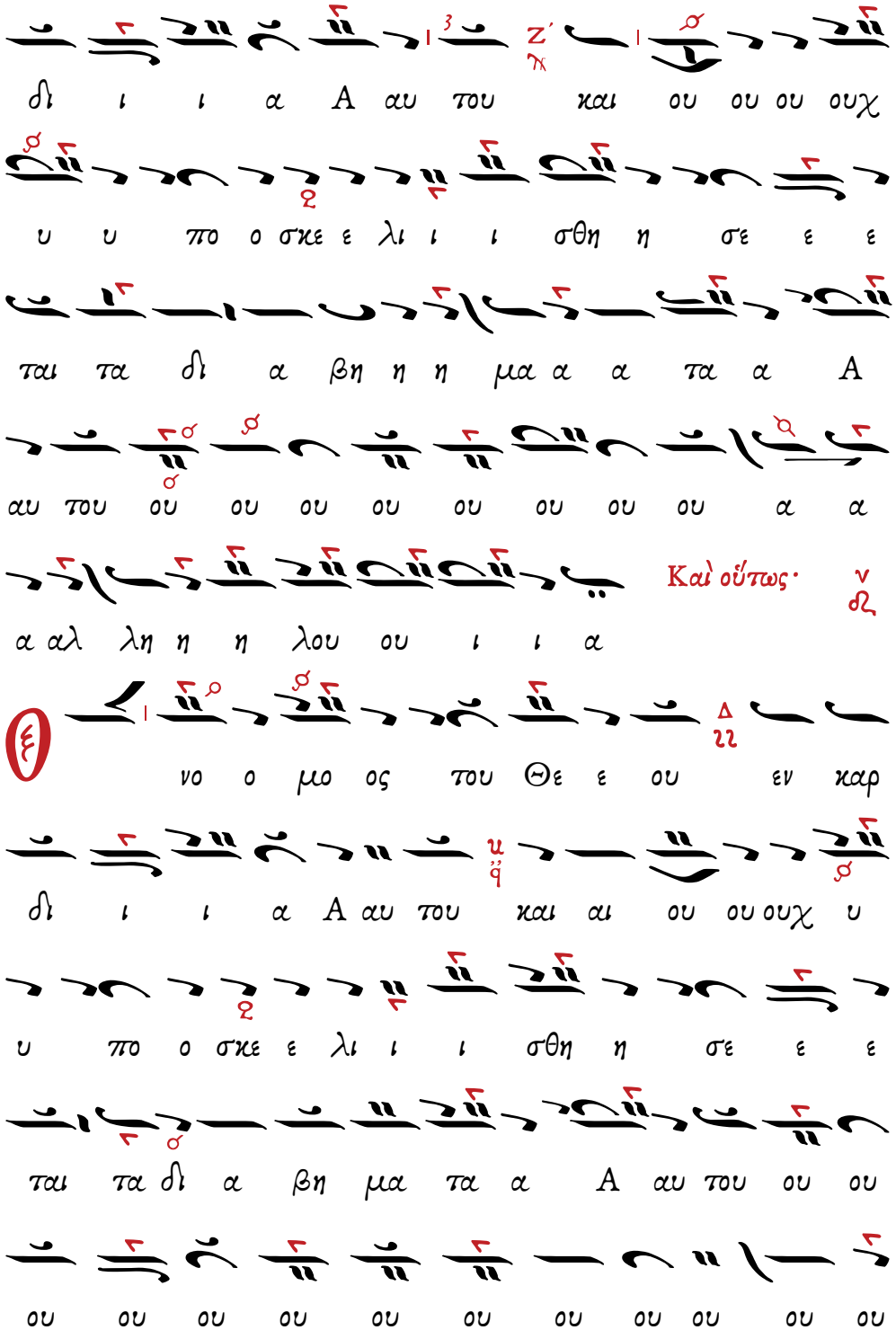
δι ι ι α Α αυ του και ου ου ου ουχ
υ υ πο ο σκε ε λι ι ι σθη η σε ε ε
ται τα δι α βη η η μα α α τα α Α
αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου α α
α αλ λη η η λου ου ι ι α
Καὶ οὕτως·
νο ο μο ος του Θε ε ου εν καρ
δι ι ι α Α αυ του και αι ου ου ουχ υ
υ πο ο σκε ε λι ι ι σθη η σε ε ε
ται τα δι α βη μα τα α Α αυ του ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

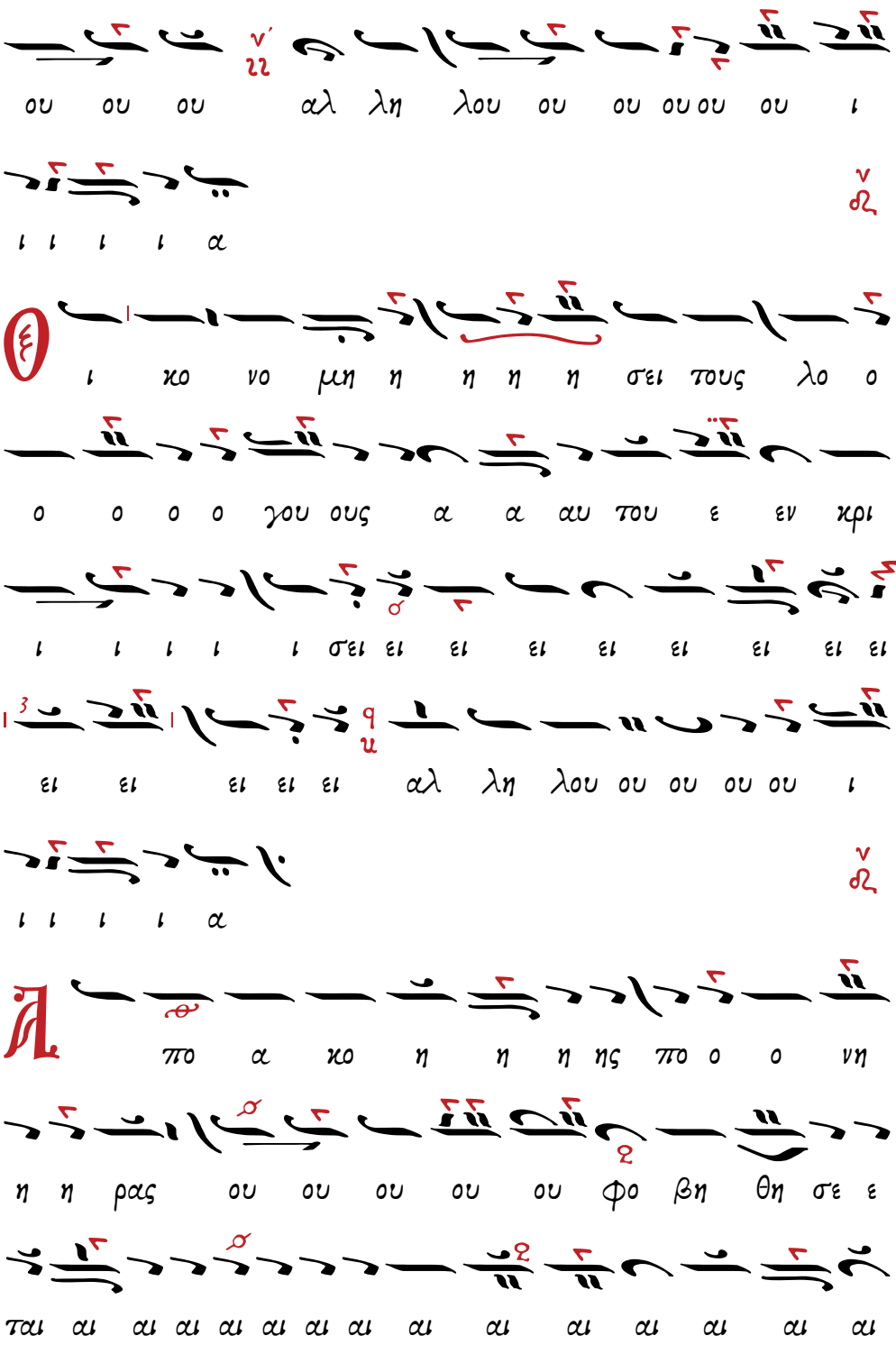
ου ου ου αλ λη λου ου ου ουου ου ι
ι ι ι ι α
ι κο νο μη η η η σει τους λο ο
ο ο ο ο γου ους α α αυ του ε εν κρι
ι ι ι ι ι σει ει ει ει ει ει ει ει ει
ει ει ει ει ει αλ λη λου ου ου ου ου ι
ι ι ι ι α
πο α κο η η η ης πο ο ο νη
η η ρας ου ου ου ου ου φο βη θη σε ε
ται αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι

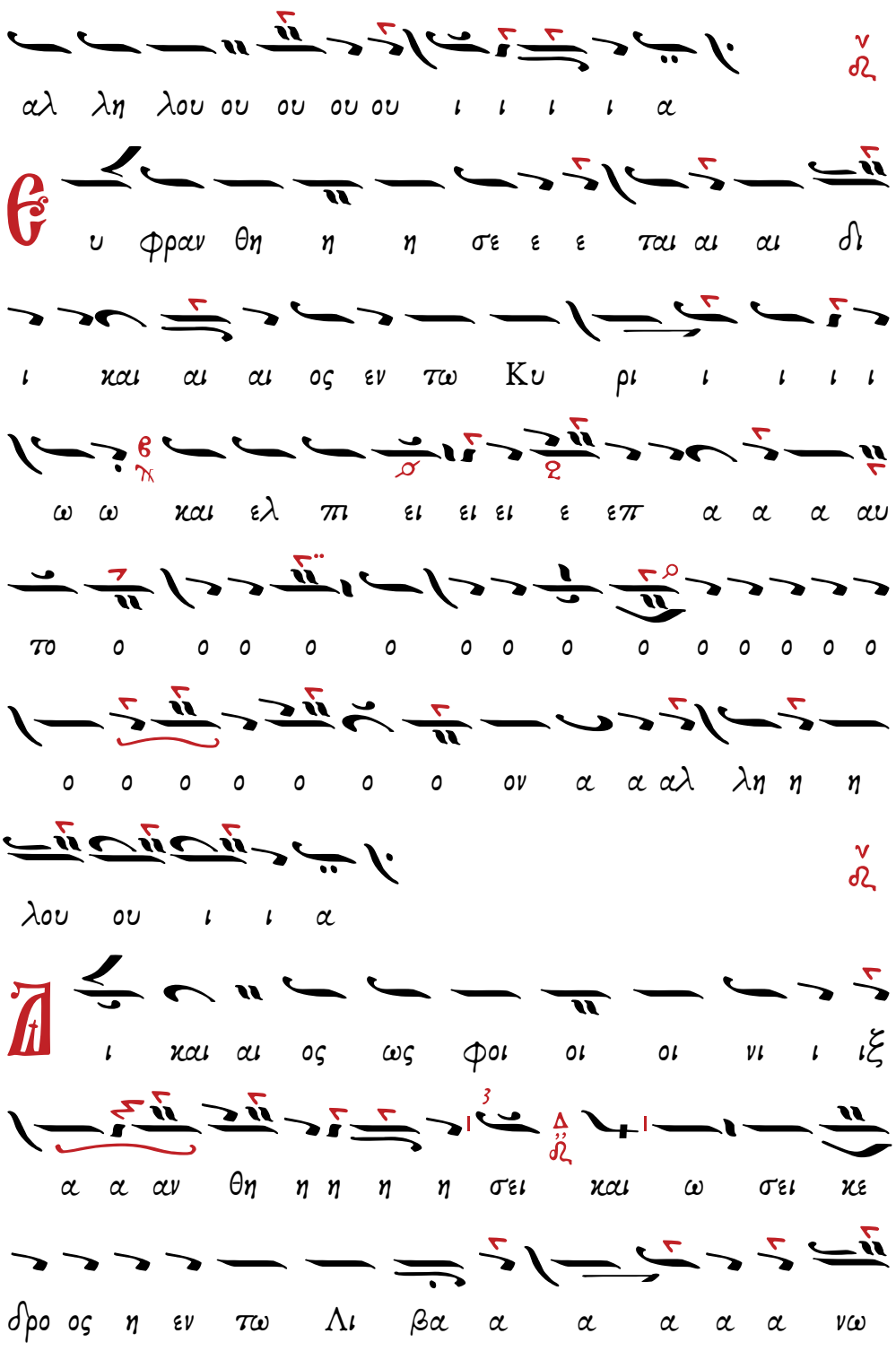
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
υ φραν θη η η σε ε ε ται αι αι δι
ι και αι αι ος εν τω Κυ ρι ι ι ι ι
ω ω και ελ πι ει ει ει ε επ α α α αυ
το ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ον α α αλ λη η η
λου ου ι ι α
ι και αι ος ως φοι οι οι νι ι ιξ
α α αν θη η η η σει και ω σει κε
δρο ος η εν τω Λι βα α α α α α νω

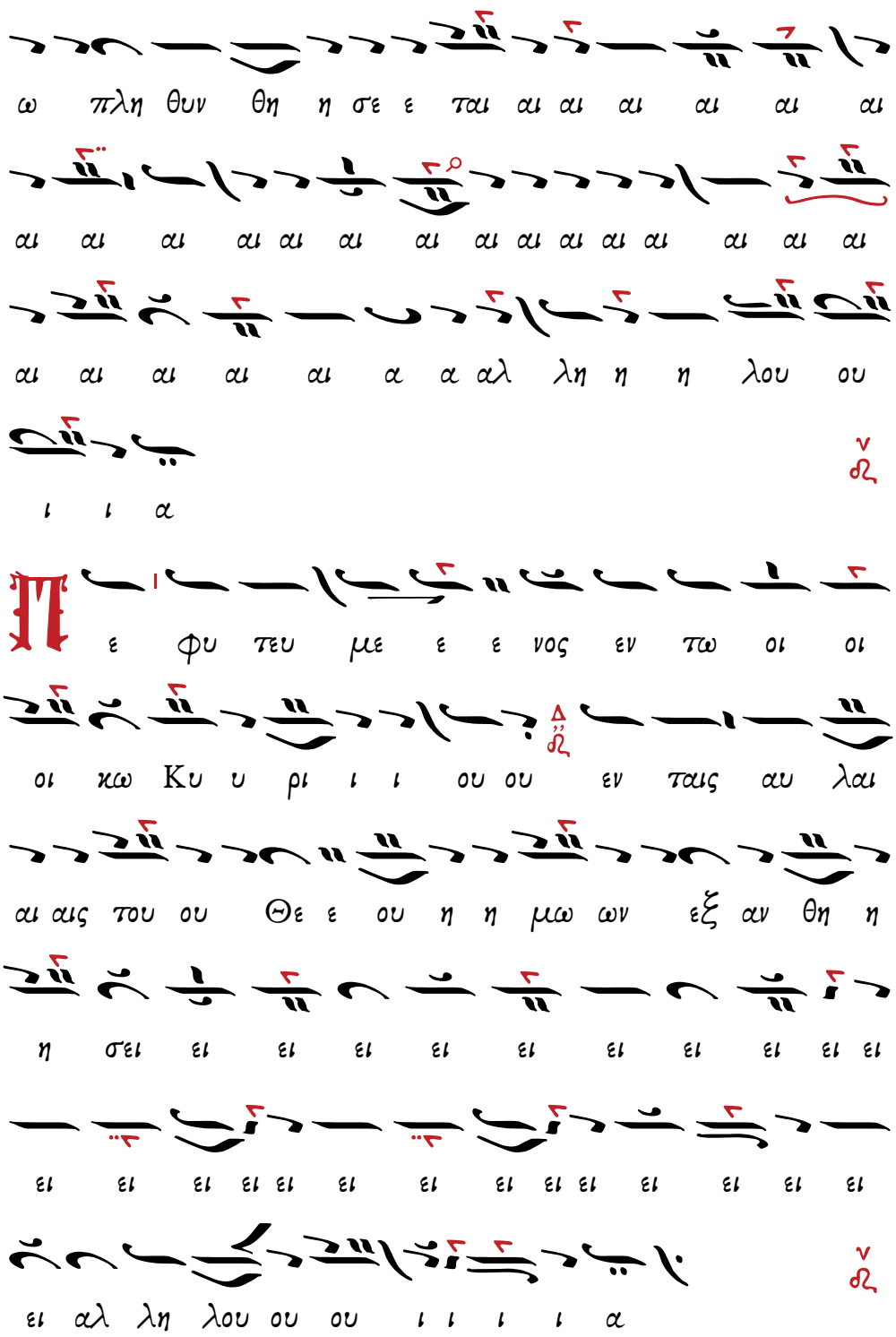
ω πλη θυν θη η σε ε ται αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι α α αλ λη η η λου ου
ι ι α
Π ε φυ τευ με ε ε νος εν τω οι οι
οι κω Κυ υ ρι ι ι ου ου εν ταις αυ λαι
αι αις του ου Θε ε ου η η μω ων εξ αν θη η
η σει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει
ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει
ει αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α

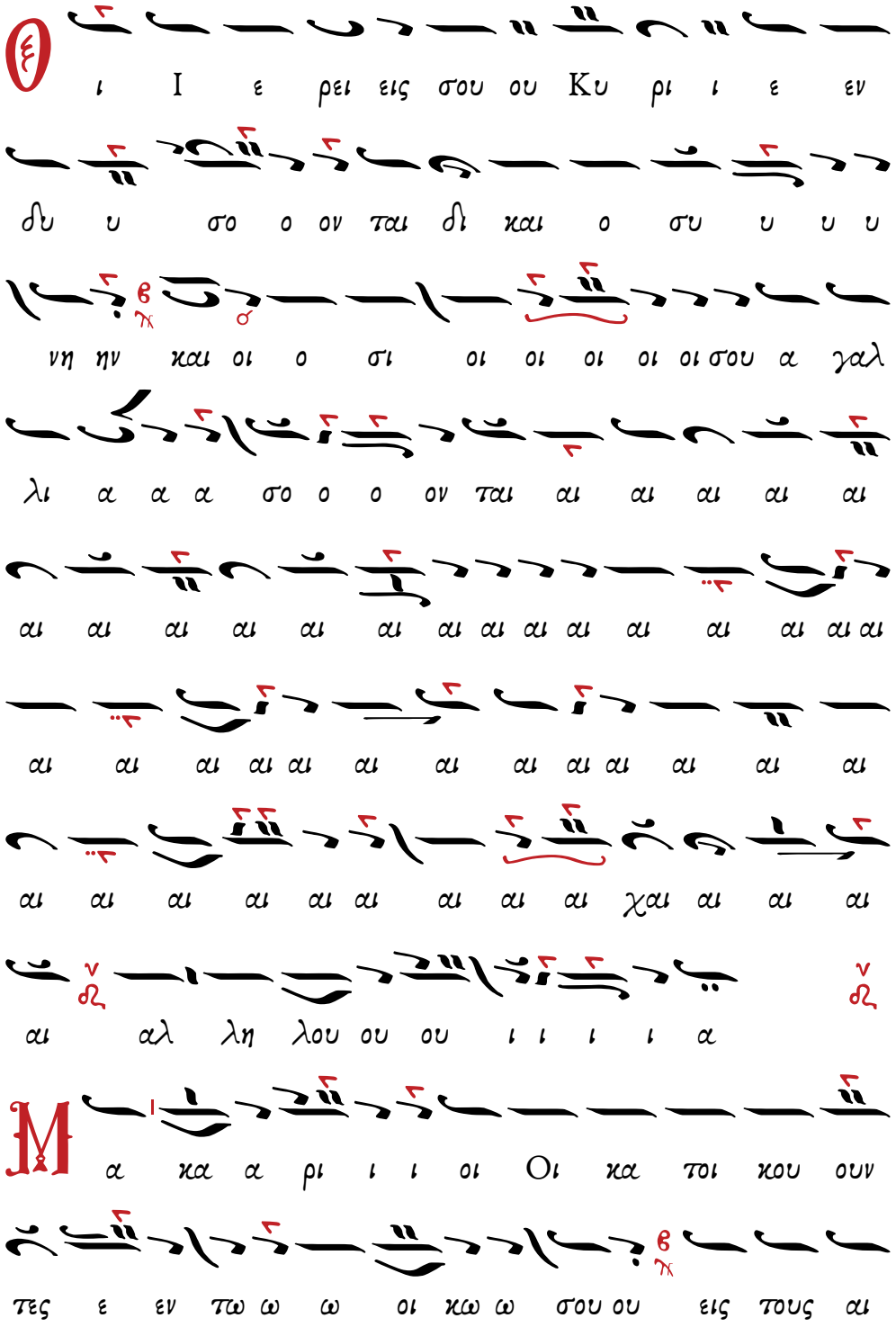
Θε ι I ε ρει εις σου ου Κυ ρι ι ε εν
δυ υ σο ο ον ται δι και ο συ υ υ υ
νη ην και οι ο σι οι οι οι οι οι σου α γαλ
λι α α α σο ο ο ον ται αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι χαι αι αι αι
αι αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α
Μα κα α ρι ι ι οι Οι κα τοι κου ουν
τες ε εν τω ω ω οι κω ω σου ου εις τους αι

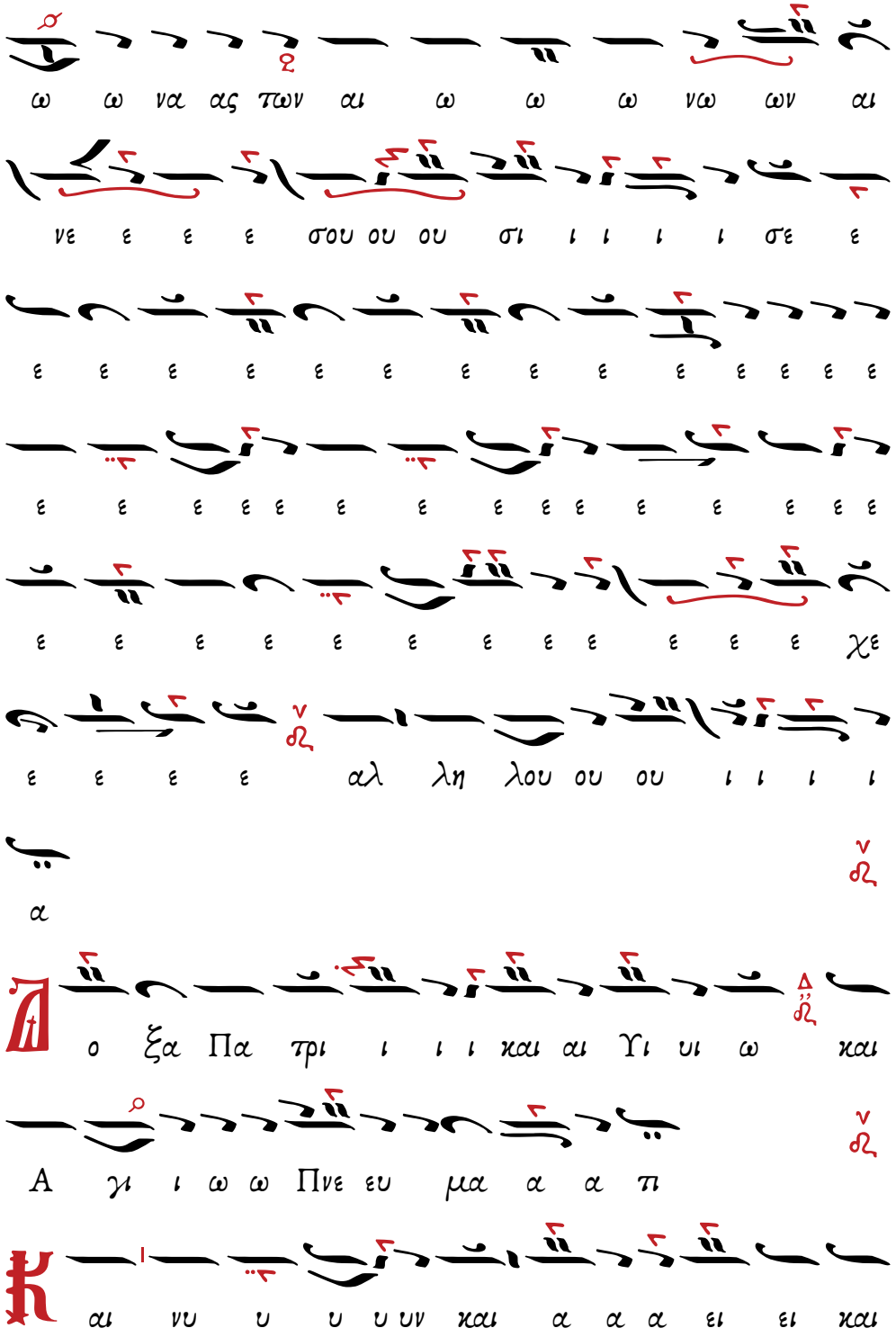
ω ω να ας των αι ω ω ω νω ων αι
νε ε ε ε σου ου ου σι ι ι ι ι σε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε χε
ε ε ε ε αλ λη λου ου ου ι ι ι ι
α
ο ξα Πα τρι ι ι ι και αι Υι υι ω και
Α γι ι ω ω Πνε ευ μα α α τι
αι νυ υ υ υ υν και α α α ει ει και

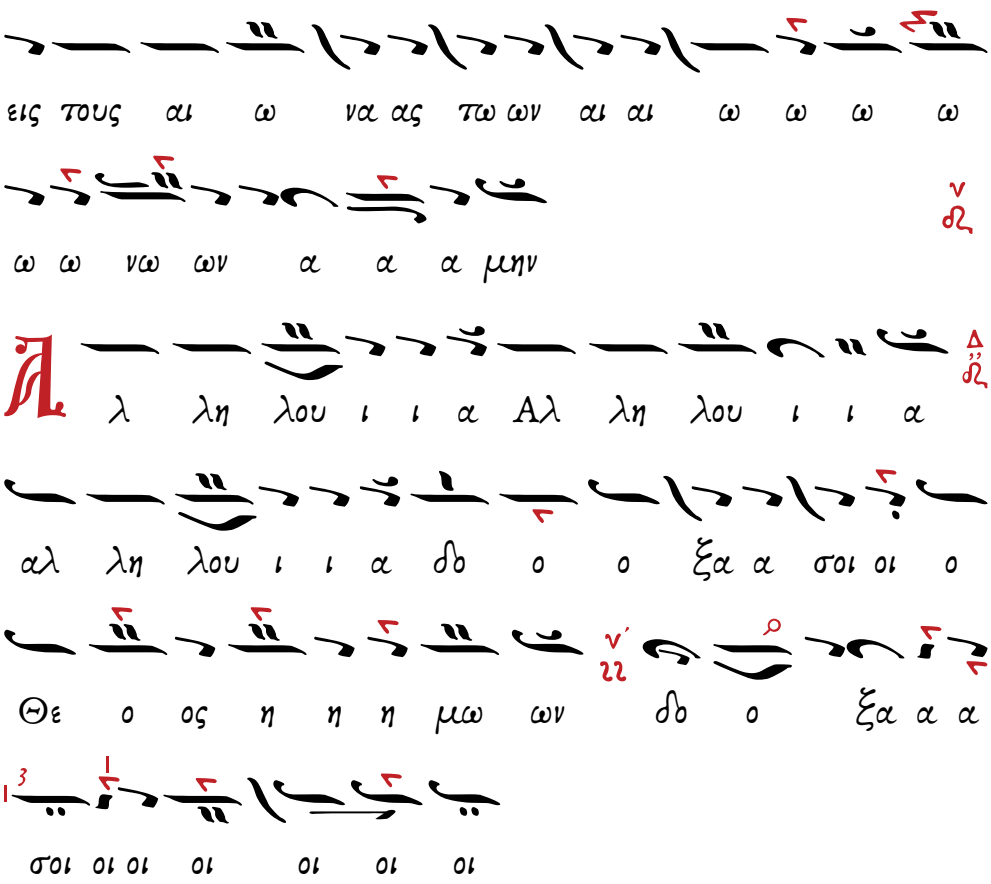
εις τους αι ω να ας τω ων αι αι ω ω ω ω
ω ω νω ων α α α μην
Α λ λη λου ι ι α Αλ λη λου ι ι α
αλ λη λου ι ι α δο ο ο ξα α σοι οι ο
Θε ο ος η η η μω ων δο ο ξα α α
σοι οι οι οι οι οι οι

Εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Θεοτόκου.

Ἦχος πλ. δ΄ Πα

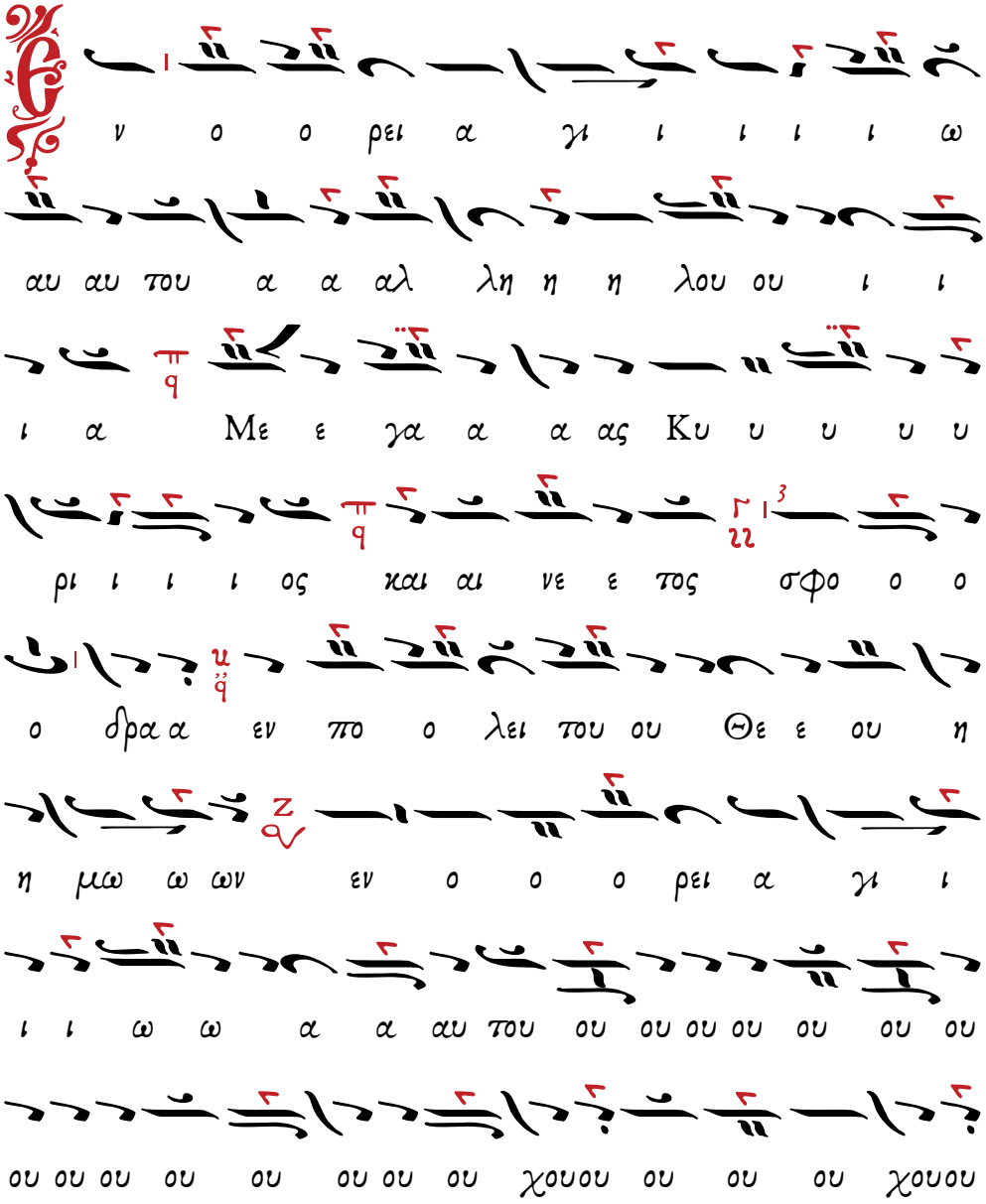

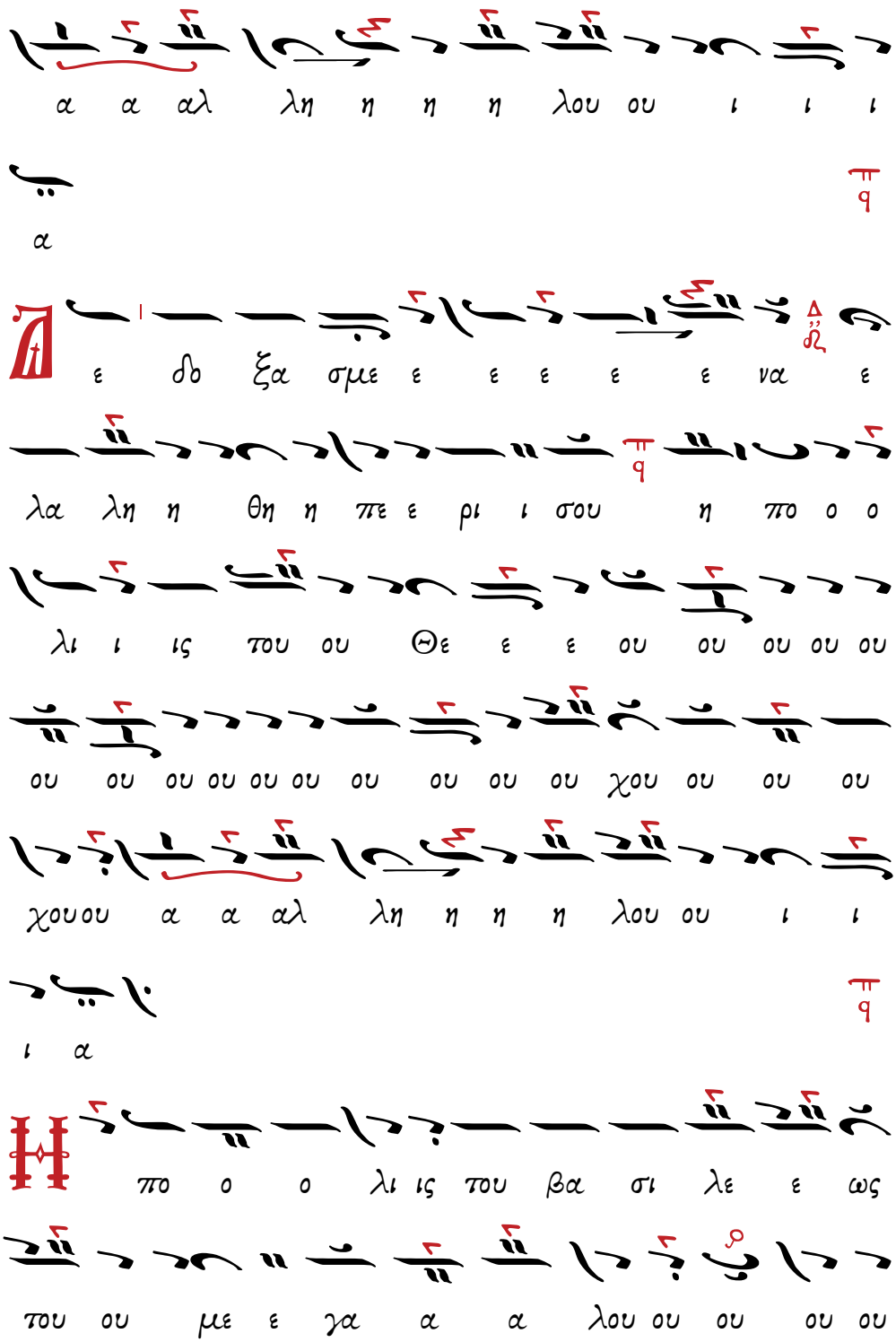
α α αλ λη η η η λου ου ι ι ι
α
ε δο ξα σμε ε ε ε ε ε να ε
λα λη η θη η πε ε ρι ι σου η πο ο ο
λι ι ις του ου Θε ε ε ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου
χου ου α α αλ λη η η η λου ου ι ι
ι α
πο ο ο λι ις του βα σι λε ε ως
του ου με ε γα α α λου ου ου ου ου

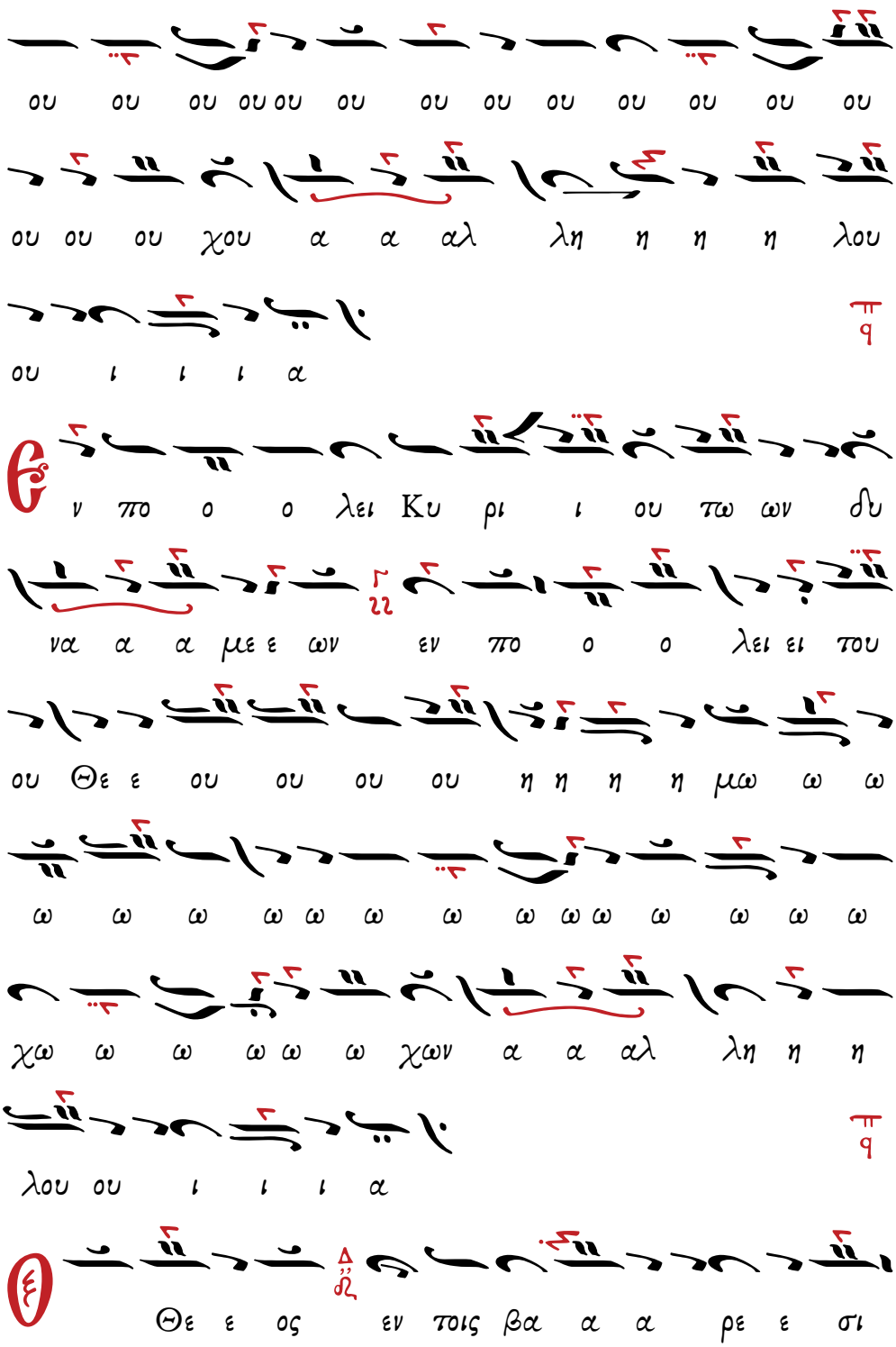
ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου χου α α αλ λη η η η λου
ου ι ι ι α
ν πο ο ο λει Κυ ρι ι ου τω ων δυ
να α α με ε ων εν πο ο ο λει ει του
ου Θε ε ου ου ου ου η η η η μω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
χω ω ω ω ω ω χων α α αλ λη η η
λου ου ι ι ι α
Θε ε ος εν τοις βα α α ρε ε σι

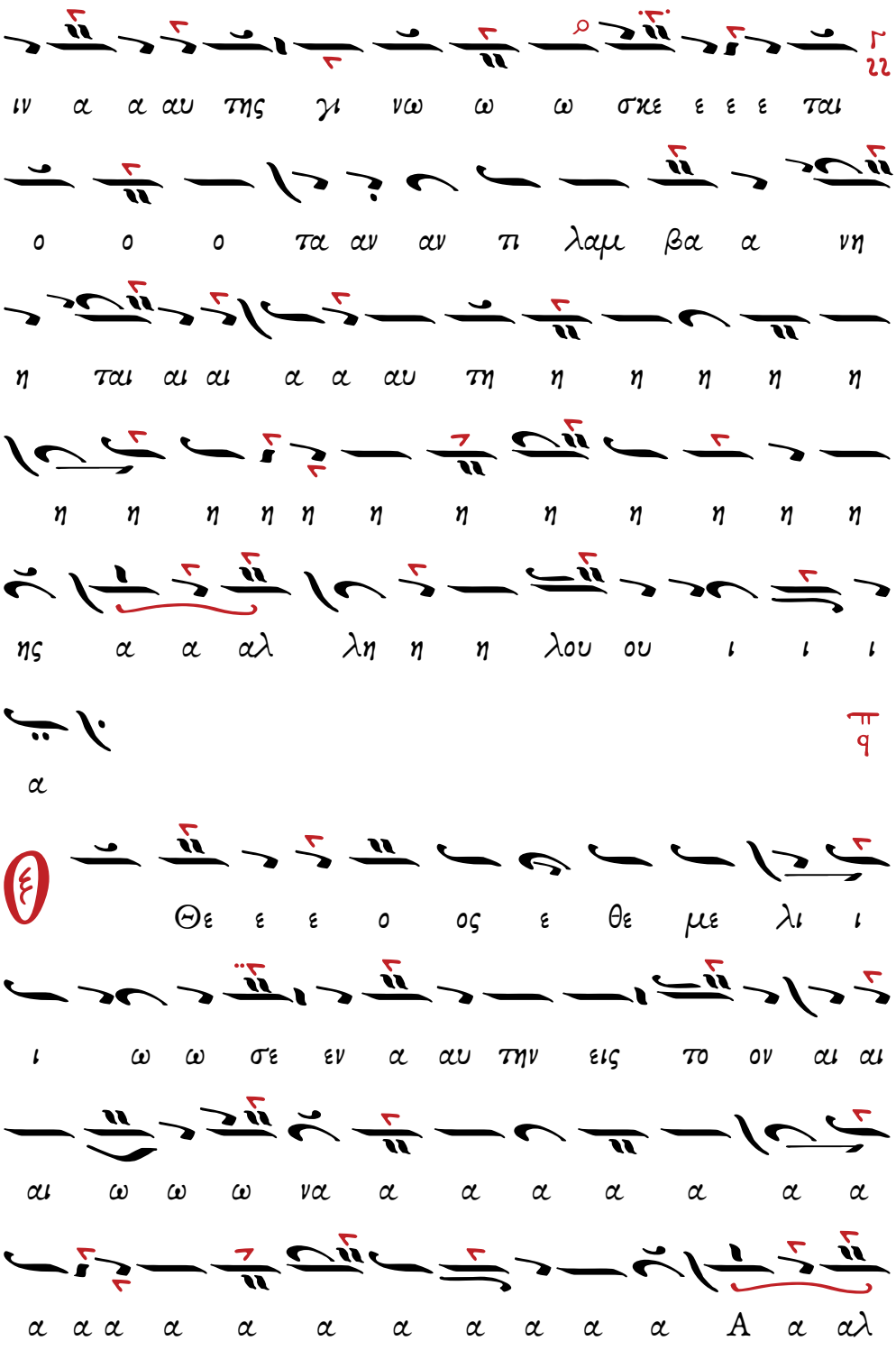
ιν α α αυ της γι νω ω ω σκε ε ε ε ται
ο ο ο τα αν αν τι λαμ βα α νη
η ται αι αι α α αυ τη η η η η η
η η η η η η η η η η η η
ης α α αλ λη η η λου ου ι ι ι
α
Θε ε ε ο ος ε θε με λι ι
ι ω ω σε εν α αυ την εις το ον αι αι
αι ω ω ω να α α α α α α α
α α α α α α α α α α α A α αλ

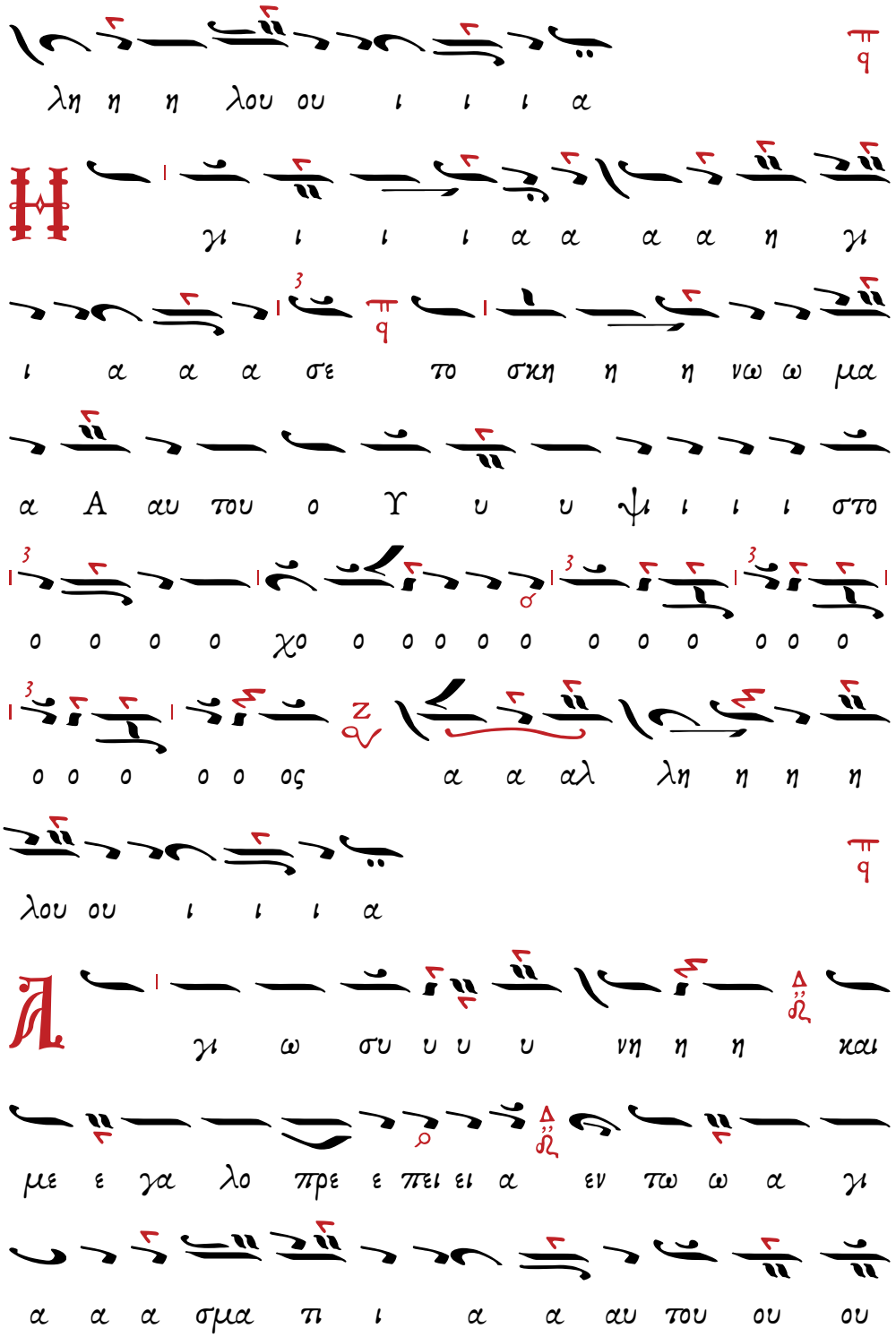
λη η η λου ου ι ι ι α
γι ι ι ι α α α α η γι
ι α α α σε το σκη η η νω ω μα
α Α αυ του ο Υ υ υ ψι ι ι ι στο
ο ο ο ο χο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ος α α αλ λη η η η
λου ου ι ι ι α
γι ω συ υ υ υ νη η η και
με ε γα λο πρε ε πει ει α εν τω ω α γι
α α α σμα πι ι α α αυ του ου ου

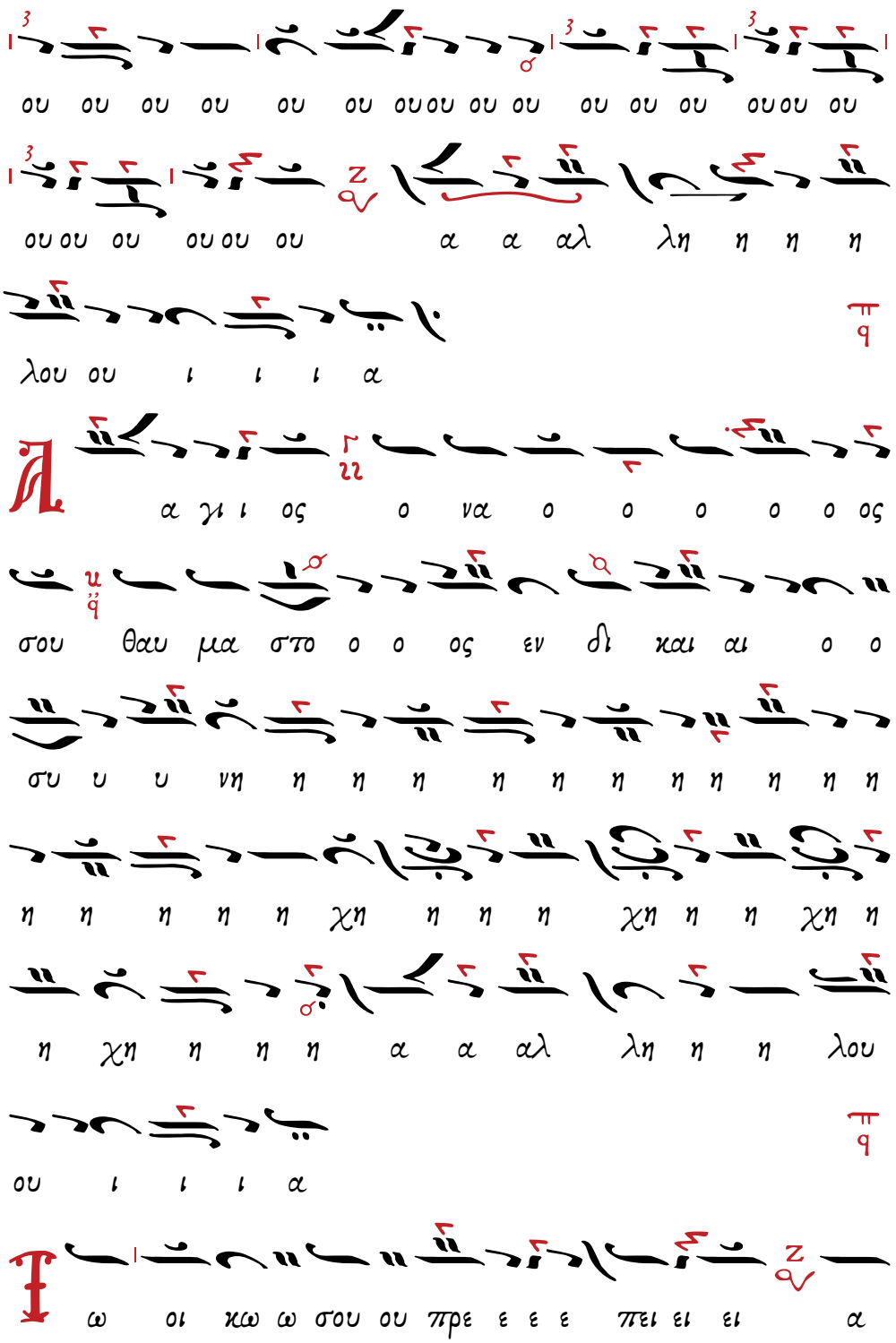
ου ου ου ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ουου ου
ουου ου ουου ου α α αλ λη η η η
λου ου ι ι ι α
α γι ι ος ο να ο ο ο ο ο ος
σου θαυ μα στο ο ο ος εν δι και αι ο ο
συ υ υ νη η η η η η η η η η η η
η η η η η χη η η η χη η η χη η
η χη η η η α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
ω οι κω ω σου ου πρε ε ε πει ει ει α

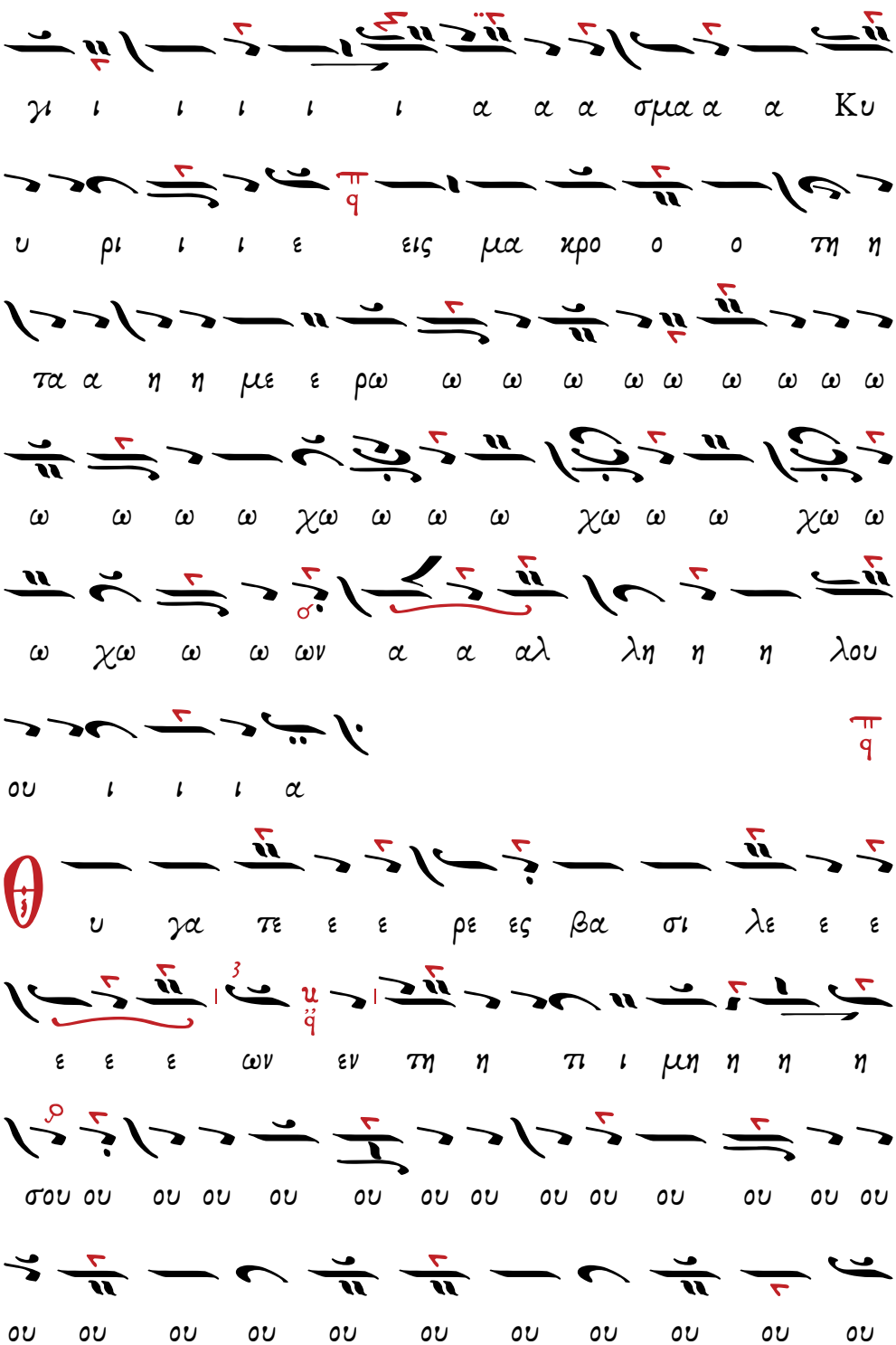
γι ι ι ι ι ι α α α σμα α α Κυ
υ ρι ι ι ε εις μα κρο ο ο τη η
τα α η η με ε ρω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω χω ω ω ω χω ω ω χω ω
ω χω ω ω ων α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
υ γα τε ε ε ρε ες βα σι λε ε ε
ε ε ε ων εν τη η τι ι μη η η η
σου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

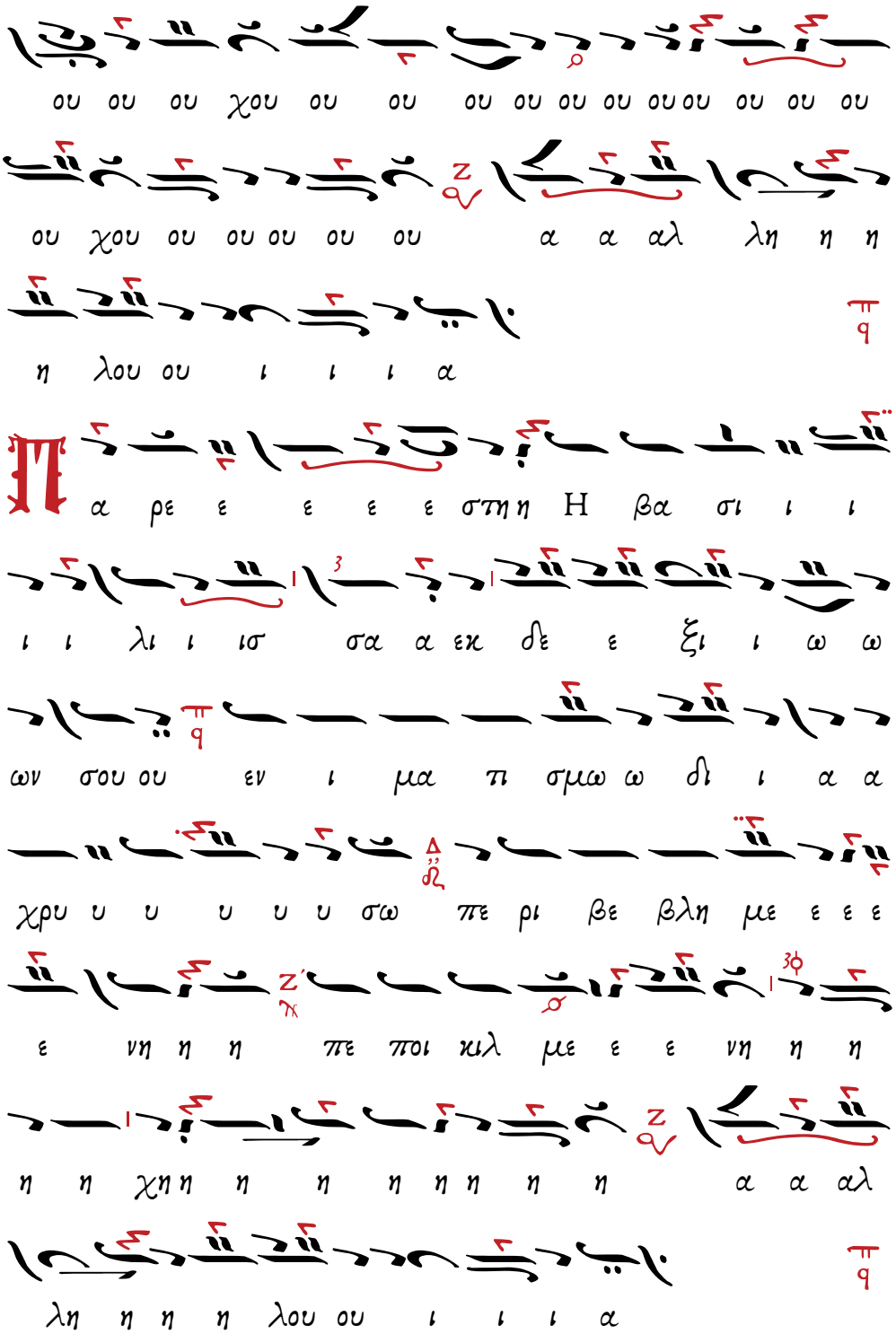
ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου χου ου ου ου ου ου α α αλ λη η η
η λου ου ι ι ι α
Π α ρε ε ε ε στη η Η βα σι ι ι
ι ι λι ι ισ σα α εκ δε ε ξι ι ω ω
ων σου ου εν ι μα πι σμω ω δι ι α α
χρυ υ υ υ υ υ σω πε ρι βε βλη με ε ε ε
ε νη η η πε ποι κιλ με ε ε νη η η
η η χη η η η η η η η α α αλ
λη η η η λου ου ι ι ι α

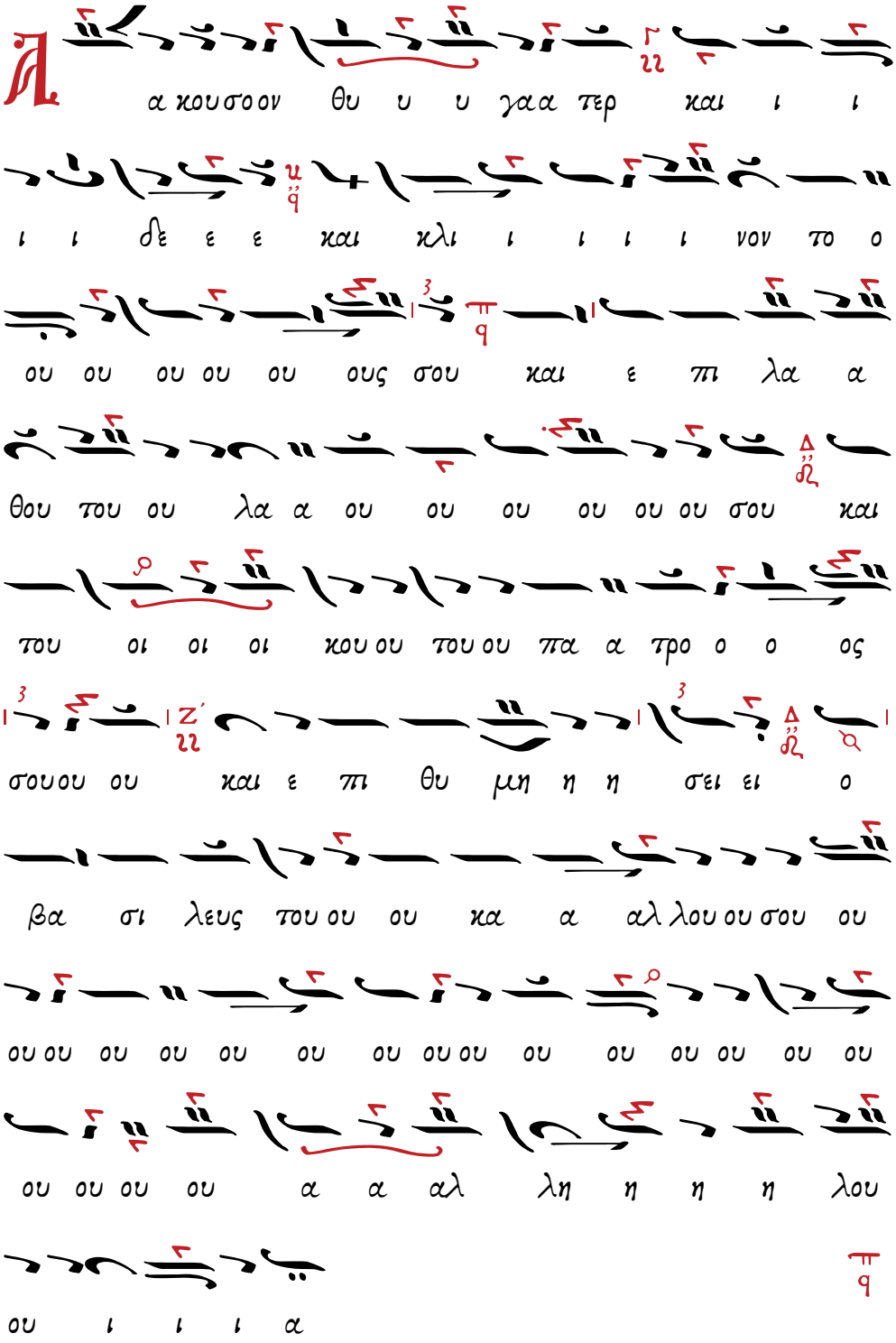
Ἀ α κου σο ον θυ υ υ γα α τερ και ι ι
ι ι δε ε ε και κλι ι ι ι ι νον το ο
ου ου ου ου ου ους σου και ε πι λα α
θου του ου λα α ου ου ου ου ου ου σου και
του οι οι οι κου ου του ου πα α τρο ο ο ος
σου ου ου και ε πι θυ μη η η σει ει ο
βα σι λευς του ου ου κα α αλ λου ου σου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου α α αλ λη η η η λου
ου ι ι ι α

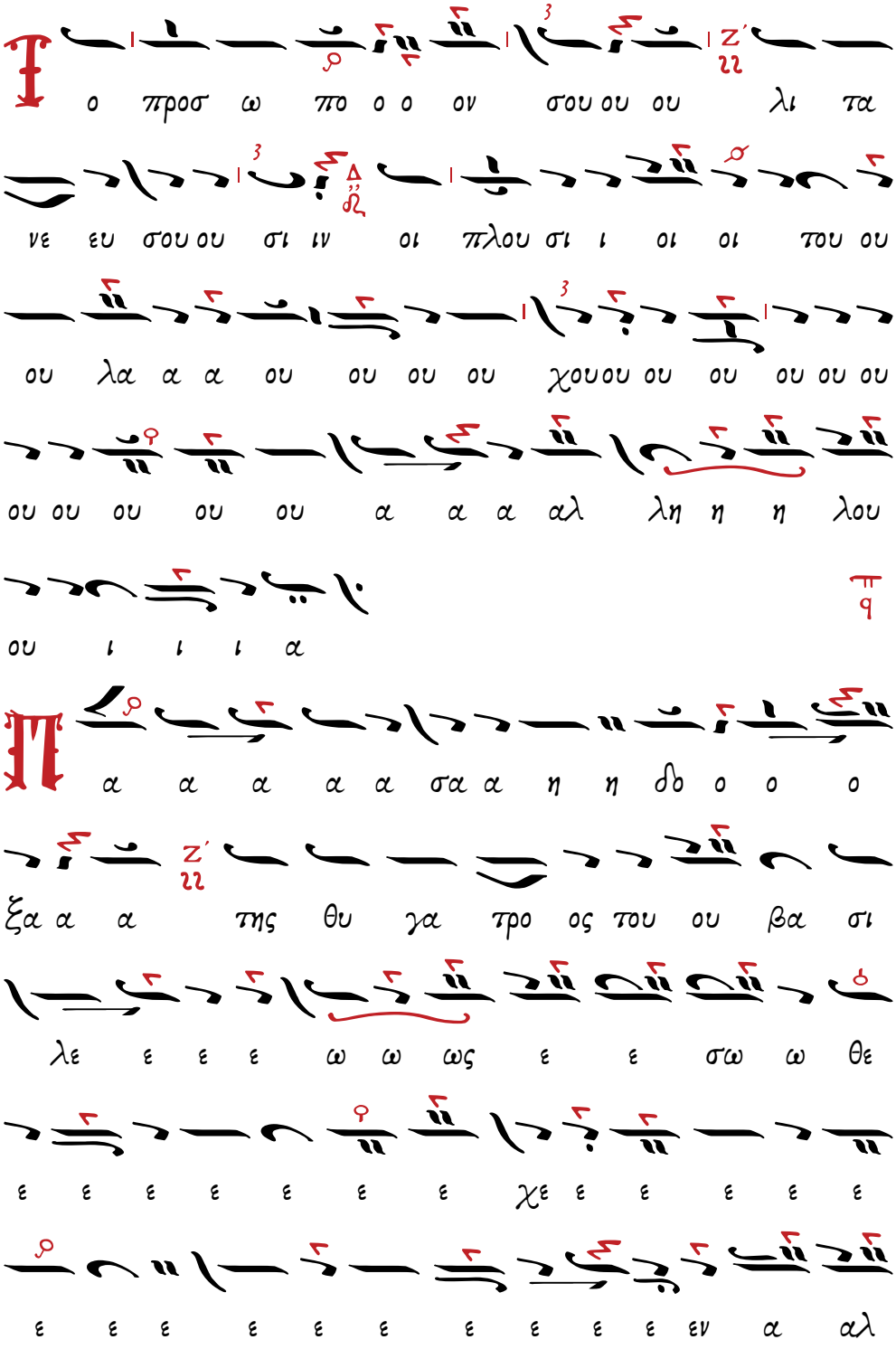
Τ ο προσ ω πο ο ο ον σου ου ου λι τα
νε ευ σου ου σι ιν οι πλου σι ι οι οι του ου
ου λα α α ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου α α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
Π α α α α α σα α η η δο ο ο ο
ξα α α της θυ γα τρο ος του ου βα σι
λε ε ε ε ω ω ως ε ε σω ω θε
ε ε ε ε ε ε ε χε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε εν α αλ

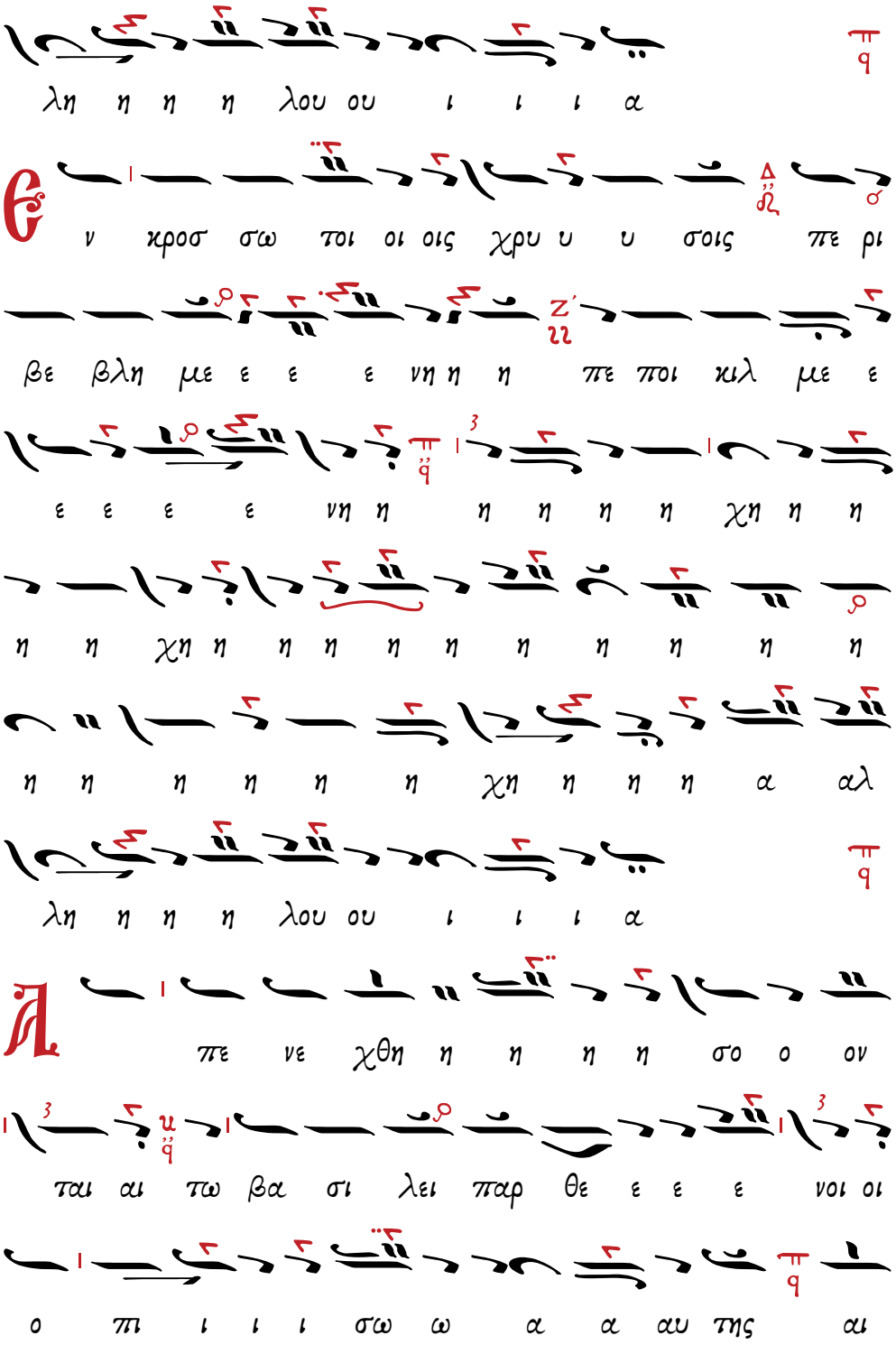
λη η η η λου ου ι ι ι α
ν χροσ σω τοι οι οις χρυ υ υ σοις πε ρι
βε βλη με ε ε ε νη η η πε ποι κιλ με ε
ε ε ε ε νη η η η η η χη η η
η η χη η η η η η η η η η η
η η η η η η χη η η η α αλ
λη η η η λου ου ι ι ι α
πε νε χθη η η η σο ο ον
ται αι τω βα σι λει παρ θε ε ε νοι οι
ο πι ι ι ι σω ω α α αυ της αι

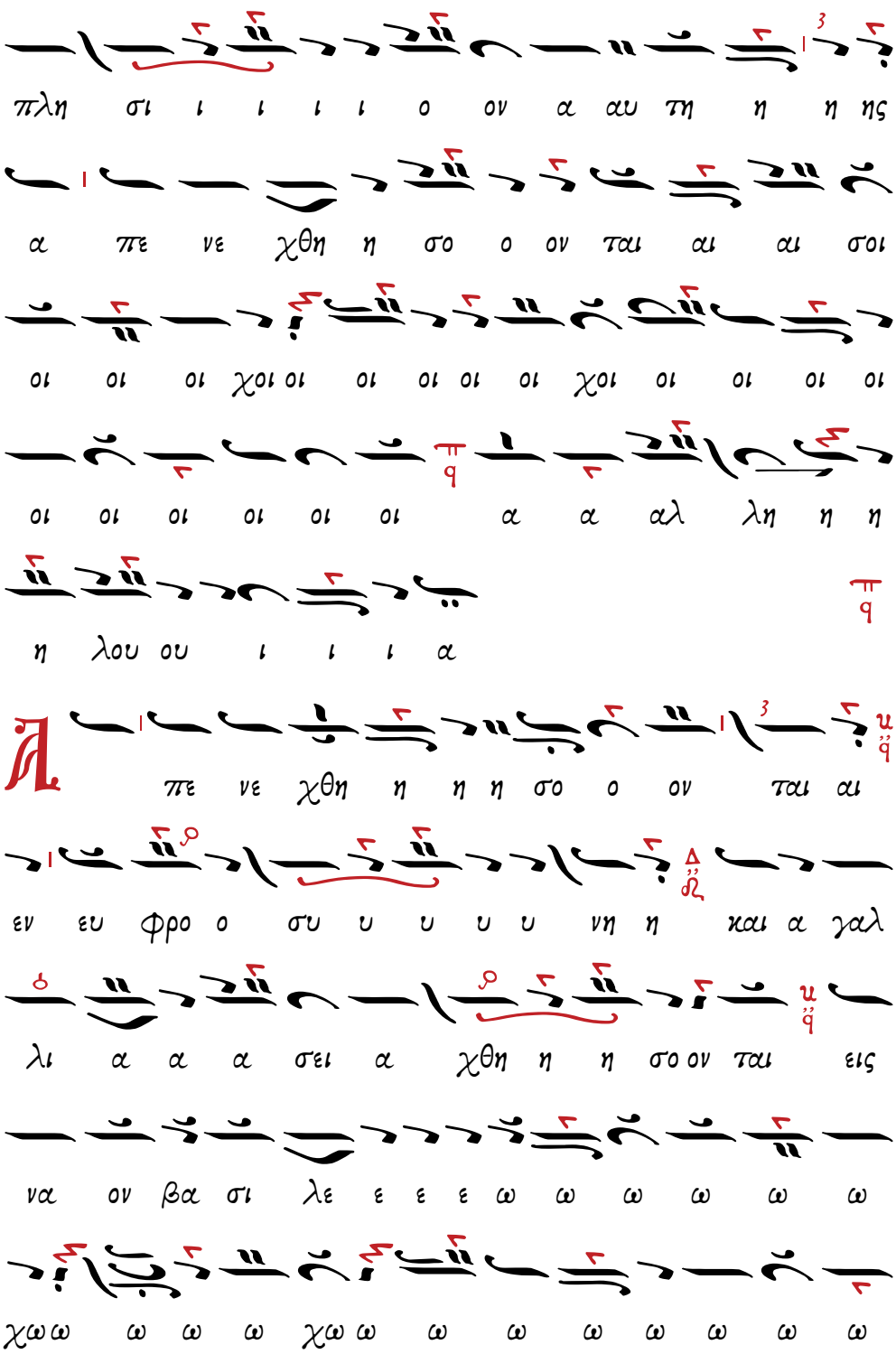
πλη σι ι ι ι ι ο ον α αυ τη η η ης
α πε νε χθη η σο ο ον ται αι αι σοι
οι οι οι χοι οι οι οι οι οι χοι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι α α αλ λη η η
η λου ου ι ι ι α
Ἀ πε νε χθη η η η σο ο ον ται αι
εν ευ φρο ο συ υ υ υ υ νη η και α γαλ
λι α α α σει α χθη η η σο ον ται εις
να ον βα σι λε ε ε ε ω ω ω ω ω ω
χω ω ω ω ω ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω

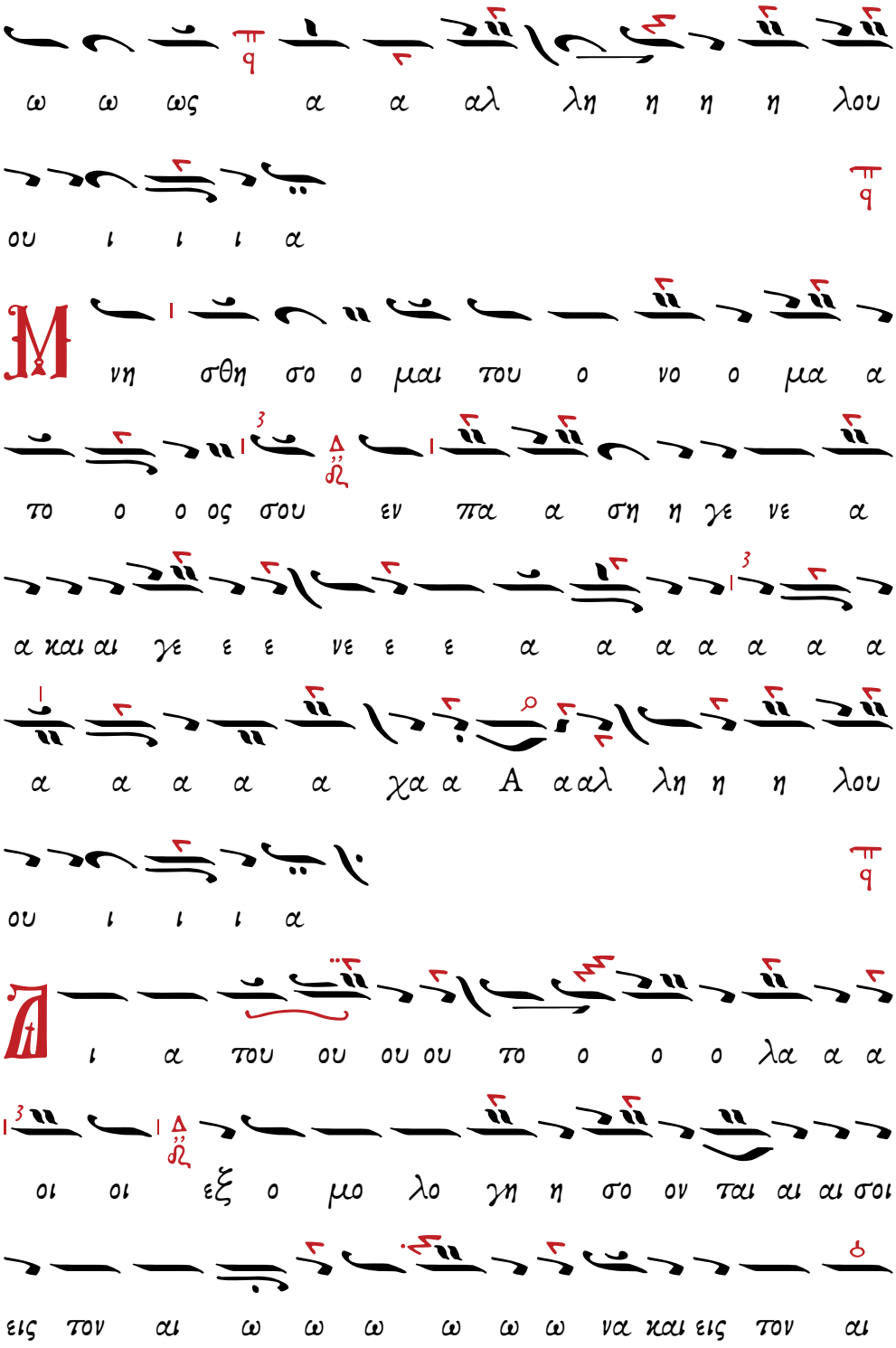
ω ω ως α α αλ λη η η η λου
ου ι ι ι α
Μη σθη σο ο μαι του ο νο ο μα α
το ο ο ος σου εν πα α ση η γε νε α
α και αι γε ε ε νε ε ε α α α α α α α
α α α α α χα α Α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
Δι ι α του ου ου ου το ο ο ο λα α α
οι οι εξ ο μο λο γη η σο ον ται αι αι σοι
εις τον αι ω ω ω ω ω ω να και εις τον αι

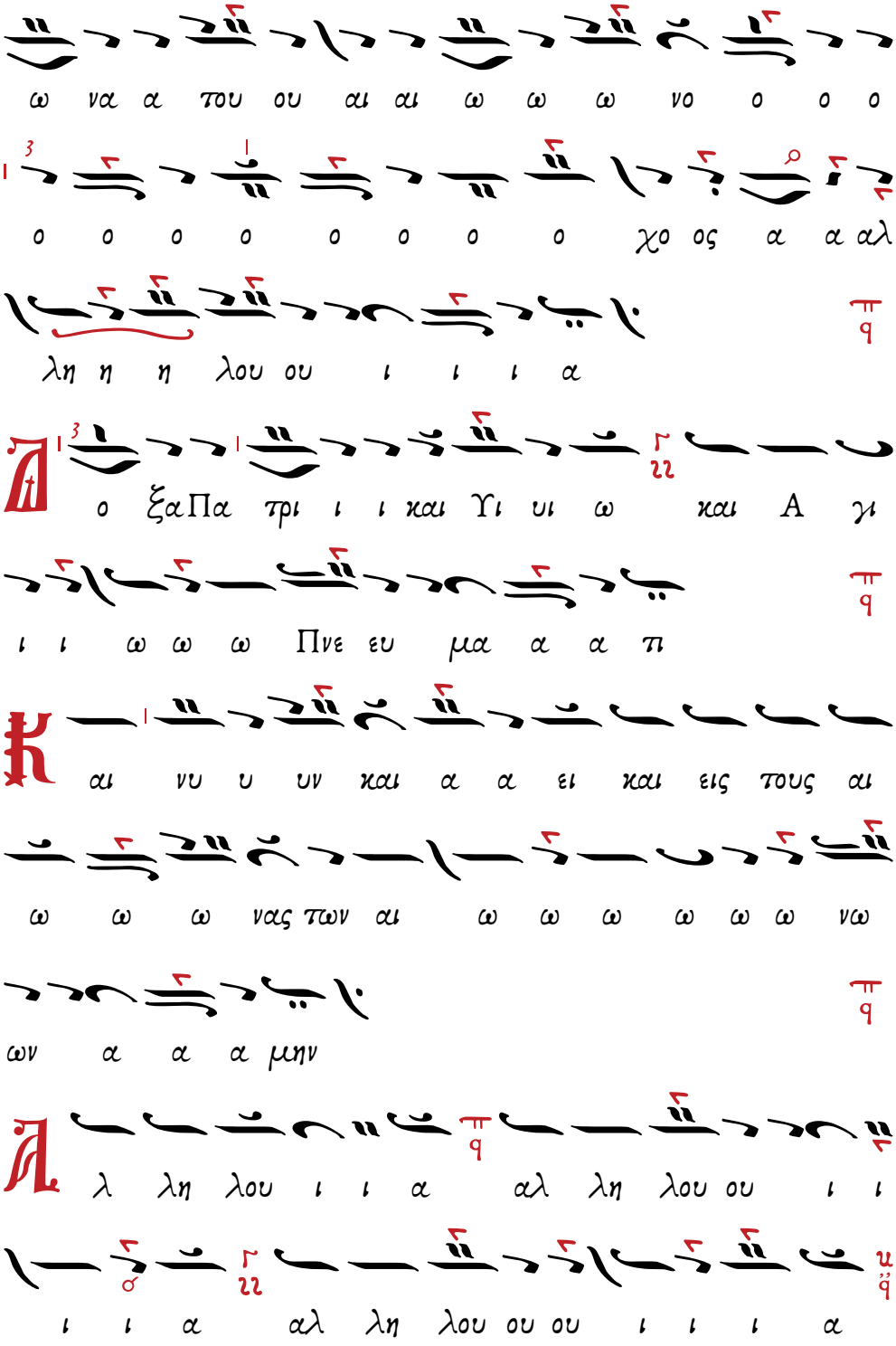
ω να α του ου αι αι ω ω ω νο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο χο ος α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
ο ξα Πα τρι ι ι και Υι υι ω και Α γι
ι ι ω ω ω Πνε ευ μα α α τι
αι νυ υ υν και α α ει και εις τους αι
ω ω ω νας των αι ω ω ω ω ω ω νω
ων α α α μην
λ λη λου ι ι α αλ λη λου ου ι ι
ι ι α αλ λη λου ου ου ι ι ι α

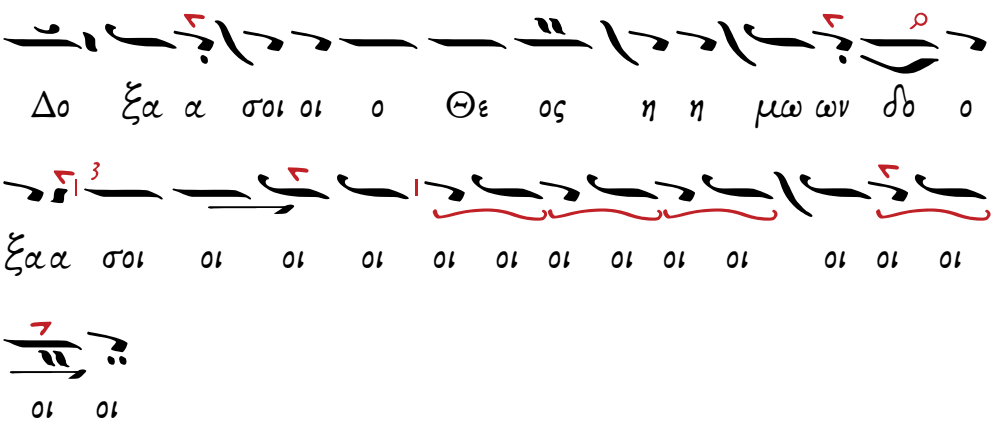
Δο ξα α σοι οι ο Θε ος η η μω ων δο ο
ξα α σοι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι

Εἰς τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν Σάββα καὶ [εἰς] λοιποὺς ὁσίους.

Ἦχος πλ. Νη

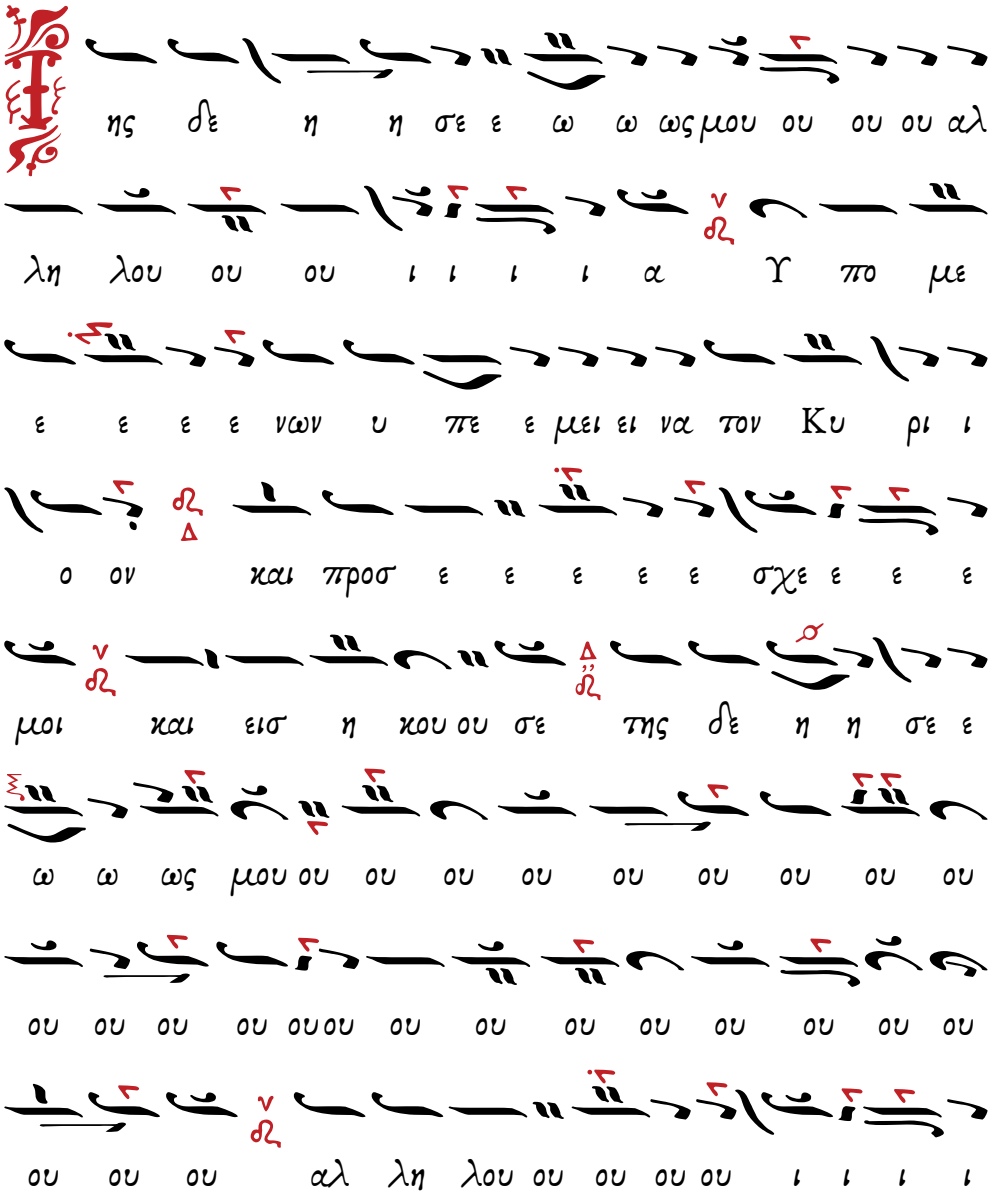

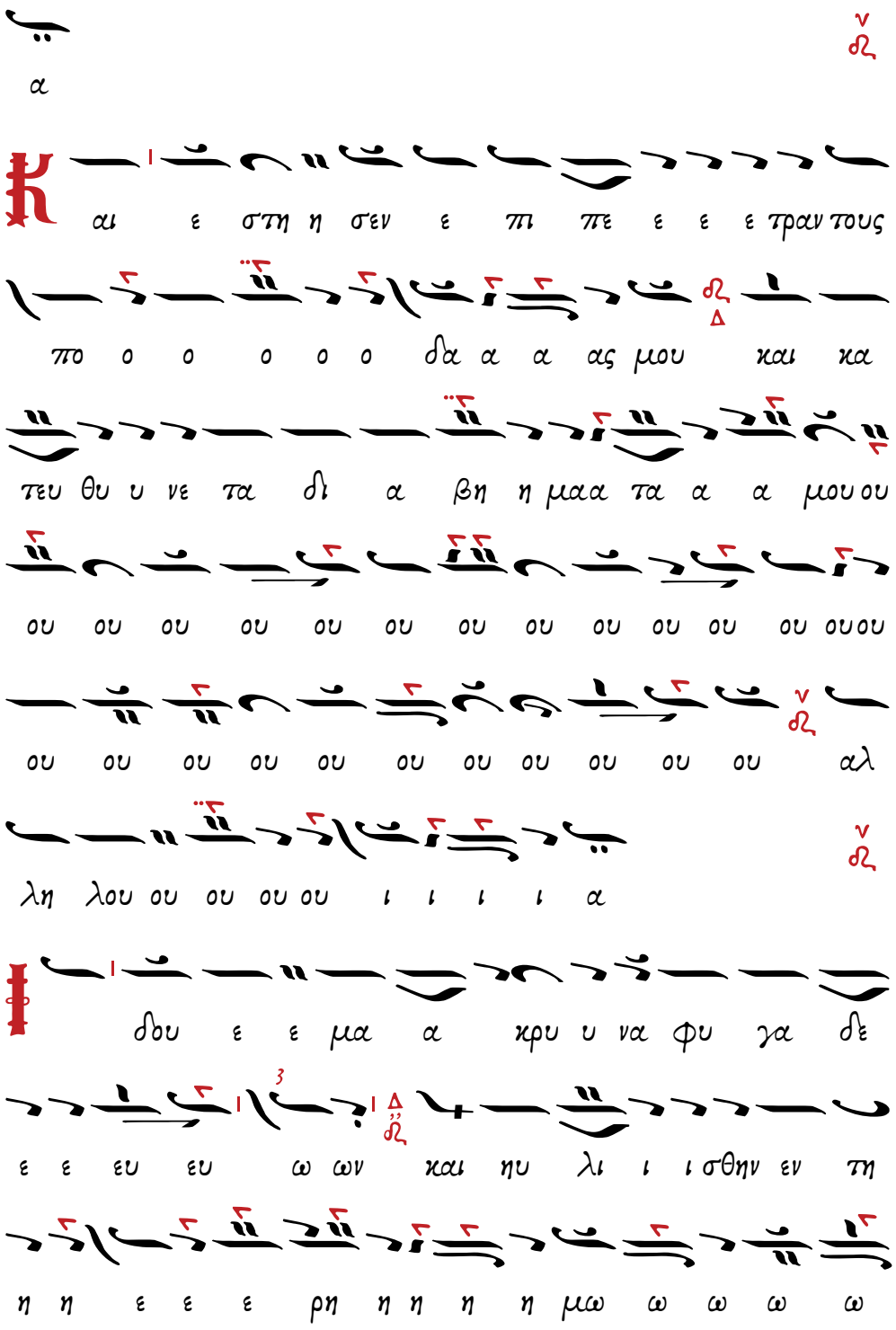
α
αι ε στη η σεν ε πι πε ε ε τραν τους
πο ο ο ο ο ο δα α α ας μου και κα
τευ θυ υ νε τα δι α βη η μαα τα α α μου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ
λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
δου ε ε μα α κρυ υ να φυ γα δε
ε ε ευ ευ ω ων και ηυ λι ι ισθην εν τη
η η ε ε ε ρη η η η μω ω ω ω ω

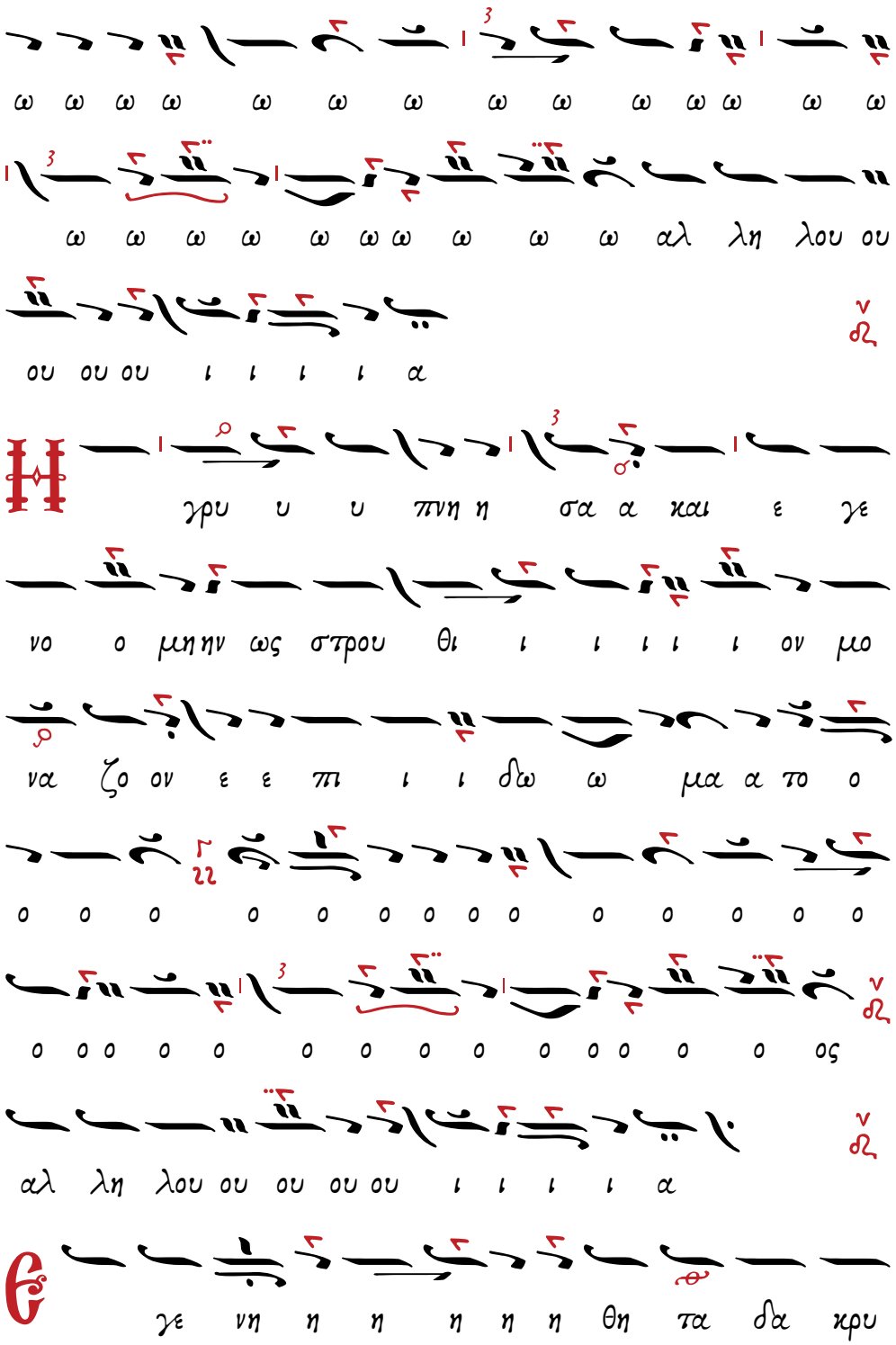
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω αλ λη λου ου
ου ου ου ι ι ι ι α
γρυ υ υ πνη η σα α και ε γε
νο ο μηην ως στρου θι ι ι ι ι ι ον μο
να ζο ον ε ε πι ι ι δω ω μα α το ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ος
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
γε νη η η η η η θη τα δα κρυ

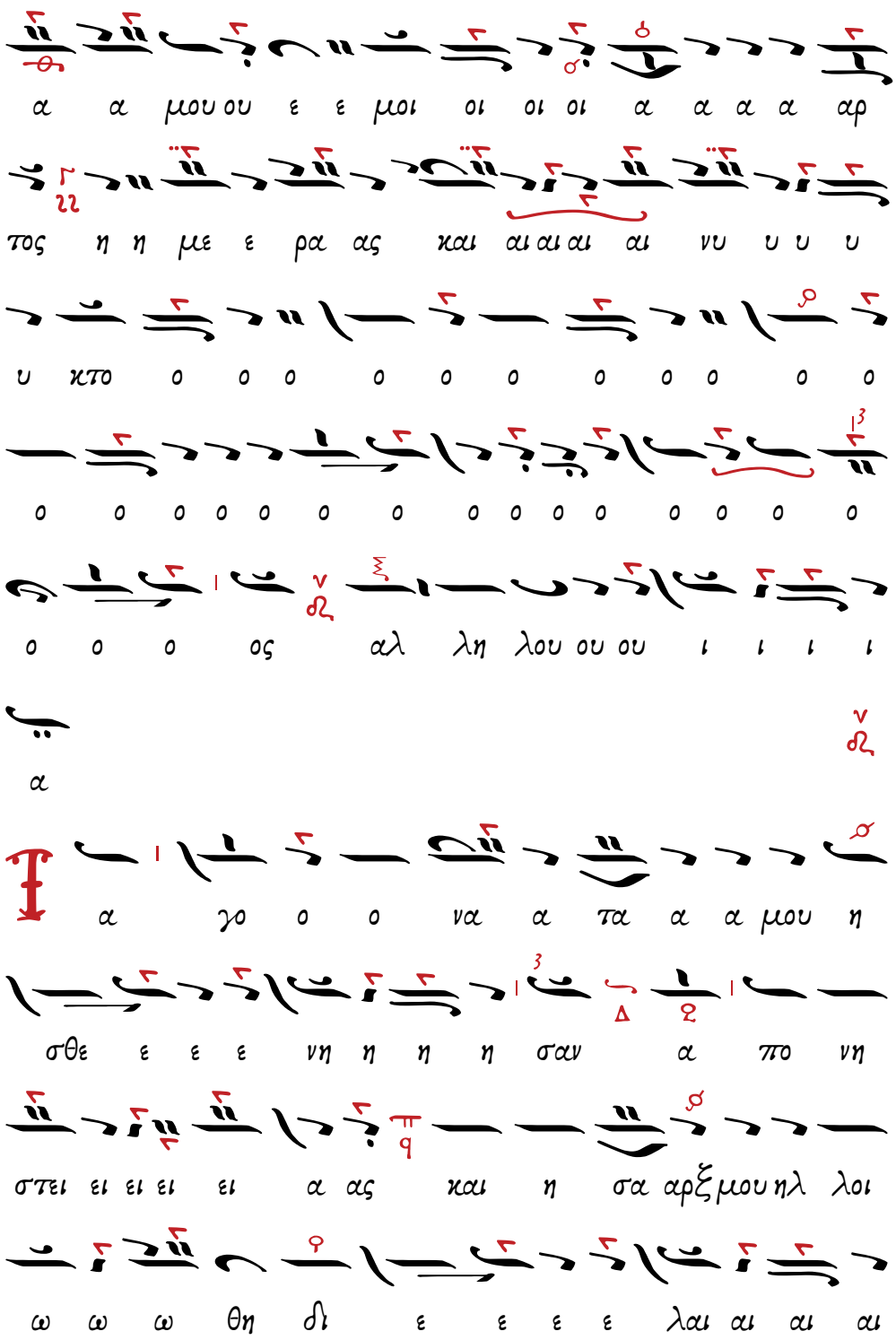
α α μου ου ε ε μοι οι οι οι α α α α αρ
τος η η με ε ρα ας και αι αι αι αι νυ υ υ υ
υ κτο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ος αλ λη λου ου ου ι ι ι ι
α
α γο ο ο να α τα α α μου η
σθε ε ε ε νη η η η σαν α πο νη
στει ει ει ει ει α ας και η σα αρξ μου ηλ λοι
ω ω ω θη δι ε ε ε ε λαι αι αι αι

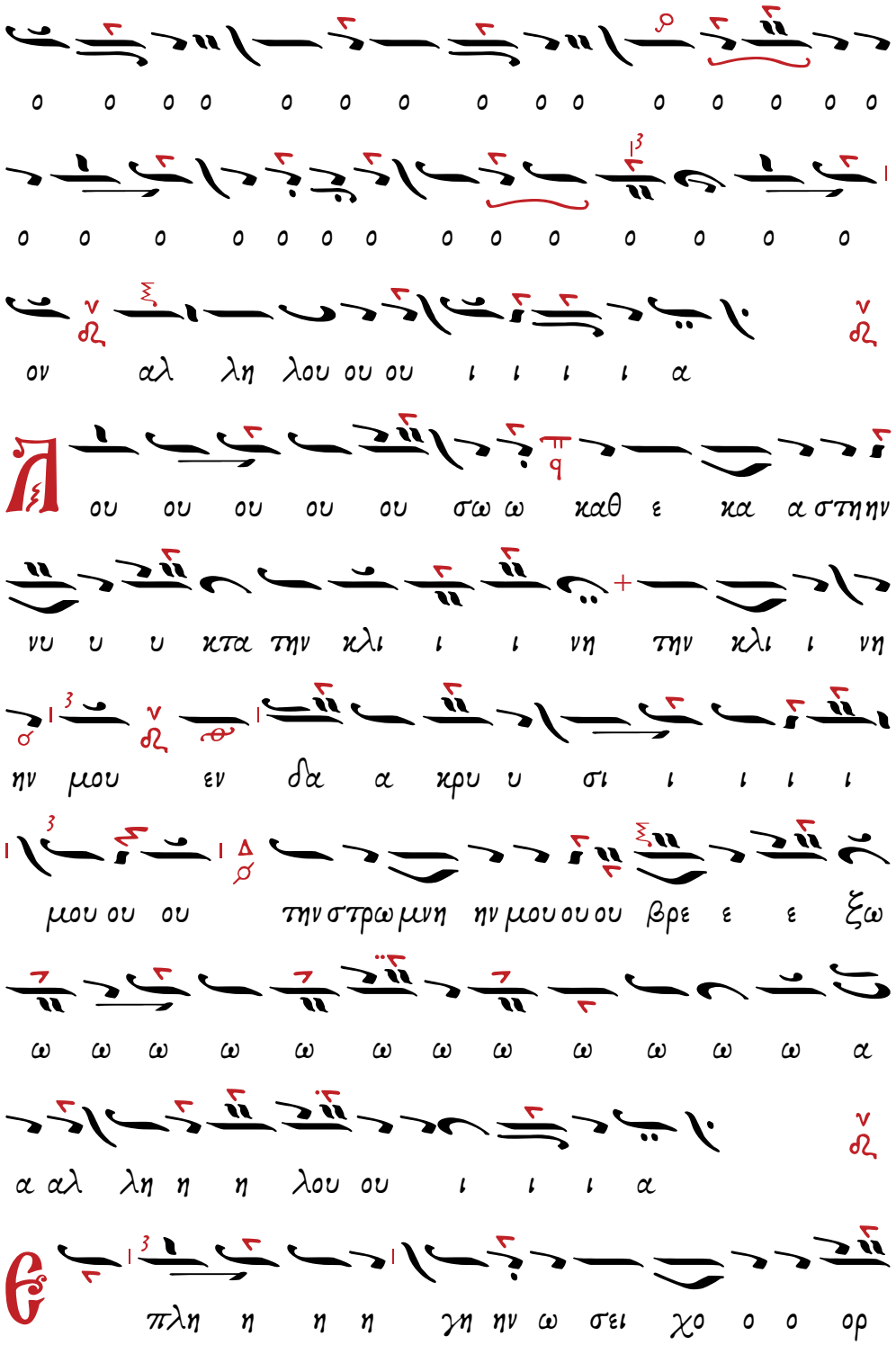
ον αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α
ου ου ου ου ου σω ω καθ ε κα α στηην
νυ υ υ κτα την κλι ι ι νη την κλι ι νη
ην μου εν δα α κρυ υ σι ι ι ι ι
μου ου ου την στρωμνη ην μου ου ου βρε ε ε ξω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω α
α αλ λη η η λου ου ι ι ι α
πλη η η η γη ην ω σει χο ο ο ορ

το ος και ε ξη ρα α α αν θη Η η
κα αρ δι ι α α μου ο ο ο πι ε πε
λα θο ο ο ο ο ο μην του φα γει
ειν τον α α α α αρ το ο ο ον μου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
Α πο φω ω ω νη ης του στε ε να
α αγ μου ου ου ου ου ου ου ου μου ε κολ
λη η θη η το Ο στουν μου ου τη η σα αρ κι
ι ι ι μου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

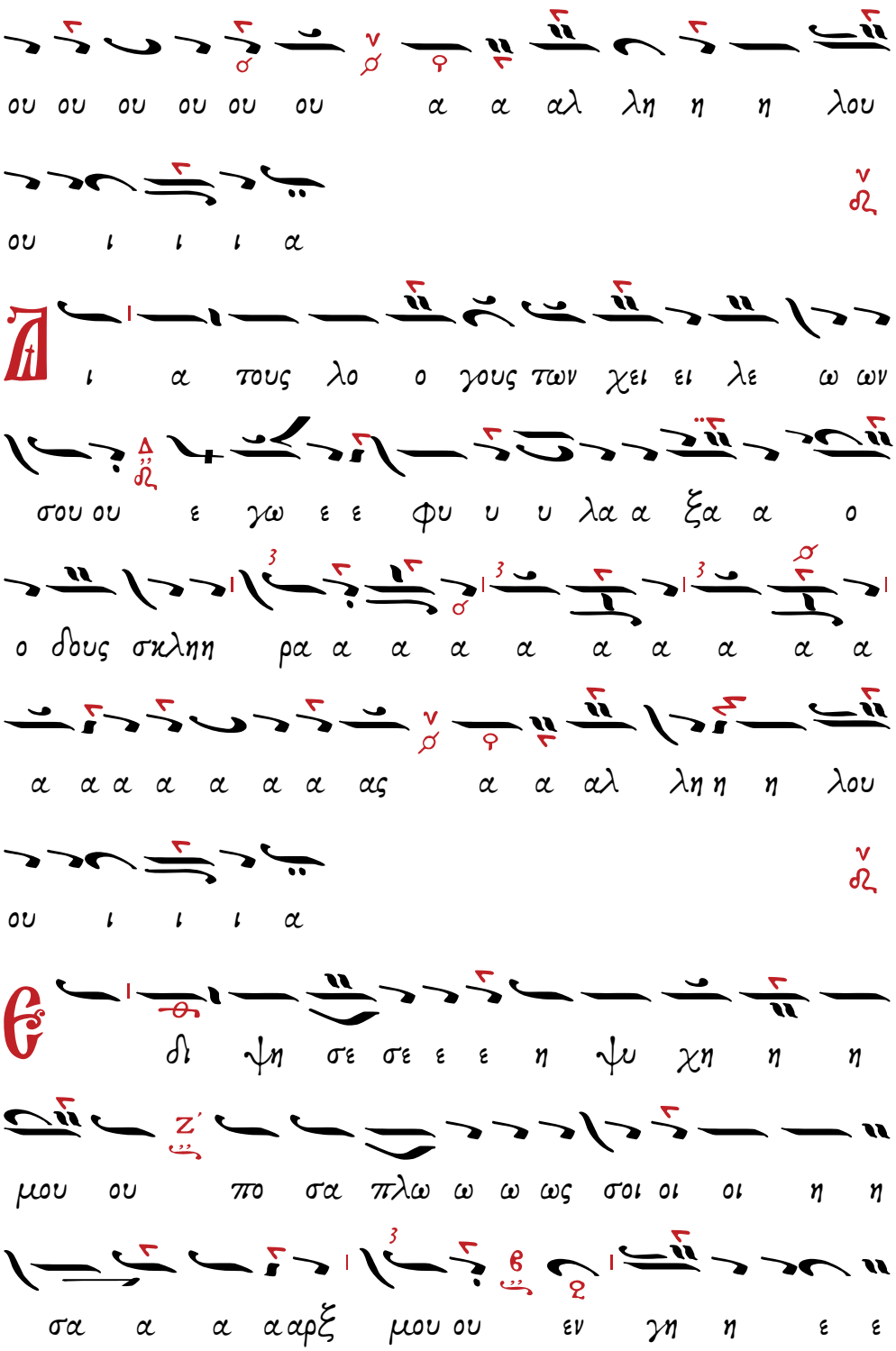
ου ου ου ου ου ου α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
ι α τους λο ο γους των χει ει λε ω ων
σου ου ε γω ε ε φυ υ υ λα α ξα α ο
ο δους σκληη ρα α α α α α α α α α
α α α α α α α ας α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
δι ψη σε σε ε ε η ψυ χη η η
μου ου πο σα πλω ω ω ως σοι οι οι η η
σα α α αρξ μου ου εν γη η ε ε

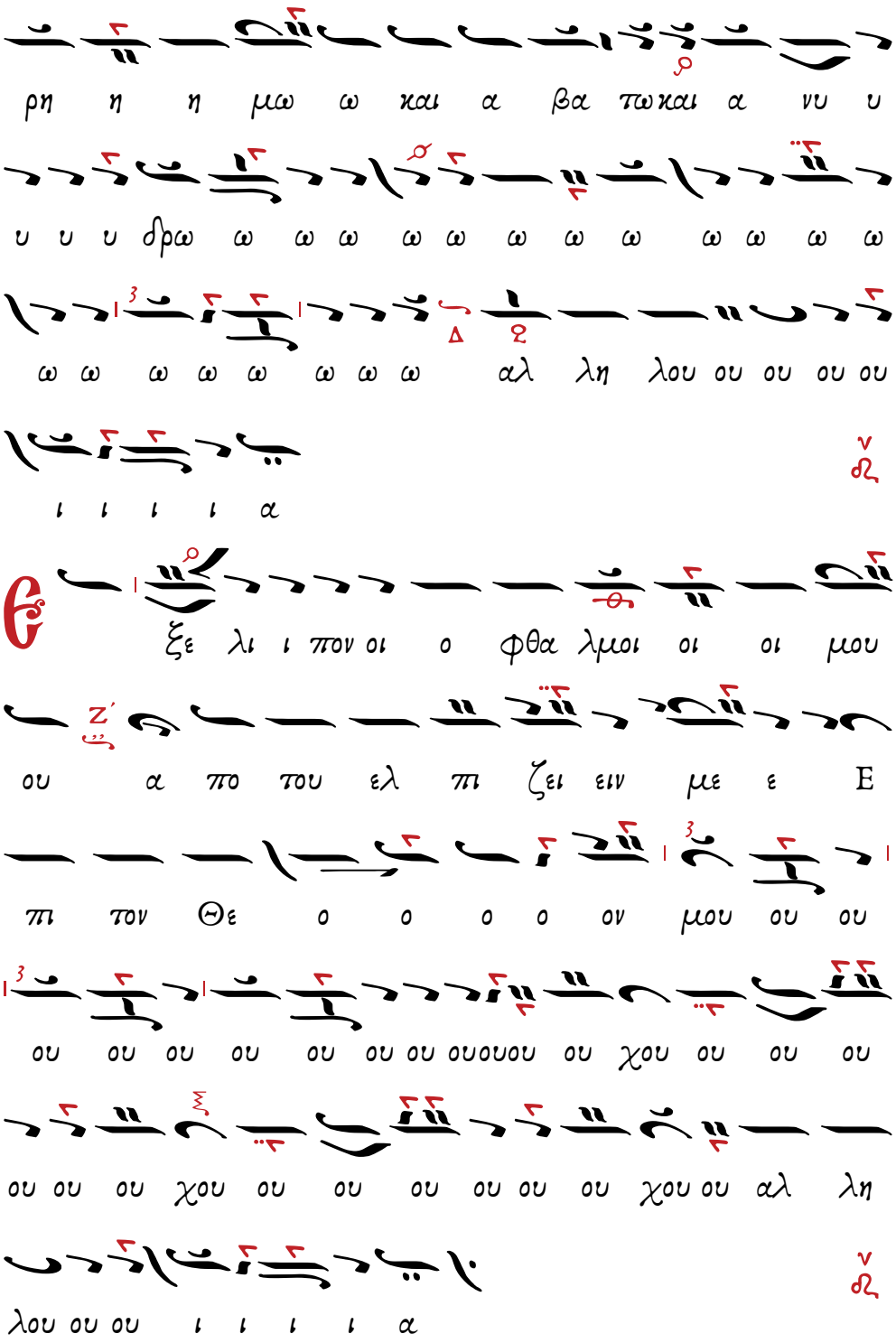
ρη η η μω ω και α βα τω και α νυ υ
υ υ υ δρω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω αλ λη λου ου ου ου ου
ι ι ι ι α
ξε λι ι που οι ο φθα λμοι οι οι μου
ου α πο του ελ πι ζει ειν με ε Ε
πι τον Θε ο ο ο ο ον μου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ουουου ου χου ου ου ου
ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου χου ου αλ λη
λου ου ου ι ι ι ι α

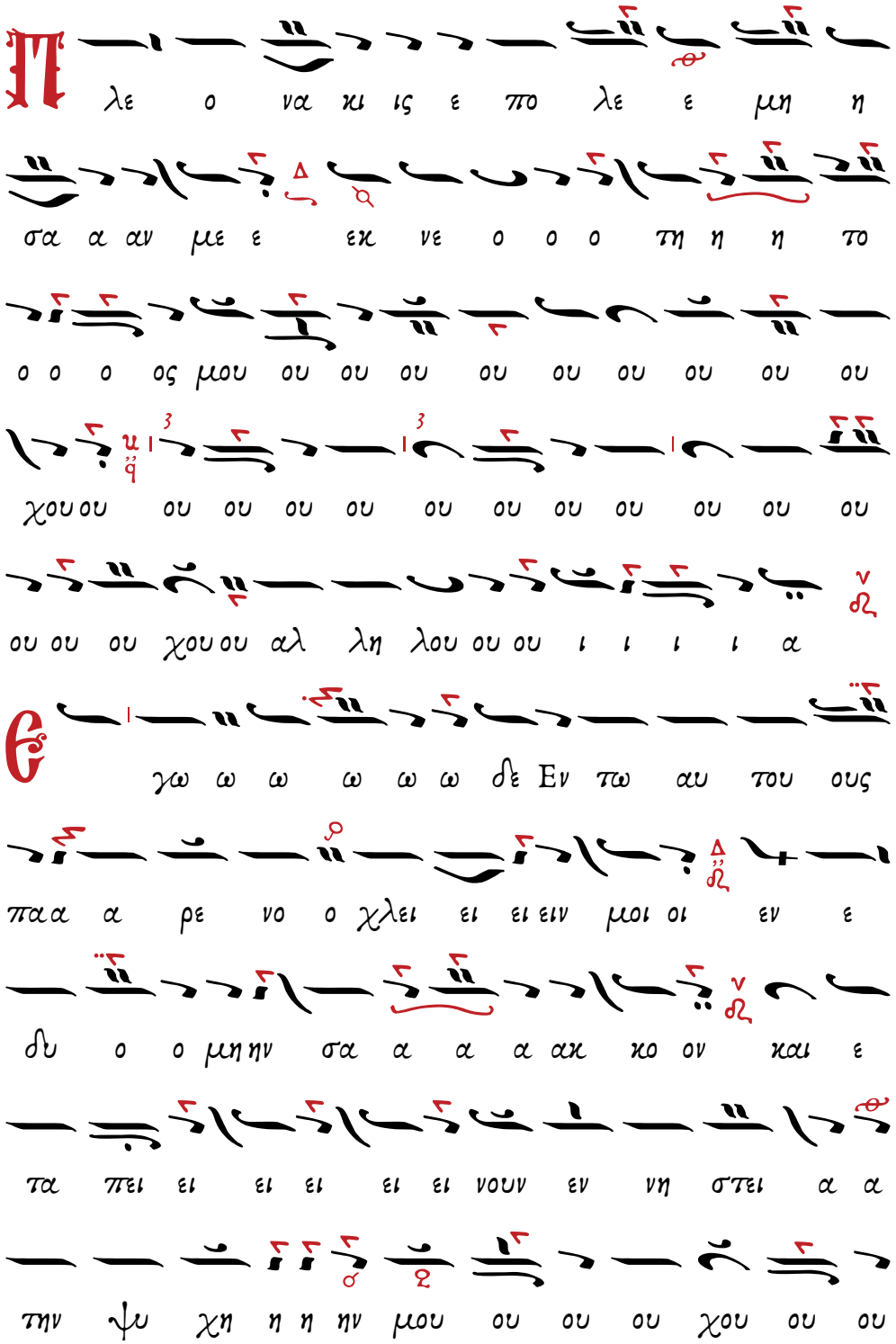
Πλε ο να κι ις ε πο λε ε μη η
σα α αν με ε εκ νε ο ο ο τη η η το
ο ο ο ος μου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου χου ου αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α
Θγω ω ω ω ω ω δε Εν τω αυ του ους
παα α ρε νο ο χλει ει ει ειν μοι οι εν ε
δυ ο ο μη ην σα α α α ακ κο ον και ε
τα πει ει ει ει ει ει νουν εν νη στει α α
την ψυ χη η η ην μου ου ου ου χου ου ου

ου ου ου ου α α α αλ λη η η λου

ου ι ι ι α

αι γνω ω ω ω τε ο ο πι ι ε θαυ

μα στω ω σε Κυ ρι ι ος τον ο ο σι ι ον α αυ

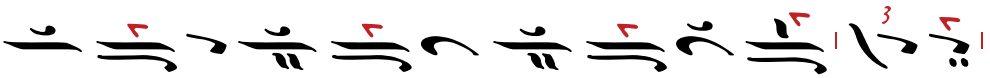
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

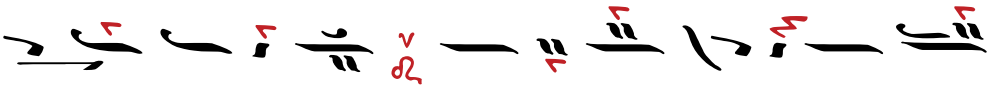
ου ου ου ου ου α α αλ λη η η λου

ου ι ι ι α

πι ι Κυ ρι ι ος α γα πα α α κρι

ι ι ι σι ιν και ου ουκ ε εγ κα τα λει ει

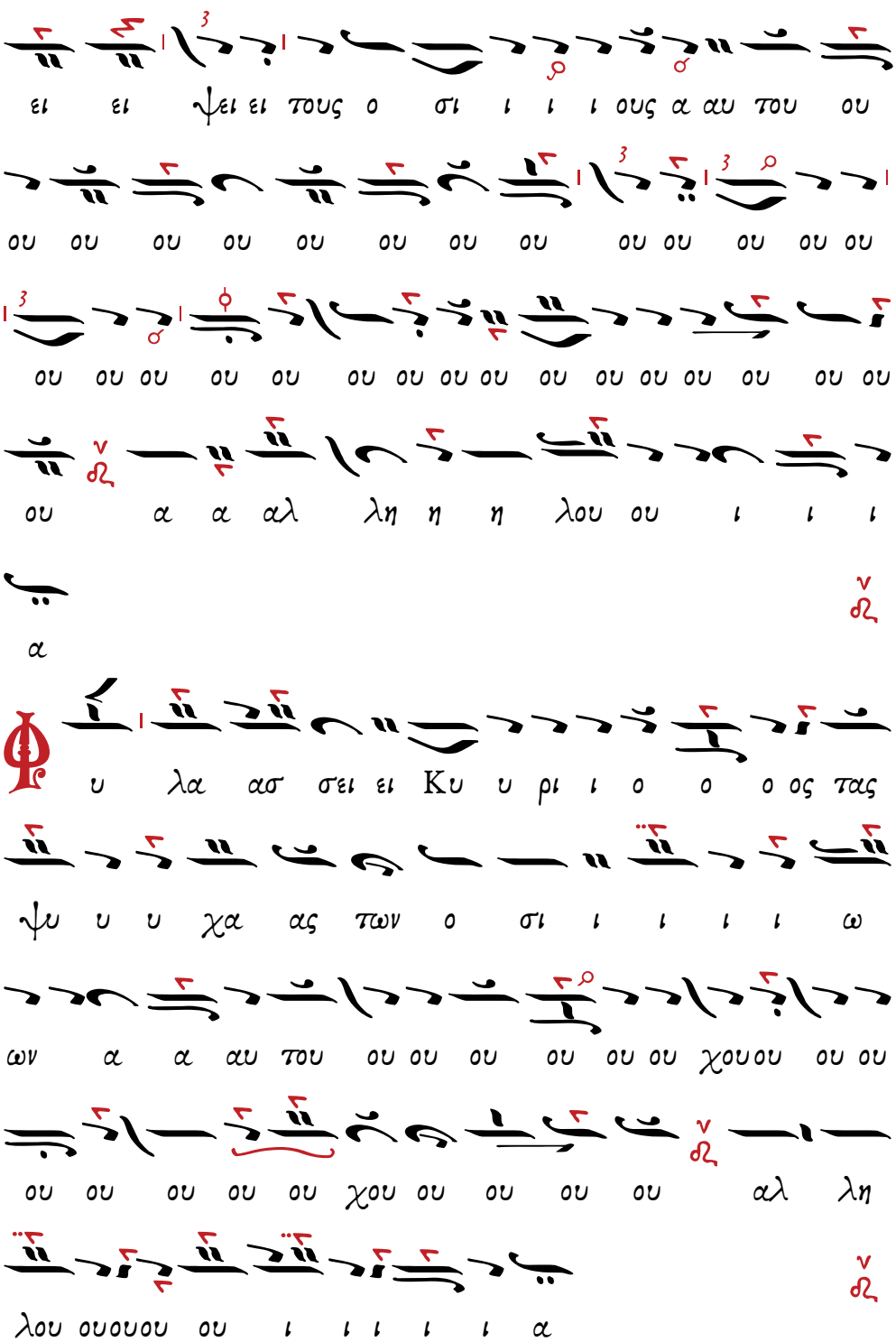
ει ει ψει ει τους ο σι ι ι ι ους α αυ του ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου α α αλ λη η η λου ου ι ι ι
α
υ λα ασ σει ει Κυ υ ρι ι ο ο ο ος τας
ψυ υ υ χα ας των ο σι ι ι ι ι ω
ων α α αυ του ου ου ου ου ου ου χουου ου ου
ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου αλ λη
λου ουουου ου ι ι ι ι ι α

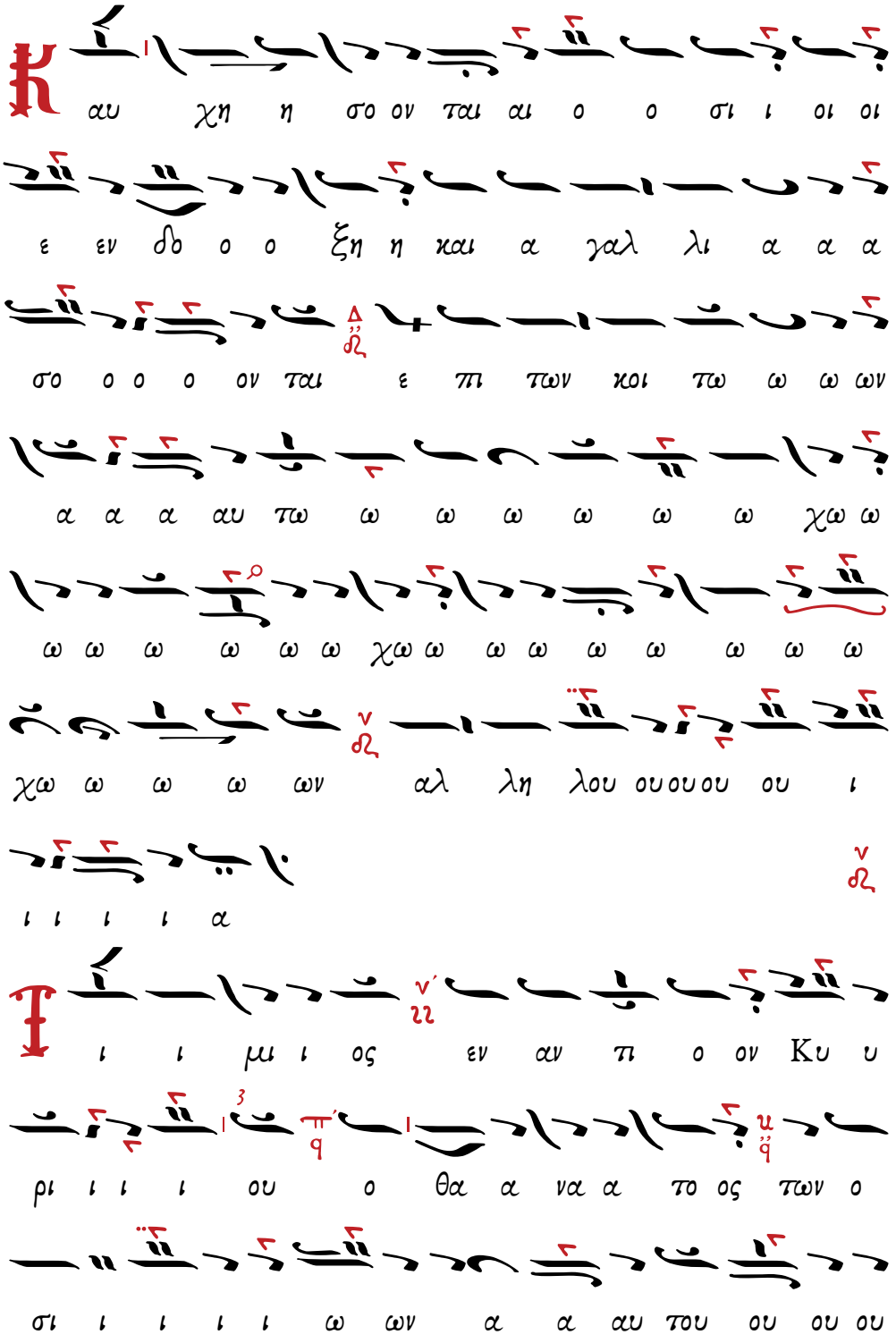
αυ χη η σο ον ται αι ο ο σι ι οι οι
ε εν δο ο ο ξη η και α γαλ λι α α α
σο ο ο ο ον ται ε πι των κοι τω ω ω ων
α α α αυ τω ω ω ω ω ω χω ω
ω ω ω ω ω ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω
χω ω ω ω ων αλ λη λου ουουου ου ι
ι ι ι ι α
ι ι μι ι ος εν αν πι ο ον Κυ υ
ρι ι ι ι ου ο θα α να α το ος των ο
σι ι ι ι ι ω ων α α αυ του ου ου ου

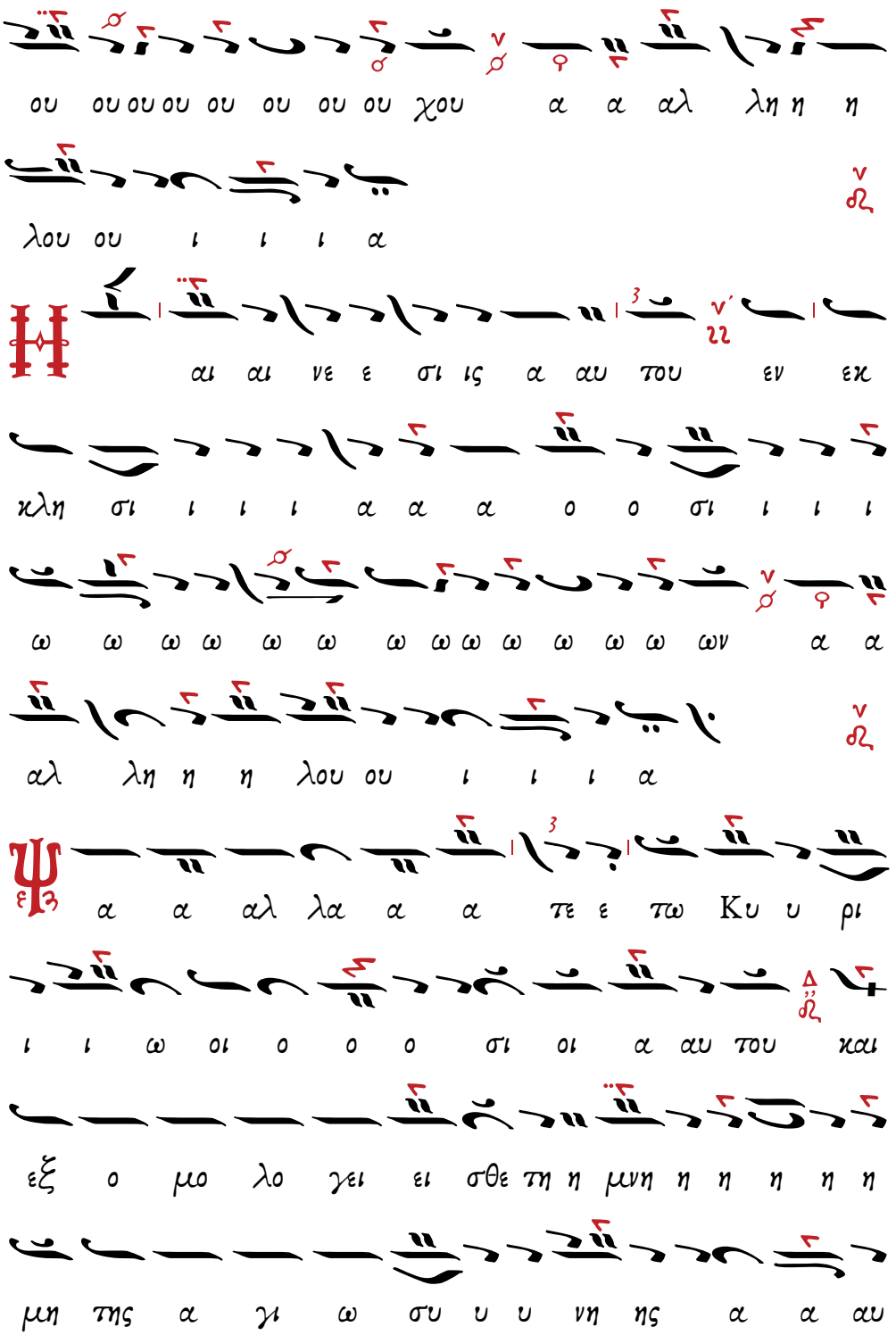
ου ου ου ου ου ου ου ου χου α α αλ λη η η
λου ου ι ι ι α
αι αι νε ε σι ις α αυ του εν εκ
κλη σι ι ι ι α α α ο ο σι ι ι ι
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων α α
αλ λη η η λου ου ι ι ι α
α α αλ λα α α τε ε τω Κυ υ ρι
ι ι ω οι ο ο ο σι οι α αυ του και
εξ ο μο λο γει ει σθε τη η μνη η η η η η
μη της α γι ω συ υ υ νη ης α α αυ

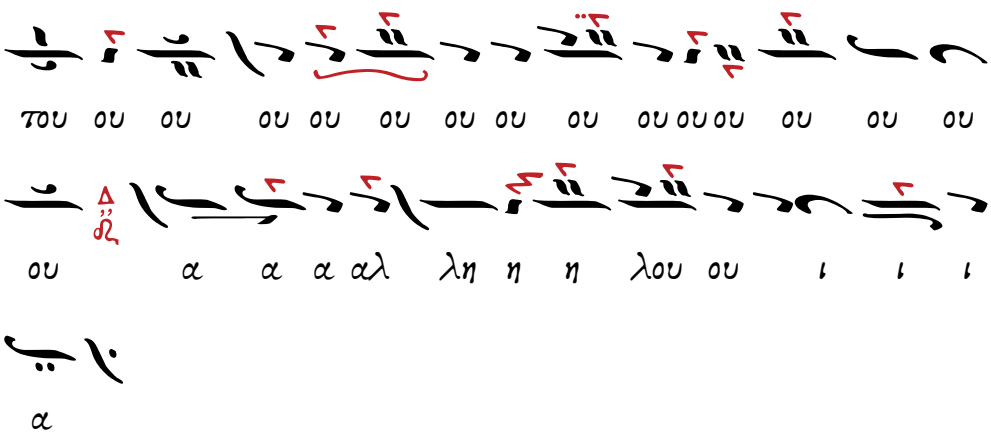
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου α α α αλ λη η η λου ου ι ι ι
α

Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἦχος Δ Δι

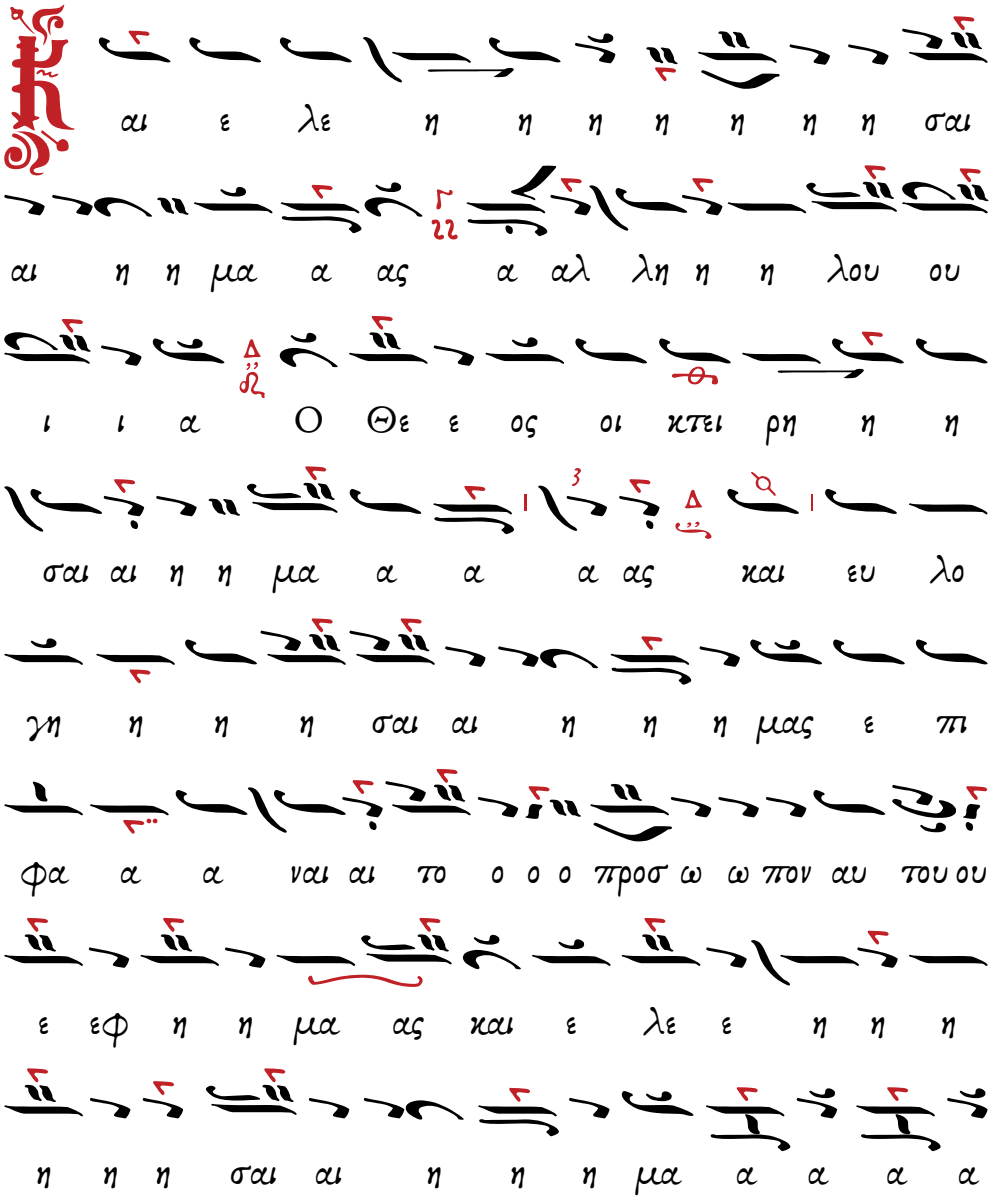

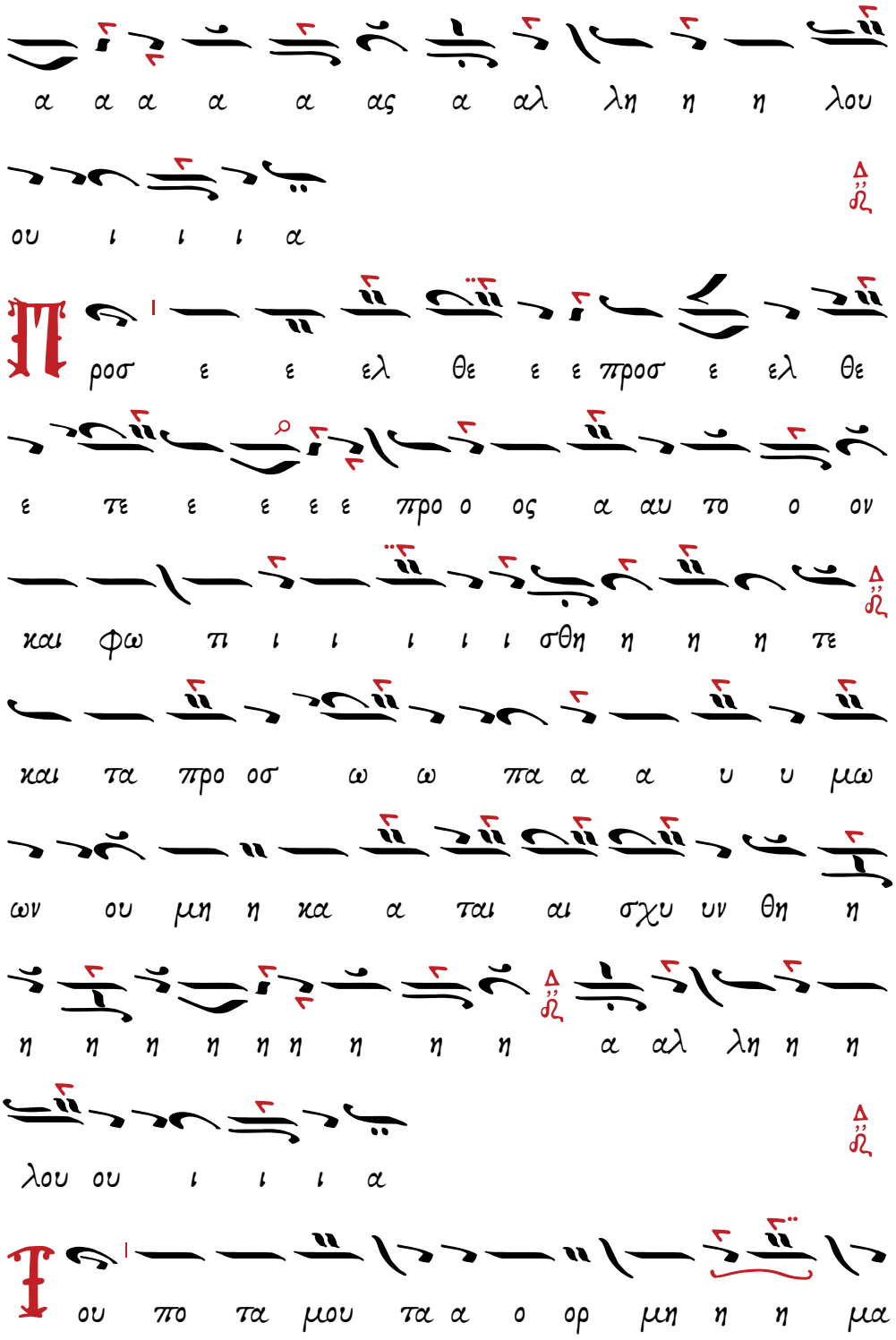
α α α α α ας α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
ροσ ε ε ελ θε ε ε προσ ε ελ θε
ε τε ε ε ε ε προ ο ος α αυ το ο ον
και φω πι ι ι ι ι ι σθη η η η τε
και τα προ οσ ω ω πα α α υ υ μω
ων ου μη η κα α ται αι σχυ υν θη η
η η η η η η η η η α αλ λη η η
λου ου ι ι ι α
ου πο τα μου τα α ο ορ μη η η μα

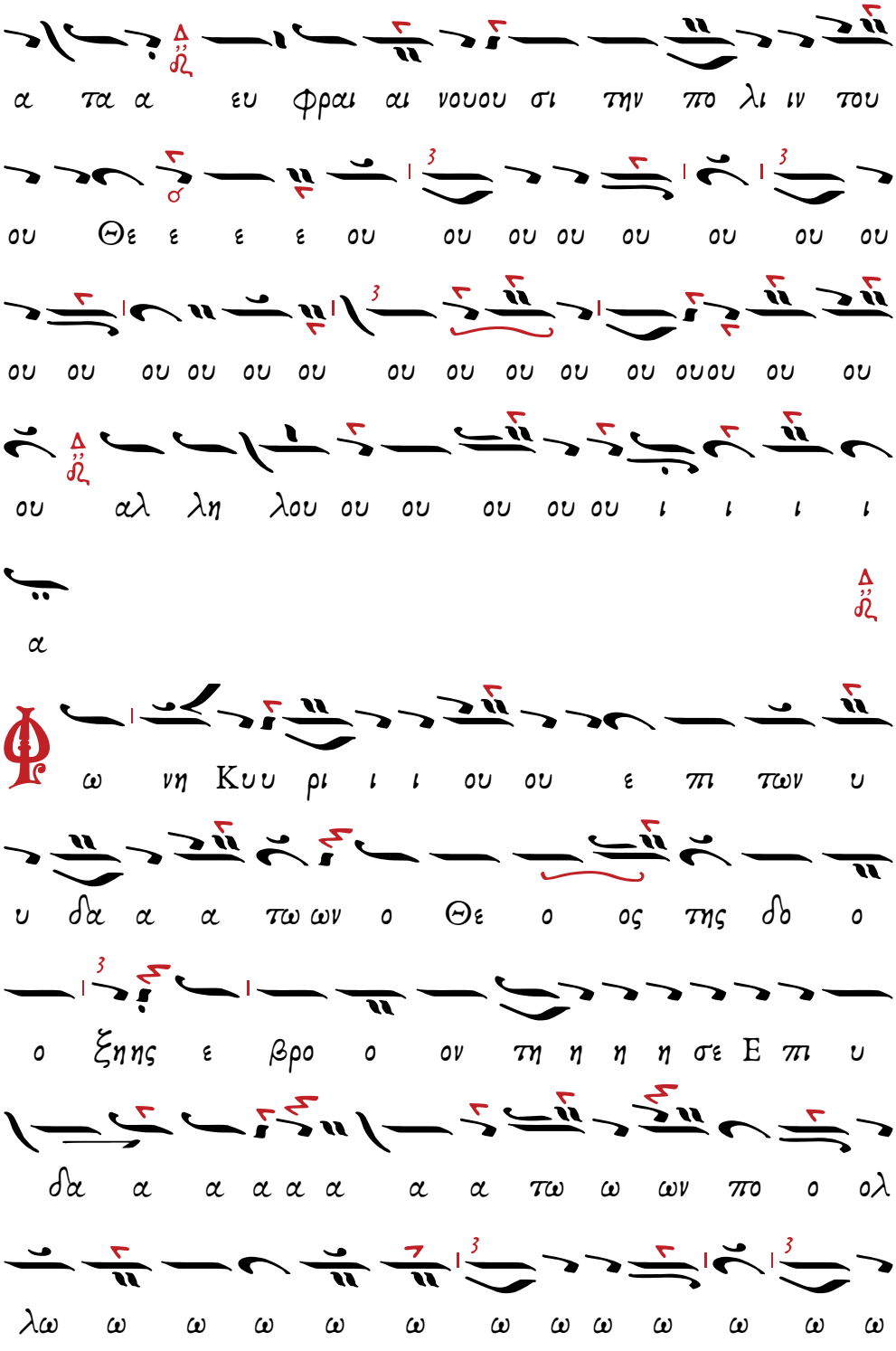
α τα α ευ φραι αι νουου σι την πο λι ιν του
ου Θε ε ε ε ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ουου ου ου
ου αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
ω νη Κυυ ρι ι ι ου ου ε πι των υ
υ δα α α τω ων ο Θε ο ος της δο ο
ο ξη ης ε βρο ο ον τη η η η σε Ε πι υ
δα α α α α α α α τω ω ων πο ο ολ
λω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω

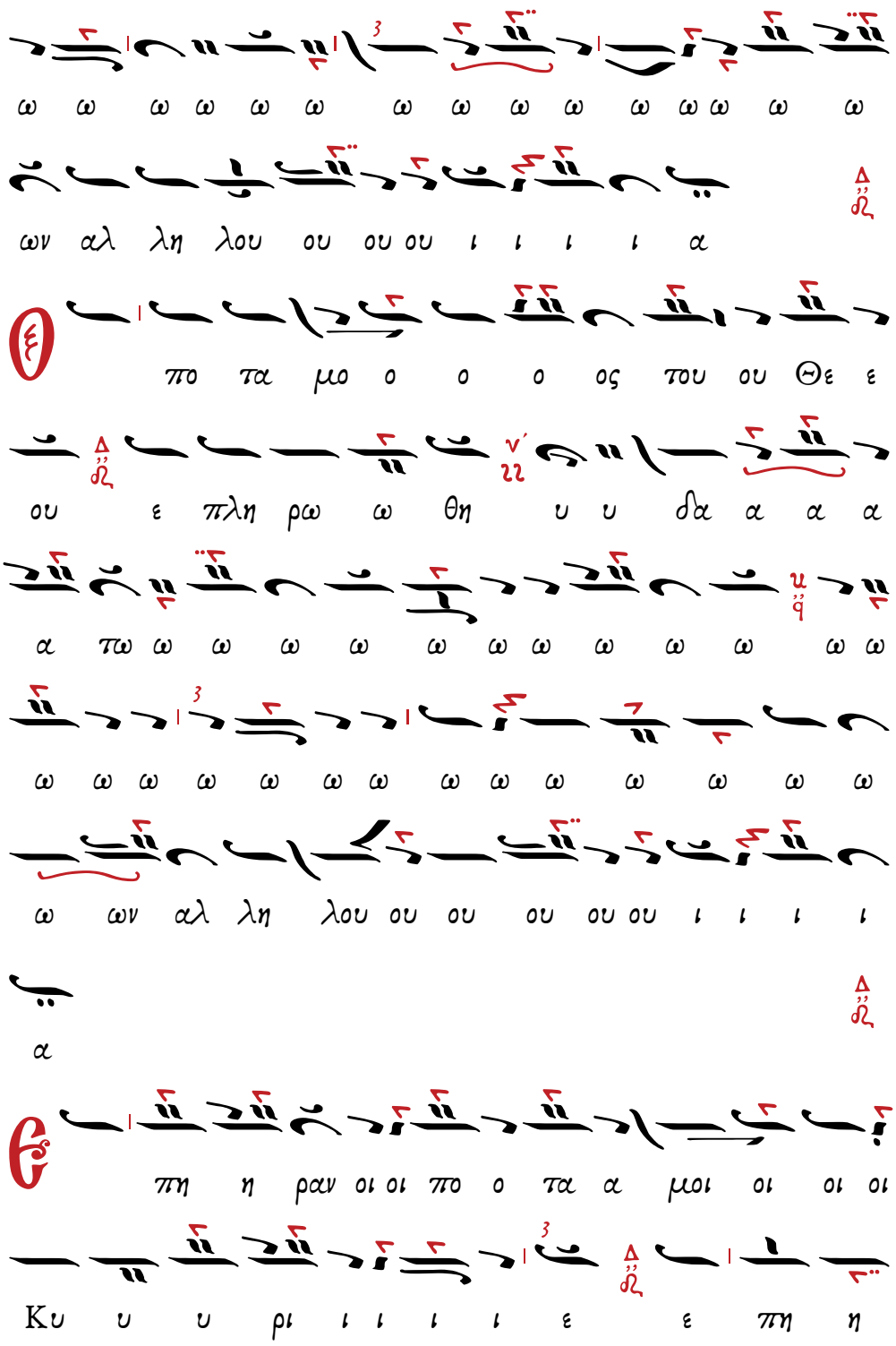
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ων αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι α
πο τα μο ο ο ο ος του ου Θε ε
ου ε πλη ρω ω θη υ υ δα α α α
α πω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ων αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
πη η ραν οι οι πο ο τα α μοι οι οι οι
Κυ υ υ ρι ι ι ι ι ε ε πη η

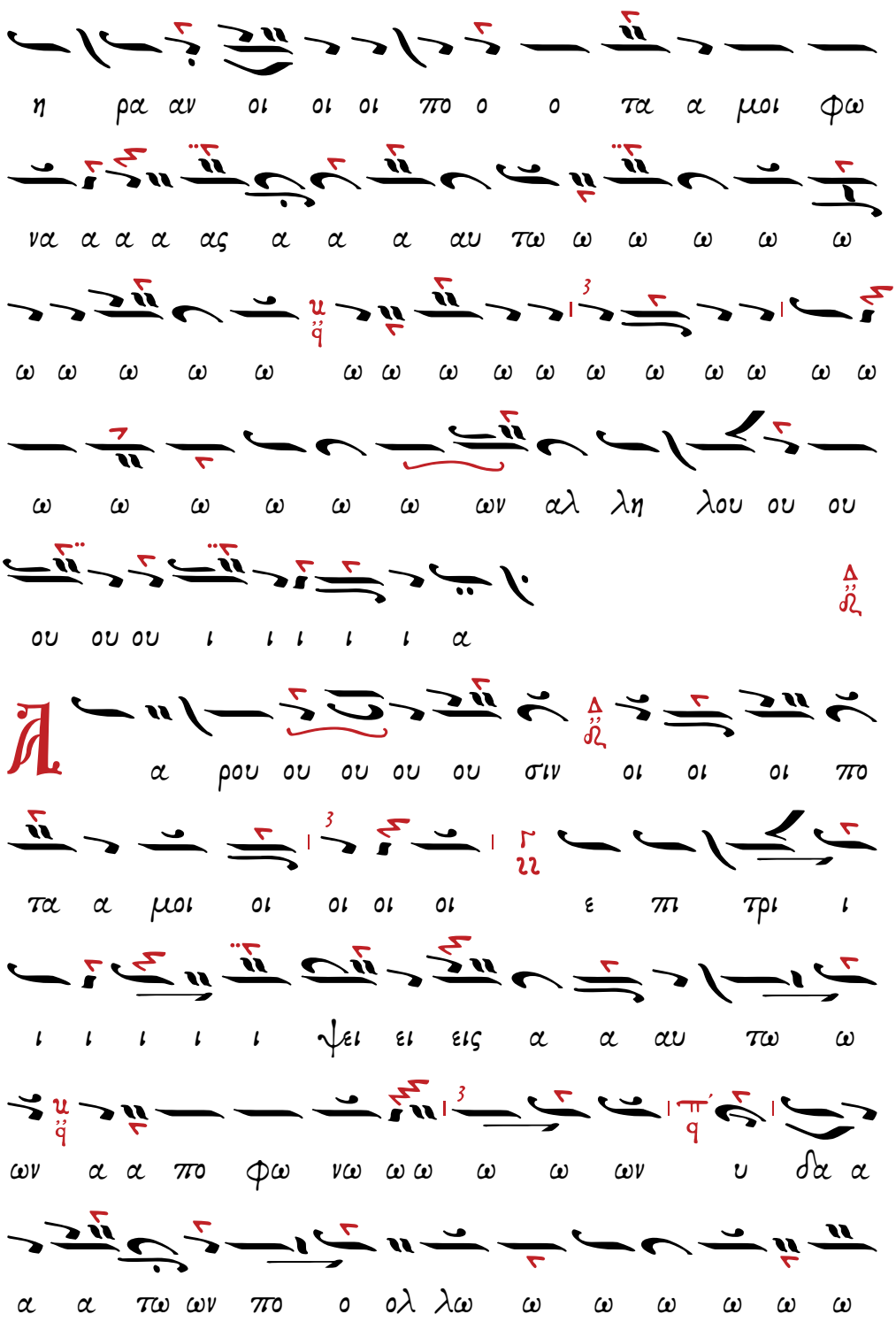
η ρα αν οι οι οι πο ο ο τα α μοι φω
να α α α ας α α α αυ τω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ων αλ λη λου ου ου
ου ου ου ι ι ι ι ι α
α ρου ου ου ου ου σιν οι οι οι πο
τα α μοι οι οι ιο ε πι τρι ι
ι ι ι ι ι φει ει εις α α αυ τω ω
ων α α πο φω νω ω ω ω ω ων υ δα α
α α τω ων πο ο ολ λω ω ω ω ω ω ω

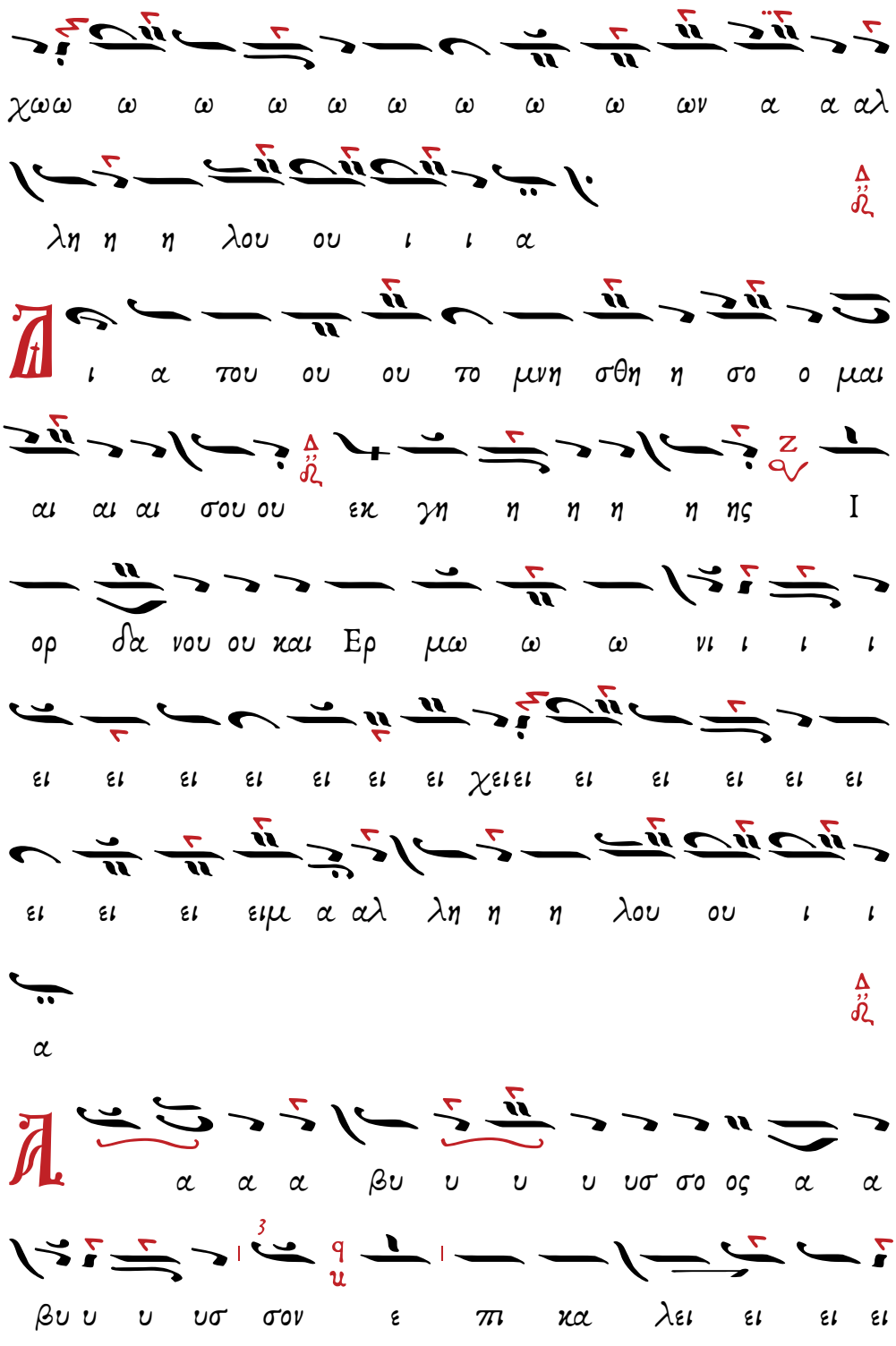
χωω ω ω ω ω ω ω ω ων α α αλ
λη η η λου ου ι ι α
ι α του ου ου το μνη σθη η σο ο μαι
αι αι αι σου ου εκ γη η η η ης I
ορ δα νου ου και Ερ μω ω ω νι ι ι ι
ει ει ει ει ει ει ει χει ει ει ει ει ει ει
ει ει ει ειμ α αλ λη η η λου ου ι ι
α
α α α βυ υ υ υ υσ σο ος α α
βυ υ υ υσ σον ε πι κα λει ει ει ει

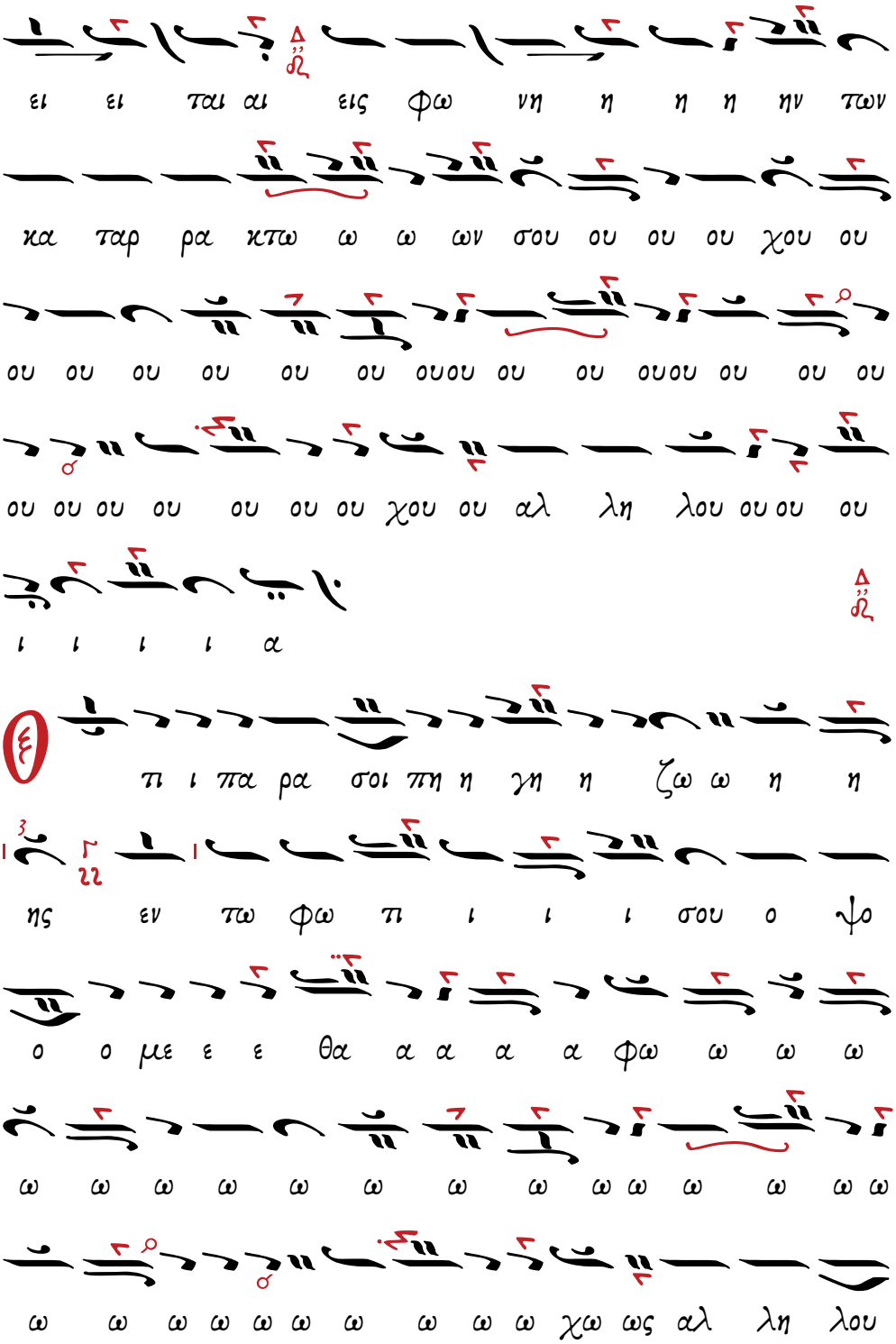
ει ει ται αι εις φω νη η η η ην των
κα ταρ ρα κτω ω ω ων σου ου ου ου χου ου
ου ου ου ου ου ου ουου ου ου ουου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου χου ου αλ λη λου ου ου ου
ι ι ι ι α
πι ι πα ρα σοι πη η γη η ζω ω η η
ης εν τω φω πι ι ι σου ο φο
ο ο με ε ε θα α α α φω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω χω ως αλ λη λου

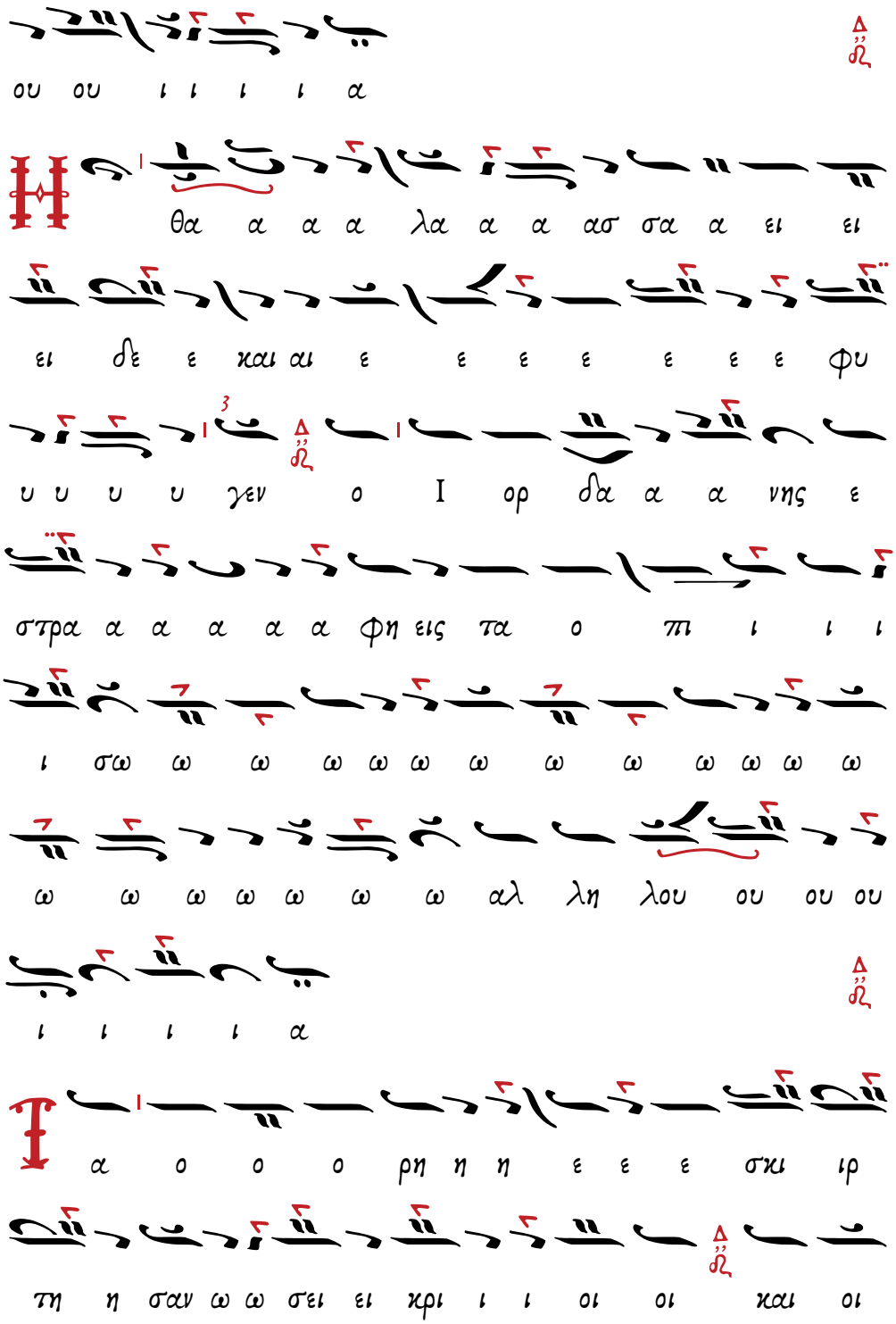
ου ου ι ι ι ι α
θα α α α λα α α ασ σα α ει ει
ει δε ε και αι ε ε ε ε ε ε ε φυ
υ υ υ υ γεν ο Ι ορ δα α α νης ε
στρα α α α α α φη εις τα ο πι ι ι ι
ι σω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω αλ λη λου ου ου ου
ι ι ι ι α
α ο ο ο ρη η η ε ε ε σκι ιρ
τη η σαν ω ω σει ει κρι ι ι οι οι και οι

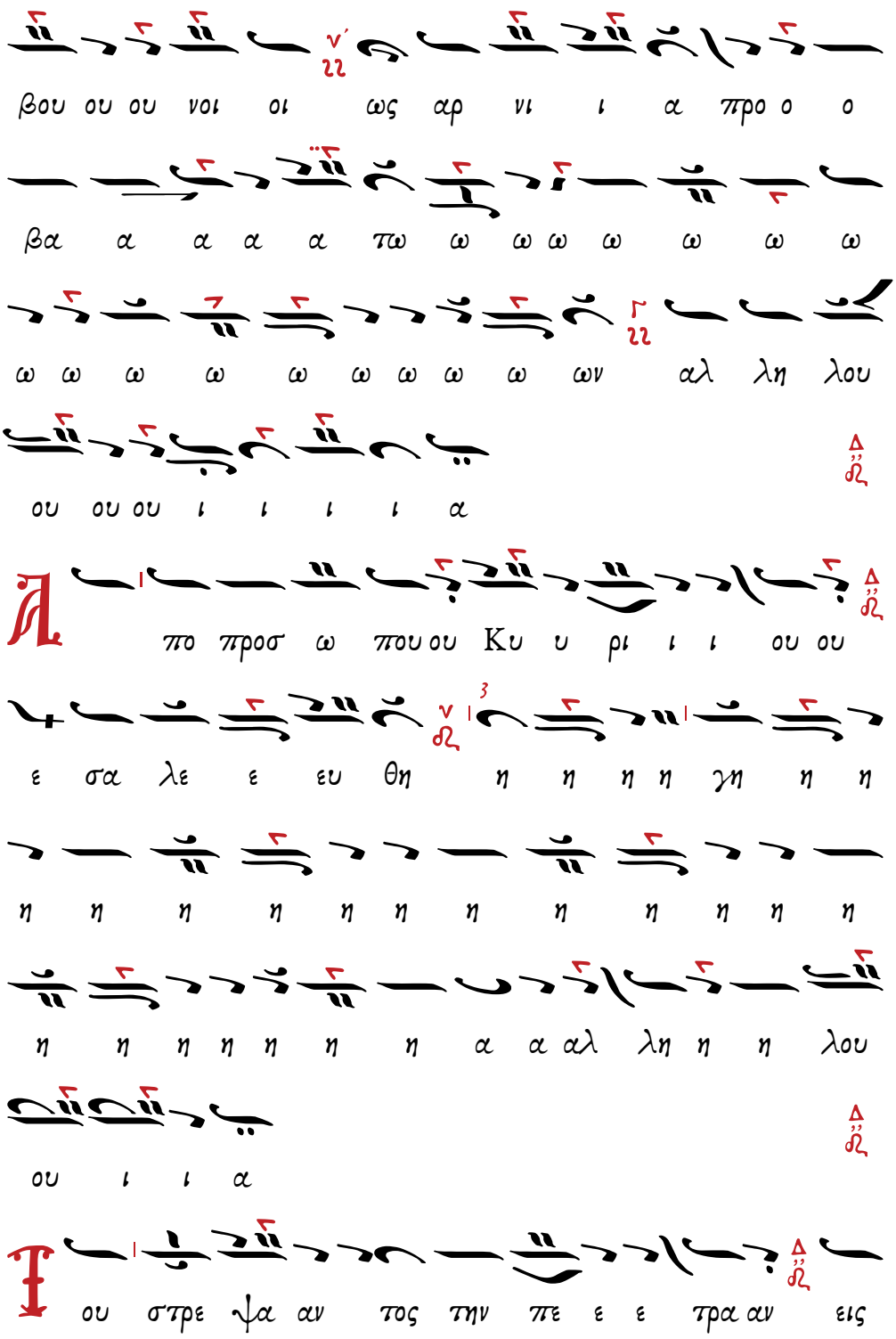
βου ου ου νοι οι ως αρ νι ι α προ ο ο
βα α α α α τω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων αλ λη λου
ου ου ου ι ι ι ι α
πο προσ ω που ου Κυ υ ρι ι ι ου ου
ε σα λε ε ευ θη η η η η γη η η
η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η α α αλ λη η η λου
ου ι ι α
ου στρε φα αν τος την πε ε ε τρα αν εις

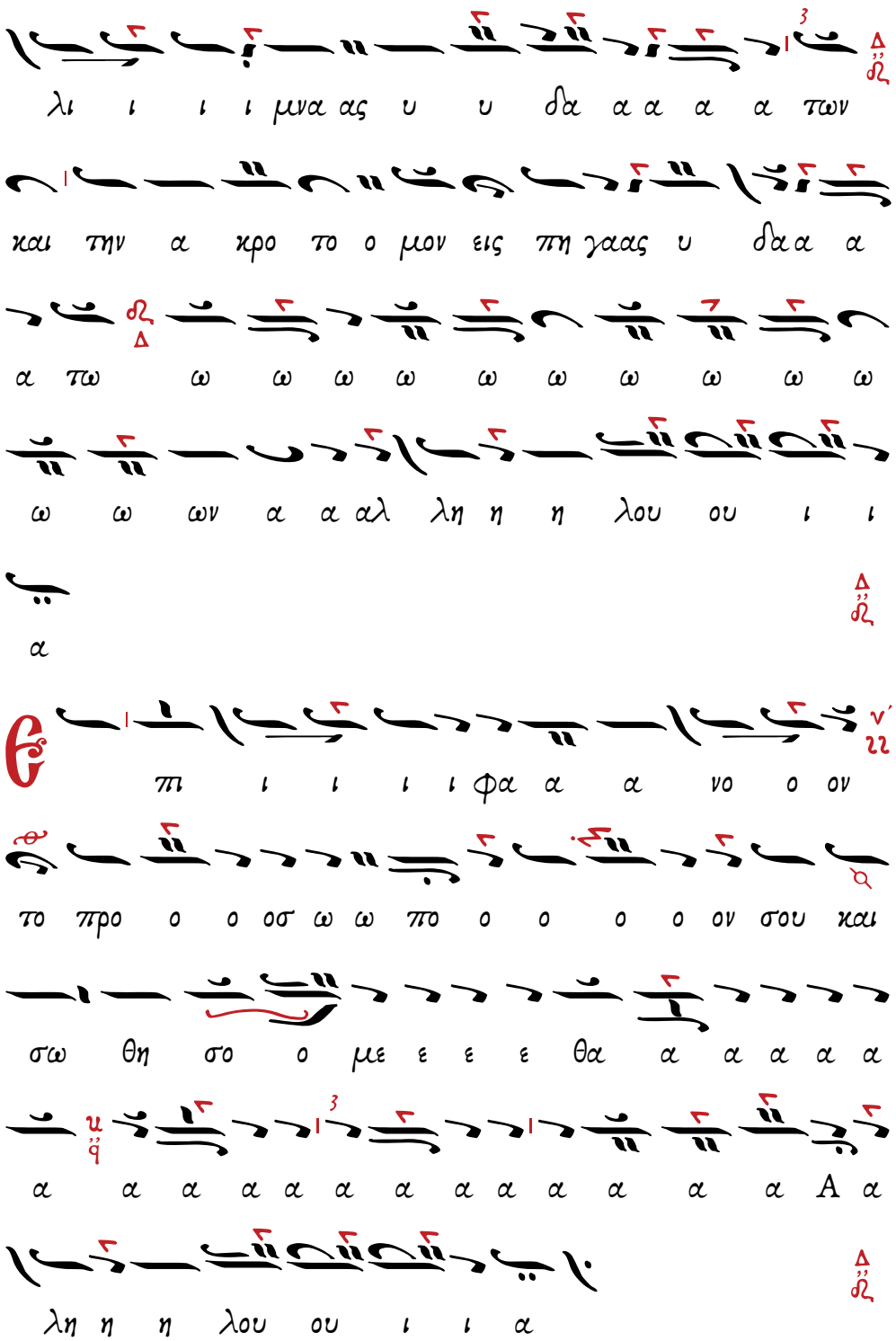
λι ι ι ι μνα ας υ υ δα α α α των
και την α κρο το ο μον εις πη γαας υ δα α α
α τω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ων α α αλ λη η η λου ου ι ι
α
πι ι ι ι ι φα α α νο ο ον
το προ ο ο οσ ω ω πο ο ο ο ο ον σου και
σω θη σο ο με ε ε ε θα α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α Α α
λη η η λου ου ι ι α

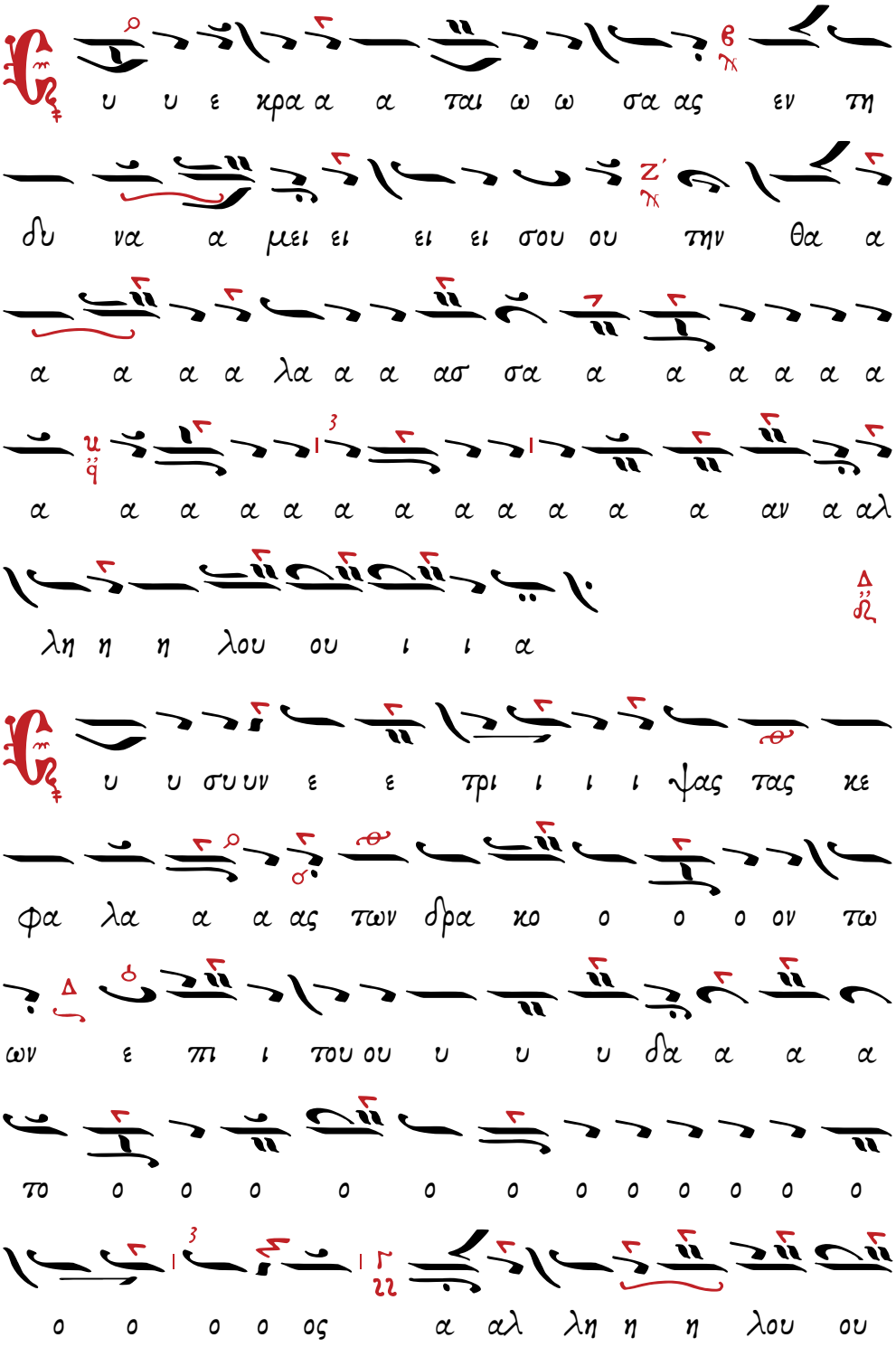
υ υ ε κρα α α ται ω ω σα ας εν τη
δυ να α μει ει ει ει σου ου την θα α
α α α α λα α α ασ σα α α α α α α
α α α α α α α α α α α αν α αλ
λη η η λου ου ι ι α
υ υ συυν ε ε τρι ι ι ι ψας τας κε
φα λα α α ας των δρα κο ο ο ο ον τω
ων ε πι ι του ου υ υ υ δα α α α
το ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ος α αλ λη η η λου ου

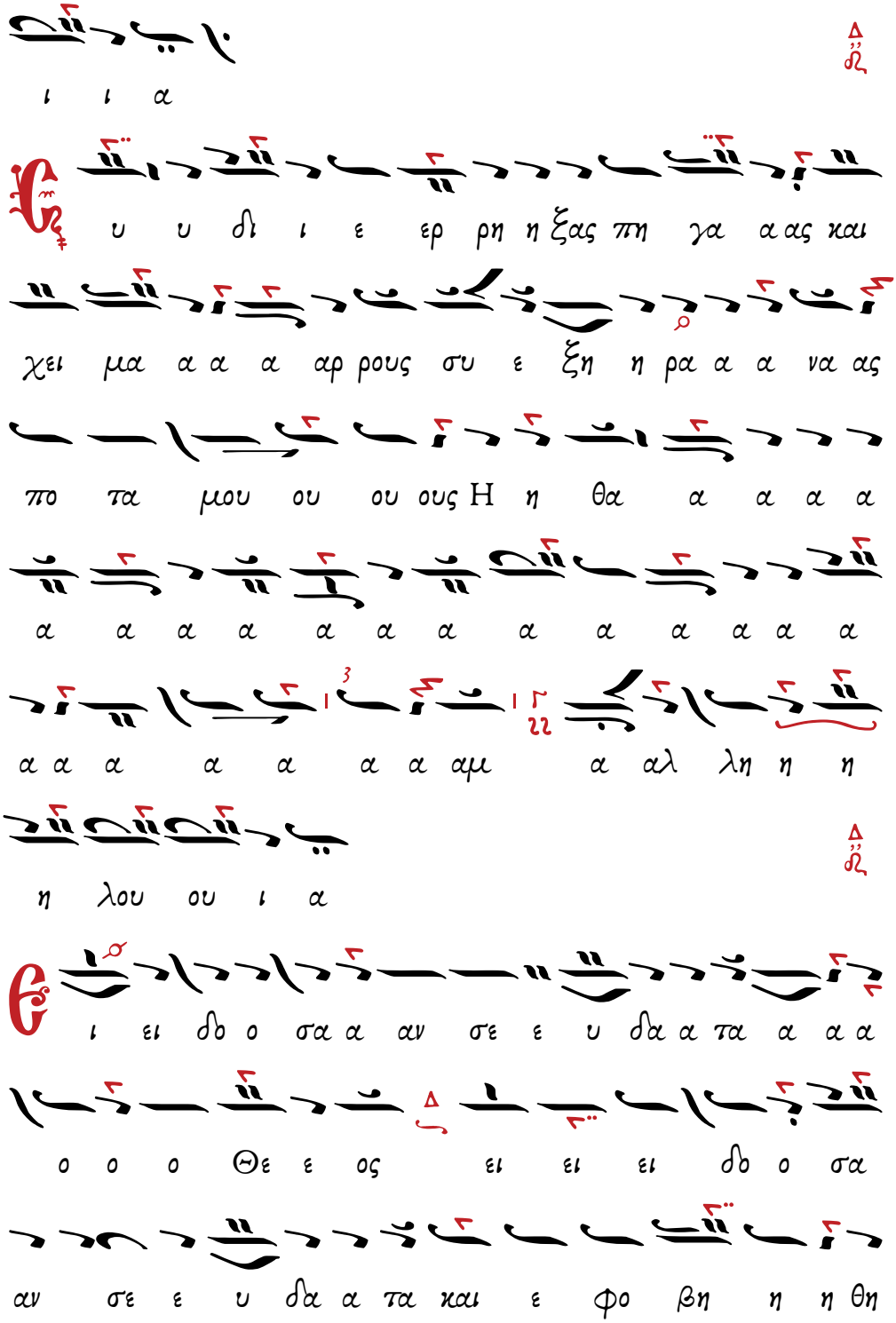
ι ι α
υ υ δι ι ε ερ ρη η ξας πη γα α ας και
χει μα α α α αρ ρους συ ε ξη η ρα α α να ας
πο τα μου ου ου ους Η η θα α α α α
α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α αμ α αλ λη η η
η λου ου ι α
ι ει δο ο σα α αν σε ε υ δα α τα α α α
ο ο ο Θε ε ος ει ει ει δο ο σα
αν σε ε υ δα α τα και ε φο βη η η θη

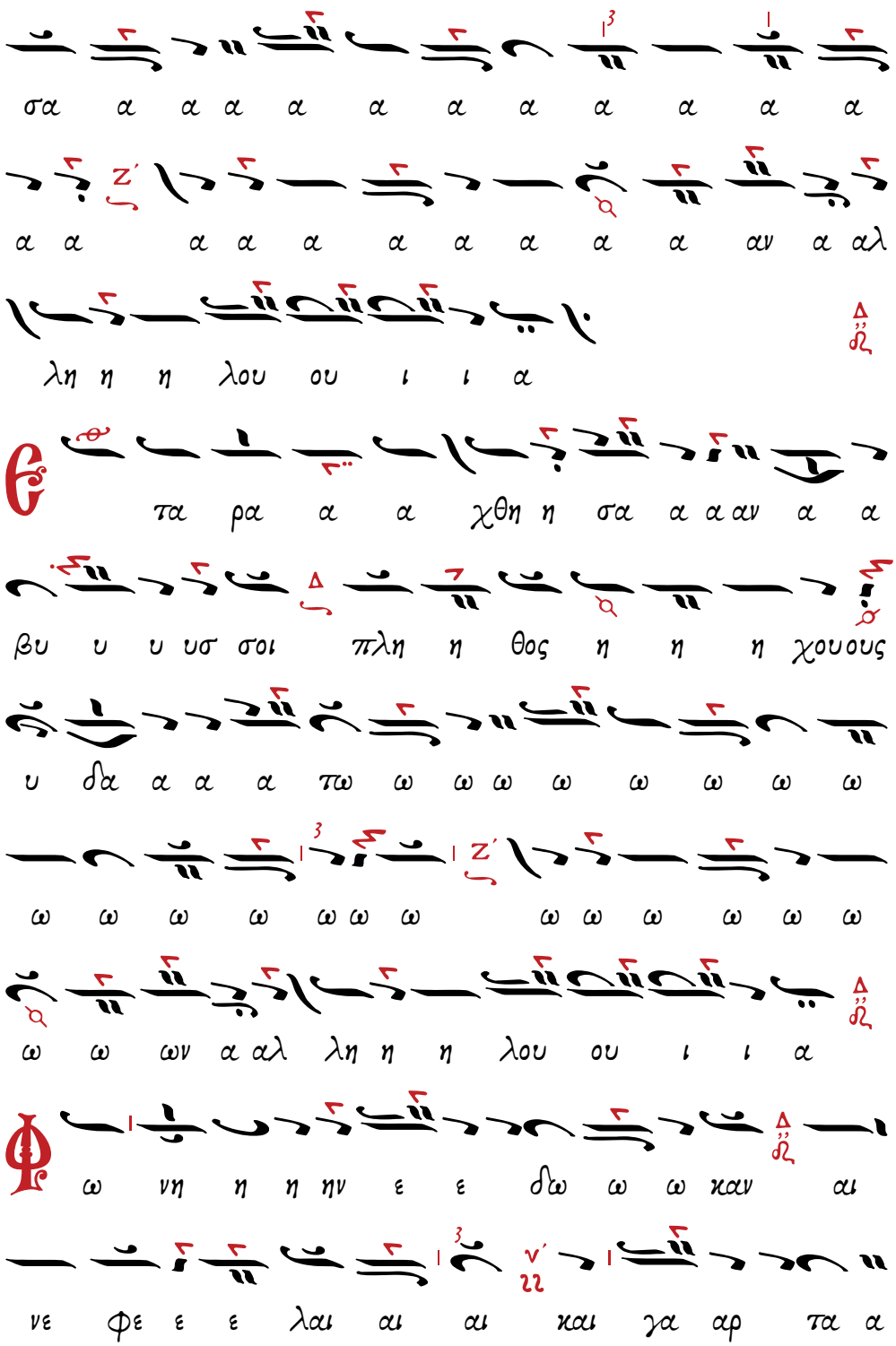
σα α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α αν α αλ
λη η η λου ου ι ι α
τα ρα α α χθη η σα α α αν α α
βυ υ υ υσ σοι πλη η θος η η η χουους
υ δα α α α τω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ων α αλ λη η η λου ου ι ι α
ω νη η η ην ε ε δω ω ω καν αι
νε φε ε ε λαι αι αι και γα αρ τα α

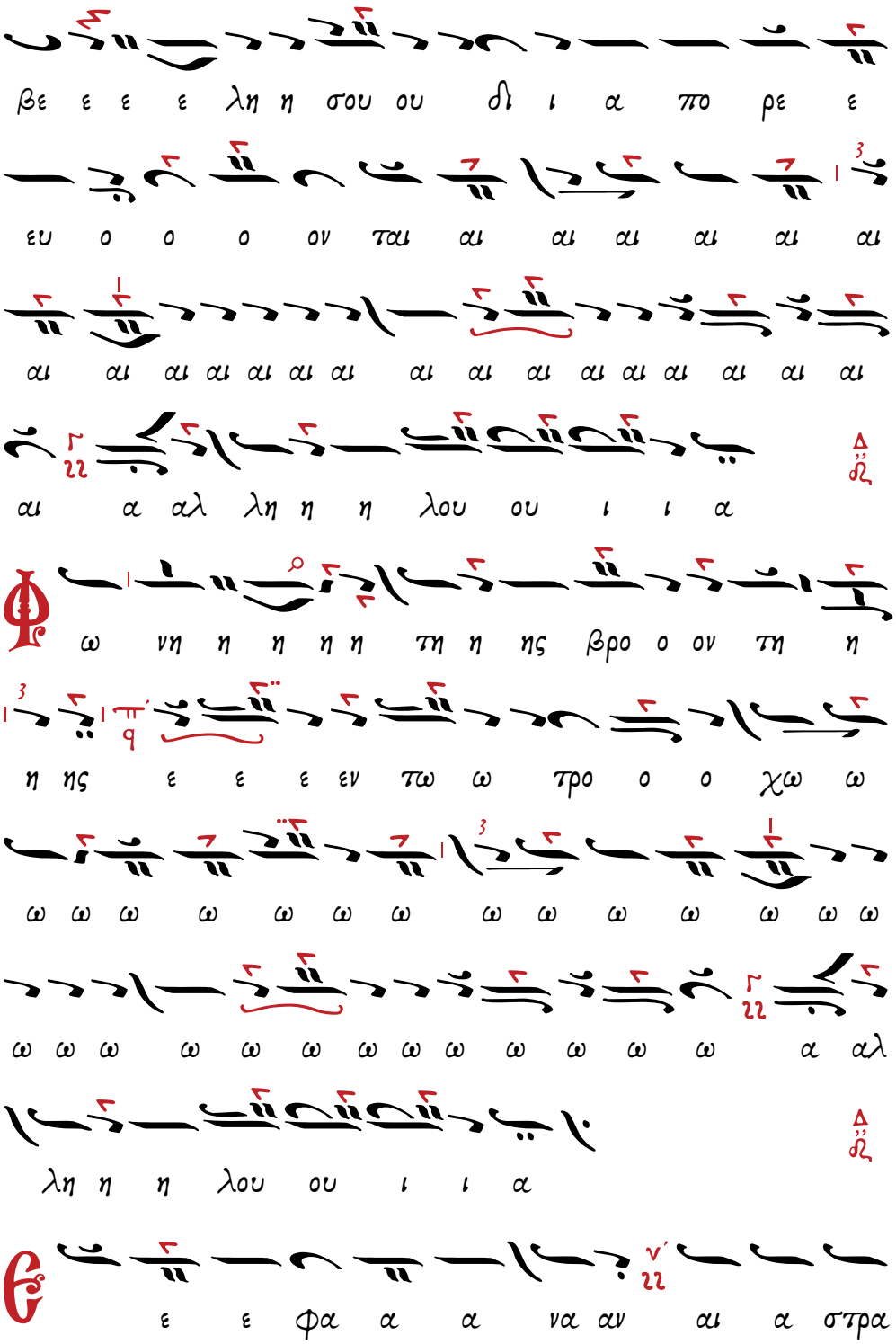
βε ε ε ε λη η σου ου δι ι α πο ρε ε
ευ ο ο ο ον ται αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι α αλ λη η η λου ου ι ι α
ω νη η η η η τη η ης βρο ο ον τη η
η ης ε ε ε εν τω ω τρο ο ο χω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω α αλ
λη η η λου ου ι ι α
ε ε φα α α να αν αι α στρα

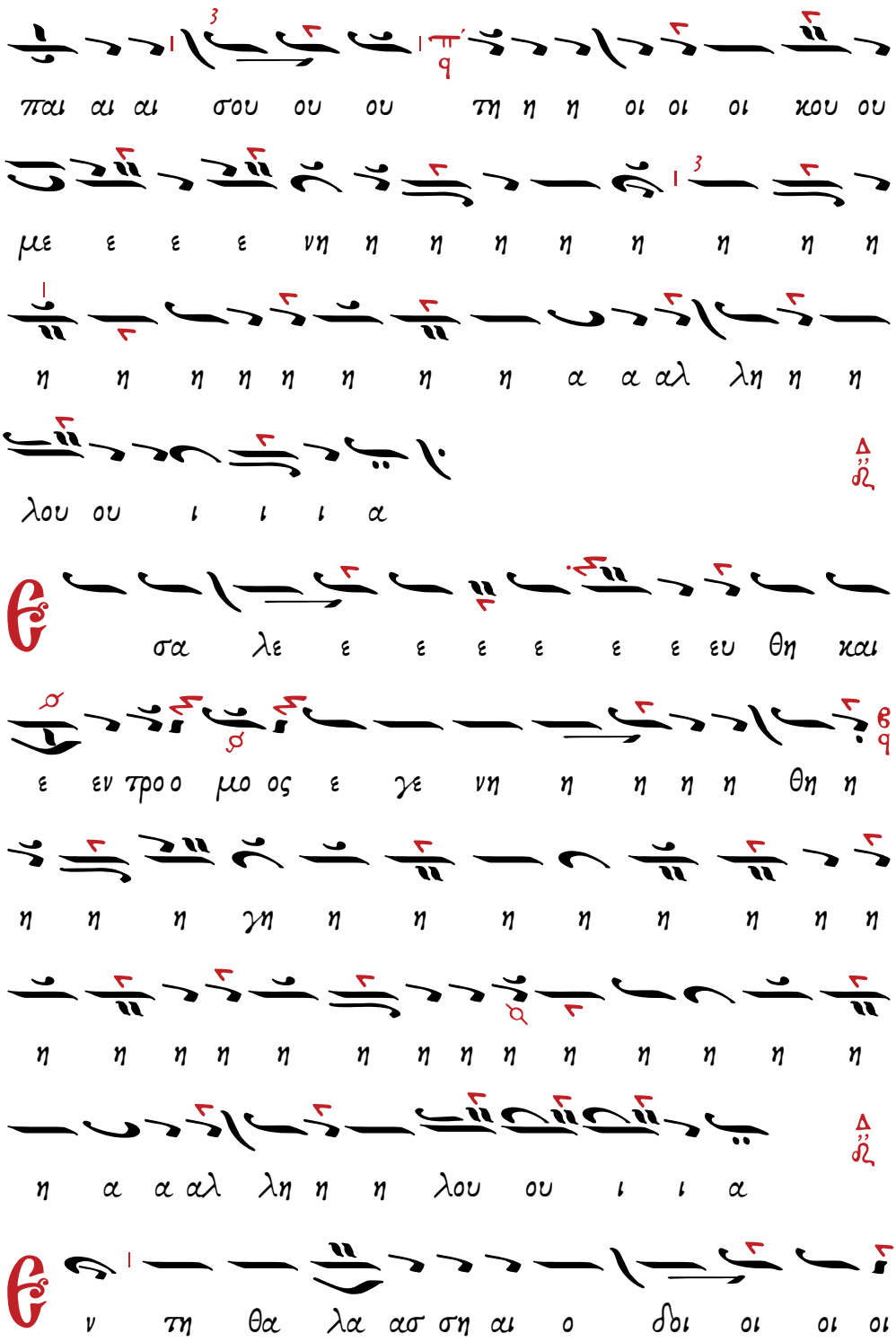
παι αι αι σου ου ου τη η η οι οι οι κου ου
με ε ε ε νη η η η η η η η η
η η η η η η η η α α αλ λη η η
λου ου ι ι ι α
σα λε ε ε ε ε ε ευ θη και
ε εν τροο μο ος ε γε νη η η η η θη η
η η η γη η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η
η α α αλ λη η η λου ου ι ι α
ν τη θα λα ασ ση αι ο δοι οι οι οι

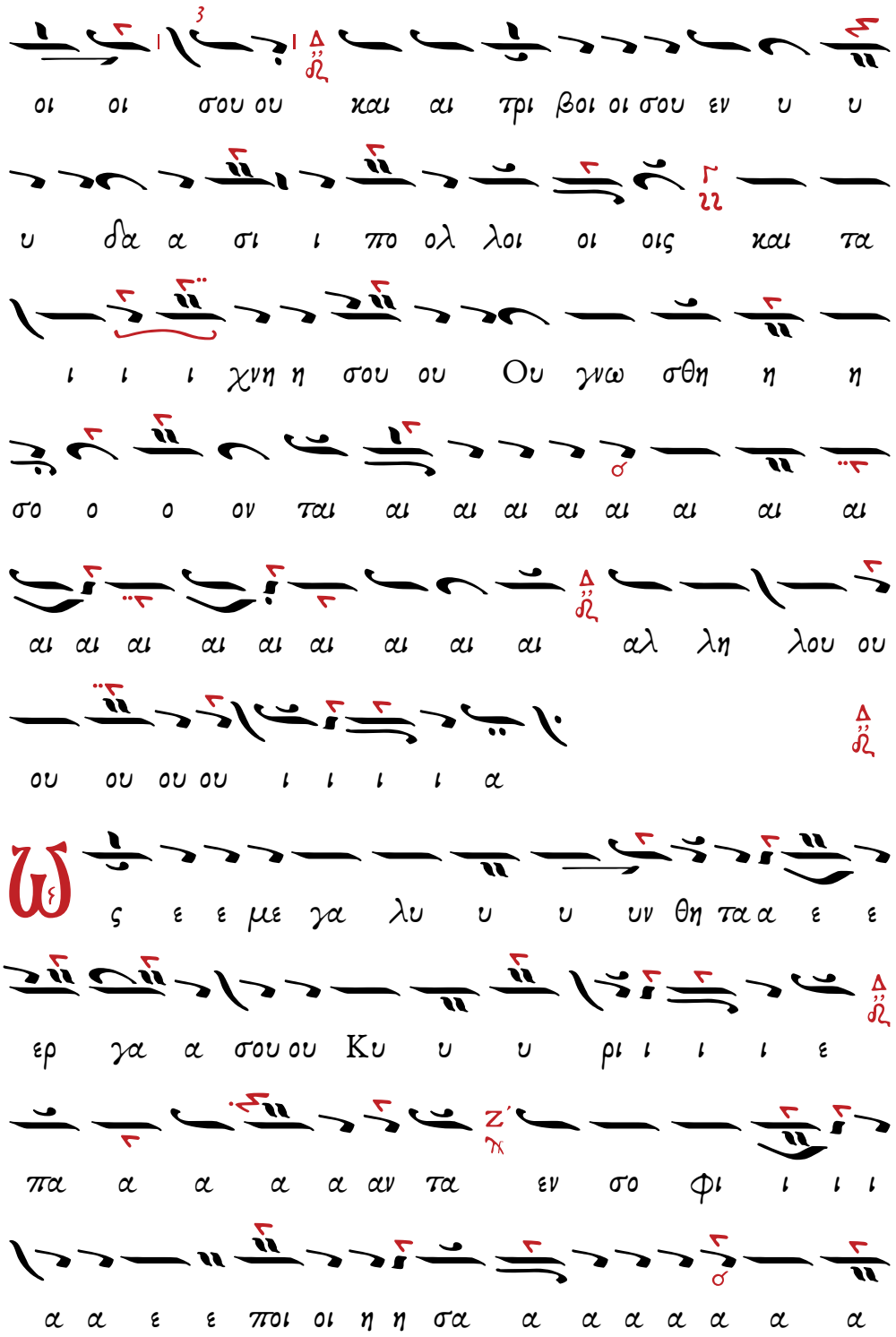
οι οι σου ου και αι τρι βοι οι σου εν υ υ
υ δα α σι ι πο ολ λοι οι οις και τα
ι ι ι χνη η σου ου Ου γνω σθη η η
σο ο ο ον ται αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αλ λη λου ου
ου ου ου ου ι ι ι ι α
Ω ς ε ε με γα λυ υ υ υν θη τα α ε ε
ερ γα α σου ου Κυ υ υ ρι ι ι ι ε
πα α α α α αν τα εν σο φι ι ι ι
α α ε ε ποι οι η η σα α α α α α α α

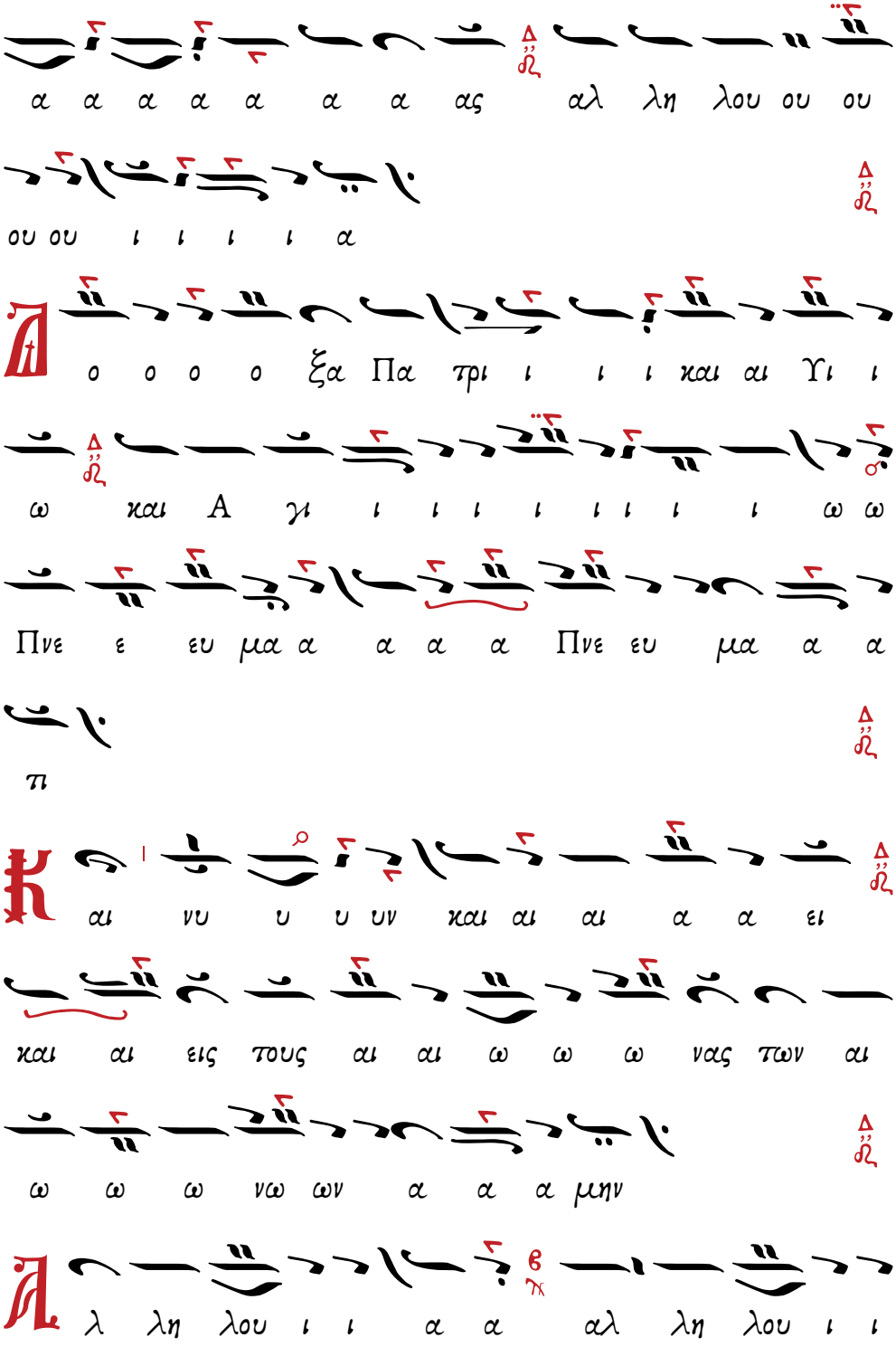
α α α α α α α ας αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι α
ο ο ο ο ξα Πα τρι ι ι ι και αι Υι ι
ω και Α γι ι ι ι ι ι ι ι ι ω ω
Πνε ε ευ μα α α α α Πνε ευ μα α α
π
αι νυ υ υ υν και αι αι α α ει
και αι εις τους αι αι ω ω ω νας των αι
ω ω ω νω ων α α α μην
λ λη λου ι ι α α αλ λη λου ι ι

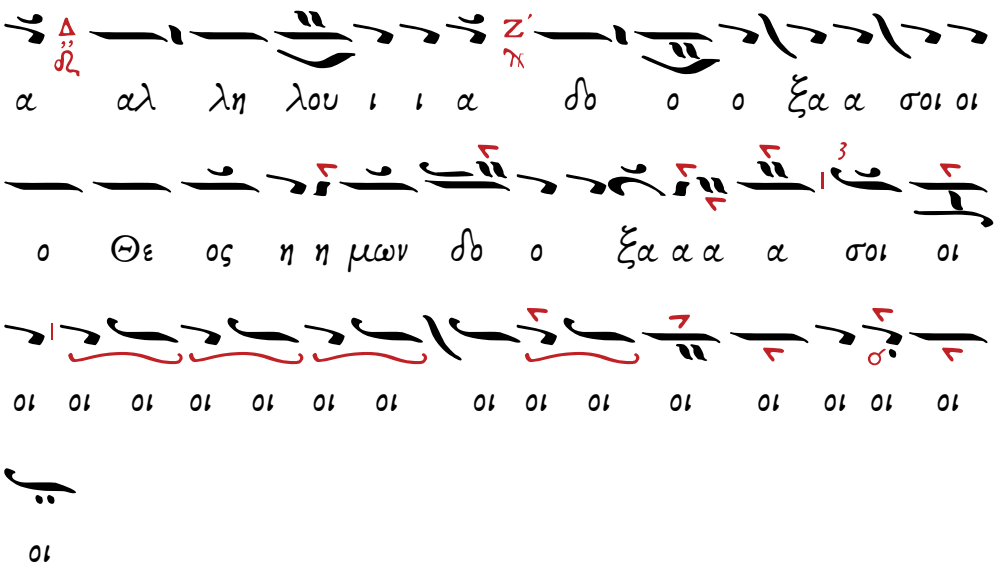
α αλ λη λου ι ι α δο ο ο ξα α σοι οι
ο Θε ος η η μων δο ο ξα α α α σοι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι

Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Σωτῆρος.

Ἦχος Βαρὺς Ζω

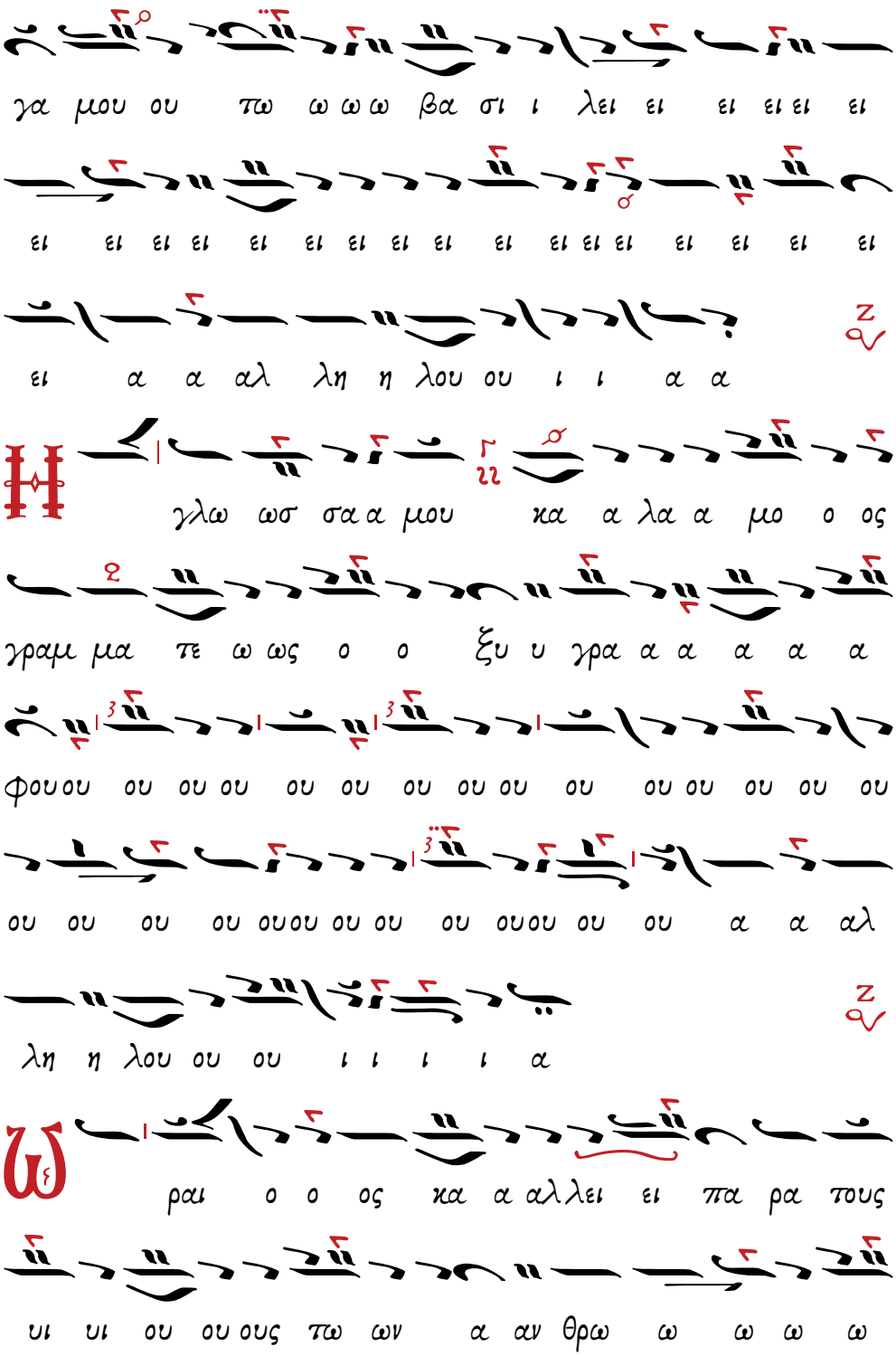
γα μου ου πω ω ω ω βα σι ι λει ει ει ει ει ει
ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει
ει α α αλ λη η λου ου ι ι α α
Η γλω ωσ σα α μου κα α λα α μο ο ος
γραμ μα τε ω ως ο ο ξυ υ γρα α α α α
φουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ουου ου ου ου ουου ου ου α α αλ
λη η λου ου ου ι ι ι ι α
Ω ραι ο ο ος κα α αλλει ει πα ρα τους
υι υι ου ου ους τω ων α αν θρω ω ω ω ω

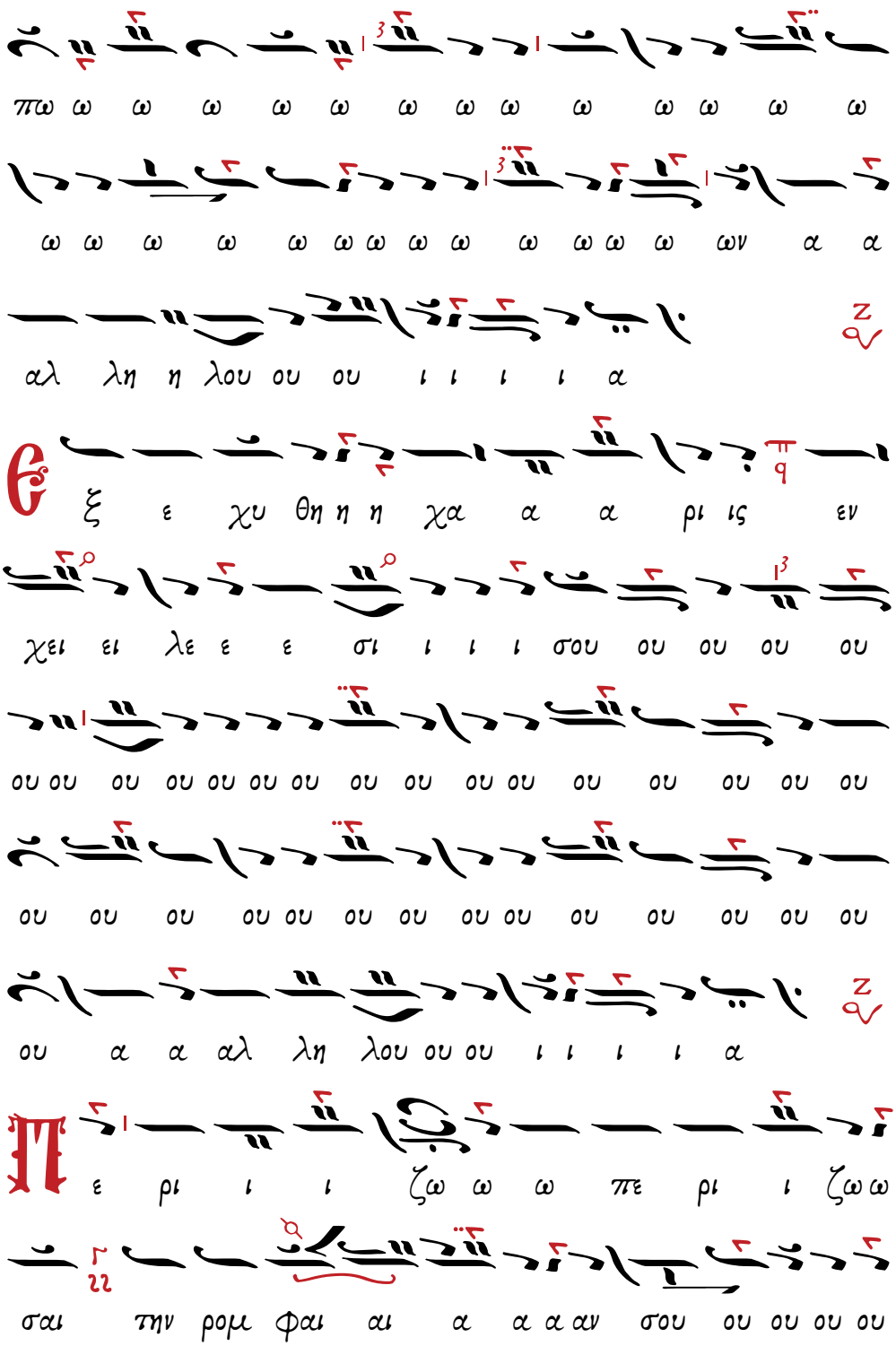
πω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων α α
αλ λη η λου ου ου ι ι ι ι α
ξ ε χυ θη η η χα α α ρι ις εν
χει ει λε ε ε σι ι ι ι σου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου α α αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α
ε ρι ι ι ζω ω ω πε ρι ι ζω ω
σαι την ρομ φαι αι α α α αν σου ου ου ου ου

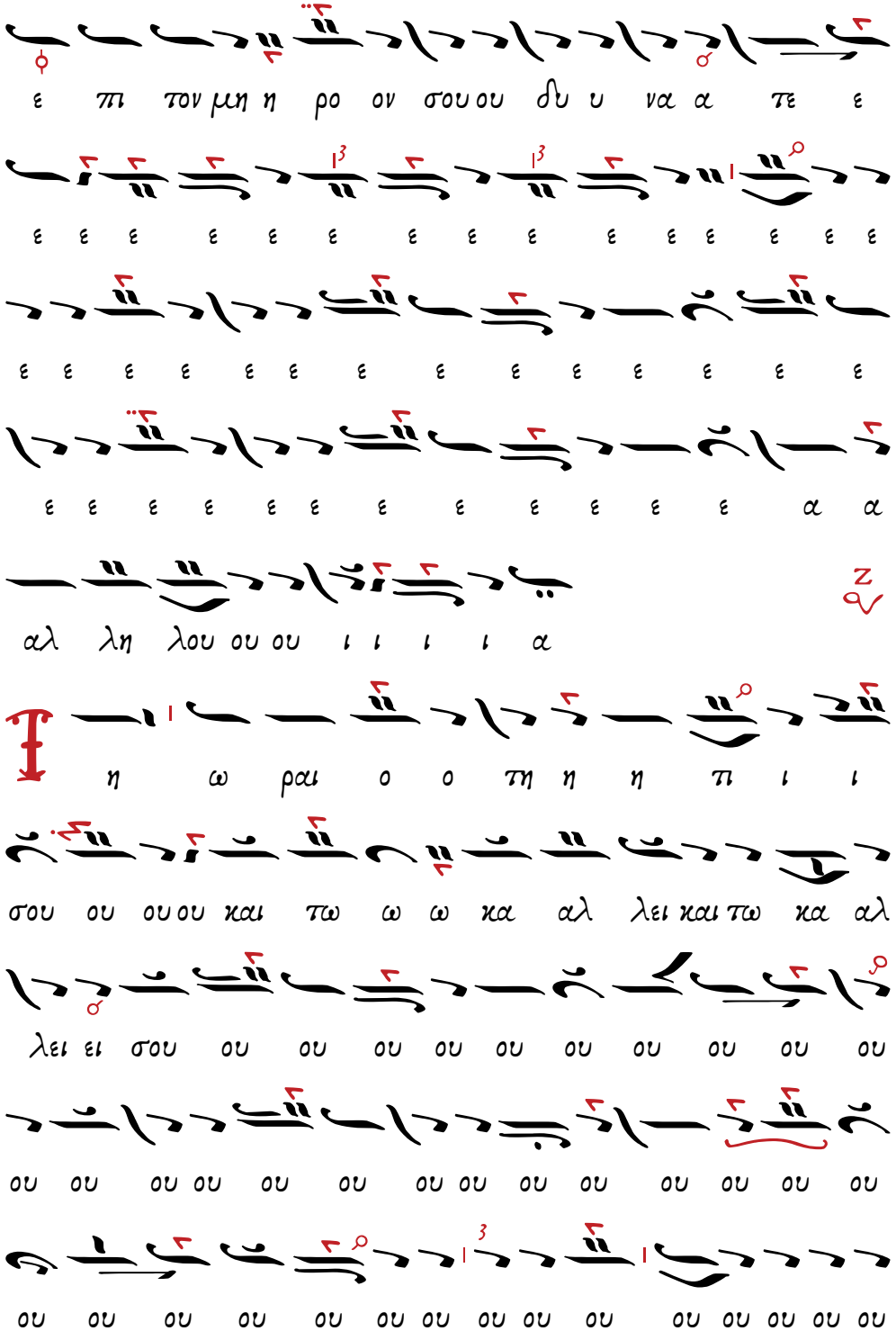
ε πι τον μη η ρο ον σου ου δυ υ να α τε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε α α
αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α
η ω ραι ο ο τη η η πι ι ι
σου ου ου ου και τω ω ω κα αλ λει και τω κα αλ
λει ει σου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

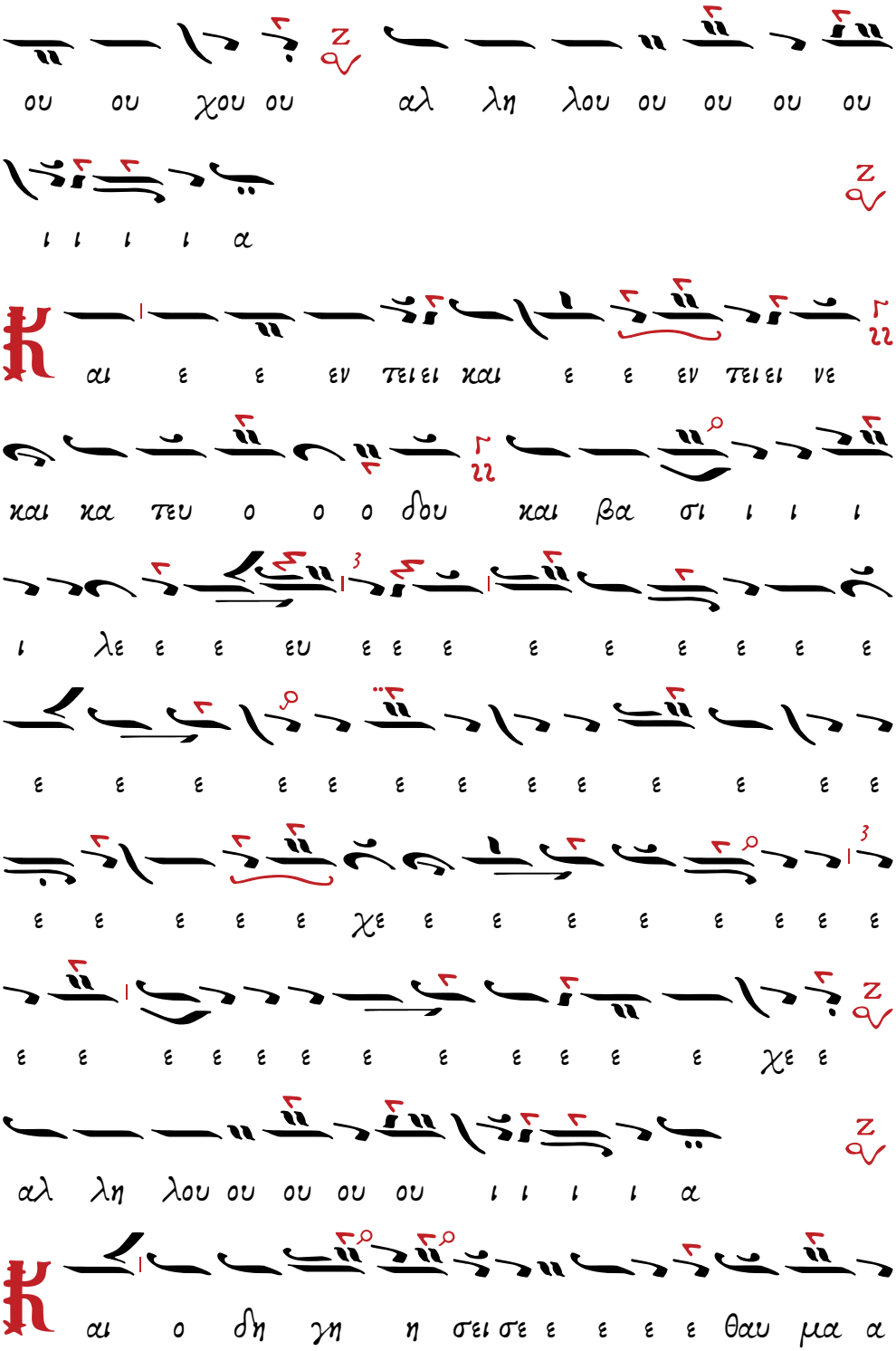
ου ου χου ου αλ λη λου ου ου ου ου
ι ι ι ι α
αι ε ε εν τει ει και ε ε εν τει ει νε
και κα τευ ο ο ο δου και βα σι ι ι ι
ι λε ε ε ευ ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε χε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε χε ε
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
αι ο δη γη η σει σε ε ε ε ε θαυ μα α

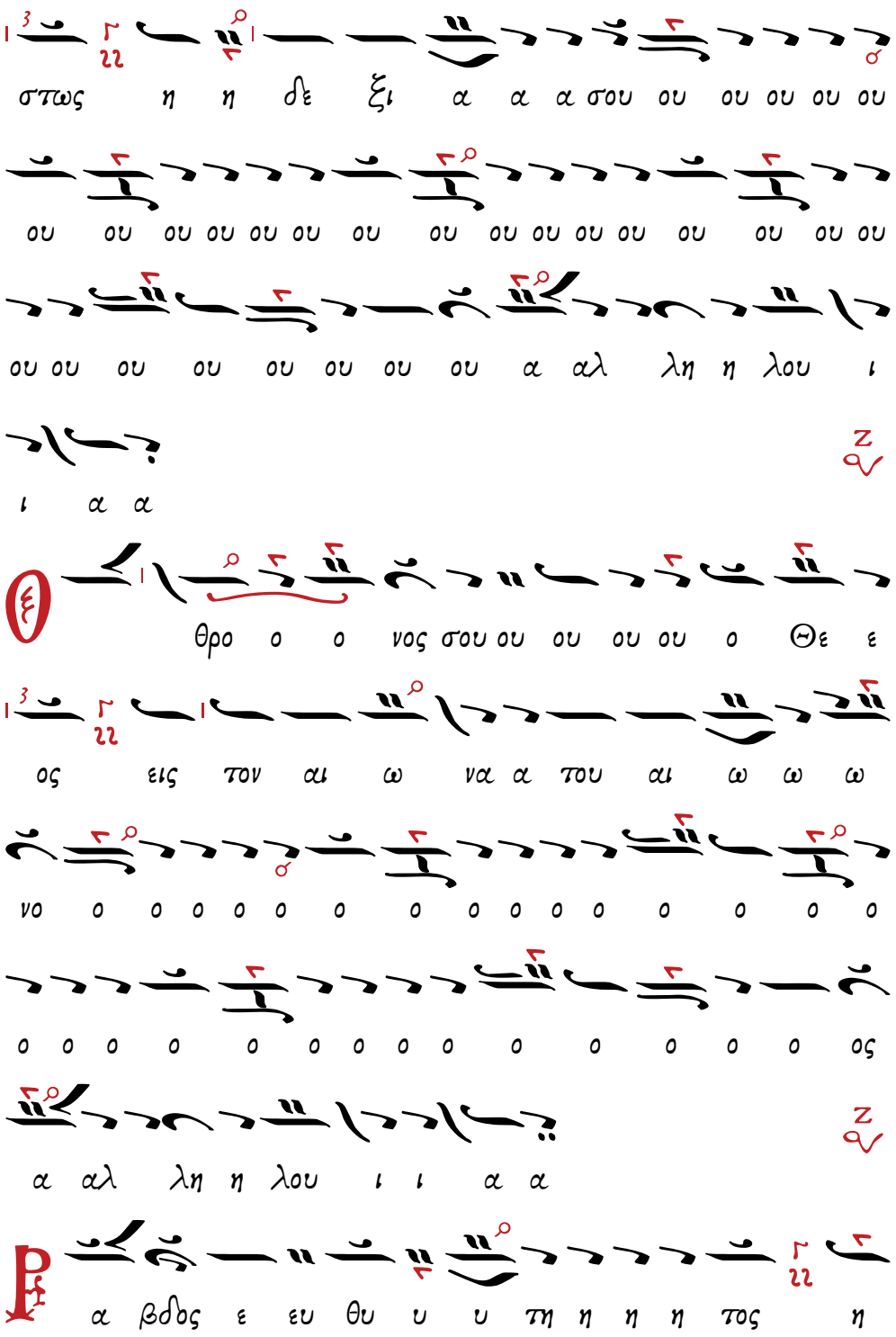
στως η η δε ξι α α α σου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου α αλ λη η λου ι
ι α α
θρο ο ο νος σου ου ου ου ου ο Θε ε
ος εις τον αι ω να α του αι ω ω ω
νο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ος
α αλ λη η λου ι ι α α
α βδος ε ευ θυ υ υ τη η η η τος η

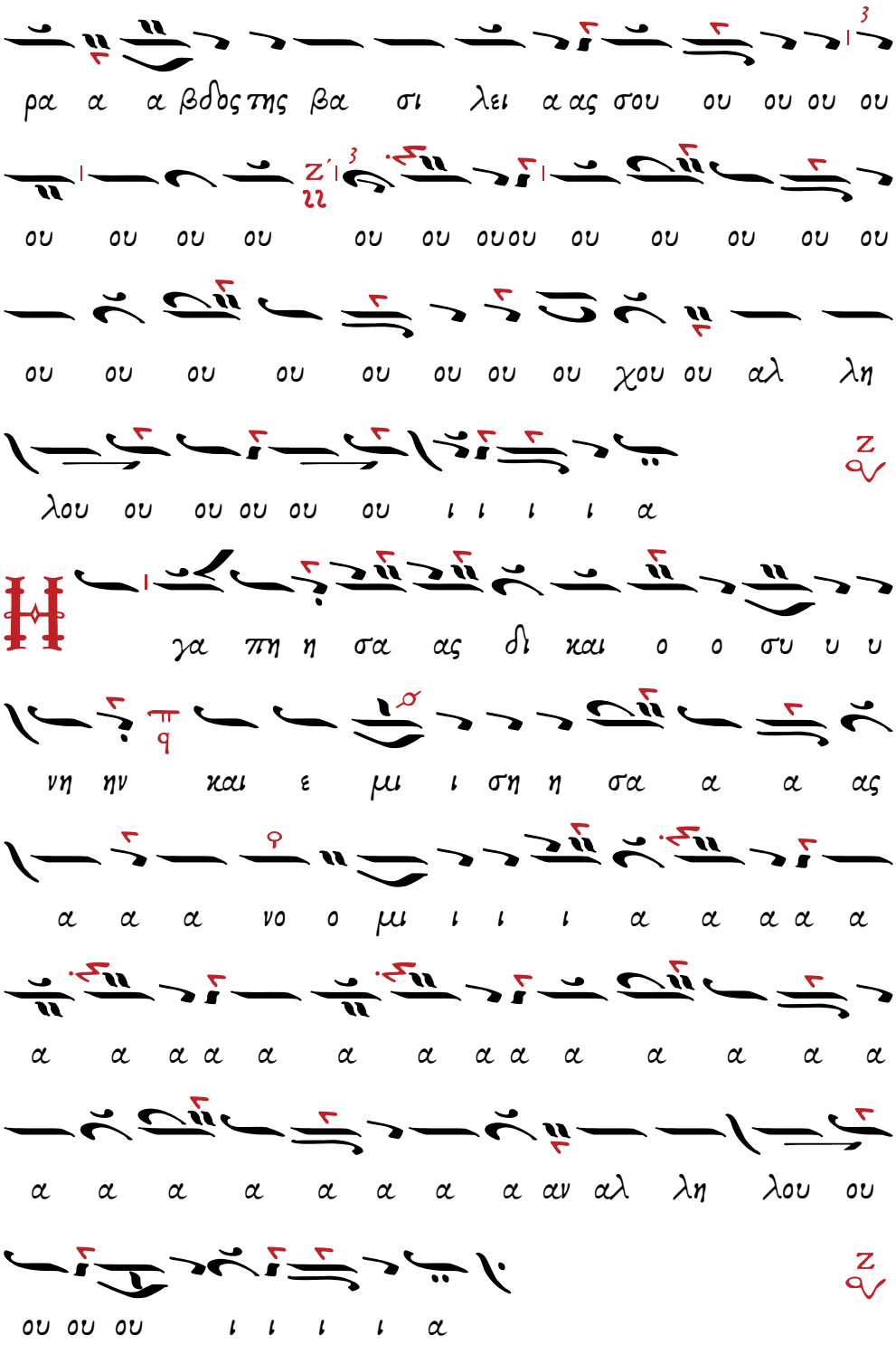
ρα α α βδοςτης βα σι λει α ας σου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ουου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι α
γα πη η σα ας δι και ο ο συ υ υ
νη ην και ε μι ι ση η σα α α ας
α α α νο ο μι ι ι ι α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α αν αλ λη λου ου
ου ου ου ι ι ι ι α

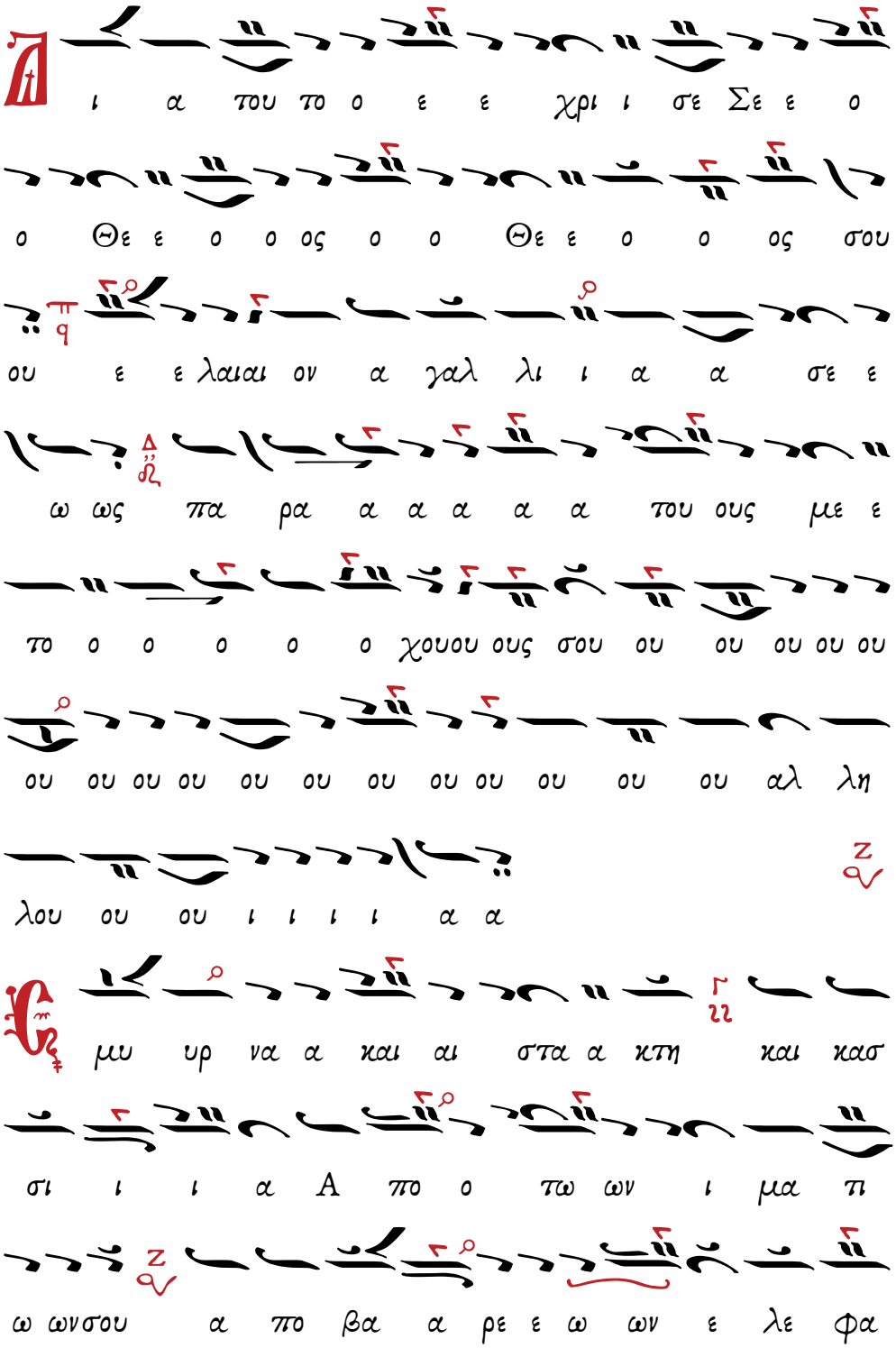
ι α του το ο ε ε χρι ι σε Σε ε ο
ο Θε ε ο ο ος ο ο Θε ε ο ο ος σου
ου ε ε λαιαι ον α γαλ λι ι α α σε ε
ω ως πα ρα α α α α α του ους με ε
το ο ο ο ο ο χουου ους σου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη
λου ου ου ι ι ι ι α α
μυ υρ να α και αι στα α κτη και καση
σι ι ι α Α πο ο τω ων ι μα πι
ω ωνσου α πο βα α ρε ε ω ων ε λε φα

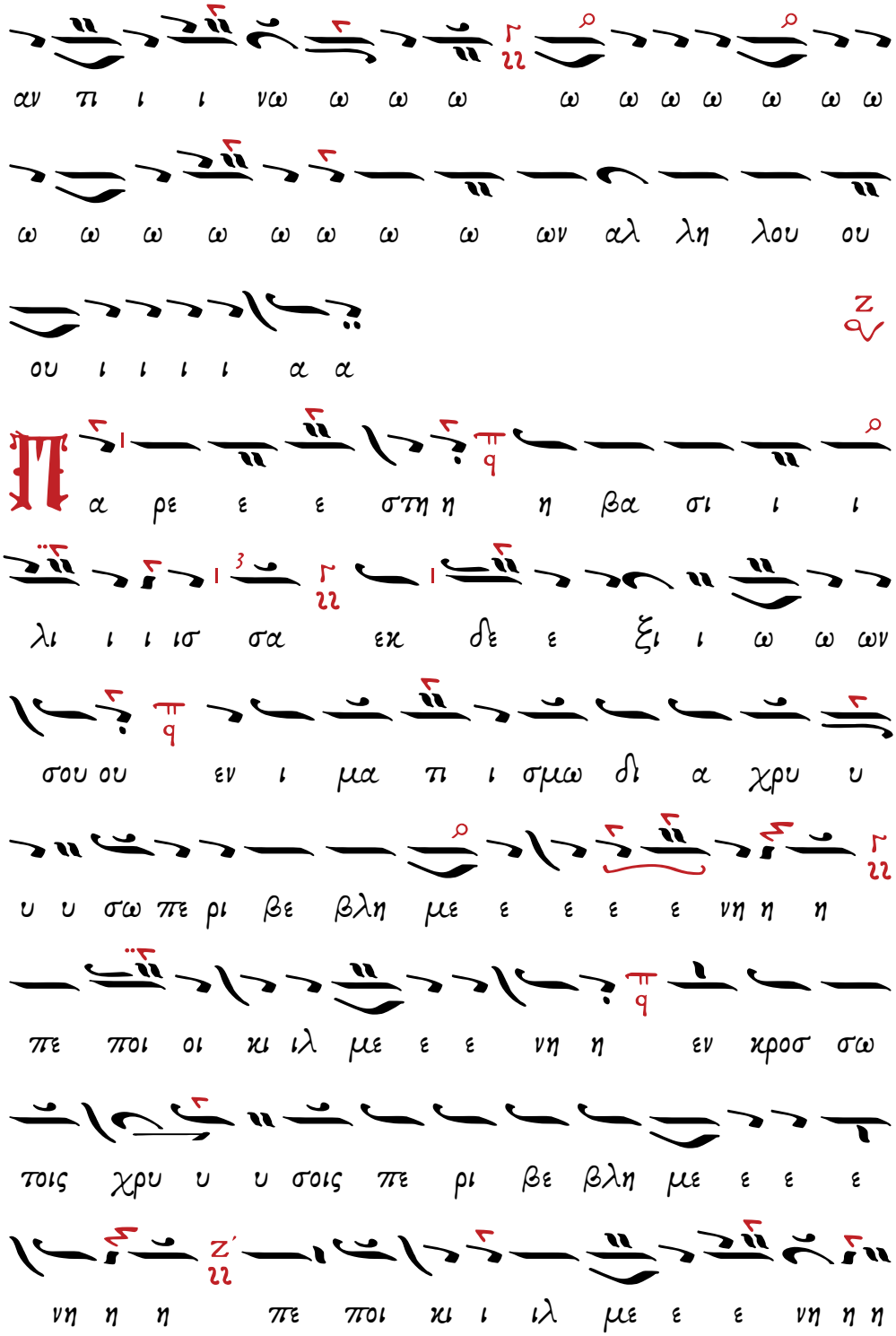
αν τι ι ι νω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ων αλ λη λου ου
ου ι ι ι ι α α
Π α ρε ε ε στη η η βα σι ι ι
λι ι ι ισ σα εκ δε ε ξι ι ω ω ων
σου ου εν ι μα τι ι σμω δι α χρυ υ
υ υ σω πε ρι βε βλη με ε ε ε ε νη η η
πε ποι οι κι ιλ με ε ε νη η εν κροσ σω
τοις χρυ υ υ σοις πε ρι βε βλη με ε ε ε
νη η η πε ποι κι ι ιλ με ε ε νη η η

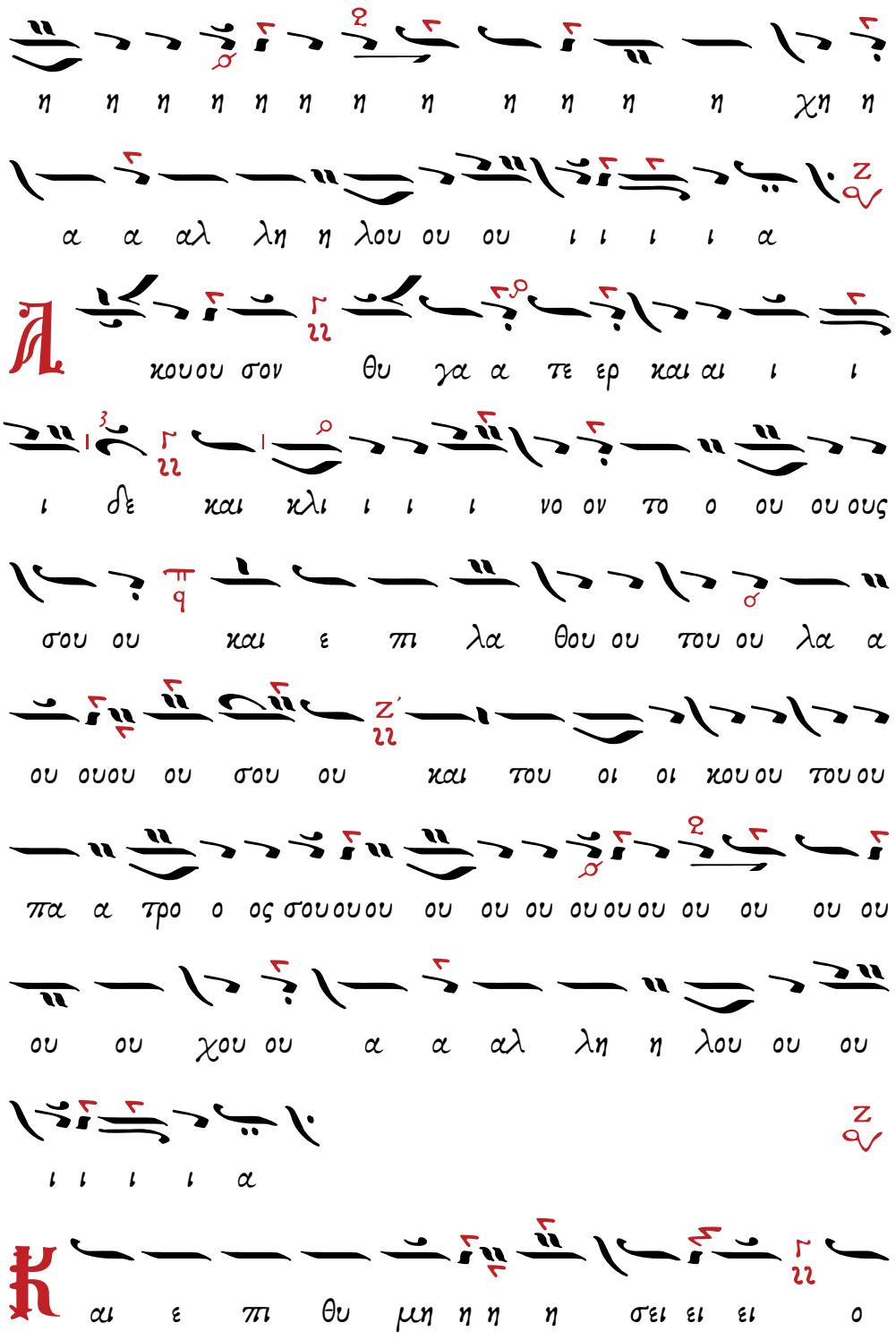
η η η η η η η η η η η η χη η
α α αλ λη η λου ου ου ι ι ι ι α
κουου σον θυ γα α τε ερ και αι ι ι
ι δε και κλι ι ι ι νο ον το ο ου ου ους
σου ου και ε πι λα θου ου του ου λα α
ου ουου ου σου ου και του οι οι κου ου του ου
πα α τρο ο ος σουουου ου ου ου ουουου ου ου ου ου
ου ου χου ου α α αλ λη η λου ου ου
ι ι ι ι α
αι ε πι θυ μη η η σει ει ει ο

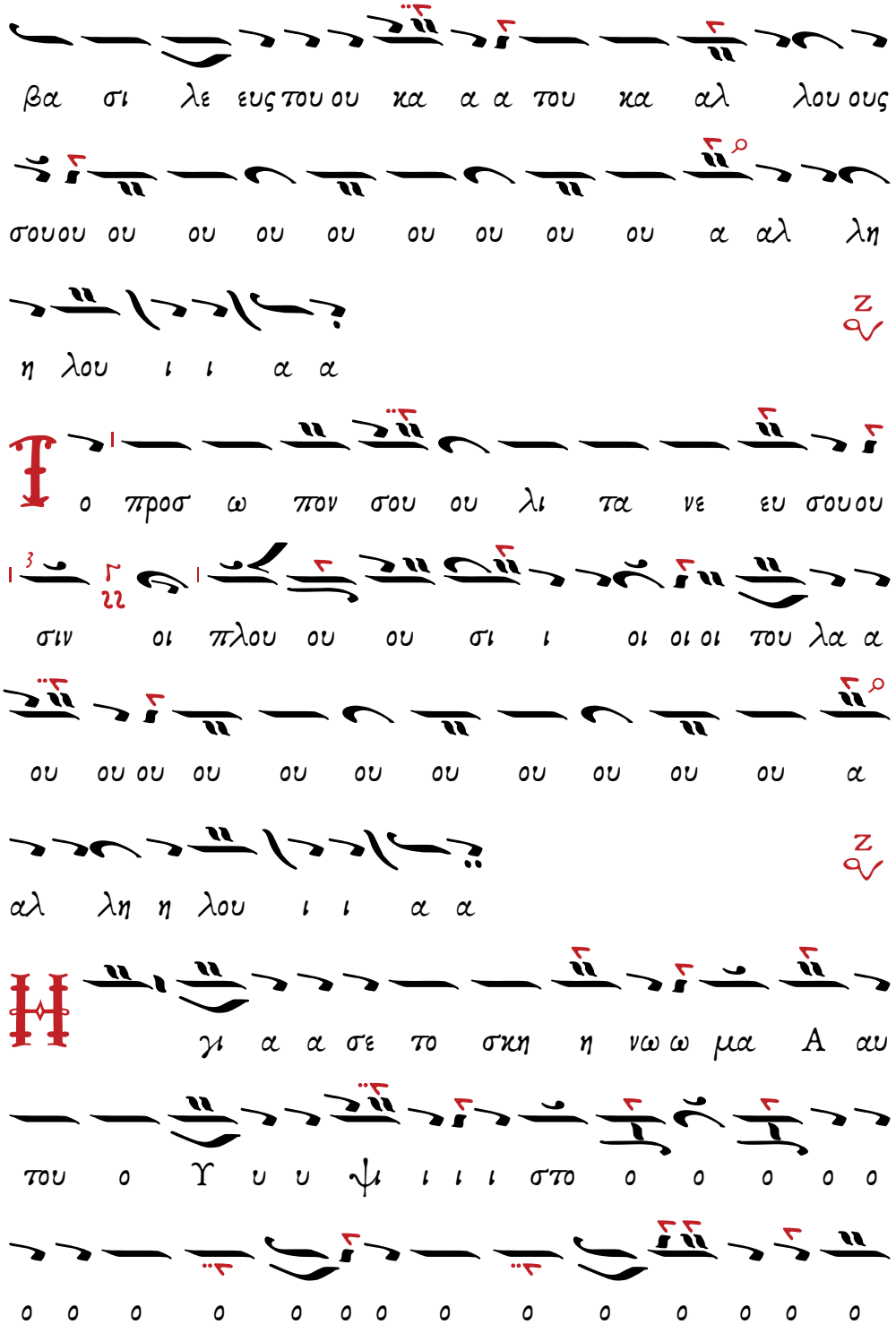
βα σι λε ευς του ου κα α α του κα αλ λου ους
σουου ου ου ου ου ου ου ου ου α αλ λη
η λου ι ι α α
ο προσ ω πον σου ου λι τα νε ευ σουου
σιν οι πλου ου ου σι ι οι οι οι του λα α
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου α
αλ λη η λου ι ι α α
γι α α σε το σκη η νω ω μα Α αυ
του ο Υ υ υ ψι ι ι ι στο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο

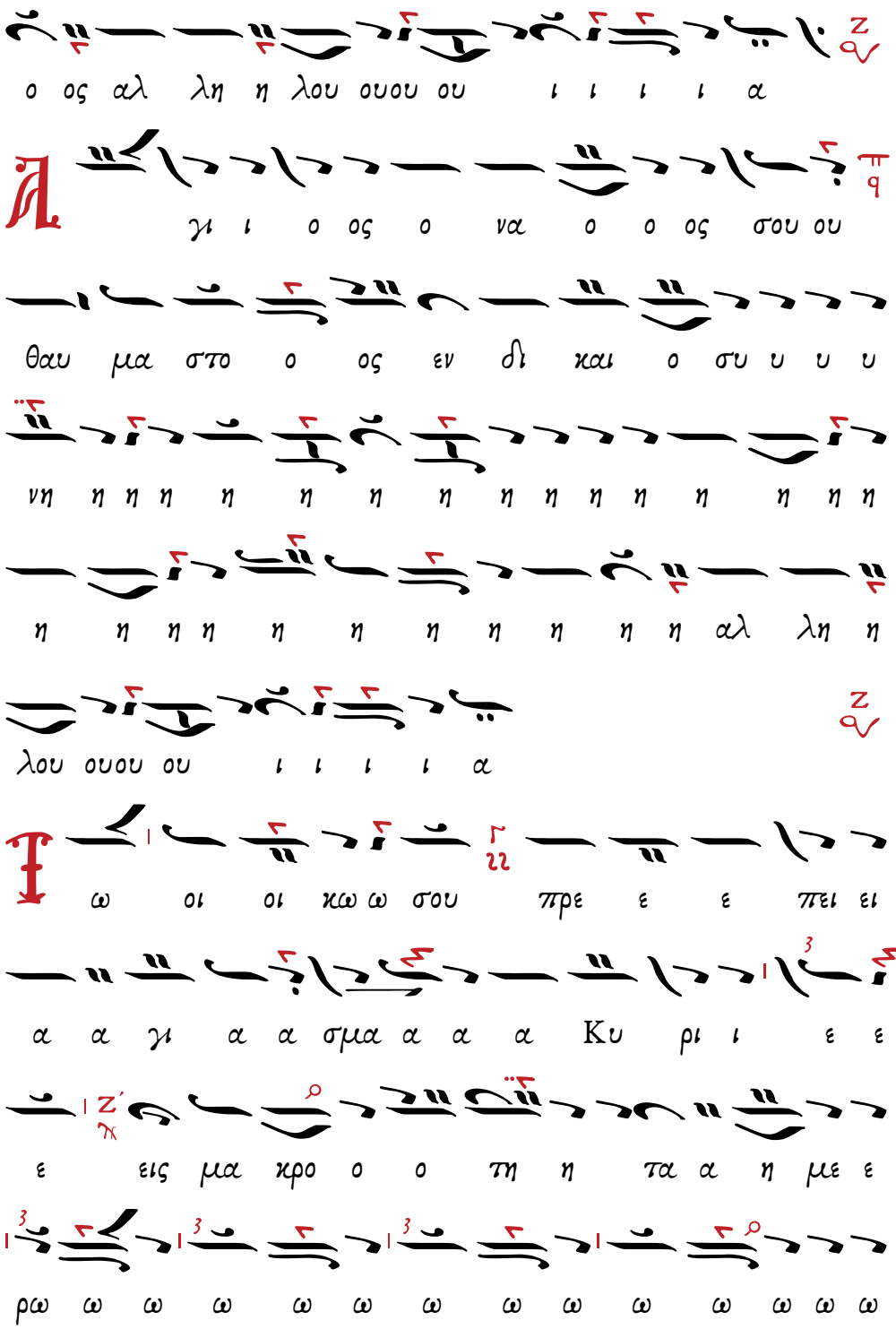
ο ος αλ λη η λου ουου ου ι ι ι ι α
γι ι ο ος ο να ο ο ος σου ου
θαυ μα στο ο ος εν δι και ο συ υ υ υ
νη η η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η αλ λη η
λου ουου ου ι ι ι ι α
ω οι οι κω ω σου πρε ε ε πει ει
α α γι α α σμα α α α Κυ ρι ι ε ε
ε εις μα κρο ο ο τη η τα α η με ε
ρω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω

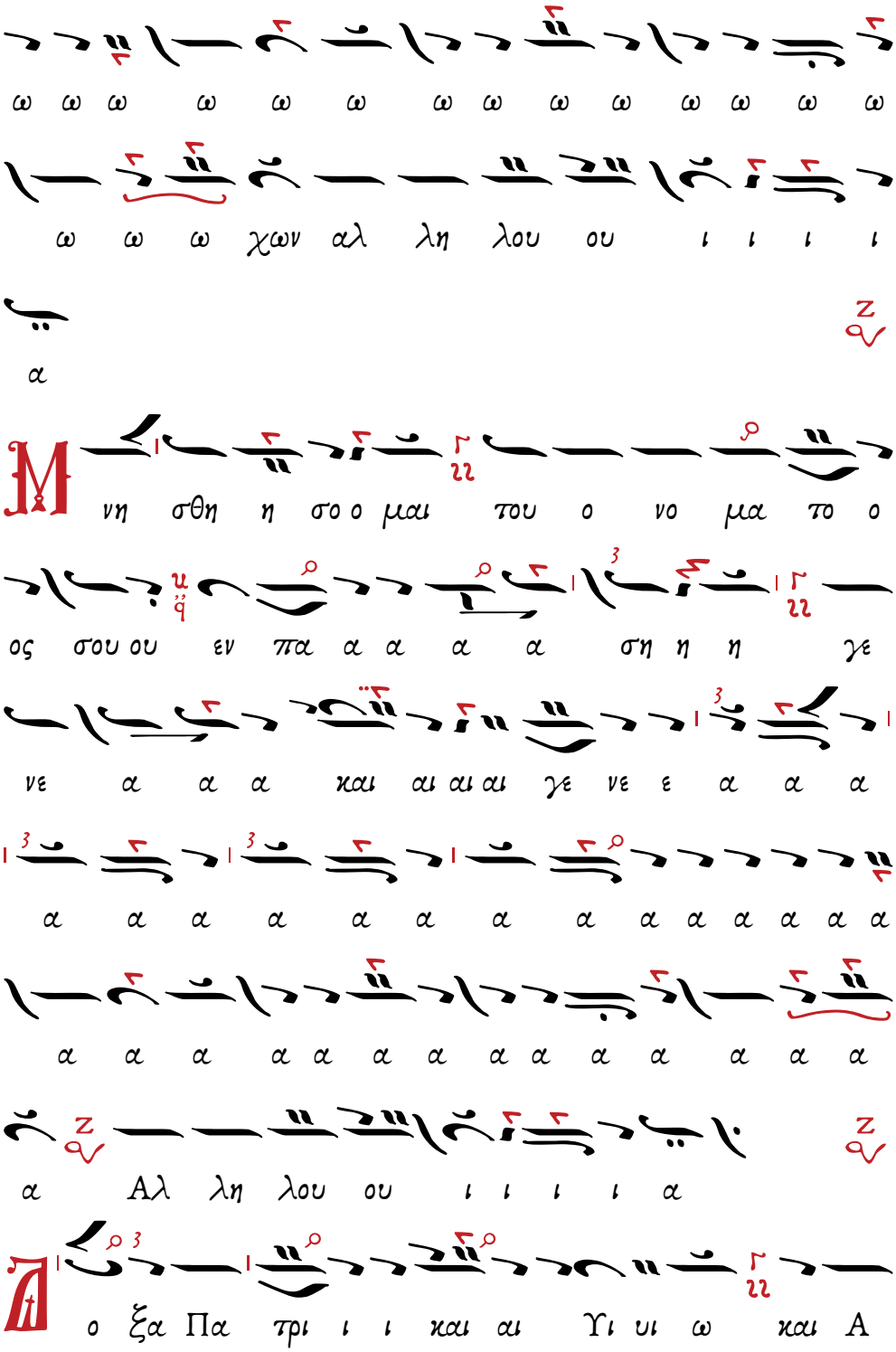
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω χων αλ λη λου ου ι ι ι ι
α
Μ νη σθη η σο ο μαι του ο νο μα το ο
ος σου ου εν πα α α α α ση η η γε
νε α α α και αι αι αι γε νε ε α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α Αλ λη λου ου ι ι ι ι α
Δ ο ξα Πα τρι ι ι και αι Υι υι ω και Α

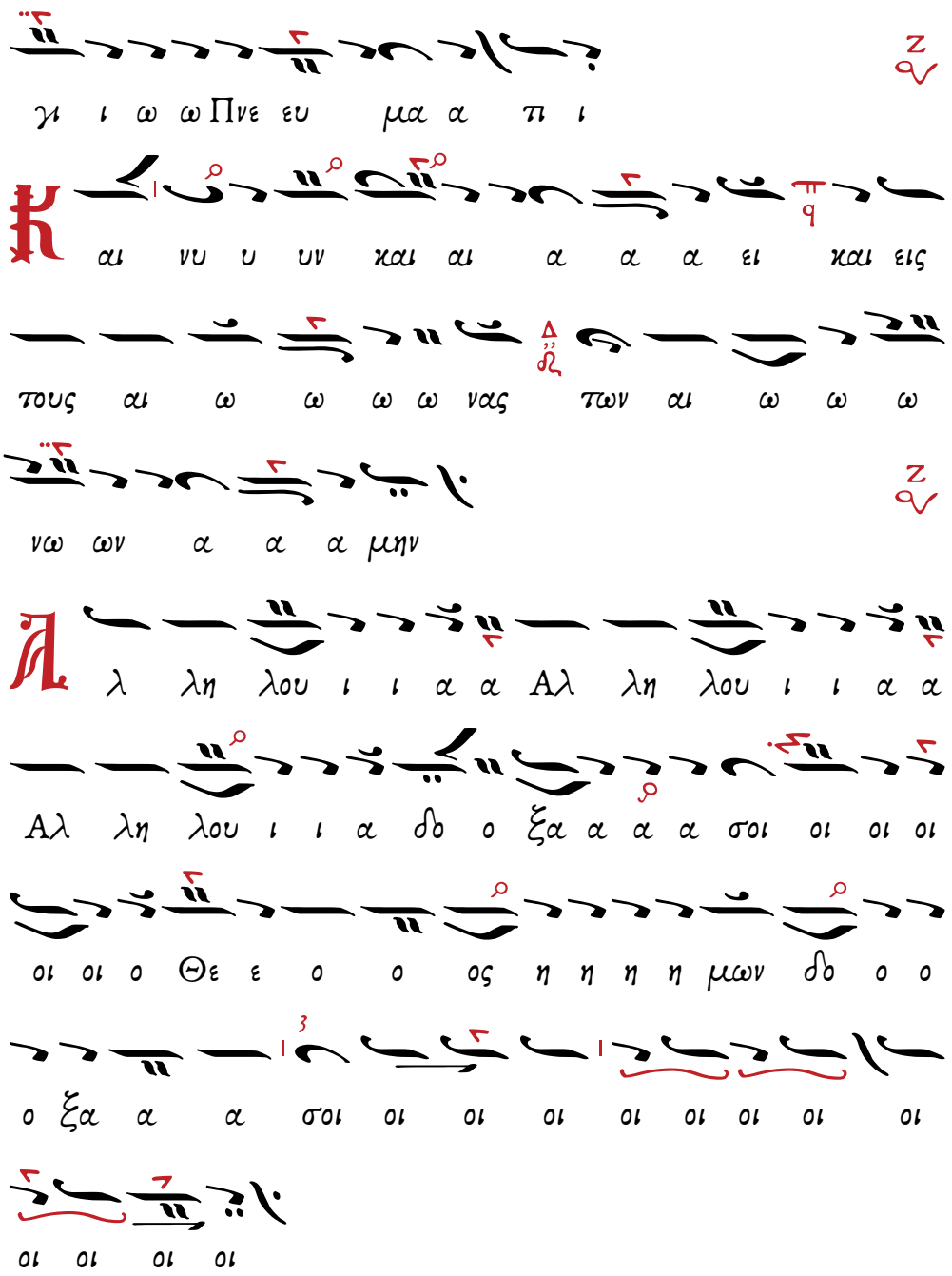
γι ι ω ω Πνε ευ μα α πι ι
αι νυ υ υν και αι α α α ει και εις
τους αι ω ω ω ω νας των αι ω ω ω
νω ων α α α μην
λ λη λου ι ι α α Αλ λη λου ι ι α α
Αλ λη λου ι ι α δο ο ξα α α α σοι οι οι οι
οι οι ο Θε ε ο ο ος η η η η μων δο ο ο
ο ξα α α σοι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι

Τοῦ αὐτοῦ.
Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν.

Ἦχος Δ Δι

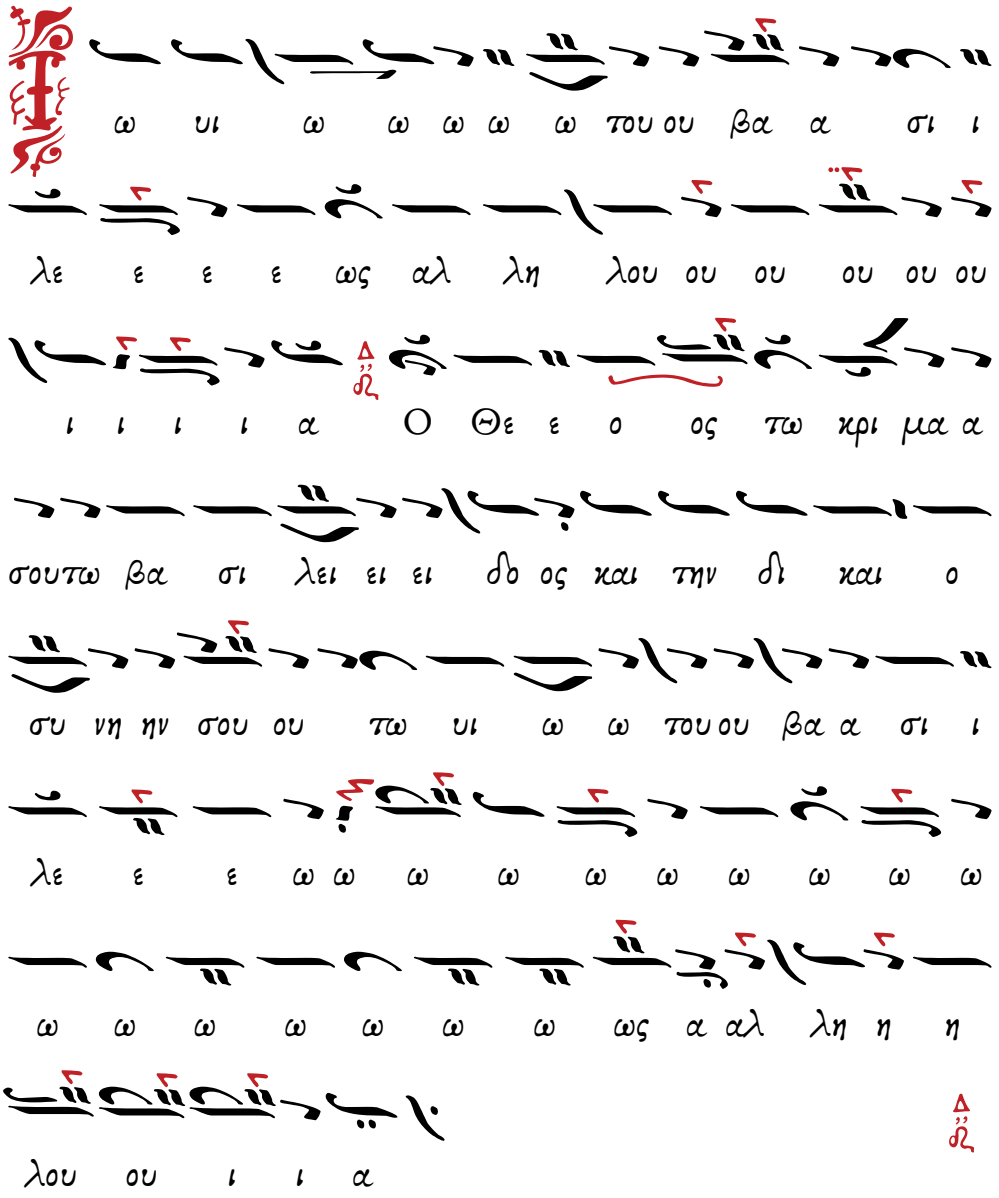

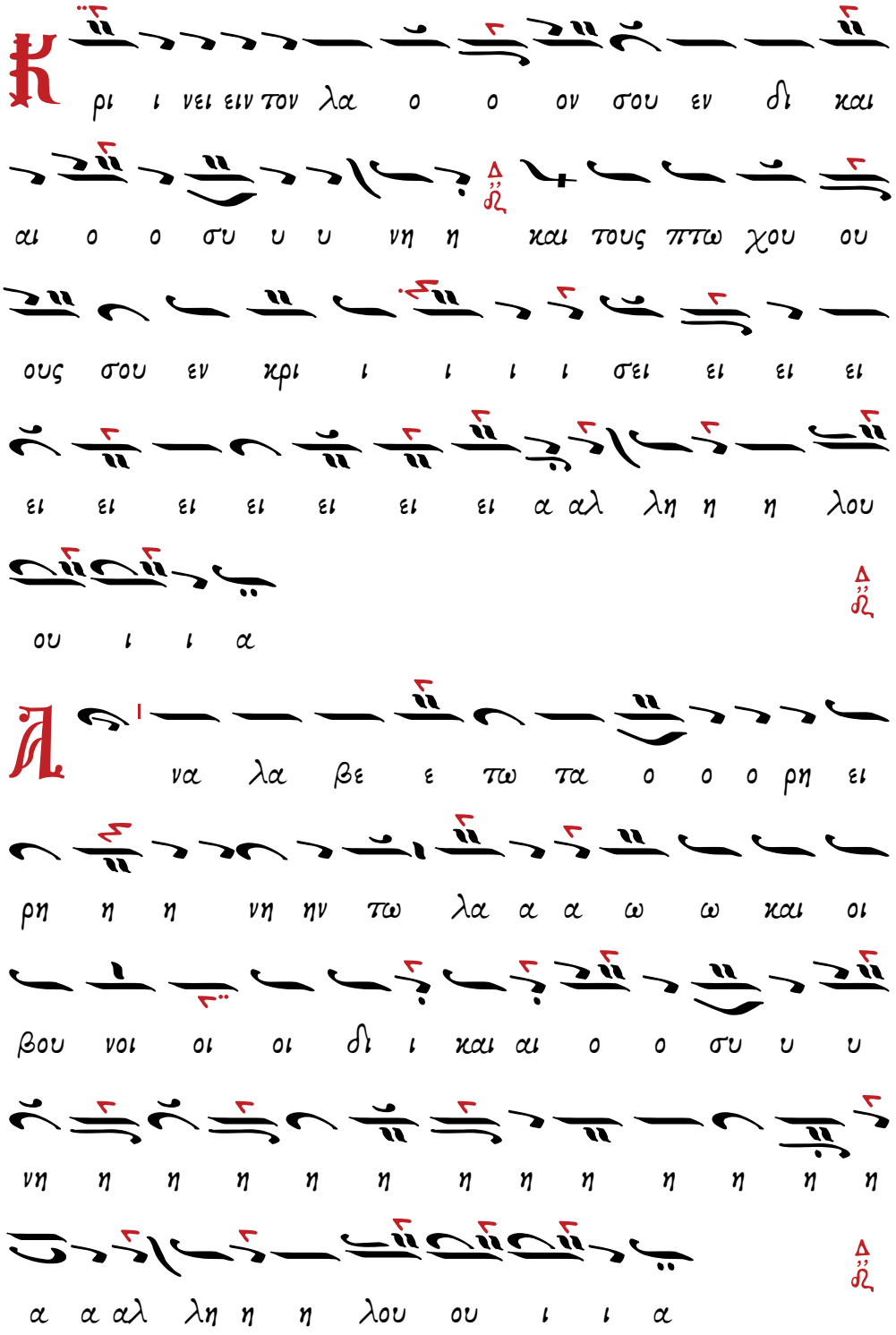
Κ ρι ι νει ειν τον λα ο ο ον σου εν δι και
αι ο ο συ υ υ νη η και τους πτω χου ου
ους σου εν χρι ι ι ι ι σει ει ει ει
ει ει ει ει ει ει ει α αλ λη η η λου
ου ι ι α
Δ
Λ να λα βε ε τω τα ο ο ο ρη ει
ρη η η νη ην τω λα α α ω ω και οι
βου νοι οι οι δι ι και αι ο ο συ υ υ
νη η η η η η η η η η η η η η
α α αλ λη η η λου ου ι ι α
Δ

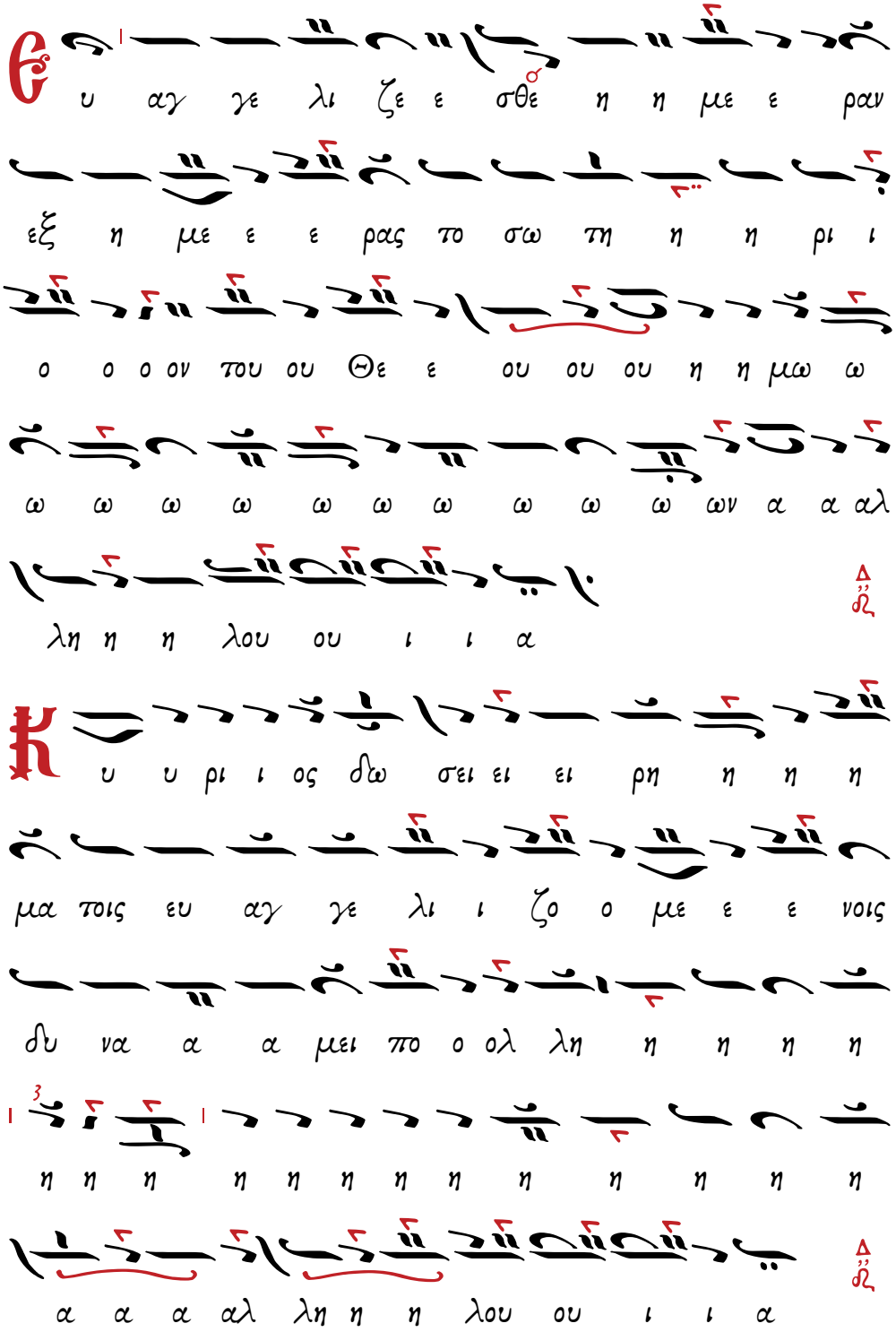
υ αγ γε λι ζε ε σθε η η με ε ραν
εξ η με ε ε ρας το σω τη η η ρι ι
ο ο ο ον του ου Θε ε ου ου ου η η μω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων α α αλ
λη η η λου ου ι ι α
υ υ ρι ι ος δω σει ει ει ρη η η η
μα τοις ευ αγ γε λι ι ζο ο με ε ε νοις
δυ να α α μει πο ο ολ λη η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η
α α α αλ λη η η λου ου ι ι α

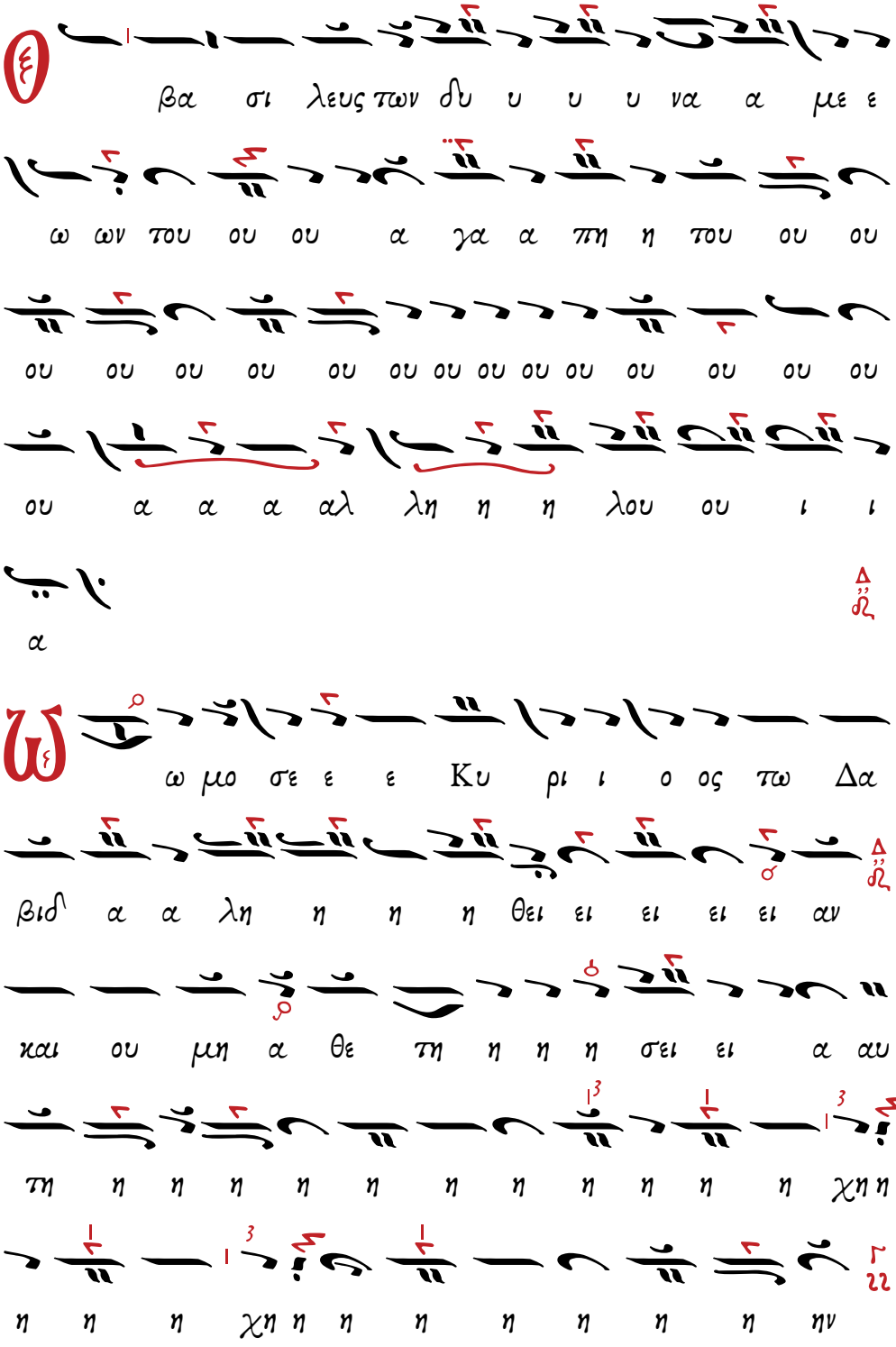
βα σι λευς των δυ υ υ υ να α με ε
ω ων του ου ου α γα α πη η του ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου α α α αλ λη η η λου ου ι ι
α
ω μο σε ε ε Κυ ρι ι ο ος τω Δα
βιδ α α λη η η η θει ει ει ει ει αν
και ου μη α θε τη η η η σει ει α αυ
τη η η η η η η η η η η η η χη η
η η η χη η η η η η η η η ην

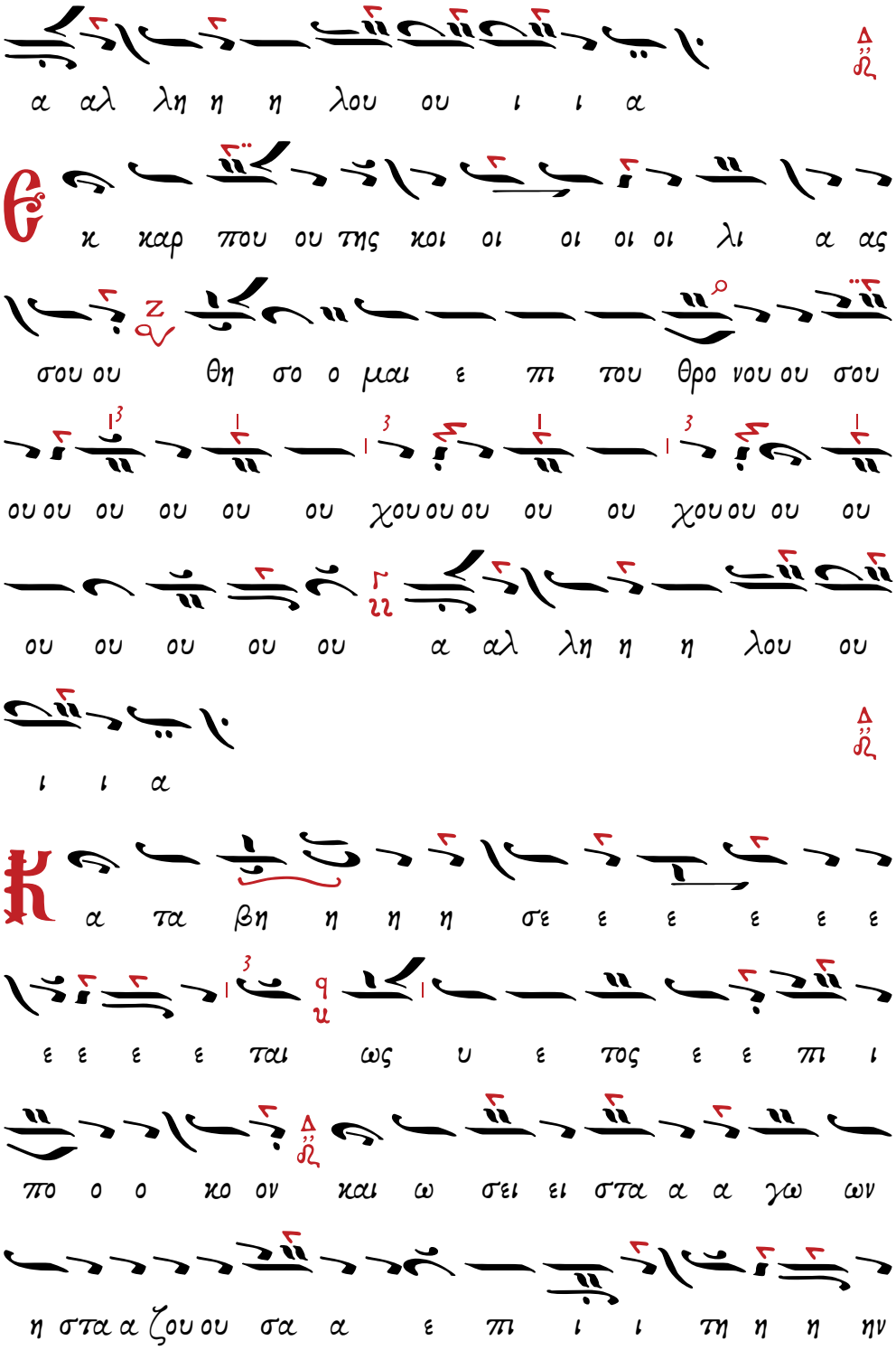
α αλ λη η η λου ου ι ι α
κ καρ που ου της κοι οι οι οι οι λι α ας
σου ου θη σο ο μαι ε πι του θρο νου ου σου
ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου χου ου ου ου
ου ου ου ου ου α αλ λη η η λου ου
ι ι α
α τα βη η η η σε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ται ως υ ε τος ε ε πι ι
πο ο ο κο ον και ω σει ει στα α α γω ων
η στα α ζου ου σα α ε πι ι ι τη η η ην

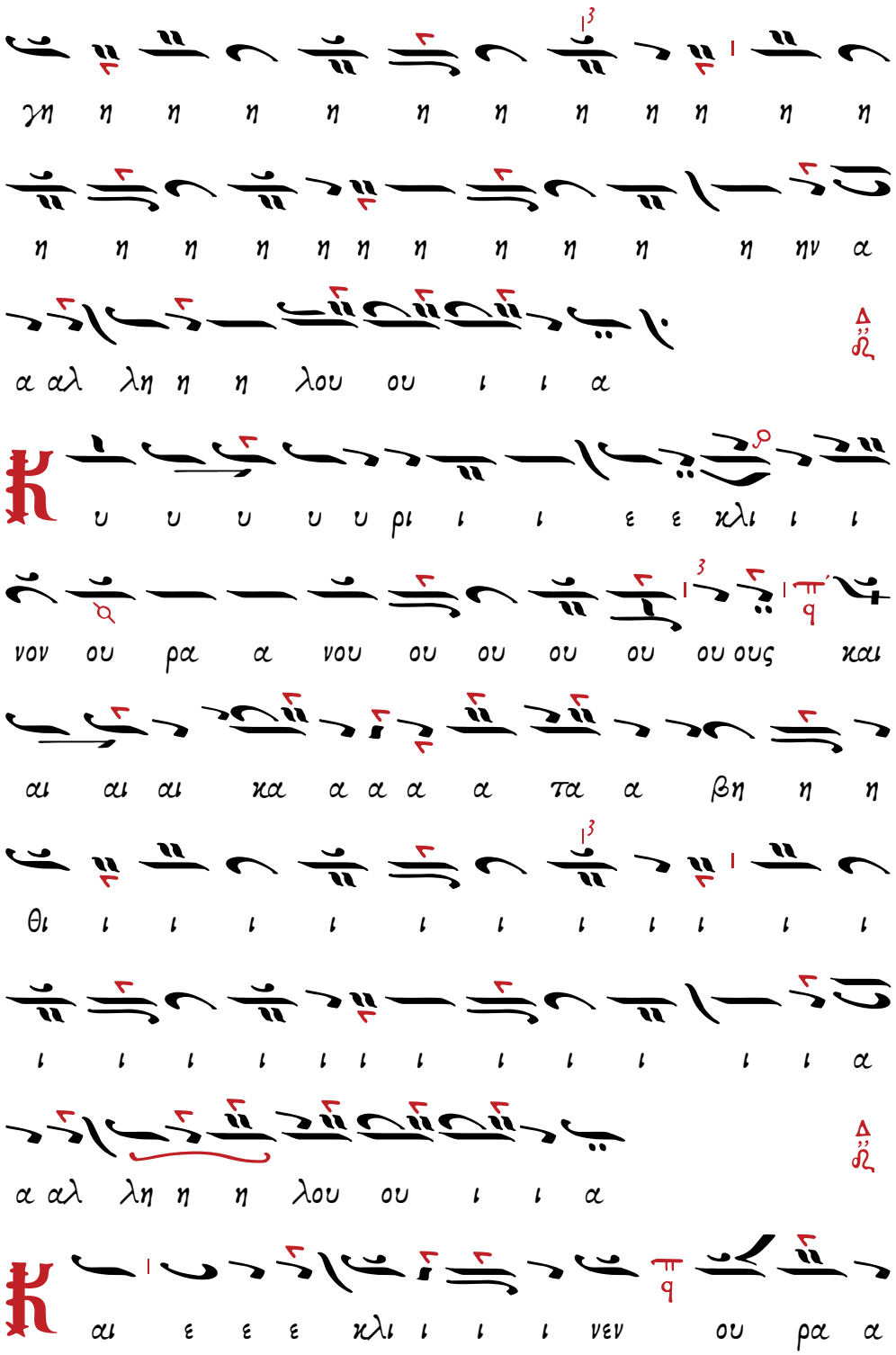
γη η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η ην α
α αλ λη η η λου ου ι ι α
υ υ υ υ υ ρι ι ι ε ε κλι ι ι
νον ου ρα α νου ου ου ου ου ους και
αι αι αι κα α α α α τα α βη η η
θι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι α
α αλ λη η η λου ου ι ι α
αι ε ε ε κλι ι ι ι νεν ου ρα α

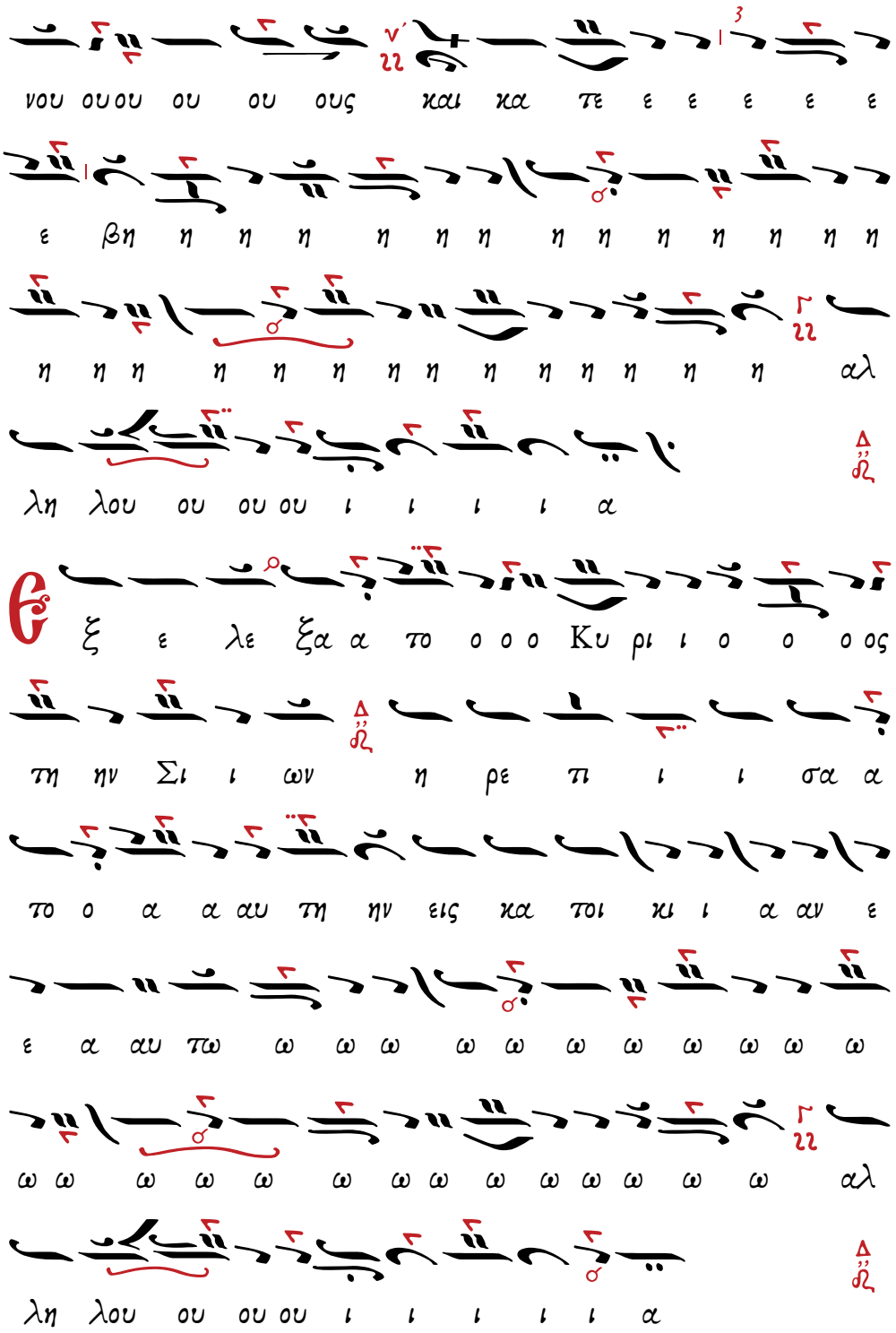
νου ουου ου ου ους και κα τε ε ε ε ε
ε βη η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η αλ
λη λου ου ου ου ι ι ι ι α
ξ ε λε ξα α το ο ο ο Κυ ρι ι ο ο ο ος
τη ην Σι ι ων η ρε τι ι ι σα α
το ο α α αυ τη ην εις κα τοι κι ι α αν ε
ε α αυ τω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω αλ
λη λου ου ου ου ι ι ι ι ι α

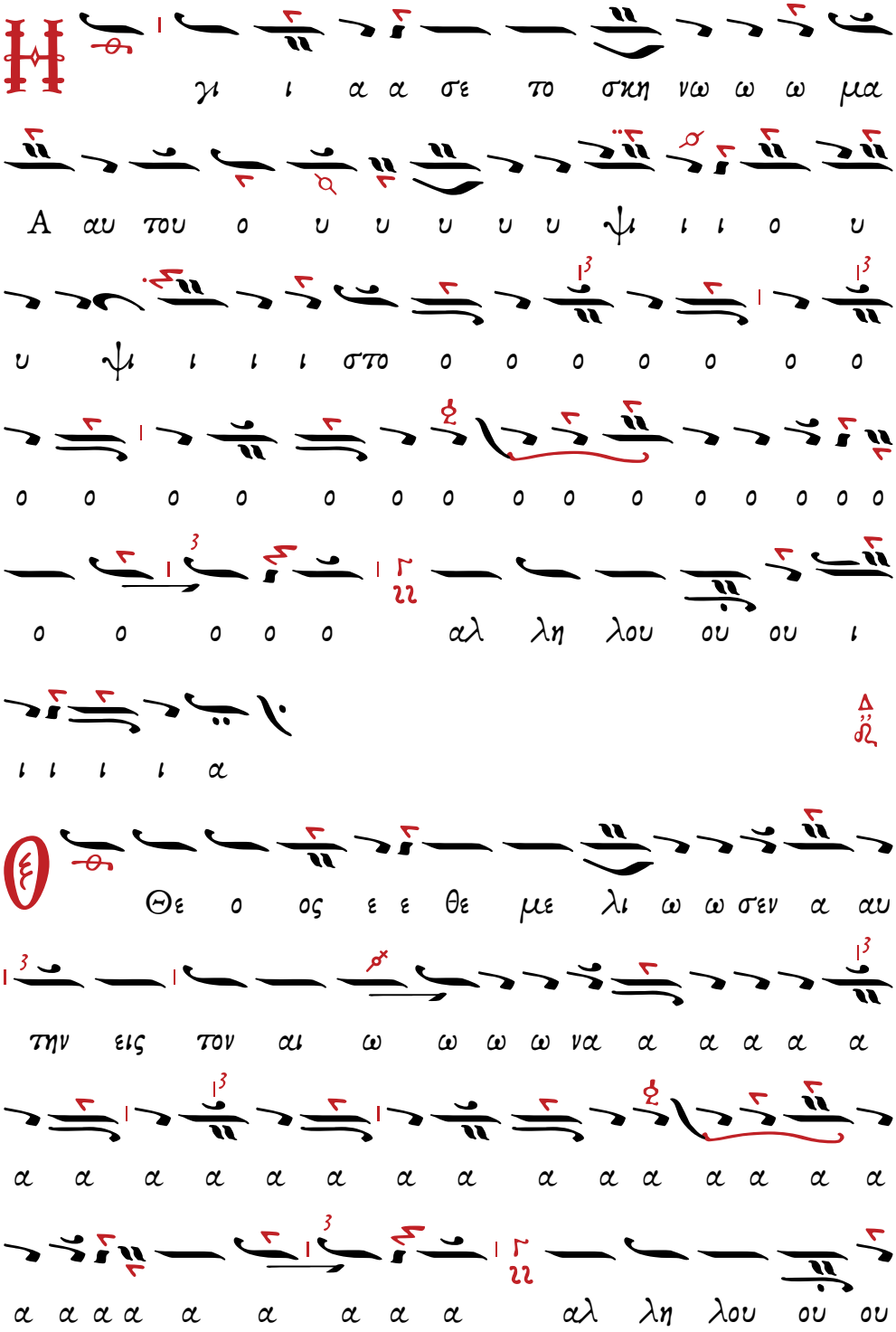
Η γι ι α α σε το σκη νω ω ω μα
Α αυ του ο υ υ υ υ υ ψι ι ι ο υ
υ ψι ι ι ι στο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο αλ λη λου ου ου ι
ι ι ι ι α
Θ Θε ο ος ε ε θε με λι ω ω σεν α αυ
την εις τον αι ω ω ω ω να α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α αλ λη λου ου ου

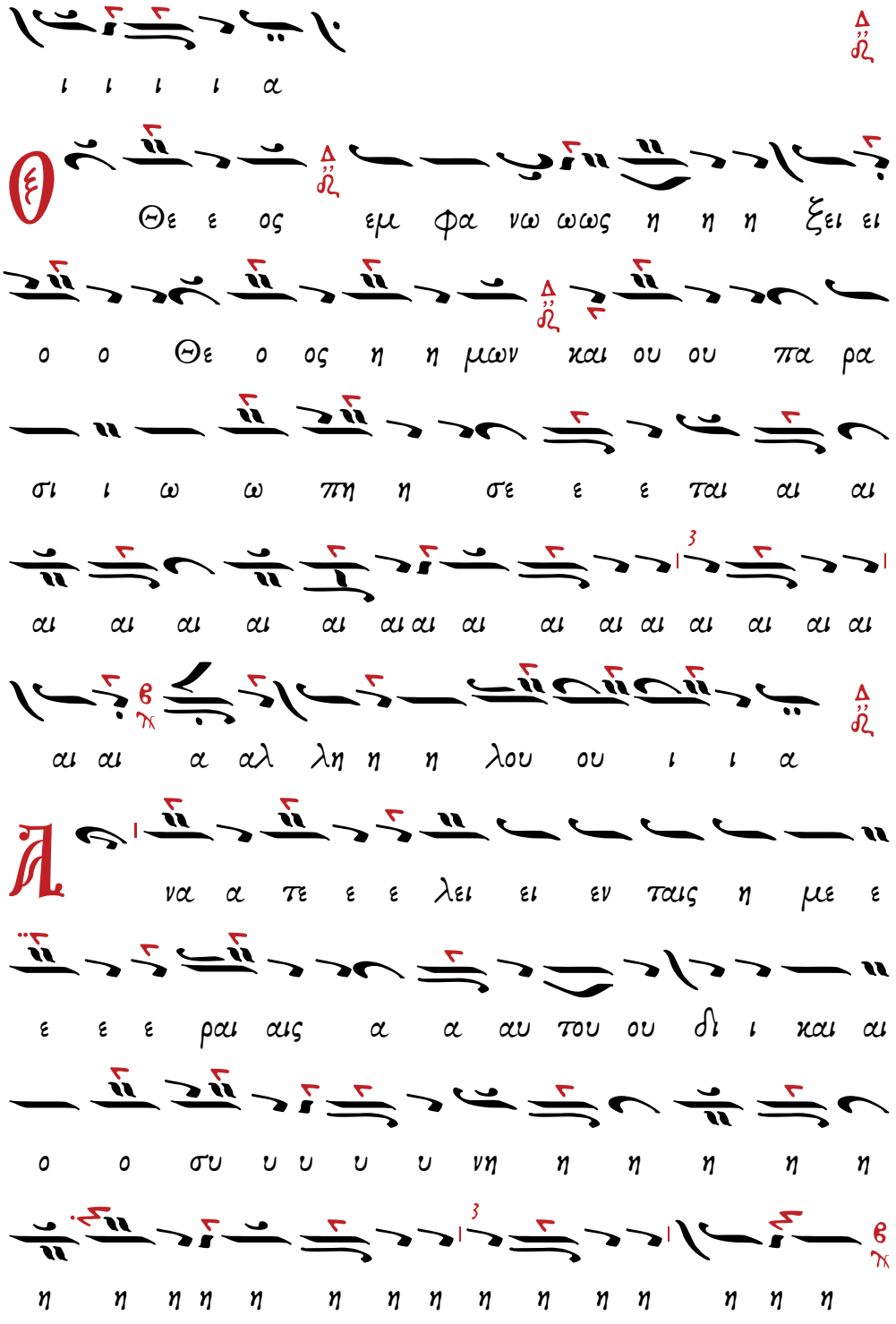
ι ι ι ι α
Θε ε ος εμ φα νω ωως η η η ξει ει
ο ο Θε ο ος η η μων και ου ου πα ρα
σι ι ω ω πη η σε ε ε ται αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι α αλ λη η η λου ου ι ι α
να α τε ε ε λει ει εν ταις η με ε
ε ε ε ραι αις α α αυ του ου δι ι και αι
ο ο συ υ υ υ υ νη η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η

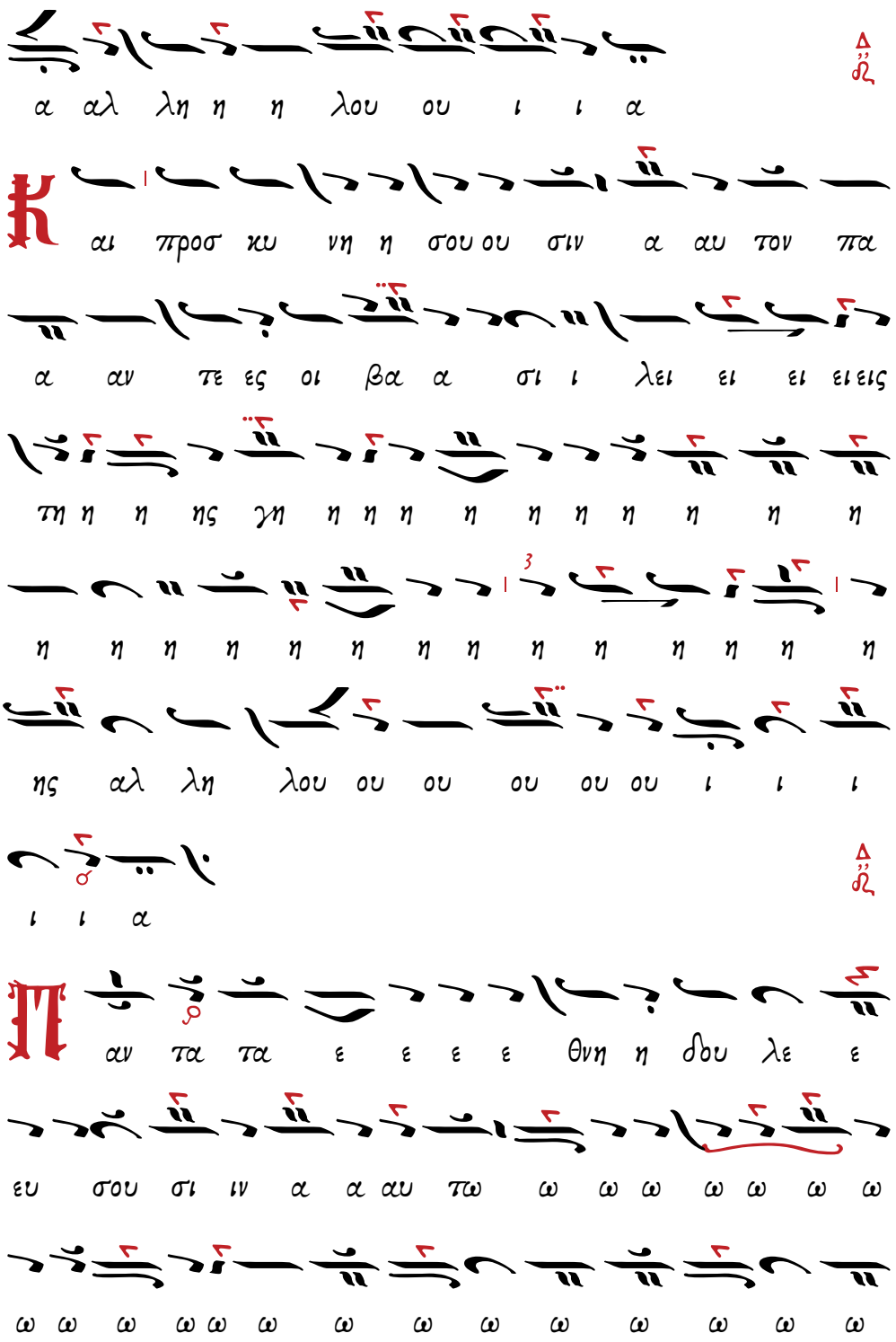
α αλ λη η η λου ου ι ι α
αι προσ κυ νη η σου ου σιν α αυ τον πα
α αν τε ες οι βα α σι ι λει ει ει ειεις
τη η η ης γη η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η
ης αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι
ι ι α
αν τα τα ε ε ε ε θνη η δου λε ε
ευ σου σι ιν α α αυ τω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω

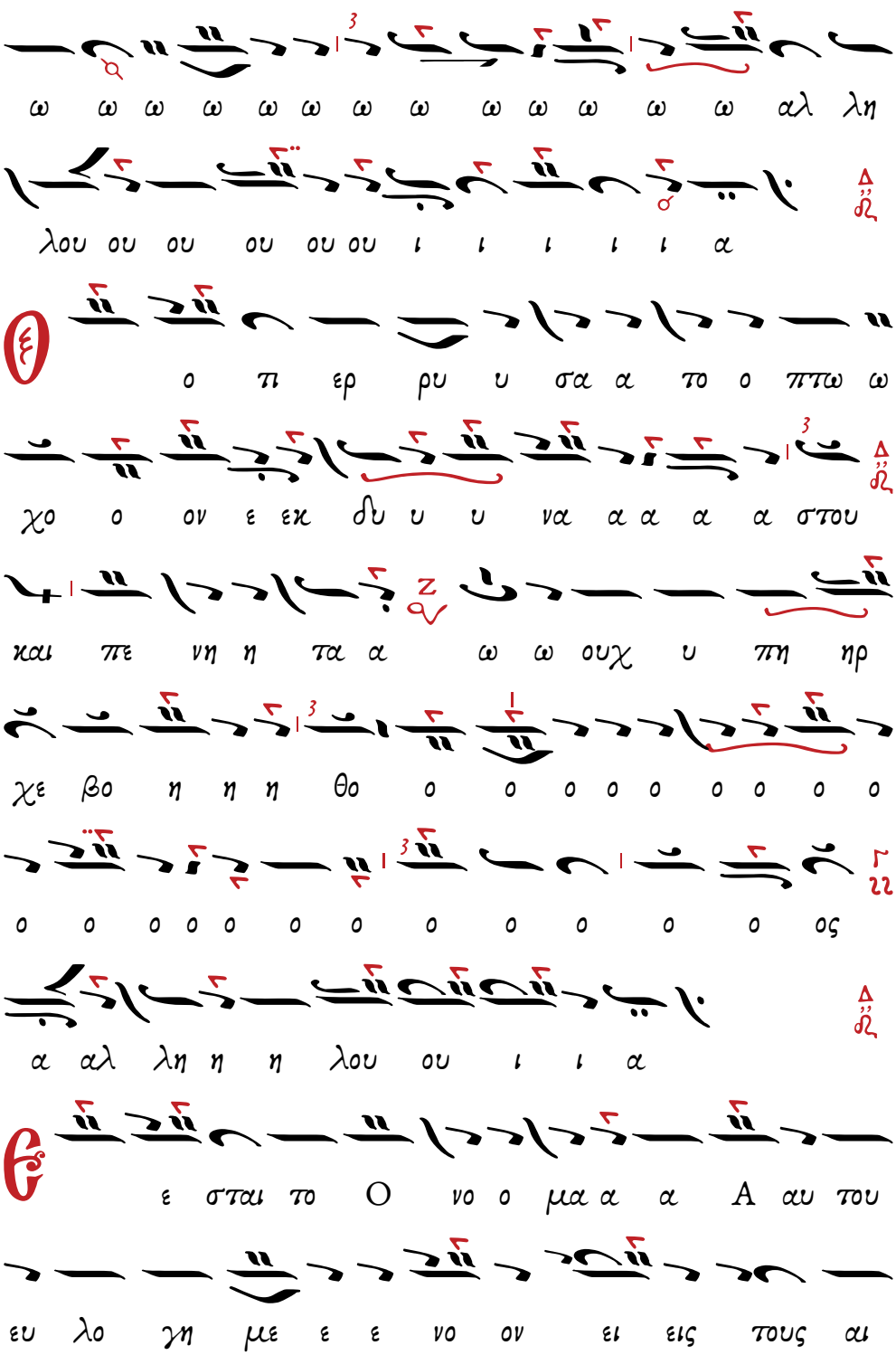
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ο πι ερ ρυ υ σα α το ο πτω ω
χο ο ον ε εκ δυ υ υ να α α α α στου
και πε νη η τα α ω ω ουχ υ πη ηρ
χε βο η η η θο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ος
α αλ λη η η λου ου ι ι α
ε σται το Ο νο ο μα α α Α αυ του
ευ λο γη με ε ε νο ον ει εις τους αι

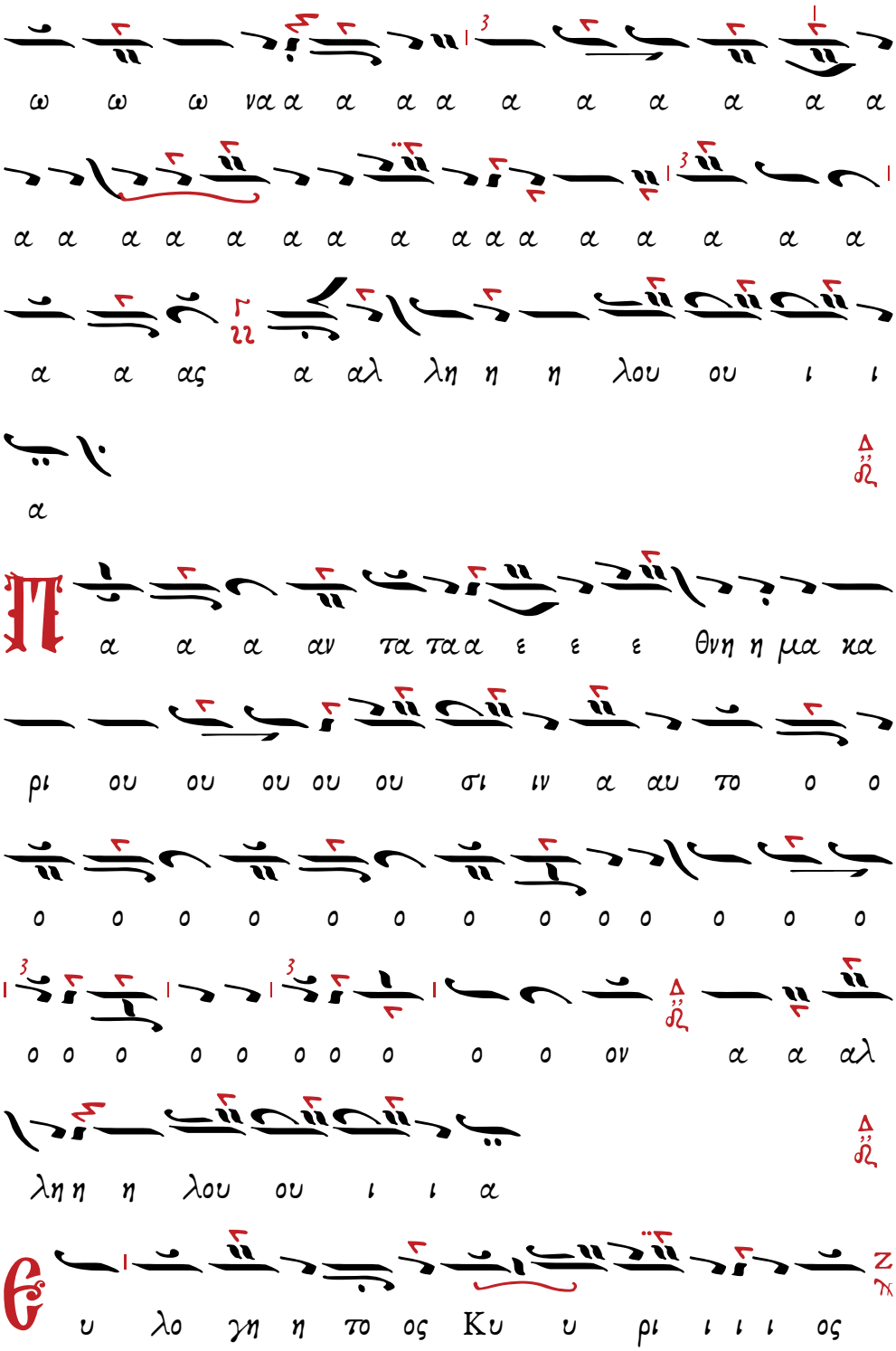
ω ω ω να α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α α
α α ας α αλ λη η η λου ου ι ι
α
Π α α α αν τα τα α ε ε ε θνη η μα κα
ρι ου ου ου ου ου σι ιν α αυ το ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ον α α αλ
λη η η λου ου ι ι α
Θ υ λο γη η το ος Κυ υ ρι ι ι ι ος

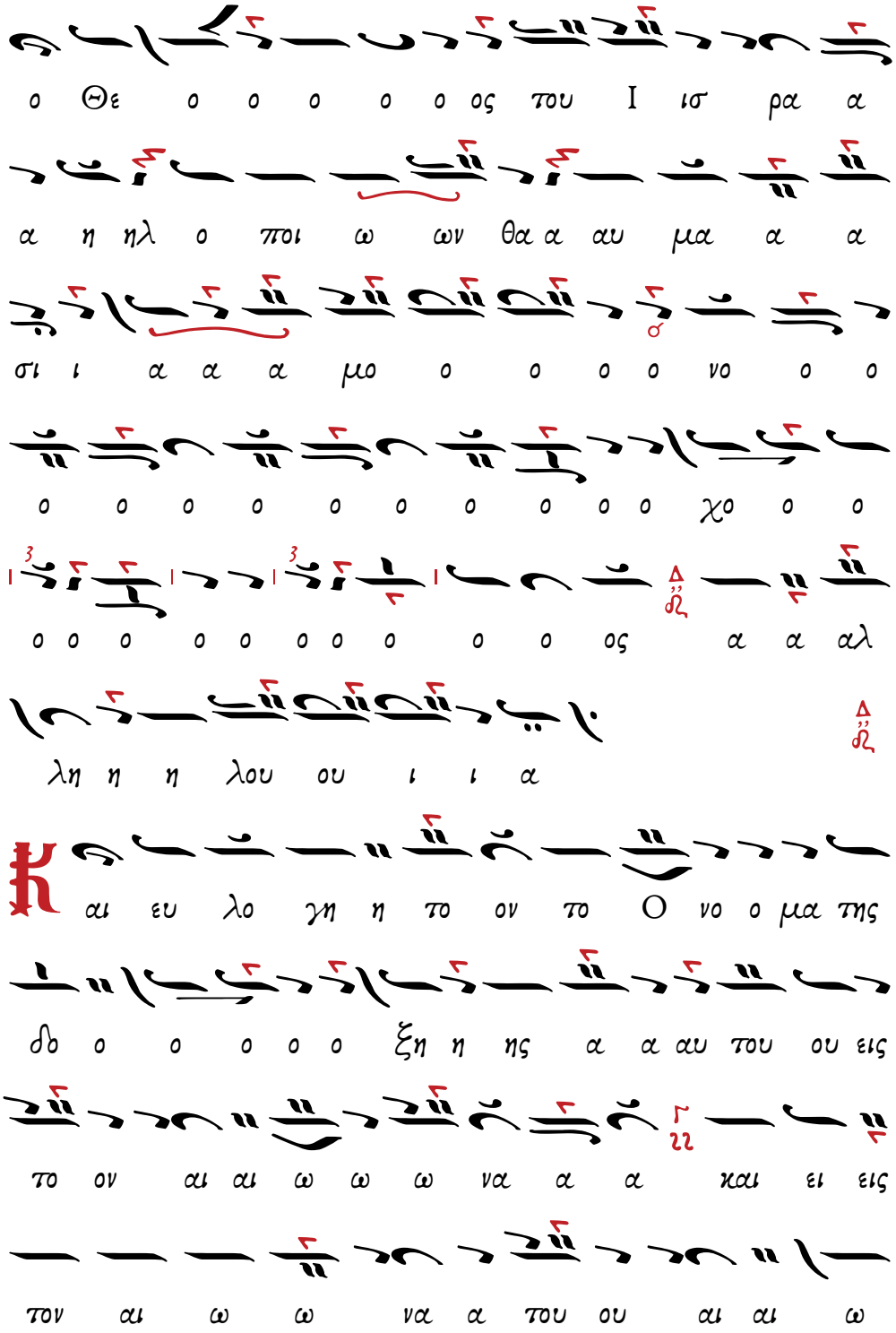
ο Θε ο ο ο ο ο ος του Ι ισ ρα α
α η ηλ ο πο ι ω ων θα α αυ μα α α
σι ι α α α μο ο ο ο ο νο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο χο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ος α α αλ
λη η η λου ου ι ι α
αι ευ λο γη η το ον το Ο νο ο μα της
δο ο ο ο ο ο ξη η ης α α αυ του ου εις
το ον αι αι ω ω ω να α α και ει εις
τον αι ω ω να α του ου αι αι ω

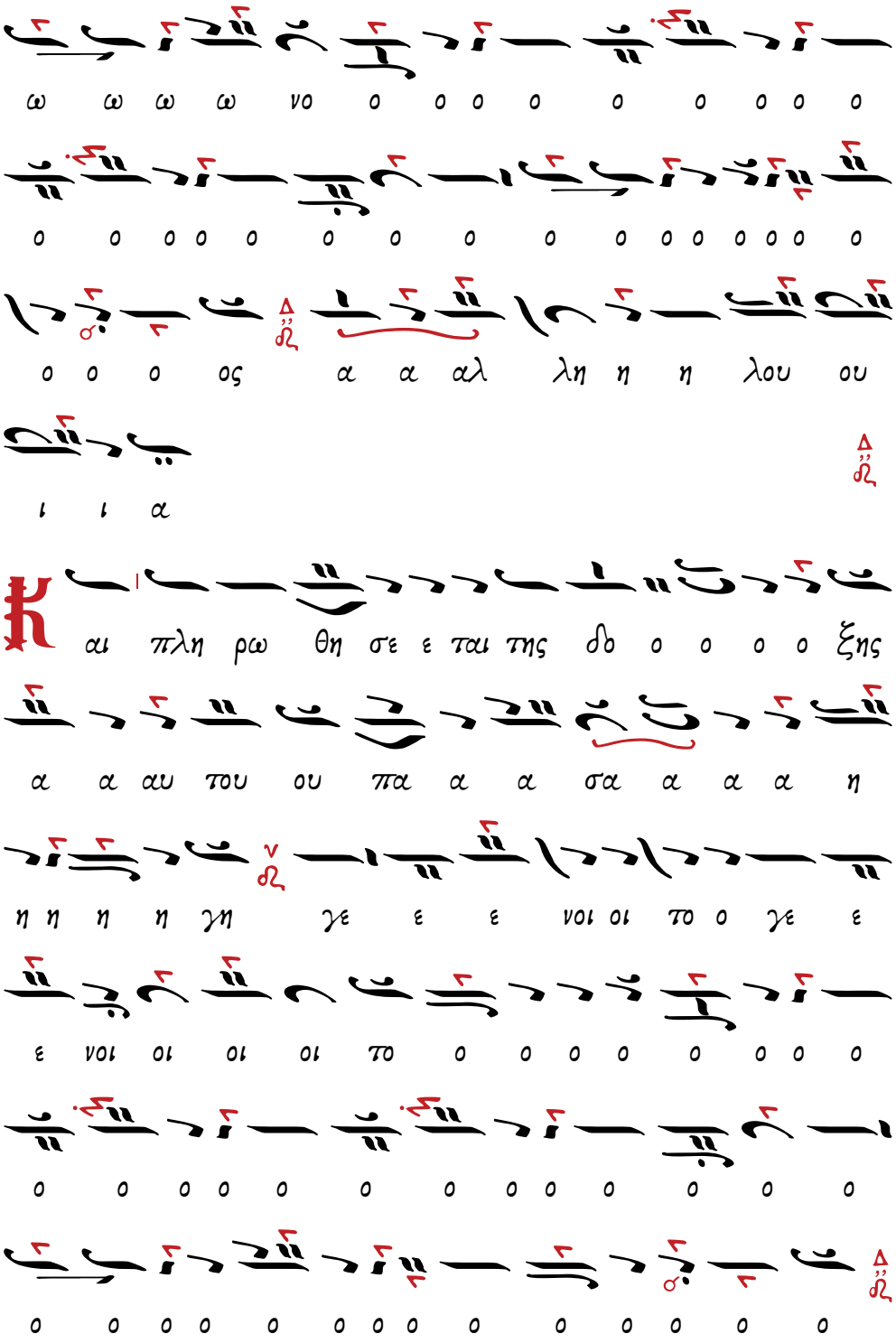
ω ω ω ω νο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ος α α αλ λη η η λου ου
ι ι α
αι πλη ρω θη σε ε ται της δο ο ο ο ο ξης
α α αυ του ου πα α α σα α α α η
η η η η γη γε ε ε νοι οι το ο γε ε
ε νοι οι οι οι το ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο

α α αλ λη η η λου ου ι ι α

Δόξα καὶ νῦν. Ζήτει εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον (σελ. 283).

Τοῦ αὐτοῦ.
Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων

Ἦχος πλ. β΄ βου

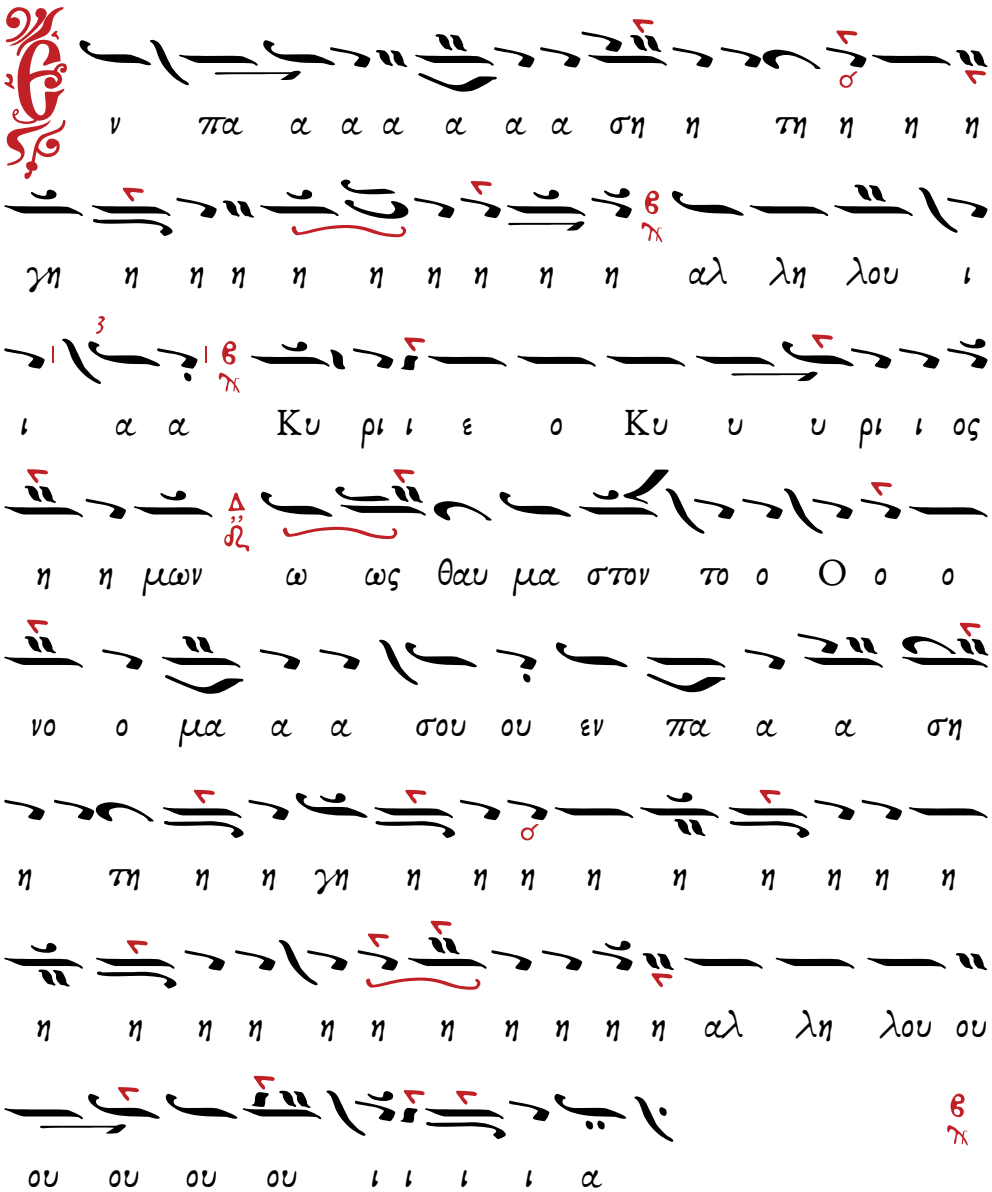

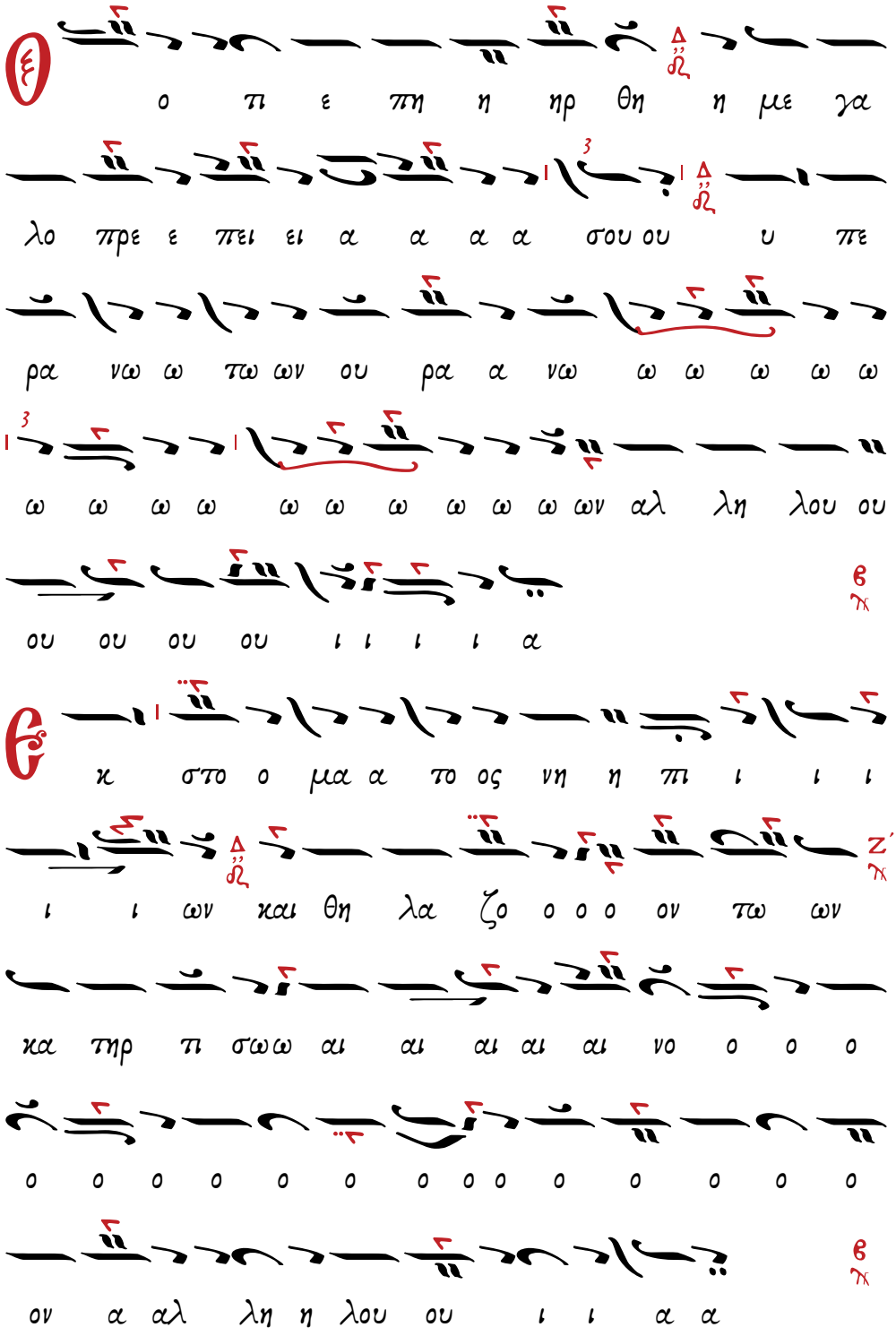
ο τι ε πη η ηρ θη η με γα
λο πρε ε πει ει α α α α σου ου υ πε
ρα νω ω τω ων ου ρα α νω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων αλ λη λου ου
ου ου ου ου ι ι ι ι α
κ στο ο μα α το ος νη η πι ι ι ι
ι ι ων και θη λα ζο ο ο ο ον τω ων
κα τηρ τι σωω αι αι αι αι αι νο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ον α αλ λη η λου ου ι ι α α

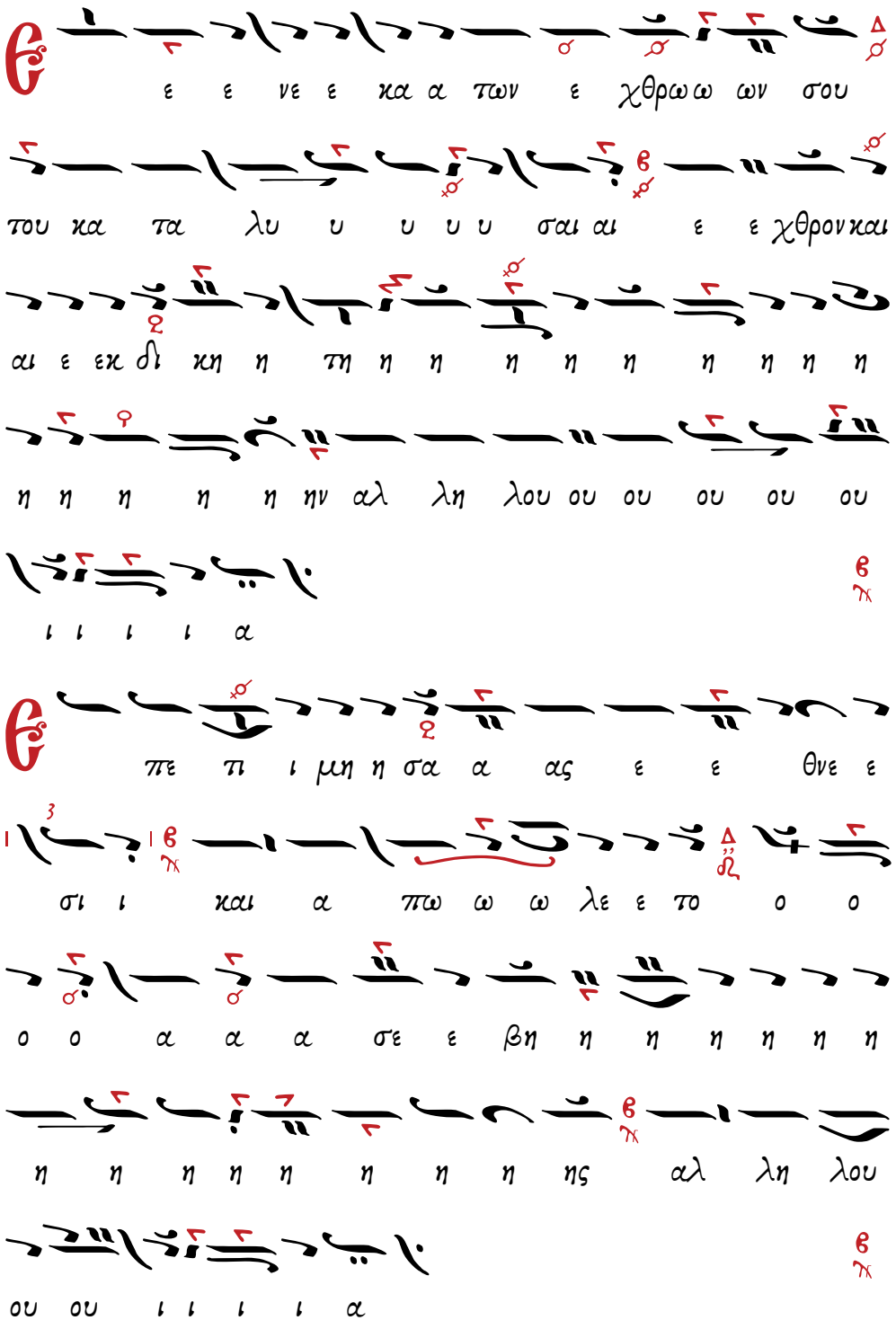
ε ε νε ε κα α των ε χθρω ω ων σου
του κα τα λυ υ υ υ υ σαι αι ε ε χθρον και
αι ε εκ δι κη η τη η η η η η η η η η
η η η η η ην αλ λη λου ου ου ου ου ου
ι ι ι ι α
πε τι ι μη η σα α ας ε ε θνε ε
σι ι και α πω ω ω λε ε το ο ο
ο ο α α α σε ε βη η η η η η η
η η η η η η η η ης αλ λη λου
ου ου ι ι ι ι α

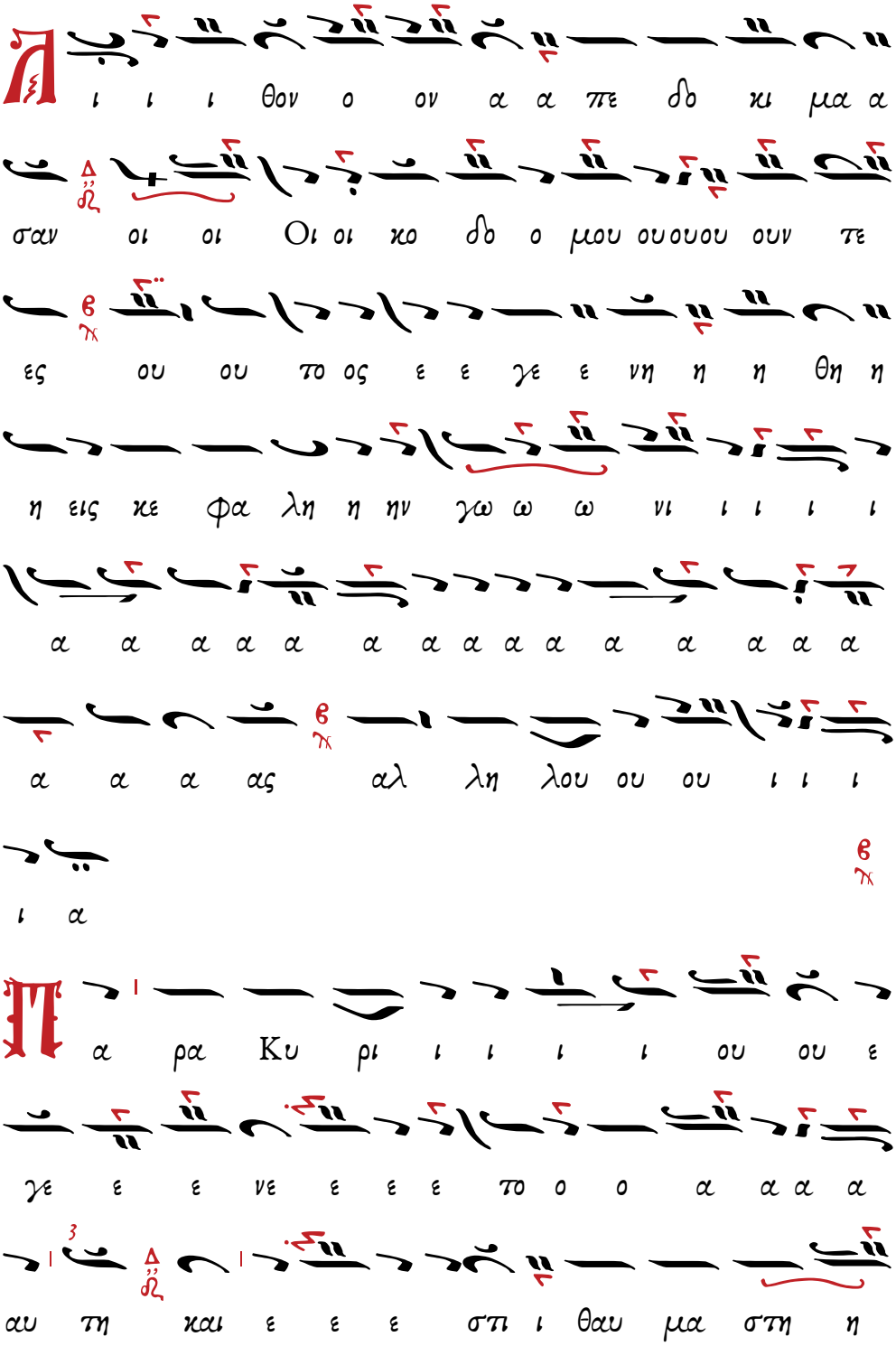
ι ι ι θον ο ον α α πε δο κι μα α
σαν οι οι Οι οι κο δο ο μου ουουου ουν τε
ες ου ου το ος ε ε γε ε νη η η θη η
η εις κε φα λη η ην γω ω ω νι ι ι ι ι
α α α α α α α α α α α α α α α
α α α ας αλ λη λου ου ου ι ι ι
ι α
α ρα Κυ ρι ι ι ι ι ου ου ε
γε ε ε νε ε ε ε το ο ο α α α α
αυ τη και ε ε ε στι ι θαυ μα στη η

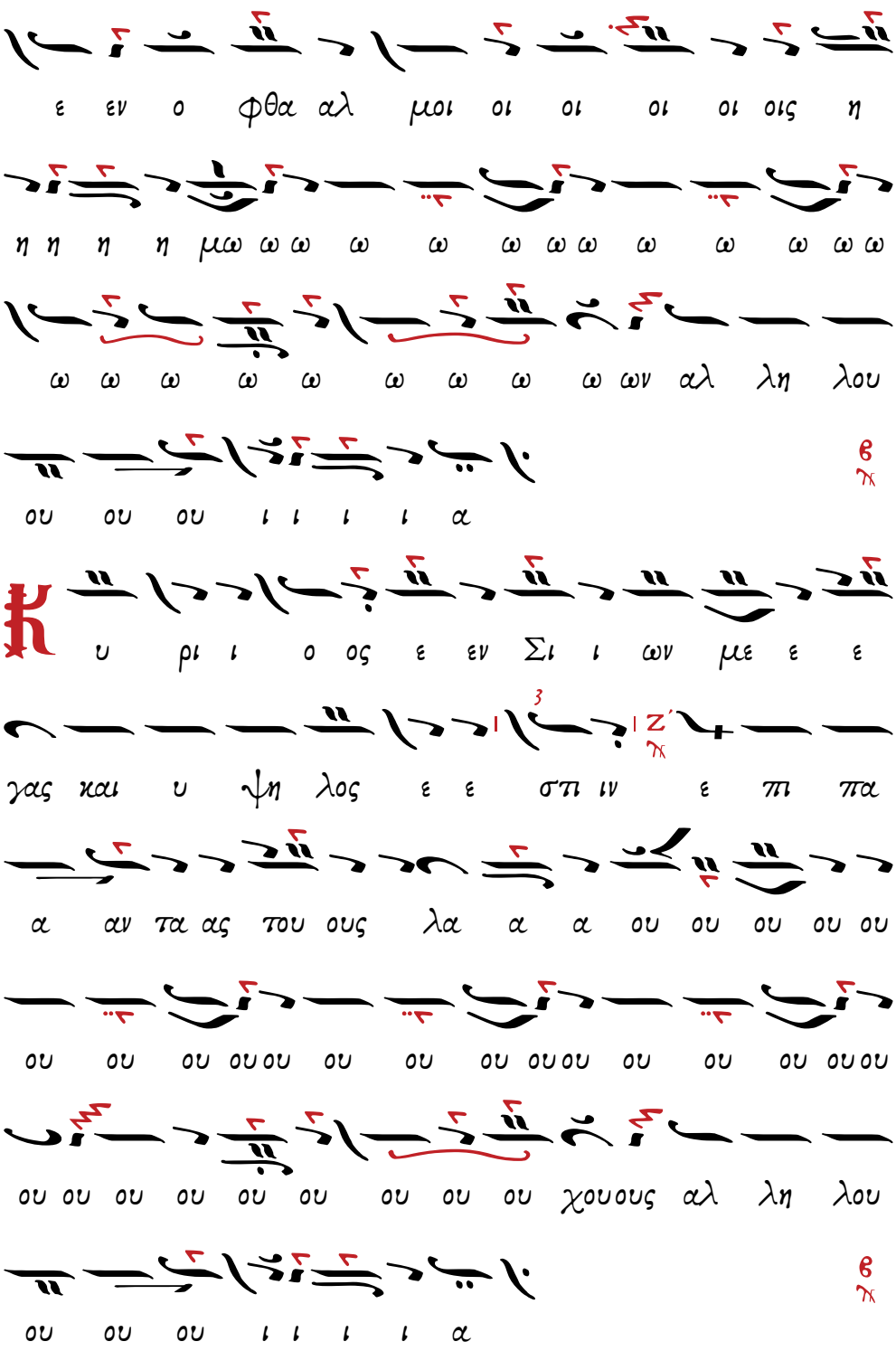
ε εν ο φθα αλ μοι οι οι οι οι οις η
η η η η μω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων αλ λη λου
ου ου ου ι ι ι ι α
υ ρι ι ο ος ε εν Σι ι ων με ε ε
γας και υ ψη λος ε ε στι ιν ε πι πα
α αν τα ας του ους λα α α ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ους αλ λη λου
ου ου ου ι ι ι ι α

η η κου ου σε ε ε ε και αι ε ευ φρα α
αν θη Η η Σι ι ι ων και η γαλ
λι ι α σααν το αι θυ γα τε ε ε ρε
ες της Ι ι ου ου δαι αι αι αι αι α α α
α α α α α α α α α α α α α α α
α ας α αλ λη η λου ι ι α α
παι αι νει ει Ι ι ε ρου ου σα α λημ
το ο ον Κυ υ ρι ι ο ον αι νει ει
το ο ον Θε ε ο ο ο ο ον σου ου Σι ι
ι ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω

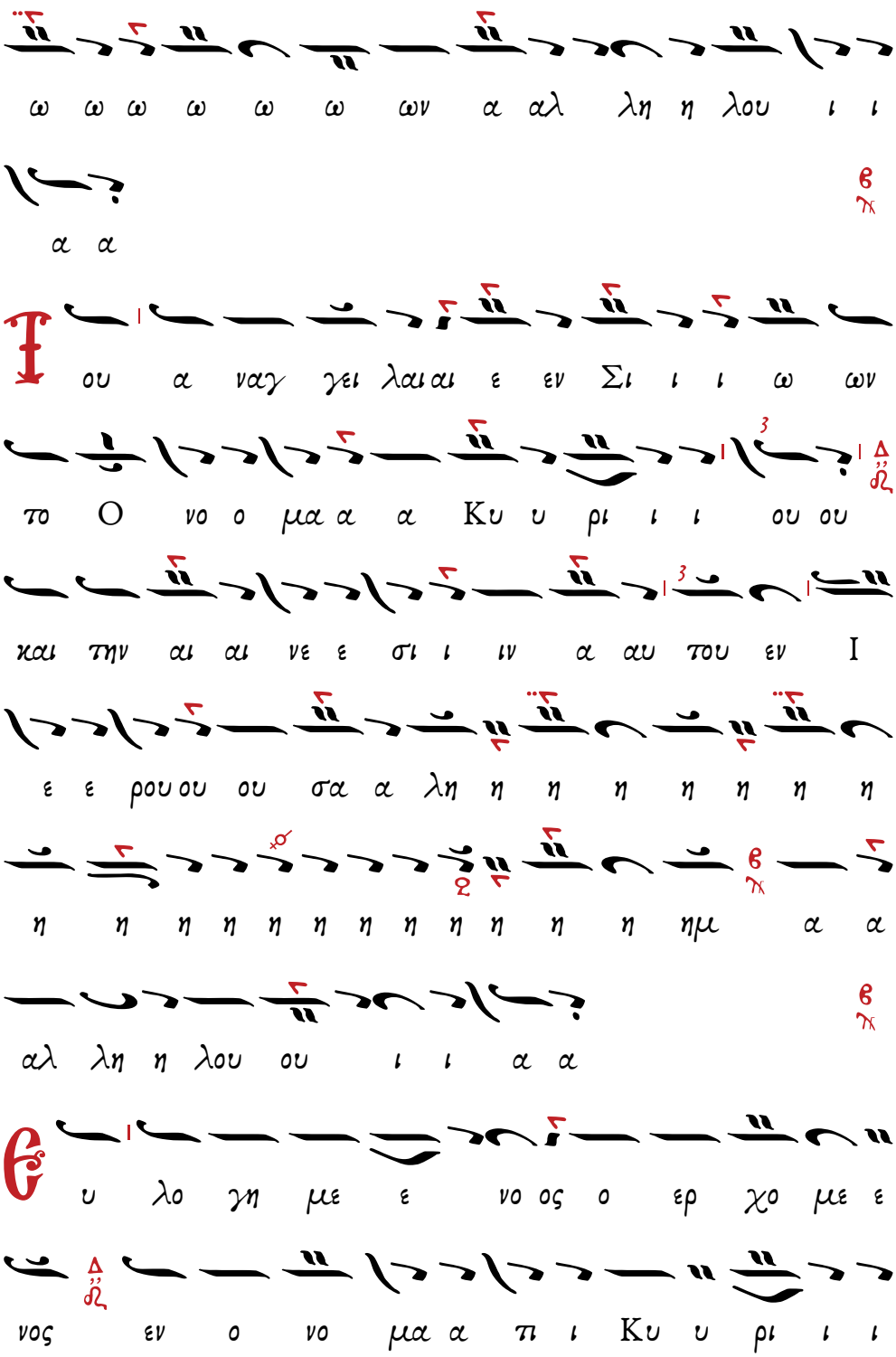
ω ω ω ω ω ω ων α αλ λη η λου ι ι
α α
Του α ναγ γει λαι αι ε εν Σι ι ι ω ων
το Ο νο ο μα α α Κυ υ ρι ι ι ου ου
και την αι αι νε ε σι ι ιν α αυ του εν Ι
ε ε ρου ου ου σα α λη η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η ημ α α
αλ λη η λου ου ι ι α α
Θυ λο γη με ε νο ος ο ερ χο με ε
νος εν ο νο μα α τι ι Κυ υ ρι ι ι

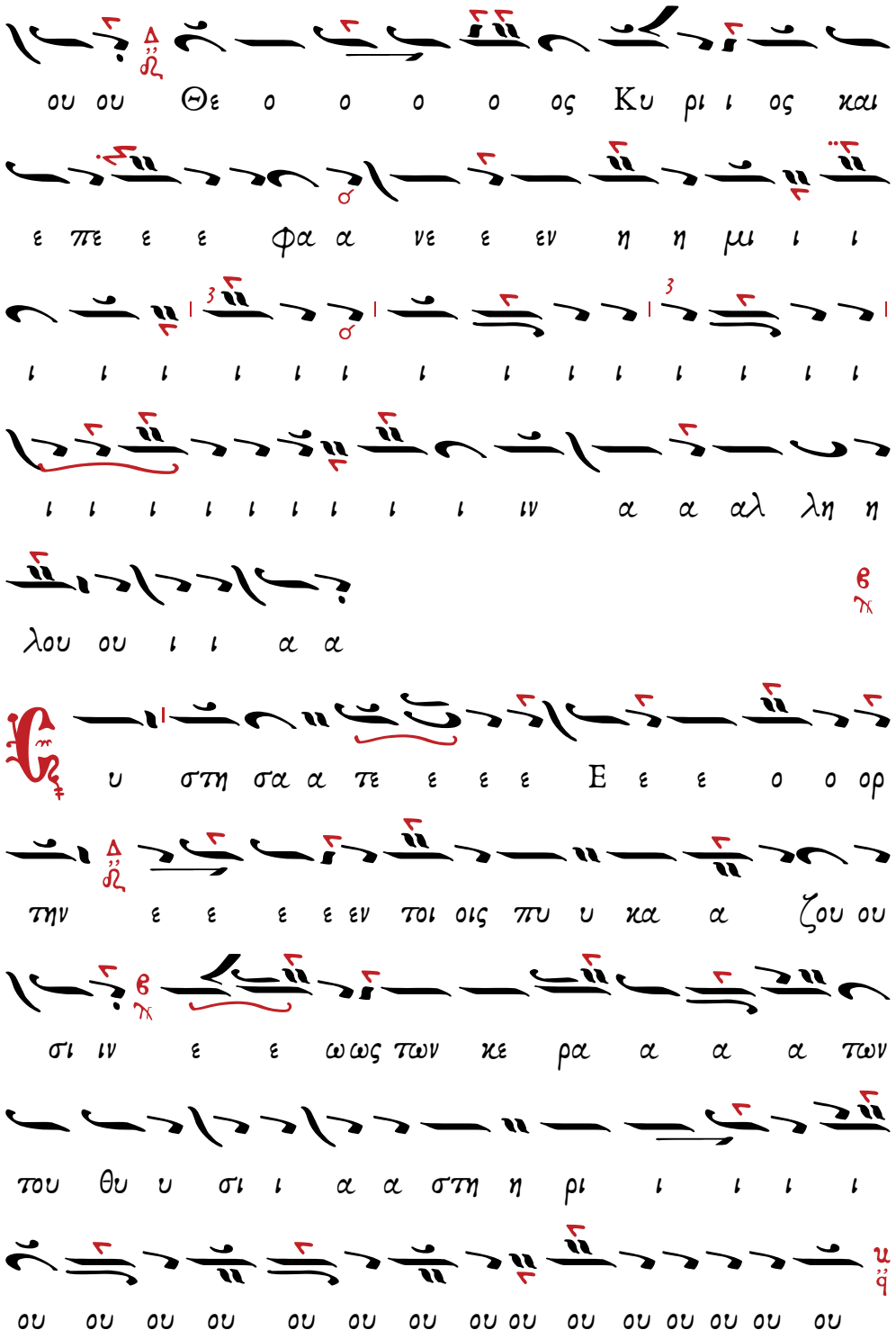
ου ου Θε ο ο ο ο ος Κυ ρι ι ος και
ε πε ε ε φα α νε ε εν η η μι ι ι
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ιν α α αλ λη η
λου ου ι ι α α
υ στη σα α τε ε ε Ε ε ε ο ο ορ
την ε ε ε ε εν τοι οις πυ υ κα α ζου ου
σι ιν ε ε ωως των κε ρα α α α των
του θυ υ σι ι α α στη η ρι ι ι ι ι
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ
λη λου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ε ο ο ο ος μου ου ου ει ει ει συ και
εξ ο μο ο λο γη η η σο ο μαι
αι αι αι αι σοι οι Θε ο ο ο ος μου ου ου
ει ει ει συ υ υ και αι υ υ υ υ
ψω ω σω ω ω σε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι ι
α

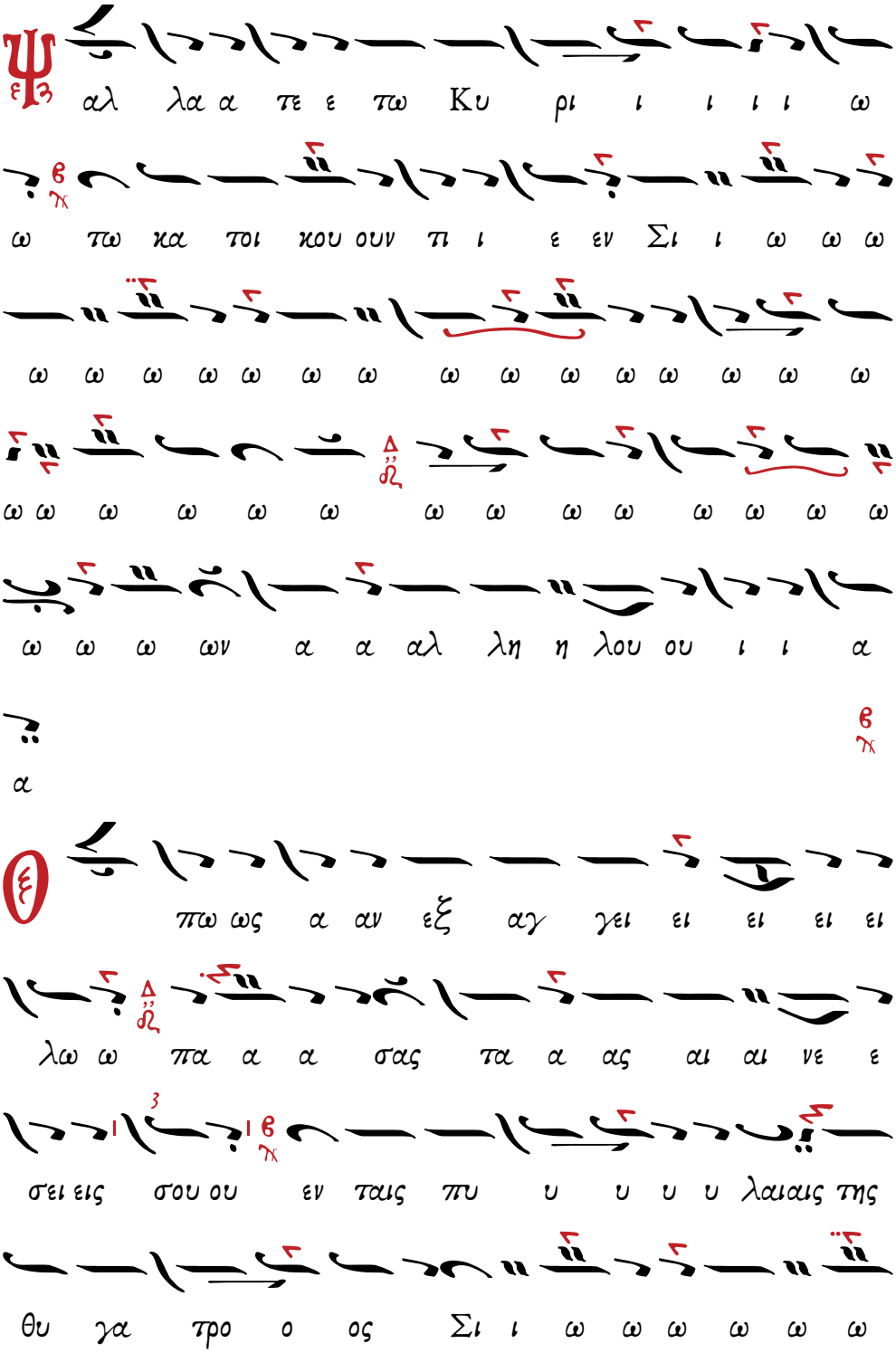
αλ λα α τε ε τω Κυ ρι ι ι ι ι ω
ω τω κα τοι κου ουν τι ι ε εν Σι ι ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ων α α αλ λη η λου ου ι ι α
α
πω ως α αν εξ αγ γει ει ει ει ει
λω ω πα α α σας τα α ας αι αι νε ε
σει εις σου ου εν ταις πυ υ υ υ υ λαιαις της
θυ γα τρο ο ος Σι ι ω ω ω ω ω ω

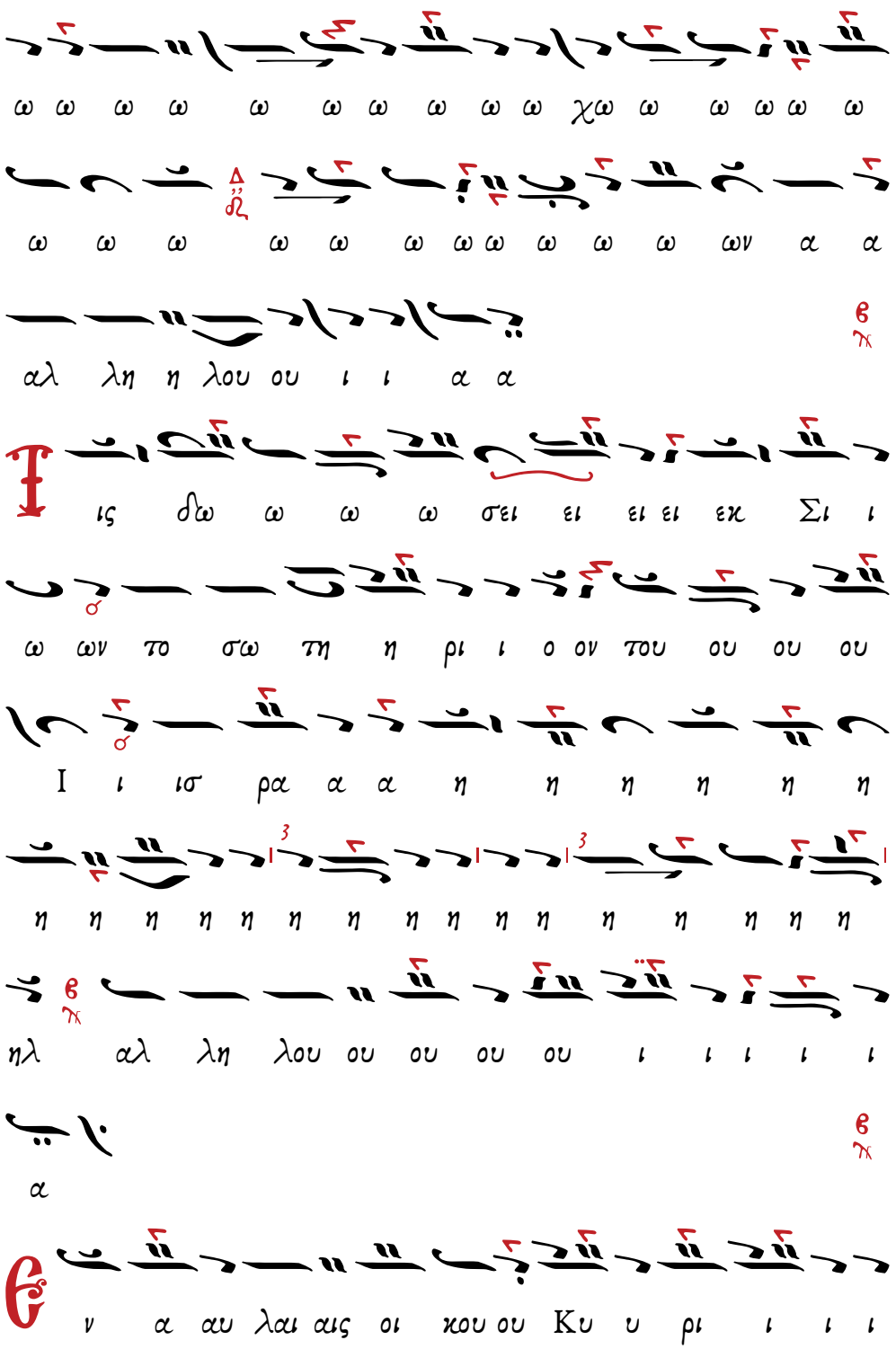
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω χω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων α α
αλ λη η λου ου ι ι α α
ις δω ω ω ω σει ει ει ει εκ Σι ι
ω ων το σω τη η ρι ι ο ον του ου ου ου
Ι ι ισ ρα α α η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η
ηλ αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι
α
ν α αυ λαι αις οι κου ου Κυ υ ρι ι ι ι

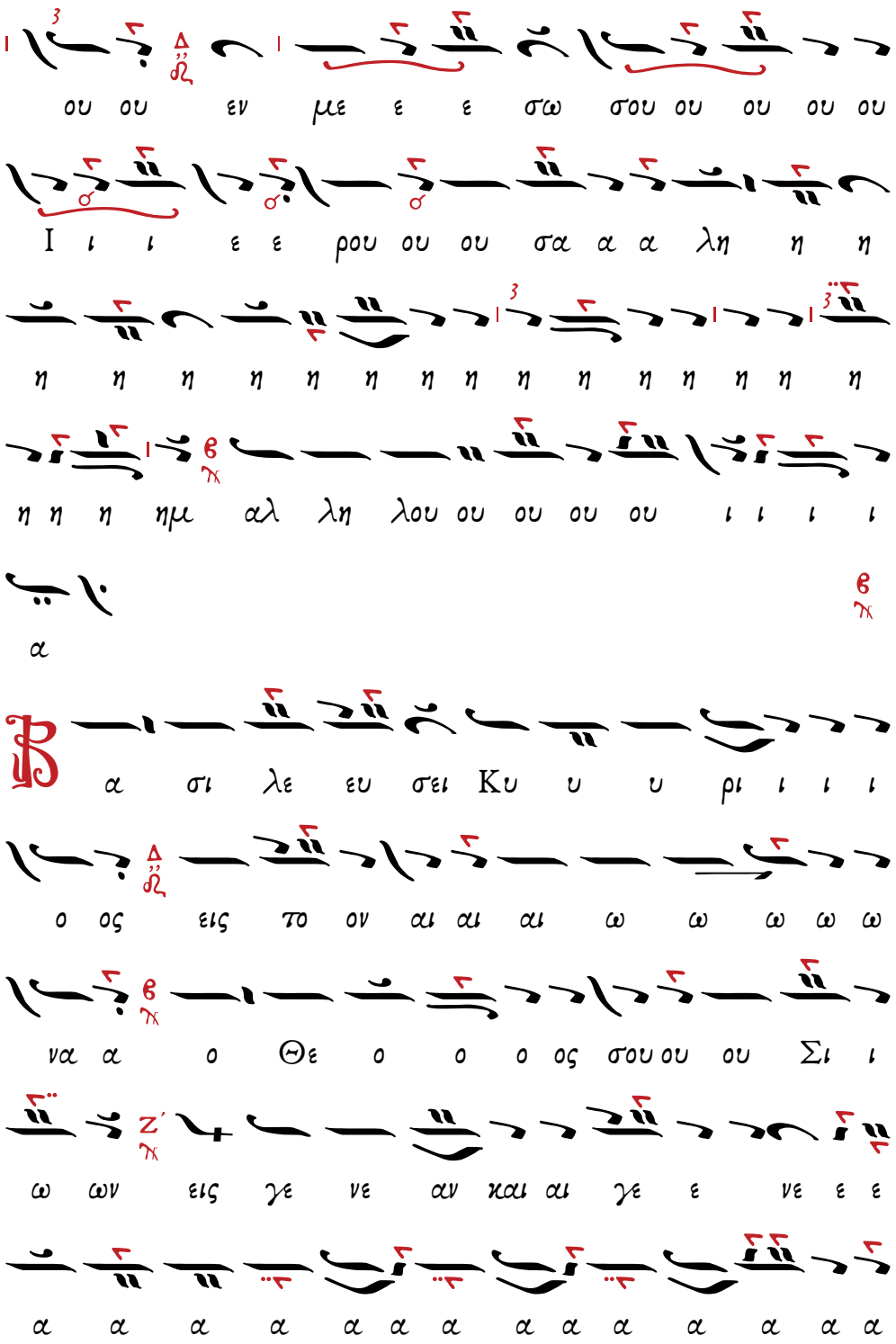
ου ου εν με ε ε σω σου ου ου ου ου
Ι ι ι ε ε ρου ου ου σα α α λη η η
η η η η η η η η η η η η η η η
η η η ημ αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
α σι λε ευ σει Κυ υ υ ρι ι ι ι
ο ος εις το ον αι αι αι ω ω ω ω ω
να α ο Θε ο ο ο ος σου ου ου Σι ι
ω ων εις γε νε αν και αι γε ε νε ε ε
α α α α α α α α α α α α α α

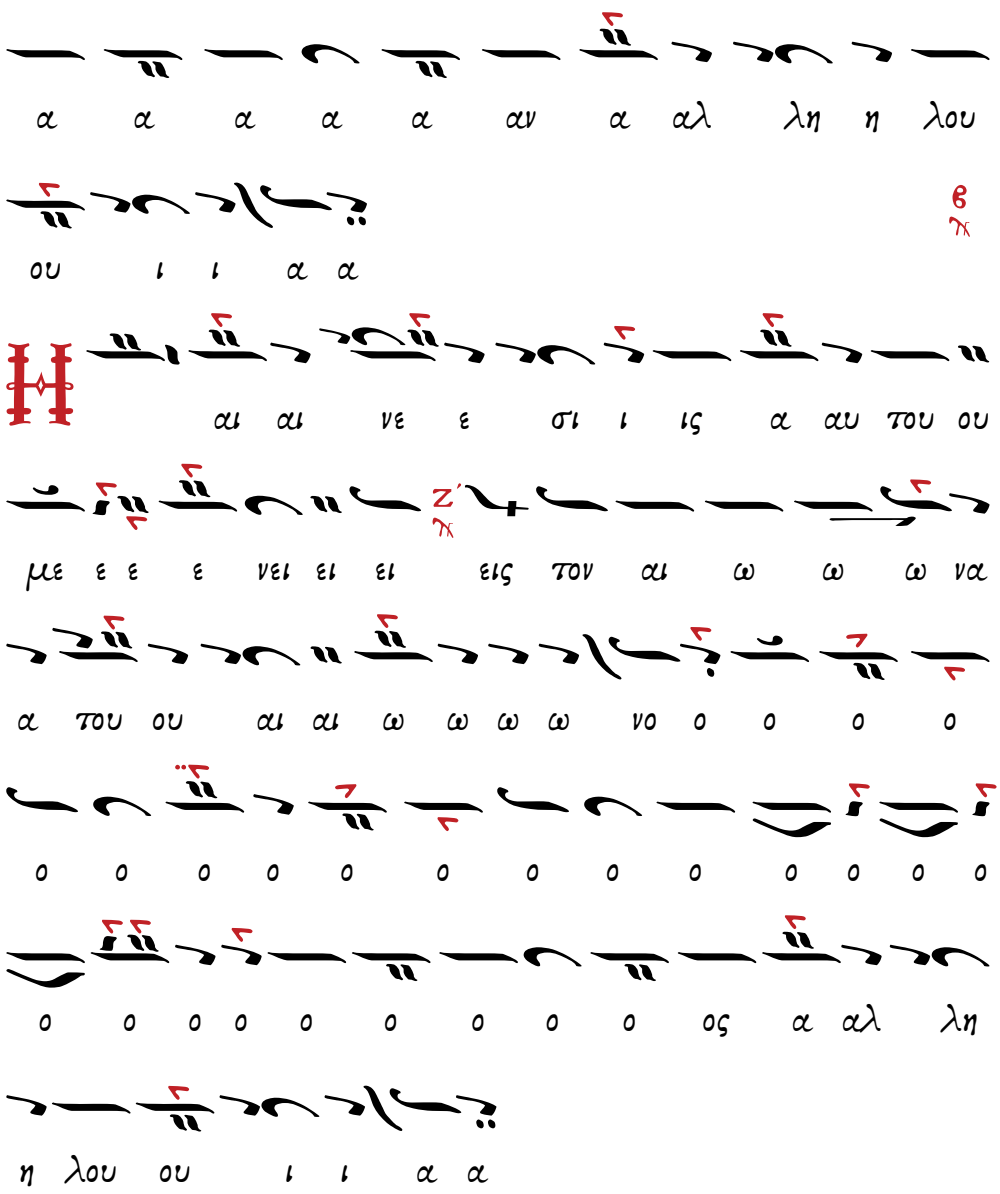

Δόξα καὶ νῦν. Ζήτει εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον (σελ. 167).

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ.

Ἦχος δ΄ Πα

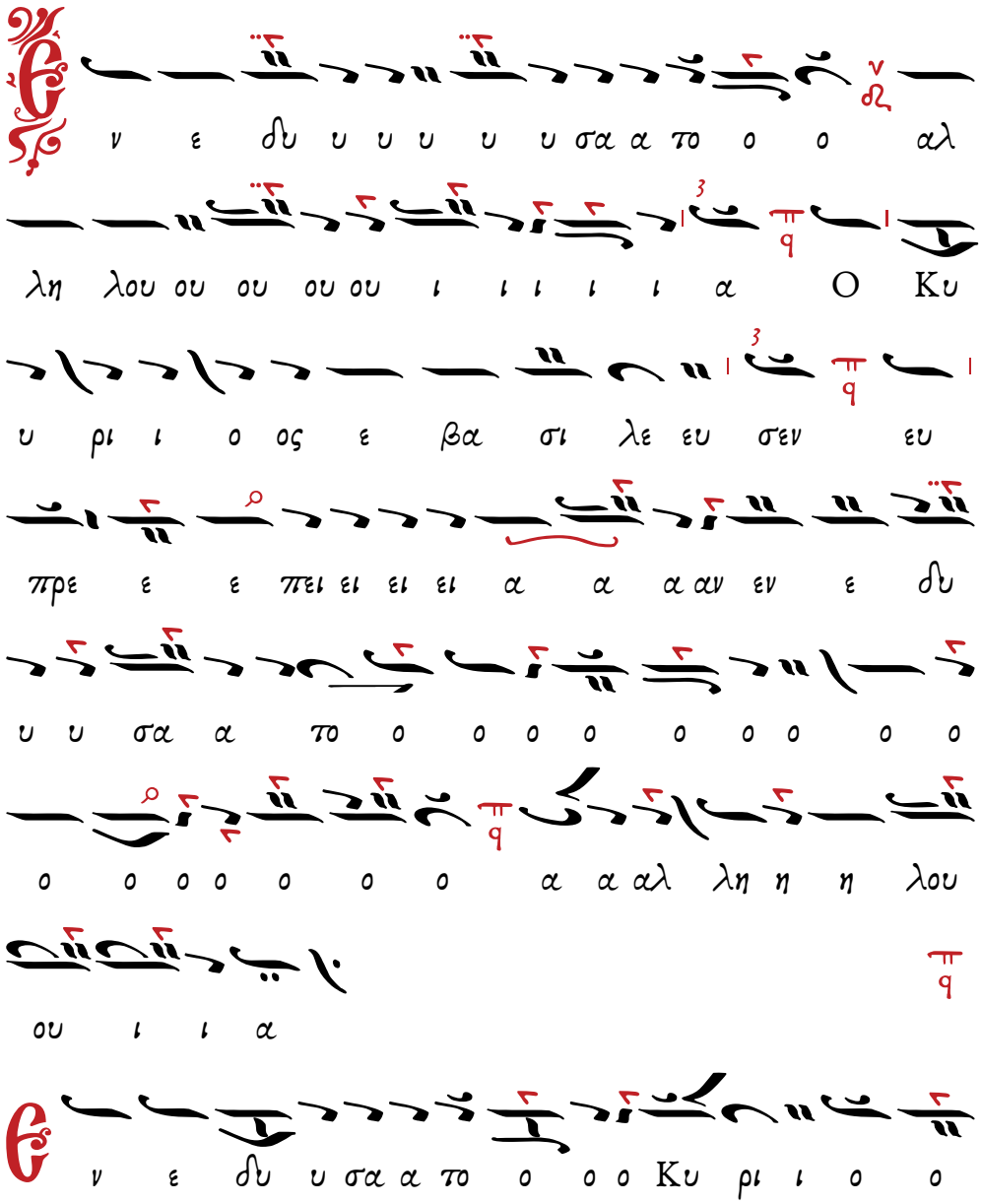

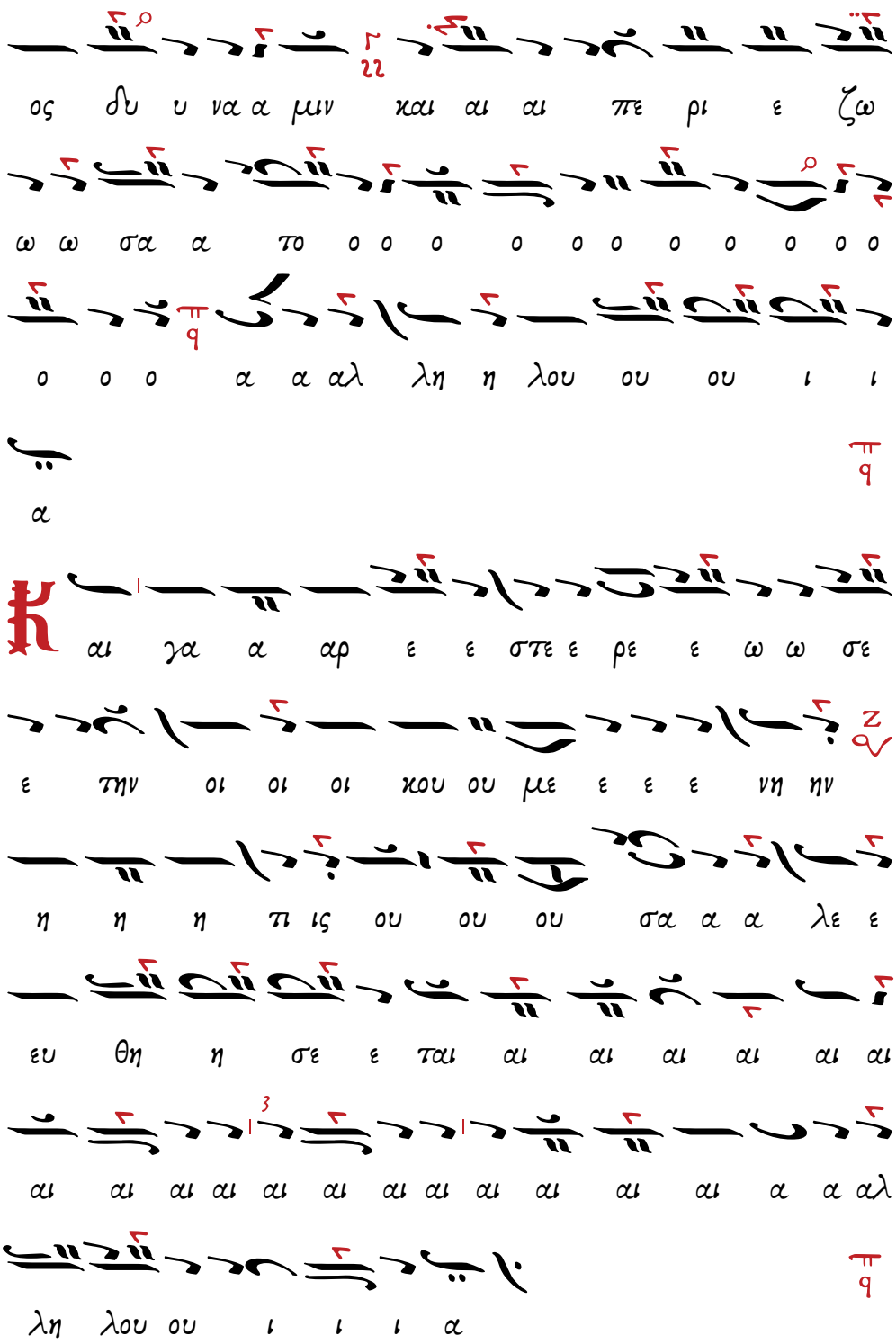
ος δυ υ να α μιν και αι αι πε ρι ε ζω
ω ω σα α το ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο α α αλ λη η λου ου ου ι ι
α
αι γα α αρ ε ε στε ε ρε ε ω ω σε
ε την οι οι οι κου ου με ε ε ε νη ην
η η η πι ις ου ου ου σα α α λε ε
ευ θη η σε ε ται αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι α α αλ
λη λου ου ι ι ι α

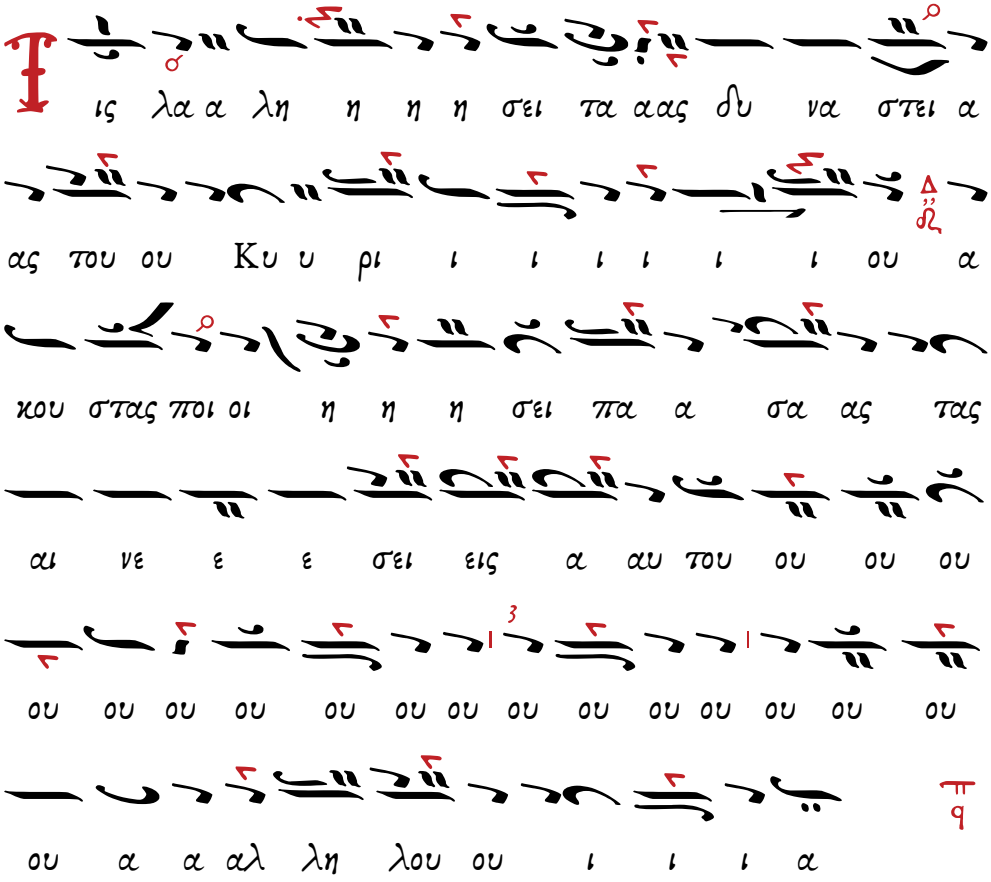
Ι ις λα α λη η η η σει τα αας δυ να στει α
ας του ου Κυ υ ρι ι ι ι ι ι ι ου α
κου σταις ποι οι η η η σει πα α σα ας ταις
αι νε ε ε σει εις α αυ του ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου α α αλ λη λου ου ι ι ι α
Θ ξ ο μο ο λο γη σα σθω ω σα αν τω ω
Κυ υ ρι ι ι ι ω τα ε λε ε ε
η η αυ του ου ου και αι τα θαυ μα σι ι α
Α α αυ του ου ου ου τοις υι υι οι οι οι οις τω

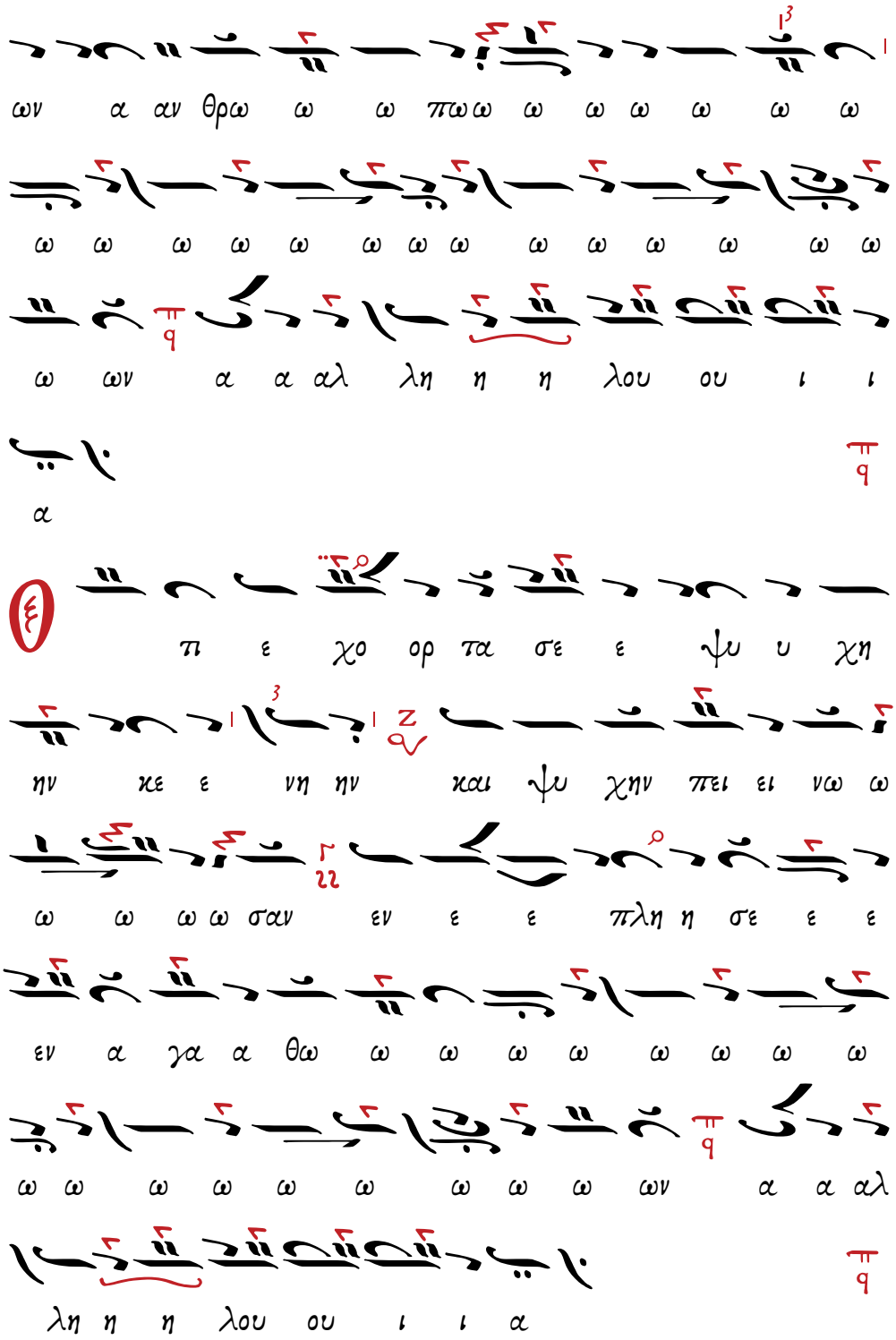
ωνα αν θρω ω ω πω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ων α α αλ λη η η λου ου ι ι
α
π ε χο ορ τα σε ε ψυ υ χη
ην κε ε νη ην και ψυ χην πει ει νω ω
ω ω ω ω σαν εν ε ε πλη η σε ε ε
εν α γα α θω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων α α αλ
λη η η λου ου ι ι α

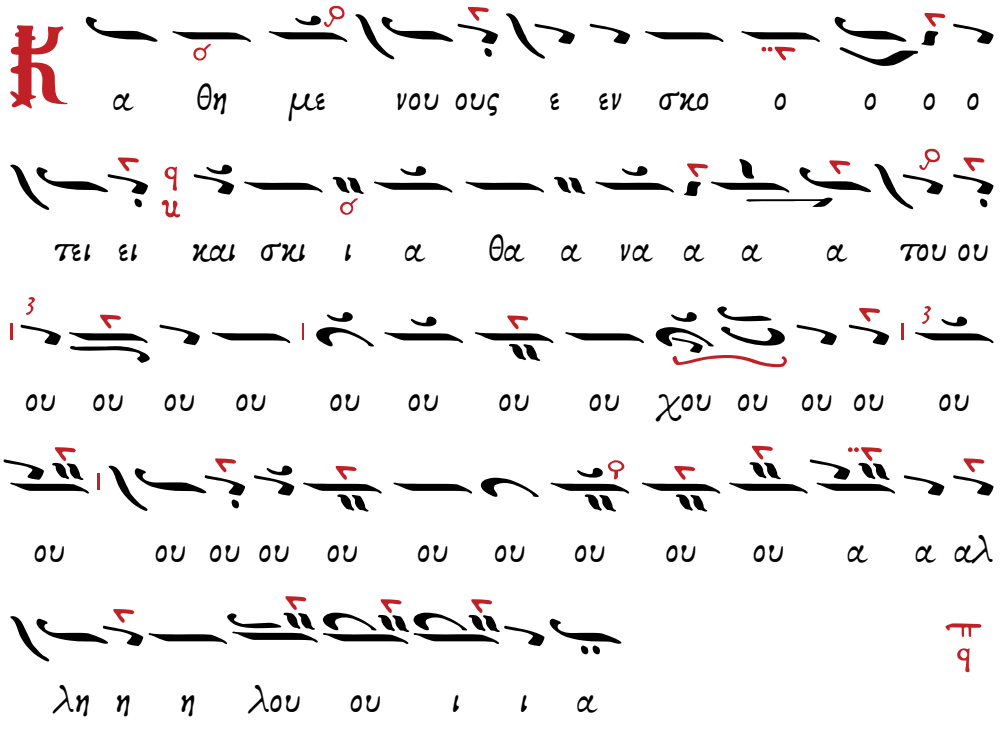
α θη με νου ους ε εν σκο ο ο ο ο
τει ει και σκι ι α θα α να α α α του ου
ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι α
ε πε δη με νου ους ε εν πτω ω χει
ει ει ει ει α α και σι ι δη η η η
η ρω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω α α αλ λη η η λου ου

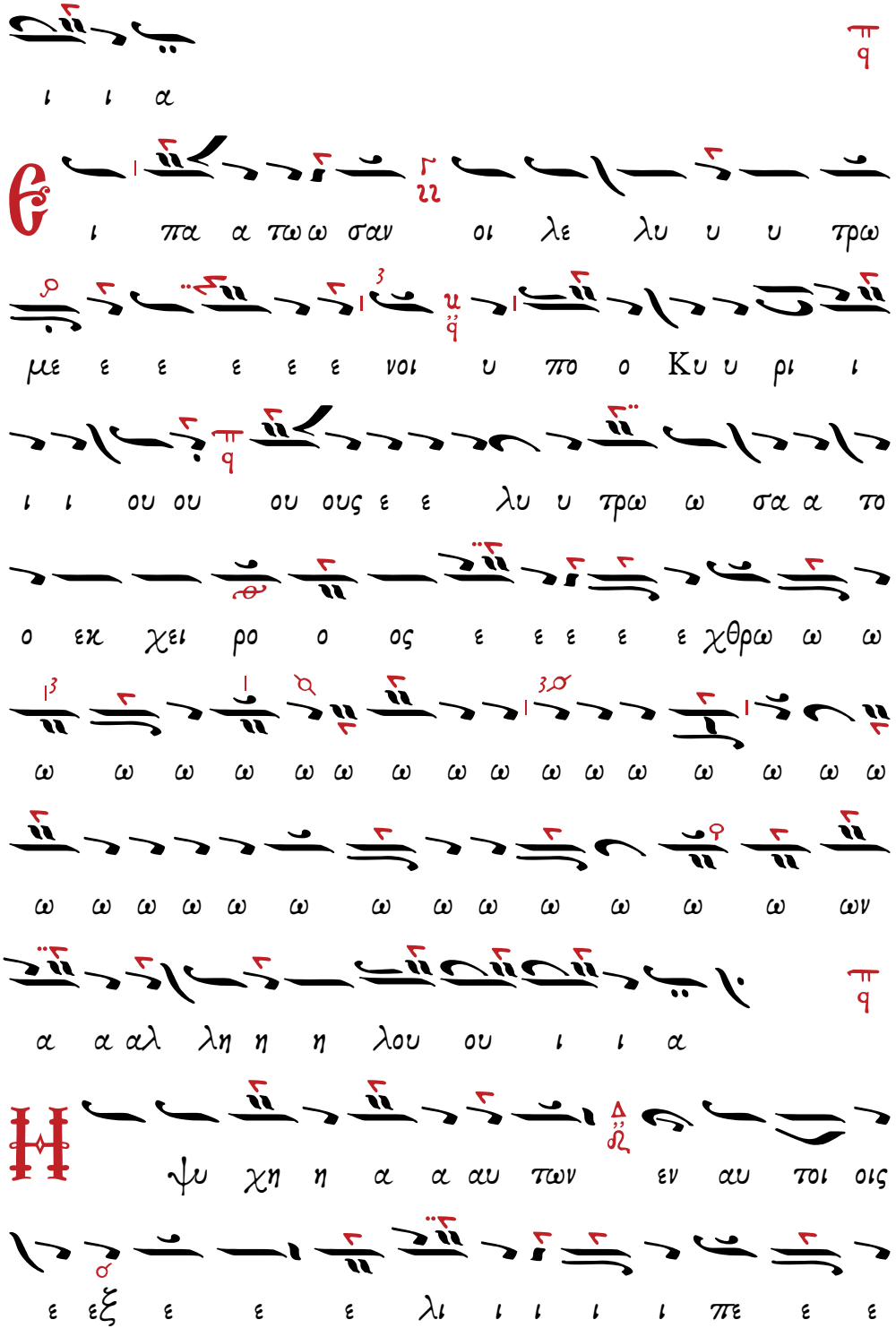
ι ι α
ι πα α τω ω σαν οι λε λυ υ υ τρω
με ε ε ε ε ε νοι υ πο ο Κυ υ ρι ι
ι ι ου ου ου ους ε ε λυ υ τρω ω σα α το
ο εκ χει ρο ο ος ε ε ε ε ε χθρω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων
α α αλ λη η η λου ου ι ι α
ψυ χη η α α αυ των εν αυ τοι οις
ε εξ ε ε ε λι ι ι ι ι πε ε ε

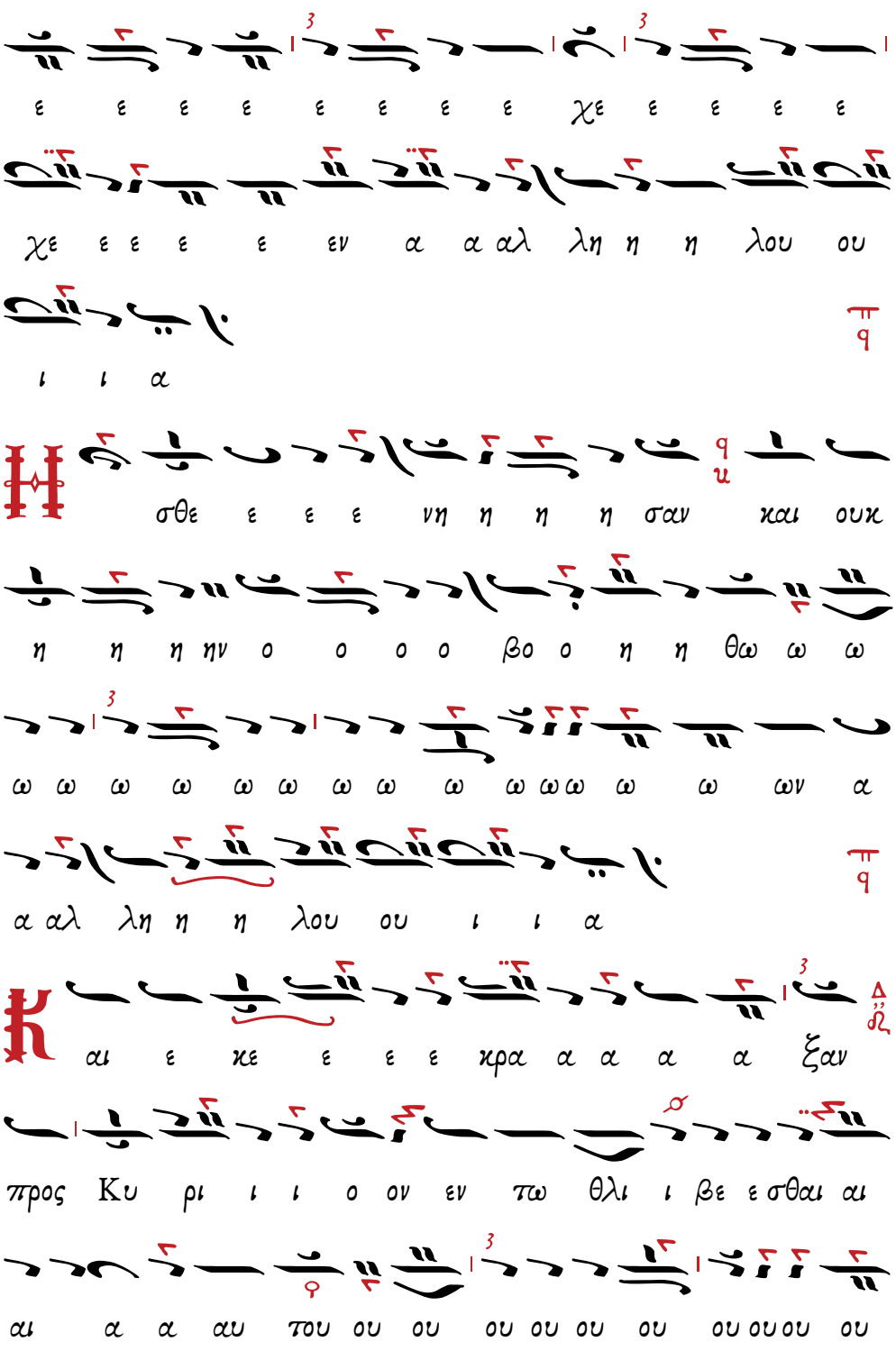
ε ε ε ε ε ε ε ε χε ε ε ε ε
χε ε ε ε ε εν α α αλ λη η η λου ου
ι ι α
Η σθε ε ε ε νη η η η σαν και ουκ
η η η ην ο ο ο ο βο ο η η θω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων α
α αλ λη η η λου ου ι ι α
Κ αι ε κε ε ε ε κρα α α α α ξαν
προς Κυ ρι ι ι ο ον εν τω θλι ι βε ε σθαι αι
αι α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

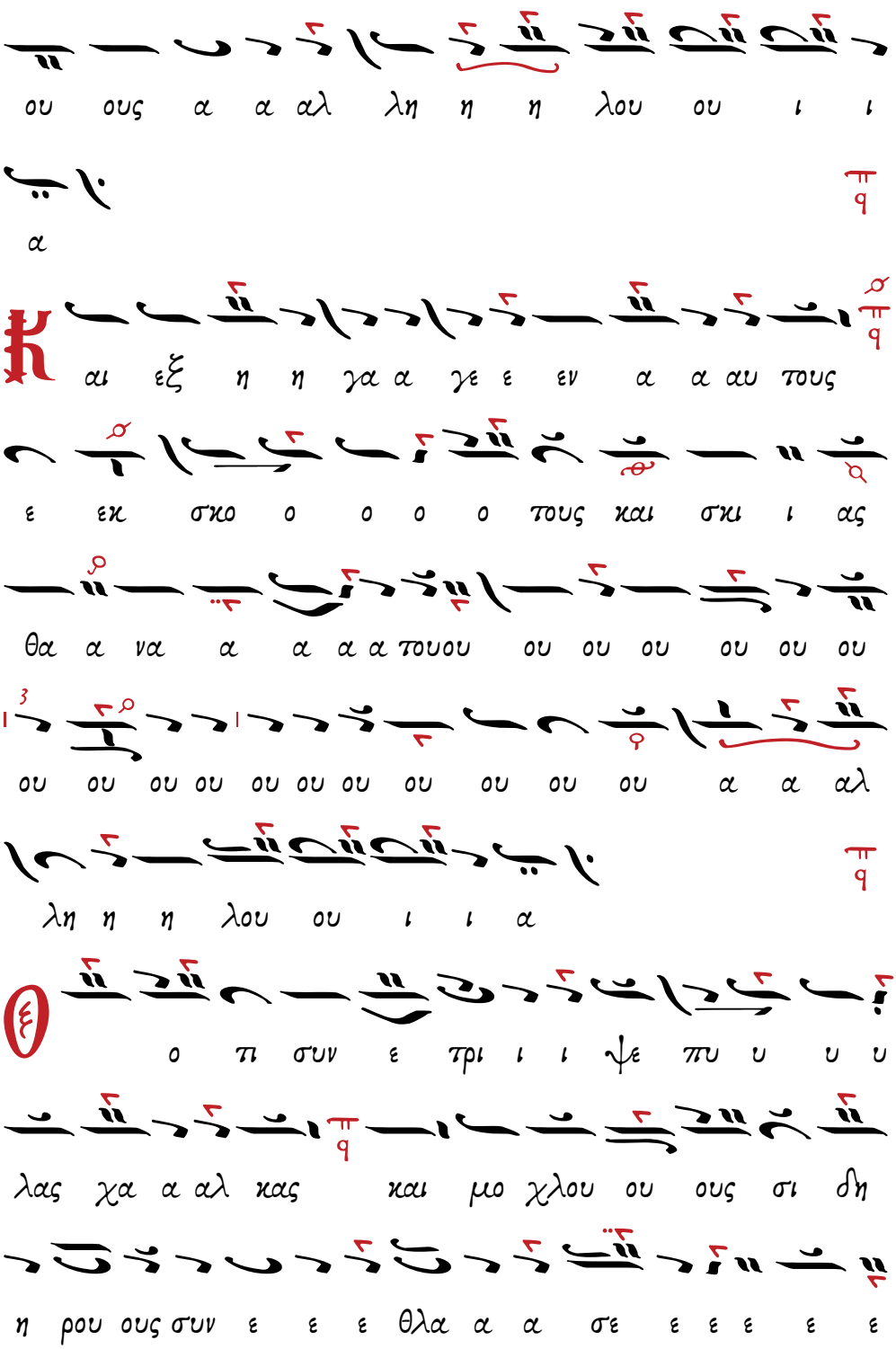
ου ους α α αλ λη η η λου ου ι ι
α
αι εξ η η γα α γε ε εν α α αυ τους
ε εκ σκο ο ο ο ο τους και σκι ι ας
θα α να α α α α τουου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι α
ο πι συν ε τρι ι ι ψε πυ υ υ υ
λας χα α αλ κας και μο χλου ου ους σι δη
η ρου ους συν ε ε ε θλα α α σε ε ε ε ε ε

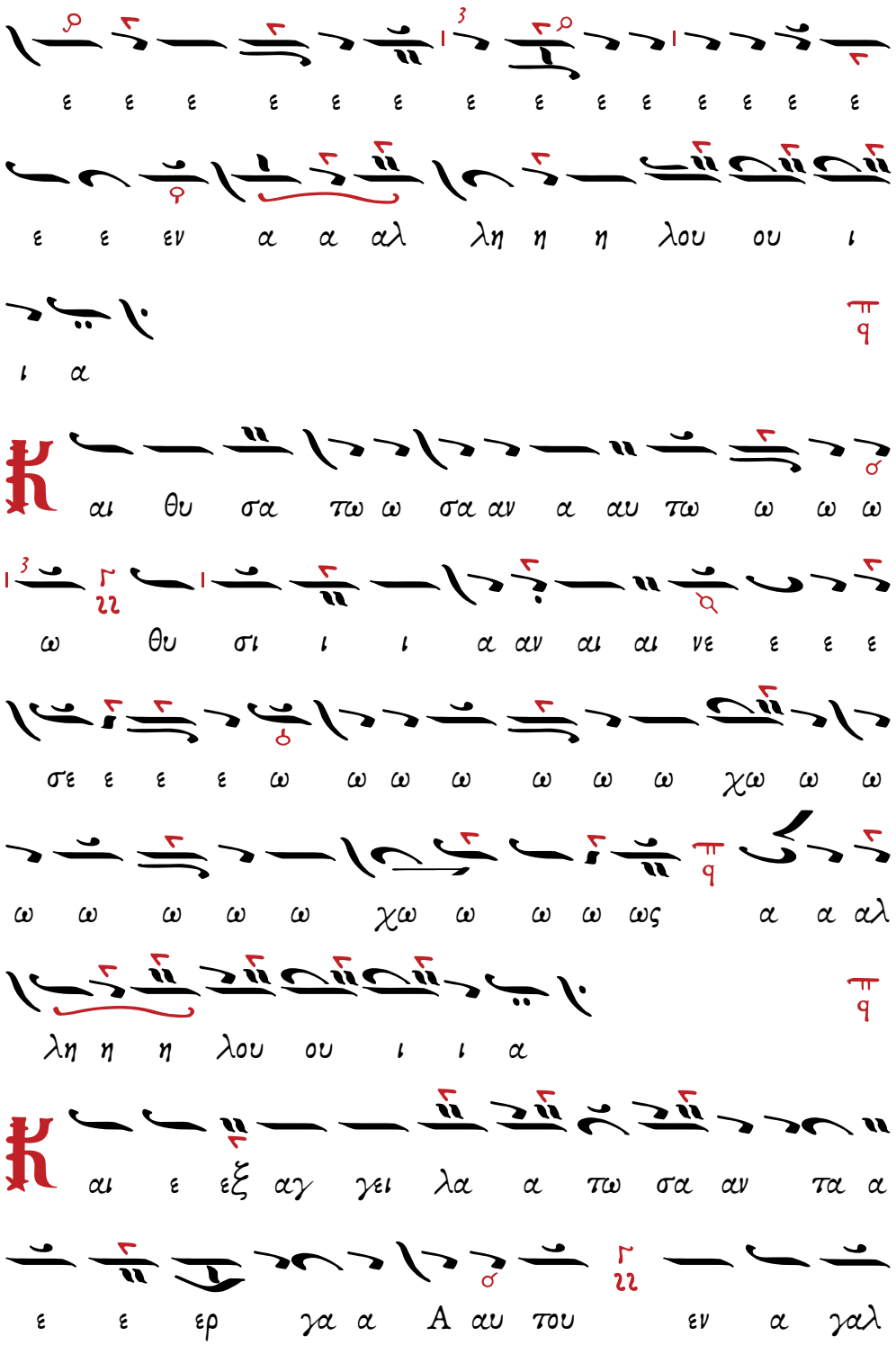
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε εν α α αλ λη η η λου ου ι
ι α
αι θυ σα τω ω σα αν α αυ τω ω ω ω
ω θυ σι ι ι α αν αι αι νε ε ε ε
σε ε ε ε ω ω ω ω ω ω ω χω ω ω
ω ω ω ω ω χω ω ω ω ως α α αλ
λη η η λου ου ι ι α
αι ε εξ αγ γει λα α τω σα αν τα α
ε ε ερ γα α Α αυ του εν α γαλ

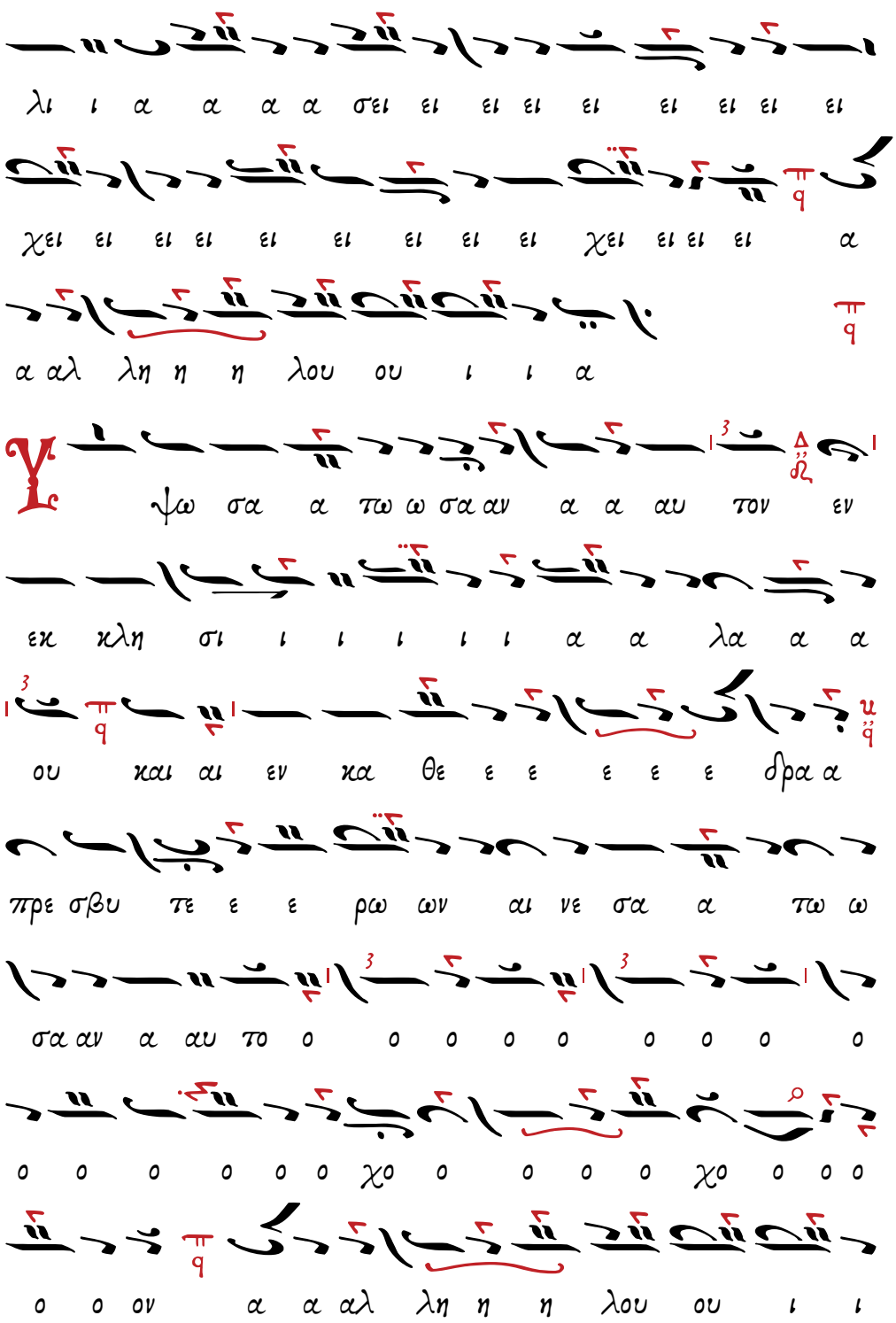
λι ι α α α α σει ει ει ει ει ει ει ει ει
χει ει ει ει ει ει ει ει ει χει ει ει ει α
α αλ λη η η λου ου ι ι α
ψω σα α τω ω σα αν α α αυ τον εν
εκ κλη σι ι ι ι ι ι α α λα α α
ου και αι εν κα θε ε ε ε ε δρα α
πρε σβυ τε ε ε ρω ων αι νε σα α τω ω
σα αν α αυ το ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο χο ο ο ο ο χο ο ο ο
ο ο ον α α αλ λη η η λου ου ι ι

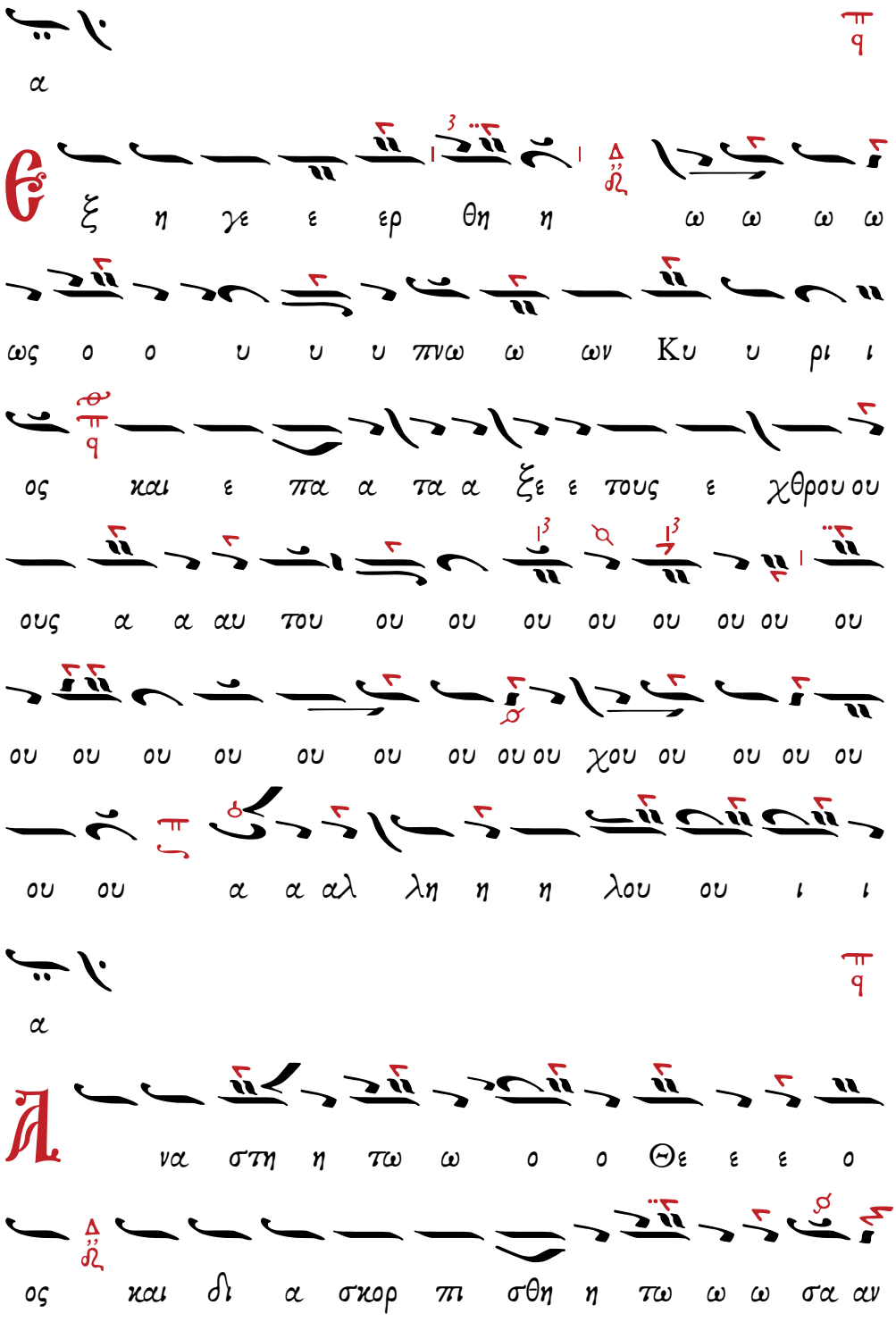
α
ξ η γε ε ερ θη η ω ω ω ω
ως ο ο υ υ υ πνω ω ων Κυ υ ρι ι
ος και ε πα α τα α ξε ε τους ε χθρου ου
ους α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου
ου ου α α αλ λη η η λου ου ι ι
α
να στη η τω ω ο ο Θε ε ε ο
ος και δι α σκορ πι σθη η τω ω ω σα αν

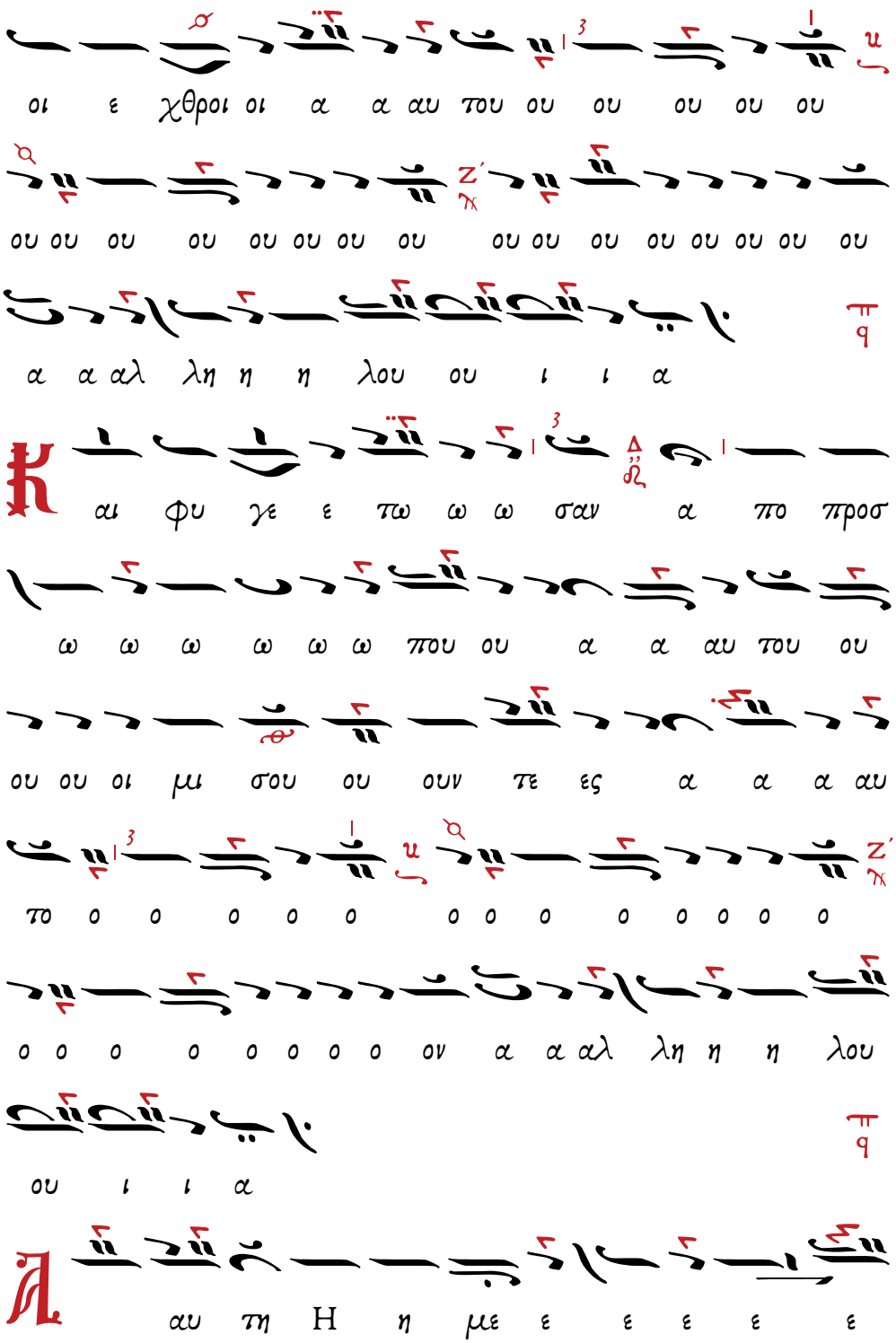
οι ε χθροι οι α α αυ του ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
α α αλ λη η η λου ου ι ι α
αι φυ γε ε τω ω ω σαν α πο προσ
ω ω ω ω ω ω που ου α α αυ του ου
ου ου οι μι σου ου ουν τε ες α α α αυ
το ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ον α α αλ λη η η λου
ου ι ι α
αυ τη Η η με ε ε ε ε ε

ρα η ην ε ε ποι οι η η σε εν ο ο
Κυ υ υ ρι ι ι ι ι ος α γα αλ λι
α σω με ε ε θα και αι ευ φραν θω με εν ε
εν α α αυ τη η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η α
α αλ λη η η λου ου ι ι α
Α να α α α στη η η η θι Κυ υ
ρι ι ε ο Θε ο ο ο ος μου υ ψω θη
τω ω η η χει ει ει ει ει ειρ σου μη ε
ε πι ι λα α α α θη η των πε νη

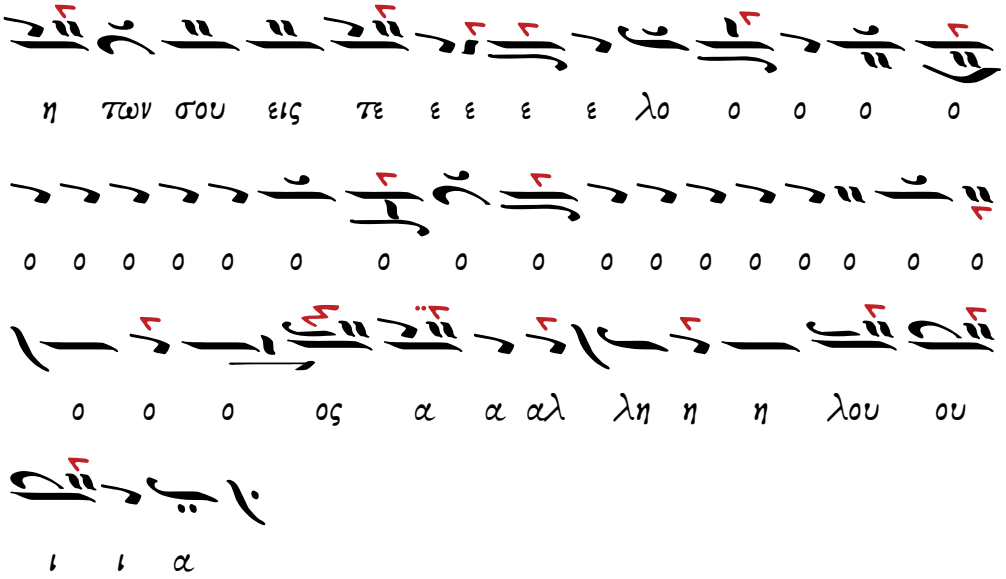

Δόξα καὶ νῦν. Ζήτει εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον (σελ. 153).

Εἰς τὴν Ἀνάληψιν.

Ἦχος Δ Δι

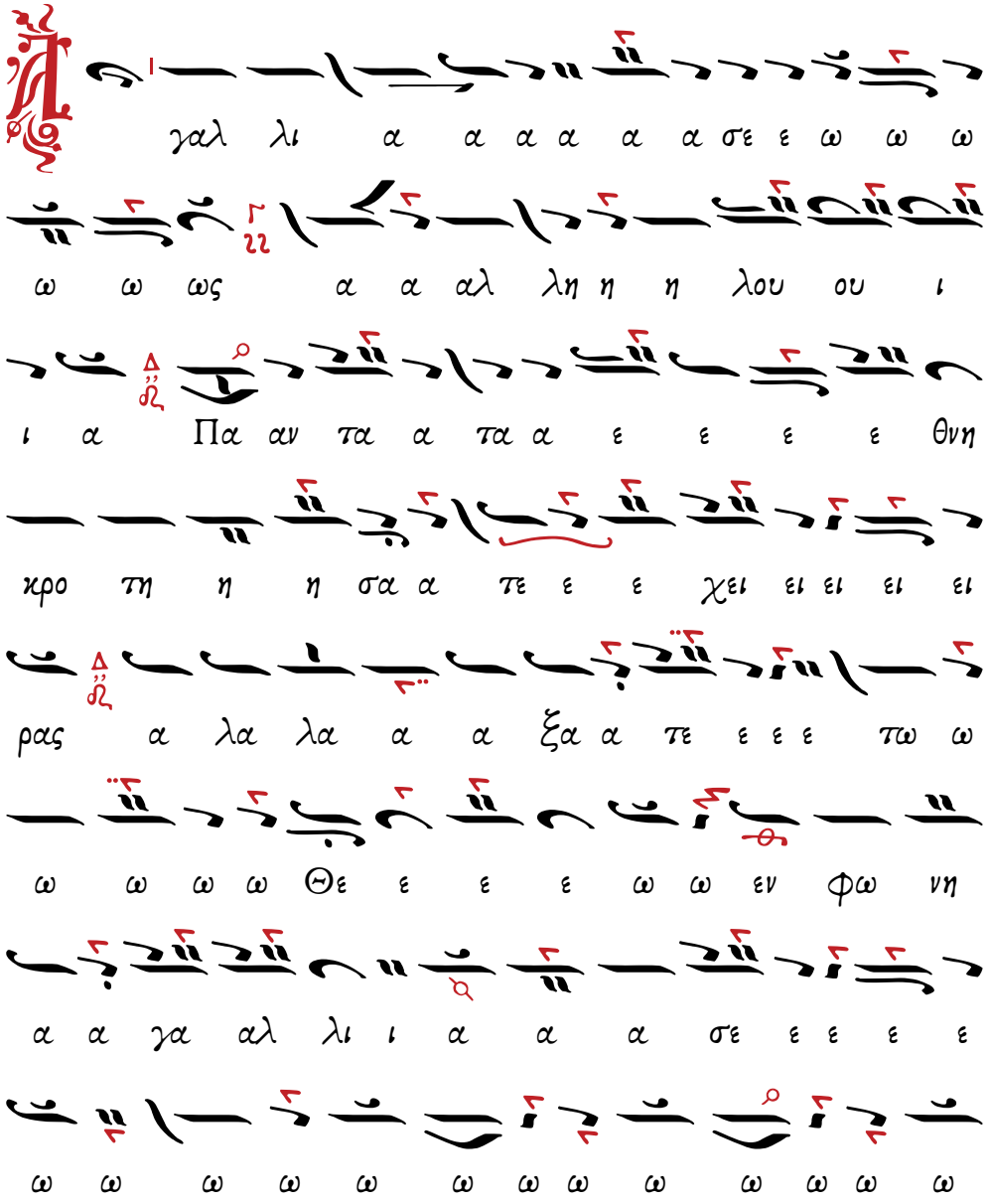

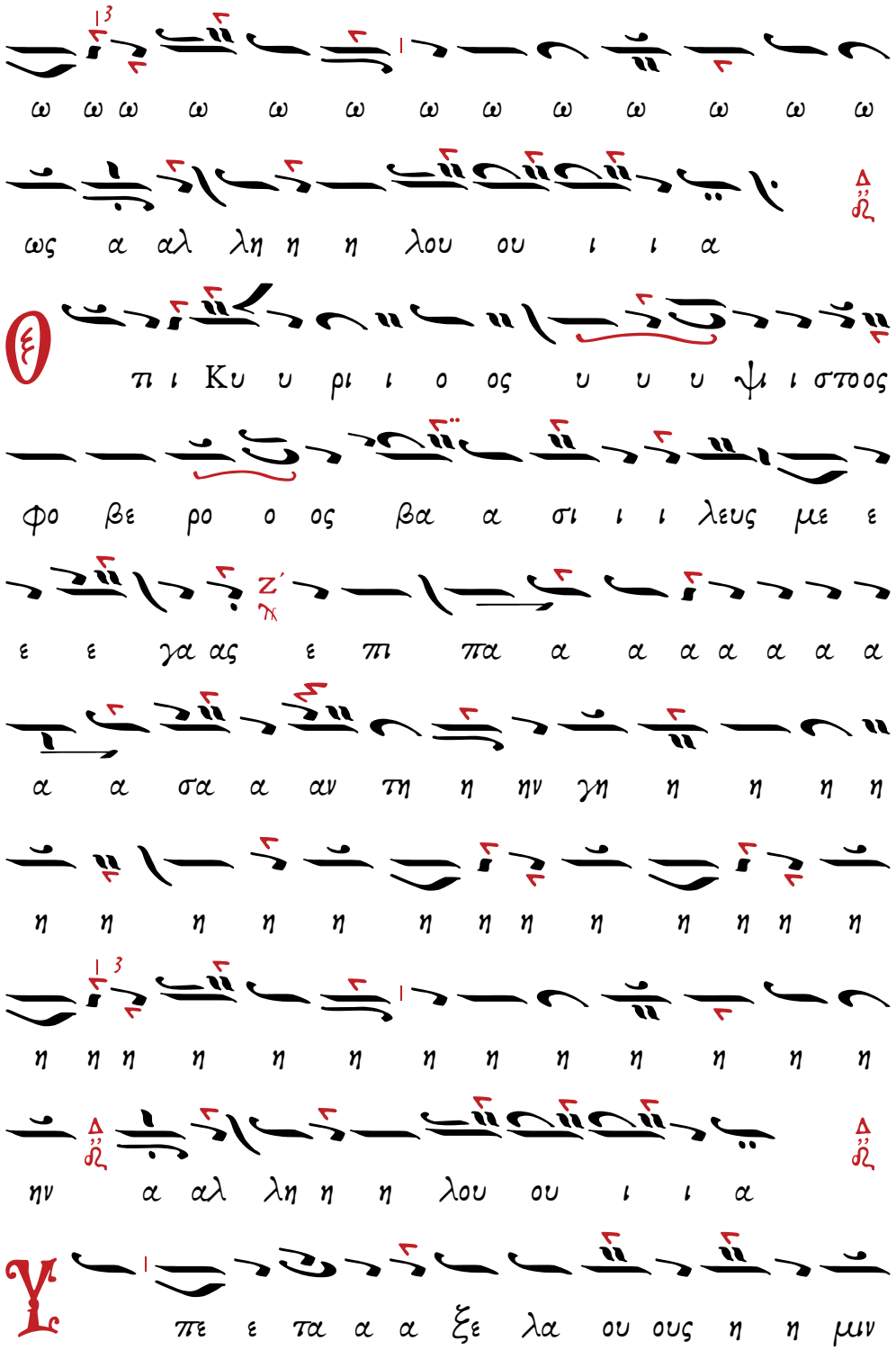
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ως α αλ λη η η λου ου ι ι α
π ι Κυ υ ρι ι ο ος υ υ υ ψι ι στος
φο βε ρο ο ος βα α σι ι ι λευς με ε
ε ε γα ας ε πι πα α α α α α α α
α α σα α αν τη η ην γη η η η η
η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η
ην α αλ λη η η λου ου ι ι α
πε ε τα α α ξε λα ου ους η η μιν

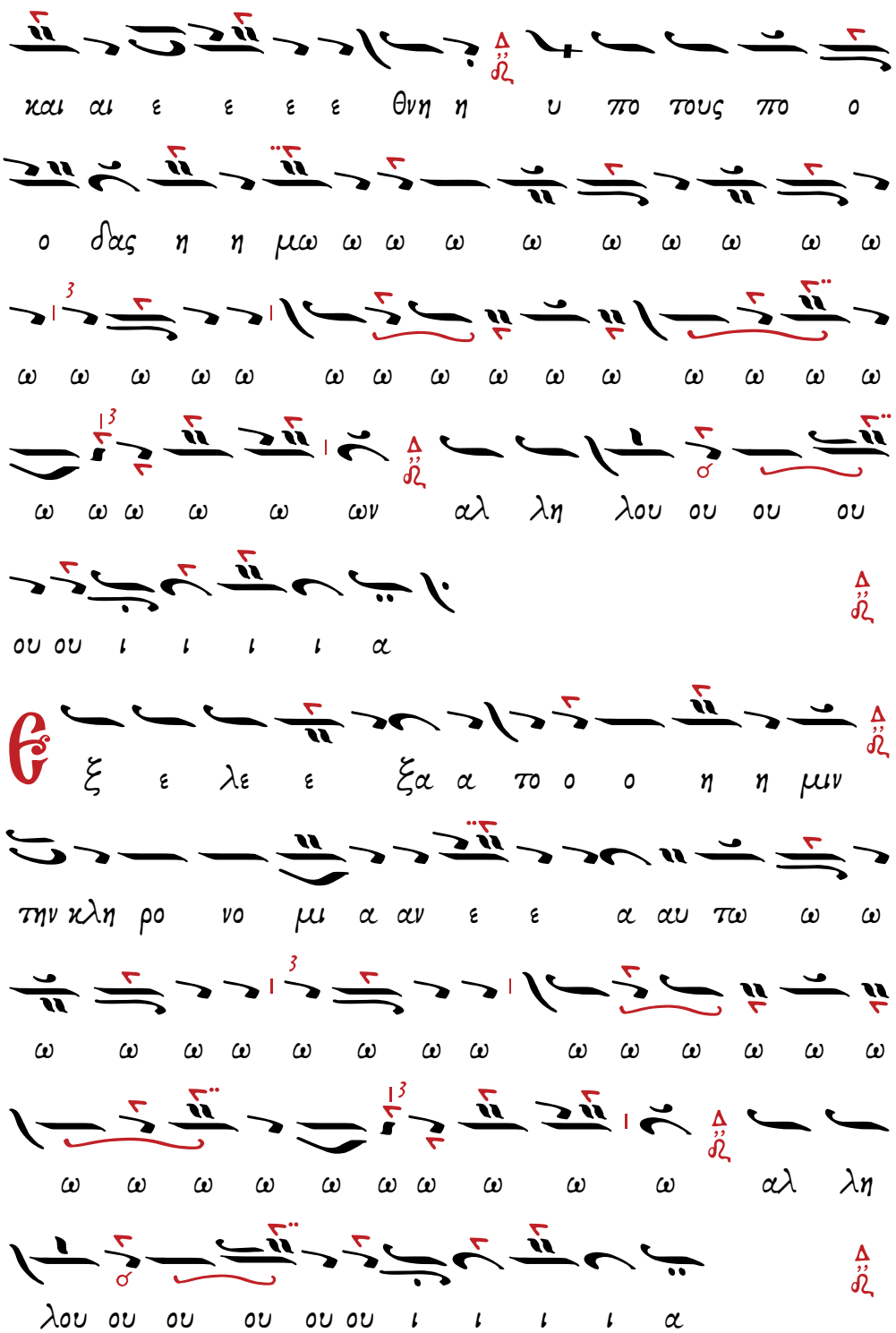
και αι ε ε ε ε θνη η υ πο τους πο ο
ο δας η η μω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ων αλ λη λου ου ου ου
ου ου ι ι ι ι α
ξ ε λε ε ξα α το ο ο η η μιν
την κλη ρο νο μι α αν ε ε α αυ τω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι α

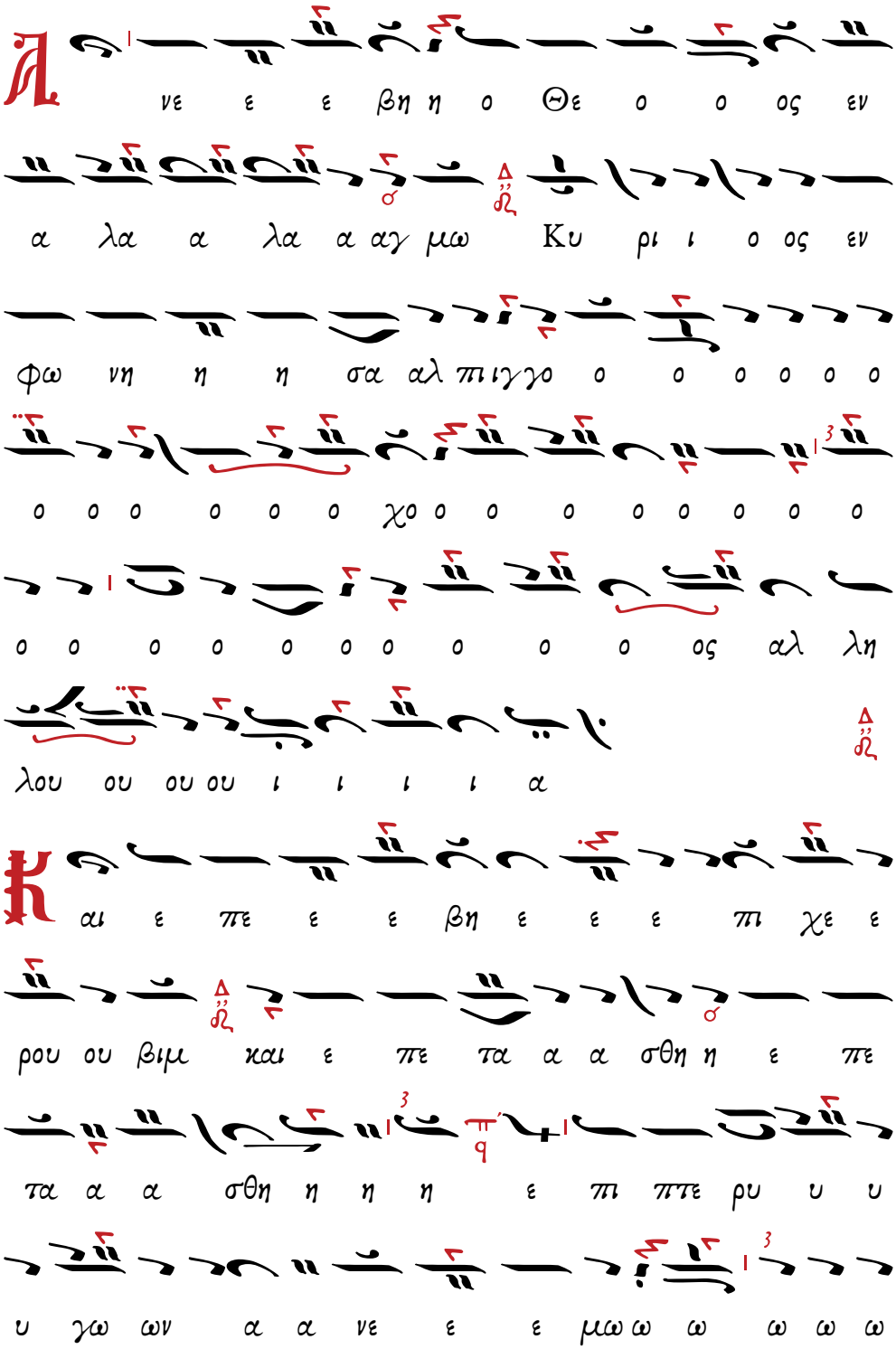
Ἀ νε ε ε βη η ο Θε ο ο ος εν
α λα α λα α αγ μω Κυ ρι ι ο ος εν
φω νη η η σα αλ πι γγο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο χο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ος αλ λη
λου ου ου ου ι ι ι ι α
Κ αι ε πε ε ε βη ε ε ε πι χε ε
ρου ου βιμ και ε πε τα α α σθη η ε πε
τα α α σθη η η ε πι πτε ρυ υ υ
υ γω ων α α νε ε ε μω ω ω ω ω ω

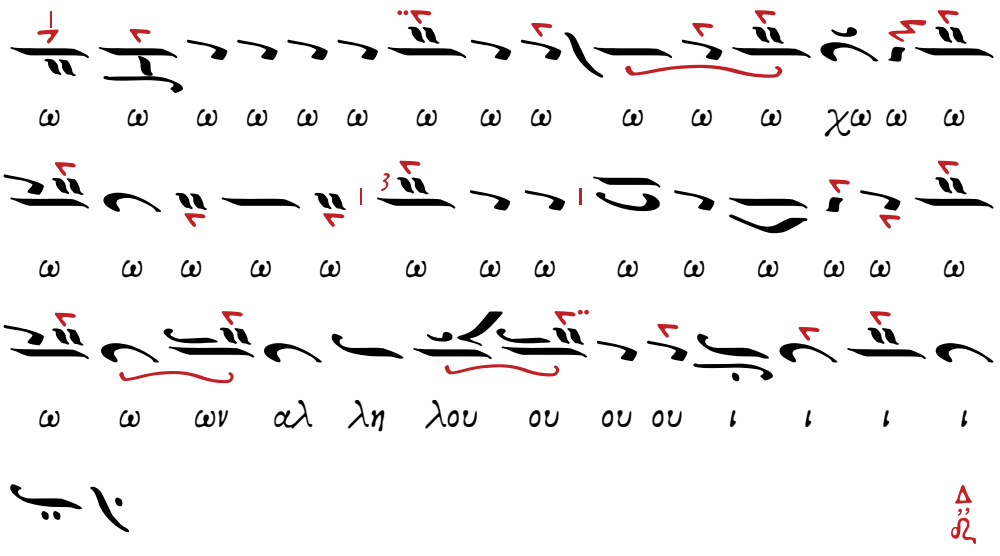
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω χω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ων αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι
α

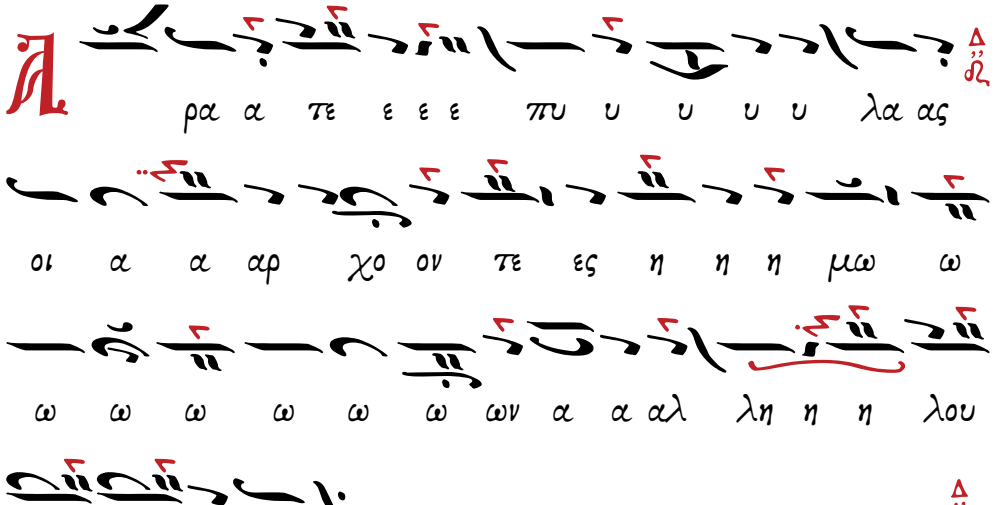
ρα α τε ε ε ε πυ υ υ υ υ λα ας
οι α α αρ χο ον τε ες η η η μω ω
ω ω ω ω ω ω ων α α αλ λη η η λου
ου ι ι α

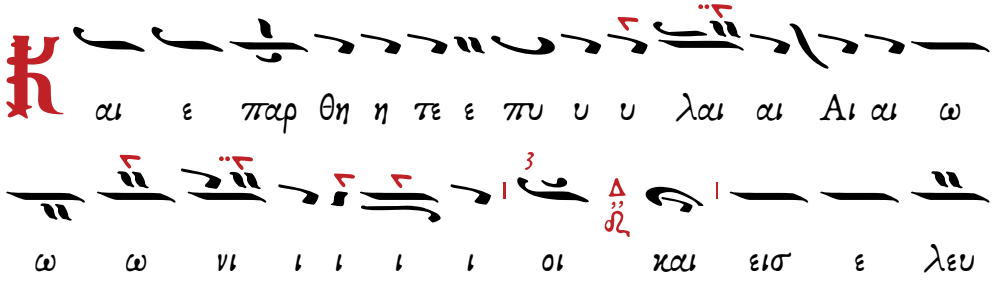
αι ε παρ θη η τε ε πυ υ υ λαι αι Αι αι ω
ω ω νι ι ι ι ι οι και εισ ε λευ

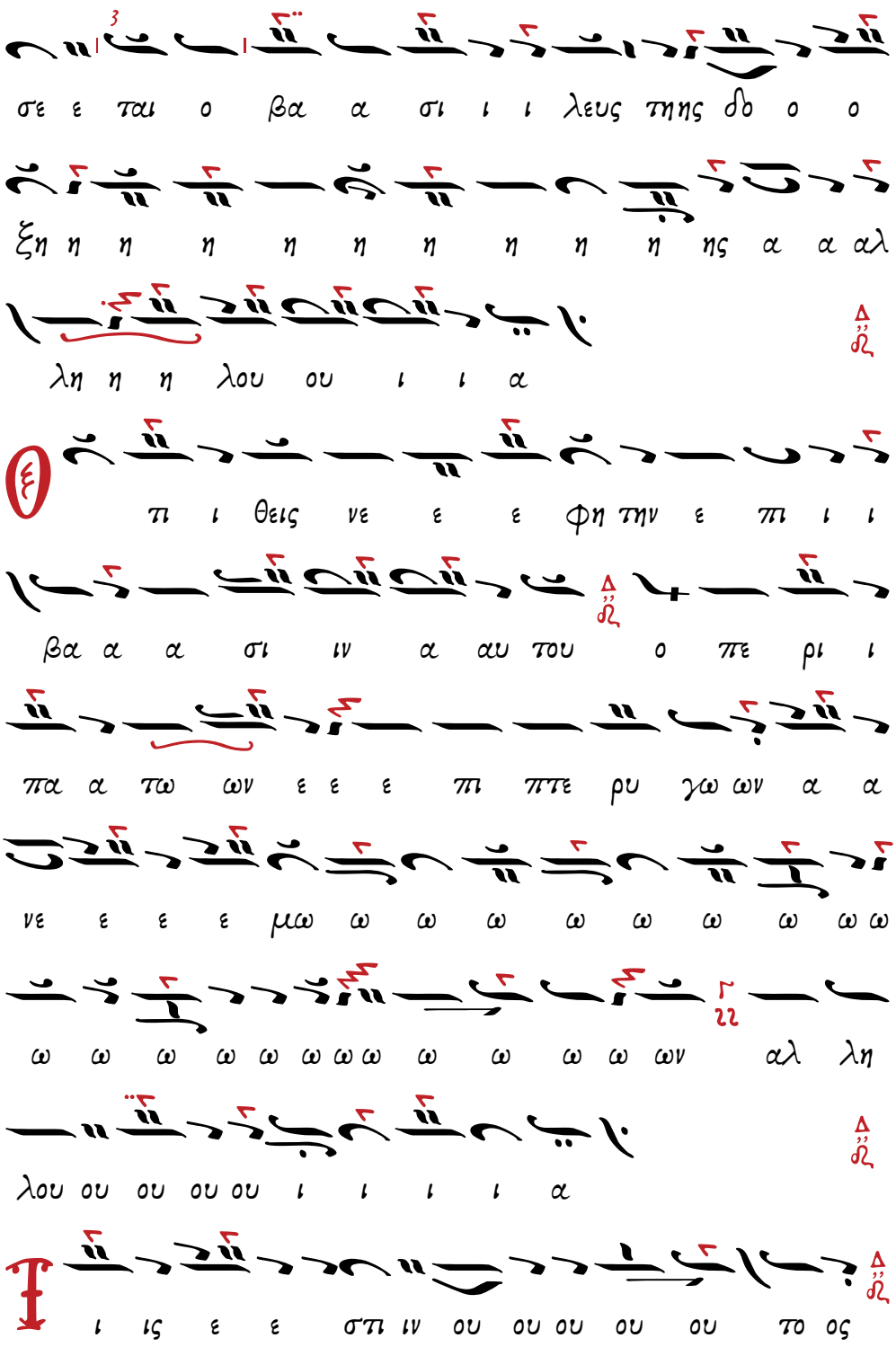
σε ε ται ο βα α σι ι ι λευς τηης δο ο ο
ξη η η η η η η η η η ης α α αλ
λη η η λου ου ι ι α
τι ι θεις νε ε ε φη την ε πι ι ι
βα α α σι ιν α αυ του ο πε ρι ι
πα α τω ων ε ε ε πι πτε ρυ γω ων α α
νε ε ε ε μω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων αλ λη
λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ι ις ε ε στι ιν ου ου ου ου ου το ος

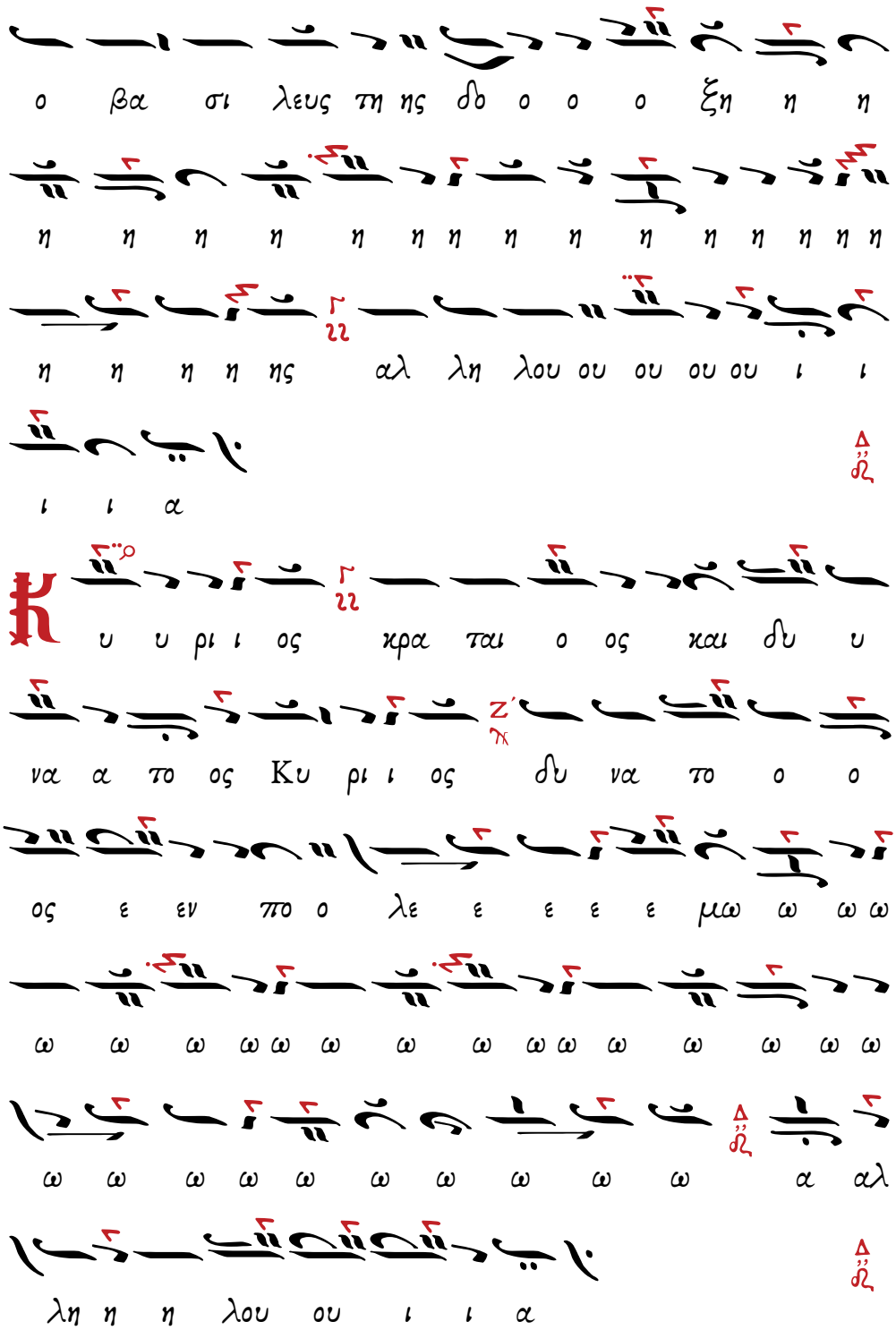
ο βα σι λευς τη ης δο ο ο ο ξη η η
η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η ης αλ λη λου ου ου ου ου ι ι
ι ι α
υ υ ρι ι ος κρα ται ο ος και δυ υ
να α το ος Κυ ρι ι ος δυ να το ο ο
ος ε εν πο ο λε ε ε ε ε μω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω α αλ
λη η η λου ου ι ι α

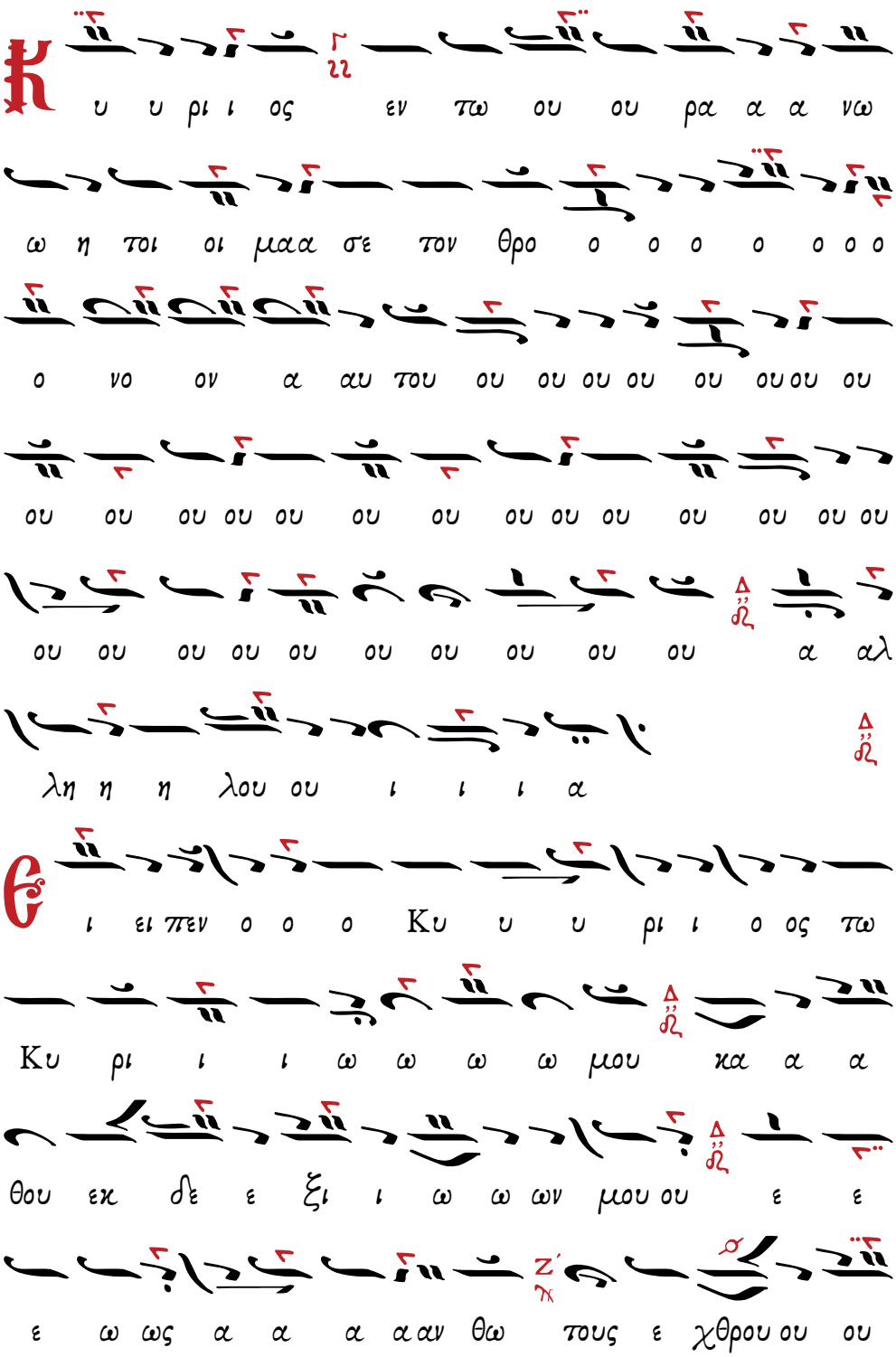
υ υ ρι ι ος εν τω ου ου ρα α α νω
ω η τοι οι μαα σε τον θρο ο ο ο ο ο ο ο
ο νο ον α αυ του ου ου ου ου ου ουου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
ι ει πεν ο ο ο Κυ υ υ ρι ι ο ος τω
Κυ ρι ι ι ω ω ω ω μου κα α α
θου εκ δε ε ξι ι ω ω ων μου ου ε ε
ε ω ως α α α αα αν θω τους ε χθρου ου ου

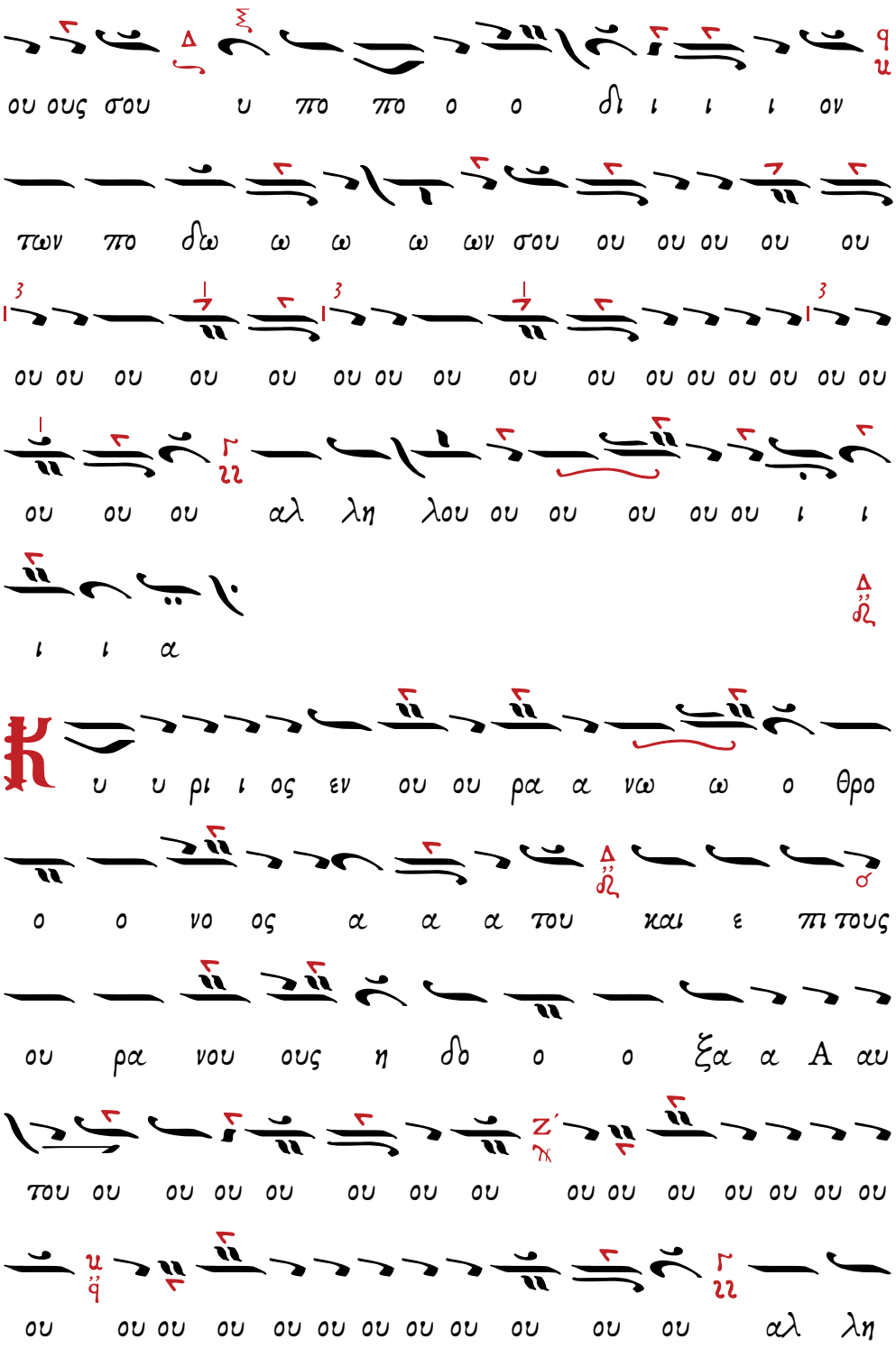
ου ους σου υ πο πο ο ο δι ι ι ον
των πο δω ω ω ων σου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι
ι ι α
υ υ ρι ι ος εν ου ου ρα α νω ω ο θρο
ο ο νο ος α α α του και ε πι τους
ου ρα νου ους η δο ο ο ξα α Α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη

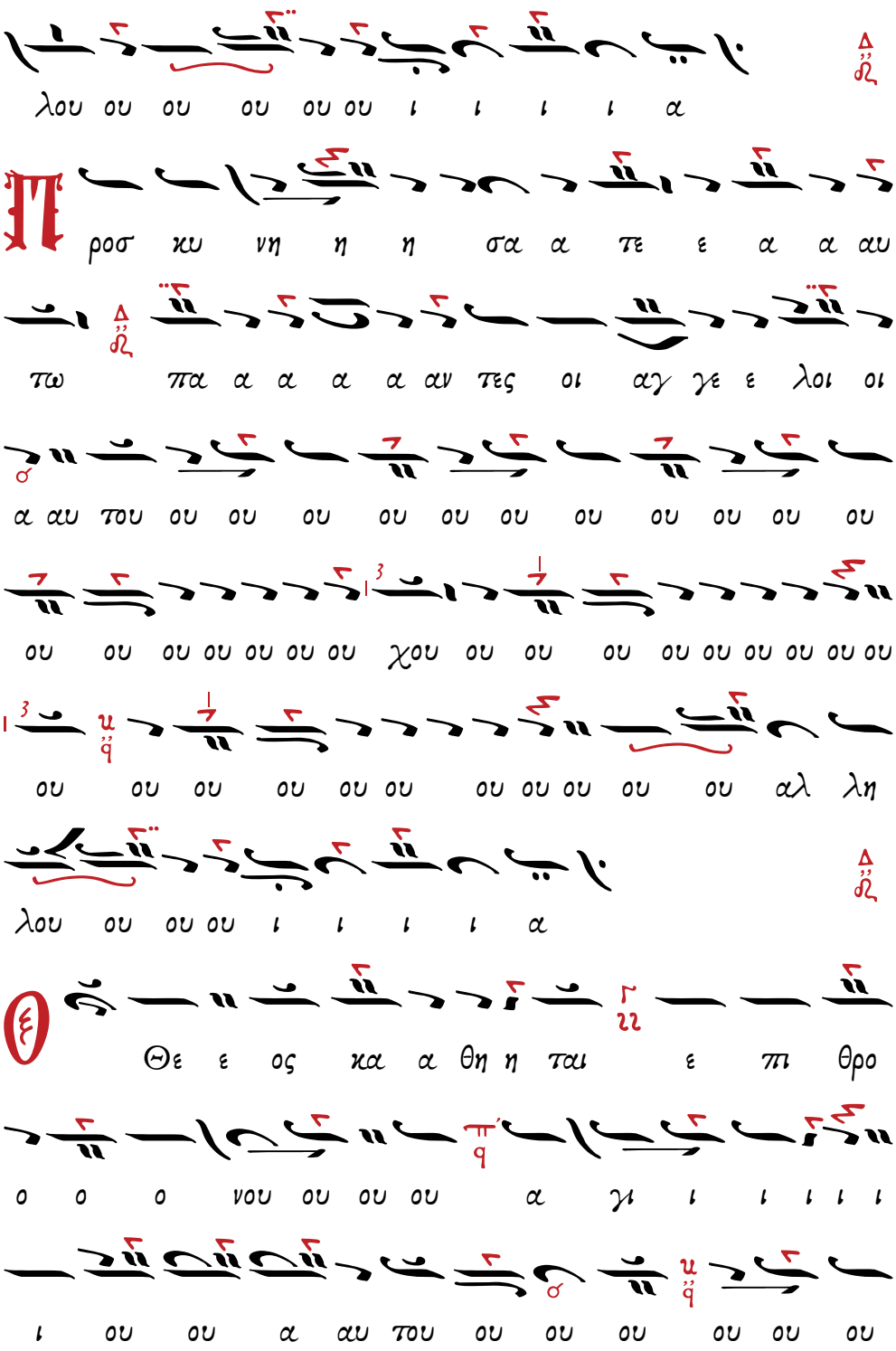
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι α
Προσ κυ νη η η σα α τε ε α α αυ
τω πα α α α αν τες οι αγ γε ε λοι οι
α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη
λου ου ου ου ι ι ι ι α
Θε ε ος κα α θη η ται ε πι θρο
ο ο ο νου ου ου ου α γι ι ι ι ι ι
ι ου ου α αυ του ου ου ου ου ου ου

ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ι ι
ι ι α
Θρο ο ο νο ος σου ου ο ο ο Θε
ε ε ε ε ος εις τον αι ω ω ω να του ου
ου αι αι ω ω ω ω ω νο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ος α αλ λη η η λου ου ι ι α
νε ε ε βης ει ει εις υ υ υ υ υ

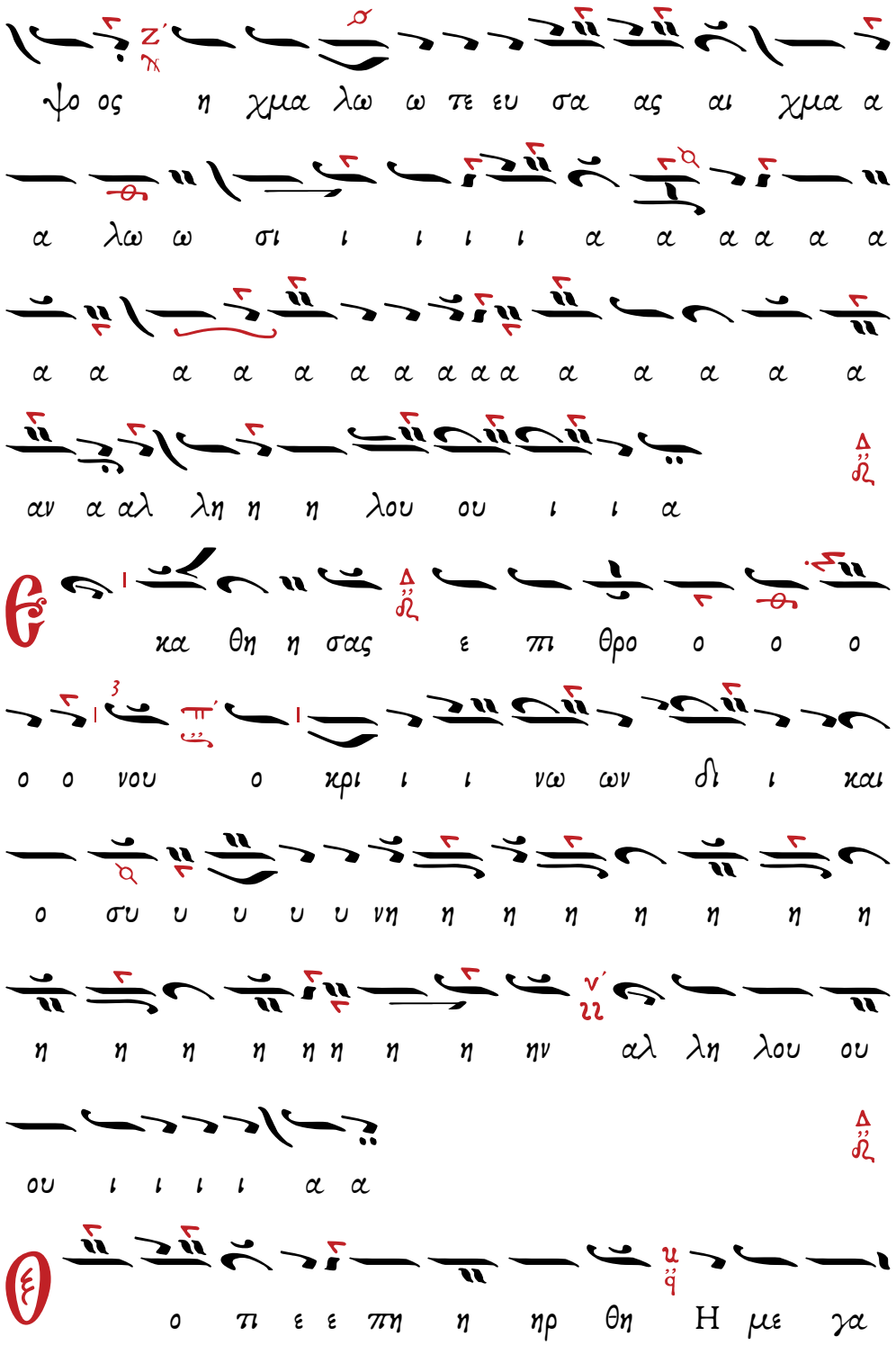
φο ος η χμα λω ω τε ευ σα ας αι χμα α
α λω ω σι ι ι ι ι α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α α
αν α αλ λη η η λου ου ι ι α
κα θη η σας ε πι θρο ο ο ο
ο ο νου ο κρι ι ι νω ων δι ι και
ο συ υ υ υ υ νη η η η η η η η
η η η η η η η η ην αλ λη λου ου
ου ι ι ι ι α α
ο πι ε ε πη η ηρ θη Η με γα

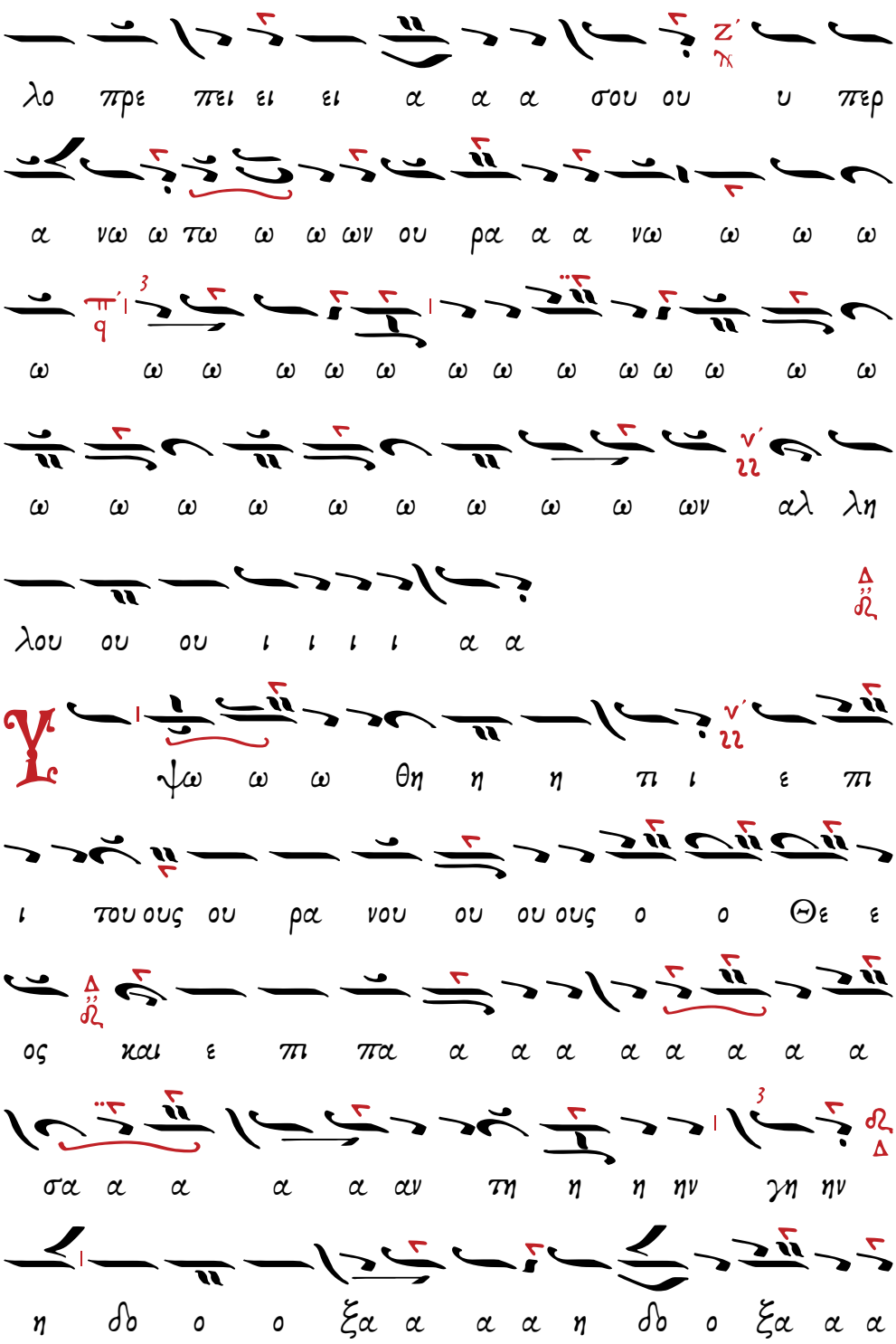
λο πρε πει ει ει α α α σου ου υ περ
α νω ω τω ω ω ων ου ρα α α νω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων αλ λη
λου ου ου ι ι ι ι α α
ψω ω ω θη η η πι ι ε πι
ι του ους ου ρα νου ου ου ους ο ο Θε ε
ος και ε πι πα α α α α α α α
σα α α α α αν τη η η ην γη ην
η δο ο ο ξα α α α η δο ο ξα α α

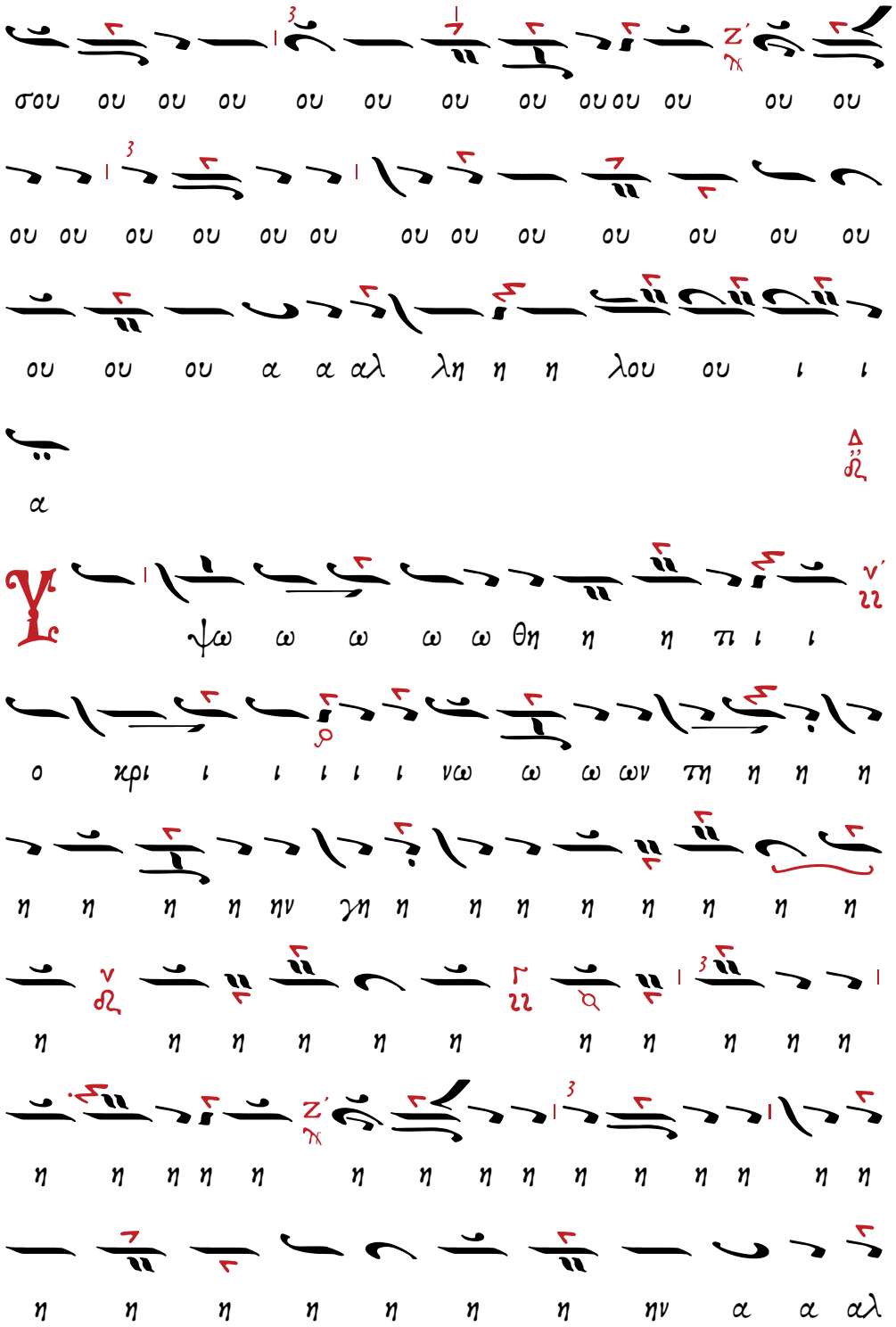

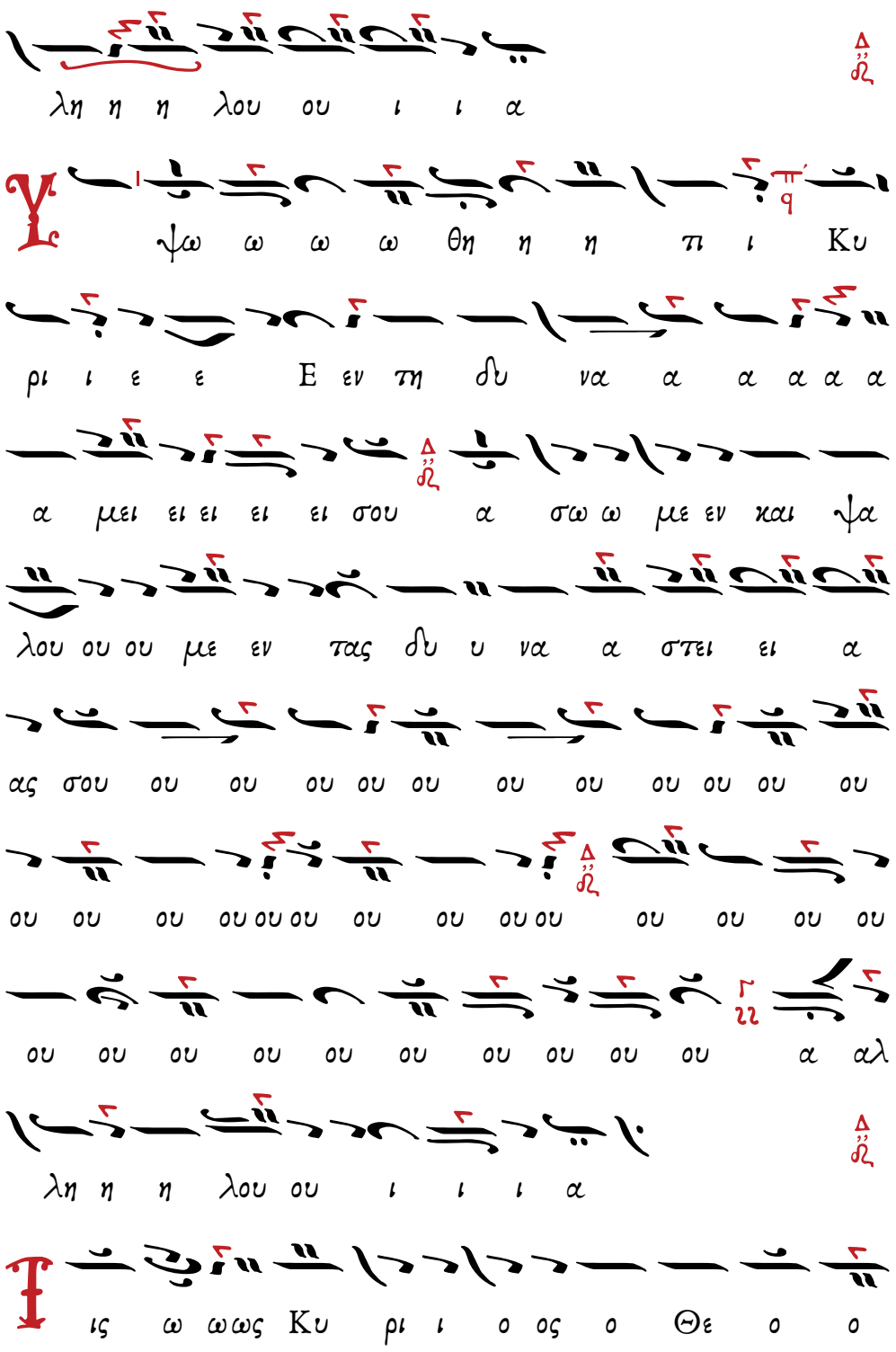
λη η η λου ου ι ι α
ψω ω ω ω θη η η πι ι Κυ
ρι ι ε ε Ε εν τη δυ να α α α α α
α μει ει ει ει ει σου α σω ω με εν και ψα
λου ου ου με εν τας δυ υ να α στει ει α
ας σου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
ις ω ωως Κυ ρι ι ο ος ο Θε ο ο

ος η η η η η μων ο ε εν υ ψη
λοι οι οι οις κα τοι οι οι κω ω ων και αι τα
τα πει να α α α α α ε ε φο ο ο
ρω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω χωω ω ω
ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ων α αλ λη η η λου ου ι ι ι
α
α α α αλ λα α α α α α ψα αλ λα
α α τε ε τω Θε ω η η μω ω ω ων ψα α
α α αλ λα α α α α τε ε ε ε ε ε

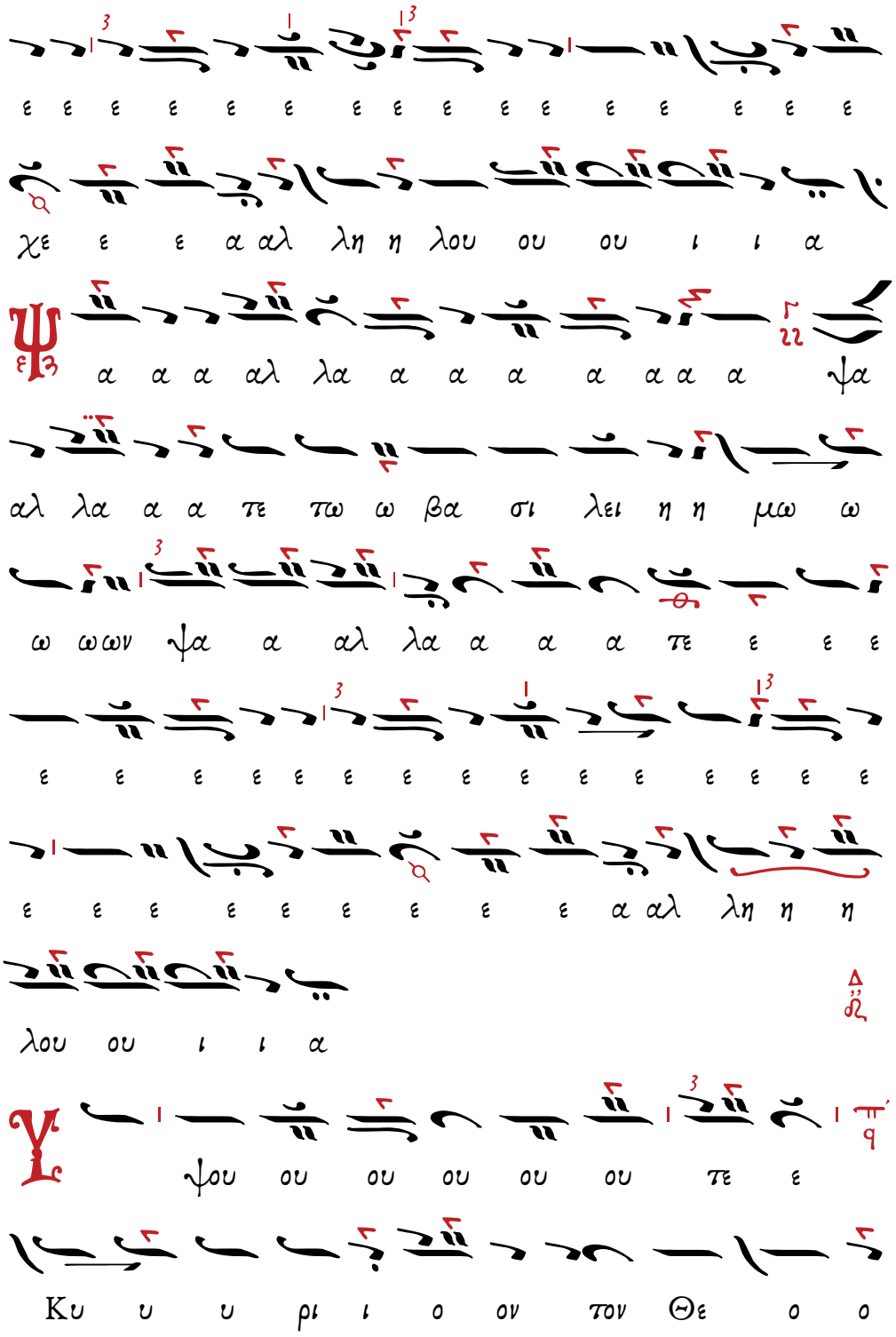
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
χε ε ε α αλ λη η λου ου ου ι ι α
α α α αλ λα α α α α α α ψα
αλ λα α α τε τω ω βα σι λει η η μω ω
ω ωων ψα α αλ λα α α α τε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε α αλ λη η η
λου ου ι ι α
ψου ου ου ου ου ου τε ε
Κυ υ υ ρι ι ο ον τον Θε ο ο

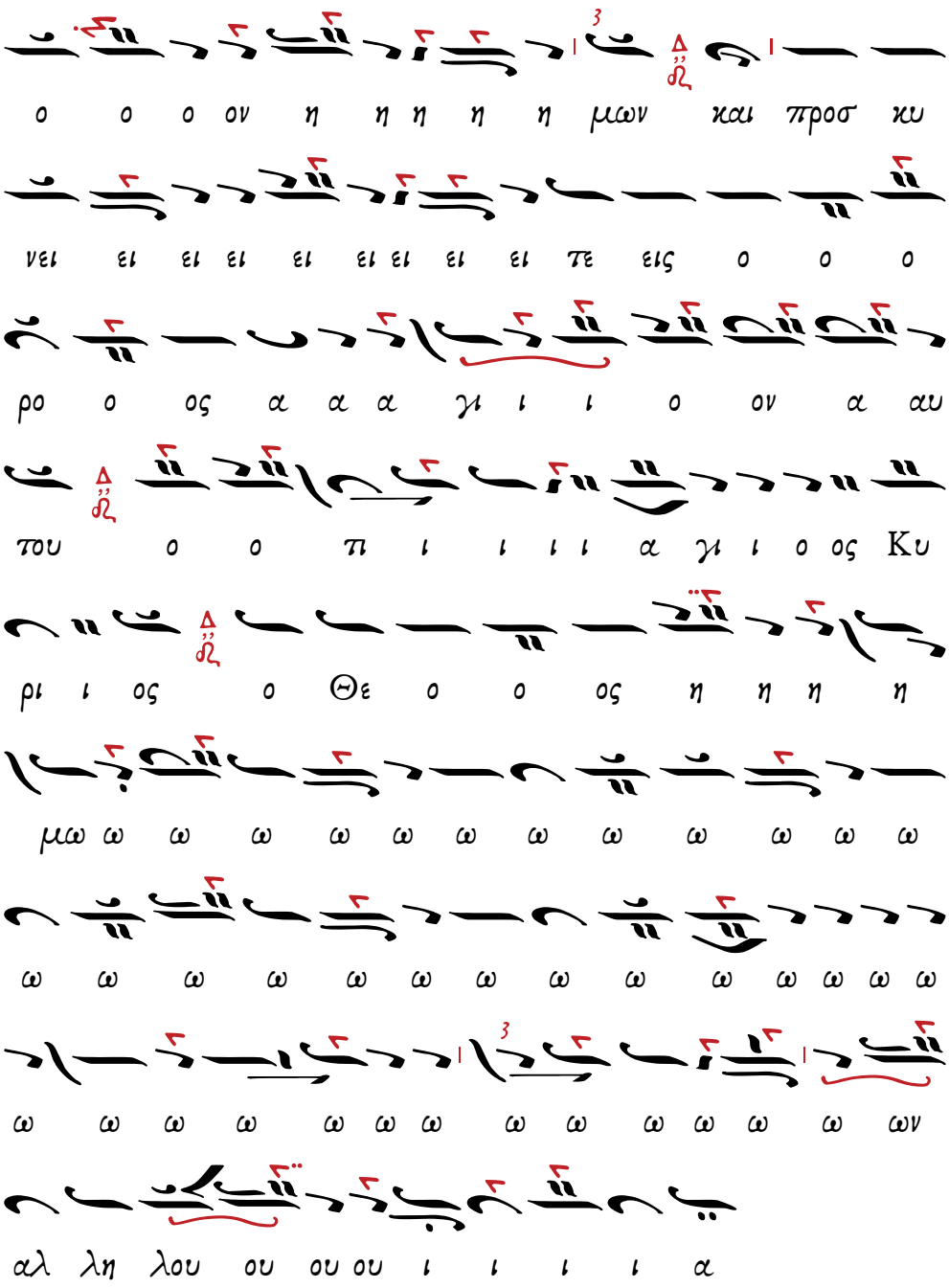

Δόξα καὶ νῦν. Ζήτει εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον (σελ. 283)

Εἰς τὴν Πεντηκοστήν.

Ἦχος Βαρὺς ⁻ Ζω

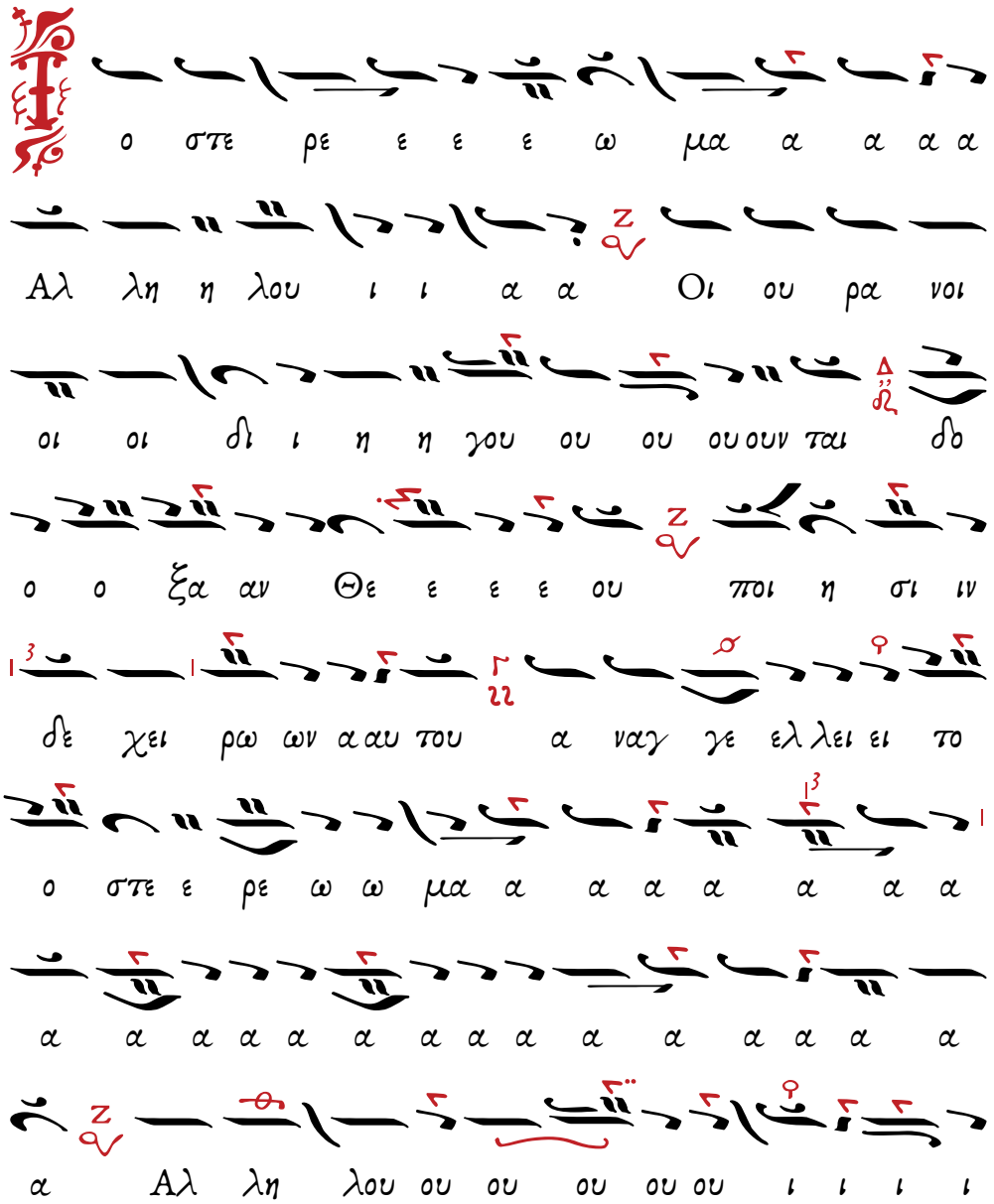

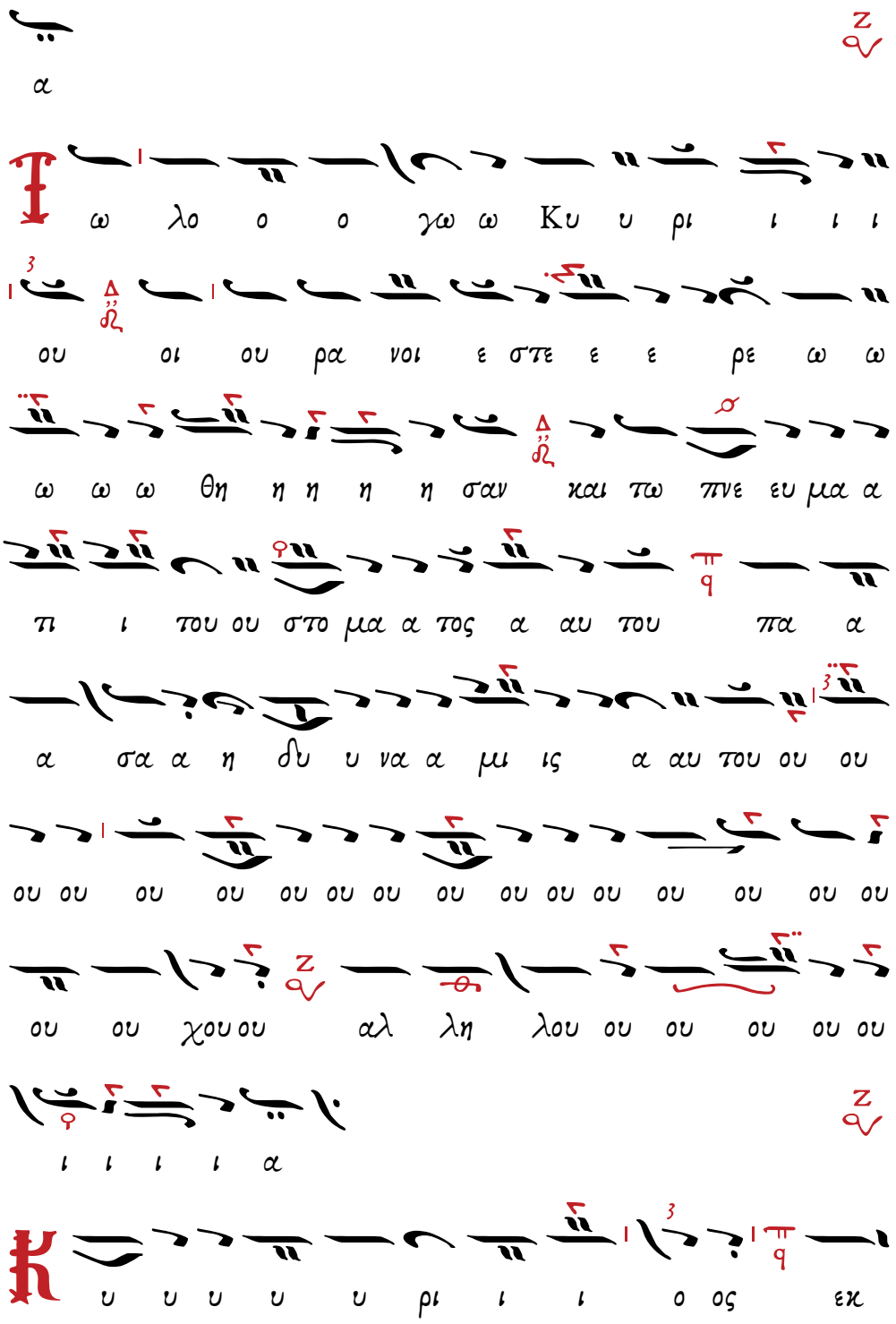
α
ω λο ο ο γω ω Κυ υ ρι ι ι ι
ου οι ου ρα νοι ε στε ε ε ρε ω ω
ω ω ω θη η η η σαν και τω πνε ευ μα α
πι ι του ου στο μα α τος α αυ του πα α
α σα α η δυ υ να α μι ις α αυ του ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου χου ου αλ λη λου ου ου ου ου ου
ι ι ι ι α
υ υ υ υ υ ρι ι ι ο ος εκ

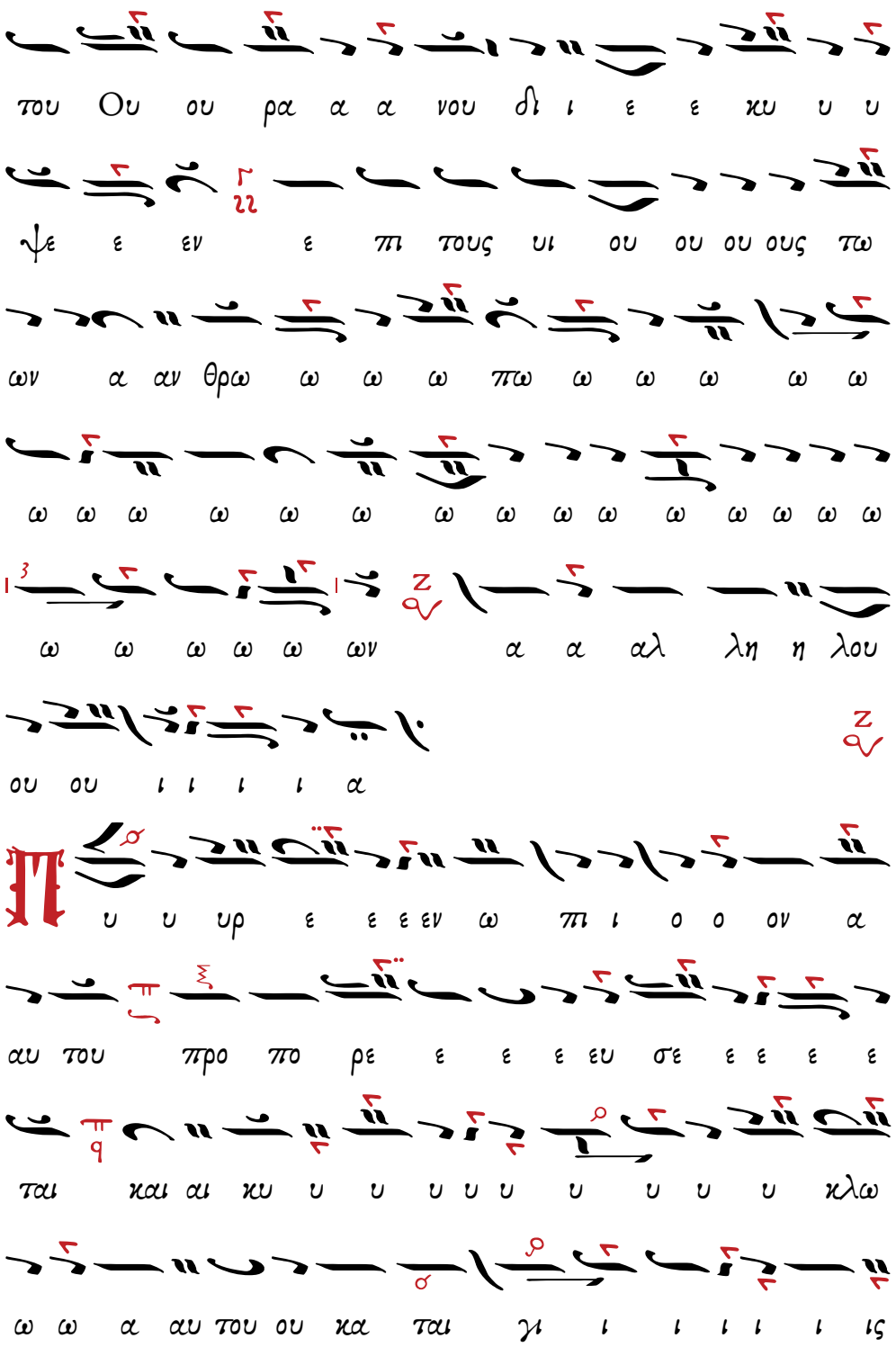
του Ου ου ρα α α νου δι ι ε ε κυ υ υ
ψε ε εν ε πι τους υι ου ου ου ους τω
ων α αν θρω ω ω ω πω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ων α α αλ λη η λου
ου ου ι ι ι ι α
υ υ υρ ε ε ε εν ω πι ι ο ο ον α
αυ του προ πο ρε ε ε ε ευ σε ε ε ε ε
ται και αι κυ υ υ υ υ υ υ υ υ υ κλω
ω ω α αυ του ου κα ται γι ι ι ι ι ι ις

σφο ο ο ο ο ο ο ο ο ο δρα α α α
α α α α α α α α α α α α α α α
α Α α αλ λη η λου ου ου ι ι ι ι
α
αν θρα α α α αν θρα α κες α νη η
η η η φθη η σα αν α απ α α αυ του και
ε ε κλι ι νε ε εν ου ρα α νου ου ου ους και
αι κα α τε ε ε ε ε ε ε ε βη η η η
η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η η

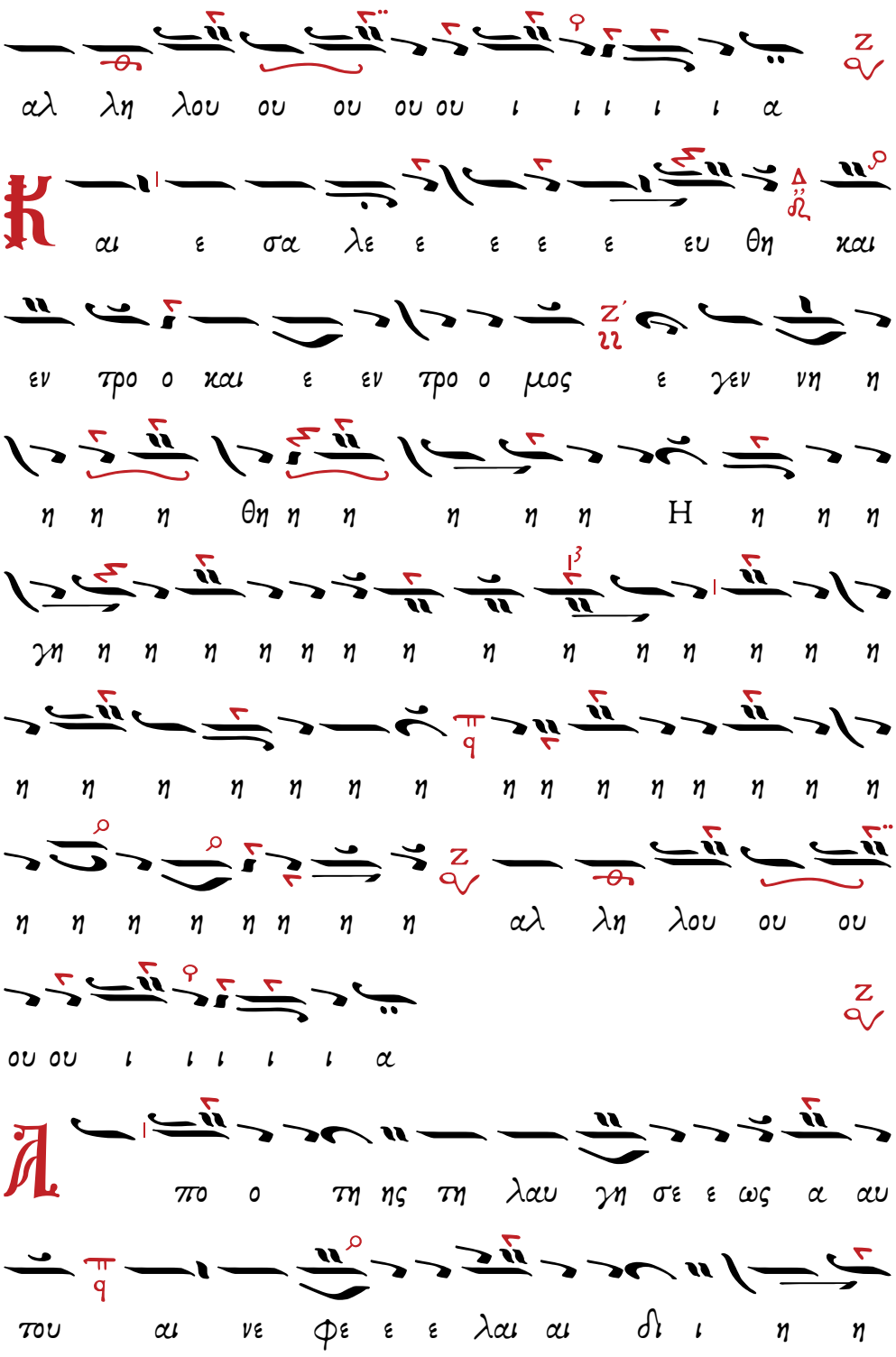
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
αι ε σα λε ε ε ε ε ευ θη και
εν τρο ο και ε εν τρο ο μος ε γεν νη η
η η η θη η η η η η Η η η η
γη η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι α
πο ο τη ης τη λαυ γη σε ε ως α αυ
του αι νε φε ε ε λαι αι δι ι η η

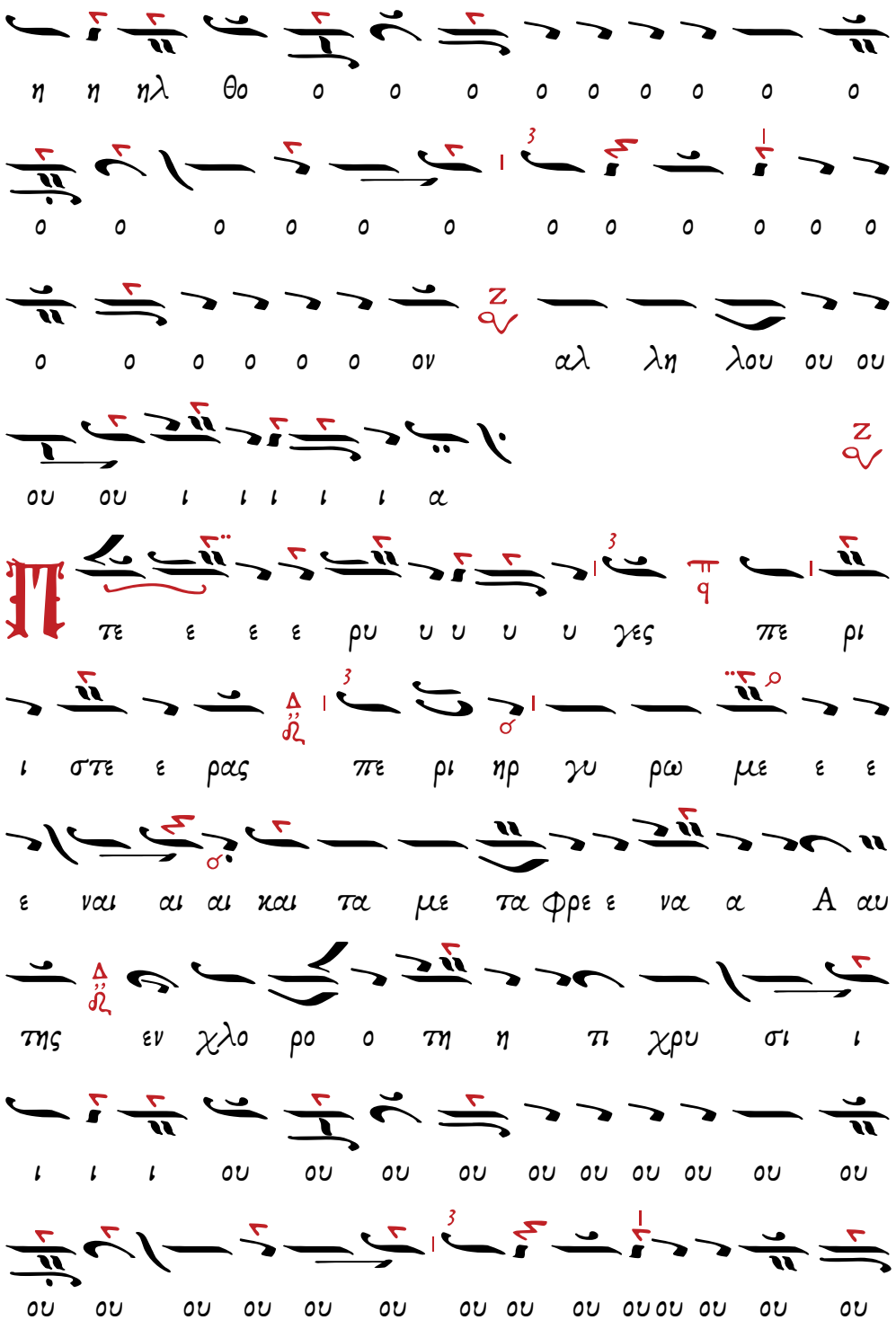
η η ηλ θο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ον αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι α
τε ε ε ε ρυ υ υ υ υ γες πε ρι
ι στε ε ρας πε ρι ηρ γυ ρω με ε ε
ε ναι αι αι και τα με τα φρε ε να α Α αυ
της εν χλο ρο ο τη η τι χρυ σι ι
ι ι ι ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

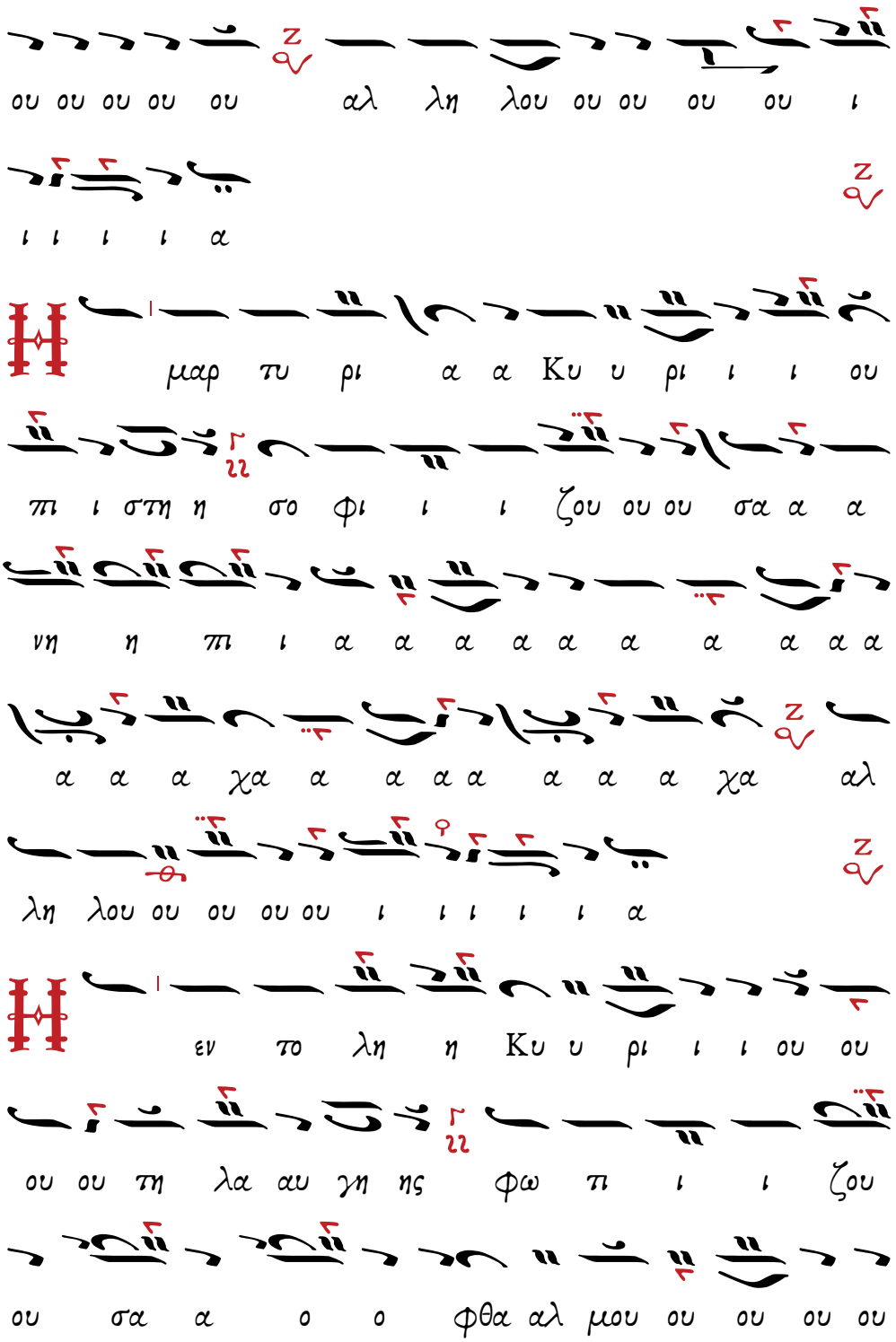
ου ου ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου ι
ι ι ι ι α
μαρ τυ ρι α α Κυ υ ρι ι ι ου
πι ι στη η σο φι ι ι ζου ου ου σα α α
νη η πι ι α α α α α α α α α α
α α α χα α α α α α α α χα αλ
λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
εν το λη η Κυ υ ρι ι ι ου ου
ου ου τη λα αυ γη ης φω πι ι ι ζου
ου σα α ο ο φθα αλ μου ου ου ου ου

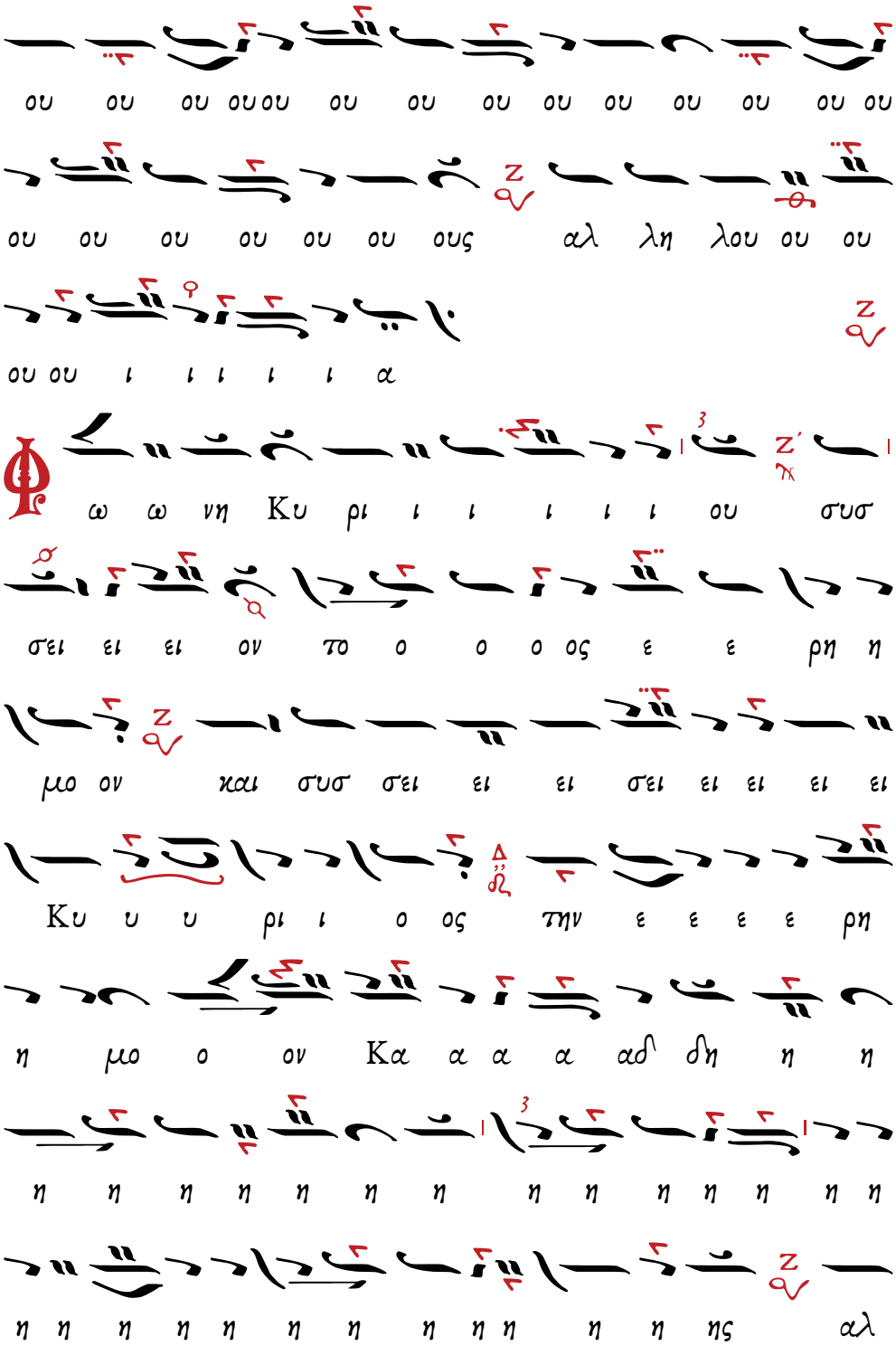
ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ους αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι α
ω ω νη Κυ ρι ι ι ι ι ι ου συσ
σει ει ει ον το ο ο ο ος ε ε ρη η
μο ον και συσ σει ει ει σει ει ει ει ει
Κυ υ υ ρι ι ο ος την ε ε ε ε ρη
η μο ο ον Κα α α α αδ δη η η
η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η ης αλ

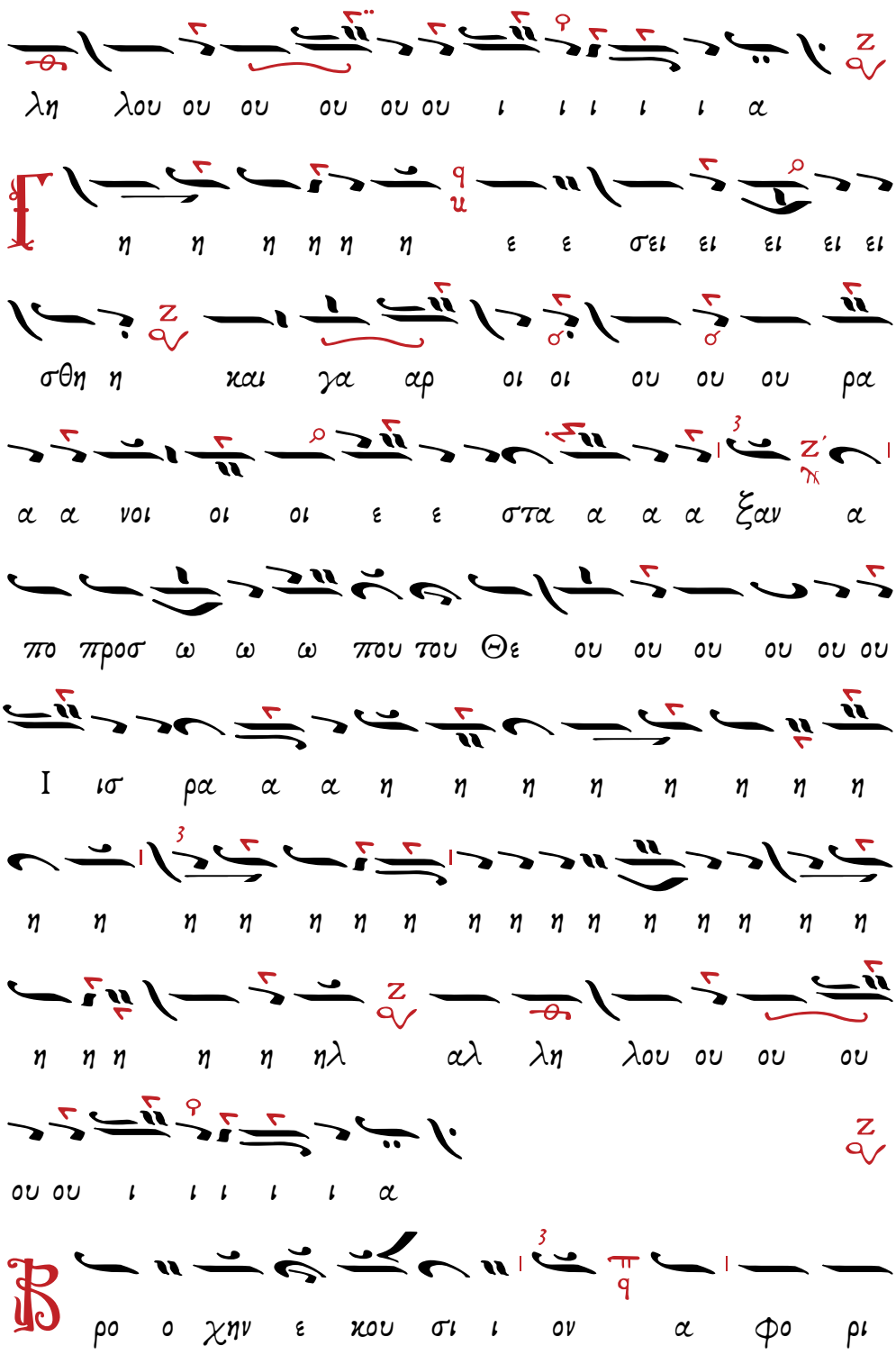
λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
η η η η η η ε ε σει ει ει ει ει
σθη η και γα αρ οι οι ου ου ου ρα
α α νοι οι οι ε ε στα α α α ξαν α
πο προσ ω ω ω που του Θε ου ου ου ου ου ου
Ι ισ ρα α α η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η ηλ αλ λη λου ου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι α
ρο ο χην ε κου σι ι ον α φο ρι

η τη ος ε ε ε Θε ο ο εις ει ει ει

ηλχ ρο ο ο νο ο μι ι α α σου ου ου ου ου ου

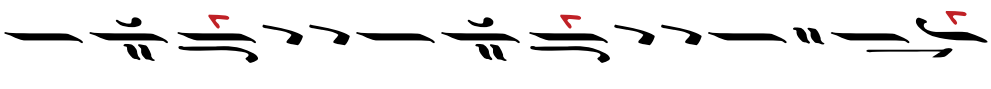
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

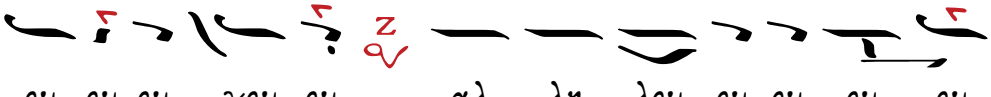
ου ου ου χου ου αλ λη λου ου ου ου ου

ι ι ι ι α

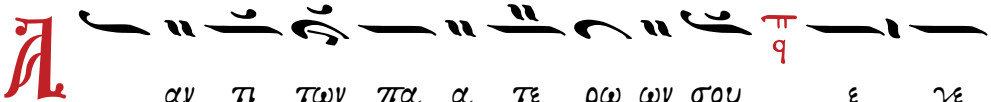
αν τι των πα α τε ρω ων σου ε γε

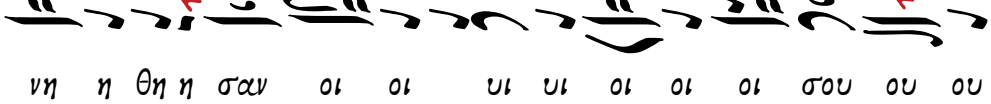
νη η θη η σαν οι οι υι υι οι οι οι σου ου ου

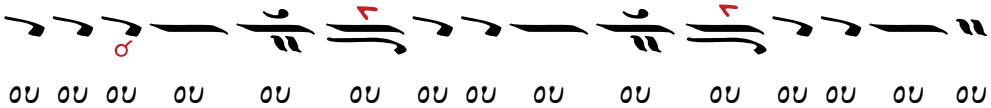
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

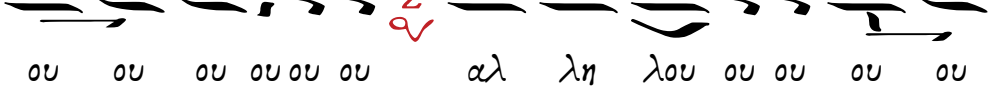
ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου

ι ι ι ι ι α

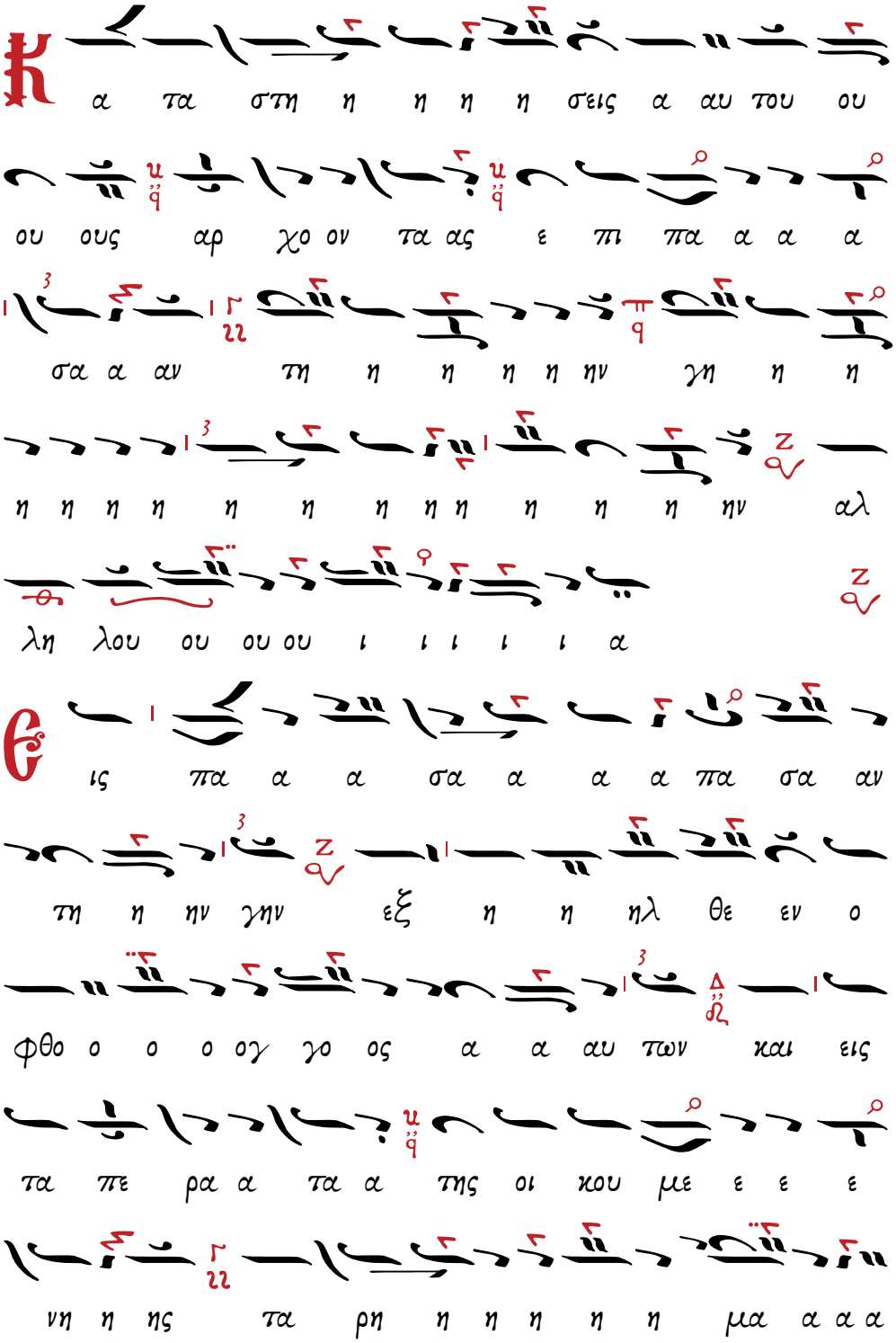
α τα στη η η η η σεις α αυ του ου
ου ους αρ χο ον τα ας ε πι πα α α α
σα α αν τη η η η η ην γη η η
η η η η η η η η η η η η ην αλ
λη λου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ις πα α α σα α α α πα σα αν
τη η ην γην εξ η η ηλ θε εν ο
φθο ο ο ο ογ γο ος α α αυ των και εις
τα πε ρα α τα α της οι κου με ε ε ε
νη η ης τα ρη η η η η η μα α α α

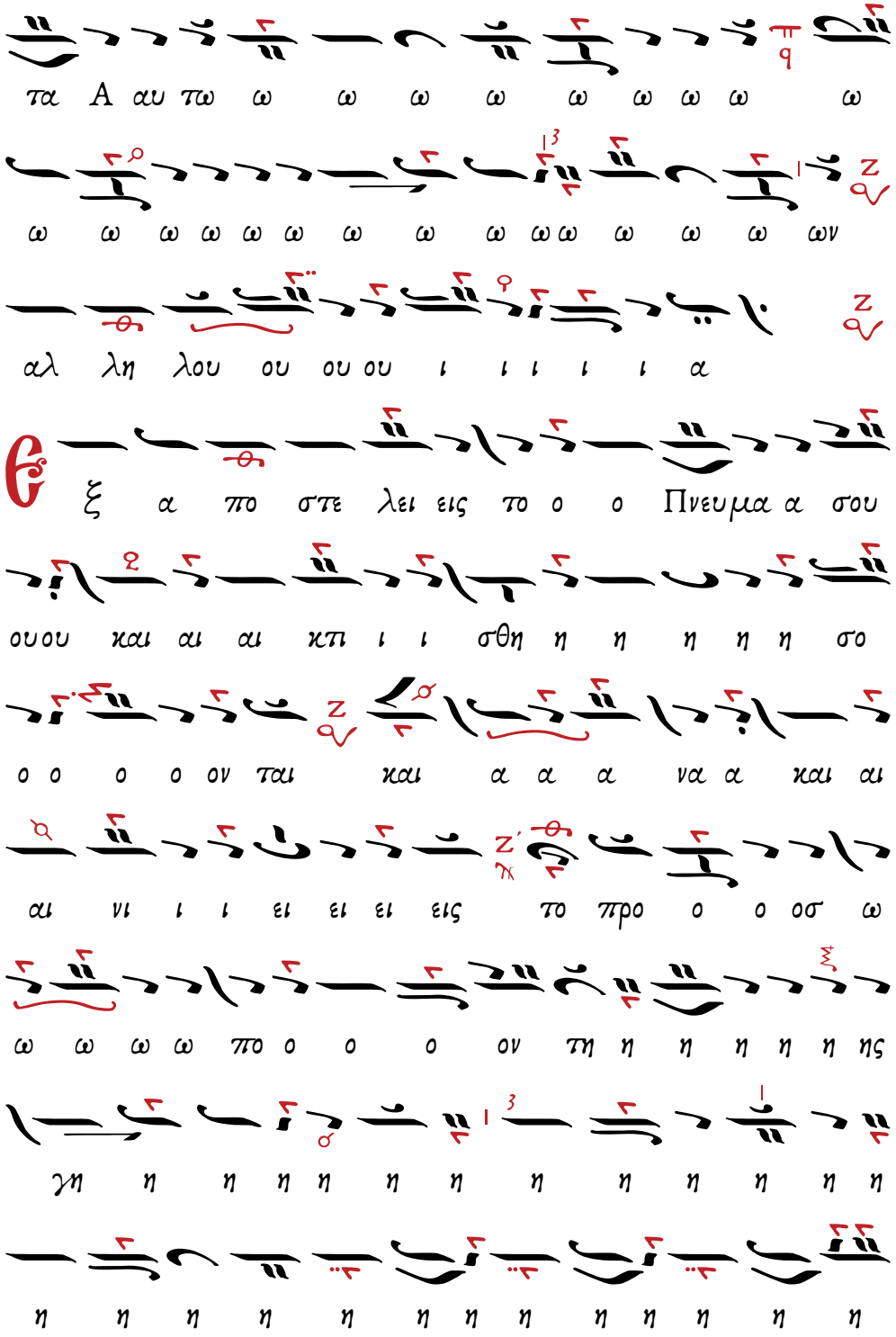
τα Α αυ τω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων
αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ξ α πο στε λει εις το ο ο Πνευμα α σου
ουου και αι αι κπ ι ι σθη η η η η η σο
ο ο ο ο ον ται και α α α να α και αι
αι νι ι ι ει ει ει εις το προ ο ο οσ ω
ω ω ω ω πο ο ο ο ον τη η η η η η ης
γη η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η

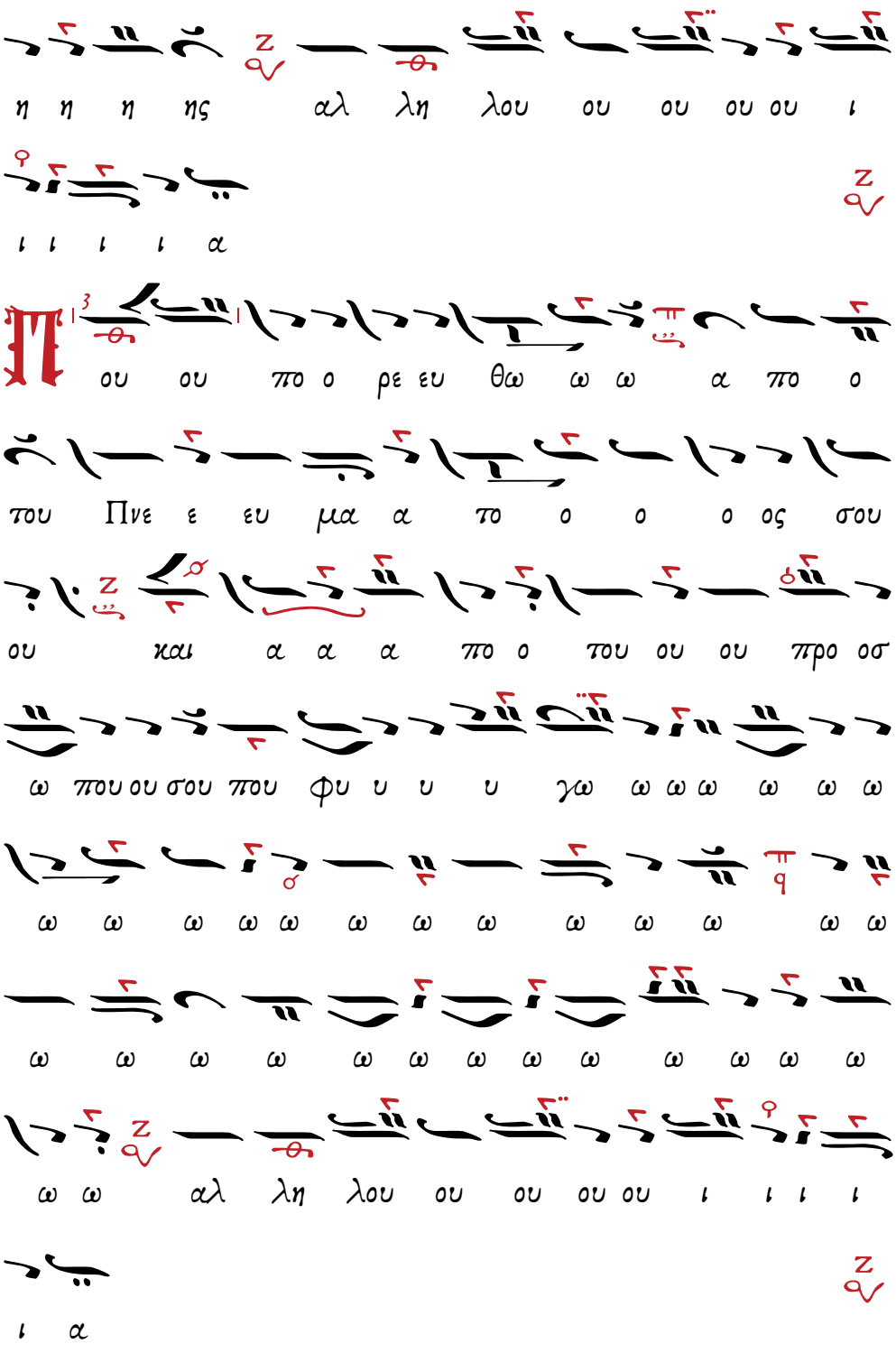
η η η ης αλ λη λου ου ου ου ου ι
ι ι ι ι α
ου ου πο ο ρε ευ θω ω ω α πο ο
του Πνε ε ευ μα α το ο ο ο ος σου
ου και α α α πο ο του ου ου προ οσ
ω που ου σου που φυ υ υ υ γω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι
ι α

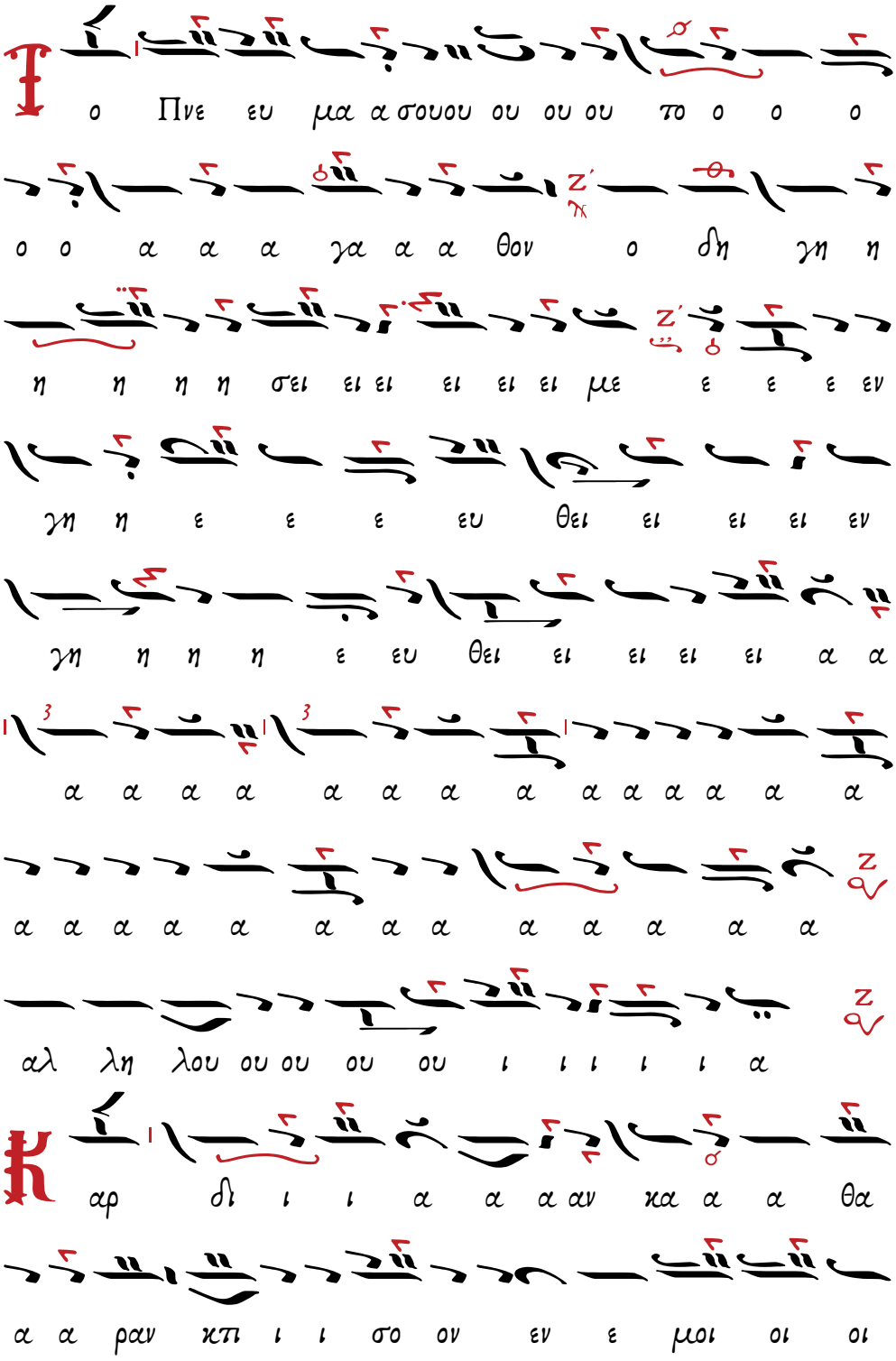
Πνε ευ μα α σουου ου ου ου το
αρ δι ι ι α α α αν κα α α θα

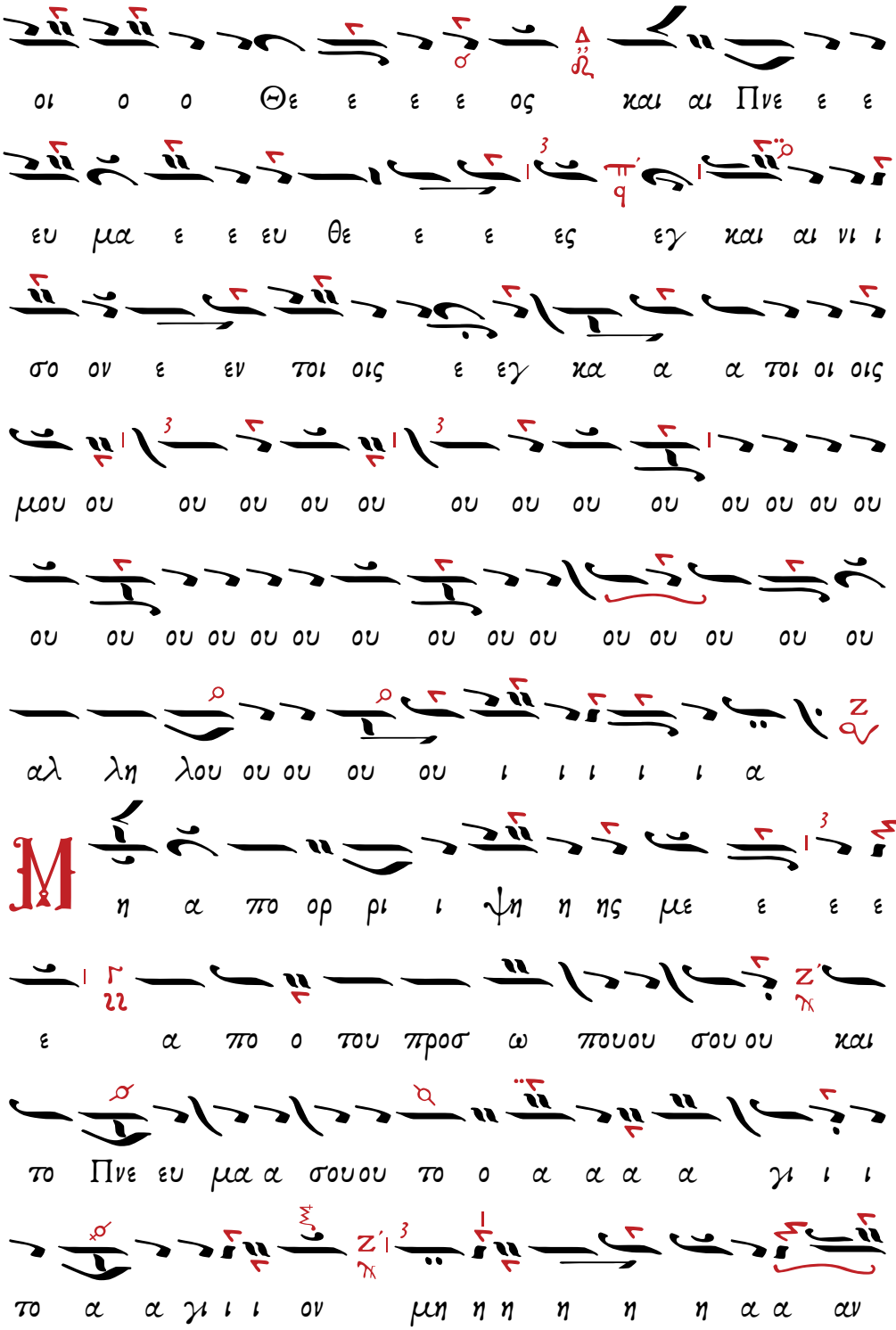
οι ο ο Θε ε ε ε ος και αι Πνε ε ε
ευ μα ε ε ευ θε ε ε ες εγ και αι νι ι
σο ον ε εν τοι οις ε εγ κα α α τοι οι οις
μου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
Μ η α πο ορ ρι ι ψη η ης με ε ε ε
ε α πο ο του προσ ω πουου σου ου και
το Πνε ευ μα α σουου το ο α α α α γι ι ι
το α α γι ι ι ον μη η η η η α α αν

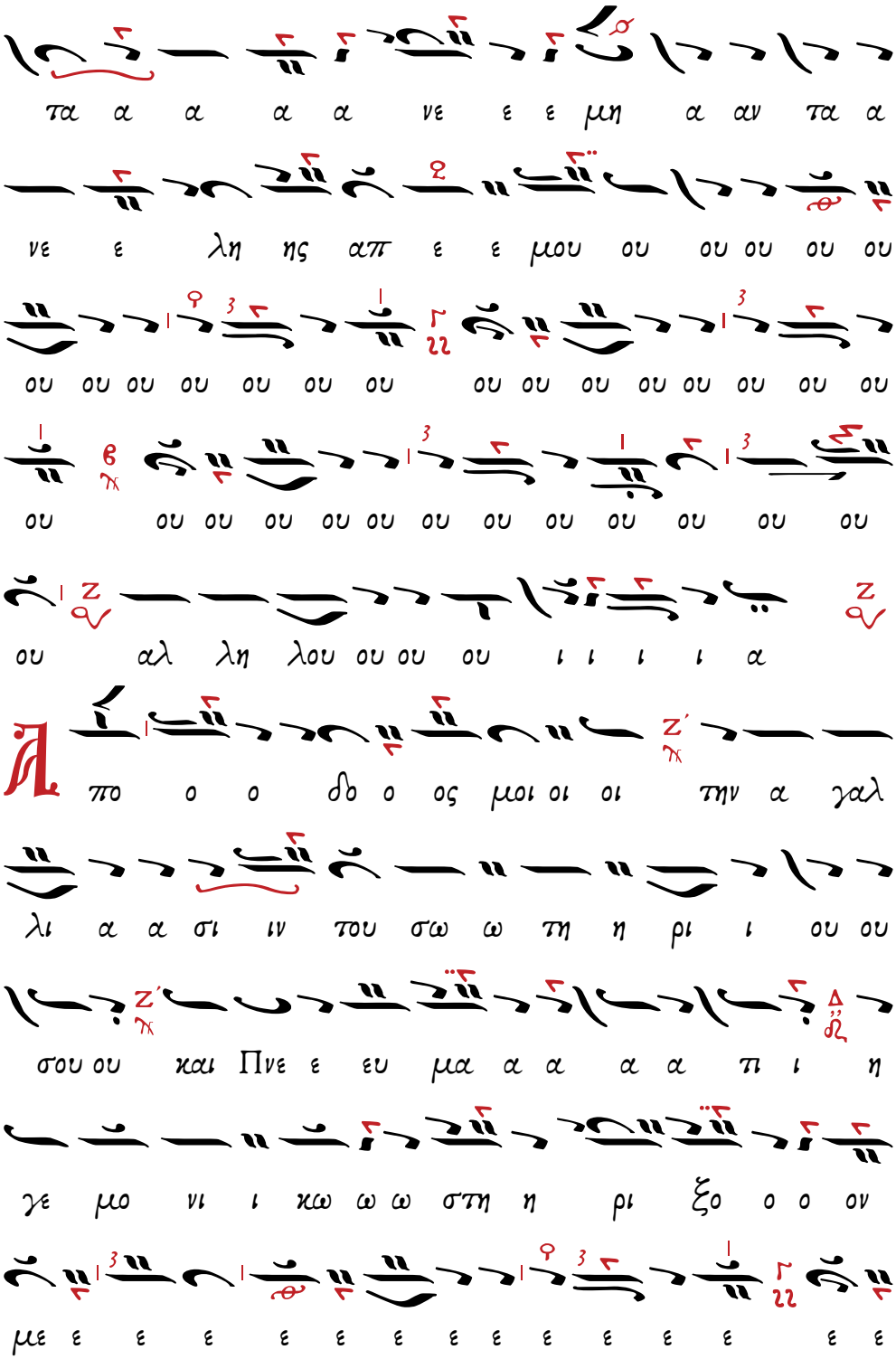
τα α α α α νε ε ε μη α αν τα α
νε ε λη ης απ ε ε μου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι α
Α πο ο ο δο ο ος μοι οι οι την α γαλ
λι α α σι ιν του σω ω τη η ρι ι ου ου
σου ου και Πνε ε ευ μα α α α τι ι η
γε μο νι ι κω ω ω στη η ρι ξο ο ο ον
με ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε

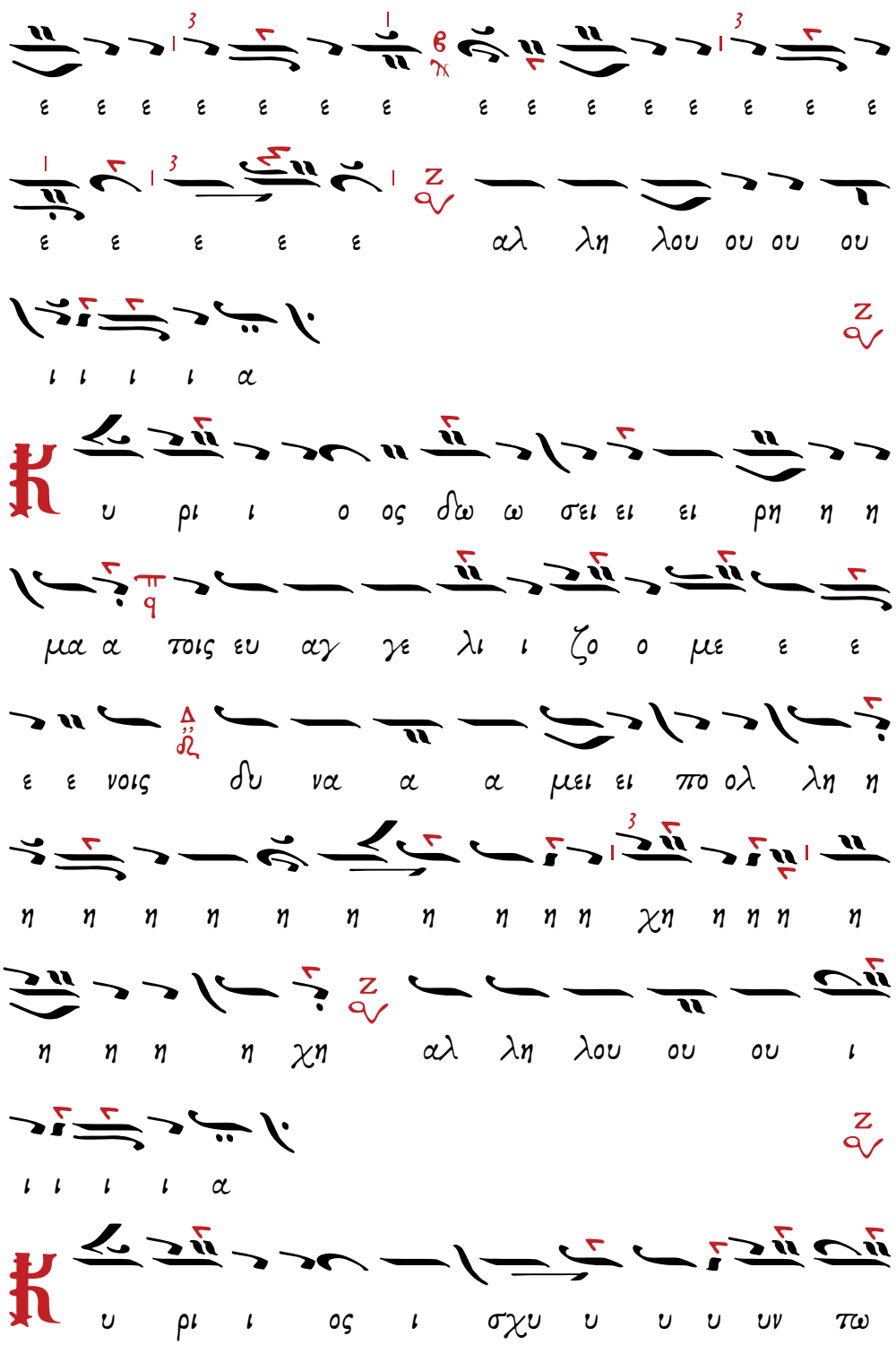
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε αλ λη λου ου ου ου
ι ι ι ι α
υ ρι ι ο ος δω ω σει ει ει ρη η η
μα α τοις ευ αγ γε λι ι ζο ο με ε ε
ε ε νοις δυ να α α μει ει πο ολ λη η
η η η η η η η η η η χη η η η η
η η η η χη αλ λη λου ου ου ι
ι ι ι ι α
υ ρι ι ος ι σχυ υ υ υ υν τω

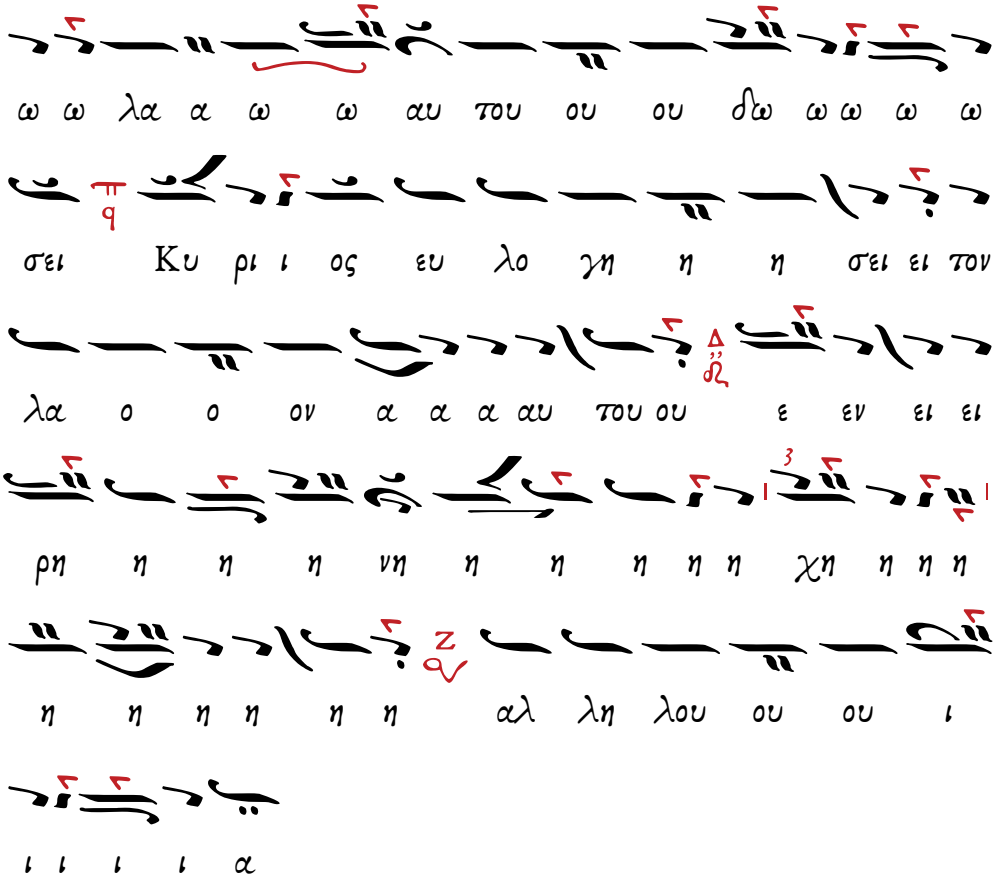

Δόξα καὶ νῦν. Ζήτει εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον (σελ. 297)

Ἕτερος εἰς τὰς μνήμας τοῦ Προδρόμου.

Ἦχος ἰὶ Γα

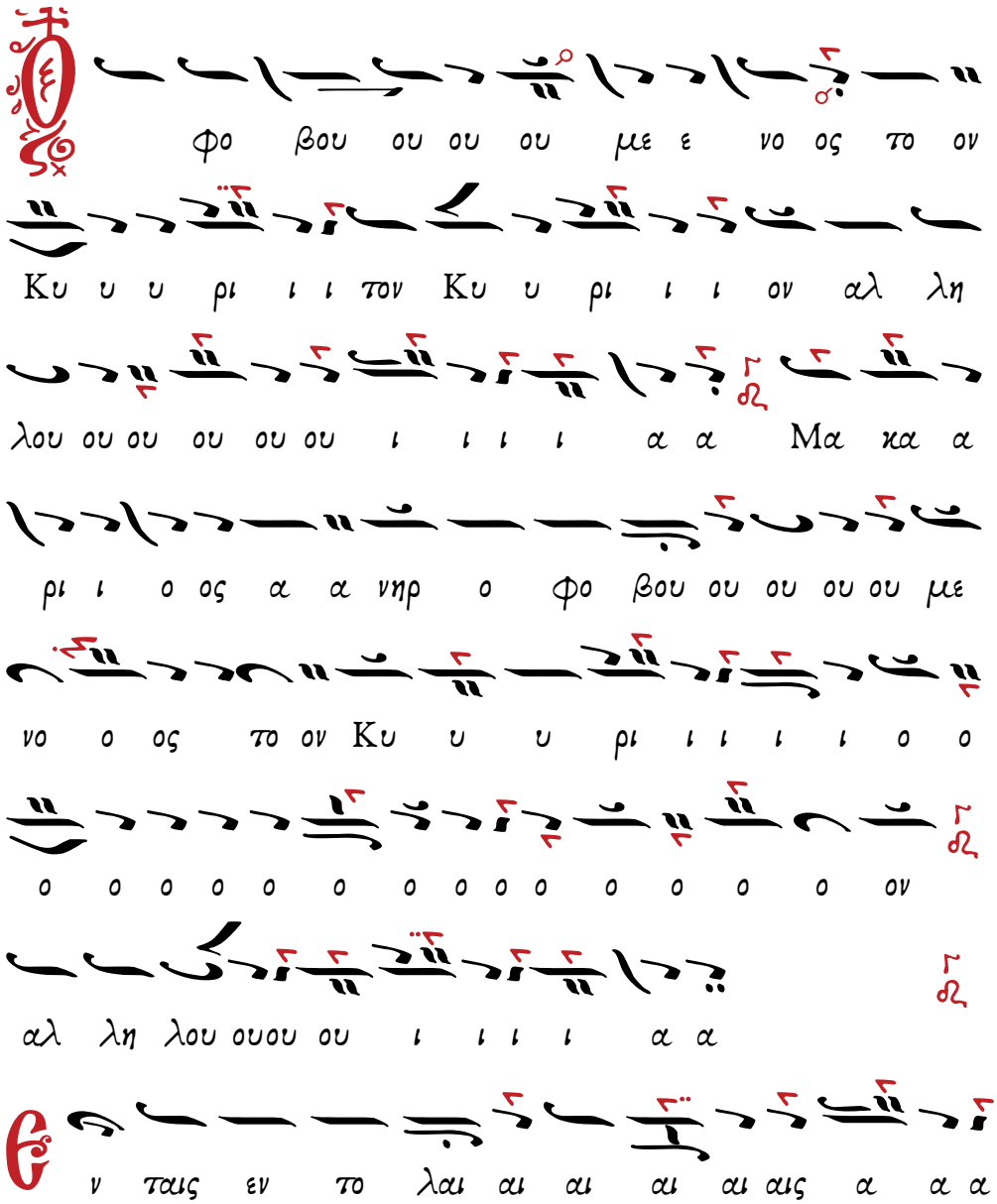

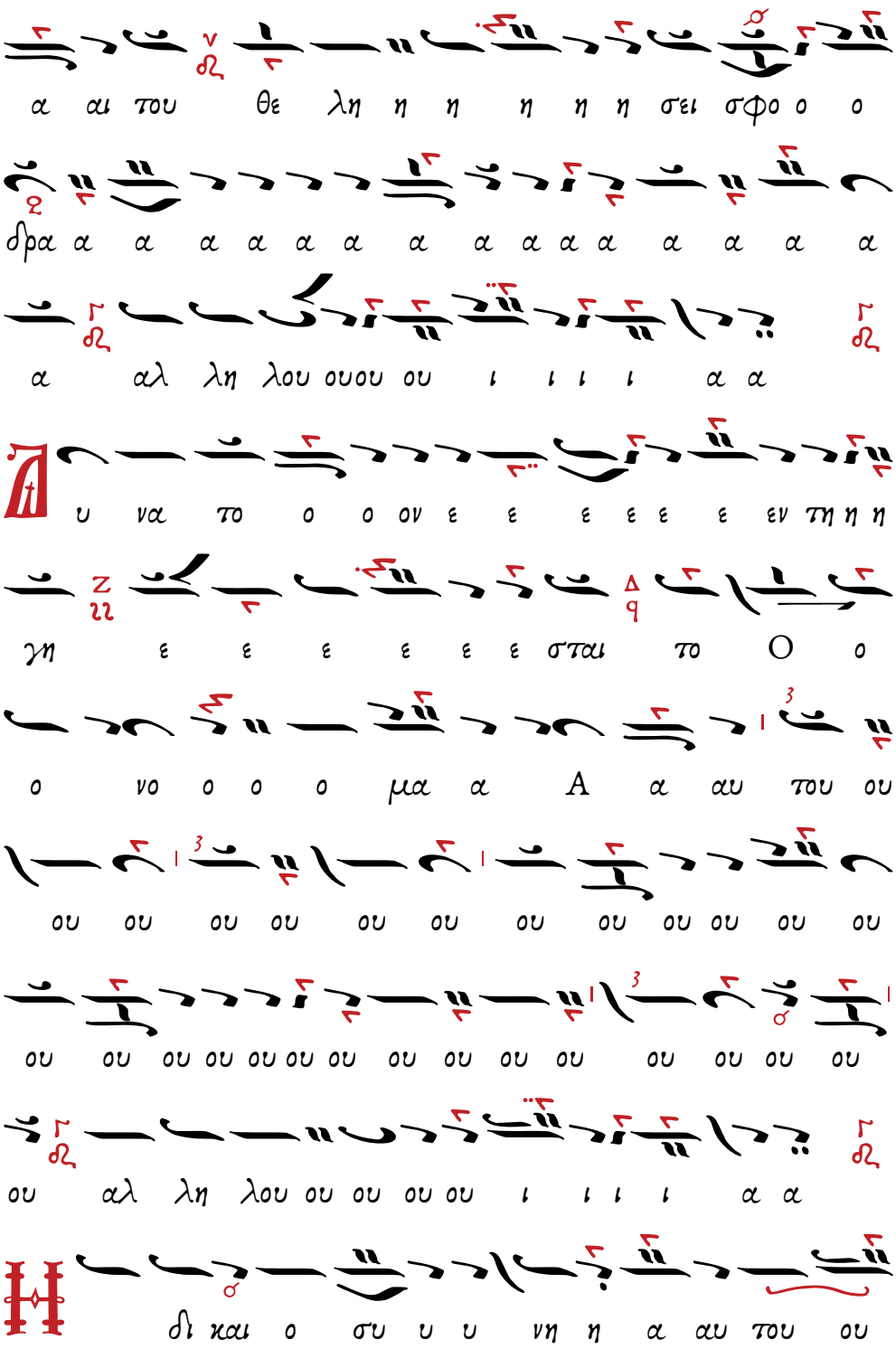
α αι του θε λη η η η η η σει σφο ο ο
δρα α α α α α α α α α α α α α α α
α αλ λη λου ουου ου ι ι ι ι α α
υ να το ο ο ον ε ε ε ε ε ε εν τη η η
γη ε ε ε ε ε ε σται το Ο ο
ο νο ο ο ο μα α Α α αυ του ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α α
δι και ο συ υ υ νη η α αυ του ου

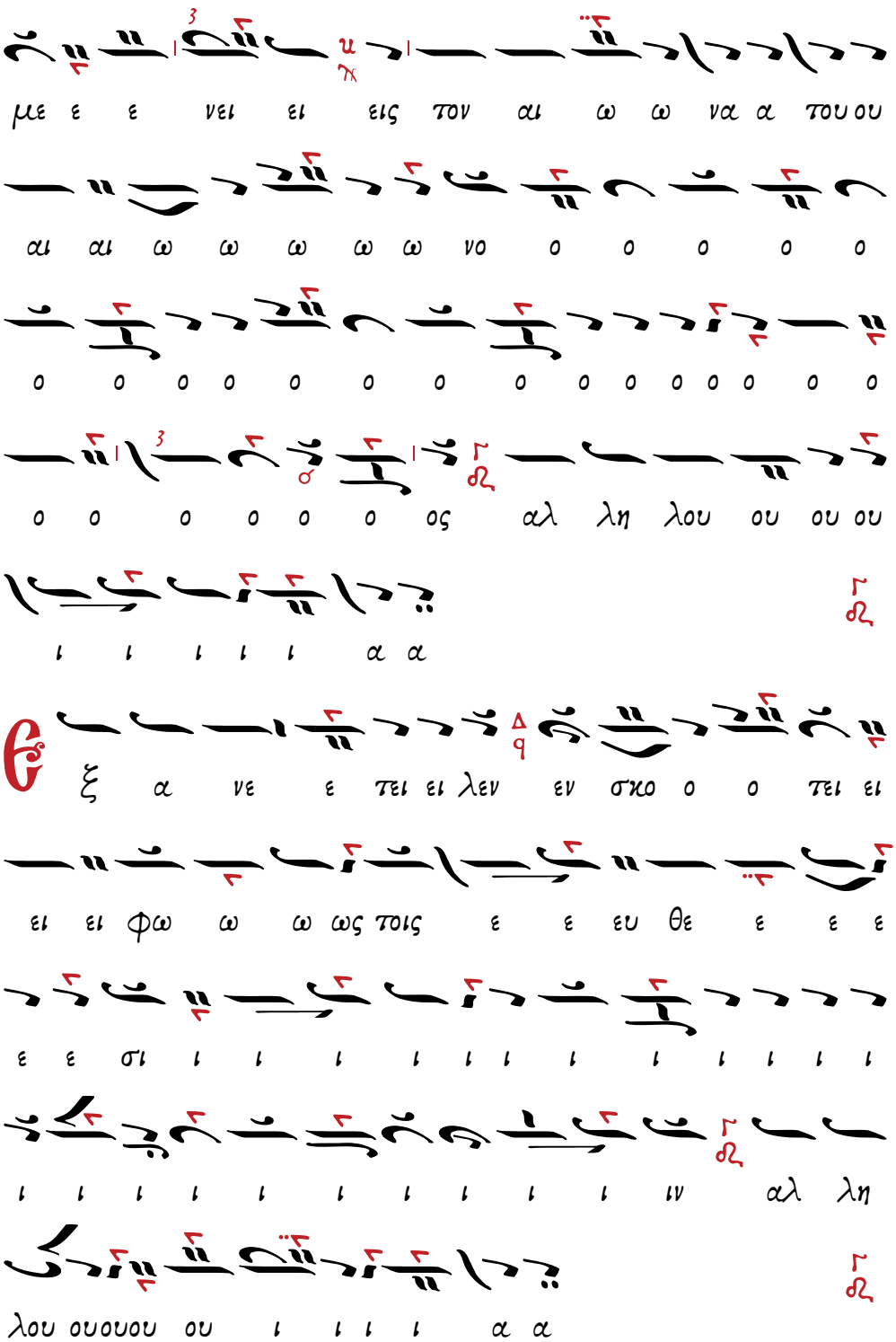
με ε ε νει ει εις τον αι ω ω να α του ου
αι αι ω ω ω ω ω νο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ος αλ λη λου ου ου ου
ι ι ι ι ι α α
ξ α νε ε τει ει λεν εν σκο ο ο τει ει
ει ει φω ω ω ως τοις ε ε ευ θε ε ε ε
ε ε σι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ιν αλ λη
λου ουουου ου ι ι ι ι α α

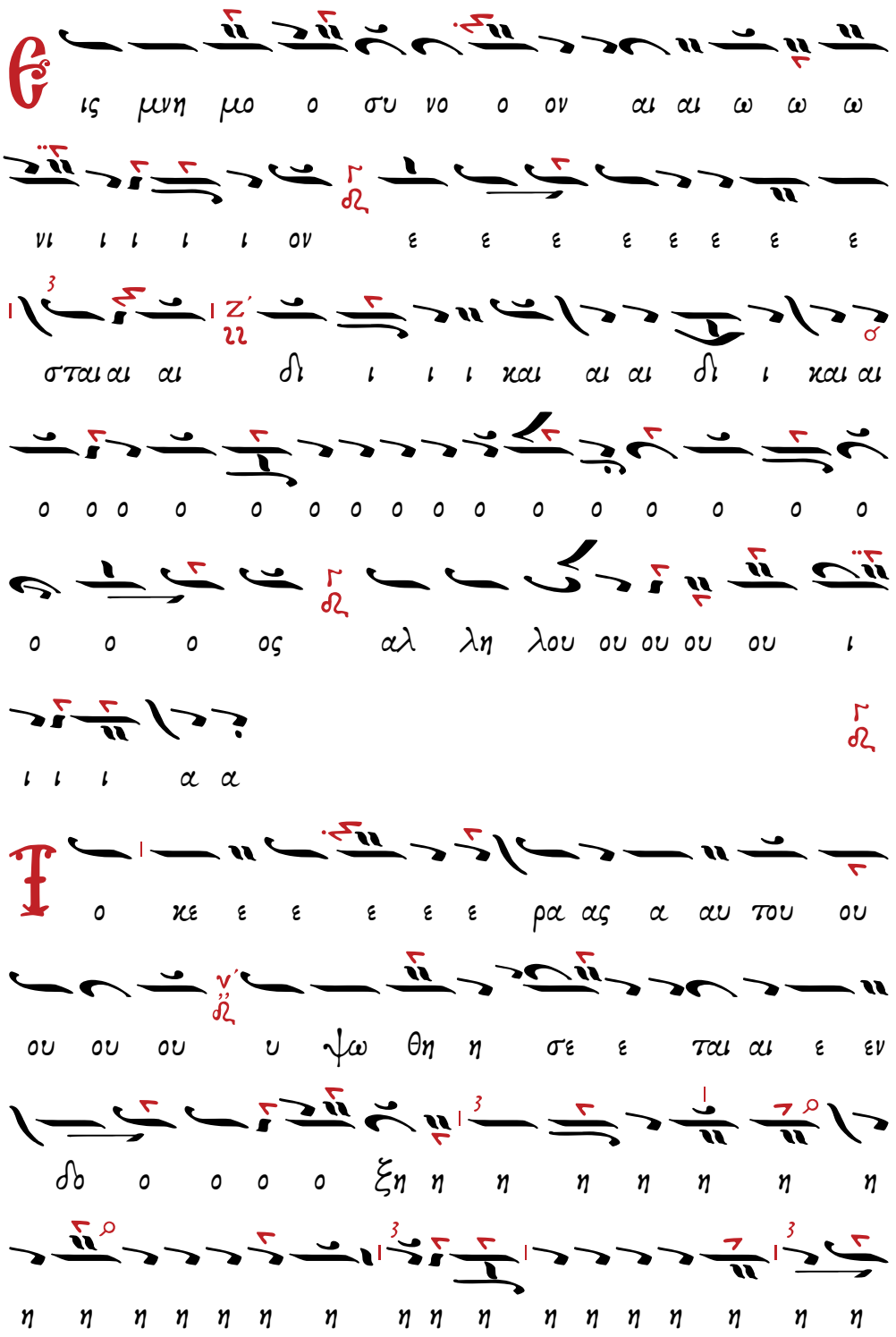
ις μνη μο ο συ νο ο ον αι αι ω ω ω
νι ι ι ι ι ον ε ε ε ε ε ε ε ε
σται αι αι δι ι ι ι και αι αι δι ι και αι
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ος αλ λη λου ου ου ου ου ι
ι ι ι α α
ο κε ε ε ε ε ε ρα ας α αυ του ου
ου ου ου υ ψω θη η σε ε ται αι ε εν
δο ο ο ο ο ξη η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η η η

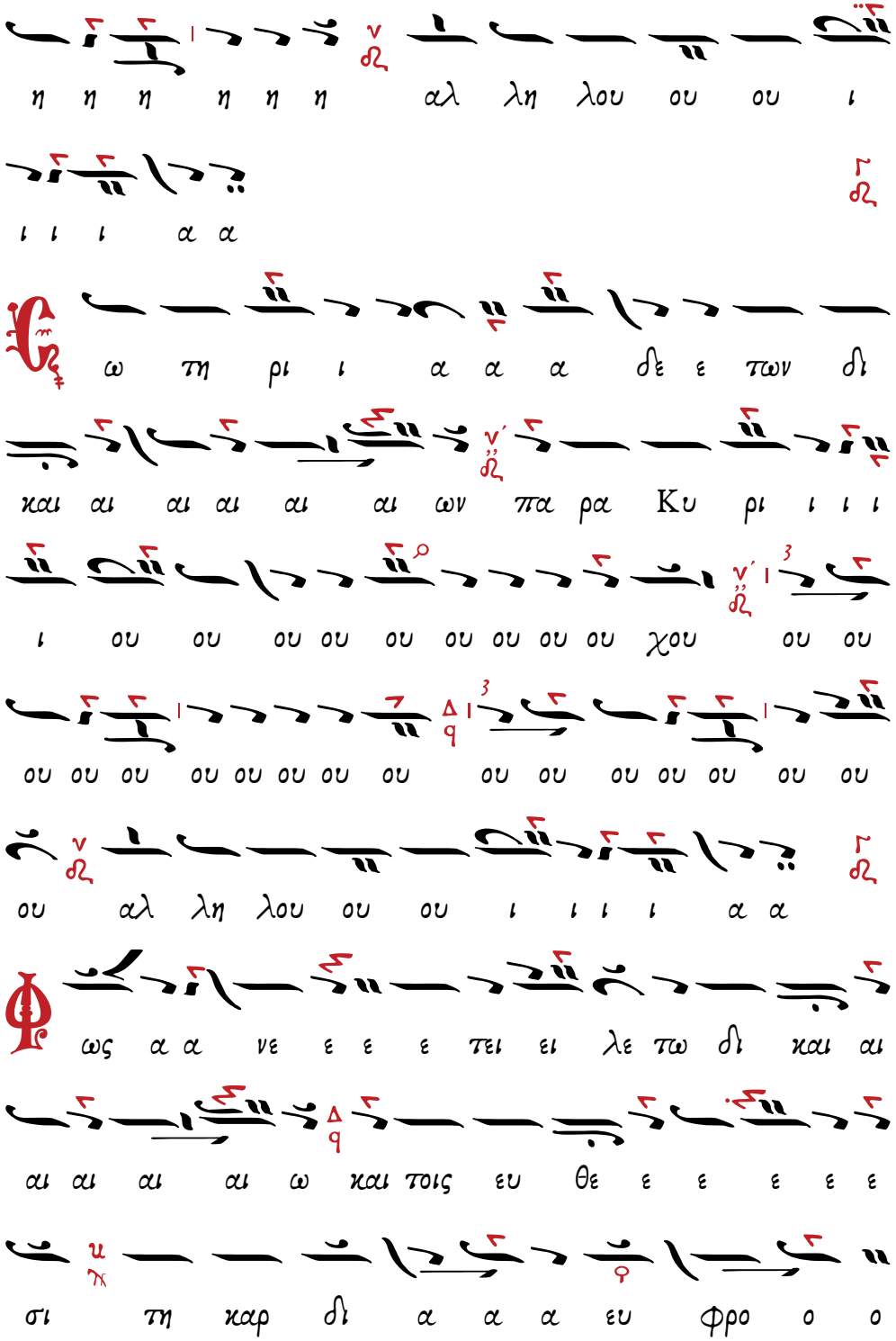
η η η η η η αλ λη λου ου ου ι
ι ι ι α α
ω τη ρι ι α α α δε ε των δι
και αι αι αι αι αι ων πα ρα Κυ ρι ι ι ι
ι ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α α
ως α α νε ε ε ε τει ει λε τω δι και αι
αι αι αι αι ω και τοις ευ θε ε ε ε ε ε
σι τη καρ δι α α α ευ φρο ο ο

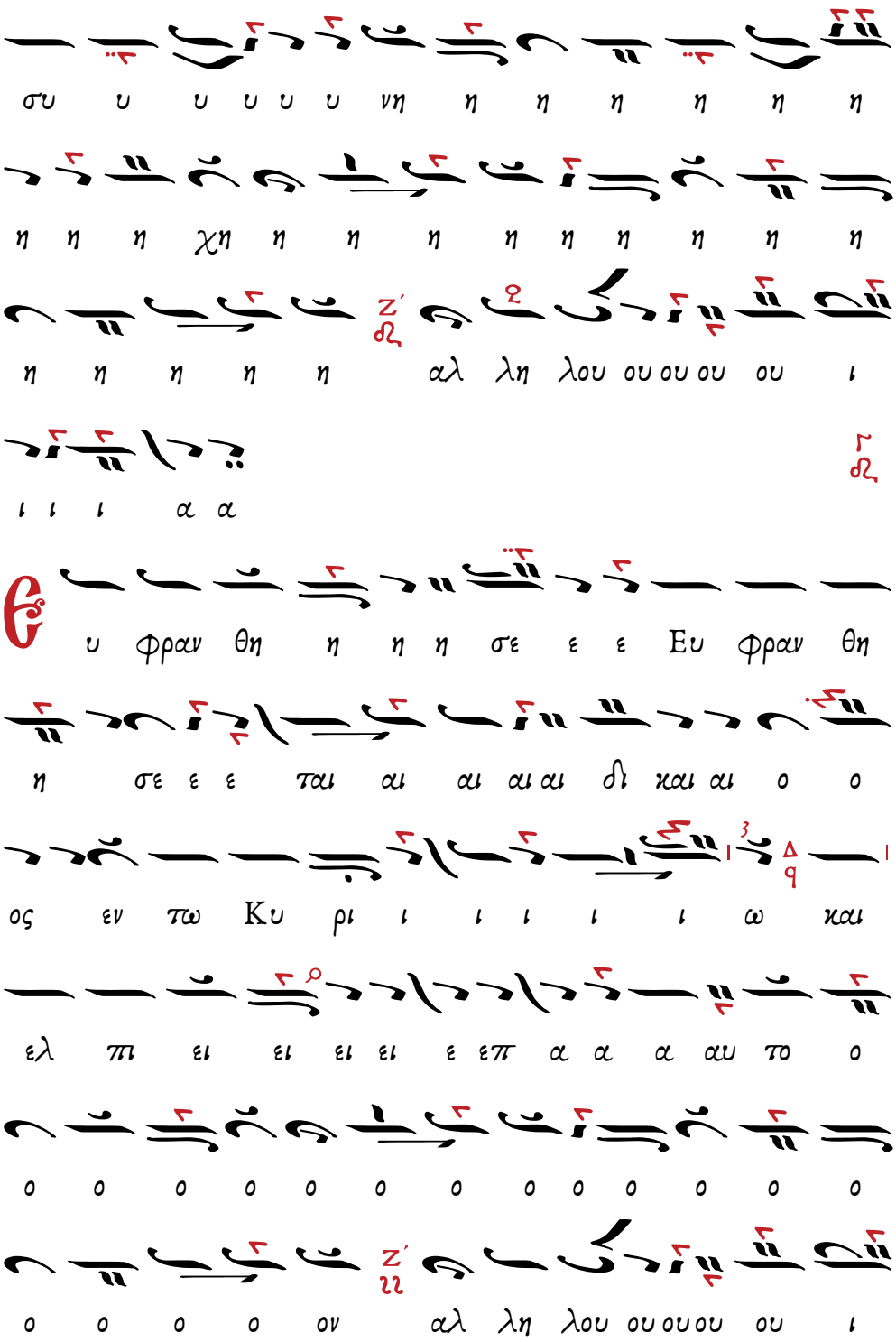
συ υ υ υ υ υ νη η η η η η η
η η η χη η η η η η η η η η
η η η η η αλ λη λου ου ου ου ου ι
ι ι ι α α
υ φραν θη η η η σε ε ε Ευ φραν θη
η σε ε ε ται αι αι αι αι δι και αι ο ο
ος εν τω Κυ ρι ι ι ι ι ι ω και
ελ πι ει ει ει ει ε επ α α α αυ το ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ον αλ λη λου ου ου ου ου ι

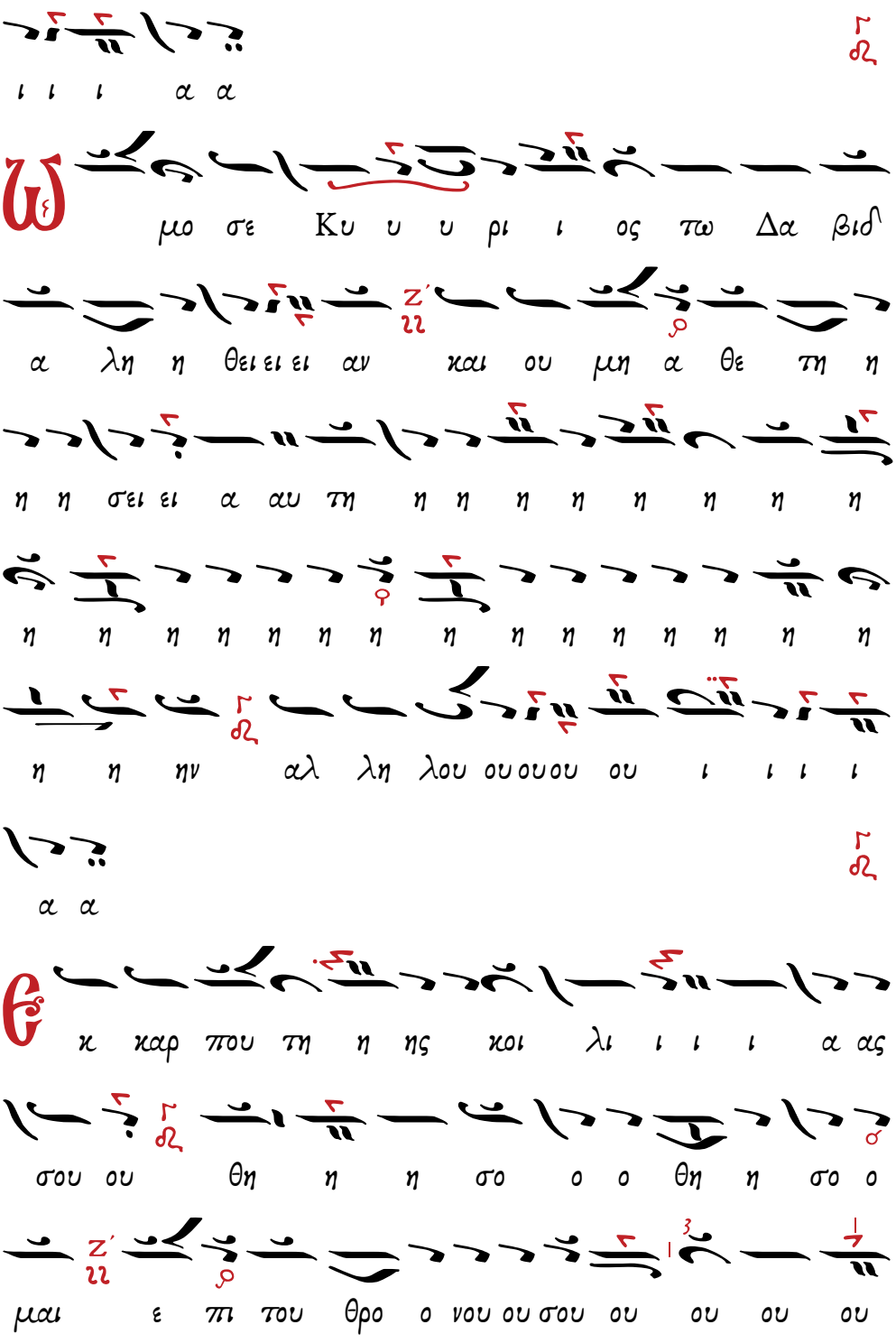
ι ι ι α α
μο σε Κυ υ υ ρι ι ος τω Δα βιδ
α λη η θει ει ει αν και ου μη α θε τη η
η η σει ει α αυ τη η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η
η η ην αλ λη λου ουουου ου ι ι ι ι
α α
κ καρ που τη η ης κοι λι ι ι ι α ας
σου ου θη η η σο ο ο θη η σο ο
μαι ε πι του θρο ο νου ου σου ου ου ου ου

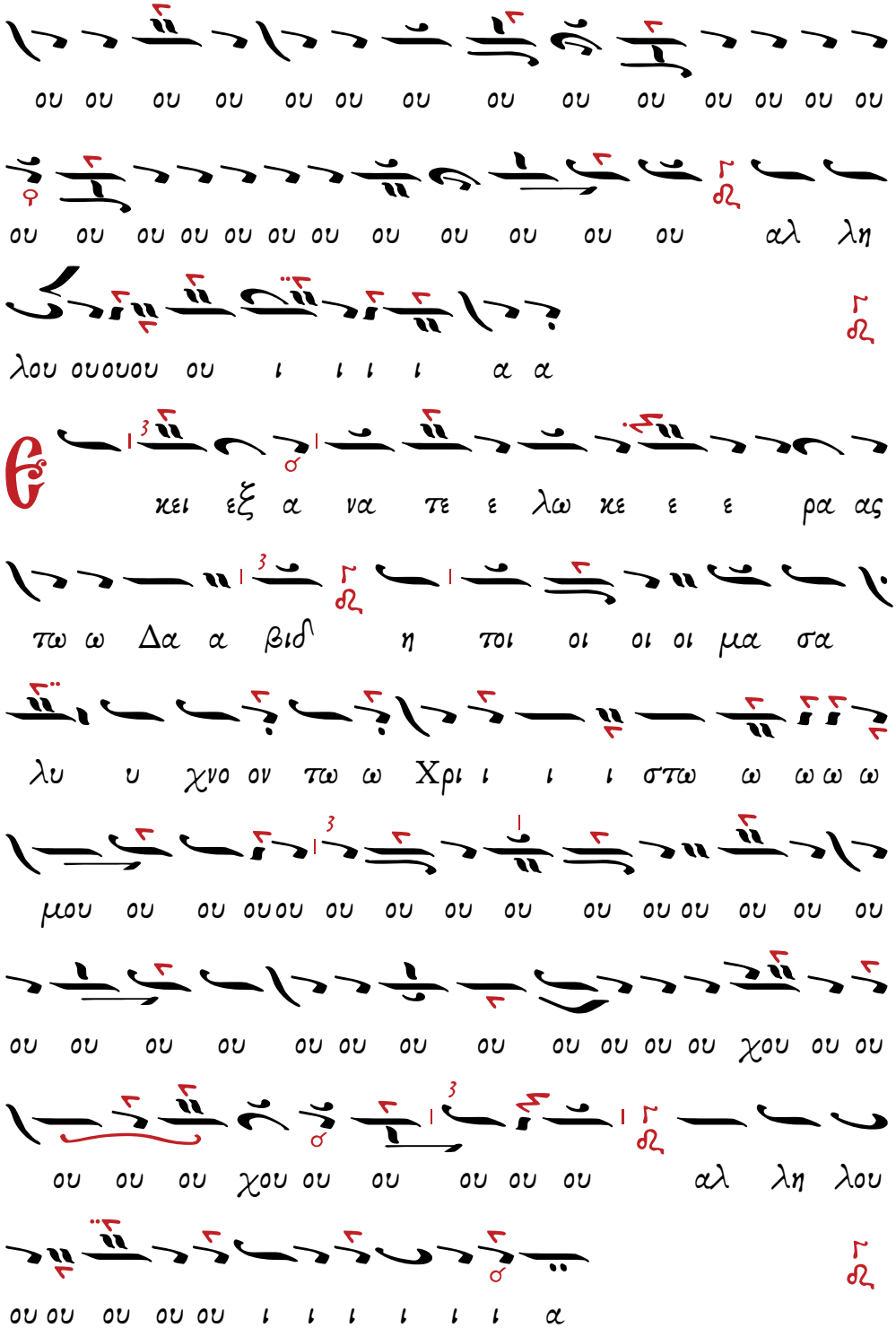
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη
λου ουουου ου ι ι ι ι α α
κει εξ α να τε ε λω κε ε ε ρα ας
τω ω Δα α βιδ η τοι οι οι οι μα σα
λυ υ χνο ον τω ω Χρι ι ι ι στω ω ω ω ω
μου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου
ου ου ου χου ου ου ου ου ου αλ λη λου
ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι ι ι α

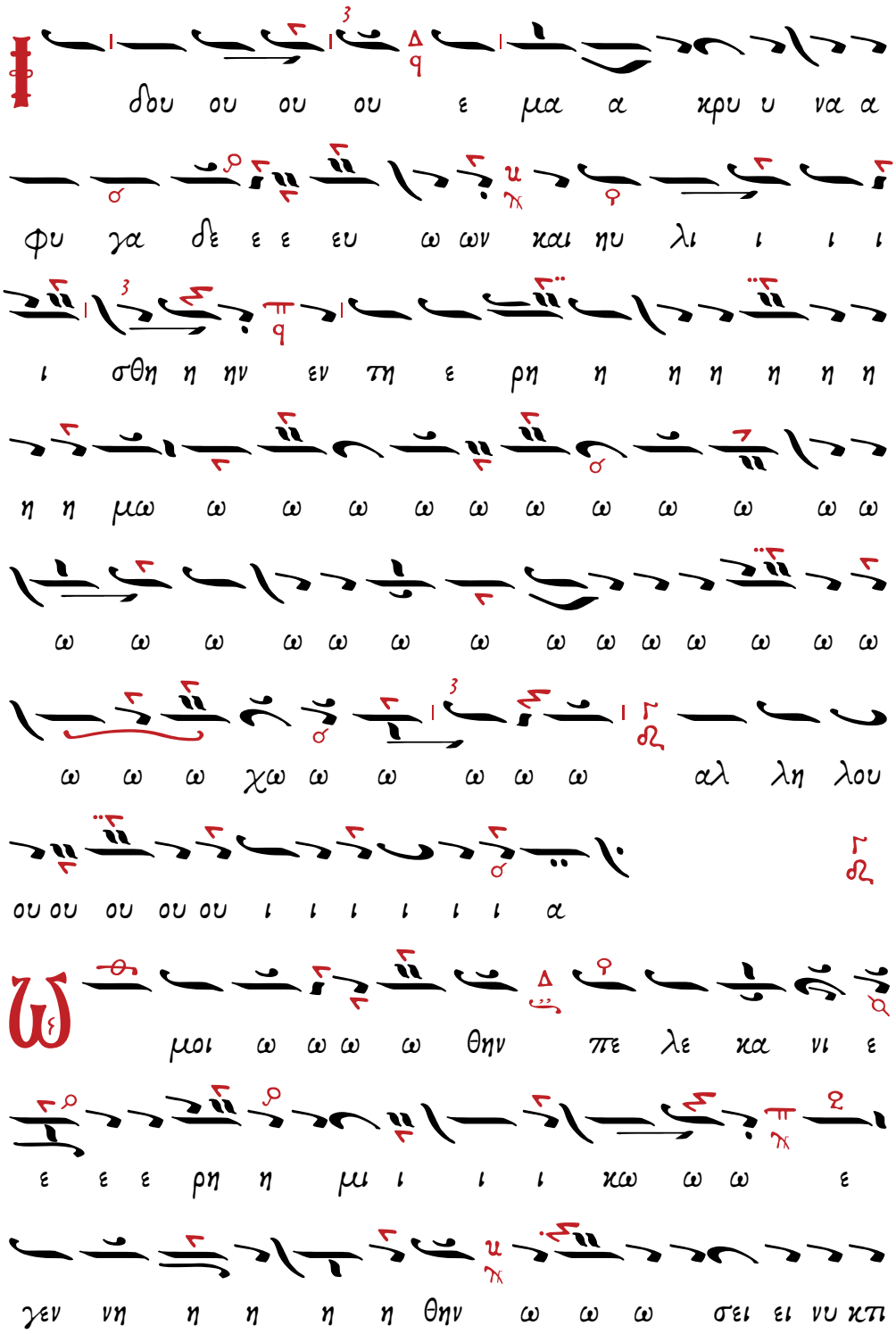
δου ου ου ου ε μα α κρυ υ να α
φυ γα δε ε ε ευ ω ων και ηυ λι ι ι ι
ι σθη η ην εν τη ε ρη η η η η η η
η η μω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω χω ω ω ω ω ω αλ λη λου
ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι ι ι α
μοι ω ω ω ω θην πε λε κα νι ε
ε ε ε ρη η μι ι ι κω ω ω ε
γεν νη η η η η θην ω ω ω σει ει νυ κπ

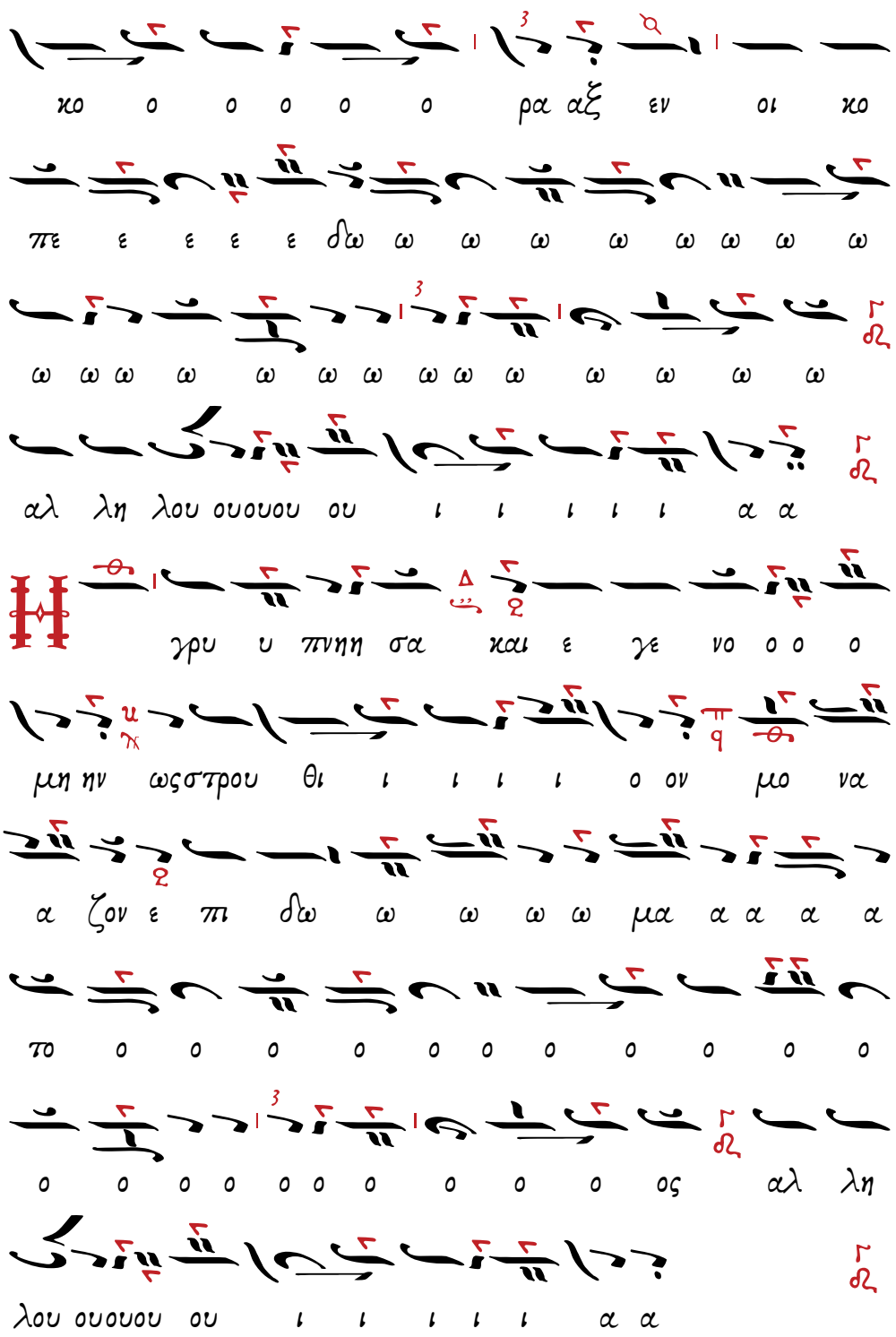
κο ο ο ο ο ο ρα αξ εν οι κο
πε ε ε ε ε δω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
αλ λη λου ουουου ου ι ι ι ι ι α α
γρυ υ πνηη σα και ε γε νο ο ο ο
μη ην ωσστρου θι ι ι ι ι ο ον μο να
α ζον ε πι δω ω ω ω ω μα α α α α
το ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ος αλ λη
λου ουουου ου ι ι ι ι ι α α

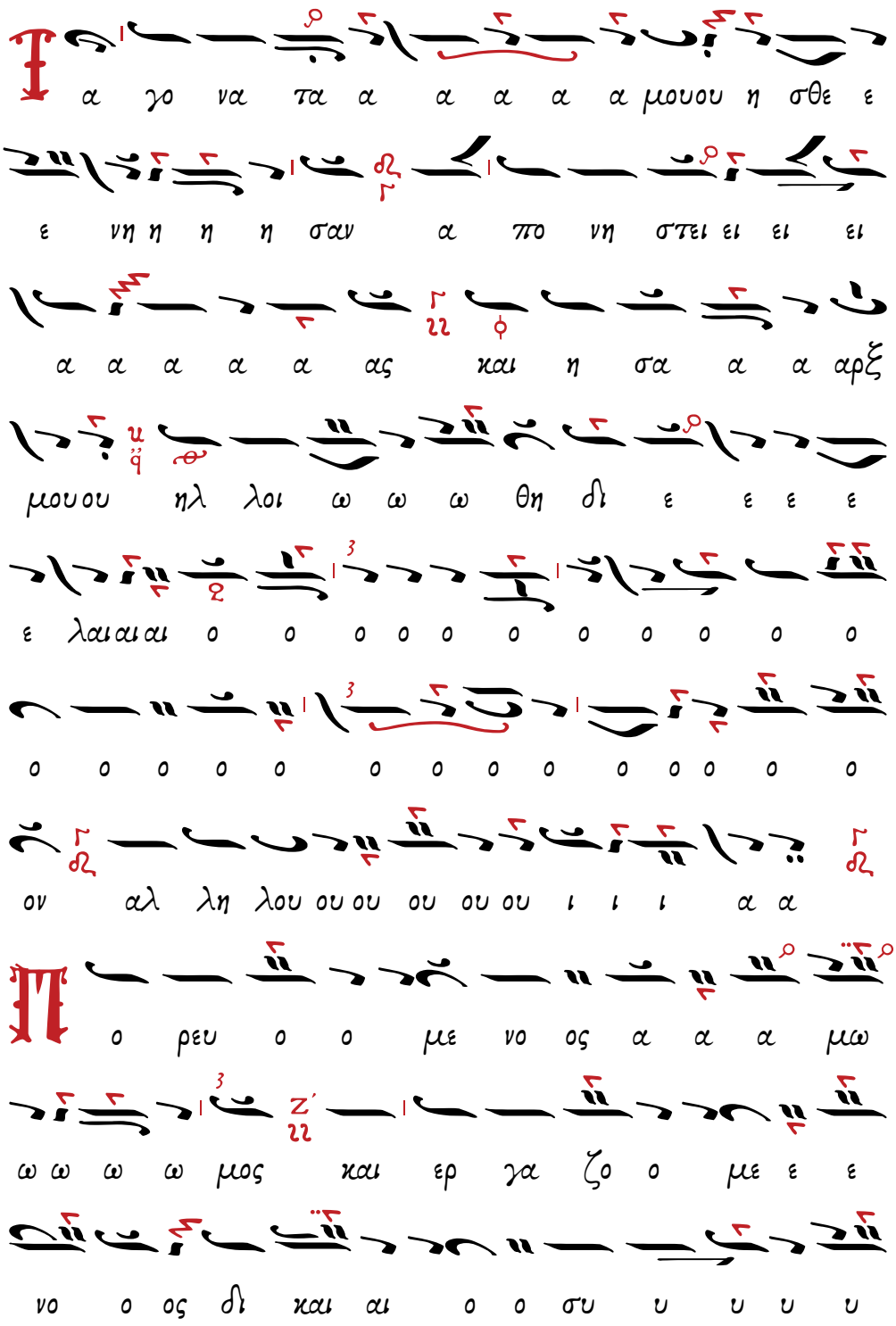
Τ α γο να τα α α α α α μουου η σθε ε
ε νη η η η σαν α πο νη στει ει ει ει
α α α α α ας και η σα α α αρξ
μουου ηλ λοι ω ω ω θη δι ε ε ε ε
ε λαι αι αι ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ον αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι α α
Π ο ρευ ο ο με νο ος α α α μω
ω ω ω ω μος και ερ γα ζο ο με ε ε
νο ο ος δι και αι ο ο συ υ υ υ υ

νη η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η
η ηv αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι
α α
αι συ υ παιαι δι ι ι ον προ φη η η
η η η η της υ ψι στου ου κλη η η
θη η η η η η η η η η η η σει ει ει
ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει
ει ει ει ει ει ει αλ λη λου ου ου ου ου ου
ου ου ι ι ι α α

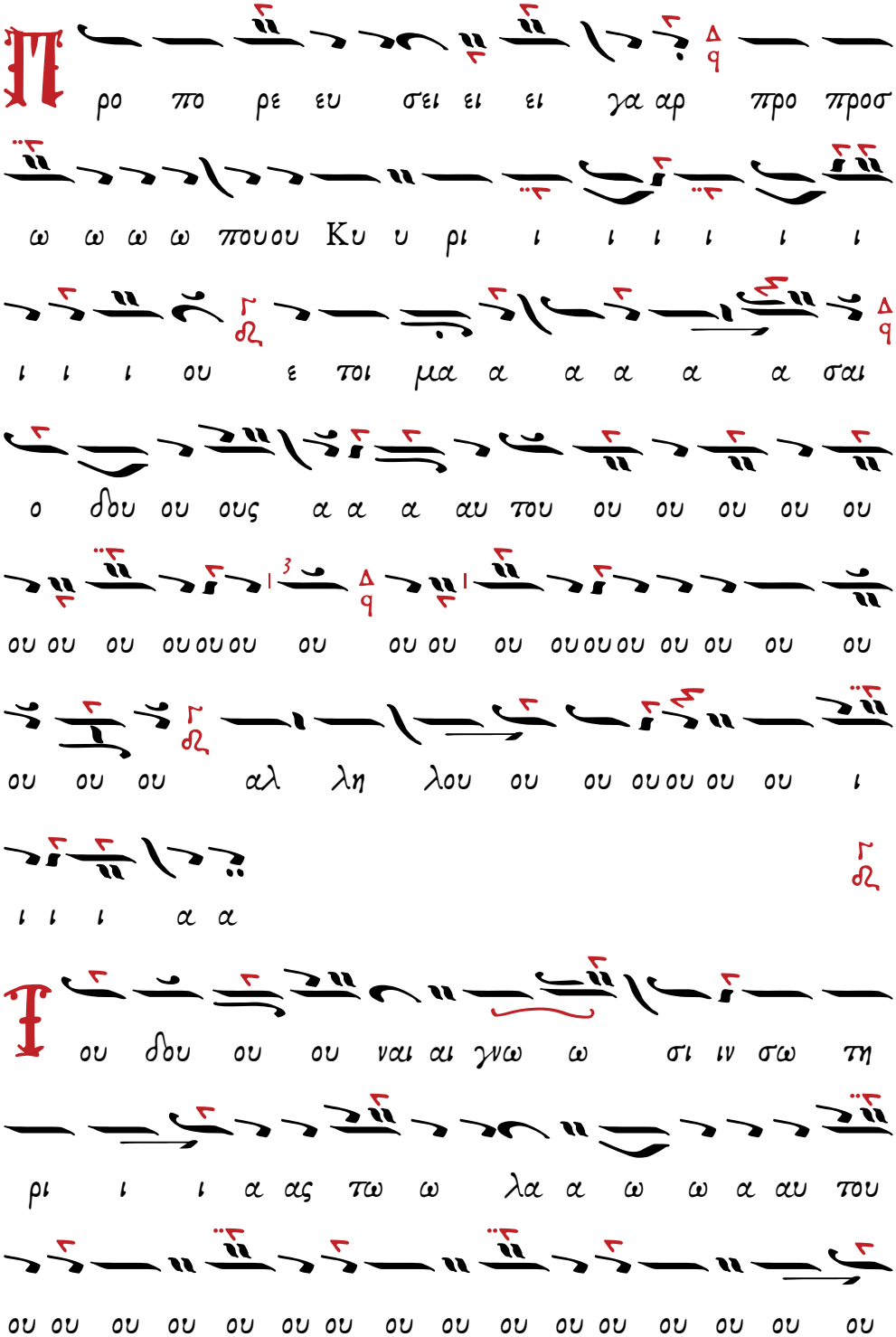
Προ πο ρε ευ σει ει ει γα αρ προ προσ
ω ω ω ω που ου Κυ υ ρι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ου ε τοι μα α α α α α σαι
ο δου ου ους α α α αυ του ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου αλ λη λου ου ου ου ου ου ου ι
ι ι ι α α
Του δου ου ου ναι αι γνω ω σι ιν σω τη
ρι ι ι α ας τω ω λα α ω ω α αυ του
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

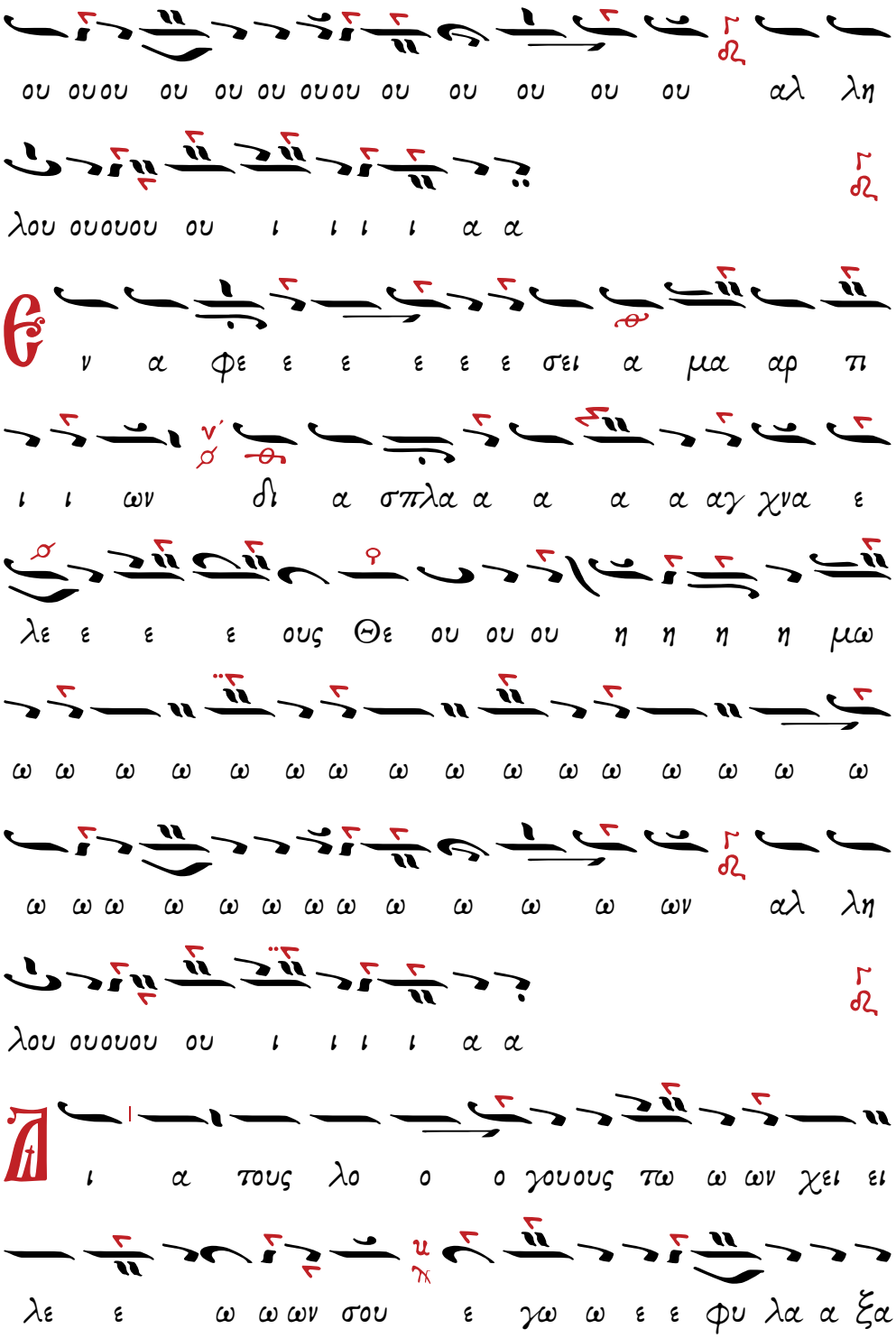
ου ουου ου ου ου ουου ου ου ου ου ου αλ λη
λου ουουου ου ι ι ι ι α α
ν α φε ε ε ε ε ε σει α μα αρ π
ι ι ων δι α σπλα α α α α αγ χνα ε
λε ε ε ε ους Θε ου ου ου η η η η μω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων αλ λη
λου ουουου ου ι ι ι ι α α
ι α τους λο ο ο γουους τω ω ων χει ει
λε ε ω ω ων σου ε γω ω ε ε φυ λα α ξα

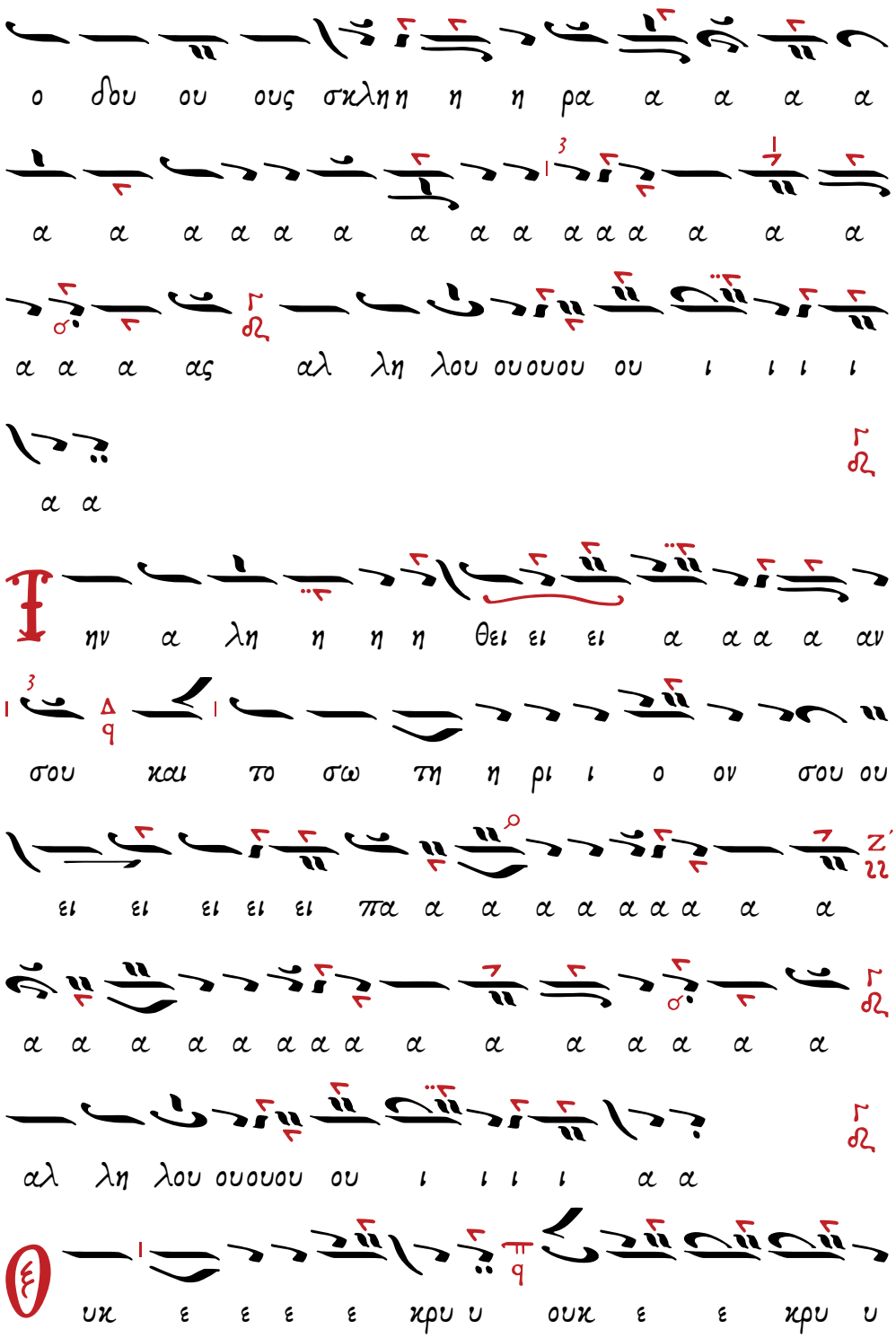
ο δου ου ους σκλη η η ρα α α α
α α α α α α α α α α α α α α α
α α α ας αλ λη λου ουουου ου ι ι ι ι
α α
ην α λη η η θει ει ει α α α α αν
σου και το σω τη η ρι ι ο ον σου ου
ει ει ει ει ει πα α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
αλ λη λου ουουου ου ι ι ι ι α α
υκ ε ε ε ε κρυ υ ουκ ε ε κρυ υ

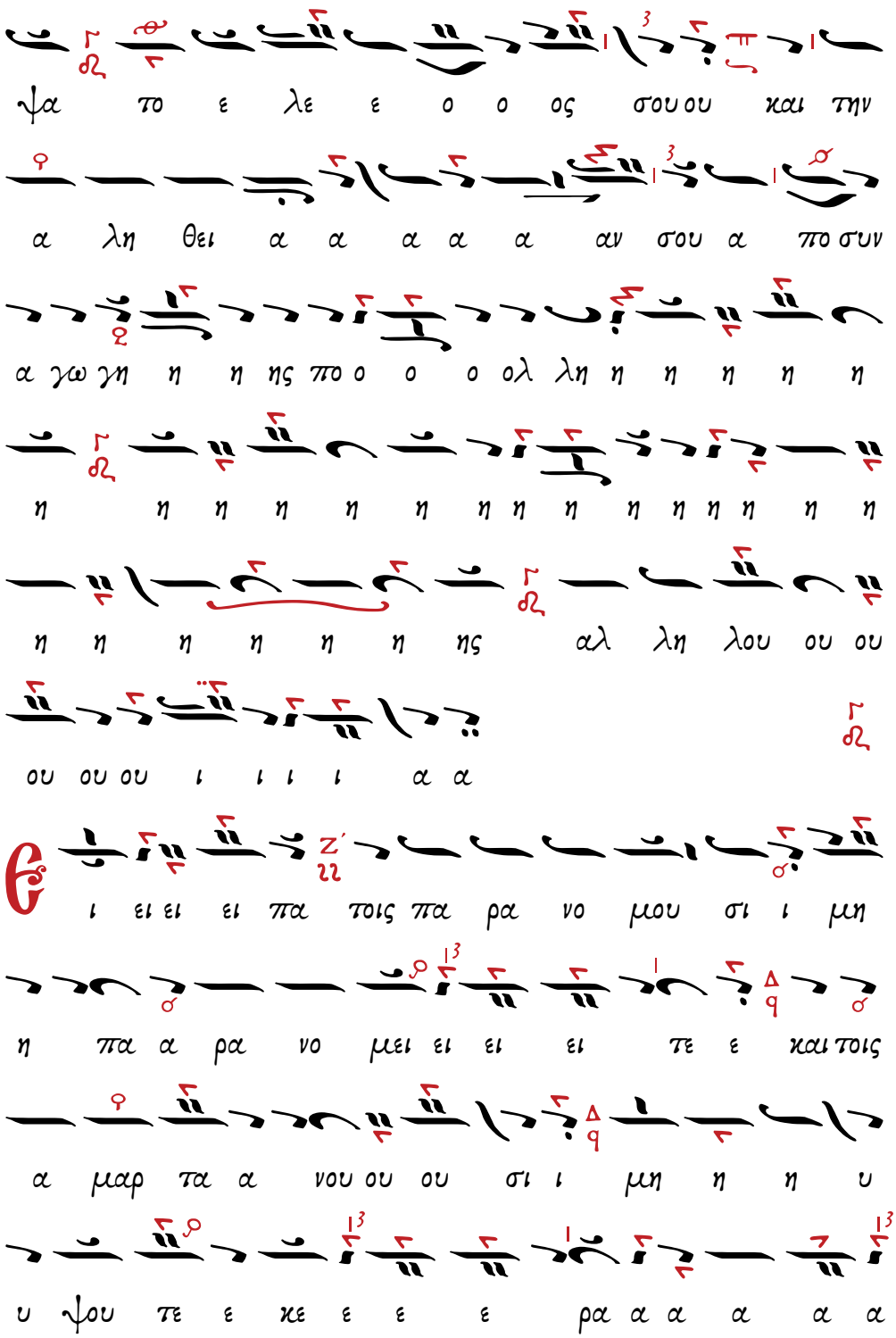
ψα το ε λε ε ο ο ος σου ου και την
α λη θει α α α α α αν σου α πο συν
α γω γη η η ης πο ο ο ο ολ λη η η η η η
η η η η η η η η η η η η η η η η η
η η η η η η ης αλ λη λου ου ου
ου ου ου ι ι ι ι α α
ι ει ει ει πα τοις πα ρα νο μου σι ι μη
η πα α ρα νο μει ει ει ει τε ε και τοις
α μαρ τα α νου ου ου σι ι μη η η υ
υ ψου τε ε κε ε ε ε ρα α α α α α

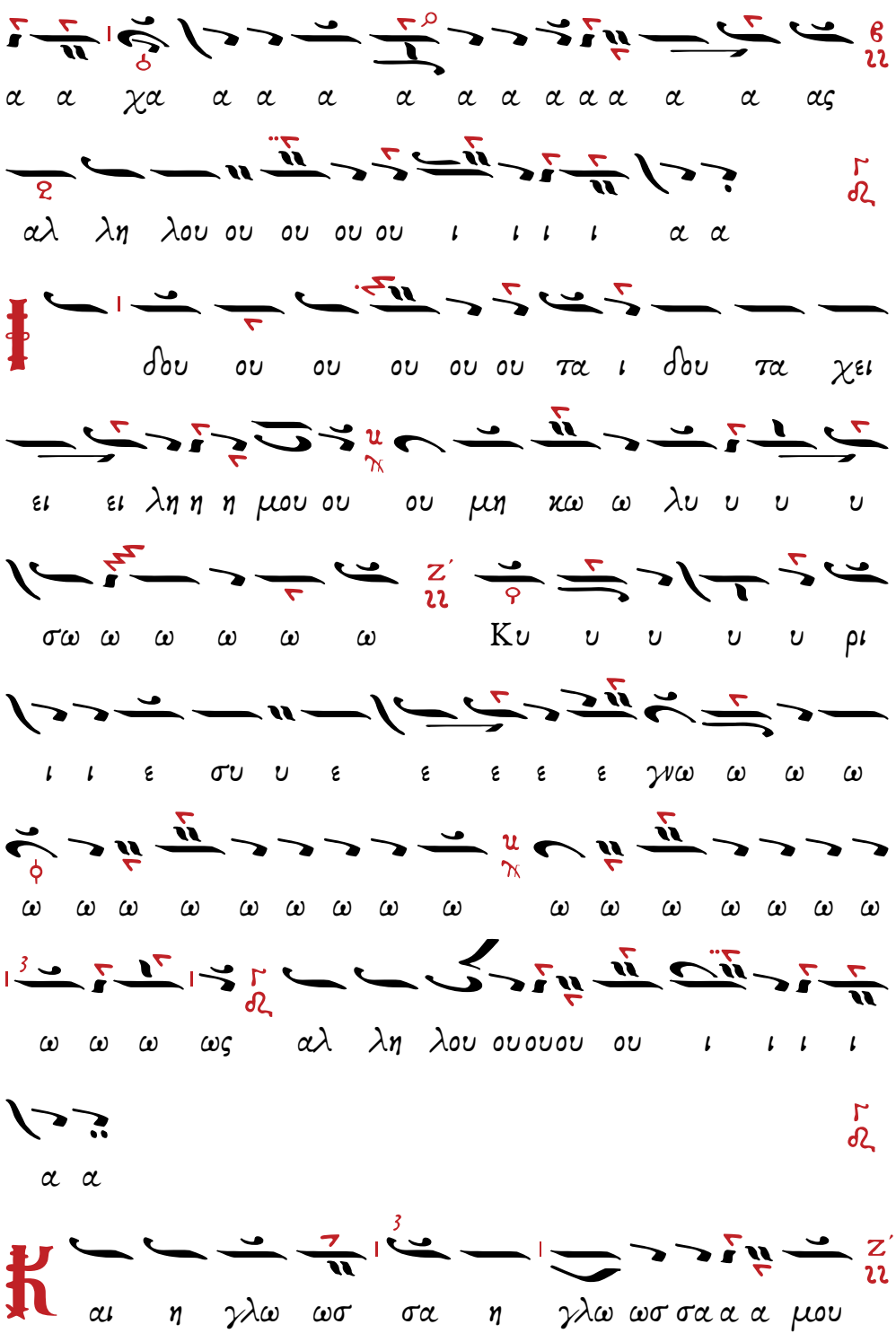
α α χα α α α α α α α α α α α ας
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α α
δου ου ου ου ου ου τα ι δου τα χει
ει ει λη η η μου ου ου μη κω ω λυ υ υ υ
σω ω ω ω ω ω Κυ υ υ υ υ ρι
ι ι ε συ υ ε ε ε ε ε γνω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ως αλ λη λου ουουου ου ι ι ι ι
α α
αι η γλω ωσ σα η γλω ωσ σα α α μου

Δόξα καὶ νῦν. Ζήτει εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον.

Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεομήτορος Ἁγίας Ἄννης.

Ἦχος λεγετος Βου

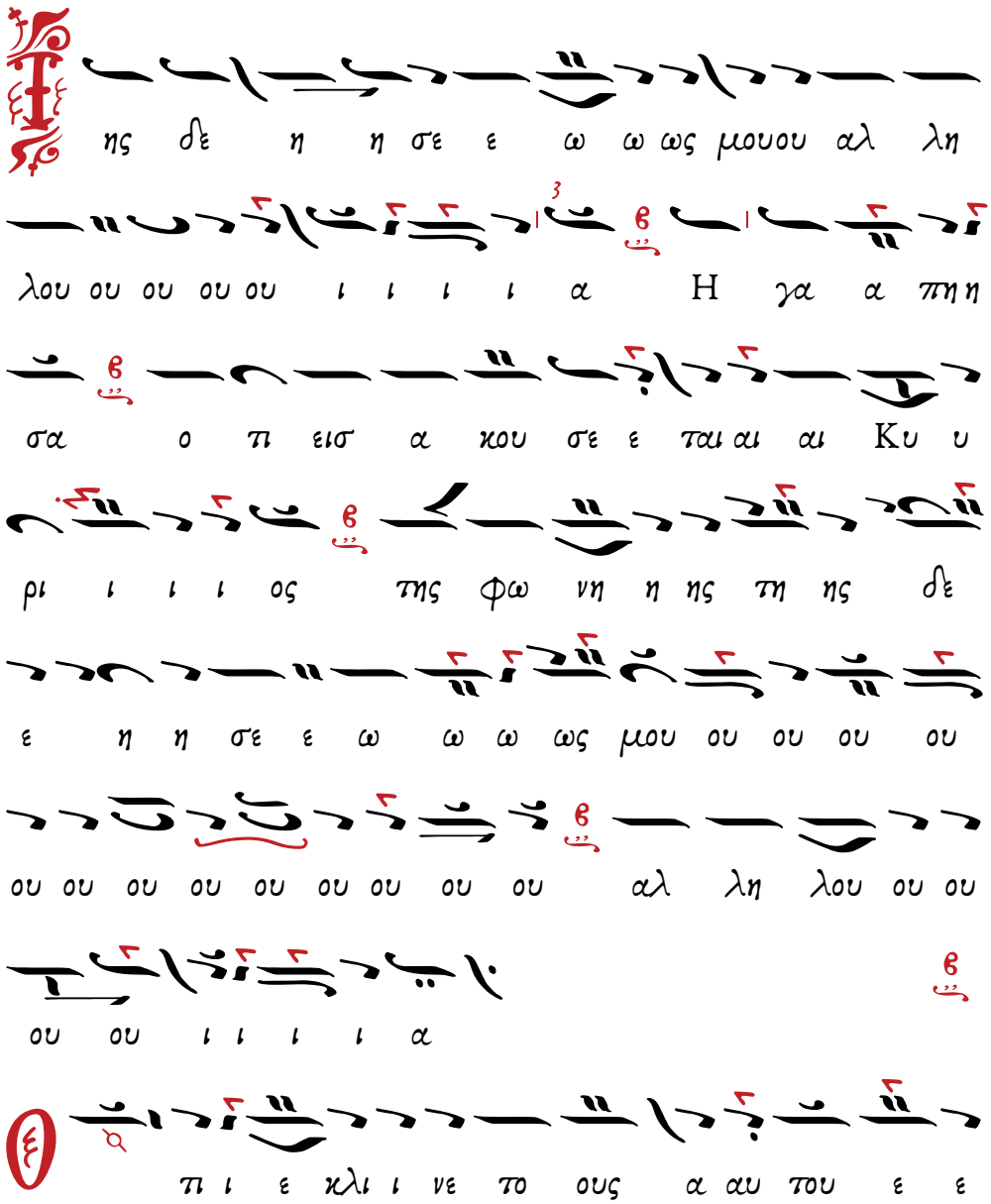

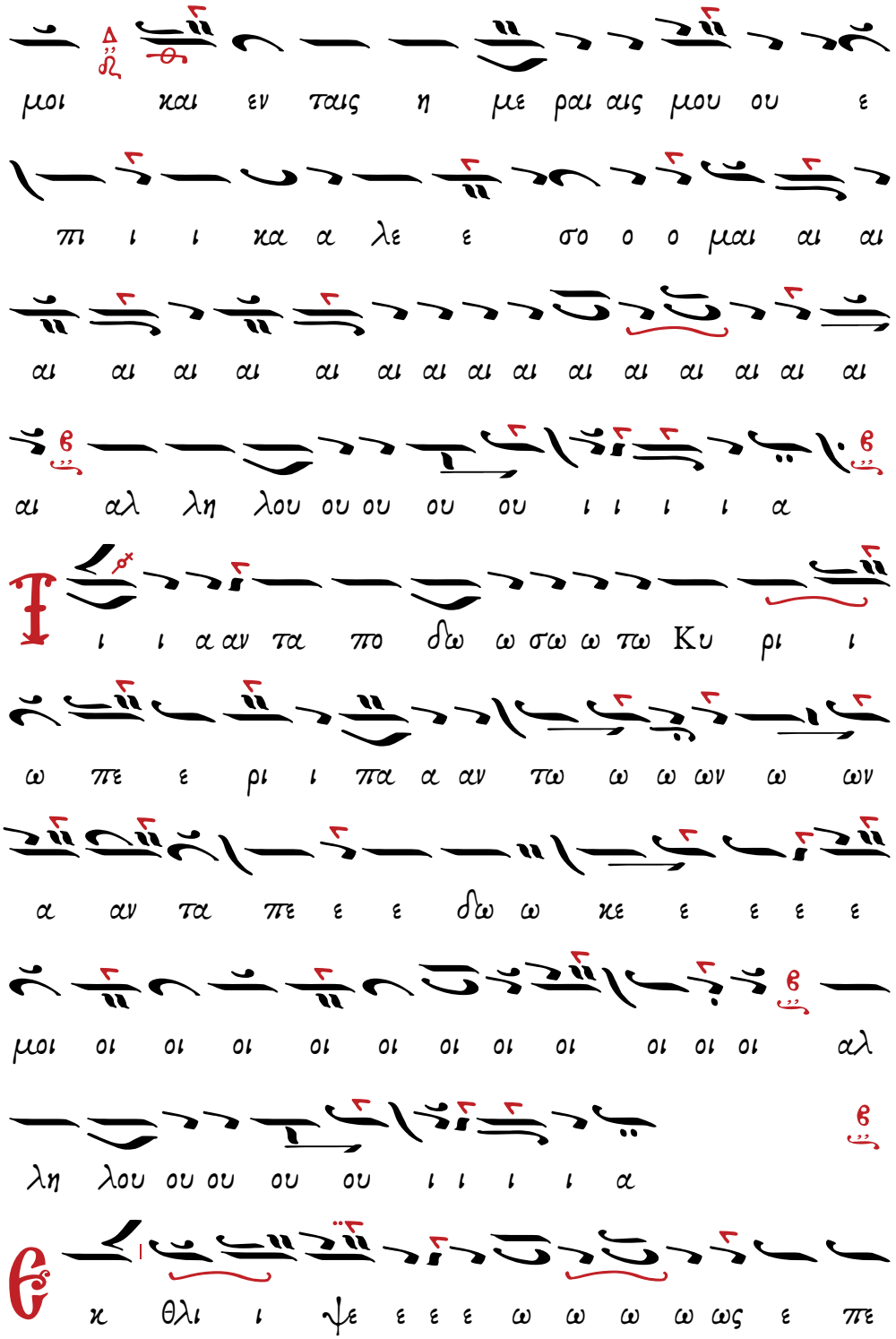
μοι και εν ταις η με ραι αις μου ου ε
πι ι ι κα α λε ε σο ο ο μαι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ι ι α αν τα πο δω ω σω ω τω Κυ ρι ι
ω πε ε ρι ι πα α αν τω ω ω ων ω ων
α αν τα πε ε ε δω ω κε ε ε ε ε
μοι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι αλ
λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
κ θλι ι ψε ε ε ε ω ω ω ω ως ε πε

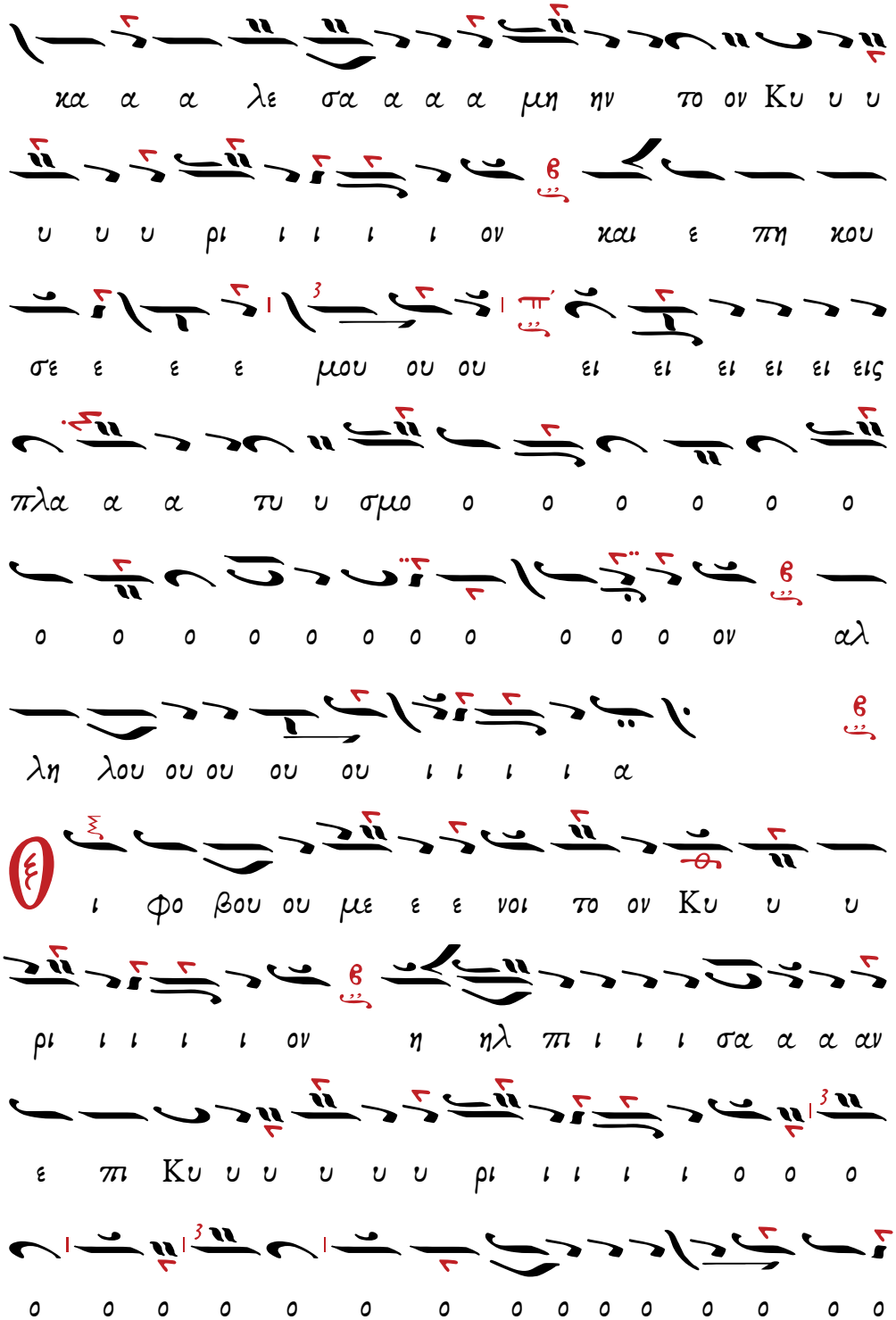
κα α α λε σα α α α μη ην το ον Κυ υ υ
υ υ υ ρι ι ι ι ι ον και ε πη κου
σε ε ε ε μου ου ου ει ει ει ει ει εις
πλα α α τυ υ σμο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ον αλ
λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ι φο βου ου με ε ε νοι το ον Κυ υ υ
ρι ι ι ι ι ον η ηλ πι ι ι ι σα α α αν
ε πι Κυ υ υ υ υ υ ρι ι ι ι ι ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο

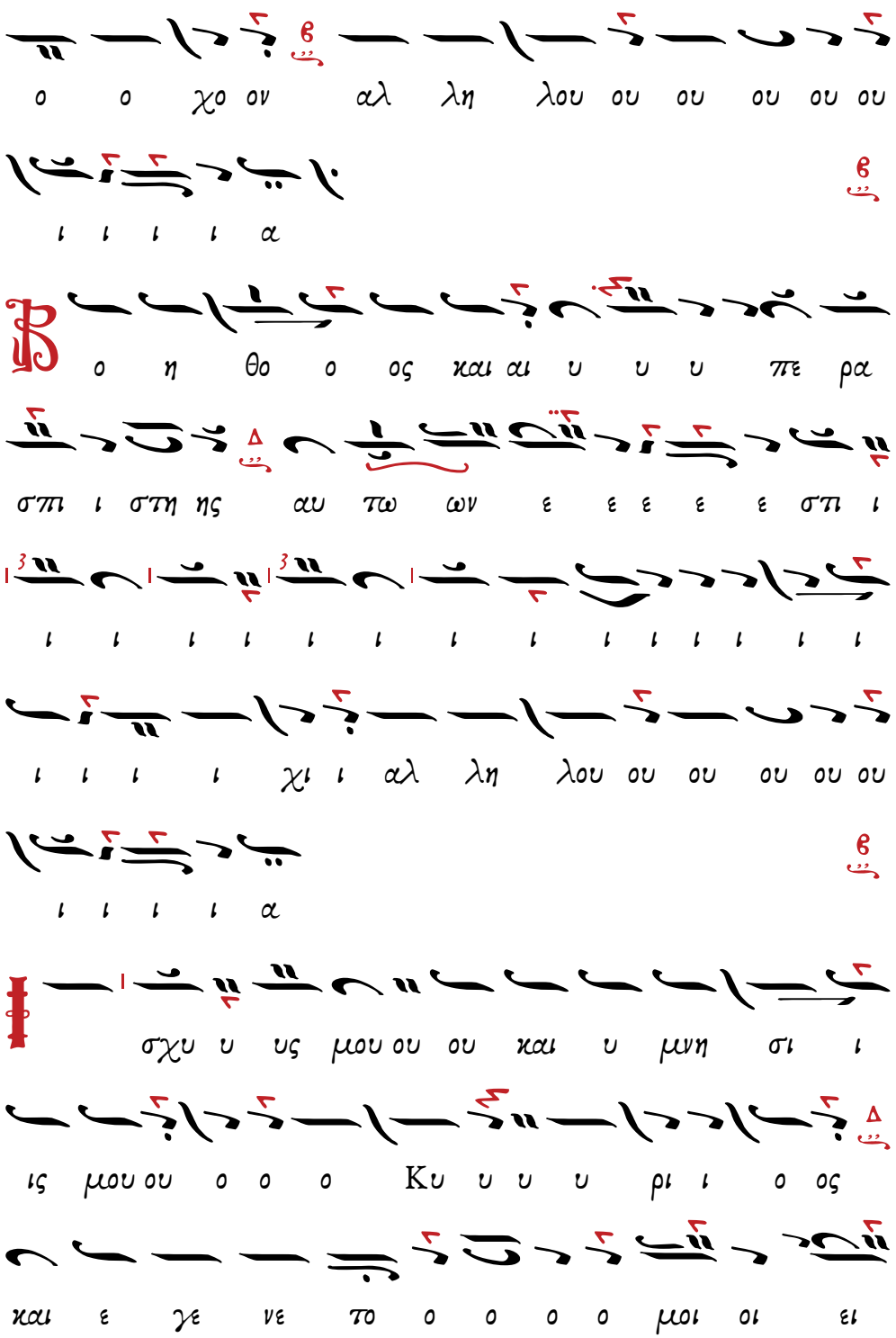
ο ο χο ον αλ λη λου ου ου ου ου ου
ι ι ι ι α
ο η θο ο ος και αι υ υ υ πε ρα
σπ ι στη ης αυ τω ων ε ε ε ε ε σπ ι
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ι χι ι αλ λη λου ου ου ου ου ου
ι ι ι ι α
σχυ υ υς μου ου ου και υ μνη σι ι
ις μου ου ο ο ο Κυ υ υ υ ρι ι ο ος
και ε γε νε το ο ο ο ο μοι οι ει

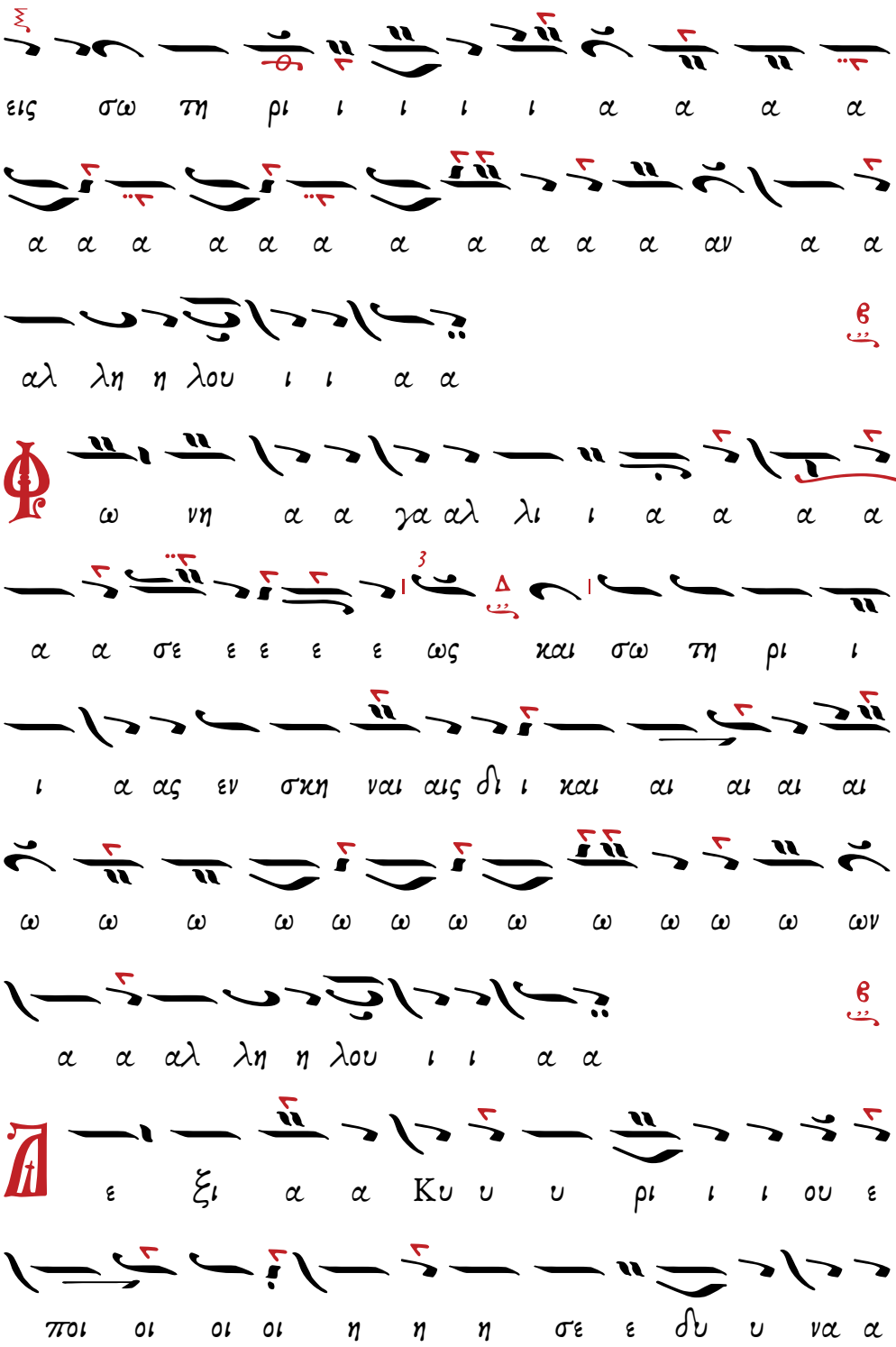
εις σω τη ρι ι ι ι ι α α α α
α α α α α α α α α α α αν α α
αλ λη η λου ι ι α α
ω νη α α γα αλ λι ι α α α α
α α σε ε ε ε ε ως και σω τη ρι ι
ι α ας εν σκη ναι αις δι ι και αι αι αι αι
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων
α α αλ λη η λου ι ι α α
ε ξι α α Κυ υ υ ρι ι ι ου ε
προι οι οι οι η η η σε ε δυ υ να α

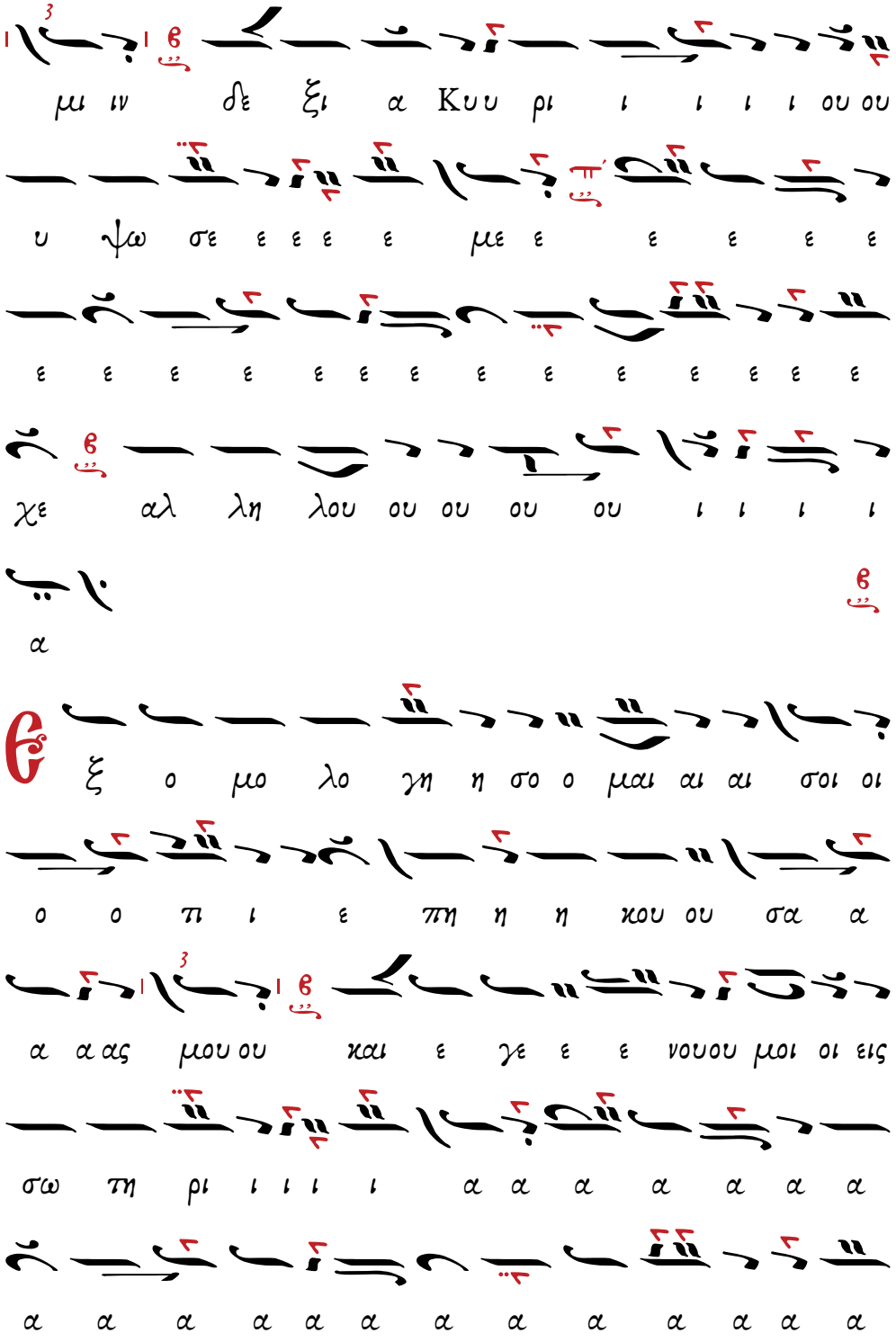
μι ιν δε ξι α Κυυ ρι ι ι ι ι ου ου
υ ψω σε ε ε ε ε με ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
χε αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
ξ ο μο λο γη η σο ο μαι αι αι σοι οι
ο ο τι ι ε πη η η κου ου σα α
α α ας μου ου και ε γε ε ε νουου μοι οι εις
σω τη ρι ι ι ι ι α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α

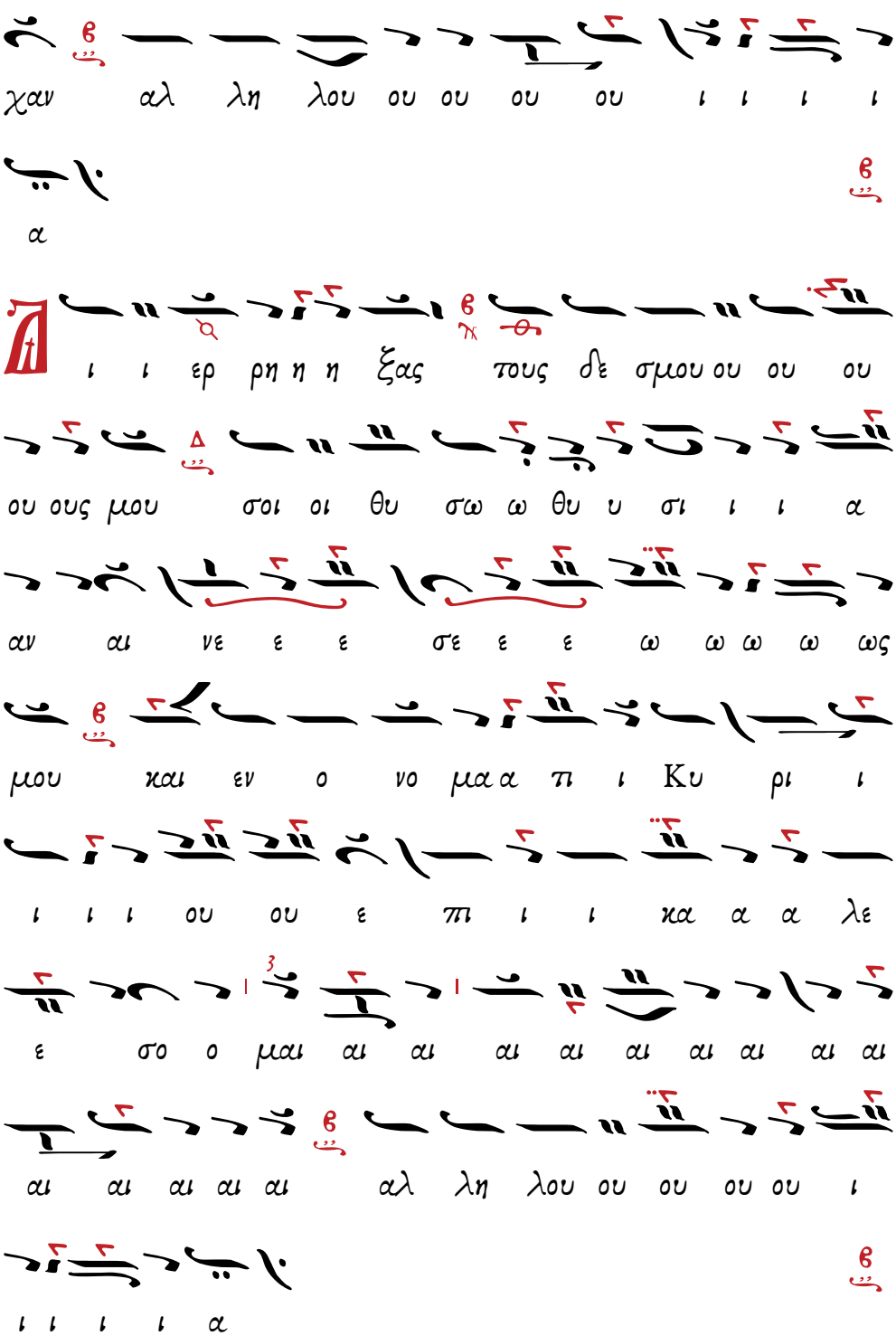
χαν αλ λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
ι ι ερ ρη η η ξας τους δε σμου ου ου ου
ου ους μου σοι οι θυ σω ω θυ υ σι ι ι α
αν αι νε ε ε σε ε ε ω ω ω ω ως
μου και εν ο νο μα α πι ι Κυ ρι ι
ι ι ι ου ου ε πι ι ι κα α α λε
ε σο ο μαι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αλ λη λου ου ου ου ου ι
ι ι ι ι α

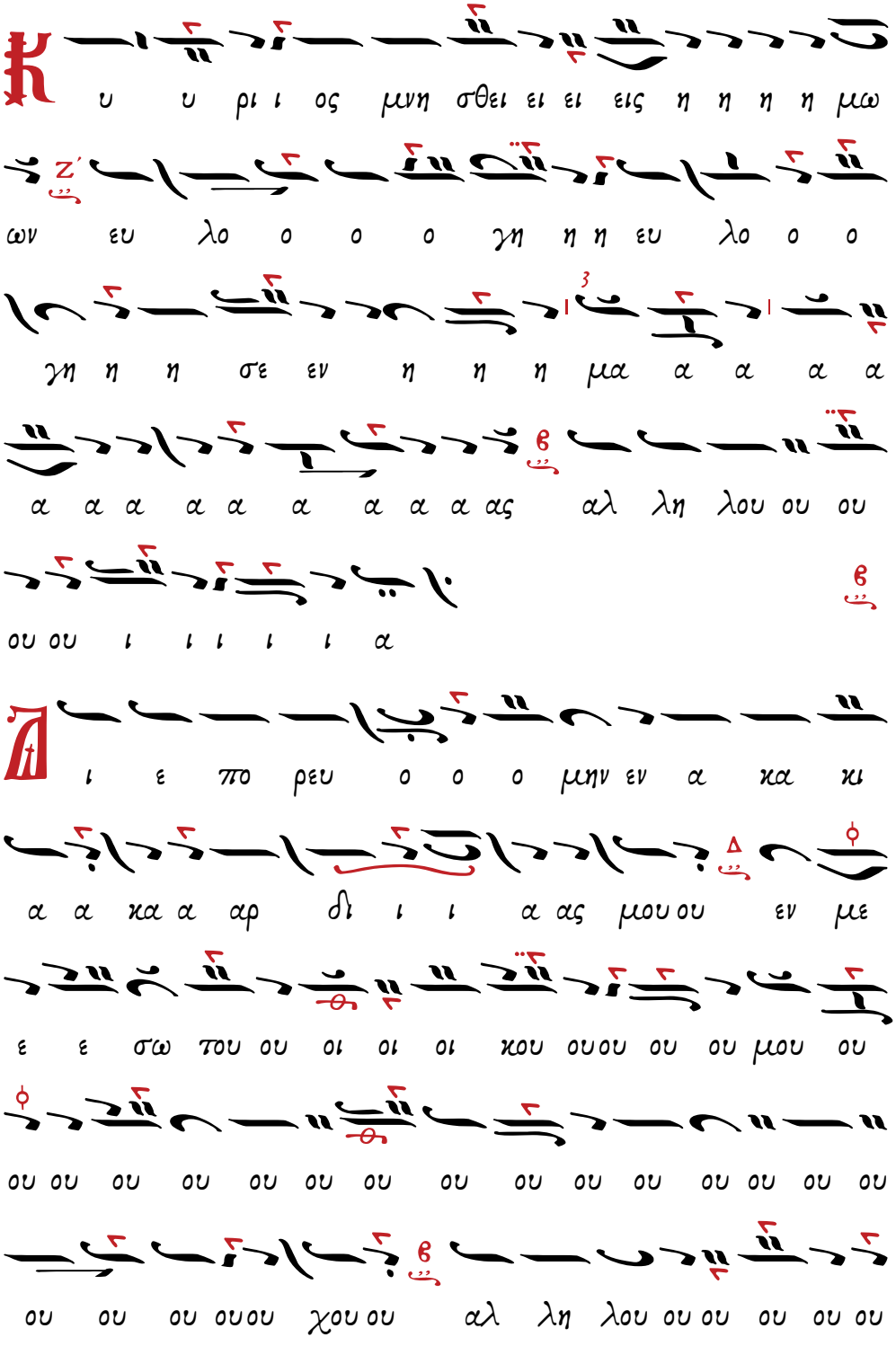
Κ
υ υ ρι ι ος μνη σθει ει ει εις η η η η μω
ων ευ λο ο ο ο γη η η ευ λο ο ο
γη η η σε εν η η η μα α α α α
α α α α α α α α α ας αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι α
Δ
ι ε πο ρευ ο ο ο μην εν α κα κι
α α κα α αρ δι ι ι α ας μου ου εν με
ε ε σω του ου οι οι οι κου ουου ου ου μου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ουου χου ου αλ λη λου ου ου ου ου ου

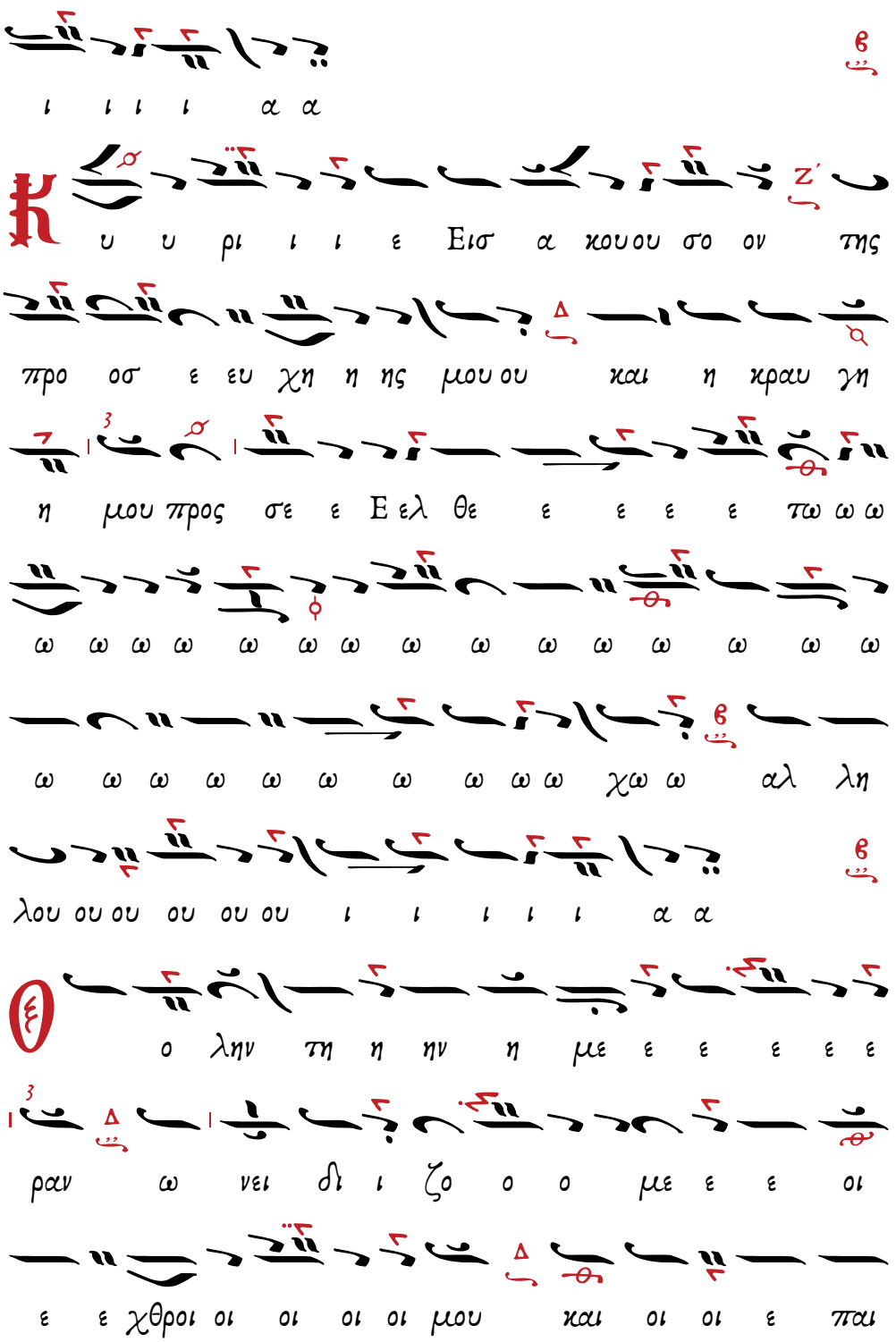
ι ι ι ι α α
υ υ ρι ι ι ε Εισ α κου ου σο ον της
προ οσ ε ευ χη η ης μου ου και η κραυ γη
η μου προς σε ε Ε ελ θε ε ε ε ε τω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω χω ω αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α α
ο λην τη η ην η με ε ε ε ε ε
ραν ω νει δι ι ζο ο ο με ε ε οι
ε ε χθροι οι οι οι οι μου και οι οι ε παι

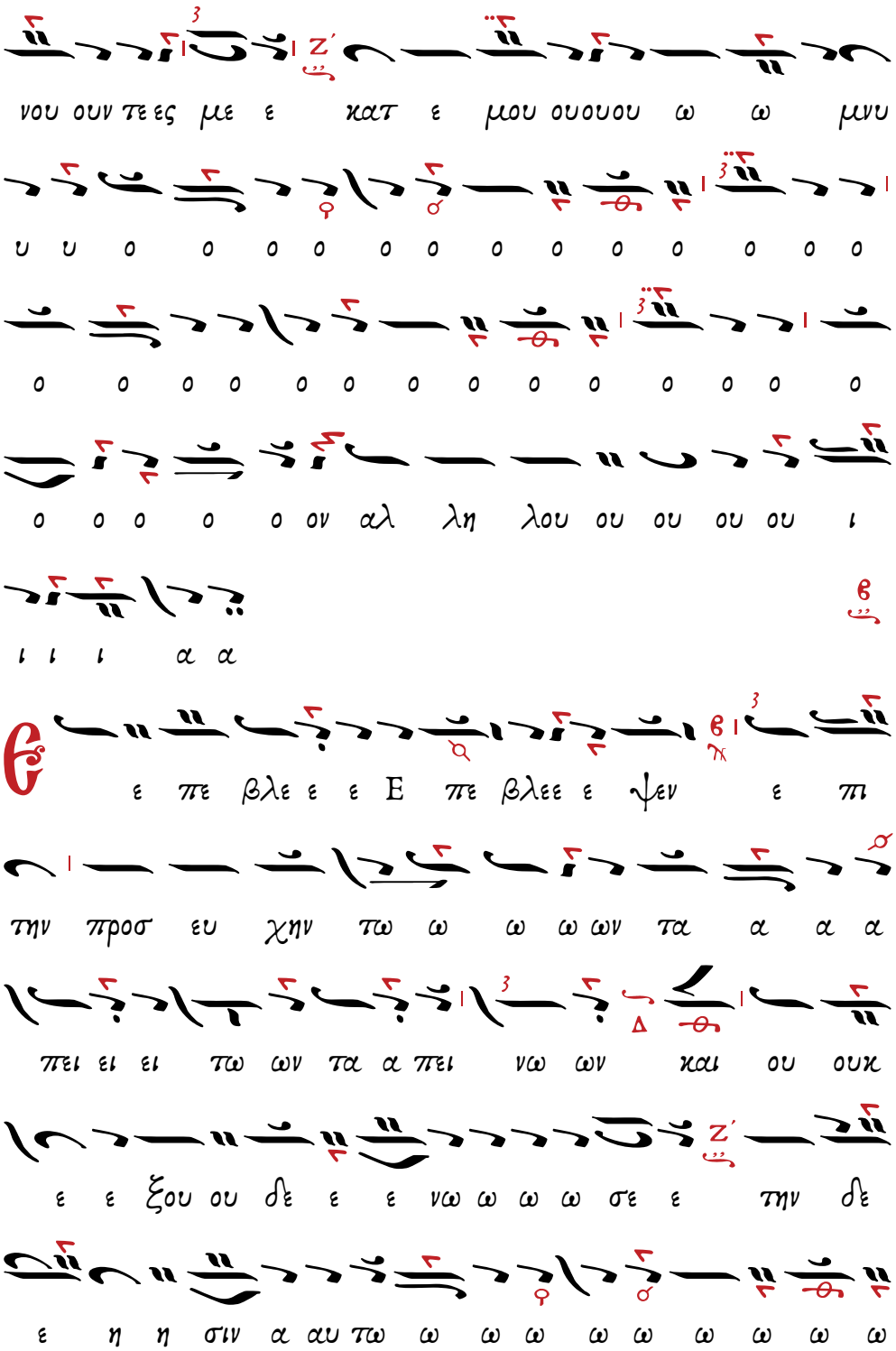
νου ουν τε ες με ε κατ ε μου ουουου ω ω μνυ
υ υ ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ον αλ λη λου ου ου ου ου ι
ι ι ι α α
ε πε βλε ε ε Ε πε βλεε ε ψεν ε πι
την προσ ευ χην τω ω ω ω ων τα α α α
πει ει ει τω ων τα α πει νω ων και ου ουκ
ε ε ξου ου δε ε ε νω ω ω ω σε ε την δε
ε η η σιν α αυ τω ω ω ω ω ω ω ω ω

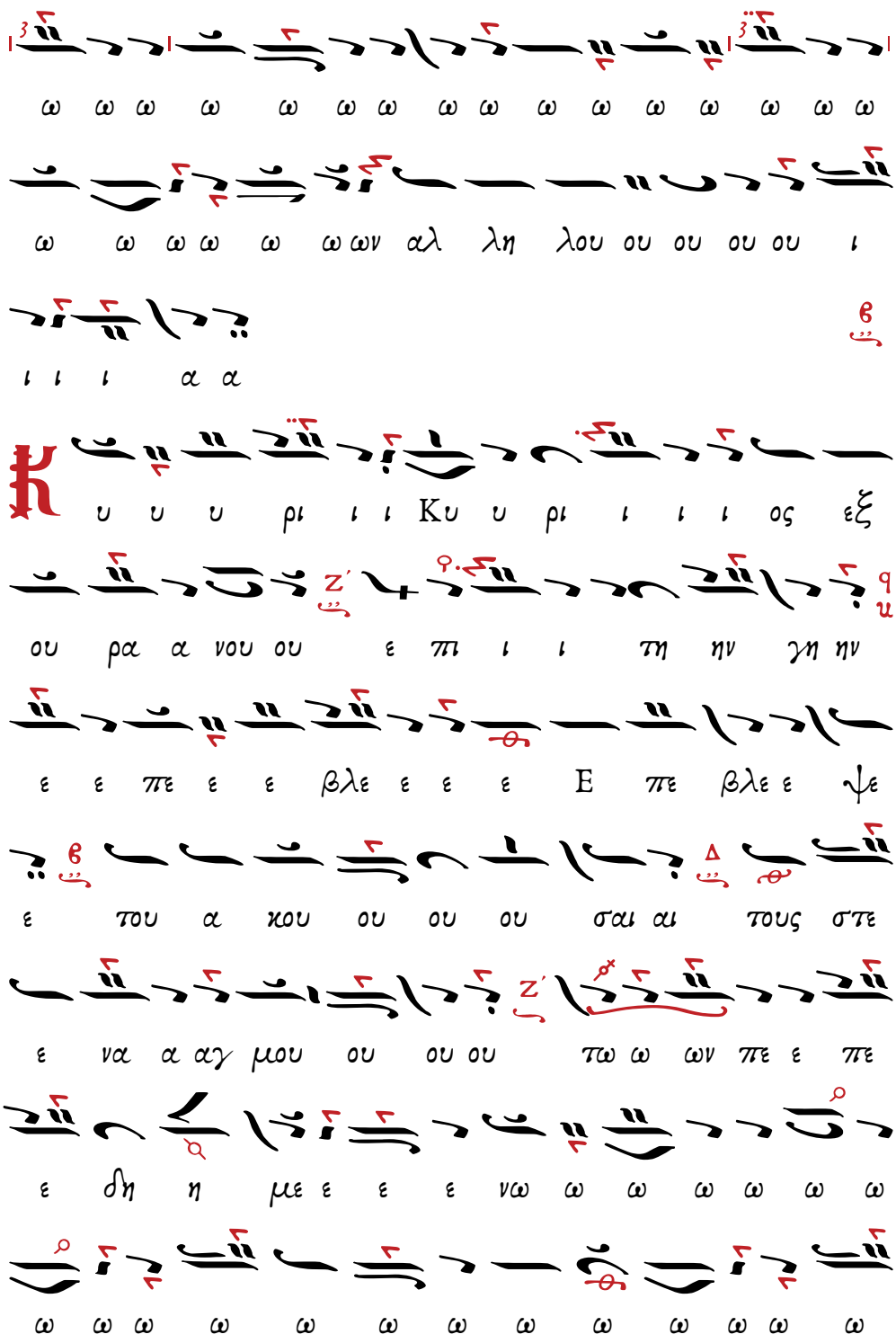
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ων αλ λη λου ου ου ου ου ι
ι ι ι α α
υ υ υ ρι ι ι Κυ υ ρι ι ι ι ος εξ
ου ρα α νου ου ε πι ι ι τη ην γη ην
ε ε πε ε ε βλε ε ε ε Ε πε βλε ε ψε
ε του α κου ου ου ου σαι αι τους στε
ε να α αγ μου ου ου ου τω ω ων πε ε πε
ε δη η με ε ε ε νω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω

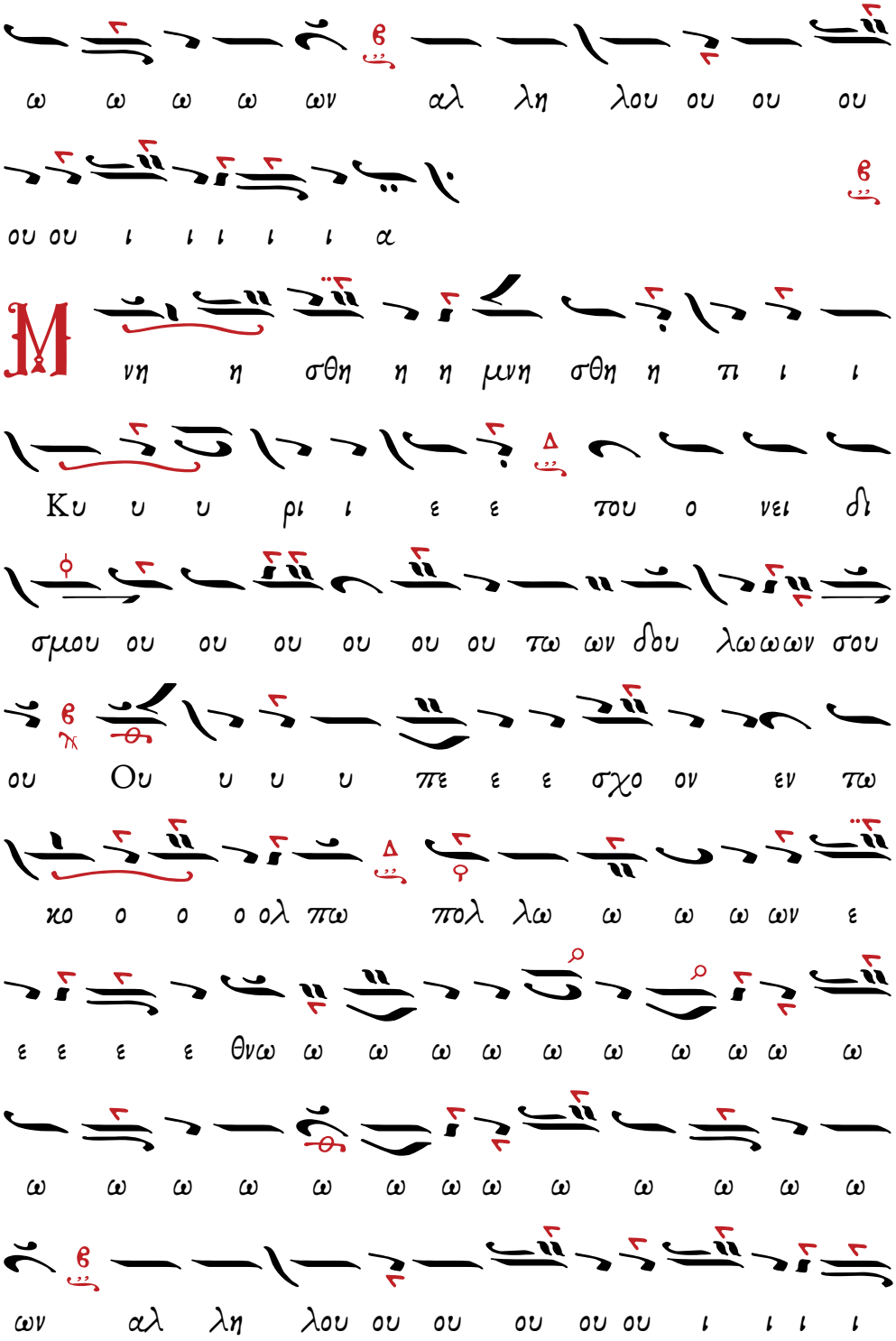
ω ω ω ω ων αλ λη λου ου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι α
νη η σθη η η μνη σθη η πι ι ι
Κυ υ υ ρι ι ε ε του ο νει ρι
σμου ου ου ου ου ου ου πω ων δου λωωων σου
ου Ου υ υ υ πε ε ε σχο ον εν πω
χο ο ο ο ολ πω πολ λω ω ω ω ων ε
ε ε ε ε θνω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ων αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι

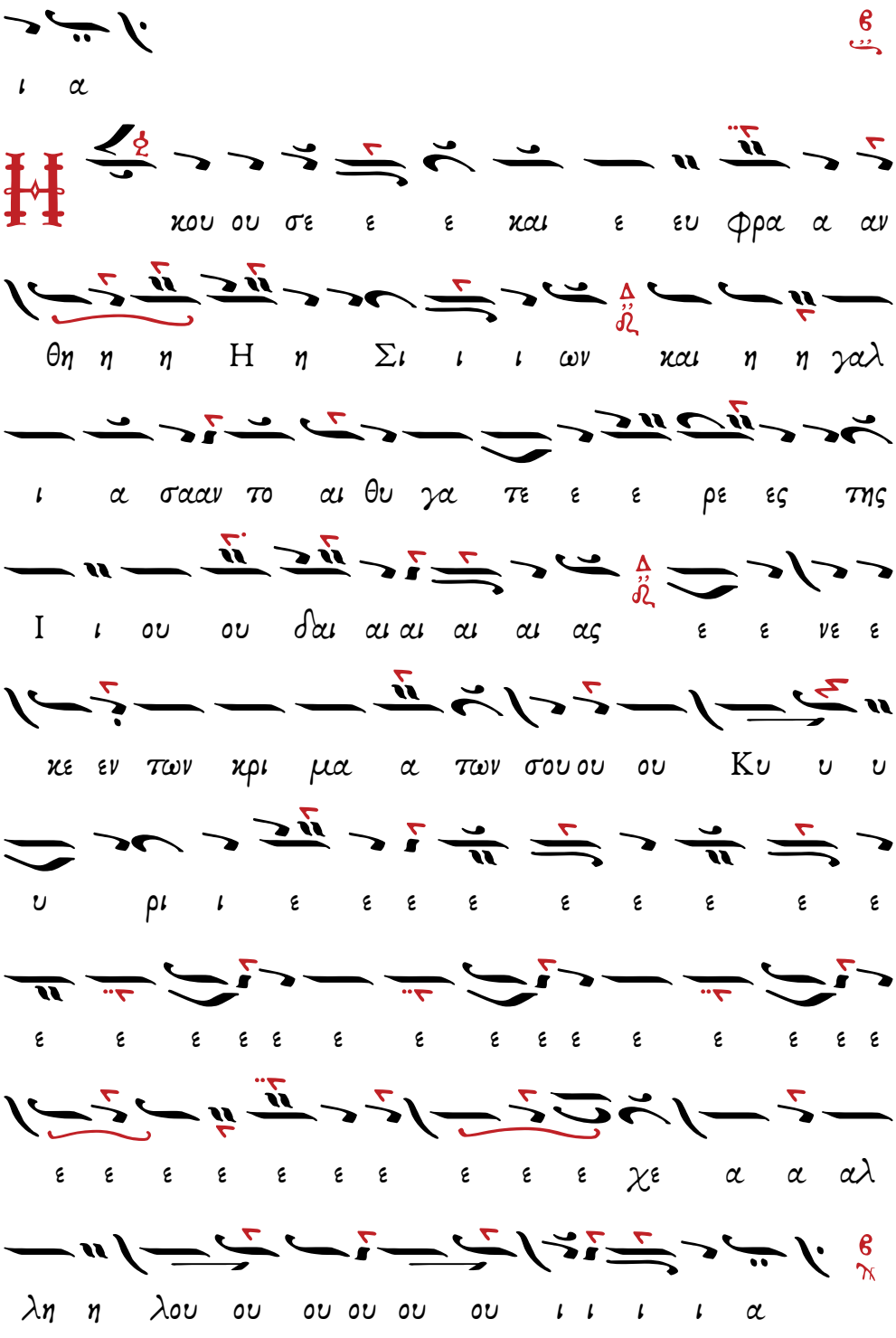
ι α
κου ου σε ε ε και ε ευ φρα α αν
θη η η Η η Σι ι ι ων και η η γαλ
ι α σααν το αι θυ γα τε ε ε ρε ες της
Ι ι ου ου δαι αι αι αι αι ας ε ε νε ε
κε εν των κρι μα α των σου ου ου Κυ υ υ
υ ρι ι ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε χε α α αλ
λη η λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι α

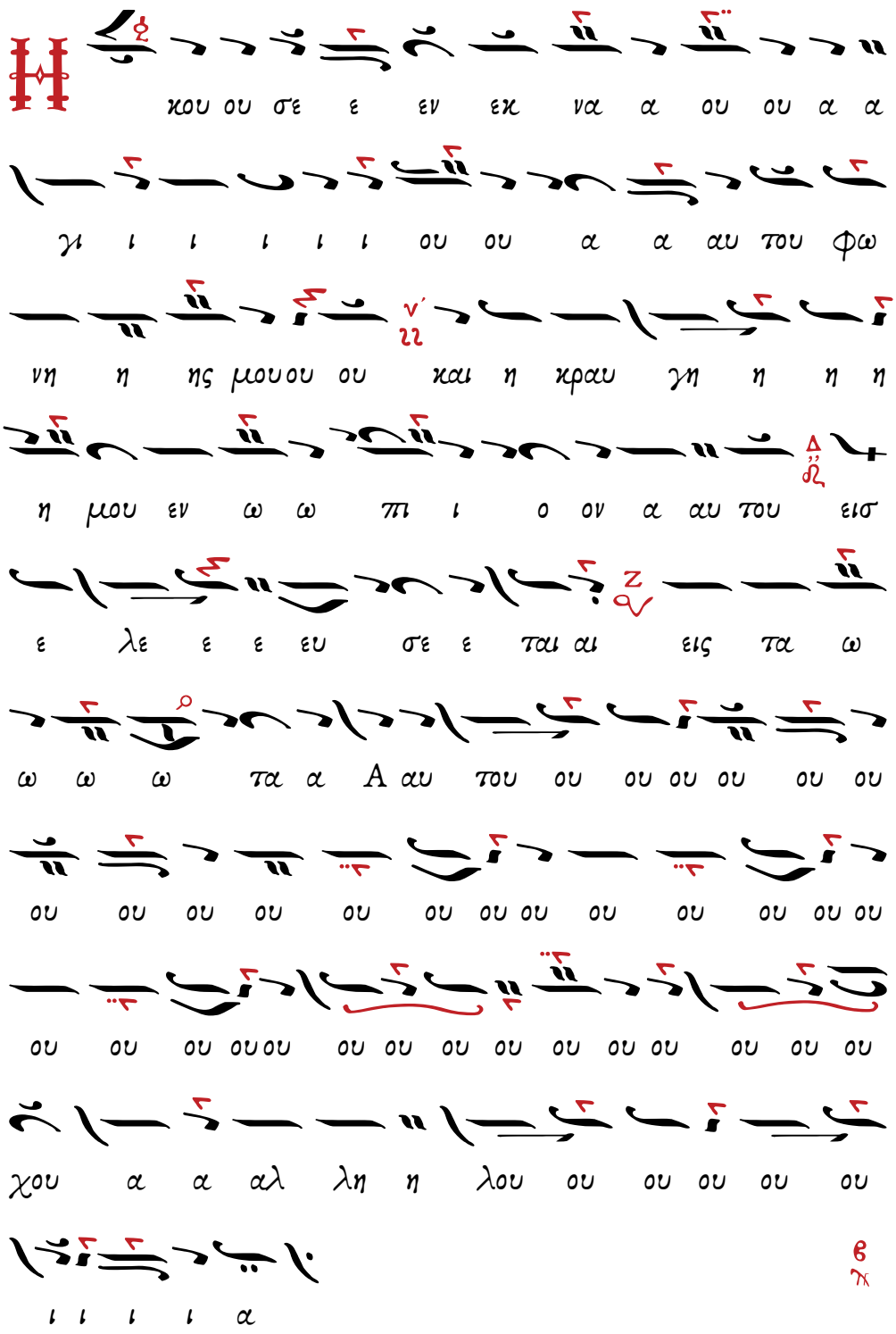
κου ου σε ε εν εκ να α ου ου α α
γι ι ι ι ι ι ου ου α α αυ του φω
νη η ης μου ου ου και η κραυ γη η η η
η μου εν ω ω πι ι ο ον α αυ του εισ
ε λε ε ε ευ σε ε ται αι εις τα ω
ω ω ω τα α Α αυ του ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου α α αλ λη η λου ου ου ου ου ου
ι ι ι ι α

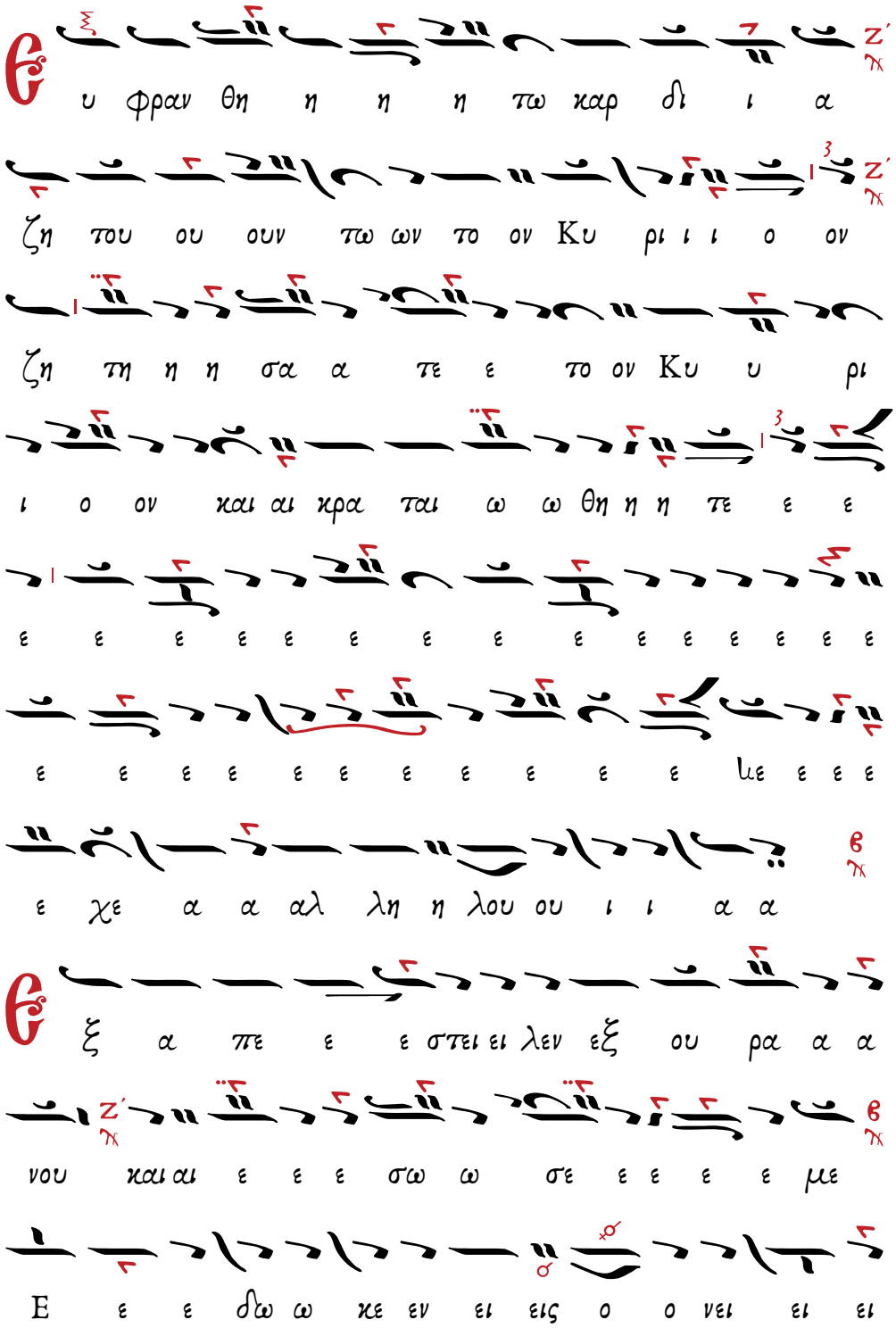
υ φραν θη η η η τω καρ δι ι α
ζη του ου ουν τω ων το ον Κυ ρι ι ι ο ον
ζη τη η η σα α τε ε το ον Κυ υ ρι
ι ο ον και αι κρα ται ω ω θη η η τε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ιε ε ε ε
ε χε α α αλ λη η λου ου ι ι α α
ξ α πε ε ε στει ει λεν εξ ου ρα α α
νου και αι ε ε ε σω ω σε ε ε ε ε με
Ε ε ε δω ω κε εν ει εις ο ο νει ει ει

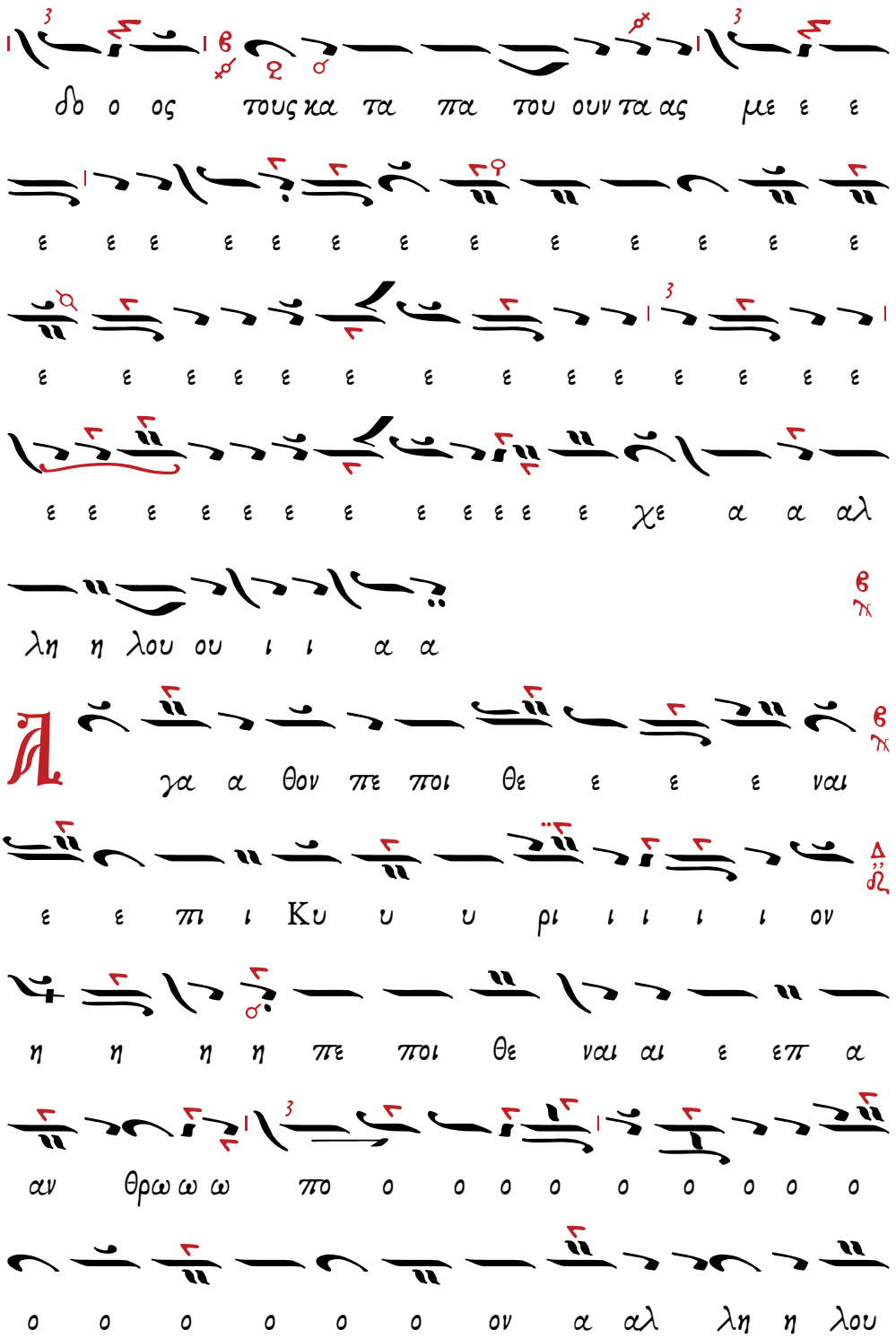
δο ο ος τους κα τα πα του ουν τα ας με ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε χε α α αλ
λη η λου ου ι ι α α
γα α θον πε ποι θε ε ε ναι
ε ε πι ι Κυ υ υ ρι ι ι ι ι ον
η η η η πε ποι θε ναι αι ε επ α
αν θρω ω ω πο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ον α αλ λη η λου

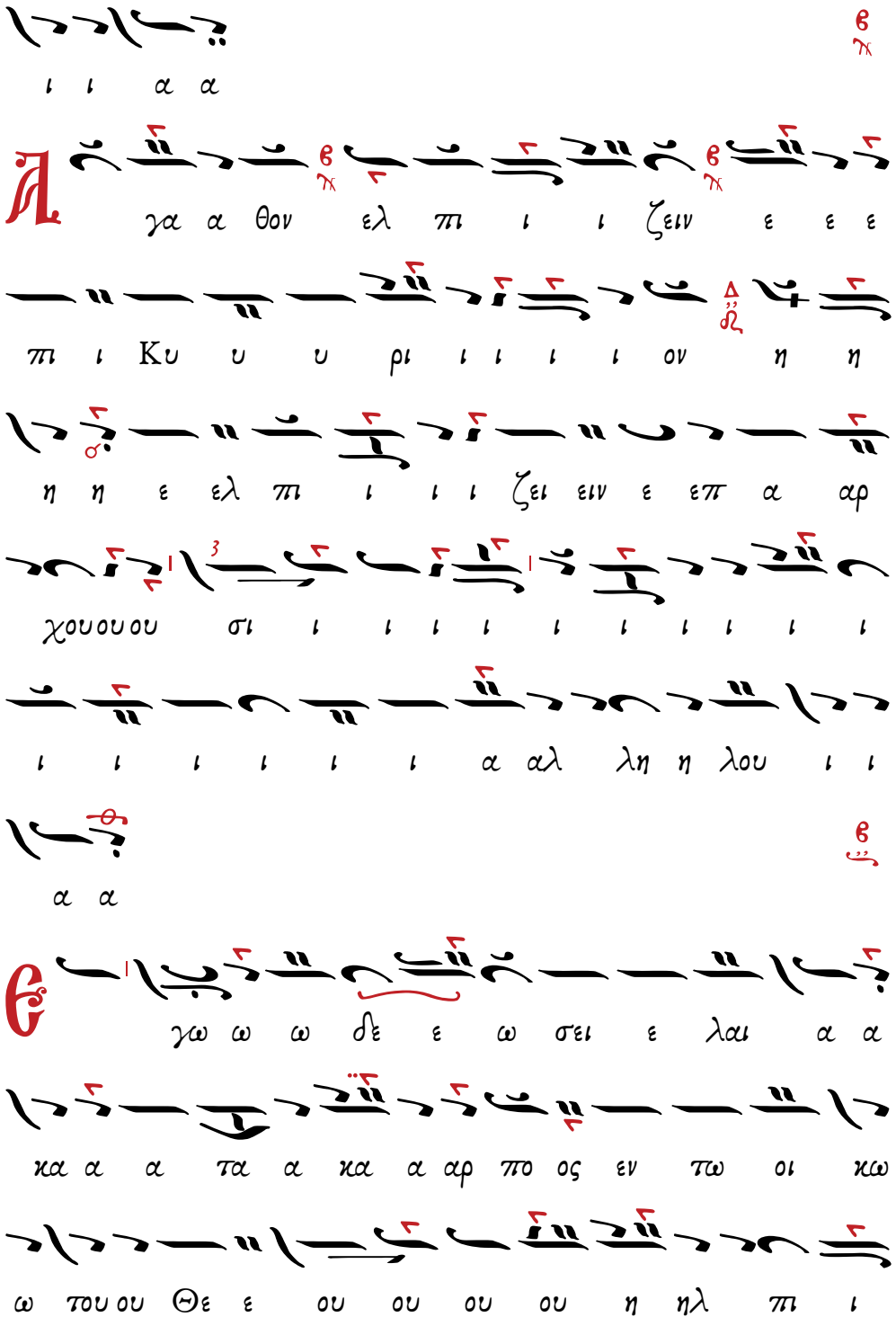
ι ι α α
γα α θον ελ πι ι ι ζειν ε ε ε
πι ι Κυ υ υ ρι ι ι ι ι ον η η
η η ε ελ πι ι ι ι ζει ειν ε επ α αρ
χουουου σι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ι ι ι α αλ λη η λου ι ι
α α
γω ω ω δε ε ω σει ε λαι α α
κα α α τα α κα α αρ πο ος εν τω οι κω
ω του ου Θε ε ου ου ου ου η ηλ πι ι

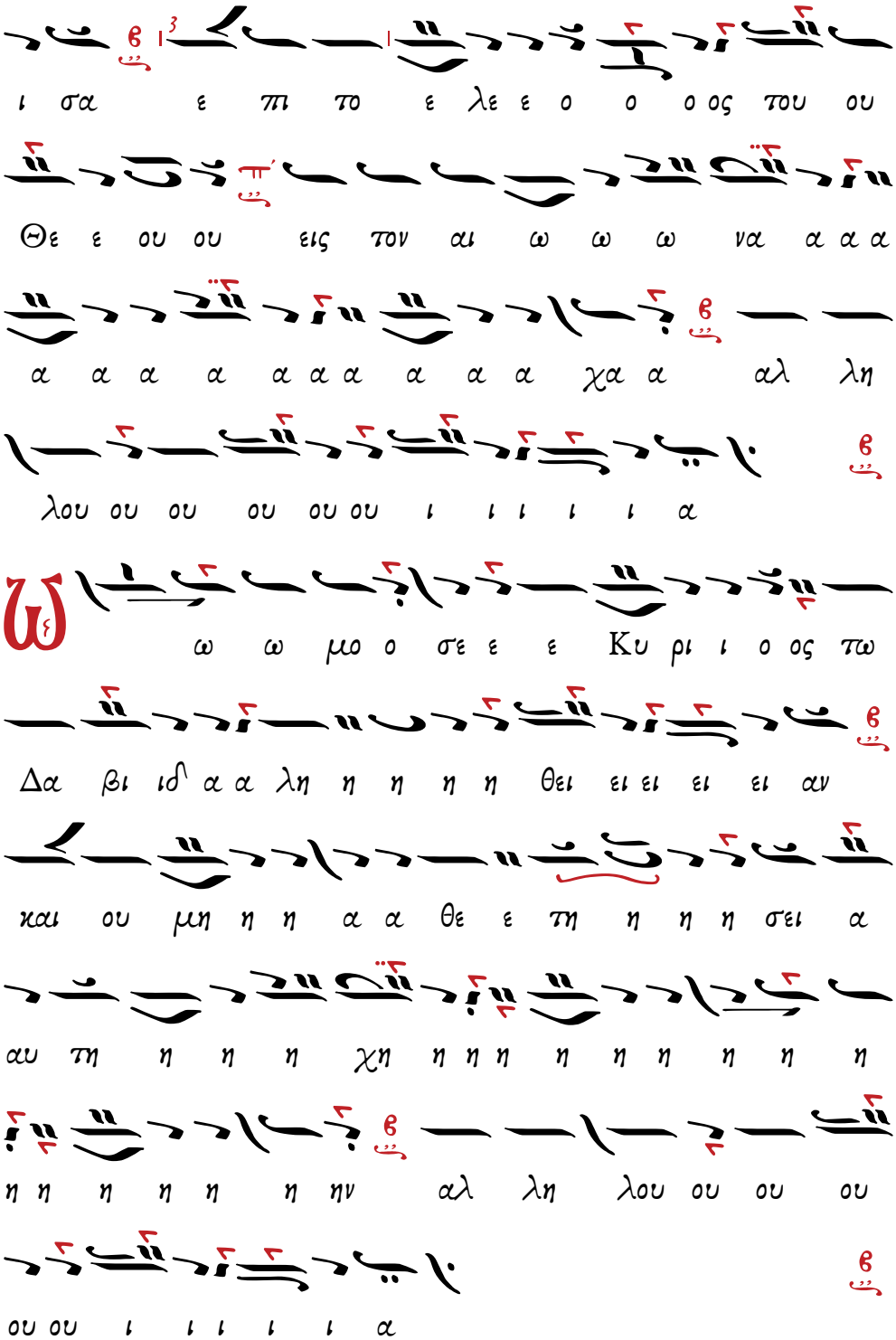
ι σα ε πι το ε λε ε ο ο ος του ου
Θε ε ου ου εις τον αι ω ω ω να α α α
α α α α α α α α α α χα α αλ λη
λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι α
ω ω μο ο σε ε ε Κυ ρι ι ο ος τω
Δα βι ιδ α α λη η η η η θει ει ει ει αν
και ου μη η η α α θε ε τη η η η σει α
αυ τη η η η χη η η η η η η η η η
η η η η η η ην αλ λη λου ου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι α

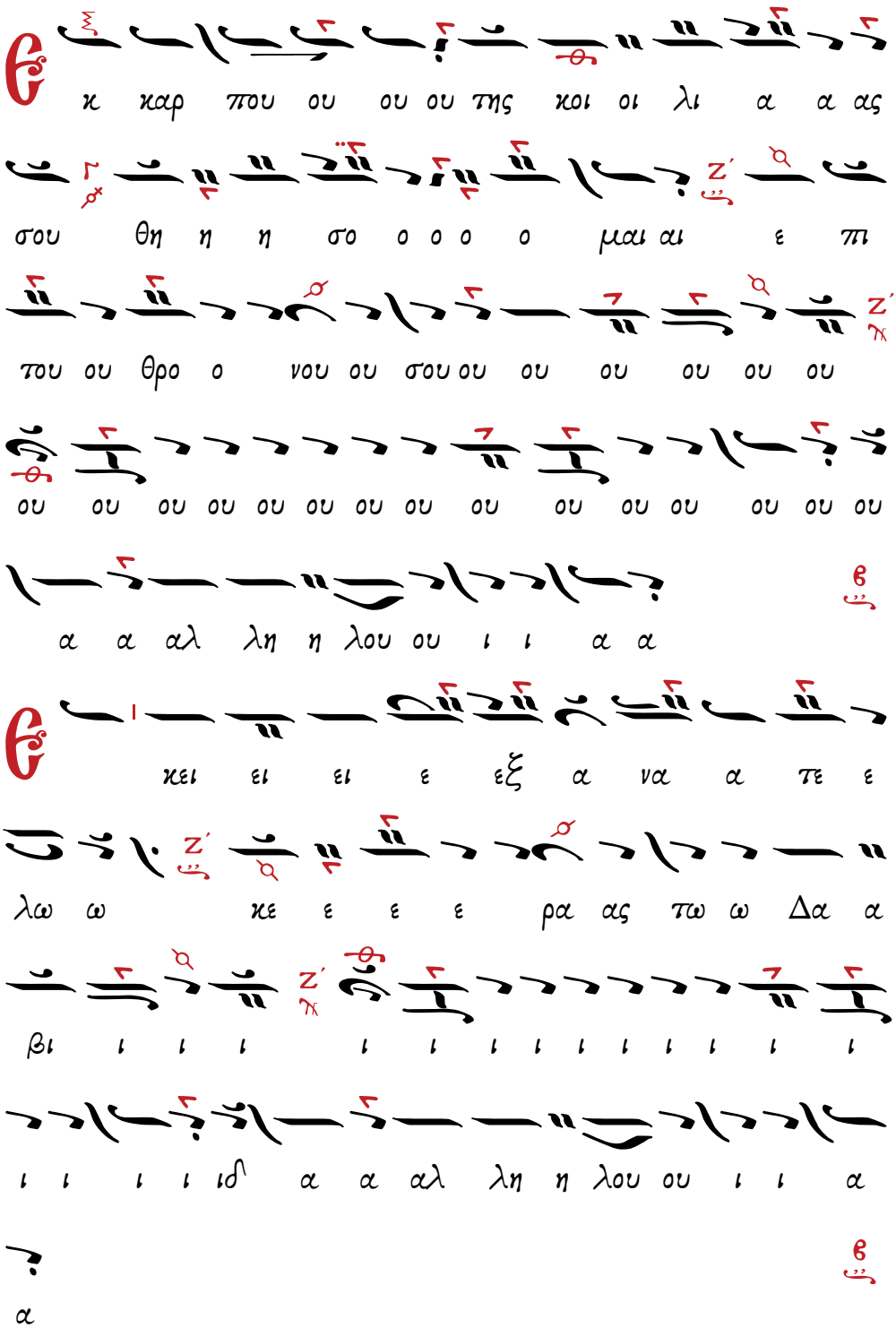
κ καρ που ου ου ου της κοι οι λι α α ας
σου θη η η σο ο ο ο ο μαι αι ε πι
του ου θρο ο νου ου σου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
α α αλ λη η λου ου ι ι α α
κει ει ει ε εξ α να α τε ε
λω ω κε ε ε ε ρα ας τω ω Δα α
βι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι
ι ι ι ι ιʃ α α αλ λη η λου ου ι ι α
α

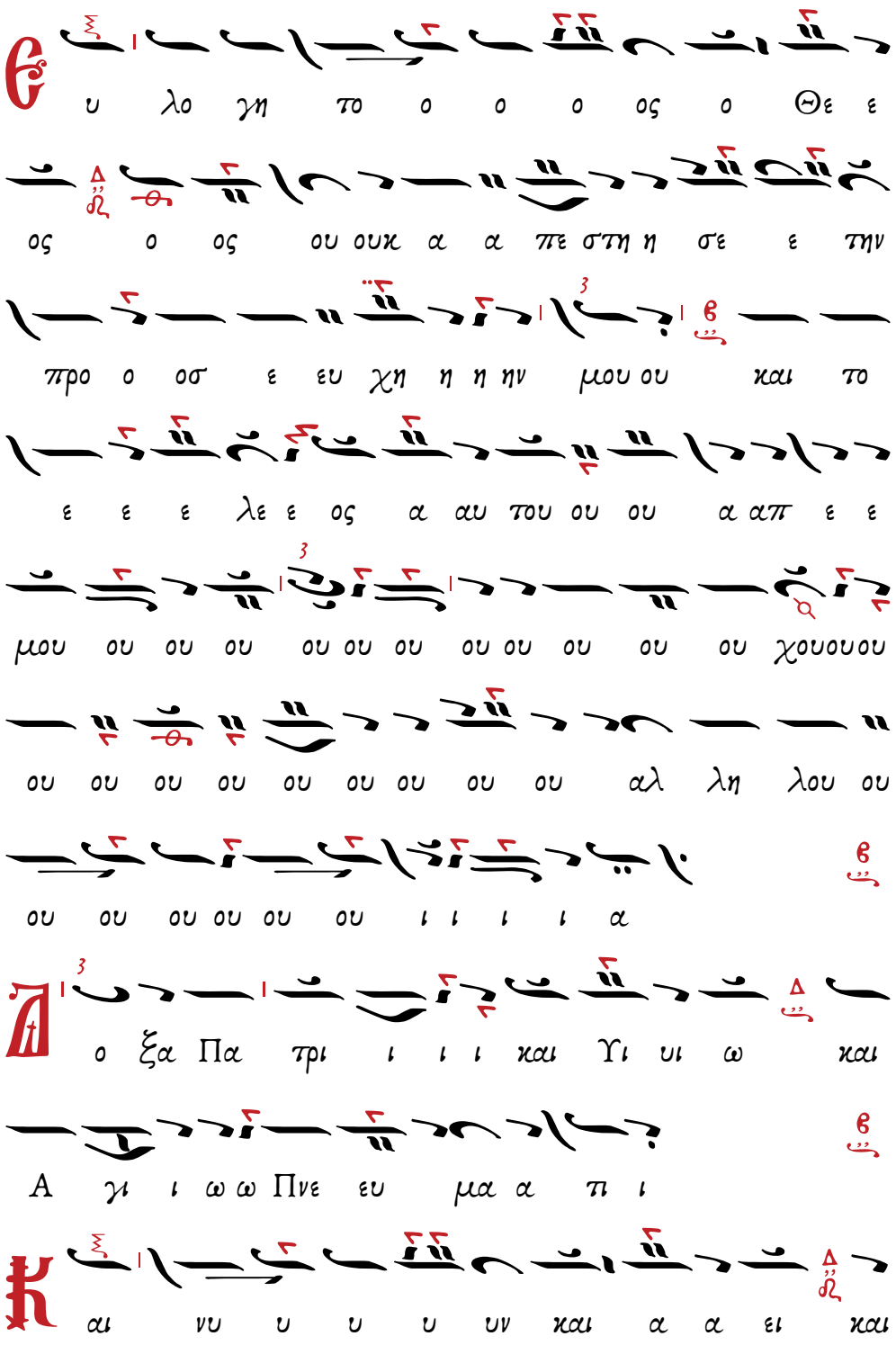
υ λο γη το ο ο ο ος ο Θε ε
ος ο ος ου ουκ α α πε στη η σε ε την
προ ο οσ ε ευ χη η η ην μου ου και το
ε ε ε λε ε ος α αυ του ου ου α απ ε ε
μου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χουουου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου αλ λη λου ου
ου ου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ο ξα Πα τρι ι ι ι και Υι υι ω και
Α γι ι ω ω Πνε ευ μα α τι ι
αι νυ υ υ υ υν και α α ει και

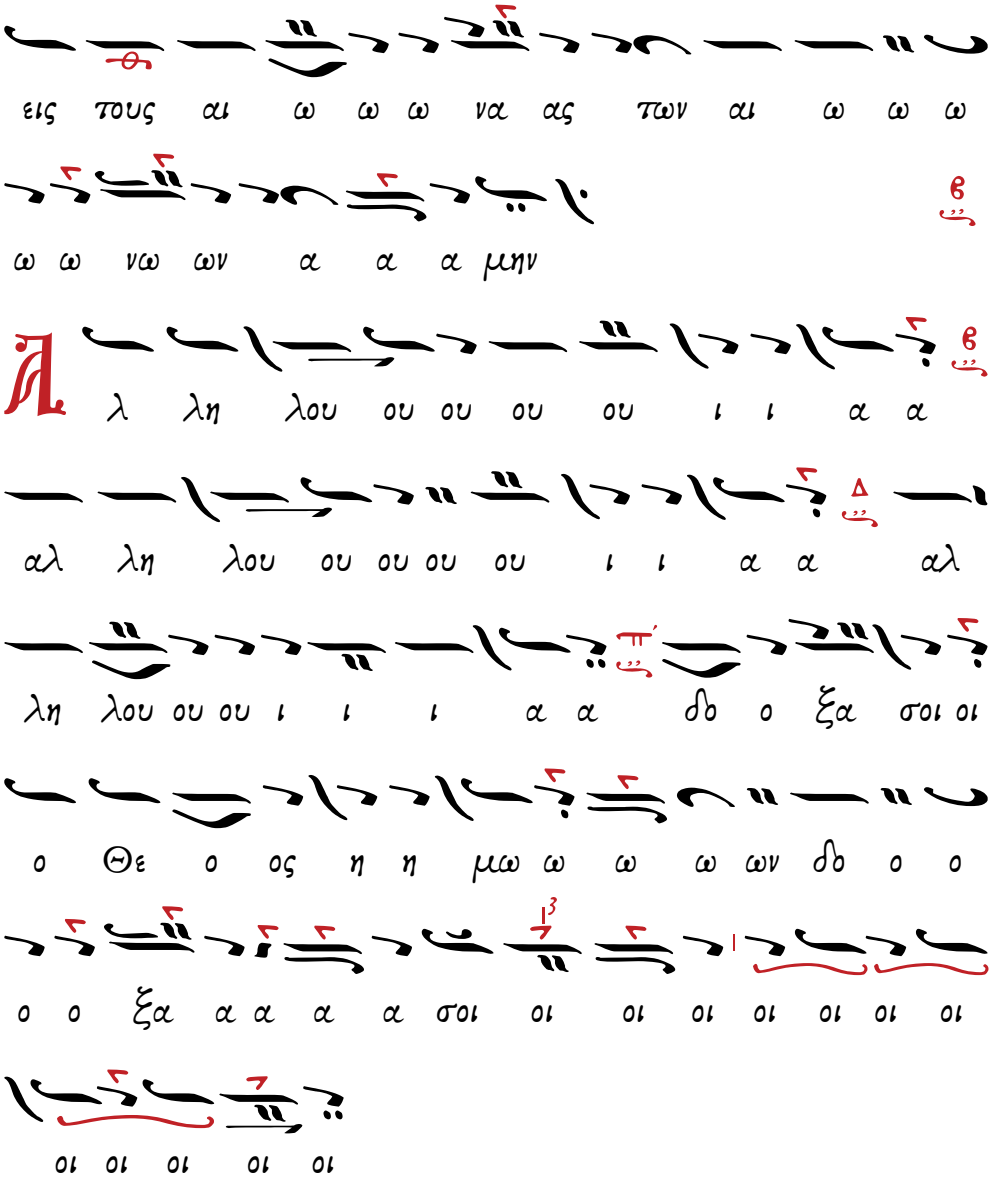
εις τους αι ω ω ω να ας των αι ω ω ω
ω ω νω ων α α α μην
λ λη λου ου ου ου ου ι ι α α
αλ λη λου ου ου ου ου ι ι α α αλ
λη λου ου ου ι ι ι α α δο ο ξα σοι οι
ο Θε ο ος η η μω ω ω ω ων δο ο ο
ο ο ξα α α α α σοι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος.

Ἦχος πλ. δ΄ Πα

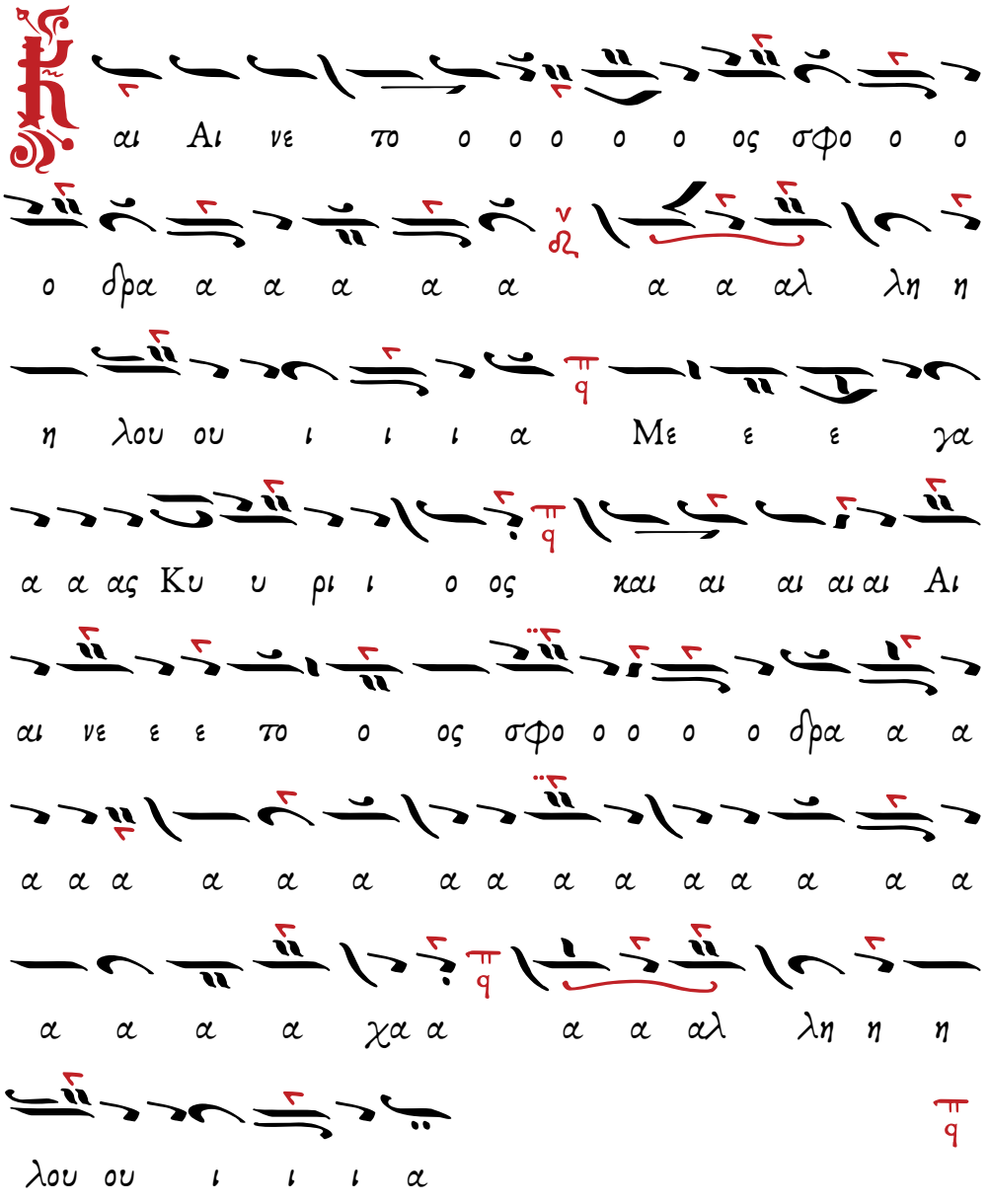

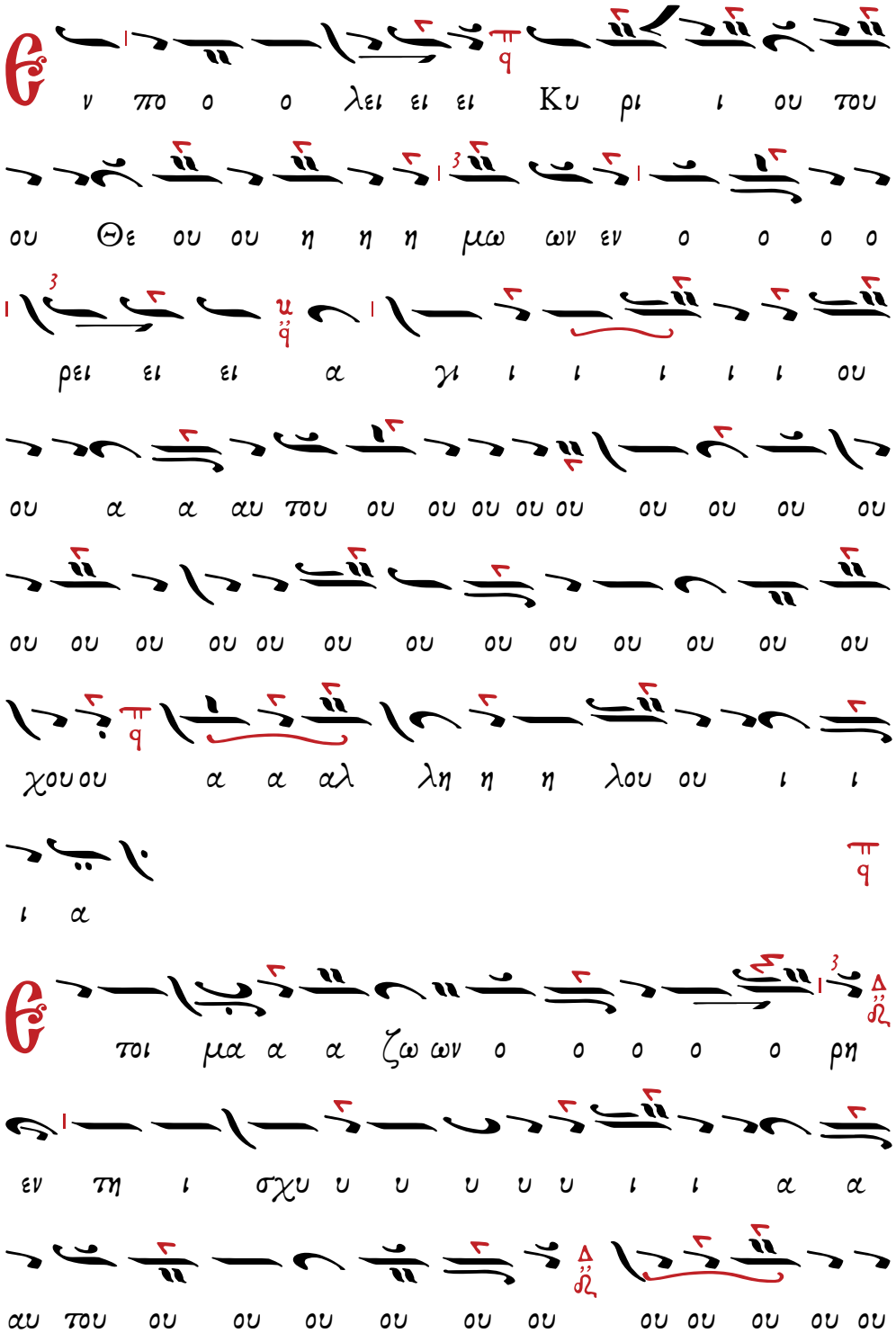
ν πο ο ο λει ει ει Κυ ρι ι ου του
ου Θε ου ου η η η μω ων εν ο ο ο ο
ρει ει ει α γι ι ι ι ι ι ου
ου α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου α α αλ λη η η λου ου ι ι
ι α
τοι μα α α ζω ων ο ο ο ο ο ρη
εν τη ι σχυ υ υ υ υ υ ι ι α α
αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

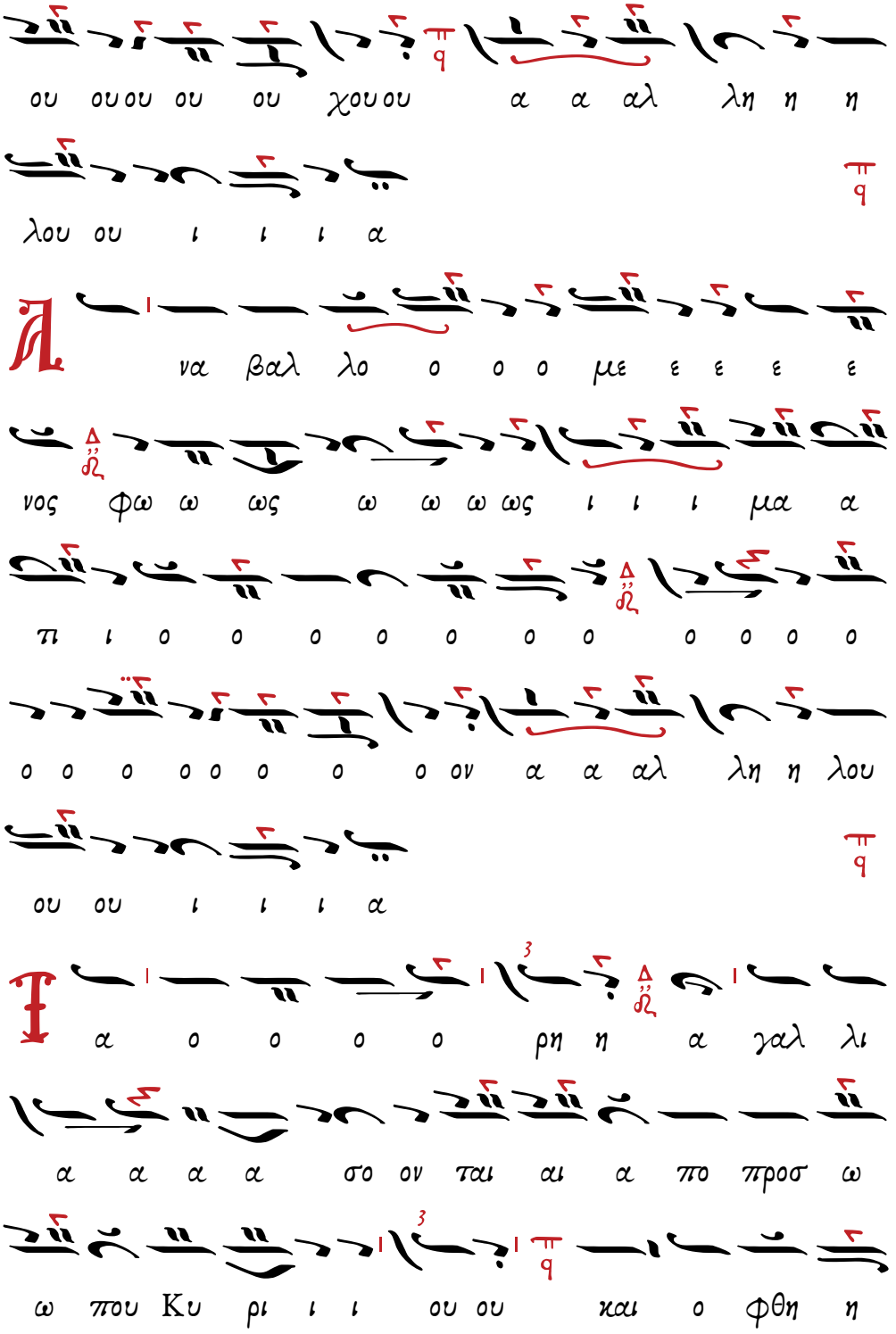
ου ουου ου ου χουου α α αλ λη η η
λου ου ι ι ι α
να βαλ λο ο ο ο με ε ε ε ε
νος φω ω ως ω ω ω ως ι ι ι μα α
πι ι ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ον α α αλ λη η λου
ου ου ι ι ι α
α ο ο ο ο ρη η α γαλ λι
α α α α σο ον ται αι α πο προσ ω
ω που Κυ ρι ι ι ου ου και ο φθη η

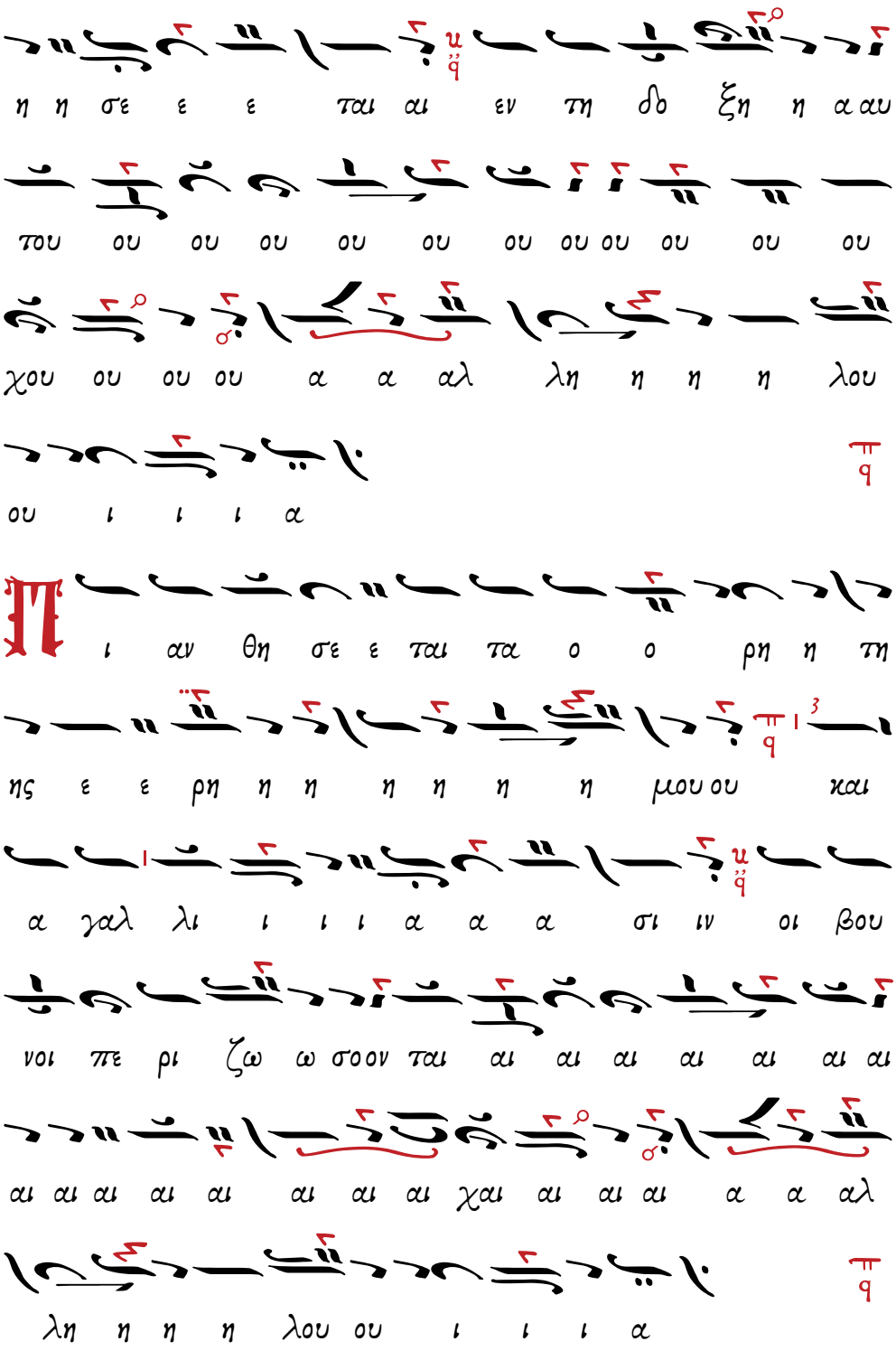
η η σε ε ε ται αι εν τη δο ξη η α αυ
του ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου ου ου α α αλ λη η η η λου
ου ι ι ι α
Π ι αν θη σε ε ται τα ο ο ρη η τη
ης ε ε ρη η η η η η μου ου και
α γαλ λι ι ι ι α α α σι ιν οι βου
νοι πε ρι ζω ω σοον ται αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι χαι αι αι αι α α αλ
λη η η η λου ου ι ι ι α

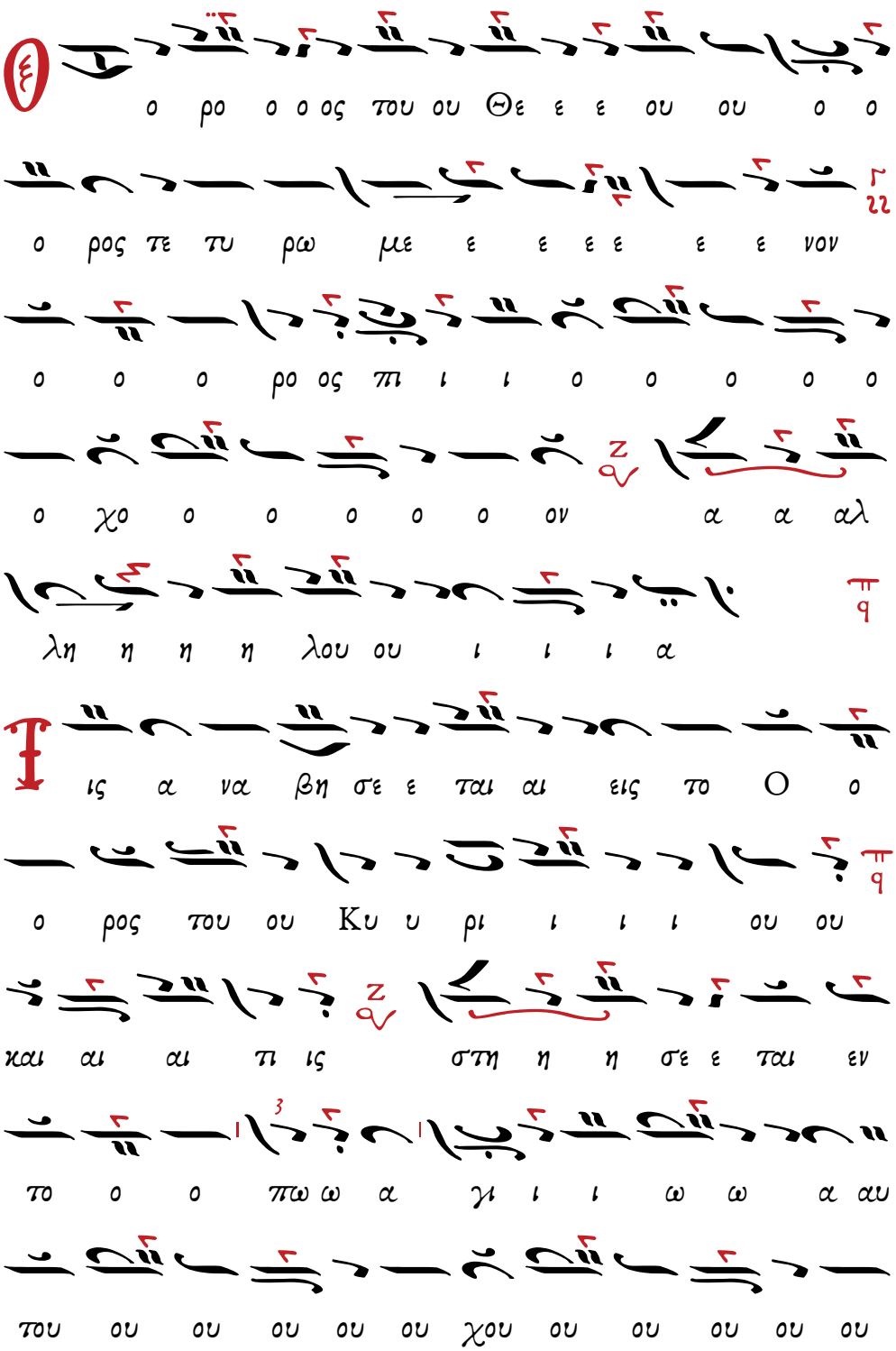
ο ρο ο ο ος του ου Θε ε ε ου ου ο ο
ο ρος τε τυ ρω με ε ε ε ε ε νον
ο ο ο ρο ος πι ι ι ο ο ο ο ο
ο χο ο ο ο ο ο ον α α αλ
λη η η η λου ου ι ι ι α
ις α να βη σε ε ται αι εις το Ο ο
ο ρος του ου Κυ υ ρι ι ι ι ου ου
και αι αι τι ις στη η η σε ε ται εν
το ο ο πω ω α γι ι ι ω ω α αυ
του ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου

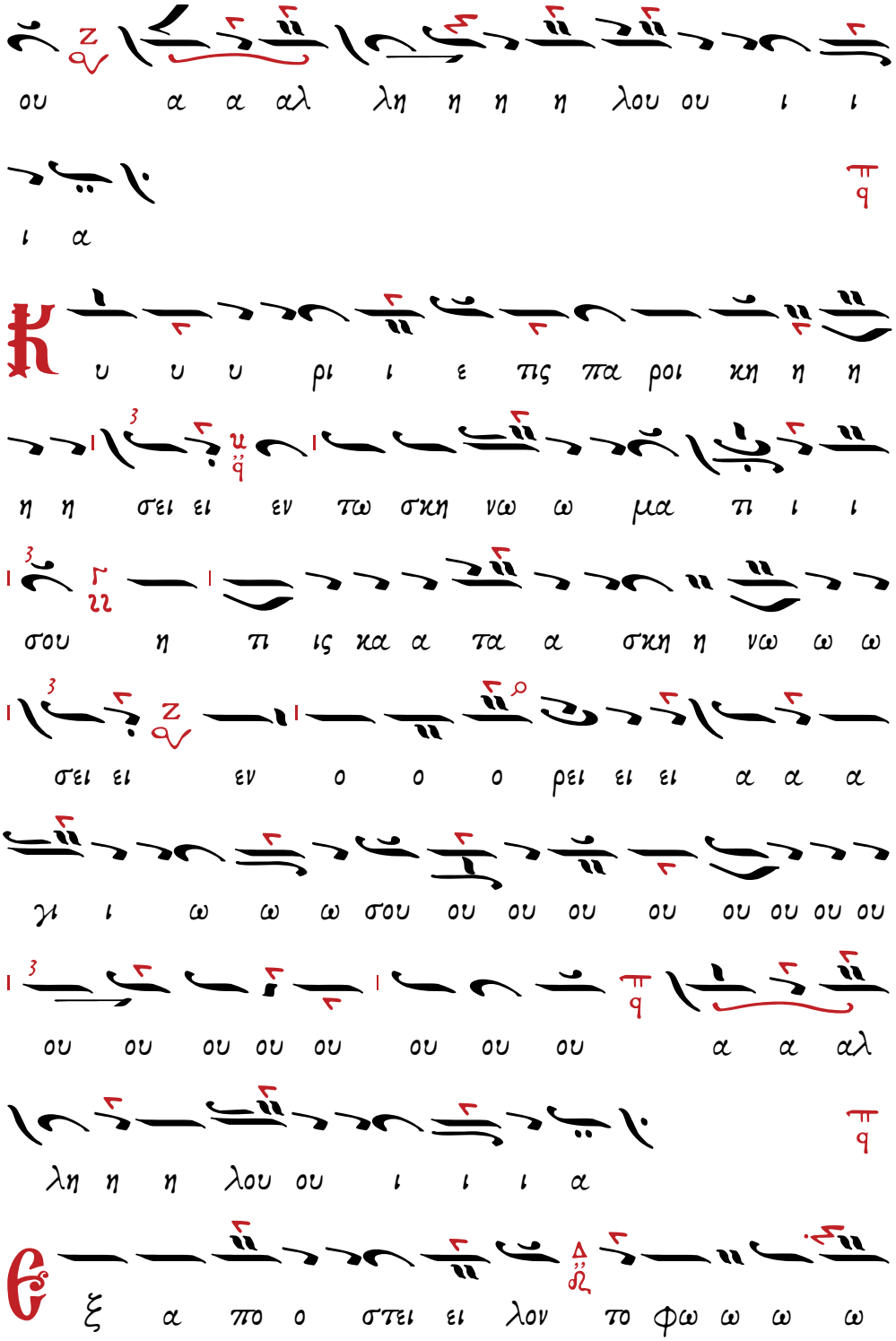
ου α α αλ λη η η η λου ου ι ι
ι α
υ υ υ ρι ι ε πις πα ροι κη η η
η η σει ει εν τω σκη νω ω μα πι ι ι
σου η πι ις κα α τα α σκη η νω ω ω
σει ει εν ο ο ο ρει ει ει α α α
γι ι ω ω ω σου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
ξ α πο ο στει ει λον το φω ω ω ω

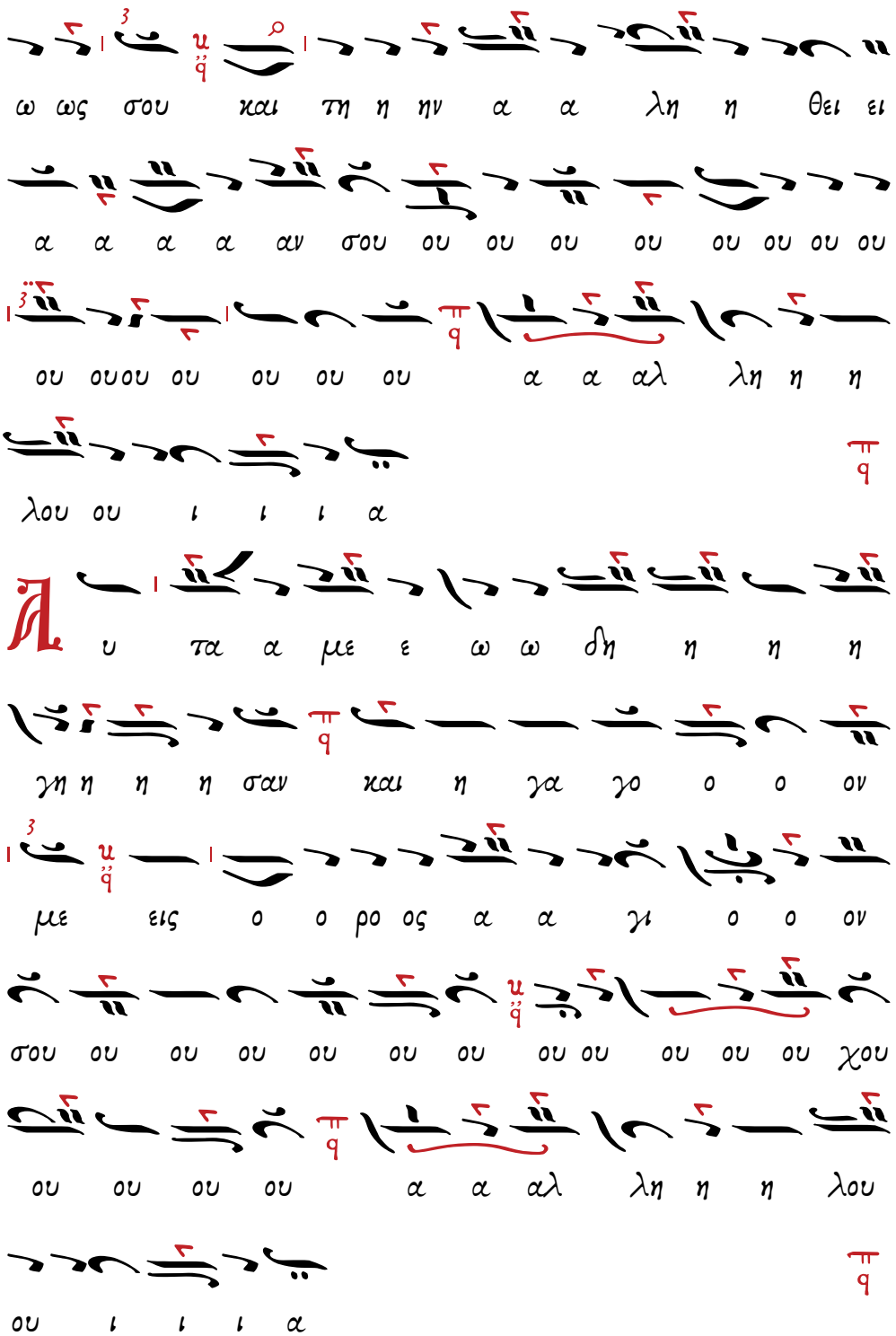
ω ως σου και τη η ην α α λη η θει ει
α α α α αν σου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ουου ου ου ου ου α α αλ λη η η
λου ου ι ι ι α
υ τα α με ε ω ω δη η η η
γη η η η σαν και η γα γο ο ο ον
με εις ο ο ρο ος α α γι ο ο ον
σου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου
ου ου ου ου α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α

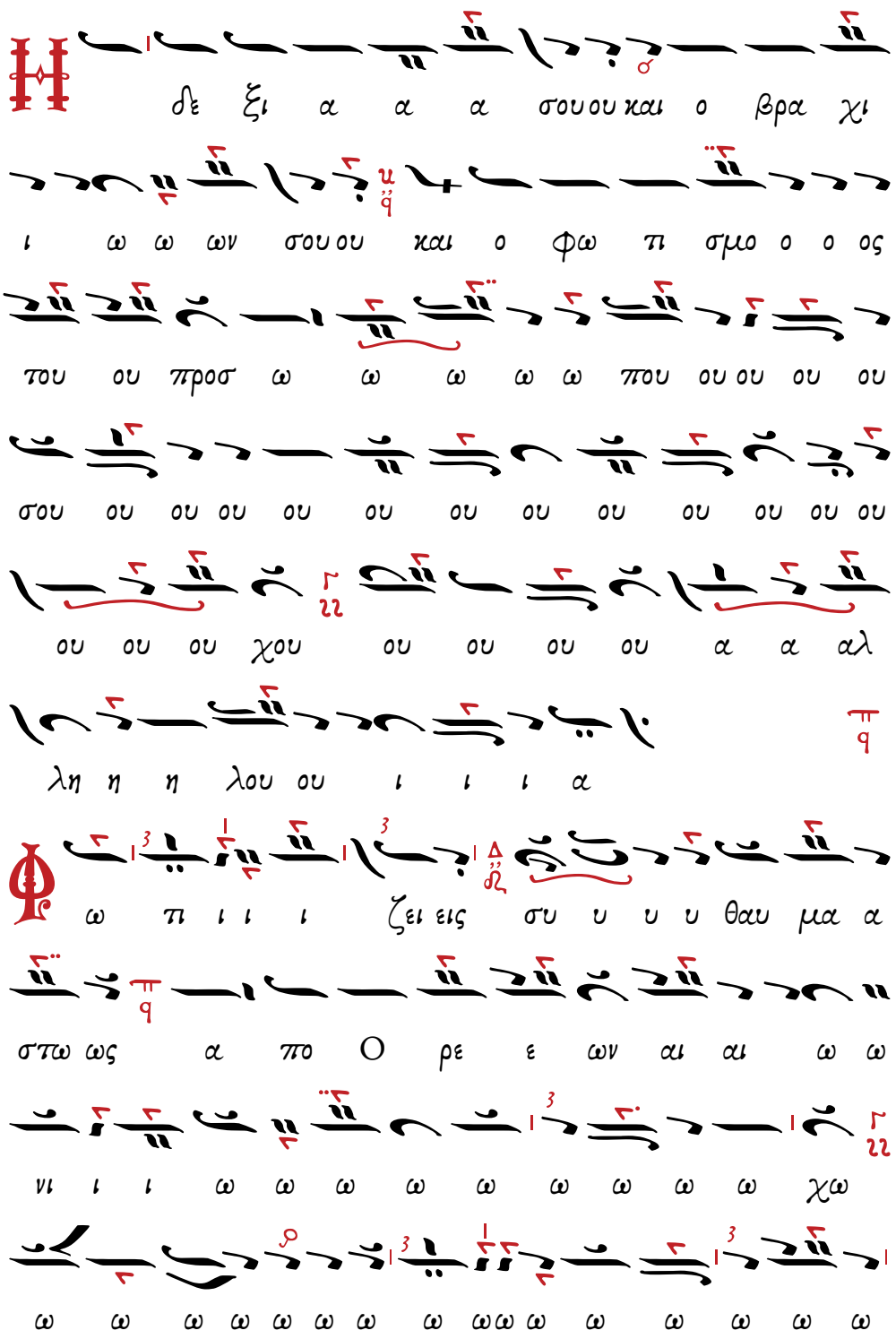
δε ξι α α α σου ου και ο βρα χι
ι ω ω ων σου ου και ο φω τι σμο ο ο ος
του ου προσ ω ω ω ω ω που ου ου ου ου
σου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου χου ου ου ου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
ω τι ι ι ι ζει εις συ υ υ υ θαυ μα α
στω ως α πο Ο ρε ε ων αι αι ω ω
νι ι ι ω ω ω ω ω ω ω ω ω χω
ω ω ω ω ω ω ω ω ωω ω ω ω ω ω ω

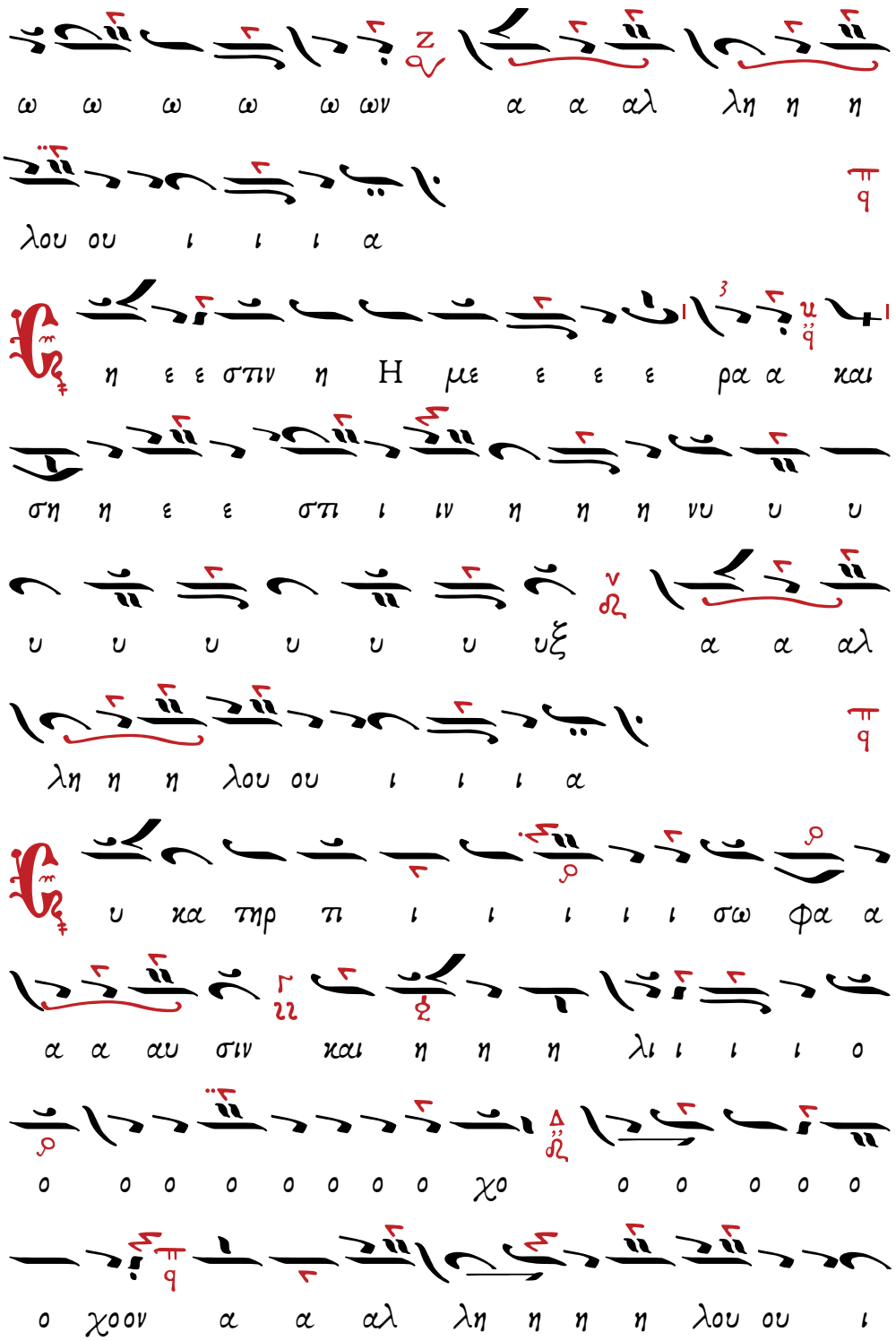
ω ω ω ω ω ων α α αλ λη η η
λου ου ι ι ι α
η ε ε σπιν η Η με ε ε ε ρα α και
ση η ε ε σπ ι ιν η η η νυ υ υ
υ υ υ υ υ υ υξ α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
υ κα τηρ π ι ι ι ι ι σω φα α
α α αυ σιν και η η η λι ι ι ι ο
ο ο ο ο ο ο ο ο χο ο ο ο ο ο
ο χοον α α αλ λη η η η λου ου ι

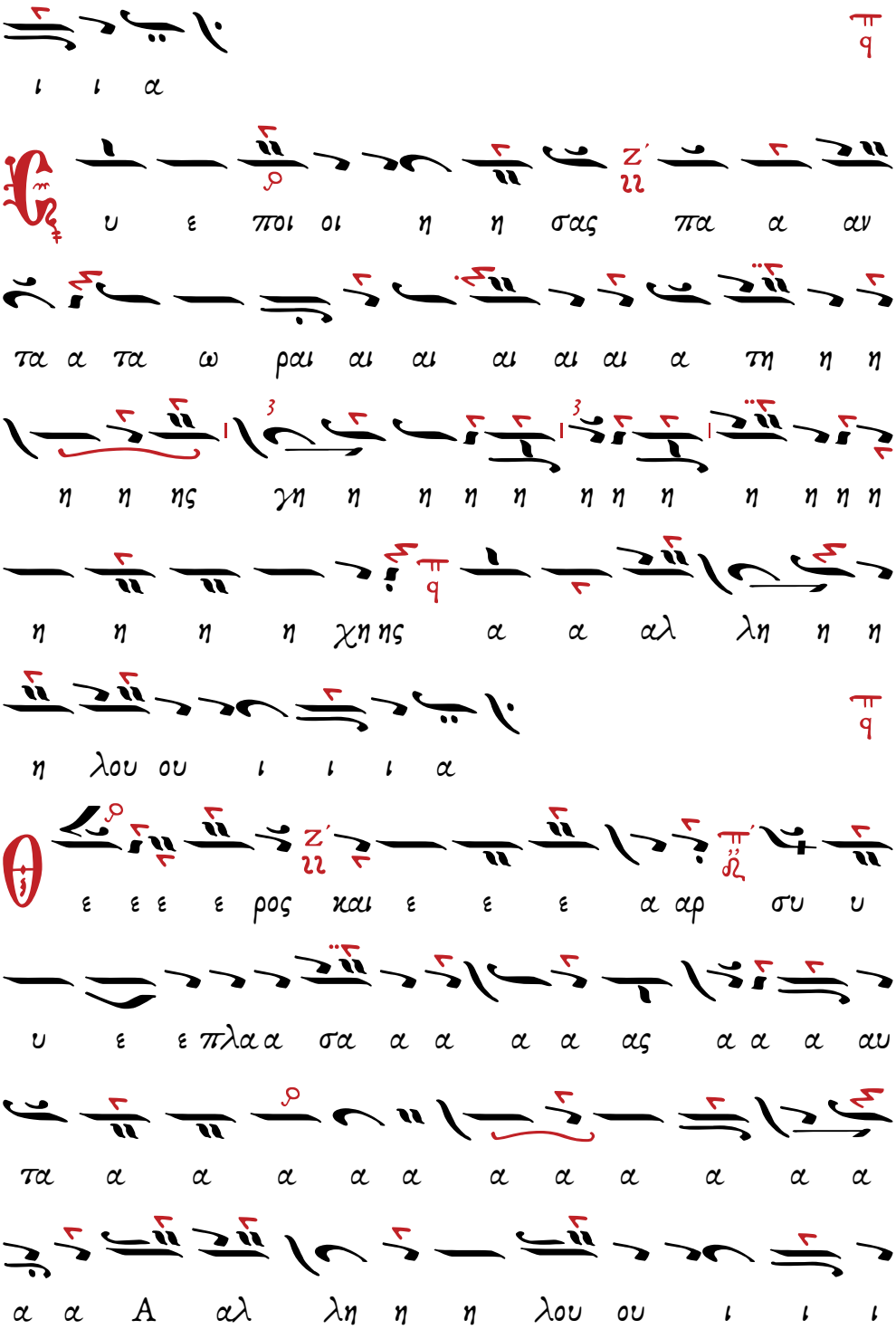
ι ι α
υ ε ποι οι η η σας πα α αν
τα α τα ω ραι αι αι αι αι αι α τη η η
η η ης γη η η η η η η η η η η
η η η η χη ης α α αλ λη η η
η λου ου ι ι ι α
ε ε ε ε ρος και ε ε ε α αρ συ υ
υ ε ε πλα α σα α α α α ας α α α αυ
τα α α α α α α α α α α α
α α Α αλ λη η η λου ου ι ι ι

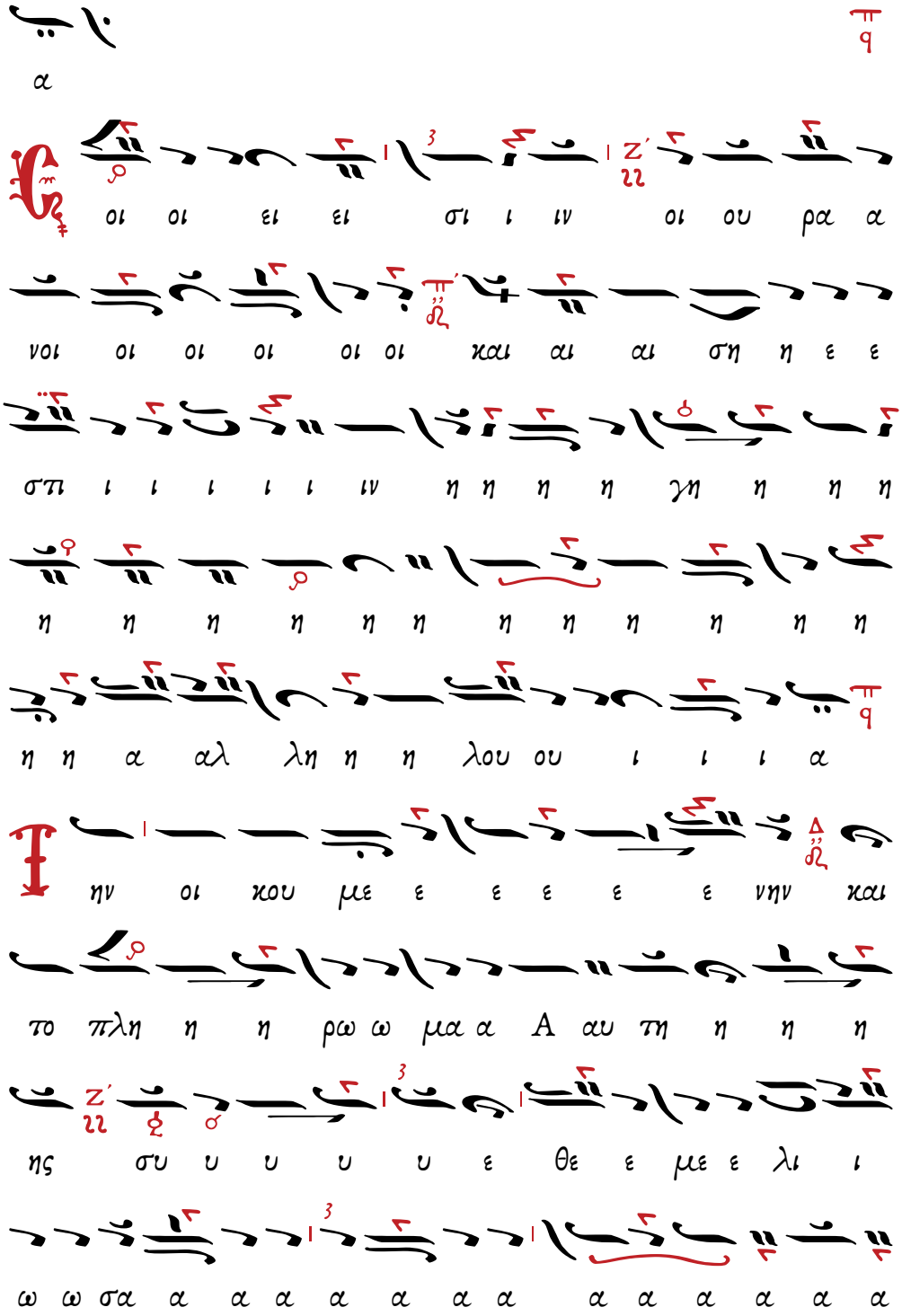
α
οι οι ει ει σι ι ιν οι ου ρα α
νοι οι οι οι οι οι και αι αι ση η ε ε
στι ι ι ι ι ι ιν η η η η γη η η η
η η η η η η η η η η η η η
η η α αλ λη η η λου ου ι ι ι α
ην οι κου με ε ε ε ε νην και
το πλη η η ρω ω μα α Α αυ τη η η η
ης συ υ υ υ υ ε θε ε με ε λι ι
ω ω σα α α α α α α α α α α α α α

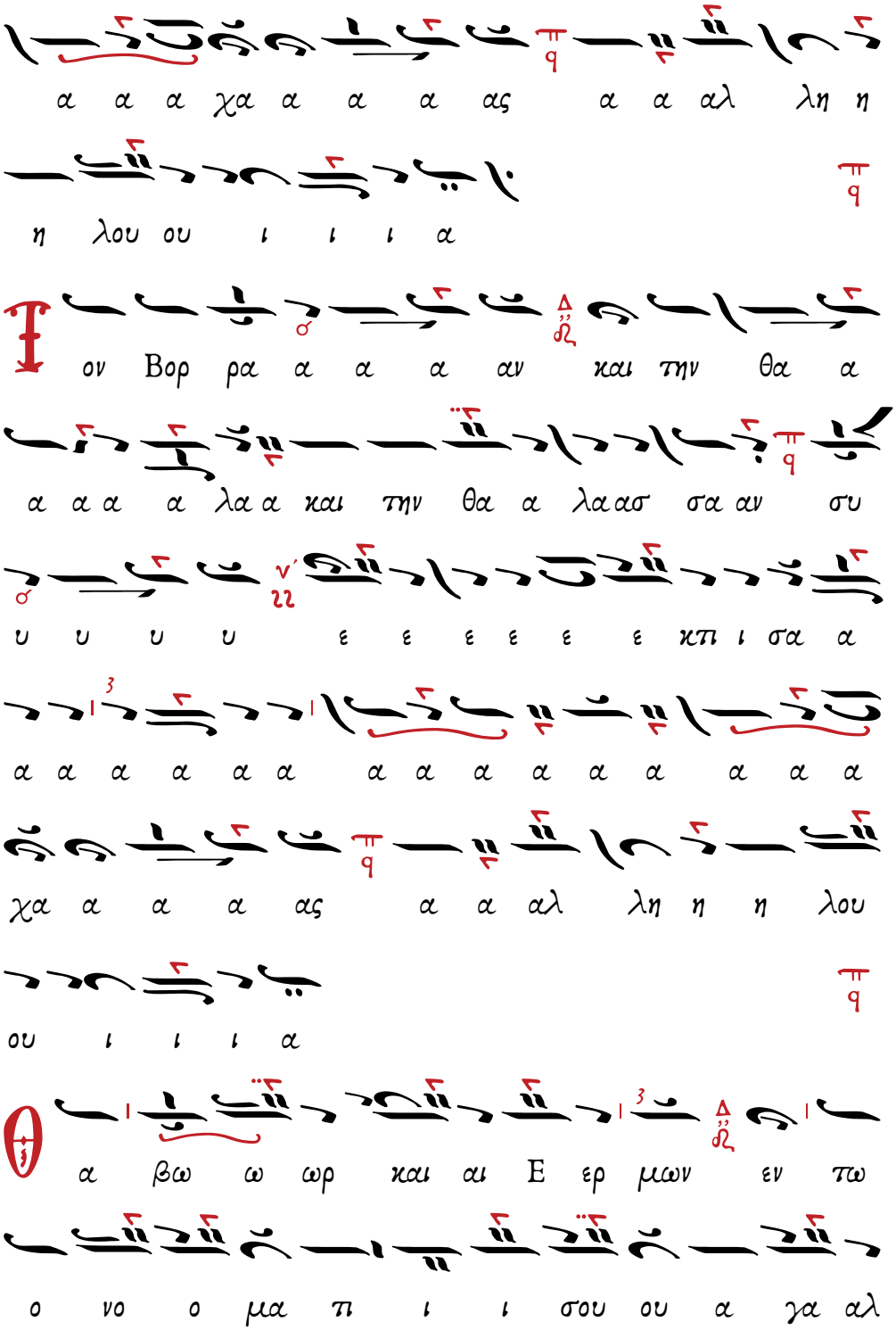
α α α χα α α α ας α α αλ λη η
η λου ου ι ι ι α
Τον Βορ ρα α α α αν και την θα α
α α α α λα α και την θα α λα ασ σα αν συ
υ υ υ υ ε ε ε ε ε ε κπ ι σα α
α α α α α α α α α α α α α α α
χα α α α ας α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
Θ α βω ω ωρ και αι Ε ερ μων εν τω
ο νο ο μα πι ι ι σου ου α γα αλ

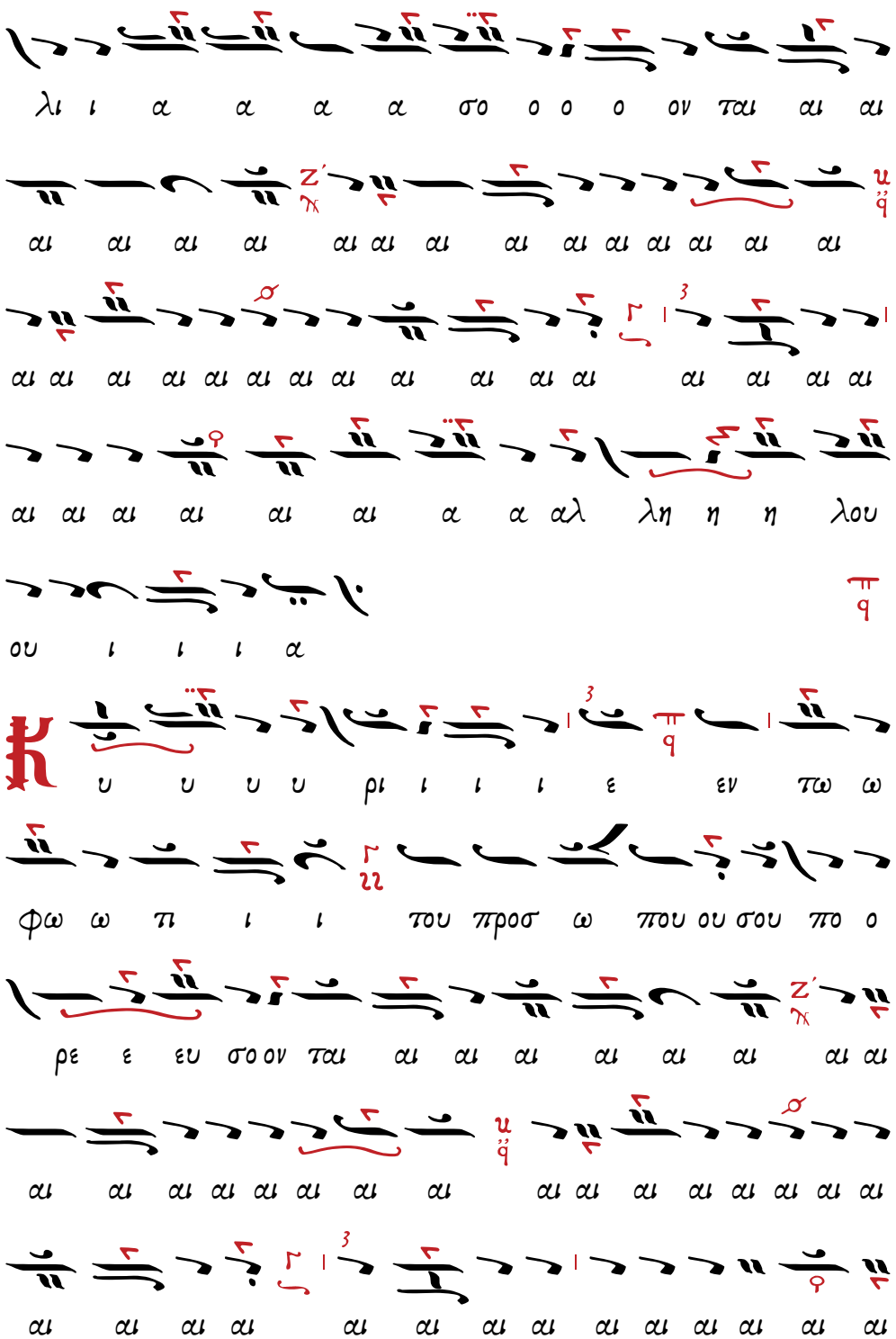
λι ι α α α α σο ο ο ο ον ται αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
ου ι ι ι α
υ υ υ υ ρι ι ι ι ε εν τω ω
φω ω πι ι ι του προσ ω που ου σου πο ο
ρε ε ευ σο ον ται αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι

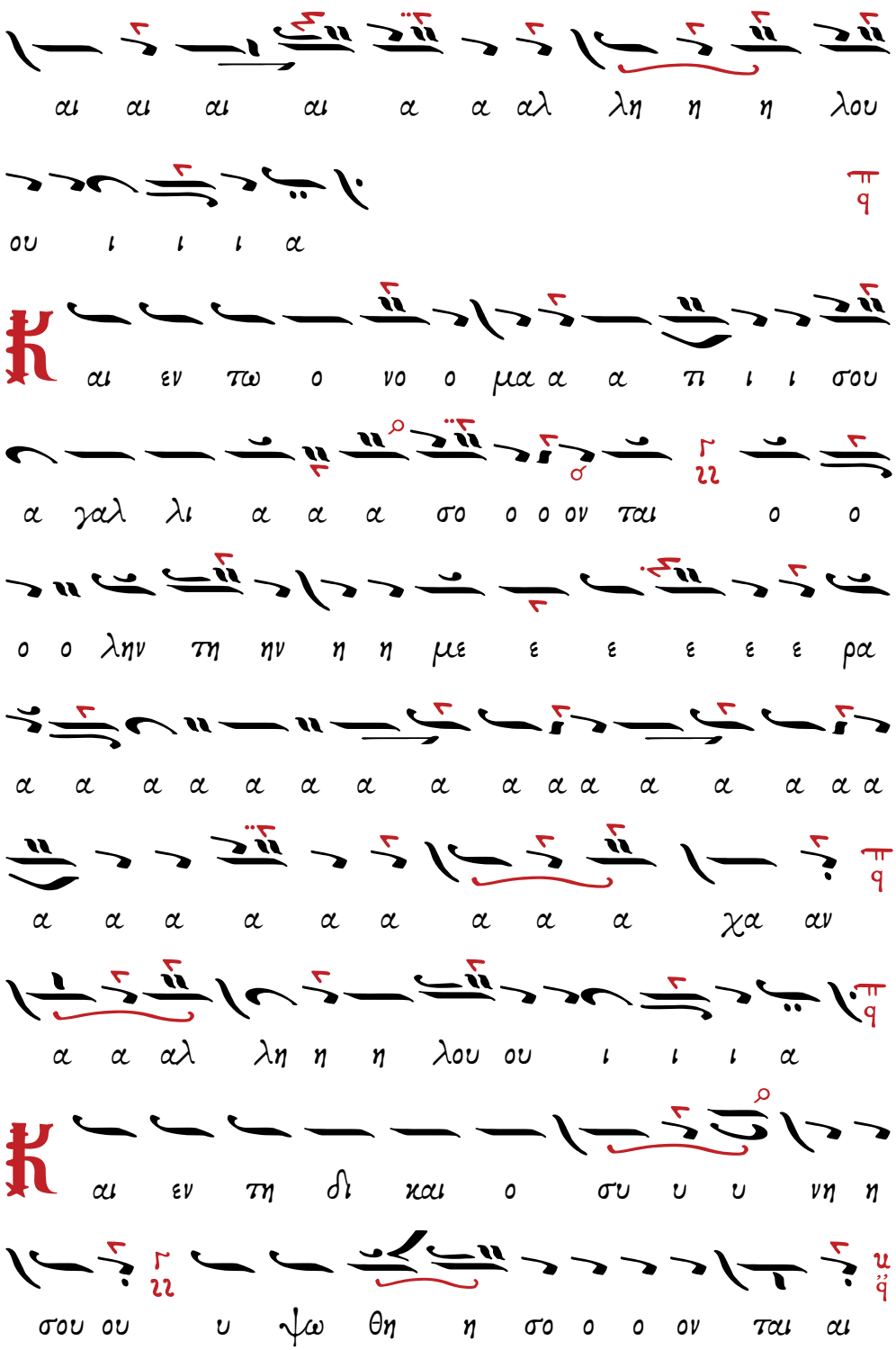
αι αι αι αι α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
αι εν τω ο νο ο μα α α πι ι ι σου
α γαλ λι α α α σο ο ο ον ται ο ο
ο ο λην τη ην η η με ε ε ε ε ε ρα
α α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α χα αν
α α αλ λη η η λου ου ι ι ι α
αι εν τη δι και ο συ υ υ νη η
σου ου υ ψω θη η σο ο ο ον ται αι

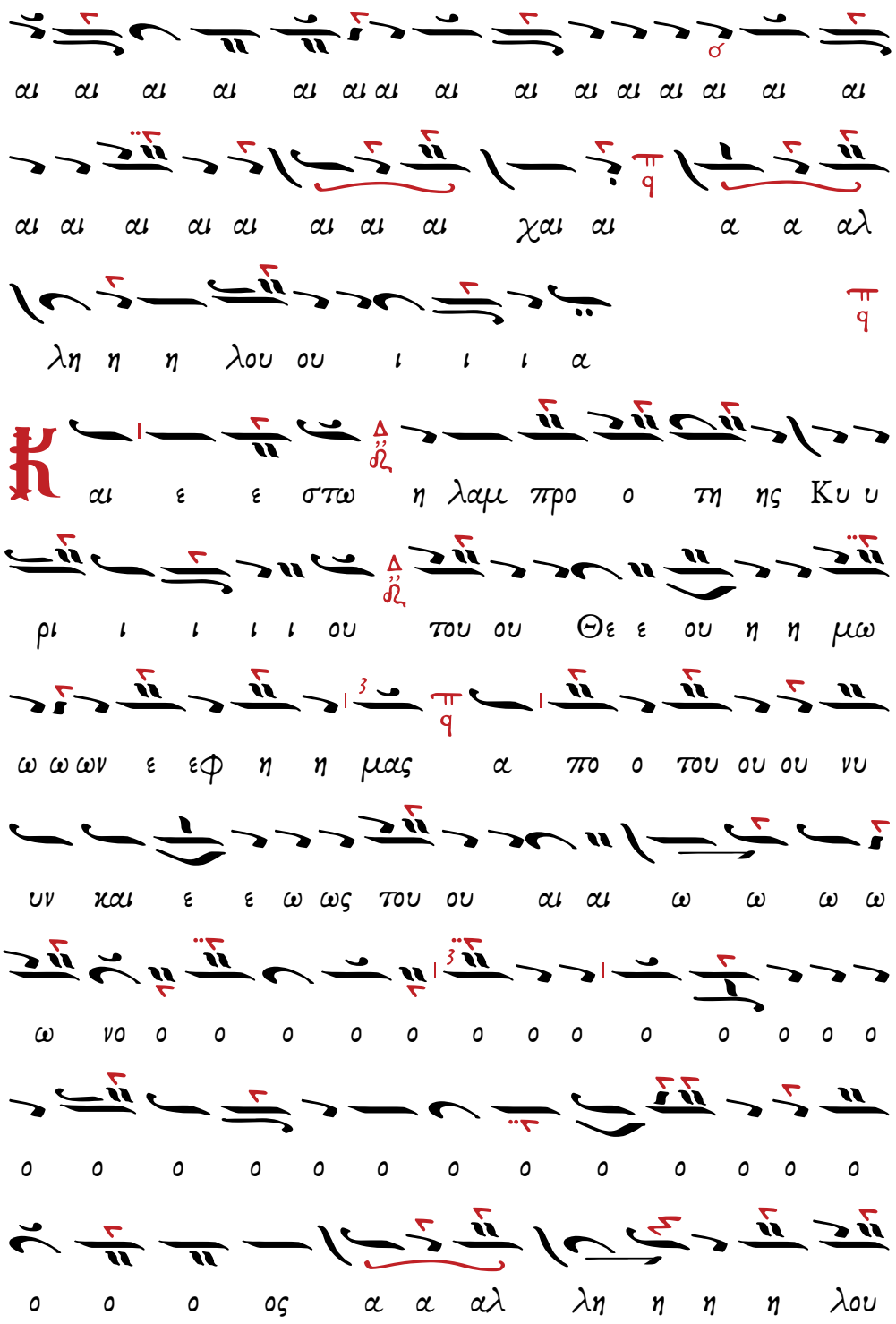
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι χαι αι α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
αι ε ε στω η λαμ προ ο τη ης Κυ υ
ρι ι ι ι ι ου του ου Θε ε ου η η μω
ω ω ων ε εφ η η μας α πο ο του ου ου νυ
υν και ε ε ω ως του ου αι αι ω ω ω ω
ω νο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ος α α αλ λη η η λου

ου ι ι ι α

Δόξα καὶ νῦν. Ζήτει εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον (σελ. 251)

Ἕτερος εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου. Ὀκτώηχος.

Ἦχος δ Πα

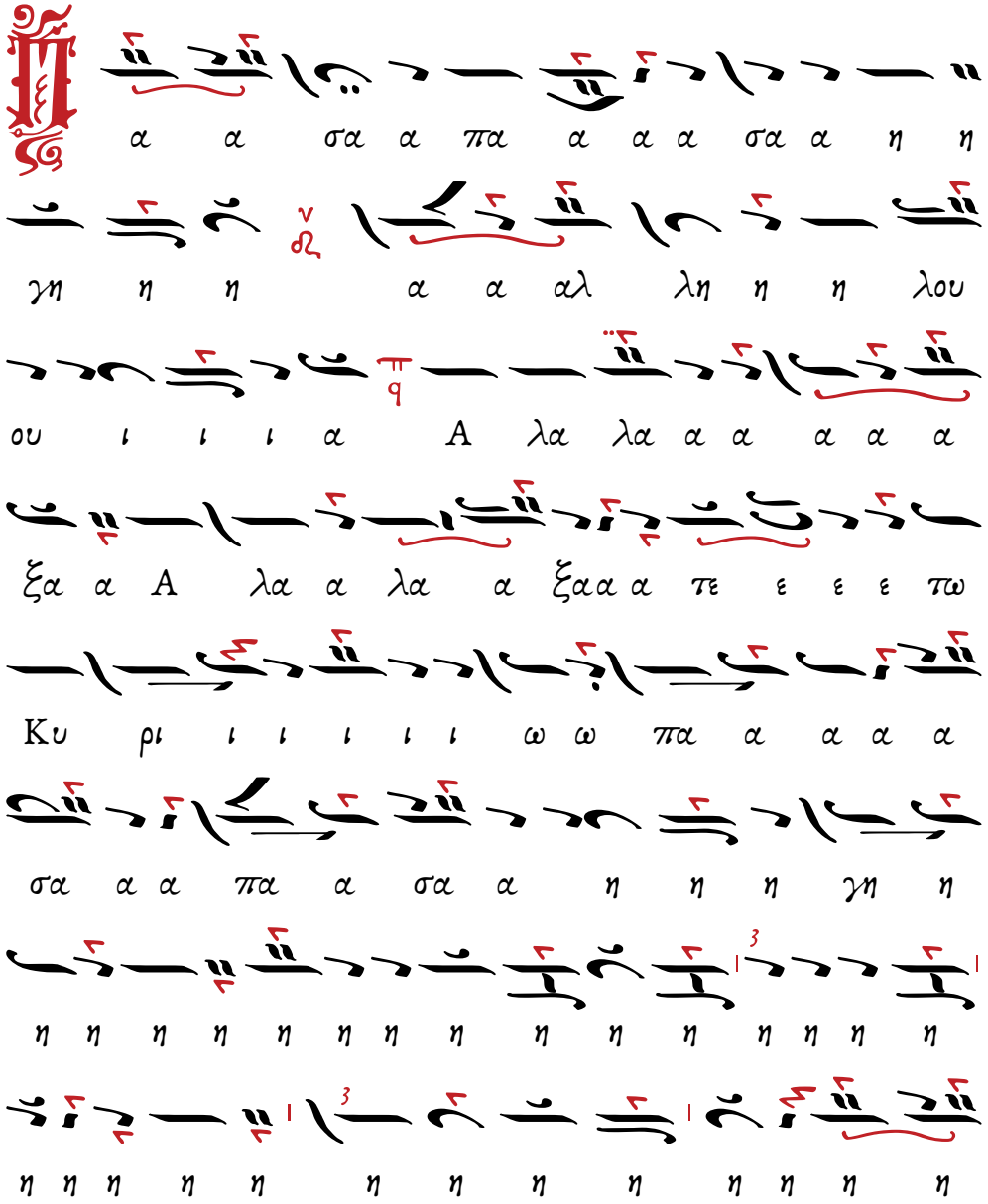

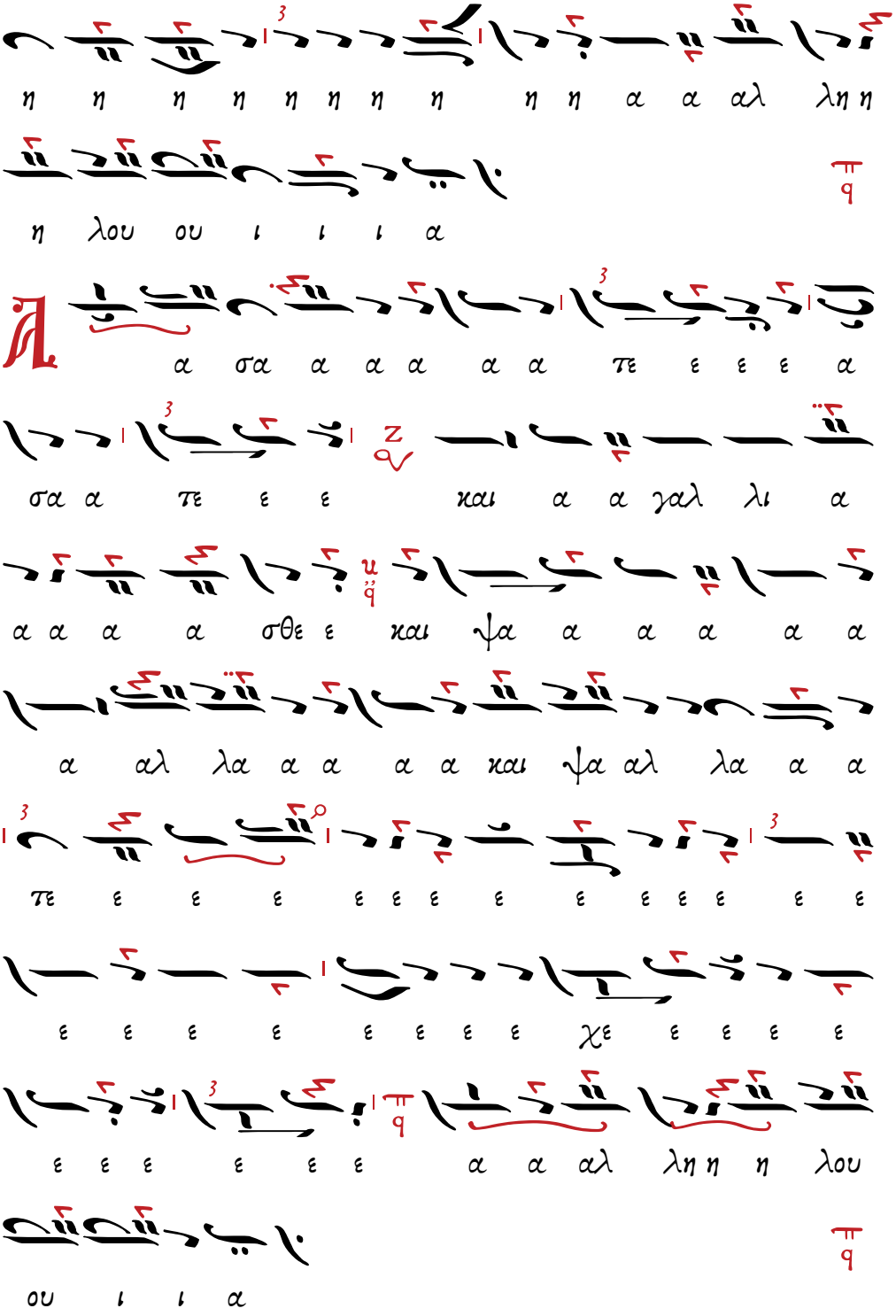
η η η η η η η η η η α α αλ λη η
η λου ου ι ι ι α
α σα α α α α α τε ε ε ε α
σα α τε ε ε και α α γαλ λι α
α α α α σθε ε και ψα α α α α α
α αλ λα α α α α και ψα αλ λα α α
τε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε χε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε α α αλ λη η η λου
ου ι ι α

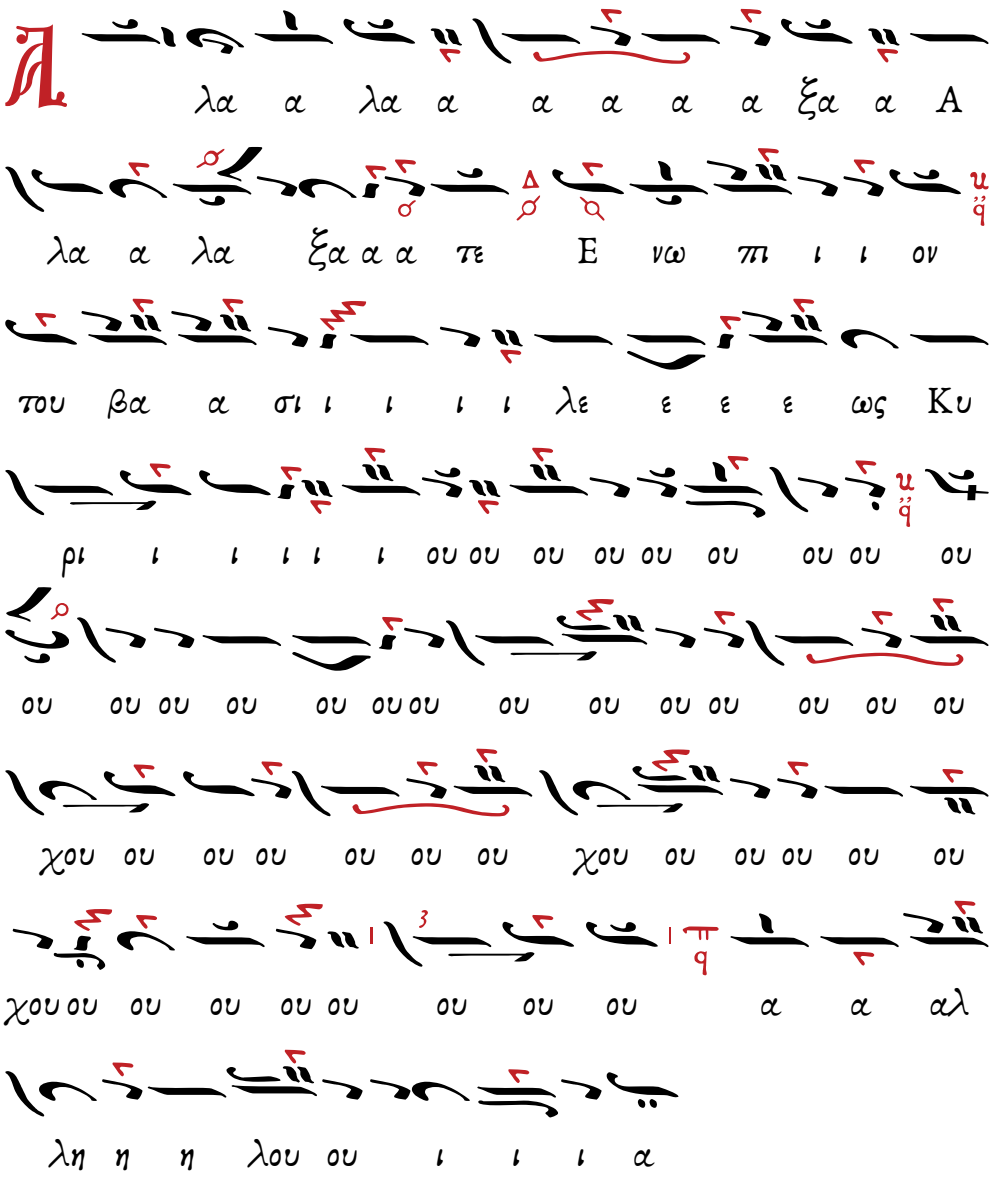
λα α λα α α α α α ξα α Α
λα α λα ξα α α τε Ε νω πι ι ι ον
του βα α σι ι ι ι ι λε ε ε ε ως Κυ
ρι ι ι ι ι ι ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
χου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου
χου ου ου ου ου ου ου ου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α

Ἦχος Δι

ν πο ο ο ο λει ει Κυ υ ρι ι ι

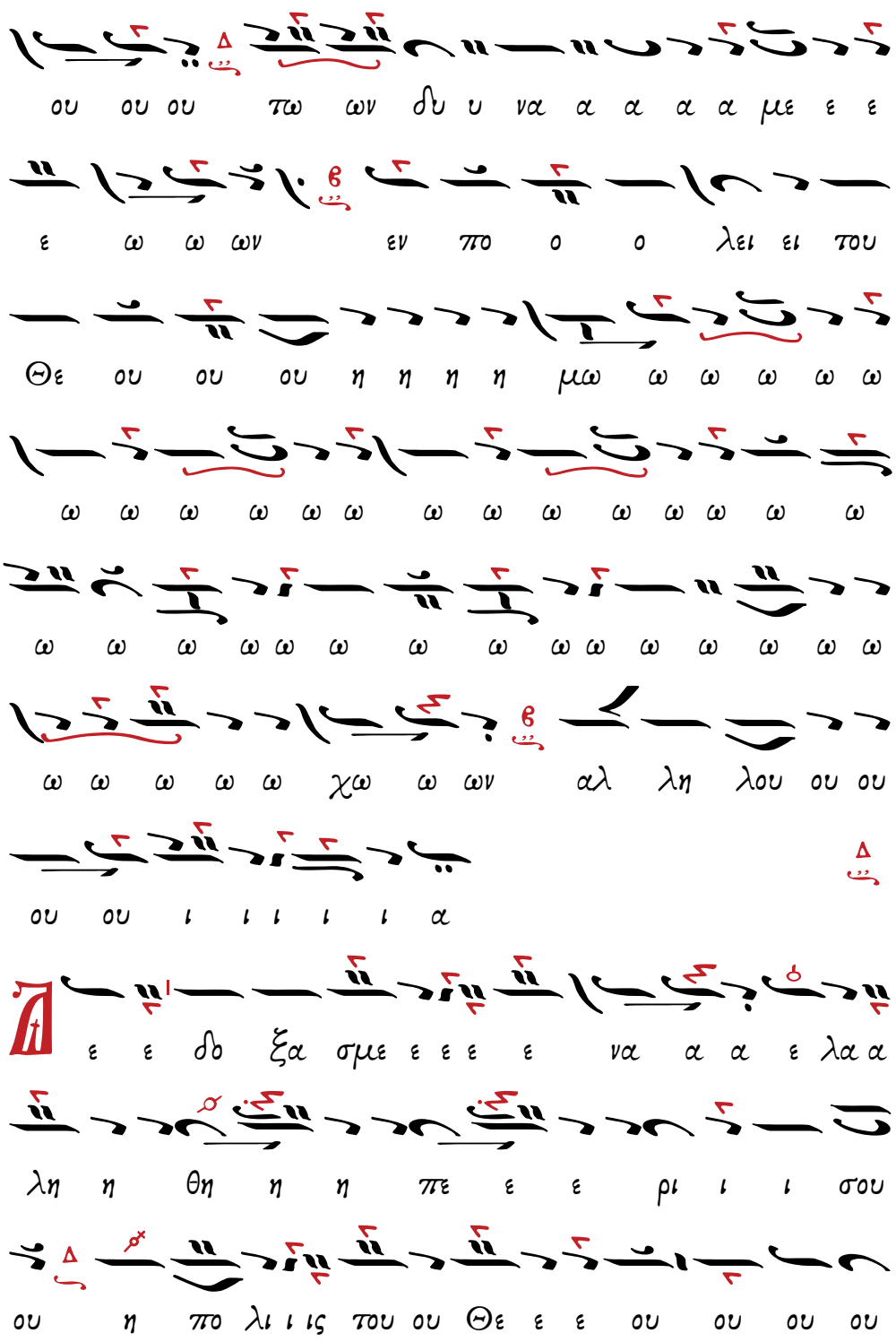
ου ου ου τω ων δυ υ να α α α α με ε ε
ε ω ω ων εν πο ο ο λει ει του
Θε ου ου ου η η η η μω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω χω ω ων αλ λη λου ου ου
ου ου ι ι ι ι ι α
ε ε δο ξα σμε ε ε ε ε να α α ε λα α
λη η θη η η πε ε ε ρι ι ι σου
ου η πο λι ι ις του ου Θε ε ε ου ου ου ου

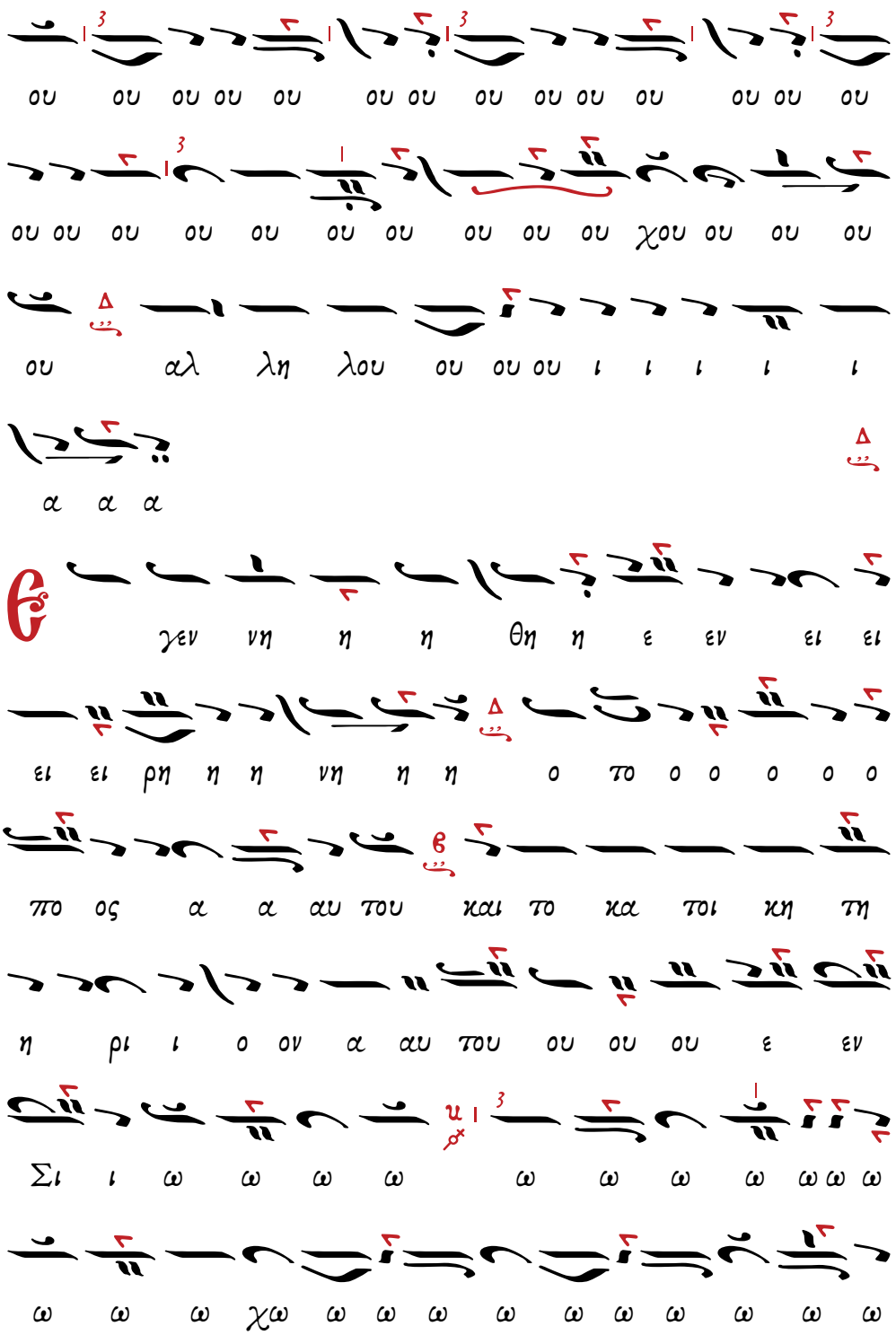
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου
ου αλ λη λου ου ου ου ι ι ι ι ι
α α α
γεν νη η η θη η ε εν ει ει
ει ει ρη η η νη η η ο το ο ο ο ο ο
πο ος α α αυ του και το κα τοι κη τη
η ρι ι ο ον α αυ του ου ου ου ε εν
Σι ι ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω

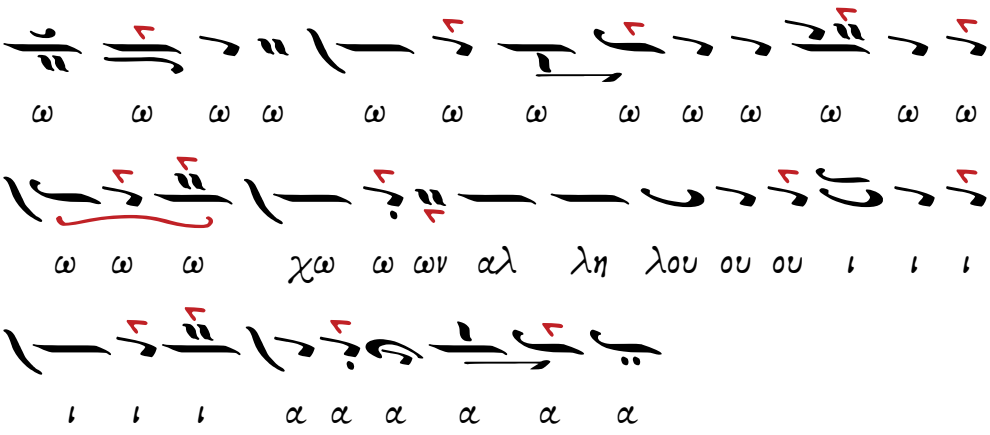
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω χω ω ων αλ λη λου ου ου ι ι ι
ι ι ι α α α α α α

Ἦχος ἰὶ Γα

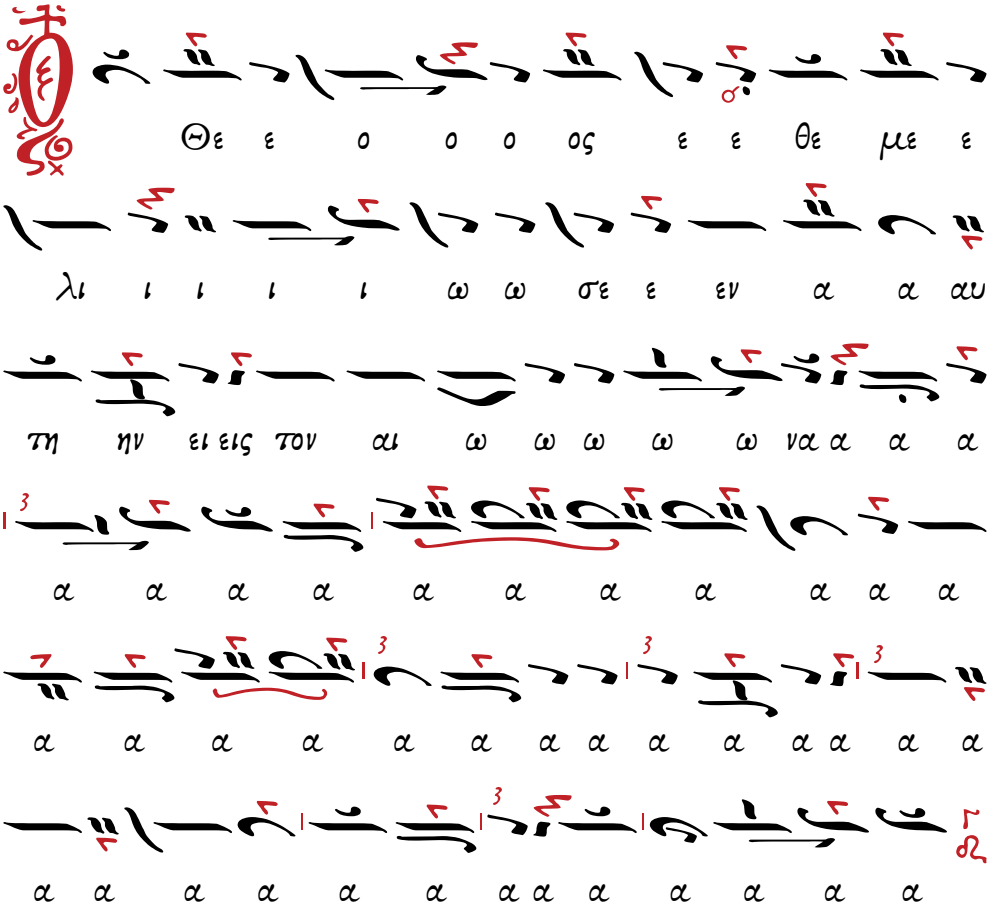
Θε ε ο ο ο ος ε ε θε με ε
λι ι ι ι ι ω ω σε ε εν α α αυ
τη ην ει εις τον αι ω ω ω ω ω να α α α
α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α

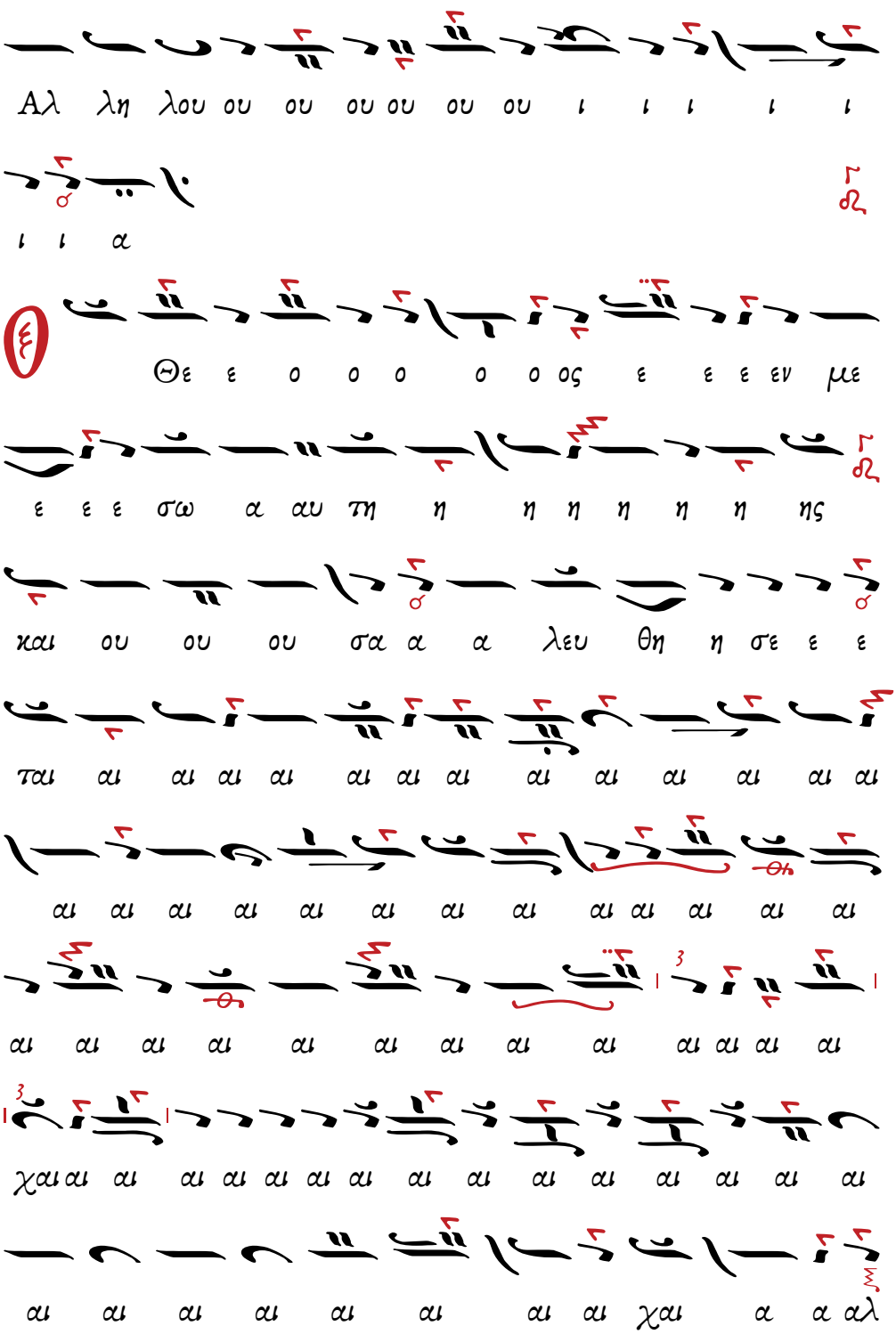
Αλ λη λου ου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι
ι ι α
Θε ε ο ο ο ο ο ος ε ε ε εν με
ε ε ε σω α αυ τη η η η η η η ης
και ου ου ου σα α α λευ θη η σε ε ε
ται αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
χαι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι χαι α α αλ

λη η η η λου ου ι ι α
γι ι ι ι ι α α α α
σε ε ε το σκη η νω ω μα α Α αυ του ουου
ου ου ου ο υ υ υ υ υ υ υ ψι ι ο
υ υ υ ψι ι ι στο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο χο ο ο ο ο ο ος αλ
λη λου ουουου ου ι ι ι ι α α α α α
α

Ἦχος Δ Δι

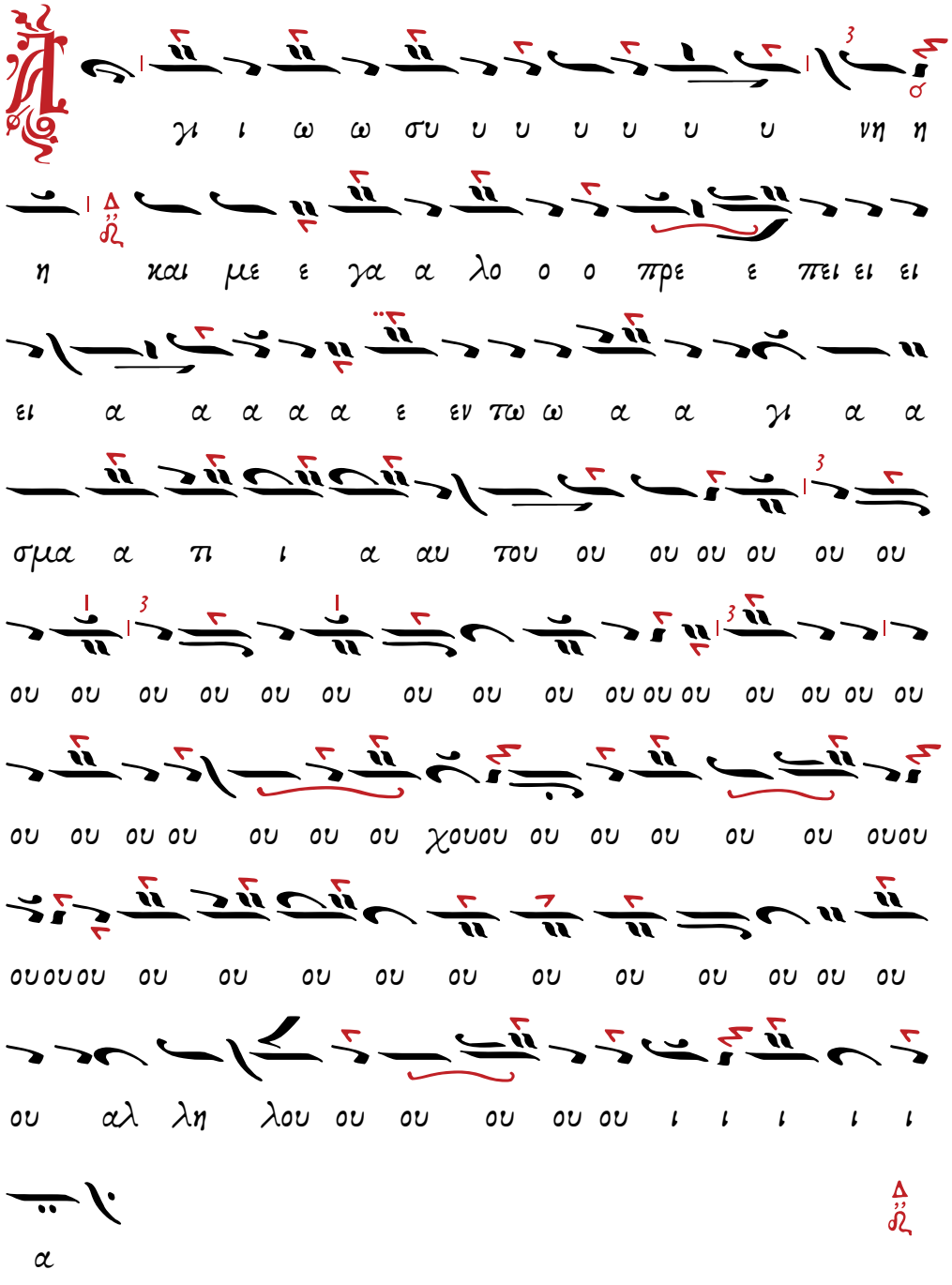
γι ι ω ω συ υ υ υ υ υ υ νη η
η και με ε γα α λο ο ο πρε ε πει ει ει
ει α α α α α ε εν τω ω α α γι α α
σμα α π ι α αυ του ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου χουου ου ου ου ου ου ουου
ουουου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου αλ λη λου ου ου ου ου ου ι ι ι ι ι
α

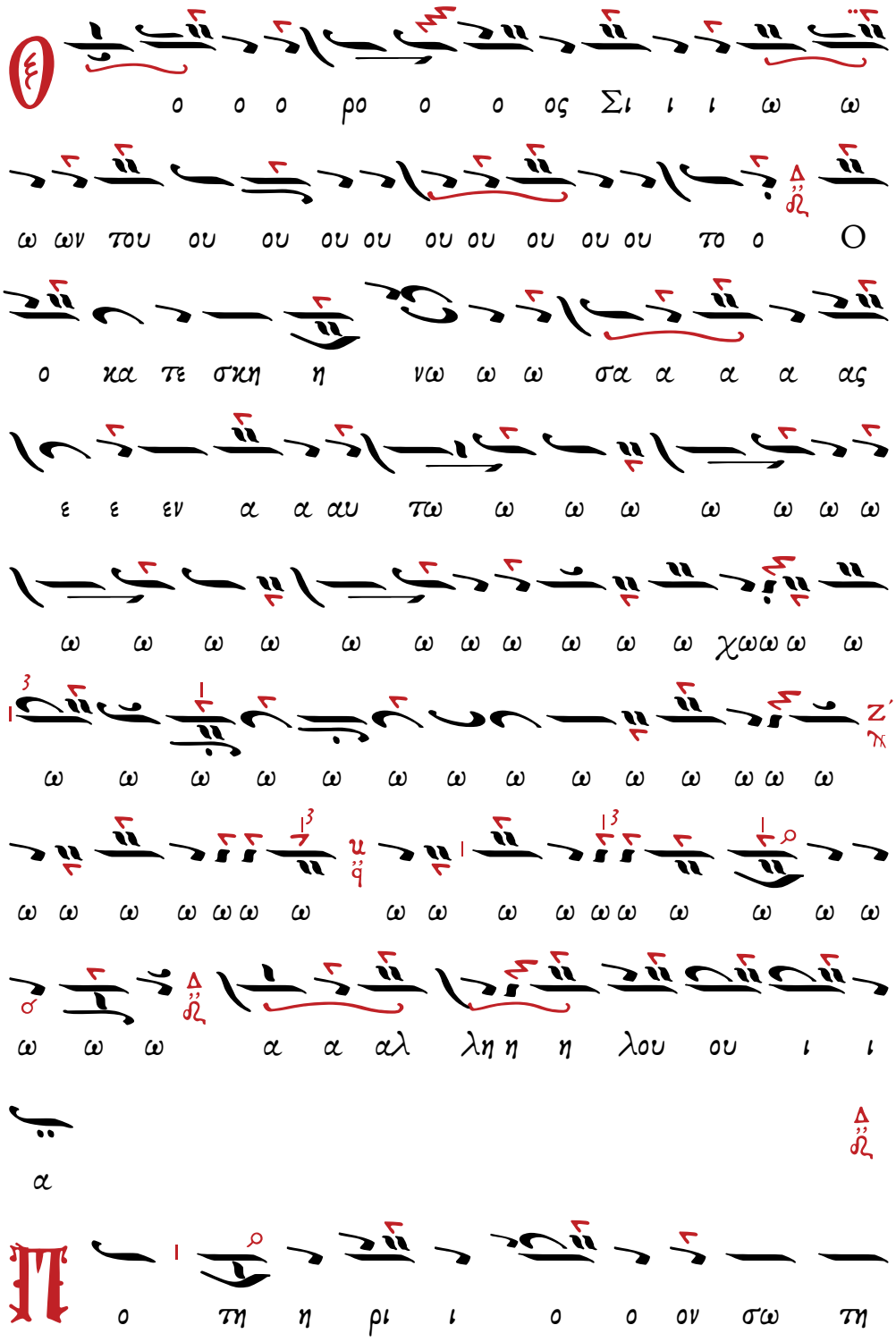
Θ
ο ο ο ρο ο ο ος Σι ι ι ω ω
ω ων του ου ου ου ου ου ου ου ου ου το ο Ο
ο κα τε σκη η νω ω ω σα α α α ας
ε ε εν α α αυ τω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω χω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω α α αλ λη η η λου ου ι ι
α
Π
ο τη η ρι ι ο ο ον σω τη

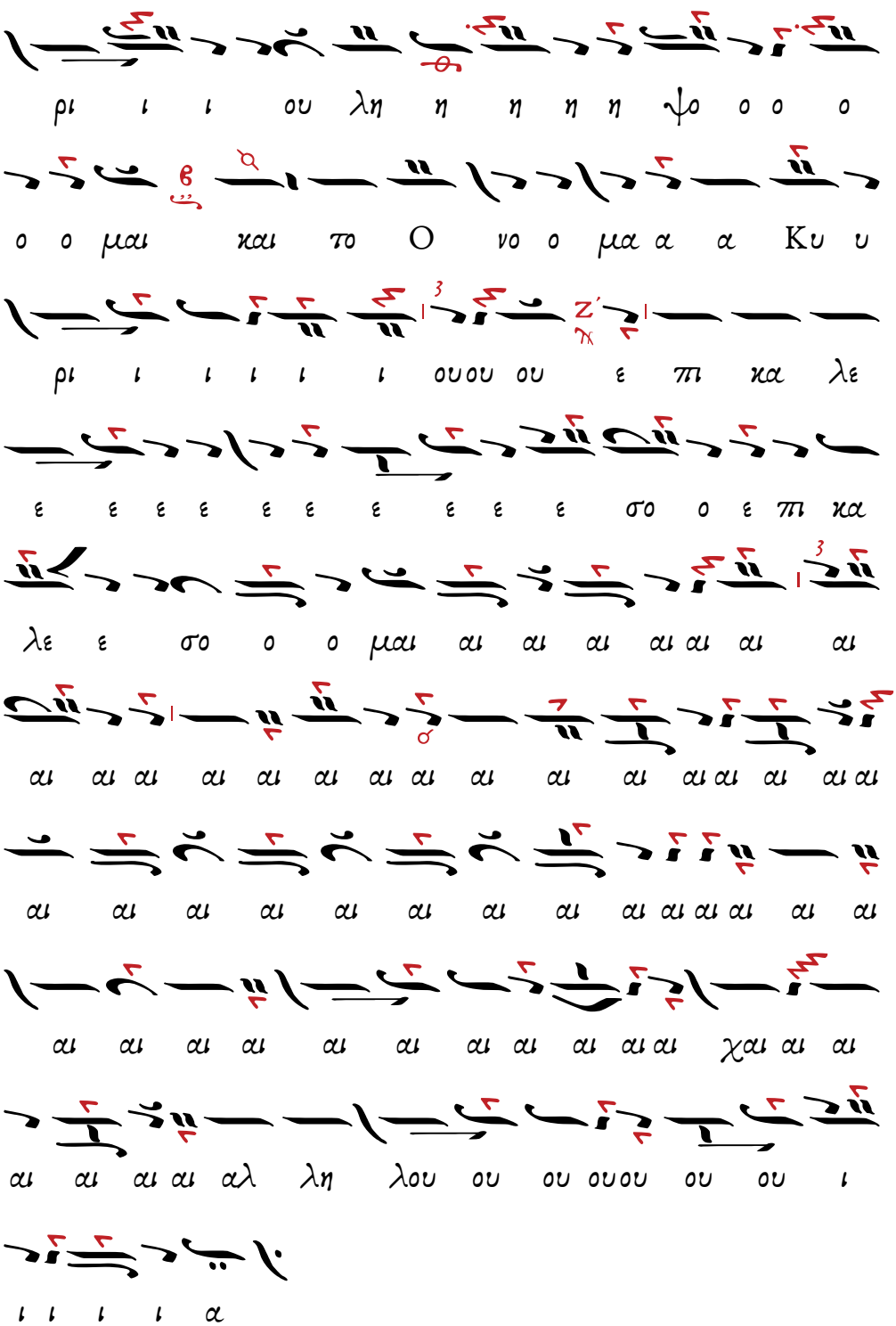
ρι ι ι ου λη η η η η ψο ο ο ο
ο ο μαι και το Ο νο ο μα α α Κυ υ
ρι ι ι ι ι ι ουου ου ε πι κα λε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε σο ο ε πι κα
λε ε σο ο ο μαι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι
αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι αι χαι αι αι
αι αι αι αι αλ λη λου ου ου ουου ου ου ι
ι ι ι ι α

Ἦχος πλ. δ΄ Πα

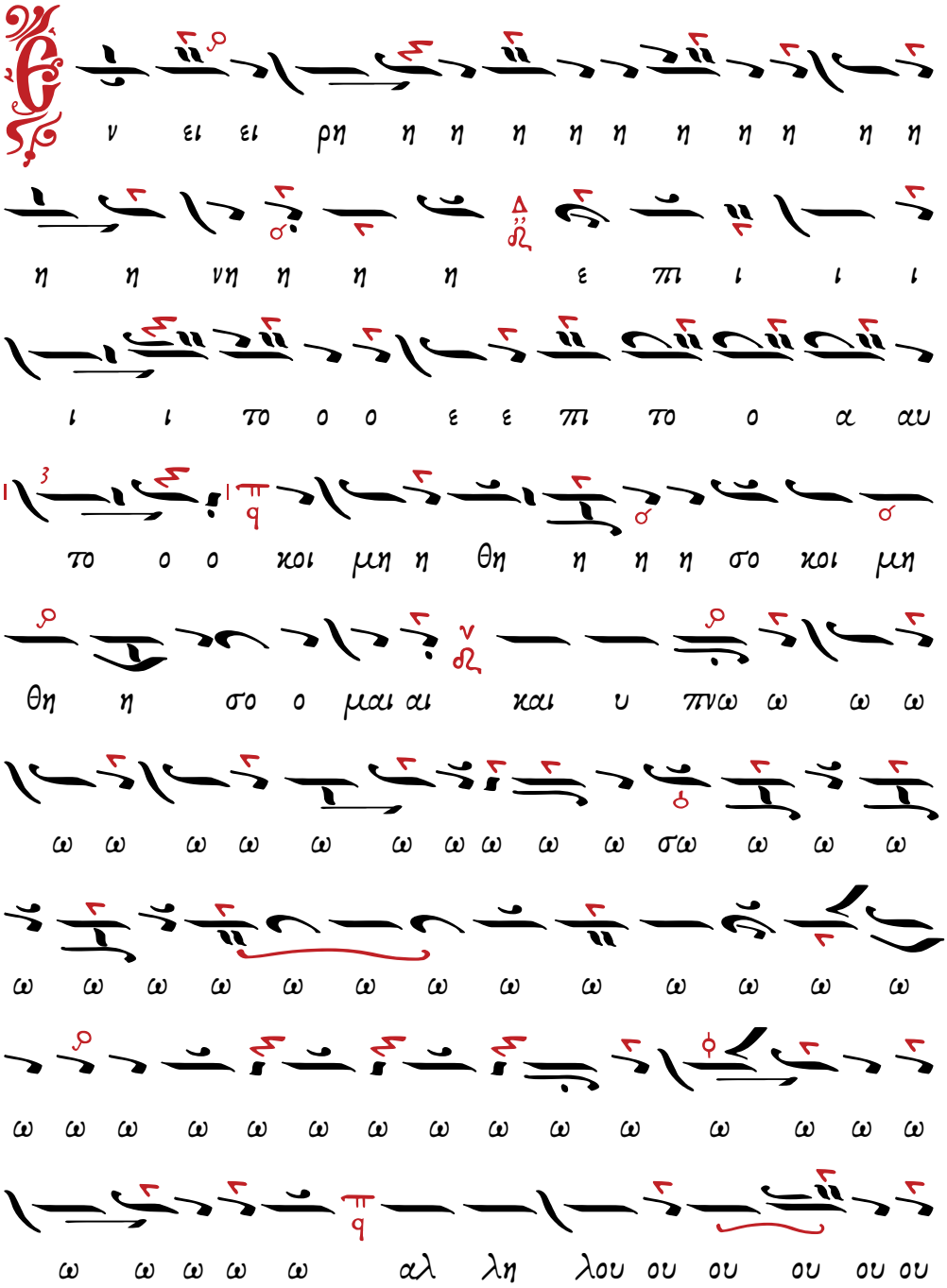
ν ει ει ρη η η η η η η η η η
η η νη η η η ε πι ι ι ι
ι ι το ο ο ε ε πι το ο α αυ
το ο ο κοι μη η θη η η η σο κοι μη
θη η σο ο μαι αι και υ πνω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω σω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω αλ λη λου ου ου ου ου ου

ι ι ι ι ι α
ε πι ι ι ι ι στρε ε ε Ε πι
ι στρε ε ε ψον ψυ χη η η η η η η
η η μου ου ει εις τη ην α α να α α α
πα α α αυ σι ι ι ι ιν σου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου αλ
λη λου ου ου ι ι ι ι α α
ι σχυν θη η η η η τω ω αι σχυν θη

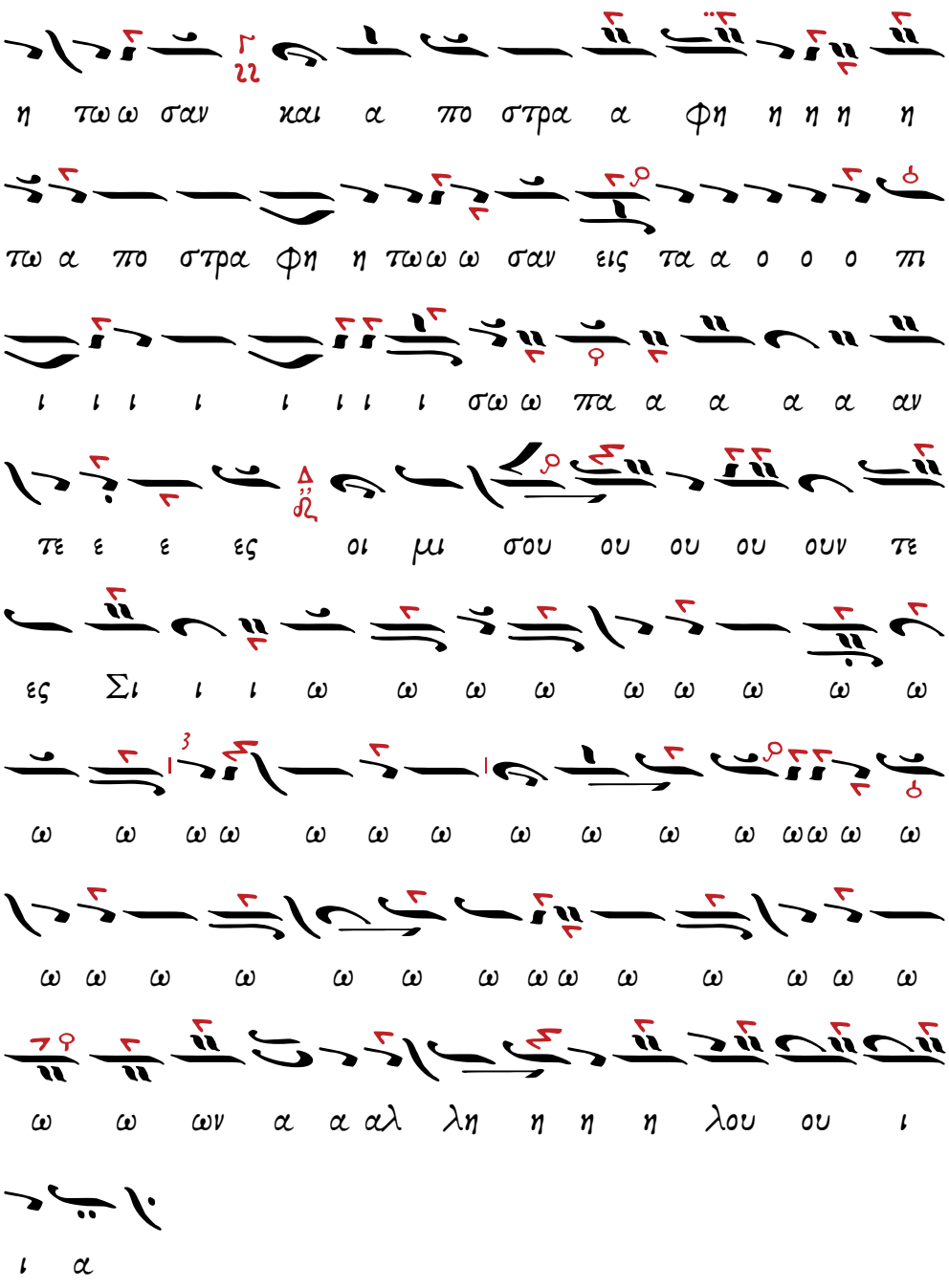
η τωω σαν και α πο στρα α φη η η η
τω α πο στρα φη η τωω ω σαν εις τα α ο ο ο πι
ι ι ι ι ι ι ι ι σω ω πα α α α α αν
τε ε ε ες οι μι σου ου ου ου ουν τε
ες Σι ι ι ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ωω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ων α α αλ λη η η η λου ου ι
ι α

Ἦχος δ΄ Πα

υ υ ε ε πλα α σα α α α α α ας
με ε ε και ε ε ε ε θη η η και
ε ε ε θη η η η κας επ ε ε ε
με ε ε την χει ει ει ει ει ει ει
ρα α α α α α α α α α α την
χει ει ρα α σου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
αλ λη λου ουουου ου ι ι ι ι ι α

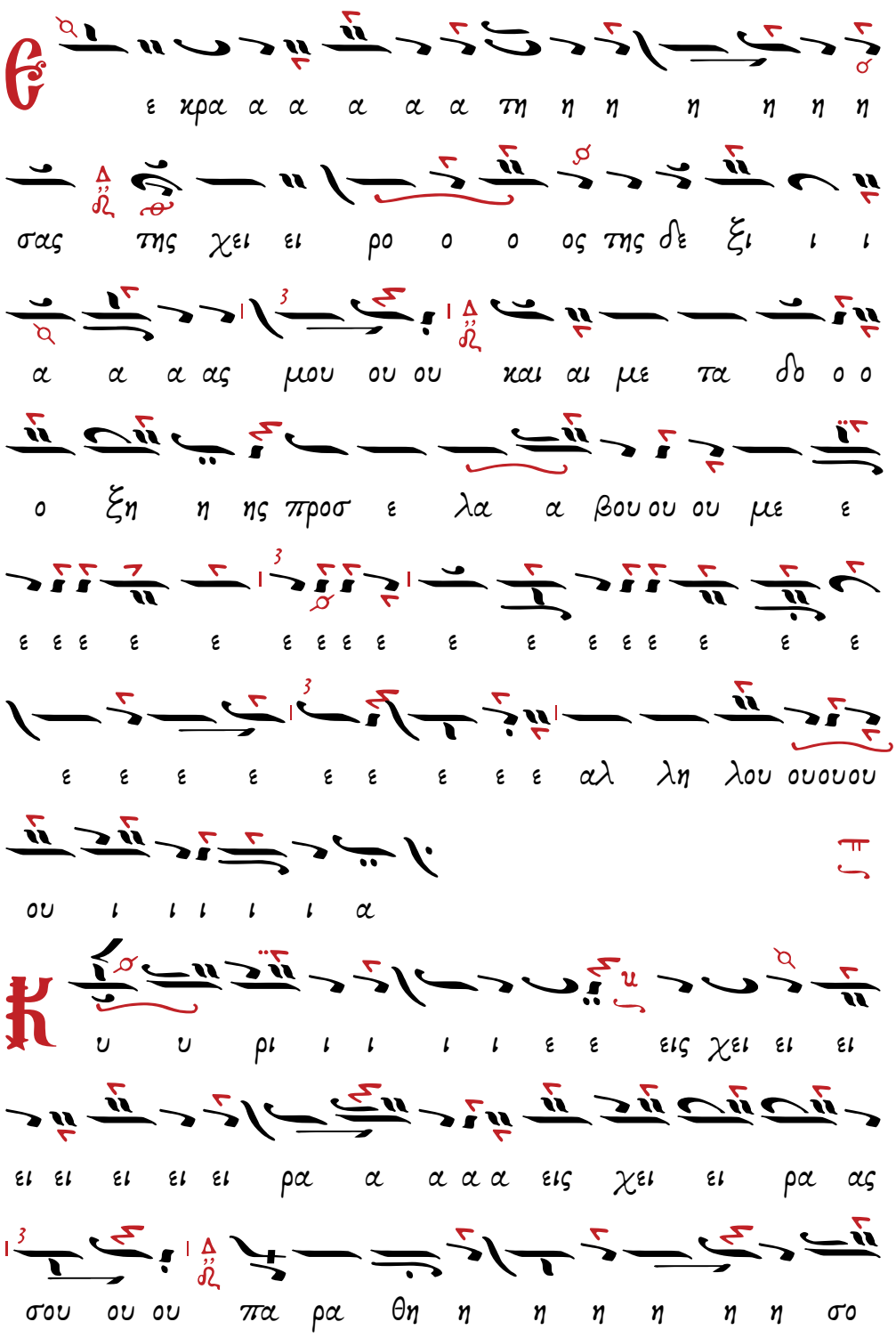
ε κρα α α α α α τη η η η η η η
σας της χει ει ρο ο ο ος της θε ξι ι ι
α α α ας μου ου ου και αι με τα θο ο ο
ο ξη η ης προσ ε λα α βου ου ου με ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε αλ λη λου ουουου
ου ι ι ι ι ι α
υ υ ρι ι ι ι ι ε ε εις χει ει ει
ει ει ει ει ει ρα α α α α εις χει ει ρα ας
σου ου ου πα ρα θη η η η η η η σο

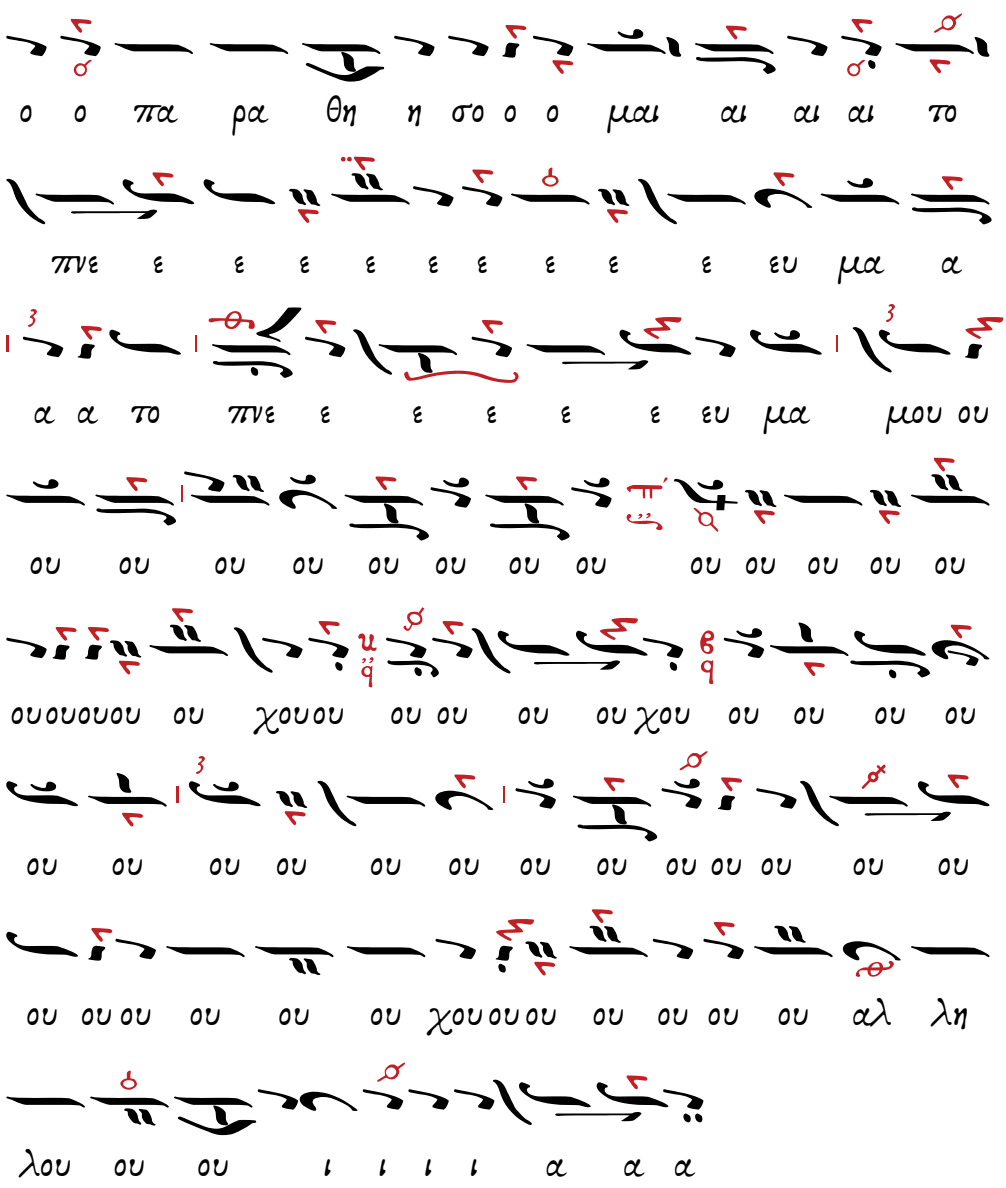

Ἦχος Βαρὺς ϡ Ζω

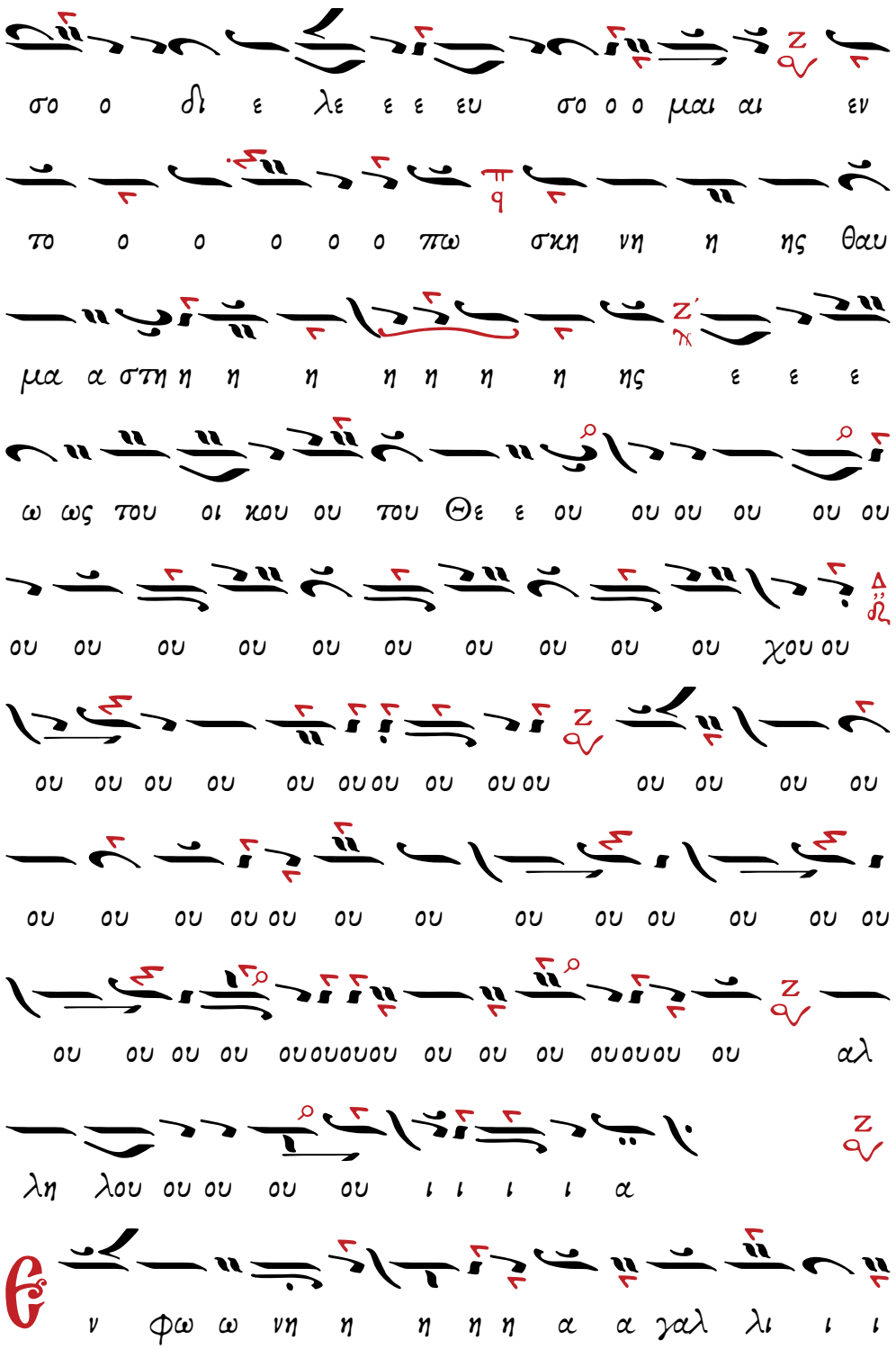
σο ο δι ε λε ε ε ευ σο ο ο μαι αι εν
το ο ο ο ο ο πω σκη νη η ης θαυ
μα α στη η η η η η η ης ε ε ε
ω ως του οι κου ου του Θε ε ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου
ου ου ου ου ου ουου ου ουου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ουουουου ου ου ου ουουου ου αλ
λη λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
ν φω ω νη η η η η α α γαλ λι ι ι

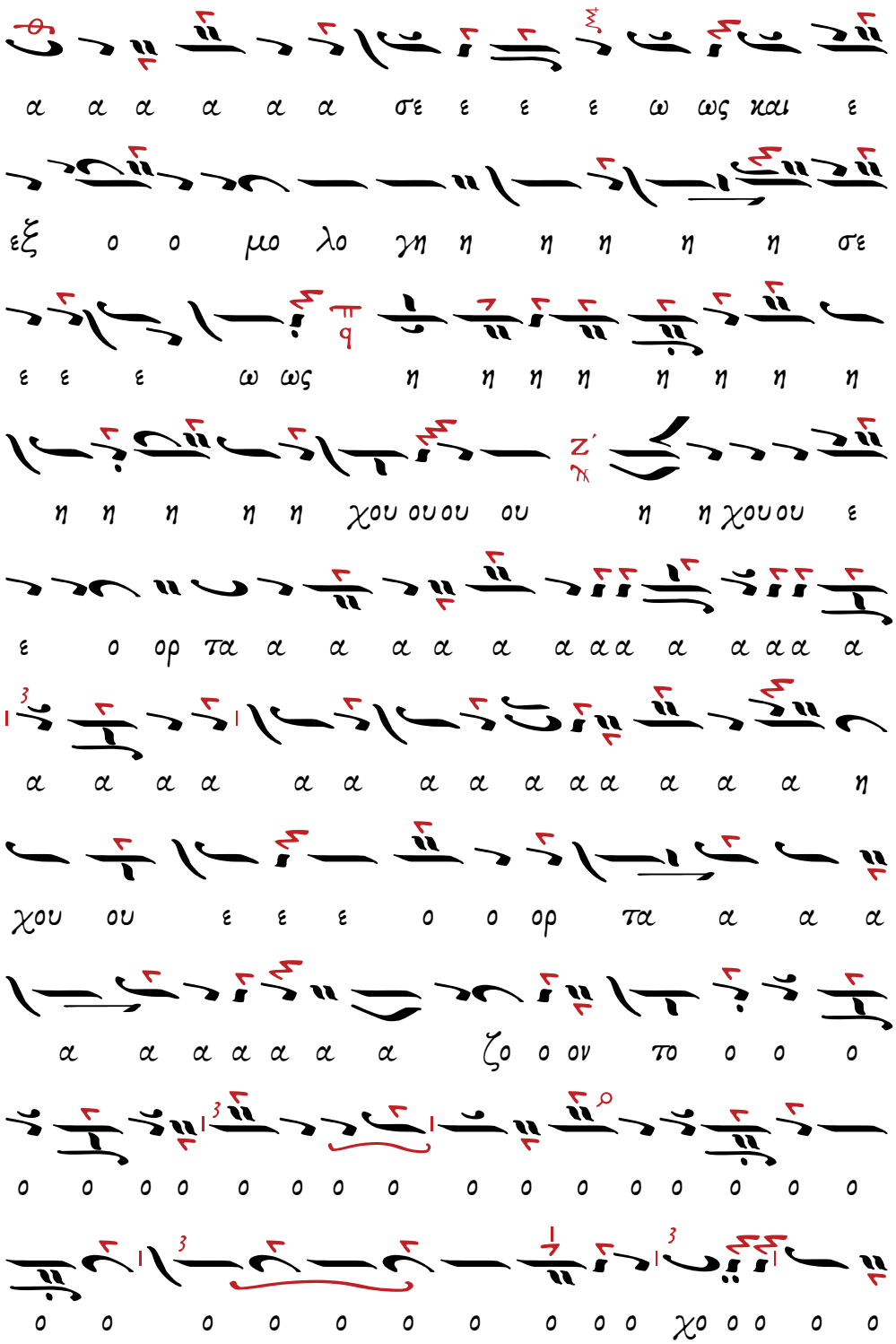

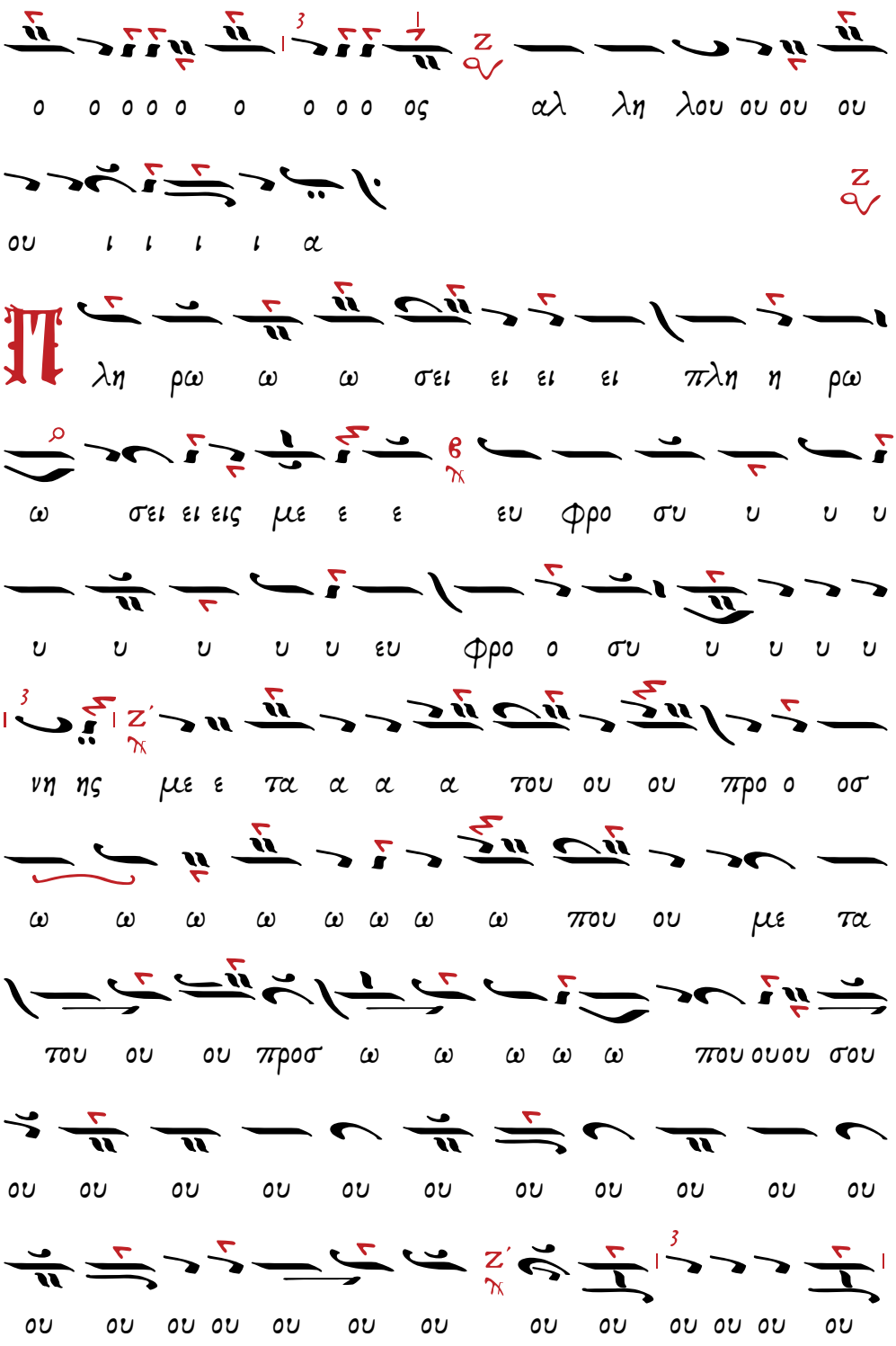
ο ο ο ο ο ο ο ο ος αλ λη λου ου ου ου
ου ι ι ι ι α
λη ρω ω ω σει ει ει ει πλη η ρω
ω σει ει εις με ε ε ευ φρο συ υ υ υ
υ υ υ υ υ ευ φρο ο συ υ υ υ υ
νη ης με ε τα α α α του ου ου προ ο οσ
ω ω ω ω ω ω ω ω που ου με τα
του ου ου προσ ω ω ω ω ω που ουου σου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

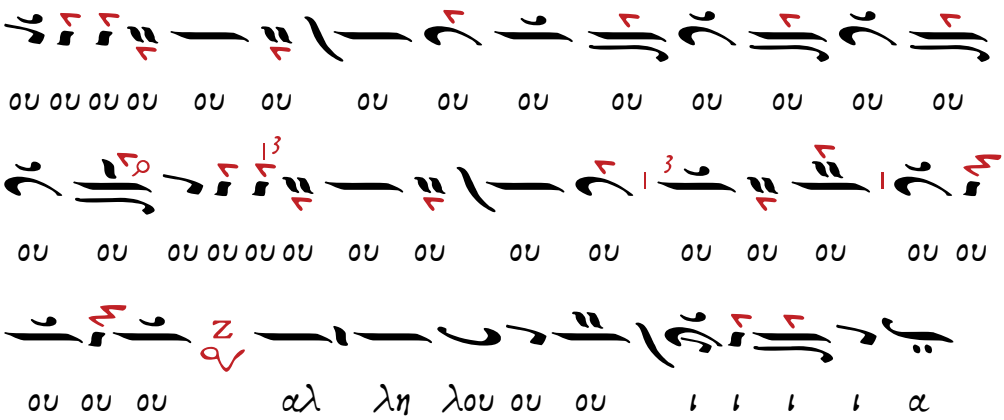

Στὰ χειρόγραφα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐκδίδονται τὰ μετὰ χεῖρας μέλη τοῦ Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου, τὸ Ψαλτικὸ κείμενο τῆς Ἐκλογῆς "Εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου" σταματᾶ σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο. Γιὰ τὴν ὁλοκλήρωσή της παραπίθενται καὶ οἱ ὑπόλοιποι ὀκτὼ στίχοι, μὲ βάση κάποιες ἀπὸ τὶς παραπάνω μελοποιήσεις τοῦ ἴδιου. Οἱ στίχοι *Μνησθήσομαι...*, *Ἅγιος ὁ ναός σου...* καὶ *Τῷ οἴκῳ σου...* παραπίθενται ἐξ ἀντιγραφῆς ἀπὸ τὴν Ἐκλογὴ "Εἰς τὴν Γέννησιν τῆς Θεοτόκου".

Ἦχος πλ. Νη

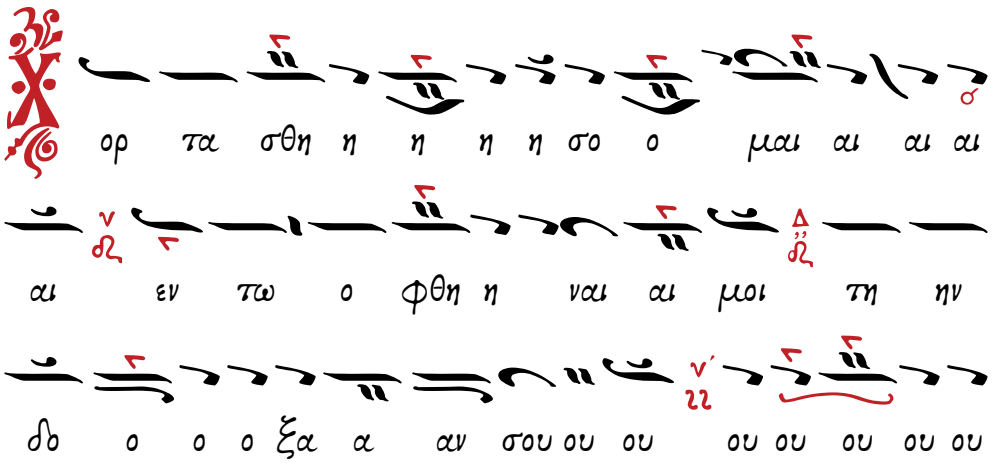

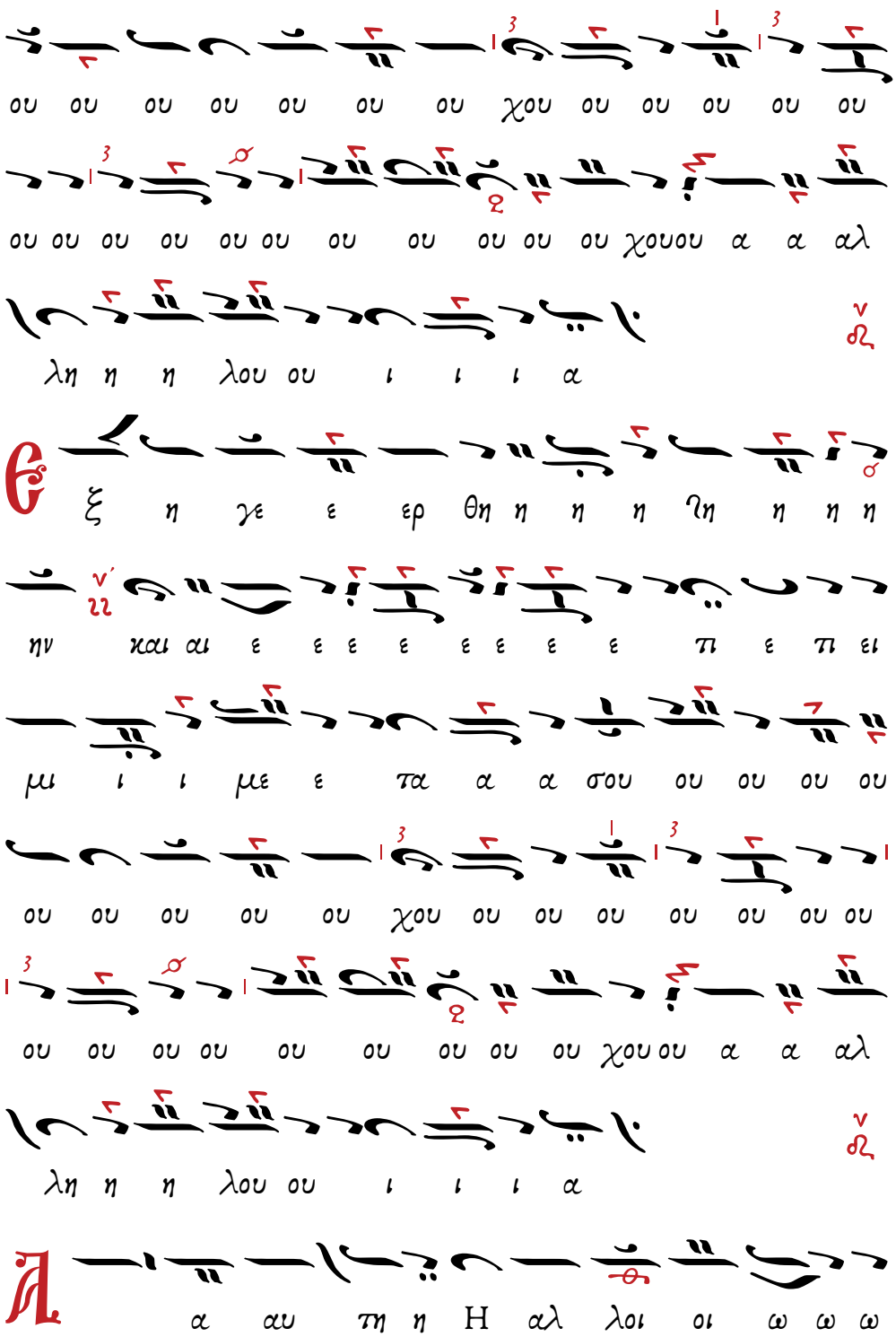
ου ου ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χουου α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
ξ η γε ε ερ θη η η η ϑη η η η
ην και αι ε ε ε ε ε ε ε ε πι ε πι ει
μι ι ι με ε τα α α σου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου χου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου α α αλ
λη η η λου ου ι ι ι α
α αυ τη η Η αλ λοι οι ω ω ω

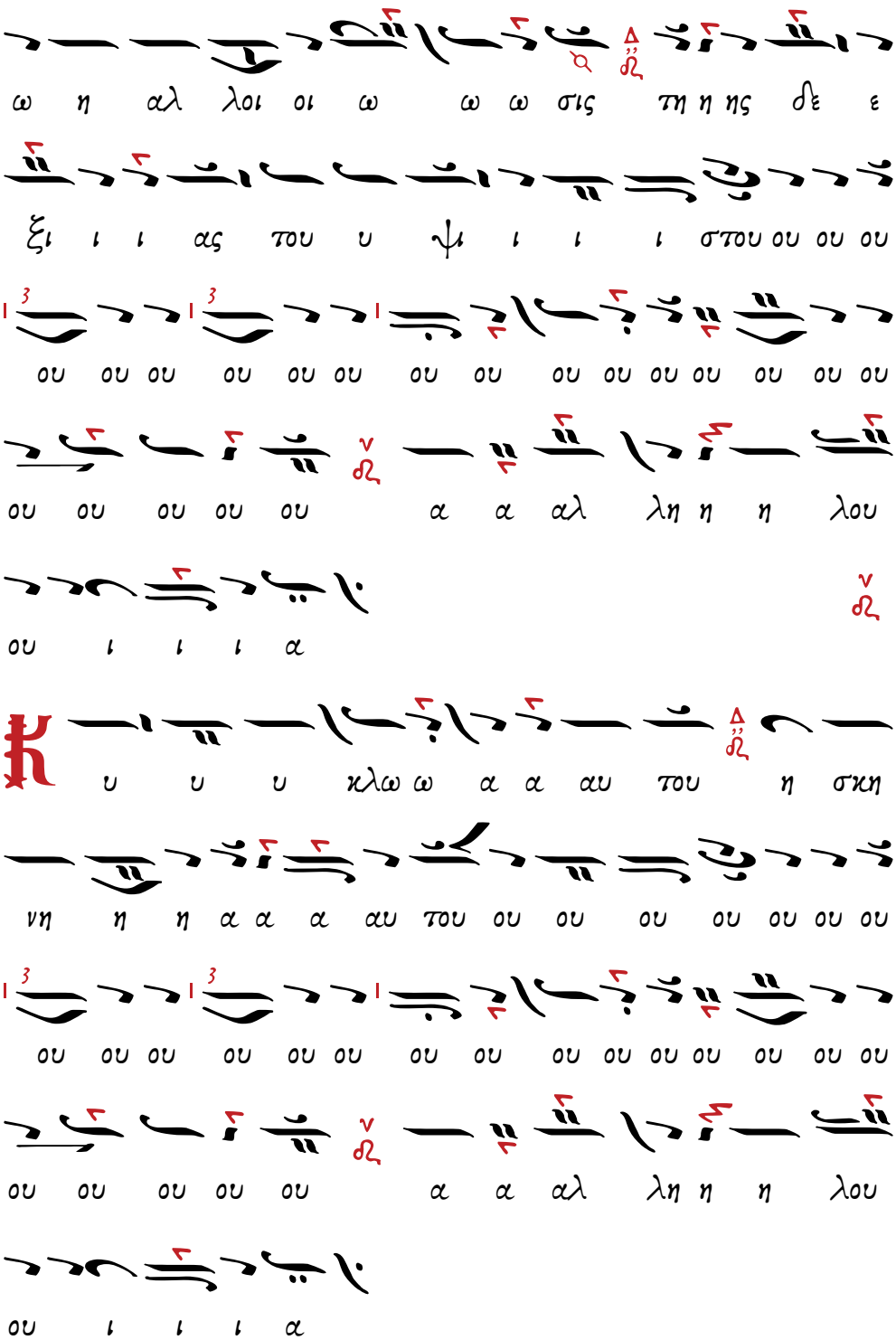
ω η αλ λοι οι ω ω ω σις τη η ης δε ε
ξι ι ι ας του υ ψι ι ι ι στου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α
υ υ υ κλω ω α α αυ του η σκη
νη η η α α α αυ του ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου α α αλ λη η η λου
ου ι ι ι α

Ἦχος δ Πα

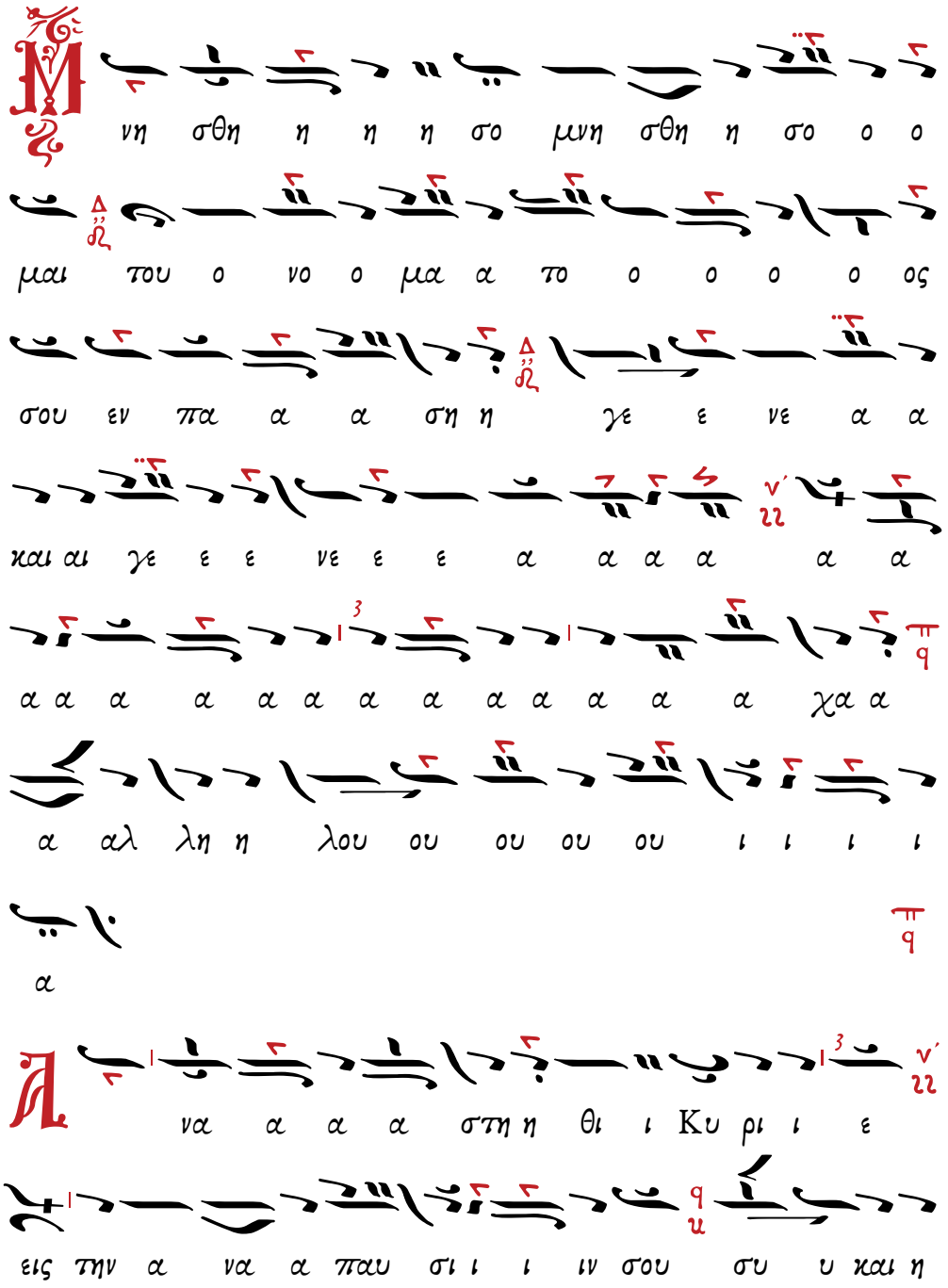
Μνησθη η η η σο μνησθη η σο ο ο
μαι του ο νο ο μα α το ο ο ο ο ος
σου εν πα α α ση η γε ε νε α α
και αι γε ε ε νε ε ε α α α α α α
α α α α α α α α α α α α α χα α
α αλ λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι
α
Ἅ να α α α στη η θι ι Κυ ρι ι ε
εις την α να α παυ σι ι ι ιν σου συ υ και η

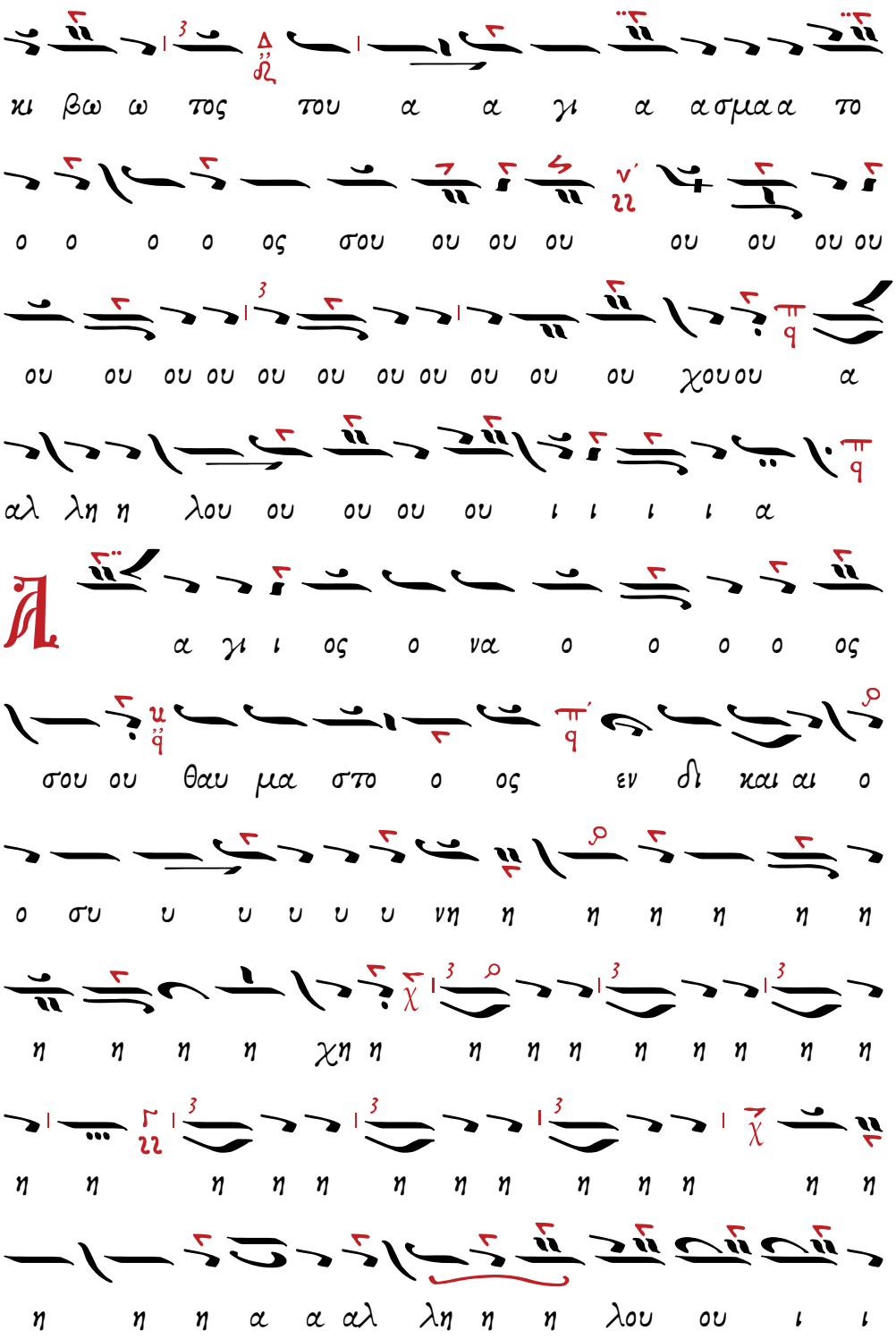
κι βω ω τος του α α γι α ασμα α το
ο ο ο ο ος σου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου χου ου α
αλ λη η λου ου ου ου ου ι ι ι ι α
α γι ι ος ο να ο ο ο ο ος
σου ου θαυ μα στο ο ος εν δι και αι ο
ο συ υ υ υ υ υ νη η η η η η η
η η η η χη η η η η η η η η η
η η η η η η η η η η η η η
η η η α α αλ λη η η λου ου ι ι

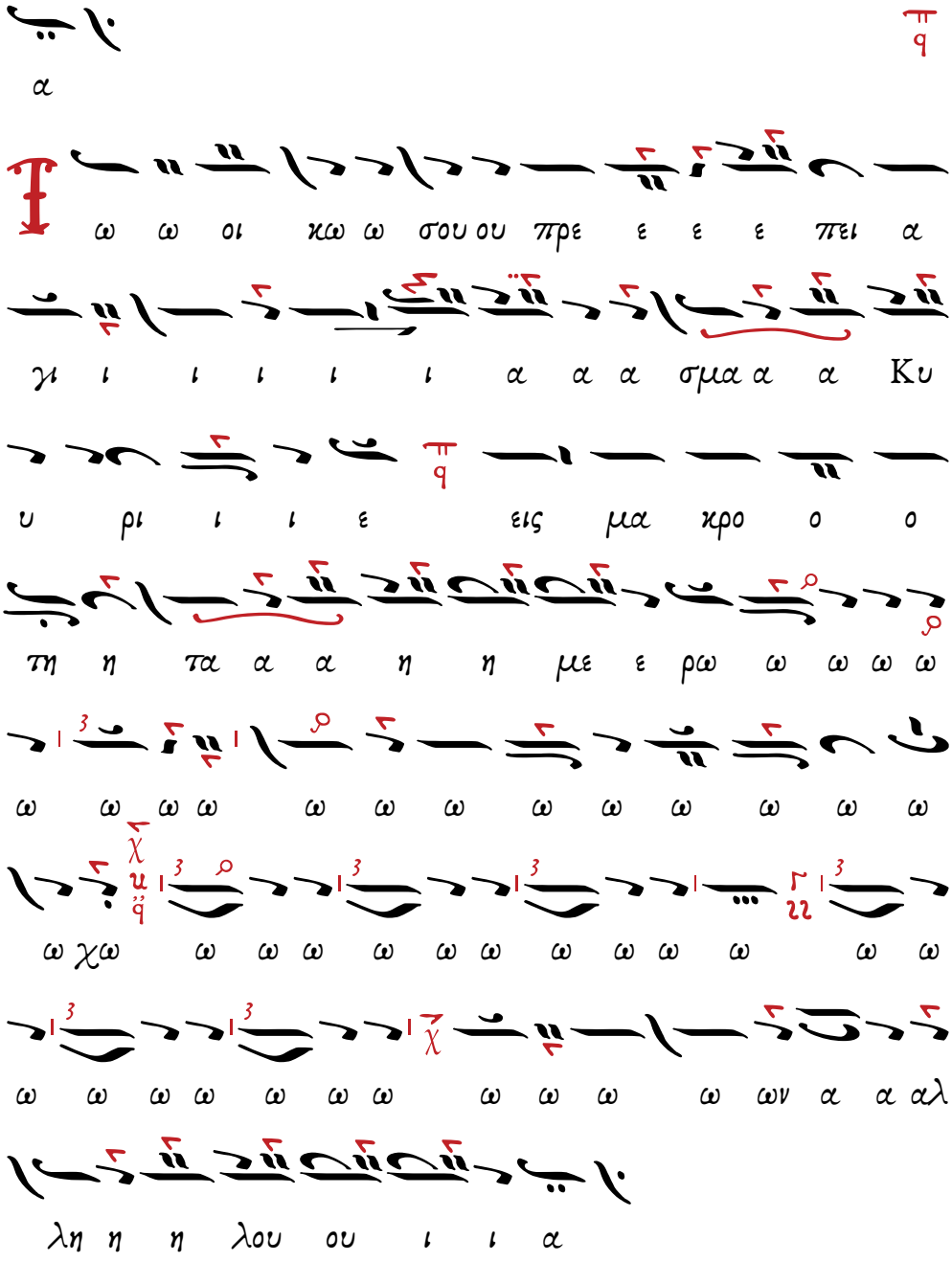
α
ω ω οι κω ω σου ου πρε ε ε ε πει α
γι ι ι ι ι ι α α α σμα α α Κυ
υ ρι ι ι ε εις μα κρο ο ο
τη η τα α α η η με ε ρω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω χω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων α α αλ
λη η η λου ου ι ι α

Τὰ ἀναστάσιμα Ἑωθινὰ ἰδιόμελα
τοῦ ἀειμνήστου Πέτρου τοῦ Ἐφεσίου

Ἑωθινὸν α΄· Ἦχος ⁴/ₚ Πα

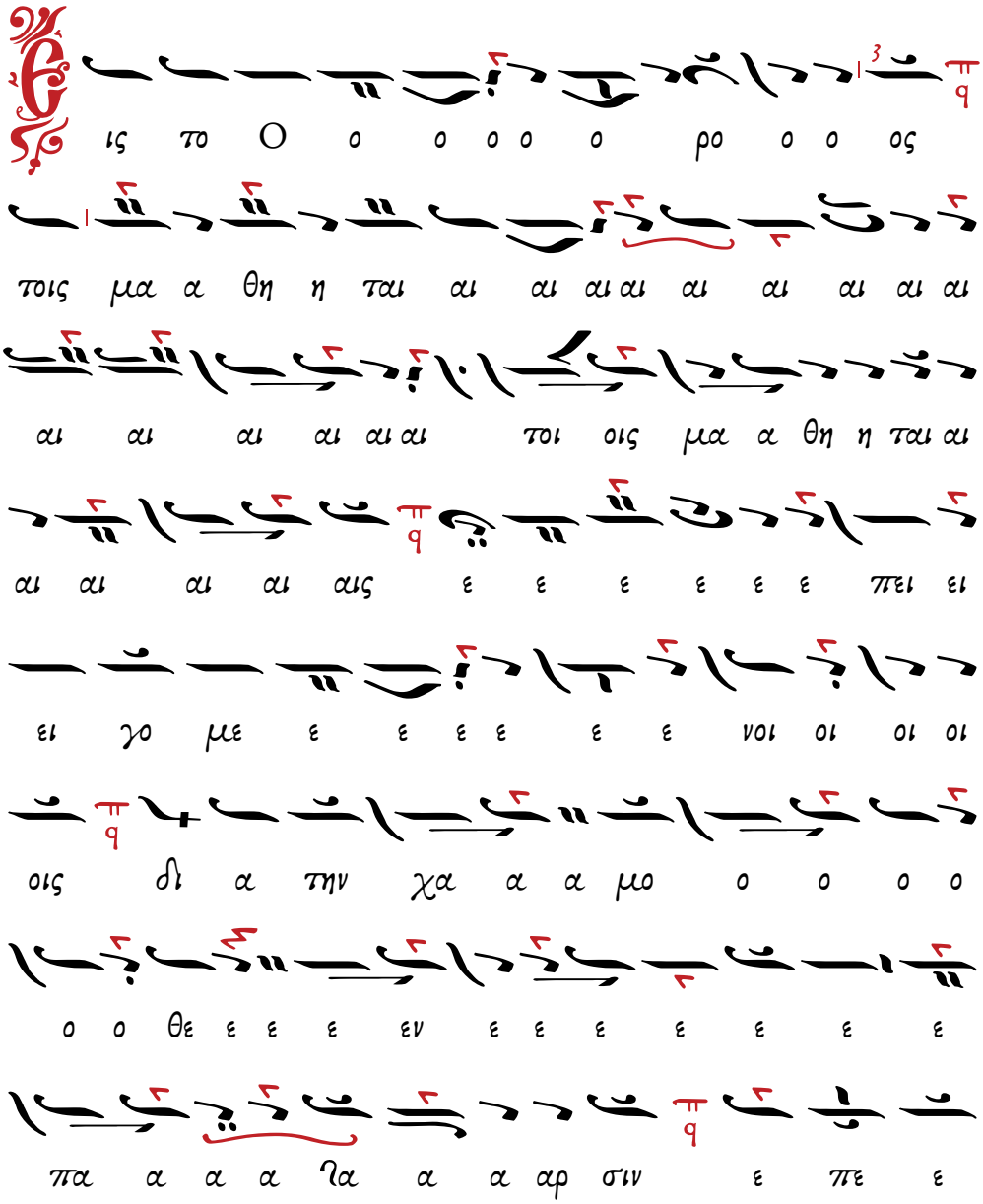

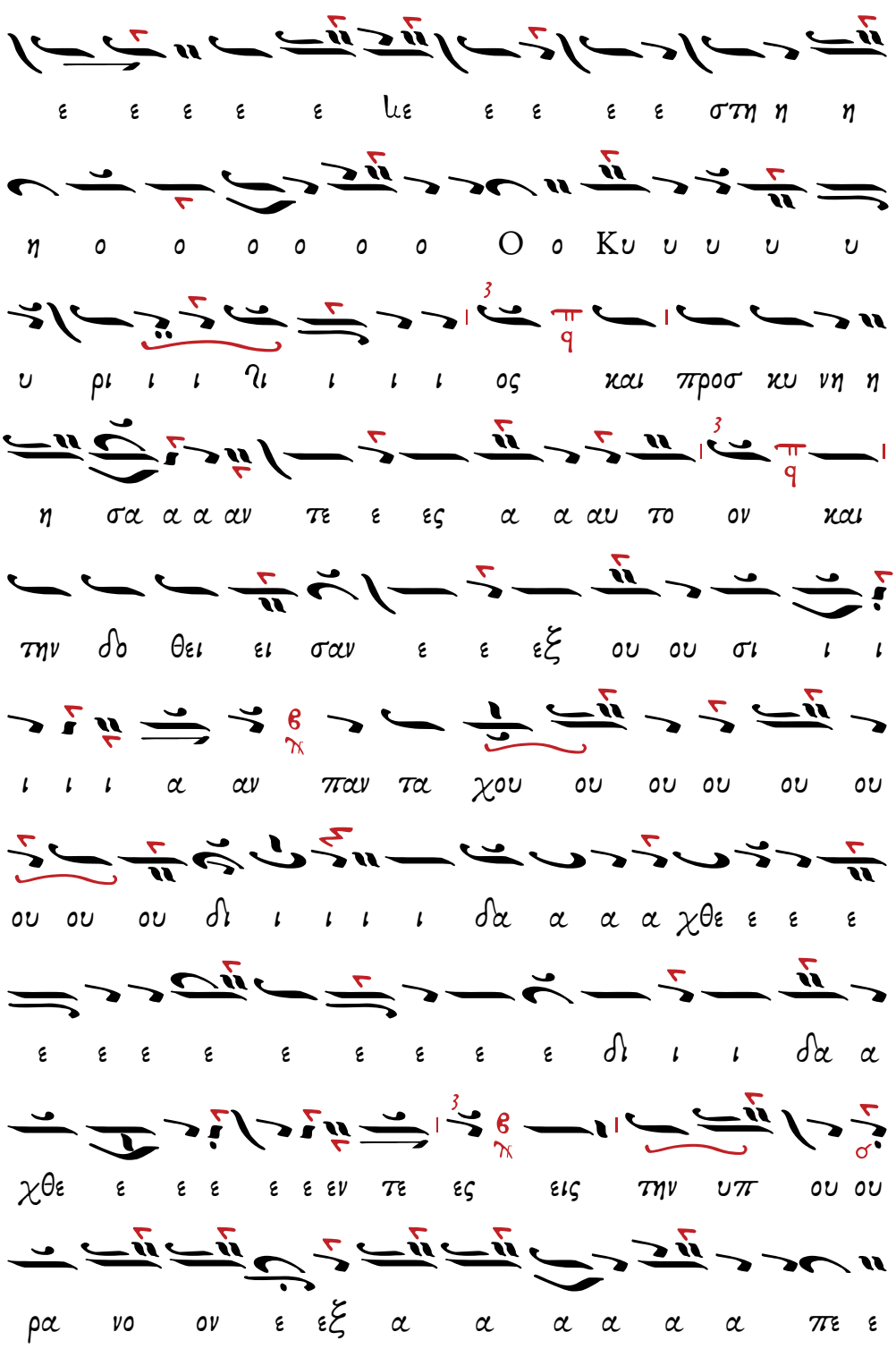
ε ε ε ε ε ιε ε ε ε ε στη η η
η ο ο ο ο ο ο Ο ο Κυ υ υ υ υ
υ ρι ι ι ιι ι ι ι ος και προσ κυ νη η
η σα α α αν τε ε ες α α αυ το ον και
την δο θει ει σαν ε ε εξ ου ου σι ι ι
ι ι ι α αν παν τα χου ου ου ου ου ου
ου ου ου δι ι ι ι ι δα α α α χθε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε δι ι ι δα α
χθε ε ε ε ε ε εν τε ες εις την υπ ου ου
ρα νο ον ε εξ α α α α α α πε ε

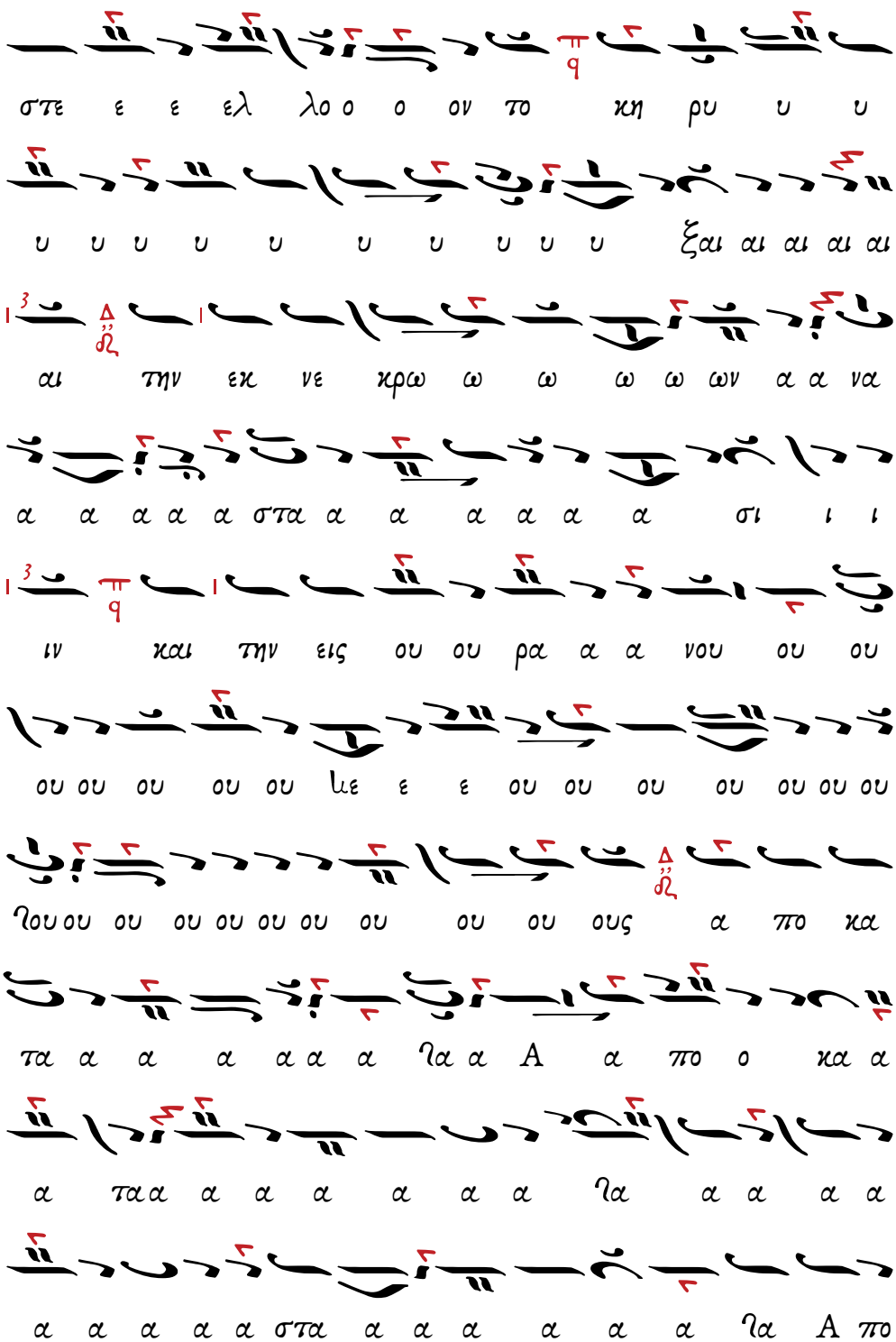
στε ε ε ελ λο ο ο ον το κη ρυ υ υ
υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ ξαι αι αι αι αι
αι την εκ νε κρω ω ω ω ων α α να
α α α α α στα α α α α α α σι ι ι
ιν και την εις ου ου ρα α α νου ου ου
ου ου ου ου ου ιε ε ε ου ου ου ου ου ου ου
ιου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ους α πο κα
τα α α α α α α ια α Α α πο ο κα α
α τα α α α α α α α ια α α α α
α α α α α στα α α α α α α ια Α πο

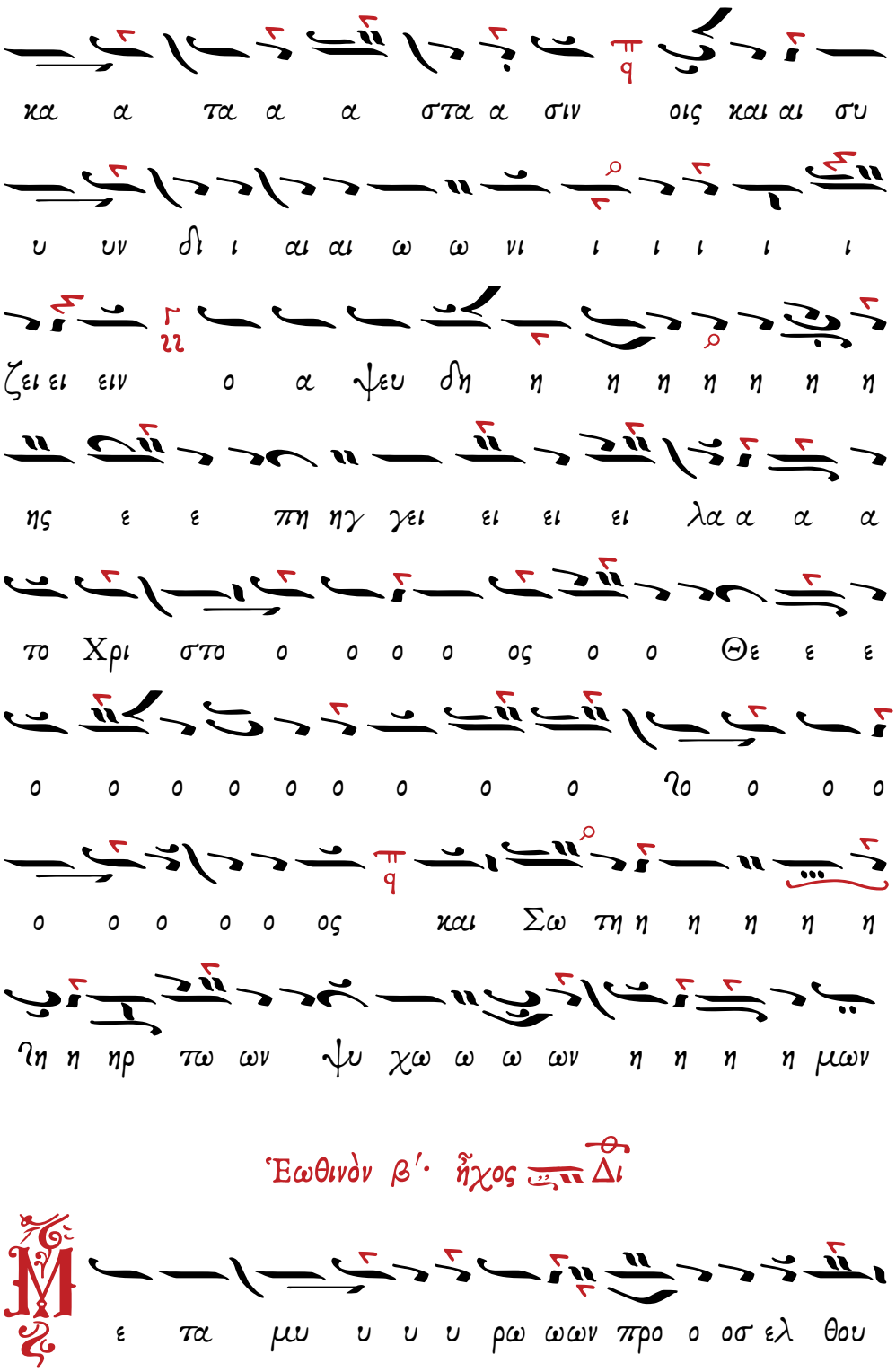
κα α τα α α στα α σιν οις και αι συ
υ υν δι ι αι αι ω ω νι ι ι ι ι ι
ζει ει ειν ο α ψευ δη η η η η η η
ης ε ε πη ηγ γει ει ει ει λα α α α
το Χρι στο ο ο ο ο ος ο ο Θε ε ε
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ο ο ος και Σω τη η η η η η
ιη η ηρ τω ων ψυ χω ω ω ων η η η η μων
Ἠχος πλ. Δι
Μ ε τα μυ υ υ υ ρω ωων προ ο οσ ελ θου

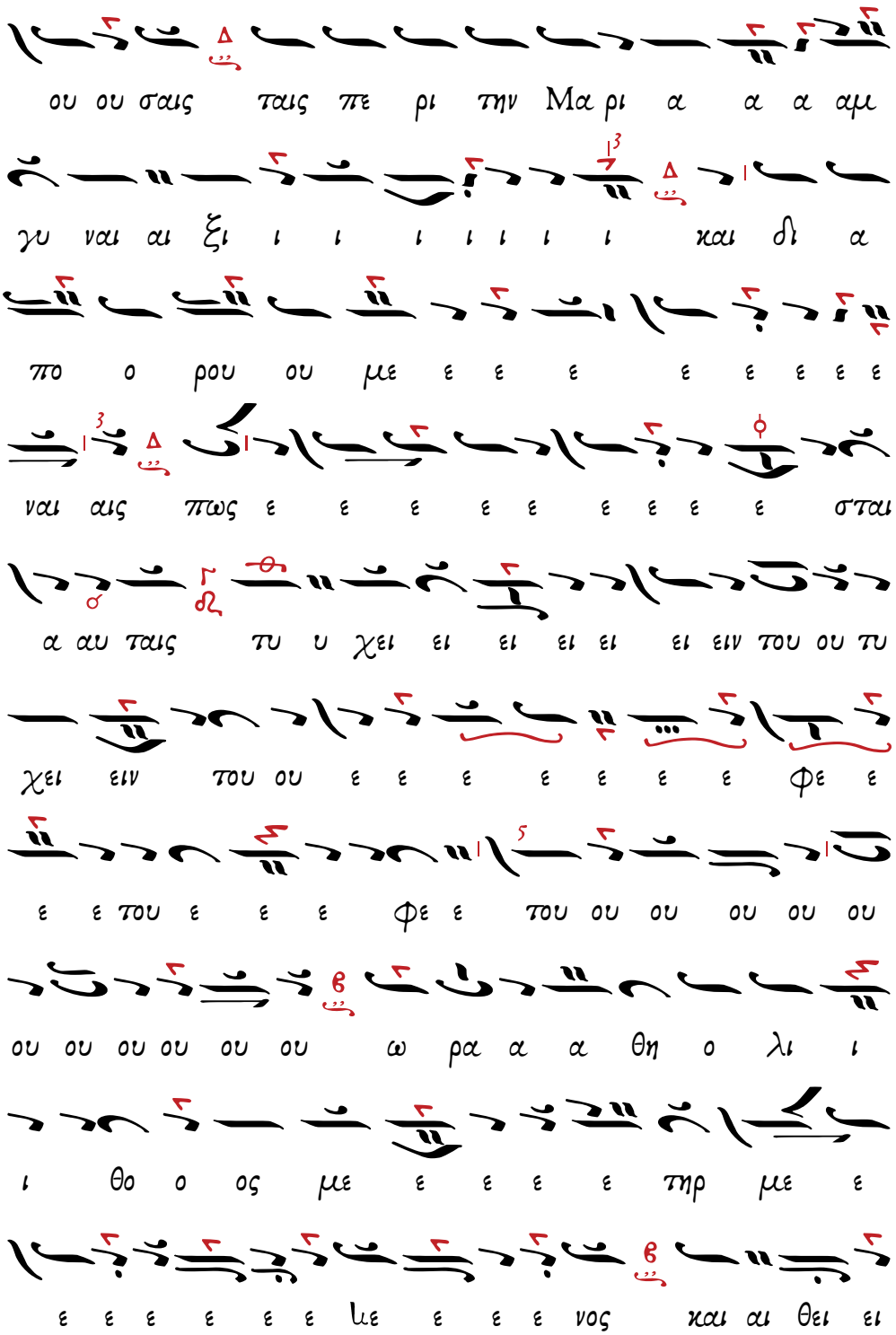
ου ου σαις ταις πε ρι την Μα ρι α α α αμ
γυ ναι αι ξι ι ι ι ι ι ι ι και δι α
πο ο ρου ου με ε ε ε ε ε ε ε ε
ναι αις πως ε ε ε ε ε ε ε ε ε σται
α αυ ταις τυ υ χει ει ει ει ει ει ειν του ου τυ
χει ειν του ου ε ε ε ε ε ε ε φε ε
ε ε του ε ε ε φε ε του ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου ω ρα α α θη ο λι ι
ι θο ο ος με ε ε ε ε τηρ με ε
ε ε ε ε ε ε ιε ε ε ε νος και αι θει ει

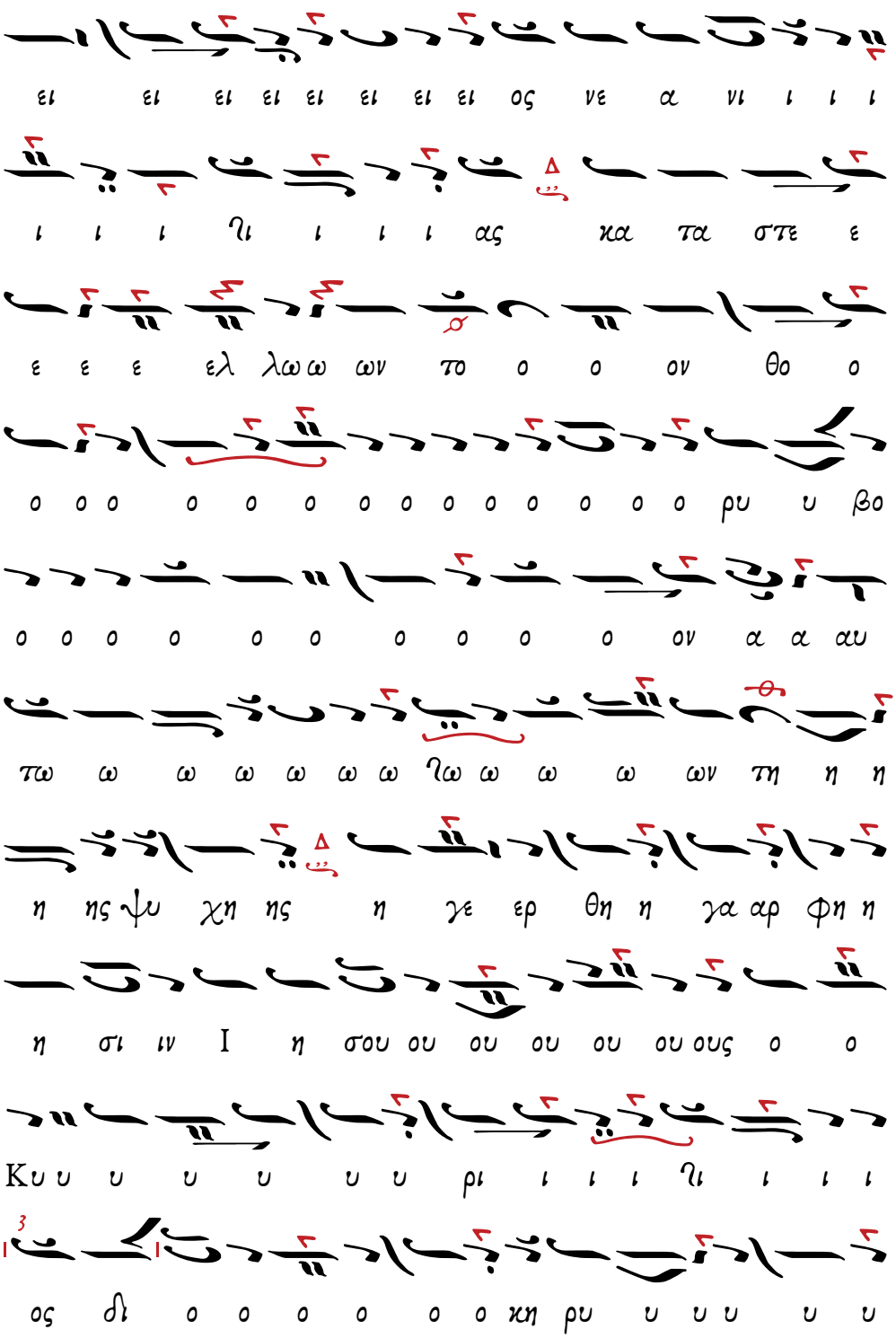

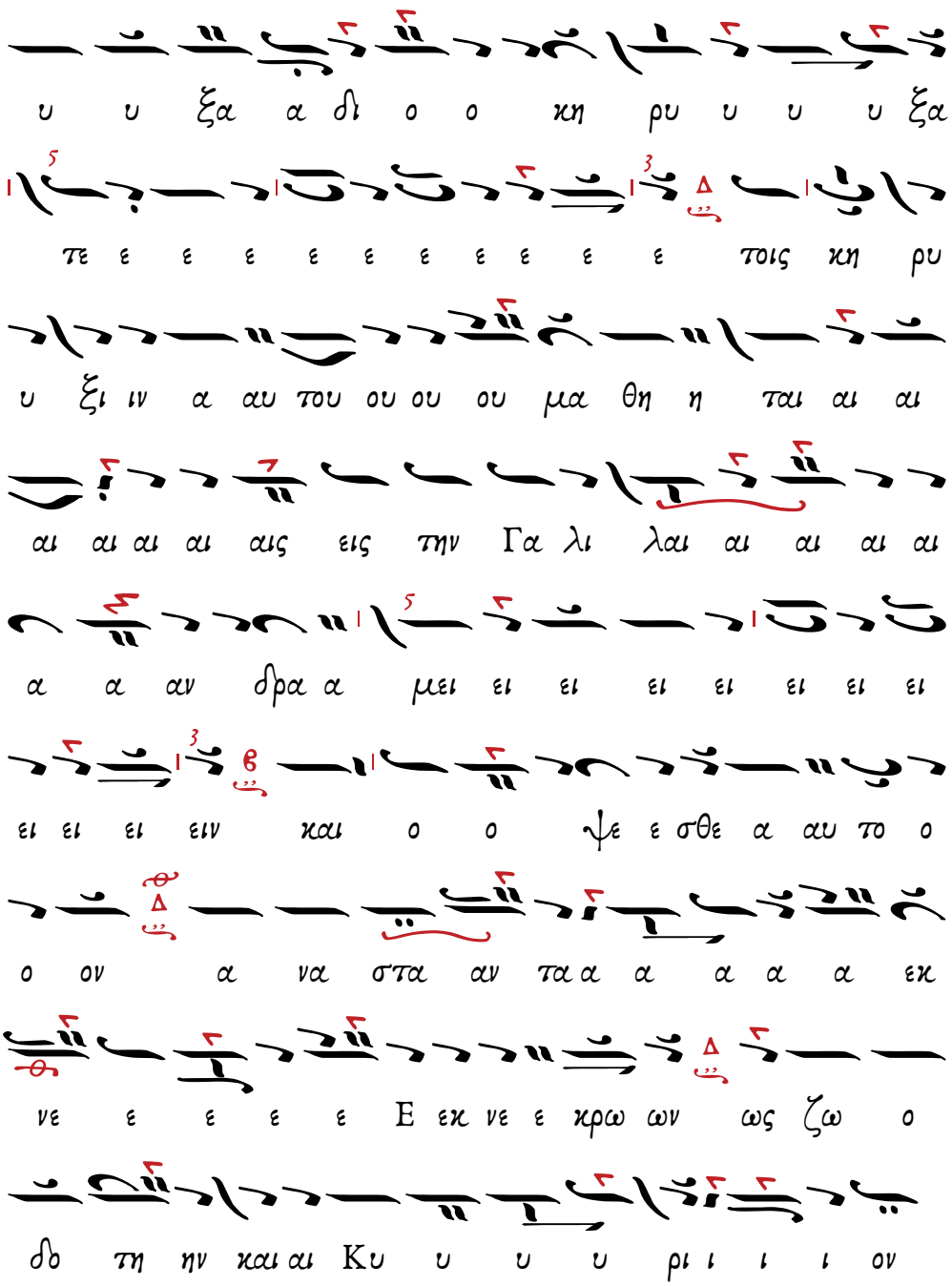
υ υ ξα α δι ο ο κη ρυ υ υ υ ξα
τε ε ε ε ε ε ε ε ε ε τοις κη ρυ
υ ξι ιν α αυ του ου ου ου μα θη η ται αι αι
αι αι αι αι αις εις την Γα λι λαι αι αι αι αι
α α αν δρα α μει ει ει ει ει ει ει ει
ει ει ει ειν και ο ο ψε ε σθε α αυ το ο
ο ον α να στα αν τα α α α α α εκ
νε ε ε ε Ε εκ νε ε κρω ων ως ζω ο
δο τη ην και αι Κυ υ υ υ ρι ι ι ι ον

Ἐωθινὸν γ΄· ἦχος Γα

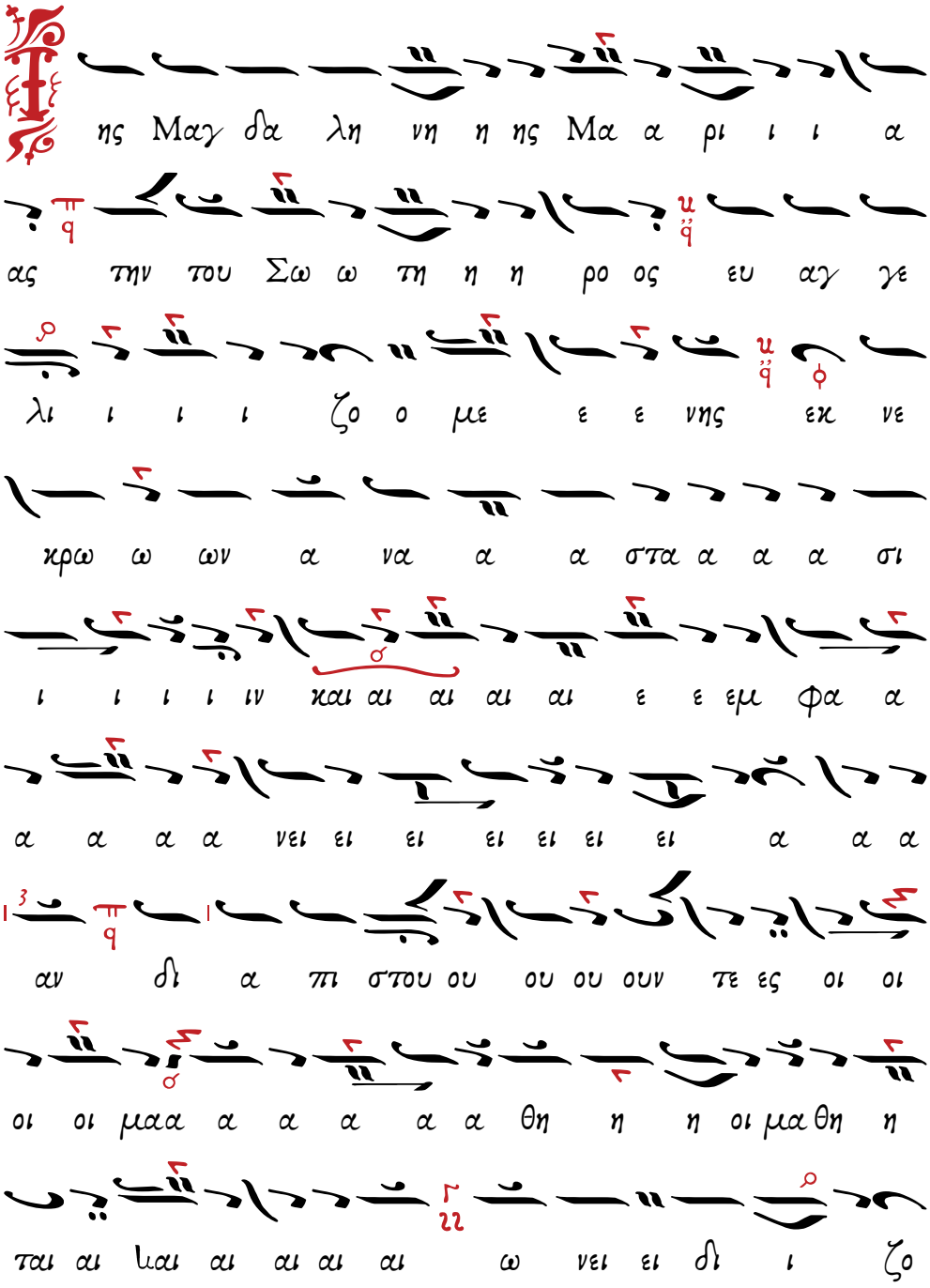

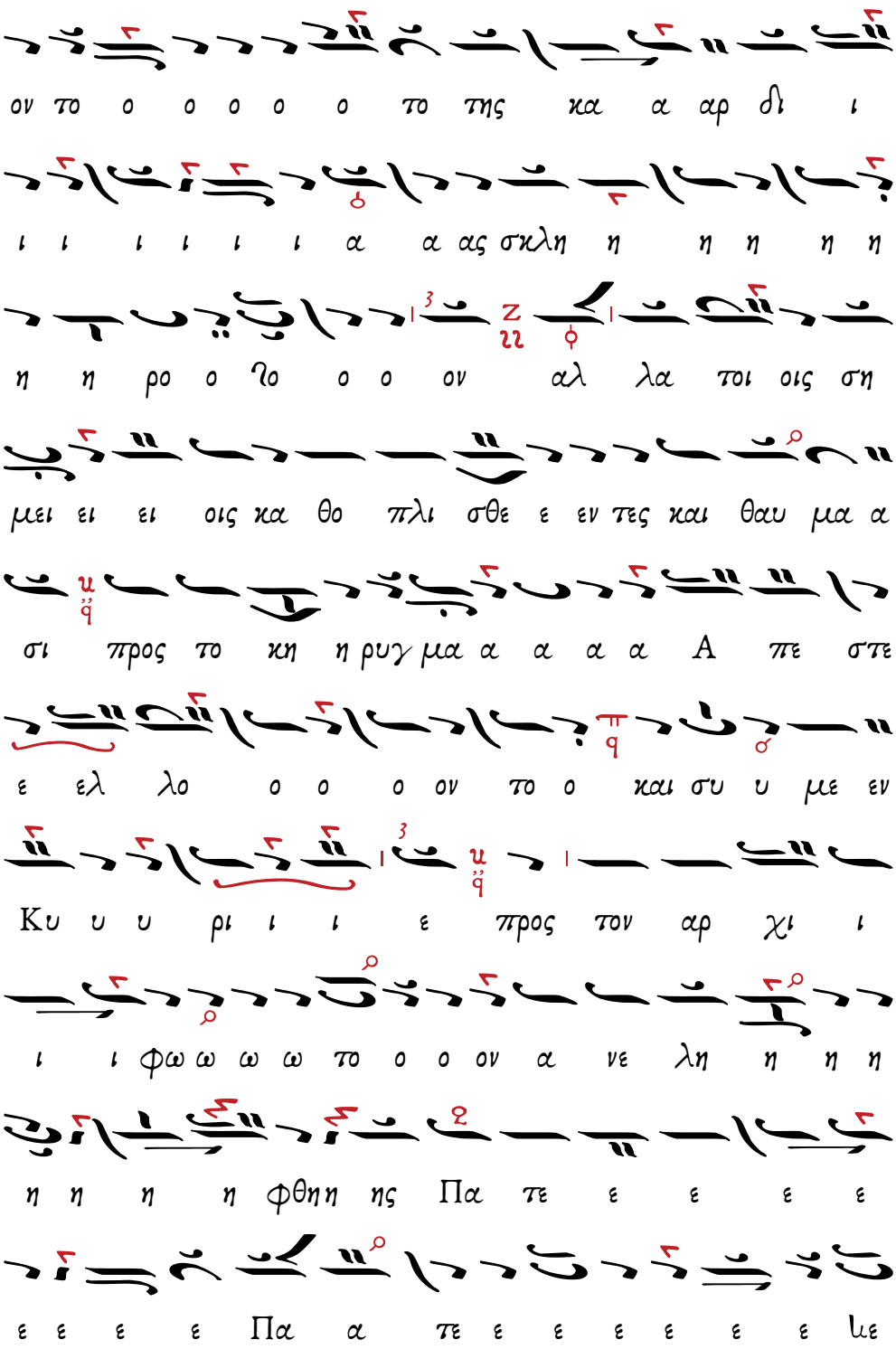
ον το ο ο ο ο ο το της κα α αρ δι ι
ι ι ι ι ι ι α α ας σκλη η η η η η
η η ρο ο ζο ο ο ον αλ λα τοι οις ση
μει ει ει οις κα θο πλι σθε ε εν τες και θαυ μα α
σι προς το κη η ρυγ μα α α α α Α πε στε
ε ελ λο ο ο ο ον το ο και συ υ με εν
Κυ υ υ ρι ι ι ε προς τον αρ χι ι
ι ι φω ω ω ω το ο ο ον α νε λη η η η
η η η η φθη η ης Πα τε ε ε ε ε
ε ε ε ε Πα α τε ε ε ε ε ε ε ιε

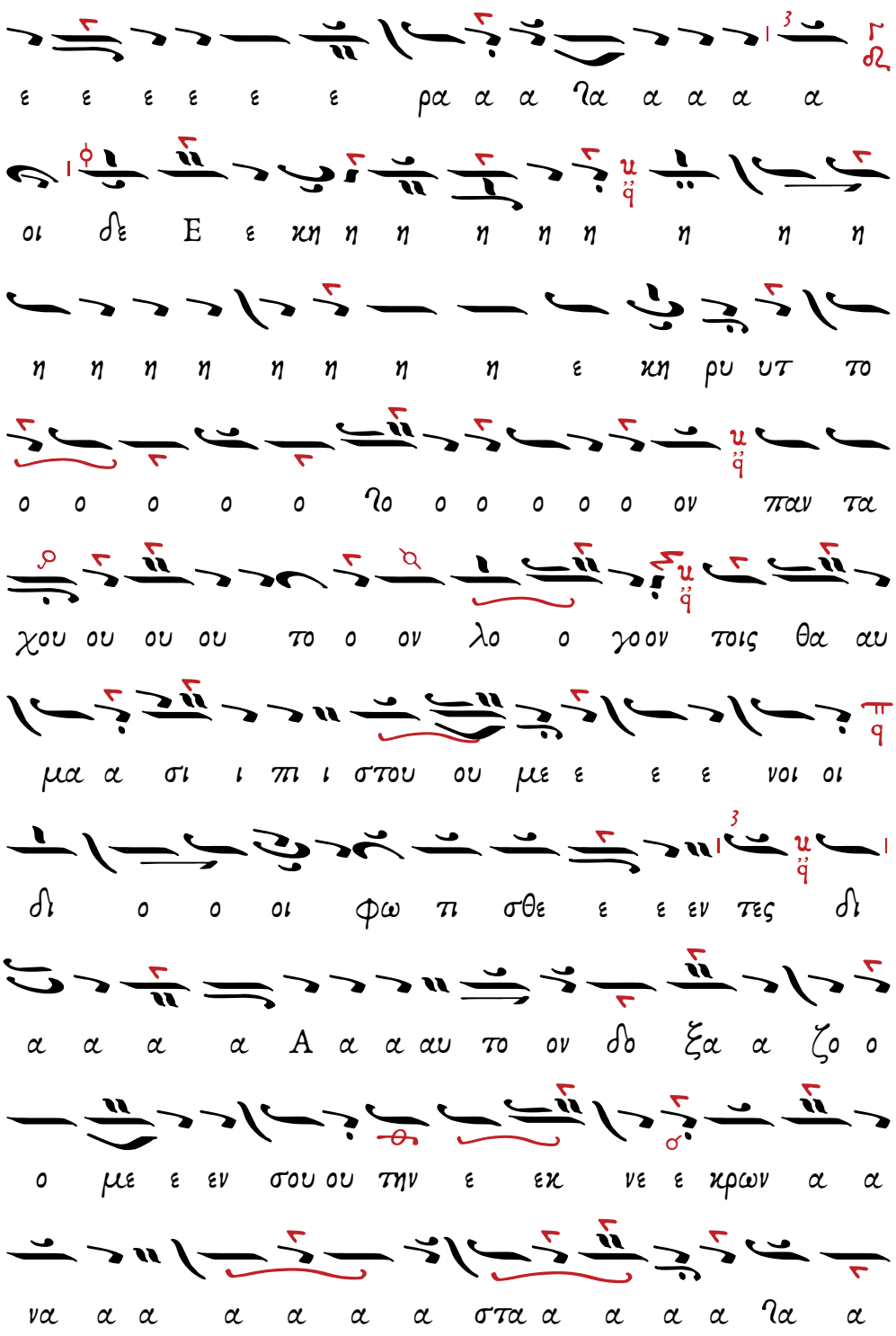
ε ε ε ε ε ε ρα α α λα α α α α
οι δε Ε ε κη η η η η η η η η
η η η η η η η η ε κη ρυ υτ το
ο ο ο ο ο λο ο ο ο ο ο ον παν τα
χου ου ου ου το ο ον λο ο γοον τοις θα αυ
μα α σι ι πι ι στου ου με ε ε ε νοι οι
δι ο ο οι φω πι σθε ε ε εν τες δι
α α α α Α α α αυ το ον δο ξα α ζο ο
ο με ε εν σου ου την ε εκ νε ε κρων α α
να α α α α α α στα α α α α λα α

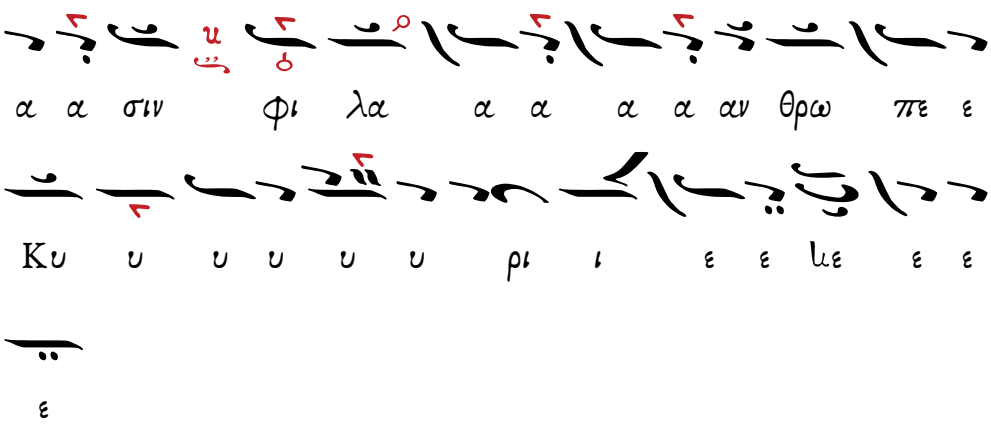

Ἐωθινὸν δ΄. Ἦχος Πα

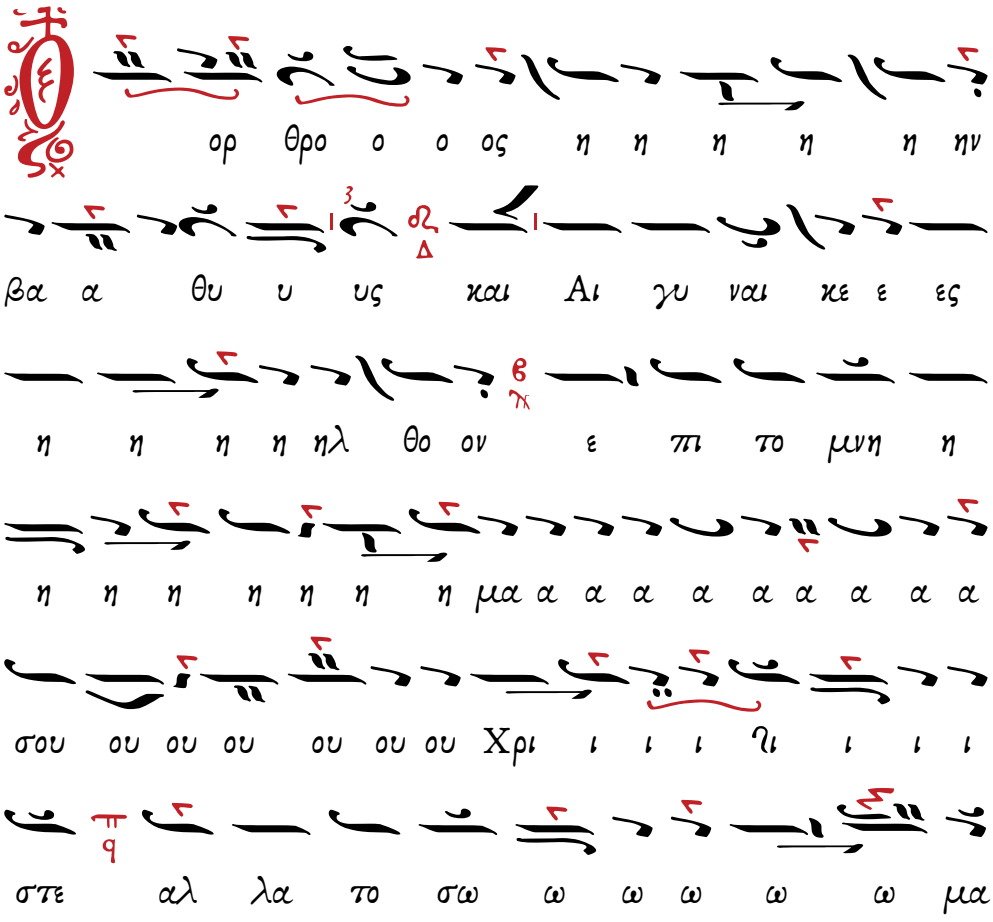

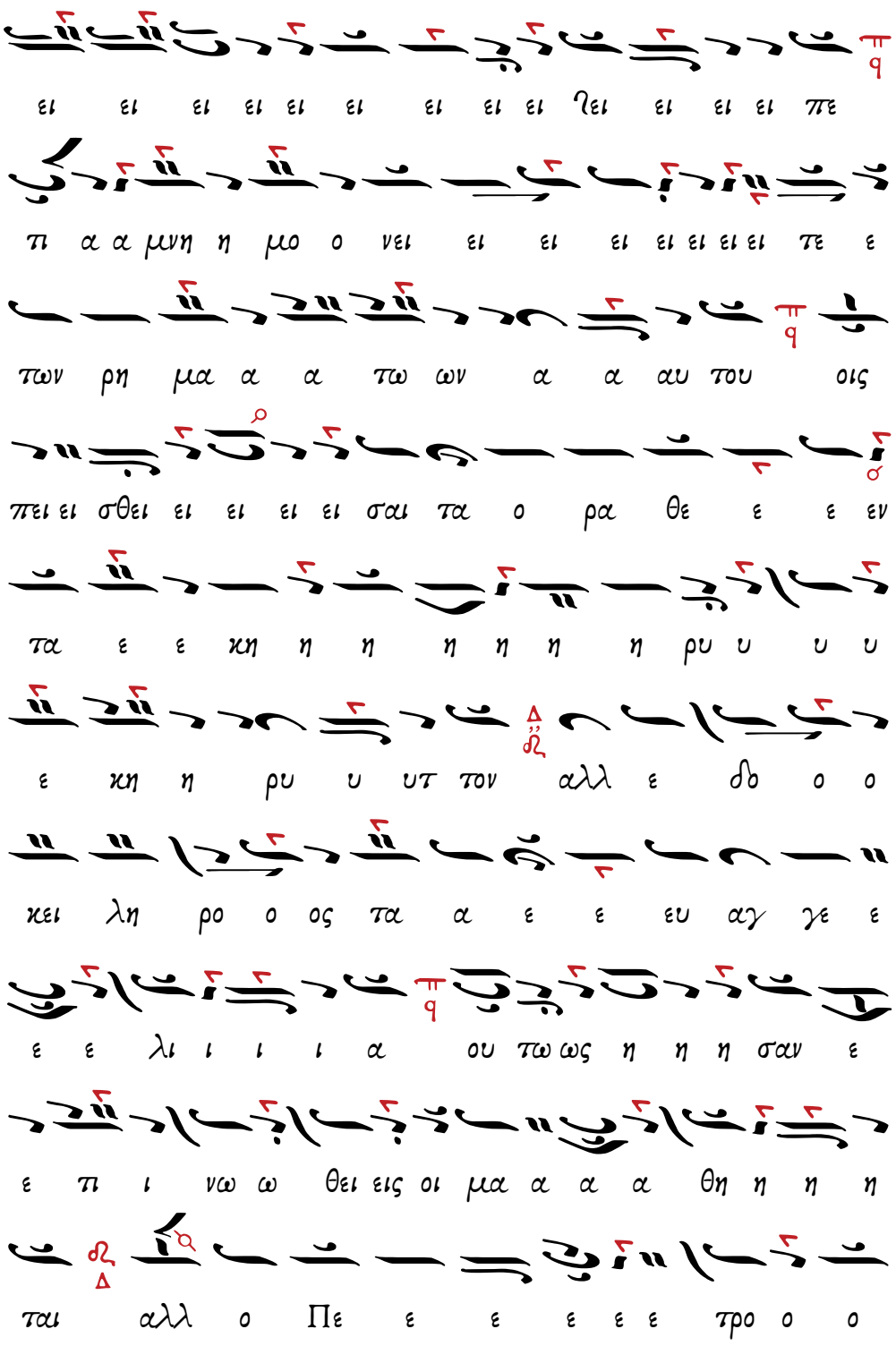
ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει ει πε
πι α α μνη η μο ο νει ει ει ει ει ει ει τε ε
των ρη μα α α τω ων α α αυ του οις
πει ει σθει ει ει ει ει σαι τα ο ρα θε ε ε εν
τα ε ε κη η η η η η η ρυ υ υ υ
ε κη η ρυ υ υτ τον αλλ ε δο ο ο
κει λη ρο ο ος τα α ε ε ευ αγ γε ε
ε ε λι ι ι ι α ου τω ως η η η σαν ε
ε πι ι νω ω θει εις οι μα α α α θη η η η
ται αλλ ο Πε ε ε ε ε ε τρο ο ο

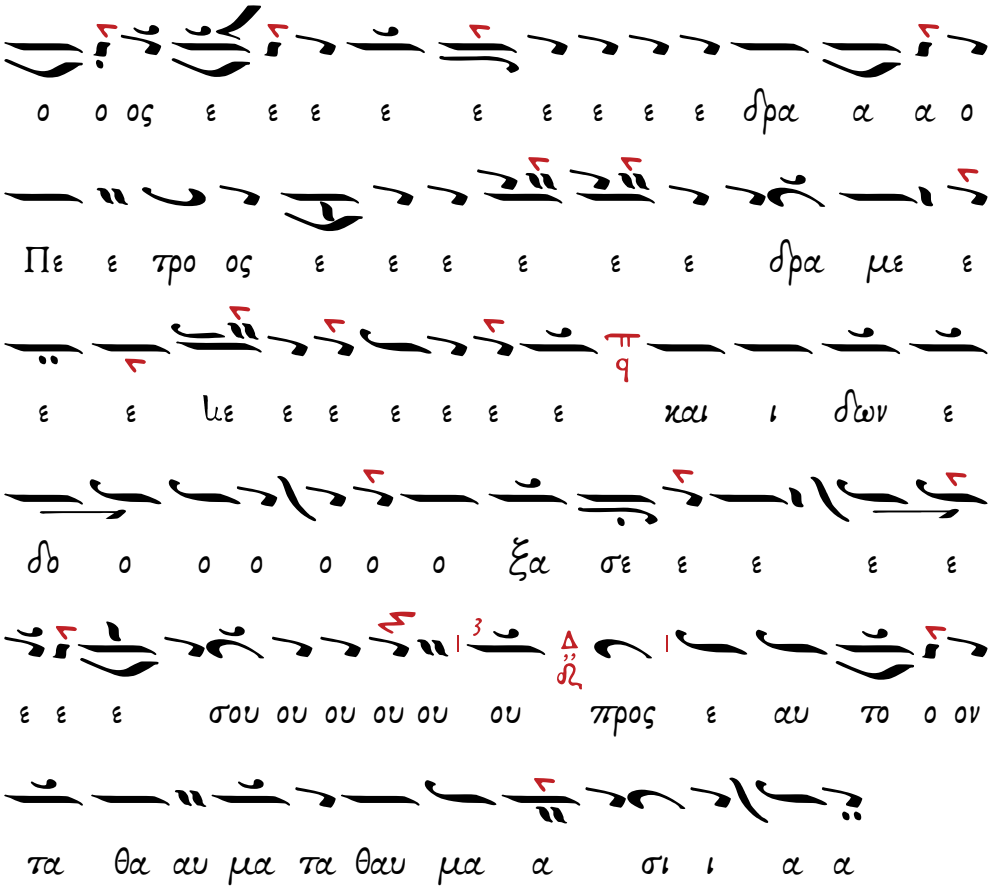

Ἑωθινὸν ε΄. Ἦχος πλ. δ΄ Πα

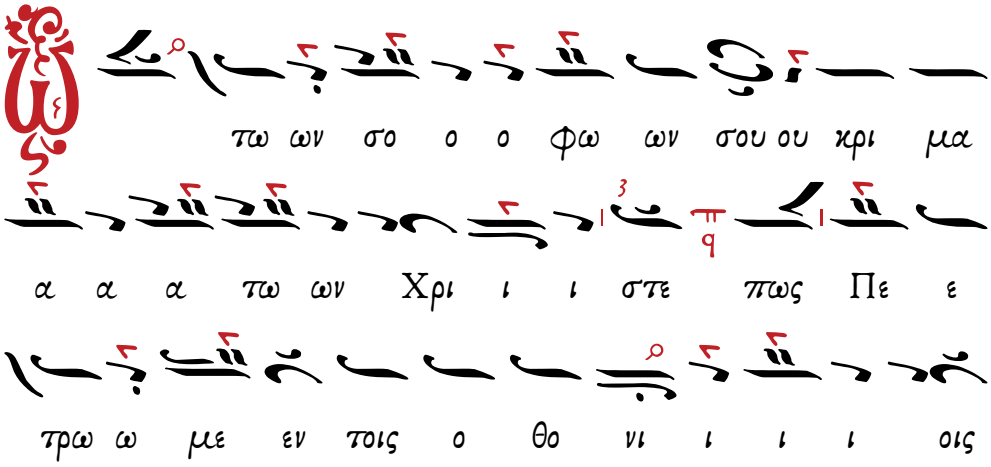

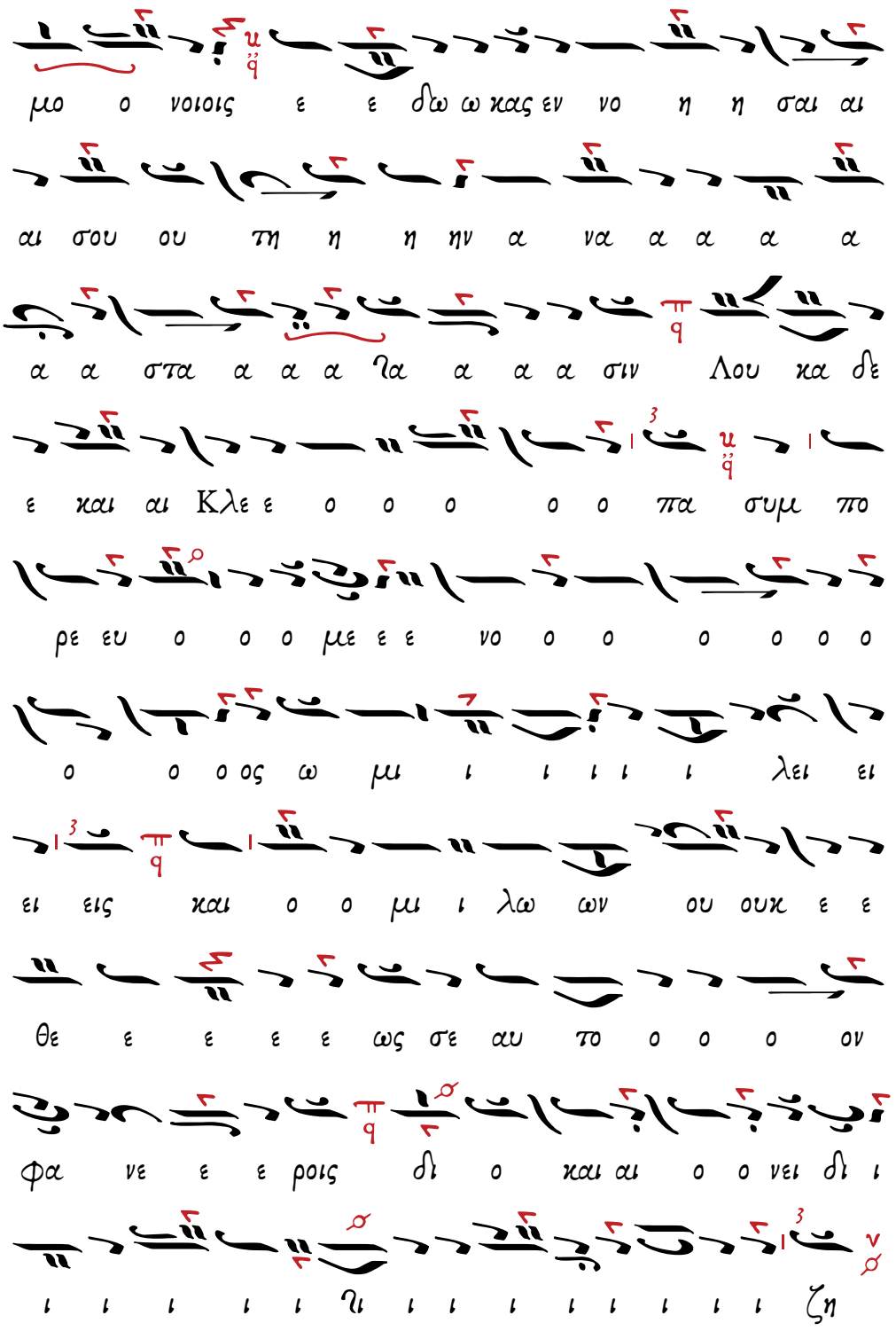
μο ο νοιοις ε ε δω ω κας εν νο η η σαι αι
αι σου ου τη η η ην α να α α α α
α α στα α α α να α α α σιν Λου κα δε
ε και αι Κλε ε ο ο ο ο ο πα συμ πο
ρε ευ ο ο ο με ε ε νο ο ο ο ο ο ο
ο ο ο ος ω μι ι ι ι ι ι λει ει
ει εις και ο ο μι ι λω ων ου ουκ ε ε
θε ε ε ε ε ως σε αυ το ο ο ο ον
φα νε ε ε ροις δι ο και αι ο ο νει δι ι
ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ι ζη

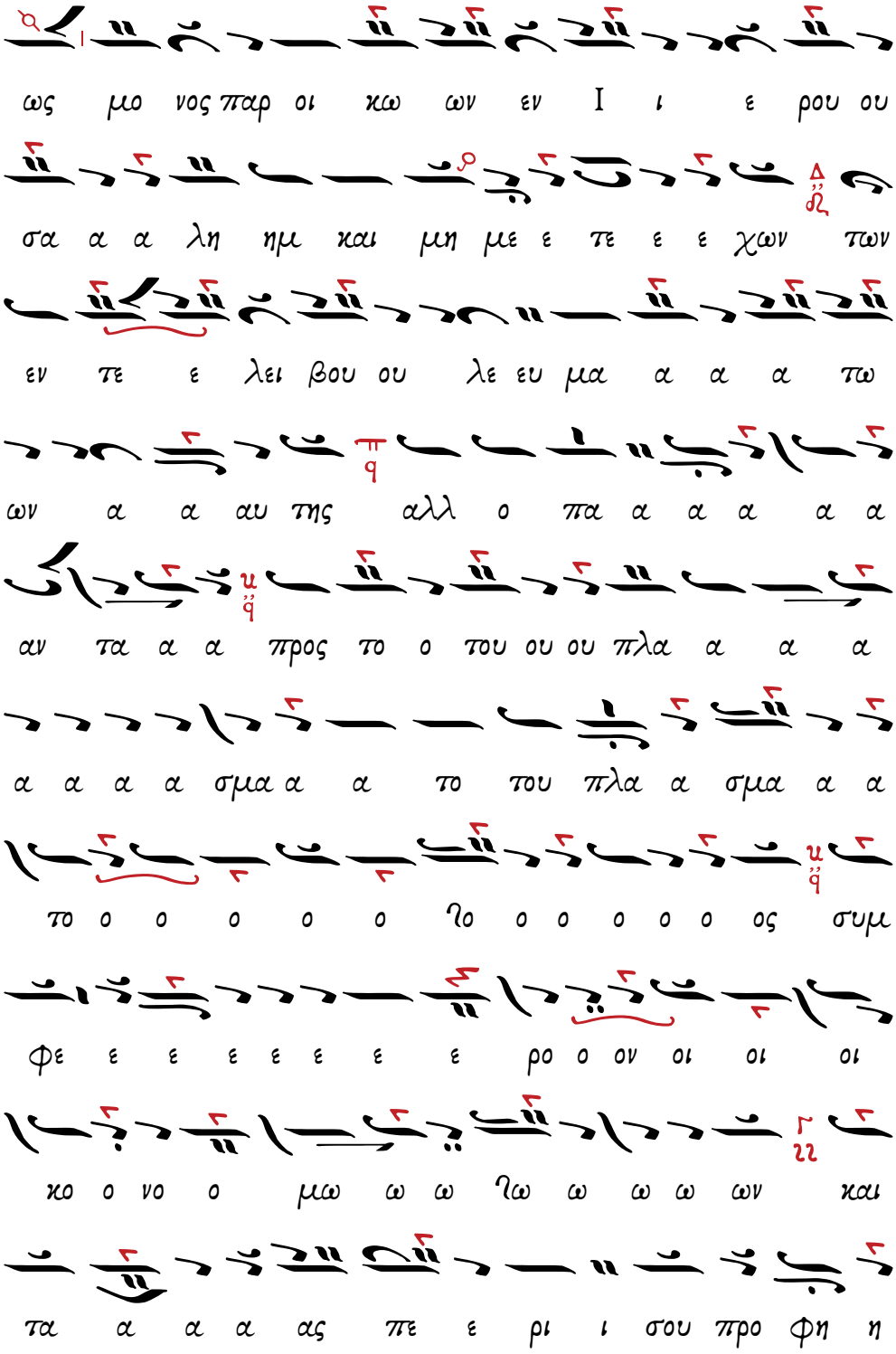
ως μο νος παρ οι κω ων εν Ι ι ε ρου ου
σα α α λη ημ και μη με ε τε ε ε χων των
εν τε ε λει βου ου λε ευ μα α α α τω
ων α α αυ της αλλ ο πα α α α α α
αν τα α α προς το ο του ου ου πλα α α α
α α α α σμα α α το του πλα α σμα α α
το ο ο ο ο ο λο ο ο ο ο ο ο ος συμ
φε ε ε ε ε ε ε ε ρο ο ον οι οι οι
κο ο νο ο μω ω ω λω ω ω ω ων και
τα α α α ας πε ε ρι ι σου προ φη η

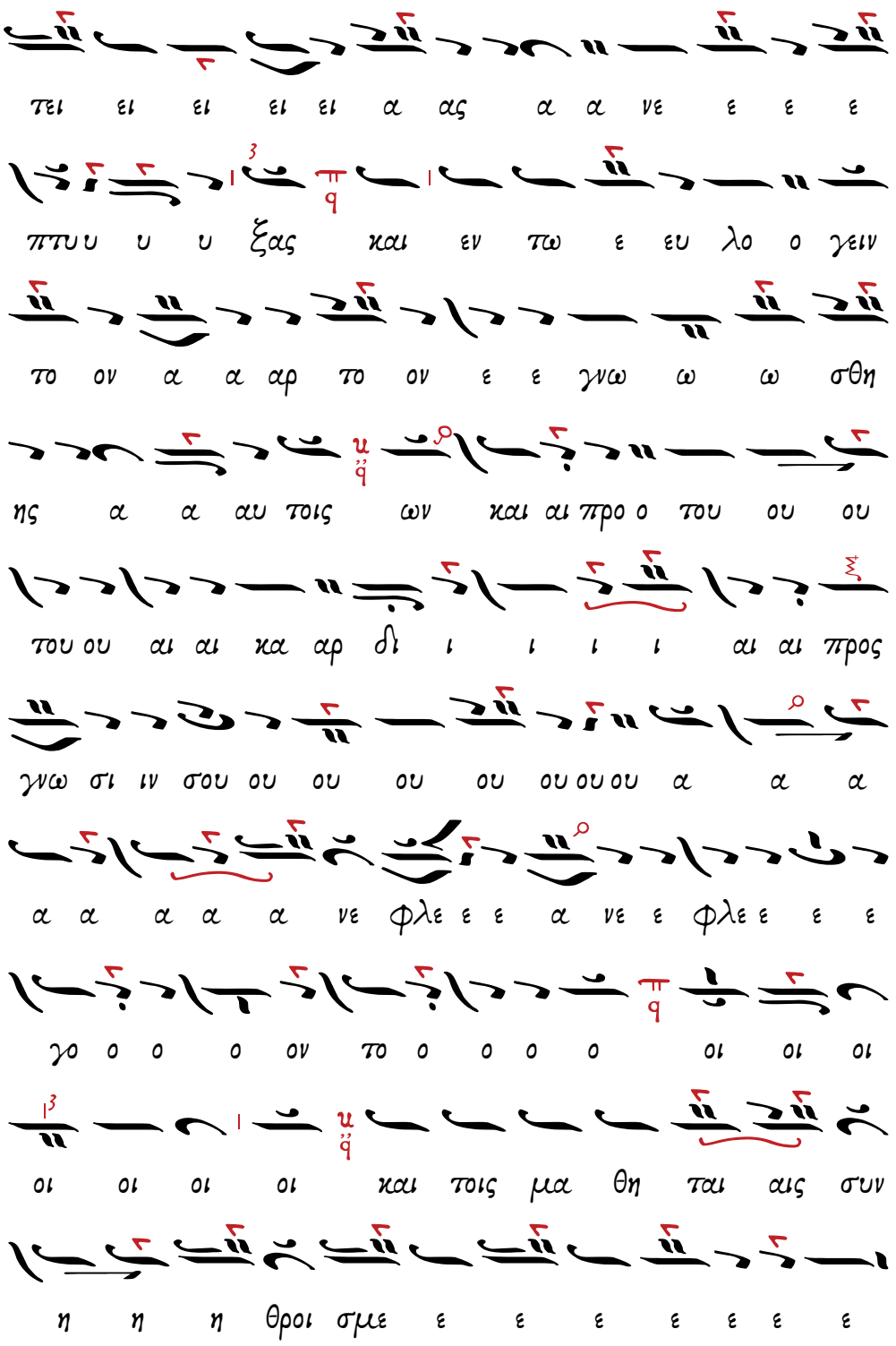
τει ει ει ει ει α ας α α νε ε ε ε
πτυ υ υ ξας και εν τω ε ευ λο ο γειν
το ον α α αρ το ον ε ε γνω ω ω σθη
ης α α αυ τοις ων και αι προ ο του ου ου
του ου αι αι κα αρ δι ι ι ι ι αι αι προς
γνω σι ιν σου ου ου ου ου ου ου ου α α α
α α α α α νε φλε ε ε α νε ε φλε ε ε ε
γο ο ο ο ον το ο ο ο ο οι οι οι
οι οι οι οι και τοις μα θη ται αις συν
η η η θροι σμε ε ε ε ε ε ε ε

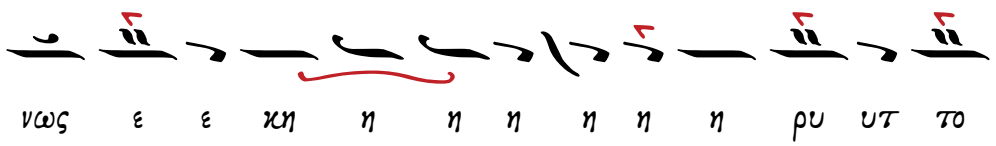

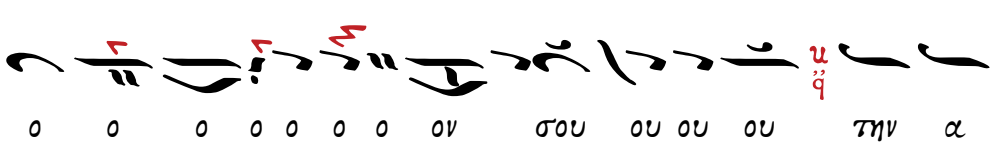

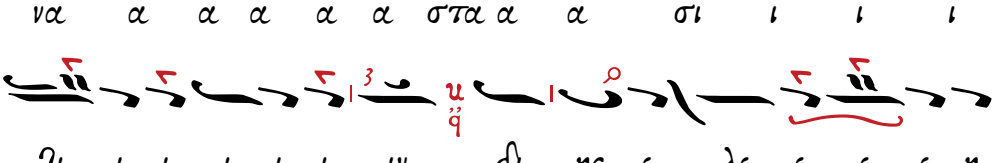

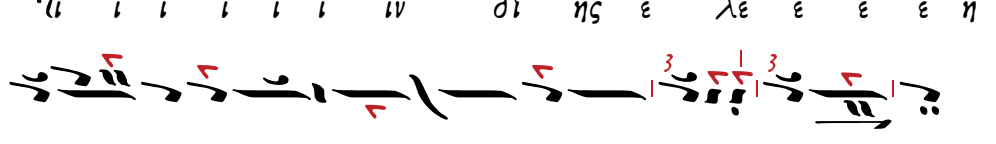

Ἐωθινὸν στ΄· ἦχος πλ. δ΄ Πα

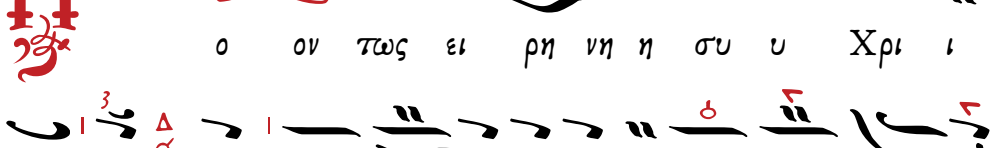

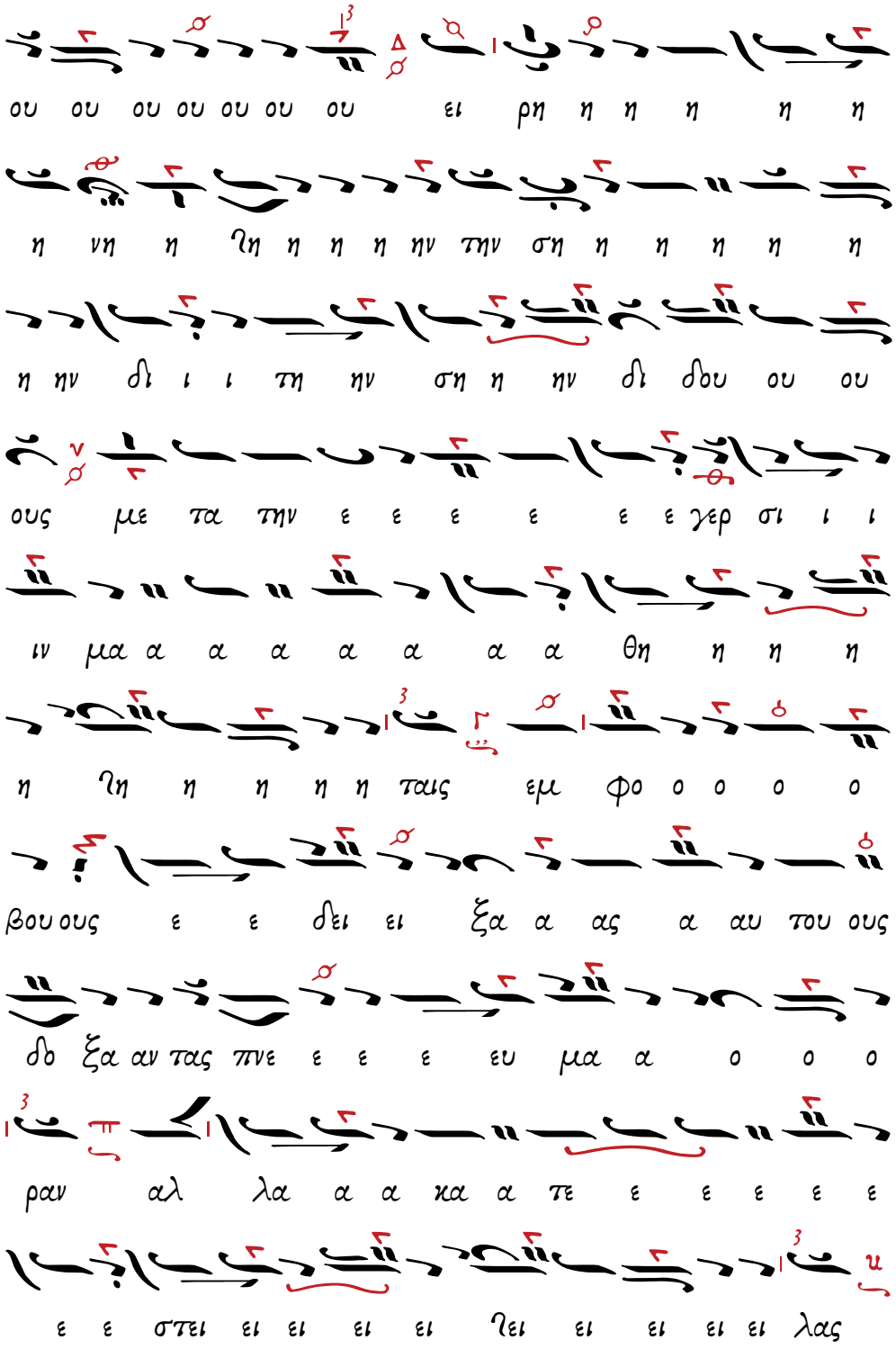
ου ου ου ου ου ου ου ει ρη η η η η η
η νη η ζη η η η ην την ση η η η η η
η ην δι ι ι τη ην ση η ην δι δου ου ου
ους με τα την ε ε ε ε ε ε γερ σι ι ι
ιν μα α α α α α α α θη η η η
η ζη η η η η ταις εμ φο ο ο ο ο
βου ους ε ε δει ει ξα α ας α αυ του ους
δο ξα αν τας πνε ε ε ε ευ μα α ο ο ο
ραν αλ λα α α κα α τε ε ε ε ε ε
ε ε στει ει ει ει ει ζει ει ει ει ει λας

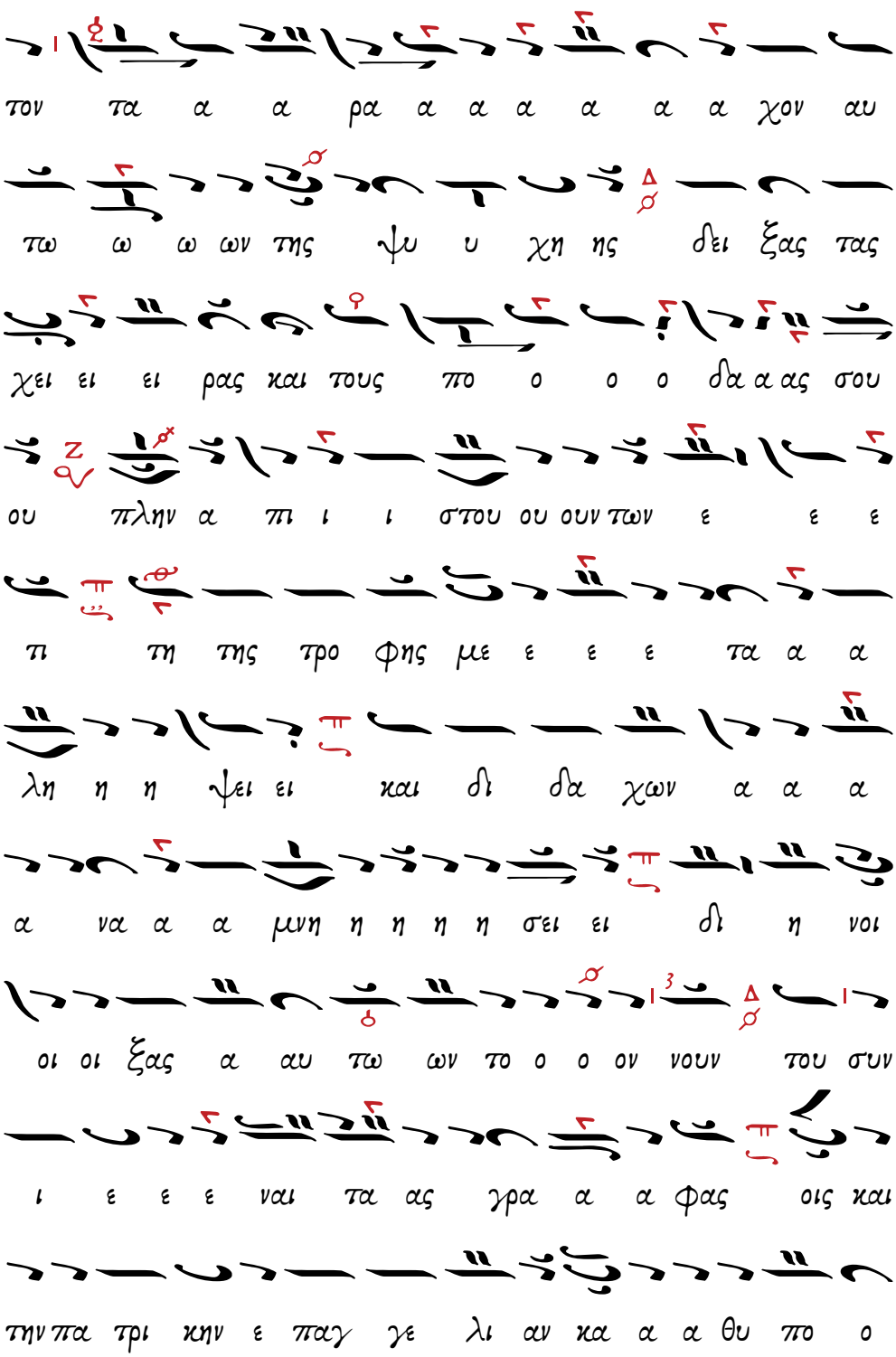
τον τα α α ρα α α α α α α χον αυ
τω ω ω ων της ψυ υ χη ης δει ξας τας
χει ει ει ρας και τους πο ο ο ο δα α ας σου
ου πλην α πι ι ι στου ου ουν των ε ε ε
τι τη της προ φης με ε ε ε τα α α
λη η η ψει ει και δι δα χων α α α
α να α α μνη η η η σει ει δι η νοι
οι οι ξας α αυ τω ων το ο ο ον νουν του συν
ι ε ε ε ναι τα ας γρα α α φας οις και
την πα τρι κην ε παγ γε λι αν κα α α θυ πο ο

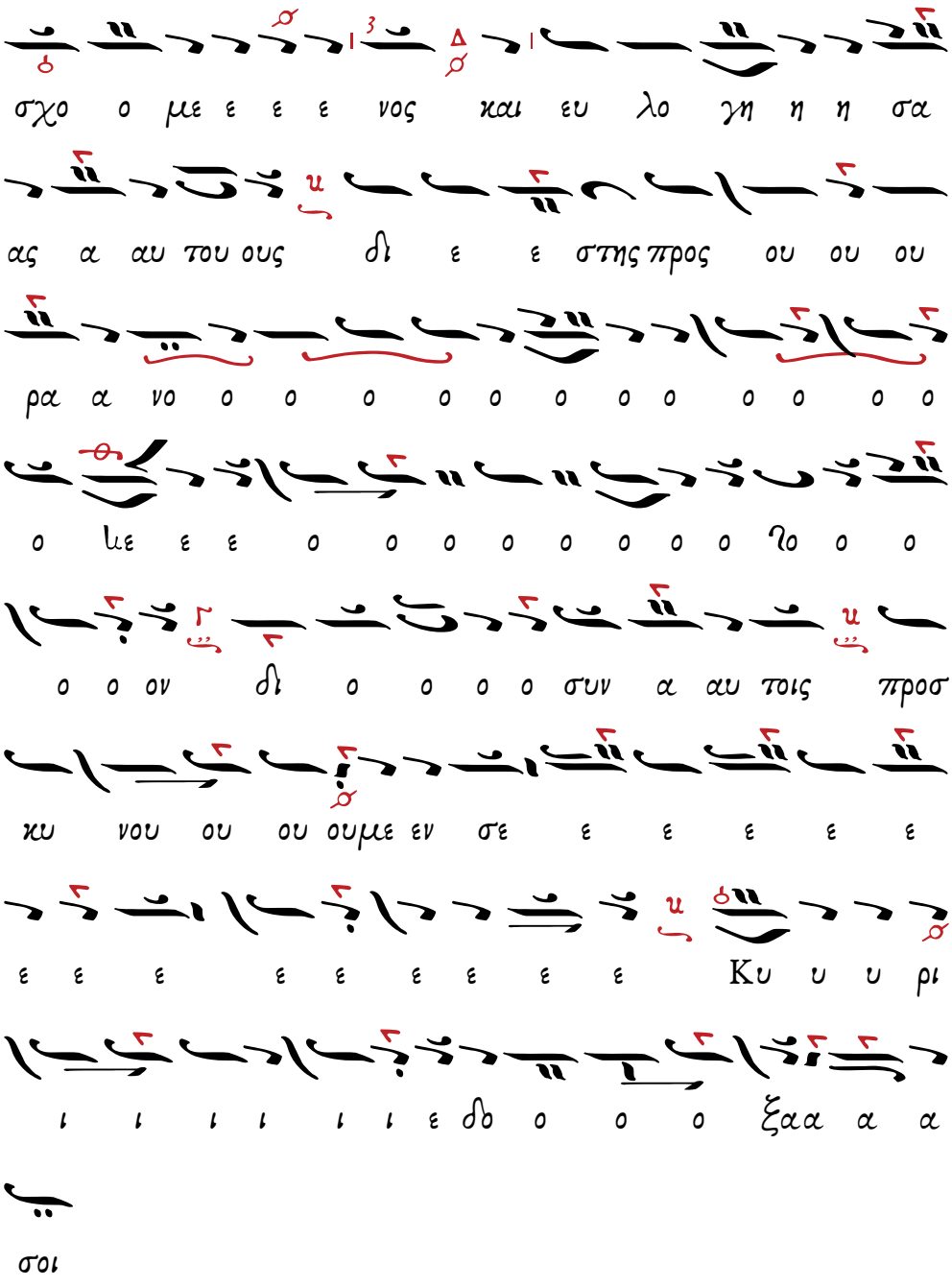
σχο ο με ε ε ε νος και ευ λο γη η η σα
ας α αυ του ους δι ε ε στης προς ου ου ου
ρα α νο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ιε ε ε ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ον δι ο ο ο ο συν α αυ τοις προσ
κυ νου ου ου ουμε εν σε ε ε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε ε ε Κυ υ υ ρι
ι ι ι ι ι ι ε δο ο ο ο ξαα α α
σοι

Ἑωθινὸν ζ΄· ἦχος πλ. Γα

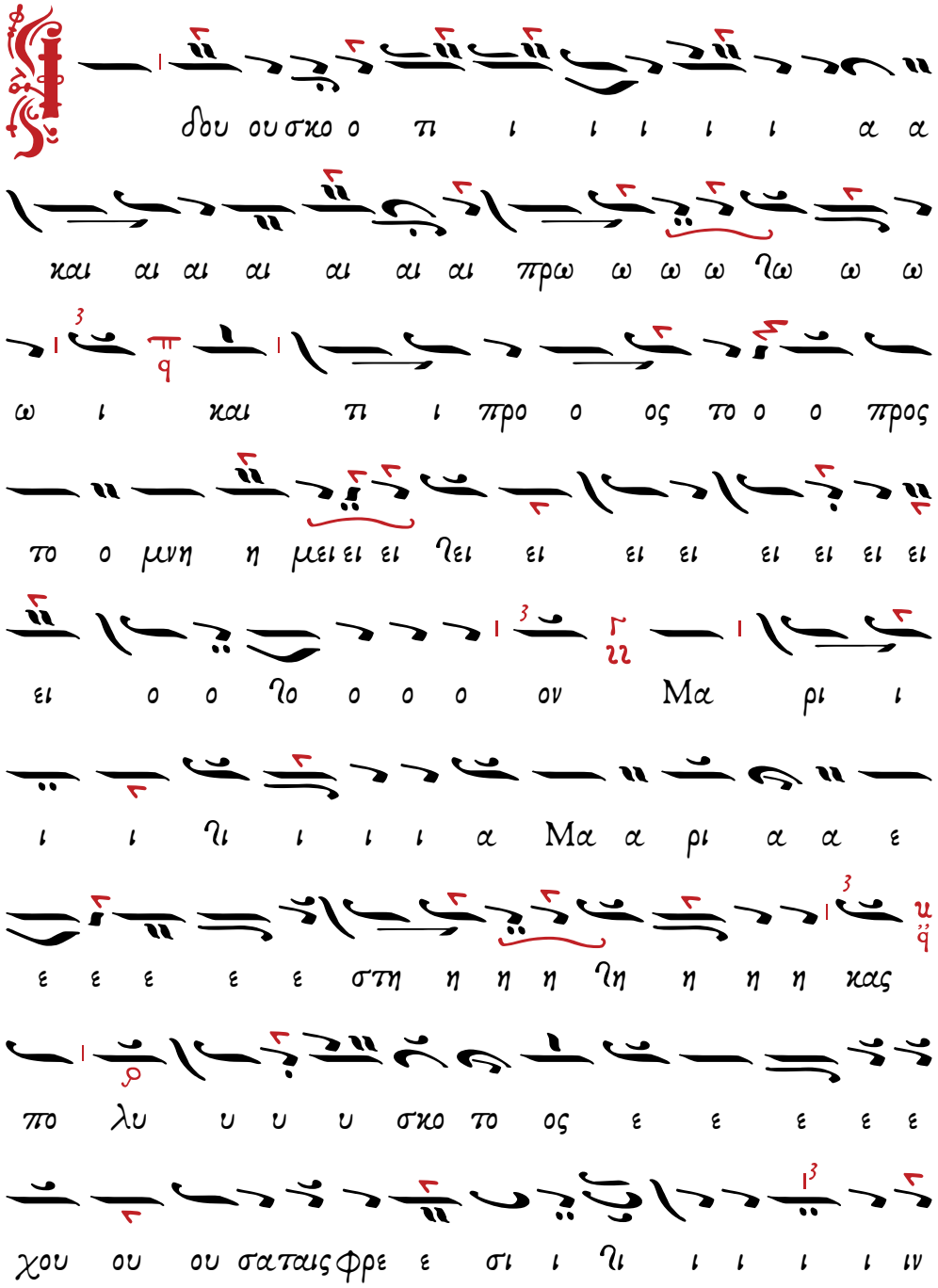

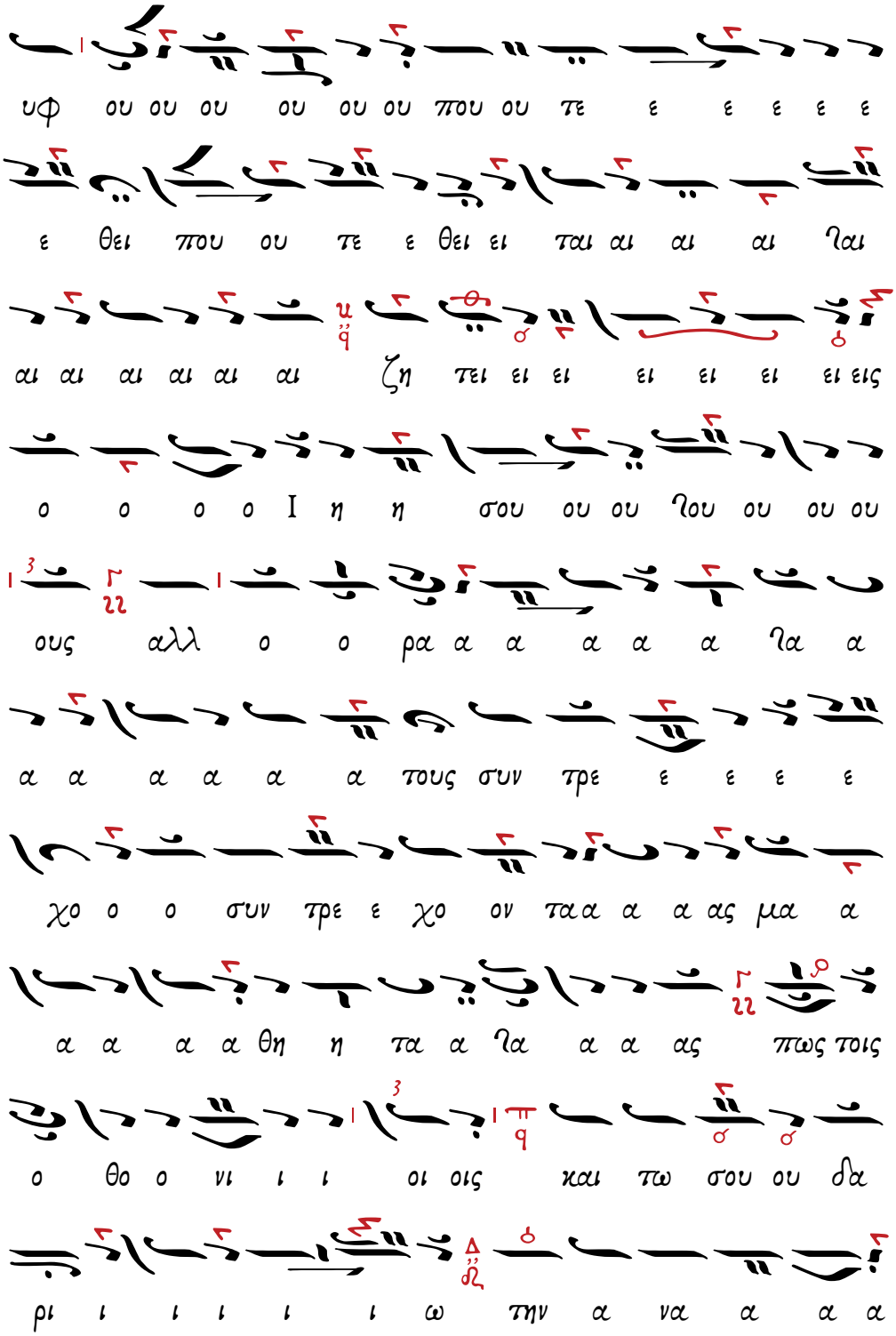
υφ ου ου ου ου ου ου που ου τε ε ε ε ε ε
ε θει που ου τε ε θει ει ται αι αι αι ναι
αι αι αι αι αι αι ζη τει ει ει ει ει ει ειις
ο ο ο ο Ι η η σου ου ου νου ου ου ου
ους αλλ ο ο ρα α α α α α να α
α α α α α α τους συν τρε ε ε ε ε
χο ο ο συν τρε ε χο ον ταα α α ας μα α
α α α α θη η τα α να α α ας πως τοις
ο θο ο νι ι ι οι οις και τω σου ου δα
ρι ι ι ι ι ι ω την α να α α α

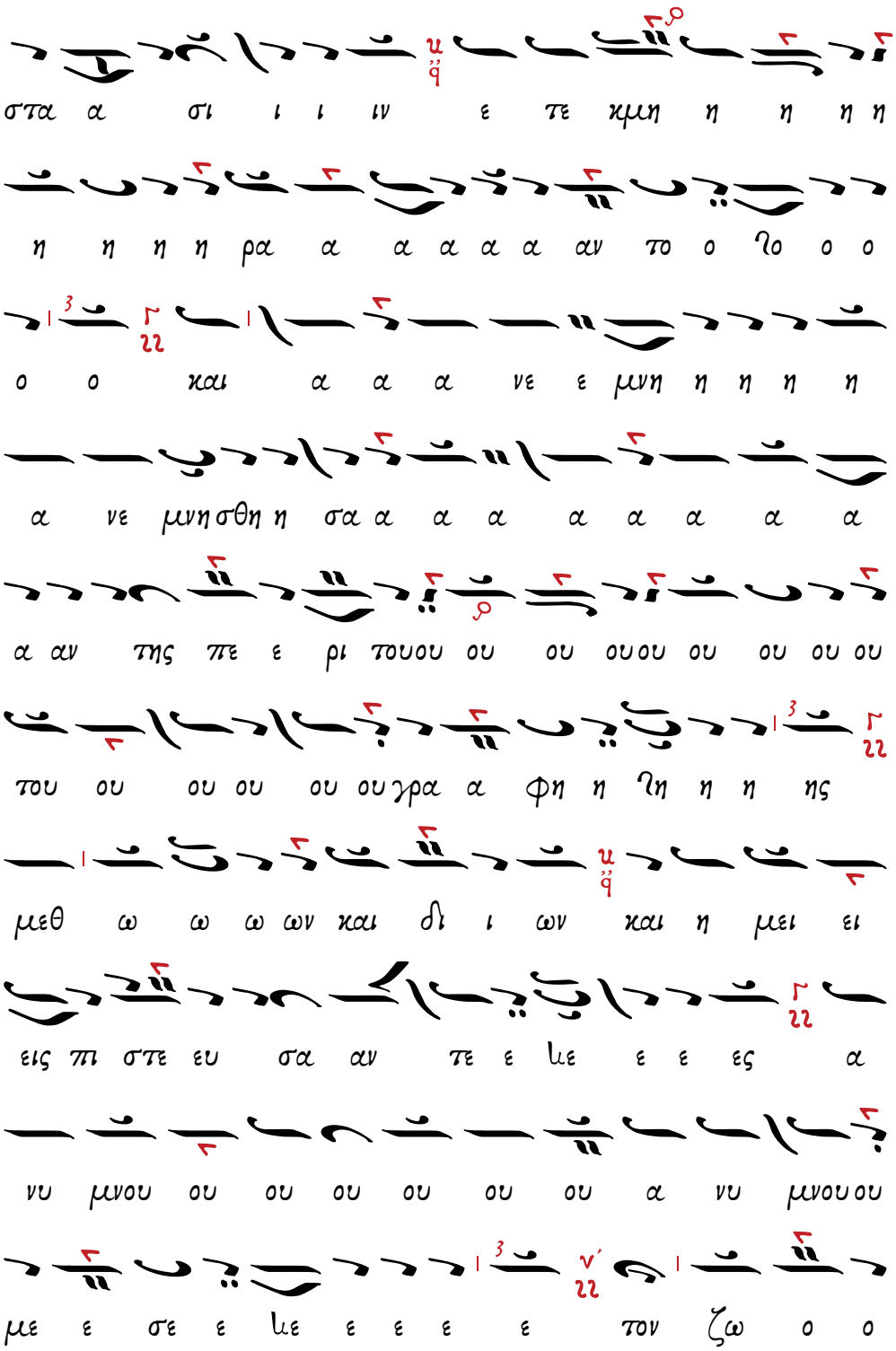
στα α σι ι ι ιν ε τε κμη η η η η
η η η η ρα α α α α α αν το ο ζο ο ο
ο ο και α α α νε ε μνη η η η η
α νε μνησθη η σα α α α α α α α α
α αν της πε ε ρι τουου ου ου ουου ου ου ου ου
του ου ου ου ου ου ουγρα α φη η ζη η η ης
μεθ ω ω ω ων και δι ι ων και η μει ει
εις πι στε ευ σα αν τε ε με ε ε ες α
νυ μνου ου ου ου ου ου ου α νυ μνουου
με ε σε ε με ε ε ε ε τον ζω ο ο

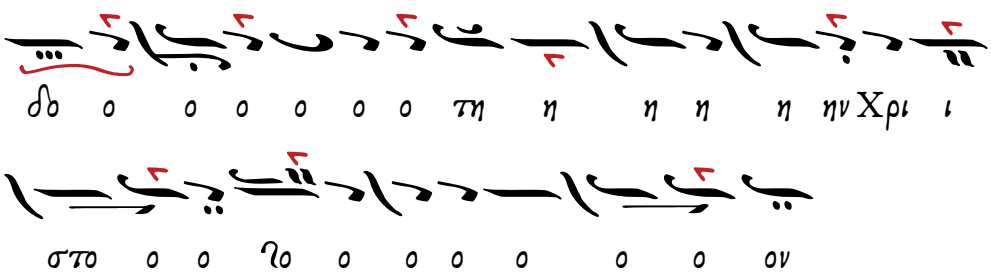

Ἐωθινὸν η΄· ἦχος πλ. Νη

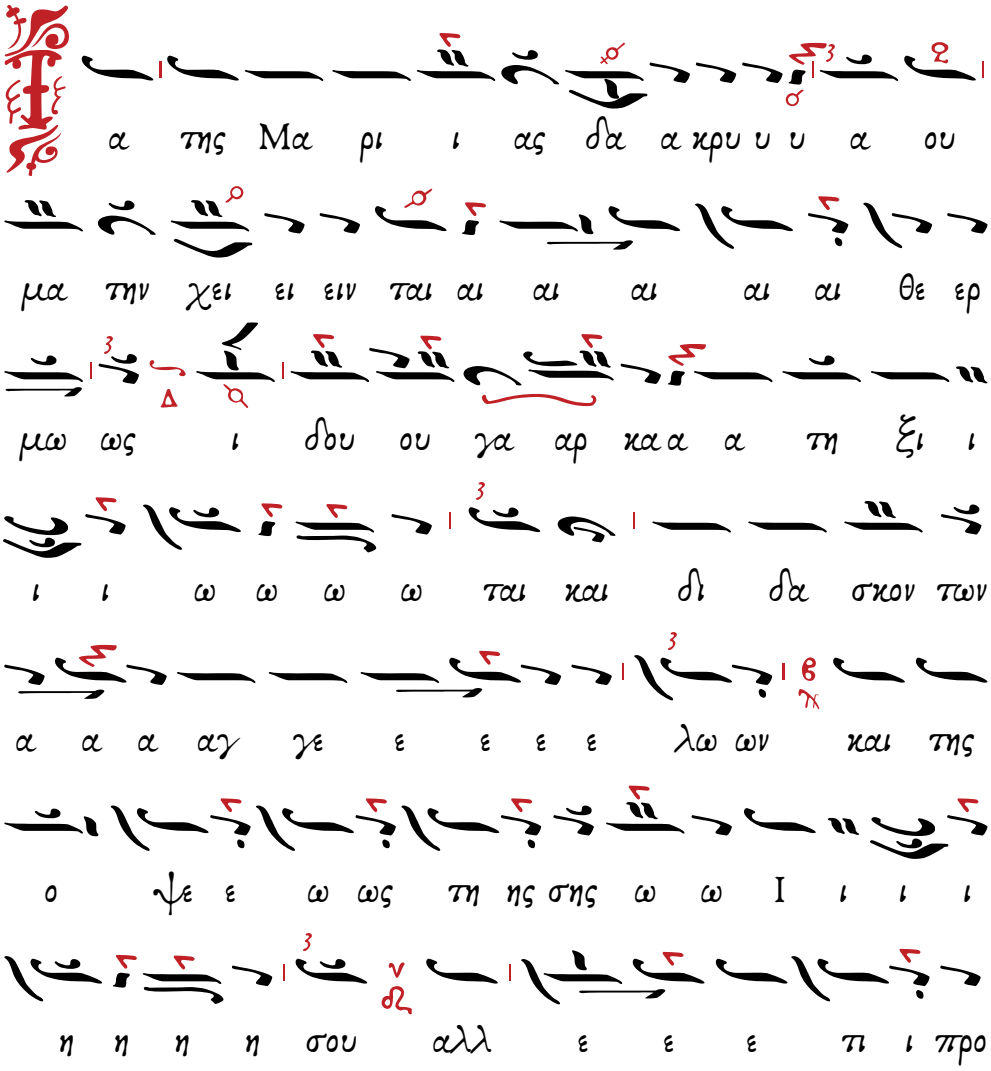

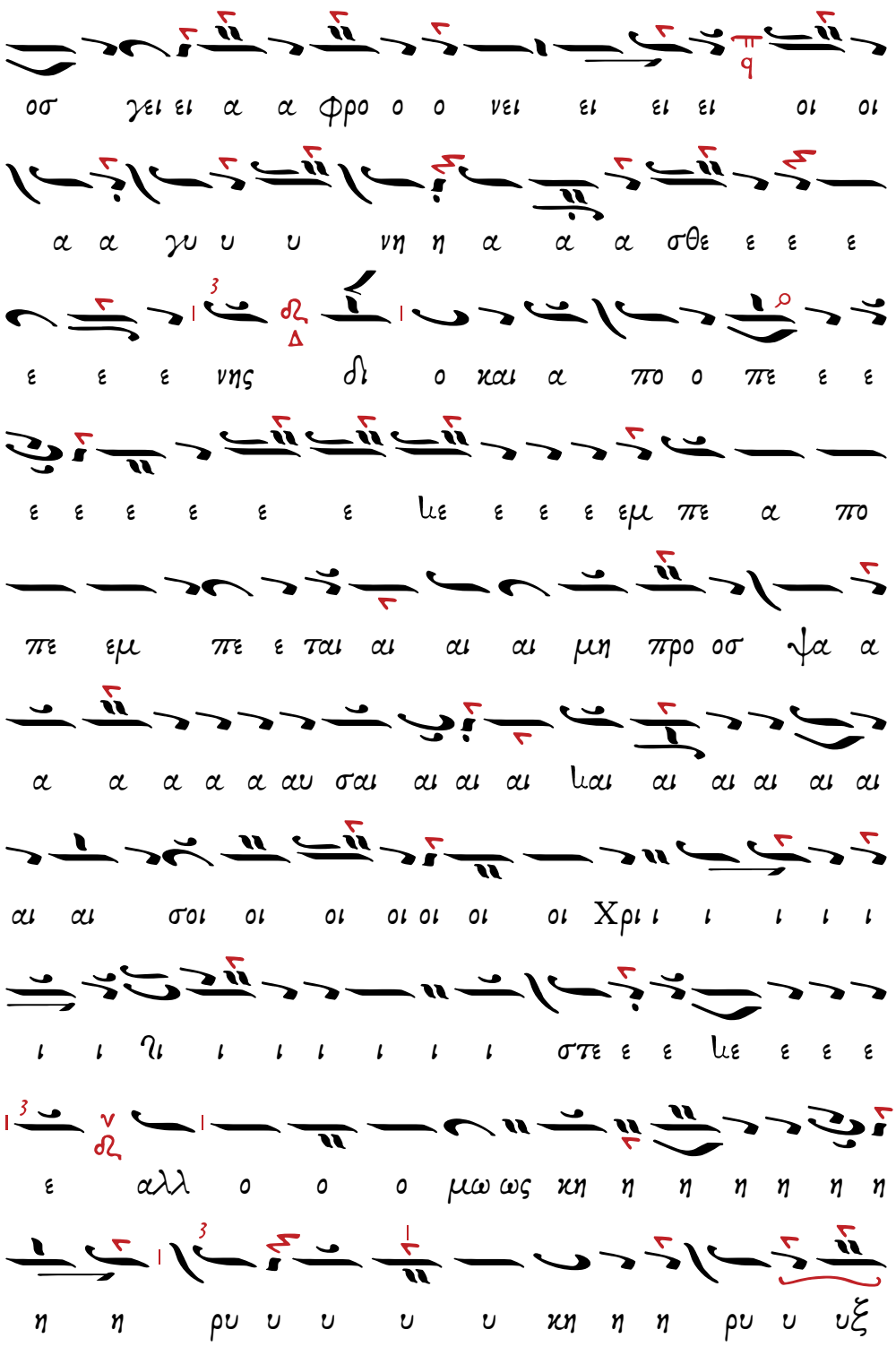
οσ γει ει α α φρο ο ο νει ει ει ει οι οι
α α γυ υ υ νη η α α α σθε ε ε ε
ε ε ε νης δι ο και α πο ο πε ε ε
ε ε ε ε ε ε με ε ε ε εμ πε α πο
πε εμ πε ε ται αι αι αι μη προ οσ φα α
α α α α α αυ σαι αι αι αι μαι αι αι αι αι αι
αι αι σοι οι οι οι οι οι οι Χρι ι ι ι ι ι
ι ι ηι ι ι ι ι ι ι στε ε ε με ε ε ε
ε αλλ ο ο ο μω ως κη η η η η η η
η η ρυ υ υ υ υ κη η η ρυ υ υξ

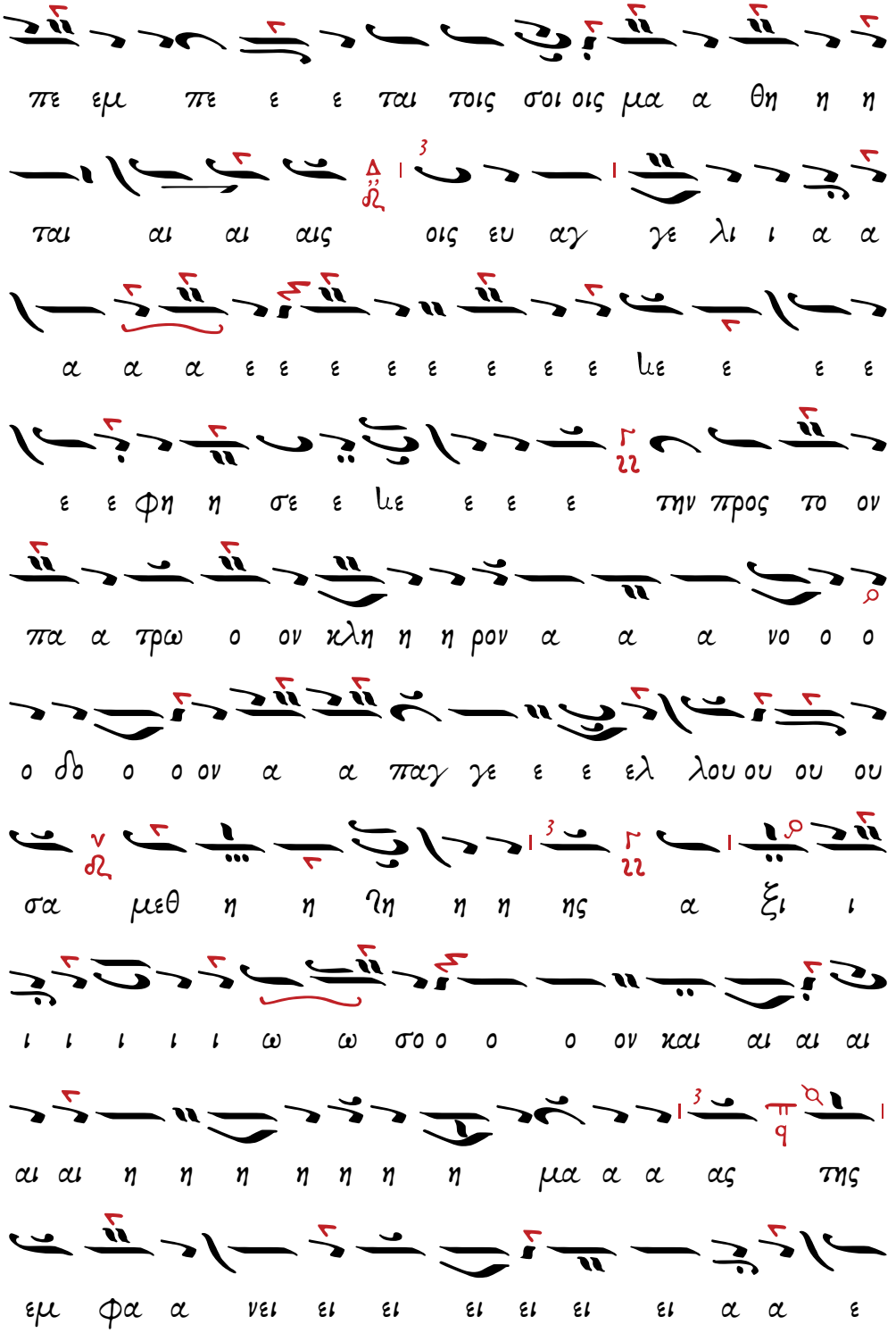
πε εμ πε ε ε ται τοις σοι οις μα α θη η η
ται αι αι αις οις ευ αγ γε λι ι α α
α α α ε ε ε ε ε ε ε ε ιε ε ε ε
ε ε φη η σε ε ιε ε ε ε την προς το ον
πα α τρω ο ον κλη η η ρον α α α νο ο ο
ο δο ο ο ον α α παγ γε ε ε ελ λου ου ου ου
σα μεθ η η ηη η η ης α ξι ι
ι ι ι ι ι ω ω σο ο ο ο ον και αι αι αι
αι αι η η η η η η η μα α α ας της
εμ φα α νει ει ει ει ει ει ει α α ε

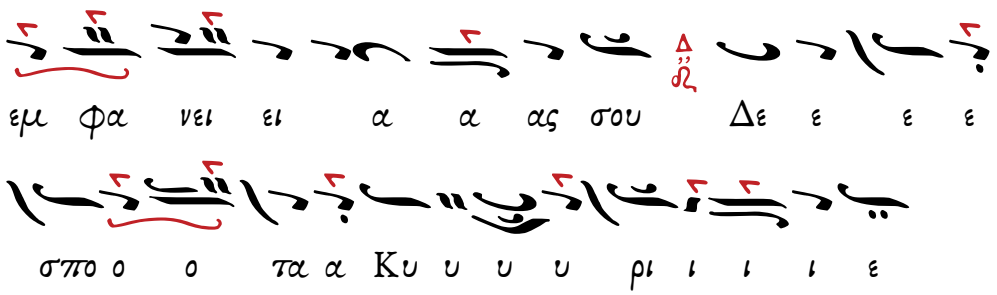

Ἐωθινὸν θ'· ἦχος πλ. Πα

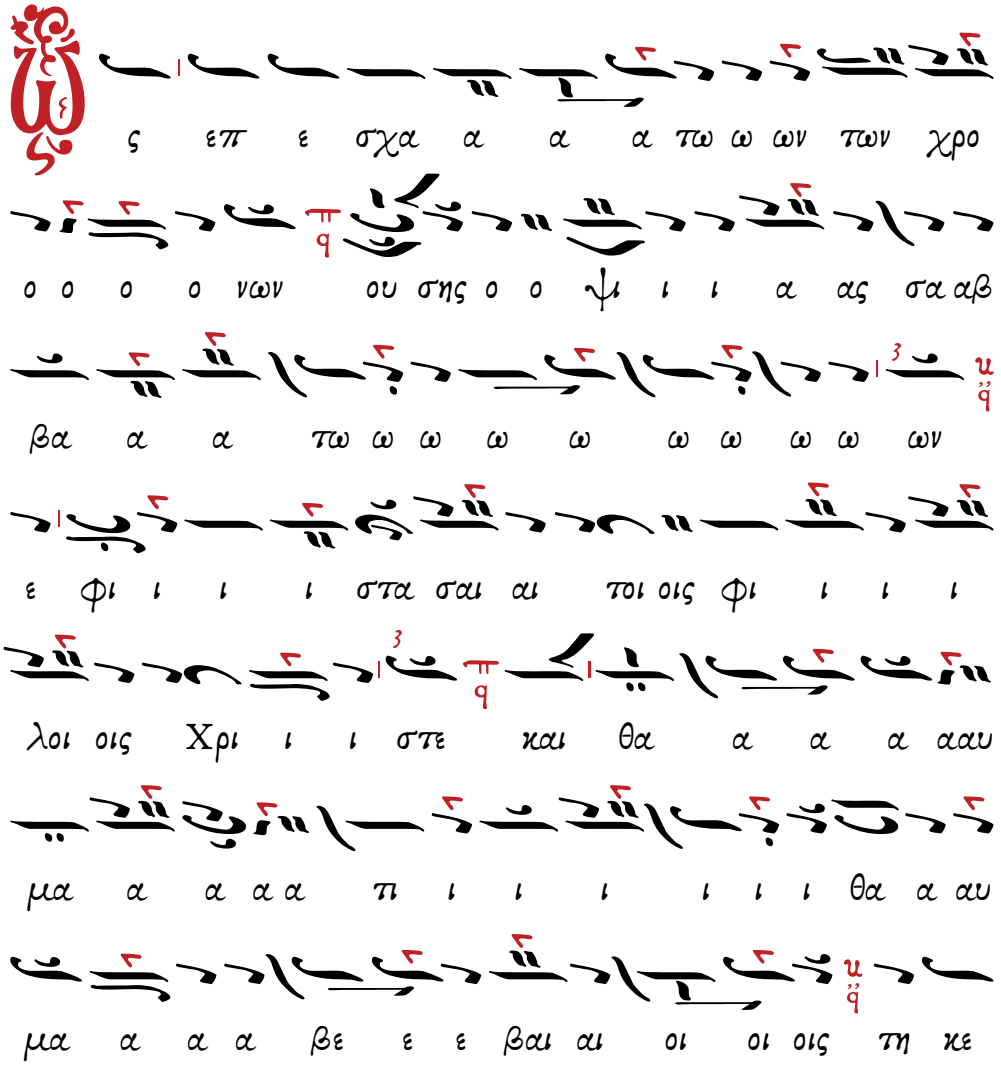

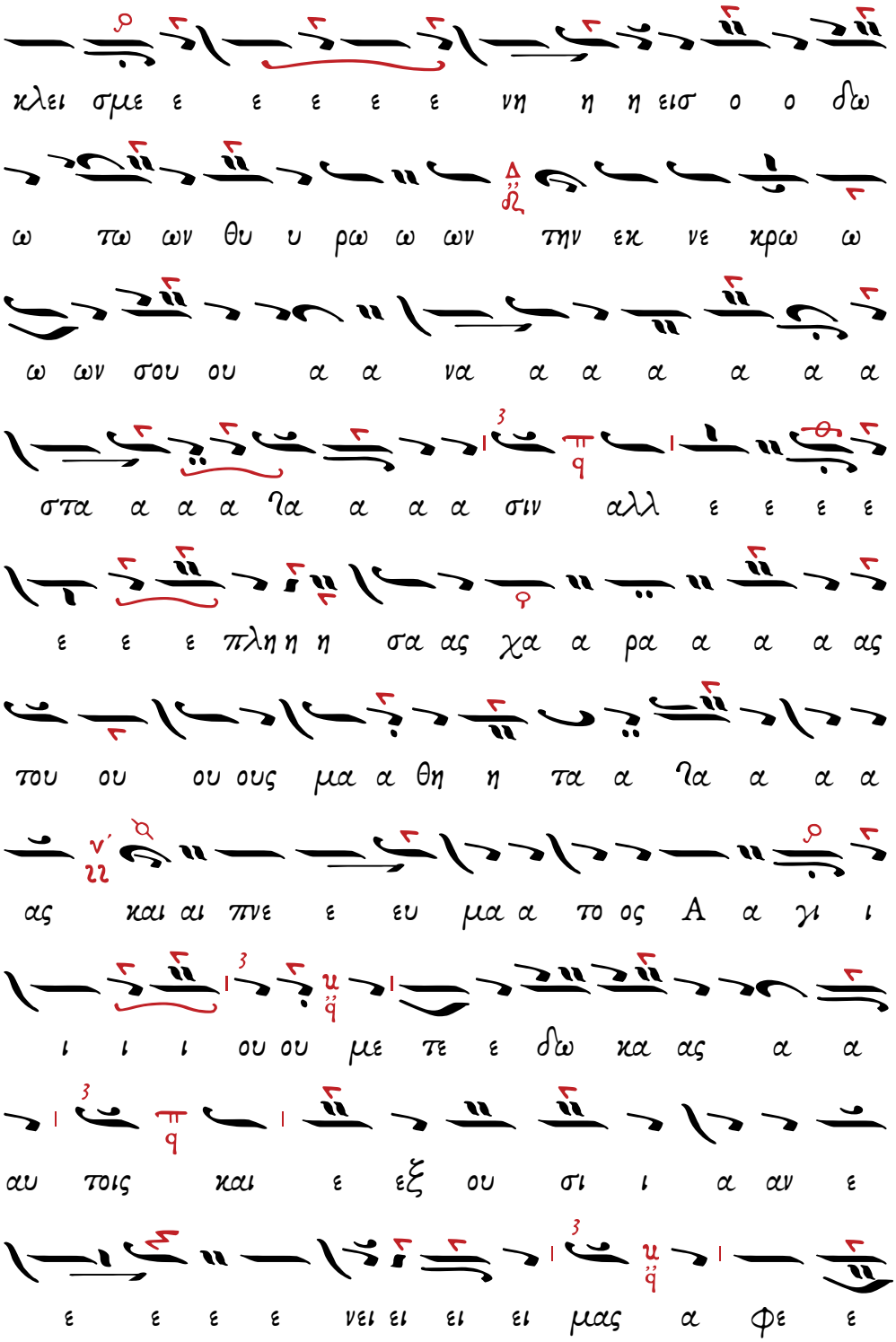
κλει σμε ε ε ε ε ε νη η η εισ ο ο δω
ω τω ων θυ υ ρω ω ων την εκ νε κρω ω
ω ων σου ου α α να α α α α α α
στα α α α λα α α α σιν αλλ ε ε ε ε
ε ε ε πλη η η σα ας χα α ρα α α α ας
του ου ου ους μα α θη η τα α λα α α α
ας και αι πνε ε ευ μα α το ος Α α γι ι
ι ι ι ου ου με τε ε δω κα ας α α
αυ τοις και ε εξ ου σι ι α αν ε
ε ε ε ε νει ει ει ει μας α φε ε

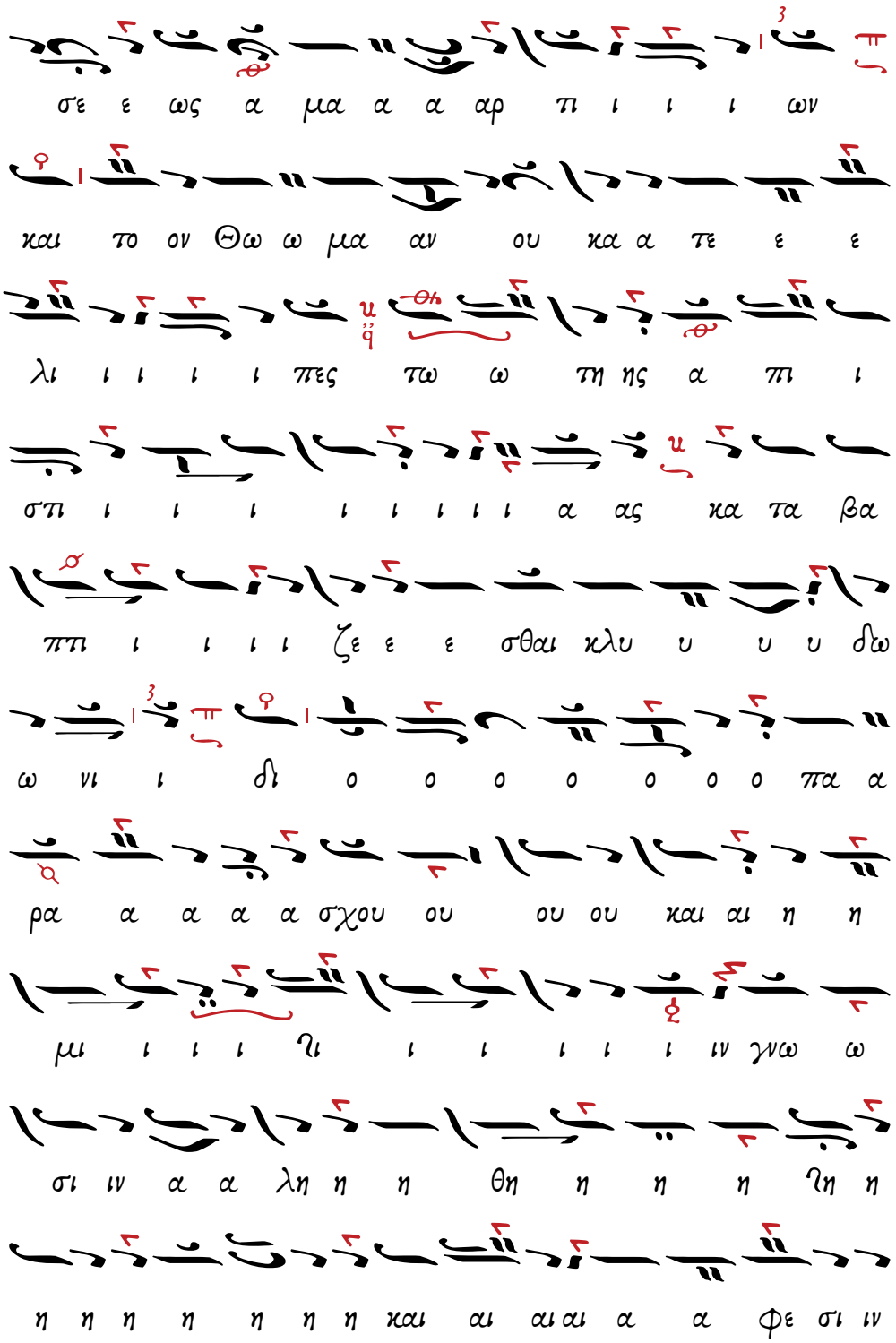
σε ε ως α μα α α αρ πι ι ι ι ων
και το ον Θω ω μα αν ου κα α τε ε ε
λι ι ι ι ι πες τω ω τη ης α πι ι
σπι ι ι ι ι ι ι ι ι α ας κα τα βα
ππι ι ι ι ι ζε ε ε σθαι κλυ υ υ υ δω
ω νι ι δι ο ο ο ο ο ο ο πα α
ρα α α α α σχου ου ου ου και αι η η
μι ι ι ι ιι ι ι ι ι ι ιν γνω ω
σι ιν α α λη η η θη η η η ιη η
η η η η η η η και αι αι αι α α φε σι ιν

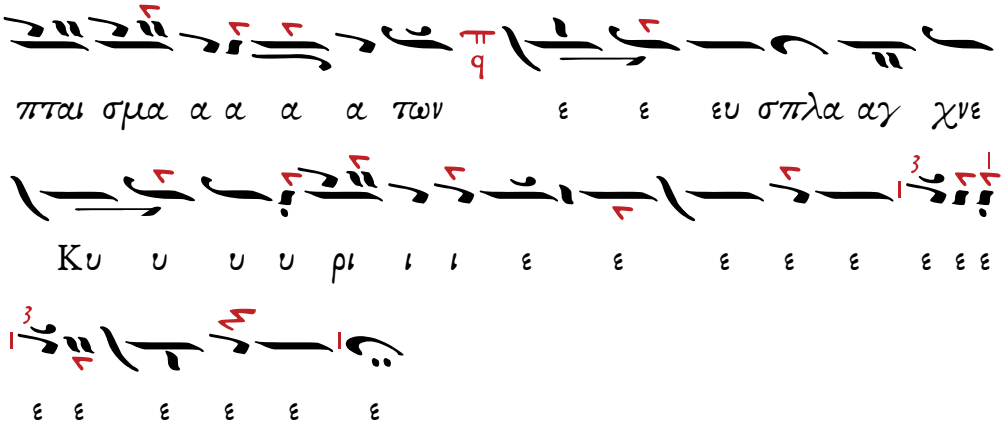

Ἐωθινὸν ι΄· ἦχος πλ. Πα

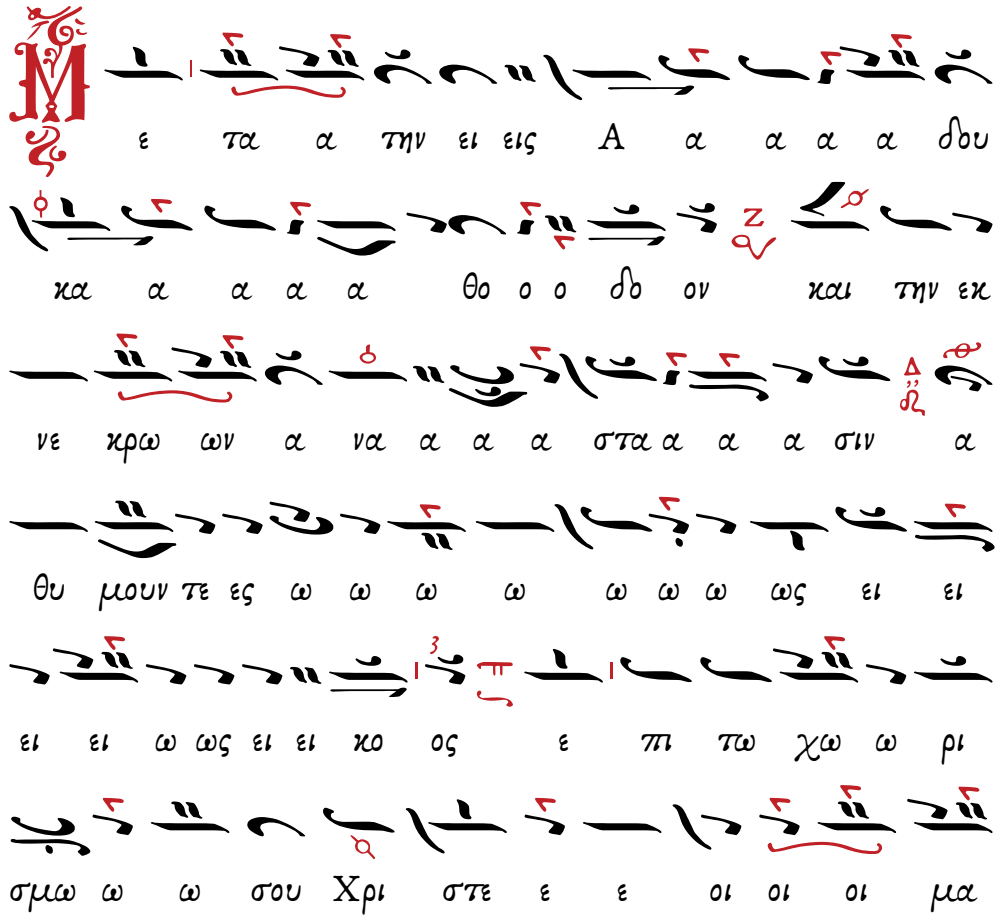

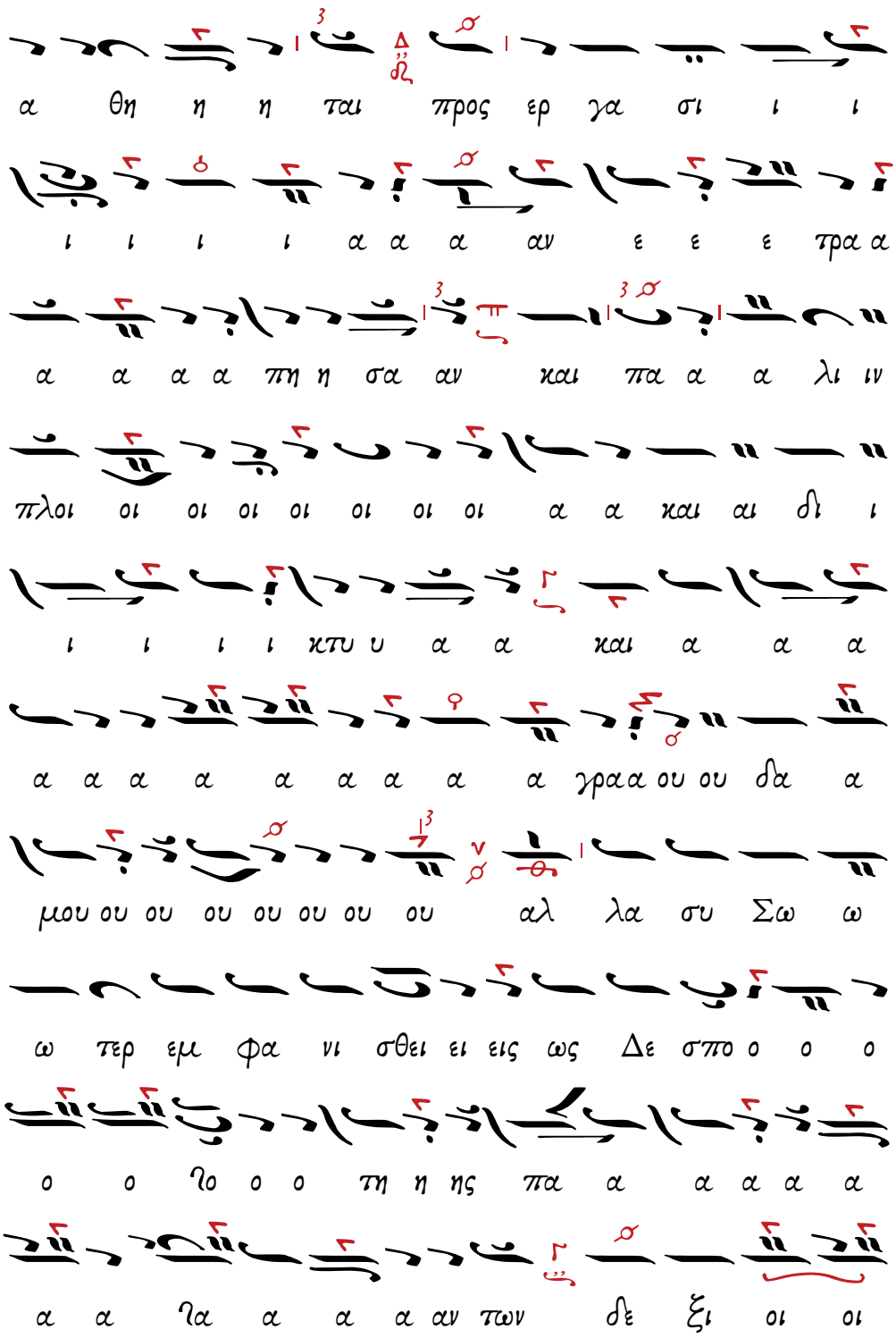
α θη η η ται προς ερ γα σι ι ι
ι ι ι ι α α α αν ε ε ε τρα α
α α α α πη η σα αν και πα α α λι ιν
πλοι οι οι οι οι οι οι οι α α και αι δι ι
ι ι ι ι κτυ υ α α και α α α
α α α α α α α α α γρα α ου ου δα α
μου ου ου ου ου ου ου ου αλ λα συ Σω ω
ω τερ εμ φα νι σθει ει εις ως Δε σπο ο ο ο
ο ο ηο ο ο τη η ης πα α α α α α
α α ηα α α α αν των δε ξι οι οι

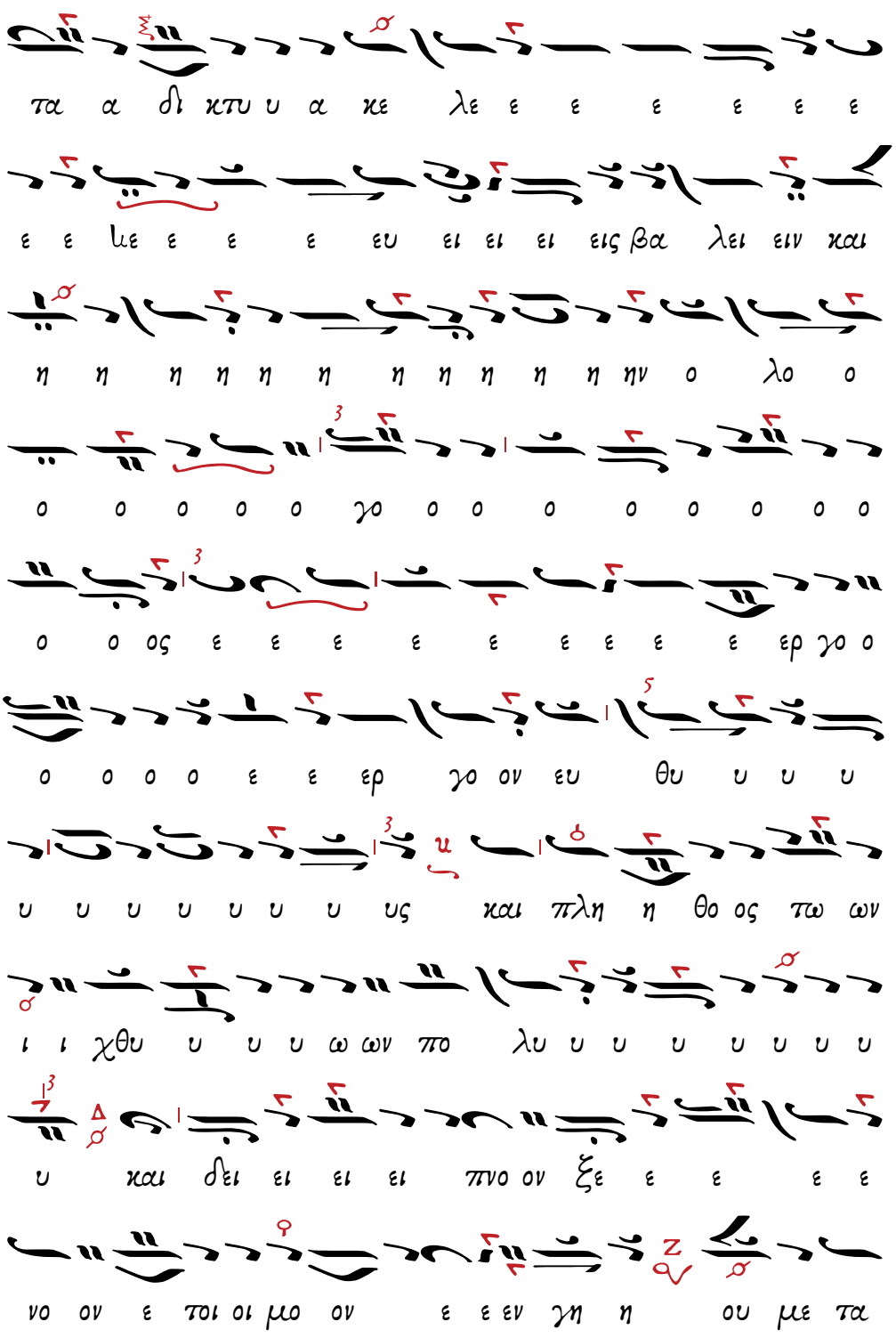
τα α δι κτυ υ α κε λε ε ε ε ε ε ε
ε ε lιε ε ε ε ευ ει ει ει εις βα λει ειν και
η η η η η η η η η η η ην ο λο ο
ο ο ο ο ο γο ο ο ο ο ο ο ο ο ο
ο ο ος ε ε ε ε ε ε ε ε ε ερ γο ο
ο ο ο ο ε ε ερ γο ον ευ θυ υ υ υ
υ υ υ υ υ υ υ υς και πλη η θο ος τω ων
ι ι χθυ υ υ υ ω ων πο λυ υ υ υ υ υ υ υ
υ και δει ει ει ει πνο ον ξε ε ε ε ε
νο ον ε τοι οι μο ον ε ε εν γη η ου με τα

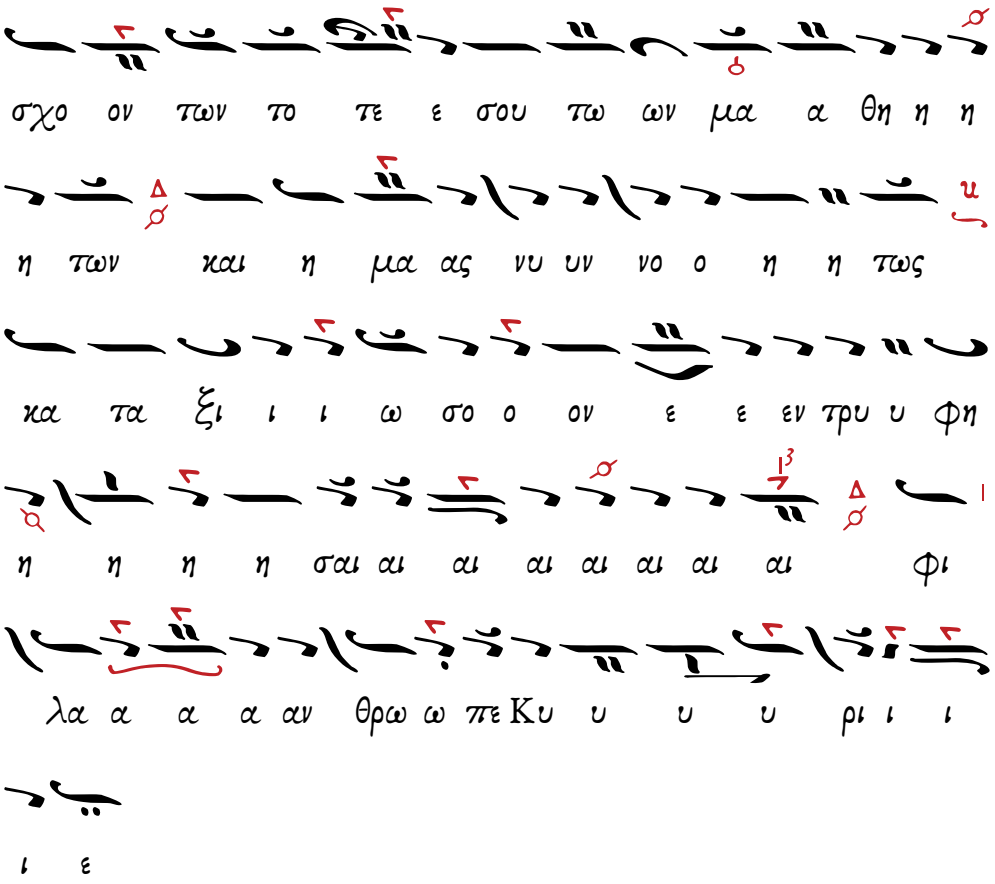

Ἐωθινὸν ια΄· ἦχος πλ. Νη

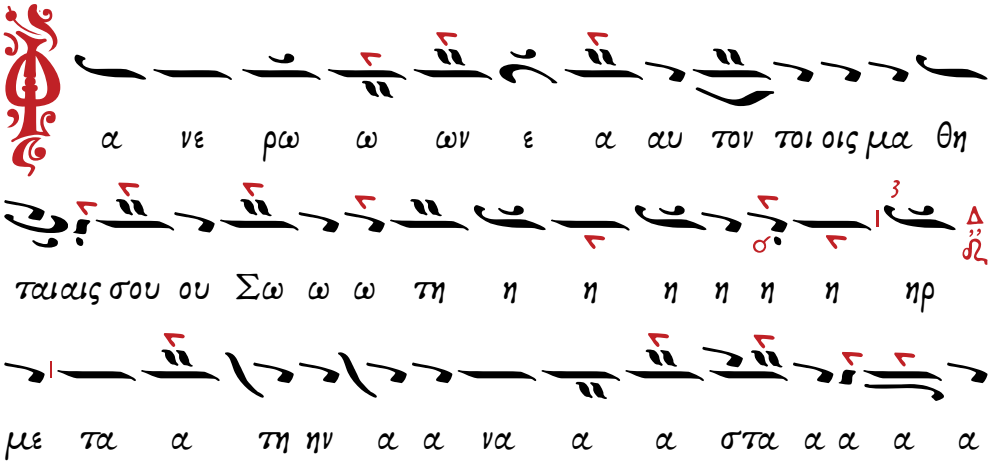

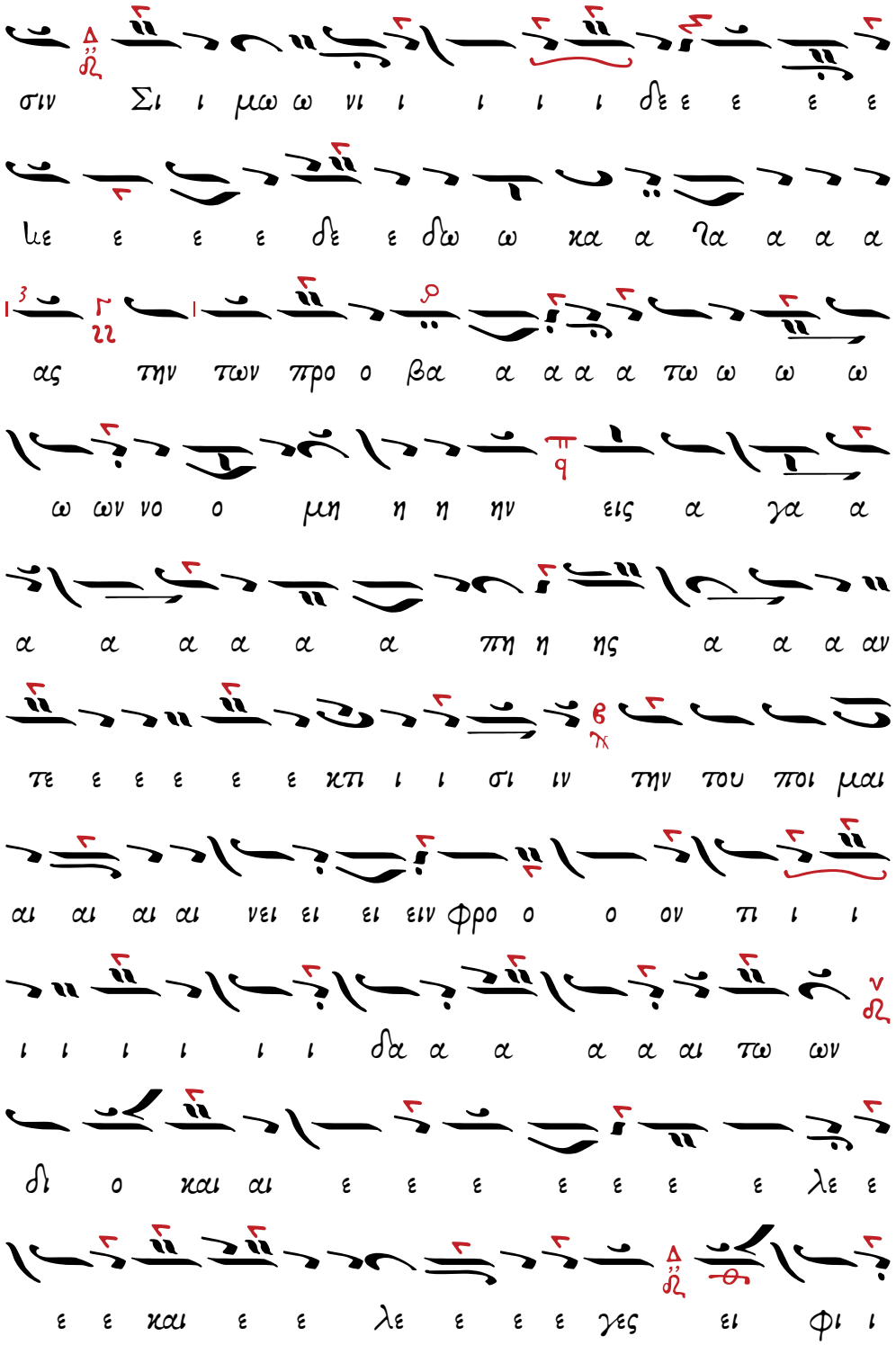
σιν Σι ι μω ω νι ι ι ι ι δε ε ε ε ε
λιε ε ε ε δε ε δω ω κα α λα α α α
ας την των προ ο βα α α α α τω ω ω ω
ω ων νο ο μη η η ην εις α γα α
α α α α α α πη η ης α α α αν
τε ε ε ε ε ε κπ ι ι σι ιν την του ποι μαι
αι αι αι αι νει ει ει ειν φρο ο ο ον τι ι ι
ι ι ι ι ι ι δα α α α α αι τω ων
δι ο και αι ε ε ε ε ε ε ε λε ε
ε ε και ε ε λε ε ε ε γες ει φι ι

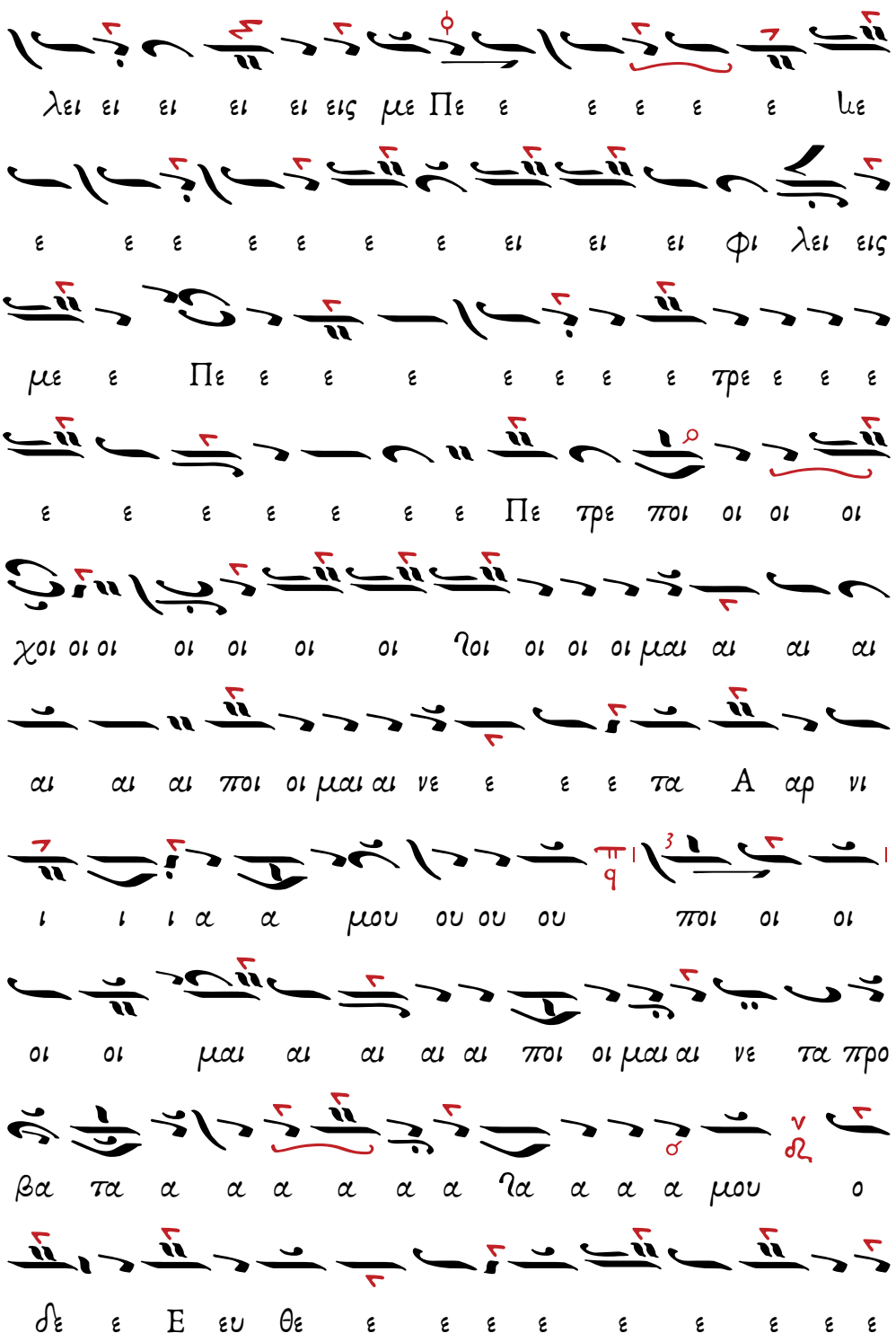
λει ει ει ει ει εις με Πε ε ε ε ε ε με
ε ε ε ε ε ε ε ει ει ει φι λει εις
με ε Πε ε ε ε ε ε ε ε τρε ε ε ε
ε ε ε ε ε ε ε Πε τρε ποι οι οι οι
χοι οι οι οι οι οι οι ζοι οι οι οι μαι αι αι αι
αι αι αι ποι οι μαι αι νε ε ε ε τα Α αρ νι
ι ι ι α α μου ου ου ου ποι οι οι
οι οι μαι αι αι αι αι ποι οι μαι αι νε τα προ
βα τα α α α α α α ζα α α α μου ο
δξ ε Ε ευ θε ε ε ε ε ε ε ε ε ε

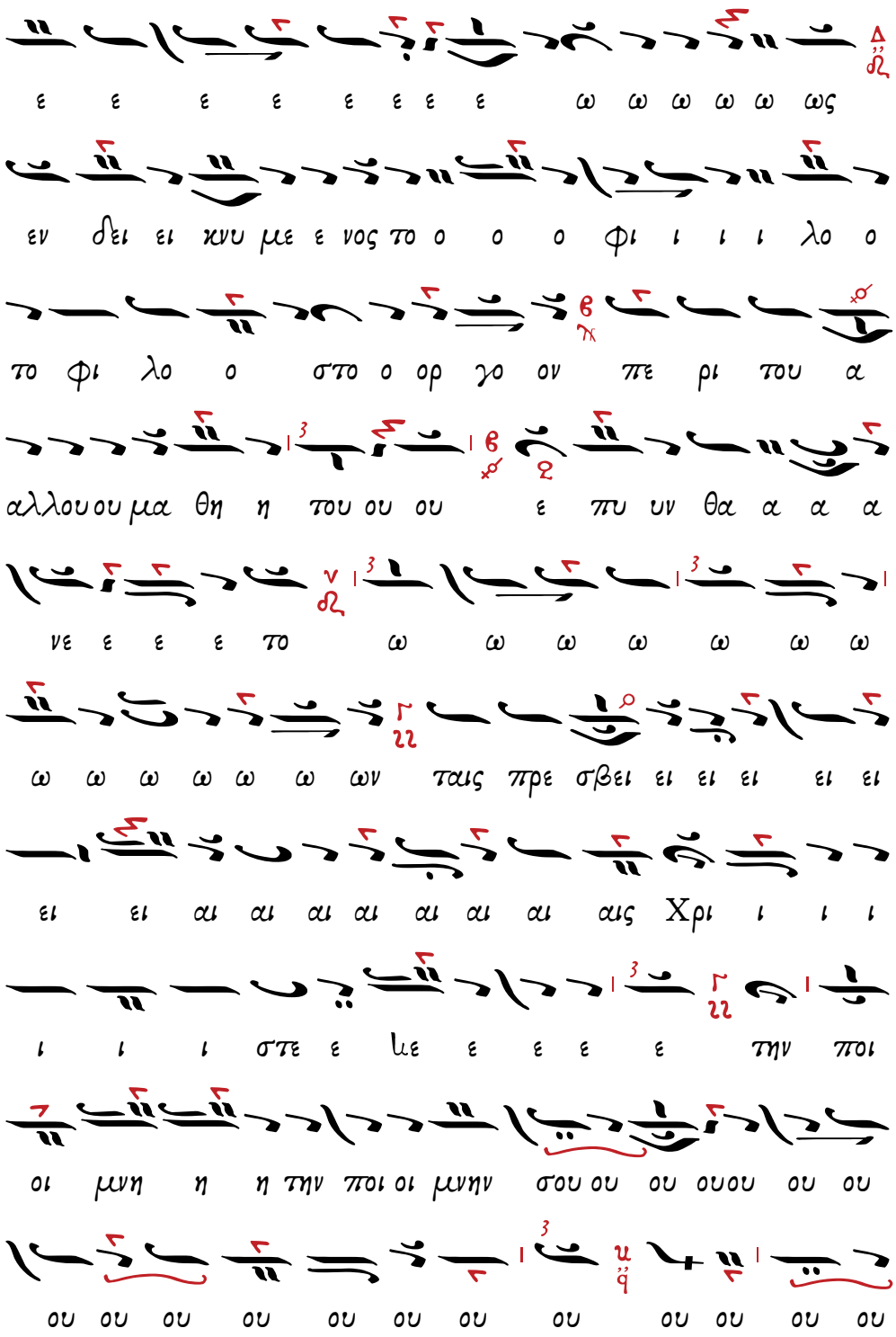
ε ε ε ε ε ε ε ε ω ω ω ω ω ως
εν δει ει κνυ με ε νος το ο ο ο φι ι ι ι λο ο
το φι λο ο στο ο ορ γο ον πε ρι του α
αλλουου μα θη η του ου ου ε πυ υν θα α α α
νε ε ε ε το ω ω ω ω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ων ταις πρε σβει ει ει ει ει ει
ει ει αι αι αι αι αι αι αι αις Χρι ι ι ι
ι ι ι στε ε με ε ε ε ε την ποι
οι μνη η η την ποι οι μνην σου ου ου ουου ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου

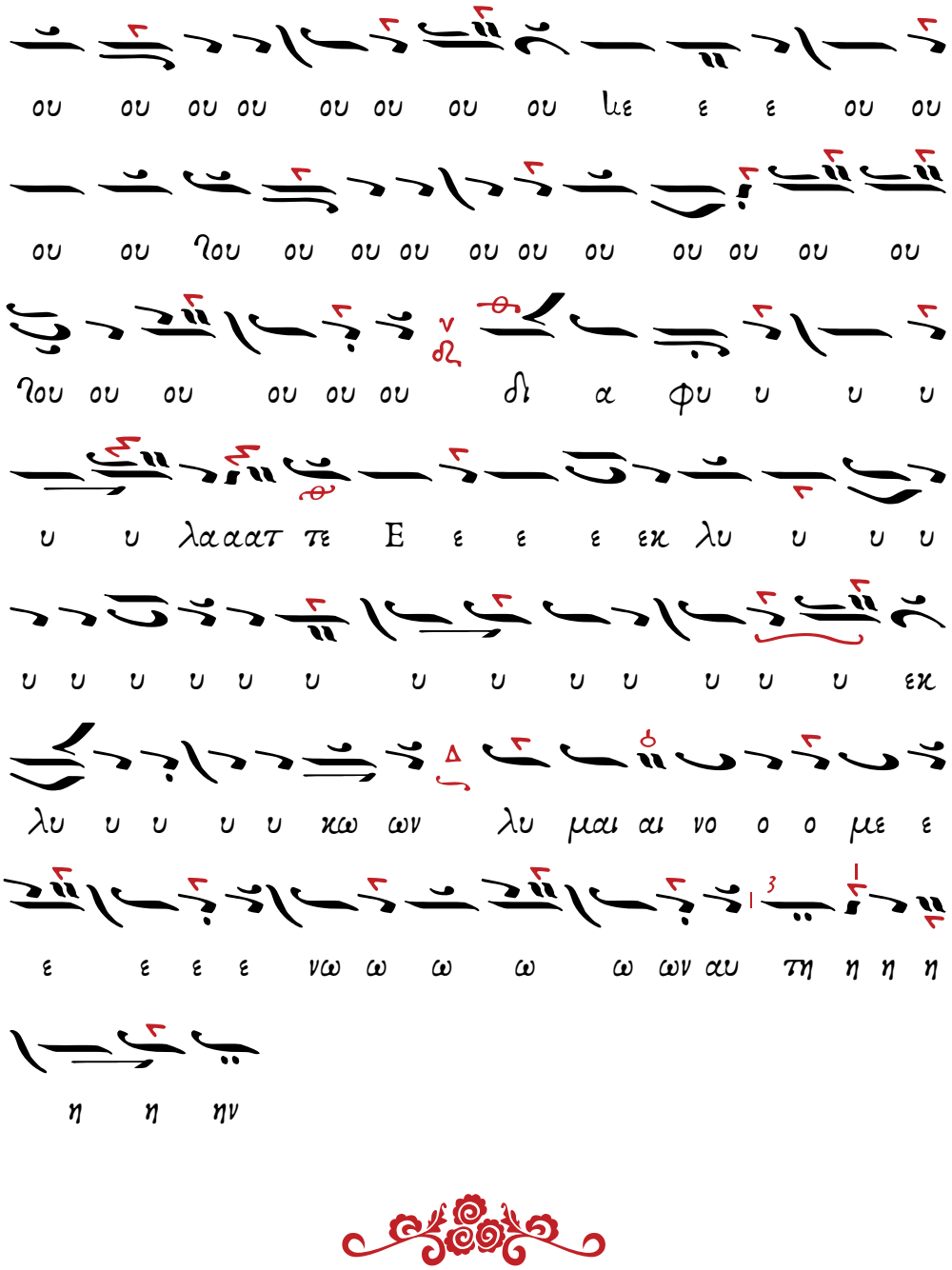
ου ου ου ου ου ου ου ου ιε ε ε ου ου
ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου ου
ου ου ου ου ου ου δι α φυ υ υ υ
υ υ λα αατ τε Ε ε ε ε εκ λυ υ υ υ
υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ εκ
λυ υ υ υ υ κω ων λυ μαι αι νο ο ο με ε
ε ε ε ε νω ω ω ω ω ων αυ τη η η η
η η ην

Τὸ ἀντὶ τοῦ Τριαδικοῦ, Ἀλληλούια, τοῦ «συντομώτερου» ὀκτώηχου πολυελέου Ἐξομολογεῖσθε..., μὲ βάση τὴν Ἀνθολογία τοῦ Ὄρθρου τοῦ 1830 (βλ. σ. 129).

Ἦχος δ΄ Πα

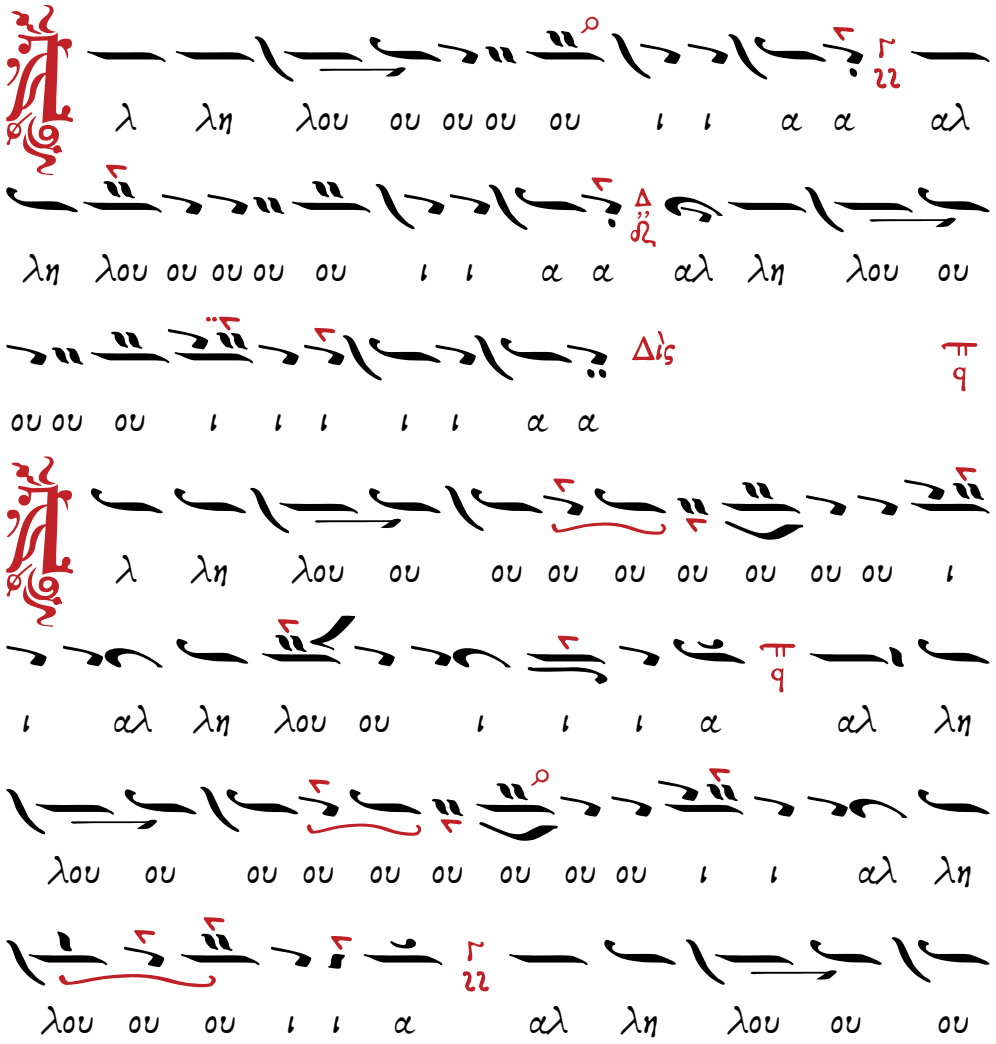

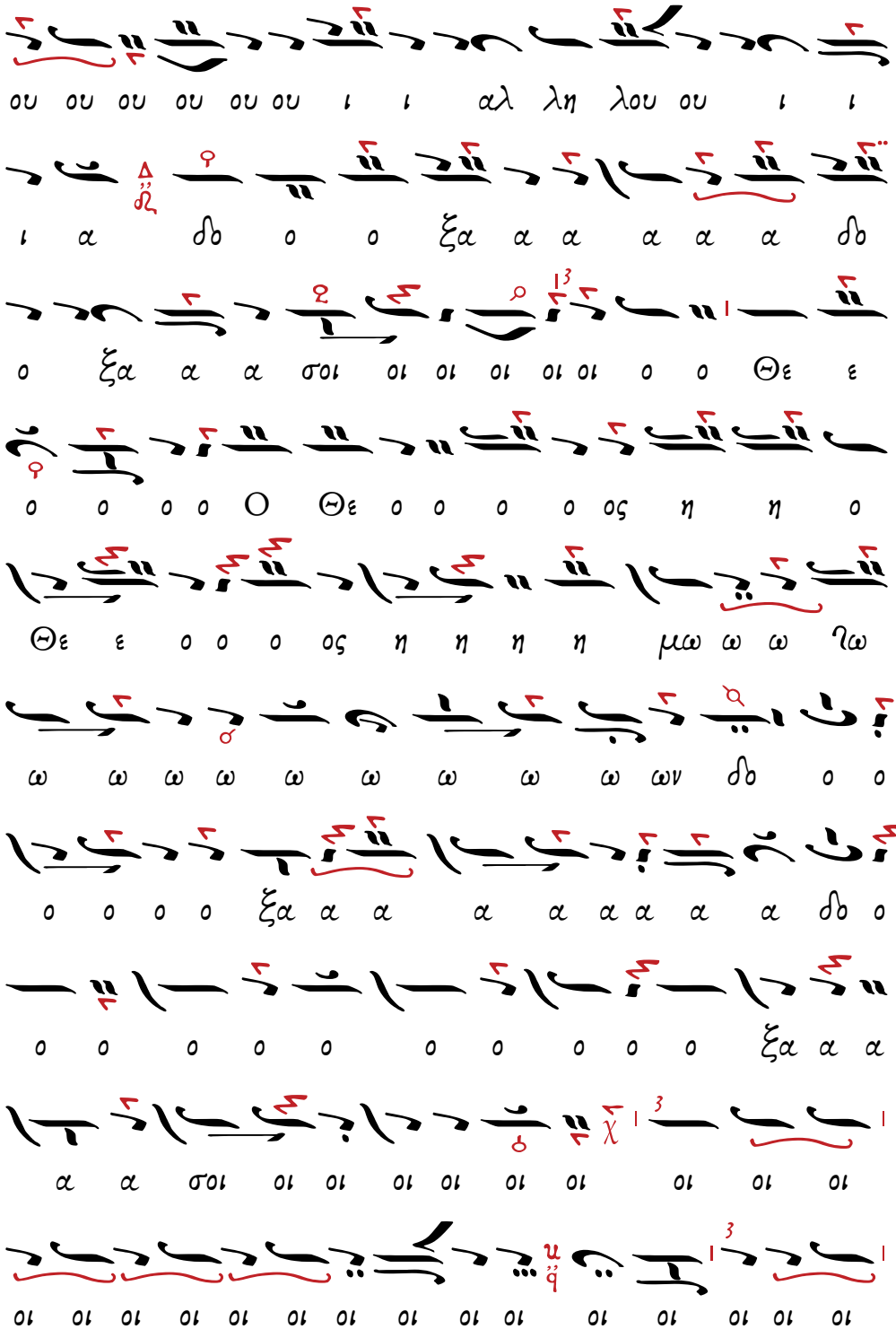
ου ου ου ου ου ου ι ι αλ λη λου ου ι ι
ι α δο ο ο ξα α α α α α δο
ο ξα α α σοι οι οι οι οι οι ο ο Θε ε
ο ο ο ο ο Ο Θε ο ο ο ο ος η η ο
Θε ε ο ο ο ος η η η η μω ω ω ω
ω ω ω ω ω ω ω ω ω ων δο ο ο
ο ο ο ο ξα α α α α α α α α δο ο
ο ο ο ο ο ο ο ο ο ξα α α
α α σοι οι οι οι οι οι οι οι οι
οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι οι

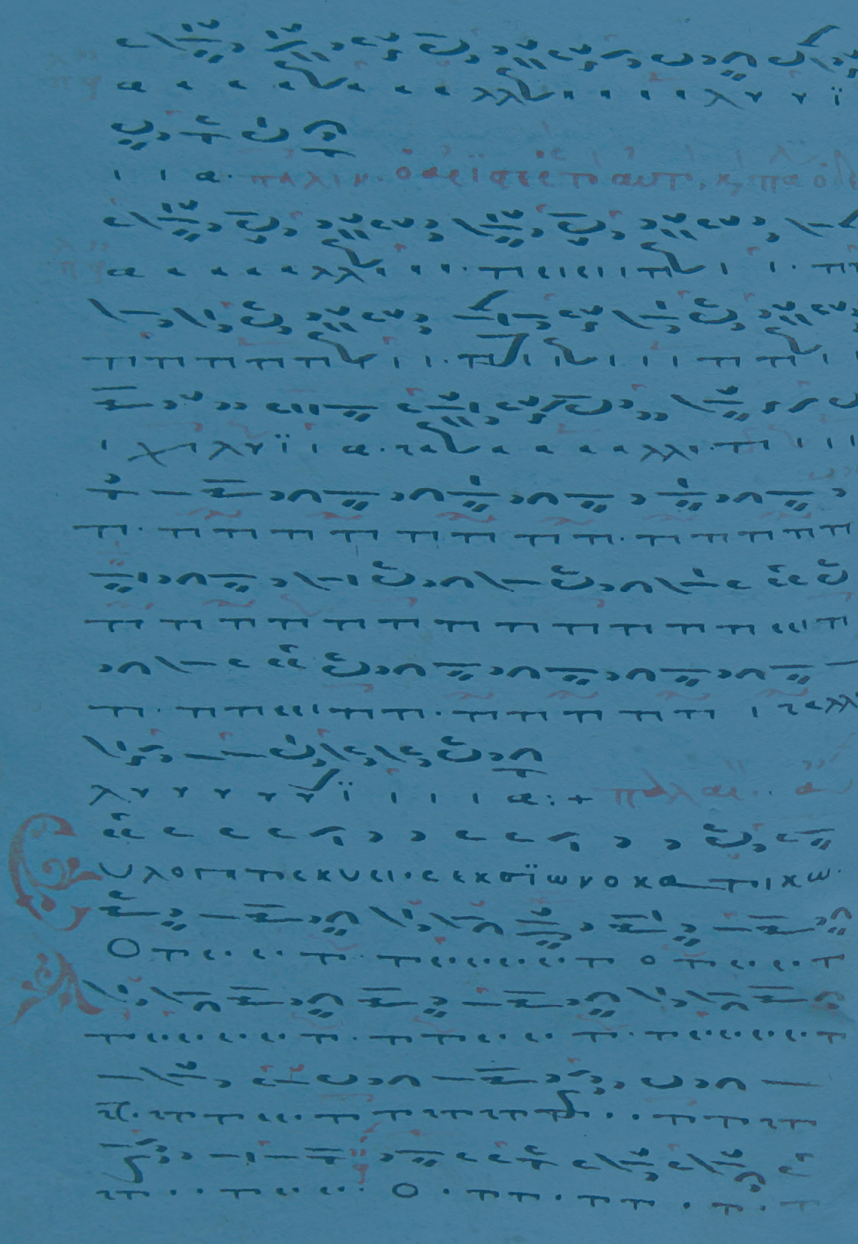

ISMN: 979-0-9016152-1-2